

သံလင်္ကာသီလသီလ

(အဓိပ္ပာယ်)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၂-အဓိပ္ပာယ်အဓိပ္ပာယ်

ရာဇာမစ္ဆကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကလေး၊ ဤအခါကလည်း။ သာမညဗလသုတ္တဿ၊ သာမညဗလသုတ်၏။ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော၊ သံဝဏ္ဏနာအစဉ်သည် (ဝါ) အဖွင့်အစဉ်သည်။ အနုပုဗ္ဗော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဝေ၊ ပ။ သုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ သင်္ဂဟကာရော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထံ တသ္မိံ၊ ပါဠိ၊ ထိုဝေ။ ပ။ သုတ္တံ အစရှိသော ပါဠိ၌၊ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာတိ၊ ကား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဒဝဏ္ဏနာ၊ ပုဒ်၏အဖွင့်တည်း။ ပဒံ၊ ပဒံ၊ ပုဒ်တိုင်း၊ ပုဒ်တိုင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်၊ ဤသို့သောအဓိပ္ပာယ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင် မှန်၏။ ပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တာနံ၊ ပေါ်သော (ဝါ) နေလအသွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ ဝဏ္ဏနာပိ၊ ဖွင့်ခြင်းကိုလည်း။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာတေဝ၊ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝေဉ္စ ကတော ဣမိနာ ကာရုဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဣမ ဌာနေ၊ ၌ (ထည့်)။ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာတိပိ၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ ဟူ၍လည်း။ အာစရိယာ၊ ထိုသည်။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်ကြကုန်၏။ ပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌။ အဝဏ္ဏိတပဒဝဏ္ဏနာ၊ မဖွင့်အပ်သောပုဒ်၏အဖွင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အတ္တော၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။

၂

မှတ်ချက်။ ။သံဝဏ္ဏနာသည် အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အနုတ္တာန-
 ပဒဝဏ္ဏနာဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အစဉ်
 အတိုင်းသော ပုဒ်ကို ဖွင့်ခြင်းသည် အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ မည်၏။
 ရှေး၌ မဖွင့်သေးသော အသစ်ဖြစ်သော ပုဒ်ကိုသာ ဖွင့်ခြင်း
 သည် အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ မည်၏။ မပေါ်လွင် မထင်ရှားသော
 ပုဒ်ကိုသာ ဖွင့်ခြင်းသည် အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ မည်၏။ ဤ
 သာမညဖလသုတ်၌ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာဟူ၍ ဆိုငြားသော်လည်း
 ရှေးဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ပေါ်လွင်ထင်ရှား
 သော ပုဒ်ကို ထား၍ အောက်၌ မဖွင့်ဆိုအပ်သေးသော
 မပေါ်လွင် မထင်ရှားသော ပုဒ်ကိုသာ ဖွင့်သောကြောင့်
 အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ကို ယူအပ်၏ (ဤကား ဌီကာ၏
 အလိုတည်း)။

ဒုဂ္ဂဇနပဒဋ္ဌာနဝိသေသသမ္ပဒါဒိယောဂတော၊ ကူးခတ်သွားလာနိုင်ခဲ့သော
 ဇနပုဒ် အရပ်အထူး၏ ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသည်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် (ဝိသေသံ
 ဟု နိဂ္ဂဟိတန္တပါဌ် ရှိ၏၊ မလို။ သမာသ်သာ ရှိသင့်၏)။ ပဓာနဘာဝေန၊
 ပြဇာနီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရာဇဟိ၊ မင်းတို့သည်။ ဂဟိတဋ္ဌေန၊ သိမ်းယူ
 အပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဧဝံ နာမကံ၊ ဤသို့ ရာဇဂဟ-ဟု အမည်ရှိသော။
 ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ နာမမတ္တေန၊ ရာဇဂဟ-ဟူသော အမည်မျှဖြင့်။ န
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ သင်္ဂဟကာရော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ မဟာဝဂ္ဂေ၊ ၌။ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တေ၊ ၌။ သေ ဇေသော
 ပုရောဟိတော ဧဝံ၊ ဤပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်သာလျှင်။ အာဂတော နန၊
 လာသည်မဟုတ်တုံလော။ ရာဇော၊ သည်။ န အာဂတော၊ မလာ။ ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို။ ရာဇသဒ္ဓဝစနိယဘာဝေန၊
 ရာဇသဒ္ဓါသည်ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ
 အယံ၊ သည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ စ၊ အဖြေကိုဆိုဦးအံ့။ မဟာဂေါဝိန္ဒေန၊
 မဟာဂေါဝိန္ဒ အမည်ရှိသော။ ပုရောဟိတေန၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်။ ပရိဂ္ဂ-
 ဟိတမ္ပိ၊ သိမ်းယူအပ်သော်လည်း။ ဧတံ နဂရံ၊ ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို (စ ကား
 ပက္ခန္တရ)။ ရေဏနာ နာမ၊ ရေဏအမည်ရှိသော။ မဂဓရာဇေန၊ မဂဓရာဇ်မင်း
 သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထသမ္ဘ-
 ဝတော၊ ဤသို့သောအနက်၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရာဇဂဟ
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ သော၊ ထို

ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို။ ရာဇသဒ္ဓဝဓနီယဘာဝေန၊ ရာဇသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝ သာ၊ ထိုမဟာဂေါဝိန္ဒမည်သော ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏။ ရာဇဘာဝတော၊ မင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ မဟာဂေါဝိန္ဒပရိဂ္ဂဟိတဘာဝကိတ္တနံ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် သိမ်းယူသည်၏အဖြစ်ကို ကြားခြင်းသည်။ တဒါ၊ ထိုမြို့နေရာကို သိမ်းယူသောအခါ၌။ ရေဏုရညာ၊ ရေဏုမင်းသားသည်။ ပရိဂ္ဂဟိတဘာဝပလက္ခဏံ၊ သိမ်းယူအပ်သောအဖြစ်ကိုမှတ်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည်။ တဿ၊ ထိုရေဏုမင်း၏။ သဗ္ဗကိစ္ဆကာရကော၊ အလုံးစုံသောကိစ္ဆကိုပြုတတ်သော။ ပုရောဟိတော၊ ပုရောဟိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဣဒမ္ပိ ဝေါဟာရံ၊ ဤသို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်လည်း (ဝါ) ဤသို့ မင်း၏ အမတ် စသည်ပြုသော်လည်း မင်းပြု၏ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်လည်း။ လောကေ၌။ (နာ-၂)

သမုဒါစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်တည်း။ ရာဇကမ္မပသုတေန၊ မင်း၏အမှုကိစ္စ၌လေ့ကျက်သောသူသည်။ ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ ရညာ၊ မင်းသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်မည်၏။ ဣတိ ဝေါဟာရံ၊ ဤသို့သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဝတ္တုကာမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မန္ဒာတုရညာ စေဝ၊ မန္ဒာတုမင်းသည် လည်းကောင်း။ မဟာဂေါဝိန္ဒ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒမည်သော။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်သော။ ပုရောဟိတံ၊ ကို။ အာဏာပေတွာ၊ စေခိုင်း၍။ ရေဏုရညာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အညေဟိ၊ မန္ဒာတုမင်း၊ ရေဏုမင်းတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော။ ရာဇဟိ စ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း (ဣတိသဒ္ဓါ တစ်လုံး လောပဟုမှတ်)။ ပန၊ ကေစိဝါဒကို ဆိုဦးအံ။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ မဟာဂေါဝိန္ဒောတိ၊ ကား။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော။ ပုရာတနော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ရာဇာ၊ မင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊ ကား။ ရာဇဓာနီဘာဝေန၊ မင်းနေပြည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ယံ နဂရံ၊ ကို။ ဂယုတိ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့သိမ်းယူအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ နဂရံ၊ သည်။ ဂဟံ၊ ဂဟမည်၏။ ရာဇနံ၊ မင်းတို့၏ (ဝါ) ဝံသည်။ ဂဟံ၊ သိမ်းယူအပ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ရာဇဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟံ၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏။ နဂရသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ နဂရသဒ္ဓါကို ဝံသဖြင့်။ နပုသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုလ္လင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။

အညေပေတ္တ ပကာရေတိ၊ ကား။ နဂရမာပနေန၊ မြို့ကို ဖန်ဆင်းစေသော။ ရညာ၊ သည်။ ကာရိတသဗ္ဗဂေဟတ္တာ၊ ပြုစေအပ်သော အလုံးစုံသောအိမ်ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏ (ရာဇေန ကာရိတံ ဂေဟံ ဧတ္ထာတိ ရာဇဂဟံ-ပြုစေလိုသည်)။ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌာဒီဟိ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌတောင် အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးလုံးကုန်သော။ ပဗ္ဗတေဟိ၊ တောင်တို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ခြံရံအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဗ္ဗတရာဇေဟိ၊ တောင်မင်းတို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တဂေဟ- သဒိသံ၊ ခြံရံအပ်သော အိမ်နှင့် တူ၏။ ဣတိပိ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ရာဇဂဟံ၊ ၏ (ရာဇေတိ ပဗ္ဗတရာဇေဟိ ပရိက္ခိတ္တံ ဂေဟံ ဧတ္ထာတိ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂဟံ ဝိယာတိ ရာဇဂဟံ-ဟုပြုစေလိုသည်)။ သမ္ပန္နဘဝနတာယ၊ ပြည့်စုံသော အိမ်ဗိမာန်နန်းတော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဇမာနံ၊ မင်းသည် မြတ်နိုးအပ် သော။ ဂေဟံ၊ အိမ်နန်းတော်ရှိ၏။ ဣတိပိ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏ (ရာဇေဟိ မာနိတဗ္ဗံ ဂေဟံ ဧတ္ထာတိ ရာဇဂဟံ-ဟုပြုစေလို သည်)။ သုသဝိဟိတရက္ခတာယ၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာဝဟိတုဂ္ဂာမေန၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဆောင် လိုသဖြင့်။ ဥပဂတာနံ၊ အနီးသို့ ဂပ်ရောက်ကုန်သော။ ပဋိရာဇေနံ၊ ဆန့်ကျင် ဘက်ရန်သူဖြစ်သောမင်းတို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ ဂဟံ ဂဟဏဘူတံ၊ နောင်အိမ် သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏ (ဝါ) ဖမ်းယူအပ်ရာ နောင်အိမ်သဖွယ် ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏ (ရာဇေနံ ပဋိရာဇေနံ ဂဟံ ဂေဟဘူတန္တိ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇာနော ပဋိရာဇာနော ဂဟံ ဂဟိတဗ္ဗဘူတံ ဂေဟံ ဧတ္ထာတိ ဝါ ရာဇဂဟံ-ဟု ပြုစေလိုသည်)။ ရာဇဟိ၊ မင်းတို့သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဂဟံ ဂေဟဘူတံ၊ အိမ်နန်းတော်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏ (ရာဇေနံ ဂဟံ ဂေဟဘူတန္တိ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဟိ ပတိဋ္ဌာပိတံ ဂဟံ ဂေဟံ ဧတ္ထာတိ ဝါ ရာဇဂဟံ-ဟု ပြုစေလိုသည်)။ အာရာမရာမဏေယျတာဒီဟိ၊ အာရာမ မွေ့လျော် ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ရာဇတိ၊ တင့်တယ်တတ်၏။ နိဝါသ- သုခတာဒိနာ စ၊ နေခြင်း၌ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့် လည်း ကောင်း။ သတ္တေဟိ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မမတ္ထဝသေန စ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု မြတ်နိုး သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂယုတိ ပရိဂ္ဂယုတိ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိပိ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏။ ဒေသေ၊ ဤသို့ သဘောရှိ ကုန်သော။ ပကာရေ၊ အပြားတို့ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏ (ဤသို့ အဋ္ဌကထာ လာ ကြိယာနှင့်စပ်)။

[အာရာမရာမဏေယျတာဒီဟိ ရာဇတိတိ ရာဇံ။ သတ္တေဟိ မတ္တ-
ဝသေန ဂယှဝိ ပရိဂ္ဂယှတိတိ ဂဟံ။ ရာဇဉ္စ တံ ဂဟဉ္စာတိ ရာဇဂဟံ-
ဟုပြုစေလိုသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ အညေန ပေတ္တပကာရေန-ဟုပါဌ်ရှိ၏။
ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ နအက္ခရာမပါ။ ဤရာဇဂဟ-ဟူသော
ပုဒ်၌ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာနှင့် အဖွင့်တူကြ၏။]

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ တံ
နဂရံ၊ ထိုမြို့သည်။ (ထည့်)။ နာမမတ္တမေဝ၊ ရာဇဂဟ-ဟူသော အမည်မျှသည်
သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သော အနက်
တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သော ပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ဝိသေသဋ္ဌာန-
ဘာဝေန၊ ထူးသော အရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဋ္ဌာရသတ္တပရိဟောဂေါ၊
မြတ်သောသတ္တဝါတို့သည် သုံးဆောင်အပ်သော အရပ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တံ ပနေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ
တသ္မိံ ပါဠေ၊ ထိုတံ ပနေတံ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဗုဒ္ဓကာလေ၊ စက္ကဝတ္တိကာလေ
စာဟိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ယေဘုယျဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။
အညဒါပိ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူသောကာလ၊ စကြာင်းဖြစ်သောကာလမှတစ်ပါး
သောကာလ၌လည်း။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သော
ကြောင့်တည်း။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နဂရံ ဟောတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။
ဥပလက္ခဏမေဝ၊ မှတ်ကြောင်းမျှသည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။
မနုဿာဝါသယေဝ၊ လူတို့၏ နေခြင်း၏သာလျှင်။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်
သောကြောင့်တည်း။ တကာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။
သေသကာလေ သုညံ ဟောတိတိအာဒိ၊ ကို။ သင်္ဂဟကာလေန၊ အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည် (ဝါ) အဋ္ဌကထာတို့ကို အကျဉ်းပေါင်းစု၍ ရေးသားခြင်းကိုပြုသော
အရှင်ဟောဗုဒ္ဓသောသဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ယက္ခာနံ၊
ဘိလူးတို့၏။ ဝသနဝနန္တိ၊ ကား။ အာပါနဘူမိဘူတံ၊ ရောက်ရာမြေဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ဥပဝနံ၊ တောကြီးတည်း (အပဓာတု ပါပုဏနေ၊ ယု။ ဘိလူးတို့
ရောက်ရာမြေဖြစ်၍ ဖြစ်သော တောကြီးဟူလို)။ (ဝါ) ကြီးပွားရာ မြေ ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ဥပဝနံ၊ တည်း။ (အာပဓာတု ဝစုနေ၊ ယု။ ဘိလူးတို့၏ ကြီးပွားရာ
မြေဖြစ်သော တောကြီးဟူလို)။ (ဝါ) စောင့်ရှောက်ရာမြေဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
ဥပဝနံ၊ တည်း။ (အာပုဗ္ဗ ပါဓာတု ရက္ခနေ၊ ယု။ ဘိလူးတို့၏ စောင့်ရှောက်ရာ
မြေဖြစ်သော တောကြီးဟူလို)။

[ဝသဓာတ်ကို အာပါနဘူမိဘူတံ-ဟု အဓိပ္ပာယ်တူ ဖွင့်သည်ဟု ထင်
ပေသည်။ ယက္ခာ အပန္နိ ပါပုဏန္တိ ဧတ္ထာတိ အာပါနံ။ ယက္ခာ အာပန္နိ
ဝစုန္တိ ဧတ္ထာတိ အာပါနံ။ ယက္ခာ အာ အဘိမုခံ ကတော အာ မရိယာဒိ

ကတာ ဝါ ပါယန္တိ ရုက္ခန္တိ တောတိ အာပါနံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ သာရတ္ထ-
ဒီပနိဋ္ဌိကာနိဿယ၌ “အာဟနဘူမိဘူတံ၊ အဖန်တလံလံ ရောက်ရာမြေ
ဖြစ်၍ ဖြစ်သော”ဟု ယောဇနာပြီးလျှင် ဟနိဓာတ် ဂတိအနက်ရှိ၏ဟု
မှတ်တမ်း၏။ ပေမူ စာအုပ်မူတို၌ အာပါနဘူမိဘူတံ ဟူ၍သာ ပါ၍
ရှိ၏။ ၎င်း နိဿယဆရာ ကြည့်ရှုသော နေ့မှ၌ “အာဟနဘူမိဘူတံ”
ဟု ပါ၍ရှိဟန်တူ၏။ ပါဏိဓာတ် ယူရမည်မှာလည်း သဒ္ဒနိတိ စသည်
တို့၌လည်း ၎င်း ပါဏိဓာတ် မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ နှစ်သက်ရာ ဆင်ခြင်၍
ယူအပ်၏။ ဝိမတိဋ္ဌိကာ၌ကား ဝသန္တဝနန္တိ ကိဋ္ဌာဝနံ။ ဝသန္တကာလေ
ကိဋ္ဌာယ ယေဘုယျတ္တာ ပန ဝသန္တဝနန္တိ ဝုတ္တံ-ဟု ဖွင့်၏။ အဋ္ဌကထာ၌
ဝသနဋ္ဌာနံ ဝနံ- ဟူ၍ ပါ၍ရှိ၏။ အာပါနဘူမိဘူတံ- ဟူသော ဋ္ဌိကာသံ-
ဝဏ္ဏာ၌ ဘူမိသဒ္ဓါကို ထောက်လျှင် ဌာနသဒ္ဓါကို ဘူမိဟု ဖွင့်ခြင်း
ဖြစ်သင့်သောကြောင့် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌လည်း ဝသနဋ္ဌာနဝနန္တိ-ဟု
ရှိသင့်သည်ဟု ထင်ပေသည်။ သင့်ရာကိုယူ။]

အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ ဝိဟာရဇာဝသာမညေန၊ နေသည်၏ အဖြစ်
သာမညအားဖြင့် (ဝါ) နေသည်၏အဖြစ် တူသောအားဖြင့်။ သဒ္ဓန္တရသန္တိ-
ဓာနသိဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာန်ဖြင့် ပြီးသော (ဝါ) ပဌမံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ-စသော
သဒ္ဓါတစ်ပါး၏ ကောင်းစွာ တည်ခြင်းအားဖြင့် ပြီးသော။ ဝိသေသပရာမသနံ၊
အထူးကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြည်သဖြင့် (ဝါ) ရှိ။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ အဝိသေသေန-ဟူသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ် အနက်တည်း။
ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တာ ဝုတ္တုကံမော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို
စောင့်စည်းသည် (ဝါ) ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတွာ၊
၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ပဌမံ ဈာန်၊ ပဌဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။
ဝိဟရတိ၊ ၏။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသ၊
ဖြင့်။ ဧကံ၊ သော။ ဒိသံ၊ အရပ်မျက်နှာကို။ ဖရိတာ၊ ဖြန့်နွှံ့၍။ ဝိဟရတိ၊
၏။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံ ရူပါရုံ စသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိ-
ကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ ရူပါရုံ စသော သင်္ခါရနိမိတ်မှ
ကင်းသော။ စေတောသမာဓိံ၊ စေတောသမာဓိကို (ဝါ) ဖလသမာပတ်ကို။
ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍ (ဝါ) ဝင်စား၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိသ၊ ဤသို့
အစရှိသည်တို့၌။ သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာနသိဒ္ဓေန၊ သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာန်ဖြင့် ပြီးသော။
ဝိသေသပရာမသနေန၊ အထူးကို သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။

☞ (နှာ-၃) ဣရိယာပထဝိဟာရာဒိဝိသေသဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနံ၊ ဣရိယာ
ပထဝိဟာရ စသော ထူးသော ဝိဟာရနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊

၏။ ဧဝံ၊ တု။ ဣဒံ ဝိဟာရံ၊ ဤဝိဟာရသည်။ ဣရိယာပထဝိဟာရာဒိဝိသေသ-
ဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။
ဣဒံ ဝိဟာရံ၊ သည်။ တထာ၊ ထို့ အတူ (ဝါ) ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။
ဝိသေသပရာမသနံ၊ အထူးကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြည်၍။ အညတရ-
ဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနံ၊ တစ်ပါးပါးသော ဝိဟာရနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၈။ ရှေးဝါကျ၌ စောဒနာဝုဏ် ပယ်ဖြေချက်ကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဝုတ္တနယေန၊
ဖြင့်။ အညတရဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနေ၊ တစ်ပါးပါးသော နေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ
ခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဓ ဣမသ္မိ* အဓိကာရေ ၌။ ဣရိ-
ယာပထသင်္ခါတဝိသေသဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနမေဝ၊ ဣရိယာပထ-ဟုဆိုအပ်
သော ထူးသောနေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းသည်သာလျှင်။ သမ္ဘဝတိ၊
၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဣဓ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။
ပန၊ စောဒနာ၊ သောဓနာကို ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓန္တရ-
သန္နိဓာနသိဒ္ဓဿ၊ သဒ္ဓန္တရသန္နိဓာန်ဖြင့်ပြီးသော။ ဝိသေသပရာမသနဿ၊ အထူး
ကို သုံးသပ်ခြင်း၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ဖြစ်ပါလျက်လည်း။
ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝိသေသဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနံ၊ ထူးသော ဣရိယာပထဝိဟာရ
နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
စောဒနာ၊ တည်း။ ဝိသေသဝိဟာရသမဂီပရိဒီပနဿ၊ ၏။ သဒ္ဓန္တရသင်္ခါတ-
ဝိသေသဝစနဿ၊ သဒ္ဓါတစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ထူးသောသဒ္ဓါ၏။ အဘာဝ-
တော ဝေ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိသေသဝိဟာရသမဂီပရိ-
ဒီပနံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏ (နောက်သို့ လည်၍စပ်)။ ဟိ တဒေဝ ယုတ္တံ၊
ထိုစကားသည်သာလျှင် သင့်စွာ။ ဝိသေသဝစနေ၊ ထူးသောသဒ္ဓါသည်။ အသ-
တိပိ၊ သော်လည်း။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဣစ္ဆတာ ဣစ္ဆန္တေန၊ အလိုရှိသော
ဆရာသည်။ ဝိသေသော၊ ကို။ ပယောဇိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်
ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ အပိစ၊ တစ်နည်း ဖြေဦးအံ့။ ဣရိယာ-
ပထသမာယောဂပရိဒီပနဿ၊ ဣရိယာပုထ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ပြခြင်း၏။ အတ္ထ-
တော၊ အနက်အားဖြင့်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဒီပန-
မေဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြခြင်းသည်သာလျှင်။ သမ္ဘဝတိ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တစ်နည်း အဖြေတည်း။ ၈။ ဆက်
ဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤ ဝိသေသဝိဟာရ ဟူသော
အနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။
ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိနမ္ပိ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ အစရှိသည်ငဲ့၏လည်း (ဝါ) တို့နှင့်လည်း။
သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏။

ဟိ၊ ချေဦးအံ့။ ကဒါစိပိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌လည်း။ ဣရိယာပထဝိဟာရေန၊ ဣရိယာ-
ပုထ်တည်းဟူသော နေခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ
စသည်သည်(ထည့်)။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တံ၊ ထိုဣရိယာ
ပထဝိဟာရကို။ အန္တရေန၊ ကြည့်၍။ အတ္တဘာဝပရိဟရဏာဘာဝတော၊
အတ္တဘောကို ဆောင်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

ဣရိယနံ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ကာယိက-
ကိရိယာ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သောအမှုအရာ ကြိယာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပဝတ္တနုပါယ-
ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း၏
(ဝါ) ကိုယ်၌ ဖြစ်သော အမှုအရာကြိယာ၏။ ပထော၊ အကြောင်းတည်း။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣရိယာပထော၊ မည်၏။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒယော၊
ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ)
ဟံ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိအဝတ္ထာဟိ၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း အစ
ရှိသော အခိုက်အတန့်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။
ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော။ ကိရိယံ၊ အမှုအရာကြိယာကို။ ပဝတ္တေတုံ၊
ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊
ထိုဣရိယာပထကို။ တဿ၊ ထိုကိုယ်၌ဖြစ်သော အမှုအရာကြိယာ၏။ ပဝတ္တ-
နုပါယောတိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧတေန ဣရိယာ-
ပထေန၊ ထိုဣရိယာပုထ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော ဣရိယာပထော၊ သည်။
ဝိဟာရော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဝိဟရဏမတ္ထံ၊ ဖြစ်ကာ
မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဟာရော၊ မည်၏။
သော ဝေ၊ ထိုဣရိယာပထသည်ပင်လျှင်။ ဝိဟာရော၊ ဝိဟာရတည်း။ တထာ၊
ဣရိယာပထသည်ပင်လျှင် ဝိဟာရ။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သေ သေသော ဣရိယာ-
ပထဝိဟာရော၊ သည်။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိအာကာရပုဝတ္ထော-
ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ စတုသန္တတိ-
ရူပပ္ပဒန္ဓော၊ စတုသန္တတိ ရုပ်အစဉ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဒိဝိ၊ နတ်ပြည်၌။
ဘဝေါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဒိဗ္ဗော၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ပြည်၌။
ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဒေဝ-
လောကေ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ အစရှိသော ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။
ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ
အစရှိသော ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ သော ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေါ၊ အကြင်နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော
ဌာနဟူသော အာရုံတော်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဒတ္တာယ၊ ထိုနတ်ပြည်၌

သုတ္တံ]

ရာဇာမစ္ဆကထာဝဏ္ဏနာ

၉

ဖြစ်သော ဈာန်ဟူသော အာနုဘော်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗော၊ ၏ (ဒိဗ္ဗာယ သံဝတ္တတိတိ ဒိဗ္ဗော ဟု ပြုစေလို သည်)။ ဝါ၊ ကား။ အဘိညာဟိနိဟ၊ ရာဒိဝသေန၊ အဘိညာဉ်ကို ရှေးရှု ဆောင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဟာဂတိကတ္တာ၊ များမြတ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗော၊ မည်၏ (ဤဝိကပ်ကား အတ္ထဝိကပ် မျှသာတည်း)။ သောဝ၊ ထိုဒိဗ္ဗသည်ပင်လျှင်။ ဝိဟာရော၊ တည်း။ ဒိဗ္ဗဝိဟာ ရော၊ ဒိဗ္ဗသည်ပင်လျှင်ဝိဟာရ။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗဘာဝါဝဟော၊ ဒိဗ္ဗ၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သော။ ဝိဟာရော၊ နေခြင်းတည်း။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော၊ ဒိဗ္ဗ၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သောနေခြင်း။ မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနာနိ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။

နေတ္ထိယံ ပန၊ ဌိကား။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ အာရုပ္ပသမာ ပတ္တိယော၊ အရူပသမာပတ်တို့ကို။ အာနေဉ္ဇဝိဟာရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစတသော အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော အာနေဉ္ဇဝိဟာရာဟူသော စကားကို။ မေတ္တာဈာနာ ဒီနံ၊ မေတ္တာဈာန် အစရှိသည်တို့၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ ဝိယ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ တာသံ၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့၏။ ဘာဝနာဝိသေသဘာဝံ၊ ဘာဝနာအထူး၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာသု ပန၊ တို့ဌိကား။ ဒိဗ္ဗဘာဝါဝဟသာမညတော၊ ဒိဗ္ဗ၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သော သာမညအားဖြင့်။ တာပိ၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့ကိုလည်း။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာတွေဝ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဟူ၍သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ ဝိဟာရာ၊ နေခြင်းတို့တည်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မာတို့၏ နေခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန၊ အစီးအပွားကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မာတူတာ သေဋ္ဌဘူတာ၊ မြတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဟာရာ၊ နေခြင်းတို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မာဝိဟာရာ၊ မည်ကုန်၏။ မေတ္တာဈာနာဒိဝသေန၊ မေတ္တာဈာန် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ အပ္ပမညာယော၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ အရိယာ ဥတ္တမာ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဝိဟာရာ၊ တို့တည်း။ အရိယဝိဟာရာ၊ မြတ်ကုန်သော နေခြင်းတို့။ ဝါ၊ ကား။ အနညသဘာဇေကတ္တာ၊ တစ်ပါးသော ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိဟာရာ၊ တို့တည်း။ အရိယဝိဟာရာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေခြင်းတို့။ စတသောပိ၊ ကုန်သော။ ဖလသမာပတ္တိယော၊ ဖလသမာပတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဣမ၊ ဤဝိဟာရတိဟူသော ပုဒ်၏အရာ၌။ ရူပါဝစရ-

စတုတ္ထဇ္ဈာနဉ္စ၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်သင်္ခလည်းကောင်း။ တဗ္ဗသေန၊ ထို
 ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (နာ-၄)
 အပ္ပမညာယော စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကအဂ္ဂဖလသမာပတ္တိ စ၊
 စတုတ္ထဈာန်နှင့် ယှဉ်သော မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်သည် လည်း
 ကောင်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရာ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၊
 ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အရိယဝိဟာရတို့မည်ကုန်၏။

အညတရဝိဟာရသမင်္ဂီပရိဒီပနန္တိ၊ ကား။ တာသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဝိဟာရ
 တို့၏။ ဧကတော၊ တစ်ပေါင်းတည်း (ဝါ) တကုန်။ အပ္ပဝတ္တတ္တော၊ မဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေန ဝါ၊ တစ်ခုသောဝိဟာရနှင့် လည်းကောင်း။ ဒွိဟိ ဝါ၊
 နှစ်ပါးသော ဝိဟာရတို့နှင့် လည်းကောင်း။ သမင်္ဂီဘာဝပရိဒီပနံ၊ ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ နိဗ္ဗေသော၊ ဤနိဗ္ဗေသကို။ ဘာဝ-
 လောပေန၊ ဘောကျေသော အားဖြင့် (ဝါ) ဘာဝသဒ္ဓါ ကျေသောအားဖြင့်။
 ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝပုဓာနေန၊ ဘောပြဓာန်းသောအားဖြင့်။
 အယံ နိဗ္ဗေသော၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတော၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊
 ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သောဘဒေါသမောဟုဿန္တေ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
 များသော။ လောကေ၊ ၌။ သကပဋိပတ္တိယာ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ဖြင့်
 (ဝါ) ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအကျင့်ဖြင့်။ ဝေနေယျာနံ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်
 သော သတ္တဝါတို့အား (ဝါ) ဆုံးမတိုက်သော သတ္တဝါတို့အား။ ဝိနယနတ္ထံ၊
 ဆုံးမတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ။ တံ တံ ဝိဟာရေ၊ ထိုထိုဝိဟာရ၌ (ဝါ)သို့။ ဥပ-
 သမ္ပန္တံ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ တဿ တံ ဝစနံ၊
 ကို။ ဟိ ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ အံ၊ ယဒါ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာမေသု၊ ကာမ
 ဂုဏ်တို့၌။ ဝိပုဋ္ဌိပဇ္ဇန္တိ၊ ဖောက်ပြန်၍ ကျင့်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဒိဗ္ဗေန ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အလောဘကုသလ-
 မူလပ္ပါဒနတ္ထံ၊ အလောဘဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝိဟ-
 ရတိ ကိရ၊ နေတော်မူသတတ်။ ဧတ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣမံ ပဋိပတ္တိံ၊ ဤဒိဗ္ဗ-
 ဝိဟာရဖြင့် နေခြင်းဟူသော အကျင့်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤအကျင့်၌။
 ရဝိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ကာမေသု၊ တို့၌။ အပ္ပေဝ
 နာမ ဝိရဇ္ဇေယျံ၊ တပ်ခြင်းမှ ကင်းကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။ ဣတိ မနသိကတွာ၊
 ဤသို့ နှလုံးပြုတော်မူ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ ယေ သတ္တာ၊
 တို့သည် (ကတ္တားတည့်)။ ဣသရိယတ္ထံ၊ အစိုးရခြင်း အကျိုးငှါ။ သတ္တေသု၊
 တို့၌။ ဝိပုဋ္ဌိပဇ္ဇန္တိ၊ ဖောက်ပြန်၍ ကျင့်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဒွိဗ္ဗာဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အဒေါသကုသလမူလပ္ပါဒ-
 နတ္ထံ၊ အဒေါသဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိဟရတိ၊

၏။ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣမံ ပဋိပတ္တိံ၊ ဤဗြဟ္မာဝိဟာရတည်းဟူသော အကျင့်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဧတ္ထ၊ ဤအကျင့်၌။ ရုစိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှိ။ အဒေါသေန၊ ဖြင့် (ဝါ) မေတ္တာဖြင့်။ ဒေါသံ၊ ကို။ အပ္ပေဝ နာမ ဝုပသမေယျံ၊ ငြိမ်းစေကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓမ္မာဓိကရဏံ၊ ဓမ္မအဓိကရုဏ်းကို (ဝါ) တရားကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိကရုဏ်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိဝဒန္တိ၊ ငြင်းခုံကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ အမောဟကုသလမူလပ္ပါဒနတ္ထံ၊ အမောဟဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလ ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ အရိယဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တို့သည်။ ဣမံ ပဋိပတ္တိံ၊ ဤအရိယာဝိဟာရဖြင့် နေခြင်းတည်းဟူသော အကျင့်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ရုစိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှိ။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ မောဟံ၊ ကို။ အပ္ပေဝ နာမ ဝုပသမေယျံ၊ ငြိမ်းစေကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝေဉ္စ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဣမေဟိ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေဟိ၊ ဤဒိဗ္ဗဝိဟာရ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အရိယဝိဟာရတို့ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ ဟရတိ၊ ဆောင်တော်မူ၏။ ၈၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣရိယာပထဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ကေ၊ ကပ်ပါးသော။ ဣရိယာပထဗာဓေန၊ ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ကျင်နာခြင်းကို။ အညေန၊ တစ်ပါးသော။ ဣရိယာပထေန၊ ဖြင့်။ ဝိစ္ဆန္တိတွာ၊ ဖြတ်၍။ အပရိပတန္တံ၊ မကျသည်ကို (ဝါ) မလဲသည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ဟရတိ၊ ဆောင်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညတရဝိဟာရသမဂ္ဂိပရိဒီပနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တေနာတိအာဒိ၊ တေန ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တသံဝဏ္ဏနာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော သံဝဏ္ဏနာ၏။ ဂုဏဒဿနံ၊ ဂုဏ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တတ္ထသမတ္တနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော အနက်ကို ပြီးစေကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း (နိဂုံးစကား ဟူလို)။ တေန ဣရိယာပထဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိစ္ဆေဒနတ္ထဇောတကော၊ ဖြတ်ခြင်းအနက်ကို ထွန်းပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟရတိတိ တေသ ၈၊ ဟရတိ-ဟူသော ဤပုဒ်၏လည်း။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဌိတောပိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဉာပေတိ၊ သိစေ

၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝိဇ္ဇေဒနယနာကာရေန၊ ဖြတ်၍ ဆောင်ခြင်း အခြင်း အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဝေ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဟရတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကဿ၊ အဘယ်ကို။ ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိန္ဒနံ၊ ဖြတ်သနည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကထံ ကေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကဿ၊ အဘယ်၏ (ဝါ) ကို။ နယနံ၊ ဆောင်သနည်း။ ဣတိ အန္တောလိနစောဒနံ၊ ဤအန္တောလိနစောဒနာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သော ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ သမ္ပန္နော၊ ဤသို့သော ပုဒ်စပ်ခြင်းသည်လည်း။ ဥပပန္နော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကေနော၊ ဟစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣရိယာပထေန၊ ဖြင့်။ စိရတရံ၊ အလွန် ကြာမြင့်စွာသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္ထေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ယဒိပိ သက္ကောတိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ စွမ်းနိုင်သော် လည်း။ ဥပါဒိန္နကဿ နာမ၊ ဥပါဒိန္နကမည်သော။ သရီရဿ၊ ကိုယ်တော်၏။ အယံ သဘာဝေါ၊ ဤသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကေဣရိယာ- ပထဗာနေန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရိပတန္တန္တိ သော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနပုံကို ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ အပတမာနံ၊ မကျသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဣတိ အယံ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌။ ဝသန္တော၊ နေတော်မူလျက်။ ဝေနယျာနံ၊ ဆုံ မထိုက်သော သတ္တဝါတို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ နာနာသမာပတ္တိဟိ စ၊ အထူးထူးသော သမာပတ် ဟို့ဖြင့်လည်း။ (နာ-၅) ကာလံ၊ ကို။ ဝိတိနာမေန္တော၊ လွန်စေတော်မူလျက်။ ဝသတိ၊ သိတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ သတ္တာနဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ အတ္တနော စ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏လည်းကောင်း။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ဟရတိ၊ ဆောင်တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝိဓံ ဟရတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဟရတိ - ဟူသော ပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂေါစရဂါမနိဒဿနတ္ထံ၊ ဆွမ်းခံရှာကို ပြခြင်းငှာ (ဝါ) ကျက်စားရာ ရှာကို ပြခြင်းငှာ။ ရာဇဂဟေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ အနုရုပနိဝါသဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ၊ လျှောက်ပတ်သော သိတင်းသုံးနေတော်မူရာ အရပ်ကို ပြခြင်းငှာ။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အဗ္ဗဝနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဣမဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ငါ။ အဿာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ရာဇဂဟသင်္ခါတဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဟု ဆိုအပ်သော။ ဂေါစရဂါမဿ၊ ၏။ ယဿ

ရာဇဂဟိယ၊ ဤ။ သမိပဝသေန၊ အနီး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရာဇဂဟိယ၊ ဟူ၍။
 ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဤ။ သောပိ၊ ထိုသရက်ဥယျာဉ်ကို
 လည်း။ တဿ ရာဇဂဟိယ၊ ဤ။ သမိပဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဤ။ ဣတိ
 ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ရာဇဂဟိယသမိပေ အဗ္ဗဝနေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေသတိ၊ ဤ။
 သမိပတ္ထေတိ၊ ကား။ အဗ္ဗဝနဿ၊ ဤ။ သမိပတ္ထေ၊ သမိပအနက်၌ ဝါ) အနီး
 ဖြစ်သောအနက်၌။ တေန္တိ၊ ကား။ ရာဇဂဟိယံ ဝစနံ၊ ရာဇဂဟိယ-ဟူသော
 သဒ္ဓါသည်။ ဘုမ္မဝစနံ၊ ကား။ အာဓာရဇနံ၊ တည်ရာကို ဟောသောသဒ္ဓါ
 တည်း။ (ဝါ) သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောသဒ္ဓါတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဘဝန္တိ၊
 ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊
 သည်။ ဘုမ္မံ၊ ဤ။ တဒေဝ၊ ထိုဘုမ္မသည်ပင်လျှင်။ ဝစနံ၊ သဒ္ဓါတည်း။ တထာ၊
 ဘုမ္မသည်ပင်လျှင်သဒ္ဓါ။ ဝါ၊ ကား။ ဘုမ္မေ၊ ဖြစ်ရာ အာဓာရ၌။ ပဝတ္တံ၊
 ဖြစ်သော (ဝါ) သက်သေ။ ဝစနံ ဝိဘတ္တိ၊ ဝိဘတ်တည်း။ ဘုမ္မဝစနံ၊ ဘုမ္မ၌
 ဖြစ်သော ဝိဘတ် (ဝါ) ဘုမ္မ၌ သက်သေဝိဘတ်။ တေန၊ ထိုဘုမ္မ၌ ဖြစ်သော
 ဝိဘတ်နှင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သောပုဒ်တည်း။ တထာ၊ ဘုမ္မ၌ ဖြစ်သော ဝိဘတ်နှင့်
 ယှဉ်သောပုဒ်။ သတ္တမိဝိဘတ္တိယုတ္တပဒံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်နှင့် ယှဉ်သောပုဒ်။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော
 ဝတ္ထုကာမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗဝနေယေဝ၊ ဌာသ
 လျှင်။ ကာမံ ဝိဟရတိ၊ အကယ်၍ ကား နေ၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်
 နေသော်လည်း။ တဿမိပတ္တာ၊ ထိုသရက်ဥယျာဉ်နှင့်နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဂေါစရဂါမဒဿနတ္ထံ၊ ဌာ။ ဘုမ္မဝစနဝသေန၊ သတ္တမိဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ရာဇဂဟိယံ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ယထာ၊ ဥဒါဟရုဏ်
 အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဂင်္ဂါယံ ဂါဝေါ စရန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။
 ကူပေ ဂဂ္ဂကုလန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သမိပတ္ထေ၊ ၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ (ဥဒါဟရုဏ်၏အနက်ကား) ဂင်္ဂါယံ၊ ဂင်္ဂါ
 မြစ်၏အနီး၌။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်။ စရန္တိ၊ ကျက်စားကုန်၏။ ကူပေ၊ တွင်း၏
 အနီး၌။ ဂဂ္ဂကုလံ၊ ဂဂ္ဂအမျိုးသည်။ ဝသတိ၊ ဤ။ အနေနေဝ၊ ဤရာဇဂဟိ
 အဗ္ဗဝနေ-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုဖြင့်သာလျှင် (ဒွယနိဒ္ဒေသော၌စပ်)။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ရာဇဂဟိယံ၊ ၌။ ယဒိ ဝိဟရတိ၊ အကယ်၍ နေတော်မူသည် ဖြစ်အံ့။ အထာ၊
 ထိုသို့နေတော်မူသည်ရှိသော်။ အဗ္ဗဝနေတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ် (ဝါ)
 မဆိုထိုက် (ဝါ) မဆိုသင့်။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဗ္ဗဝနေ၊ ၌။ ယဒိ ဝိဟရတိ၊ အံ့။
 ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ နေတော်မူသော်လည်း။ ရာဇဂဟိယံ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်
 (ဝါ)ထိုက် (ဝါ) သင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ပါဠိလိပုတ္တေ၊ ပါဠိလိပုတ်ပြည်၌။ ပါသာဒေ၊
 ပြာသာဒ်၌။ ဝသတိ၊ ဤ။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။
 ဣမ၊ ဤရာဇဂဟိ အဗ္ဗဝနေ-ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိကရဏာဓိကရဏဿ၊ တည်ရာ

တစ်ခု၏ တည်ရာအာဓာရ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသောကြောင့် (ဝါ) မရှိသင့်
 သောကြောင့်။ အဓိကရုဏဿ၊ တည်ရာအာဓာရ၏။ ဒွယနိဒ္ဒေသော။ နှစ်ခု
 အပေါင်းကို ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ယုတ္တော၊ သင့်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။
 ဣတိ စောဒနာ၊ ဤသို့ စောဒနာခြင်းသည်။ အနဝကာသာ၊ အခွင့်မဟုတ်
 သည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဤအနက်ကား ပါဠိရှိတိုင်း ဟောတိကြိယာလည်းရှိ ယောဇနာ
 သည်။ အနဝကာသာ ဟောတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း။ စောဒနာယ
 အနဝကာသာ ကတာ-ဟူ၍လည်းကောင်း ပါဠိရှိသင့်သည်ဟု
 ထင်ပေသည်။]

ကုမာရဘတော ဝေ၊ ကုမာရဘတသည်ပင်လျှင်။ သကတ္ထဝုတ္တိပစ္စယေန ဝါ၊
 သကတ်အနက်၌သက်သော ဣပစ္စည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ နိရုတ္တိနယေန
 ဝါ၊ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကောမာရဘစွေ၊ မည်၏။ ယထာ
 ကံ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဘိသဂ္ဂမေဝ ဘေသဇ္ဇန္တိ ယထာ၊
 ဘိသဂ္ဂမေဝ ဘေသဇ္ဇံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ယထာဟာကံအာဒိနာ၊
 ယထာဟ-ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ခန္ဓကပါဠိဝသေန၊ ဝိနည်းမဟာဝါစီဝရက္ခန္ဓက
 ပါဠိတော်၏အစွမ်းဖြင့်။ တဒတ္ထံ၊ ထိုကောမာရဘစွေ-ဟူသောပုဒ်၏အနက်
 ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဗ္ဗဝနံ၊ ကို။
 ဇီဝကသမ္ပန္နံ၊ ဇီဝကနှင့် စပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။
 ဣတိ အနုယောဂေန၊ ဤသို့မေးစိစစ်ဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ မူလတော၊
 အရင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြတော်
 မူလသည်ဖြစ်၍။ အယံ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဒေါသာဘိသန္တန္တိ၊ ကား။ ဝါဟပိတ္တာဒိဝသေန၊ လေ သည်းခြေ စသည်
 တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥသန္တဒေါသံ၊ ပြောသော အပြစ်ရှိသော။ ဝိရေစေတုဘတံ၊
 ကား။ ဒေါသပ္ပကောပတော၊ အပြစ်ဟုဆိုအပ်သော လေ သည်းခြေ စသည်
 ပျက်ခြင်းမှ။ ဝိဝေစေတု၊ ဆိတ်စေ၍ (ဝါ) ကြဉ်စေ၍ (ဝါ) ကင်းစေ၍ (ဝါ)
 စင်စေ၍။ သိဝေယျကံ ဒုဿယုဂန္တိ၊ ကား။ သိဝိရဋ္ဌေ၊ သိဝိတိုင်း၌။ ဇာတံ၊
 ဖြစ်သော။ မဟန္တံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သော။ ဒုဿယုဂံ၊ ပုဆိုးအစုံကို။
 ဒိဝသဿ ဒုတ္တိက္ခန္တိ၊ ကား။ ဧကသေဝ ဒိဝသဿ၊ တစ်နေ့၏သာလျှင်။
 ဒွိဝါရေ ဝါ ဘာဂေ၊ နှစ်ကြိမ်သောအဖို့၌လည်းကောင်း။ တိဝါရေ ဝါ ဘာဂေ-
 သုံးကြိမ်သော အဖို့၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဧတံ၊ ထိုဒိဝသဿ
 ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်အဆုံး
 ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဧကသ္မိံ ယေဝ ဒိဝသေ၊ တစ်ခုသောနေ့သာလျှင်။ ဒွိဝါရံ

ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်လည်းကောင်း။ ၁ တိဝါရုံ ဝါ၊ သုံးကြိမ်လည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဗ္ဗပဉ္စဝဏ္ဏေနာတိ၊ ကား။ တဗ္ဗလောဟပဉ္စဝဏ္ဏေန၊ ကြေးနီပြားအဆင်းရှိသော။ ဝိဝရတတ္ထေနာတိ၊ ကား။ စိဝရေန စ၊ သင်္ကန်း ဖြင့်လည်းကောင်း။ တံတ္ထေန စ၊ ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ တံ သန္ဓာယာတိ ဣမိနာ၊ တံ သန္ဓာယ-ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗုဒ္ဓမတ္ထေယေဝ၊ သရက်ဥယျာဉ်မျှ၌သာလျှင်။ န ဝိဟရတိ၊ နေသည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧဝံ ဤသို့။ ကတေ၊ ဆောက်လုပ်အပ်သော။ ဝိဟာဓေ၊ ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်နေသော်လည်း။ သော ဝိဟာရော၊ ကို။ တဒဓိကရဏတာယ၊ ထို သရက်ဥယျာဉ်၌ တည်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ အဓိကရဏတာဝေန၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝုတ္ထော၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နာ-၆) သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဘာသိတံ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ သာမညေ၊ သာမညသည် (ဝါ) အများနှင့် ဆက်ဆံခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သန္ဓာယဘာသိတနိဋ္ဌါရဏံ၊ သန္ဓာယဘာသိတကိုထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဇေန၊ အခွဲနှင့် (ဝါ) ထက်ဝက်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တေရသ၊ တစ်ဆယ့် သုံးခုတို့တည်း။ အစုတေဋ္ဌသ၊ အခွဲ အဝက်နှင့်တကွ တစ်ဆယ့်သုံးခုတို့။ တာဒိ- သေဟိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော (ဝါ) အခွဲ အဝက်နှင့်တကွ တစ်ဆယ့်သုံးခု သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုဘတေဟိ၊ ရဟန်းတစ်ရာတို့နှင့်။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ အစုတေဋ္ဌသ-ဟူသော ပုဒ်၌။ သတဿေဝ၊ တစ်ရာ၏သာလျှင်။ အဇော၊ ထက်ဝက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယေန၊ အကြွင် တေဋ္ဌသသတသဒ္ဓါနှင့်။ ပယုတ္ထော၊ ယှဉ်သော။ အစုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဗ္ဗာ- ဂဝါစကော၊ ထိုတစ်ရာ၏ထက်ဝက်အဖို့ကို ဟောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုထက်ဝက်သည်လည်း။ ပဏ္ဏာသာဝ၊ ငါးဆယ်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာသာယ၊ ငါးဆယ်ဖြင့်။ ဦနာနိ၊ ယုတ်ကုန်သော။ တေဋ္ဌသ- ဘိက္ခုသတာနိ၊ တစ်ထောင့်နှစ်ရာ ငါးကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိညာပေတုံ၊ ဌာ။ အစုသတေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္ထံ၊ ၏။

[အစုတေဋ္ဌသသတ-ဟူသော သင်္ချာသည် ဂုဏိတသင်္ချာတည်း။ တစ်ရာတည် တစ်ဆယ့်သုံးနှင့်မြှောက် တစ်ထောင့်သုံးရာဖြစ်၏။ အခွဲ ငါးဆယ်ကို နှုတ်၍ တစ်ထောင့် နှစ်ရာ ငါးကျိပ် ဖြစ်၏။]

အစုမေဝ၊ အခွဲအဝက်သည်ပင်လျှင်။ သတံ၊ တစ်ရာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သတဿ၊ တစ်ရာ၏။ အခွဲ၊ ထက်ဝက်တည်း။ တထာ၊ အခွဲ အဝက်သည် ပင်လျှင် တစ်ရာ (ဝါ) တစ်ရာ၏ထက်ဝက်။

ရာဇတီတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣဿရိယသမ္ပတ္တိယာ၊ အစိုးရခြင်း စည်းစိမ်ချမ်းသာဖြင့်။ ဒိဗ္ဗတိ စ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းပတတ်၏။ သောဘတိ စ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်တတ်၏။ ရဇ္ဇေတီတိ၊ ကား။ ဒါနာဒိနာ စ၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် လည်းကောင်း။ သဿမေဓာဒိနာ စ၊ သဿမေဓ အစရှိသဖြင့် လည်းကောင်း။ စတုဟိ၊ ကုန်ဂော။ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ၊ သင်္ဂဟ ဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ ရမေတိ၊ မွေ့လျော်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ရာဂံ၊ တပ်နှစ် သက်ခြင်းကို။ ကဇေတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[ဒါနာဒိနာ၌ သဒ္ဓါအားဖြင့် ပီယဝစနံ၊ အတ္ထစရိယ၊ သမာနတ္ထ ဤသုံးပါးကိုယူ။ ထို့ကြောင့် စတုက္ကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ ဒါနံ ပေယျ- ဝဇ္ဇံ အတ္ထစရိယာ သမာနတ္ထတာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိတိ-ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဒါနဉ္စာတိအာဒိသု ကေဇ္ဇော ဟိ ဒါနေနေဝ သင်္ဂဏိတဗ္ဗော ဟောတိ။ တဿ ဒါနမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ပေယျ- ဝဇ္ဇန္တိ ပီယဝစနံ။ အတ္ထစရိယာတိ အတ္ထဝစနကထာ။ သမာနတ္ထတာတိ သမာနသုခဒုက္ခဘာဝေါ (၎င်း အဋ္ဌကထာ)။ အကျဉ်းမျှသာ ပြလိုက် သည်။ အကျယ်ကို ၎င်း၌ ကြည့်ရှုအပ်၏။ သဿမေဓာဒိနာ စ-ဟူသော ပုဒ်၌ အာဒိသဒ္ဓိ ဖြင့် ပုရိသမေဓ၊ သမ္မာပါသ၊ ဝါစာပေယျကို ယူအပ်၏။

ထို့ကြောင့် ကောသလသံယုတ်ပါဠိတော်၌—

အဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ၊ သမ္မာပါသံ ဝါစာပေယျံ။
နိရုဋ္ဌံ မယာရဗ္ဘာ၊ န တေ ဟောန္တိ မဟပုလော—
ဟု ဟောတော်မူ၏။

၎င်း အဋ္ဌကထာ၌ သဿမေဓန္တိ ပေါရာဏရာဇကောလေ ကိရ သဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ သမ္မာပါသံ ဝါစာပေယျန္တိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟ- ဝတ္ထုနိ အဟေသု။ တေဟိ ရာဇာနော လောကံ သင်္ဂဏိသု။ တတ္ထ နိပ္ပန္နသဿတောဒသဘာဂ္ဂဟဏံ သဿမေဓံ နာမ။ သဿသမ္ပါဒနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္ထော။ မဟာယောဓာနံ သမာသိကံ ဘတ္ထဝေတနာ- နုပ္ပါဒါနံ ပုရိသမေဓံ နာမ၊ ပုရိသသင်္ဂဏုနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္ထော။

ဒလိဒ္ဓမနုဿာနံ ပေါတ္ထကေ လေခံ ဂဟေတွာ တိဏိ ဝဿာနိ ဝိနာဝ
 ဝစိုယာ သဟဿဒ္ဓိသဟဿမတ္တနေသမ္ပဗ္ဗိနံ သမ္မာပါသံ နာမ၊ တဉ္စိ
 သမ္မာပါသန္တိ ဝုစ္စတိ။ တာတ မာတုလာတိအာဒိနာ နယေန သဏ္ဍဝါ-
 စာတဏ္ဍနံ ဖာပေယျံ နာမ၊ ငိယဝါစာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ
 သင်္ဂဟိတံ ရဋ္ဌံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဟောတိ ဖိတဉ္စ ပဟုတ အန္တပါနံ ခေမ
 နိရဗ္ဗဒံ။ မနုဿာ မုခါ မောဒမာနာ ဥရေ ပုတ္တေန နစ္စန္ဒာ အပါရုတ-
 သရာ ငိဟရန္တိ-ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။]

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသဿမေဓာဒိနာ စ-ဟူသောပုဒ်၌။ သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊
 သော။ စသဗ္ဗေါ၊ သည်။ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏ (ဝါ) တစ်ဝိကပ်ကို
 အထူးကြံခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဇနာဒဝါစိနော၊ ဇနပုဒ်ဟူသော အနက်ကို ဟော
 သော မဂဓသဒ္ဓါ၊ ပုထုဝစနပရတ္တာ၊ ဗဟုဝုဇ် ဝိဘတ် နှောင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် (ဝါ) ဇနပုဒ်ဟူသော များသော အနက်ကို ဟောသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ မဂဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 ဇနပုဒ်ပါပဒေသေန၊ ဇနပုဒ်ကိုညွှန်သဖြင့်။ တဗ္ဗာသိကာနံ၊ ထိုဇနပုဒ်၌နေသော
 လူတို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ဟုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂဓာနန္တိ၊
 ဟူ ။ ဗဟုဝစနပရတ္တာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ရညောတိ၊ ကား။ ပံတု
 ဗိမ္ဗိသာရရညော၊ ခမည်းတော်ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 သသတိ ဟိ သတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုသူ
 သည်။ သတ္တု၊ မည်၏။ ဝေရိ၊ ရန်သူကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရ၏ (ဝါ) သိအပ်၏။
 အဇာတောယေဝ၊ မဖွားမိကပင်လျှင် (ဝါ) မဖွားသေးသည် သာလျှင်။
 ဟုတွာ၊ ဤ။ သတ္တု၊ ရန်သူတည်း။ အဇာတသတ္တု၊ မဖွားမိကပင်လျှင် ရန်သူ။
 နေမိတ္ထကေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဝစနေန စ၊ နေမိတ္ထကေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-ဟူသော
 သဒ္ဓါဖြင့်လည်း။ အဇာတဿ၊ မဖွားသေးသော။ တဿ ကုမာရဿ၊
 ထိုမင်းသား၏။ သတ္တုဘာဝေါ၊ ရန်သူ၏ အဖြစ်သည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သတ္တုဘာဝဿ၊ ရန်သူ၏
 အဖြစ်၏ (ဝါ) ကို။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊
 ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အဇာတသတ္တုဟူ၍။ ဝေါဟာရီ
 ယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ ဝါဒ
 အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အဇာတဿေဝ၊ မဖွားဖွားသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။
 တဿ ကုမာရဿ၊ ၏။ ရညော၊ အာဘုဖြစ်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏။
 လောဟိတံ၊ လက်ယာလက်မောင်းသွေးကို။ ပိဝေယျံ၊ သောက်လို့၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒေဝိယာ၊ မိဖုရားအား။ ဒေါဟဋ္ဌဿ၊ ချင်ခြင်း၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အဇာတောယေဝ၊ မဖွားဖွားမိကပင်လျှင်။ သေ နေသော

ကုမာရော သည်။ ရညော၊ အဘဖြစ်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏။ သတ္တု၊ ရန်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ကသိန္နီအာဒိနာ၊ တသို့ - ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအဘေတသတ္တု- ဟူသောပုဒ်၏ အနက်ကို။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်၏။ သမဒတ္ထတိ စ၊ ပြီးလည်းပြီးစေ၏။ ခေါဟေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အဘိလာသော၊ တောင့်တနှစ်သက်ခြင်းသည်။ (လသ ကန္တိယံ၊ လသတိ၊ အဘိလသတိ၊ သဒ္ဓနီတိ။) (ဝါ) ချင်ခြင်းသည် (ခေါဟာရတ္ထ)။ ဘာရိယေတိ၊ ကား။ ဂရုကေ၊ ဝန်လေးသော။ ဝါ၊ ကား။ အညေသံ၊ တစ်ပါးသောသူတို့အား။ အသက္ကုဏေယျ၊ ပြောကြားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော။ အသက္ကောန္တိတိ၊ ကား။ အသက္ကုဏမာနာ၊ မစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်၍။ အကထေန္တိတိ၊ ကား။ အကထာမာနာ၊ မဆိုလိုသည်။ သမာနာ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ နိဗန္ဓိတွာတိ၊ ကား။ ဝစသာ၊ စကားဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ သုဝဏ္ဏသတ္တကေနာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယေန၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော (ဝါ) ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော။ သတ္တကေန၊ ဓားငယ်ဖြင့်။ သနသုဝဏ္ဏကတေန၊ တစ်ခနက် သောရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ သုဝဏ္ဏမ- ယေန-ဟူသောပုဒ်၏အနက်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယောမယံ၊ သံဖြင့်ပြုအပ် သောဓားသည်။ ရညော၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဥပနေတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ သုဝဏ္ဏပရိက္ခတေန၊ ရွှေဖြင့် ခြံရံအပ်သော (ဝါ) ရွှေဖြင့် ကွပ်အပ်သော။ အယောမယသက္ကေန၊ သံဖြင့်ပြုအပ်သော ဓားငယ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထေပိ၊ ဤသို့သော အနက်၌လည်း။ အယမေဝါဓိပ္ပါယော၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို သာလျှင်။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ဗဟံ ဖါလာပေတွာတိ၊ ကား။ လောဟိတသိရာ- ဝေဝေသေန၊ သွေးကြောကို ဖောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟံ၊ လက်ရုံးကို။ ဖာလာပေတွာ။ ဖောက်စေ၍။ ကေဝလဿ၊ သက်သက်သော။ လောဟိ- တဿ၊ သွေး၏။ ဝဗ္ဗိနိယာ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသော မိန်းမအား။ ဒုဇ္ဈရတာဝကော၊ မကောင်းသောရောဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်။

[ဇရ ရောဂေ၊ သဒ္ဓနီတိ။ ဋီကာဟောင်း၌ “ဒုဇ္ဈရတာဝကော”ဟု ပါရှိရှိ။ ၎င်းအလိုအားဖြင့် “မကောင်းသဖြင့် သွေးပွားသည်၏အဖြစ် ကြောင့်”ဟု ယောဇနာသင့်၏။ ဇရ ပြုဟနေ။ သဒ္ဓနီတိ။ ဂန္တိ၌ သက်သက်သောသွေးကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမတို့ မနှစ်သက်သော

ကြောင့် ရေနှင့်ရော၍တိုက်၏ဟုဆို၏။ ၎င်းအသိအားဖြင့် “မနှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်” ဟု ယောဇနာသင့်၏။ “ဒုရုစိရဘာဝတော” ဟု ပါဠိရှိလျှင်သင့်ဟန်ရှိ၏။ ခဲယဉ်းစွ။]

ဥဒကေန၊ နှင့်။ သမ္ဘိန္ဒိတော၊ ရောစပ်၍။ ပါယေသိ၊ သောက်စေ၏ (ဝါ) တိုက်၏။ ဟညိဿတိတိ၊ ကား။ ဟညိဿတေ၊ သတ်အပ်လတ္တံ့။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ဟနိယတေ၊ သတ်အပ်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နေမိတ္တကာနံ၊ နိမိတ်ဖတ်ကုန်သောသူတို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ တထံ ဝါ၊ မှန်သည်မူလည်း။ သံယာ၊ ၏။ ဝိတထံ ဝါ၊ မမှန်ချွတ်ယွင်းသည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ ပုတ္တောတိ ဝါ၊ ဓိတတိ ဝါ န ပညာယတိတိ၊ ဟူ၍။ ရညော၊ သံသံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနောတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အညမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒေသတော၊ ပြု၍။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ရညော၊ မင်း၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏ အဖြစ်။ ရဇ္ဇဿ၊ မင်းအဖြစ်၏။ သမိပေ၊ အနီး၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩပရဇ္ဇံ၊ မည်၏။ ဌာနန္တရံ၊ ရာထူကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

☞ (နာ-၇) မဟာတိ၊ ကား။ မဟတိ၊ များသော။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမာသေဝိယ၊ သမာသိ၌ကဲ့သို့။ ဝါကျေပိ၊ ဝါကျ၌လည်း။ မဟန္တသဒ္ဓဿ၊ ၏။ မဟာဒေသော၊ မဟာပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓုနာတိ၊ ကား။ ဂဏဿ၊ ဂိုဏ်း၏။ ဓုရဘူတာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဓောရယှာ၊ ဝန်ကိုဆောင်တတ်သော အကြီးအမှူး ဖြစ်ကုန်၏။ ဇေဋ္ဌကာ၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဓုရံ နိဟရာမိတိ၊ ကား။ ဂဏဓုရံ၊ ဂိုဏ်းတည်းဟူသော ဝန်ကို။ အဟံ၊ သည်။ အာဝဟာမိ၊ ရွက်ဆောင်အံ့။ ဂဏဗန္ဓိယံ၊ ဂိုဏ်းဗန္ဓုကို။ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော န သက္ကာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ စိန္တနာကာရံ၊ ကြံသော အခြင်းအရာကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေနာတိ၊ ကား။ အဟိမေခလိကကုမာရဝဏ္ဏဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိနာ၊ မြွေခါးကြိုးတန်ဆာရှိသော မင်းသားငယ်သဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်းသော ဝိကုဗ္ဗန တန်ခိုးဖြင့် (ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ သဏ္ဌာနဝါစက)။ တေနာတိ၊ ကား။ အပ္ပိယကဘာဝေန၊ နည်းသော အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အသက်တို့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိတိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ နိဂါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တေန ဟိတိ ဒေသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥယျောဇနတ္ထေ၊ တိုက်တွန်းခြင်းဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုမာရံ ။ပ။ ဥယျောဇေသိတိ၊ ဟူ၍။

ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဗုဒ္ဓေါဘဝိဿာဒိတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဒမတ္ထော၊ ဣဒိအနက်ရှိ၏ (ဝါ) ဣဒိသဒ္ဓေါ၏ အနက်ရှိ၏။ ခန္ဓကော၊ စူဠဝါ ခန္ဓကဋ္ဌံ။ ဣဒိနာ အာဂတနယေန၊ ဤသို့လာသောနည်းအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ပုဗ္ဗေ ခေါတိအာဒိပိ၊ ပုဗ္ဗေ ခေါ-ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိသည်လည်း [*ဆဋ္ဌမုဋ္ဌံ ပုဗ္ဗေ ခေါတိ အာဒိဟိပိ-ဟုရှိ၏။] ခန္ဓကပါဠိယေဝ၊ စူဠဝါခန္ဓကပါဠိသည်သာလျှင်တည်း။

ပေါတ္ထနိယန္တိ၊ ကား။ ဆုရိကံ၊ သန်လျက်ငယ်ကို။ ယံ၊ အကြင်သံလျက် ငယ်ကို။ နုခရန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “ပေါတ္ထနိယံ၊ သားလှီးခင်းငယ်ကို” ဟု ယောဇနာ၏။ ပေါထေတိ ပဟာရေတိ ဧတေနာတိ ပေါတ္ထနိယံ၊ ဆုရတိ ဆိန္ဒတိ ဧတေနာတိ ဆုရိကံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။]

ဒိဝါ ဒိဝသေတိ၊ ကား။ ဒိဝသဿပိ၊ နေ၏လည်း။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဒိဝါ ဒိဝသေ-ဟူသောပုဒ်သည်။ သမုတ္တော၊ သာမိအနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဒိဝါ ဒိဝသဿာတိ၊ ဟူ၍။ အညတ္ထ၊ တစ်ပါးသော ပေတို့၌။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒိဝဿ၊ နေ၏။ ဒိဝသေ၊ နေ၌။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ သင့်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အကာရန္တဿပိ၊ အ-အက္ခရာအဆုံးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒိဝသဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ငဗ္ဗမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နေပါတိကမ္ပိ၊ နိပါတ် လည်းဖြစ်သော။ ဒိဝါသဒ္ဓံ၊ ကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ မဇ္ဈန္တိကဝေလာယံ၊ မွန်းတည့်အခါ၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း (ဋီကာဟောင်း၌ “ဒိဝါ ဒိဝသဿ”ဟု ပါဠိရှိ၏။ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ “ဒိဝါ ဒိဝသေ၊ နေတောတော”၌ ဟု ယောဇနာ၏)။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုမွန်းတည့်အခါသည်။ ဒိဝသဿ၊ ဧ။ ဝိသေသော၊ ထူးသော။ ဒိဝသေ၊ နေတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈန္တိကဝေလာယာတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ဘိတောတိအာဒိ၊ ဘိတော-ဤသို့အစရှိသော သဒ္ဓါသည်။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်တည်း (ဝါ) ပရိယာယ်ဝေဝုစ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယထမ္မနေန၊ ကိုယ်ကြမ်းတမ်းခက်တန်သဖြင့်။ ဘိတော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဟဒယမသစလနေန၊ နှလုံးသား တုန်လှုပ်သဖြင့်။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါ၊ တုန်လှုပ်သည်ဖြစ်၍။ ဧာနေယျ၊ သိမှုလည်း သိကုန်ရာအံ့လော။ မာ ဝါ ဧာနေယျ၊ မသိမှုလည်း

သုတ္တံ

ရာဇဝါမစ္ဆာကထာဝရဏနိပါတ်

၂၅

မသိကုန်ရာအံလော။ ဣတိ သို့။ ပရိသင်္ကာယ၊ ရံရံသံဖြင့်။ ဥဿကံ၊ ရံရံသံသည်
 ဖြစ်၍ ဉာတေ၊ သိသည်။ သတိ၊ သော်။ အတ္တနော၊ ဤ။ အာဂစ္ဆမာနဘယံ
 ဝံသေန၊ လ လတ္တံသော သေးလှိုကြောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥတြသော၊ ထိတ်
 လန့်သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရန္တိ၊ ကား၊ ဒေဝဒတ္တေန၊ ဒေဝဒတ်သည်။ ဝုတ္တာကာရံ၊
 ဆိုဒင်သော အခြင်းအရာကို။ ဝိပ္ပကာရန္တိ၊ ကား၊ အပကာရံ၊ ပြစ်မှား
 ခြင်းကို။ အနုပကာရံ၊ ကျေးဇူးမပြုခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား၊ ဝိပရိတကိစ္စံ၊
 ဖောက်ပြန်သောကိစ္စကို။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခုတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို၊ ဒေဝဒတ္တပရိသံ၊
 ဒေဝဒတ်၏ပရိသတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ အာဟ၊ ဤ။

အတ္တိန္ဒိတုတိ၊ ကား၊ အပနယနဝသေန၊ ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဝိလုမ္ပိတု၊ နှုတ်၍ (ဝါ) ဖျက်၍။ ရဇ္ဇေနာတိ၊ ကား၊ ဝဇီတေန၊ နိုင်ငံဖြင့်။
 ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ကေဿ၊ တစ်ယောက်သော။ ရညော၊ ဤ။ အာဏာပဝတ္တိဌာနံ
 အာဏာဖြစ်ရာအရပ်ကို။ ရဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား၊ ရာဇသာဝေန၊
 မင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။

မနသော၊ စိတ်၏။ အတ္ထော ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ရကာရာဂမဉ္ဇ၊ ရအက္ခရာ
 လာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တကာရလောပဉ္ဇ၊ တအက္ခရာကျခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ ကတု၊ ဤ။ မနောရထော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား၊ စိတ္တဿ၊ ဤ။
 နာနာရမ္မဏေသု၊ အထူးထူးသော အာရုံတို့၌။ ဝိဗ္ဗမကရဏတော၊ လည်ခြင်းကို
 ပြုတင်သောကြောင့်။ မနသော၊ စိတ်၏။ ရထော ဣဝ၊ ရထားနှင့် တူ၏
 (ဝါ) ရထားကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနောရထော၊
 မည်၏။ ဝါ၊ ကား၊ မနော ဝေ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ ရထော ဝိယ၊ ရထားနှင့်
 တူ၏ (ဝါ) ရထားကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနောရထော၊
 မည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ နေရုတ္တိကာ၊ သဒ္ဓါဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 သုကိစ္စကာရိမ္မိတံ ပဒဿ၊ ဤ။ သုကိစ္စကာရိ အမှီတံ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ကို။
 ကာတဗ္ဗော၊ ဤ။ သုကိစ္စကာရိ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိသည်
 (ဝါ) ကောင်းစွာ ကိစ္စကိုပြုပြီးသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။ အဝမာနန္တိ၊ ကား၊
 အဝမညနံ၊ မထိမဲ့မြင်အောက်မေ့ခြင်းကို (ဝါ) မထိမဲ့မြင်ပြုခြင်းကို။ အနာဒရံ၊
 မရိုသေခြင်းကို။ မူလသစ္စန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတ်ခြွေမှု။ ဝေါ
 ရောပနံ၊ ချခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ အာဟ၊ ဤ။ ဧတံ၊ ထိုမူလသစ္စ-ဟူသောပုဒ်
 သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝ နည်းတည်း(ဝါ) ခြံ့ယာကို ထွန်းပြတ်တသော
 နည်းတည်း(ဝါ) ကြံ့ယာဝိသေသနပုဒ်သည်။ ဖုဇကုလာနံ၊ မင်းမျိုးတို့၏ (ဝါ)
 တို့ကို။ သတ္တေန၊ ဓားလက်နက်ဖြင့်။ သာတနံ၊ သတ်ခြင်းသည်။ ရာဇနံ၊
 မင်းဟူ၏။ အနာဝိဇ္ဇန္တံ ကိရံ၊ အလေ့အကျက်မဟုတ်သဘတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

သော၊ ထိုအဇာတသတ်သည်။ နန္ဒီ အန္တေတိအာဒိ။ ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။
 တာပနဂေဟံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥဏ္ဍဂဟာပနဂေဟံ၊ အပူကို ယူစေ
 တတ်သောအိမ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဂေဟံ၊ ထိုနှောင်အိမ်ကို။ ဓူမေနေဝ၊
 မီးခိုးဖြင့်သာလျှင်။ အန္တိန္ဒာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဓူမသရန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကမ္မကရဏတ္ထာယာတိ၊ ကား။ တာပန ကမ္မကရဏတ္ထမေဝ၊
 စိတ်နှလုံးကို ပူပန်စေတတ်သော သတ်ခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ အမှုကိုပြုခြင်းအကျိုး
 ငှာသာလျှင်။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုဖြင့်။ ဆာဒိတတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဥစ္စော၊ မြင့်သော။ အင်္ဂေ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတည်း(ဝါ)ရင်ခွင်
 တည်း(ဝါ)ခါးပိုက်တည်း။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ (နှာ-ဂ)ဥစ္စင်္ဂေ၊ မည်
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုကို။ ဂဟဏတ္ထံ၊
 ယူခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဋိစ္စန္ဒော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ဥန္တတအင်္ဂေ၊ မြင့်သောကိုယ်
 အင်္ဂါကို [*ဆဋ္ဌမ္ပဉ္စ ဥန္တတင်္ဂေတိ-ဟူရှိ၏]။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊
 အလိုရှိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥစ္စင်္ဂံ ကတော ပဝိသိတုံ မာ'ဒေထာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥစ္စင်္ဂေ ကတောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ ဧဝံ
 သတိ၊ သော်။ မဇ္ဈိမင်္ဂေ၊ ကိုယ်၏အလယ်ဖြစ်သော အင်္ဂါသည်သာလျှင်။
 ဟောဟိ၊ ၏။ ဥစ္စင်္ဂေ၊ ရင်ခွင်၌(ဝါ)ခါးပိုက်၌။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော ဝတ္ထုကို။ ကတော၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 ၏။ မောဠိယန္တိ၊ ကား။ စူဠာယံ၊ ဦးသျှောင်၌ (ဝါ) ဆံထုံး၌။ ကိ'သု ဝိယ၊
 အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဆေတွာန၊ မောဠိ' ဝရဂန္ဓဝါသ်တန္တိ-
 အာဒိသု ဝိယ၊ ဆေတွာန။ ပ။ ဝါသ်တံ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။
 (အနက်ကား) ဝရဂန္ဓဝါသ်တံ၊ မြတ်သောအနံ့ဖြင့် ထုံအပ်သော။ မောဠိ'၊
 ဦးသျှောင်ကို။ ဆေတွာန၊ ဖြတ်ပြီး၍။ တေန၊ ကြောင့်။ မောဠိ' ဗန္ဓိဇ္ဇာတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စတုရေရေနာတိ၊ ကား။ သပ္ပိသက္ကရမဓနာဋ္ဌကေရသေဟ-
 သခါတေဟိ၊ ထောပတ်၊ သကာ၊ ပျားရည်၊ အုန်းဆီအစေးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော
 (ဝါ) ထောပတ်၊ သကြား၊ ပျားရည်၊ အုန်းဆီ အစေးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။
 စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဓုရေဟိ၊ ချိုသောအရသာကိုဖြင့်။ အတိသခံတ-
 ပါနဝိသေသေန၊ စီရင်အပ်သော အဖျော်အထူးဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ္တ-
 ပါဠိယာ၊ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်ပါဠိတော်နှင့်။ နသမေတိ၊ မည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုမဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်ပါဠိတော်၌။ ဒဓိ စ ။ပ။ သံသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)။ ဒဓိ စ၊ နို့ဓိမ်းကိုလည်းကောင်း။ မဓု စ၊ ပျားကို
 လည်းကောင်း။ သပ္ပိ စ၊ ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဖာဏိတဉ္စ၊ တင်လဲကို
 လည်းကောင်း။ ဧကဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ သံသဋ္ဌံ၊ ရောနှောအပ်၏။ တဒ-
 ဋ္ဌကထာယဉ္စ၊ ထိုဒုဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ဒဓိ စ မဓု စာတိ။ပ။ပိဝတောတိ၊ ဟူ၍။

သုတ္တံ]

ရာဇာမစ္ဆန္တိယသုတ္တံ

၂၃

ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (အနက်ကား) ဒဓိ စ မဇ္ဈ စာတိ၊ ကား။ သုပဋိသုဒ္ဓိ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော။ ဒဓိ စ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ သုမဇ္ဈရံ၊ အလွန်ချိုသော။ မဇ္ဈ စ၊ ပျားရည်ကိုလည်းကောင်း။ ကေဇ္ဈိံ သံသဠန္တိ၊ ကား။ ကေတော၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ကဗ္ဗာ၊ ဤ။ မိဿိတံ၊ ရောနှောအပ်၏။ ဒါလုဋ္ဌိတံ၊ မွေ့နှောက်အပ်၏။ တဿ တန္တိ၊ ကား။ တံ၊ တုမဇ္ဈဇောသဠိ၊ ထိုတုမဇ္ဈဇောကို။ ပိဝတော၊ သောက်သော။ တဿ ပုရိသဿ၊ အား(ဝါ)ဘုံသည်။ ရုစ္စေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။

[မူလပဏ္ဏာသ။ ၎င်းသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ပိဝတော ရုစ္စေယျ-ဟု ဖွဲ့ယူသင့်ရှိ၏။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မဟာဓမ္မသမာဓါနသုတ်၌ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒဓိ စ မဇ္ဈ စ သပ္ပိ စ ဖာဏိတံ စ ကေဇ္ဈိံ သံသဠိ။ အာပ ပုရိသော အာပုစ္စေယျ လောဟိတပက္ခန္တိကော။ တမေနံ ဧဝံ ဝဇေယျ။ အဓမ္မော ပုရိသ ဣဒံ ဒဓိ စ မဇ္ဈရံ စ သပ္ပိ စ ဖာဏိတံ စ ကေဇ္ဈိံ သံသဠိ။ သစေ အာကင်္ခတိ ပိဝ၊ တဿ တေ ပိဝတော စေဝ ဆာဒေသတိ ဝဏ္ဏနပိ ဂန္ဓေနပိ ရသေနပိ။ ပိဝိတွာ စ ပန သုခိ ဘဝိဿသီတိ။ သော တံ ပဋိသင်္ခယ ပိဝေယျ နပုဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ တဿ တံ ပိဝတော စေဝ ဆာဒေယျ ဝဏ္ဏနပိ ဂန္ဓေနပိ ရသေနပိ။ ပိတွာ စ ပန သုခိ အဿ-ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ၎င်းပါဠိတော်နှင့်အညီ တဿ ပုရိသဿ-ဟု စွဲ၍ ယောဇနာသည်။]

အတ္ထုပက္ကမေန၊ မိမိလုံ့လဖြင့်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိ၊ ကတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ရာဇာ၊ ဗိမ္ဗိသာနမင်းသည်။ တဿ၊ မိဖုရား၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ လောဟိတွာ၊ လျက်၍။ ယာပေတိ၊ မျှတ၏(ဝါ)ဇီဝိတိန္ဒြေကိုတည်စေ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ အရိယာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ န ဝိနိပါတေန္တိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှမကျစေကုန်။

မဂ္ဂဖလသုခေနာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဖလသုခဝဟာ၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာရှိသော။ သောတ-ပတ္တိမဂ္ဂဖလသုခပသဉ္စိတေန၊ သောတာပတ္တိမဂ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ချမ်းသာနှင့် ယှဉ်သော။ စင်္ကမေန၊ စကြံသွားခြင်းဖြင့်။ ယာပေတိ၊ မျှတ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟာမရဿာမိတိ၊ ကား။ အပနေဿာမိ၊ ပယ်အံ့။ ဝိတစ္ဆိတေဟိတိ၊ ကား။ ဝိဂတအစ္စိတေဟိ၊ ကင်းသောမီးလျှံ့ရှိကုန်သော (ဝါ) မီးလျှံ့မှကင်းကုန်သော။ ဇာလဝိဂတေဟိ၊ မီးလျှံ့မှ ကင်းကုန်သော။ သုဒ္ဓင်္ဂါရေဟိ၊ သက်သက်သော မီးကျီးတို့ဖြင့်။

ကေနစီ သညတ္တောတိ၊ ကား။ ကေနစီ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ သမ္မာ၊
 ကောင်းစွာ။ ဉပိတော၊ လိစေအပ်သည်။ ဩဝဒိတော၊ ဆုံးမအပ်သည်။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဿကရဏတ္တာယာတိ၊
 ကား။ မဿဝိသောနေတ္တာယ၊ မှတ်ဆိတ်ကြင်စွယ်ကို သုတ်သင်စေခြင်းငှာ။
 မနံ ကရောထာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 တုမှာကံ၊ သင်တို့၏(ထည့်)။ ရညော၊ ၏။ မနံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ကထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော့။

မှတ်ချက်။ ။ဝိတစ္ဆိတေဟိတိ - အစရှိသော သံဝဏ္ဏနာသည်
 ရှေ့နောက်ပြန်၍ နေ၏။ ကေနစီ သညတ္တောတိ ကေနစီ သမ္မာ
 ဉပိတော ဩဝဒိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မဿကရဏတ္တာ-
 ယာတိ မဿဝိသောနေတ္တာယ။ မနံ ကရောထာတိ ယထာ
 ရညော မနံ ဟောတိ တထာ ကရောထ။ ဝိတစ္ဆိတေဟိတိ
 ဝိဂတအစ္စိတေဟိ ဇာလဝိဂတေဟိ သုဒ္ဓင်္ဂါရေဟိ။ ဤသို့
 ပါဠိရှိမှသာလျှင် အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် အစဉ် ညီမည်ဟုမှတ်။

ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ပုရိမတဝေ၊ ရှေးဖြစ်သောဘဝ၌။ စေတိယင်္ဂဏေတိ၊ ကား
 ကန္ဓပုပ္ဖိဒ္ဓိဟိ၊ နိဗ္ဗာနသံသယနိဗ္ဗာနသံသယတို့ဖြင့်။ ပူဇနဋ္ဌာနတုတေ၊ ပူဇော်ရာအရပ်
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတိယဿ၊ စေတိတော်၏။ ဘူမိတလေ၊ မြေအပြင်၌။
 နိသဇ္ဇနတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာတော်၏ (ဝါ)
 ရဟန်းအပေါင်း၏။ နိသိဒနတ္တာယ၊ နေထိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပညတ္တကဋ္ဌသာ-
 ရကန္တိ၊ ကား။ ပညပေစာဗ္ဗဥပ္ပမကိလဉ္ဇ္ဇခင်းအပ်သော မြတ်သောဖျာတည်း။ ဟိ
 'တိဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ တံသံဝိဇော၊ ထိုသို့အပြားရှိသော(ဝါ)ထိုသို့သတောရှိသော။
 ကိလဉ္ဇော၊ ဖျာကို။ ကဋ္ဌသာရကေဒတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။
 ယထာဝုတ္တဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော (ဝါ) ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား
 ရှိသော။ ကမ္မဒယဿ၊ အကုသိုလ်ကံ နှစ်ခုအပေါင်း၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ
 ကမ္မဒယံ၊ ထိုကံနှစ်ခုအပေါင်းကို။ မနောပဒေါသဝသေနေဝ၊ မနောပဒေါသ၏
 အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ပြစ်မှားသောစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် (ဝါ)စိတ်၏
 ပြစ်မှားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ တေန၊ ထိုမိမိသာရမင်းသည်။ ကတံ၊
 ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊
 ၏။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ ကိံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟော
 တော်မူသနည်း။ မနောပုပ္ဖင်္ဂမာ ဓမ္မာ ။ပ။ ဣဝံ ဝဟတော ပဒန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

(ဂါထာအနက်ကား) မော၊ နာမက္ခန္ဓာတရား သုံးပါးတို့သည်။ မနော-
ပုဗ္ဗိမာ၊ စိတ်လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏။ (ဝါ) ဝိညာဏက္ခန္ဓာသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း
ရှိကုန်၏။ မနောသေဋ္ဌာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသာလျှင် အကြီးအမြတ် ရှိကုန်၏။
မနောမယာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ပဒုဋ္ဌေန၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီး
အပ်သော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ တေဋ္ဌဓံ၊ လေးပါး အပြားရှိသော။
ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ဝစီဒုစ္စရိတ်ကို (ထည့်)။ စေ ဘာသတိ ဝါ၊ အကယ်၍ ဆိုမူလည်း
ဆိုအံ့။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစ္စရိတ်ကို
(ထည့်)။ စေ ကရေတိ ဝါ၊ အကယ်၍ ပြုမူလည်း ပြုအံ့။ တိဝိဓံ၊ သော။
မနောဒုစ္စရိတံ၊ ကိ။ စေ ပုရေတိ ဝါ၊ ပြည့်မူလည်း ပြည့်စေအံ့။ (တစ်နည်း)
စေ စရေတိ ဝါ၊ အကယ်၍ ကျင့်မူလည်း ကျင့်အံ့ (ထည့်)။ စာတော၊ ထို
ဒုစ္စရိတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် (ဝါ) ပြစ်မှားလိုသောစိတ်ဖြင့် ဆိုခြင်း ပြုခြင်း
ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ပုဂ္ဂံ၊ ထိုဒုစ္စရိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ဒန္တံ၊
ဆင်းရဲခြင်းသည်။ အန္တေတိ အနု၊ ဧတိ၊ အစဉ်တစိုက် လိုက်၏။ ကိမိဝ၊
အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဝဟံတော၊ လည်းတည်းဟူသော ဝန်ကိုဆောင်
သော နွားလား၏။ ပဒံ၊ ခြေရာသို့။ စက္ကံ၊ လည်းတီးစက်သည်။ အန္တေတိ ဣဝ၊
အစဉ်တစိုက် လိုက်သကဲ့သို့တည်း။

ပရိစာရကောတိ၊ ကား။ သဟာယကော၊ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်သော။
အဘေဒေပိ၊ မပြားသော်လည်း။ ဘေဒမိဝ ဘေဒံ ဣဝ၊ ပြားသကဲ့သို့။
ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ လောကော၊ ဌ။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယက္ခေ၊ ဟုတ္တံ၊ နိဗ္ဗတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
၏။ ကောယပိ၊ တစ်ခုလည်းဖြစ်သော။ (နာ-၉) ဥပ္ပါဒကိရိယာယ၊ ဖြစ်ခြင်း
ကြံယာဖြင့်။ ဣခ၊ ဤအနုဉ္စံ။ ဘေဒဝေါဟာရော၊ အပြားကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟုတ္တံ၊ ၎င်း။ ပဝတ္ထိ-
ဝသေန၊ ပဝတ္ထိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ သို့။ ပဓေကံ၊ အသီး
အသီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထနသင်္ခါတံ၊
ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ သာတိသယနိဗ္ဗတ္တနံ၊ အလွန် အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကို။
ဉာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ ကောယေဝ၊ တစ်ခုသောဖြစ်ခြင်း ကြံပ. ကိုသာ
လျှင်။ ကိရိယာ ပဒေသယေန၊ ဟုတ္တံ၊ နိဗ္ဗတ္တိဟူသော ကြံယာနှစ်ခုတို့၏
အပေါင်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသံ တံ ဝသနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၎င်း။ ပဋိသန္ဓိ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တနေယေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း၌သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ၎င်း။ ကိ သု-
ပိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ နန္တေကော နာမ၊ မန္တေကော
မည်းသာ။ ဒေဝုဘော၊ နတ်သားသည်။ ဟုတ္တံ၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။

ကဏ္ဍကော နာမ၊ ကဏ္ဍကမည်သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 ၏။ မဇ္ဈကော နာမ၊ သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ၏။
 ဣတိ အာဒိယ၊ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ခွံနံ၊
 နှစ်နေ့ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ဟုတော၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ဟူသော ပုဒ်တို့၏။ ဘာဝတ္ထံ၊ ဘော
 အနက်ကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ယက္ခောတိအာဒိယ၊ ယက္ခော-ဤသို့ အစရှိ
 သောပုဒ်တို့၌။ သာမိအတ္ထေ၊ ၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။
 ကဿ၊ မူကား။ ပုရိမာယ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဟုတော-ဟူသော ကြိယာ၏။
 ပစ္စိမဝိသေသနတော၊ နောက်၌ဖြစ်သော နိဗ္ဗတ္တိတည်းဟူသော ကြိယာကို
 အထူးပြုတတ်သောကြောင့်တည်း။ ပရိစာရကဿ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော
 ။ပ။ ယက္ခဿ၊ နတ်၏။ ဘာဝေန၊ ဖြစ်သဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္တော၊
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဟုတော-ဟူသော ပုဒ်၌။ တွာသဒ္ဓေါ၊
 တွာသဒ္ဓါသည်။ ဟေတုတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏ (ထည့်)။
 ယက္ခဿ၊ နတ်၏။ ဘာဝေတာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တနဟေတု၊ ဖြစ်ခြင်း
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ အတ္တော၊ တည်း
 (ထည့်)။ ပန၊ ဆက်။ မာဘပုညဿ၊ များသော ကောင်းမှုရှိသည်။
 သမာနဿ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အဿ၊ ရညော၊ ထိုဗိမ္ဗိသာရမင်း၏။
 တတ္ထ၊ ထိုစတုမာရာဇ် နတ်ပြည်၌။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ နိဗ္ဗတ္တိပုဗ္ဗတာယ၊
 ဖြစ်ဖူး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိရပရိစိတနိကန္တိဝေသန၊ ကြာမြင့်စွာ လေ့ကျက်
 ဖူးသော နှစ်သက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစတုမဟာ-ဗုဒ္ဓ နတ်ပြည်၌
 သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တံ ဒိဝသမေဝါတိ၊ ကား။ ရညော၊ ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏။
 မရဏဒိဝသေဝေ၊ နတ်ရွာလားသော နေ၌သာလျှင်။ ခေါဘေတွာဟိ၊ ကား။
 ပုတ္တသေဟဿ၊ သား၌ချစ်ခြင်း၏။ ဗလဝဘာဝဟော စ၊ အားကြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် သည်းကောင်း။ တံသဟဇာတပီတိဝေဂဿ၊ ထိုချစ်ခြင်းနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော ပီတိ အဟုန်၏ (စသဒ္ဓါ အဋ္ဌာနပုယောဂ။ ဟိဘိဝါဠိနှစ်ခုနှင့်ယှဉ်)။
 သဝိပ္ပါရတာယ စ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။
 တံသမုဋ္ဌာနရူပဓမ္မေဟိ၊ ထိုပီတိအဟုန်သည် ဖြစ်စေအပ်သော ရုပ်တရားတို့ဖြင့်။
 ဖရဏဝေသန၊ ပျံ့နှံ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သကသသရီရံ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို။
 အာလောဋ္ဌေတွာ၊ နောက်နယ်၍။ တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌိမိဉ္စ အာဟုစ္စ အဋ္ဌာ-
 သိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပိတုဂုဏန္တိ၊ ကား။ ပိတုနော၊ ခမည်းတော်၏။
 အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ဘိနေ ဘဂုဏံ၊ ချစ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ တေန၊ ကြောင့်။
 မယံ ဇာတေပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဿဇ္ဇေထ၊ လွတ်ကြကုန်လော့။

ဝိဿဇ္ဇေသ၊ လွတ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံကို။ တုရိတဝသေန စ၊ အဆော
တလျှင်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သောကဝသေန စ၊ စိုးရိမ်သည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၏။ အနုဋ္ဌ၊ ဘိတွာတိ၊ ကား။ အဆဇ္ဇေတွာ၊ စေ့နံမူ၍။

နာဠာဂီရိဟတ္ထိ မဉ္ဇောပေတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပကာ-
ရတ္ထော၊ ပကာရ အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပကာရ အနက်ရှိသော ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။
အဘိမာရကပ္ပနိသပေ ယနာဒိပ္ပကာရေန၊ သတ်တတ်သော ယောကျ်ား တို့ကို
စေခြင်း အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ဤ။ ဝုတ္တပ္ပကာမုတ္တယံ၊
ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားသုံးတို့၏ အပေါင်းကို။ ဗစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။
ကတ္ထဝိ ပန၊ အချို့သော ပေတို့၌ကား။ သော ဣတိသဒ္ဓေါ၊ ထိုဣတိသဒ္ဓါကို။
န ဒိဋ္ဌော၊ မမြင်အပ်။ ပဉ္စ ဝတ္ထုနီတိ၊ ကား။ သာဓု ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝ-
ဇီဝံ အာရညိကာ အဿုဘ်အာဒိနာ၊ အဿု-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိနယေ၊
ဤ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဗန္တေ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ ယာဝိသောတိ ဧတ္ထ၊
ဤ။ ယာစနံ ဝိယ၊ တောင်းပန်သကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုဒေဝဒတ်သည်။ ပဋိပဋိတုကာ-
မော၊ ကျင့်လိုသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ န ယာစတိ၊ မတောင်းပန်။ ဣတိ အယံ
အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ ဝုတ္တာယေဝ၊ ဆိုအပ်
သည်သာလျှင်တည်း။ ယညာပေဿာမိ၊ သိစေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊
ကြံ၍။ သံဃဘေဒံ၊ သံဃာသင်းခွဲခြင်းကို (ဝါ) သံဃာကွဲပြားခြင်းကို။ ကတွာ၊
၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ၊ ဤသညာ
ပေဿာမိတိ သံဃဘေဒံ ကတွာ-ဟူသော စကားကိုလည်း။ တဿ၊ ထိုဒေဝ
ဒတ်၏။ အနိက္ခိတ္တဓရတာဒဿနဝသေန၊ ဝန်မချသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သော၊ ထိုဒေဝဒတ်သည်။ သံဃဘေဒေ၊
ကို။ အကတေပိ၊ မပြုသော်လည်း။ တေဟိ၊ ထိုလူတို့ကို။ သညာပေတိယေဝ၊
သိစသည်သာလျှင်တည်း။ ဥဏှလောဟိတန္တိ၊ ကား။ ဗလဝသောကသမုဋ္ဌိတံ၊
အားကြီးသော သောကသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဥဏှဘူတံ၊ ပူသည် ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ မဟာနိရယေတိ၊ ကား။ အဝီစိနိရယေ၊
အဝီစိ ငရဲ၌။ ဝိတ္တာရကထာနယောတိ၊ ကား။ အဇာတသတ္တု ပဿာဒနာဒိ-
ဝသေန၊ အဇာတသတ်မင်းသားကိုးကြည်ညိုစေခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာယ၊ ဆိုအပ်သော။ ကထာယ၊
စကား၏။ နယမတ္တံ၊ နည်းမျှသည်။ ပန၊ မေးဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နာ-
၁၀) ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သာ ကထာ၊ ထိုစကားကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်
သနည်း။ သဂီတိကထာ ဝိယ၊ သဂီတိကထာကဲ့သို့။ နန္ဒကေ၊ စုဠဝါခန္ဓာက
၌။ အာဂတာဝိ၊ လာသော်လည်း။ သာ ကထာ၊ ထိုစကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ နန၊
ဆိုအပ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့ စောဒနာဖွယ်ရှိသော

ကြောင့်။ အာဂတတ္တာ ပန သဗ္ဗံ န ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ န။ ခန္ဓကေ၊ ဌ။ အာဂတတ္တာ၊ လာပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကိဉ္ဇမတ္တဿ စ၊ စိုးစဉ်းမျှလည်း ဖြစ်သော။ ဝစနက္ကမဿ၊ စကားအစဉ်၏ (ဝါ)
 ကိ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ကောစိ၊ သော။ ဝိရောဓော၊
 ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န၊ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာ၊
 ယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ဝေန္တိအာဒိ၊ ဝေ- ဤသို့အစရှိသော
 စကားသည်။ ယထာနုသန္ဓိနာ၊ အကြင်သို့သော အနုသန္ဓေအားဖြင့် (ဝါ) အနုသန္ဓေ
 အားလျော်သဖြင့်။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သော စကားတည်း။

ကောသလရညောတိ၊ ကား။ ပသေနဒိကောသလဿ၊ ပဒေနဒိကောသလ
 မင်း၏။ ပိတု မဟာကောသလရညော၊ အဖ ခမည်းတော်ဖြစ်သော မဟာ
 ကောသလမင်း၏။ ဝိဒေဟဿ ရညော၊ ဝိဒေဟမင်း၏။ မိတာ၊ သမီးသည်။
 ဝေဒေဟီ၊ ဝေဒေဟီ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိနန၊ ဖြစ်သည်
 မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကိ။ န ဝိဒေဟရညောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
 အပနေတိ၊ ပယ်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် (ဝါ) ထိုဝိဒေဟမင်း၏ သမီး
 ဝေဒေဟီ မဟုတ်သည်ရှိသော်။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်သို့သော အနက်ကြောင့်။
 ဝေဒေဟီ၊ ဝေဒေဟီမည်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတဝိဝဇ္ဇမေ-
 တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ န။ ပဏ္ဍိတဝေဝစနံ၊ ပဏ္ဍိတသဒ္ဓါ၏ ဝေဝဇ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။
 ပဏ္ဍိတနာမံ၊ ပညာရှိ၏အမည်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။
 အယံ ပဒတ္ထော၊ ဤဝေဒေဟီ-ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်သည်။ ကေန နိဗ္ဗစနေန၊
 အဘယ်သို့သော ဝစနတ္ထကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊
 ကြောင့်။ တတြာယန္တိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဒန္တိတိ၊ ကား။
 ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဝေဒေနာတိ၊ ကား။ ကရဏဘူတေန၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဤဟတိတိတေဿ၊ ဤဟတိ-ဟူသောပုဒ်၏။
 ပဝတ္တတိဘိပိ အတ္ထော၊ ပဝတ္တတိဟူသော အနက်ကိုလည်း။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာ
 ဟောင်း၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေဒေဟီတိ ဣမ၊ ဝေဒေဟီ-ဟူသောပုဒ်၌။ နဒါဒိ-
 ဂဏော၊ နဒါဒိဂိုဏ်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒေဟီယာတိ၊ ဟူ၍။
 အာဟ၊ န။

သောယော၊ ထိုနေသည်သာလျှင်။ အဟော၊ နေ့တည်း။ တဒဟော၊
 ထိုနေ့သက်သာလျှင်နေ့။ ပန၊ ဆက်။ သတ္တမိဝစနေန၊ သတ္တမိဝိတတ်ဖြင့်။
 တဒဟတိ၊ ဟူ၍။ ပဒသိန္နိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထောတိ၊ ကား။
 တေသ္မိံ ဒိဝသေ၊ ထိုနေ့၌။ ဥပသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌော၊ ထူးသော (ဝါ)
 အသ္မုပ္ပအာသော။ ဝသသဒ္ဓါ၊ သည်။ ဥပဝသနေယော၊ ဥပသစောင့်သုံးခြင်း၌
 သာလျှင်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝသနမတ္ထော၊ နေကာမျှ၌။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။
 ဥပသနဉ္စ၊ ဥပသစောင့်သုံးခြင်း ဟူသည်လည်း။ သမာဒါနဓေဝ၊ ဆောက်တည်

ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိံ၊ ဒဿေဘုံ၊ ငှာ။ သီလေနာတိ-
 အာဒိ၊ ကိံ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 သီလေန အစရှိသောပါဌ်၌။ သီလေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိံ။ သာသနေ၊ ဘုရား
 သာသနာတော်၌။ အရိယုပေါသထံ၊ အရိယာဥပုသ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊
 ဧ။ အနသနေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိံ။ အာပုဉ္ဇနမတ္တသင်္ခါတံ၊ မစားကာမ္မဟု
 ဆိုအပ်သော။ ဗာဟိရူပေါသထံ၊ သာသနာတော်မှ အပြစ်သော ဥပုသ်ကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (သန္ဓာယ ဝုတ္တံ လိုက်၍ယောဇနာ) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊
 ဤသီလေန ဝါဟုသောပုဒ်၌။ သမာနိဝိဇ္ဇော၊ အော။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 အနိယမတ္တော၊ အနိယမအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအနိယမ အနက်ရှိသော ဝါသဒ္ဓါ
 ဖြင့်။ ကေစွံ၊ အချို့သော။ မနောဒုစရိတဉ္စ၊ မနောဒုစရိက်ကိုလည်းကောင်း။
 ဒုဿီလျာဒိဉ္စ၊ သီလမရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဏှတိ၊
 ရေတွက်၏ (ဝါ) ပေါင်း၍ယူ၏။ တထာ၊ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။
 ဂေါပါလကုဉ္စပါသထော၊ ဂေါပါလကဥပုသ်ကို။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတဿ၊
 အဘိဇ္ဈာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ နိဂဏှု-
 ပေါသထော၊ နိဂဏှဥပုသ်ကို။ မောသဝဇ္ဇာဒိဝသေန၊ တောဝေသောအပြစ် အစ
 ရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ (ယသဟ အနက်ပေး၍) ဝိသာခုပေါ-
 သထော၊ ဝိသာခုပေါသထသုတ်၌။ သော တေန ။ပ။ အဘိနာမေတိတိ စ၊ ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဣတိ ယသ္မိံ သမယေ၊ ပ။ သမဒပေတိတိ စ၊ ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဓာဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။
 (သာမကအနက်ကား) သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ သော။
 တေန စေတသ၊ ဖြင့်။ ဒိဝသံ၊ နေ့ကို။ အဘိနာမေတိ၊ နှုန်စေ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ သစ္စေ၊ မှန်သောစကား၌။ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊
 ဆောက်တည်စေအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ မုသာဝါဒေ၊ ၌။ သမာဒပေတိ၊
 ဆောက်တည်စေ၏။

ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဓိပ္ပေတတ္တာနုရူပံ၊ လိုအပ်သောအနက်
 အားလျော်စွာ။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဒဿေဘူ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အတ္ထုဒ္ဓါရ-
 ဝသေန၊ ဥပေါသထသဒ္ဓါ၏အနက်ကို ထုတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗစနာနုရူပံ၊
 ဝိဂြိုဟ်အားလျော်စွာ (ဝါ) ထုတ်၍ဆိုအပ်သော ဝစနတ္ထအားလျော်စွာ။
 အဓိပ္ပေတတ္ထံ၊ လိုအပ်သောအနက်ကို။ ဒဿေဘုံ၊ ငှာ။ အယံ ပနာတိအာဒိ၊
 ကိံ။ အာဟ၊ ဧ။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဥပေါသထသဒ္ဓေ၊ ၌။ သမာနသဒ္ဓဝစနိ-
 ယာနံ၊ တူသောဒ္ဓါသည် ဟောအပ်ကုန်သော။ အနောပုတေဒါနံ၊ တစ်ပါး
 မက များသောအပြားရှိကုန်သော။ အတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ထုတ်ခြင်း
 တည်း။ အတ္ထုဒ္ဓါရော၊ သဒ္ဓါတူသည် ဟောအပ်ကုန်သော များကုန်သောအနက်

တို့ကိုထုတ်ခြင်း။ ဝါ၊ ကား၊ သမာနသဒ္ဓဝစနိယေသု၊ တူသောသဒ္ဓါသည်
 ဟောအပ်ကုန်သော။ အဇ္ဈေသု၊ အနက်တို့တွင်။ အဓိပ္ပေတဿေဝ၊ အလိုရှိအပ်
 သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ထုတ်ခြင်းတည်း။ အတ္ထုဒ္ဓါ-
 ရော၊ တူသောသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်ကုန်သောအနက်တို့တွင် အလိုရှိအပ်သော
 အနက်ကိုသာလျှင်ထုတ်ခြင်း။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်လည်း။
 ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနေကတ္ထဒဿနံ၊ တစ်ပါးမကများသော
 အနက်တို့ကိုပြခြင်းသည်။ အဓိပ္ပေတတ္ထဿ၊ လိုအပ်သောအနက်ကို။ ဥဒ္ဓရဏတ္ထ
 မေဝ၊ ထုတ်အပ်သောအနက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ အံ။
 အတ္ထမတ္တံ- အနက်မျှကို။ ပတိ၊ စွဲ၍၊ သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တည်ကုန်
 ၏။ (ဝါ) စုဝေးကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (နှာ-၁၁) အတ္ထုဒ္ဓါရေ၊
 အနက်ကိုထုတ်ရာ၌။ စောဒနာသောနော စ၊ စောဒနာ၊ သောဒနာကိုလည်း
 (ဝါ) အပြစ်တင်ခြင်း၊ သုတ်သင်ခြင်းကိုလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တာ-
 ယေဝ နန္ဒ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် မဟုတ်တုံလော။ အပိစ၊ တစ်နည်း
 သော်ကား။ ဝိသေသသဒ္ဓဿ၊ ထူးသောသဒ္ဓါ၏။ အဝါစကဘာဝယော၊
 မဟောသည်၏အဖြစ်ပြော၍။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာဒိဝိသယောပိ၊ ပါတိ-
 မောက္ခုဒ္ဓေသ အစရှိသည် အရာရှိသော်လည်း။ ဥပေါသထသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 သမညဂ္ဂပေါ ဝေ၊ သမညသဘောရှိသည်သာလျှင် (ဝါ) အများနှင့်ဆက်ဆံ
 သော သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ နန္ဒ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။
 အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာဒိဝိသေသ-
 ဝိသယော၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ စသော ထူးသောအရာကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်
 သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုစောဒက
 ဆရာဆိုသောကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်မှန်သော်
 လည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
 သဒ္ဓသာမညံ၊ သဒ္ဓါသာမညကို။ အနာဒိယိတွာ၊ မယူမူ၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို
 အရာ၌။ သမ္မဝတ္ထဒဿနဝသေနေဝ၊ ဖြစ်သင့်သောအနက်ကို ပြခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအနက်ကို ထုတ်ရာ၌။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သီလဒိဋ္ဌိဝသေန၊
 သီလအယူပညာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေတေဟိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သမဂ္ဂေဟိ၊
 ညီညွတ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ဝသိယတိ၊ နေအပ်၏။ န ဥဋ္ဌိယတိ၊ မိမိ
 အပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေါသထော၊ မည်၏။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော၊
 ကို။ လဗ္ဘတိ၊ သိအပ်၏။ သမာဒါနဝသေန ဝါ၊ ဆောက်တည်သည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဝါ၊ ဓိဋ္ဌာန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ အရိယဝါသာဒိအတ္ထာယ၊ အရိယာတို့၏ နေခြင်း အစရှိသည်
 တို့၏ အကျိုးငှာ။ ဝသိတဗ္ဗော အာဝသိတဗ္ဗော၊ လွန်စွာနေအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဥပေါသထော၊ မည်၏။ သီလံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အနသနာဒိဝသေန၊
 အစာမစားခြင်း၊ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ ဝသိတဗ္ဗော၊
 အနုဝသိတဗ္ဗော၊ လျော်စွာနေအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေါသထော၊
 မည်၏။ ဝဇသမာဒါနသင်္ခါတော၊ အကျင့်ကိုဆောက်တည်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။
 ဥပါယော၊ သုံးခြင်းကို (ဝါ) ကပ်၍နေခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ နဝမဟတ္ထိ-
 ကုလပရိယာပန္နေ၊ ကိုးခုမြောက်သော၊ ခင်မျိုး၌အကျုံးဝင်သော။ ဟတ္ထိနာဂေါ၊
 ဆင်ပြောင်ကြီး၌။

မှတ်ချက်။ ။ နဝမဟတ္ထိကုလပရိယာပန္နေ-ဟူ၍ ဖွင့်ခြင်းသည် “ကာဠာဝ-
 ကဉ္စ ဂဇိယျံ၊ ပဏ္ဍရံ တမ္ဗပိဂ်လံ။ ဂန္ဓ မဂ်လ ဟေမဉ္စ၊ ဥပေါ-
 သထံ ဆဒ္ဒန္တိ မေ ဒသ” ဟူသောဂါထာအရ ကာဠာဝကစသော
 ဆင်မျိုးဆယ်စီးတို့တွင် ဥပေါသထဆင်မျိုးသည် ကိုးခုမြောက်
 ဖြစ်၍၊ နဝမဟတ္ထိကုလပရိယာပန္နေ-ဟု ဖွင့်သည်ဟူ၍နုတ်။

ကိုဉ္စ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ကိရိယံ၊ ကို။ အနပေက္ခိတော၊ မငဲ့မဲ့၍။ တံကုလ
 သမ္ဘူတတာ၊ မတ္တံ၊ ထိုဥပေါသထဆင်မျိုး၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်မျှကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။
 ရုဠိဝသေနော၊ ရုဠိ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥပေါသထောတိ သမညာ၊ ဥပေါ-
 သထော-ဟူသော အမည်သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တတ္ထ၊ ထိုဥပေါသထော နာမ နာဂရာဇာ-ဟူသောပုဒ်၌။ နာမပညတ္တိ၊ နာမ
 ပညတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အရယော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့
 ကို။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်၍။ ဥသေတိ ဒါဟေတိ၊ ပူစေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဥပေါသထော၊ မည်၏။ ဥသသဒ္ဓေါ၊ ဥသသဒ္ဓါသည်။ ဒါဟေ၊ ပူစေခြင်း
 ဟူသောအနက်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ ဣတိပိ အတ္တံ၊ ဤသို့
 သော အနက်ကိုလည်း။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တစ်ပါး။
 ဒိဝသေ၊ နေ၌။ ဥပေါသထ သဒ္ဓပဝတ္ထိ၊ ဥပေါသထသဒ္ဓါ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အဋ္ဌ-
 ကသာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာယေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ သုဒ္ဓဿ ဝေ သဒါ
 ဖဂ္ဂုတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သုဒ္ဓသာဘိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။
 ကိလေသမလာဘာဝေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေး မရှိသဖြင့်
 (ဝါ) ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓဿ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ဝေတိ ပဒံ၊ ဝေ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ ကား။
 ဗျတ္တန္တိ အတ္ထော၊ ဗျတ္တံ-ဟူသော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဗျတ္တံ၊ ထင်စွာ။ သဒါတိ၊
 ကား။ နိဇ္ဇကာလမ္ပိ၊ မြသောကာလပတ်သုံးလည်း။ ဖဂ္ဂုတိ၊ ကား။ ဖဂ္ဂုဏီ-
 နက္ခတ္တမေဝ၊ ဖဂ္ဂုဏီနက္ခတ်သည်သာလျှင်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။
 စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတဿ၊ ထိုဖဂ္ဂုသဒ္ဓါ၏။ နိရုတ္တိနဟေန၊ အားဖြင့်။ သိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဖဂ္ဂဏီနက္ခတ္တ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဣဒါကဏ္ဍရာ နက္ခတ္တသဒ္ဓါကို ခေါ်၍ ဖဂ္ဂဟုဆိုသည်ဟူ၍ မှတ်။ ဖဂ္ဂဏီနက္ခတ္တေန ယုတ္တန္တိ ဖဂ္ဂ-ဟုပြု။ ယံ ဒိဝသံ၊ အကြင်နေသည်။ ဖဂ္ဂဏီနက္ခတ္တေန၊ နှင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖဂ္ဂ၊ မည်၏။ ဤကား ဝစနတ္တအနက်။

ဟိ သစ္စံ၊ ။ သုန္နရိကဘာရဒ္ဒါဇယ နာမ၊ သုန္နရိကဘာရဒ္ဒါဇအမည်ရှိသော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ပုဏ္ဏားအား (ဝါ) ။ ဖဂ္ဂဏမာသေ၊ တစ်ပေါင်းလ၌။ ဥတ္တရ ဖဂ္ဂဏီယုတ္တဒိဝသေ၊ ဥတ္တရဖဂ္ဂဏီနက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်သော လပြည့်နေ့၌။ တိတ္ထနာနံ၊ မြစ်ဆိပ်၌ရေချိုးခြင်းကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော။ ယဿ၊ အကြင်သူ အား (ဝါ) သည်။ သံဝစ္ဆရမ္ပ၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံးလည်း။ ကတပါပပဝါဟနံ၊ ပြုအပ် ပြီးသောမကောင်းမှုကို မျှောခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ လဒ္ဓိ၊ ဤသို့ သောအယူသည်။ ကောတိ၊ ။ တတော၊ ထိုအယူမှ။ တံ ဗြာဟ္မဏံ၊ ကို။ ဝိဝေစေတုံ၊ ဆိတ်စေခြင်းငှာ (ဝါ) ကြည်ငြေခြင်းငှာ (ဝါ) ကင်းစေခြင်းငှာ။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသဒ္ဓါဿ ဝေ သဒါ ဖဂ္ဂ-ဟူသော စကားကို။ မဇ္ဈိမာဂ္ဂမဝရေ၊ မဇ္ဈိမ နိကာယ်မြစ်၌။ မူလပဏ္ဏာသကေ၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၌။ ဝတ္ထသုတ္တေ၊ ဝတ္ထသုတ်၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓုတ္တံ၊ ။ (၎င်းပါဠိတော်၌ ဘာရဒ္ဒါဇသုတ်ဟူ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ဝတ္ထသုတ်ဟူ၍လာ၏)။ သုဒ္ဓဿပေါသတော သဒါတိ၊ ကား။ ယသာဝုတ္တကိလေသမလသုဒ္ဓိယာ၊ အကြင်အကြင်ဆို့အပ်ပြီးသော ကိလေသာ ဟူသော အသစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓဿ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပေါသထဂ်ဂီနိ စ၊ ဥပုသ်အဂ်ဂီတို့ကို လည်းကောင်း။ ဝတသမာဒါနာနိ စ၊ အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ အသမာဒိယတောပိ၊ မဆောက်တည်အပ်သော်လည်း။ နိစ္စ- ကာလံ၊ မြဲသောကာလပတ်လုံး (ဝါ) အခါခပ်သိမ်း။ ဥပေါသထဝါသော ဓုတ၊ ဥပုသ်သုံးခြင်းမည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ သုဒ္ဓဿ ဝေ သဒါ ဖဂ္ဂ၊ သုဒ္ဓဿပေါသတော သဒါ-ဟူသော ပါဠိ၌ အဋ္ဌကထာနိဿယရာဇာတော်သည် သုဒ္ဓဿ ဟူသော ပုဒ်ကို သုဒ္ဓေါ+အဿ ဟု ပဒေသေပြုပြီးလျှင် “ဖဂ္ဂ၊ တပေါင်း လသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သုဒ္ဓေါ၊ စင်သည်။ အဿ ဟောတိ၊ ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဥပေါသတော၊ နေခြင်းသည်။ သုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဿ ဟောတိ၊ ။” ဤသို့ ယောဇနာ၏။ ဤသို့ ယောဇနာခြင်းသည် ၎င်းဒီကာသစ်

ဦးကာဟောင်းနှင့်မညီ။ အရင်းဖြစ်သော မူလပဏ္ဏာသ ဘာရဒွါဇသုတ် ပါဠိတော်၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာဦးကာတို့နှင့်လည်းမညီ။ အဓိပ္ပာယ်လည်း မပြောင့်ဟု မှတ်အပ်၏။ ၎င်းတို့အလိုအားဖြင့် “သုဒ္ဓဿ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေး မရှိသဖြင့် စင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေ၊ စင်စစ် (ဝါ) ထင်စွာ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း (ဝါ) မြဲသော ကာလပတ်လုံး။ ဖဂ္ဂ၊ ဖဂ္ဂနိနိက္ခတ်ဟုဆိုအပ်သော ကောင်းသော နက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်တည်း။ သုဒ္ဓဿ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးမရှိသဖြင့် စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အသမာဒိယတောပိ၊ မဆောက်တည်အပ်သော်လည်း (ထည့်)။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်ဆောက်တည်သည် မည်သည်သာလျှင် (ဝါ) ဥပုသ်သုံးသည် မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏” ဤသို့ယောဇနာသင့်၏။ ထို့ကြောင့် မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် ဘာရဒွါဇသုတ်၌—

သုဒ္ဓဿ ဝေ သဒါ ဖဂ္ဂ၊ သုဒ္ဓဿပေါသထော သဒါ။
 သုဒ္ဓဿ သုစိကမ္မဿ၊ သဒါ သမ္ပဇ္ဇတေဝ တံ။
 ဣဓေ သိန္နာဟိ ဗြာဟ္မဏ၊ သဗ္ဗဘူတေသု ကရောဟိ
 ခေမတံ—

ဟု ဟောတော်မူ၏။

၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ သုဒ္ဓဿာတိ နိက္ကိလေသဿ။ သဒါ ဖဂ္ဂတိ နိစ္စံပိ ဖဂ္ဂနိနိက္ခတ္တမေ။ ဖဂ္ဂနမာသေ ကိရ ဥတ္တရ ဖဂ္ဂနဒိဝသေယေဝ နာယတိ။ သော သံဝစ္ဆရံ ကတပါပံ သောဇေတိတိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိကော ဗြာဟ္မဏော။ တေနဿ ဘဂဝါ တံ ဒိဋ္ဌိံ ပဋိဟနန္တော အာဟ သုဒ္ဓဿ ဝေ သဒါ ဖဂ္ဂတိ၊ နိက္ကိလေသဿ နိစ္စံ ဖဂ္ဂနိနိက္ခတ္တံ။ ဣတရော ကိံ သုဇ္ဈတိတိ။ ဥပေါသထော သဒါတိ သုဒ္ဓဿ စ စာတုဒ္ဓသပန္နရသာဒိသု ဥပေါသထဂါနိ အသမာဒိယတောပိ နိစ္စမေဝ ဥပေါသထော။ သုဒ္ဓဿ သုစိကမ္မဿာတိ နိက္ကိလေသတာယ သုဒ္ဓဿ။ သုစိတိ ကာယကမ္မာဒိဟိ သမန္နာဂတဿ။ သဒါ သမ္ပဇ္ဇတေဝ တန္တိ ဤဒိသဿ စ ကုသလူပသဉ္စိတံ ဝတသမာဒါနိပိ သမ္ပန္နမေဝ ဟောတိတိ။ ဣဓေ သိန္နာဟိတိ ဣမသ္မိံ ယေဝ မမ သာသနေ သိန္နာဟိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ သစေ အဇ္ဈတ္တိကကိလေသပ္ပ-

ဝါဟနံ ဣစ္ဆတိ။ ဣဓေဝ မမ သာသနေ အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂသလိလေန သိန္နာဟိ။ အညတြ ဟိ ဣဒံ နတ္ထိတိ-ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ၎င်းဋီကာ၌လည်း နိစ္စံပိ ဖဂ္ဂုနိနက္ခတ္တမေဝါတိ သုဝိသုဒ္ဓသီလာ-ဒိကဿသဗ္ဗကာလံ မင်္ဂလာဒိဝသော ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော-ဟု ဖွင့်ပြ၏။ သို့ဖြစ်၍ သုဒ္ဓဿဟူသောပုဒ်ကို ပဒေစ္ဆေဒမပြုဘဲ သမ္ပဒါန်အနက်ယောဇနာခြင်းသည်သာလျှင် အလွန်သင့်မြတ် ၏ဟု မှတ်အပ်၏။

န ဘိက္ခဝေတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အဘိက္ခုကော၊ ရဟန်းမှဆိတ်သော၊ အာဝါသော၊ ကျောင်းသို့။ န ဂန္ထဗ္ဗော၊ မသွားအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဟရိတော၊ ပုဒ်ကိုဆောင်၍။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ဥပဝသိတဗ္ဗဒိဝသောတိ၊ ကား၊ ဥပဝသနကရဏဒိဝသော၊ နေခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောနေသည်။ ဝါ၊ ကား။ အဓိကရဏော၊ အဓိကရဏအနက်၌။ တဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ တဗ္ဗသဒ္ဓါကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ပထမနည်းအလိုအားဖြင့် ဥပ ဝသတိ ဧတေနာတိ ဥပဝသိ-တဗ္ဗော၊ သော ယေဝ ဒိဝသော ဥပဝသိတဗ္ဗဒိဝသော-ဟု ပြုစေလိုသည်။ နောက်နည်းအလိုအားဖြင့် ဥပဝသတိ ဧတ္ထာတိ ဥပဝသိတဗ္ဗော၊ သောယေဝ ဒိဝသော တထာ-ဟု ပြုစေလို သည်။ ပစ္စယတ္ထသံဏ္ဍနာတည်း။ ဘာဝကဓမ္မသု တဗ္ဗာနိယာ-ဟူသောသုတ်ကို ယေဘုယျမှတ်။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အဓိရုက္ခဏအနက်ကိုယူသည်။ သတိ၊ သော၊ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနိဗ္ဗစနေန၊ ဆိုအပ်သော ဥပဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဥပေါသထော ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ အန္တောဂတာဝဓာရ-ဏေန စ၊ အတွင်းဝင်သော အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါဖြင့် လည်း ကောင်း။ အညတ္တာပေါဟနေန စ၊ တစ်ပါးသောအနက်ကို ပယ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ နိဝါရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသဒ္ဓယနိဝါ-ရဏန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို (သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန္နရသေတိပဒံ၊ ကိ။ အာသုဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍ (ဝါ) အာရုံပြု၍။ ဒိဝသဝသေန၊ နေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟထာဝုတ္တနိဗ္ဗစနံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ (နှာ-၁၂) ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တော၊ ၍။ တေနဝုတ္တန္တိ အာဒိ၊ ကိုး (သင်္ဂဟကာရော၊ သည်)။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဉ္စသန္တံ၊ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ကုန်သော။ တိသိနံ၊ တိထိတို့၏ (ဝါ) နေတို့၏။ ပူရဏဝသေန၊ ပြည့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပန္နရသော၊ မည်၏။ ဒိဝသော၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ၏။

တာနိ ဧတ္ထ သန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကေယေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တေ၊
သော်။ တောနိ၊ ထိုကုမ္မဒရာကြာတို့သည်။ အညတ္တာပိ၊ တပါးသောနေတို့၌
လည်း။ သန္တိနု၊ ရှိကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိစောဒနာ၊ ဤသို့သော
စောဒနာသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ စောဒနံ၊ ကို။
နိဝါရေတုံ၊ မြစ်စေ့ခြင်းငှာ။ တဒါကိရာတိ အာဒိ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန၊
သည်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနေန၊ ဤကိရအစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ဗဟုတော ဝါ၊
များသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အတိသယတော ဝါ၊ အလွန်အားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကောမုဒိ-ဟူသောပုဒ်၌။ တဒ္ဓိတဝိသယော၊ တဒ္ဓိတံ
အရာကို။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။
စာတုမာသိတိ စ၊ စာတုမာသိ ဟူသောသဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း။ စာတုမာသိ-
နိတိ စ၊ စာတုမာသိနိဟူသော သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း။ ပစ္စယဝိသေသေန၊
ဣတ္ထိလိင်္ဂဇောတက ပစ္စည်းအထူးအားဖြင့်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။
ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယသဒ္ဓါတည်း။ ပရိယောသနာဘူတာတိစ တိ ဣဒံ ဝစနံ၊
ကိုလည်း။ ပုရုဏဘာဝမေဝ၊ ပုရုဏတဒ္ဓိတံအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
(အာစရိယော၊ သည်)။ ဝဒေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား)။ တာယ မာသာယ၊
ထိုတန်ဆောင်မုန်းလန့်၌။ သယောဝံ၊ တကွသာလျှင်။ စတုမာသပရိပုဏ္ဏဘာဝ-
တော၊ လေးလပြည့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ပါဠိယံ၊
ပါဠိတော်၌။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။
ပူရေတိ၊ ပြည့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဏ္ဏံ၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထံ၊ ကို။
မာသပုဏ္ဏတာယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်)။ ဒဿေတိ၊ ၏။
တတ္ထ တသ္မံ ပါဠေ၊ ထိုမာသပုဏ္ဏတာယ စသောပါဌ်၌။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။
ကတ္ထိကမာသယ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၏။ ပုဏ္ဏတာယ၊ ပြည့်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ မာသပုဏ္ဏတာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပုရိမပုဏ္ဏမိတော၊ ရှေ့
သီတင်းကျွတ်လပြည့်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ အပရာ၊
တစ်ပါးသော။ ပုဏ္ဏမိ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ မာသော၊ လမည်၏။
(တစ်နည်း) ဧကော မာသော၊ တစ်လမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုလ၌။
ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝဿာနဿ၊ မိုးဖြစ်သော။
ဥတုနော၊ ဥတု၏။ ပုဏ္ဏတာယ၊ ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတုပုဏ္ဏတာ၊
မည်၏။ ကတ္ထိကမာသလက္ခိတဿ၊ တန်ဆောင်မုန်းလဖြင့် မှတ်အပ်သော။
သံဝစ္ဆရဿ၊ နှစ်၏။ ပုဏ္ဏဟာယ၊ ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝစ္ဆရ-
ပုဏ္ဏတာ၊ မည်၏။ ပုရိမကတ္ထိကမာသတော၊ သီတင်းကျွတ်လဟုဆိုအပ်သော
ပုရိမကတ္ထိကမာသမှ။ ပဟုတိ၊ စ၍။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ အပရကတ္ထိက-
မာသော၊ တန်ဆောင်မုန်းလဟုဆိုအပ်သော အပရကတ္ထိကမာသသည်။

အတ္တံ၊ ဇာတိ၊ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ကတ္တိကသံဝစ္ဆ-
 ရော၊ ကတ္တိကသံဝစ္ဆရမည်၏ (ဝါ) ကတ္တိကနှစ် မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ သံဝစ္ဆရ-
 ပုဏ္ဏာတံယ၊ နှစ်ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်၊
 သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ ပန၊ အယူထူးကို ဆိုဦးအံ့။
 လောကိကာနံ၊ လောက၌ဖြစ်သော ပညာရှိတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။
 မာသဝသေန၊ လ၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) လနှင့်စပ်သဖြင့်။ သံဝစ္ဆရသမညာ၊
 နှစ်ဟူသော အမည်ကို။ လက္ခိဟာ၊ မှတ်အပ်၏။ တထာစ တတော ဧဝ၊
 ထိုကျောင့်သာလျှင်။ ဂရုသကန္တိဝသေန၊ တနင်္ဂနွေဂြိုဟ် ရွှေ့ပြောင်းသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ အမှတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဇာတိ၊
 ဇောတိသတ္တေ၊ ဇောတိသတ္တကျမ်း၌။ နက္ခတ္တေန သဟောဒယ ။ပ။ ဝဿံ၊
 မာသကမေနေပါတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။

(ဂါထာအနက်ကား) နက္ခတ္တေန၊ နက္ခတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥဒယံဥဒ-
 ယန္တော၊ တက်သော (ဝါ) ထွက်သော။ သုရမန္တိ၊ နေသည်။ အတ္တံ၊ အတ္တ
 မည်သော ကောင်သို့။ ယာတိ၊ သွား၏ (ဝါ) ရောက်၏။ တဿ၊ ထိုနေ၏။
 သကံ၊ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းကို (ဝါ) ရွှေ့ပြောင်း၍ သွားခြင်းကို။ တတြ၊ ထိုလ၌။
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။ မာသကမေနေဝ၊ လအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝဿံ၊ နှစ်ကို။
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။

ဧတေန၊ ထိုလဖြင့်။ ဒိဝသော၊ နေကို။ မိနိယတိ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ (သောစန္ဒော၊
 သည်။) မာ၊ မာမည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ဇာတိ၊ တဿစန္ဒဿ၊ ဇာတိ၊ သွား
 ခြင်းဖြင့်။ ပါဠိပဒေါ၊ အထွက်တစ်ရက်။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ရက်။ တတိယာ၊ သုံး
 ရက်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒိဝသော၊ နေကို။ မိနိတဗ္ဗော၊
 နှိုင်းယှဉ်အပ်၏။ ဧတ္ထ ပုဏ္ဏောတိ၊ ကား။ ဧတိဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုည၌။ သဗ္ဗ-
 ကလာပါရိပုရိယာ၊ အလုံးစုံ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် ပြည့်ခြင်းဖြင့်။ ပုဏ္ဏော၊
 ပြည့်၏။ ဟိတဒေဝသစ္စံ၊ ဇာတိ၊ စန္ဒဿ၊ လ၏။ သောဠသမော၊ တစ်ဆယ့်
 ခြောက်ခုမြောက်သော။ ဘာဂေါ၊ အဖို့ကို။ ကလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာတိ၊
 တဒါ စ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ စန္ဒော၊ လသည်။ သဗ္ဗာသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်
 ကုန်သော။ သောဠသန္နံ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုကုန်သော။ ကလာနံ၊ အစိတ်တို့
 ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ စ၊
 ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတဒဟုပေါသထေ စသော ပုဒ်တို့တွင်။ “တဒဟုပေါ-
 သထေပန္နရသေ”တိ ပဒါနိ၊ “တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ”ဟူသောပုဒ်တို့ကို။

ဒိဝသဝသေန၊ နေ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ကောမု-
ဒိယာတိအာဒိနိ။ ကောမုဒိယာ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို။ တဒေကဒေသရတ္တိ-
ဝသေန၊ ထိုဥပုသ်နေ့ တစ်စိတ်ညဉ့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

ပန ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဇာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ အမစ္စ-
ပရိဝုတော၊ အမတ်အပေါင်း ခြံရံလျက် (ဝါ) အမတ်အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်
သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ နိသိန္ဓော၊ နေသနည်း။ ဧကကောဝ၊ တစ်ယောက်ထီး
ထီးသာလျှင်။ န နိသိန္ဓော၊ မနေသနည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့သော
စောဒနာခြင်း၏။ သောဓနာလေသံ၊ သောဓနာအမြွက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။
ပါဠိပဒတ္တမေဝ၊ ပါဠိတော်ပုဒ်၏ အနက်ကိုသာလျှင်။ အဝတ္ထာ၊ မဆိုမူ၍။
“ဝေရူပါယာ”တိအာဒိနိပိ၊ “ဝေရူပါယ” ဤသို့အစရှိသည်ကိုကိုလည်း။ ဝဒတိ၊
ဆို၏။ ဧတေဟိ စ၊ ထိုဝေရူပါယစသော ပါဠိတို့ဖြင့်လည်း။ အယံ သောဓနာ-
လေသော၊ ဤသောဓနာအမြွက်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ရုစိယမာ-
နာယ၊ နှစ်သက်အပ်သော (ဝါ) နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။
တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိဝုတော၊ အမတ်အပေါင်းတို့သည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်
၍။ ရာဇာ၊ သည်။ နိသိန္ဓော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတော၊ ၏ (လည်၍သတ်)။

၉(နာ-၁၃) ဧဝံဝိယမာနဒိသာဘာဂါယာတိတ္ထောပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။
ဝိသသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ရဇတဝိမာနနိစ္ဆရိတေဟိတိ၊ ကား။
ရဇတဝိမာနဇေတော၊ ငွေဗိမာန်မှ။ နိက္ခန္ဓေဟိ၊ ထွက်ကုန်တော။ ဝါ၊ ကား။
ရဇတဝိမာနပ္ပဘာယ၊ ငွေဗိမာန်၏ အရောင်ဖြင့်။ ဝိပ္ပုရိတေဟိ၊ ပျံ့နှံ့ကုန်သော။
ဝိသဒေါတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဝိသဒေါ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ မုတ္တာဝဠိမောဒိနမ္ပိ၊ မုတ္တ-
ဝဠိ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏လည်း။ ဝိသေသနပဒံ၊ ဝိသေသနဖြစ်သောပုဒ်လည်း။
အပ္ပံ၊ တိမ်တိုက်လည်းကောင်း။ ရမော၊ မီးခိုးလည်းကောင်း။ ရဇော၊ မြေ
လည်းကောင်း။ ရာဟု၊ ရာဟုအနုရိန်နတ် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ
စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ပါဠိနယေန၊ ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့်။
ဥပက္ကိလေသော၊ ဥပက္ကိလေသတို့ မည်ကုန်၏။ ရာဇာမစ္ဆေဟိတိ၊ ကား။ ရာဇ-
ကုလသမုဒါဂတေဟိ၊ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အမစ္ဆေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ အထဝါ၊
ကား။ အနုယုတ္တကရာဇဟိ စေဝ၊ မင်းအား လျှောက်ပတ်သော မင်းတို့နှင့်
လည်းကောင်း။ အမစ္ဆေဟိစ၊ တို့နှင့်လည်းကောင်း။ (ပရိဝုတော၊ ရှိ။)(ထည့်)။
ဣတိအတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ကဉ္ဇနာသနေတိ၊ ကား။ သိဟာသနေ၊ သိဟာ
သနနေရာ၌ (ဝါ) ခြင်္သေ့ခံသော၊ ပလ္လင်နေရာ၌။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။
“ရညန္တ၊ ဟေမမာသနံ၊ သိဟာသနမထောဝါဠု- ဗီဇနိတ္ထိစစာမရ”န္တိ-ဟူ၍
(အဘိဓာနပွဲဒီပိကာယံ၊ အဘိဓာန်ကျမ်း၌။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ရညံ၊ မင်းတို့၏။ ဟေမံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော (ဝါ) ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော။ အာသနံ၊ နေရာသည်။ သီဟာသနံ၊ သီဟာသန မည်၏ (ဝါ) မြတ်သောနေရာ မည်၏ (ဝါ) ခြင်္သေ့ရုပ်ခံသော ပလ္လင်နေရာ မည်၏။ အထော၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝါဠုဗီဇနိစာမရံ၊ စာမရိသားမြီးယပ်။ ဣတ္ထိ၊ ဝါဠုဗီဇနိသဒ္ဓါဣတ္ထိလိင်တည်း။

ကသ္မာ နိသိန္ဓောတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိသိဒနမတ္ထေ၊ နေကာမျှ၌။ စောဒနာ၊ တည်း။ တေန္တိ၊ ကား။ ကန္ဓနံ၊ ငိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ပဗောဓနံ၊ အိပ်ရာမှနိုးခြင်းသည်။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဟေတုနာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ နက္ခတ္တန္တိ၊ ကား။ ကတ္တိကာနက္ခတ္တဆဏံ၊ ကတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သော ပဲ့လမ်းသဘင်သည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ နက္ခတ္တံ၊ ကြတ္တိကာနက္ခတ် ယှဉ်သော ပဲ့လမ်းသဘင်ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ စောသိတဗ္ဗံ၊ ကြေးကြော်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဃိဋ္ဌံ၊ မည်၏ (ဝါ) ကောင်းစွာကြေးကြော်အပ်သည်မည်၏။ ယဿနဂရဿ၊ အကြင်မြို့အား။ ဃာရေသု၊ အိုင်တို့၌။ ပဉ္စဝဏ္ဏကုသုမေဟိ စ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှုံ့သောပန်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ လာဇေနစ၊ ပေါက်ပေါက်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏဃဇေယျဟိ စ၊ ရေပြည့်အိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဒွါရံ၊ တံခါးသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေတံ တံ ဇေတံ နဂရံ၊ ထိုမြို့သည်။ ပဉ္စ ဥ။ ဒွါရံ၊ ပဉ္စဝဏ္ဏကုသုမလာဇပုဏ္ဏဃဋ္ဌပဋိမဏ္ဍိတဃာရဒွါရမည်၏။ ဝဇ္ဇော၊ တံခွန်လုံးသည်။ ဓဇော၊ မည်၏။ ပဇ္ဇော၊ တံခွန်ပြားသည်ကား။ ပဋ္ဌာကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သီဟဋ္ဌိယာ၊ သီဟိဋ္ဌိကျန်း၌ နေကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဒီပုဇ္ဇလနသီသေန၊ ဆီမီးတန်းခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ကတနက္ခတ္တံ၊ ပြုအပ်သော နက္ခတ် ပဲ့လမ်းသဘင်သည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥမ္မာဒန္တိဇာတကာဒိသုပိ၊ ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ကတ္တိကမာသေ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၌။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမုဇ္ဇလိတဒီပမာလာလုကံတသဗ္ဗဒိသာဘာဂန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊သည်။) အာဟ၊ ၏။ ရထိကာ၊ ရထား၏ အစီးအပွားဖြစ်သော (ဝါ) ရထား၏ သွားလာရာဖြစ်သော (အဓိပ္ပါယ်တွင်)။ မဟာမဂ္ဂေါ၊ ကျယ်သောလမ်းခရီးသည် (ဝါ) ထုတ်ချင်းလျှိုသွားသော ခရီးလမ်းသည်။ ဝီထိနာမ၊ မည်၏။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓါ၊ ထုတ်ချင်းလျှို မဖောက်သွင်းသော ခရီးလမ်းသည်။ ရစ္ဆာနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုသို့လမ်းခရီးစသောအရပ်တို့၌။ နိသိန္ဓဝသေန၊ နေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာနဘာဂေန၊ တူမျှသောအဖို့အားဖြင့်။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ နက္ခတ္တကိဋ္ဌံ၊ နက္ခတ်ပဲ့လမ်းသဘင် မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကို။

အနုဘဝမာနေန၊ နစားသော။ မဟာဇနေန၊ များစွာသောလူဖြင့်။ သမာတိ-
 ကိဏ္ဍံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြွမ်းသည်(ဝါ)လင်းကဲတစ်ပျံ့မှပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
 ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထာပိ၊ ရှိလည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဟာ
 အဋ္ဌကထာ၌သာလျှင်၊ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဥဒါနံ၊ ဥဒါနသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဥဒါဟာရော၊ ဥဒါဟာရသဒ္ဓါ လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒေသယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊
 အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ မာနန္တိ၊ ကား။ ကတ္တုဘူတံ၊ ကတ္တားဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ မာနပတ္တံ၊ နှိုင်းယှဉ်သောခွက်သည် (ဝါ) ချင့်ခွက်သည်။ ခန္ဓန-
 ဝသေန၊ စွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)ပိုလျှံသည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝေါဟာရတ္ထ)။
 အဝသေကော၊ အဝသေကမည်၏(ဝါ) အကြွင်းမည်၏။ သောတဝသေန၊
 အရည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သြဗေဒ၊ သြဗမည်၏။ ပီတိဝစနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဘူတံ၊
 ကံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပီတိသမုဋ္ဌာနဝစနံ၊ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော စကားကို။
 ဟဒယန္တိ၊ ကား။ ကတ္တုဘူတံ၊ ကတ္တားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
 ဂဟေတုန္တိ၊ ကား။ ဗဟိ၊ အပသို့။ အနိစ္စရဏဝသေန၊ မထွက်သည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဟဒယန္တောယေဝ၊ စိတ်၏ အတွင်း၌သာလျှင်။
 ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အဓိကံ ဟုတွာတိ အာဒိ၊ ကို။
 (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ
 ဝုတ္တော ဝတ္ထုကာမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်ရမဏိယာ
 ဝတ ဘော ဒေါသိနာရတ္ထိ အစရှိသောစကားကို။ ပဋိဂ္ဂါဟကနိရုပေက္ခံ၊
 နာခံသောသူကို ငဲ့ကွက်ခြင်းမှကင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ (တင်နည်း)ပဋိဂ္ဂါဟက-
 နိရုပေက္ခံ၊ သော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ဥဋ္ဌာရာယ၊ မြတ်
 သော။ ပီတိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သရသတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။
 သဟသာဝ၊ အဆောတလျှင်သာလျှင်။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ နိစ္စရတိ၊ ထွက်၏။
 တဒေဝ တံ ဧဝ ဝစနံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤဥဒါန်းကျူးသော အရာ၌။
 ဥဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ဒေါသေဟိ၊ တိမ်တိုက်စသောအပြစ်တို့မှ။ ဣတာ ဂတာ အပဂတာ၊
 ကင်းသည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တကာရသ၊ တအက္ခရာ၏။
 နကာရံ၊ နအက္ခရာကို။ ကဘ္ဘာ၊ ရှိ။ ဒေါသိနာ၊ မည်၏။ ယသာ ကိ၊ အကယ်

ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကိလေသေ ဗီတော ဝိဗီတာဝိတိ ဗီနောတိ ယဿ၊ ဗီနော-ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသပဂတာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ န။ (သာဓက အနက်ကား) ယေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသောတို့ကို။ ဗီတော ဝိဗီတာဝိ၊ အောင်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗီနော၊ မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဗီနော-ဟူသောပုဒ်၌ ကမ္မတ္တ၌သက်သော တပစ္စည်းကို န ပြုသကဲ့သို့ ဒေါသိနာ - ဟူသောပုဒ်၌ တ အက္ခရာကို န ပြု၏ဟူလို။ ဗီတော ဣနသဗ္ဗတ္တ-ဟူသော ကစ္စည်း သုတ်ဖြင့် ဗီနော-ဟူသောပုဒ်၌ ဣနပစ္စည်းသက်ခြင်းကို ကတ္တား အနက်၌သာပြု၏။ ကံအနက်၌မပြု။ ထို့ကြောင့် ဗီနော-ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်၌ ဣနပစ္စည်းမဟုတ်။ ကံအနက်၌ သက်သော တ ပစ္စည်းကို နအက္ခရာပြုသည်ဟု သိစေခြင်းငှာ ဥဒါဟရုဏ် ထုတ်သည်ဟုမှတ်။ [တ-ပစ္စည်းကို ကတ္တားဟောယူ၍ ယော ဘဂဝါ-ဟု ကတ္တားထည့်လျှင် ပိုသင့်လျော်ဖွယ်ရှိ။]

သုတ္တေ၊ သုတ်ပါဠိတော်၌။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ဥပက္ကိလေသာတိ ဟူ၍။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူသော်လည်း။ ပထမပုပ္ဖိလေသဿ၊ ပထမဥပက္ကိလေသ၏။ ပတေဒဒဿနဝသေန၊ အပြားကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌကထာနယေန၊ အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ န။ (ပါဠိတော်အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ အကြင်ညစ်ညူးခြင်းတို့ဖြင့် (ဝါ) ညစ်ညူးကြောင်း တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ၊ ညစ်ညူးကုန်သော။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ လနေတို့သည်။ (၃-၁၄) န တပန္နိ၊ မတောက်ပကုန်။ န ဘာသန္တိ၊ မထွန်းလင်းကုန်။ န ဝိရောစန္တိ၊ မတင့်တယ်ကုန်။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ တေ ဥပက္ကိလေသာ၊ ထိုညစ်ညူးခြင်းတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဗ္ဗာ၊ တိမ်တိုက် သည်။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဥပက္ကိလေသော၊ ညစ်ညူးခြင်းတည်း။ ဓုမော၊ မီးခိုးသည် ။ပ။ ရဇော၊ မြူသည် ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရာဟု၊ ရာဟုအသုရိန် နတ်သည်။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဥပက္ကိလေသော၊ တည်း။ အယမတ္ထော စ ဤဥပက္ကိလေသမ္ပ ကင်း၏ဟူသော အနက်ကိုလည်း။ ရမဏိယာဒိသဒ္ဓယော၊ ဂတော၊ ရမဏိယ အစရှိသော သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။

သုတ္တံ

ရာဇာမစ္ဆကထဝဂ္ဂနာမ

၄၈

ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ တဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ခါ။ အနိယသဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်း (ဝါ) အနိယ ပစ္စည်းသည်လည်း။ ဗဟုလံ ဗဟုလေန၊ များသော အားဖြင့်။ ကတုတ္တာဘိဿေယကော၊ ကတ္တာအနက်ကို ဟောသည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ပါဌ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ နိယျာနိကာ ဓမ္မာ ယထာ၊ နိယျာနိကာ ဓမ္မာ ဟူသော ပါဌ်ကဲ့သို့တည်း (အနက်ကား) နိယျာနိကာ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက် တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ရမယတိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဝဇ္ဇစာရကတော နိယျန္တိတိ နိယျာနိကာ-ပြ။ နိပုဗ္ဗ အယ-
ဇာတ် အနိယပစ္စည်း။ ယကိုကပြု၍ နိယျာနိကာ ပြီးသည်။
တို့ကြောင့် မူလဋီကာ၌ အနိယသဒ္ဓေါ အဗဟုလံကတ္ထု
အဘိဓာယကောတိဝဇ္ဇစာရကတော နိယျန္တိတိ နိယျာနိယာ၊
နိကာရဿ ရဿတ္ထံ ယဇာရဿ စ ကကာရတ္ထံ ကတု
နိယျာနိကာတိ ဝတ္ထံ၊ ဟု ဖွင့်ပြ၏။

ဇုဏှ ဝသေန၊ လဆန်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ သုရူပတ္ထံ၊ ကောင်း
သော အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ “ဝုတ္တဒေါသဝိမုတ္တာယာ” တံ အာဒိနာ၊ ဖြင့်
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ခါ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝုတ္တဒေါသ
ဝိမုတ္တာယ ဟူသောပုဒ်၌။ အဗ္ဘာဒယော၊ တိမ်တိုက် အစရှိသည်တို့သည်။ ဝုတ္တ
ဒေါသ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်တို့သည်ကုန်၏။ အယဉ္စ ဟေဟု၊ ဤဝုတ္တဒေါသ
ဝိမုတ္တာယဟူသော ဟိတ်ကိုလည်း။ ဒသိတုံ ယုတ္တာတိ ဧတ္တာပိ၊ ဒသိတုံ ယုတ္တာ
ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ သမ္မဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ စပ်အပ်၏။ တေန ကာရဏေန စ၊ ထိုဆို
အပ်ပြီးသော အပြစ်မှလွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။
ဥတုသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ဥတုဇာပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပါသာဒိကဝ၊
ကြည်ညိုစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို(ဝါ) ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊
မှတ်အပ်၏။ ဤဒိသာယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်နှင့်။ ယုတ္တာ၊
ယှဉ်သော။ ဒိဝသော၊ နေ့လည်းကောင်း။ မာသော၊ လလည်းကောင်း။ ဥတု၊
ဥတုလည်းကောင်း။ သံဝစ္ဆရာ၊ နှစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဒိဝသမာသာဒိနံ၊ နေ့လအစရှိသည်တို့၏။ လက္ခဏာသလ္လက္ခဏာပါယာ၊ လက္ခဏာ
ကိုမှတ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ယုတ္တာ၊ လျှောက်ပတ်၏။
တဿ၊ ကြောင့်။ လက္ခိတဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိစသ္မာ၊ ကြောင့်။
လက္ခိဏိယာ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုလက္ခဏိယသည်လျှင်။ ယဝတော၊
ယအကွရာရှိသော။ ဏကာရဿ၊ ဏအကွရာ၏။ ဥကာရုဒေသဝသေန၊
ဥအကွရာကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ လက္ခဉာ၊ မည်၏။ ယထာကံ၊ အဘယ်

ပါဠိကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ပေါက္ခရညောသုမာပိတာတိ ယထာ၊ ဟူသော
 ပါဠိကဲ့သို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဝသမာသဒီနန္တိအာဒိ၊ ကို။
 အာဟ၊ ဤ (သာဓကအနက်ကား) ပေါက္ခရညော၊ ရေကန်ကို။ သုမာပိတာ၊
 ကောင်းစွာ ဖန်ဆင်းအပ်၏။

ယံ နော ပယိရူပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊
 ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ တိဉ္စိတ္ထေ၊ ဤ။
 ပရမတ္ထသမဏော စ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော ရဟန်းကိုလည်းကောင်း။ ပရမတ္ထ-
 ဗြာဟ္မဏော စ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော ပုဏ္ဏားကိုလည်းကောင်း။ အဓိပ္ပေတော၊
 အလိုရှိအပ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ပဗ္ဗဇ္ဇမတ္ထသမဏော၊ ရဟန်းပြုကာမျှ
 ဖြစ်သော ပရိဗိုဇ်ရဟန်းကို (ဝါ) ရဟန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ကာမျှဖြစ်သောရဟန်းကို။
 န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ဇာတိမတ္ထဗြာဟ္မဏော စ၊ ဇာတိမျှဖြစ်သော
 ပုဏ္ဏားကိုလည်း။ န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သမိတပါပတာယာတိအာဒိ၊ ကို(အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပါပေ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့ကို။ ဗဟတိဗဟိကရောတိ၊
 အပပြုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိရုတ္တိနယေန၊
 ဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏော၊ မည်၏။ ဗဟုဝစနေ၊ ဗဟုဝစကို။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။
 ဧကဝစနံ၊ ဧကဝစကိုဆိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဧကဝစနေ၊ ဧကဝစကို။
 ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုဝစကိုဆိုခြင်းသည်။ ဝစနဗျတ္တယော၊
 ဝစပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဋီကာဟောင်း၌ ဝစနဗျတ္တယော ဟူ၍သာ
 ပါဠိရှိ၏။) ဝစနဝိပ္ပလ္လာသော၊ သည် (ဝါ) ဝစဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကို
 ဆိုဦးအံ့။ ဣ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ပယိရူပါသတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊
 ဆိုအပ်လျက်။ ပယိရူပါသတောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုဝစနေ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဧကဝစနဝသေန၊ ဧကဝစ
 ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝစနဗျတ္တယော၊ ဝစပြန်ခြင်းကို (ဝါ) ဝစပြန်ခြင်းနှင့် ယှဉ်
 ခြင်းကို။ ဒသိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အတ္တနိ စ၊ မိမိ၌လည်း
 ကောင်း။ ဂရုဋ္ဌာနိယေ စ၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သောအရာ၌လည်းကောင်း။
 ကေသုမ္ပိ၊ တစ်ခု၌လည်း။ ဗဟုဝစနပုယောဂေါ၊ ဗဟုဝစပြုယှက်သည်။ နိရုဇ္ဈော၊
 ထင်၏။ စ၊ ဆက်။ ပယိရူပါသတောတိ၊ ပယိရူပါသတောဟူသော။ သေ
 သော နိဗ္ဗေသော၊ သည်။ ဝဏ္ဏဝိပရိယာယနိဗ္ဗေသော၊ အကွရာရှေ့နောက်
 ပြန်သော နိဗ္ဗေသသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာကံ၊ ကား။ ပယိရုဒါဟာသိတိ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယကာရပရေ၊ ယအကွရာနောက်ရှိသော။
 ပရိသဒ္ဓေ၊ ပရိသဒ္ဓါကြောင့်။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော၊ အကြင်

အက္ခရာ၏ ရှေ့နောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အံ၊ ဤအက္ခရာ ရှေ့
 နောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဒိဋ္ဌပယောဂေါ၊ မြင်အပ်သောပြယုဂ်
 တည်း။ တထာဟိတတော၊ ဘေး၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အက္ခရာရိန္တကာ၊ အက္ခရာ
 ကိုသိသော ဆရာတို့သည်။ ပရိယာဒိနံ၊ ရယာဒိဝဏ္ဏဿ ယရာဒိဟိ ဝိပရိယာ-
 ယောတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဝိပရိယာယော ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 (အနက်ကား)။ ပရိယာဒိနံ၊ ပရိယာဒိသော သဒ္ဓါတို့၏။ ရယာဒိဝဏ္ဏဿ၊
 ရယ အစရှိသော အက္ခရာ၏။ ယ ရာဒိဟိ၊ ယရ အက္ခရာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိပရိ-
 ယာယော၊ ရှေ့နောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ယန္တိ၊ ကား။ သမဏံ
 ဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏံဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဣမိနာ သဗ္ဗေန ဝစနေ-
 နာတိ၊ ကား။ ရမဏိယာ ဝတတိ အာဒိဝစနေန၊ ရမဏိယာ ဝတ ဤသို့
 အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဩဘာသနိမိတ္တကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဩဘာသဘူတံ၊
 အရိပ်အရောင်အမြွက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (နာ-၁၅) နိမိတ္တကမ္မံ၊ နိမိတ်အမှုကို။
 ပရိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှားစွာ။ နိမိတ္တကရဏံ၊ နိမိတ်အမှတ်ပြုခြင်းကို။ ဣတိအယံ၊
 ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ မဟာပရာတောယာတိ၊ ကား။ မဟာဒေါသတာယ၊
 များသော အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

တေန ဟိတိ အာဒိ၊ တေနဟိ အစရှိသော စကားသည်။ တဒတ္ထဝိဝရဏံ၊
 ထိုဟောရာတောယ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖြစ်သောစကား
 တည်း။ ဒေဝဒတ္တောစာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ (သမာဓိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။) စသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ သမုစ္စယဝသေန၊ သမုစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထုပနယနေ၊ အနက်ကို
 ဆောင်ခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ဤ။ တေန၊ ထိုသမုစ္စည်း အနက်ရှိသော စသဒ္ဓါဖြင့်။
 ရာဇအဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာ
 သာဝကဖြစ်သော။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥပဋ္ဌာကဿ၊ အလုပ်အကျွေး
 ဖြစ်သော။ အတ္တနေ၊ ဤ။ ပိတု၊ ခမည်းတော်ကို။ သာတနေန၊ သတ်ခြင်း
 ကြောင့်။ မဟာပရာဓော၊ ကြီးစွာသော အပြစ်ရှိသည် (ဝါ) များစွာသော
 အပြစ်ရှိသည်။ ဟောတိ ယသ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဘဂဝတော၊
 ဤ။ မဟာနတ္ထကရဿ၊ များစွာသော အကျိုးမဲ့ကို ပြုတတ်သော။ ဒေဝ-
 ဒတ္တဿ၊ ဤ။ အပဿယဘာဝေနာပိ၊ မှီရာ၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ မဟာပရာဓော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဥပနေတိ၊ ဆောင်၏။ တဿ
 ပိဋ္ဌိ ဆာယာယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ဝေါဟာရမတ္ထံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုသလသည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ တဿ ဇီဝကဿ၊ ထိုဇီဝက၏။ ပိဋ္ဌိအပဿယေန၊ ကျောက်
 ကုန်းရိပ်ဟူသော မှီရာဖြင့်။ တံ၊ ထိုဇီဝကကို။ ပမုခံ၊ ရှေ့ဆောင်အဦးကို။
 ကတာ၊ ပြု၍။ အပဿာယ၊ မှီ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဤ။ ဝိက္ခေပပစ္စေဒနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနာယ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ အတ္တနေ၊

၏။ ကထာယ၊ စကား၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိက္ခေပဿ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုံ၊ လွှင့်ခြင်း ၏ (ဝါ) ကို။ ပစ္ဆိန္နနတ္ထံ၊ ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထံ၊ မဖြစ်စေခြင်း ငှာ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်၊ ဗီဇက၏ အလိုတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တဿံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အသိက္ခဟာနန္တိ၊ ကား။ ကာယဝစိသံယမနေ၊ ကာယဒွါရ ဝစိဒွါရကို စောင့် စည်းခြင်း၌။ ဝိဘာ သိက္ခာနံ၊ ကင်းသော သင်အပ်ပြီးသော ကျင့်ဝတ်ရှိကုန် သော (ဝါ) သင်အပ်ပြီးသော အကျင့်ဝတ်မှ ကင်းကုန်သော။ အာစရိယာနံ၊ ဆရာဘွဲ့အား (ဝါ) တို့သို့။ (ပယိရူပါသနေန-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်စပ်။) ကုလူပဓာတ်၊ ကား။ ကုလံ၊ အမျိုးသို့။ ဥပဂတေ၊ ကပ်ကုန်သော။ သတ္ထာရေ၊ ဆရာတို့သို့။ ဂဟိတာသာရဟာယာတိ၊ ကား။ ဂဟေတဗ္ဗဂုဏသာရဝိဂတ- တာယ၊ ယူအပ်သော ဂုဏ်တည်းဟူသော အနှစ်မှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗိက္ခေပန္တိ၊ ကား။ အညေသံ၊ တပါးသောသူတို့၏။ အပနယနဝိရဟိတံ၊ ပယ်ခြင်းမှကင်းသော။

ဘဒ္ဒန္တိ၊ ကား။ အဝဿယသမ္ပန္နတာယ၊ မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသော။

၁၅၁။ အယဉ္ဇ အတ္တော၊ ဤအမတ်သို့၏ အကြံအစည်ဖြစ်သော အနက် ကိုလည်း။ ဣမာယ ပါဠိစွာယာယ၊ ဤပါဠိတော် အရိပ်အရောင်အားဖြင့်။ အဓိဂတော၊ ရအပ်၏ (ဝါ) သိအပ်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဣမေတ္ထမေဝ၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်၊ အန္တောဂဓံ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တေနာဟာတိ- အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ယေတိ၊ ၏။ ယေန ပူရဏက- သပေန၊ သည်။ အသတ္ထာ၊ ဆရာဟုတ်သည် (ဝါ) ဘုရားမဟုတ်သည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်ပါလျက်လည်း (ဝါ) ဖြစ်သော်လည်း။ သတ္ထာ၊ ဆရာဟူ၍။ ပဋိညာလော၊ ဝန်ခံအပ်၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ သော ပူရဏကသပေါ၊ သည်။ သတ္ထုပဋိညာတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရားမဟုတ် သည်။ သမနဿာ ပိ၊ ဖြစ်လျက်လည်း။ ဗုဒ္ဓပဋိညာတဿ၊ ဘုရားဟူ၍ ဝန်ခံ သော။ တဿ ပူရဏကသပဿ၊ ၏။ အဟမေကော၊ ငါတစ်ယောက်သည် သာလျှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ အတ္ထမ္မောနုသာသကော၊ အကျိုးအကြောင်း ကို ဆုံးမတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယပဋိညာတဘာဝံ၊ ဆရာဟူ၍ ဝန်ခံအပ် သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သောကိရာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနုဿုတိမတ္တံ၊ အဘင့်ဝကားကြားကာမျှကို။ ပတံ၊ စွဲ၍။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာ နယောဝ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်း နည်းကိုသာလျှင်။ ကိရသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊

၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ မက္ခလိပဒနိဗ္ဗာနောပိ၊ မက္ခလိပုဒ်ကိုထုတ်၍ဆိုရာ၌လည်း။
 သေနယော၊ ဤနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကေနုဒါသသတံ ပူရယမာနောတိ၊
 ကာ။ ကေနုဒါသသတံ၊ တစ်ယောက်ယုတ်သောကျွန်တစ်ရာသည်။ အတ္တနာ၊
 မိမိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အနုဒါသသတံ၊ မယုတ်သောကျွန်တစ်ရာကို။ ဂ တွာ၊
 ပြု၍။ ပူရယမာနော၊ ပြည့်သည်ဖြစ်၍။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇာယမာနော၊
 ဖြစ်သော။ ဧသ ဧသော ပူရဏကဿပေါ၊ သည်။ မင်္ဂလဒါသော၊ မင်္ဂလာရှိ
 သောကျွန်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ ဇာတရူပနေဝါဟိ၊ ကား။ မဇတုကုဋ္ဌိ-
 တော၊ အမိဝမ်းမှ။ ဝိဇာတဝေသေနော၊ မွေးဖွားသော အသွင်ဖြင့်သာလျှင်။
 ဝါ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ သတ္တော၊ တို့သည်။
 အနိဝတ္ထော၊ အဝတ်မပါဘဲ။ အပါရုတာ၊ အရုံမပါဘဲ။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအဖွဲ့ဖြင့်။ ဇာတရူပနေဝ၊ ဖြစ်တိုင်းသော
 သဘောဖြင့်သာလျှင်။ ဥပသင်္ကမန္တိတိ၊ ကား။ ဥပဂတာ ဘန္တော၊ ဆည်းကပ်
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဂ္ဂဟေသိတိ၊ ကား။ တဒေဝ
 နဂ္ဂရူပံ၊ ထိုအဝတ်မရှိ အချည်းနှီးသော သဘောကိုသာလျှင်။ အယမေဝ၊
 ဤအဝတ်မရှိ အချည်းနှီးသော သဘောသည်သာလျှင်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာနာမ၊ ရဟန်း
 အဖြစ်မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ တိတ္ထိရဟန်း
 အဖြစ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ယူ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇိံ သူတိ၊ ကား။ တံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
 ထိုအဝတ်မရှိ တိတ္ထိရဟန်းပြုသော ပူရဏကဿပကို။ အနုပဗ္ဗဇ္ဇိံ သူ၊ အတုလိုက်၍
 တိတ္ထိရဟန်းပြုကုန်၏။

“ပဗ္ဗဇ္ဇိတသမ္မဟသင်္ခါတော”တိတေန၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတသမ္မဟတာမတ္တေန၊
 နဂ္ဂပရိဗိုဇ်ရဟန်းအပေါင်း၏ အဖြစ်မျှဖြင့်။ သံဃော၊ သံဃာမည်၏။ နိယျာ-
 နိကဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓသိလသမညဝသေန၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်
 သော အယူပညာ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောသိလ တူမျှသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 သံဟတတ္တာ၊ ပေါင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န သံဃော၊ သံဃာ မမည်။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ (၃၁-၁၆)အဿ အတ္ထိတိ၊ ကား။
 အဿ သတ္တုပဋိညာတဿ၊ ထိုဘုရားဟုဝန်ခံသော ပူရဏကဿပအား။ ငရိဝါရ-
 ဘာဝေန၊ အခြံအရံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သံဃီ စ၊ သံဃီဟူသောပုဒ်
 လည်းကောင်း။ ဂဏီစ၊ ဂဏီဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒဒ္ဒယံ၊
 ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါ
 တည်း။ သင်္ကေတမတ္တတော၊ အမှတ်သင်္ကေတမျှဖြင့်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သေဝါတိ စ၊ သေဝါ
 ဟူသည်လည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတသမ္မဟသင်္ခါတော ဧဝ၊ နဂ္ဂပရိဗိုဇ် ရဟန်းအပေါင်းသည်
 သာလျှင်တည်း။ ကေစိပန၊ အချို့သောဆရာတို့သည်ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတသမ္မဟဝသေန၊
 နဂ္ဂပရိဗိုဇ်ရဟန်းအပေါင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သံဃိ၊ မည်၏။ ဂဟဋ္ဌာသမ္မဟဝသေန၊

လူအပေါင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏီ၊ ဂဏီမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊
ထိုကေစိဆရာတို့ ဆိုသော စကားသည်။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊
အယူမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဂဏေ ဝေ၊ ဂိုဏ်း၌သာလျှင်။ လောကေ၊ ဤ။
သံသသဒ္ဓဿ၊ ၏။ နိရုဋ္ဌတ္တာ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အတ္တနာ၊
မိမိသည်။ ပရိကပ္ပိတမတ္တံ၊ ကြံဆကာမျှဖြစ်သော။ အစေလကဝတစရိယာဒိ၊
အဝတ်မဝတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းအစရှိသည်သည် (ဝါ) အစေလကတို့၏
အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း အစရှိသည်သည်။ အာစာရော၊ မည်၏။ သံသိအာဒိ-
တာဝေန၊ သံသာရှိခြင်း အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပညာတော ပါကဇဇ္ဇာ၊
ထင်ရှား၏။ အပ္ပိစ္ဆော၊ အပ္ပိစ္ဆာသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ သန္တုဋ္ဌော၊ သန္တုဋ္ဌသဒ္ဓါ
လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒဒ္ဓယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။
အတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပိစ္ဆ သန္တုဋ္ဌဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏
အပေါင်း၌။ လဗ္ဘမာနာပိစ္ဆတံ၊ ရအပ်သော အပ္ပိစ္ဆ၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊
ငှာ။ အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝတ္ထမ္ပိ န နိဝါသေတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊
သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအလိုနည်းသည်၏အဖြစ်၌။
သာသနိကေ ဝိယ၊ ဘုရားသာသနာတော်၌ဖြစ်သော အပ္ပိစ္ဆတာကဲ့သို့။ သန္တု-
ဂုဏနိဂ္ဂဟုဏလက္ခဏာ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်ကို လျှို့ဝှက်ခြင်းလက္ခဏာ
ရှိသော။ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) အလိုနည်းသည်၏
အဖြစ်ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ် (ဝါ) မသိအပ်။ ယသောတိ၊ ကား။ ကံတ္တိ-
သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည် (ဝါ) ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံသည်။
ဧတေန၊ ထိုအယူဖြင့်။ သံသာရောဓံ၊ သံသရာတည်းဟူသော ရေအယဉ်ကို။
တရန္တိ၊ ကူးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ သမ္မတတာယ၊ ဤသို့ သမုတ်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ တိတ္ထံ နာမ၊ မည်၏။ သာဓုတိ၊ ကောင်း၏
ဟူ၍။ သမ္မတော၊ သမုတ်အပ်၏။ သာဓုတိ၊ သူတော်ကောင်းဟူ၍။ န စ
သမ္မတော၊ မသမုတ်အပ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အယန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
(အာစရိယေန၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုရဏ
ကဿပအား။ သာဓုတိ၊ သူတော်ကောင်းဟူ၍ (ဝါ) လောကီ လောကုတ္တရာ
အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော သူတော်ကောင်းဟူ၍။ သမ္မတတာ၊ သမုတ်အပ်
သည်၏အဖြစ်ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ သုန္နရော၊ ကောင်း၏။ သပ္ပုရိသော၊
သူတော်ကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ တဿ သာဓု-
သဒ္ဓဿ၊ ထိုသာဓုသဒ္ဓါ၏ (သမ္ပန်တဉ္စ)။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဉ္ဇဗ္ဗော၊ ၏။
အဿုတဝတောတိ၊ ကား။ အဿုတာရိယဓမ္မဿ၊ မကြားနာအပ်သော
အရိယာတရားရှိသော (အန္ဓဗ္ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့် စပ်)။
စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတံ ဝစနံ၊ အဿုတဝတော အန္ဓဗ္ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ ဟူသော
သဒ္ဓါသည်။ ကတ္ထုအတ္ထေ၊ ကတ္ထားအနက်၌။ သုမ္ပိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံး

ရှိသောသဒ္ဓါတည်း။ မေ မယာ၊ သည်။ ဣမာနိ ဝတသမာဒါနာနိ၊ ဤအကျင့်
 ကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့ကို။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကာလံ၊
 ကာလပတ်လုံး။ သုစိန္တာနိ၊ ကောင်းစွာ လေ့ကျက်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဗဟုရတ္တိယော၊ များစွာသော နေ့ညဉ့်တို့ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။
 အဿ၊ ထိုပုရုဇာကဿပအား။ တာ ရတ္တိယော၊ ထိုညဉ့်တို့သည်။ စိရကောလ-
 ဘူတာ၊ ကြာမြင့်သော ကာလရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတော
 ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ စိရံ ပဗ္ဗဇိတဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊
 သည်)။ ဝုတ္တံ၊ ။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧသ ဧသောသမာသော၊ ဤစိရပဗ္ဗဇိတော
 ဟူသော သမာသ်သည်။ အန္တတ္ထအညပဒတ္ထသမာသော၊ အန္တတ္ထအညပဒတ္ထ
 သမာသ်သည် (ဝါ) သမာသ်ပုဒ်တစ်စိတ် အညပုဒ် အနက်သို့ ဝင်သော ဗဟုဗ္ဗိဟိ
 သမာသ်သည် (ဝါ) သမာသ်ပုဒ်တစ်စိတ်သည် အညပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်သော
 ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမကား။ မာသဇာတောတိ ယထာ၊ မာသဇာတော ဟူသော ဥဒါရုဏ် ကဲ့သို့
 တည်း။ တဿ ပဒဒ္ဓယဿ၊ ထိုရတ္တည စိရပဗ္ဗဇိတော ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်း၏။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 အထ စေ၊ အကယ်၍ မေးငြားအံ့ (အထသဒ္ဓါ ယဒိအနက်ရှိ၏)။ စိရပဗ္ဗ-
 ဇိတဂ္ဂဟဏေန၊ စိရပဗ္ဗဇိတသဒ္ဓါဖြင့်။ အဿ၊ ထိုပုရုဇာကဿပ၏။ ဗုဒ္ဓိသီလတာ၊
 ကြီးပွားသော ပရိဗိုဇ် အကျင့်အလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်
 ။ ရတ္တညဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကြာမြင့်သော ပရိဗိုဇ်ရဟန်းအဖြစ်၌။
 သမ္ပဇာနတာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊
 ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတဿ၊ ထိုရတ္တည စိရပဗ္ဗဇိတသဒ္ဓါ
 နှစ်ပါးအပေါင်း၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာ-
 ရော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ ကိံ အတ္ထံ၊ အဘယ်အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သော
 အမစ္စော၊ ထိုအမတ်သည်။ အာဟ၊ ဆိုသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့
 မေးအပ်သောကြောင့် (ဝါ) ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အစိရပဗ္ဗဇိတ-
 ဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ။ ဩကပ္ပနိယာတိ၊ ကား။
 သဒ္ဓဟနိယာ၊ ယုံကြည်အပ်သည်။ အဒ္ဓါနန္တံ၊ ကား။ ဒိဃကာလံ၊ ရှည်သော
 ကာလသို့။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သော ကာလော၊ ထိုရှည်သော ကာလသည်။
 ကိတ္တကော၊ အဘယ်မျှရှိသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဒေ-
 တယော ရာဇပရိဝဇ္ဇတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။ ဒိန္နံ
 ရာဇနံ ဝါ၊ နှစ်ယောက်သောမင်းတို့၏ လည်းကောင်း။ တိဏ္ဏံ ရာဇနံ ဝါ၊
 သုံးယောက်သောမင်းတို့၏ လည်းကောင်း။ ရဇ္ဇံ (ရာဇဘာဝေန)၊ မင်း၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ အနုသာသနပဋိပါဋိယော၊ တိုင်းပြည်ကို ဆုံးမသော အစဉ်တို့ကို။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ရဒ္ဒပသာသနပဋိပါဠိယော- ပါဠိရှိ၏ မသင့်။ ရဇ္ဇမနုသာသနာ ပဋိပါဠိယော - ဟူ၍ ပါဠိရှိသင့်၏။ ရဇ္ဇံ+အနုသာသနဟု ပဒစ္ဆေဒပြု။ ရဇ္ဇံ ရာဇဘာဝေန၊ မင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုသာသနပဋိပါဠိယော၊ တိုင်းပြည်ကိုဆုံးမသော အစဉ်တို့ကို။ ဤသို့ ယောဇနာ။

အဒ္ဓဂတော ဂါ၊ ဟူ၍။ ဝတူပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ကဘံ၊ သေ။ ဩသာနဝယာပေက္ခံ အဆုံးပစ္စိမအရွယ်ကို ငဲ့သော။ ဝယဂ္ဂဟဏံ၊ ဝယသဒ္ဓါကို။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပဒဒ္ဓယဿ၊ အဒ္ဓဂတ ဝယဟူသော ပုဒ်နှင့်ခု၏ အပေါင်း၏။ အတ္ထဝိသေသသန္တဝတော၊ အနက်ထူး၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သော အနက်သဘောကို။ ပစ္စိမဝသန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့် (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ၊ ၏။ ဥဘယန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓဂတော ဝယော အနုပုတ္တောတိ ပဒဒ္ဓယံ၊ ကို။

ဧကော၊ တစ်ပင်သော။ ရုက္ခဝိသေသော၊ သစ်ပင်အထူးသည်။ ကာဇ္ဇေရာနာမ၊ မည်၏။ ယော ရုက္ခော၊ အကြင်သစ်ပင်ကို။ ပဏ္ဏကရုက္ခောတိပိ၊ ပဏ္ဏကရုက္ခဟူ၍လည်း (ဝါ) ကမ္မည်းပင်ဟူ၍လည်း (ဝါ) ကံပြင်းပင် ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “ကာဇ္ဇေရာပက္ခံ၊ ဆိပ်သီးမှည့်ကို” ဟူ၍ ယောဇနာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌ “ကပြင်းသီးမှည့်ကို” ဟု ယောဇနာ၏။ ဌိကာဟောင်း၌ အဖွင့်မရှိ။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

ဒိသ္ဗာဝိယ၊ မြင်သကဲ့သို့။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာမယာသည် ဖြစ်၍ (ဝါ) မိမိစိတ် မဟုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ပိဘရာ၊ အတနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ သုတပုဗ္ဗတံ၊ ကြားနာဖူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဓျာနာ ။ပ။ ကာမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတန္တိ၊ ကား။ တိလက္ခဏေဟိ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာတို့နှင့်။ အဘိသဋ္ဌိတံ၊ စပ်သော။ ဒဿနေနာတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဒဿနေန ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနမျှသာတည်း (ဝါ) ညွှန်ပြကာမျှသာတည်း။ (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုအဘေတသတ်မင်းသည်။ ပုရဏကဿပံ၊ ကို (ထည့်)။ ဒိသ္ဗာ၊ မြင်၍။ တေန၊ ထိုပုရဏကဿပနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အလ္လောပသလ္လောပံ၊ အလ္လောပသလ္လောပကို။ (ဝါ) ရှေးဦးစွာ ဟောပြောခြင်း၊ နောက်မှ အဖန်တလဲလဲ ပြောဟောခြင်းကို။

☞ (နာ-၁၇) ကတော၊ ပြု၍။ တတော၊ ထိုပုရဏကဿပအထံမှ၊ အကိရိယဝါဒံ၊ အကိရိယဝါဒကို။ သုတော စ၊ ကြားနာပြီး၍လည်း။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာယာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂုဏကထာယာတိ၊ ကား။ အဘူတဂုဏကထာယ၊ မဟုတ်မမှန်သော ဂုဏ်ကို ဆိုအပ်သော စကားဖြင့်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သုဠ္လတရံ အနတ္တမနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနတ္တမနော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ အနတ္တမနော သမာနောပီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသေဒ၊ ဧတိ၊ သုတ်သင်၏။

၁၅၂။ ဂေါသာလာယာတိ၊ ကား။ ဧဝံ နာမကေ၊ ဤသို့ ဂေါသာလအမည်ရှိသော။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝဿာနကာလေ၊ မိုးကာလ၌။ ဂုန္နံ၊ နွားတို့၏။ ပတိဋ္ဌိတသာလာယ၊ တည်ရာဖြစ်သောဇရပ်၌ (ဝါ) တင်းကုပ်၌။ ဣတိ အတ္ထေ၊ ဤသို့သောဝိကပ်အနက်၌။ တဗ္ဗသေန၊ ထိုနွားတင်းကုပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တဿ၊ ထိုကျွန်၏။ နာမံ၊ ဂေါသာလဟူသော အမည်သည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ အနညသာဓာရဏတ္တာ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တထာပိ၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံသော်လည်း။ သော အတ္ထော၊ ထိုဝဿာနကာလေ ဂုန္နံ စသောအနက်ကို။ ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ အနနုဿုတော၊ မကြားအပ် (တစ်နည်း) ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့၏အထံမှ။ အနနုဿုတော၊ မကြားနာအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေစ္စဝါပေါ နာမ၊ ကေစ္စဝါဒမည်သည်ကို (ဝါ) အချို့သောဆရာတို့၏ အယူဝါဒမည်သည်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ မာခလီတိ သာမိကော အာဟာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တထာဝစနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် အရှင်ဆိုသော မာခလီဟူသော စကားကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တဿ၊ ထိုကျွန်၏။ အာချာတပဒေန၊ မာခလီဟူသော အာချာတ်ပုဒ်ဖြင့်။ သမညာ၊ မကွလိဟူသော အမည်သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သညာယ၊ အမည်ကို။ ဝတ္ထံ၊ ဌာ။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုရှိသည်ရှိသော်။ အာချာတပဒမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နာမိကံ၊ အမည်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ယတာ ကိံ၊ ကား။ အညာသိကောဏှညောတိ ယတာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ သေသန္တိ၊ ကား။ သော ပဏ္ဏေန ဝါတိ အာဒိဝစနံ၊ သော ပဏ္ဏေန ဝါ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။

၁၅၃။ ဒါသာဒိသု၊ ကျန်အစရှိသည်သို့။ သိရိဝစုကာဒိနာမမိဝ၊ သိရိ
 ဝစုက အစရှိသောအမည်ကဲ့သို့။ အဇိတောတိ၊ အဇိတဟူ၍။ တဿ၊ ထိုကျွန်
 ၏။ နာမမတ္တံ၊ အမည်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်အဇိတအား။
 ကေသေဟိ၊ လူ၏ဆံပင်တို့ဖြင့်။ ဝါယိတော၊ ရက်အပ်သော။ ကမ္မလော၊
 ကမ္မလာသည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသကမ္မလော၊ မည်၏။
 ဣတိပိ အတ္ထော၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ (နိပုဇ္ဈပုဒ်တည်၍ ယောဇနာ)။
 ပဋိကိလိဋ္ဌတရန္တံ၊ ကား။ နိဟိနတရံ၊ အလွန်အထူးသဖြင့်ယုတ်သော။ ယထာ-
 ဟာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂိတ္တရာဂမေ၊ ဌ။ တိကနိပါတေ၊ ဌ။ ဝုတ္တံ၊ သော။
 မက္ခလိသုတ္တံ၊ မက္ခလိသုတ်ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်၏။ တန္တာဝုတာနိတိ၊ ကား။
 တန္တေ၊ ရက်ကန်း၌။ ဝိတာနိ၊ ရက်အပ်ကုန်သော။ သိတေ သိတောတိအာဒိ-
 နာ၊ ဖြင့်။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တဿ၊
 တို့ကသကမ္မလ၏။ ပဋိကိလိဋ္ဌတရံ၊ အထူးသဖြင့် ယုတ်သည်ကို (ဝါ) အထူး
 သဖြင့် ညစ်နွမ်းသည်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

၁၅၄။ ယော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ အကြင်ပရိဗုဇ်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကေသု၊
 ကောင်းသောအယူပညာတို့၌ (ဝါ) ကောင်းသောအယူပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၌။ ပကုဇ္ဈတိ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ အမျက်ထွက်တတ်၏ (ဝါ) ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့
 ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။
 ပကုဇော၊ မည်၏။ ဝစ္စံ ကတာပိတိတ္ထေ၊ ဌ။ (သမာဒိနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။)
 ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဘောဇနံ၊ အစာကို။ ဘုဉ္ဇိတွာပိ၊ စားပြီး၍လည်း။ ကေနစိ၊
 တစ်စုံတစ်ခုသော။ အသုစိနာ၊ မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုဖြင့်။ မက္ခိတွာပိ၊ လိမ်းကျံ
 သော်လည်း(ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေဆေးခြင်းကိစ္စကို။ န ကရောတိ၊ ပြု။)ဣတိ၊ သို့။
 ဣမဒ္ဓတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပိဇ္ဇေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဝါလိကာထူပံ၊ ကတာတိ၊ ကား။
 ဝတသမာဒါနသိသေန၊ အကျင့်ဆောက်တည်ခြင်းကို အရင်းပဓာနပြုသဖြင့်။
 ဝါလိကာသဉ္ဇယံ၊ သဲကို။ ကတာ၊ ပြု၍။ တတာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
 အနုပဂမနိယဋ္ဌာနေ၊ မရောက်အပ်သောအရပ်၌ (ဝါ) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်
 ကြောင်း မဟုတ်သောအရာ၌။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဝတံ၊ အကုသိုလ်ကို။ သမာဒါယ၊
 ဆောက်တည်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၅၅။ ပလိဗုန္နနကိလေသောတိ- ဝစနံ၊ ပလိဗုန္နနကိလေသော ဟူသော
 သဒ္ဓါသည်။ ဂဏ္ဌနကိလေသောတိ တေဿ၊ ဂဏ္ဌနကိလေသော ဟူသောပုဒ်၏။
 အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ သံသာရေ၊ ဌ။
 ပရိဗုန္နနကိစ္စော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကိစ္စရှိသော။ ခေတ္တဝတ္ထုပတ္တ-

သုတ္တံ]

ကောမာရတစ္ဆေဝကကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁

ဒါရာဒိဝိသယော၊ လယ်ယာသားမယား အစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိသော။ ရာဂါဒိ-
 ကိလေသော၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဝေဝါဒိတာယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။
 အဿ၊ ထိုနိဂဏ္ဌ၏။ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ အတ္ထတော၊ သဒ္ဓါအနက်အားဖြင့်။ နာမံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုရာဂအစရှိသော
 ကိလေသာကို။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ မဂ္ဂေန၊ အရိယာမဂ်ဖြင့် (ဝါ)
 သည်။ န သမုဉ္ဇဂ္ဂိတော၊ မဖြတ်အပ်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ (သော
 ကိလေသော၊ သည်။) အတ္ထိယေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (သောသဒ္ဓါကို
 ထပ်၍ ယှဉ်။ သမုဉ္ဇဂ္ဂိတော၌ အကွရာကုသည်။ နအကွရာပါမှ အဓိပ္ပာယ်သင့်
 သည်။) အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ မယံ၊ ငါအား။
 ဂဏ္ဏော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အထုံးအဖွဲ့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဂဏ္ဏော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ နာဋဿာတိ၊ ကား။ ဝေ နာမကဿ၊ ဤသို့
 နာဋအမည်ရှိသော။

ရာဇာမစ္ဆကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ကောမာရတစ္ဆေဝကကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (နာ-၁၈) ၁၅၇။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တုဏှိ-
 ဘူတဘာဝံ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သေ နာဂ ။ပ။
 ဝိယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုပဏ္ဏောတိ၊
 ကား။ ဂရုဋ္ဌော၊ ဂဠုန်သည်။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ သက္ကဋ္ဌမတေန၊ သက္ကဋ္ဌ
 ကျမ်းအလိုအားဖြင့်။ ဂရုဋ္ဌော၊ ဂဠုန်သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသက္ကဋ္ဌ
 ကျမ်း၌။ ဥဋ္ဌာနံ၊ ဥအကွရာ ဥအရေတို့၏။ အဝိသေသော၊ အထူးမရှိ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝဒန္တံ၊ ဆိုကုန်၏။ ယထာဓိပ္ပာယ်၊ အလိုအတိုင်း (ဝါ) အလိုအားလျော်စွာ။
 န ဝုတ္တံ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အနတ္ထော
 ဝတမေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပသန္တဿာတိ၊
 ကား။ သဗ္ဗထာ သညမေန၊ အလုံးစုံသောစောင့်စည်းခြင်းဖြင့်။ ဥပသမံ၊ ငြိမ်
 သက်ခြင်းသို့။ ဂတဿ၊ ရောက်တော်မူပြီးသော။ ဇီဝကဿ၊ ဇီဝက၏။
 တုဏှိဘာဝေါ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော အဖြစ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ အဓိပ္ပာယ်ဿ၊
 အလိုကို။ မဒ္ဒနသဒိသော၊ နှိပ်နင်းသည်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ
 တုဏှိဘာဝံ၊ ထိုဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပုစ္ဆိတော၊ မေး၍။
 ကထာပနေန၊ စကားကိုဆိုစေသဖြင့်။ မမ၊ ငါ၏။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အလိုကို။
 သမ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ

ဤဇီဝကဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌။ ရညော၊ အဘေတသတ်မင်း၏။ အဓိပ္ပါယ်။
 တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဘေတံ၊ ကိ။ ဒယေန္တော၊ ရှိ။ ဟတ္ထိမှီခေါ်ပနာတိ-
 အာဒိ၊ ကိ။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ကိန္တိ၊ ဒေသ၊ သဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ကာရဏမုစ္ဆာယံ၊ အကြောင်းကိုမေးခြင်း၌။ (ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။)
 နိပါတေ၊ နိပါတ်တည်း (ဝါ) နိပါတ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊
 ကိ။ ကေန ကာရဏေနာတိ ဣမံနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒယေတိ၊
 ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ တုဝံ၊ သင်သည်။
 တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏ (ဝါ) သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။
 ကိ။ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒယေတိ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ရှိထိုဆိတ်ဆိတ်
 နေရာ၌။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။
 ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ အဓိပ္ပါယ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို (ဝါ) အလိုကို။ ဒယေတံ၊ ဝှိ။
 ဣမေသန္တိအာဒိ၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ ဇေတသန္တိ၊
 ကား။ ဇေတသံ၊ ထိုအမတ်တို့အား။ ကုလူပကော၊ အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော
 ဆရာသည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ တိဏှံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ
 ကာရဏာနံ၊ ဤအကြောင်းတို့တွင်။ အညတရေန၊ တစ်ပါးပါးသော။
 ကာရဏေန၊ ဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဘဝသိ နှုခေါ၊
 ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယ်၊ ဤသို့သော
 အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ကထာပေတိတိ၊ ကား။ ကထာပေတုကာမော၊ ဆိုစေခြင်းငှာအလိုရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေနာတိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။
 အင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ အဘိမုခံ၊ ရှိခိုးအပ်သောဘုရားသို့ရှေးရှု။ ဌိတေန၊
 တည်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါဒဇာဏုကပ္ပဟတ္ထ-
 သီသသင်္ခါတာနိ၊ ခြေ၊ မြင်းခေါင်း၊ တံတောင်ဆစ်၊ လက်၊ ဦးခေါင်းဟု ဆိုအပ်
 ကုန်သော။ (တစ်နည်း) ပါဒ၊ ခြေ။ ဇာဏု၊ မြင်းခေါင်း။ ကပ္ပရ၊ တံတောင်
 ဆစ်။ ဟတ္ထ၊ လက်။ သီသသင်္ခါတာနိ၊ ဦးခေါင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊
 ငါးပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့ကို။ သမံ ကတွာ၊ အညီအမျှပြု၍။
 ဩနာမေတွာ၊ ညွှတ်၍။ အဘိမုခံ၊ ရှိခိုးအပ်သောဘုရားသို့ရှေးရှု။ ဌိတေန၊
 တည်သဖြင့်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္ထော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါလိ၊ ဥပါလိ။ ဝုတ္တတရဿ၊ သီတင်းကြီးဖြစ်သော။
 ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဝန္တန္တေန၊ ရှိခိုးသော။ နဝကတရေန၊
 သီတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဉ္စ ဓမ္မေ၊ ငါးပါးကုန်သော တရား
 တို့ကို။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဥပဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပါဒါ၊ ခြေတို့ကို။
 ဝန္တိတဗျော၊ ရှိခိုးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝိနယပါဠိ။

ဝိနည်းပါဠိတော်ကို။ အာဟရိတော၊ ဆောင်ရွက်။ ကေသကရဏ၊ လက်ဝဲတစ်ဖက်
 ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်စုံပယ်တင်ခြင်းကိုပြုခြင်း။ အဉ္ဇလိပဂ္ဂဟဏ၊ လက်အုပ်ချီ
 ခြင်း။ ပါဒသမ္မာဟဏ၊ ခြေကိုဆုပ်နယ်ခြင်း။ ပေမ၊ ချစ်ခြင်း။ ဂါရုဠပဋ္ဌာပန-
 ဝသေန၊ အရိအသေကို ဖြစ်စေခြင်းအစွမ်းဖြင့်။ (သမာသ်ပုဒ်ဖြစ်သော်လည်း
 သဒ္ဓါအနက်သိလွယ်စေခြင်းငှာ ကပ်ပုဒ်စီယောဇနာသည်။) ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္တနာ၊
 ငါးပါးသော တည်ခြင်းရှိသော ရှိခိုးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ယမ္ပိ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤဇီဝက ရှိခိုးသောအရာ၌။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။
 ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဒုရတော၊ အဝေးမှ။ ဝန္တနေ၊
 ရှိခိုးရာ၌။ ယထာဝုတ္တပဉ္စဂံဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ငါးပါးသော
 အင်္ဂါ၏။ အပရိပုဏ္ဏတ္တာ၊ မပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။
 ဧတ္ထ၊ ဤဇီဝကရှိခိုးရာ၌။ ပဏမနာ၊ လက်အုပ်အစုံဖြင့် ညွှတ်ခြင်းသည် (ဝါ)
 ရှိခိုးခြင်းသည်။ ဝန္တနာ၊ မည်၏။ အဉ္ဇလိပဂ္ဂဟဏကရပုဋ္ဌသမာယောဂေါ၊
 လက်အုပ်ချီ၍ လက်အုပ်ကိုပေါင်းယှဉ်ခြင်းတည်း။

စ၊ ဆက်။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာယပဏာမော၊
 ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏ (ဝါ) ဝုတ္တော ဒဿိတော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 မမ သတ္ထုနောတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝစိပဏာမော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။
 ဟဒ္ဒဘယပုရေဇရာနုစရဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကာယပဏာမ၊ ဝစိပဏာမ၏
 ရှေး၌ဖြစ်ခြင်း၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနောပဏာမော၊
 မနောပဏာမကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိဓာဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံ
 လည်းဖြစ်သော။ တထာဂတဿ၊ ဖြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိပတ္တိံ စ၊ အကျင့်
 တော်သည် လည်းကောင်း။ အနုညဿာဓာရဏာ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံ
 ကုန်သော။ အစ္ဆရိယဗ္ဗုတရူပါ စ၊ အံ့ဘွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ကုန်သောသဘော
 တို့သည် လည်းကောင်း။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ တထာပိ၊
 ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိ၊ မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ဝင်တော်မူ
 ခြင်း။ အဘိဇာတိ၊ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်တော်မူခြင်း။ အဘိနိက္ခမန၊
 တောထွက်တော်မူခြင်း။ အဘိသမ္မောမိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍
 သိတော်မူခြင်း။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန၊ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း။
 ယမကပါဠိဟာရိယ၊ ရေမီးအစုံအစုံသော ယမိုက်ပြာဠိဟာကို ပြတော်မူခြင်း။
 ဒေဝေါရောဟနာနိ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူခြင်းတို့
 သည်။ (သမာသ်ပုဒ်ဖြစ်သော်လည်း သဒ္ဓါအနက် သိလွယ်စေခြင်းငှာ ကပ်ပုဒ်စီ
 ရှိ ယောဇနာသည်။ သမာသ်ပုဒ်အတိုင်းလည်း ယောဇနာ။) သဒေဝကော၊ နတ်-
 ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်နှင့်တကွသော။ လောကော၊ ၌။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သုပိ-

ကဋ္ဌာနိ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားကုန်၏။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ
 သည်။ ပဋိဗာဟိတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိယေဝ၊ ထိုဂစ္ဆောက္ခန္တိ စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊
 ဤဇီဝကသည် ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ချီးမွမ်းရာ၌။ ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ၊ ထုတ်အပ်ကုန်
 ၏။

☞ (နာ- ၁၉) ဣတ္ထံ ဣမံ ပကာရံ၊ ဤအပြားသို့။ ဘူတောပတ္တော၊ ရောက်
 သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မူတော၊ မည်၏။ တဿ၊ ဤအပြား
 သို့ ရောက်သည်ကို။ အာချာနံ၊ ဟောသည်တည်း။ ဣတ္ထမ္မူတာချာနံ၊ ဤ
 အပြားသို့ ရောက်သည်ကို ဟောကြားတတ်သည်။ သောယေဝ၊ ထိုဣတ္ထမ္မူ-
 တာချာနသည်ပင်လျှင်။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဣတ္ထမ္မူတာချာနတ္တော၊
 ဣတ္ထမ္မူတာချာနသည်ပင်လျှင်အနက်။ အထဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဣတ္ထံ ဧဝံ
 ပကာရော၊ ဤသို့သောအပြားသည်။ ဘူတော ဇာတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မူတော၊ မည်၏။ တာဒိသောတိ၊ ထိုကဲ့သို့ရအပ်
 သော အပြားသည် ဖြစ်၏ဟူ၍။ အာချာနံ၊ ဟောကြားတတ်သည်တည်း။
 ဣတ္ထမ္မူတာချာနံ၊ ဤသို့သော အပြားသည် ဖြစ်၏ဟူ၍ ဟောကြားတတ်
 သည်။ တဒေဝ၊ ထိုဣတ္ထမ္မူတာချာနသည်ပင်လျှင်။ အတ္တော၊ တည်း။
 ဣတ္ထမ္မူတာချာနတ္တော၊ ဣတ္ထမ္မူတာချာနသည်ပင်လျှင်အနက်။ တသ္မိံ၊
 ထိုဣတ္ထမ္မူတာချာနအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်တည်း။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အဗ္ဘုဂ္ဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဟိ ဝိတ္ထာရော၊
 အကျယ်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဓာနဝသေန၊
 ပြဓာန်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတ္ထမ္မူတာချာနတ္ထဇောတကော၊ ဣတ္ထမ္မူတာ
 ချာနတ္ထကို ထွန်းပြတတ်သော။ ကမ္မပ္ပဝစနိယော၊ ကမ္မပ္ပဝစနိယတည်း (ဝါ)
 ကျော်စောခြင်း ကြိယာအပြားကို ဟောတတ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အဘိဘ-
 ဝိတာ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်စက်၍။ ဥဂ္ဂမနကိရိယာပကာရဿ၊ ကျော်စောခြင်းကြိယာ
 အပြားကို။ ဒီပနတော၊ ပြတတ်သောကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထိုအဘိသဒ္ဓါနှင့်။
 ပယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တန္တိ၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ
 ဟူသော။ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဤဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ (တစ်နည်း)တံ ခေါ
 ပန ဘဝန္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ သာမိ
 အနက်၌။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အပ္ပဓာနဝသေန၊ မပြဓာန်းသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဣတ္ထမ္မူတာချာနတ္ထဒီပနတော၊ ဣတ္ထမ္မူတာချာနတ္ထကို ပြတတ်
 သောကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မူတာချာနတ္ထေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ တဿ ခေါ ပန ဘဝ-
 တောတိ အတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

စ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ။ သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရမဘီတိ ဧတ္ထဝိယ၊
သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရမဘိဟူသော ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့။ တံ ခေါ ပန
ဘဝန္တန္တိ ဧတ္ထ၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ဟူသောပုဒ်၌။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ ကိ။ အပ္ပ-
ယုတ္တော၊ မယျဉ်အပ်။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်း
ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤတံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ဟူသောပုဒ်၌။ တံ ပယောဂတော၊
ထိုအဘိသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။
သိယာ နန၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။
အတ္တဟော၊ အနက်အားဖြင့်။ ပယုတ္တတ္တာ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ အတ္တသဒ္ဓပယောဂေသု၊
အတ္တပယောဂ သဒ္ဓပယောဂ နှစ်ပါးတို့တွင်။ အတ္တပယောဂေါယော၊ အတ္တ
ပယောဂသည်သာလျှင် (ဝါ) အနက်နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဓာနော၊
ပြဓာန်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရမဘီတိ ဧတ္ထ၊
၌။ အဘိသဒ္ဓပယောဂတော၊ အဘိသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မ၊ တာ-
ချာနေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ကိ။ ကတံ ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ တံ ခေါ ပန
ဘဝန္တိ၊ ထိုအရှင်၏။ အဘိ (အဘိဘဝိတာ)၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်၍။ ဧဝံ၊ သို့။
ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ ဥဂ္ဂတော၊
ပြန့်နှံ့၍တက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိသဒ္ဓပယောဂတော၊ အဘိသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်း
ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မ၊ တာချာနေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ကိ။ ကတံ၊ ပြုတော်မူ
အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ တံ ပါကဋံ
ကရောမိ၊ အံ့။ သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရမဘီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဒေဝဒတ္တော၊
ဒေဝဒတ်သည်။ မာတရံ မာတုဝိသယေ၊ အမိ၏အရာ၌။ အဘိသာဓု၊ အလွန်
ကောင်း၏။ ဝါ၊ ကား၊ မာတုယာ၊ အမိ၏။ ဝိသယေ၊ ၌။ အဘိသာဓု၊ အလွန်
ကောင်း၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ အဓိကရဏတ္ထေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ သာမိ-
အတ္ထေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဘုမ္မဝစနဿ ဝါ၊ သတ္တမိဝိဘတ်၏ လည်းကောင်း
(ဝါ)ကိုလည်းကောင်း။ သာမိဝစနဿ ဝါ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၏ လည်းကောင်း (ဝါ)
ကိုလည်းကောင်း။ ပသင်္ဂေ၊ လျဉ်းပါးခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတ္ထမ္မ၊ တာချာန-
ဇောတကေန၊ ဣတ္ထမ္မ၊ တာချာနကို ထွန်းပြတတ်သော။ ကမ္မပ္ပဝစနီယေန၊ ကြိယာ
ကိုဟောသော။ အဘိသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ ယောဂတော၊ ကြောင့်။ ဥပယောဂဝစနံ၊
ကိ။ ကတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ဟူသော
ပုဒ်၌လည်း။ သာမိအတ္ထေ၊ ၌။ သာမိဝစနပ္ပသင်္ဂေ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကိုလျဉ်းပါးခြင်း
သည်။ သတိ၊ သော် (ဣတ္ထမ္မ၊ တာချာနဇောတကေန၊ သော။ ကမ္မပ္ပဝစနီယေန၊

သော။ အဘိသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ ယောဂေန၊ ကြောင့်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ကို။
 ကတံ၊ ၏) (ဣတ္ထမ္ပူတာချာနဇောတကေန-စသောပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ သမ္ဗုဒ္ဓံ)။
 စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တတ္ထ၊ ထိုသာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရမတိဟူသောပြယုဂ်၌။
 ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ မာတုဝိသယေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ မာတုသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အမိနှင့်
 စပ်သည်ဖြစ်၍။ သာဓုတ္တပုကာရပုတ္တော၊ ကောင်းသည်၏အဖြစ် အပြားသို့
 ရောက်၏။ ဣတိ အယံ အတ္တော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝိညာယတိ ယထာ၊
 သိအပ်လက်သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤတံ ခေါ် ပန ဘဝန္တိဟူသော
 ပုဒ်၌လည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ စပ်သည်ဖြစ်၍။ ကိတ္တိ-
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဗ္ဘုဂ္ဂတော အဘိဘဝိတာ ဥဂ္ဂမနပုကာရပုတ္တော၊ လွှမ်းမိုး
 နှိပ်စက်၍ ကျော်စောခြင်းအပြားသို့ရောက်၏။ ဣတိ အယံအတ္တော၊ ဤသို့
 သောအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသာဓု
 ဒေဝဒတ္တော မာတရမတိဟူသော ဥဒါဟရုဏ်၌။ ဒေဝဒတ္တဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊
 ဒေဝဒတ္တသဒ္ဓါကဲ့သို့။ ဣဓ၊ တံ ခေါ် ပန ဘဝန္တိ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော
 ဟူသောဝါကျ၌။ ကိတ္တိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကိတ္တိသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 “မာတရ”န္တိ ဝစနံ ဝိယ၊ မာတရံ ဟူသော သဒ္ဓါကဲ့သို့။ “ဘဝန္တိ”န္တိ ဝစနံ၊
 ဘဝန္တိ ဟူသောသဒ္ဓါကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သာဓုသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ သာဓုသဒ္ဓါကဲ့သို့။
 ဥဂ္ဂတသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကလျာဏောတိ၊ ကား။ ဘဒ္ဒကော၊ ကောင်းသော။ အဿ ဘဂဝတော၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ကလျာဏဂုဏဝိသယတာယ၊ ကောင်းသောဂုဏ်လျှင်
 အရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကလျာဏဘာဝေါ စ၊ ကောင်းသည်၏အဖြစ်သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတောတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကလျာဏေဟိ၊ ကောင်းကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့နှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ တဗ္ဗိသယတာယ၊ ထိုကောင်းသော ဂုဏ်လျှင်အရာ
 ရှိသည်၏အဖြစ်နှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်တော်မူ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္တော၊
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတော ဟူသောပုဒ်၌။
 သမန္နာဂမော၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ တံ ဝိသယတာ၊ ထိုကောင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူး
 အပေါင်း၏တည်ရာ၏ အဖြစ်မည်၏။ ကလျာဏဂုဏဝိသယတာယ၊ ကောင်းသော
 ၉၀ ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်း၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နှာ-၂၀) တနိဿိတော၊
 ထိုကောင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်း၌မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊
 တည်း။ သေဋ္ဌောတိ ပရိယာယဝစနေပိ၊ သေဋ္ဌော ဟူသော မရိယာယံစကား
 ၌လည်း။ သေဝနယော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 သေဋ္ဌဂုဏဝိသယတာ ဝေ၊ မြတ်သောဂုဏ်ကျေးဇူး၏တည်ရာ၏အဖြစ်သည်သာ
 လျှင်။ ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစန မုတ္တမန္တိ အာဒိသု ဝိယ

ဘဂဝါတိ။ ပ။ မုတ္တမံ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့ကိုသိ။ ကိတ္တိသဒ္ဓယ၊ ကျော်စောသံ၏။ သေဋ္ဌတော၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သာဓကအနက်ကား) ဘဂဝါတိ ဝစနံ၊ ဘဂဝါဟူသောသဒ္ဓါသည်။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်၏ (ဝါ) သေဋ္ဌံ သေဋ္ဌဓါစကံ၊ အမြတ်ကိုဟော၏။ ဘဂဝါတိဝစနံ၊ သည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်၏ (ဝါ) ဥတ္တမံ ဥတ္တမဝါစကံ၊ အမြတ်ကိုဟော၏။ အရဟံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ အာဒိနာ၊ အရဟံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဤသို့အစရှိသည်ဖြစ်။ ဂုဏာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏။ သံကိတ္တနတော စ၊ ကြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဘာဝပ္ပဓာန)။ သဒ္ဓနိယတော စ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏောယေဝ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်သာလျှင်။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ကိတ္တိယေဝါတိ၊ ဟူ၍ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝဏ္ဏောယေဝ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာလျှင်။ ကိတ္တိတဗ္ဗတော၊ ကြားအပ်သောကြောင့်။ ကိတ္တိတိ စ၊ ကိတ္တိဟူ၍လည်းကောင်း။ သဒ္ဓနိယတော၊ ရွတ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ သဒ္ဓေါတိ စ၊ သဒ္ဓဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၏၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဒ္ဓသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓသဒ္ဓါသည်။ ကိတ္တိသဒ္ဓပရိယာယော၊ ကိတ္တိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ပါဠိကိုသိနည်းဟူမကား။ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓါ ဣသယော၊ ဂုဏဝဇ္ဇောတပဿိနောတိယထာ၊ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓါ ။ ပ။ တပဿိနော ဟူသော ပါဠိကိုသိတည်း။

(ဥဒါဟရဏ အနက်ကား) ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓါ၊ မြတ်သော ကျော်စောသံရှိကုန်သော။ ဂုဏဝဇ္ဇော၊ သီလစသော ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ တပဿိနော၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော (ဝါ) ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိကုန်သော (ဝေါဟာရတ္ထ)။ ဣသယော၊ ရသေ့တို့သည်။ ကိတ္တိဝသေန၊ ချီးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံတည်း။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ချီးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောအသံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိန္နာဓိကရဏတံ၊ ပြားသော တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ထုတိဗောသောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤအရာ၌။ (တစ်နည်း) ဧတ္ထ တေသ္မိံ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ ပဒေ၊ ၌။ သမာသိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ထုတိပရိယာယော၊ ထုတိသဒ္ဓါ၏ပရိယာယ်တည်း။ ကိတ္တနံ အဘိတ္တဝနံ၊ ချီးမွမ်းခြင်း။ ကိတ္တိ၊ ချီးမွမ်းခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ထုတိဝသေန၊ ချီးမွမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဗောသော၊ ကျော်စောသံတည်း။ ထုတိဗောသော၊ ချီးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကျော်စောသံ။ အဘိတ္တဝဒါဟာရေ၊ ချီးမွမ်း၍ဆိုခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိဘဝနေ၊ နှိပ်စက်ခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။

အဇ္ဈောတ္တရဏမေဝ၊ လွမ်းမိုးခြင်းသည်သာလျှင်။ အဘိဘဝနံ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနညသာဓာရဏေ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော။ ဂုဏေ၊ အရဟံစသော ဂုဏ်တော်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဘိဗျာပေတွာ၊ နှံ့၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကိန္တိ၊ အသို့ မူ၍။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂတော၊ ပျံ့နှံ့၍တက်သနည်း။ ဣတိ- စောဒနာယ၊ ဤသို့စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ အနုသန္တိ၊ ဤသို့သော အနုသန္ဓေကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ ကိန္တိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဒါနံ၊ တို့၏။ သမ္ပဇ္ဈနံ၊ စပ်ခြင်းတည်း။ ပဒသမ္ပန္နော၊ ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်း။ သော ဘဂဝါတိ၊ ကား။ ယော သော ဘဂဝါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမတိံ သပါရမိယော၊ အမျှသုံးဆ သောပါရမိတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်ပြီး၍။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ ကြွင်းမဲ့ညသို အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ ဘဉ္ဇိတွာ၊ ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးပြီး၍။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ပဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဒေဝါနံ၊ နတ်အပေါင်းတို့ထက်။ အတိဒေဝေါ၊ လွန်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ သက္ကာနံ၊ သိကြားတို့ထက်။ အတိသက္ကာ၊ အလွန်မြတ်သော သိကြား ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာတို့ထက်။ အတိဗြဟ္မာ၊ လွန်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိ ဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူ၏။ လောကနာထော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော် မူ၏။ ဘဂ္ဂဝန္တတာဒီဟိ၊ ဘုန်းရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္ထဝုက္ခိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ပျံ့နှံ့ကျော်စောသံရှိတော်မူသော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယံ တံ သဒ္ဓါ၊ ယသဒ္ဓါ တသဒ္ဓါတို့သည်။ နိစ္စသမ္ပန္နော၊ အမြဲလျှင်စပ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဘဂဝါတိ၊ ဘဂဝါဟူသော။ ဣဒံ အာဒိပဒံ၊ ဤ အစ၌ ဟောတော်မူအပ်သောပုဒ်သည်။ သတ္ထု၊ မြတ်ဘုရား၏။ နာမကိတ္တနံ၊ အမည်တော်ကိုကြားသောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အာယသ္မာ၊ သော။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ “ဘဂဝါတိ နေတံနာမံ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ” န္တိအာဒိ၊ ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိယံ၊ ဤ။ အာဟ၊ ၏။ (သာဓကပါဠိအနက်ကား)။ ဘဂဝါတိ၊ ဘဂဝါဟူသော။ တေ နာမံ၊ ထိုအမည်ကို။ မာတရာ၊ မယ်တော်သည်။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ပိတရာ၊ ဝမည်းတော်သည်။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဘဂဝါတိ ပဒံ၊
 ဘဂဝါဟူသောပုဒ်သည်။ ဂုဏကိတ္တနံ၊ ဂုဏ်တော်ကို ကြားသောပုဒ်တည်း။
 ကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်(ဝါ)ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ၌ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟန္တိအာဒိသု၊ အရဟံဤသို့အစရှိကုန်သော။
 နဝသု ဌာနေသု၊ ကိုးပါးကုန်သောဂုဏ်ပုဒ်အရာတို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ဣတိ-
 သဒ္ဓါ၊ ကို။ ယောဇေတော၊ ယှဉ်၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်တို့ကို။
 အနုသရိယန္တိ ယထာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
 ထိုအတူ။ ဣမ၊ ဤဘုရားဂုဏ်တော် ချီးမွမ်းသောအရာတို့၌။ ဗုဒ္ဓဂုဏသံကိတ္တ-
 ကေနာပိ၊ ဘုရား၏ဂုဏ်တော်ကို ကြားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီး
 သီး။ ဣတိ သဒ္ဓါ၊ ကို။ ယောဇေတော၊ ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့ကို။ သံကိတ္တိယန္တိ၊
 ကြားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ဣတိပိ အရဟံ။ပ။
 ဣတိပိ ဘဂဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို
 ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဣတိသဒ္ဓါနှင့်အသီးသီးယှဉ်၍ ဂုဏ်တော်ကိုကြားသည်
 ရှိသော။ အရဟန္တိအာဒိဟိ၊ အရဟံဤသို့အစရှိကုန်သော။ နဝဟိ၊ ကိုးပါး
 ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ အကြင်ဘုရားဂုဏ်တော်တို့
 သည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့် တကွသော။ လောကေ၊ ၌။
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပါကဋ္ဌာ ပညာတာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ တေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊
 တို့သည်။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူး အပြားပြားအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတာ၊
 ထင်စွာပြအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဣတိပိတိ
 ပဒေယေန၊ ဣတိပိဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအရဟံစသော
 ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ နာနပ္ပကာရတာ ဒီပနတော၊ အထူးထူး
 အပြားပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။
 ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ တေ ဝစနံ၊
 ထိုစကားသည်။ ဣတိ၊ ဟုတ်၏ (ဝါ) ထင်ရှား၏။ (နှာ-၂၁) ဣတိပိ
 ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်လည်း။ တေ ဝစနံ၊ သည်။ တစ္ဆံ၊ မှန်၏။ ဣတိ-
 အာဒိသုဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤ
 ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ဆိုသောအရာ၌။ အာသန္နပစ္စက္ခကရဏတ္ထော၊ အနီး၌ မျက်
 မှောက်ပြုခြင်း အနက်ရှိ၏။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ဂုဏ်တော်ကို
 ပေါင်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန စ၊ ထိုသမ္ပိဏ္ဏန အနက်ရှိသော ပိသဒ္ဓါဖြင့်။
 နေသံ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏။ နာနပ္ပကာရဘာဝေါ၊ အထူးထူးအပြားပြား
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်
 ဦးအံ့။ တာနိ ဂုဏသလ္လက္ခဏကာရဏာနိ၊ ထိုဘုရားဂုဏ်တော်တို့ကို မှတ်ခြင်း၏
 အကြောင်းတို့သည်။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ဝိည-
 ဇာတိကာနံ၊ ပညာရှိသော သဘောရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထို့အား။ ပစ္စက္ခာနိ

မျက်မှောက်တို့သည်။ ယသွာ၊ ကြောင့်။ ဟောနို့၊ ကုန်၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုဘုရား ဂုဏ်တော်တို့ကို။ သံကိတ္တေန္တေန၊ ကြားသော။ ဝိညနာ၊ ပညာရှိသည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ သမ္မုခိဘူတာနေဝ၊ မျက်မှောက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတော၊ ၍။ သံကိတ္တေတဗ္ဗာနိ၊ ကြားအပ် ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိ- ယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၍။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊ သို့။ နိရူပေတွာ၊ ထင်စွာပြုပြီး၍။ ကိတ္တေန္တေ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ကြားသည်ရှိသော်။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သံကိတ္တေတိ၊ ကြား၏။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၍ (ဝါ) အား။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်ညိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၍။

အာရကတ္တာတိ၊ ကား။ ကိလေသေဟိ၊ မှ။ သုဝိဒ္ဓရတ္တာ၊ အလွန်ဝေးသည် ၍အဖြစ်ကြောင့်။ အရိနန္တိ၊ ကား။ ကိလေသာရိနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို။ အရာနန္တိ၊ ကား။ သံသာရစက္ကဿ၊ သံသရာစက်၏။ အရာနံ၊ အကန့်အကွက်တို့ကို။ ဟတတ္တာတိ၊ ကား။ ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာဒီနန္တိ၊ ကား။ စိဝရာဒိပစ္စယာနဉ္စေ၊ သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို လည်းကောင်း။ ပူဇာဝိသေသာနဉ္စ၊ ပူဇော်အထူးတို့ကို လည်းကောင်း။ ရဟာဘာဝါတိ၊ ကား။ စက္ခုရဟာဒီနံ၊ စက္ခုရဟအစရှိသည်တို့၏ (ဝါ) မျက်စိ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ ပါပကရဏာဘာဝေါ၊ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဒံ၊ ခြေကို။ အနတိက္ကမ္မ၊ မလွန်မရှ် (ပေမူ၌ “ပဒမတိက္ကမ္မ”ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏)။ ရဟာဘာဝေါ၊ ဆိတ် ကွယ်ရာ မရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ဆိုသော်လည်း။ ယထာဓိပ္ပေတံ၊ အကြင် အကြင် အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ တတောတိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာမှ။ စ၊ ဆက်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော၊ မှ။ နေသံ၊ ထိုအရဟံ အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၏။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော ယထာ၊ ယအပ်သကဲ့သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူ- သာယံ၊ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာအမည်ရှိသော။ တံ သံဝဏ္ဏနာယ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် ဖြစ်သော ဦးဘ၌။ နေသံ၊ တို့၏။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၍။

ယသွာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝကော၊ သည်။ ဗဟုသော၊ များသောအားဖြင့်။ သတ္ထု၊ ၍။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ သုတော၊ ကြားနာပြီး၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဒိဋ္ဌသစ္စ-

သုတ္တံ]

ကောမာရဘဝ္ဗဇီဝကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁

တာယ စ၊ သိမြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
 သတ္တု၊ ၏။ သာသနော၊ ဌ။ ဝိဂတကထိကထော၊ သို့လော သို့လောဟု
 ယုံမှားတွေးတောခြင်းမှ ကင်း၏ (ဝါ) ကင်းပြီးသော ယုံမှားတွေးတောခြင်း
 ရှိ၏။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏကထနေ စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို
 ဆိုခြင်း၌လည်း။ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော၊ ထိုဆရာဇီဝကသည်။ ဧဝံ သို့။ ဝိတ္တာရတော ဧဝံ၊ အကျယ်အားဖြင့်သာ
 လျှင်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝကော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။
 (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ စာတိအာဒိနာ၊ ဧတ္ထ စ ဤသို့အစ
 ရှိသော စကားဖြင့်။ သာမတ္ထိယတ္ထံ၊ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် ရအပ်သောအနက်ကို။
 အာဟ၊ ဆို၏။ ဒေသနာဉာဏမေဝ၊ ဒေသနာ ဉာဏ်တော်သည်သာလျှင်။
 ထာမော၊ ထာမမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒသဗလဉာဏံ၊ ဒသဗလဉာဏ်တော်
 သည်။ ဗလံ၊ ဗလမည်၏။ ဝိဿတ္ထန္တိပဒံ၊ ဝိသတ္ထိဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝနာ-
 ပုံသကံ၊ ဘာဝနာပုံတည်း (ဝါ) ကြံယာကို ထွန်းပြသော နပုံတည်း။ (ဘာဝ-
 ကံရိယံ ဇောတကံ နပုံသကံ ဘာဝနပုံသကံ-ဟုပြု။) အနာသကံ၊ ယုံမှားခြင်း
 ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဉ္စဝဏ္ဏာယာတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒိကာဒိဝသေန၊ ခုဒ္ဒိကာပီတိ အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စပကာရာယ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ကတာဓိကာရဘာဝတော၊
 ပြုအပ်ပြီးသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဆုကို တောင်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ)
 ပြုအပ်ပြီးသော အလွန်ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဖုဋ္ဌံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မန္တ-
 ရာယဝသေန၊ အဘကိုသတ်သော ကမ္မန္တရာယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဿ ရညော၊
 ထိုအဇာတသတ်မင်း၏။ ဂုဏသရီရံ၊ ဂုဏ်တည်းဟူသော ကိုယ်သည်။ ခတူပ-
 ဟတံ၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧသ ဧသောရာဇာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ဇီဝကမေဝ၊ ဆရာ
 ဇီဝကကိုသာလျှင်။ ဂမနသဇ္ဇာယ၊ သွားခြင်းကို စီရင်ခြင်းငှာ။ အာဏာပေတိ၊
 စေခိုင်းသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ဤသို့သော ပုစ္ဆာကြောင့်။ ဣမာယာတိအာဒိ၊
 ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

၁၅၈။ ဥတ္တမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥတ္တမ-
 ဘာဝေါယေဝ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆင်ဟင်္ဂကို စီရင်
 ရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်ပေ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ အပ္ပသဒ္ဒတာပိ၊ နည်းသောအသံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ

အဿယာန ရထယာနာနိတိအာဒိ၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။
စ၊ ဆက်။ ဟတ္ထိယာနေသု၊ ဆင်ယာဉ်တို့တွင်။ နိဗ္ဗိသေဝနမေဝ၊ မာန်မူသည်၏
အစွမ်းဖြင့် မုန်ယစ်ခြင်းမရှိသော ဆင်ကိုသာလျှင် (ဝါ) ယုတ်မာသောသူကို
အထူးမှီဝဲခြင်းမရှိသော ဆင်ကိုသာလျှင် (သဒ္ဓတ္ထ)။

မှတ်ချက်။ ။ နိဗ္ဗိသေဝနန္တိ ဝိဂတတုဒနံ၊ မာနဒဗ္ဗဝသေန အပဂတပရိပ္ပိန္န-
နန္တိအတ္ထော (အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ်ဋီကာသစ်)။ နိဗ္ဗိသေဝနန္တိဝိဂတ-
ဝိသုကာယိကံ (ပဏ္ဏာသဋ္ဌိကာ)။ ဤသို့ အဖွင့်များရှိသော်
လည်း အရာဒေးလျော်စွာ ယူရသည်ဟု မှတ်သင့်၏။

ကဏ္ဍန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟတ္ထိနိယောပိ၊ ဆင်မတို့ကိုလည်း။ ကပ္ပါပေသိ၊
ကစေ၏။ ပဒါနုပဒန္တိ၊ ကား။ ပဒံ၊ ခြေရာသို့။ အနုဂတံ၊ အစဉ်လိုက်သော။
ပဒံ၊ ခြေကို။ ပုရတော၊ ရွှေ့မှ။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော။ ဟတ္ထိယာနဿ၊
ဆင်ယာဉ်၏။ ပဒေ၊ ခြေရာ၌။ တေသံ၊ ထိုဆင်တို့၏။ ပဒံ၊ ခြေရာကို။ ကတော၊
ပြု၍။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဒါနုပဒံ ဟူသောပုဒ်၌။ ပဒသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဒဝဠ-
ဉ္ဇေ၊ ခြေရာ၌။ ဝတ္တတံ၊ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗုတဿာတိ၊ ကား။ (နှာ-၂၂)သဗ္ဗကိလေသ-
ဒရထဝူပသမဿ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်း
တော်မူပြီးသော။ နိဗ္ဗုတေဟေဝါ တိ၊ ကား။ အပ္ပသဒ္ဓတာယ၊ နည်းသောအသံ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓသခေါတနဝူပသမေဟေဝ၊ အသံတည်းဟူသော
ချောက်ချားခြင်းတို့မှ ငြိမ်းခြင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။

ကရေဏုတိဝစနံ၊ ကရေဏု-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ဟတ္ထိနိပရိယာယဝစနံ၊
ဟတ္ထိနိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ကဏတိ သဒ္ဓံ
ကရေတိ၊ အသံကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရေဏု၊ မည်၏။ ဝါ
တစ်နည်းကား။ ယဿာ ဟတ္ထိနိယာ၊ အကြင်ဆင်မအား။ ကရေဝ၊ လက်တည်း
ဟူသော နှာမောင်းသည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဒီသော၊ ရှည်သော။ ဒန္တော၊
အစွယ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဟတ္ထိနိ၊ ထိုဆင်မသည်။
ကရေဏု၊ မည်၏။ ကရေဏုကာတိပိ၊ ကရေဏုကာဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိ
သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
၏။ ကုသာဒိနံ၊ ကိုးနှိုးကကြိုးတန်ဆာ အစရှိသည်တို့၏(ဝါ) တို့ကို။ ဗန္ဓနမေဝ၊
ပွဲခြင်းသည်သာလျှင်။ အာရောဟနသဇ္ဇနံ၊ မည်၏။ သြပဝယန္တိ၊ ကား။ ရာဇာနံ၊
မင်းကို။ ဥပဝဟိတံ၊ ရွက်ဆောင်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်သော။ သြပဂုယန္တိပိ
ဟူ၍လည်း။ ပဌန္တိ၊ ရွက်ပြာကုန်၏။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဥပဂူဟိတံ၊ ဂေါပိတံ၊ စောင့်

သုတ္တံ

ကောမာရဘစ္စဝိကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃

ရှောက်ခြင်းငှာ။ သမတ္တံ၊ သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ ကိရဿာတိအာဒိ။ ဧဝံ ကိရဿ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ပဏ္ဍိတဘာဝ-ဝိဘာဝနံ၊ ပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

ကထာ ဝတ္တတီတိ၊ ကား။ လဒ္ဓေါကာသဘာဝေန၊ ရအပ်သော ဆိုခွင့်ရှိသည် ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဓမ္မကထာ၊ တရားစကားသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်း၏။ အာသကံာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ယုံမှားခြင်းကို နှစ်စေခြင်းငှာ(ဝါ) ရှုံရှားခြင်းကို နှစ်စေခြင်းငှာ။ အာသန္နစာရိဘာဝေန၊ အနီး၌ သွားလာလေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟတ္ထိနိယု၊ ဆင်မတို့၌။ ဣတ္ထိယော၊ မိန်းမတို့ကို။ နိသဇ္ဇာ-ပိတာ၊ နေစေအပ်ကုန်၏ (ဝါ) စီးစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယဓမ္မ-ပါလတ္ထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မပါလထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုသော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဣတ္ထိယော၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပုရိ-သနံ၊ ထို့အား။ ဘယံနာမ၊ ဘေးမည်သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဣတ္ထိဟိ၊ ထို့ဖြင့် (ဝါ) ထိုသည်။ ပရိဝုတော၊ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အဋ္ဌကထာ၌ အကြောင်း ကိုဆိုအပ်သော်လည်း။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏ (ဝါ) ဖြစ်ထိုက်၏ (ဝါ) ဖြစ်ကောင်းသေး၏။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၍။ (အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဆရာသည်။) ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့ ရညော အာသကံာနိဝတ္တနတ္ထံ စသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်းအား။ ပရေသံ၊ မိန်းမမှတစ်ပါးသော သူတို့၏။ ဒုရူပသကံမနဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အဝေးမှ ချဉ်းကပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ။

[ဋီကာဖောင်း၌ “ဒုရူပသကံမနဘာဝဒဿနတ္ထံ”ဟု ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းပါဠိရှိတိုင်း ယောဇနာမှ “ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ (ဝါ) ချဉ်းကပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ” ဟုယောဇနာ။ ဒုသဒ္ဓါ ဒုဿိလော ဟူသော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့ အဘာ-ဝတ္တမှတ်။ အဓိပ္ပါယ်လင့်သည်ချည်းပင်။]

တာ ဣတ္ထိယော၊ ထိုမိန်းမတို့ကို။ ပုရိသဝေသံ၊ ယောက်ျားအသွင်ကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေပြီး၍။ အာဝုဓဟတ္တာ၊ လက်၌ လက်နက်ရှိသည့်တို့ကို။ ကာရိတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။

ဟတ္ထိနိကာသတာနိတိတ္ထေ၊ ၌။ ဟတ္ထိနိယောဝေ၊ ဆင်မတို့သည်သာလျှင်။ ဟတ္ထိနိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဉ္စ ဟတ္ထိနိယာ သတာနိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ပါဠော၊ ထိုပါဠိသည်။

အယုတ္တောဝ၊ မသင့်သည့်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပဉ္စမတ္ထေဟိ သိက္ခ၊ သတေဟိတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌။ ပဉ္စမပဒဿ၊ နောက်ဖြစ်သော သိက္ခသတေဟိ ဟူသော ပုဒ်၏။ သမာသဿေဝ၊ သမာသ်ပုဒ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကဿစိဒေဝါတိ၊ ကား။ သန္နိပတိတေ၊ စည်းဝေးသော။ မဟာဇနေ၊ များစွာသော လူအပေါင်းတွင် (ကေပုဏ်နိဒ္ဒါရဏ)။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအားသာလျှင် (ဝါ) ၏သာလျှင်။ တဒညေသမ္ပိ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းမှ တစ်ပါးကုန်သော သူတို့အားလည်း။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ မဂ္ဂဖလာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ မဟာဇနဿ ဥပကာရာယ ဘဝိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ပဋိဝေဒေသိတိ၊ ကား။ ဉာပေတိ၊ သိစေ၏။ ဥပစာရဝစနန္တိ၊ ကား။ ဝေါဟာရဝစနမတ္တံ၊ ဝေါဟာရ စကားမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တေနေဝ၊ ထိုကထံ။ မညသိဟူသော ဝေါဟာရ စကားမျှဖြင့်သာလျှင်။ အဓိပ္ပေတလ္လဿ၊ လိုအပ်သော အနက်၏။ အပရိယောသာနတော၊ မပြီးဆုံးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ အတ္တနော ရုစိယာ ကရောဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ဣမိနာယေဝ၊ ဤတဒေဝအတ္တနော ရုစိယာ ကရောဟိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်သာလျှင်။ တဒတ္ထပရိယောသာနံ၊ ထိုအနက်၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မညသိတိ၊ ကား။ ဗကတိယာဝ၊ ပြကတေသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဇာနာသိ၊ သိ၏။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ ဂမနာဂမနမေဝ၊ သွားခြင်း မသွားခြင်းကိုသာလျှင်။ ယဒိ ဂန္တုကာမော၊ အကယ်၍ သွားလိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဂစ္ဆ၊ သွားတော်မူပါလော။ အထ န ဂန္တုကာမော၊ အကယ်၍ မသွားလိုသည်ဖြစ်အံ့။ မာ ဂစ္ဆ၊ သွားတော်မမူပါလင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ရုစိယေဝ၊ အလိုသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ သွားခြင်း မသွားခြင်း၌။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၅၉။ ပါဠိက္ခောယေဝ၊ ပါဠိက္ခော-သည်သာလျှင်။ သန္တိဝသေန၊ သန္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စေကာ၊ ပစ္စေကာမည်၏။ (ပတိ+ကော-ဟု ပဒစ္စေဒပြုဟူလို။) မဟဉ္စန္တိပဒေ၊ မဟဉ္စ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကရုဏတ္ထေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟတာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မဟန္တဿ၊ ကြီးသည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ မဟဉ္စ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နိဂ္ဂဟိတန္တဝသေနော၊ နိဂ္ဂဟိတံ

သုတ္တံ]

ကောမာရတစ္ဆေဝကကထာဝံဏ္ဏနာ

၆၅

အဆုံးရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပါဌော။ ပါဌ်ရှိသည်။ န။ မဟုတ်သေး။
 အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာကာရန္တဝသေနာပိ၊ အာအက္ခရာ အဆုံးရှိ
 သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 (၅၁-၂၃) မဟဉ္ဇာတိပိပါဠိတိ၊ ယူ၍ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။
 ခတ္တိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ခတျာတိ၊ ခတျာဟူ၍။ ဝုတ္တာ-
 ယယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ မဟတိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊
 လျက်။ မဟတျာ၊ မဟတျာဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ စကာရံ၊
 စ အက္ခရာကို။ ကတု၊ ရှိ။ မဟစွာတိ၊ ဟူ၍။ သန္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ။
 ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပုလ္လိဂံဝသေန၊ ပုလ္လိဂံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထဗ္ဗေ။
 လျက်။ ဣတ္ထိလိဂံဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိပလ္လာသော လိဂံဝိပရိယာယော။ လိင်ပြုန်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်သည်။
 ဘိယော၊ များသောအားဖြင့်။ ဝိသေသျလိဂံဒိဂါဟကံ၊ ဝိသေသျပုဒ်တို့၏
 လိင်အစရှိသည်ကို ယူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိယောဇနသတနန္တိ၊ ကား။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ တိယောဇနသတပရိမဏ္ဍလာနံ၊ ယူဇနာသုံးရာ အဝန်း
 ရှိကုန်သော။ ဒိန္တံ၊ မဟာရဋ္ဌာနံ ဣဿရိယသိရိတိဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ အင်္ဂမဂရေဋ္ဌာနံ၊
 အင်္ဂတိုင်း မဂတိုင်းတို့၏။ အာဓိပစ္စံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။
 တဿာတိအာဒိနာ၊ တဿ ဤသို့အစရှိသောစကားဖြင့်။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။
 ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်၏။ ပဋိမုက္ခဝေဌနာနီတိ၊ ကား။ အာဗန္ဓသိရောဝေဌနာနံ၊ ဖွဲ့အပ်
 သော ဦးခေါင်းဦးရစ်ရှိကုန်သည်။ အာသတ္တခဂ္ဂါနီတိ၊ ကား။ အံသေ၊ ပရုံး၌။
 ဩလမ္ပနဝသေန၊ လွယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သန္တဒ္ဓါသိနိ၊ စွပ်အပ် ဖွဲ့အပ်သော
 သန်လျက်ရှိကုန်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ (ဟုတုတည့်၍စပ်)။ မဏိဒဏ္ဍတောမရေတိ၊
 ကား။ မဏိဒဏ္ဍကိုသေ၊ ပတ္တမြားဖြင့်စီခြယ်သော အရိုးတပ်သော ချန်းတောင်း
 တို့ကို။

အပရာပိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဒသာ၊ ခြေလျှင်ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တ၊ သွားကုန်
 သော (ထည့်)။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ခုဇ္ဇဝါမနကဝေသ-
 ဝသေန၊ ငကုံးငကုတို့၏ အသွင်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိရဋ္ဌသဝရေအန္ဓကဒယော၊
 တောင်သူလူရိုင်း ကျေးကုလား အစရှိသည်တို့သည်။ (အဋ္ဌကထာ၌လာသော
 ပရိဝါရေသို-ဟူသောပုဒ်၌ ကတ္တာစပ်)။ ဇာတိဝသေန၊ ဇာတိ၏အစွမ်းဖြင့်။
 တာသံ၊ ထိုမိန်းမတို့၏။ ပရိစာရကိနိယော၊ အလုပ်အကျွေးမိန်းမတို့ကို။ ဒသိတာ၊
 ပြအပ်ကုန်၏။ ဝိဿာသိကပုရိသာတိ ဣဒိ ဝစနံ၊ ကို။ ဝဿဝရေ၊ မင်းကျမ်းဝင်
 သော ယောက်ျားတို့ကို။ သန္တယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေသံ၊ ထိုဒ မတ်ကြီး
 တို့အား။ ကုလဘောဂဣဿရိယာဒိဝသေန၊ အမျိုးစည်းစိမ်အစိုးရခြင်း အစရှိ

ယဉ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဟာတိ၊ ကြီးသော။ မတ္တာပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအ.မတ်ကြီးတို့သည်။ မဟာမတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးသောအာနုဘောဉ်ရှိကုန်သော။ ရုဇာမစ္စာ၊ မင်း၏ အမတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာဓရတရုဏာဝိယာတိ၊ ကား။ မန္တာ- နုဘာဝေန၊ မန္တန်၏ အာနုဘောဉ်ဖြင့်။ ဝိမယိဒ္ဓိသမ္ပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇာမယ်ဒ္ဓိနှင့်ပြည့်စုံကုန် သော။ ဝိဇ္ဇာဓရကုမာရကောဝိယ၊ ဝိဇ္ဇာဓိရ်လုလင်ပျိုတို့ကဲ့သို့။ ရဋ္ဌိယပုတ္တာတိ၊ ကား။ ဘောဇပုတ္တာ။ မုဆိုးသို့၏သားတို့သည် (ဝါ) မုဆိုးတို့သည် (ဘောဇပုတ္တတိ- လုဒ္ဓကော၊ မူလဋ္ဌိကာ)။ (ဝါ) ရွာစားတို့၏သားပုသည် (ဂဏ္ဍိ)။ (ဝါ) အမတ် တို့၏သားတို့သည် (အဋ္ဌကထာနိဿယ)။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ လုဒ္ဓကာ၊ မုဆိုးတို့ သည်။ ရဋ္ဌေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ပရိစရန္တိ၊ လှည့်လည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဋ္ဌိယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုမုဆိုးတို့၏။ နာနာဝုဓပရိစယတာယ၊ အထူးထူးသောလက်နက်တို့ဖြင့် လှည့်လည်သွားလာတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဇသဉ္စဘူတာ၊ မင်းခစားယောက်ျားဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ သားတို့ တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ အန္တရရဋ္ဌ- ဘောဇကောနံ၊ တိုင်းကြပ်စားမင်းတို့၏ (ဝါ) တိုင်း၏အကြား၌ အခွန်ကိုစား ကုန်သောမင်းတို့၏။ ပုတ္တာ၊ သားတို့တည်း။ ရဋ္ဌိယပုတ္တာ၊ တို့။ ခတ္တိယာ၊ မင်း၏။ ဘောဇရာဇာနော၊ အခွန်ကိုစားကုန်သောမင်းတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ် ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ- ၏။ အနုယုတ္တာ ဘဝန္တိ၊ တေတိအာဒိဘု ဝိယ၊ ပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့။ ဋ္ဌိကာယံ၊ ဋ္ဌိကာဟောင်း၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ ဘောဇသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘောဇကဝါစကော၊ ရွာစားဟော၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥဿာပေတာတိ။ ကား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပဿာရေတာ၊ ဖြန့်၍။ ဇယသဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဇဟာရာဇေ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ ဇယတု။ အောင်တော်မူပါလော (ဝါ) အောင်စေသတည်း။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဇယပဋိဗဒ္ဓံ၊ အောင်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ နေပန္နိပရိက္ခေပေါတိ၊ ကား။ နေပန္နိပရိဝါရော၊ လေးအစဉ်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည် (ဝါ) လေးလက်နက်ကိုကိုင်စွဲကုန်သော လူတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောလူတို့၌။ တံ၊ ထိုလေးကို။ ဂါဟကဝသေန၊ ကိုင်စွဲသည်၏အစွမ်း ဖြင့်။ သောနေပန္နိပရိက္ခေပေါ၊ ကုံ (ထည့်)။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟတ္ထိသဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိသဋ္ဌဟာ၊ ဆင်အပေါင်းတို့သည်။ ပဟရမာနာတိ၊ ကား။ ဖုသမာနာ၊ ထိကုန်လျက်။ အညမညသသံဋ္ဌနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇေဒဂမနေန၊ မပြတ်သော သွားခြင်းဖြင့်။ အညမညသမ္ပန္နာ၊ အချင်းချင်းစပ်ကုန်သော။ သေဏိယောတိ၊ ကား။ ဂန္ဓိကသေဏိဒုဿကသေဏိအာဒယော၊ နံသာသည်အပေါင်း၊ မုဆိုးသည် အပေါင်း အစရှိသည်တို့သည် (ပရိဝါရေသုန္တံစပ်)။ ကံ သု ဝိယ၊ အတယ်ပါဌ်

သုတ္တံ]

ကောမာရဘစ္ဆုဇိဝကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇

တို့၌ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အနုပလောကေတွာ ။ပ။ ဝုဠာပေယျာတိအာဒိသု-
 ဝိယ၊ ဝုဠာပေယျ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ (သာကေ အနက်ကား)
 ရာဇနံဝါ၊ မင်းကိုလည်းကောင်း။ သံသံဝံ၊ သံဃာကိုလည်းကောင်း။ ဂဏံဝါ၊
 ဂိုဏ်းကိုလည်းကောင်း။ ပုဂံဝါ၊ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း။ သေဏံဝါ၊ နံသာ
 သည် ပုဂံသည့်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း။ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြား
 မူ၍။ ကပ္ပါ၊ တိတ္ထိတို့၏အထံ၊ တစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီမတို့အထံ၌ ရှင်ပြုသော
 မိန်းမကို။ အညတြ ဌပေတွာ၊ တား၍။ ဝုဠာပေယျ၊ ပဉ္စင်းခံညားအံ။
 (ဘိက္ခုနီပါဌ်တော်။ သေဏံဝါ-ဟူသော ပုဒ်သည်သာလျှင် ဥဒါဟရုဏ်
 ထုတ်လိုရင်းဟုမှတ်)။ အဋ္ဌာရသ အက္ခောဘိဏီ သေနိယောတိ၊ ဟူ၍။ ကတ္တစိ၊
 အချို့သောပေတို့၌။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ သောပါဌော၊ ထိုပါဌ်ကို။ အနေကေ-
 သုပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါတ္ထကေသု၊ ပေတို့၌။ နဒိဌော၊ မမြင်အပ်။
 စ၊ ဆက်ဦးအံ။ အနေကသချံ၊ တစ်ပါးမက ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ သေနာ၊
 စစ်သည်တို့ကို။ ဂဏိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သောပါဌော၊ သည် (လိုက်)။ အယုတ္တောယော၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။
 တဒါ၊ ထိုအခါကာလ၌။ သဗ္ဗာဝုဓတော၊ အလုံးစုံသော လက်နက်ထက်။
 သရောဝ၊ မြားသည်သာလျှင်။ ဒုရဂါမိ၊ အဝေ့သို့သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ ကတွာ ဣမိနာကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ သရပတနာ-
 တိက္ကမပ္ပမာဏေန၊ မြားတစ် ကျွဲကိုလွန်သော အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ရညော၊
 အဇာတသတ်မင်း၏၊ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ သံဝိဒဟတိ၊ စီရင်၏။ ကိမတ္ထံ၊
 အဘယ်အ ကျိုးငှာ။ သံဝိဒ ဘက်၊ စီရင်သနည်း။ ဣဘိပုစ္ဆိဘဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 သစေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

☞ (နာ-၂၄) သယံ၊ မိမိသည်။ ဘာယနဋ္ဌေန၊ ကြောက်တတ်သောအနက်
 သဘောကြောင့်။ စိတ္တုတြာသော။ စိတ္တုတြာသသည် (ဝါ) စိတ်၏ထိတ်လန့်
 ခြင်းသည်။ ယထာတထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား။ (ဝါ) အကြင်သို့သော
 အခြင်းအရာ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာယတိ၊ ကြောက်တတ်၏။
 ဣတိ ကတွာ ဣမိနာဝစနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ ဘာယိတဗ္ဗေဒဝ၊
 ကြောက်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုသ္မံ၊ ၌။ ဘာယတော၊ ကြောက်အပ်
 သောဘေးအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်သည်ရှိသော်။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဘာယိ-
 တဗ္ဗံ၊ ကြောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာယိတဗ္ဗာကာရေန၊ ကြောက်အပ်သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တိရုဏတော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သောကြောင့်။ ဉာဏံ၊
 သည်။ ဘာယတော၊ ဘေးအားဖြင့်။ တိရေတိ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်၏။ ဣတိ
 ကတွာ ဣမိနာ ဝစနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်
 သာလျှင်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဘာယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ ပန ဘာယတိ န ဘာယတိတိ၊

န ဘာယတိ၊ တဉ္စိ အတိတာ သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အနာဂတာ နိရုဇ္ဈိယန္တိတိ တိရုဏမတ္ထမေဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယဗုဒ္ဓသော-
သတ္တေရော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ (သာဓကအနက်ကား) ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ ဘာယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်သည်။ ဘာယတိ၊ ကြောက်သလော။
န ဘာယတိ၊ မကြောက်သလော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊
တည်း။ န ဘာယတိ၊ မကြောက်။ ဟိသစ္စံ၊ ဧ။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဘယတုပဋ္ဌာန
ဉာဏ်သည်။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) လွန်လေပြီးကုန်သော။
သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်
ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
ချုပ်ကုန်ဆဲ၊ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။
သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈိယန္တိ၊ ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တိရုဏမတ္ထမေဝ၊
စုံစမ်းဆင်ခြင်ကာမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ဤကား သာဓကအနက်)

ဘာယနုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောက်အပ်သောအရပ် ဌာန ဟူသောအနက်သဘော
ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဧတသ္မာ၊ ထိုအာရုံမှ၊ ဘာယတိ၊ ကြောက်
အပ်၏။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ ဘာယနု-
ဟေတုဋ္ဌေန၊ ကြောက်ခြင်း၏အကြောင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။
ဩတ္တပ္ပံ၊ သည်။ ဧတေန၊ ထိုဩတ္တပ္ပဖြင့်။ ပါပတော၊ မကောင်းမှုမှ။ ဘာယတိ၊
ကြောက်တတ်၏။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။
ဘာယနုကန္တိ၊ ကား။ ဘာယနာကာရော၊ ကြောက်သောအခြင်းအရာတည်း။
တေပိတိ၊ ကား။ ဒိဿာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သော။ ဒေဝါပိ၊ နတ်
တို့သည်လည်း။ ဓမ္မဒေသနန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊
တို့၌။ ပန္နရသ လက္ခဏာဋီမဏ္ဍိတံ၊ တစ်ဆယ့်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ ဟေတုယျေ-
နာတိ၊ ကား။ ခိဏာသဝဒေဝေ၊ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့ကို။ ထပေတော၊
ထား၍။ တဒညေသံ၊ ထိုရဟန္တာဖြစ်ကုန်သောနတ်တို့မှ တစ်ပါးကုန်သောနတ်
တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗာဟုလ္လတော၊ များသောအားဖြင့်။ ဟိသစ္စံ၊
ဧ။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာဖြစ်သော နတ်တို့အား။ ခိဏာသဝတ္ထော၊ ကုန်ပြီးသော
အာသဝေါရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တုတြာသဘယမ္ပိ၊ စိတ္တုတြာသဘယ
သည်လည်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သီဟောပမသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ သီဟော-
ပမသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ စိတ္တုတြာသဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ တဒတ္ထဘာဝေန၊
ထိုအနက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာမံ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဆို၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊
သော်လည်း။ ဣမေ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ပကရဏာနုရူပတော၊ အရာအား
လျော်သောအားဖြင့်။ ဉာဏဘယမေဝ၊ ဉာဏဘယကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊

သုတ္တံ]

ကောမာရတစ္ဆေဝကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉

ယူအပ်၏။ သံဝေဂန္တိ၊ ကား။ သဟောတ္တပ္ပဉာဏံ၊ ဩတ္တပ္ပနှင့် တကွဖြစ်သော ဉာဏ်တည်း။ သန္တာသန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းချင်းသိမ်း။ ဥပ္ပိဇ္ဇနံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ ဘာယိတဗ္ဗဌေန၊ ကြောက်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဘယမေဝ၊ ဘယသည်ပင်လျှင်။ ဘိမတာဝေန၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘေရဝံ၊ ဘေရဝမည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘယဘေရဝံ၊ မည်၏။ ဘိတဗ္ဗံ၊ ကြောက်အပ်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အာဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဧတံနရံ၊ ထိုသတ္တဝါသို့။ တံ ဘယဘေရဝံ၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သောဝတ္ထုသည် (ဝါ) ကြောက်အပ်သောအာရုံသည်။ အာဂစ္ဆတိ နန၊ လာရောက်စွတက်ား။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာ၏အလိုအားဖြင့် “ဧတံ နန တံ ဘယဘေရဝံ အာဂစ္ဆတိတိတ္ထေ” ဟူ၍။ ဧတံသဒ္ဓါနှင့် ပါဌ်ရှိသင့်၏။ အဋ္ဌကထာ၌ ဧဝံ နန ဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌လည်း ဧတံ အာရမ္မဏံ ဟူ၍ ယောဇနာသည်။ တံသဒ္ဓါ အနက်မရှိဟု မှတ်တား၏။ ဂဏှိ၌ ဧတံ ဘယံဟု စွဲ၍ ယောဇနာသည်။ ထို့ကြောင့် ဧတံရှိသော ပါဌ်သည်သာလျှင် ပါဌ်မှန်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဘိရုံ ပသံသန္တိတိ၊ ကား။ ပါပတော၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှ။ ဘာယနတော၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တာသနတော၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကြောင့်။ ဘိရုံ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်မှ ကြောက်လန့်သောသူကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဘုရားစသော ပညာရှိတို့သည်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ န ဟိ တတ္ထ သူရန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပါပကရဏေ၊ ထိုမကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို ပြုခြင်း၌။ သူရံ ပဂဗ္ဘဓံသိနံ၊ ရဲရင့်သောသူကို (ဝါ) မာန်မူ၍ ကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောသူကို။ (သူရံကို ပဂဗ္ဘဓံသိနံဖြင့် ဖွင့်သည်။ ကြံလေ၊ ခက်စွ)။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ န ဟိ ပသံသန္တိ၊ မချီးမွမ်းကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘယာ ဟိ သန္တော န ကရေန္တိ ပါပန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘယာ ဟိ စသောဝါကျ၌။ ဘယာတိ၊ ကား။ ပါပုတြာသတော၊ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်သောကြောင့်။ ဩတ္တပ္ပဟေတု၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်းဟူသောကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဆမ္ဘိတဿာတိ၊ ကား။ တမ္ဘိတဿ၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်သောသူ၏။ ထကာရဿ၊ ထအက္ခရာ၏။ ဆကာရာဒေသော၊ ဆအက္ခရာအပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိုသမ္ဘိတသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို။ သကလသရီရစလနန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။

(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဇာ၊ ဘယဝသေန၊ ကြောက်သည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ သကလကာယပကမ္ပနံ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်၏ တန်လှုပ်ခြင်းတည်း။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥယျောဓနံ၊ စစ်ထိုးခြင်းသည် (ဝါ)
ထိုးပစ်ပုတ်ခတ်ခြင်းသည်။ သမ္ပဟာရော၊ မည်၏။

ဧကေတိ၊ ကား။ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော၊ ဥတ္တရကျောင်းတိုက်၌ နေကုန်
သော ဆရာတို့သည်။ ရာဇဂဟေတံအာဒိ၊ ရာဇဂဟေ ဤသို့အစရှိသောစကား
သည်။ ဧတသံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့၏။ အဓိပ္ပါယ်ဝိဝရဏံ၊ အလိုကို ဖွင့်ကြောင်း
ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဧကေကသ္မိံ၊ တစ်ခုစီစီသော။ မဟာဒ္ဓါရေ၊
တံခါးမကြီး၌။ ဒွေဒွေ၊ နှစ်ခုနှစ်ခုကုန်သော တံခါးငယ်တို့ကို။ ကတော၊ ရှိ။
စတုသဋ္ဌိ ခုဒ္ဒကဒ္ဓါယနံ၊ ခြောက်ဆယ့်ငါးခုသော တံခါးငယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တဒါတိ အာဒိနာ၊ တဒါ ဤသို့အစရှိသောစကားဖြင့်။ အကာရဏ-
ဘာဝေ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေ-
တိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ သကဝါဒံ၊ သကဝါဒကို။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ အယံနာတံ၊
အာဒိ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇီဝကော ကိရာတိအာဒိ၊
ဇီဝကောကိရ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ (ရညော၊ အဘေတသတ်မင်း၏။
သမ္ပနံထည့်) အာသင်္ကနာကာဒေသနံ၊ ယုံမှားသောအခြင်းအရက်ပြုကြောင်း
ဖြစ်သော စကားတည်း။ အသ္မာတိ၊ ကား။ အဘေတသတ္တုရညော၊ အဘေ
တသတ်မင်း၏။ ဥက္ကဏ္ဍိတေတိ၊ ကား။ အနတ္တိရတေ၊ မမွေ့လျော်သည်
ဖြစ်၍။ ဆတ္တံ၊ ထီးဖြူကို။ ဥဘာပေတုကာမော မညေ၊ စိုက်ဆောက်လိုယောင်
တကား။ ဣတိ၊ သို့။ (နှာ-၂၅) သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်ပေါ်ခြင်းကဲ့။ ကာတဗ္ဗော၊
၏။ ဂါယိတာတိ၊ ကား။ ဘာယနဟေတု၊ ကြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့် (ဝါ) ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ တဿာတိ၊ ကား။ ဇီဝကဿ၊ ဇီဝက
အား။ သမ္ပသဒ္ဓေါ၊ သမ္ပသဒ္ဓါသည်။ သမာနတ္ထော၊ တူသောအနက်ရှိ၏။

စ၊ ဆက်။ ဝယေန၊ အရွယ်အားဖြင့်။ သမာနဘာဝေါ၊ တူသည်၏အဖြစ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝယသဘိလာပေါတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ဝယေန၊ အရွယ်အားဖြင့်။ သမာနော၊ တူသည်တည်း။ ဝယ-
သော၊ အရွယ်အားဖြင့်တူသည်။ ယထာကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။
ဧကရာဇာ ဟရိယဝဇ္ဇောတိ ယထာ၊ ဧကရာဇာ ဟရိယဝဇ္ဇော ဟူသော
ဥဒါဟရဏကဲ့သို့တည်း။ (ဥဒါဟရဏအနက်ကား) ဧကရာဇာ၊ မြတ်သောမင်း
ဖြစ်သော။ ဟရိယဝဇ္ဇော၊ ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော။

အယံ သူရိယော၊ ဤနေမင်းသည်။ ဥဒေတိ၊ တက်၏ (ဝါ) ထွက်၏။
 (မောရပရိတ် ပါဠိဖြစ်၍ အပြည့်အစုံထည့်၍ ယောဇနာသည်။ ဟရိသန္တံ
 သ သဒ္ဓါသည် သမာနသဒ္ဓါ၏ ကာရိယ သ-ဖြစ်သကဲ့သို့ ဝသသာဌံ သ-သဒ္ဓါသည်
 လည်း သမာနသဒ္ဓါ၏ ကာရိယ သ ဟူလို။) ဟိ ခန္တံ၊ ၏။ သမာနသဒ္ဓါ၊
 ၏။ သာဒေသံ၊ သအပြုကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊
 အလိုရှိကုန်၏။ တေန၊ ထိုအရယ်တူအားဖြင့်။ အဘိလာပေါ အာလပနံ၊ ခေါ်
 ခြင်းတည်း။ တထာ၊ အရယ်တူအားဖြင့်ခေါ်ခြင်း။ ယေ ယော နိဒ္ဒေသော၊
 ဤဝယသာဘိလာပေါဟူသော နိဒ္ဒေသသည်။ ရုဠိနိဒ္ဒေသော၊ ရုဠိနိဒ္ဒေသ
 တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ မာရိသာတိ၊ မာရိသဟူ၍။
 အာလ ပနံ ဣဝ၊ ခေါ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဟိ တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ မာရိ-
 သာတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဓုက္ခတာဘိလာပေါ၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း
 ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ သဒ္ဓကေပိ၊ ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော်လည်း။
 နေရယိကေ၊ ငရဲသူသတ္တဝါ၌ (ဝါ) ငရဲ၌ဖြစ်သောသတ္တဝါ၌။ ယဒါ ခေါ် တေ
 မာရိသ သင်္ကနာ သင်္က ဟဒယေ သမာဂစ္ဆေယျာတိအာဒိသု၊ ယဒါ (ပ)
 သမာဂစ္ဆေယျ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ ဝုစ္ဆတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ
 တထာ၊ တူ။ ယောကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ သဟာယော၊ အပေါင်းအဖော်
 အဆွေခင်ပွန်းကို။ အသမာနဝယောပိ၊ မတူသော အရယ်ငှိုသော်လည်း။
 သမ္မာတိ၊ သမ္မဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (သာကေအနက်ကား) မာရိသ၊
 ဆင်းရဲကင်းသော ငရဲသူတို့ (ဝါ) အချင်းတို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။
 သင်္ကနာ၊ တွန့်တိုသော။ တေ တယာ၊ သင်သည်။ သင်္ကဟဒယေ၊ တွန့်တို
 သော စိတ်နှလုံးရှိသောသတ္တံ။ သမာဂစ္ဆေယျ၊ ပေါင်းဆုံမိရာ၏။ (ဤကား
 သာကေအနက်) တသ္မာ၊ ထိုးကြောင့်။ သဟာယာဘိလာပေါဣစ္ဆေဝ၊
 အပေါင်းအဖော် အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊
 ကို။ ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကစ္ဆိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ နဝဉ္ဇေသိ၊ မလှည့်ပတ်ဘဲရှိ
 အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာဝဗ္ဗော၊
 ၏။) နပလမ္ဘေသိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ ဣဝ၊ ဤအရာ၌။
 ပရိကပ္ပတ္ထောဝ၊ ပရိကပ္ပအနက်သည်သာလျှင်။ သမ္ပဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝိပလမ္ဘေယျာသိတိဣဒံစေန၊ ကံ။ (အာစရိယေန၊
 သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နပလောဘေယျာသိ၊ မပြားယောင်းဘဲ ရှိလှည့်အံ့နည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကထာယ၊ စကား၏ (ဝါ) ကို။
 သလ္လာပေါ၊ ပြောဟောခြင်းတည်း။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကား၏ပြောဟော
 ခြင်း (ဝါ) စကားကိုပြောဟောခြင်း (နိပ္ပန္နပုဒ်ထည့်၍ ယောဇနာ)။ သော
 ဝေ၊ ထိုကထာသလ္လာပသည်သာလျှင်။ နိဉ္ဇေသော၊ အသံတည်း။ တထာ၊
 ကထာသလ္လာပသည်သာလျှင်အသံ။

ဝိနယောယျာတိ၊ ကား။ စိတ္တဝိသာတေန၊ စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းဖြင့် (ဝါ) စိတ်၏ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ ဝိဟညေယျ၊ ပင်ပန်းရာ၏။ န တံ ဒေဝါတိအာဒိဝစနံ၊ န တံ ဒေဝ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဒဉ္စိ ကတူာတိ ဣဒံ-ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တုရိတဝသေန၊ ဆောလျှင် သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ န တံဒေဝ ဝဇ္ဇေမိ ဟူသောစကားသည်။ အာမေဉိတံ၊ အာမေဉိတ်စကားတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တရမာနော-ဝါတိ ဣဒံနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ၏။ အဘိက္ခမ မဟာရာဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတူာ၊ ရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုရှေ့သို့တက်ခြင်း၌ (ဝါ) ရှေ့သို့ သွားခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒသေတံ၊ ဌာ။ ဧတေဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ (ဇီဝကေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သသမ္ပန္နံ၊ အစပ်နှင့်တကွ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ရှိ။ မဟာရာဇ ဧတေပေလံ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ကောမာရာဘစ္စဇီဝကကထာ ဝဏ္ဏနာပြီး၏။

သမညဗလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ အယံ ဗဟိဒ္ဓါရကောဌကောကာသော၊ ဤတံခါးမုခ်၏ အပဖြစ် သောအရပ်သည်။ နာဂဿ၊ ဆင်၏။ ဘူမိ နာမ၊ သွားရာမြေအရပ်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဟာရဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝတော တေဇောတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုး အနုဘော်သည်။ ရညော၊ အတတ်သတ်မင်း၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဖရိန္နံ၊ နှံ့ပြီ။ ယထာကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ အထံတော်သို့ (ဝါ) အနီးသို့။ အာဂစ္ဆန္တဿ၊ ရွှေ့ရှသွားသော။ အန္တောဝနသန္တော၊ တောအုပ်၏အတွင်း၌။ ဂတဿ၊ ရောက်သော။ သောဏဒဏ္ဍဿ၊ သောဏဒဏ္ဍ အမည်ရှိသော။ ပြာဟုဏဿ၊ ပုဏ္ဏား၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဖရိယထာ၊ ပျံ့နှံ့သကဲ့သို့တည်း။ အတ္တနော အပရာဓံ သရိတွာ မဟာဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ အတ္တနော ။လ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဟူသော ဤစကား သည်။ သေဒမုဉ္ဇနဿ၊ ကိုယ်မှချွေးထွက်ခြင်း၏။ ကာရဏဒဿနံ၊ အကြောင်းကို ပြသောစကားတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအနုဘော်ကြောင့်။ သေဒမုဉ္ဇနံ၊ ချွေးထွက်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကာယစိတ္တ ပဿမ္ဘိဟေတုဘာဝတော၊ ကိုယ်စိတ်၏ ပူပန်ခြင်း၏ ငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဧကေတိ၊ ကား။ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနောယေဝ၊ ဥတ္တရကျောင်းတိုက်၌ နေကုန်သော ဆရာတို့သည်သာလျှင်။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဧကဆရာတို့၏ စကား သည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။ အဘိမာရေတိ၊ ကား။ နေဂ္ဂဟေ-

လေးသမားတို့ကို။ နေပါလန္တိကား။ နာဠာဂိရိ၊ နာဠာဂိရိဆင်ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။
 သော၊ ထိုနာဠာဂိရိဆင်ကို။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ နာဂ ရေဟိ၊ မြို့၌နေသောသူတို့သည်။
 ပူဇိတနေရာသိနေဘဲ၊ ပူဇော်အပ်သောဥစ္စာအစု၏ (ဝါ) ကို။ လဗ္ဘနတော၊ ရခြင်း
 ကြောင့်။ နေပါလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေါဟာရိယာတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ကေဝလံ၊
 သက်သက်။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတောယေဝ၊ မြင်ဖူးသောကြောင့်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ အထ၊
 ခေါ်။ စင်စစ်သော်ကား။ ပကတိယာပိ၊ ပြကတောအားဖြင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ကို။

☞ (နာ-၂၆) သညာတော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ ဘဂဝါဟိတိ
 အာဒိံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ အာကိဏ္ဏဝရလက္ခဏာတိ
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဗာတ္ထိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော
 ယောက်ျားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ အာဟ၊ ဧ။ အနုဗျဉ္ဇန-
 ပဋိမဏ္ဍိတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အသိတာနုဗျဉ္ဇနေ၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာ
 တော်ငယ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ (လိုက်၍
 ယောဇနာ)။

ဆဗ္ဗဏ္ဍာဟိ ရသ္မိဟိတိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
 ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ ဣဿရိယလိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ဣဿရိယ-
 ဝိလာသေန၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ စ စောဒေမိ၊ အံ။
 ဘဂဝတော၊ ဧ။ သန္တိကေ၊ ဌ။ ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်၏
 တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ ဇီဝကကိုမေးခြင်းသည်။ အဂါရဝေါယေဝ၊ မရှိသေး၊
 ခြင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ နနု၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်လော။ ဣတိစောဒနာယ-
 ဤသို့စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပကတိဟေသတိ အာဒိံ၊ ကို။ (အာစရိ
 ယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ ပကတိယာ၊ မင်းတို့၏ ပြကတောဘောအားဖြင့်။
 ပုစ္ဆနတော၊ မေးခြင်းကြောင့်။ အဂါရဝေါ၊ မရှိသေးခြင်းသည်။ န သိယာ၊
 မဖြစ်ရာ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပရိဝါရေတွာ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားကို ခြံရံ၍။ နိသိန္ဓေန၊ နေသော။ ဘိက္ခုသံသေန၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။
 ပုရေ ကတေပိ၊ ရွှေ၌ပူအပ်သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ တဿ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ပုရတော၊ ရွှေမျှ။ နိသိန္ဓော နာမ၊ နေသည်မည်၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ ပရိဝါရေတွာတိအာဒိံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။

၁၆၁။ ယေန တေနာတိစ၊ ယေန တေနဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ ဘုမ္မတ္ထေ၊
 ၌။ ကရဏာစနံ၊ တည်း။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။ ယတ္ထ တတ္ထာဘိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ ယေန မဏ္ဍလဿ ဒွါရံ တေနုပသကမိတိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗတ္ထ-
 ဘာဝဿ၊ ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဥပာမနမေဝ၊ အနီးသို့ကပ်ခြင်းသည်သာ

လျှင်။ ယုတ္တံ၊ သင်္ဃုတိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပဂတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ အနုစ္စဝိကေ ကေသ္မိံ ပဒေသေတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 အရပ်၌။ ဝိညုဇာတိကာ၊ ပညာရှိသော သဘောရှိသောသူတို့သည်။ အဋ္ဌသု၊
 တည်ကုန်၏။ တသ္မိံ ပဒေသေ၊ ထိုအရပ်၌။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သေ သေသော
 အနုစ္စဝိကပဒေသော နာမ၊ ဤသင့်ဖင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်မည်သည်။
 ကော၊ အဘယ်နည်း။ အတိဒ္ဓရတာဒိဆနိသဇ္ဇဒေါသဝိရဟိတော၊ အလွန်ဝေး
 သည်၏အဖြစ် အစရှိသော ခြောက်ပါးသောနေခြင်း၏ အပြစ်မှကင်းသော။
 ပဒေသော၊ အရပ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ န ပစ္ဆတာဒိအဋ္ဌနိသဇ္ဇဒေါသဝိရဟိတော၊
 နောက်၌မနေသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ရှစ်ပါးသောနေခြင်း၏ အပြစ်မှ
 ကင်းသော။ ပဒေသော၊ အရပ်တည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသောကား၏။ သာဓကံ၊ သက်သေဖြစ်သော။ ယထာ ကိံ ဝစနံ၊ အဘယ်
 သို့သောစကားကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။) အာဟု၊ ဆိုကုန်သနည်း။

န ပစ္ဆတော န ပုရတော ။ပ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ အဟူတိ၊ အဟုဟူ၍။
 အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု ကထေန္တံ၊ ကုန်၏။ (သာဓကပါဠိအနက်
 ကား) ပစ္ဆတော၊ နောက်တူရူအရပ်၌ (တောပစ္စည်း အာဓာရတ္ထ)။ န ဌိတော၊
 မတည် (ဝါ) မရပ်။ ပုရတော၊ ရွှေ့တူရူအရပ်၌။ န ဌိတော၊ မတည် (ဝါ)
 မရပ်။ အာသန္နဒ္ဓရတော၊ နီးသောအရပ် ဝေးသောအရပ်၌။ နာပိဌိတော၊
 မတည် (ဝါ) မရပ်။ ကစ္ဆေ၊ လက်ကတီးကြားနှင့် နီးရာအရပ်၌ (ဝါ)
 လေအောက်၌။ န ဌိတော၊ မတည်။ (ဝါ) မရပ်။ ပဋိဝါတေ၊ လေညာ၌ (ဝါ)
 လေထက်၌။ နော ဌိတော၊ မတည်။ (ဝါ) မရပ်။ ဩနတုန္နတေ၊ နိမ့်ရာအရပ်
 မြင့်ရာအရပ်၌။ နစာပိ ဌိတော၊ မတည် (ဝါ) မရပ်။ ဣမေ ဒေါသေ၊ ဤနှစ်ပါး
 သောအပြစ်တို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဝိညုဇာတိကာ၊ ပညာရှိသောသဘော
 ရှိသောသူတို့သည်။ ဧကမန္တံ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌။ (ဝါ)
 တစ်ခုသောအစွန့်အဖျား နံပါးအရပ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏ (ဝါ) ရပ်ကုန်
 သည်။ အဟု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤကား သာဓကအနက်)။

[ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆနိသဇ္ဇဒေါသေ ဝဇ္ဇေတွာ။ သေယျထိဒံ
 အတိဒ္ဓရံ၊ အစွာသန္တံ၊ ဥပရိဝါတံ၊ ဥန္နတပ္ပဒေသံ၊ အတိသမ္မုခံ၊
 အတိပစ္ဆာတိ-ဟူ၍ နေခြင်း အပြစ်ခြောက်ပါးကို ပြ၏။]

တဒါ၊ ထိုအဘေတသတ်မင်းသည် ဘုရားအထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်သော
 အခါ၌။ ဘိက္ခုသံသေ၊ ရဟန်းအပေါင်း၌။ တုဏှိဘာဝဿ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော
 အဖြစ်၏။ အနဝသေသတော။ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဗျာပိတဘာဝံ၊

နံသညဏိအဖြစ်ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ တုဏှိတုတံ တုဏှိတုတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိစ္ဆာ-
ဝစနံ၊ ဝိစ္ဆာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယတော ။ပ။
မေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ နိ။ ယတော ယတော
ဘိက္ခုတော၊ အကြင်အကြင် ရဟန်းသို့။ (တောပစ္စည်း၊ ကမ္မတ္တ)၊ ဝိလောကေတိ၊
စောင်းငဲ့၍ကြည့်၏ (အဋ္ဌကထာကြိယာယူ၍စပ်)။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဟတ္ထန၊ လက်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဟတ္ထဿ၊ လက်၏။ ကုကတောဝေါ၊
ကပ်ဆုပ်အပ်သော အမူအရာ၏အဖြစ်သည်။ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ၊ မည်၏။ အသည-
မောစ၊ လက်ကိုမစောင့်စည်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အသမ္ပညကြိယာ စ၊
ပညာအဆင်အခြင်မရှိသော အမူအရာကိုလည်းကောင်း။ ဇဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။

[အာဘော်ကား။ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ။ ဟတ္ထေန ကုကတံ
ဟတ္ထကုကတံ၊ တမေဝ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ။ (တစ်နည်း) ကုကတဿ ဘာဝေါ
ကုက္ကုစ္စံ။ ဟတ္ထဿ ကုက္ကုစ္စံ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ-ဟူ၍ ပြုစေလိုသည်။
သင်္ဂီတိသုတ်၌ကာ၌ ဟတ္ထေန ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ ကုကတမေဝ
ကုက္ကုစ္စန္တိ ကတော-ဟူ၍ ဖွင့်ပြ၏။]

ပါဒကုက္ကုစ္စန္တိ ဧတ္တာပိ၊ ပါဒကုက္ကုစ္စံဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း၊ တထာ၊
ထိုဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ ဟူသောပုဒ် အတူသာတည်း။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝုတ္တ-
ဝိကပ္ပနော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို အထူးကြံခြင်းအနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
တေန၊ ထိုအဝုတ္တဝိကပ္ပန အနက်ရှိသော ဝါ သဒ္ဓါဖြင့်။ တဒညောပိ၊ ထိုဟတ္ထ-
ကုက္ကုစ္စ စသည်မှ တင်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ ကွေသောတာဒိအသညမော၊ စက္ခု
သောတ စသော မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကံ။
ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တတ္ထ၊ ထိုလူနွေကို စောင့်
စည်းရာ၌၊ သဗ္ဗပဌမော၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော။ စက္ခုအသံယမော၊
စက္ခုမစောင့်စည်းခြင်းကို။ ဒုန္နိဝါရိတော စ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် တားမြစ်အပ်
သည် သာလျှင်တည်း (ဝါ)တားမြစ်နိုင်ခဲ့သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တဒဘာဝံ၊ ထိုစက္ခုအသံယမ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ။
သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏှိတန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ နိ။

ဝိပ္ပသန္နရဟဒမိဝါတိ၊ ကား။ အနာဝိလောဒကသရေမိဝ၊ နောက်ကျခြင်းမှ
ကင်းသော ရေအိုင်ကဲ့သို့ (ဝါ) နောက်ကျခြင်း မရှိသော ရေအိုင်ကဲ့သို့။
ယေနတရဟိ ။ပ။ ဣမိနာမေ ။ပ။ ဟောတူတိ၊ ဟောတူဟူ၍။ သမ္မန္တော၊
စပ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ နိ။)

မှတ်ချက်။ ။ယေနတရဟိ- စသည်ဖြင့် ပဒသမ္ပန္နကို ပြခြင်းသည်
 ဣမိနာ မေ ဥပသမေန ဥဒယဘဒ္ဒေါ ကုမာရော သမန္နာ-
 ဂတော ဟောတု။ ယေနတရဟိ ဥပသမေန ဘိက္ခုသံဃော
 သမန္နာဂတောတိ- ဟူသောပါဠိတော်၌ ယေနတရဟိ
 ဥပသမေန ဘိက္ခုသံဃော သမန္နာဂတော။ ဣမိနာ မေ
 ဥပသမေန ဥဒယဘဒ္ဒေါ ကုမာရော သမန္နာဂတော ဟောတု
 ဟူ၍ ပုဒ်ကိုစပ်အပ်၏ဟု သမ္ပန္နကိုပြသည်။ အဋ္ဌကထာ၌—
 စပ်ခြင်းကို မပြဟု မှတ်အပ်၏။

(၎င်းပါဠိတော် အနက်ကား) တရဟိ- ယခုအခါ၌။ ယေန ဥပသမေန၊
 အကြင် ဣန္ဒြေ ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တော၊ သားဖြစ်သော (ထည့်)။
 ဥဒယဘဒ္ဒေါ၊ ဥဒယဘဒ္ဒ အမည်ရှိသော။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ဣမိနာ
 ဥပသမေန၊ ဤဣန္ဒြေ၏ ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။
 ဟောတု။ ဖြစ်စေသတည်း။ (ဤသို့ ယောဇနာ။) ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အတ္ထက္ကမော၊
 အနက်အစဉ်သည်။ အညော၊ တစ်ပါးတည်း။ (နာ-၂၇) သဒ္ဓက္ကမော၊ သဒ္ဓါ
 အစဉ်သည်။ အညော၊ တစ်ပါးတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေနာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မံ၊ စစနေ၊
 ထိုယေန အစရှိသော စကား၌။ လဒ္ဓေန၊ ရအပ်သော။ ကာယိကဝါစသိကေန၊
 ကိုယ်၌ဖြစ်သော နှုတ်၌ဖြစ်သော။ ဥပသမေန၊ ဣန္ဒြေ၏ ငြိမ်သက်ခြင်းဖြင့်။
 မာနသိကော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဥပသမောပိ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကိုလည်း။ အနု-
 မာနတော၊ ထောက်ဆသောအားဖြင့်။ လဒ္ဓေါ ဗေ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိကတာ ဣမိနာကာရဏေန၊ ကြောင့်။ မာနသိကေနစာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ သီလပသမေနာတိ၊ ကား။ သီလသညမေန၊ သီလတည်းဟူသော
 စောင့်စည်းခြင်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ လောကပကတိယာ၊
 လောကသဘောအားဖြင့်။ သာဓေဇ္ဇော၊ ပြီးစေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဒုလ္လဘဦတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ လဒ္ဓါတိ၊ ကား။
 လဘိတွာ၊ ရ၍။

ဥပသမန္နိ၊ ကား။ အာစာရသမ္ပတ္တိသင်္ခါတံ၊ အကျင့်၏ ပြည့်စုံခြင်းဟု ဆို
 အပ်သော။ သံယမံ၊ စောင့်စည်းခြင်းကို။ ဝေန္တိအာဒိနာ၊ ဝေ ဤသို့ အစရှိ
 သည်ဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣစ္ဆာယ၊ အလို၏။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သောတိ၊ ကား။ အယျကော၊
 အဖိုးကို (ဝါ) အဖိုးဖြစ်သော ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးကို။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒယဘဒ္ဒေါ၊

သည်။ [ဥဒယဘဒ္ဒေါ ဝါ- ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သောအစွဲတစ်နည်းပြသည်။ သော ဥဒယဘဒ္ဒေါ မညိဿတိ- ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ကြိယာနှင့် ကတ္တာအဖြစ်ဖြင့်စပ် ကိဉ္ဇာပီတိ အာဒိ၊ ကိဉ္ဇာပိ ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ တဒတ္ထသမတ္တနံ၊ အဇာတသတ်မင်းသည် ကြံစည်သောအနက်ကို ပြီးစေကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ သာကေသထိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိ။ တံကာလာပေက္ခာယ၊ ထိုသတ် လတ္တံ့သော ကာလကို ငဲ့သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။၊ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သာကေသိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။၊ ဟိသစ္စံ၊ ဧ။၊ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသာကေသိ ဟူသော သဒ္ဒါ သည်။ သမ္ပတိပေက္ခာဝစနံ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလကို ငဲ့သောသဒ္ဒါတည်း။ ပဉ္စပရိ- ဝဇ္ဇောတိ၊ ကား။ ပဉ္စရာဇပရိဝဇ္ဇော၊ ငါးယောက်သော မင်းအဆက်သည် (ဝါ) မင်းငါးဆက်သည်။

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့သော ဥဒါန်းစကားကို။ ရာဇာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ အာဟ နနု၊ ဆိုသနည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ရာဇာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ ကိဉ္ဇိ၊ တစ်စုံတစ်ခုလော စကားကို။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်၊ တည်း။ ဝစီဘေ- ဒေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဥဒါနဝစီဘေဒေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဥဒါန်းကို နှုတ်မြှောက်၍ ဆိုခြင်းကို။ တုဏှိ နိရဝေါတိ ဧတံ ဝစနဒ္ဓယံ၊ တုဏှိ နိရဝေါ ဟူသော သဒ္ဒါနှစ်ခု အပေါင်းသည်။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ် သော စကားတည်း (ဝါ) ဥပစာဖြစ်သော စကားတည်း။ အယန္တိအာဒိ၊ အယံ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ စိတ္တဇာနနာကာရဒဿနံ၊ အဇာတသတ် မင်း၏ စိတ်ကို သိသော အခြင်းအရာကို ပြသော စကားတည်း။ အယံ ရာဇာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ။ပ။ န သက္ခိဿတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာတံ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကိ။ (ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။) ဝစနာနန္တရန္တံ၊ ကား။ ဥဒါနဝစနာရန္တရံ၊ ဥဒါန်းကျူးသော စကား၏ အခြားမဲ့၌။ ယေနာတိ၊ ကား။ ယတ္ထ ပဒေသော၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝါ၊ ကား။ ယေန သောတပထေန၊ အကြင်ရေစီးသော ခရီးဖြင့်။ ယေနပေမန္တိတ္ထောပိ၊ ၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဧသ နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ဧ။

ကတာပရာဓဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသောသူအား။ အာလပနံ နာမ၊ ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်း မည်သည်(ဝါ)ကို။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မုခံ နပ္ပဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။၊ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ အာဂမာ ခေါ် တံ့ မဟာရာဇ ယထာပေမန္တိ ဝစနနိဒ္ဓိဉ္စ၊ အာဂမာ ခေါ် တံ့ မဟာရာဇ ယထာပေမံ ဟူသော စကားဖြင့် ပြအပ်သော။ တဒါ၊ -အဇာ

တသတ်မင်းပြင်နန်းကျူးသော အခါ၌။ တဒတ္တဒီပနာကာရေန၊ ထိုဥဒါန်းကျူးသော ဝကား၏ အနက်ကို ပြသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ နာနာနယဝိစိတ္တံ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ မဇ္ဇေဝနမ္ပိ၊ ချို့မြန် သာယာစွာသော စကားတော်ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ၎င်း။ ဝေဝနံ၊ ဤသို့ မုခံ နပွဒဟံတိ ဟူသော-စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဟံ သစ္စံ၊ ၎င်း။ ဧကမ္ပိ၊ တစ်ခုတည်းဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ သောတုနံ၊ နာကုန်သောသူတို့၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၎င်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၎င်း။ ယံ ဒေသနံ၊ အပြင်ဒေသနာတော်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၎င်း။ အဋ္ဌကထာသု၊ လို၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ မဟောကြားအပ်သော။ တန္တိပဒ်နာမ၊ ပုဒ်အစဉ်မည်သည် (ဝါ) ပါဠိပုဒ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဗ္ဗေသညေဝ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်အစဉ်တို့၏သာလျှင်။ အတ္ထောပိ၊ ကိုလည်း။ ဘာသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတံ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ပဉ္စဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ သမဘာဝါဒိသင်္ခါတေဟိ၊ တူမျှသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟံ သစ္စံ၊ ၎င်း။ မဟာနိဋ္ဌေသေ၊ မဟာနိဋ္ဌေသ ပါဠိတော်၌။

တာဒိတိ အရဟာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ တာဒိ၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ၊ စက္ကာဝိတိ တာဒိ၊ တိဏ္ဍာဝိတိ တာဒိ၊ မုတ္တာဝိတိ တာဒိ၊ တံ နိဋ္ဌေသ တာဒိ။

ကတံ အရဟာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ ? အရဟာ လာဘေပိ တာဒိ၊ ဟလာဘေပိ၊ ယသေပိ၊ အယသေပိ၊ ပသံသာယပိ၊ နိန္ဒာယပိ၊ သုဘေပိ၊ ဒုက္ခေပိ တာဒိ။ ဧကေစ ဗာဟံ ဂန္ဓေန လိမ္မေယံ။ ဧကေစ ဗာဟံ(၄၁-၂၈) ဝါသိယာ တစ္ဆေယျံ၊ အမုသ္မိနတ္ထိရာဂေါ။ အမုသ္မိ-နတ္ထိ ပဋိသော။ [“အဋ္ဌမုဉ္ဇံ ပဋိသံဟုရိ။”] အနုနယပဋိသဝိပွဟိနော ဥက္ကာဟိ နိယာတိဝိတိဝတ္ထော၊ အနုရောဓေရောသေမတိက္ကန္တော၊ ဝေ အရဟာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ။

ကတံ အရဟာ စက္ကာဝိတိ တာဒိ ? အရဟတော ရာဂေါ စက္ကာဝန္တော၊ ဗုဒ္ဓက္ကာဝ ပဟိနော ပဋိနိဿန္တော၊ ဒေါသော။ မောဟော။ ဝေဝနော၊ ဥပနုပဟော။ ပက္ခော။ ပဋ္ဌာသော။ ဣဏာ။ မစ္ဆရိယံ။

မာယာ။ သာဠေယျံ။ ထမ္ဘော။ သာရမ္ဘော။ မာနော။ အတိမာနော။
မဒေါ။ ပမာဒေါ။ သဗ္ဗေ ကံလေသော။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတာ။ သဗ္ဗေ
ဒရဏာ။ သဗ္ဗေပရိဋ္ဌာဟာ။ သဗ္ဗေ သန္တာပါ။ သဗ္ဗာကုသလာ အိ-
သင်္ခါရာ စတ္တာ ဝန္တာ မုတ္တာ ပဟိနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ။ ဧဝံ အရဟတော၊
မုတ္တာဝိတိ တာဒိ။

ကထံ အရဟတော တိဏ္ဍာဝိတိ တာဒိ။ အရဟတော ကာမောဓံ တိဏ္ဍော
ဘဝေါဓံ တိဏ္ဍော၊ ဒိဋ္ဌောဓံ တိဏ္ဍော၊ အဝိဇ္ဇောဓံ တိဏ္ဍော၊ သမ္ဗု-
သံသာရပထံ တိဏ္ဍော၊ ဥတ္တိဏ္ဍော၊ နိဇ္ဇိဏ္ဍော၊ အတိဏ္ဍန္တော၊ သမ-
တိဏ္ဍန္တော၊ ဝိတိဝတ္တော။ သော ဝုဠဝါသော စိဏ္ဍစရဏော ဇာတိ-
မုဇ္ဈသံသာရော။ နတ္ထိ တဿ ပုနဗ္ဗဝေါတိ။ ဧဝံ အရဟတော တိဏ္ဍာ-
ဝိတိ တာဒိ။

ကထံ အရဟတော မုတ္တာဝိတိ တာဒိ။ အရဟတော ရာဂါ စိတ္တံ
မုတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တံ၊ ဒေါသာ စိတ္တံ မုတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တံ။ မောဟာ
စိတ္တံ မုတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တံ။ ကောဓာ ဥပနာဟာ။ မက္ခာ ပဋ္ဌာသော။
ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယာ။ မာယာယ။ သာဠေယျာ။ ထမ္ဘော။ သာရမ္ဘော။
မာနော။ အတိမာနော။ မဒေါ။ ပမာဒေါ။ သဗ္ဗကံလေသေဟိ။ သဗ္ဗဒုစ္စ-
ရိတေဟိ။ သဗ္ဗဒရဏေဟိ။ သဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟေဟိ။ သဗ္ဗသန္တာပေဟိ။
သဗ္ဗာကုသလာဘိ သင်္ခါရေဟိ စိတ္တံ မုတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တံ။ ဧဝံ
အရဟတော မုတ္တာဝိတိ တာဒိ။

ကထံ အရဟတော တံနိဇ္ဇေသော တာဒိ။ အရဟတော ‘သီလေ သတိ
သီလဝါ’တိ တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ။ ‘သဒ္ဓါယ သတိ သဒ္ဓေါ’တိ တံ နိဇ္ဇေသော
တာဒိ။ ‘ဝီရိယေ သတိ ဝီရိယဝါ’တိ တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ။ ‘သတိယာ
သတိ သတိမာ’တိ တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ။ ‘သမာဓိမိ သတိ သမာဟိ-
တော’တိ တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ။ ‘ပညာယ သတိ ပညာဝါ’တိ တံ နိဇ္ဇေသော-
တာဒိ။ ‘ဝိဇ္ဇာယ သတိ ဧဝံဇော’တိ တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ။ ‘အဘိ-
ညာယ သတိ ဆဋ္ဌာသိညော’တိ တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ။ ဧဝံ အရဟတော
‘တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ’တိ။ တာဒိတိ အရဟတော ပဉ္စဟာကာရေဟိ ။ပ။
တံ နိဇ္ဇေသော တာဒိ ဟူသော။ ဧဝံဝစနံ။ ကိ။ ဝုတ္တံ။ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာ၌ အရဟတော ရာဂေါ စတ္တာ ဝန္တာ မုတ္တာ ။ပ။ မာယာ-
သာဠေယျံ။ ၎င်းဝါကျ ကျနေသည် ဖြစ်၍ ကျသည်ကို သိစေ
ခြင်းငှာ သာဓက ပါဠိတော်ကို ပေယျာလမထိုးဘဲ အကုန်ဖော်၍
ရေးလိုက်သည်။ “တာဒိတိ အရဟတော” ဟူသော အစပုဒ်ကိုလည်း
သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ သံဝဏ္ဏနာ စုံအောင် သာဓက မှသင့်သောကြောင့်
အစုံပါစေခြင်းငှာ ထည့်လိုက်သည်။

(သာဓက ပါဠိတော် အနက်ကား) တာဒိတိ။ တာဒိ ဟူသည်ကား။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်း တို့ဖြင့်။ တာဒိ၊ တူသောသဘော ရှိတော်မူ၏ [ပါဠိတော်နိဿယ။ (ဝါ) မြေကဲ့သို့ သည်းခံခြင်း သဘောရှိ၏ (ဝါ) မြေကြီးကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သဘောရှိ၏ ဟု ယေဘုယျ။ တမိဝ နံ ပဿတိတိတာဒိ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။] ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ နှစ်ပါး၌ (ဝါ) အလိုရှိအပ်သော အာရုံ၊ အလိုမရှိအပ်သော အာရုံနှစ်ပါး၌။ တာဒိ၊ ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်းကို လွန်၍ တည်သော သည်းခံခြင်း ဟူသော တူသော သဘောရှိတော်မူ၏ (ဝါ) ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၌ အတူကဲ့သို့ ရှု တတ်သောသဘောရှိတော်မူ၏ (တံသဒိသမိဝ နံ ပဿတိတိတာဒိဟု ဝစနတ္ထပြု)။ စတ္တာဝီ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်အပ်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ကိလေသာတို့ကိုစွန့်အပ် ပြီးသော သတ္တိကြောင့်။ တာဒိ၊ တာဒိမည်တော်မူ၏ (ဝါ) မြေကဲ့သို့ သည်းခံခြင်း သဘောရှိတော်မူ၏။ တိဏ္ဍာဝီ၊ သံသရာကို လွန်မြောက်တော်မူပြီ (ဝါ) သံသရာ တည်းဟူသော ဤမှာဘက်ကမ်းကို ကူးမြောက်တော်မူပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သံသရာကိုလွန်မြောက်ပြီးသော သတ္တိကြောင့် (ဝါ) သံသရာ တည်းဟူသော ဤ မှာဘက်ကမ်းကို ကူးမြောက်တော်မူပြီးသောသတ္တိကြောင့်။ တာဒိ၊ မည်တော်မူ ၏။ မုတ္တာဝီ၊ ရာဂအစရှိသောကိလေသာမှ လွတ်တော်မူပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ရာဂ အစရှိသောကိလေသာမှ လွတ်တော်မူပြီးသော သတ္တိကြောင့်။ တာဒိ၊ မည်တော် မူ၏။ တံနိဋ္ဌေသာ၊ ထိုသီလသဒ္ဓါအစရှိသည် ရှိ၏ဟူ၍ ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒိ၊ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ မည်တော်မူ၏။ (ဤသို့ ပြန်၍စပ်)။

အရဟတာ၊ ရဟန္တာသည်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ၊ ၌။ တာဒိ၊ မြေကြီးကဲ့သို့ သည်းခံခြင်း သဘောရှိသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ အရဟာ၊ သည်။ လာဘေပိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော လာဘ်ကို ရခြင်း၌လည်း။ တာဒိ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းမရှိ မြေကြီးနှင့်တူသောသဘော ရှိတော်မူ၏။ အလာဘေပိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသောလာဘ်ကို မရခြင်း၌လည်း။ တာဒိ၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းမရှိ မြေကြီးနှင့်တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ယသေပိ၊ အခြံအရံရှိခြင်း၌လည်း။ တာဒိ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းမရှိ မြေကြီးနှင့် တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ အယသေပိ၊ အခြံအရံမရှိခြင်း၌လည်း။ တာဒိ၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းမရှိ မြေကြီးနှင့်တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ပံသံသာယပိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုရာ၌လည်း။ တာဒိ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းမရှိ မြေကြီးနှင့်တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ နိန္ဒာယပိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုရာ၌လည်း။ တာဒိ၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းမရှိ မြေကြီးနှင့်တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ သုခေပိ၊ ချမ်းသာခြင်း၌လည်း (ဝါ) ကာယိကသုခ ဖြစ်ခြင်း၌လည်း။ တာဒိ၊ နှစ်သက်

ဝမ်းမြောက်ခြင်း မရှိ။ မြေကြီးနှင့် တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ဒုက္ခေပိ၊ ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း (ဝါ) ကာယံက ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၌လည်း။ တာဒိ၊ နှလုံးမသာ မယာခြင်း မရှိ။ မြေကြီးနှင့် တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ဧကဓမ္မေ၊ အချို့ သောသုတို့သည်။ ဗာဟံ၊ လက်ရုံးတစ်ဘက်ကို။ ဂန္ဓေန၊ စတုဇာတိကန့်သရည် ဖြင့်။ လိမ္မေယျ၊ လိမ်းကျံကုန်ရာ၏။ ဧကဓမ္မေ၊ အချို့သောသုတို့သည်။ ဗာဟံ၊ လက်ရုံးတစ်ဘက်ကို။ ဝါသိယာ၊ တစည်းပဲခွပ်ဖြင့်။ တစ္ဆေယျ၊ ရွှေကုန်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ "ဧကဓမ္မေ-ဟူ၍ ကျောက်စာ ပါဠိတော်မူရှိသည်။ ဋီကာပါဠိ၌ ဧကဓမ္မေ-ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းပါဠိရှိတိုင်း ယောဇနာမူ။ ဧကံဗာဟံ၊ လက်ရုံးတစ်ဘက်ကို။ ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ စေလိမ္မေယျ၊ အကယ်၍ လိမ်းကျံကုန်ငြားအံ့။ ဧကံဗာဟံ၊ ကံ။ ဝါသိယာ၊ ဖြင့်။ စေတစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ ရွှေကုန်ငြားအံ့။ ဤသို့ ယောဇနာ၊ အနုမတိပရိကပ္ပတ္ထေသုသတ္တမိ-ဟု ကစွည်းသုတ်ရှိသောကြောင့် သတ္တမိယေျဝိဘတ်သည် ပရိကပ္ပအနက်၌ ဖြစ်ရကား ပရိကပ္ပ-ဝါစကစေသဒ္ဓါ မလိုသောကြောင့်။ ဧကဓမ္မေ-ဟူသောပါဠိသာ သင့်မြတ်၏ဟု မှတ်သင့်၏။

အမှတ်။ ဤနံသာဖြင့် လိမ်းကျံရာ၌။ ရာဂေါ၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်းရာဂသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အမှတ်။ ဤတစည်းပဲခွပ်ဖြင့် ရွှေရာ၌။ ပဋိဗော၊ ထံပါးခြင်းသည် (ဝါ) အမျက်ထွက်ခြင်း ကောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အနုနယပဋိဗာဝိပ္ပဟိနော၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏ (ဝါ) စွန့်တတ်၏ (ဝါ) စွန့်ပယ် အပ်ပြီးသော ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်းရှိ၏။ ဥဒ္ဓါတိနိဂ္ဂါတိဝိတိဝတ္ထော၊ ချစ်သော အားဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း၊ မုန်းသောအားဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်းကိုလွန်၍ တညီ တော်မူ၏။

[ဥဒ္ဓါတိနိဂ္ဂါတိ-ဟူ၍မုဒ္ဓေ ဂွနှင့် ဋီကာ၌ရှိ၏။ ဥဒ္ဓါတိ နိဂ္ဂါတိ-ဟူ၍ ဓန္တေ တအက္ခရာနှင့်ရှိသော ပါဠိသာ သင့်၏။]

အနုရောဓဝိရောဓသမတိက္ကန္တော၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းကို ကောင်းစွာလွန် တော်မူပြီ (ဝါ) မဆန့်ကျင်ခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ကောင်းစွာလွန်တော်မူပြီ။

[ဋီကာ၌ အနုရောဓဝိရောဓသောဝိတိက္ကန္တော - ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ မသင့်။ သမတိက္ကန္တော-ဟူ၍သာ ပါဠိတော်ရှိတိုင်း သင့်မြတ်၏။]

ဝေံ၊ သို့။ အရဟတ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ၊ ဌ။ တာဒိ၊ တူသော သဘော ရှိတော်မူ၏ (ဝါ) သာယာနှစ်သက်ခြင်းမရှိ အမျက်ထွက်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ မြေကြီးနှင့်တူသော သဘော ရှိတော်မူ၏။

အရဟတ၊ သည်။ စတ္တာဝိ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ တာဒိမည်သည်။ ကထံဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား (ဝါ) သည်။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ စတ္တာ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တော၊ အန်အပ်ပြီ။ မုတ္တာ၊ လွှတ်ပြီ (ဝါ) လွှတ်အပ်ပြီ။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌော၊ တစ်ဖန် စွန့်အပ်ပြီ။ ဒေါသော၊ ကို။ စတ္တာ၊ ပြီ။ ပ။ ပဋိနိဿဋ္ဌော၊ ပြီ။ (မောဟော စသော ပါဌ်တို့၏ နောက်၌ စတ္တာ-စသော ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်၍ ယောဇနာ)။ မောဟော၊ မောဟကို။ ကောဇော၊ အမျက် ထွက်ခြင်းကို။ ဥပနာဟော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို။ မက္ခော၊ သူကျေးဇူးကို ချေခြင်း ကို။ ပဋ္ဌာသော၊ အဖျင်းဖျင်းမှုခြင်းကို (ဝါ) အင်တူပြိုင်ခြင်းကို။ ဣဿာ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ငြ။ စုစောင်းမြောင်းခြင်းကို။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းကို (ဝါ) မိမိစည်းစိမ်ချမ်းသာကို လျှိုဝှက်ခြင်းကို။ မာယာ၊ လှည့် ပတ်ဖြားယောင်းခြင်းကို။ သာဌေယျ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းကို။ ထမ္မော၊ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်ခြင်းကို။ သာရမ္မော၊ သူတစ်ပါးတို့အား ချုပ်ချယ်ခြင်းကို။ မာနော၊ မာန်မှုခြင်းကို။ အတိမာနော၊ အလွန်မာန်မှုခြင်းကို။ မဒေါ၊ ယစ်ခြင်းကို။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။ စတ္တာ၊ ပြီ။ ဝန္တော၊ ပြီ။ မုတ္တာ၊ ပြီ။ ပဟိနော၊ ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌော၊ ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ စတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဝန္တော၊ ကုန်ပြီ။ မုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ပဟိနော၊ ကုန်ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌော၊ ပြီ။ (ဤသို့နောက် ကြိယာတို့နှင့် ယှဉ်၍ အသီးသီးယောဇနာ)။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒုစ္စရိတာ၊ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့ကို။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒရထာ၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်း စိတ်၏ပူပန်ခြင်းတို့ကို။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပရိဋ္ဌာဟာ၊ ပူပန်ခြင်းတို့ကို။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သန္တာပါ၊ ပူပန်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို။ သဗ္ဗေ၊ ကုသလာဘ် သင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံကုန်သော အကုသိုလ်အဘိသင်္ခါရကုသိုလ်အဘိ သင်္ခါရတို့ကို။ စတ္တာ၊ စွန့်အပ်ကုန်ပြီ။ ဝန္တော၊ အန်အပ်ကုန်ပြီ။ မုတ္တာ၊ လွှတ်ကုန်ပြီ (ဝါ) လွှတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌော၊ တစ်ဖန်စွန့်အပ်ကုန်ပြီ။ ဝေံ၊ သို့။ အရဟတ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတ္တာဝိ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်တော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ မည်တော် မူ၏။

အရဟတံ၊ သည်။ တိဏ္ဍာဝီ၊ သံသရာကို လွန်မြောက်တော်မူပြီ(ဝါ) သံသရာ
 တည်းဟူသော ဤမှားဘက်ကမ်းကို ကူးမြောက်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တာဒိ၊ တာဒိမည်သည်။ ကထံဟောတိ၊ နည်း။ အရဟတံ၊ သည်။ ကာမောသံ၊ ကို။
 တိဏ္ဍာဝီ၊ လွန်မြောက်တော်မူပြီ။ ဘဝေါသံ၊ ကို။ တိဏ္ဍာဝီ၊ ပြီ။ ဒိဋ္ဌောသံ၊
 ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ဩဇာကို။ တိဏ္ဍာဝီ၊ လွန်မြောက်တော်မူပြီ။ အဝိဇ္ဇောသံ၊
 အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောဩဇာကို။ တိဏ္ဍာဝီ၊ လွန်မြောက်တော်မူပြီ။ သဗ္ဗသံသရ-
 ပသံ၊ အလုံးစုံသော သံသရာတည်းဟူသောခရီးကို။ တိဏ္ဍာဝီ၊ ပဌမဂ်ဖြင့်
 လွန်မြောက်ပြီ။ ဥတိဏ္ဍာဝီ၊ ဒုတိယမဂ်ဖြင့် ကူးမြောက်ပြီ။ နိတိဏ္ဍာဝီ၊ တတိယ
 မဂ်ဖြင့်ကူးမြောက်ပြီ။ အတိက္ကန္တော၊ စတုတ္ထမဂ်ဖြင့်လွန်မြောက်ပြီ။ သမတိက္ကန္တော၊
 အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပြီ။ ဝီတိဝတ္ထော၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဉာဏ်ဖြင့် လွန်မြောက်ပြီ။ သော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝုဠဝါသော၊
 သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်တည်းဟူသော အကျင့်သတင်းရှိတော်မူ၏။ (ဝုသိတဝါ
 သော ဟူသောပါဌ်နှင့် အနက်တူ၏)။ (တစ်နည်း) ဝုဠဝါသော၊ ဆယ်ပါးသော
 အရိယာတို့၏ နေခြင်းဖြင့်နေလည်းနေ၏၊ ထလည်းထတော်မူ၏။ စိဏ္ဏစရဏော၊
 သီလနှင့်တကွသော ရှစ်ပါးသော သမာပတ်၌ လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီတော်
 ရှိတော်မူ၏။ ဇာတိမရဏသံသာရော၊ ဇာတိမရဏတည်း ဟူသော ရွှေ့ခြင်း
 ရှိ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တစ်ဖန်ဘဝသစ်၌ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ အရဟတံ၊ သည်။ တိဏ္ဍာဝီ၊ သံသရာကို
 လွန်မြောက်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ တာဒိမည်တော်မူ၏။

အရဟတံ၊ သည်။ မုတ္တာဝီ၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်တော်
 မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ တာဒိမည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။
 အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား(မုတ္တံ၌စပ်)။ (ဝါ) ၏(စိတ္တံ၌စပ်)။ ရာဂါ၊ မှ။
 စိတ္တံ၊ သည်။ မုတ္တံ၊ လွတ်ပြီ။ ဝိမုတ္တံ၊ အထူးအားဖြင့်လွတ်ပြီ။ သုဝိမုတ္တံ၊
 ကောင်းစွာလွတ်ပြီ ။ပ။ သဗ္ဗာကုသလာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ အလုံးစုံကုန်သော
 အကုသလာဘိသင်္ခါရ ကုသလာဘိသင်္ခါရတို့မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ မုတ္တံ၊ လွတ်ပြီ။
 ဝိမုတ္တံ၊ အထူးသဖြင့်လွတ်ပြီ။ သုဝိမုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့်လွတ်ပြီ။
 ဝေ၊ သို့။ အရဟတံ၊ သည်။ မုတ္တာဝီ၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်တော်
 မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိ၊ မည်တော်မူ၏။

အရဟတံ၊ သည်။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုသီလသဒ္ဓါအစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏
 ဟူ၍ ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒိ၊ တာဒိမည်သည်။ ကထံဟောတိ၊
 နည်း။ အရဟတံ၊ သည်။ သီလေ၊ သီလသည်။ သတိ၊ ထင်ရှားရှိသည်ရှိသော်။
 သီလဝါ၊ သီလရှိသောသူ ဟူ၍(ဝါ)သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊

ထိုသီလဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့် (ဝါ) ထိုသီလဖြင့် ဆိုခြင်းကိုရခြင်းကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါတရားသည်။ သတိ၊ သော။ သဒ္ဓါတိ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုသဒ္ဓါတရားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ ဝီရိယေ၊ ဝီရိယသည်။ သတိ၊ သော။ ဝီရိယတိ၊ ဝီရိယနှင့်ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုဝီရိယဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ သတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော။ သတိမာတိ။ သတိနှင့်ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုသတိဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ သမာဓိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော။ သမာဟိတောတိ၊ တည်ကြည်ခြင်းသမာဓိနှင့်ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုသမာဓိဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ ပညာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော။ ပညတိ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုပညာဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးသည်။ သတိ၊ သော။ တေဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုဝိဇ္ဇာဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ အဘိညာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော။ ဆဋ္ဌာဘိညောတိ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုအဘိညာဉ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏။ ဧဝံ သို့။ အရဟတ၊ သည်။ တံနိဒ္ဒေသ၊ ထိုသီလစသည်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်။ တာဒါ မည်၏ (ဤကား သာဓကအနက်)။

ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာဒိနံ၊ တာဒိဂုဏ်ရှိကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရိယာသဘာဝကတ္ထိတက်။ အတိသယော၊ လွန်ကဲသော(ဝါ)လွန်၍ဖြစ်သော။ တာဒါ၊ တာဒါမည်တော်မူ၏။ (ဝါ) တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူ၏(ဝါ) မြေကြီးနှင့်တူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စသစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကာဠုကာရာမသုတ္တန္တေ၊ ဌ။ ဣတံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ နတ္ထိတိ ဝဒါမိတိ၊ ဟူသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တဝေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ သာလျှင်တည်း။ (အနက်ကား) (နာ-၂၉) ဘိက္ခဝေ။ တို့။ ဣတံခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗေသု၊ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့အပ် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံခြောက်ပါးတရားတို့၌။ တာဒိယေဝ၊ မြေကြီးနှင့်တူသော သည်းခံခြင်း သဘော ရှိတော်မူခြင်းသည်သာလျှင်။ တာဒါ မည်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တမ္ဘာတာဒိမ္မာ၊ ထိုတာဒိမ္မာ အညော၊ တစ်ပါးသော။ တာဒါ၊ မြေကြီးကဲ့သို့ သည်းခံခြင်းသဘောရှိသော။ ဥတ္တရိတရောဝါ၊ အထူးသဖြင့် လွန်ကဲသော သူသည်လည်းကောင်း။ ပဏိတတရောဝါ၊ အထူးသဖြင့် မြင့်မြတ်သော

သုတ္တ

သမညဗလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၈၅

သုသညလည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ ငါတုရား သည်။
 ဝဒါမိ၊ ဤ (ဤကား သာဓကအနက်)။ အထ ပုဗ္ဗော နယော၊ ရှေးဆီအပ်
 ပြီးသော နည်းသည်။ ယုတ္တောဝါ၊ သင့်သည်မှလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။
 အယုတ္တောဝါ၊ မသင့်သည်မှလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဝါ အပရော နယော၊
 နည်းတစ်ပါးကို။ မယာ၊ ငါဋီကာဆရာသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ ပဉ္စဝိဓာရိ-
 ယိဒ္ဓိသိဒ္ဓေဟိ၊ ငါးပါးအပြားရှိကုန်သောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးကုန်
 သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ တာဒိလက္ခဏေ၊
 တာဒိဂုဏ်သဘောလက္ခဏာ၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာ တည်တော်မူ၏။
 ဣတိအဟံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အာယသ္မတာ၊ ရှည်သော
 သက်တော်ရှိတော်မူသော။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူ
 သော အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမပွေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဋိ
 တော်၌—

ကတမာ အရိယာ လူဇ္ဈိ ။ပ။ သတော သမ္မဇာနောတိ။

သမ္မဇာနော-ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သာဓကအနက်ကား)
 အရိယာလူဇ္ဈိ၊ အရိယာတို့၏ တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤတုရား
 သာသနာတော်၌။ တိက္ခ၊ အရိယာဖြစ်သောရဟန်းသည်။ ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်
 ရွံရှာဖွယ်ရှိသော အာရုံ၌။ အပ္ပဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိဟု အမှတ်
 ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရေယျံ၊ နေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ
 အာကခံတိ၊ အကယ်၍အလိုရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိကူလအာရုံ၌။ အပ္ပဋိကူလသည်၊
 စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်မရှိဟု အမှတ်သညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။
 အပ္ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌။ ပဋိကူလသည်၊ စက်ဆုပ်
 ရွံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရေယျံ၊ အံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ သစေ အာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပဋိကူလအာရုံ၌။ ပဋိကူလသည်၊
 စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ ပဋိကူလေစ၊
 ခြံလည်းကောင်း။ အပ္ပဋိကူလေစ၊ ခြံလည်းကောင်း။ အပ္ပဋိကူလသည်၊ ၍။
 အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရေယျံ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေအာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊
 ထိုပဋိကူလအာရုံ အပ္ပဋိကူလအာရုံ၌။ အပ္ပဋိကူလသည်၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။
 ပဋိကူလေစ၊ ခြံလည်းကောင်း။ အပ္ပဋိကူလေစ၊ ခြံလည်းကောင်း။ ပဋိကူလည်၊
 ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရေယျံ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေအာကခံတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊
 ထိုပဋိကူလအာရုံ အပ္ပဋိကူလအာရုံ၌။ ပဋိကူလသည်၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။
 ပဋိကူလေစ၊ ခြံလည်းကောင်း။ အပ္ပဋိကူလေစ၊ ခြံလည်းကောင်း။ တဒဘယံ၊
 ထိုနှစ်ပါးစုံသော ပဋိကူလအာရုံ အပ္ပဋိကူလအာရုံကို။ အဘိနိဝိဇ္ဈိတော၊

၈၆

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ဂဟ

၂-သမညဖလ

ဖောက်သွင်း၍။ ဥပေက္ခာကော၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အပုဂ္ဂိုလ် အာရုံနှစ်ပါးစုံ၌။ ဥပေက္ခာကော၊ ၍။ သတော၊ ၍။ သမ္ပဇာနော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ (ဤကား သာဓကအနက်။)

ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သာသနတော၊ မှ။ ဗဟိ၊ အပဖြစ်သော။ သမယေ၊ အခါ၌။

၁၆၂။ သောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုသံသယ၊ အား။ ဝန္တနာကာရော၊ ရှိခိုးသော အခြင်းအရာသည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ လောကသိဒ္ဓါယ၊ လောက၌ပြီးသော။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဇေတံ၊ ငှါ၊ ရာဇာနန္ဒီအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဩကာသန္တိ၊ ကား။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဌာနံ၊ မေးအပ်သော အရပ်ကို။

န မေ ပညာဝိသုဒ္ဓိနေ ဘာရော အတ္ထိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌ (ဝါ) အလုံးစုံသောအာရုံတို့၌။ အပုဂ္ဂိုဟတဉာဏစာရတာယ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိသော ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ အာပန္နာယ၊ ရောက်သည်ကို။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၍(ဝါ)ကြောင့်။ ယဒိ အာကင်္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေယေဝ၊ ဆိုသော်လျှင်။ သေသော အတ္ထော၊ သည်။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ သဗ္ဗံတေ ဝိသုဒ္ဓိယောမိတိတ္ထောပိ၊ ၌လည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။ ဟိသစ္စံ၊ ၍။ ယံ အာကင်္ခသိ၊ တံ ပုစ္ဆာတိ ဝစနေနေဝ။ ယံပ။ ပုစ္ဆ-ဟူသော ဤစကားဖြင့်သာလျှင်။ အယံအတ္ထော၊ သည်။ သိဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ အသာဓာရဏံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝကတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ၊ သဗ္ဗညုဘုရား၏ ဖိတ်ခြင်းကို (ဝါ) အလုံးစုံကို သိသော အားဖြင့် ဖိတ်ခြင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၍။ ယဒါကင်္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ နဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ မဆိုကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့မဆိုကုန်သည်ရှိသော်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ သုတူတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၍။ ပဒေသဉာဏေယေဝ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှသောဉာဏ်၌သာလျှင်။ ဌိတတ္ထာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓါပန၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်ကား။ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ၊ ကို။ ပဝါရေန္တိ၊ ဖိတ်ကုန်၏။ ဣတိသမ္ပန္နော၊ ဤသို့ စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။

ပုစ္ဆာဝုသော ယဒါကင်္ခသီတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ သုတ်ပုဒ်တို့သည်။ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ အကြင်မေးလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ တံ ခဿနတ္ထံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြခြင်းငှာ။ ယက္ခနရိန္ဒ ဒေဝသမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကောနန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ဝိတ္တာရယိဿာမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာဝုသော ယဒါကင်္ခသီ-စသော သုတ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပုစ္ဆာဝုသော ယဒါကင်္ခ- သီတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ပုစ္ဆာဝုသော ယဒါကင်္ခသီ ဟူသောစကားသည်။ အာဠာ-
 ၀ကဿ၊ အာဠာဝက အမည်ရှိသော (နှာ-၃၀)။ ယက္ခဿ၊ ဘိလူးအား။ ဩကာသကရဏံ၊ အခွင့်ပြုသော စကားတည်း။ ပုစ္ဆမဟာရာဇာတိဣဒံဝစနံ၊ သည်။ နရိန္ဒာနံ၊ မင်းတို့အား။ ဩကာသကရဏံ၊ တည်း။ ပုစ္ဆဝါသဝါ- တိ အာဒိ၊ ပုစ္ဆဝါသဝ ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ ဒေဝါနမိန္ဒဿ၊ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းအား။ ဩကာသကရဏံ၊ တည်း။ တေနဟိတိအာဒိ၊ သည်။ သမဏာနံ၊ တို့အား။ ဩကာသကရဏံ၊ တည်း။ ဗာဝရိဿစာတိ- အာဒိ၊ သည်။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့အား။ ဩကာသကရဏံ၊ တည်း။ ပုစ္ဆမံ- သတိယာတိအာဒိ၊ သည်။ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ ပရိဗ္ဗိဇ်တို့အား။ ဩကာသကရဏံ၊ အခွင့်ပြုသော စကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါသဝါတိဣဒံဝစနံ၊ သည်။ ဒေဝါနမိန္ဒာလပနံ၊ သိကြားမင်းကို ခေါ်သောစကားတည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဒေတံတံဝစနံ၊ ထိုပုစ္ဆဝါသဝမံပဉ္စ အစရှိသော စကားကို။ သက္ကပဉ္စ- သုတ္တေ၊ သက္ကပဉ္စသုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မနသိစ္ဆသီတိ၊ ကား။ မနသ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိအံ့။

ကတာဝကာသာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမေ၊ သင်တို့ကို။ မယ၊ ငါတုရားသည်။ ကတောကာသာ၊ ပြုအပ်ပြီးသောအခွင့် ရှိကုန်၏ (ဝါ) အခွင့် ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗာဝရိဿ၊ ဗာဝရိ အမည်ရှိသော။ တုယိဉ္စ၊ သင်ပုဏ္ဏားအားလည်းကောင်း။ အဇိတဿစ၊ အဇိတအားလည်း ကောင်း။ သေသာနံ၊ သင်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေသဉ္စ၊ အလုံးစုံသော သူတို့အားလည်းကောင်း။ ယံ ကိဉ္စိသဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သံသယံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ မနသ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဣစ္ဆထ၊ မေးခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆဝေါ ပုစ္ဆထ၊ မေးကြကုန်လော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ ဗာဝရိဿ၊ ဗာဝရိ ပုဏ္ဏားအား (ဝါ) ၏။ သံသယံ၊ ကို။ မနသ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆဝေါ၊ မေးကုန် လော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဝုမှကံ ပန၊ သင်တို့အားကား။ သံသယံ၊ ကို။ မနသ၊ စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ အညထာ စ၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) တစ်ပါးသော ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ယထာ၊

ဖြင့်။ ဣစ္ဆယ၊ အလိုရှိကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆဝေါ၊ မေးကုန်လော။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရားအလိုတော်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ဗာဝရီ၊ ဗာဝရီအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သံသယံ၊ ကို။
 မနသာဝ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပုစ္ဆထ၊ မေးကုန်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တေ-
 ဝါသိကေ၊ အနီးနေတပည့်တို့ကို။ အာဏာပေသိ၊ စေခိုင်း၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 အနာဝရဏဒဿာဝီ ။ပ။ ဝါစာယဝိဿဇ္ဇိယတိတိ၊ ဝိဿဇ္ဇိယတိ ဟူသော
 စကားကို (ဘဂဝတာ၊ သည်။ သုတ္တနိပါတေ၊ ၌)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 (သာကေအနက်ကား) အနာဝရဏဒဿာဝီ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိ
 သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်။
 ယဒိ ဘဝိယတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ပညေ၊
 ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတေ၊ မေးသည်ရှိသော်။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇိယတိ၊
 ဖြေဆိုတော်မူလတ္တံ့ (ဤကား အနက်)။

တဒေတံ တံ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအနာဝရဏဒဿာဝီ စသောစကားကို၊ ပါရာ-
 ယနဝဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပုစ္ဆ မံ သဘိယာတိအာဒိပိ၊
 ပုစ္ဆ မံ သဘိယ ဤသို့ အစရှိသော စကားကိုလည်း။ ပါရာယနဝဂ္ဂေ၊ ၌။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဗုဒ္ဓဘူမိန္ဒြိယ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဌာနံ၊ ဘုရားအရာသို့ (ဝါ) ဘုရားအဖြစ်သို့။
 အာသဝက္ခယဉာဏဉ္စ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဌာနံ၊ မည်၏ (တစ်နည်း- ဗုဒ္ဓဘူမိ၊ ဗုဒ္ဓဘူမိ
 မည်၏)။ ဗောဓိသတ္တဌာနံ၊ ဘုရားလောင်းတို့၏ အရာသည်လည်းကောင်း။
 ပါရမီသမ္ပရဏဉာဏံ၊ ပါရမီ၏ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ဉာဏ်သည် လည်း
 ကောင်း (ဝါ) ပါရမီတည်းဟူသော သမ္ဘာရ၌ဖြစ်သောဉာဏ်သည်လည်းကောင်း။
 ဗောဓိသတ္တ ဘူမိ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဘူမိသုဒ္ဓေါ၊ သည်။
 အဝတ္ထာ ဝါစကော၊ အခိုက်အတန့်ကိုဟော၏။ ဗုဒ္ဓါဝတ္ထံ၊ ဘုရားဖြစ်သော အခိုက်
 အတန့်သည်။ ဗောဓိသတ္တာဝတ္ထာယံ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်သော အခိုက်အတန့်၌။
 ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိစ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ကေတ္တနယေန၊ ကေတ္တနည်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တေသု၊ ကုန်သေး။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။
 အဝတ္ထာယေဝ၊ အခိုက်အတန့်တို့သည်သာလျှင်။ တံ၊ ထိုဘုရားအဖြစ် အခိုက်
 အတန့်ကို။ တဒါကာရနိဿိတာ၊ ထိုအခိုက်အတန့် အခြင်းအရာအားဖြင့် မှီကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ယော ဘဂဝါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗောဓိသတ္တဘူမိယံ၊ ဘုရားလောင်း
 အရာ၌ (ဝါ) ဘုရားလောင်းအဖြစ်၌ (ဝါ) ဘုရားလောင်း အခိုက်အတန့်၌။
 ပဒေသညဏေ၊ တစ်စိတ်တဒေသဖြစ်သော ဉာဏ်၌ (ဝါ) ဉာဏ်တစ်စိတ်၌။

ဌိတော၊ တညတော်မူလျက်။ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ၊ အလုံးစုံကို သိသောအားဖြင့်
 ဖိတ်ခြင်းကို (ဝါ) သဗ္ဗညုဘုရားကဲ့သို့ ဖိတ်ခြင်းကို။ ပဝါရေတိ၊ ဖိတ်၏။ တဿ-
 ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ (ဝါ) ဘုရားလောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ထို
 မြတ်စွာဘုရား၏။ တဒေဝ၊ ထိုဖိတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျတ်
 ခတ်တီး အံ့ချီးဖွယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။
 ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဝါရေတိ၊ ဖိတ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။
 ကောဏ္ဍညပညာနိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကောဏ္ဍညပညာနိ
 အစရှိသောဂါထာ၌။ ကောဏ္ဍည၊ တိ၊ ကား။ ဂေါတ္ထဝသေန၊ အနွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။
 သရဘဂံ၊ သရဘဂံရသေ့ကို။ အာလပန္နိ၊ ရွှေရူခေါ်ကုန်၏။ ဝိယာကရေ-
 ဟိတိ၊ ကား။ ဗျာကရေဟိ၊ ဖြေကြားလော့။ သာဓုရူပါတိ၊ ကား။ သာဓု-
 သဘာဂါ၊ ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မောတိ၊ ကား။ သနန္တ-
 နော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ပဝေဏိဓမ္မော၊ အစဉ်အဆက်ဖြစ်သောသဘောတည်း။
 ယန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာဂမနကြိယာပရာမသနံ၊ ရောက်လာခြင်းကြိယာကို
 သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။
 အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာ၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဝိယာကရေဟိ၊
 ဖြေကြားလော့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ကာတဗျော၊ ၏။

ဝုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သီလပညာဒီဟိ၊ သီလပညာတို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တိ၊ ကြီးပွား
 ခြင်းသို့ရောက်သောသို့။ ဂရုံ၊ အလေးပြုအပ်သောသို့။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ သေ ဘာရေတိ၊ ကား။ သံသယုပစ္စေဒန သင်္ခါတော၊
 ယုံမှားသံသယကိုဖြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော(ဝါ)ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း
 ဟုဆိုအပ်သော။ ဧသော ဘာရော၊ ဤဝန်သည်။ တယာ၊ သင်ရှင်ရသေ့သည်။
 အာဂတော၊ ရောက်လာသော။ ဘာရေ၊ ဝန်ကို။ အဝဿံ၊ မချွတ်မယွင်း။
 ဝဟိတဗျော၊ ရွက်ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း
 (ဝါ)သိကြားမင်း၏အလိုတည်း။ (နှာ-၃၁) ဘောဇ္ဇော၊ အရှင်တို့။ မယာ၊
 ငါသည်။ ကတာဝကာသာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပုစ္ဆန္တု၊
 မေးကြကုန်လော့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆန္တု၊ မေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊
 သို့။ ပဝါရေတိ၊ ဖိတ်သနည်း။ ဣတိစေ။ ဤသို့မေးဌားအံ့။ ဟိ၊ အဖြေကို
 ဆိုအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ တံတံ၊ ထိုထိုအမေးပြဿနာကို။
 သယံ၊ ကိုယ်တိုင်(ဝါ)မိမိအလိုလို။ ဣမံ လောကဉ္စ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို
 လည်းကောင်း။ ပရဉ္စ၊ တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း။ ဥတု၊ သိ၍။
 ဗျာကရိယံ၊ ဖြေကြားပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဝါရေတိ၊ ဖိတ်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ ဂါထာ၏အနက်တည်း။ သယန္တိ စ၊ သယံဟူသည်လည်း။
 ပရူပဒေသေန၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥပဒေသနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သယမေဝ၊

ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဧဝံ၊ သို့။ သရဏံကာလေ၊ သရဏံရသေ့ဖြစ်သော
ကာလ၌။ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ၊ ကို။ ပဝါရေသိ၊ န။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။
(ကာတဗော၊ န။)

ပဉ္စာနန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မယာဂပဉ္စာနံ၊ တရားနှင့်ယှဉ်သော ပြဿနာတို့၏။
အန္တကရန္တိ၊ ကား။ နိဋ္ဌာနကရံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းကို ပြုတတ်သောသူကို။ သုစိရ-
တေနာတိ ဧဝံ နာမကေန၊ ဤသို့သုစိရတအမည်ရှိသော။ ပြာဟ္မဏေန၊ သည်။
ပဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးမြန်းခြင်းငှါ။ ဇာတိယာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိယာ၊
ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်။ ဝိဇာတိယာတိပိ၊ ဝိဇာတိယာဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
ဝိဇာတိယာ၊ မွေးဖွားသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ပံသုံ၊ မြေ
မှုကို။ ကိဋ္ဌန္တော၊ ကစားသော။ သမ္ဘဝကုမာရော၊ သမ္ဘဝသူငယ်သည်(ဝါ)
သမ္ဘဝမင်းသားသည်။ နိသိန္ဓောဝ၊ ထိုင်သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ၍။ ပဝါ-
ရေသိ၊ ဖိတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇတဗ္ဗံ၊ န။

တဏှိတိ သေသော သေ၊ သည်။ ဧကံသတ္ထေ၊ ၌(ဝါ) စင်စစ်ဟူသော
အနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ယထာပိ၊ ကုသလော တထာ-
တိ၊ ကား။ သဗ္ဗဓမ္မကုသလော၊ အလုံးစုံသောတရားတို့၌ လိမ္မာတော်မူသော။
သဗ္ဗဓမ္မဝိဒ္ဓ၊ အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဇာနာတိ ယထာ၊ သိတော်မူသကဲ့သို့။ ကထေတိယထာ၊ ဟောတော်
မူသကဲ့သို့။ (တစ်နည်း) သဗ္ဗဓမ္မကုသလော သဗ္ဗဓမ္မဝိဒ္ဓ၊ အလုံးစုံသောတရား
တို့ကို သိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဇာနာတိ ကထေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။
တထာ၊ တူ။ တေ၊ သင်အား။ အဟံ၊ သည်။ အက္ခိယံ၊ ဖြေကြားပေအံ့။
ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ကုသလောကို သဗ္ဗဓမ္မကုသလော-ဟုဖွင့်သည်။ ၎င်းကို သဗ္ဗ-
ဓမ္မဝိဒ္ဓဟူ၍ ထပ်၍ဖွင့်သည်။ ဇာနာတိကို ကထေတိဟုဖွင့်သည်။
သို့ဖြစ်၍ နောက်နည်းလည်းသင့်မြတ်၏။ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌
ယထာ ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တထာ တေန ပကာရေန၊
ဖြင့်။ ဤသို့ယောဇနာ၏။

ဟိသစ္စံ၊ န။ ဇာနာတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤဂါထာရှေဝါကျ၌။ သမ္ပန္နံ၊
စပ်ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ န။ သာ-
ကေ၊ သော။ ယထာ ကိဝစနံ၊ ကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိပညာရှိသည်။
အာဟ၊ ဆိုသနည်း။ ယေန ယဿ ဟိ သမ္ပန္နော၊ ဒုရုဋ္ဌမ္ပိစ တဿ တန္တိ၊

သုတ္တံ]

သာမညဗလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၉၁

ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ (အနက်ကား) ဟိ သန္တံ၊ ဧ။ ယေန ပဒေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
 နှင့်။ ယဿ ပဒဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒုရဋ္ဌမ္ပိ၊ ဝေးသောအရပ်၌တည်သော်လည်း။
 တဿ ပဒဿ၊ ဧ။ တံ ပဒံ၊ ကိ။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

[ယေန ယဿ ဟိ သမ္ပန္နော၊ ဒုရဋ္ဌမ္ပိတ တဿ တံ။
 အတ္ထတောဟုသမာနာနံ၊ အာသန္နတ္တမကာရဏံ။

ဤသို့ဂါထာအပြည့်အစုံကိုမှတ်။]

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဇာနာတိ ဟူသောပုဒ်၌။ ကထနာ။ ဆိုခြင်း
 သည်။ ဇာနနာ၊ ဇာနနာမည်၏။ ယထာ၊ အတယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဣမိ-
 နာ ဣမံ ဇာနာတိ ယထာ၊ ဣမိနာ ဣမံ ဇာနာတိဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကဲ့သို့
 တည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။
 ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဣမိနာကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဣမံ ဓမ္မံ၊
 ကိ။ ဇာနာတိ ကထေတိ၊ ဟော၏။ ဤသို့ယောဇနာ။) ရာဇာ စ ခေါ် တံ
 ယဒိ ကာဟတိ ဝါ န ဝါတိ၊ ကား။ ယောရာဇာ၊ အကြင်ကောရဗျမင်းသည်။
 ဣမ၊ ဤအရပ်သို့။ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးခြင်းငှာ။ တံ၊ သင်သုစိရကပုဏ္ဏားကို။ ပေသေသိ၊
 စေလွှတ်၏။ သော ကောရဗျရာဇာ၊ ထိုကောရဗျမင်းသည်။ တယာ၊ သင်သည်။
 ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးအပ်သော။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို (ယဒိ ကရောတုဝါ၌စပ်)။ ဝါ၊
 တစ်နည်းကား။ တယာ၊ သင်သည်။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သော။ ယော၊ ငါသည်။
 အက္ခာတံ၊ ဖြေကြားအပ်သော။ တံ အတ္ထံ၊ ကိ (တံသဒ္ဓါလိုက်၍ယှဉ်)။ ယဒိ
 ကရောတု၊ အကယ်၍ နာယူခြင်းကို ပြုသည်မှလည်းဖြစ်စေ။ ယဒိ န ဝါ
 ကရောတု ဝါ၊ အကယ်၍ နာယူခြင်းကို မပြုသည်မှလည်း ဖြစ်စေ။ ပန၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ အဟံ၊ သည်။ ယထာဓမ္မံ၊ တရားအားလျော်စွာ။ တေ၊ သင်ပုဏ္ဏား
 အား။ အာစိက္ခိယံ အာစိက္ခိယာမိ၊ ဖြေကြားပေအံ့။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊
 သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဇာတကဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဇာတိ
 အဋ္ဌကထာ၌ကား။

ရာဇာ စ ခေါ် တန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ တံ ပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကို။
 ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တုမ္မာကံ၊ သင်ပုဏ္ဏား
 တို့၏။ ရာဇာ၊ ကောရဗျမင်းသည်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဇာနိတုံ၊ ငှာ။
 သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ အက္ခိယံ၊ ဖြေကြားပေအံ့။
 တတော၊ ထိုငါဖြေကြားသောအနက်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ရာဇာ၊
 သည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ဧ။ တထာ၊ ဖြင့်။ ယဒိ ကရိယတိ
 ဝါ၊ အကယ်၍ပြုမူလည်းပြုအံ့။ ယဒိ န ဝါ ကရိယတိ၊ အကယ်၍မပြု

မူလည်းမပြုအံ့။ ကရောန္တဿ ဝါ၊ ပြုသည့်လည်းဖြစ်သော။ အကရောန္တဿ
 ဝါ၊ မပြုသည့်လည်းဖြစ်သော။ တသေဝ၊ ထိုစဉ်း၏သာလျှင်။ ဧတံ ဗလ-
 ခေါသံ၊ ထိုအကျိုးအဖြစ်သည်။ အဝိဿတိ၊ ဖြစ်လင့်။ မယံပန၊
 ငါ့အားကား။ ဒေါသော၊ သည်။ နဏ္ဍိ၊ ပဋိ။ ဣသိ၊ ဣသံ၊ အတ္ထံ၊ ကို။
 ခိပေတိ၊ ခိ။

ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိသဒ္ဓေါ၊ ဂိ။ ဝါကျဒယသဘာဝရဇဝသေန၊ ဝါကျနှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်းနှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုက္ကော၊ ကိုအပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌ တဏှ တဏှိတိ ဧကံသဇာနံ။ ယထာပိ
 ကုသလောတံ ယထာ အတိကုသလော သမုညဗုဒ္ဓေါအာဝိက္ခ-
 တိ။ ဟထာ ဧကံသေနေဝ အဟာဏံသန္တိတိ အဏ္ဏော။ ရဇာ
 ဓ ဝေါတဉ္စိ အဟံ တံ ပဉ္စံ ယထာ တုပ္ပာကံ ရဇာ ဇာနိတုံ
 သက္ကောတံ တထာ ကထိဿာမိ။ တဟော ဥက္ကရိ ရဇာ ဝေန္တံ
 ဇာနာတိ။ ယဒိ ကရိဿတိ ဝါ န ကရိဿတိ ဝါ။ ကရောန္တဿ
 ဝါ အကရောန္တဿ ဝါ တဿေဝေတံ အဝိဿတိ။ မယံ ပန
 ဒေါသော နဏ္ဍိတိ ခိပေတိ—ဟူ၍ အဖွင့်ရှိ၏။

သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာ၌ ရဇာ ဓ ဝေါ တံ၊ ဟူ၍ သံဝဏ္ဏေ-
 တဗ္ဗပါဌ်ရှိ၏။ ၎င်းသမ္ဘဝဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌ တုပ္ပာကံ ဟု
 သံဝဏ္ဏနာရိသောကြောင့်။ ရဇာ ဓ ဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝေါသဒ္ဓါနှင့်
 ရှိသောပါဌ်သာ သင့်မြတ်၏။ ဇိကာဆရာပြသော ပါဌ်၌
 ဇာနာတိသဒ္ဓါလွန်၏။ အကိစ္ဆံ—ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဟထာ
 ဇာနာတိ တထာ—ဟူ၍လည်းကောင်း ပါဌ်ရှိ၏။ ၎င်းသမ္ဘဝ
 ဇာတ်အဋ္ဌကထာ မူရင်း၌ ဇာနာတိသဒ္ဓါမရှိ။ ကထိဿာမိ—
 ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေန္တံ ဇာနာတိ—ဟူ၍လည်းကောင်း
 ပါဌ်ရှိ၏။ သံဝဏ္ဏနာချင်း နှိုးနှော၍ယူရန် ဇာတ်အဋ္ဌကထာ
 ပါဌ်ရင်းကို ဖော်ပြလိုက်သည်။

၁၆၃။ သိပ္ပမေဝ၊ အတတ်သည်သာလျှင်။ သိပ္ပါယတနံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊
 ကား။ အာယတနသဒ္ဓဿ၊ ၏။ တဗ္ဗာဝုတ္တိတ္တာ၊ တဗ္ဗောအနက်၌ဖြစ်သည်
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အပိ ဓ အပရော နယော၊ ကို။ ယော၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊
 အံ့။ သိက္ခိတဗ္ဗတာယ၊ သင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သိပ္ပဉ္စ၊ အတတ်သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအတတ်ဟူသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတဝုတ္တိယာ၊

သုတ္တံ

သံမညဗလပုစ္ဆဝဏ္ဏနာ

၉၃

အသက်မွေးခြင်း၏။ ကာရုဏာဘာဝတောဝါ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ နိဿယဘာဝတော ဝါ၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
အာယတနဉ္စ၊ အကြောင်းသည်လည်း (ဝါ) မှီရာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ သိပ္ပာယတနံ၊ မည်၏။ သေယျထိ
ဒန္တိံ သော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကောဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ နိပါတော၊
တည်း။ ဝါ၊ ကား။ နိပါတသမုဒါယော၊ နိပါတ်ပုဒ်အပေါင်းတည်း။ တဿ၊
☐ ထိုသေယျထိဒဟူသောပုဒ်၏။ (နာ-၃၂) တေ ကတမေတိ၊ တေ ကတမေ
ဟူ၍။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။
ကတမေ ပန တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမေ၊ ဤအတတ်သည်တို့သည်။
ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။
အတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝေ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသေယျထိဒဟူသောစကားကို။
ဝတ္တဗ္ဗာပေက္ခနဝသေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောစကားကို ဝံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ တေသိပ္ပာယတနိကာ၊ ထိုအတတ်သည်တို့သည်
(ဝါ) အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော အတတ်ရှိသောသူတို့သည်။ ကတမေ၊
အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပုထုသိပ္ပာယတနာနီတိ၊ ဟူ၍။ သာဓာရဏတော၊ အများနှင့်
ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ သိပ္ပာနိ၊ အတတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဥပရိ၊
အထက်၌။ တံတံ သိပ္ပုပဇီဝိနောဝ၊ ထိုထိုအတတ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော။
ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျယ်ပြုအပ်ကုန်၏။ ကဿ၊ ကြောင့်။
နိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ပပဉ္စံ၊ အကျယ်ကို။ ပရိဟရိ၊
တုကာမတ္တာ၊ ပယ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ လဒ္ဓ
ဒေါသကိုဆိုဦးအံ့။ အညထာ၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနကထာမှ တစ်ပါးသော
ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနကထာအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။ တာဝ၊
ရှေးဦးစွာ။ ယတာဓိပ္ပေတာနိ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ သိပ္ပာယ-
တနာနိ၊ အတတ်တို့ကို (အာယတနသဒ္ဓါတဗ္ဗော)။ (ဝါ) အသက်မွေးကြောင်း
ဖြစ်ကုန်သောအတတ်တို့ကို (အာယတနသဒ္ဓါအနက် ရှိ)။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ပန၊
တစ်ဖန်။ တံ တံ သိပ္ပုပဇီဝိနောပိ၊ ထိုထိုအတတ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဒသေတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။
ကဿ၊ ကား။ တေသမေဝ၊ ထိုအတတ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဓာနတော၊ ပြဓာန်းသောအားဖြင့်။
အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝေဉ္စသတိ၊ ဤသို့

ပြသည်ရှိသော်။ ကထာ၊ စကားသည်။ ပပဉ္စော၊ ကျယ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပပဉ္စံ၊ ထိုကျယ်ခြင်းကို။ ပရိဟရိတံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ သိပ္ပူပဇီဝိဟိ၊ အတတ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြင့်။ တံတံ သိပ္ပာယတနာနိ၊ ထိုထိုအတတ်တို့ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တမတ္ထ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ ဟတ္ထာရောဟာတိအာဒိဟိ ယေ တံ တံ သိပ္ပံ နိဿာယ ဇီဝန္တိ တေ ဒသေ-
တိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသေတိ၊ ပြသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ အယဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိ-
ယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ သိပ္ပံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊
မှီ၍။ ဇီဝန္တိ၊ အသက်ရှည်ကုန်၏ (ဝါ) အသက်မွေးကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေ၊ တို့သည်။ သိပ္ပူပဇီဝိနော၊ မည်ကုန်၏။

ယေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထိံ၊ ဆင်ကို။ အာရောဟန္တိ၊ တက်စီးကုန်၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထာရောဟာ၊ မည်ကုန်၏။
ဟတ္ထာရုဠယောဓာ၊ ဆင်စီးသူရဲတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။) ယေ ပုဂ္ဂလာ၊
တို့သည်။ ဟတ္ထိံ၊ ဆင်ကို။ အာရောဟာပယန္တိ၊ တက်စီးစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထာရောဟာ၊ မည်ကုန်၏။
ဟတ္ထာစရိယ ဟတ္ထိဝေဇ္ဇ ဟတ္ထိမေဏ္ဍာဒယော၊ ဆင်စီးသင်သောဆရာ၊ ဆင်ကို
ဆေးကုသော ဆေးသမား၊ ဆင်ထိန်းဆင်ခြေစောင့် အစရှိကုန်သောသူတို့ကို။
(လဗ္ဘန္တိ၊ ခုန်၏။)

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ဟတ္ထာစရိယဟတ္ထိဝိဇ္ဇာဟတ္ထိဗန္ဓာဒ-
ယော၊ဆင်းစီးသူရဲ၊ ဆင်ကြန်လက္ခဏာကိုသိသောသူ၊ ဆင်ထိန်း
စသောသူတို့ကို-ဟု ယောဇနာ၏ ဂဂဏှိ၌ ဆင်ဆရာ၊ဆင်ဆေး
သမား၊ ဆင်ခြေစောင့် အစရှိသောသူတို့ကိုဟု ယောဇနာ၏။]

ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယေန ပယောဂေန၊ အကြင်လုံ့လပယောဂဖြင့်။ ပုရိသော၊
သည်။ ဟတ္ထိနော၊ ဆင်အား (ဝါ) ၏။ အာရောဟနယောဂေါ၊ တက်စီးခြင်းငှာ
လျှောက်ပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟတ္ထိဿ၊ ၏။ တံ ပယောဂံ၊ ထိုလုံ့လ
ပယောဂကို။ ဝိဓာယန္တာနံ၊ စီရင်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထိုဆင်စီးသူရဲ၊ ဆင်ဆရာစသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊
ဇာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိတိအာဒိ၊ ကို။
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထိုသဗ္ဗေပိ အစ
ရှိသောဝါကျ၌။ ဟတ္ထာစရိယာနာမ၊ ဆင်ဆရာတို့မည်သည်ကား။ ယေ ပုရိသာ၊

အကြင်ယောကျ်ားတို့သည်။ ဟတ္ထိနော စ၊ ဆင်ကိုလည်းကောင်း။ ဟတ္ထာရော-
 ဟကာနဉ္စ၊ ဆင်စီးသူရဲတို့ကိုလည်းကောင်း။ သိက္ခာပကာ၊ သင်စေတတ်ကုန်၏။
 တေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထာစရိယာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဟတ္ထိတိသဂ္ဂါ၊
 ဆင်ဆေးသမားတို့သည်။ ဟတ္ထိဝေဇ္ဇာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဟတ္ထိနံ၊ တို့၏။
 ပါဒရက္ခကာ၊ ခြေ၌စောင့်သောသူတို့သည်။ ဟတ္ထိမေဏ္ဍာနာမ၊ မည်ကုန်၏။
 ယေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ မဏ္ဍယန္တိ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်တတ်ကုန်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထိမဏ္ဍာ၊ မည်ကုန်၏။
 ဧယေဝ၊ ထိုဟတ္ထိမဏ္ဍတို့သည်ပင်လျှင်။ ဟတ္ထိမေဏ္ဍာ၊ မည်ကုန်၏။ (မဉ္ဇိဓာတု
 အပစ္စယော) ဝါ၊ ကား။ ယေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ သမ္မာဝိဒဟ-
 နေန၊ ကောင်းစွာ စိရင်သောအားဖြင့် (ဝါ) ကောင်းစွာဆောင်သောအားဖြင့်။
 မိနေန္တိ ဟိ သန္တိ၊ ညည်းဆဲတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုရိသာ၊
 တို့သည်။ ဟတ္ထိမေဏ္ဍာ၊ မည်ကုန်၏။ (မိဓာတု ဟိ သာယံ၊ နိဂ္ဂဟိတာဂမေ-
 သုပစ္စယော။) အာဒိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်တို့အား။ ယဝပဒါယကာဒယော၊
 မူယောကိုပေးတတ်သော ယောကျ်ားအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ပေါင်း၍
 ယူ၏။ အဿရောဟာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ သုဒ္ဓဟေတုကတ္ထုဝသေန၊
 သုဒ္ဓကတ္တာ၊ ဟေတုကတ္တာတို့၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) သုဒ္ဓကတ္ထုသာဓန၊ ဟေတု-
 ကတ္ထုသာဓနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယထာဝုတ္တောဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီး
 သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ရထေ၊ ရထား၌။
 နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ရထိကာ၊ ရထား၌ယှဉ်ကုန်သည်။ ရထဿ-
 ၏။ အာဏိရက္ခကာ၊ မယ်နဲ့ နားစောင့်ကို စောင့်သောလူတို့သည်။ ရထရက္ခာ၊
 နာမ၊ မည်၏။ (ဝါ) ရထားစောင့်တို့မည်ကုန်၏။ ယေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဓနံ၊
 လေးကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကိုင်ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုရိသာ၊
 တို့သည်။ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣဿာသာ၊ လေးသမားတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊
 ကုန်၏။) ယေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဓနံ၊ ကို။ ဂဏှာပေန္တိ၊ ကိုင်ယူစေတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ မည်၏။
 ဓနုသိပ္ပသိက္ခာပကာ၊ လေးအတတ်ကို သင်စေတတ်ကုန်သော။ ဓန္ဒာစရိယာ၊
 လေးဆရာတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။)

ယေ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ စေလေန-စေလပဋ္ဌာကာယ၊ ပုဆိုးတံခွန်ပြားဖြင့်
 (ဝါ) ပုဆိုးအလံဖြင့်။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်ထိုးရာ၌။ အကန္တိဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။
 ဇယဒ္ဓဇဂါဟကာ၊ အောင်လံတံခွန်ကို ကိုင်သောသူတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။)
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ ယုဒ္ဓေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။)
 အာဟ၊ ၏။ ဇယဓဇန္တိ၊ ကား။ ဇယနတ္ထိ၊ အောင်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊ ကား။
 ဇယကာလေ၊ စစ်အောင်နိုင်သောအခါ၌။ ပဂ္ဂဟိတဓဇံ၊ မြှောက်ချီအပ်သော

တံခွန်တည်း။ ပုရတောတိကား။ သေနာယ၊ စစ်တပ်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရွှေ၌။ ယေ ဇနာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ယထာတထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား (ဝါ) အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ ထိုသို့သောအခြင်းအားဖြင့်။ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ သေနကေ၊ စစ်သည်အပေါင်းတို့ကို။ ဗျူဟဝိစာရဏဝသေန၊ အပေါင်းအစုကို စီရင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်(ဝါ) စစ်ဆင်ခြင်းကို စီရင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တတော၊ တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ စလယန္တိ ဥစ္စာလေန္တိ၊ ရွှေစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ စလကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣရေညောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကုဏ္ဍိအာဒယော၊ သိန်းစွန်အစရှိသော ငှက်တို့သည်။ မံသပိဏ္ဍံ၊ အသားစိုက်ကို။ (ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပက္ခန္တိဝိယ၊ ပျံလွှားကုန်သကဲ့သို့။) ပရသေနသမ္မဟသင်္ခါတံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ စစ်သည် အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပိဏ္ဍံ၊ အပေါင်းကို။ သာဟသိကတာယ၊ အဆော တလျှင် ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) အနိုင်အထက် နှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဆေတွာ၊ ဆေတွာ၊ ဖြတ်၍ဖြတ်၍။ ဥပ္ပတိတွာ၊ ဥပ္ပတိတွာ၊ ခုန်၍ခုန်၍။ ဒယန္တိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ထွက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍဒါယကာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ယေ ယောဓာ၊ အကြင်သူရဲတို့သည်။ သာဟသံ၊ အဆောလျှင်ကို (ဝါ) အနိုင်အထက် နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ယောဓာ၊ တို့သည်။ သာဟသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထိုသာဟသိကတို့သည်ပင်။ မဟာယောဓာ၊ မဟာယောဓ တို့မည်ကုန်၏။ (သာဟသိကာ ဝေ မဟာယောဓာ၊ သာဟသိကမဟာယောဓာ -ဟူသော ကမ္မ- ဓာရည်းသမာသိကိုပြသည်။) ပိဏ္ဍမိဝါတိ၊ ကား။ တာလဖလပိဏ္ဍမိဝ၊ ထန်းသီး ခိုင်ကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မံသပိဏ္ဍမိဝ၊ အသားစိုက်ကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ ဓမ္မပါလဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ အာစရိယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရောဝ၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မပါလထေရ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ ဒုတိယဝိကပ်၌။ ပိဏ္ဍေ ဇနသမ္မဟသင်္ခါတေ၊ လူအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ သမ္မဒ္ဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်၌ (ဝါ) နှိမ်နင်းရာ အရပ်၌။ ဥပ္ပတန္တာဝိယ၊ ခုန်ပျံကုန်သကဲ့သို့။ ဒယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍဒါယကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂတိသံ၊ လားခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဒကာရာဂမေန၊ ဒအက္ခရာလာသော အားဖြင့်။ နိပ္ပတ္တိ၊ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုတ္တံ]

သမညဖလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၉၇

ဥက္ကတုတတိ၊ ကား။ သင်္ဂါမံ၊ စစ်မြေပြင်အရပ်သို့။ ပတု၊ ရောက်၍ (ဝါ)သော်။ ဇဝပရက္ကမာဒိဝသေန၊ လျင်မြန်သော လုံ့လ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျင်။ ဥက္ကတ၊ ကျော်စောကုန်သော။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ တမေဝသိသံ ဝါ၊ ထိုဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း။ တမေဝ အာဝုဓံ ဝါ၊ ထို လက်နက်ကိုလည်းကောင်း။ ပက္ခန္ဓန္တိတိ၊ ကား။ ဝီရသုရဘာဝေန၊ အလွန်ရဲရင့် သောသူ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အသဇ္ဇမာနာ၊ ငြိမိခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ (ဝါ)ကြောက် ရှုခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရသေနံ၊ တစ်ပါးသော စစ်သည်သို့။ အနုပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ တာမဇဝဗလပရက္ကမာဒိသမ္ပတ္တိယာ၊ အစွမ်းအဟုန် ခုန်အားလုံ့လ စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ မဟာနာဂသဒိသတာ၊ ဆင် ပြောင်ကြီးနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဟတ္ထိ- အာဒိသုပိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဧကန္တသုရာတိ၊ ကား။ ဧကရသုရာ၊ တစ်ယောက်တည်းသွားလာသော သူရဲတို့သည်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အန္တသဒ္ဓဿ၊ ၏။ တဗ္ဗာဝဝုတ္တိကော၊ တဗ္ဗော အနက်၌ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ သုရဘာဝေန၊ ရဲရင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကောကိနော၊ တစ် ယောက်ထီးတည်း။ ဟုတု၊ ၍။ ယုဇ္ဈနကာ၊ စစ်ထိုးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သဇာလိကာတိ၊ ကား။ သဓမ္မိကာ၊ ချုပ်မိန့်ညှိတန်ဆာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်၍။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သန္ဓာဘော၊ သန္ဓာဟသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ကင်္ကဋ္ဌော၊ ကင်္ကဋ္ဌ- သဒ္ဓါ ဖည်းကောင်း။ ဝမ္မံ၊ ဝမ္မသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ကဝစော၊ ကဝစသဒ္ဓါလည်း ကောင်း။ ဥရစ္ဆဒေါ၊ ဥရစ္ဆဒသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဇာလိကာ၊ ဇာလိကသဒ္ဓါလည်း ကောင်း။ ဣဟိ ဣမေ၊ ဤသဒ္ဓါတို့သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ (အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ သဇာလိကာပိ၊ ဒိုင်းလွှားနှင့်တကွလည်းကောင်း- ဟု ယေဇနာ ၏။ ဋီကာတို့နှင့် မညီ။) သဓမ္မိကာတိ၊ ကား။ ဇာလိကာဝိယ၊ ကွန်ရက်ကဲ့သို့။ သရိရပရိတ္တာဏေန၊ ကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်တတ်သော။ စမ္မေန၊ သားရေဖြင့်။ သဓမ္မိကာ၊ သားရေနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၍။ စမ္မကဉ္စကန္တိ၊ ကား။ စမ္မမယကဉ္စကံ၊ သားရေဖြင့်ပြီးသော သင်ဒိုင်းသို့။ ပဝိသိတာတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုသားရေဖြင့်ပြီးသော သင်ဒိုင်း၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဟုတု၊ ၍။ ပဋိမုပ္ပိတာ၊ စွပ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သရပရိတ္တာဏစမ္မန္တိ၊ ကား။ စမ္မပဋိသိပ္ပိတံ၊ သားရေဖြင့် ချုပ်အပ်သော။ စေလကံ၊ ပုဆိုးကို။ ဝါ၊ ကား။ စမ္မမယံ၊ သားရေဖြင့်ပြုအပ်သော။ ဗလကံ၊ ကာကို။ ဗလဝသိနေဟာတိ၊ ကား။ သာမိနိ၊ အရှင်၌။ အတိသယပေမာ၊ အလွန်ချစ်ကုန်သော။ သရဒါသယောဓာတိ၊ ကား။ အန္တောဇာတဒါသ-

ပရိယာပန္နာ၊ အန္တောဇာတကျွန်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ ယောဓာ၊ သူရဲတို့
သည်။ ဆရာဒါသိကုတ္တဘိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
အန္တောဇာတဒါသိနံ၊ အန္တောဇာတကျွန်မတို့၏ (ဝါ) အိမ်ပေါက်ကျွန်မတို့၏။
ပုတ္တော၊ သားတို့သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မဟာနသံ၊ စဖိုအိမ်ကို။ အာဠာရံ၊ အာဠာရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုစဖိုအိမ်၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်တို့တည်း။ အာဠာရိကာ၊ စဖိုအိမ်၌
ယှဉ်ကုန်သည်။ ပုဝိကာတိ၊ ကား။ ပုဝသမ္ပါဒကာ၊ မုန့်ကိုပြီးစေတတ်ကုန်သော
သူတို့သည် (ဝါ) မုန့်ကိုစီရင်တတ်ကုန်သော သူတို့သည်။ ပုဝမေဝ၊ မုန့်ကိုသာ
လှူ၍။ နာနုပ္ပကာရတော၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်။ သမ္မာဒေတော၊
ပြီးစေ၍ (ဝါ) စီရင်၍။ ဝိက္ခိဏန္တာ၊ ရောင်းကုန်၍။ ဇီဝန္တိ၊ အသက်မွေး
ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ပုဝိကာသဒ္ဓါသည် အဋ္ဌကထာ၌မရှိ။ ပါဠိတော်၌လည်း မရှိ။
ဋီကာနှစ်စောင်လုံး၌ပင်လျှင် အဖွင့်ပါလျက် ရှိသောကြောင့်
အဋ္ဌကထာ၌ ပုဝကာရကာပုဝိကာ-ဟူ၍ သံဝဏ္ဏနာရှိသင့်၏။
ပါဠိတော်၌လည်း အာဠာရိကာသဒ္ဓါ၏နောက်၌ ပုဝကာရကာ-
ဟူသော သဒ္ဓါရှိသင့်၏။ ရေးကူးရာ၌ ကျ၍နေဟန်ရှိသည်။

ကေသနသဏ္ဌာပနာဒိဝသေန၊ ဆံပင်၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်းကို ကောင်းစွာ
ပြုပြင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ အလင်္ကာရဝိမိံ၊
စာန်ဆာအစီအရင်ကို။ ကပ္ပေန္တိ သံဝိဒဟန္တိ၊ စီရင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ကပ္ပကာ၊ မည်၏။ စုဏ္ဏဝိလေပနာဒိဟိ၊ ရေချိုးကသယ်မှု နံသာပျောင်း
အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ မလဟရဏဝဏ္ဏသမ္မာဒနဝိမိနာ၊ အညစ်အကြေးကို
ပယ်ခြင်း အဆင်းကို ပြည့်စုံစေခြင်း အစီအရင်ဖြင့်။ နှာပေန္တိ နဟာနံ ကရေန္တိ၊
ရေချိုးခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နှာပိကာ၊ မည်ကုန်၏။
နဝန္တာဒိဝိဒိနာ၊ ကိုးခုအဆုံး အစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။
ဂဏနဂန္တော၊ ဂဏန်းကျမ်းကို။ အန္တရာဆိန္ဒဘာဝေန၊ အကြား၌ မပြတ်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ အတ္ထိန္ဒကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုအတ္ထိန္ဒ-
ကဂဏန်းကျမ်းကိုသာလျှင်။ ပဌေန္တိ၊ ရွတ်စေတတ်ကုန်၏ (ဝါ) ရွတ်တတ်ကုန်၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိန္ဒကပါဌက၊ မည်ကုန်၏။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။
အဝိပ္ပာယဝိညာပနံ၊ အလိုကိုသိစေခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။
ဟတ္ထမုဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဟိသတ္ထံ၊ ၏။ အင်္ဂုလိသင်္ကေတနံ၊ လက်ချောင်းတွန့်ခြင်းကို။
မုဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုလက်ချောင်း တွန့်ခြင်းဖြင့်။

သုတ္တံ]

သာမညဗလပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိ

၉၉

ဝိညာပနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ။ ၈၁။ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဟတ္ထမုဒ္ဒါဟူသောပုဒ်၌။ ဟတ္ထသဒ္ဒေါ၊ ကို။ (၅၁-၃၄)
 န ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗံ ဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမိတံ အာဒိသုဝိယ၊ န ဘုဉ္ဇမာနော
 သဗ္ဗံ ။ ပ။ ပက္ခိပိဿာမိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ တဒေကဒေသေသု၊
 ထိုလက်၏ တစ်စိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အင်္ဂုလီသု၊ လက်ချောင်းတို့၌။ ဒဠဗ္ဗော၊
 ။ ယေ ဇနာ၊ အကြင်လူတို့သည်။ တံ၊ ထိုလက်ဆစ်ချိုး၍ ရေတွက်သော
 ဂဏန်းအတတ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဇီဝန္တိ၊ အသက်မွေးကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေ ဇနာ၊ တို့သည်။ မုဒ္ဒိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ဟတ္ထ မုဒ္ဒါယာတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ။

ကမ္မာရကာရကော၊ ပန်းဘဲသမားသည်။ အယကာရော၊ မည်၏။ ဘမကာ-
 ရော၊ ပန်းပွတ်သမားသည်။ ဒန္တကာရော၊ မည်၏။ လေပစိတ္တကာရော၊ ပန်းချီ
 သမားသည်။ စိတ္တကာရော၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကောဇ္ဇကလေခ-
 ကဝိလိဝက၊ ရက္ခဋ္ဌကကာရဒါရုကာရာဒိနံ၊ လက်သမား၊ စာရေး၊ နီးသမား၊ ပန်းရံ
 သမား၊ သစ်ရွှေသမား အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်(ဝါ)
 ပေါင်း၍ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္ထ-
 ဘာဝေ၊ ဤပဗ္ဗုပ္ပန်အတ္တဘောဉ်သုလျှင်။ ကရဏနိပ္ပါဒနဝသေန၊ အကြောင်းဖြင့်
 ပြီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒသေတု၊ ပြ၍။ သန္တိဋ္ဌိကမေဝါတိ၊ ကား။ အသမ္ပ-
 ရာယိကတာယ၊ တမလွန်လောက၌ဖြစ်သော အကျိုးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုမြင်အပ်သော။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အနုဘဝိတဗ္ဗံ၊
 ခံစားအပ်သော။ အတ္တပစ္စက္ခံ၊ မိမိ၏ မျက်မှောက် ဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပဇီဝန္တိတိ၊ ကား။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဇီဝန္တိ၊ ကုန်၏။
 သုခိတန္တိ၊ ကား။ သုပပ္ပတ္တံ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်သော။ ထာမဗလူပေတ-
 ဘာဝေါ၊ အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပိဏနံ၊ မည်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိဏိတံ ထာမဗလူပေတန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ။

ဥပရိတိ၊ ကား။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥဒ္ဒန္တိပိ၊ ဥဒ္ဒဟူသည်လည်း။
 တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ သော၊ ထိုနတ်ပြည်လောကသည်။
 မနုဿလောကတော၊ လူပြည်လောကမှ။ ဥပရိမော၊ အထက်၌ဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ။ အဂ္ဂိဝိယ၊ မီးလျှံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အဂ္ဂံ၊ မည်၏။ ဖလံ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ။) ဟိ သစ္စံ၊ ။ ကမ္မဿ၊
 ကံ၏(ဝါ)ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလဿ၊ အကျိုးကို။
 နိဗ္ဗတ္တနတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ တံ ဖလံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ ကမ္မ-

ဃ၊ ဧ၊ အဂ္ဂိသီခါ ဝိယ၊ မီးလုံကဲ့သို့(ဝါ)မီးလုံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
 အပိစ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။
 အဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ သဂ္ဂန္တိ၊ ကား။
 သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သည်တည်း(ဝါ)မြတ်သောအကျိုးတည်း။ ရူပ-
 သဒ္ဓါဒိဒသဝိဓံ၊ ရူပသဒ္ဓအစရှိသော ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ အတ္တနော၊ ဧ။
 ဖလံ၊ ကို။ နိပ္ပဒေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ သုအဂ္ဂိကာဝ၊ သုအဂ္ဂိက
 သည်ပင်လျှင်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ သောဝဂ္ဂိကာ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။
 ဒက္ခိကာသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ ဒက္ခိကာသဒ္ဓါကို ဝံ့သဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။
 ဣတ္ထိလိင်္ဂနိဒ္ဒေသော၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို (ကတော၊ ပြအပ်၏။)
 သုခေါတိ၊ ဂ။ သုခပါယော၊ သုခ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌော၊
 အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တော၊ နှစ်သက်အပ်သော။ အဂ္ဂေတိ၊ ကား။ ဥဠာရေ၊
 မြတ်သော။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော။
 ဗာဟိရံ၊ အပ၌ဖြစ်သော ရူပါရှိသည်။ ရူပံ၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ဧ။
 ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ၊ အဆင်း၏ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝဏ္ဏော၊ မည်၏။
 ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုရူပဓမ္မတို့၏။ ဝိသေသော၊
 အထူးတည်း။ တောယ စေတနာယ၊ ဤတောနာဖြင့်။ ဒက္ခန္တိ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ပွားတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာယသိသ္မိပွားကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ စေတနာ၊
 သည်။ ဒက္ခိကာ၊ မည်၏။ ပရိစ္စာဂမယံ၊ စွန့်ကြဲခြင်းဖြင့် ပြီးသော။ ပုညံ၊
 ကောင်းမှုကို။ (လဗ္ဘတံ၊ ဧ။) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိကာ ဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။
 (အာစရိယော၊ သည်) အာဟ၊ ဧ။

မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သမိတပါပသင်္ခါတဿ၊ ငြိမ်းအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု
 ရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော။ သမယဘာဝေါ၊ ရဟန်း၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ ကတော
 ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ သာမညံ၊ မည်၏။

[ကိလေသေ သမေတီတိ သမဏော၊ သမဏဿ ဘာဝေါ သာမညံ၊
 မဂ္ဂေါ လဗ္ဘတိ-ဤသို့သော ဝစနတ္ထကို ပြ၏။ ဒီကာဟောင်း၌ မဂ္ဂေါ
 သာမညံ သမိတပါပသမဏဘာဝေါတိ ကတော-ဟူ၍ ဖွင့်၏။]

တဿ၊ ထိုအရိယာမဂ်၏။ ဝိပါကတ္တာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယဖလံ၊
 အရိယာဖိုလ်သည်။ သာမညဖလံ၊ မည်၏။ ယထာဟာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိဝသေန၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တဒတ္ထံ၊
 ထိုအနက်ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုသာမညသဒ္ဓါ၏အနက်ကို။
 သေသော ဓုဇာ၊ ဤအဇာတသတ်ဝင်းသည်။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏

သုတ္တံ]

သာမညဗလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၁၀၁

တရား၏(ဝါ) ဌ။ အကောဝိဒတာယ၊ မလိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) မသိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ ယော ရာဇာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ဒါသကဿကာဒိ၊ ဘူတာနံ၊ ကျွန် လယ်သမား အစရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ လောကတော၊ လောကအားဖြင့်။ အဘိဝါဒနာဒိလာဘော၊ ရှိခိုးခြင်းအစရှိသည်ကိုရခြင်းသည်။ သန္တိဋ္ဌိတံ၊ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော ဌဖြစ်သော။ သာမညဗလံ နာမ၊ ရဟန်း၏အကျိုးမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတော၊ ချီ။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ ဇာနန္တော၊ သိသော။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ သမဏော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိန္နခေါ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသန္တော၊ စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍။ ပူရဏာဒိကေ၊ ပူရဏကဿပအစရှိကုန်သော တိတ္ထိပရိဗ္ဗိတိတို့ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုပူရဏကဿပအစရှိသည် တို့၏။ ကထာယ၊ ဖြေဆိုသောစကား၌။ အနဓိဂတဝိတ္တော၊ မရအပ်သော နှစ်သက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍(ဝါ)နှစ်သက်ခြင်းကိုမရသည်ဖြစ်၍။ (ဋီကာဟောင်း၌ အနာရာဓိတဝိတ္တော-ဟူ၍ ပါရှိရှိ၏။) ဘဂဝန္တမ္ပ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း။ တေမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို (ဝါ) ထိုရဟန်းအကျိုးကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါသကဿကောပမံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

☞ (နာ-၃၅) ရာဇာမစ္စာတိ၊ ကား။ ရာဇကုလသမုဒါဂတာ၊ မင်းမျိုး ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) မင်းမျိုးမှ ကောင်းစွာသာကုန်သော။ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ အနုယုတ္တကရာဇာနောစေဝ၊ မင်းအား လျှောက်ပတ်သော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အမစ္စာ စ၊ အမတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဣတိပိ အတ္တော၊ ဤသို့သောအနက်ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကဏ္ဍပက္ခန္တိ၊ ကား။ ယထာပုစ္ဆိတေ၊ အကြင်အကြင်မေးအပ်သော။ အတ္တေ၊ အနက်၌။ လဗ္ဘမာနဒိဋ္ဌိဂတုပသဟိတံ၊ ရအပ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်စပ်ယှဉ်သော။ သံကိလေသပက္ခံ၊ ကိလေသာအဖို့ကို။ သုက္ကပက္ခန္တိ၊ ကား။ တဗ္ဗုဓုရံ၊ ထိုကိလေသာပက္ခန္တိ ဆန့်ကျင်သော။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သုတ္တာဂတံ၊ သုတ်၌လာသော (ဝါ) ပါဠိတော်၌လာသော။ ဝေါဒါနပက္ခံ၊ ဖြုစင်သော အဖို့ကို။ သမဏကောလာဟလန္တိ၊ ကား။ သမဏကောတုဟလံ၊ ရဟန်းတို့၏ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ကို။ တံ တံ သမဏဝါဒါနံ၊ ထိုထိုရဟန်းတို့၏ ဆိုခြင်းတို့၏ (ဝါ) ထိုထိုရဟန်းတို့၏ အယူဝါဒတို့၏။ အညမညဝိရောဓံ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ သမဏဘဏ္ဍနန္တိ၊ ကား။ တေနေဝ ဝိရောဓေန၊ ထိုအယူဆန့်ကျင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ကြောင့်သာလျှင်။ ဧဝံ ဝါဒီနံ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိကုန်သော (ဝါ) ဤသို့ အယူရှိကုန်သော။

တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ထိုဟုန်းပုံဏ္ဍားတို့၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ ဧဝံ ဝါဒီနံ၊ သော။ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အယံ၊ ကား။ ဒေါသော၊ တည်း။ (တေ သမယံကို တေသံ အယံဟု ပဒစ္စေဒ ပြု။ တေသံ သမယံရှိသည်ကားပါဌ်ပျက်။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တံတံ ငါဒဿ၊ ထိုထို အယူဝါဒကို။ ပရိဘာသနံ၊ ရေရွတ်ခြင်းတည်း (ဝါ) ဆိုခြင်းတည်း ။ ဣသရာ- နုဝတ္ထကောဟိလောကောတိဣဒံဝစနံ၊ သည်။ ဓမ္မတာဒဿနေန၊ ဓမ္မတာသဘော အပြစ်သဖြင့်။ တဒတ္ထသမတ္တနံ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေခြင်းတည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ ၏ (ဝါ) ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဒေသနာကောသလ္လေန၊ ဒေသနာတော်၌ လိမ္မာတော်မူသဖြင့် (ဝါ) တရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၌ လိမ္မာတော်မူသည် ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်းအား (ဝါ) ၏။ ဘာရံ၊ ဝန်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တဒညေန၊ ထိုင်း၏ဝန်ကို ပြုလိုသည်မှ တစ်ပါးသော။ ပရဝတ္ထနာဒိကာရဏေန၊ သူတစ်ပါးတို့အား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း အစရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။

၁၆၄။ နုသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ နုသဒ္ဓါကဲ့သို့။ နောသဒ္ဓေါပိ၊ နောသဒ္ဓါသည်လည်း။ ပုစ္ဆာယံ၊ မေးခြင်းအနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဇာနာသိနုတ္တံ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အယညာတိ- ဧတ္ထ၊ ၌။ စသဒ္ဓေါကို (ဝါ) သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဘိဇာနာသိပဒေ နေဝ၊ အဘိဇာနာသိပုဒ်နှင့်သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်သည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပုစ္ဆိတဘတိပဒေန စ၊ ပုစ္ဆိတာ-ဟူသော ပုဒ်နှင့် လည်း။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ သမုစ္စည်း အနက်ရှိ၏။ ကသံ၊ အတယ်သို့လျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ နည်း။ ဣတိ အနု- ယောဂံ၊ ဤသို့ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ဣဒဉ္စိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊ ပယ်၏။ ပုစ္ဆိတာနုတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗော၊ ၌။ ပုစ္ဆံ၊ မေးခြင်းကို။ ကတ္တာနု၊ ပြုဖူးသလော။ နံ ပုဋ္ဌဘဝန္တိ၊ ကား။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောအနက်ကို။ ပုစ္ဆိတဘာဝံ၊ မေးအပ်သည်၏ အဖြေကို (ဝါ) မေးဖူးသည်၏ အပြစ်ကို။ အဘိ- ဇာနာသိနု၊ သိသလော။ န၊ တေ သမ္မုဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ တဝံ၊ သင်အား။ န ပမုဋ္ဌံတ၊ မမေ့သင့်၏တကား။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဗ္ဗော၊ တည်း။ အဗာသုကဘာ- ဝေါတိ၊ ကား။ တထာဘာသနေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဆိုခြင်း ဖြင့်။ အသုခဘာဝေါ၊ မချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပဏ္ဍိတပတိရူပက- နန္တိ၊ ကား။ သာမံဝိယ၊ ကိုယ်တိုင်ကဲ့သို့။ (တစ်နည်း) သာမံ၊ တိုင်။ ဇာနာတိ ဝိယ၊ သိသကဲ့သို့ (ဝါ) သိရောင်ကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ အား။ သက္ကာရာနံ၊ အရို့ အသေပြုကုန်သော သူတို့အား။ ပဏ္ဍိတဘာသနံ၊ ပညာရှိစကားကို ဆိုကုန် သောသူတို့၏။

သုတ္တ

ပူရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၃

[ဋီကာဟောင်း၌ကား ပဏ္ဍိတပတ်ရူပကာနန္တိ အာမံ ဝိယ ပဏ္ဍာနံ ပဏ္ဍိတဘာသာနံ- ဟူ၍ဖွင့်၏။ နှစ်သက်ရာကိုယူ]

ပါဠိပဒ်အတ္ထဗျဉ္ဇနေသုတံ၊ ကား။ ပါဠိသင်္ခါတေ၊ ပါဠိဟုဆိုအပ်သော။ ပဒေ စ၊ ပုဒ်၌လည်းကောင်း။ တဒေတ္ထ စ၊ ထိုပုဒ်၏အနက်၌ လည်းကောင်း။ တပုရိယာပန္နက္ခရေ စ၊ ထိုပုဒ်၌ အကျုံးဝင်သော အက္ခရာ၌ လည်းကောင်း။ ဝါ။ တစ်နည်းကား။ အက္ခရံ ပဒံ ဗျဉ္ဇနန္တိ အာဒိသုဝိယ၊ အက္ခရံ ပဒံ ဗျဉ္ဇနံ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကိုသို့။ ဗျဉ္ဇနသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝါကျပရိယာယော၊ ဝါကျ ၏ ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ ပဏ္ဍိတဿ၊ ထိုပညာရှိအား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ရူပံ သဘာဝေါ ဝိယ၊ သဘောကဲ့သို့။ ရူပံ သဘောသည်။ အတ္ထံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ဘဂဝန္တရူပေါ၊ မည်၏။ ဘဂဝိဝိယ၊ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့။ ကေန္တပဏ္ဍိတော၊ စင်စစ်ပညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သာမညဗလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ပူရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၅။ ကေမိဒါဟန္တိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ဣဒန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ နိပါတဧတ္ထံ၊ တည်း။ ကေ၊ တစ်ပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဣစ္ဆေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သမ္မောဒနံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ သမ္မောဒေတိ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဒနိယံ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနိယသဒ္ဒေါ၊ သည် (ဝါ) အနိယပစ္စည်းသည်။ ဗဟုလံ ဗဟုလေန၊ များသော အားဖြင့်။ ကက္ခတ္တာတိဓာယကော၊ ကတ္တားအနက်ကို ဟောတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိယျာနိကာယထာ၊ နိယျာနိကသဒ္ဒါကဲ့သို့တည်း။ ဝါ။ ကား။ သမ္မောဒနံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒ္ဓိတဝသေန၊ တဒ္ဓိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မောဒနိယံ၊ မည်၏။ သရိဟဗ္ဗံ၊ အောက်မေ့အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရဏီယံ၊ မည်၏။ ဝါ။ ကား။ သရဏဿ၊ အောက်မေ့ခြင်းအား။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျှောက်ပတ်သည် တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရဏီယံ၊ မည်၏။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ ဒသောတံ၊ ငှါ။ သမ္မောဒေနကံ သရိတဗ္ဗယုတ္တကန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

[တံ ပိဘိပါမောဇ္ဇသင်္ခါတံ၊ သမ္မောဒံ ဇနနတော သမ္မောဒိတံ ယုတ္တ-
ဘာဝတော စ သမ္မောဒနိယံ၊ အတ္ထဗျဉ္ဇန မဓုရတာယ သုစိရမ္ပိကာလံ
သာရေတံ၊ နိရန္တရံ ပဝတ္ထေတံ အရဟန္တပတော သရိတဗ္ဗဘာဝတော စ

သာရဏီယံ-ဟူသော ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနှင့် ညီမညီကို နှိုးနှော၍ ယူအပ်၏။]

စ၊ ဆက်ဦးဒံ။ သရိတဗ္ဗယုတ္တကန္တိ၊ ကား။ သရဏာနုစ္ဆဝိကံ၊ အောက်မေ့ခြင်းအား လျှောက်ငုတ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၆၆။ သဟတ္ထာတိ၊ ကား။ သဟတ္ထေနဝ၊ မိမိလက်ဖြင့်သာလျှင်။ တေန၊ ထိုသဟတ္ထာဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓကတ္တာရံ၊ သုဒ္ဓကတ္တားကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အာဏတ္တိယာတိ ဣဒံနာ၊ ဖြင့်။ ဟေတုကတ္တာရံ၊ ဟေတုကတ္တားကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ နိဿဂ္ဂိယထာဝရဒယောပိ၊ နိဿဂ္ဂိယပယောဂ တာဝရပယောဂ အစရှိသ ည်တို့ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤပါဏးတိပိတအရာ၌။ သဟတ္ထကရဏေနဝ၊ သဟတ္ထဟူသော ကရိုဏ်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဟတ္ထဒိနိတိ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဒကဏ္ဍနာသာဒိနိ၊ လက် ခြေ နား နှာခေါင်း အစဉ်သည်တို့ကို။ ပစနံ ဒဟနံ ဝိဗာဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဏ္ဍေန ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တဿာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ပပဉ္စသုဒ္ဓနီယံနာမ၊ ပပဉ္စသုဒ္ဓနီယ အမည်ရှိသော။ မဇ္ဈိမာဂမဋ္ဌကထာယံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ အဋ္ဌကထာ၌။ ပစတောတိ ဧကဿ၊ ပစတောဟူသော ဤပုဒ်၏။ တဇ္ဇေန္တဿ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အတ္ထောပိ၊ အနက်ကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣမ ပန၊ ဤဒိဿနိကာယ အဋ္ဌကထာ၌ (ဝါ) သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ၌၊ တဇ္ဇေနဉ္စ၊ ခြမ်းခြောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပရိဘာသနဉ္စ၊ ရေရွတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း (ဝါ) ဆဲဆိုခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍေန၊ တုတ်လှံတံဖြင့်။ သင်္ဂပေတော၊ ရေတွက်၍။ ဒဏ္ဍေန ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တဿဣစ္စော၊ ဒဏ္ဍေနဥပ္ပိဋ္ဌေန္တဿ ဟူ၍သလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓနာ ပန၊ ဤအခါ၌ကား (ဝါ) ယခုအခါ ကာလ၌ကား။ ပေါတ္ထကေသု၊ ပေတို့၌။ တဇ္ဇေန္တဿ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ပိဋ္ဌောပိ၊ ပါဋ်သည်လည်း။ ဗဟူသော၊ များသောအားဖြင့်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

သောကန္တိ၊ ကား။ သောကကာရဏံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ သောစနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းကို။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကာရဏသမ္ပာဒနေ၊ အကြောင်းကို ပြီးစေသဖြင့်။ ဖလဿပိ၊ အကျိုး၏လည်း (ဝါ) အကျိုးကိုလည်း။ ကတ္တဗ္ဗတော၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြေကြောင့်တည်း။ ပရေဟိတံ၊ ကား။ အတ္ထေနော၊ ၏။ ကမ္မဘူတေဟိ၊ ကံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝစနကရေဟိ၊ စကားကိုလိုက်နာ

ကုန်သောသူတို့ကို။ ဖန္ဒတောတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ ဖန္ဒနဝသေန၊
 တုန်လှုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သုဒ္ဓကတ္တုတ္ထော၊ သုဒ္ဓကတ္တာဒ၊ နက်ကို။ န လဗ္ဘတိ၊
 မရအပ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖန္ဒနဝသေနော၊
 တုန်လှုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သုဒ္ဓကတ္တုတ္ထော၊ ကိ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရံ ဖန္ဒန္တံ ဖန္ဒနကလေ သယမ္ပိ ဖန္ဒတောတိ၊ ဟူ၍
 (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတေန၊ ပြုအပ်
 သော။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ ဝိဗာနေပယောဂေန၊ နှိပ်စက်ခြင်းပယောဂဖြင့်။
 သယံ၊ မိမိသည်။ ဖန္ဒတော၊ တုန်လှုပ်သောသူအား။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ အတိပါဟာပယတောတိပဒံ၊ အတိပါတာပယတော-ဟူသော
 ပုဒ်သည်။ သုဒ္ဓကတ္တရိ စ၊ သုဒ္ဓကတ္တာဒ်လည်းကောင်း။ ဟေတုကတ္တရိ စ၊
 ဟေတုကတ္တာဒ်လည်းကောင်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။
 ဟနန္တဿာပိ ဟနာပေန္တဿာပိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထတိ၊
 ကား။ အာဒိယတောတိ အာဒိသု၊ အာဒိယတော ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။
 ကရဏကရဏဝသေနာတိ၊ ကား။ သယက်ရပရက်ာရဝသေန၊ မိမိကိုယ်ကို
 ပြုခြင်း သူတစ်ပါးကိုပြုစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။

ဃရဘိတ္တိယာ၊ အိမ်နံရံ၏။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌လည်းကောင်း။ ဗဟိ စ၊
 အပ၌လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ စပ်ခြင်းတည်း။ ဃရသန္တိ၊ အိမ်နံရံ၏အတွင်း၌
 လည်းကောင်း၊ အပ၌လည်းကောင်း စပ်ခြင်း (ဝါကုသော်လည်းပေး)။ ကိဉ္စိပိ၊
 တစ်စုံတစ်ခုကိုလည်း။ အသေသေတာ၊ မကြွင်းမကျန်စေမူ၍။ နိရဝသေသော၊
 အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ လောပေါ ဝိလုမ္မနံ၊ လုယက်ခြင်းသည်။ နိလ္လောပေါ၊
 မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဝိလောပန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ၏။ ကောဂါရေ၊ တစ်အိမ်တည်း၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။
 ဝိလောပေါ၊ လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း။ ကောဂါရိကော၊ တစ်အိမ်တည်း၌
 ယှဉ်သော လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကေမေဝါတိအာဒိ၊ ကိ။
 အာဟ။ ၏။ ပရိပန္နော တိဋ္ဌတောတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ အန္တိန္ဒနတ္ထမေဝ၊ လုယက်ခြင်းငှာ
 သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။
 ပကရဏတော၊ အရာအားဖြင့်။ သိဇ္ဈေ၊ ပြီး၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။
 အာဂတာဂတာနန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ၊ ၏။
 ပရိတောသံ ဗ္ဗသော။ အချင်းခပ်သိမ်း။ ပန္နော၊ ခရီး၌။ ဟနနံ၊ သတ်ခြင်း
 ညှဉ်းဆဲခြင်းတည်း (ဝါ) လုယက် နှိပ်စက်ခြင်းတည်း။ ပရိပန္နော၊ အချင်း
 ခပ်သိမ်းခရီး၌ သတ်ခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်း (ဝါ) အချင်းခပ်သိမ်း လုယက် နှိပ်စက်
 ခြင်း။ ဣတိ အယမတ္ထောပိ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ အာစရိယေန၊ ဓမ္မပါလ
 ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။

[ဦးကာသစ်အလိုအားဖြင့် အစွန့်ခွာထွက်ပေါ်သမန္တတောပန္နော-
ဟိဋ္ဌတိတိ ပရိပန္နော-ဟု ဝစနတ္ထပြု။]

ကရောမိတိ သညာယာတိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဉ္ဇေတနိကဘာဝံ၊ စေတနာ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန ပါဠေန၊ ထိုကရောမိတိ သညာယ
ဟူသောပါဠိဖြင့်။ တေ အတ္တဇာတံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ ဒသေတိ၊
၏။ သဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ (ဝါ) စေ့ဆော်၍။ ကရောတောပိ၊
ပြုသောသူအားလည်း။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို (ထည့်)။ န ကရိယတိနာမ၊
ပြုသည်မမည် (ဝါ) ပြုအပ်သည်မမည်။ အသဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လမပြု
မူ၍ (ဝါ) မစေ့ဆော်မူ၍။ ကရေတော၊ အား။ ပဂေ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိအံ့
နည်း။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ၏။ ပါပံ
န ကရိယတိတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အသတော၊ သတိမရှိသောသူ၏ (ဝါ)
သည်။ ဥပ္ပါဒေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပါပံ၊ ကို။ အကတမေဝ နာမ၊ မပြုအပ်သည်သာလျှင်မည်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ ပါပန္နိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ပါပံ၊ ကို။ အကတံ၊ မပြုအပ်သည်။ (တစ်နည်း) ပါပံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ
သည်။ ယဒိ သီယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ ကထံ ကေန
ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပါပေ၊ မကောင်းမှု၌။
ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အတ္တဇနော၊
၏။ ဝါဒေ၊ အယူ၌။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ အာရောဇိတံ၊ တင်အပ်
သော။ ဒေါသံ၊ အဖြစ်ကို။ အပနေတုကာမော၊ ပယ်လိုသော။ ပူရဏော၊
ပူရဏကဿပသည်။ ဣမမတ္ထမ္ပိ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာပနာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊
၏။ ပါပံ ကရေန္တိတိ တေ ဝစနံ၊ ပါပံ ကရေန္တိ ဟူသော ဤစကားသည်။
သညာမတ္ထံ၊ အမည်မျှသာတည်း (ဝါ) အမှတ်သညာမျှသာတည်း။ (နှာ-၃၇)
ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပါပံ၊ သည်။ နတ္ထေဝ နတ္ထိ ဧဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုပူရဏ
ကဿပအား။ ဧဝံ စိတ္တံ၊ ဤသို့သောစိတ်သည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။
ဣမေသံ သတ္တာနံ၊ ဤသတ္တဝါတို့အား။ ဟိ သာဒိကိရိယာ၊ ညည်းဆဲခြင်း
အစရှိသောကြံယာသည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိသို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ကသ္မာ၊
မှုကား။ တဿ သတ္တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ နိစ္စတာယ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
နိဗ္ဗိကာရတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သရီရံ၊ ပန၊
ကိုယ်သည်ကား။ အစေတနံ၊ စိတ်မရှိ။ ကဋ္ဌကလိဂ်ရူပံ၊ ထင်းတုံးဖဲ့နှင့် တူ၏။

သုတ္တ

ပုရဏကသ ပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၇

တသ္မိံ သရိဓေ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ဝိကောပိတေပိ၊ ဖျက်ဆီးသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပါပံ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ စိတ္တံ၊ ဤသို့သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ် (ဤသို့လည်၍သတ်။)

နေမိ၊ အကွပ်ကို။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယန္တော၊ ပရိယန္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာစရိယေန၊ ဓမ္မပါလဋ္ဌိကာဆရာသည်။ နိသိတခုရမယနေ မိနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယဝိကပေ၊ ခုရဓာရသဒိသပရိယန္တေန ဝါ-ဟူသော ဒုတိယဝိကပိဋံ။ စက္ကပရိယောသာနမေဝ၊ စက်၏အဆုံးသည်သာ လျှင်။ ပရိယန္တော၊ ပရိယန္တမည်၏။ ယဿ စက္ကဿ၊ အကြင်စက်အား။ ခုရေန၊ သင်ဓုန်းဓားသွားနှင့်။ သဒိသော၊ တူသော။ ပရိယန္တော၊ အဆုံးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ စက္ကံ၊ သည်။ ခုရပရိယန္တော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤခုရပရိယန္တောဟူသောပုဒ်၌။ ခုရဂ္ဂဟဏေန၊ ခုရသဒ္ဓါဖြင့်။ ခုရဓာရာ၊ သင်ဓုန်းဓားသွားကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဒဝ- ရောဓတော၊ ထိုစက်၌အကျုံးဝင်သောကြောင့်တည်း။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ စက္ကေနာတိ၊ ကား။ စက္ကာကာရကတေန၊ စက်ဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော (ဝံ) စက်သဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော။ အာဝုဓဝိသေသေန၊ လက်နက် အထူးအားဖြင့်။ ယဿ ပါပဿ၊ အကြင်မကောင်းမှုအား။ မိသခလကရဏ- သခါတံ၊ အသားစုကိုပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တံ နိဒါနံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်း သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပါပံ၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ မည်၏။ (နတ္ထိ ဟတောနိဒါနံ ပါပံ-ဟူသော ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ ယဿ ပါပဿ-ဟု စွဲသည်။) ပစ္စတ္တဿ၊ ပဌမာဝိဘတ်၏။ တော အာဒေသော၊ တော အပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာသေ စ၊ သမာသ်၌လည်း။ အဿ၊ ထိုပဌမာ ဝိဘတ်၏။ လောပါဘာဝေါ၊ ကြေခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသ၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပစ္စတ္တတ္ထေ၊ ပဌမာအနက်၌။ နိဿက္ကဝစနမ္ပိ၊ ပဉ္စမိဘတ်သည်လည်း (ဝါ) ပဉ္စမိအနက်၌ သက်သော တော ပစ္စည်းသည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေ- ရော၊ ဆရာဖြစ်သောသာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ အဟ၊ ဆို၏။ ကာရဏတ္ထေ၊ အကြောင်းဟူသောအနက်၌။ နိပါတသမုဒါယောတိ ပိ၊ နိပါတ်ပုဒ်အပေါင်း ဟူ၍လည်း။ အက္ခရစိန္တက၊ အက္ခရာကိုကြံသောဆရာတို့သည် (ဝါ) အက္ခရာကို သိသောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏။ ဒက္ခိဏဒိသ၊ တောင်အရပ်သည်။ အပ္ပတိရူပဒေ- သော၊ မသင့်တင့်မလျောက်ပတ်သောအရပ်မည်၏။ ဂင်္ဂါယ၊ ၏ (လိုက်)။ ဥတ္တရဒိသ၊ ပန၊ မြောက်အရပ်သည်ကား။ ပတိရူပဒေသော၊ သင့်တင့်

လျောက်ပတ်သောအရပ်မည်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်နာ၊ ဤသို့သောအလိုအား
 ဖြင့်။ ဒက္ခိဏဉ္စေတိအာဒိ၊ ကို။ ပူရဏေန၊ ပူရဏကဿပသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တဉ္စေတိ၊ ထိုကားကိုလည်း။ ဒေသဒိသာပဓေသေန၊ အရပ်၊ အရပ်မျက်နှာ
 ကို ညွှန်သောအားဖြင့်။ တန္နိဝါသိနော၊ ထိုအရပ်၌နေသော သတ္တဝါတို့ကို။
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ဝှာ။ ဒက္ခိဏ-
 တိရေဟိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ဟနနဒါနကိရိယာ၊ သတ်ခြင်း ပေးလှူခြင်းကြိုယာတို့သည်။ တဒါယတ္တာ၊ ထို
 ဒက္ခိဏ ဥတ္တရအရပ်နှင့် စပ်ကုန်၏။ မဟာယာဂန္တိ၊ ကား။ မဟာဝိဇိတရဉ္စော၊
 မဟာဝိဇိတမင်း၏။ ယညသဒိသမ္ပိ၊ ယဇ်ကြီးနှင့် တူသည်လည်း ဖြစ်သော။
 မဟာယာဂံ၊ ကြီးစွာသောယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းကို။ ဒမသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယ-
 သံဝရဿ စ၊ စက္ခုစသောဣန္ဒြိယကို စောင့်စည်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပေါ-
 သထသီလဿ စ၊ ဥပုသ်သီလကိုလည်းကောင်း။ ဝါစကော၊ ဟော၏။ ဣတိ
 တဿ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယဒမေန ဥပေါသထကမ္မေနာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ၏။

ပန၊ အယုတ္တုကိုဆိုဦးအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဥပေါသထကမ္မေနာတိ ဣဒံ၊
 ဥပေါသထကမ္မေန-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဣန္ဒြိယဒမဿ၊ ဣန္ဒြိယဒမဿဟူသော
 ပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊ တည်း။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဥပေါသထကမ္မဘူတေန၊
 ဥပုသ်ကံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဣန္ဒြိယဒမေန၊ ဣန္ဒြိယကို ဆုံးမခြင်းဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။
 အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ဆိုသောစကားသည်။
 အယုတ္တုမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကဿ၊ မူကား။ ဒမသဒ္ဓဿ၊ ၏။
 ဇဒ္ဓဘယတ္ထဝါစကတ္တာ စ၊ ထိုဣန္ဒြိယကိုစောင့်စည်းခြင်း ဥပုသ်သီလဟူသော
 အနက်နှစ်ပါးကိုဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အတ္ထုဒ္ဓယဿ၊
 အနက်နှစ်ပါးအပေါင်း၏။ ဝိသေသဝုတ္တိတော စ၊ အထူးဖြစ်ခြင်းကြောင့်
 လည်းကောင်းတည်း။ (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနပ္ပယောဂ၊ ဟိတ်ပါဌ်နှစ်ခုတို့၏ နောက်၌
 ယှဉ်)။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အဓနာ၊ ဤအခါ၌။ ကတ္တစိပေါတ္ထကေ၊ အချို့သော ပေ၌။
 ဝါသဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ စသဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဒိဿတိ၊
 ထင်၏။ သီလသံယမေနာတိ၊ ကား။ တဒညေန၊ ထိုဣန္ဒြိယဒမ၊ ဥပေါသထသီလ
 မှတစ်ပါးသော။ ကာယိကဝါစသိကသံဝရေန၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော စောင့်စည်း
 ခြင်း နှုတ်၌ဖြစ်သော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့်။ သစ္စဝစနေနာတိ၊ ကား။ အမော-
 သဝဇ္ဇေန၊ မချွတ်မယွင်း မှန်သောစကားကိုဆိုသဖြင့် (ဝါ) မုသားမဟုတ်သော
 စကားကိုဆိုသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသစ္စဝစနေန ဟူသောစကားကို (ဝါ) ၏။
 လောကေ၊ ၌။ ဂရုတပုညသမ္ပတဘာဝတော၊ အထူးသဖြင့် အလေးပြုအပ်
 သော ကောင်းမှုဟု သမုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဝစနံ၊

သုတ္တံ]

ပုရဏကထာပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၉

ဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ၊ ပါပဓမ္မေသု၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ ဂရုတရော၊ အထူးသဖြင့် အပြစ်လေးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တ။ ပုညဓမ္မေသု၊ ကောင်းမှုအကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ အမောသဝဇ္ဇော၊ မချွတ်မယွင်း မှန်သောစကားကိုဆိုခြင်းသည် (ဝါ) မုသာမဟုတ်သောစကားကိုဆိုခြင်းသည်။ ဂရုတရော၊ အထူးသဖြင့်လေးသည် (ဝါ) အထူးသဖြင့် ကြီးလေးသောအကျိုးရှိသည် (အဓိပ္ပါယ်တွင်)။ ဟောတိ၊ ဧ၊ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိဝုတ္တကေ၊ ဣတိဝုတ်ပါဠိတေ ဝံဉ္စ။

☞ (နှာ-၃၈) ကေဓမ္မအတိတဿ ၂၀။ နတ္ထိ ပါပံ အကာရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏။ (အနက်ကား) ကေ ဓမ္မ၊ တစ်ခုသော မုသာဝါဒတရားကို။ အတိတဿ၊ လွန်ကျူး၍တည်သော။ မုသာဝါဒဿ၊ မဟုတ် မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုသော။ ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿ၊ မယုံမကြည်စွန့်လွှတ် အပ်သော တမလွန် လောကရှိသော။ ဇန္တုနော၊ သတ္တဝါအား။ အကးရိယံ၊ ပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ (ဤကား သာကေ အနက်)။

ပဝတ္တိတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တဿ၊ ဧ၊ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ဖလပ္ပုဒနပစ္စယဘာဝေန၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မဖလံ၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အကိရိယဝါဒဿ၊ အကြံယဝါဒ၏။ ပရိပုဏ္ဏတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ကမ္မဖလေ၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏ (ဝါ) ကံ။ အကိရိယဘာဝေါ၊ မပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဝါ) မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကထံ ဘဝိယတိ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်အံ့နည်း။ သဗ္ဗထာပီတိ၊ ကား။ ကရောတောတိအာဒိနာ၊ ကရောတော ဤသို့ အစရှိသည် ဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗပ္ပကာရေနပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။

လဗ္ဗဇန္တိ၊ ကား။ လိကုစံ၊ တောင်ပိန္နဲကို။ ပါပပုညာနံ၊ 'မကောင်းမှု ကောင်းမှုတို့၏ (ဝါ) ကံ။ ကိရိယမေဝ၊ ပြုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ရညာ၊ အဘတသတ်မင်းသည်။ ပုဋ္ဌံ၊ မေးအပ်သော။ သန္တိဋ္ဌိကံ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော။ သာမညဖလံ၊ ကံ။ န ဗျာကဏေတိ၊ မဖြေကြား။ ဣတိ အယံ၊ ကား၊ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ဣဒံ အဝဓာရဏံ၊ ဤ ကိရိယမေဝ ဟူသော

ပုဒ်၌ ဝေသဒ္ဓါကို။ ဝိပါကပဋိက္ခေပနိဝတ္တနတ္ထံ၊ အကျိုးကိုပယ်ခြင်းကို နစ်စေ
ခြင်းငှာ။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကမ္မံ၊
ကံကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ တေန၊ ထိုသူသည်။ အတ္ထတော၊ သဘောအားဖြင့်။
ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးကိုလည်း။ ပဋိက္ခိတ္ထောယေဝနာမ၊ ပယ်အပ်သည်မည်သည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာဟိ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ကမ္မံ-
ပဋိပဿန္တေနာပိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

ပဋိရာဇူဟိ၊ ရန်သူမင်းတို့သည်။ အနဘိတဝနီယကပေန၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်
စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဇိတံ၊ အောင်
အပ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇိတံ၊ မည်၏။ ကေသ၊ တစ်ယောက်
သော။ ရညော၊ ၏။ အာဏာပဝတ္တိဒေသော၊ အာဏာဖြစ်ရာ အရပ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊
၏။ ယံ၊ ငါ၏။ ဝိဇိတော၊ နိုင်ငံ၌။ မာ ဝသထ၊ မနေကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။
အပသာဒနာ၊ နှင်ထုတ်ခြင်းသည် (ဝါ) မောင်းမဲ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည်။
ပဗ္ဗဇိယ၊ နှင်ထုတ်အပ်သောသူ၏ (ဝါ)ကို။ ပဗ္ဗာဇနသင်္ခါတာ၊ နှင်ထုတ်ခြင်း
ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိဟေဋ္ဌနာယေဝ၊ ညည်းဆဲခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဟေဋ္ဌတဗ္ဗန္တိဣဒံဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊
၏။ တေန၊ ထိုပုရဏကဿပသည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္ထဿ၊ ကို။
တေ၊ ဤအနက်သည်။ ဝေ၊ ဤသို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဓာရဏံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
ဆောင်ခြင်းသည်။ သလ္လက္ခဏံ၊ သတိဖြင့် မှတ်ခြင်းသည်။ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ယူခြင်း
မည်၏။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအနက် ကို။ ဣမိနာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။
ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရတော အဂဏ္ဏန္တောတိ၊
ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တဿ အတ္ထဿ၊
ထိုအနက်ကို (ဝါ)၏။ အဓ္မနိယဘာဝါပါဒနဝသေန၊ အရှည်ခန့်သည်၏အဖြစ်
သို့ ရောက်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သန္ဓာယဏံ၊ ကောင်းစွာ
ဆောင်ခြင်းသည်။ နိက္ကုဇေန၊ နိက္ကုဇေန မည်၏။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုပုရဏကဿပ
ဆိုသော အနက်ကို။ ဣမိနာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်အပ်
၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သာရဝသေနောပ။ အဋ္ဌပေန္တောတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။
ဒဿတိ၊ ၏။ သာရဝသေနောတိ၊ ကား။ ဥတ္တမဝသေနော၊ အမြတ်၏အစွမ်း
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ အဝိတထတ္တာ၊ မချွတ်မယွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ အနုစွာလိတော၊ မလှုပ်ရှားနိုင်သော (ဝါ)
မလှုပ်အပ်သော။ ထိရဘူတော၊ မြဲမြန်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။
အဖေဂ္ဂုဘာဝေန၊ အကာမရှိ အနှစ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ တံ ဝသေနော၊ ထိုအနှစ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ နိဿရဏန္တိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋတော၊ သံသရာဝဋ်မှ။ နိယျာနံ၊

သုတ္တ]

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၁၁

ထွက်မြောက်ခြင်းတည်း။ ပရမတ္ထောတိ၊ ကား။ အဝိပရိတတ္ထော၊ မဖောက်
မပြန်သော အနက်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တမဿ၊ မြတ်သော။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏
(ဝါ) သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏။ အာရမ္မဏဘူတော၊ သော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗန၊
ထိုမှတစ်ပါး။ တေန ရညာ၊ ထိုအတေးတသတ်မင်းသည်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါကို။
ဥဂ္ဂဟိတဉ္ဇေ၊ မှတ်ယူလည်း မှတ်ယူအပ်၏။ နိကုဇ္ဇိတဉ္ဇ၊ စိတ်ဖြင့် ဆောင်လည်း
ဆောင်အပ်၏ (စိတ္တေန သန္တာရဏံ နိကုဇ္ဇနံ၊ နှင့်အညီတည်း)။

[နိဿယဂဏ္ဍိတိဉ္ဇ ဥဂ္ဂဟိတဉ္ဇေ၊ မှတ်လည်းမှတ်၏။ နိကုဇ္ဇိတဉ္ဇ၊
နှလုံး၌ထားသလျှင်တည်းဟု ယောဇနာ၏။]

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ တထာယေဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်း
အရာအားဖြင့်သာလျှင်။ တဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ တာသိတတ္တာ၊
ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပူရဏကဿပဝါဒ ပြီး၏။

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၈။ ဥဘယေနာတိ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယပဋိသေဓစနေန၊ ဟေတုပစ္စယကို
တားမြစ်သောစကားဖြင့်(ဝါ)ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းကို တားမြစ်
သောစကားဖြင့်(ဝါ)ဇနကအကြောင်း ဥပတ္တမ္ဘကအကြောင်းကို တားမြစ်သော
စကားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနမေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သဘာဝတော၊ သဘာဝအားဖြင့်။
ဝိဇ္ဇမာနသေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိပနေ၊ ပယ်ခြင်း၌။ တဿ၊ ထို
မက္ခလိဂေါသာလ၏။ အဉာဏမေဝ၊ မသိခြင်းသည်သာလျှင်။ ကာရဏံ၊ တည်း။
ဣတိ ဣမံ အတ္ထံကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ သံကိလေသပစ္စယန္တိ၊ ကား။ သံကိလိဿနဿ-
မေလိနဿ၊ ညစ်နွမ်းခြင်း၏။ (နာ-၃၉) ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝိသုဒ္ဓိပစ္စယန္တိ၊
ကား။ သံကိလေသတော၊ ညစ်နွမ်းခြင်းမှ။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဝင်ကြယ်ခြင်း၏။
ဝေါဒါနဿ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ အတ္တကာရေတိ တေ၊ ၌။
ပဋိတ္တဝစနဿ၊ ပဋိမာဝိဘတ်၏။ ကောရဝသေန၊ အေက္ခရာအပြစ် အနှစ်ဖြင့်။
ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယထာကံ၊ ဥဒါဟရဏ အဘယ်
ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဝနပ္ပဂုံဓမ္မ ယထာ၊ ဖုသိတဂ္ဂေတိ ယထာ၊ ဟူသော
ဥဒါဟရဏကဲ့သို့တည်း။ ဖုသိတဂ္ဂေ၊ ကားကားနှင့်ဝှံနှင့်သော အဖျားငုံသော။
ဝနပ္ပဂုံဓမ္မ၊ တောအုပ်သည်။ သသိရိကော ယထာ၊ အသရေရှိသကဲ့သို့ (ဤကား
ဥဒါဟရဏအနက်)။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိတ္တတ္ထေ၊ ၌။ ဘုဗ္ဗဝေနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်တည်း။

ယထာကံ၊ ဥဒါဟရဏံ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသိန္နံ ယတာ၊ သီလသိန္နံ ဟူသော ဥဒါဟရဏံကဲ့သို့တည်း။ အံဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ ဣဒမ္ပိ သီလသိန္နံ၊ ဤသီလသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေဝတ္ထံ၊ တံဝေ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ အတ္တကာရေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုအတ္တကာရသည်လည်း။ တေန တေန သတ္တေန၊ ထိုထိုသတ္တ ဝါသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ကာတဗ္ဗကမ္ပံ၊ ပြုအပ်သော အမှုတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗာဒေတဗ္ဗပယောဂေါ၊ ပြီးစေအပ်သော လုံ့လ ပယောဂတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သဗ္ဗညုတန္တံ၊ ကား။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်သို့(ဝါ)မဖောက် မပြန် ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသို့။ တန္တံ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတကမ္ပံ၊ ပြုအပ်သောကံကို။ ဒုတိယပဒေနာတိ၊ ကား။ နတ္ထိ ပရကာရေတိ ပဒေန၊ နတ္ထိပရကာရေ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပရကာရော နာမ၊ မည်သည်ကား (ဝါ) သူတစ်ပါးတို့ပြုခြင်း မည်သည်ကား။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ ဝါဟသ၊ ရွက်ဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဣဇ္ဈနကပယောဂေါ၊ ပြည့်စုံခြင်း ပယောဂတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ ပရံ ကာရန္တိအာဒိ၊ ကို (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ သြဝါဒါနုသာသနိန္တံ၊ ကား။ သြဝါဒတူတံ၊ အဆုံးအမ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနုသာသနိံ၊ ကန့်မြစ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ပဌမံ ရှေးဦးစွာ။ သြဝါဒေါ၊ ဆုံးမခြင်းသည်။ သြဝါဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ သြဝါဒေါ၊ သည်။ အနုသာသနိံ၊ ကန့်မြစ်ခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပရကာရန္တံ၊ တေ၊ ပရကာရံ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ ဥပလက္ခဏဝသေန၊ မှတ်ကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြသော ပုဒ်တည်း။ လောကုတ္တရဓမ္မေ၊ လောကုတ္တရာ တရား၌။ ပရကာရာဝဿယော၊ သူတစ်ပါးပြုသော လုံ့လ၏ မှီခိုရာသည် (ဝါ) သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်သော ဆုံးမကန့်မြစ်ခြင်း၏ မှီခိုရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထပေတွာ မဟာသတ္တန္တံ၊ ဟူ၍(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

သေ သော ပရကာရာဝဿယော၊ ဤသူတစ်ပါးတို့သည် ပြုအပ်သော လုံ့လပယောဂ၏ မှီခိုရာသည်။ လောကီယဓမ္မေ၊ လောကီတရား၌။ အတ္ထေဝ အတ္ထိ ဝေ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းအား။ အာဠာရုဒကော၊ အာဠာရုဥဒကတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဉ္စာဘိညာ၊ ငါးပါးသော အဘိဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ လောကီယသမာပတ္တိလာဘော၊ လောကီ ဖြစ်သော သမာပတ်ကို

ရခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့သည်။ တဉ္စ၊ ထိုမဟာသတ္တံ ဟူသော စကားကိုလည်း။ ပစ္ဆိမဘဝိကမဟာသတ္တံ၊ ပစ္ဆိမသဝိကဖြစ်သော ဘုရားလောင်းကို(ဝါ)အဆုံးဘဝနှင့်ယှဉ်သော ဘုရားလောင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ (အာစရိယေန သည်)၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တံ၊ ပါပစ္စေက ဗောဓိဘုရားလောင်း၏လည်း။ ဧတ္ထဝကျိတပေတာမဟာသတ္တံ ဟူသောပုဒ်၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏(ထည့်)။ ကဿ၊ မူကား။ တေသမ္ပိ၊ ထိုပစ္စေကဗောဓိ သတ္တံတို့၏လည်း။ တဒဘာဝတော၊ ထိုပရကာရာဝဿယ မရှိသောကြောင့် တည်း။ မနုဿသောဘဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ သုသာကဘဝံ၊ တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ကမ္မဝါဒဿ၊ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကြိယဝါဒဿ၊ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိက္ခိပနေ၊ ပယ်ခြင်းဖြင့်။ ဇိနစက္ကေတိ၊ ကား။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကန္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္ထေ၊ အတ္ထိ ။ပ။ ဝိပါကံ- ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ကမ္မာနုဉ္စ၊ ကံတို့၏လည်းကောင်း။ ကမ္မဗလာနုဉ္စ၊ ကံ၏ အကျိုးတို့၏ လည်းကောင်း။ အတ္ထိတာ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပရိဒီပနေ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြုတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဿသနေ၊ ဖြတ်စွာဘုရား၏ ဆုံးမရာ ဆုံးမကြောင်း ဖြစ်သော ပရိယတ္တိဿသနာတော်၌။ (သာမက ပါဠိတော်၏ အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဏ္ဍံ၊ မည်းနက်သော။ ကဏ္ဍဝိပါကံ၊ မည်းနက်သော အကျိုးရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပစ္စန္နိကကထနံ၊ ဆန့်ကျင်သော စကားကို ဆိုခြင်းသည်။ ပဟာရဒါနသဒိသံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ပေးသည်နှင့် တူ၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟာရံ ဒေတိ နာမ၊ ဟူ၍(အာစရိယော၊ သည်)။ အာဟ၊ ၏။

ယထာဝုတ္တအတ္တကာရပရကာရာဘာဝတော ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား ရှိသော အတ္တကာရ ပရကာရ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ပစ္စတ္ထပုရိသကာရော နာမ၊ အသီး ယောက်ျားသည် ပြုအပ်သော လုံ့လ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ နတ္ထိ ပုရိသကာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဣဿ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလ၏။ ပဋိက္ခိပနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ယေနာတိအာဒိ၊ ကို(အာစရိယေန၊ သည်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေဝတ္ထမ္ပိတိအာဒိနာ စ၊ ဒေဝတ္ထမ္ပိ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် လည်း ကောင်း။ မနုဿသောဘဂ္ဂတန္တိ အာဒိနာ စ၊ မနုဿသောဘဂ္ဂတံ ဤသို့အစ ရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ (သမ္ပတ္တိယော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်စပ်)။ ဗလေ ပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ဝီရိယမေဝ၊ ဝီရိယသည်သာလျှင်။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ ဗလံ၊

ဗလမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေထံ၊ ငှာ။ ဝီရိယံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိ
 ရှိသန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပ-
 န္နယံကနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိအာဝဟံ၊ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်ကတ္တတော၌ဖြစ်သော စည်း-
 ချမ်းချမ်းသာ၊ တမလွန်လောက၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း-
 ချမ်းသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယတည်း-
 ဟူသောအားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သော၊ ထိုမက္ခလံဂေါသာလသည်။
 ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတံပေါဒါနိယဗလဿ ပဋိက္ခိပနံ၊ ဤ
 ဖြစ်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အားအစွမ်းကို ပယ်ခြင်းသည်။
 နိဒဿနမတ္ထံ၊ ညွှန်ပြခြင်းမျှသာတည်း (ဝါ) နိဒဿန နည်းမျှသာတည်း။
 (ကသ္မာ၊ မူကား။) သံကိလေသိကဿာပိ၊ ညစ်ညူးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်
 လည်းဖြစ်သော။ ဗလဿ၊ အားအစွမ်းကို။ တေန၊ ထိုမက္ခလံဂေါသာလသည်။
 ပဋိက္ခိပနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝီရိယာဒိနိ၊ ဝီရိယသဒ္ဓါ အစရှိသည်
 တို့သည်။ ပုရိသကာရဝေဝနာနိ၊ ပုရိသကာရသဒ္ဓါ၏ ခေ့စစ်တို့သည်။ ယဒိ-
 ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေသံ၊ ဝီရိယသဒ္ဓါအစရှိသည်ကို။ ဝိသံ၊ အသီး။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊
 ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိစောဒနာယ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ နော ဝီရိယေနာတံအေဒိ၊
 ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဣဒံ နော ဝီရိယေနာတိ၊ ကား။
 အမှာကံ၊ ငါတို့အား (ဝါ) ၏။ ဣဒံ ဗလံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဝီရိယေန၊
 ကြောင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်၏။

ပဝတ္ထဝစန၊ ပဋိက္ခေပကရဏဝသေနာတိ၊ ကား။ အညေသံ၊ သူတစ်ပါး
 တို့၏။ ပဝတ္ထဝေါဟာရဝစနဿ၊ အားအစွမ်းကြောင့်ဖြစ်၏ဟူသော ဝေါဟာရ
 စကားကို။ (နှာ-၄၀) ပဋိက္ခေပကရဏဝသေန၊ ပယ်ခြင်းကိုပြုသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဝီရိယထာမပရက္ကမသမ္ပန္နနေန၊ ဝီရိယထာမပရက္ကမနှင့်စပ်သဖြင့်။ ပဝတ္ထ-
 ဗလဝါဒိနံ၊ ဖြစ်သောအကျိုးကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝါဒဿ၊ အယူ
 ကို။ ပဋိက္ခေပကရဏဝသေန၊ ပယ်ခြင်းကိုပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နတ္ထိ ဗလန္တိ-
 ပဒမိဝ၊ နတ္ထိ ဗလံ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗာနိပံ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
 တောနိ၊ ထို နတ္ထိ ဗလံ၊ နတ္ထိ ပုရိသထာမော၊ နတ္ထိ ပုရိသပရက္ကမော ဟူသော ပုဒ်
 တို့ကို။ တေန၊ ထိုပဝတ္ထဝစနပဋိက္ခေပကရဏဝသေန-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အာဒိ-
 ယန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦး
 အံ့။ တံ ဝစနံ၊ ထိုနတ္ထိ ဝီရိယံ စသောစကားကို။ ဝစနိယတ္ထတော၊ ဝစနိယတ္ထ
 အားဖြင့် (ဝါ) သဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သောအနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
 ၏။ ဝစနတ္ထတော ပန၊ သဒ္ဓါ၏အနက်အားဖြင့်ကား။ ဝဿ၊ တဿာ-
 ကိရိယာယ၊ ထိုထိုအမှုအရာကြိယာ၏။ ဥဿန္တဋ္ဌေန၊ များသောအနက်ကြောင့်။

သုတ္တံ

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝတ္ထုနာ

၁၁၅

ဗလံ၊ ဗလမည်၏။ သူရဝိရာသာဝါဒဝတ္ထုနာ၊ ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်
 သောအနက်ကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဝီရိယံသည်ပင်လျှင်။
 ဒဠဘာဝတော စ၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပေါရိသံ၊
 ယောက်ျားသည် ပြုအပ်သော။ ခုရံ၊ ဝန်ကို။ ဝဟန္တေန၊ ရွက်ဆောင်သော
 သူသည်။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗတောစ၊ ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ပုရိသ-
 ထာမော၊ မည်၏။ ပရမ္ပရံ၊ အဆင့်ဆင့် (ဝါ) အဆက်ဆက် (ဝါ) တစ်ပါး
 တစ်ပါးသော။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ အက္ခမနဝသေန၊ နင်းသွားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုရိသပရက္ကမော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ၊ ၏။

ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၌။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ တပ်တတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ အဿသနပဿသနဝသေန၊ ထွက်သက်
 ဝင်သက်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ထွက်ခြင်းဝင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အဿာသောတိ
 ဗဟိနိက္ခမနဝါတော၊ ပဿာသောတိ အန္တောပဝိသနဝါတောဟူသော ပါရာ-
 ဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနှင့်အညီတည်း။) ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပါဏနတော၊
 ထွက်သက် ဝင်သက် ရှိခြင်းကြောင့်။ ပါဏာ၊ ပါဏမည်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမိနာ
 အတ္ထေန၊ ဤသို့သောအနက် အားဖြင့်။ ပဒဒ္ဒယေ၊ သတ္တပါဏ-ဟူသောပုဒ်နှင့်ခုတို့၏
 အပေါင်းသည်။ သမာနေဗ်၊ တူသော်လည်း။ ဧကိန္ဒြိယာဒိဝသေန၊ တစ်ခုသော
 ဣန္ဒြေရှိခြင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဝိတဇိတော၊
 ဝေဖန်၍။ သတ္တတော၊ သတ္တမှ။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ကတော၊ ပြု၍။ သေ-
 သော၊ ဤမက္ခလိဂေါသာလသည်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧကိန္ဒြိယောတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဘဝန္တိ၊
 ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သတ္တပါဏပရိယာယေ၊ သတ္တပါဏ၏ပရိယာယ်သည်။ သတိပံ၊ ဖြစ်သော်လည်း။
 အဏ္ဏကောသဒိသု၊ ဥဉ္စအစရှိသည်တို့၌ (ဝါ) ဥဉ္စတွင်း အစရှိသည်တို့၌။
 သမ္ပဝနဋ္ဌေန၊ ထင်ရှားဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုသတ္တပါဏမှ။
 ဝိသေသာဝ၊ ဒေထူးတို့ကို သာလျှင်။ တေန၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလသည်။
 သဗ္ဗေ ဘူတာတိ၊ ဟူ၍(ထည့်)။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။
 အဏ္ဏ၊ ၂၀၊ ဝဒတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။
 ဂဗ္ဘာသယော၊ သူငယ်အိမ်သည် (ဝါ) သူငယ်၏ ကိန်းရာအရပ်သည်။ ဝတ္တိကော-
 သော၊ မည်၏။ ဇီဝနတော၊ အသက်အားဖြင့်။ ပါဏံ၊ အသက်ကို (ဝါ)
 သတ္တဝါကို။ ဓာရေန္တော ဝိယ၊ ဆောင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝဇုနတော၊ ပွားခြင်း
 ကြောင့်။ ဇီဝါ၊ မည်ကုန်၏ (ဝါ) အသက်ရှိကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 သာလိယဝါတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အာဒိသဋ္ဌေန၊

ဖြင့်။ ဝိရုဠဓမ္မာ၊ စည်ပင်ပြန့်ပွားခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ တိဏရက္ခာ၊ မြက်
သစ်ပင်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဇေတသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ သံကိလေသ-
ဝိသုဒ္ဓိသု၊ ညစ်ငြူးခြင်း စင်ကြယ်ခြင်းတို့၌။ ဝသော သမတ္ထိယံ၊ အစွမ်း
သတ္တိသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။
အဝသာ၊ မည်ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဗလာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိရိယာ၊
မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။)
အာဟ၊ ၏။ နိယတာတိ၊ ကား။ နိယမနာ၊ မြဲခြင်းတည်း။ အဆေဇ္ဇသုတ္တာ-
ဝုတယ၊ မပြတ်သေးချေသည်ဖြင့် သိအပ်သော။ အဘေဇ္ဇဇနိနော ဝိယ၊ မကွဲ
မပျက်သော ငတ္တမြား၏သို့။ နိယတပွဝတ္တိတယ၊ မြဲသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိဇာတိဗန္ဓာပဝဂ္ဂဝသေန၊ ဂတိဘဝတို့၌ အပေါင်း
ဖွဲ့ခြင်းအစုတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နိယမော၊ မြဲ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဗန္ဓာမဝဂ္ဂဝသေန-ဟု ပါဠိရှိ၏။ မသင့်။ သဒ္ဓယုတ္တိမရှိ။ ဗန္ဓာ-
ပဝဂ္ဂဝသေန-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ ဋီကာဟောင်း၌ ဗန္ဓာပဝဂ္ဂ-
ဝသေန-ဟူ၍ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းအတိုင်းသာ သဒ္ဓယုတ္တိ အတ္ထယုတ္တိ
သင့်၏။ ဗန္ဓာ-အပဝဂ္ဂဟူ၍ ပဒစ္ဆေဒပြု။

တတ္ထ တတ္တာတိ၊ ကား။ တာသု တာသု ဇာတိသု၊ ထိုထိုကပ်တို့၌။ သမ္ဗန္ဓိ
ဘူတာနံ၊ သမ္ဗန္ဓိဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) သမ္ဗန္ဓိရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။
ဆန္ဒ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဘိဇာတိနံ၊ ဘဝတို့၏။ (အဘိသဒ္ဓါအနက်မရှိ
ဓာတုတ္တာနုဝတ္တကသာတည်း။) ဂမနံ၊ ပြောင်းသွားခြင်းတည်း။ သမဝါယေန၊
အညီအညွတ်အားဖြင့်။ သမာဂမော၊ ကောင်းစွာလာခြင်းတည်း။ ဘာဝ-
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ဗန္ဓိနိရပေက္ခောပိ၊ သမ္ဗန္ဓိကိုငဲ့ခြင်း မရှိသော်လည်း။ သမ္ဗန္ဓိ-
သဟိတော ဝိယ၊ သမ္ဗန္ဓိနှင့်တကွဖြစ်သကဲ့သို့။ ပကတိယတ္ထဝါစကော၊ ပကတိ
သဘောအနက်ကိုဟော၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝေါယောဂါတိ၊
ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ကဏ္ဍကဿ၊ ဆူး၏။ တိက္ခတာ စ၊
ထက်သည်၏အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ကပိဠဖလာဒိနံ၊ သီးသီးအစရှိသည်
တို့၏။ ပရိမဏ္ဍလတာ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းသည်၏အဖြစ်သည် လည်း
ကောင်း (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင်မှ လုံးသည်၏အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။
မိဂပက္ခိနံ၊ သားငှက်တို့၏။ ဝိစိတ္တာကာယတာ စ၊ ဆန်းကြယ်သော အခြင်း
အရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။
ဝေ တထာ၊ ထိုအတူ။ သဗ္ဗာသာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ လောကဿ၊
လောက၏။ ဟေတုပစ္စယံ၊ ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းကို။
အန္တရေန၊ ကြည်၍။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။

သုတ္တံ]

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၁၇

ပရိဏာမော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အလိုလိုညွတ်သော (ဝါ) အထူးထူးအပြားပြား ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ (ပရိဏာတာနာနပ္ပကာရာနံ ပတ္တာ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ။ ပရိဏမနံနာနပ္ပကာရတာပတ္တိ-ဟူသော ဋီကာနှင့် အညီတည်း။) အကုတ္တိမော၊ ဟေတုပစ္စယဟူသောအကြောင်းသည် ပြုခြင်းမရှိသော။ သဘာဝေါယေဝ၊ သဘောသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယေနာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာနပ္ပကာရတာပတ္တိ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပရိဏမနံ၊ မည်၏။ ယေနာတိ၊ ကား။ သတ္တပါဏာဒိနာ၊ သတ္တပါဏအစရှိသသည်။ ယထာ၊ အပြင်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရာ၏။ တထေဝ၊ ထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

ဆဋ္ဌတိဇာတိယော၊ ခြောက်ပါးသော ဘဝတို့ကို။ ပရတော၊ နောက်မှ (ဝါ) ဌံ။ ဝိတ္တာရယိဿန္တိ၊ ချဲ့ကုန်လတ္တံ့။ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒေန္တိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) သုခဉ္စ ၂၀၊ ပဋိသံဝေဒေန္တိ-ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တော၊ သော။ မက္ခလိ၊ မက္ခလိဂေါသာလသည်။ အဒုက္ခမသုခဘူမိံ၊ အဒုက္ခမသုခဘူမိကို။ (ဝါ) ဒုက္ခသည်လည်းမဟုတ်၊ သုခသည်လည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ အရာကို။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းချင်းသိမ်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညာ၊ အဒုက္ခမသုခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒဿေတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒေန္တိဝိဝစနံ၊ ကို။ (နှာ-၄၁) ကရုဏဘာဝေန၊ ကရိုဏ်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော။ အာစရိယဿ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏။ မတိ၊ အယူတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ သုခဉ္စဒုက္ခဉ္စပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အညာသုခဒုက္ခဘူမိနတ္ထိတိ ဒဿေတိ၊ ဟူသောဝါကျ၌ ဒဿေတိ-ဟူသော ကြိယာ၏ကရိုဏ်းကို သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စပဋိသံဝေဒေန္တိတိ ဣမိနာ-ဟူ၍ ထည့်အပ်၏။ ၎င်းပါဌ်ကို ကရိုဏ်းခံလျှင် အညာ အဒုက္ခမသုခဘူမိ နတ္ထိ-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏ ဟုမှတ်။

ပေါတ္တကေသု ပန၊ ပေတို့၌ကား။ အညာသုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒဿေတိတိ၊ ဟူ၍။ အယမေဝ ပါဌော၊ ဤပါဌ်ကိုသာလျှင်။ ဒိဌော၊ မြင်အပ်၏။ အဒုက္ခမသုခဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ကို။ န ဒိဌော၊ မမြင်အပ်။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ အဒုက္ခမသုခဘူမိ-ဟူသောပါဌ်ကို မမြင်အပ်သည်ရှိသော်။ ဆသ္မေဝါ၊

ဘိဇာတိသုတိဝစနံ၊ ဆသ္မေဝါဘိဇာတိသု ဟူသော စကားကို။ အဓိကရဏ-
 ဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတု၊ ရှိ။ ဆသု ဝေ၊ ခြောက်ပါးသာ
 လျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အဘိဇာတိသု၊ ဘဝတို့၌။ သုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒနံ၊ ချမ်းသာ
 ဆင်းရဲကို ခံစားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဟိ၊ ထိုခြောက်ပါးသောဘဝ
 တို့မှ။ အညတ္တ၊ တစ်ပါးကုန်သောဘဝတို့၌။ (သုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒနံ၊ သည်။)
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တာယေဝ၊ ထိုခြောက်ပါးသော ဗဝသည်သာလျှင်။
 သုခဒုက္ခဘူမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒညာ၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ဗဝသည်။
 သုခဒုက္ခဘူမိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿ-
 တိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဒဿေတိဟူသောစကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်
 သည်သာလျှင် (ဝါ) ဤအညာ သုခဒုက္ခဘူမိနတ္ထိတိဒဿေတိ ဟူသောပါဌ်သည်
 သာလျှင်။ ယုတ္တတရော၊ အထူးသဖြင့်အလွန်သင့်မြတ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူလား။)
 ပဋိက္ခေပိတဗ္ဗဿ၊ ပယ်အပ်သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။ (ဝါ)ကို။ ဘူမိဝသေန၊ ဘုံ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကို
 ဆိုဦးအံ့။ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒနီတိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပိတဗ္ဗဿ၊
 ပယ်အပ်သော။ အတ္ထဿ၊ အဒုက္ခမသုခဘူမိဟူသောအနက်ကို (ထည့်။)
 ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ ဒ၊ ကယ်၍ဖြစ်ညားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်
 သည်ရှိသော်။ အညာ၊ တစ်ပါးသော။ အဒုက္ခမသုခ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။
 နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿယျ၊ ပြနု၏။ အဒုက္ခမသုခဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ န
 ဒဿယျ၊ မပြရာ။ (ကသ္မာ၊ မူလား။) ဒဿနဟေတုဝစနသ၊ ဒဿန၏
 အကြောင်းဖြစ်သောစကား၏။ ဘူမိအတ္တာဘာဝတော၊ ဘူမိဟူသောအနက်
 မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ ဝစနံ၊ ထိုသုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေ-
 ဒနီတိ ဟူသောစကားသည်။ တာသံ၊ ထိုသုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာတို့၏။ ဘူမိ-
 ယာ၊ ဖြစ်ရာဘုံ၏။ အဘာဝမေဝ၊ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ အယံ ပါဌော စ၊ ဤ အညာ သုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒဿ-
 တိဟူသော ဤပါဌ်သည်လည်းကောင်း။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 အနက်သည်လည်းကောင်း။ ယုတ္တတရော၊ အထူးသဖြင့်အလွန်သင့်မြတ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ (တရပစ္စည်း အတိဿယတ္ထံ)။

ပမုခယောနိနန္တိ၊ ကား။ မနုဿေသု၊ လူတို့တွင်။ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏာဒိ-
 ဝသေန၊ မင်းပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တရစ္ဆာနာဒိသု၊ တိရစ္ဆာန်
 အစရှိသည်တို့တွင်။ သိဟဗျုတ္တံဒိဝသေန၊ ခြင်္သေ့ကျား အစရှိသည်တို့၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ပဓာနယောနိနံ၊ ပြဇာန်းသောယောနိတို့၏(ဝါ)မြတ်သောယောနိတို့၏။
 စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဓာနယောနိနံ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥတ္တမတော၊ မြတ်သည်၏

သုတ္တ

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝတ္ထုနာ

၁၁၉

အဖြစ်သည်။ ပဓာနတာ၊ ပဓာန၏အဖြစ်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥတ္တမ-
ယောနိနန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်း။) အာဟ၊ ၏။ သဋ္ဌိ သတန်တိ၊
ကား။ ဆသဟဿာနိ၊ ခြောက်ထောင်သော ဆတို့ပတ်လုံး။ ပဉ္စ စ ကမ္မ-
နောသဟာနိတိပဒဿ၊ ပဉ္စ စ ကမ္မနောသဟာနိ ဟူသောပုဒ်၏။ ပဉ္စ ကမ္မ-
သဟာနိစာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဧဝေဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ တက္ကမတ္တကေန နိရတ္ထကံ ဒိဋ္ဌိ-
ဒိပေတိတိ၊ ဟူ၍(ဝါ)သော။ ဣမမေပတ္တံ ဣမံ ဧဝ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကိုသာ
လျှင်။ (သင်္ဂဟကာရော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။) အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။
ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တက္ကမတ္တကေန၊ ကြံကာမျှဖြင့်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုး
မရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ။ (မက္ခလိ၊ မက္ခလိဂေါသာလသည်။) ဒိပေ-
တိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထေတသ္မိဝါကျေ၊ ဤကေဝလံ တက္ကမတ္တကေန
ဟူသောအဋ္ဌကထာဝါကျ၌ (သမာဓိနိဝိဋ္ဌေန၊ သော။) တက္ကမတ္တကေနာတိ၊
ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောကဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (ဝိဘာဝေတိဉ္စစပ်၊ ဋီကာ
ဟောင်း၌ တက္ကမတ္တကေနာတိ ဣမိနာ-ဟူ၍ ပါရှိ၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
တက္ကိကာ၊ တက္ကိအယူဝါဒရှိကုန်သော သူတို့သည်။ အဝဿယသုတ်တထတ္ထ-
ဂဟာအာကုသနယံ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော ဟုတ်မှန်သောအနက်ကို ယူခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော အကုသနည်းကို။ အန္တရေန ဝဇ္ဇေတော၊ ကြည်၍။ နိရကု-
သတာယ၊ အကုသနည်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိကပ္ပနဿ၊ ကြံဆသည်ဖြစ်၍။
ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံဆအပ်သော
အယူကို။ သာရတော၊ အပြတ်အနှစ်အားဖြင့်။ မညမာနာ၊ အောက်မေ့စွာ
ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တထေဝ၊ ထိုကြံဆတိုင်းသာလျှင်။ အဘိနိဝိဿ၊ မှား
သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍။ တတ္ထစ၊ ထိုကြံဆသောတက္ကိဝါဒ၌လည်း။ ဒိဋ္ဌိ
ဂါဟံ၊ ဒိဋ္ဌိအယူကို မြဲစွာစွဲလမ်း၍ယူခြင်းကို။ ဂဏ္ဌန္တိ၊ ယူကုန်၏။ (ဋီကာ
ဟောင်း၌ တက္ကဒိဋ္ဌိဂါဟံ-ဟူ၍ရှိ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိ-
တို့၏။ ဒိဋ္ဌိဝတ္ထုသ္မိ၊ အယူ၏အကြောင်း၌။ ဝိညဟံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဝိစာရ-
ဏာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းတို့ကို။ န ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုအပ်ကုန်။ ဣတိ
ဣမံ အဓိပ္ပါယ်၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

ကေဇိတိ၊ ကား။ ဥတ္တရဝိဟာရာဝါသိနော၊ ဥတ္တရကျောင်းတိုက်၌နေလေ့ရှိ
ကုန်သောဆရာ ဤသည်။ ပဉ္စိန္ဒြိယဝသေနာတိ၊ ကား။ စက္ခာဒိပဉ္စိန္ဒြိယဝသေန၊
စက္ခုစသောငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုကေဓိဆရာ
တို့သည်။ (ဝဒန္တိဉ္စစပ်)ကျေသောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယသင်္ခါတာနိ၊ စက္ခု။ ပ။
ကာယဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဤဣန္ဒြေတို့
သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။

ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယဝစီမနောကမ္မာနိ
 စ၊ ကာယကံ ဝစီမနောကံ တို့သည်လည်း။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
 ကံတို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (တိတ္ထိယာစသောပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ ယောဇနာ။)
 ကမ္မန္တိ၊ လဒ္ဓိတိ၊ ကား။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ငါးပါးသောဣန္ဒြေ၊ သုံး
 ပါးသောကံသည်။ ဩဠာရိက္ခတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏ-
 ကမ္မံ၊ ပြည့်စုံသောကံမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဿ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလ၏။
 ထည့်။) လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ အနော-
 ဠာရိက္ခတ္တာ၊ မရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပနကမ္မံ၊ ထက်ဝက်သောကံ
 မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဿ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလ၏။) လဒ္ဓိ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဒွါသဋ္ဌိပဋ္ဌိပဒါတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ သဘာဝနိရုတ္တိံ၊ ပရမတ္ထ သဘောဖြစ်သော
 သဒ္ဓါကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ဒွိပဋ္ဌိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ထို၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွါသဋ္ဌိပဋ္ဌိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။)
 အာက၊ ၏။ ပန၊ အယူအထူးကို ဆိုဦးအံ့။ သဒ္ဓရစကာ၊ သဒ္ဓါကိုစီရင်သောဆရာ
 တို့သည်။ ဒွါသဋ္ဌိယာ၊ ဒွါသဋ္ဌိဟူသောပုဒ်၌။ သလောပေါ၊ သအက္ခရာကျသည်။
 အာ၊ အာသည်။ အတ္တံ၊ အ-အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊
 ဆိုကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုသဒ္ဓါဆရာတို့ဆိုသောစကားသည်။ အယုတ္တမေဝ၊
 မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အသဘာဝနိရုတ္တိယာ၊ သဘော
 မဟုတ်သော သဒ္ဓါနှင့်။ [*ဆဋ္ဌမုဋ္ဌ-သဘာဝနိရုတ္တိယာ-ဟူ၍။] ယောဂတော၊
 ယှဉ်သောအားဖြင့်။ (နာ-၄၂) အသိဒ္ဓတ္တာ၊ သဒ္ဓါမပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုပြဦးအံ့။ သာယောဂေန၊ သအက္ခရာနှင့် မယှဉ်သော
 အားဖြင့်။ သိဒ္ဓါ၊ ဒွိသဒ္ဓါ၏ပြီးခြင်းသည်။ ယဒိ အဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်ညားအံ့။
 ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ပြီးသည်ရှိသော်။ သဘာဝနိရုတ္တိယေဝ၊ သဘာဝနိရုတ္တိသည်
 သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့သဘာဝနိရုတ္တိဖြစ်သည်
 ရှိသော်လည်း။ အာစရိယာနံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏။ မတေန၊ အယူနှင့်။
 (ဝါ)အလိုနှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။)
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ စုလ္လသသိတိ သဟဿာနိတိအာဒိကာ၊ စုလ္လသ-
 သိတိ သဟဿာနိ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဒိဋ္ဌပယောဂါ၊ မြင်အပ်ကုန်သော
 ပြယုဂ်တို့ကို။ အညတြ၊ ထပေတွာ၊ ကြပ်ထား၍။ ဒိဋ္ဌပယောဂါ၊ မြင်အပ်ကုန်
 သောပြယုဂ်တို့သည်။ (ထပ်၍ယူ)သဘာဝနိရုတ္တိယေဝ၊ သဘာဝနိရုတ္တိတို့သည်
 သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိသု၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာအစရှိ
 သည်တို့၌။

စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိ။ ပ။ ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိတာတိ။

ဟူ၍။ ပယောဂေါ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

(ဂါထာ အနက်ကား) ယေမရူ၊ အကြင် နေဝသညာနာသညာယတန-
ဗြဟ္မာတို့သည်။ စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိကပ္ပိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ပမာဏ
ရှိသော ကမ္ဘာကြီးကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနေဝ
သညာနာသညာယတနဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ (ဝေံ စိရဇီဝိနောပိ၊ ဤသို့ရှည်
ကြာစွာ အသက်ရှည်ကုန်သော်လည်း (ထည်)။ ဒွိဟိ၊ စိတ္တေဟိ၊ စိတ္တက္ခဏ နှစ်
ချက်တို့နှင့်။ သမောဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နတောဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်
ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဤကားသာဓကအနက်)။

ကေသ္မိံ ကပ္ပေတိ၊ ကား။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ အသင်္ချေယျ-
ကပ္ပိနံ၊ အသင်္ချေယျကပ်တို့တွင်။ အညတရဘူတေ၊ တစ်ပါးပါးဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ကေသ္မိံ၊ တစ်ခုသော၊ အသင်္ချေယျကပ္ပေ၊ အသင်္ချေယျကပ်၌။ စ၊ ဆက်ဦး
အံ့။ တတ္ထာပိ၊ ထိုလေးပါးသော အသင်္ချေယျကပ်တို့တွင်လည်း။ ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ-
သညိတံ၊ ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ ဟူ၍မှတ်အပ်သော။ ဧကမေဝ၊ တစ်ခုသောကပ်ကိုသာ
လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဒုဋ္ဌန္တရကပ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ (မက္ခလိဂေါသာလေန၊ သည်။)
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလ်သည်။ အဿုတသာ-
သနဓမ္မော၊ မကြားနာဖူးသော သာသနာတော်တရားရှိသည် (ဝါ) မြတ်ဘုရား
၏ ဆုံးမရာဆုံးမကြောင်းဖြစ်သောသာသနာတော်တရားကို မကြားနာဖူးသည်။
ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဣတရေ၊ ဤဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိကပ်မှ တစ်ပါးကုန်သောကပ်တို့ကို။ နဇာ-
နာတိ၊ မသိ။ ကသ္မော၊ မကား။ ဗာဟိရကာနံ၊ ဘုရားသာသနာတော်မှအပ
ဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့၏။ အဝိသယတ္တာ၊ အရာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံစနံ၊ ဤသို့ကေသ္မိံ ကပ္ပေ-ဟူသော
စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယေ လုဒ္ဒကာ၊ အကြင်မဆိုးတို့သည်။ ဥရဗ္ဗေ၊ ဆိတ်တို့ကို။ ဟနန္တိ၊
သတ်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟန္တာ၊ သတ်၍။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊
မွေးမြူကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ လုဒ္ဒကာ၊ တို့သည်။ ဩရဗ္ဗိကာ၊
မည်ကုန်၏။ သာကုဏိကာဒိသုပိ၊ သာကုဏိကာစသောပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ
နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဒုဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ လုဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝ-
သေသကာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သော။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။
စာတုပ္ပဒဇီဝိကာ၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်၍ အသက်
မွေးကုန်သော။ နေသာဒါ၊ မဆိုးတံငါတို့သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ 'မာဂဝိကပဒသ္မိံ၊
မာဂဝိကဟူသောပုဒ်၌။ ရောဟိတာဒိမိဂဇာတိယေဝံ၊ စိုဏ်အစရှိကုန်သော သား

ဇာတ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ယေ ဇနာ၊ အကြင်လူတို့သည်။ ဗန္ဓနာဂါရေ၊ နောင်အိမ်၌။ နိယောဇေန္တိ၊ ယှဉ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဇနာ၊ တို့သည်။ ဗန္ဓနာဂါရိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ကုရုရကမ္မန္တာတိ၊ ကား။ ဒါရုဏကမ္မန္တာ၊ ကြမ်းကြုတ်သောအမှုကို ပြုတတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အယံ ဇနော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ ကဏ္ဍကမ္ပပသုတကာယ၊ မည်းနက်သောအမှု၌ လေ့ကျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယဿ ဇနဿ၊ အကြင်လူအား။ ကဏ္ဍဿ၊ မည်းနက်သော။ ဓမ္မဿ၊ အကုသိုလ်တရား၏။ အဘိဇာတ်အဗ္ဗုပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ကတာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့လည်း။ ကဏ္ဍကေတိ၊ ကား။ ဆန္ဒရာဂေ၊ ဆန္ဒရာဂတို့ကို(ဝါ)ပြုစွာဟက်သော တဏှာရာဂတို့ကို။ သညောဂဝသေန၊ ယှဉ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဆန္ဒရာဂတို့၏(ဝါ)တို့ကို။ ပက္ခိပနံ၊ ထည့်ခြင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကဏ္ဍကသဒိသဆန္ဒရာဂေန၊ ဆူးနှင့်တူသော ဆန္ဒရာဂနှင့်။ သညတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ စားကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့အလိုအားဖြင့်။ ကဏ္ဍကေ ပက္ခိပိတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ကဏ္ဍကေ ပက္ခိပိတောတိ၊ ဟူ၍။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ (တစ်နည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပစ္စယေသု၊ တို့၌။ ကဏ္ဍကေ၊ တို့ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ၍။ ခါဒန္တိ၊ ခဲစားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ ဇေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ (အဖြေစကားကိုထောက်ချင့်၍ ဤသို့ပါဌသေသနှင့်ယောဇနာသည်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုညီသောဇာတ်ရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ ပဏိတပဏိတေ၊ မွန်မြတ်သည်လက် မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလ၏။ မိစ္ဆာဂါဟော၊ မှားသောအယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာယလဇ္ဈေပိ၊ အသင့်အားဖြင့် ရကုန်သော်လည်း (ဝါ)သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ ဘုဉ္ဇမာနာ၊ သုံးဆောင်ခံစားကုန်သည်ရှိသော်။ အာဇီဝကသမယဿ၊ အာဇီဝကအယူ၏။ ဝိလောမဂါဟိတာယ၊ ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်း လေးပါး တို့၌။ ကဏ္ဍကေ၊ ဆူးနှင့်တူသောဆန္ဒရာဂတို့ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ခါဒန္တိ နာမ၊ ခဲစားသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (မက္ခလိဂေါသာလော၊ သည်။) ဝဒတိ၊ ဆို၏။

ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္ထေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ (ဝါ)ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ကဏ္ဍကေန၊ ဆူးနှင့်တူသောဆန္ဒရာဂနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဇီဝိကာ၊ အသက်မွေးခြင်းရှိ၏။ အယဉ္ဇိဿ ပါဠိယေဝါတိ၊ ကား။

သုတ္တံ]

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၃

အယံ၊ ဤဆူးနှင့်တူသောဆန္ဒရာဂနှင့်တကွ အသက်မွေးခြင်းသည်။ မက္ခလိယ၊ မက္ခလိဂေါသာလ၏။ ဝါဒဒီပနာ၊ ဝါဒကိုပြုတတ်သော။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ရစိတာ၊ စီရင်အပ်သော။ ပါဠိယေဝ၊ ပါဠိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။ (တစ်နည်းကား) အယဉ္ဇိယ၊ ပါဠိယေဝါတိ အယံ၊ အယဉ္ဇိယ၊ ပါဠိယေဝ-ဟူသောဤပါဠိသည်။ (သမတ္ထေတိ၌ ကတ္တားစင်။) မက္ခလိယ၊ ၏။ ဝါဒဒီပနာ၊ သော။ အတ္တနာ၊ သည်။ ရစိတာ၊ သော။ ပါဠိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ သမတ္ထေတိ၊ ၏။ ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာ ဧဝံ နာမ၊ ကဏ္ဍကဝုတ္တိက သာလျှင်မည်ကုန်သော။ ဧကေ အပရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ ဗာဟိရကာ၊ သာသနာတော်မှအပဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန် ၏။ တေပဗ္ဗဇိတာ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ နိလာဘိဇာတိ၊ နိလာဘိဇာတိ မည်ကုန် ၏။ (ဝါ)ညှိသောဇာတ်ရှိသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုသာသနာတော်မှ အပ ဖြစ်ကုန် သော တိတ္ထိရဟန်းတို့သည်။ သဝီသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွဖြစ်သော။ အတ္တကိလ- မထာနုယောဂံ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းနှင့် အဖန်တလဲလဲ ယှဉ်သော လုံ့လကို။ အနုယုတ္တာ၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ကုန်၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိရဟန်း တို့ကို။ (ဝုတ္တာ၌စပ်)(ဝါ)တို့သည်။ (ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာ၌စပ်။) ကဏ္ဍကေ၊ ဆူး ခြောင်း၌။ ဝတ္တန္တာ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဘာန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ နိလဿ၊ ညှိသော။ ဓမ္မဿ၊ အကုသိုလ်တရား၏။ အဘိဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ သည်။ နိလာဘိဇာတိ၊ မည်၏။ ဣတရေသုပိ၊ ဤနိလာဘိဇာတိမှ တစ်ပါးကုန်သော လောဟိတာဘိဇာတိတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

☸(နာ-၄၃) အမှကံ၊ ငါတို့အား။ သညောဇနဂဇ္ဈော၊ သံယောဇဉ်တည်း ဟူသော အထူးအမွှေးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိဝါဒီနော၊ ဤသို့အယူကုန်သော။ ဗာဟိရကပဗ္ဗဇိတာ၊ သာသနာတော်မှအပဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိရဟန်းတို့သည်။ နိဂဏ္ဌာ၊ နိဂဏ္ဌမည်ကုန်၏။ ဧကေမဝ၊ ပစ်တည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သာနုကံ၊ ပုဆိုးကို။ ပရိဒဟန္တာ၊ ငတ်သီးကုန်သော တိတ္ထိရဟန်းတို့သည်။ ဧကေသဋ္ဌကော၊ ဧကေသဋ္ဌကမည်ကုန်၏။ ကဏ္ဍတော၊ မည်းနက်သော ငတ်ရှိသောသုတက်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ပြင်သောသုသည်။ (ဝါ) ငင်ကြယ်သော သုသည်။ နိလော၊ နိလ မည်။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယေတော၊ ညှိသောဇာတ်ရှိသောသုတက်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ သည်။ လောဟိကော၊ ပည်၏။ (ဝါ) နိလော၊ ငတ်ရှိသော သုသည်။ ဣတိ- ဇာဒီနာ၊ ဤသို့အာရှိသည်ဖြစ်။ ယထာတ္ထံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ယဿ၊ ထိုဟူသော

လိဂေါသာလ၏။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်သော။ ဝါဒ၊ ဝါဒကို။ ဒေသေတံ၊ ငှါ။
 ဣမေကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်း။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဏ္ဍရတရာတိ၊
 ကား။ ဘုဉ္ဇနဟာနပရိက္ခေပါဒိဝတသမာယောဂေန၊ စားခြင်း ရေချိုးခြင်းကို
 ပယ်ခြင်းအစရှိသောအကျင့်နှင့် ကောင်းစွာယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓတရာ၊
 အထူးသဖြင့် အလွန်စင်ကြယ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။
 ကဏ္ဍနီလံ၊ မည်းနက်သော ဇာတ်ရှိသောသို့၊ ညိုသော ဇာတ်ရှိသောသို့ကို။
 ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍ (ဝါ)ထောက်၍။ လောဟိတဿပိ၊ နီသော ဇာတ်ရှိသော သူ၏
 လည်း။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေန၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္ထုဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်
 သောကြောင့်တည်း။ ဩဒါတဝသနာတိ၊ ကား။ ဩဒါတဝတ္ထပရိဒဟနာ၊
 ဖြူသောအဝတ်ပုဆိုးကိုဝတ်ဆီးကုန်သော။

အစေလကသာဝကတိ၊ ကား။ အာဇီဝကသာဝကဘူတာ၊ အာဇီဝက-
 တက္ကတုန်း၏တပည့်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ တေ၊ ထိုအာဇီဝက၏တပည့်
 တို့သည်။ အာဇီဝကလဒ္ဓိယာ၊ အာဇီဝကအယူဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တတာယ၊ အထူး
 သဖြင့် စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂဏ္ဌေဟိပိ၊ နိဂဏ္ဌတို့ထက်
 လည်း။ ပဏ္ဍရတရာ ကိရာ၊ အထူးသဖြင့် ဖြူစင်ကုန်သတတ်။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ ဟလိဒ္ဓါတာနမ္ပိ၊ နန္ဒင်းရောင်ရှိသော သူတို့၏လည်း (ဝါ) ဝါသော
 ဒ၊ သွေးအရောင် ရှိသော သူတို့၏လည်း။ ပရိမေ၊ ရွှေ၍ ဖြစ် ကုန် သော။
 ကဏ္ဍဇာတိစသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍ (ဝါ)စွဲ၍။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝ-
 ပုတ္တိတော၊ ဖြူစင်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝေန္တိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ တသ၊ ထိုမကွဲလိဂေါသာလ၏။ ဆန္ဒာဂမနံ၊ ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းကို
 (ဝါ)ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည့်သို့ လားခြင်းကို။ (အာစရိယေန၊ သည်း။)
 ဒေသေတံ၊ ၏။ နန္ဒာဒိနံ၊ နန္ဒအစရှိသည်တို့၏။ သာဝကကူတာ၊ တပည့်ဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော။ အာဇီဝကော၊ အာဇီဝကတက္က-
 တုန်းယောက်ျားတို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အာဇီဝကိနိယော၊ အာဇီဝက
 တက္ကတုန်းမတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤအာဇီဝက ဇာတ်ရှိသော
 ယောက်ျားမိန်းမသည်။ သုက္ကာဘိဇာတိ၊ ဖြူစင်သောဇာတ်ရှိသည် မည်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ မက္ခလံ၊ သည်း။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ (ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင်
 အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်ယှဉ်၍ ယောဇနာ။) နန္ဒဒေယော၊ နန္ဒအစရှိကုန်သောသူတို့
 သည်။ တထာရူပံ၊ လိုသို့သဘောရှိသော။ အာဇီဝကပဋိပတ္တိံ၊ အာဇီဝက၏
 အကျင့်ကို။ ဥက္ကသံ၊ လွန်ကဲခြင်းသို့(ဝါ)အထွတ်အထိပ်သို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်
 စေ၍။ ဌိတာ ကိရာ၊ တည်ကုန်သတတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဂဏ္ဌေဟိ၊ နိဂဏ္ဌ
 ဖြစ်ကုန်သော။ အာဇီဝကသာဝကေဟိ၊ အာဇီဝက၏ သာဝကဖြစ်ကုန်သော။
 ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ ရဟန်းတို့ထက်။ ပဏ္ဍရတရာ၊ အထူးသဖြင့် ဖြူစင်ကုန်၏ ဟူ၍။

သတ္တ

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝတ္ထနာ

၁၂၅

ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ၊ အလွန်ဖြူစင်သောဇာတ်ရှိသည် မည်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တဿ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလ ၏။ လဒ္ဒိ၊ အယူတည်း။

ပုရိသဘူမိယောဘိဇာတိ ဧသော နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ပဓာနနိဒ္ဒေသော၊ ပြဇာနီး သော နိဒ္ဒေသတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣတ္ထိနမ္ပိ၊ မိန်းမတို့အားလည်း။ ဧတော ဘူမိယော၊ ဤဖြူစင်ရာကာလတို့ကို။ ဧသေ၊ ဧသော။ ဤမက္ခလိဂေါသာလသည်။ ဣစ္ဆတေဝ ဣစ္ဆတိ ဧဝ၊ အလိုရှိသည် သာလျှင်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဘူမိယောဟူသောပုဒ်၌ ဘဝန္တိ ဧတ္ထ ကာလေတိ ဘူမိယော- ဟု ဝစနတ္ထပု၍ အခါကာလကိုယူ၊ ဋီကာဟောင်း၌ ဣတ္ထိပိ တာ ဘူမိယော ဣစ္ဆန္တေဝ-ဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။ ပါဌ်ပျက် ပါဌ်မှားဟု ထင်ပေ သည်။ ဣသုဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ်မဟုတ်သောကြောင့် ဣတ္ထိပိ၊ မိန်းမတို့သည်လည်း။ တာ ဘူမိယော၊ တို့ကို။ ဣစ္ဆန္တေဝ၊ အလို ရှိကုန်သာလျှင်တည်း-ဟု သောဇနာရလိမ့်မည်။ ဤသို့ ယောဇနာ ခြင်းသည်လည်း အတ္ထ ယုတ္တိမရှိသောကြောင့် ဋီကာသစ်အတိုင်း သာ သင့်မြတ်၏။ သို့မဟုတ် ဣတ္ထိနမ္ပိ တာဘူမိယောဣစ္ဆတေဝ-ဟူ၍ ပါဌ်ရှိသင့်၏ဟုမှတ်။

သတ္တဒိဝသေတိ ဣဒံ ပဒံ၊ သတ္တဒိဝသေ ဟူသောဤပုဒ်သည်။ အစ္စန္တ- သညောဂဝစနံ၊ အစ္စန္တသံယောဂအနက်၌ ဒုတိယာ ဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ် တည်း။ ဧတ္ထကမ္ပိ၊ ဤမျှသောခုနစ်ရက်ကာလပတ်လုံးလည်း။ မန္တာ၊ နံ့သော ပညာရှိကုန်သည်။ မောမ္မဟာ၊ ပြင်းစွာတွေ့ဝေကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမ္မာဓဋ္ဌာနတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ မာတုကုစ္ဆံ၊ အမိ ဝမ်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိဘဝကို၊ အနုသရိတု၊ အဖန် တလဲလဲအောက်မေ့၍။ ရောဒန္တိ စေဝ၊ ငိုလည်း ငိုကုန်၏။ ဝိရဝန္တိ စ၊ မြည်တမ်း လည်း မြည်တမ်းကုန်၏။ ခေဒနဉ္စ၊ ပင်ပန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကိဋ္ဌနဉ္စ၊ ကစား မြူးတူးခြင်းကိုလည်းကောင်း (ဝါ) မြူးတူးပျော်ပါးကစားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ခိဉ္စာသဓ္ဓေနေဝ၊ ခိဉ္စာသဓ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၍ (ဝါ) ပေါင်းယူ၍။ ခိဉ္စာဘူမိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။

[ခေဒနာကို ဒုဂ္ဂတိဘဝမှလာသောသုန္ဒရ်ဟုတ်။ ကိဋ္ဌနကို သုဂ္ဂတိ ဘဝမှလာသောသုန္ဒရ်ဟုတ်။ ဤကား မှတ်ချက်။]

ပဒဿ၊ ခြေကို။ နိက္ခိပနံ၊ ချခြင်းကည်း။ ပဒနိက္ခိပနံ၊ ခြေကိုချခြင်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဒံ၊ ခြေကို။ နိက္ခိပိတုံ၊ ချခြင်းငှာ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဒဝိဇေသဘူမိ

နာမ၊ မည်၏(ဝါ)ခြေကိုစုံစမ်းသော ကာလမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။) ပတာဝဝဿ၊ အကျင့်ဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကို။ ဇာနနကာလေ၊ သိသောအခါ၌ (သတ္တဒိဝသေတိအစ၊ ဇာနနကာလေအကျ။ ဋီကာဟောင်း၌မရှိ။) ဘိက္ခု၊ စ ပန္နကောတိ အာဒိပိ၊ ဘိက္ခုစ ပန္နကော ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိသည်လည်း။ ဗာဟိရက နံ၊ ဘုရားသာသနာတော်မှ အပ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတဏှတုန်းတို့၏။ ပါဠိယေဝ၊ ပါဠိသည်သာ လျင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခု စ ပန္နကော အစရှိသောပါဠိ၌။ ပန္နကောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာယ၊ ဆွမ်းအလှူငှာ။ ဝိစရဏကော၊ လှည့်လည်တတ်သော။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ပဋိပတ္တိ ပဋိပန္နကော၊ အကျင့်ပဋိပတ်ကို ကျင့်သော။

ဇိနောတိ၊ ကား။ ဇိဏ္ဏော၊ အရွယ်ယွင်းယို အိုမင်းသော။ ဇရာဝသေန၊ အိုမင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယိနောတုကော၊ ယုတ်သောဇာတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ ဇိနောတု၊ အောင်၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့ဖြစ်သော (ဝါ)ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဓမ္မမ္ပ၊ တရားကိုလည်း။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား။ န ကထေတိ ကိရ၊ မဟောသတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ န ကိဉ္စိ အာဟာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သြဋ္ဌဝဒနာဒိဝိပူကာရေ၊ ကုလားအုပ်ဟုဆိုခြင်းအစရှိသော ဖောက်ပြန်သော အမှုအရာကို။ ကတေပိ၊ ပြုသော်လည်း။ ခမနဝသေန၊ သည်းခံသည်၏အစွမ်း ဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုနီးသောစကားကို။ န ကထေတိ၊ မဆို။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အလာဘိန္တိ၊ ကား။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကုမ္ပိမုခါ၊ ထမင်းအိုးဝမှ။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ မခံယူ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တေ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်၌၊ ဝုတ္တအလာဘဟေတုသမာယောဂေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော လာဘ်မရခြင်းဟူသော အကြောင့်နှင့် ကောင်းစွာယှဉ်သောအားဖြင့်(ဝါ) ကြောင့်။ အလာဘိ၊ ထမင်းသည်ကိုမရသော။ တတေယေဝ၊ ထိုထမင်း စသည်ကိုမရခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဇိဓန္တုဒုဗ္ဗလပရေတ တာယ၊ မှတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ သယံနပရာယနဋ္ဌေန၊ အိပ်ရာ၌လည်းလျောင်းခြင်း အနက်သဘော ကြောင့်။ သမဏံ၊ ရဟန်းသည်။ ပန္နဘူမိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။

မှတ်ချက်။ ။ဘိက္ခု စ ပန္နကော ဇိနော န ကိဉ္စိ အာဟာတိ ဇေ အလာဘိ သမဏံ ပန္နဘူမိဝိ ဝဒတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌ နိဿယဆရာတော် သည် ဘိက္ခု စ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ ပဏ္ဍရဂေ၊ ပဏ္ဍရဂ်ပရမီဇ်သည်။

ဇိနော၊ အောင်ပြီ။ ကိဉ္ဇိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအမှုကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။
 န အရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အလဘိံ သမဏံ၊ တစ်ဖန်
 လူ၏အဖြစ်ကိုမရသော ရဟန်း၏အဖြစ်သည်။ ပန္နဘူမိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဤသို့ယောဇနာ၏။ ဤသို့ ယောဇနာခြင်းသည်။
 ဋီကာနှစ်စောင်နှင့်လည်းမည်။ ပဏ္ဍရဂေါ-ဟူ၍လည်း အဋ္ဌကထာပါဌ
 မရှိ။ ဋီကာသစ်အဖွင့်သည် ဋီကာဟောင်းတိုင်းပင်လျှင်တည်း။ ထိုကြောင့်
 မသင့်။ ဋီကာနှစ်စောင်နှင့်ညီအောင် အောက်ပါအတိုင်း ယောဇနာ
 သင့်၏။

ပန္နကော၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်သွားလာသော(ဝါ)ရဟန်း
 တို့၏ အကျင့်ကိုကျင့်သော။ ဇိနော၊ အရွယ်ယွင်းယို အိုမင်းသော(ဝါ)
 အိုမင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ယုတ်သောဓာတ်ရှိသော (ဝါ) မိမိ၏ အကျင့်
 ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက်တရားကို အောင်၍တည်သော။ ဘိက္ခုစ၊ ရဟန်း
 သည်လည်း။ ကိဉ္ဇိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဓမ္မမ္ပိ၊ တရားစကားကိုလည်း။
 ဣသထိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား(ထည့်) န အာဟ၊ မဆို(ဝါ)
 မဟော။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ အလဘိံ၊ အမင်းစသည်ကိုမရသော(ဝါ)
 ကြောင့်။ (ဟောတုမန္တဝိသေသနမှတ်)ဇိသစ္စာဒုဗ္ဗလပရေတာ၊ မှတ်သိပ်
 ဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သယန-
 ပရာယနံ၊ အိပ်ရာ၌လည်းလျောင်းသော(နှစ်ပုဒ်ထည့်)။ သမဏံ၊ သည်။
 ပန္နဘူမိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မက္ခလိ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ (ဤသို့
 ယောဇနာသင့်၏။ ယုတ္တာယုတ္တိံ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ)

အာဇီဝဝုတ္တိသတာနီတိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာဇီဝတုတနီ၊ အသက်
 မွေးခြင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဇီဝိကာဝုတ္တိသတာနီ၊ အသက်မွေးခြင်းတစ်ရာ
 တို့သည်။ ပရိဗ္ဗာဇကသတာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနေပိ၊ ခိုအပ်သော်လည်း။
 သေ သော မက္ခလိ၊ ဤမက္ခလိဂေါသလသည်။ သဘာဝလိဂံ၊ ပရမတ္ထ
 သဘောဖြစ်သောလိင်ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည် ဖြစ်၍။ (နှာ-၄၄)ပရိဗ္ဗာဇက
 သတေတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ အညေသုပိ၊ ပရိဗ္ဗာဇကသတေမှ တစ်ပါးကုန်
 သော နာဂါဝါသသော၊ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ပဏ္ဍိတေန၊
 သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇာသတာနီတိ၊ ဟူ၍။
 (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ နာဂဘဝနံ၊ နဂါးတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံအပေါ်
 သည်။ နာဂမဏ္ဍလံ၊ မည်၏။ ယထာကိံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။
 မဟံ သကမဏ္ဍလန္တိ ယထာ၊ မဟံ သကမဏ္ဍလံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
 ပရမာဏုအာဒိ၊ ပရမာဏုမြူ အစရှိသည်သည်။ ရဇော၊ မည်၏။ (တစ်နည်း)

ရဇော၊ မြူသည်။ ပရမာဏုအာဒိ၊ ပရမာဏုမြူအစရှိသည်တည်း။ ပသုဂ္ဂဟဏေန၊ ပသုသဒ္ဓါဖြင့်။ ဇေကဇာတိ၊ ဆိတ်ကုလားဇာတ်ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ မိဂဂ္ဂဟဏေန၊ မိဂသဒ္ဓါဖြင့်။ ရုရဂဝယာဒိမိဂဇာတိ၊ ဆိတ် နွားနောက် အစရှိသော သားဇာတ်ကို။ (ဂဟိတာ၊ ၏။) ဂဏ္ဍိမ္မိတိ၊ ကား။ ဖဠုမ္ပိ၊ အဆစ်၌။ ပဗ္ဗေ၊ အဆစ်၌။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စတုမဟာရာဇိကာဒိ ဗြဟ္မကာယိကာဒိဝသေန၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ဖြစ်သော နတ်အစရှိသည် ဗြဟ္မာပြည်၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တေသဉ္စ၊ ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့၏လည်း။ အန္တရတေဒဝသေန၊ အထူးအပြား၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝါ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဗဟု၊ များကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစတုမဟာရာဇ်နတ်စသည်တို့တွင်။ စတုမဟာရာဇိကာနံ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ဖြစ်သော နတ်တို့၏။ ကေစ္စအန္တရတေဒေါ၊ အချို့အထူးအပြားကို။ မဟာသမယသုဇ္ဈေန၊ မဟာသမယသုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြုံးအပ်၏။

သော ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍(ပနသဒ္ဓါ-ပက္ခန္တရဇောတက)။ သေ ဇေသော၊ ဤမက္ခလိဂေါသာလသည်။ ဗဟု၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝေပိ၊ နတ်တို့ကိုလည်း။ သတ္တ-ဇေ၊ ခုနစ်ယောက်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုနတ်၏။ အပ္ပမာဏတံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဒီပဒေသကုလဝံသာဇီဝါဒီဝိတာဂဝသေန၊ ကျန်း အရပ် အမျိုးအနွယ် အသက်မွေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ဝေဖန်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ မနုဿပိ၊ လူတို့သည်လည်း။ အနန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိကုန်(ဝါ)အဆုံးအစမရှိ များကုန်၏။ ပိသာစာဇေ၊ ပိသာစစသည်တို့ပင်လျှင်။ ပေသာစ၊ ပေသာစမည်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဘီလူးရက္ခိဏ်တို့သည်။ အပရပေတာဒိဝသေန၊ တစ်ပါးသောပြီတ္တာ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟန္တမဟန္တာ၊ အလွန်များကုန်၏။ ဗဟုတရ၊ အလွန်များကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗာဟိရကသမယေ၊ သာသနာတော်မှအပဖြစ်သော ပရိဗိုဇ်တို့၏အယူ၌။ ဆဒ္ဓန္တဒဟမန္တာကိနိယော၊ ဆဒ္ဓန္တအိုင် မန္တာကိနိအိုင်တို့ကို။ ကုဝါဠိယမုစလိန္ဒနာမေန၊ ကုဝါဠိယအိုင် မုစလိန္ဒအိုင်ဟူသော အမည်အားဖြင့်။ ဝေါဟရိတာ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဂဏ္ဍိကာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဂဏ္ဍိကာ၊ အဆစ်အဖျတ်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဝုဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဗ္ဗဂဏ္ဍိမ္ပိ၊ အဆစ်အဖျတ်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာပပါတာတိ၊ ကား။ မဟာတဠာ၊ ကြီးစွာကုန်သော ချောက်တို့သည်။ (ဝါ)ကြီးစွာကုန်သော ကမ်းပါးပြတ်တို့သည်။ ပါရိသေသနယေန၊ ပါရိသေသ

နည်းဖြင့်(ဝါ)အကြွင်းကိုယူသောနည်းဖြင့်။ ခုဒ္ဒကပပါတသတနာ၊ ငယ်ကုန်
 သော ချောက်တစ်ရာတို့သည်(ဝါ)ချောက်ငယ် တစ်ရာတို့သည်။ သုပိနေသုပံ၊
 အိပ်မက်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟာကပ္ပိနောတိ၊ လူဒိ
 ဝစနံ၊ ကို။ မဟာကပ္ပိနန္တိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 သဒ္ဓတော ပန၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား။ သေ ဧသောမက္ခလိ၊ သည်။ အဇာနန္တော၊
 ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိစာရဏက္ခမံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်းခြင်းငှာ
 ခံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ တူ။ စုလ္လာသိတိသတသဟဿာနီတိ၊
 လူဒိမ္ပံ၊ စုလ္လာ။ပ။ သဟဿာနိ ဟူသော ဤကားသည်လည်း။ ဝိစာရဏက္ခမံ၊
 ဉာဏ်ဖြင့်စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းငှာခံသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 သော၊ ထိုမက္ခလိဂေါသလသည်။ စတုရာသိတိသတသဟဿာနီတိ၊ ဟူ၍။
 ဝတ္ထု၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။
 ပန၊ အယူထူးကိုဆိုဦးအံ့။ သဒ္ဓရစကာ၊ သဒ္ဓါကို စီရင်သောဆရာတို့သည်။
 စတုရာသိတိယာ၊ စတုရာသိတိဟူသောပုဒ်၌။ တုလောပေါ စ။ တုအက္ခရာ၏
 ကျေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ စဿ၊ စအက္ခရာ၏။ စုစ၊ စုအပြုသည်
 လည်းကောင်း။ ရဿ၊ ရအက္ခရာ၏။ လောစ၊ လအပြုသည်လည်းကောင်း။
 ဒိတ္တဉ္စ၊ လ၏ဒွေးဘော်အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထကာမဟာသရာတိ၊ ကား။ တေပုဗ္ဗောဏဝတာ၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ မဟာသရတော၊ အိုင်ကြီးခုနစ်အိုင်မှ။ သတ္ထမဟာ
 သရတော၊ အိုင်ကြီးခုနစ်အိုင်မှ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ကံရာတိသောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသလ၏။ ဝါဒါနုဿဝနေ၊
 အယူဝါဒကိုအဆင့်ကြားခြင်း၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။
 ပဏ္ဍိတောပိ၊ ပညာရှိဖြစ်သော်လည်း။ အန္တရာ၊ မဟာကပ်ရှစ်သန်း
 လေးသိန်းတို့၏အတွင်း၌။ ဝိသုဇ္ဈိတုံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ ကိရ၊
 မစွမ်းနိုင်သတတ်။ ဗာလောပိ၊ သူမှိုက်သည်လည်း။ ကတော၊ ထိုမဟာကပ်
 ရှစ်သန်းလေးသိန်းထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်(ဝါ)အထက်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား
 (ပေယျာလကိုဖော်၍ ယောဇနာ။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား
 သနည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သံသရဏကာလဿ၊ သံသရာ၌ ကျင်လည်သော
 ကာလ၏။ နိယတဘာဝတော၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အစေလကဝတေန ဝါ၊ အဝတ်မဝတ်သော တက္ကတွန်း၏အကျင့်အားဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အညေန ဝါ၊ လစ်ပါးသော
 အကျင့်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။
 တာဒိသေနပတိ၊ လူမိနာ၊ ဖြင့်။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ တပေါကမ္ပေနာတိ၊
 ကား။ တပကရဏေန၊ အကျင့်ကိုပြုခြင်းဖြင့်။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤတပေါကမ္ပေန

ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ တာဒိသေနဝါတိ ဧသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဓိကံာရော၊
 လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ၊ ယော(ဇနော)အကြင်သူသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။
 ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တရာ၊ မဟာကပ်ရှစ်သန်းလေးသိန်း
 တို့၏အတွင်း၌။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ သော (ဇနော) သည်။ အပရိပက္ခံ။
 မရင့်ကျက်သေးသော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ပရိပါစေတိ နာမ၊ ရင့်ကျက်စေသည်
 မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ အန္တရာတိ၊ ကား။
 စတုရာသီတိမဟာကပ္ပသတသဟဿာနံ၊ ရှစ်သန်းလေးသိန်းသော မဟာကပ်
 တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ဖုဿ ဖုဿာတိ၊ ကား။ ပတှာ ပတှာ၊
 ရောက်၍ ရောက်၍။ ဝုတ္တပရိမာဏံ ကာလန္တိ၊ ကား။ စတုရာသီတိမဟာ
 ကပ္ပသတသဟဿပမာဏံ၊ မဟာကပ် ရှစ်သန်းလေးသိန်း အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ဣဒံ အယံအဓိပ္ပာယော၊ သည်။
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အပရိပက္ခံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော။
 သံသရဏနိမိတ္တံ၊ သံသရာဝဋ်၌ ကျင်လည်ခြင်း၏ အကြောင်း နိမိတ်ဖြစ်သော။
 ကမ္မံ၊ ကံကို။ သီလာဒိနာ၊ သီလအစရှိသည်ဖြင့်။ သီသံယေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။
 (၃၁-၄၅) ဝိသုဒ္ဓိပုတ္တိယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းငှာ။ ပရိပါစေတိနာမ၊
 ရင့်ကျက်စေသည်မည်၏။ ပရိပက္ခံ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ဖုဿ
 ဖုဿ၊ ရောက်၍ ရောက်၍။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ပရိပက္ခာဘာဝါနာပါဒနေန၊
 ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်စေသဖြင့်။ ဗျန္တိ ဝိဂမနံ၊ ကင်းခြင်းကို။
 ကဇေတိနာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။
 ဒေါဏေနာတိ၊ ကား။ ပရိမိနုဒေါဏတုဗ္ဗေန၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော
 ရှေ့ပြည်တောင်းဖြင့်။ ရူပကဝသေန၊ အံတူ၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တော၊ ကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိတံဝိယာတိ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟာပနဝစနံ၊ ယုတ်ခြင်းပွားခြင်းသည် (ဝါ) အယုတ်
 အလွန်သည်။ ပဏ္ဍိတဗာလဝသေန၊ ပညာရှိသောသူ ပညာမရှိသောသူတို့၏
 အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) လူလိမ္မာလူမိုက်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ
 ဣဒံ အတ္တံ၊ ကို။ နသံသာရေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။)
 ဒသေတိ၊ ဤ။ ဥက္ကံသော၊ အလွန်သည်။ ဝစနံ၊ မည်၏။ အဝကံသော၊
 အယုတ်သည်။ ဟာပနံ၊ မည်၏။

ကတသုတ္တရဋ္ဌတိ၊ ကား။ ကတသုတ္တဝရိယံ၊ ပြုအပ်သောချည်လုံး၌။
 ပလေတိတိ၊ ကား။ ပရေတိ၊ ရောက်၏။ ယကော၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမူကား။ အဘိသုတ္တရသောတိ ယကော၊ အဘိသုတ္တရယောဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့
 တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ရကဓရဿ၊ ရအား ရှိ၏။ လကာရံ၊ လအက္ခရာကို။ ကတော၊
 ရှိ။ ဝေ၊ ဤသို့ ပလေတိဟူ၍။ (တပ်နည်း) ဝေ ဝစနံ၊ ဤပလေတိဟူသောသဒ္ဓါကို။

သုတ္တံ]

အဓိတကေသကမ္မလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၃၁

ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ယထာ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပလိဗုဒ္ဓေါတိ ယထာ၊
 ပလိဗုဒ္ဓေါ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ သော စ၊ ထိုပလေတိသဒ္ဓါသည်လည်း။
 စုရာဒိဂဏသေန၊ စုရာဒိဂုဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂတိယံ၊ လားခြင်းဟူသော
 အနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ဧ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊
 စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမာယ၊ ဥပမာယ၊ ဤဥပမာဖြင့်။ သေ သော၊ ဤမကွလိ
 သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား (ဝါ) တို့၏။ သံသာရော၊ သည်။ အနုက္ကမေန၊
 ဖြင့်။ ခိယတေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ န ဝစုတိ၊ မ္ပဉ္စား (ကသ္မာ၊ မူကား။)
 ပရိစ္ဆိန္နပတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဣတိ ဣမ မတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ခိတာဝေတံ၊ ထင်စွာပြန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သုတ္တေ ခိဏေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော သည်။) အာဟ၊ ဧ၊ တတ္ထေဝါတိ၊
 ကား။ ခိယနဋ္ဌာနေယေဝ၊ ကုန်ရာအရပ်၌သာလျှင်။

မကွလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

=====

အဓိတကေသကမ္မလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၁။ ဒိန္နန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေယုဓမ္မသိသေန၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကိုအရင်း
 ပြုသဖြင့် (ဝါ) လှူအပ်သောဝတ္ထုကို ပေးနေပြုသဖြင့်။ ဒါနစေတနာယေဝ၊
 လှူကြောင်းဖြစ်သော စေတနာကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ မုခေန
 စ၊ ထိုဒါနစေတနာကို အဦးပြုသဖြင့်လည်း။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိန္နဿဖလဘာဝန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေယေတိ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊
 ဧ၊ မုချတော၊ မုချအားဖြင့်။ အန္တာဒိဝတ္ထု၊ ထမင်းအစရှိသောဝတ္ထုသည်။
 ဒိန္နံ၊ ဒိန္နသည်၏။ တံ၊ ထိုထမင်းအစရှိသောဝတ္ထုကို။ သေ သော၊ ဤ
 အဓိတသည်။ ကထံ ပဋိကိပိဿတိ၊ အဘယ်မှာပယ်လတ္တံ့နည်း။ ယိဋ္ဌံ ဟုတန္တိ
 ဧတ္ထာပိ၊ ယိဋ္ဌံ ဟုတ် ဟူသောပုဒ်တို့၌လည်း။ သေနယော၊ ဤနည်းကို။
 (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ၊) သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ အလုံးစုံသောရဟန်းရှင်လူတို့နှင့်ဆက်ဆံသော။
 မဟာဒါနံ၊ ကြီးစွာသောအလှူသည်။ မဟာယာဂေါ၊ မည်၏။ ပါဟုနကဘာဝေန၊
 ရောက်လာသည့် ဧည့်သည်တို့အား ပေးလှူပူဇော်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
 ကတ္တဗ္ဗသက္ကာရော၊ ပြုအပ်သော ပူဇော်သက္ကာရသည်။ ပါဟုနကသက္ကာရော၊
 မည်၏။ ဖလန္တိ၊ ကား။ အာနိသံသဖလဉ္စ၊ အာနိသင်ဖြစ်သော အကျိုးသည်
 လည်းကောင်း။ နိဿန္တဖလဉ္စ၊ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အကျိုး သည်
 လည်းကောင်း။ (တစ်နည်း။) အာနိသံသဖလဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။
 နိဿန္တဖလဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဖလန္တိ ဖလံ နာမ၊ မည်၏။ ဝိပါကောတိ၊
 ကား။ သဒိသဖလံ၊ ကံနှင့်တူသောအကျိုးတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ စတုရင်္ဂသမန္တာ-

ဂတေ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဒါနေ၊ ပေးလှူခြင်း၌ (ဝါ) ကြောင့်။ ဌာနန္တရာဗိပတ္တိ ဝိယ၊ ရာထူးဌာနန္တရာဗိပတ္တိသည်တို့သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ အာနိသံသော။ အာနိသံသကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ စတုရင်္ဂသမန္တဂတ အရကို ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ၊ အနာဂါမ် ဟုဆိုအပ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တည်းဟူသော ဝတ္ထု၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ဓမ္မဃလဒ္ဓပစ္စည်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ပုဗ္ဗ မူလ ပရဟု ဆိုအပ်သော ကာလသုံးပါးတို့၌ သောမနဿသဟဂုတ်ညဏ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စေတနာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာ အနာဂါမ်ဟု ဆိုအပ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ နိရောဓ သမာပတ်မှ ထသည့်၏အဖြစ် တည်းဟူသော လွန်ကဲသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌ စတသောပိ သမ္ပဒါနာမ ဝတ္ထုသမ္ပဒါ၊ ပစ္စယသမ္ပဒါ၊ စေတနာသမ္ပဒါ၊ ဂုဏာတိ ရေကသမ္ပဒါတိ—ဟု ပြတော်မူ၏။

သင်္ခပြာဟ္မဏဿ၊ ဘုရားလောင်း သင်္ခပုဏ္ဏား၏။ ဒါနေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ထီးဖိနပ်ကို လှူရာ၌ (ဝါ) ကြောင့်။ တာဏလာဘမတ္တံ ဝိယံ၊ သမုဒ္ဓရာဝယ် သင်္ဘောပျက်ရာ၌ အစောင့်အရှောက်ကို ရခြင်းမျှကဲ့သို့။ နိဿန္နေ၊ အကျိုး ဆက်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ။

မှတ်ချက်။ ။ သေ မံ ဒိသ္မာ ဆတ္တဉ္စ ဥပါဟနဉ္စ မယံ ဒေတာ ဥပါဟနဒါန နိဿန္နေန သမုဒ္ဓေ ဘိန္နာယ နာဝါယ ပတိဋ္ဌံ လဘိသတိ-ဟူသော သင်္ခဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရား၏ စိန္တနာကာရ စကားကို ရည်၍ ဖွင့်သည်ဟုမှတ်။ အကျယ်ကို ၎င်းမှာယူ။

ပဋိသန္ဓိသင်္ခါတံ၊ ပဋိသန္ဓေဟုဆိုအပ်သော။ သဒိသဖလံ၊ ကံနှင့် တူသော အကျိုးသည်။ ဝိပါကော၊ မည်၏။ အယံ လောကောတိစ၊ အယံလောကော ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပရလောကောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကမ္မုနာ၊ ကံဖြင့် (ဝါ) ကံကြောင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗော၊ ရအပ်သော လောကကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ (ကသ္မာ မူကား)။ ဖလဘာဝမေဝ၊ အကျိုး မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟံ သစ္စံ၊ ။ ပစ္စက္ခဒိဋ္ဌော၊ မျက်မှောက် သိမြင်အပ်သော။ လောကော၊ ကို။ တေန၊ ထိုအတိုင်း။ ကထံ ကေနကာရဏေန၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့

သုတ္တ

အဓိကကေသကမ္မလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၃၃

နည်း။ သဗ္ဗေ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥစ္ဆိဇန္တိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်း
 ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဘဝယောနိအာဒိသု၊ အကြင်အကြင်သို့သော
 ဘဝယောနိ အစရှိသည်တို့၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဘဝေ ဘနိ အစရှိသည်တို့၌သာလျှင်။ ဥစ္ဆိဇန္တိ၊ ပြတ်ကုန်
 ၏။ နိရုဒယဝိနာသဝဒေသန၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနယန္တိ၊
 ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တေသတိ၊ ကား။ မာတာပိတုသု၊ အမိအဖတို့၌။ ဖလာဘာဝဝသေနေဝ၊
 အကျိုးမရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ မာတာပိတုနံ၊ တို့၏။
 နတ္တိတိ၊ မရှိဟူ၍ (ထည့်)။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ တေသု၊ ထိုအမိအဖတို့၌။ ဣဒါနိ၊
 ၌။ ကရိယမာနသက္ကာရာသက္ကာရာနံ၊ အရိအသေပြုခြင်း အရိအသေ မပြုခြင်း
 တို့၏။ အဘာဝဝသေန၊ မရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာပိ ဝဒတိ၊ ဆိုလည်းမဆို။
 (ကသွာ၊ မူကား)။ တေသံ၊ ထိုအမိအဖတို့၏။ လောကေ၊ ၌။ ပစ္စက္ခတ္တာ၊
 မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပုဗ္ဗဥဿ၊ ရေပြက်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ နတ္တိ ဝိယ၊ ထင်ရှားမရှိသကဲ့သို့။ ဣမေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကေဝ
 လော၊ အလုံးစုံသော။ ဥပ္ပါဒေါ နာမ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ စဝိတာ၊ စုတေ၍
 (ဝါ) ရွေ့လျော့၍။ အာဂမနပုဗ္ဗကော၊ ပြန်လာဖူးသည် မည်သည်။ န အတ္တိ၊
 မရှိ။ ဣတိ သျှိ (နာ-၄၆)။ ဒဿနတ္တိ၊ ၄၁။ နတ္တိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ တသွာ၊ ကြောင့်။ စဝိတာ ဥပပဇ္ဇနက သတ္တာ နာမ
 နတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ ၁၂၀)။ အာဟ၊ ၏။ ယာထာဝတော၊ မဖောက်
 မပြန် ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဇာနန္တေန၊ သိသော။ သမဏေန နာမ၊ ရဟန်း
 မည်သည်။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား။ အကထေတွာ၊ တရား
 မဟောမူ၍ (ဝါ) စကားမဆိုမူ၍။ သညတေန၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ ဘဝိကဗ္ဗံ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ အညထာ၊ စကားမဆိုသည်မှ တစ်ပါးသောစကား ဆိုသောအခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ ပုရိသိကာ နာမ၊ ယောက်ျားသည် ပြုအပ်သော အမှုအရာ
 ကြံယာ မည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်မှုကား။ အဟော၊ ဩဇာအံ့ဖွယ်ရှိ။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ပရော၊ သူတစ်ပါးသည်။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါးအား။ ကိံ ကရိယတိ၊
 အဘယ်မှု ပြုလတ္တံ့နည်း။ တထာ စ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။
 အတ္တနော၊ ၏။ သမ္မိဒနဿ၊ ပြီးပြည့်စုံခြင်း၏။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်
 သောသူ၏။ အဝဿယော ဝေ၊ မှီခိုရာသည်သာလျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။
 (ကသွာ၊ မူကား)။ ဣတတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဘဝ ယောနိ အစရှိသည်တို့၌သာ
 လျှင်။ ဥစ္ဆိဇနတော၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဣမံအတ္ထံ၊ ကံ။ သန္ဓာယ၊

၍။ ယေ ဣမဉ္ဇူပ။ ပဝေဒေန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်)။ အာဟာ၏။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဋ္ဌကထာဝသေသကော၊ အဋ္ဌကထာမှ ကြွင်းသော။ အတ္ထော၊ တည်း။

စတုရ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတေသု၊ မဟာဘူတတို့၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးကုန်သော မဟာဘူတတို့၌ ယှဉ်သည်။ ပန၊ ဆက်။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်ဒေသေတုံ၊ ငှာ။ စာတုမဟာဘူတမယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ၊ ကရောမိ၊ ထို ကားကို၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြုဦးအံ့။ မတ္တိကာယ၊ မြေဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဘာဇနံ၊ အိုးသည်။ မတ္တိကာမယံ ယထာ၊ မတ္တိကာမယ မည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထူး၊ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သော။ အယမ္ပိ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါကိုလည်း။ စာတုမဟာ- ဘူတမယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တိကပထဝီဓာတုတိ၊ ကား။ သတ္တသန္တာနံ၊ ဂတံပထဝီဓာတု၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်သည်။ ဗာဟိရ- ပထဝီဓာတုန္တိ၊ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌ဖြစ်သော။ မဟာပထဝီ၊ မဟာပထဝီမြေကြီးသို့။ တေန(ပါဌေန)။ ထိုအဇ္ဈတ္တိကပထဝီဓာတု ဗာဟိရပထဝီဓာတု ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပထဝီယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကာယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အနုဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ အနုဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့၏။ ဥဘယေနာပိတိ၊ ကား။ ပဒဒ္ဒယေနပိ၊ အနုဂစ္ဆတိ အနုပဂစ္ဆတိဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်လည်း။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆ- တိတိ၊ ကား။ ဗာဟိရပထဝီကာယတော၊ အပ၌ဖြစ်သော ပထဝီကာယမူ။ တဒေက- ဒေသဘူတာ၊ ထိုဗာဟိရ ပထဝီ၏ကာယ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပထဝီ၊ သည်။ အာဂန္တော၊ လာလတ်၍။ အဇ္ဈတ္တိကဘာဝပုတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သောပထဝီအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ သတ္တဘာဝေန၊ သတ္တဝါ၏အဖြစ် ဖြင့်။ သဏ္ဌိတာ၊ တည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သာ၊ ထိုသတ္တဝါ၏အဖြစ်ဖြင့်တည်သော အဇ္ဈတ္တိကပထဝီသည်။ (ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၌စပ်။) မဟာပထဝီ၊ သည်။ ခန္ဓာဒိ- ဂတပထဝီ၊ အိုးအစရှိသည်၌ရောက်သောပထဝီသို့။ [*ဆဋ္ဌမုဉ္ဇံ ခန္ဓာဒိဂတပထဝီ ဝိယဟု ပဌမန္တနှင့်ရှိသည်။] ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ ဝိယ၊ ကပ်ရောက်သကဲ့သို့။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမုဒါယဘူတံ၊ အပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗာဟိရံ၊ အပ၌ဖြစ်သော။ တမေဝ ပထဝီကာယံ၊ ထိုပထဝီကာယသို့သာလျှင်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ တေန ဗာဟိရပထဝီကာယေန၊ ထိုဗာဟိရပထဝီကာယနှင့်။ နိဗ္ဗိသေသတံ၊ အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ကေ- ဘာဝမေဝ၊ တစ်ခုတည်းအဖြစ်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာပါဒိသုပိ ဒေသေဝ နယောတိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ပဗ္ဗုန္နေန

မိုးနတ်သားသည် (ဝါ) မိုးသည်။ မဟာသမုဒ္ဒတော၊ မဟာသမုဒ္ဒရာမှ။ ဂဟိတ-
 အာပေါ၊ ယူအပ်သော အာပေါဓာတ်သည် (ဝါ) ယူအပ်သောရေသည်။
 ဝသောဒကတာဝေန၊ မိုးရေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပုနပိ၊ တစ်ဖန်လည်း။ မဟာ-
 သမုဒ္ဒံ၊ သို့။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ ဝိယ၊ ကပ်ရောက်သကဲ့သို့။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊
 ၏။ (ဤသို့ကြိယာနှင့်ယှဉ်၍ယောဇနာ။) သုရိယရံသိတော၊ နေရောင်မှ။
 ဂဟိတဣန္ဒြိယခါတတေဇော၊ ယူအပ်သောမီးစာမှဖြစ်သော မီးဟုဆိုအပ်သော
 တေဇောဓာတ်သည်။ ပုနပိ၊ လည်း။ သုရိယရံသိ၊ နေရောင်သို့။ ဥပေတိ
 ဥပဂစ္ဆတိဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ၏။ မဟာဝါယုက္ခန္ဓတော၊ ကြီးစွာ
 သောလေအစုမှ။ နိဂ္ဂတမဟာဝါတော၊ ထွက်သောကြီးစွာသောလေသည်။
 ပုနပိ၊ လည်း။ မဟာဝါယုက္ခန္ဓံ၊ ကြီးစွာသောလေအစုသို့။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်
 ကား။ ပရိကပ္ပနာမတ္ထေန၊ ကြံဆကာမျှဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ၊ သဘောမမှန်
 ဖောက်ပြန်သောအယူရှိသော အဇိတ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။

မနုဇ္ဈဌာနိ ဣန္ဒြိယာနီတိ၊ ကား။ ယေသံ စက္ခုသောတသာနဇိဝှိကာယာနံ၊
 အကြင်စက္ခုသောတသာနဇိဝှိကာယတို့၏။ မနမေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။
 ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ထိုဣန္ဒြိယတို့သည်။
 အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ပက္ခန္ဓန္တိ၊ ပျံ့ကုန်၏။ (ကဿ၊ မူကား။) တေသံ၊
 ထိုဣန္ဒြိယတို့၏။ ဝိသယဘာဝိ၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိသယိဂဟဏေန၊ အာရုံရှိသောတရားကို
 ယူသဖြင့်။ ဝိသယာပိ၊ အာရုံတို့သည်လည်း။ ဂဟိတာ ဝေ၊ ယူအပ်ကုန်သည်
 သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ မဉ္ဇု-
 ပဉ္စမာ၊ ညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက်တို့ကို။ ဂဏိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်
 သနည်း။ ဣတိ ပဉ္စတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ မဉ္ဇော စေဝ။ပ။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။
 (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အာဠဟနံ၊ အာဠဟနသဒ္ဓါ လည်း
 ကောင်း။ သုသာနံ၊ သုသာနသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ သဒ္ဓဒ္ဓယံ၊ ဤသဒ္ဓါ
 နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ဂုဏာဂုဏ
 ပဒါနီတိ၊ ကား။ ဂုဏဒေါသကောဠာသာနိ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအစုအပြစ်ဒေါသအစု
 တို့သည်။ တံ တံ ကိရိယာယ၊ ထိုထိုအမှုကိုစွဲကိုပြုခြင်း အမှုအရာကြိယာဖြင့်။
 ပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်သောကြောင့်။ သရီရမေဝ၊ ကိုယ်သည်သာလျှင်။
 ပဒါနိ၊ ပဒတို့မည်ကုန်၏။ (တစ်နည်း) (သရီရမေဝ ဝါ ဧတ္ထပဒါနီတိ
 အဓိပ္ပေတံ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကိုထောက်လျှင်)သရီရမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
 ပဒါနိ၊ ပဒါနိဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ (ဤသို့ယော ဇနာသင့်၏။) ပါရာဝတပက္ခိ-
 ဝက္ကာနီတိ၊ ကား။ ပါရာဝတဿ နာမ၊ ပါရာဝတအမည်ရှိသော ပက္ခိနော၊ ငှက်၏။

၁၃၆ သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ [၂-သာမညဖလ

ဝဏ္ဏာနိ၊ အဆင်းတို့သည်။ ပါရာဝတပက္ခဝဏ္ဏာနိတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ပါရာဝတသကုဏဿ၊ ပါရာဝတမည်သောငှက်၏။ ပုတ္တဝဏ္ဏာနိ၊ အတောင်အဆင်းတို့သည်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တသ္မန္တာတိ၊ ကား။ ဆာရိကာပရိယန္တာ၊ ပြာအဆုံးရှိကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဆာရိကာဝသာနမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအဇိတ၏အယူဝါဒ၌။ အာဟုတိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဒိန္နံ ယိဋ္ဌဟုတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ပါဟုနကသက္ကာရာဒိဘေဒံ ဒိန္နဒါနန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒယေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သေသော (နိဒ္ဒေသော)၊ ဤအာဟုတိယော ဟူသောနိဒ္ဒေသသည်။ ဝိရူပေကသောသနိဒ္ဒေသော၊ သုတိမတူ တစ်ခုကြင်းပြုသောနိဒ္ဒေသသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထောတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယတော၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအာဟုတိယော ဟူသောပုဒ်အနက်၏။ အနဓိဂမိတတ္တာ၊ မသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) ရေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသောပုဒ်အရာတို့၌။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေ ဗာလာ၊ အကြင်လူမိုက်တို့သည်။ ဒဗ္ဗန္တိ မယန္တိ၊ တွေဝေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဗာလာ၊ တို့သည်။ ဒတ္တု၊ မည်ကုန်၏။ ဗာလပုဂ္ဂလာ၊ မိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ဒတ္တုဟိ၊ ထိုလူမိုက်တို့သည်။ ကိံကော အဓိပ္ပါယော၊ အဘယ်သို့သောအဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝုတ္တဝုတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဗာလောဒေန္တိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ယေသံ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူတို့၏။ မတိ၊ အယူသည်။ လောကော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူတို့သည်။ အတ္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ အတ္တိတိ ဣဒံ၊ အတ္တိဟူသောကြံပုဒ်သည်။ နေပါတိကပဒံ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တေသံ၊ ထိုလောကရှိ၏ဟု အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏။ ဝါဒေါ၊ အယူဝါဒတည်း။ အတ္တိကဝါဒေါ၊ လောကရှိ၏ဟုအယူရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏အယူဝါဒ။ တံ အတ္တိကဝါဒံ၊ ထိုအတ္တိကဝါဒကို။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ တေသု မိစ္ဆာဝါဒီသု၊ ထိုမိစ္ဆာဝါဒတို့တွင်။ အကိရိယဝါဒီဘာဝတော၊ အကြံယူဝါဒရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်(ဝါ)ကောင်းမှု မကောင်း

မူကိပြု၍ အကျိုးလည်းမရှိ အပြစ်လည်းမရှိဟု ယူလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို။ ပဋိဗာဟတံ၊ တားမြစ်၏။ သဗ္ဗေန-
 သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အာယတံ၊ နောင်တဝဋ်။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ
 ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ အာနိသံ-
 သနိဿန္တသဒိသဖလဝသေန၊ အာနိသံသဖလ နိဿန္တဖလ သဒိသဖလ၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်။ တိဝိဓမ္မံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။
 သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း (ဝါ) ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟေတု-
 ပဋိသေဓနေနေဝ၊ ကံတည်းဟူသောအကြောင်းကို တားမြစ်သဖြင့်သာလျှင်။
 ဖလဿာပိ၊ ကံ၏အကျိုး၏လည်း(ဝါ)ကိုလည်း။ ပဋိသေဓိတတ္တာ၊ တားမြစ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဥဘယံ၊ ကံဝိပါကံနှစ်ပါးစုံကို။ ပဋိဗာဟတံ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဥဘယန္တိ၊ ကား။ ကမ္မံပိ၊ ကံကိုလည်းကောင်း။ ဝိပါကမ္ပိ၊
 အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုအဇိတသည်။ အဟေတု
 အပစ္စယာ၊ ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းမရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
 သတ္တာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ စ၊ ညစ်နွမ်းလည်း ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ
 စ၊ ဖြူစင်လည်း ဖြူစင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍ (ဝါ)
 ဆိုလျက်။ ကမ္မဿ ဝိယ၊ ကံ၏သို့။ ဝိပါကဿာပိ၊ အကျိုး၏လည်း။ သံကိလေသ-
 ဝိသုဒ္ဓိနံ၊ ညစ်နွမ်းခြင်း ဖြူစင်ခြင်းတို့၏။ ပစ္စယတ္တာဘာဝဇောတနတော၊
 အကြောင်း၏အဖြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထွန်းပြတတ်သောကြောင့်။ တဒုဘယံ၊
 ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကံကံ၏အကျိုးကို။ ပဋိဗာဟတံ နာမ၊ တားမြစ်သည်မည်၏။
 ကမ္မသ္မိံ၊ ကံသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ဝိပါကာဘာဝတော၊ အကျိုး
 မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ပဋိဗာဟိတော၊ တားမြစ်
 အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ကမ္မဿ၊ ၏။
 နိရုတ္တကတဘာဝပတ္တိတော၊ အကျိုးမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။
 ကမ္မံ၊ သည်။ ပဋိဗာဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိတိ ပဒံ၊ ဣတိဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တတ္တနိဒဿနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အနက်ကို ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ သရူပ-
 တော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးသီး။ တံ တံ ဒိဋ္ဌိနိပကဘာဝေန၊ ထိုထို
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပြတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အာဂတံပိ၊ လာ
 သော်လည်း။ တဒုဘယပဋိဗာဟကာဝ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကံကံ၏အကျိုးကို
 တားမြစ်တတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ တိဝိဓဒိဋ္ဌိကာ ဝေ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော မိစ္ဆာ
 ဒိဋ္ဌိအယူရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေ၊ ထိုတိတ္ထိတို့သည် (ကသ္မာ၊
 မူကား။) ဥဘယပဋိဗာဟကတ္တာ၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးနှစ်ပါးစုံကို တားမြစ်တတ်

သံည၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥဘယပဋိဗာဟကာတိ ဣဒံ ပဒံ၊
 ဥဘယပဋိဗာဟကာဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုဝစနံ၊ ဟိတ်ကိုဟောသောပုဒ်
 တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တဿ ဝိသေသနဿ၊ ထိုဥဘယပဋိဗာဟကာ
 ဟူသောဝိသေသန၏။ ဟေတုဝဗ္ဗတ္တာ၊ ဟိတ်အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ အဟေတုကဝါဒေါစေဝါတိအာဒိ၊ အဟေတုကဝါဒေါစေ ဤသို့အစ
 ရှိသောစကားသည်။ ပဋိညာဝစနံ၊ ဝန်ခံသောစကားတည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်
 နည်းဟူမူကား။ တပ္ပလဘာဝေန၊ ထိုအကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိစ္ဆိတတ္တာ၊ ဆုံးဖြတ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကသ္မာဝိပါကပဋိဗာဟကတ္တာ၊ ထိုသို့အကျိုးကို
 တားမြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နတ္ထိကဝါဒိ၊ နတ္ထိကဝါဒမည်ကုန်၏။
 တသ္မာကမ္မပဋိဗာဟကတ္တာ၊ ထိုသို့ကံကိုတားမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အကိရိယဝါဒိ၊ အကြိယဝါဒမည်ကုန်၏။ တသ္မာတဒုဘယပဋိဗာဟကတ္တာ၊ ထိုသို့
 နှစ်ပါးစုံသော ကံ၏အကျိုးကိုတားမြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဟေ-
 တုကဝါဒိ၊ အဟေတုကဝါဒမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာလာဘံ၊ ရသင့်သည်
 အားလျော်စွာ။ ဟေတုဖလတာသမ္ပန္နော၊ အကြောင်းအကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်
 စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိပါက-
 ပဋိဗာဟနေန၊ အကျိုးကိုတားမြစ်သဖြင့်။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိကော၊ နတ္ထိကမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 အယူရှိသောသူသည်။ ဥစ္ဆေဒဝါဒိ၊ ဥစ္ဆေဒအယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်(ဝါ)သဘောအားဖြင့်။ ကမ္မ-
 ပဋိဗာဟနေန၊ ကံကိုတားမြစ်သဖြင့်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိကော၊ အကိရိယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 အယူရှိသည်လည်း(ဝါ)ကောင်းမှု မကောင်းမှုကိုပြု၍ အကျိုးလည်းမရှိ အပြစ်
 လည်းမရှိဟု မိစ္ဆာအယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဘယပဋိဗာဟနေန၊
 ကံ၊ ကံ၏အကျိုးနှစ်ပါးစုံကို တားမြစ်သဖြင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိကော စ၊ အဟေ
 တုက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသည်လည်း (ဝါ) ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတည်းဟူသော
 အကြောင်းကင်း၍ဖြစ်၏ဟု မိစ္ဆာအယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသဒ္ဓ-
 ယေပိ၊ နတ္ထိကဝါဒမှကြွင်းသော အဟေတုကဝါဒ အကိရိယဝါဒ နှစ်ခုအပေါင်း
 ဌ်လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သောနည်းကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။)
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယေ ဝါ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုနတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ
 အကိရိယဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော ပုရဏာစသော သုံးယောက်သောသူတို့၏။ အနုဒိဋ္ဌိ-
 ကာနံ၊ အတုလိုက်၍မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သောသူတို့၏။ နိယာမောက္ကန္တဝိနိစ္ဆယော၊
 မြဲသောအားဖြင့်သက်ဝင်ခြင်းရှိသော အဆုံးအဖြတ်ကို(ဝါ)မှတ်သောအားဖြင့်
 သက်ဝင်ခြင်းရှိသော အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုယေပန
 စသောဝါကျ၌။ တေသန္တိ၊ ကား။ ပုရဏာဒိနံ၊ ပုရဏာကသာပအစရှိသည်တို့၏(ဝါ)

၀၀၀

ပုရုဏကဿပမက္ခလိဂေါသာလအဓိကတို့၏။ သဗ္ဗာယန္တိတိ၊ ကား။ တံ ဒိဋ္ဌိ၊
 ဒီပကံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကိုပြတတ်သော။ (နာ-၄၈) ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်
 ညားညား (ဝါ) အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ တေဟိ၊ ထိုပုရုဏကဿပ အစရှိကုန်သောသူတို့သည်။ ကတံ၊
 ပြုအပ်သော။ ဂန္တံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဟေတော၊ သင်ယူပြီး၍။ ပဌန္တိ၊
 ရွတ်ကုန်၏။ ဝိမံသန္တိတိ၊ ကား။ တဿ ဂန္တဿ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကျမ်း၏။ အတ္တံ၊
 ကို။ ဝိစာရေန္တိ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ကုန်၏။ တေသန္တိအာဒိ၊ တေသံ ဤသို့ အစရှိ
 သောစကားသည်။ ဝိမံသနာကာရဒဿနံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်သော အခြင်းအရာကို
 ပြကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ ကရောတော ။ပ။ ဥစ္စိဇ္ဇတိတိ၊ ကား။
 ဧဝံ သို့။ ဝိမံသန္တာနံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိကုန်
 သောသူတို့အား။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။
 တသ္မိံ အာရမ္မဏေတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတေ၊ ကြံဆအပ်သော။ ကမ္မဗလာတာဝါဒိကေ၊ ကံ၏ အကျိုး
 မရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရောတော၊ ပြုသော
 သူအား။ န ကရီယတိ၊ ပြုအပ်သည်မမည်။ ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ၊ ဤသို့
 အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဒဿနသင်္ခါတာယ၊ ဖောက်ပြန်သော
 အယူဟုဆိုအပ်သော (ဝါ) ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အမြင်ဟုဆိုအပ်သော။
 လဒ္ဓိယာ၊ အယူ၏။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ မိစ္ဆာသတိ သန္တိဋ္ဌတိတိ၊ ကား။
 မိစ္ဆာသတိသင်္ခါတာ၊ မိစ္ဆာသတိဟုဆိုအပ်သော။ လဒ္ဓိသဟဂတာ၊ အယူနှင့်
 တကွဖြစ်သော။ တဏှာ၊ ဘည်း။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကရော-
 တော န ကရီယတိ ပါပန္တိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုသုဝပလဒ္ဓေ၊ အဆင့်
 ကြားသောအားဖြင့် ရအပ်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်၌။ တဒါကာရပရိတက္ကနေဟိ၊
 ထိုအဆင့်ကြားသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ကြံဆခြင်းတို့ဖြင့်။ သဝိဂ္ဂဟေဝိယ၊
 မိမိကိုယ်ကဲ့သို့။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်အား။ ပစ္စုပဋ္ဌိ-
 တေ၊ ရှေးရှုထင်သည်ရှိသော်။ စိရကာလပရိစယေန စ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလ
 ပတ်လုံး လေ့ကျက်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဧတံ၊ ဤတရားသည်။ ဧဝံ၊
 ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဇ္ဇာနက္ခမဘာဝုပဂမနေ၊ ရှုခြင်းငှာ ခံ့သည်
 ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ စ၊ ရှုခြင်းငှာ ခံ့သဖြင့်
 လည်းကောင်း။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟိ-
 တေ၊ ယူသည်ရှိသော် (ဝါ) ယူအပ်သောအယူကို။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။
 တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ အာသေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသော။ ဗဟုလိံ၊ အကြိမ်
 များစွာ။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောသူအား။ မိစ္ဆာဝိတက္ကေန၊ သဘောမမှန်
 ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အကြံအားဖြင့်။ သမာနိယမာနာ၊ ကောင်းစွာ
 ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်။ မိစ္ဆာဝါယာမံ၊ မိစ္ဆာဝါယာမကို။ ဥပတ္တမ္ပိတာ၊

ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ အတံသဘာဝမို့၊ ထိုမမှန်သောသဘောကိုလည်း။
 တံ သဘာဝန္တိ၊ ထိုမှန်သောသဘောဟူ၍။ ဂဏန္တိ၊ ယူတတ်သော။ မိစ္ဆာ-
 လဒ္ဓိသဟဂတာ၊ မိစ္ဆာအယူနှင့်တကွဖြစ်သော။ တဏှာ၊ တဏှာကို။ မုသာ၊
 မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့်။ ဝိတထံ၊ ချွတ်ယူင်းသောသဘောကို။ သရဏတော၊
 အောက်မေ့သောအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မိစ္ဆာသတိတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ စတုရဂုံတ္ထရဋ္ဌိကာယမိ၊ စတုရဂုံတ္ထရဋ္ဌိကာ-
 ဌ်လည်း။ သေ သေသော အတ္တော၊ ကို၊ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ မိစ္ဆာသင်္ခပ္ပိဒယော ဝိယ၊ မိစ္ဆာသင်္ခပ္ပ အစရှိသည်တို့
 ကဲ့သို့။ မိစ္ဆာသတိ နာမ၊ မိစ္ဆာသတိမည်သည်။ ပါဠိယေက္ခော၊ အသီး။
 ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧတံ၊ ထိုမိစ္ဆာ
 သတိဟူသော အမည်သည်။ တဏှာ သိသေန၊ တဏှာကို အရင်းပြုသဖြင့်။
 ဂဟိတာနံ၊ ယူတတ်ကုန်သော။ စတုန္နမိ၊ ကုန်သော။ အကုသလက္ခန္ဓာနံ၊
 အကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈိမာဂမ-
 ဌကထာယမိ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ သလ္လေခသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊
 သလ္လေခသုတ်၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

မှတ်ချက်။ ။စတုက္ကနိပါတ်အဂ္ဂတ္ထရဋ္ဌိကာ၌ မိစ္ဆာသတိ သန္တိဋ္ဌတိတိ နတ္ထိ ဟေတု-
 တိအာဒိဝသေန အနုဿဝုပလဒ္ဓေ အတ္တေ တဒါကာရပဝိတက္ကနေဟိ
 သဝိဂ္ဂဟော ဝိယ သရူပတော စိတ္တဿ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ စိရကာလပရိစ-
 ယေန ဧဝ မေတန္တိ နိဇ္ဈာနက္ခမဘာဝုငဂမနေန နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ
 တထာဂဟိတေ ပုနပျုနံ တထေဝ အာသေဝန္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ
 မိစ္ဆာဝိတက္ကေန သမာနိယမာနာ မိစ္ဆာဝါယာမောပတ္တမ္ဘိတာ အတံ-
 သဘာဝံ တံ သဘာဝန္တိ ဂဏန္တိ မိစ္ဆာသတိတိ လဒ္ဓနာမာ တံလဒ္ဓိ-
 သဟဂတာ တဏှာ သန္တိဋ္ဌတိ-ဟူ၍ဖွင့်၏။ ဋ္ဌိကာနှင့် စဉ်းငယ်ကဲ့လဲ့၏။

မူလပဏှာသ သလ္လေခသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ မိစ္ဆာသင်္ခပ္ပိဒယော
 ဝိယ ဟိ မိစ္ဆာသတိ နာမ ပါဠိယေက္ခော ကောစိ ဓမ္မော နတ္ထိ အတိတံ
 ပန စိန္တယတော ပဝတ္တာနံ စတုန္နမိ အကုသလက္ခန္ဓာနမေတံ အဓိဝ-
 စနံ-ဟူ၍ဖွင့်၏။ ဋ္ဌိကာနှင့် စဉ်းငယ်ကဲ့လဲ့၏။ တိုက်ဆိုင်၍ကြည့်ကြရန်
 အဂ္ဂတ္ထရဋ္ဌိကာပါဠိမူလပဏှာသအဋ္ဌကထာပါဠိကိုဖော်ပြလိုက်သည်။

စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ယထာသကံ၊ မိမိဉ္စစွာအားလျော်စွာ။
 ဝိတက္ကာဒိဝဗ္ဗယလာဘော၊ ဝိတက်အစရှိသောအကြောင်းကို ရသဖြင့်။ တသ္မိံ
 အာရမ္မဏေ၊ ထိုအာရုံ၌။ အဝဋ္ဌိတတာယ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေ-
 ကဂ္ဂဘံ၊ မတည်ကြည်သည်၏အဖြစ်ကို (၁) တစ်ခုတည်းသောအာရုံ မရှိသည်

၏အဖြစ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ကေဂုံ၊ တည်ကြည်ခြင်းသည် (ဝါ) ဝ နှစ်ခု
တည်းသော အစရှိရှိခြင်းသည်။ အပ္ပိတံ ဝိယ၊ အပ္ပနာဖြင့် ပြီးသကဲ့သို့ (ဝါ)
အပ္ပနာသို့ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစိတ္တံ
ကေဂုံ ဟူသောပုဒ်၌။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ကို အရင်းပြုသဖြင့်။ မိစ္ဆာသမာဓိ
ဝေ၊ မိစ္ဆာသမာဓိကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စယဝိ
သေသေဟိ၊ အကြောင်းထူးတို့ဖြင့်။ လဒ္ဓဘာဝနာဗလော၊ ရအပ်သောဘာဝနာ
အားအစွမ်းရှိသော။ သော၊ ထိုမိစ္ဆာသမာဓိသည်။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိ
သော။ ဌာနေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအရာ၌။ သမာဓာနပတိရူပကကိစ္စကရောယေဝ၊ ကောင်း
စွာ အာရုံ၌ထားခြင်း အတုဖြစ်သော သမာဓိကိစ္စကို ပြုတတ်သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ ကံ သု ဝိယ၊ အဘယ်၌ကဲ့သို့နည်းဟူကား။ ဝါဠဝိဇ္ဈနာဒိသု ဝိယ၊
သားမြီးဖြင့်ထိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။
ဇဝနာနိ ဇဝန္တိတံ၊ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ ဟူသည်ကား။ အနေကက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်
များစွာ။ တေနာကာရေန၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂိယေသု၊
ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနဝါရေသု၊ ဇောအကြိမ်တို့သည်။ ပဝတ္တေသု၊
ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သန္နိဋ္ဌာနဘူတေ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဗ္ဗ-
ပစ္စိမေ၊ အလုံးစုံတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော။ ဇဝနဝါရေ၊ ဇောဝါရ၌။ သတ္တဇဝနာနိ၊
ခုနစ်ကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဇဝန္တိ၊ စောကုန်၏။ ပဌမဇဝနေ သတေ-
ကိစ္ဆာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဒုတိယာဒိသုတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ပဌမ ။ပ။ ဒုတိယာဒိသု
ဟူသော ဤစကားသည်။ ဓမ္မသဘာဝဒဿနမေဝ၊ ပရမတ္ထဓမ္မ၏ သဘောကို
ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားသာတည်း။ ပန၊ ဗျုတ်ရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ တသ္မိံ ခဏေ၊
ထိုပဌမစသော ဇောခဏ၌။ ဟေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့အား။ ကေနစိ၊ ဘုရားစသော
တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ တိကိစ္ဆာ၊ ဆေးကုခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။
သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တေသ္မေဝ၊ ထိုပဌမဆဌဇောတို့၌သာလျှင်။ ဌာတော၊
တည်၍။ အဝဿံ၊ မချွတ်မယှင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ သတ္တမ-
ဇဝနဿ၊ သတ္တမဇော၏ (ဝါ) ကို။ နိဝတ္တိတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကု-
ဏေယျတ္တာ စ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝေ၊ သို့။
လံဟုပရိဝတ္တေ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသော။ (စ-သဒ္ဓါ အဋ္ဌာနပ္ပယောဂ ဟိတ်ပုဒ်
နှစ်ခု နောင်ယှဉ်။) ဩဝါဒါနုသာသနဝသေန၊ ဆုံးမခြင်း ကံမြစ်ခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ တိကိစ္ဆာယ၊ ဆေးကုစားခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော စ၊ မဖြစ်သော
ကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ အတေကိစ္ဆာ အနိ-
ဝတ္တိနောတိ၊ ဟူ၍။ (နှာ-၄၉) (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အရိဋ္ဌ-
ကဏ္ဍကသဒိသာတိ၊ ကား။ အရိဋ္ဌသိက္ခကဏ္ဍကသမဏေရသဒိသာ၊ အရိဋ္ဌ-
ရဟန်း ကဏ္ဍကသမဏေတို့နှင့် တူကုန်၏။ တေ ဝိယ၊ ထိုအရိဋ္ဌရဟန်း၊ ကဏ္ဍက-

သာမဏေတို့ကဲ့သို့။ အတေကိစ္ဆာ၊ ဆေးမကုစားနိုင်ကုန်သည်။ အနိဝတ္တိနော၊ မတားမြစ်နိုင်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂတိကာယေဝ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္တာတိ၊ ကား။ တီသု၊ ကုန်သော။ တေသု မိစ္ဆာဒဿနေသု၊ ထိုမိစ္ဆာ အယူတို့တွင်။ ကေ၊ စိ ကေ ဒဿနံ ဩက္ကမတိတိ၊ ကား။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကေသ္မိံ ယေဝ၊ တစ်ခုသော မိစ္ဆာအယူ၌သာလျှင်။ အဘိနိဝိသော စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အာသေဝနာ စ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကေမေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒဿနံ၊ အယူသို့။ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။ ကောစိ ဒေ ကောစိ တိဏိပီတိ၊ ကား။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ဒီသုဝါ၊ နှစ်ခုသော မိစ္ဆာအယူတို့၌လည်းကောင်း။ တီသုပိ ဝါ၊ သုံးခုသော မိစ္ဆာအယူတို့၌လည်းကောင်း။ အဘိနိဝိသော စ၊ လည်းကောင်း။ အာသေဝနာ စ၊ လည်းကောင်း။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ သည်။ ဒေ၊ တို့သို့ လည်းကောင်း။ တိဏိပိ၊ သုံးခုသော မိစ္ဆာအယူတို့သို့လည်းကောင်း။ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတေန ဝစနေန၊ ထိုကောစိ ကေ ဒဿနံ ဩက္ကမတိ စသော စကားဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ ဣတိ သဗ္ဗေပေတေ အတ္တတော ဥဘယ-ပဋိဗာဟကာတိ အာဒိနာ။ ဣတိ သဗ္ဗေ၊ ပ။ ပဋိဗာဟကာ-ဤသို့အစရှိသော။ ဥဘယပဋိဗာဟကာတာမှခန၊ ကံကံ၏အကျိုး နှစ်ပါးစုံကို တားမြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ပြုအပ်သော။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသော။ ယာ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိကတာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော ဒိဋ္ဌိအယူ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာ၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော။ သာ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိကတာ၊ သည်။ (အဗ္ဗောကိဏ္ဏာ ဝေဉ္စ ကတ္တာစပ်။) ပန၊ ပါး၊ မိစ္ဆတ္တ-နိယမောက္ကန္တိဘူတာ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်တတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယာ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိကတာ၊ အကြင် အလုံးစုံ မှားသောအယူရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိကတာ၊ သည်။ ယထာသကံ၊ မိမိဥစ္စာအားလျော်စွာ။ ပစ္စယသမုဒါဂမသိဒ္ဓိတော၊ အကြောင်းပစ္စည်း၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဘိန္နာရမ္မဏာနံ၊ ပြားသောအာရုံ ရှိကုန်သော။ ဝိသေသာဓိ-ဂမာနံ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တရားအထူးကို ရခြင်း သိခြင်းတို့၏။ ကေဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်း တည်း။ အနုပ္ပတ္တိဝိယ၊ မဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ကေဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ အနုပ္ပတ္တိယာ၊ မဖြစ်ခြင်းမကြောင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏာ ဝေ၊ မရောပြမ်း ကုန်သည်သာလျှင်တည်း(ဝါ)မရောသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထိ၊ ကို။ ဂဘောတိ၊ ၏။

သုတ္တ

အဓိကကေသကမ္မလင်္ခါဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၃

ကေသိံ ဩက္ခန္ဓေပီတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တိဿန္တမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ ဒိဋ္ဌိနံ၊ နတ္ထိကအဟေတုကအကြိယဒိဋ္ဌိတို့၏။ သမာနသမတ္ထိယတဉ္စ၊
တူသော အစွမ်းသတ္တိ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သမာနဗလတဉ္စ၊
တူသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။
(ဋီကာဟောင်း၌ ဒဿေတိ-ဟူ၍ ပါရှိ၏။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (ဟေတာကို ဟိ +
တောဟု ပဒစ္စေဒပြု။) ငှါဂ္ဂါဝရဏာဒိနာ၊ နတ်ပြည်ကို တားမြစ်ခြင်း အစရှိ
သည်ဖြင့်။ တောဒိဋ္ဌိယော၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ သမာနသမတ္ထိယာ စေ၊ တူသော
အစွမ်းသတ္တိရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ သမာနဗလာ စ၊ တူသောအကျိုးရှိကုန်
သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဿောပိ စ၊
သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တော၊ ထိုနတ္ထိကအဟေတုက အကြိယဒိဋ္ဌိတို့သည်။
ကေဿ၊ တစ်ယောက်သောသူအား။ ဥပ္ပန္နာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ အဗ္ဗော-
ကိဏ္ဏာ ဝေ၊ မရောပြုမ်းကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။)
ကောယ၊ တစ်ခုသောဒိဋ္ဌိသည်။ ဝိပါကေ၊ အကျိုးကို။ ဒိန္နေ၊ ပေးသည်ရှိသော်။
ဣတရာ၊ ဤတစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ နှစ်ခုတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုတစ်ခုသော
အကျိုးပေးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံအား။ အနုဗလပ္ပဒါယိကာယော၊ အား
အဆင့်ကို ပေးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ ပတ္တော သဂ္ဂမဂ္ဂါဝရဏဉ္စေဝါတိ
အာဒိံ၊ ပတ္တောသဂ္ဂမဂ္ဂါဝရဏဉ္စေ ဤသို့ အရှေ့သောစကားကို။ ဝတ္တာ၊
ဆိုပြီး၍။ အဘဗ္ဗောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။
အာဝိကရောတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ မောက္ခမဂ္ဂါဝရဏန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနပထဘူ-
တဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်ကို။
နိဝါရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းသို့။ ပဂေဝါတိ နေသော သဒ္ဓေါ၊ ပဂေဝ ဟူသော
ဤသဒ္ဓါသည်။ ပဋိက္ခေပတ္တေ၊ ပယ်ခြင်းဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္တော၊
ဖြစ်သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ပန၊ သဒ္ဓါမှတစ်ပါး
အနက်ကိုဆိုဦးအံ့။ မောက္ခသင်္ခါတံ၊ မောက္ခဟု ဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။
ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ။ ကာ နာမ ကထာ၊ အဟယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။
ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အပိစ အပရော နယော မယာ ဝုစ္စတေ၊
ပဂေဝါတိ ပဒဿ၊ ပဂေဝဟူသောပုဒ်၏။ ပါဝေဝါတိ (ပဒစ္စေဒေါ၊)ပါဝေ ဟူ၍
ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ပဌမတရမေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။
မောက္ခံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ မောက္ခ-
ဂမနတောပိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားခြင်းမှလည်း။ ဒုရတရမေဝ၊ အထူးသဖြင့်
အလွန်ပေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ (ဝုတ္တော ဝတ္တုကာမော၊)
ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အညတ္တာပိ၊ တစ်ပါးကုန်သော
ဒိဋ္ဌိတို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝဋ္ဋခါဏု နာမေသ သတ္တောတိ ဣဒံ ဝစနံ။ ဝဋ္ဋ။ ၂။ သတ္တောဟူသော ဤစကားသည်။ နေယျတ္ထမေဝ။ ဆောင်၍ သိအပ်သော အနက်ရှိသော စကား သည်သာလျှင်တည်း။ နိတတ္ထံ။ ပါဠိတိုက်ရိုက် သိအပ်သော အနက်ရှိသော စကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ တထာဟိ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိယံ နာမ၊ သော။ မဇ္ဈိမာဂမဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ကံ ပနေသ ၂။ ၂။ တံ ဒိဋ္ဌိ ရောစေတိ ယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊) သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

(အနက်ကား) သေ သော ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ ဤမှားသော မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော ဌ။ နိယတော၊ မြဲသည်။ ဟောတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အညသ္မိမ္မိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ဌ။ နိယတော၊ သည်။ ဟောတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ဌ။ (လိုက်) နိယတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်မြဲ သော်လည်း။ အာသေဝနဝသေန၊ အဖန်တလဲလဲမရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝန္တရေပိ၊ ဘဝတစ်ပါး၌လည်း။ တံ တံ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုထိုမိစ္ဆာအယူကို။ ရောစေတိ ဝေ၊ နှစ်သက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ (မဇ္ဈိမ-ပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ အပဏ္ဏကသုတ် အဖွင့်ဟုမှတ်။) ဟံ သစ္စံ၊ ဧ။ ဧတံ အကုသလံ နာမ၊ ထိုအကုသိုလ်မည်သည်။ အဗလံ၊ အားမရှိ။ ဗုဗ္ဗလံ၊ အား နည်း၏။ ကုသလံဝိယ၊ ကုသိုလ်ကဲ့သို့။ သမလံ၊ အားရှိသည်။ မဟာဗလံ၊ ကြီးသောအားရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ဌ။ နိယတော၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမဇ္ဈိမနိကာယ အဋ္ဌကထာ၌။ (အဋ္ဌကထာ စရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အညထာ အညေန ပကာရေန၊ မမြဲသည်မှတစ်ပါးသော မြဲသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကိ။ ဂယမာနေ၊ သော်)။ သမ္ပတ္တနိယာမောဝိယ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော အရိယာမဂ်ကဲ့သို့။ မိစ္ဆတ္တနိယာမောပိ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲခြင်းသည်လည်း (ဝါ) မြဲသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ သည်လည်း။ အစ္စန္တိကော၊ စင်စစ် မြဲခြင်းရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အစ္စန္တိကော၊ သည်။ နစသိယာ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဖြစ်ရာ။ အစ္စန္တိကော၊ သည်။ ယဒိ န သိယာ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဝဋ္ဋခါဏုတောတနာ၊ သံသရာ ဝဋ်၏ သစ်ငုတ်ကဲ့သို့ ထွန်းပြ ခြင်းသည်။ ကထံ ယုဇ္ဇေယျ၊ အသို့ သင့်နိုင်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ စောဒေတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ (နှာ-၅၀) အာသေဝနဝသေနာတိ-

သုတ္တံ]

အဇီတကေသကမ္မလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၅

အာဒိကံ။ (အဋ္ဌကထာဇရိယော၊ မဇ္ဈိမနိကာယံ အဋ္ဌကထာ ဧရာသညံ။) အာဟ၊ ဇါ။

မှတ်ချက်။ ။အညထာ စသော ကေားသည် မဇ္ဈိမနိကာယံ အဋ္ဌကထာကို ထပ်၍ဖွင့်သော စကားဟုမှတ်။ ဤသီလက္ခန္ဓံ အဋ္ဌကထာ၌ အာသေဝနာသေန-စသော စကား မရှိ။

တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သတ္တဂုံတ္တရပါဠိယံ၊ သတ္တနိပါတ် အဂ္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌။ သကံ၊ နိမ္မဂ္ဂေါပိ နိမ္မဂ္ဂေါဝေ ဗာလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူ အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝဋ္ဋခါဏုဇောတနာပိ၊ သံသရာဝဋ်၏ သစ်ပင်ကဲ့သို့ ထွန်းပြခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဇါ။ (ပါဠိတော် အနက်ကား) သကံ၊ တစ်ကြိမ်။ နိမ္မဂ္ဂေါပိ၊ သံသရာဝဋ်၌ နစ်မြုပ်သော်လည်း။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ နိမ္မဂ္ဂေါ ဧဝံ၊ သံသရာ၌နစ်မြုပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇါ။

မှတ်ချက်။ ။၎င်းအဂ္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော သကံ၊ နိမ္မဂ္ဂေါ နိမ္မဂ္ဂေါဝေ ဟောတိ-ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ ဋီကာဆရာပြသော ပါဠိနှင့်မတူ။ သင့်ရာကိုယူ။

ဟိ သစ္စံ၊ ဇါ(ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာဒိသေ၊ အကြွင့်သို့သဘော ရှိကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ တံ -ဒဿနံ၊ ထိုထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူသို့။ ဩက္ကန္ဓော၊ သက်ဝင်၏။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၊ တပုဋ္ဌိပက္ခေ၊ ထိုမိစ္ဆာ အယူ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတော၊ ထိုသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ သီသုက္ခိပနံ၊ ဦးခေါင်းကို ချီခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ် မဆိုသင့် မဆိုထိုက် မဆိုကောင်း မဆိုလေနှင့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ စ အဋ္ဌကထာယံ၊ ထိုမဇ္ဈိမနိကာယံ အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ ဣမ စ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤသီလက္ခန္ဓံအဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ ဝေရူပဿဟိ ယေဘု-ယျေန ဘဝတော ဝုဠာနံ နာမ နတ္ထိတိ၊ နတ္ထိ ဟူ၍။ ယေဘုယျဂ္ဂဟဏံ၊ ယေဘုယျသဒ္ဓါကို (ဝါ) ယေဘုယျဟူ၍ယူခြင်းကို (ဝါ) ယေဘုယျသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။

(အဋ္ဌကထာပါဠိ အနက်ကား) ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော မိစ္ဆာ အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား (ဝါ) ဇါ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဝတော၊ သံသရာဘဝမှ။ ဝုဠာနံ နာမ၊ ထခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ (ဝါ) ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အာသေဝနဝသေန၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝန္တရေပိ၊ ဘဝတစ်ပါး၌လည်း။ တံ တံ ဒိဋ္ဌိယော၊ ထိုထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို။ ရောနတော၊ နှစ်သက်ခြင်းကြောင့်။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဘဝတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ကတာ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ ဇေသောသတ္တော၊ သည်။ (ဝါ) သေ ဇေသော ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ ဤမှားသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသောသူသည်။ ဝဇ္ဇခါဏုကော နာမ၊ သံသရာဝဋ်၏ သစ်ငုတ်သဖွယ်မည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ မိစ္ဆတ္တနိယာမဿ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲခြင်း၏။ အာန္တိကတာယ၊ စင်စစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဇ္ဇခါဏုကော နာမ၊ မည်သည်။ န ဇာတော၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဉာတဗ္ဗတ္တတာယ၊ သိအပ်သောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဝဇ္ဇခါဏုကောနာမေသ သတ္တော ဟူသောစကားသည်။ နေယျတ္ထံ၊ နေယျတ္ထတည်း (ဝါ) ဆောင်၍သိအပ်သော အနက်ရှိသောစကားတည်း။ နိတတ္ထံ၊ နိတတ္ထသည် (ဝါ) ပါဠိတိုက်ရိုက်သိအပ်သော အနက်ရှိသောစကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယံ အတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အဘိဓမ္မေပိ၊ အဘိဓမ္မာ၌လည်း။ အရဟာ ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပ္ပုဋ္ဌိလဘိဿန္တိ၊ တေ ဗုဒ္ဓန္တု န ပရိဇာနန္တိ၊ ဝေဒနန္တု န ပရိဇာနိဿန္တိတိ အာဒိ၊ အရဟာ ။ပ။ န၊ ပရိဇာနိဿန္တိ-အစရှိသောစကားကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။ ခန္ဓယမကေ၊ ခန္ဓယမှိုက်၌။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (အနက်ကား) 'အရဟာ စ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ၊ အကြင် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ နပ္ပုဋ္ဌိလဘိဿန္တိ၊ မရကုန်လတ္တံ့။ တေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် မဂ်ကိုမရလတ္တံ့ကုန်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓာကိုလည်း။ န ပရိဇာနန္တိ၊ သိဆဲမဟုတ်ကုန်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ ကိုလည်း။ န ပရိဇာနိဿန္တိ၊ မသိကုန်လတ္တံ့။ ပထဝီဂေါပကောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တကာရဏေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းဖြင့်။ ပထဝီပါလကော၊ မြေစောင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ၊ ယေဘုယျနာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ ပရမသာဝဇ္ဇာနုသာရေန၊ လွန်စွာအပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို အဖန်တလဲလဲ ကြံအောက်မေ့သဖြင့်။ သောတုနံ၊ မှတ်နာကုန်သော သူတို့၏။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုတသ္မာ စသော ဂါထာ၌။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ

ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဘာဝသမ္ပန်တည့်)။ သံသာရခါဏုဘာဝဿာပိ၊ သံသရာသစ်ငုတ်၏ အဖြစ်၏လည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ အပဏ္ဏကဇာတော၊ အထွတ်အဖူး မရှိသောအားဖြင့်ဖြစ်၏ (ဝါ) အထွတ်အဖူးမရှိသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ (ဋီကာဟောင်း၌ အကလျာဏဇနောဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကြည်ရှောင်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အကလျာဏဇနန္တိ၊ ကား။ ကလျာဏဓမ္မဝိရဟိတဇနံ၊ ကောင်းသောတရားမှ ကင်းသောသူကို။ အသာဓုဇနံ၊ သူတော်ကောင်းမဟုတ်သောသူကို။ အာသိဝိသန္တိ၊ ကား။ အာသုံ၊ လျင်စွာ။ အာဂတဟလာဟလံ၊ လာသောလတ်တလော သေစေတတ်သောအဆိပ်ရှိသော။ ဘူတိကာမောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္တာနံ၊ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ဖြစ်သောအကျိုး၊ တမလွန်လောက၌ဖြစ်သောအကျိုး၊ ပရမတ်ဖြစ်သော အကျိုးတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တဇနော၊ မိမိ၏။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်။ ဝုဇ္ဇိကာမော၊ ပွားခြင်းကိုအလိုရှိသော။

မှတ်ချက်။ ။အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ဘူတိကာမော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအလိုရှိသော—ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာနှစ်စောင်တို့နှင့်မညီ။ ဋီကာတို့အလိုအားဖြင့် ဘူတိကာမော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္တတို့၏ အစွမ်းဖြင့် မိမိ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် ပွားခြင်းကိုအလိုရှိသော—ဟု ယောဇနာသင့်၏။ ဂဏှိ၌ အစီးအပွားကို အလိုရှိသော—ဟု ယောဇနာ၏။

ဝိစက္ခဏောတိ၊ ကား။ ပညာစက္ခုနာ၊ ပညာတည်းဟူသော စက္ခုဖြင့်။ ဝိဝိဇ္ဇေယ၊ အထူးထူး အပြားပြားသောအနက်ကို။ ပဿတော၊ ရှုမြင်တတ်သော။ ဓိရော၊ ပညာရှိသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အဓိတကေသကမ္မလဝါဒပြီး၏။

၁၇၄။ အကဋ္ဌာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တကာရဿ၊ တအက္ခရာ၏။ ဋီကာရာဒေသော၊ ဋီကာအက္ခရာအပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကတာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ သမေန ဝါ၊ ညီညွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသမေန ဝါ၊ မညီညွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကေနစိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုလည်း ဖြစ်သော။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းသည်။ အကတာ၊ မပြုအပ်ကုန်။ န ဝိဟိတာ၊ မစီရင်အပ်ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။

အတ္ထော၊ တည်း။ အကဋ္ဌဝိဓာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ခွဲလည်း။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။
 ဧတေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ ကတဝိဓောကရဏဝိဓိ၊ ပြုခြင်းအစီ
 အရင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 အကဋ္ဌဝိဓာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဒဒ္ဒယေနပိ၊ အကဋ္ဌာ အကဋ္ဌဝိဓာ ဟူသော
 ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြင့်လည်း။ လောကေ၊ ဤ။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။
 ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စည်းဖြင့် (ဝါ) ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်း
 ဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ အနိဗ္ဗတ္တဘာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
 (ပုကုဓေါ၊ ပကုသေသည်။) ဒဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ကရောဟိတိ
 အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိယာပိ န နိဗ္ဗိတာတိ၊
 ကား။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ဣဒ္ဓိမတော၊ တန်ခိုးရှိသော (ဝါ)
 တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော။ စေဟောဝသိပ္ပတ္တဿ၊ စိတ်၏ ဝသီဘော်သို့ ရောက်
 ပြီးသော။ ပုဂ္ဂလဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း (ဝါ) သည်လည်းကောင်း။ ဒေဝဿ
 စ၊ နတ်၏လည်းကောင်း (ဝါ) သည်လည်းကောင်း။ ဣဿရာဒိနော စ၊ ဗြဟ္မာ
 မိဿနိုးစသောသူ၏လည်းကောင်း (ဝါ) သည်လည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိယာပိ၊ တန်ခိုး
 အားဖြင့် လည်း။ န နိဗ္ဗိတာ၊ မဖန်ဆင်းအပ်ကုန်။ အနိဗ္ဗာပိတာတိ၊ ကား။

☞ (နှာ-၅၁) ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်။ အနိဗ္ဗာပိတာ၊
 မဖန်ဆင်းစေအပ်ကုန်။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ ကာမံ ယုတ္တံ၊ အကယ်၍
 ကား သင့်၏ရှင်။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်လည်း။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော
 နိဗ္ဗိတာဟူသောပုဒ်နှင့်။ ကာမံ သမာနံ၊ အကယ်၍ကား တူ၏ရှင်။ တထာပိ၊
 ထိုသို့ပင် သဒ္ဓါအားဖြင့်သင့်ခြင်း အနက်အားဖြင့် ရှေးပုဒ်နှင့် တူသော်လည်း။
 ပါဠိယဉ္ဇ၊ ပါဠိဟောင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ အနာ-
 ဂတမေဝ၊ မလာခြင်းသည်သာလျှင်။ အဂဟေတဗ္ဗဘာဝေ၊ မယူအပ်သည်၏
 အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း (ဝါ) သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ
 အတ္ထံကို။ တံ နေဝ ပါဠိယန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ၊ ၏။

ဝဉ္ဇာဒိပဒတ္တယံ၊ ဝဉ္ဇာ အစရှိသော ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည် (ထည့်)။
 ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၏ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဝဉ္ဇာ
 အစရှိသော ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌။ ယောဇနာမတ္တံ၊ ဖလယောဇနာမျှသာ
 တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝဉ္ဇာတိ၊ ဇာား။ ဝဉ္ဇပသုဝဉ္ဇဇာလာဒယော ဝိယ၊ မြို့သော
 သား၊ မြို့သောထန်းပင် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အ ဖလာ၊ အကျိုး၊ မရှိကုန်။
 ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကို။ အ ဇနကာ၊ မဖြစ်စေဟတ်ကုန်။
 တေန၊ ထိုဝဉ္ဇာဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပထဝီကာယာဒိနံ၊ ပထဝီကာယ အစရှိသည်တို့
 ၏ (ဝါ) ပထဝီဓာတ်အပေါင်း အစရှိသည်တို့၏။ ရူပါဒိဇနကဘာဝံ၊ ရုပ်အစရှိသည်

သုတ္တံ

ပကုဏေဝံယနဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၉

တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဟိ သစ္စံ၏။ ရူပသဒ္ဓါဒယော၊ ရူပသဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့သည်။ ပထဝီကာယာဒိဟိ၊ တို့နှင့်(ဝါ) ပထဝီဓာတ်အပေါင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓုတ္တိကာ၊ မစပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုကုဏ၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဗ္ဗတဿ၊ တောင်၏။ ကုဋ္ဌမိဝ၊ အထွတ်ကဲ့သို့။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ကုဋ္ဌဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌ၊ တောင်ထွတ်ကို။ ဧကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်။ အနိဗ္ဗတ္တိတံ ယထာ၊ မဖြစ်စေအပ်သကဲ့သို့။ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌံ သည်(လိုက်)။ ကဿစိ စ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအကျိုးကိုလည်း။ အနိဗ္ဗတ္တိကံ ယထာ၊ မဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဧကေပိ သတ္တကာယာ၊ ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော ကာယတို့ကိုလည်း။ ဧကေနစိ၊ သည်။ အနိဗ္ဗတ္တိတာ၊ မဖြစ်စေအပ်ကုန်။ ဧကေပိ သတ္တကာယာ၊ တို့သည်လည်း။ ကဿစိ၊ ကို။ အနိဗ္ဗတ္တိကာ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပကုဏ၏ အလိုတည်း (ဤသို့ပုဒ်သို့ကိုလိုက်၍ ယောဇနာ။ သို့မှ အဓိပ္ပာယ်ရမည်)။ ဗီဇတော၊ မျိုးစေ့ကြောင့်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ အင်္ဂုရာဒိ၊ အကြင်အညွန့် အစရှိသည်ကို။ ဇာယတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ အင်္ဂုရာဒိ၊ ထိုအညွန့်အစရှိသည်သည်။ ဝိဇ္ဇာမာနမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည် ဖြစ်၍ သာသျှင်။ တတော၊ ထိုမျိုးစေ့မှ။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ အဝိဇ္ဇာမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသည် ရှိသော်။ န နိက္ခမတိ၊ မထွက်။ ဣတရထာ၊ ဤ ထင်ရှား ရှိသည်မှ တစ်ပါးသော ထင်ရှားမရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယမာနေ၊ သော်။ အညတောပိ၊ တစ်ပါးကြောင့်လည်း။ အညဿ၊ တစ်ပါး၏ (ဝါ)ကို။ ဥပလဒ္ဓိ၊ ရခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကေပိ သတ္တကာယာ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော ကာယတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ သေကဋ္ဌာယိ၊ မြဲစွာစိုက်အပ်သော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်လေ့ရှိသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဌိတတ္တာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိကာရဘာဝေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုပ္ပတိဌိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န စလန္တိတိ၊ ကား။ ဝိကာရံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဟိ သစ္စံ၏။ ဝိကာရဘာဝတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ တေသံ ကာယာနံ၊ ထိုကာယတို့၏။ သေကဋ္ဌာယိ၊ မြဲစွာစိုက်အပ်သော တံခါးသည်တိုင်ကဲ့သို့ အမြဲတည်လေ့ရှိသည်။ ဟုတု၊ ဌိတတာ စ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း [*ဆဋ္ဌမုဉ္ဇ သေကဋ္ဌာယိဌိတတာ-ဟု သမာသံရှိ၏]။ အနိဉ္ဇနဉ္စ၊ မဘုန်လုပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အတ္တနေ၊ ၏။ ပကတိယာ၊ ပြကတေသဘောအားဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနမေဝ၊ အမြဲတည်ခြင်း

သညသလျင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ န ဝိပရိဏာမေန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ နိ။ ပကတိန္တိ၊ ကား။ သဘာဝံ၊ သဘောကို။ အဝိပရိဏာမဓမ္မတ္တာ
 ဝေ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အညမညံ၊
 အချင်းချင်း။ န ဥပဟနန္တိ၊ မညည်းဆဲမနှိပ်စက်ကုန်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဝိကာရံ၊ ဖောက်
 ပြန်ခြင်းသို့။ အာပါဒေတဗ္ဗာဝေ၊ ရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊
 သော်။ ဥပသာတကတော၊ သတ်ညည်းဆဲတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ နိ။
 တထာ၊ ထို့အတူ။ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာဝေ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အနုဂ္ဂါဟကတောပိ၊ ချီးမြှောက်တတ်သောသူ၏အဖြစ်သည်
 လည်း။ သိယာ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ တဒဘာဝံ၊ ထိုဥပသာတကအနုဂ္ဂါဟက အမည်ရှိ
 သည်၏ အဖြစ်ကို(ဝါ) သတ်ညည်းဆဲတတ်သောသူ ချီးမြှောက်တတ်သောသူ မရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပါဠိယံ၊ ချွံ။ နာလန္တိအာဒိ၊ ကို။ (ဘာဂဝတာ၊
 သည်။) ဝုတ္တံ၊ နိ။ ပထဝီယေဝ၊ ပထဝီဇာတ်သည်သာလျှင်။ ကာယေက-
 ဒေသတ္တာ၊ ကာယတစ်စိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီကာယော၊ ပထဝီကာယ
 မည်၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သမုဒ္ဒေါ ဒိဋ္ဌောတိ ယထာ၊
 သမုဒ္ဒေါ ဒိဋ္ဌောဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ သမုဒ္ဒေါ၊ သမုဒ္ဒရာကို။ ဒိဋ္ဌော၊
 မြင်အပ်၏(ဤသို့ယောဇနာ)။ ဝါ၊ ကား။ ပထဝီသမုဟော၊ ပထဝီအပေါင်းသည်။
 ပထဝီကာယော၊ မည်၏ (လိုက်)။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ကာယသဒ္ဓဿ၊ နိ။
 သမူဟဝါစကတ္တာ၊ အပေါင်းကိုဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယထာ ကိံ။
 ကား။ ဟတ္ထိကာယောတိ ယထာ၊ ဟတ္ထိကာယောဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
 ဟတ္ထိကာယော၊ ဆင်အပေါင်း (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဇီဝသတ္တမာနံ၊ ဇီဝလျှင်
 ခုနစ်ခုမြောက်ကုန်သော။ ကာယာနံ၊ တို့၏။ နိစ္စတယ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
 နိဗ္ဗိကာရဘာဝတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟန္တဗ္ဗတာ စ၊
 ညည်းဆဲအပ်သည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဃာတေတဗ္ဗတာ စ၊
 သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ဟန္တာ ဝါ၊ သတ်တတ်သောသူသည်
 လည်းကောင်း။ ဃာတေတာ ဝါ၊ သတ်စေတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
 နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပါဠိယံ၊ ချွံ။
 သတ္တာနံတွေဝ ကာယာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်
 သော။ ဟန္တာ၊ သတ်တတ်သောသူသည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍မရှိသည်ဖြစ်အံ့။
 ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့မရှိသည်ရှိသော်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင် (ဝါ) ကထံ ကေန
 ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ သတ္တပ္ပဟာရော၊ လက်နက်ဖြင့်
 ပုတ်ခတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထံ၊ ထိုနတ္ထံ
 ဟန္တာ ဟူသောပုဒ်၌။ စောဒနယ၊ စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ယထာတိ၊

သုတ္တံ

နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၅၁

အာဒိ၊ ကိ။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ နိ။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တန္တံတွေဝ
အစရှိသောပါဌ်၌။

[တတ္ထဖြင့် ယထာအစရှိသောဝါကျကို မစွဲသင့်။ အဘယ်ကြောင့်
နည်းဟူမူ ယထာအစရှိသော ဝါကျအတွင်း၌ သတ္တန္တံတွေဝ-ဟူသော
ပါဌ်မရှိသောကြောင့်တည်း။ သတ္တန္တံတွေဝ ကာယာနန္တိ အာဒိဝုတ္တံ
ဟူသော ရှေး၌ပြသောဝါကျကိုသာ စွဲသင့်၏ဟုမှတ်။]

သတ္တန္တံတွေဝါတိ၊ ကား။ သတ္တန္တံမေဝ၊ ခုနစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
ဟိ သစ္စံ၊ နိ။ ဧတ္ထ၊ ဤသတ္တန္တံတွေဝ ဟူသောပုဒ်၌။ ဣတိ သဒ္ဓေါ၊ သည်။
နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ပဟဠန္တိ၊ ကား။ ပဟရိတံ၊ ခုတ်အပ်သော
(ဝါ) ခုတ်အပ်သော။ ဧကတောဓာရာဒိကံ၊ တစ်ဖက်သွားရှိသည် အစရှိသော။
သတ္တံ၊ လက်နက်သည်။ အန္တရေနေဝ၊ အကြားပေါက်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်
၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော
အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ အဟံ၊
သည်။ ဣမံ၊ ဤသို့ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ(ဝါ) အသက်မှ။ ဝေါရောပေမိ၊ ချ၏။
ဣတိ၊ သို့။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ တထာ၊ ထိုသုတ်၏ဟူသောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ သညာမတ္တမေဝ၊ အမှတ်သညာမျှသာလျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်အမှတ်သညာ
ရှိသော်လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဟနနုဘာတနာဒိ၊ ညှဉ်းဆဲ
ခြင်း၊ သတ်ခြင်းအစရှိသည်သည်။ နတ္ထေဝ နတ္ထိ ဝေ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။
ကသ္မာ၊ မူကား။ ကာယာနံ၊ ကာယတို့၏။ အဝိကောပနိယဘာဝတော၊ မဖျက်
ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နိ။

ပကုကေစ္စာယနဝါဒအဖွင့် ပြီး၏။

နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၇။ (နာ-၅၂) စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ယာမာ ဘာဂါ၊
အဖို့အစုတို့တည်း။ စတုယာမံ၊ လေးပါးကုန်သောအဖို့အစုတို့။ စတုယာမံ ဝေ၊
သည်ပင်လျှင်။ စာတုယာမံ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ နိ။ ဣမံ၊ ဤစာတုယာမံ
ဟူသောပုဒ်၌။ ယာမာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရတ္တိယာ ပဌမော ယာမောတိ ယထာ၊
ရတ္တိယာ ပဌမော ယာမော ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့။ ဘာဂတ္ထော၊ အဖို့
ဟူသောအနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာ

သော။ ယာမော၊ အဗ္ဗိအစုံ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ၊ ဤအရာ၌။ သော ဘာဂေါ၊ ထိုအဖို့ကို။ သံဝရလက္ခဏော၊ စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် မှတ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုကောဋ္ဌာသေန သံဝရေန သံဝတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ယာမသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယမနံ သညမနံ၊ စောင့်စည်းခြင်းတည်း။ ယာမော၊ စောင့်စည်းခြင်း။ ဣတိ ကတာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ဤသို့သောဝစနတ္ထကြောင့်။ သံယမတ္ထော၊ စောင့်စည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယတတ္ထောတိအာဒိသုဝိယ၊ ယတတ္ထော-ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ အနုပသဂ္ဂေါပိ၊ ဥပသာရပုဒ်မရှိသော်လည်း။ သုဥပသဂ္ဂေါပိယ၊ ဥပသာရရှိသောပုဒ်ကဲ့သို့။ သညမတ္ထဝါစကော၊ စောင့်စည်းခြင်း ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ သော၊ ထိုစောင့်စည်းခြင်းဟူသောအနက်သည်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့် (ဝါ) အဗ္ဗိအစုံတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုကောဋ္ဌာသေန သံဝရေနာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အာကာရော၊ အာကာရသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ကောဋ္ဌာသော၊ ကောဋ္ဌာသသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ သဒ္ဓုဒ္ဓယံ၊ ဤသဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ယဿ၊ အကြင်နာဠုပုတ္တ အား။ ဝါရိတော၊ မြစ်အပ်သော။ သဗ္ဗဝါရိ၊ အလုံးစုံသော ရေသည် (ဝါ) အလုံးစုံသော ရေအေးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ၊ ဤနာဠုပုတ္တသည်။ သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော၊ မည်၏။ ယထာကံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အဂ္ဂဟိတောတိ ယထာ၊ အဂ္ဂဟိတော ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂဟိတော၊ ပူဇော်အပ်သောမီးရှိသောသ။

မှတ်ချက်။ ။အာဟိတော ပူဇိတော အဂ္ဂိ ယေန သောတိ အဂ္ဂဟိတော ဟူပြု။ အာဟိတော-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်နောက်၌ နေသကဲ့သို့ဟူလို။

တေန၊ ကြောင့်။ ဝါရိတသဗ္ဗဥဒကောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤသဗ္ဗဝါရိဝါရိတော ဟူသောပုဒ်၌။ ဝါရိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝါရိပရိဘောဂေါ၊ ရေကို သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ပူတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။ ရတ္ထုပရတောတိ ယထာ၊ ရတ္ထုပရတော ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ရတ္ထုပရတော၊ ည၌ သုံးဆောင်ခြင်းစားခြင်းမှကြည့်၏။ ယဿ၊ အကြင်နာဠုပုတ္တအား။ ပဋိက္ခိတော၊ ပယ်အပ်သော။ သဗ္ဗသိတောဒကော၊ အလုံးစုံသော ရေအေးသည်။ တပုရိ-

သုတ္တံ]

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၃

ဘောဝေါ၊ ထိုရေအေးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ဤ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုနာဠုပုတ္တသည်။ တထာ၊ ပဋိက္ခိတ္တသဗ္ဗသိတောဒက မည်၏။ ကန္တိ၊ ကား။ သိတောဒကံ၊ ရေအေးကို။

သဗ္ဗဝါရိယုတ္တောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သံဝရလက္ခဏမတ္ထံ၊ စောင့်စည်းခြင်း လက္ခဏာမျှကို။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗဝါရိဓုတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပါပဝါရဏေန၊ မကောင်းမှု တည်းဟူသော အနာမကင်းခြင်း လက္ခဏာကို။ ကထိတံ၊ ဤ။ (ဇရ၊ ရောဂေ-ဟု ဓာတ်ကျမ်းရှိရကား အနာဟု ယောဇနာသည်)။ သဗ္ဗဝါရိဓုဇ္ဈောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မက္ခယလက္ခဏံ၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ကထိတံ၊ ဤ။ ဣတိ ဣမမတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလို သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေနာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ။ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ယုတ္တောတိပဒဿ၊ ။ ဟိ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ သဗ္ဗပုကာရေန၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသော။ သံဝရလက္ခဏေန၊ စောင့်စည်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ပါပဝါရဏေန၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ် ကိုတားမြစ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။

မှတ်ချက်။ ။ သံဝဏ္ဏေယဗ္ဗုဒ္ဓိနောင် ဟိသဒ္ဓါနှင့် ဖွင့်ခြင်းသည် သဒ္ဓါကို ဖွင့်သည်မဟုတ်။ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ဖွင့်သည်ဟု သိစေခြင်း ဌာ ဝိတ္ထာရဇောတက ဟိသဒ္ဓါထည့်၍ ဖွင့်သည်ဟုမှတ်။

ဓုတပါပေါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော။ နိဇ္ဇရလက္ခဏေန၊ မကောင်း မှုအကုသိုလ် တည်းဟူသော အနာရောဂါမှကင်းခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ပါပဝါရဏေန၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို မြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိတုပါပေါ၊ ခါထွက် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ရှိ၏။ ဖုဇ္ဈောတိ၊ ကား။ အဋ္ဌန္တမ္ပိ၊ ရှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ခေပနေ၊ ကုန်သဖြင့်။ မောက္ခပုတ္တိယာ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မက္ခယလက္ခဏေန၊ ကံ၏ ကုန်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော။ ပါပဝါရဏေန၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဖုဇ္ဈော၊ နှံ့၏။ တံ၊ ထိုနှံ့ခြင်းသို့။ ပတု၊ ရောက်၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒေယေဝ၊ နှစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတိယော၊ ဂတိတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနညာ၊ တစ်ပါးသော ဂတိမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသည် တို့၌ကဲ့သို့။ ဂမုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌာ နတ္ထော၊ တည်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောဋိပုတ္တစိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ။ မောက္ခာဓိဂမေန၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ကိုရသဖြင့်။ ဥတ္တမမရိယာဒပုတ္တစိတ္တော၊ မြတ်သော အပိုင်းအခြားသို့ ရောက် သောစိတ်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကာယာဒိသု၊ ကာယအစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့၌။ သံယမေ-
 တဗ္ဗဿ၊ စောင့်စည်းအပ်သည်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သံယတ-
 စိတ္တော၊ စောင့်စည်းအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ သံယတ
 ဟူသော ပုဒ်၌။ တသဒ္ဓေါ၊ သည် (ဝါ) တပစ္စည်းသည်။ အတိတေ၊ အတိတ်
 ကာလ၌ (ဝါ) အတိတ်အနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ သံယမေတဗ္ဗဿ၊ စောင့်စည်း
 အပ်သော။ အဝသေသဿ၊ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ သုပ္ပဟိဋ္ဌတစိတ္တော၊ ကောင်းစွာ တည်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ ကိဉ္စိသု-
 သံနာနုလောမန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ပါပဝါရဏံ၊ မကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်း
 ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိတာယာတိ၊ ကား။ ဇီဝေါ၊ ဇီဝသည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုဇီဝသည်လည်း။ သိယာ၊ ရံခါ။ နိစ္စော၊ မြ၏။ သိယံ၊
 ရံခါ။ အနိစ္စော၊ မမြ။ ဣဟိ ဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ မလိနလဒ္ဓိတာယ၊
 အညစ်အကြေးရှိသော အယူရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာတိ၊ ကား။
 ကမ္မပကဏ္ဍိဝိဘာဂါဒိဝိသယာပိ၊ ကံ၏ ပြကတေသော သဘောကို ဝေဖန်ခြင်း
 အစရှိသော အရာရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။
 နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယော၊ ရှုခြင်းငှာ ခံသော အယူတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိယေဝါတိ၊ ကား။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော ဝေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်သာလျှင်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တဝါဒ ပြီး၏။

သဗ္ဗယဗေလဠုပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၉၊ ၁၈၀။ (နာ-၅၃) အမရာဝိက္ခေပေ ဝုတ္တနယော ဝေါတိ၊ ကား။
 ဗြဟ္မဇာလေ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ အမရာဝိက္ခေပဝါဒဝဏ္ဏနာယံ၊ အမရာ-
 ဝိက္ခေပဝါဒ၏ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တနယော ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိ
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဇာသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမကား။ ဝိက္ခေပ-
 ဗျာကရဏဘာဝယော၊ ပျံ့လွင့်တုန်လှုပ်သော အယူ စကားကို ကြားသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။
 တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ ဝိက္ခေပဝါဒဿ၊ ဝိက္ခေပဝါဒ၏။ အာကတတ္တာ၊
 လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

သဗ္ဗယဗေလဠုပုတ္တဝါဒပြီး၏။

တိတ္ထိဝါဒပြီး၏

သုတ္တံ

ပဌမသန္တိကသမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၅၅

ပဌမသန္တိကသမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ ပိဋေတွာတိ၊ ကား။ တေလယန္တေန၊ ဆိညှစ်ယန္တရားဖြင့်။ ဥပိ-
ဋ္ဌေတွာ၊ ညှစ်၍။ ဣမိနာ၊ ဤဝါလိကံ ပိဋေတွာ စသောပါဌ်ဖြင့်။ ရညော၊
အဇာတသတ်မင်း၏။ အာဘောဂံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိ
သစ္စံ၊ ၏။ ဝဒတော၊ လျှောက်ဆိုသော အဇာတသတ်မင်း၏။ အာဘောဂ-
ဝသေန၊ နှလုံးသွင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ အတ္ထ၊
နိစ္စယော၊ အနက်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။
အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ တဒါ ဘောဂည၊ စ၊ ထိုအဇာ-
တသတ်မင်း၏ နှလုံးသွင်းခြင်းကို သိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ပရမ္မရာဘတတ္ထဿ၊ ဆရာအဆက်ဆက်သည် ဆောင်အပ်သောအနက်အား။
အဝိရောမိနော စ၊ မဆန့်ကျင်ကုန်သည်လည်း (ဝါ) မဆန့်ကျင်စေကုန်သည်
လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်
တို့၌။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား။ ဝစနောကာသလဒ္ဓတာဝမတ္တေန၊
ဆိုခွင့်ကို ရအပ်သည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်။
အယခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ တေသံ၊ ထိုပေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ (ဝါ) တို့
သည်။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆိတဝသေန၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့
သောအကြောင်းကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာရှာနတို့၌။ အတ္ထုဒ္ဓါရာ-
ဒိဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထဝိဝေစနာ၊
အနက်ကိုရွေးချယ်စိစစ်ခြင်းကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၈၃။ ယထာ တေ ရုစ္စေယျာကိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မယာ၊ ငါသည်။
ပုစ္ဆိယမာနော၊ မေးအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တဝ၊ သင်၏။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ရုစ္စေယျ၊ နှစ်သက်
အပ်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ရုစ္စေယ၊
နှစ်သက်အပ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
တေ ကီရိယာပဒံ၊ ထိုရုစ္စေယျ ကြိယာပုဒ်သည်။ ကမ္မတ္ထေ၊ ကံအနက်၌။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒါနိ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မယာ၊ ငါသည်။ ပုစ္ဆိမာနံ၊
မေးအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သမ္ပဒါနဘူတဿ၊ သမ္ပဒါနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဝ၊
သင်အား။ ရောစေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်
သည်လည်း။ ဝန္တတိ၊ သင့်၏။ ဃရဒါသိယာ၊ အိမ်၌ဖြစ်သော ကျန်မ၏။
ကုစ္ဆိသ္မိံ၊ ဝမ်း၌။ ဇာတော၊ ဖြစ်သောကျန်သည်။ အန္တောဇာတော၊ မည်၏။
နေန၊ ဥစ္စာဖြင့်။ ကိတော၊ ဝယ်အပ်သော ကျန်သည်။ နေက္ကိတော၊ မည်၏။

၁၅၆

ဆီလကွန်ဋီကာသစ်နိဿယ

၂-သံမညဖလ

ဗန္ဓဂါဟံ ဗန္ဓဂါဟေန၊ နှောင်ဖွဲသောယူခြင်းဖြင့်။ ဂါဟိတော၊ ဖမ်းယူအပ်သော ကျန်သည်။ [*ဆဋ္ဌမူ၌-ဗန္ဓဂါဟဂါဟိတောဟုသမာသ်ရှိ၏။] ကရမရာနိတော၊ ကရမရာနိတမည်၏။ သာမဗေဝ သာမံ ဝေ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ယေန ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဒါသဘာဝံ၊ ကျန်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်ရောက်သောသူသည်။ သာမဒါသဗျောပဂတော၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဘာမန္တိ၊ ကား။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်တည်း။ ဒါသဗျန္တိ၊ ကား။ ဒါသဘာဝံ၊ ကျန်၏အဖြစ်သို့။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ဒါသော၊ ကျန်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အလသော၊ ပျင်းရိသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ အကရောန္တော၊ မပြုသည်ရှိသော်။ ကမ္မကာရေတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ သော ပန၊ ထိုကျန်သည်ကား။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုကမ္မကာရေဟူသောပုဒ်သည်။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုလသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဒုရတောတိ၊ ကား။ ဒုရဒေသတော၊ ဝေးသောအရပ်မှ။ အာဂတံ၊ လာသောအရှင်ကို။ ပဌမမေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အာသန္နတရဋ္ဌာနုပသကံမနတော၊ အသူးသဖြင့်အလွန်နီးသောအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်သည်မှ။ ပဂေဝ ပုရေတရမေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ ဥဋ္ဌဟတိတိ၊ ကား။ ဂါရဝဝသေန၊ ရိုသေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဖစ္စုဋ္ဌာတိ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်သိသင့်သိသိုက် သိကောင်း၏ သိလေ သိရမည်။ (ကမ္မအရဟပေသအတိသဂ္ဂတ္ထမှတ်။) ပစ္ဆာတိ၊ ကား။ သာမိကဿ၊ အရှင်၏။ နိပ္ပဇ္ဇာယ၊ အိပ်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ သယနတော အဝုဋ္ဌိတေတိ၊ ကား။ ရတ္တိယာ၊ ည၌၏။ ဝိဘာယနဝေလာယ၊ လင်းသောအခါ၌။ သေယုတော၊ အိပ်ရာမှ။ အဝုဋ္ဌိတေ၊ မထမီ။ ပစ္စုသ ဘာလတောတိ၊ ကား။ အတိတရတ္တိယာ၊ လွန်လေပြီးသောည၌၏။ ပစ္စုသ ဘာလတော၊ မိုးသောက်သောကာလမှ။ ယာဝ သာမိနော မုတ္တိ နိဇ္ဈေဒ္ဒါက္ကနန္တိ၊ ကား။ အပရာယ၊ တစ်ပါးသော။ ဘာဝိနိယာ၊ လင်းသော။ ရတ္တိယာ၊ ည၌၏။ ပဒေါသဝေလာယ၊ ည၌ဦးယံ အခါ၌။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေခလောက်သောကာလပတ်လုံး။ နိဇ္ဈေဒ္ဒါက္ကမနံ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့သက်ရောက်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အတိတရတ္တိယာ၊ လွန်လေပြီးသောည၌၏။ ယာ ပစ္စုသဝေလာ စ၊ အကြင်မိုးသောက်သော အခါသည်လည်းကောင်း။ ဘာဝိနိယာ၊ လင်းပြီးသော(ဝါ)ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ရတ္တိယာ၊ ၏။ ယာ ပဒေါသဝေလာစ၊ အကြင်ည၌ဦးယံ အခါသည်လည်းကောင်း။ (စသဒ္ဓါ အဋ္ဌာနပွဲ

သုတ္တံ၊

ပဌမသန္တိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၅၇

ယောဂ။) အတ္ထိ၊ ဧ။ ဧတ္တန္တရေ၊ ဤခါအတွင်း၌၊ သဗ္ဗကိစ္စံ၊ အလုံးစုံသော
 ကိစ္စကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ နိပတတိ၊ အိပ်၏။ (ဝါ)
 နိပတတိ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ အိပ်ခြင်းကိုပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ (နှာ-၅၄) ဝုတ္တံ
 ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကိံကာရမေဝိတံ၊ ကား။ ကိံကရဏီယ-
 မေဝ၊ အဘယ်ပြုအပ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စကိုသာလျှင် (ဝါ) အဘယ်အမှုကိုပြုရအံ့
 နည်းဟု မေး၍ ပြုအပ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စကိုသာလျှင်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကိံ၊
 အဘယ်အမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံယ၊ မေး၍
 (ဝါ)မေးသဖြင့်။ ကာတဗ္ဗတော၊ ပြုအပ်သောကြောင့်တည်း။ ပဋိပုစ္ဆိတော၊
 မေး၍(ဝါ)တစ်ဖန်မေး၍။ ကာတဗ္ဗဝေယျာဝစ္စံ၊ ပြုအပ်သောဝေယျာ ဝစ္စအမှုကို
 (ဝါ) ပြုအပ်သောအမှုကြီးငယ်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။
 ဒဋ္ဌဗျော၊ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “ကိံကာရမေဝ၊ အဘယ်ကိုပြုရအံ့လည်း
 မသိဟူသော စကားကိုသာလျှင်” ဟုယောဇနာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌
 ကား “ကိံကာရမေဝ၊ အဘယ်မှုကို ပြုရအံ့နည်း ဟူ၍သာ
 လျှင်” ဟု ယောဇနာ၏။ ဤသို့ယောဇနာကြခြင်းသည် ဋီကာ
 တို့နှင့် ညီမည်မထင်။ ဋီကာတို့၏အလိုအားဖြင့် ကိံကရောမိ
 ကိံကရောမိတံ ဧဝံ ကိံကာရမေဝ ပဋိသုဏန္တာ ဝိစရတီတံ ကိံ
 ကာရပဋိဿာဝိ-ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ၌ “ကိံ၊ အဘယ်အမှု
 ကို။ အဟံ၊ သည်။ ကရောမိ၊ ပြုရအံ့နည်း။ ကိံ၊ ကို။ အဟံ၊
 သည်။ ကရောမိ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကိံကာရမေဝ၊
 အဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်းဟု မေး၍ပြုအပ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ
 ကိုသာလျှင်။ ပဋိသုဏန္တာ၊ နားထောင်လျက်။ ဝိစရတိ၊
 သွားလာလှည့်လည်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိံ
 ကာရပဋိဿာဝိ၊ မည်၏။” ဤသို့ယောဇနာသင့်၏ဟု ထင်ပေ
 သည်။(ဝိမံသိတော ဂဟေတဗ္ဗံ)။

ပဋိဿဝေနေဝ၊ ရွေးရှုနားထောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သမိပစာရိတာ၊
 အရှင်၏အနီး၌ ကျင်လည်ကျက်စားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပဋိသုဏန္တာ ဝိစရတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟံ၊ ဧ။ ပဋိကုဒ္ဒံ၊ အမျက်
 ထွက်သော။ မုခံ၊ အရှင်၏မျက်နှာကို။ ဩလောကေတုံ၊ ကြည့်ခြင်းငှာ။ န
 ဝိသဟတိ၊ မဝံ။ ဣတိပိ အတ္ထံ၊ ကိုလည်း။ တုဋ္ဌပဟဋ္ဌန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေ-
 တိ၊ ဧ။

ဒေဝေါဝိယတိ၊ ကား။ အာဓိပတိပရိဝါရာဒိသမန္တာဂတော၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ် အခြံအရံအစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပဓာနဒေဝေါ ဝိယ၊ ပြဇာနီး သောနတ်ကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုဒေဝေါဝိယ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ မညေသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဥပမတ္ထော၊ ဥပမာအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉ္စပေတိ၊ သိစေ၏။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ပါဌ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အက္ခဟတံ မညေ။ပ။ ဥတသောဘယမာနန္တိ ယထာ၊ အက္ခဟတံမညေ။ပ။ ဥပသောဘယ-မာနံ-ဟူသောပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ (အနက်ကား) စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာသည်။ အက္ခဟတံမညေ၊ ဝင်ရိုးကိုခတ်သကဲ့သို့။ ရညောမဟာသုဒဿနဿ၊ မဟာသု-ဒဿနစကြာမင်း၏။ အန္တေပူရံ၊ နန်းတော်တွင်းကို။ ဥပသောဘယမာနံ၊ တင့်တယ်စေလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ သော ဝတဿာဟန္တိတ္ထေ၊ ၌။ သော စတ အဿံ အဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ သော ရာဇာ ဝိယ၊ ထိုမင်းကဲ့သို့။ အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ် ရ၏။ (ရာဇာဝိယဖြင့် ဝတသဒ္ဓါ၏ ဥပမာအနက်ကိုပြ၏။) ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးညားအံ့။ ပုညာနိ၊ ကောင်း မှုတို့ကို။ ယဒိ ကရေယျံ၊ အကယ်၍ ပြုညားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ပြုသည် ရှိသော်။ တေန၊ ထိုကောင်းမှုကို ပြုသောကြောင့်။ ရာဇာ ဝိယ၊ မင်းကဲ့သို့။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဝတ အဟန္တိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဝတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပမာသံ၊ ဥပမာအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝေဇ္ဇပေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုညာနီတိ ဣဒိ ဝစနံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာနတရံ၊ အထူးသဖြင့်မြတ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ သန္တာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အညဒါ၊ တစ်ပါးသောအခါ၌။ ကတ-ပုညတော၊ ပြုအပ်သောကောင်းမှုထက်။ ဥဋ္ဌာရာယ၊ မြတ်သော။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းအဖြစ်၏(ဝါ)ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တတာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။

သောဝတဿာယန္တိပိ ပါဌေ၊ သောဝတဿာယံ-ဟူသောပါဌ်၌လည်း။ သော ရာဇာ ဝိယ၊ ထိုမင်းကဲ့သို့။ အယံ အဟမ္ပိ၊ ဤငါသည်လည်း။ အဿံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ အဿံ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ယဒိ ကရေယျံ၊ အကယ်၍ပြုညားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အဿံ၊ ဖြစ် ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ အနက်၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ အယ-မေဝတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ အဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တမပုရိသယောဂေ၊ ဥတ္တမပုရိသနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အဟံ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ အပ္ပယုတ္တောပိ၊ မယှဉ်အပ်သော်လည်း။ အယံသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။

သုတ္တံ

ပဌမသန္တိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၅၉

ပရာမသနတော၊ သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်။ ပယုတ္တောဝိယ၊ ယှဉ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊
 ၏။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့မင်းနှင့်တူသောသဘောရှိသည်။
 အဿံ ဝတ၊ ဖြန့်မှုကား ကောင်းလေစွ။ ပညာနိ၊ တို့ကို။ ယဒိ ကရေယျ၊
 အကယ်၍ပြုငြားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမပါဌဿ၊ ရှေးဦးစွာသော သောဝတ-
 ဿဟံ ဟူသောပါဌ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ကေစိ၊ ထိုသည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်
 ၏။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့သောအနက်ကို အလိုရှိသည်ရှိသော်။ ဒုတိယပါဌေ၊
 နှစ်ခုမြောက်သော သော ဝတဿာယံ ဟူသောပါဌ်၌။ အယမေဝတ္ထောတိ၊
 ဟူ၍။ အဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်နည်းဟူမူကား။) တတ္ထ၊ ထိုသော ဝတဿာယံဟူသော ဒုတိယပါဌ်၌။
 အယံသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အဟံသဒ္ဓဿ၊ ကို။ ပရာမသနတော၊ သုံးသပ်သော
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ သောတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနပ္ပယောဂ) ပရာ-
 မသိတဿ၊ သုံးသပ်အပ်သော။ အညဿ၊ ရာဇသဒ္ဓါမှ တစ်ပါးသောသဒ္ဓါ၏။
 သမ္ဘဝတော စ၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ယန္တိ၊ ကား။ ဒါနံ၊
 အလှူကို။ သတဘာဂမ္ဘိတိ၊ ကား။ သတဘူတံ၊ တစ်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
 တာဂမ္ဘိ၊ အဖို့ကိုလည်း။ ရညာ၊ မင်းသည်။ ဒိန္နဒါနံ၊ လှူအပ်သောအလှူကို။
 သတဓာ၊ အစိတ်တစ်ရာ (ဝါ) တစ်ရာသော အဖို့အစုကို။ ကတော၊ ၍။ တတ္ထ၊
 ထိုအစိတ်တစ်ရာတွင် (ဝါ) အဖို့အစုတစ်ရာတွင်။ ကေဘာဂမ္ဘိ၊ တစ်ခုသောအစိတ်
 အဖို့အစုမျှကိုလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝဇီဝံ
 န သက္ခိယာမိ ဒါတုန္တိ၊ ကား။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။
 ဒါနတ္ထာယ၊ လှူခြင်းအကျိုးငှာ။ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တောပိ၊
 ပြုသော်လည်း။ သတဘာဂမတ္ထမ္ဘိ၊ အစိတ်အဖို့တစ်ရာတွင် တစ်စိတ်တစ်ဖို့မျှကို
 လည်း။ ဒါတုံ၊ ပေးလှူခြင်းငှာ။ အဟံ၊ သည်။ န သက္ခိယာမိ၊ မစွမ်းနိုင်။
 တသ္မာ၊ ထိုသို့လှူခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇီယာမိ၊
 ရဟန်းပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌။ ဥဿာဟံ၊
 အားထုတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ယန္တုနာတိ ဧသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပရိဝိတက္ကနတ္ထေ၊ ကြံခြင်း အနက်၌။
 (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧဝံ စိန္တနသဘာဝန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကာယေနပိဟိတောတိ၊ ကား။ ကာယေန၊ ကာယဒွါရဖြစ်။ သံဝရိတဗ္ဗဿ၊
 စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ကာယဒွါရေန၊ ဖြင့်(ဝါ) ၌။ ပဝတ္တနကဿ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
 သော၊ ပါပဓမ္မဿ၊ အကုသိုလ်တရားကို။ သံဝရဏဝသေန၊ စောင့်ရှောက်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပိဒဟိတော၊ ပိတ်အပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။
 ဥဿုက္ကဝစနဝသေန၊ ကြောင့်ကြအားထုတ်သော ပုဗ္ဗကာလကြိယာ သဒ္ဓါ၏

အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နိ။ (ကသ္မာ၊ ဟုမ္မကား။) ဝိဟရေယျ-
 ပဒေန၊ ဝိဟရေ ဟုဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပတ္တိတဗ္ဗတ္တာ၊ စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလပဝေသနဒွါရံ ထကောတာတိ၊
 ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ နိ။ ဟိ သစ္စံ၊ နိ။ ဟုတောတိ၊ ဟူ၍။
 သေသော၊ ပါဠိအကြွင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နိ။) စ၊ ဆက်ဦးအံ။ အကုသလ-
 ပဝေသနဒွါရန္တိ၊ ကား။ ကသယကမ္မဘူတာနံ၊ ကာယကဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။
 အကုသလာနံ၊ တို့၏။ ပဝေသနဘူတံ၊ ဝင်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာယဝိညတ္တိ-
 ဝိတံ၊ ကာယဝိညတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဒွါရံ၊ ကို။ (နာ-၅၅) သေသပဒေဒ္ဒယေ-
 ပီတိ၊ ကား။ “ဝါစာယ သံဝုတော၊ မနသာ သံဝုတော”တိ ပဒေဒ္ဒယေပိ၊ ဝါစာယ
 သံဝုတော၊ မနသာ သံဝုတောဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၌လည်း။
 သာသတ္ထာဒနေန ပရမတယာတိ၊ ကား။ သာသတ္ထာဒနပရိယေသနေ၊
 စားအပ်သောအစာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအဝတ်ကို ရှာမှီးခြင်း၌။ သလ္လေခဝသေန၊
 ခေါင်းပါးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရမတယ၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။
 ကေသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဥက္ကဋ္ဌဘာဝေ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်၌။ သဏ္ဌိတော၊
 ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟုတော၊ ဤ။ သာသတ္ထာဒနမတ္တမေဝ၊ စားရုံ ဝတ်ရုံမျှ
 သည်သာလျှင် (ဝါ) စားခြင်း ဝတ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ပရမံ၊ ပမာဏံ၊
 အတိုင်းအရှည်သည်။ ကောဋိ၊ အစွန်းသည်။ အတ္ထိ၊ နိ။ တတော၊ ထိုစားရုံ
 ဝတ်ရုံထက်။ ပရံ၊ လွန်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ အာမိသတတံ၊
 အာမိသ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ န ပရိယေသတိ၊ မရှာ။ န ပစ္စာသီသတိ စ၊ တောင့်လည်း
 မတောင့်တ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ သာသတ္ထာ-
 ဒနပရမံ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုစားရုံ ဝတ်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသောရဟန်း၏။
 ဘာဝေ၊ အဖြစ်တည်း။ သာသတ္ထာဒနပရမတ၊ စားရုံဝတ်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 ရဟန်း၏အဖြစ်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာမှ
 လွတ်သော။ နယော၊ နည်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နိ။) သသိတဗ္ဗော၊ အသိတဗ္ဗော၊
 စားအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာသော၊ မည်၏။ အာဟာရော၊ အာဟာရ
 ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ နိ။) ဧတေန၊ ဝတ္ထေန၊ ထိုအဝတ်သင်္ကန်းဖြင့်။ အာဘုသော၊ လွန်စွာ။
 ဆာဒေတိ၊ ပရိဒဟတိ၊ ဝတ်ရုံ၏ (ဝါ) ကိုယ်ဖြင့်ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ထိုသို့ဝတ်ရုံကြောင်း၊ ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ ဧတေနာတိ
 မဒေန၊ ဖြင့်။ နိန္ဒိဋ္ဌံ၊ သော။ တံ ဝတ္ထံ၊ သည်။ အတ္ထာဒနံ၊ မည်၏။ နိဝါသနံ၊
 အဝတ်သင်္ကန်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ နိ။) အပိစ (အပရော နယော၊ မယာ၊ ဝုစ္စတေ)
 သသနံ၊ စားခြင်း။ သာသော၊ စားခြင်း။ အာဘုသော၊ လွန်စွာ။ ဆာဒိယတေ၊
 ဖုံးလွှမ်းခြင်း။ အတ္ထာဒနံ၊ လွန်စွာဖုံးလွှမ်းခြင်း။ ဣတိပိ၊ အတ္ထော၊ သည်လည်း။
 ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တေဒတ္ထဒ္ဓိတိ၊ ကား။ သာသတ္ထာဒနတ္ထာယာပိ၊ ဝတ်ရုံစားရုံ

သတ္တ]

ပဌမသန္တိကသာမညဖလဝတ္ထနာ

၁၆၁

အကျိုးငှာလည်း။ အနေသနန္တိ၊ ကား။ ကေသိသတိဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အနန္တရူပံ၊ ရဟန်းတို့အား မသျှောက်ပတ်သော။ သေနံ၊ ရှာမှီးခြင်းကို။

ဝိဝေကဌကသာယာနန္တိ၊ ကား။ ဂဏသင်္ဂဏိကတော၊ ဂိုဏ်းအပေါင်းအဖော်မှ။ ပဓိဝိတ္တေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌။ သမ္ပန္နိဘူတာနံ၊ သမ္ပန္နိဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဌိတကာယာနံ၊ တည်သောကိုယ်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ကာယဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေက။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၎င်း) နေက္ခမ္မာ-တိရတနန္တိ၊ ကား။ ဈာနာဘိရတနံ၊ ဈာန်ဖြင့် မွေ့လျော်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ (ဝါ) ဈာန်၌ မွေ့လျော်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနန္တိ၊ ကား။ တာယ ဇေ ဈာနာဘိရတိယာ၊ ထိုဈာန်၌ မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရမံ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဝေါဒါနံ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိံ၊ စိတ်၏ အထူးသန့်စင်ကြယ်ခြင်းသို့။ ပတ္တာနံ၊ ရောက်ကုန်သောရဟန်းတို့၏။ နိရုပဓိနန္တိ၊ ကား။ ကိလေသပဓိ၊ အဘိသင်္ခါရပဓိဟိ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဥပဓိ၊ အဘိသင်္ခါရတည်းဟူသော ဥပဓိတို့မှ။ အတ္တန္တဝိဂတနံ၊ စင်စစ်ကင်းကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိ။ ဝိသင်္ခါရံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ တဒဓိဂမနတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းကြောင့်။ [*ဆဌမဉ္စ-တဒဓိဂမနတောဟရိနေ၏။ ဆင်ခြင်။] အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိသင်္ခါရတော သင်္ခါရမှကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ၊ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ မဟာ နိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌။ အာဂတဘာဝံ၊ လာသည်၏ အဖြေကို။ ဒေသေတိ၊ ၎င်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ ဧတေသု တိသု ဝိဝေကေသု တို့တွင်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေကကို။ ဣတရေဟံ၊ ဤ ကာယဝိဝေကမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိဝေကဟိ၊ စိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေကတို့နှင့်။ သဟာပိ၊ တကွလည်း။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၎င်း။ (ကဘွာ၊ ကား။) ဣတရေသု၊ ဤ ကာယဝိဝေကမှ တစ်ပါးကုန်သော စိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေကတို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်သည့်ရှိသော်။ တဿာပိ၊ ထိုကာယဝိဝေက၏လည်း။ သိဇ္ဇနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိနာ စ၊ ကင်း၍လည်း (ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၎င်း) ကသွာ၊ မူကား။ တသ္မိံ၊ ထိုကာယဝိဝေကသည်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးသော်လည်း။ ဣတရေသံ၊ ဤကာယဝိဝေကမှတစ်ပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇ ဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေကတို့၏။ အသိဇ္ဈနတော စ၊ မပြီးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ နုတိယောပိ၊ နှစ်ခုပြောကံသော စိတ္တဝိဝေကသည့်လည်း။ တကော၊ ထိုကာယဝိဝေကအတူတည့်။ တတိယော ပန၊ တတိယဖြစ်သော ဥပဓိဝိဝေကကိုကား။ ဣတရေဟံ၊ ဤဥပဓိဝိဝေကမှတစ်ပါးကုန်သော ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကတို့နှင့်။ သဟေဝ၊

တကွသာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဇီ။ ဣတရေဟိ၊ ဤဥပဓိဝိဝေကမှ တစ်ပါးကုန်
 သော ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆို
 အပ်။ (ကသ္မာ၊ မကား။) ဣတရေသု၊ ဤဥပဓိဝိဝေကမှ တစ်ပါးကုန်သော
 ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကတို့သည်၊ သိဒ္ဓေသု ယေဝ၊ ပြီးကုန်သော်သာလျှင်။
 တဿ၊ ထိုဥပဓိဝိဝေက၏။ သိဉ္ဇနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 (ပဉ္စိတေန၊ သည်။) ဒဠှ၊ ဇီ။ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယဘိဒ္ဓာဒိ၊ ဂဏသင်္ဂ
 ဏိကံပဟာယ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ ဝ ဒေပါယဝိဘာဝနံ၊ ထိုဝိဝေက
 တို့၏အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်စွာ ကြံကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ တသ္မိံ
 ဝစနေ၊ ထိုဂဏသင်္ဂဏိကံပဟာယ စသောစကား၌။ ဂဏ ဇနသမာဂမေ၊
 လူအပေါင်း၌။ သန္နိပတနံ၊ စုဝေးခြင်းတည်း။ ဂဏသင်္ဂဏိကာ၊ လူအပေါင်း၌
 စုဝေးခြင်း။ တံ၊ ထိုလူအပေါင်း၌စုဝေးခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ကာယေန၊
 ကိုယ်ဖြင့်။ ဧကော၊ တစ်ယောက်ထီးတည်း။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဝိစရတိ၊
 လှည့်လည်သွားလာ၏ (ကသ္မာ၊ မကား။) ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။
 အသဟာယတ္တာ၊ အပေါင်းအဖော်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

စိတ္တော၊ စိတ်၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ သန္နိပတနံ၊ စုဝေးခြင်းသည်။ စိတ္တ
 ကိလေသသင်္ဂဏိကာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုစိတ်၌ ကိလေသာတို့၏ စုဝေးခြင်းကို။
 ပဟာယ၊ ၍။ ဧကော၊ တည်း။ ဝိဟရတိ၊ ဇီ။ (ကသ္မာ၊ မကား။) ကိလေသ
 ဝသေန၊ ကိလေသာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အသဟာယတ္တာ၊ အပေါင်းအဖော် မရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ စ၊ တစ်ခု
 သောစိတ္တက္ခဏနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဂေါတြဘူအာ
 ဒိနံ၊ ဂေါတြဘူ အစရှိသည်တို့၏ (စာဒွါအဋ္ဌာနပ္ပယောဂ။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တ
 တ္တာစ၊ အာရုံကို ပြုကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) အာရုံကိုယူကာမျှ
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထိုမဂ် ဂေါတြဘူတို့၏။ ဝသေန၊
 ဖြင့်။ သာတိသယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ နိဗ္ဗုတိသုခသမ္ပယနာ၊ ငြိမ်းအေး
 ခြင်းသုခနှင့် ကောင်းစွာတွေ့ထိခြင်းသည် (ဝါ) နိဗ္ဗာန်သုခနှင့် ကောင်းစွာ
 တွေ့ထိခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဖလသမာ
 ပတ္တိနိရောဓသမာပတ္တိဝသေန၊ ဖလသမာပတ်နိရောဓသမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 သာတိသယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ နိဗ္ဗုတိသုခသမ္ပယနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဇီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိံ ဝါနိရောဓသမာပတ္တိံ ဝါတိ၊
 ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သာ။) အဟံ၊ ဇီ။ ဟိ တဇ္ဇေဝ သစ္စံ၊ ဇီ။
 နိရောဓော၊ သည် (ဝါ) နိရောဓသမာပတ်သည်။ ဖလပရိယောသာနော၊ ဖိလ်
 လျှင်အဆုံးရှိ၏။ ပဝိသိတာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇနဝသေန၊ ဝင်စားသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အန္တောကတ္တာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဧတံ၊ ထိုပဝိသိတာဟူသော ပုဒ်

သုတ္တံ]

ပဌမသန္နိဋ္ဌိကသမညဖလ ဝဏ္ဏံနာ

၁၆၃

သည်။ နိဗ္ဗာန် ပတုတိတ္ထေ၊ ချီ။ ဥဿုက္ကဝစနံ၊ ကြောင့်ကြ အားထုတ်ခြင်း အနက်ကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗကာလ ကြိယာပုဒ်တည်း။ (ကသွာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူကား။) အာရမ္မဏကရဏေန စ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ စိတ္တစေတသ်ကနံ၊ တို့၏။ နိရောဓေန စ၊ ချုပ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ (နာ-၅၆) နိဗ္ဗုတိပဇ္ဇနဿ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၏ (ဝါ)ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စောဒနတ္ထေတိ၊ ကား။ ဇာနာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ ဥဿာဟကရဏတ္ထေ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုခြင်းဟူသောအနက်၌။

၁၈၄။ အဘိဟရိတုတိ၊ ကား။ အဘိမုဘောဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နေတု၊ ဆောင်၍။ နန္တိ၊ ကား။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇာယ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေသောသူကို။ အဘိဟာရေတိ၊ ကား။ နိမန္တနဝသေန၊ ပင့်ဖိတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိဟရဏံ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း သည်။ စိဝရာဒိဟိ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ သာဓေယျာမိ၊ ပြီးစေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသေသေန၊ သဒ္ဓါကြွင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) တထာ၊ ထိုအတူ။ ယေန၊ အကြင် သင်္ကန်း စသောပတ္ထုဖြင့်။ အတ္ထော၊ အလိုရှိ၏။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းစသောပတ္ထုကို။ ဝဒေယျာယ၊ ဆိုကုန်လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝာနသေသေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စိဝရာဒိဝေကလူန္တိ၊ ကား။ စိဝရာဒိနံ၊ တို့၏။ လူစတာယ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိကလဘာဝံ၊ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်ကို။ တဒုဘယမ္ပိတိ၊ ကား။ တဒေဝ အဘိဟာရဒ္ဓယမ္ပိ၊ ထိုအဘိဟာရနှစ်ပါးအပေါင်း ကိုသာလျှင် (ဝါ) ထိုရှေးရှု ဆောင်သော ဝတ္ထု နှစ်ပါးအပေါင်းကိုသာလျှင်။ သပ္ပာယန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗဂေလညာပဟရဏဝသေန၊ အလုံးစုံ ကျင်နာသော အနာ ၏အပြစ်ကို ပယ်ဖျောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပကာရာဝဟံ၊ ကျေးဇူးကိုဆောင် တတ်သော။ ဘာဝိနော၊ ဖြစ်ပြီးသော။ (ဝါ) ဖြစ်လေ့ရှိသော။ အနတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ အဇနနဝသေန၊ မဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိပါလနံ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ ရက္ခာဂုတ္တိ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အနတ္တဿ၊ ကို။ နိသေဓနဝသေန၊ တားမြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိပါလနံ၊ သည်။ အာဝဂုဏဂုတ္တိ၊ မည်၏။ ဓမ္မိကန္တိ၊ ဓမ္မိကဟူသော။ ဝိသေသနံ၊ သည်။ ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ နာပနေသတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဝိဟာရသိမာယာတိ၊ ကား။ ဥပစာရသိမာယ၊ ဥပစာရသိမ်၌။ ဝါ၊ ကား။ လာဘသိမာယ၊ လာဘသိမ်၌။

၁၈၅။ ကေဝလော၊ အလုံးစုံသော။ ယဒိ ဧဝံ သဒ္ဓေါ၊ ယဒိ ဧဝံ သဒ္ဓါသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တတ္ထာပေက္ခကော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို ဝုတ္တုင်းရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဒိ တဝ ဒါသောတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေတိ၊ ကား။ ဧဝံ လဗ္ဘမာနေ၊ ဤသို့ရအပ်သည်။ သုတံ၊ သေ။ ဒုတိယံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ (ဝါ) ထောက်၍။ ပဌမဘဝေါ၊ ပဌမ၏အဖြစ်သည်။ ဟေ၊ တိ၊ ၏။ ဧသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမန္တိ၊ ပဌမဟူ၍။ ဘဏန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ အညဿာပိ၊ တစ်ပါးလည်း။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တဒေဝ စ ကာရေ၊ ထိုဒေဝကြောင့်ကိုသာလျှင်။ ကိတု၊ ရှိ။ နေပိ၊ အတတ်သတ်မီးသည်လည်း။ ဧဝံ သန္တံ၊ အသော၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တဇာတံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ဝှာ။ ပဌမန္တိဘဏန္တောတိဒ္ဓာဒိ၊ ကို။ (အာရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ နေဝါတိ၊ ကား။ ပဌမသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အညဿာပိ၊ ပဌမမှတစ်ပါးသော ဒုတိယစသည်၏လည်း။ အတ္ထိတဒီပနေနေဝ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းဖြင့်သာလျှင်။

ပဌမသန္တိဋ္ဌိက သမညဗလဝဏ္ဏနာ ပြီး၏

ဒုတိယသန္တိဋ္ဌိက သမညဗလဝဏ္ဏနာ

၁၈၆။ ကသတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိလေခတိ၊ ရေးခြစ်၏။ (ဝါ) ထုန်သွား ဖြင့်ခြစ်၏။ ကသိ၊ လယ်လုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဂဟပတိကောတိ ဧတ္ထေ၊ ၌။ ကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အပ္ပတ္တော၊ အနည်းငယ် ဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဂေဟမတ္ထေ ဇေဋ္ဌကောတိ၊ ဟူ၍။ (အာရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂေဟဿ၊ အိမ်၏။ ပတိ၊ အရှင်တည်း။ ဂေဟပတိ၊ အိမ်၏ အရှင်။ ခုဒ္ဒကော၊ ငယ်သော။ ဂဟပတိ၊ အိမ်၏အရှင်တည်း။ ဂဟပတိကော၊ ငယ်သောအိမ်၏အရှင်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ကေသိညေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဂေဟမတ္ထေ၊ အိမ်မျှ၌။ ဇေဋ္ဌကတ္တာ၊ အကြီး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော (ဝုတ္တုကာမော)၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှ တစ်ပါး။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဂေဟဝသေနော၊ အိမ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ခုဒ္ဒကဘာဝေါ၊ ငယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတု၊ ဣဒံနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ကေဂေဟမတ္ထေတိ၊ ဟူ၍။ (အာရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သန္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဒေဝဂေဟမတ္ထေ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အနေကကုလုဇေဋ္ဌကဘာဝံ၊ တစ်ပါးမက များစွာသော အမျိုးတို့၏ အကြီး၏

သုတ္တံ

ဒုတိယသန္တတိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၆၅

အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပယ်၏။ စ။ ဆက်ဦးအံ့။ ဂဟံ။ ဂဟသဒ္ဓါလည်းကောင်း။
 ဂေဟံ။ ဂေဟသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ လ္လဒ် ပဒေသယံ။ ဤ ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ သမာနမေဝ၊ ဝှံ့သည်သာလျှင်လည်း။
 ကရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗသိမ္မိ၊ အခွန်အတုပ်၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဗလိသင်္ခါတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကရောတိတိ၊ ကား။ အဘိနိပ္ပါဒေတိ
 သမ္ပါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ငရေတိတိ၊ ကား။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဥပ္ပါဒနေန၊
 ဖြစ်စေသဖြင့်။ မဟန္တံ၊ များစွာသော။ သန္တိစယံ၊ ဆည်းပူးခြင်းကို (ဝါ)
 ကောင်းစွာပွားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တဒုဘယမ္မိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အပ္ပမဟန္တကိုလည်း။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ(ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော)၊ ကြောင့်။ ယထာဟိတိ အာဒိ၊
 ကို။ (အာရေယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အပ္ပမ္မိ၊ အနည်းငယ်သော ဥစ္စာကို
 လည်း။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှာ။ ဒုက္ကရံ၊ ခံယဉ်း၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနဉ္စ၊ ပြုခြင်းသည်လည်း။ မဟန္တံ၊ များစွာသောဥစ္စာကို။ ပဟာယ၊
 ၍။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ရဟန်းပြုခြင်းသည်။ ပဂေဝ ပါဓေ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာပနတ္ထံ၊ သ်စေခြင်းငှာ။ တဒုဘယမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 (ဤသို့ပါဌသေသနှင့် ယောဇနာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (၅၁-၅၇) ယေန ကေနစိ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ အတ္ထန္တရ-
 ဝိညာပနံ၊ အကြင်အနက်တစ်ပါးကို သိစေခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ သော၊ ဤသို့
 အနက်တစ်ပါးကို သိစေခြင်းသည်။ ကင်္ခကံနံ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်သော အဋ္ဌကထာ
 ဆရာတို့၏။ ပကတိ၊ သဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိကဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 အပ္ပမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ပဟာယ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ငှာ။ ဒုက္ကရတာဝေါ၊ ခံယဉ်းသည်
 ၏အဖြစ်ကို(ဝါ)ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မဇ္ဈိမနိကာယေ၊
 ၌။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကေ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသက ပါဠိတော်၌။ (ဝုတ္တေန၊ ဟော
 တော်မူအပ်သော။) လဠုကိကောပမသုတ္တေန၊ လဠုကိကောပမ သုတ်ဖြင့်။
 ဒီပေတုဗ္ဗော၊ ဩအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုမဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကပါဠိတော်လဠုကိ
 ကောပမသုတ်၌။ သေယျထာပိဉ္ဇဒါယိ၊ ပ။ နပရမရူပိတိ၊ နပရမရူပါအစရှိသည်ကို။
 (တဂ္ဂတာ၊) သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သာကေအနက်ကား) ဥဒါယိ၊ ဥဒါယိ။ သေယျ
 ထာပိ၊ ခိုင်းနှိုင်းစရာ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဒလိဇ္ဈေါ၊ ဆင်းရဲသော။ အဿကော၊
 မိမိဥစ္စာမရှိသော။ အနာဠိယော၊ မကြွယ်ဝသော။ ပုရိသော၊ သည်။ အတ္ထံ၊
 ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုသူဆင်းရဲယောက်ျားအား။ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂံ၊ စနေနှင့်
 စနင်းပျက်စီးသော။ ကာကာတိဒါယိ၊ ကျီးတို့သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ အလွန်
 ယူခြင်းငှာတတ်နိုင်သော။ နပရမရူပံ၊ မမြတ်သော သဘောရှိသော။ ဧကံ၊ တစ်
 ခုသော။ အဂါရကံ၊ အိမ်ငယ်သည်။ အဿ(အတ္ထံ)၊ ၏။ ဩလုဂ္ဂ ဝိလုဂ္ဂါ၊ စနေနှင့်

၁၆၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

၂- သာမညဖလ

စနင်း ပျက်စီးသော။ နပရမရူပါ၊ မမြတ်သော သဘောရှိသော။ ကော၊ တစ်ခုသော။ ခဋ္ဌောပိကာ၊ ဝါးနှိုးဖြင့် ပြုအပ်သော ညောင်ဖောင်းသည်။ အဿ(အတ္တိ)၏။ ဣတိ အာဒိ။ ဤသို့အစရှိသော။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော။ ။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ အဿကောတိ နိဿကော၊ ကာကာတိဒါယိန္တိ ယတ္ထကိဉ္စိ ဒေဝ ဘုဒ္ဓိဿာမာတိ အန္တော နိသိန္နကာလေ ဝိသုံ ဒွါရကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ၊ တတော တတော ကာကာ ပဝိသိတွာ ပရိဝါရေန္တိ၊ သူရ ကာကာဟိ ပလာယနကာလေ စ ယထာ သမ္ပုဓဋ္ဌာနေနေဝ နိက္ခမိတွာ ပလာယန္တိ၊ နပရမရူပန္တိ န ပုညဝန္တာနံဂေဟံ ဝိယ ဥတ္တမရူပံ၊ ခဋ္ဌောပိကာတိ ဝိလိဝမဉ္စကော၊ ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။]

အပ္ပမ္ဘိ၊ အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော။ ဘောဂံ၊ စည်းစိမ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှာ။ ယဒိ ဒုက္ကရံ၊ အကယ်၍ ခဲယဉ်းသည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ခဲယဉ်းသည်ဖြစ်ပါလျက်။ (ထည့်)။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါသဝါရေပိ၊ ဒါသဝါရဉ္စလည်း။ ဘောဂဂဟဏံ၊ ဘောဂသဒ္ဓါကို။ နံကတံ၊ မပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဒါသဝါရေပနာတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ။ အတ္တနာပိ အနိဿရောတိ၊ ကား။ အတ္တာနမ္ဘိ၊ မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း။ သယံ၊ မိမိသည်။ အနိဿရော၊ အစိုးမရ။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဒါသဿ၊ ကျွန်၏။ ဘောဂံ၊ စည်းစိမ်သို့သည်။ ပရာယတ္တဘာဝတော၊ တစ်ပါး သော အရှင်နှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘောဂါယေဝ၊ စည်းစိမ်မဟုတ် ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဉာတယောပိ၊ အဆွေ အမျိုးတို့သည်လည်း။ ဧဝံဤအတူတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါသဝါရေ ဉ္စ၊ ဉာတိပရိဝုဇ္ဈဂဟဏမ္ဘိ၊ ကိုလည်း။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ။ ပရမ္ပရဘာဝေန၊ အဆက်ဆက်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သမန္တတော၊ မှ။ ပရိဝုဇ္ဈတိ၊ အာဝုဇ္ဈတိ၊ လည်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဝုဇ္ဈော၊ မည်၏။ ဉာတိယေဝ၊ အဆွေအမျိုးတို့ကိုသာ။ လဗ္ဘန္တိ၊ ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဉာတိယေဝ ဉာတိပရိ ဝုဇ္ဈတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။

ဒုတိယသန္တိဋ္ဌိက သာမညဖလဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သုတ္တံ

ပဏိတတရ သာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၄၆၇

ပဏိတတရ သာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ တန္တိ၊ ကား။ ဒါသဝါရေ ချံ။ ဝေမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဝဿတူ။ ဣမကသကဝါရေ ဤကသကဝါရ၌၊ တဒဝဇနံ တံဇနံ၊ ထိုဝေမေဝဟူသော စကားကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေဒ နယုဇ္ဈေယျ၊ ဒကယ်၍ မေးစစ်ခြင်းအံ့(ဝါ) အကယ်၍ စောဒနာခြင်းအံ့။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝေမေဝါတိ ဝုစ္စမာနေတိ၊ ကား။ ပဌမဒုတိယာနိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလံ၊ ရဟန်း၏အကျိုးတို့ကို။ ပညတ္တာနိ ယထာ၊ ပညတ်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာယေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပညပေတံ၊ ငှာ။ သက္ကာနုခေါ၊ တတ်ကောင်းအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဝေရူပါဟိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဒါသကသကပမာသဒိသာဟိ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော ကျွန်ဥပမာ လယ်လုပ် ယောက်ျားဥပမာတို့နှင့် တူကုန်သော။ ဥပမာဟိ၊ ဥပမာတို့ဖြင့်။ သာမညဖလံ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးကို။ ဒီပေတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အနန္တပဋိသာနတယ၊ အဆုံးမရှိသော ထင်သောပညာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိစိတ္တနယဒေသနဘာဝတော၊ ဆန်းကြယ်သော နည်းရှိသော ဒေသနာတော်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတ္ထာဘိ၊ ကား။ ဧဝံ ဒီပနေ၊ ဤသို့ပြရာ၌။ ပရိယန္တနာမ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အနန္တနယဒေသနဘာဝတော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသောနည်းရှိသောဒေသနာတော်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဝနေ ဝါ၊ ကြားနာခြင်း၌ မူလည်း။ ဒ၊ သန္တောသနေန၊ မရောင့်ရဲနိုင်သဖြင့်။ ဘိယျော၊ ဘိယျော၊ လွန်စွာလွန်စွာ။ သေတုကာမတံ၊ နေနတော၊ ကြားနာခြင်းငှာအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ သောကုကာမတံယ၊ နာခြ်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိယန္တ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံ၊ ကား အတ္ထော၊ တည်း။

တထာပီတိ၊ ကား။ ဒေသနနယ၏။ ဥတ္တရုတ္တရာဓိကနာနာနယ ဝိစိတ္တဘာဝေါ မြတ်သည် မြတ်သည်။ ဣလ္လန္တကံသော အထူးထူးသောနည်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပရိယန္တဘာဝေါ၊ ဒေသနာတော်၏ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ အနုမာနညဏေန၊ အနုမာနညဏ်ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ဥပရိဝိသေသန္တိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုသာမညရဟန်း၏ အကျိုးကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ တဒုပရိ၊ ထိုရဟန်း အကျိုး၏အထက်၌။ ဝိသေသမေဝ၊ အထူးသည်သာလျှင်

ဖြစ်သော။ သာမညပုဒ်ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 (တေနဟိတိ ဧသေနိပါတော၊ တေနဟိ ဟူသော ဤနိပါတ်ပုဒ်သည်။ ဥယျော
 ဇနတ္ထေ၊ တိုက်ရိုက်နှိုးမြှင်းဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗ
 တော၊ ပြော၍။) သဝနေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ခါ။
 (ဤသို့အဋ္ဌကထာပါဠိကိုဆောင်၍ ယောဇနာ)။ ဧတေန၊ ထိုသဝနေ အစရှိသော
 ဝါကျစကားဖြင့်။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤလတ္တံ့သောအနက်ကို။ ဒိပေတိ၊ ခါ။ သဒ္ဓါ၊ တို့
 သည်။ အနေကတ္ထာ၊ တပါးမက။ သော၊ အနက်ရှိကုန်သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်
 သော်လည်း။ ဣတ္ထိန္ဒာ၊ ပုဗ္ဗိကာယေဝ၊ ဆိုလိုသော ဆရာ၏ အလိုဆန္ဒအားလျော်
 စွာပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိကုန် ည်သာလျှင်။ ဟဟာ၊ ချီ။ တံတဒတ္ထဒီပကာ၊ ထိုထို
 အနက်ကိုပြဘတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ခါ။

သာဓုသဒ္ဓယော၊ သာဓုသဒ္ဓါ၏သာလျှင်။ ကကာရေနော၊ ကအက္ခရဖြင့်
 သာလျှင်။ ဝနေတွာ၊ ပူး၍။ ဝတ္ထတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်နှင့် ဖြစ်ကြောင့်။
 သာဓုကံ၊ သာဓုကသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ သာဓု၊ သာဓုသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ
 တံ ပဒဒ္ဓယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ ပေါင်းသည်။ ဧကတ္ထံ၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ ဟိ
 တဒေဝသစ္စံ၊ ခါ။ တေနော၊ ထိုသာဓုကသဒ္ဓါသာဓုသဒ္ဓါတို့၏ တူသောအနက်
 ရှိကုန်သော ကြောင့်သာလျှင်။ သာဓုကသဒ္ဓယ၊ ခါ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော
 ဆရာသည်။ သာဓုသဒ္ဓါ၊ ကို။ (နာ - ၅၇) အတ္ထုဒ္ဓါရကသေန၊ အောက်ကို ထုတ်
 သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒဟဇ္ဇော၊ ထုတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်ပြီးအံ့။ တေန၊ ထိုသာဓုကံ
 သာဓုတိ ဧကတ္ထမေတံဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သာဓုကသဒ္ဓယော၊ သာဓုကသဒ္ဓါ၏
 သာလျှင်။ အတ္ထုဒ္ဓါဇ္ဈော၊ ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗောနန၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်လော။ သာဓု
 သဒ္ဓယ၊ ခါ။ အတ္ထုဒ္ဓါဇ္ဈော၊ ကို။ (လိုက်)န ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဣတိစောဒနာ၊
 ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ နိသေဓိတာ၊ တားမြစ်အပ်၏။ အာယာစနေတိ၊
 ကား။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ယာစနေ၊ တောင်းပန်ခြင်း၌။ အဘိပတ္တနာယံ၊
 ရှေးရှုတောင့်တခြင်း၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနေတိ၊
 ကား။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ဝန်ခံခြင်း၌။ သမ္ပဟံသနေတိ၊ ကား။ သံဝိဇ္ဇမာနဂုဏ
 ဝသေန၊ ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟံသနေ၊ ရွတ်ခြင်း၌။ တောသနေ၊
 နှစ်သက်ခြင်း၌။ ဥဒဂ္ဂကာကရဏေ၊ တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်း
 ၌။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သာဓု ဓမ္မရုစိတိ ဂါထာ၊ သာဓု ဓမ္မရုစိဟူသော ဂါထာသည်။ ဥမ္မာဒန္တိ
 ဇာကဏေ၊ ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်၌။ အာဂတာ၊ ခါ။ ဟတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊
 ဤသို့လတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယပဝေဏီ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆုံးဖြတ်အပ်
 သော အစဉ်တည်း။ ယောရာဇော၊ သည်။ သုစရိတဓမ္မ၊ သုစရိတ်တရားတို့ကို။

(ဝါ)၌။ ရောစေတိ။ နှစ်သက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မရုစိ၊ မည်၏။ ဓမ္မရတော၊ သုစရိုက်တရား၌ မွေ့လျော်တတ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သောသဘောရှိသော (ဝါ) ထိုမင်းကဲ့သို့အပ်သော။ ဓမ္မရုစိ၊ သုစရိုက်တရားကို နှစ်သက်သောသူသည်(လည်း) ဇီဝိတံ၊ ဒ၊ သက်ကို။ ဇဟန္တောပိ၊ စွန့်ရသော်လည်း။ အကုတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်သောဒုစရိုက်တရားကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ပညာဏဝါကိ၊ ကား။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသော။ ဉဏ သမ္ပန္နော၊ ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ မိတ္တိန္ဒမဒ္ဓု၊ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ မိတ္တာနံ၊ အဆွေခင်ပွန်း တို့ကို။ အဒုဿနသာပေါ၊ မပြစ်မှားသည်၏အဖြစ်သည်။ အဒုသကော၊ မပြစ်မှားခြင်းသည် (ဝါ)မဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ အနုပဿာတော၊ မညှင်းဆဲခြင်းသည်။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ အာဇရိယေန၊ အရှင်မွေ့ပါလဋီကံဟောင်း ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဒ၊ ကာရဿ၊ ။ ဩကာရံ၊ ဒအက္ခရာကိုကတော၊ ဤ။ အဗြုဗ္ဗောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ။

ဒဇ္ဇိ ကမ္မေတိ၊ ကား။ သာတစ္စကိရိယာယံ၊ အမြဲမပြတ်ပြုခြင်း ကြံယာ၌ အာဏတ္တိယန္တိ၊ ကား။ အာဏာပနေ၊ စေခိုင်းခြင်း၌။ ဣပေါတိ၊ ကား။ သာမညပလေပိ၊ သာမညပလသုတ်၌လည်း။ အဿာတိ၊ ကား။ သာဓုကသဒ္ဓဿ၊ သာဓုကသဒ္ဓါ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ။ သုဏောဟိ သာဓုကံ နေသိ ကရောဟိတိတ္ထေ၊ ။ သာဓုကသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သ ဝနမနသိကာရာနံ၊ နာခြင်းနှလုံးသွင်းခြင်းတို့၏။ သာတစ္စကိရိယာပိ၊ အမြဲမပြတ်ပြုခြင်း ကိရိယာကိုလည်းကောင်း။ တဒါဏာပနမ္ပိ၊ ထိုနာခြင်းနှလုံးသွင်းခြင်း၌စေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဇောတိတံ၊ ထွန်းပြသည်ဟောတိ၊ ။ အာယာစနေနေ၊ တောင်းပန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) တောင့်တခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဉယျောဇနသာမညတော၊ တိုက်တွန်းခြင်း သာမညအားဖြင့်။ အာဏတ္တိ၊ စေခိုင်းခြင်းကို။ သဂ်ဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ (ဝါ)ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအာဏတ္တိကို။ ဝိသု၊ အသီး။ အတ္ထုဒ္ဓါရေ၊ သာဓုသဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုထုတ်ရာ၌။ န ဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ။ အာဏာရဟဿ၊ အာဏာထားခြင်းငှာ ထိုက်သောသူအား။ အာဏတ္တိ၊ စေခိုင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ တဒနရဟဿ၊ ထိုအာဏာထားခြင်းငှာ မထိုက်သူအား။ အာယာစနံ၊ တောင်းပန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ (ဟေသံ၊ ထိုအာဏတ္တိအာယာစနံတို့၏။) ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

သုန္နရေပိတိ၊ ကား။ သုန္နရတ္ထေပိ၊ ကောင်းသောအနက်၌လည်း။ ဣဒါနိ၊ ။ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ သာဓုကသဒ္ဓဿ၊ ။ အတ္ထတ္ထယေန၊ အနက်သုံးခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီးသော။

၁၅၀

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခယ

၂-သာမညဖလ

ဝိသေသံ၊ ကိ။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုသာဓုကသဒ္ဓါ၏။
 အတ္တတ္တယဿ၊ အနက်သုံးခုအပေါင်း၏။ ဣမ၊ ဤသုဏောဟိ သာဓုကံ-ဟူသော
 ပုဒ်အား၌။ ယောဂျတံ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ကို(ဝါ)လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်
 ကိ။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ ဒဠိကမ္မတ္တေန ဟိဟိ အာဒိ၊ ကိ။
 (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိတံဂဏ္ဍန္တောတိ၊ ကား။ သုဂ္ဂဟိတံ၊
 ကောင်းစွာမှတ်ယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဂဏ္ဍန္တော၊ မှတ်ယူသည်ဖြစ်၍။
 သန္တရန္တိပဒံ၊ သန္တရဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝနပုံတည်း (ဝါ)
 ကြိယာကိုသွန်းပြသောပုဒ်တည်း။ (ဘာဝံ ကံရိယံ ဇောကကံ နပုံသကံ ဘာဝ-
 နပုံသကံ၊ ဟူပြု။) ဘဒ္ဒကန္တိ၊ ကား။ ပသတ္ထံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ မေန္တိ ဣမိနာ၊
 ဓမ္မဟူသောဤပုဒ်နှင့်။ (ဝိသေသနဝိသေသယုဘာဝေန၊ ဝိသေသန ဝိသေသ၏
 အဖြစ်ဖြင့် (ထည့်။) သမ္ပန္နော၊ ကိ။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သန္တရံ၊
 သန္တရသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဘဒ္ဒကံ၊ ဘဒ္ဒကသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ
 ပဒေသံ၊ သည်။ သဝနာနုဂ္ဂဟဏေ၊ နာခြင်း မှတ်ယူခြင်း၌။ ပရိယာယဝစနံ၊
 ပရိယာယ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။

မနသိ၊ ကရောဟိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာရမ္မဏပဋိပါဒနုလက္ခဏော၊ အာရုံကို
 ပြီးစေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော (ဝါ) အာရုံကိုထင်စေတတ်သောလက္ခဏာ
 ရှိသော။ မနသိကာရော၊ သည်။ န၊ ဖဟုတ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။
 ဝီထိပဋိပါဒနုဇဝနပဋိပါဒနမနသိကာရပုဗ္ဗကေ၊ ဝီထိပဋိပါဒနမနသိကာရ ဇဝန
 ပဋိပါဒနမနသိကာရလျှင် ရှေ့သွားရှိသော(ဝါ)ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော။ စိတ္တေ၊ ၌။
 ထပနုလက္ခဏော၊ ထားခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ (မနသိကာရော၊ တည်း။) ဣတိ
 ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒဿန္တော၊ ၍။ အာဝဇ္ဇ၊ သမန္တာဟဏတိ၊ ဟူ၍။
 (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တောတိ၊ ကား။
 ယသာဝုတ္တမနသိကာရဒုယပုဗ္ဗကယ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောမနသိကာရ
 နှစ်ပါးအပေါင်း ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော။ (ရှေ့သွားရှိသောလည်းဟူ။) စိတ္တပဋိ-
 ပါဋိယာ၊ စိတ်၏အစဉ်အားဖြင့်။ ကောရမ္မဏေ၊ တစ်ခုသောအာရုံ၌။ ထပန-
 ဝသေန၊ ထားသည်၏အပွားဖြင့်။ အနုဒ္ဓတစိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသည်။
 ဟုတော၊ ၍။ နိသာမေဟိတိ၊ ကား။ သုဏောဟိ နှာလော၊ ဝါ။ တစ်နည်းကား။
 အနုဂ္ဂရတနံ၊ အဖိုးအတိုင်းမသိထိုက်သောရတနာကို (ဝါ) အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော
 ရတနာကို။ သုဝဏ္ဏမဉ္ဇုသယ၊ ရွှေတံတင်း၌။ ပဋိသာမေတိ၊ ဣဝ၊ သိုမှီး
 သိမ်းဆည်းသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဒုလ္လဘဓမ္မဒုတနံ၊ ရခဲ့သော တရားဒေသနာ
 ဘော်ကို။ စိတ္တေ၊ ၌။ ပဋိသာမေဟိ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းလော့။ ဣတိပိ၊ လည်း။
 (နှာ-၅၉) အတ္တော၊ ကိ။ (ဒဠိဗ္ဗော၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တေ
 ကရောဟိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

သုတ္တံ

ပတဏီတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၇၁

ဧဝံ သူ။ ပဒေယယ။ ပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်း၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။
 ယောဇနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ချီ။ ဣဒါနိ၊ ချီ။ ပဋိ-
 ယောဂီဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ အပိလာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တတ္ထ တသ္မိံ အပိစာတိ အာဒိဝစနေ၊ ချီ။ သဝနေ၊ နာကြားခြင်း၌။
 နိယောဇနဝသေန၊ ယှဉ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) တိုက်တွန်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။
 ကိရိယန္တရပဋိသေဓနတော၊ ကြိယာတစ်ပါးကို တားမြစ်ခြင်းကြောင့်။
 သောတိန္ဒြိယဝိက္ခေပဝါရဏံ၊ သောတိန္ဒြေပျံ့လွင့်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ သောတံ၊ နားကို။ သြဒဟ၊ ထားလော့။
 (ဝါ) စိုက်ထောင်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ၏။
 မနသိကာဓေန၊ ဖြင့်။ ဒဠိကမ္ပနိယောဇနေ၊ မြဲမြံသောအမှု၌ယှဉ်စေခြင်းဖြင့်။
 အညစိန္တာပဋိသေဓနတော၊ တစ်ပါးသောအာရုံ၌ ကြံစည်ခြင်းကို တားမြစ်
 သောကြောင့်။ မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပဝါရဏံ၊ မနိန္ဒြေပျံ့လွင့်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဓုကန္တိ၊ သာဓုကံဟူ၍။ ဝိသေသေတော၊ ချီ။
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝါရဏံ၊ သဒ္ဓါဖောက်ပြန်မှုကိုယူခြင်း
 ကိုတားမြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝါရဏေပိ၊
 ၌လည်း။ ဧသနယော၊ ဤနည်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏)။

ဓာရဏှပရိက္ခာဒိသုတိတ္ထေ၊ ချီ။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တုလနတိရဏာဒိကေ၊
 နှိုင်းယှဉ်ခြင်း စိစစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။
 သုပ္ပဋိဝေဓေ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဟာတိ၊
 သိမ်းယူ၏။ ယထာဓိပ္ပေတံ၊ အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဗျဉ္ဇေတိပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤသဒ္ဓါဖြင့်။
 သယံ၊ တိုင်။ ဗျဉ္ဇေတိပကာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ မည်။
 သဘာဝနိရုတ္တိ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) (ယော ဓမ္မော၊ သည်။) ဗျဉ္ဇနေန၊
 သဘာဝနိရုတ္တိ သဒ္ဓါနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 (သော ဓမ္မော၊ သည်။) သဗျဉ္ဇနေ၊ မည်၏။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော၊ သဒ္ဓါနှင့်
 ပြည့်စုံ၏။

[သဗျဉ္ဇနသဒ္ဓါသည် ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ပုဒ်ဖြစ်ရကား-အညပုဒ်ကို
 ငဲ့သောကြောင့် ယော ဓမ္မော-ဟုထည့်သည်။ ၎င်းကတ္တားသည် ကြိယာ
 ကို ငဲ့ရကား ဟောတိ-ကြိယာထည့်သည်ဟုမှတ်။]

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဟပဝတ္တိ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည်။ သမ္ပန္နတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်။ သမဝါယတာ၊ ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်။ ဝိဇ္ဇမာနတာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏
 အဖြစ်။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနေကဝိဓာ၊ တစ်ပါးမက

များသောအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (န၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣ၊ ဤ သဗ္ဗညုဟူသောပုဂ္ဂိုလ်။ သမ္ပန္နတာယေဝ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (ကသ္မ၊ ကား)။ တဿညသ၊ ထိုသမ္ပန္နမှတစ်ပါးသော သမဝါယဂိဇ္ဇမာန၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟ ဗျဉ္ဇနေနာတိ၊ သဟ ဗျဉ္ဇနေနဟူသော။ နိဗ္ဗနေ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ကတာပိ၊ ပြုပြီး၍လည်း။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ အာစရိယေန၊ အသျှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိယာအရသည်။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗ၊ ဤ။ ယထာကိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ (တံ၊ အနက် မရှိ။) န ကု သလာ အကု သလာ ကုသလပဋိပက္ခာတိ ယထာ၊ န ကုသလာ။ ပ။ ကုသလပဋိပက္ခာဟူသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အကုသလာ၊ ကုသိုလ်မဟုတ်။ ကုသလပဋိပက္ခာ၊ ကုသိုလ်၏ဆန့်ကျင်ဖက် တည်း။

မှတ်ချက်။ ။န ကုသလာ အကုသလာ-ဟု ဝစနတ္ထကိုပြုပြီးလျှင် ကုသလ- ပဋိပက္ခာ-ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်ကိုပြုသကဲ့သို့ သဟ ဗျဉ္ဇနေနာတိ သဗ္ဗညုနော-ဟု ဝစနတ္ထကိုပြုပြီးလျှင် ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော-ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်နက်ကိုပြု၏ဟူလို။

အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော၊ ကပ်ရောက်အပ်သောကြောင့်။ အနုဓာ- တဗ္ဗတော၊ သီလမှမထအပ်သောကြောင့်။ အတ္ထော၊ မည်၏။ စတုပါရိသုဒ္ဓိ- သီလာဒိ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလစသည်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။

မှတ်ချက်။ ။အရိတဗ္ဗော ဥပဂန္တဗ္ဗော အနုဓာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော-ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြုသည်။ အရဓာတ်၊ ထာစွည်း။

(ယော ဓမ္မော သည်။) အနန္တေန၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလစသောအကျိုးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဟောတိ၊ ဤ။) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော ဓမ္မော၊ သည်။) သာတ္ထော၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အတ္တသမ္ပန္နော၊ အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကမဝ၊ တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ သမာနံ၊ တူသော။ သာဓုကံ ပဒံ၊ သာဓုကံဟူသောပုဂ္ဂိုလ်။ အာသုတ္တနယာဒိဝသေန၊ အာသုတ္တနည်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးကုန်သော သုဏောဟိ မနသိ၊ ကရေဟိဟူသောပုဂ္ဂိုလ်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏။ ကသံ၊ ကေန၊ ကာရဏေန၊ အဘယ်သို့သောကြောင်းဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ယသ္မာတိအာဒိ၊

သုတ္တံ]

ပဏိတတရသာမညဗလဝဏ္ဏနာ

၁၇၃

ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဇိ။ တန္တိ၊ ပါဠိသည် (ဝါ) ပါဠိအစဉ်သည်။ ဓမ္မော နာမ၊ ဓမ္မမည်၏။ မနသ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပိတာယ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ပြီးသော။ တဿ၊ တန္တိယ၊ ထိုပါဠိကို။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဒေသနာနာမ၊ မည်၏။ တန္တိယ၊ ပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ အတ္ထော နာမ၊ မည်၏။ တန္တိယ၊ စ၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း။ တန္တိအတ္ထဿ၊ စ၊ ပါဠိ၏အနက်ကိုလည်းကောင်း။ ယဏာဘူတ၊ ဝဗောဓော၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ပဋိဝေဓော နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဓမ္မဒေသနာ အတ္ထပဋိဝေဓမှတစ်ပါး ဂမ္ဘီရကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတေ ဓမ္မဒေသနာတ္ထပဋိဝေဓ၊ ထိုဓမ္မဒေသနာအတ္ထပဋိဝေဓ တို့သည် (ဂမ္ဘီရ၌ တုလျှတ်လိင်္ဂတိပေ။) သသာဒီဟိ၊ ယုန်ငယ်အစ၌ကုန်တော သတ္တဝါတို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ဟောသမုဒ္ဒရာသည် (ဝါ) ကို။ ဒုက္ခောဂါဟာဝိယ၊ စ၊ သက်ဝင် နိုင်ခဲ့၏သို့ လည်းကောင်း (ဝါ) ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်၏သို့ လည်းကောင်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာဝိယ၊ စ၊ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိ၏သို့ လည်းကောင်း (ဝါ) ထောက်တည်ရာကို မရအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ တဿ၊ တူ။ မန္တဗုဒ္ဓိဟိ၊ နံ့သောပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဟာ၊ စ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်ကုန်သည် လည်းကောင်း (ဝါ) သက်ဝင်နိုင်ခဲ့ကုန်သည် လည်းကောင်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ၊ စ၊ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာ ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း (ဝါ) ထောက်တည်ရာကို မရအပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ။ ပ။ မနသိ ကရောဟိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) မနသိကရောဟိ ဟူသော စကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဇိ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဓမ္မဒေသနာအတ္ထပဋိဝေဓတို့တွင်။ ပဋိဝေဓဿ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏။ ဒုက္ခရာဘာဝတော၊ ပြုနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မတ္ထာနံ၊ ဓမ္မအတ္ထတို့၏ (ဝါ) ပါဠိဟူသောဓမ္မ ထိုပါဠိဓမ္မ၏အနက်တို့၏။ ဒုက္ခောဂါဟတာ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဇိ။) ဒေသနာဉာဏဿ၊ ဒေသနာဉာဏ်၏။ ဒုက္ခရာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာ၏ (ဝါ) ဟောခြင်း၏။ ဥပ္ပါဒေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ စ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ တဗ္ဗိသယဉာဏပ္ပတ္တိယာ၊ ထိုဒေသနာဓမ္မလျှင် အာရုံရှိသော ဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဒုက္ခရာဘာဝတော၊ လည်းကောင်း။ ပဋိဝေဓဿ၊ ဇိ။ ဒုက္ခောဂါဟတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဇိ။ ဧတ္ထ၊ ဤဂမ္ဘီရအရာ၌။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဇိ။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ နိဒါနဝဏ္ဏနာယံ၊ နိဒါန၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

သုဏောဟိ သာဓုကန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ ကရောဟိ၊
 နှလုံးသွင်းလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဖွင့်ဆိုသောဆရာသည်။ ကေဝလံ၊
 သက်သက်။ အတ္တက္ကမကော ဝေ၊ အနက်အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ အယံ
 ယောဇနာ၊ ဤသို့ယောဇနာခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ သဒ္ဓက္ကမတောပိ၊ သဒ္ဓါအစဉ်အားဖြင့်လည်း။ အယံ ယောဇနာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ခုသော သုဏောဟိ
 မနသိ ကရောဟိဟူသောပုဒ်၌။ သမ္ပန္နတ္ထာ၊ စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ သက္ကာ မဟာရာဇေတိ ဣဓာပိ၊
 သက္ကာမဟာရာဇဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အညမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ (နာ-
 ၆၀) ခိဋ္ဌေဝဓမ္မ၊ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌သာလျှင်။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ မျက်
 မှောက်သိအပ်သော (ဝါ) မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ ပ။ ပဏီတတရဉ္စ၊ မှန်မြတ်
 သည်လည်းဖြစ်သော။ သာမညဖလံ၊ ရဟန်း၏အကျိုးကို။ ဣတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤသို့
 သောပုဒ်သည်။ အနုဝတ္တတိ၊ လိုက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ ပဋိညာတံ
 သာမညဖလဒသနန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ- ၏။ ဝိတ္တာရ-
 တော၊ ဘာသနန္တိပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထမေဝ၊ အနက်ကိုသာလျှင်။ ဒဠိ၊ မြဲမြံစွာ။
 ဒေသိဿာမိတိ သံခိတ္တဒီပနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ စ၊ ဆက်ဦး
 အံ။ ဧတ္ထ၊ ဤဒေသိဿာမိတိ သံခိတ္တဒီပနံ ဟူသောဝါကျ၌။ ဟိသဒ္ဓေါ၊ ကို။
 လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ကျေ၏ဟူ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ-
 ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓိသနံ၊ အကျဉ်းပြခြင်းသည်။ ဒေသနံ နာမ၊
 မည်၏။ နိဒ္ဓိသနံ၊ အကျယ်ပြခြင်းသည်။ ပရိဗုတ္တကထနံ၊ ထင်စွာဆိုခြင်းသည်။
 သာသနံ နာမ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ သမ္မဝဟိ၊
 ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊
 ကို။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တေ၊ သာဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိစော၌။ ဝဂီသသုတ္တေ၊
 ဝဂီသသုတ်၌။ (ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။) ဂါထာပဇေန၊ ဂါထာပုဒ်
 ဖြင့်။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ၊ တေနာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊
 သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

သာဠိကာယိဝ နိဇ္ဈေါသောတိ၊ ကား။ သာဠိကာယ၊ သာဠိကာမ၏။
 နိဇ္ဈေါသော ဝိယ၊ တွန်မြူးသော အသံကဲ့သို့။ သာလိကာ၊ ၏။ အာလာပေါ၊
 ကောင်းပြောခြင်းသည်။ (ဝါ) တွန်မြူးသော အသံသည်။ မဓုရော၊ ချိုသာ
 သည်။ ကဏ္ဍသုခေါ နား၌ချမ်းသာသည်။ ဇေမနိယော၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်သည်။
 ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တထာ၊ တူ။ ဣတိအယံ၊ သည်ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ စ။ ဆက်ဦးအံ။ ပဋိဘာနန္တိ ပဒံ၊ ပဋိဘာနံဟူသောပုဒ်သည်။
 ဧတေ၊ ထိုနိဇ္ဈေါသောပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)

လိင်္ဂတေဒဿာပိ၊ လိင်္ဂပြားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိသေသနဿ၊ ဤ။ ဒိဿနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ယထာ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်းမူကား။ ဂုဏော ပမာဏန္တိ ယထာ၊ ဂုဏောပမာဏ်ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ ဂုဏော၊ ဂုဏ်ဖြစ်သော။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သဒ္ဓေါ၊ အသံကို။ ပဋိဘာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ တံတဒါကံရေန၊ ထိုထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဋိဘာတိ ဒိဿတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ပဋိဘာနံ၊ ပဋိဘာနမည်၏။ ဥဒါရယိတိ၊ ကား။ ဥစ္စရယိ၊ ရွတ်ဆိုပြီ။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ စသစ္စံ၊ ဤ။ ဧတံကိရိယာပဒံ၊ ထိုဥဒါရယိ ဟူသော ကြိယာပုဒ်သည်။ ကမ္မဂဗ္ဘံ၊ ကံအတွင်းဝင်သော။ ကိရိယာ ပဒံ၊ တည်း။ ဣမိနာ စ၊ ဤပဋိဘာနံ ဥဒါရယိဟူသော ပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ဧတံ အတ္တဇာတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အနက်သဘောကို။ ဒိပေတိ၊ ပြ၏။ အာယသ္မန္တံ၊ ရှည်သော သက်တော်ရှိသော။ မေဓေနောပတိံ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူ သော အသျှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို။ ထောမေတုကာမေန၊ ချီးမွမ်းလိုသော။ ဒေသနာတာသနာနံ၊ ဒေသနာတာသနာတို့၏။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဒသေန္တေန၊ ပြလိုသော။ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေန၊ ပြားသော ပဋိသမ္ဘိဒါရှိသော။ အာယသ္မတာ၊ ရှည်သောသက်တော်ရှိသော။ ဝဂီသတ္ထေရေန၊ ဝဂီသမထေရ်သည်။ သဒ္ဓိတ္ထေနာတိ စ၊ သဒ္ဓိတ္ထေနဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိတ္တာရေနာတိ စ၊ ဝိတ္တာရေနဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ဤ။ ဣတိ ဣမံ အတ္တဇာတံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ဤ။

ဧဝံ ဝုတ္တတိ၊ ကား။ ဘာသိဿာမီတိ၊ ဘာသိဿာမိဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဆဂဂါ၊ သည်။ သခေပေနော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ န ဒေသေဿတိ ကိရိ၊ မဟောလတ္တံ့သတတ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိတ္တာရေနပိ၊ အကျယ်အားဖြင့်လည်း။ ဘာသိဿတိ၊ ဟောလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ သို့။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားရှိသော။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ သုတွာ စ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဥဿာဟ-ဇာတော သဉ္ဇာတဥဿာဟော၊ ဖြစ်သောအားထုတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အာစရိယဿ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ အပိစ အပရော နယော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်ပါးသောနည်းကို။ မယာ၊ ငါဋ္ဌိကံဆရာသည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ တေန ဟိ မဟာရာဇ သုဏောဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ ဘာသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော စကားသည်လည်း။ ဥယျောဇနပဋိညာကရဏပ္ပကာရံ၊ တိုက်တွန်းခြင်း ပဋိညာဏ်ပြုခြင်းအပြား

ရှိသော။ ဥဿာဟဇနနကာရဏံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း၏အကြောင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား) သဗ္ဗေနေဝ၊ အလုံးစုံသော တေန ဟိ
 စသော သဒ္ဓါဖြင့်လျှင် (ဝါ) စကားဖြင့်သာလျှင်။ ဥဿာဟသမ္ဘဝတော၊ အား
 ထုတ်ခြင်း၏ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ၊
 ကား။ သုဏောဟိ သာဓုကံ မနာသိ ကရောဟိဘာသိဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊
 ဟောသော့မှအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။
 တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဥဿဟဇာတော၊
 ဖြစ်သောအားထုတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သော
 အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပစ္စယောသိတိ၊ ကား။ ပတိအယောသိ၊ ရှိသေစွာနာ၏။ ဘဂဝတော၊
 မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝစနသမနန္တရမေဝ၊ စကားတော်၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်။
 ပစ္စာ၊ နောက်မှ (ဝါ) ၌။ အယောသိ၊ နာ၏။ ဝါ၊ ကား။ သက္ကာ ပန ဘန္တေတိ
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးလျှောက်ပြီး၌။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊
 ဟူ၍။ အယောသိ၊ နာ၏ (ဝါ) လိုက်နာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တံပတိဿဝနံ၊ ထိုရှိသေစွာနာခြင်းသည်။
 အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့် (ဝါ) နေယျတ္ထအားဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိန္တနမေဝ၊ ဝန်ခံ
 ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိန္တံ ပဋိဂ္ဂဟေသိတိ၊
 ဟူ၍ (အာစရိယော၊ သည်) အာဟ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊
 ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ ဣတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍ (အာစရိယေန၊ သည်) ဝုတ္တံ၊ ၏။

☞ (၃၁-၆၁) ခုဝ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းအား။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝစနသမ္ပန္နမတ္တံ၊ သဒ္ဓါစပ်ခြင်းမျှကို (ဝါ) စကားစပ်ခြင်းမျှကို။ ဒယေတော၊
 ပြုပြီး၍၊ ဧတံ အဝေါစာတိ ပဒံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတော၊ ငေဖန်၍၊ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဒယေန္တော၊ ၍။ ဣဒံနိတိ အာဒိ၊ ကို (အာစရိယော၊ သည်) အာဟ၊ ၏။
 ဣဓာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံသော၊ အဓိကရဏံ၊ တည်ဆောက်ကို။
 တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ၊ ဖြစ်ရာ အရပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 လောကမေဝ၊ လောကကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊
 ကို။ ဒေသောပဒေသေနိပါတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဒေသဿ၊
 အရပ်ကို။ ဥပဒိသနံ၊ ညွှန်ခြင်းတည်း။ ဒေသောပဒေသော၊ အရပ်ကို ညွှန်ခြင်း။
 (တစ်နည်း) ဒေသဿ၊ ကို။ ဥပဒိသနံ၊ သည်။ ဒေသောပဒေသော၊ မည်၏။
 တသ္မံ၊ ထိုအရပ်ကိုညွှန်းခြင်း၌။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌ (ဝါ) အလုံးစုံ

သောအရာ၌။ ဒေသောပဒေသေ။ အရပ်ကိုညွှန်ခြင်းသည်။ 'ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအရပ်ကို ညွှန်ခြင်းဟူသော အနက်ကို။ န ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်(ကဿ၊ မကား)အဝုတ္ထေပိ၊ မဆိုအပ်သော်လည်း။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့ စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သွာယန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်) အာဟ၊ ၏။ သာမညဘူတံ၊ သမညဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣသဒ္ဓံ၊ ကို။ ဂဏှိတော၊ ယူ၍။ သွာယန္တိ၊ ဟူ၍(ဝါ) သွာယံဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗံ၊ အထူးပြုအပ်သော ဣသဒ္ဓါကို။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်၏။

[တုသဒ္ဓါပနအနက်ရှိ၏။ ဋီကာဟောင်း၌ သွာယန္တိ သာမညတော ဣသဒ္ဓမတ္တံ ဂဏှာတိ၊ န ယထာ ဝိသေသိတဗ္ဗံ ဣသဒ္ဓံ-ဟုဖွင့်၏။]

တဏှာဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ကတ္ထဝိပဒပူရဏမတ္တမေဝါတိ၊ ဟူ၍(အဋ္ဌကထာစရိယော၊ သည်။)ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ လောကသဗ္ဗေန၊ နှင့်။ သမာနာဓိကရဏဘာဝတော၊ တူသောတည်ရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍(ဝါ)ထောက်၍။ (သွာယံ သော အယံ ဣသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ယညံ)ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣသ လောကေတိ၊ ကား။ ဇာတိက္ခေတ္တံ၊ ဇာတိခေတ်လောကတည်း။ တတ္တာပိ၊ ထိုဇာတိခေတ်လောကဝှင်လည်း။ အယံ စတ္ထပါဠော၊ ဤစကြဝဠာကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ သမဏောတိ၊ သမဏောဟူသော။ သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာနတော၊ သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာန်ကြောင့်(ဝါ) သဒ္ဓါအထူး၏ထက်ဝန်းကျင်မှတည်ခြင်းကြောင့်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍(ဝါ)ထောက်၍။ (သွာယံ သောအယံဣသဒ္ဓေါ၊ ကို။)ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယံပါဠိ၊ ဤဣဇေဝ ဘိက္ခဝေ ပဌမော စသောပါဠိသည်။ စတုကင်္ဂုတ္တရပါဠိ၊ စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်အပ်သော ပါဠိတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဣဇေဝ စသောပါဠိတော်၌။ ပဌမော သမဏောတိ၊ ကား။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏(ယညံ)။ ဒုတိယော သမဏောတိ၊ ကား။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမ်ရဟန်းတည်း (ဝါ) ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထေ၊ ထိုစတုကင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌သာလျှင်။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ သောတာပန္နောဟောတီတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သကဒါဂါမိ ဟောတီတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ သဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(ပါဠိတော်အနက်ကား)။ဘိက္ခဝေ၊ ဟိ။ ပဌမောသော။ သမဏော၊ သည်။ ကော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဟိ။ ဣမ၊ ဤငါဘုရား သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တိဏ္ဍိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်၊ သီလဗ္ဗဇာပရာမာသသံယောဇဉ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဘောတာပနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ဟိ။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော။ သမဏော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဟိ။ ဣမ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တိဏ္ဍိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ ရာဂဒေါသမောဟတို့၏။ တနုတ္တော၊ ပါးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဩကာသန္တိ၊ ကား။ တိဋ္ဌမာနဿာတိသဒ္ဓန္တရသန္တိဓာနတော၊ တိဋ္ဌမာနဿ ဟူသော သဒ္ဓန္တရသန္တိဝေန်ကြောင့်။ ကိဉ္စိ ပဒေသံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿာတိ၊ ကား။ ဣမိဿံယေဝ ဣန္ဒသာလဂူဟာယံ၊ ဤနတ်ပင်ရောက်သော လိုက်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌမာနဿ၊ တည်သော(ဝါ) ရပ်သော။ ဒေဝဘူတဿ မေ သတောတိ၊ ကား။ ဒေဝဘာဝေန၊ နတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟုတ္တော၊ ရှိ။ ဘူတဿ၊ ဖြစ်သည်။ သမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ မေတိ ဣဒံ ပဒံ၊ မေ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အနာဒရယောဂေ၊ မရှိသေခြင်းနှင့်ယှဉ်ရာ၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ မေတိပဒံ၊ မေဟူသောပုဒ်သည်။ ကတ္တုတ္ထေ၊ ဤ။ (သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿအစရှိသော စကားကို။ သက္ကပဉ္စတော၊ သက္ကပဉ္စသုတ်မှ။ ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်၍ဆောင်အပ်၏။

ဩကာသပဒိဿနဿာပိ၊ အရပ်ကို ညွှန်ခြင်း၏လည်း။ အသမ္ဘဝေန၊ မဖြစ်သင့်သဖြင့်။ အတ္တန္တရဿ၊ အနက်တစ်ပါး၏ (ဝါ) အနက်အထူးကို။ အဗောနေတော၊ မသိစေတတ်သောကြောင့်။ ပဒပူရဏမတ္တမေဝ၊ ပုဒ်ပြည့်ကာမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတမေဝ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ လောကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော(ဝါ)ရှေး၌ ဖြစ်သောအာလုပ်သည်။ ပဋိညာဉ်ပုဒ်အရာ၌။ (နှာ-၆၂)အာလုပ်နံ၊ အာလုပ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊

၂

ကြောင့်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ မဟာရာဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဒေဝလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။
 အရဟန္တိအာဒယော၊ အရဟံ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ၁ ခု၊ သဒ္ဓါတို့ကို။
 ဝိတ္တာရိတာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဟောနေ၊ ပုဂံကိုယူပြန်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာရဏံ၊ အကယ်ချဲ့ခြင်းသည်။
 သဒ္ဓမ္မဓနေဝ၊ သဒ္ဓါကိုအစိုင်းပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့။
 ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထ၊ သဒ္ဓါအနက်နှစ်ပါးစုံ၌(ဝါ)တွင်။ သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဓါကို
 ယူခြင်းကို(အာစရိယေန၊ သည်။) ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 အပရေဟိပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။
 ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းငါးဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ တထာဂတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 တထာဂတသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဥဒါနဋ္ဌကတဒိသု၊ ဥဒါန်းအဋ္ဌကတအစရှိသည်တို့၌။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတ္တာရိတော၊ ပြီ။ ၈၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အရဟန္တိအာဒယော၊
 အရဟံဤသို့အစရှိကုန်သောသဒ္ဓါတို့ကို။ ဝိလုဒ္ဓိမုဋ္ဌိကာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌိကော၌။
 အပရေဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ အာစရိယေန၊ အရှင်
 ဓမ္မပါလဋ္ဌိကာဆရာသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတ္တာရိတာ၊ ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအဋ္ဌကတဋ္ဌိကာတို့၌။ ဝုတ္တနယေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။
 တေသံ၊ ထိုဒေရဟံစသောသဒ္ဓါတို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။)
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သတ္တနိကာယန္တောဂဓ-
 တာယ၊ သတ္တလောက၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမ ပန၊ ဤအရာ
 ၌ကား။ သတ္တလောကော၊ ကို။ အနိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထော၊ ရှိ။
 တဗ္ဗ၊ လိုသတ္တလောက၌။ အယံ တထာဂတော၊ သည်။ ယသ္မိံ သတ္တနိ-
 ကာယေ ၈၊ အကြင်သတ္တဝါအပေါင်း၌လည်းကောင်း။ ယသ္မိံ ဩကာယေ ၈၊
 အကြင်အရပ်၌လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ တံ၊ ထိုသတ္တနိကာယ
 ဩကာသကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ သတ္တလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေပိစာတိအာဒိ၊ ကို။
 (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၉။ န ဒေဝလောကေ န ဗြဟ္မလောကေတိ
 ဣတ္ထံ၊ ၁၀။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၁၁။ တံ ဝစနံ၊ သည်။
 ပရတော၊ နောက်၌ (ဝါ) မှ။ အာဂမိယတိ၊ လာလင့်။

တဿာပရေနာတိ၊ ကား။ တဿ နိဂမနဿ၊ ထိုဂဇင်္ဂလနိဂုံး၏။ အပရေန၊
 အပြင်ဘက်၌။ တထော၊ ထိုဂဇင်္ဂလနိဂုံးမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထောတိ၊ ကား။ မဟာသေဝလတော၊
 အင်ကြင်းပင်ကြီးမှ။ ဩရတောမဇ္ဈေတိ၊ ကား။ အဗ္ဗန္တရံ၊ ကောင်းသည်။
 မဇ္ဈိမပဒေသော၊ မဇ္ဈိမဒေသအရပ်မည်။ ဧဝံ ပရိဋ္ဌိန္တေတိ၊ ကား။ ပရိဋ္ဌိ-
 မိတ္တဗ္ဗာ၊ သိမာ ဝိယ၊ ငါးပါးသောနယ်နိမိတ်နှင့်ငြိမ်းသော အစိုင်းအခြားကဲ့သို့။
 ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ယထာဝုတ္တနိမိတ္တဟိ၊ အကြင် ၊ ကြင်ဆီအစိုင်း

သော နယ်နိမိတ်တို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ အစုတေယျယော-
 ဇနသတေဟိ၊ ကား။ ပဏ္ဏာသယောဇနေဟိ၊ ယူဇနာငါးဆယ်တို့မှ။ ဥနသိ-
 ယောဇနသတေ၊ ယုတ်သောယူဇနာသုံးရာရှိသော။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ကယံ
 မဇ္ဈိမဇနပဒေါ၊ ဤမဇ္ဈိမဇနပုဒ်သည်။ မဒိဂံသဏ္ဌာနော၊ မုရိုးစည်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။
 သမပရိဝဇ္ဇော၊ အညီအမျှလုံးဝန်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမစတုရသော၊
 အညီအမျှလေးထောင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥဇုကေန၊ အဖြောင့်အား
 ဖြင့်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောအရပ်၌။ အသီတိယောဇနော၊ ယူဇနာရှစ်ဆယ်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကတ္တစိ၊ ဤ။ ယောဇနသတိကော၊ ယူဇနာတစ်ရာ
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ယူဇနာရှစ်ဆယ်
 ယူဇနာတစ်ရာ ရှိသော်လည်း။ သေ သေသောမဇ္ဈိမပဒေသော၊ ဤမဇ္ဈိမဒေသ
 အရပ်သည်။ ကုဋ္ဌိလပရိစ္ဆေဒေန၊ ကောက်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။
 မိနိယမာနော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သည်ရှိသော် (ဝါ) တားအပ်သည်ရှိသော်။
 ပရိယန္တပရိက္ခေပတော၊ အဆုံးအဝန်းအားဖြင့်။ နဝယောဇနသတိကော၊
 ယူဇနာကိုးရိုးရှည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ နဝယောဇနသတေဟိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

အသီတိမဟာထေရတိလ္လဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ယေဘုယျဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊
 ဤ။ (ကသ္မာ၊ နှုကား။) သုနာပရန္တကဿ၊ သုနာပရန္တတိုင်း၌ဖြစ်သော (ဝါ)
 သုနာပရန္တကတိုင်းသားဖြစ်သော။ ပုဏ္ဏတ္တေရဿာပိ၊ ပုဏ္ဏမထေရ်၏လည်း။
 မဟာသဝကေသု၊ တို့၌။ ပရိယာပန္နတ္တာ၊ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ သုနာပရန္တဇနပဒေါ၊ သုနာပရန္တဇနပုဒ်သည်။ ပစ္စန္တ-
 ဝိသယော၊ ပစ္စန္တဇနပုဒ်အရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊
 လျှင်။ စန္ဒနမဏ္ဍလမာဠပဋိဂ္ဂဟဏေ ဘဂဝါ န တတ္ထ အရဏံ ဥပဋ္ဌာပေတိတိ၊
 ဥပဋ္ဌာပေတိဟူ၍ (ဝါ) ဥပဋ္ဌာပေတိဟူသောစကားကို။ မဇ္ဈိမာဂမသံယုတ္တာ-
 ဂမဠကဏသု၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဠကဏသံ သံယုတ္တနိကာယ်အဠကဏသံတို့၌။
 ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (အနက်ကား) စန္ဒနမဏ္ဍလမာဠပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ စန္ဒနမဏ္ဍလမာဠကို
 အလှူခံတော်မူသောနေ၌ (ဝါ) စန္ဒာနုသားဖြင့် အဝန်းပြုအပ်သောပြာသာဒ်
 ကို အလှူခံတော်မူသောနေ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုစန္ဒနမဏ္ဍလမာဠ
 ကျောင်း၌။ အရဏံ၊ အရဏံကို။ န ဥဋ္ဌာပေတိ၊ မတက်စေ။ သာရပ္ပတ္တာတိ၊
 ကား။ ကုလသောဂိဿရိယာဒိဝသေန စ၊ အချိုးစည်းစိမ်၊ အစိုးရခြင်း အစ
 ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သီလသာရာဒိဝသေန စ၊ သီလကည်း
 ဟူသောအနှစ် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သာရပ္ပတ္တာ၊ အနှစ်
 အမြတ်သို့ရောက်ကုန်သော (ဝါ) အနှစ်အမြတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏ
 ဂဟပတိကတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မာယုပေါက္ခရသာတိအာဒိဗြာဟ္မဏာ ဝေ၊ ဗြဟ္မာယု

သုတ္တံ]

ပဏီတရသသမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၈၁

ပုဏ္ဏား ပေါက္ခရသတိပုဏ္ဏား အစရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း။ အနာထပိဏ္ဍိကဒိဂဟပတိကာ စ၊ အနာထပိဏ္ဍိသေဌေး အစရှိကုန်သော သေဌေးတို့သည်လည်းကောင်း။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမပဒေသေ၊ မဇ္ဈိမအရပ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တသ္မိ-
ယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝစနေ၊ ထိုဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသော စကား၌သာလျှင်။ သုဇာတာ-
ယာတိ၊ ကား။ ဧဝံနာမိကာယ၊ ဤသို့ သုဇာတာဟုအမည်ရှိသော။ ပဌမံ၊
ရှေးဦးစွာ။ သရဏဂမနိကာယ၊ သရဏဂုံ၌ဟည်သော (ဝါ) ရကနာသုံးပါးကို
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆန်းကပ်ခြင်းရှိသော။ ယသဗ္ဗေ ရမာတုယာ၊ ယသမထေရ်၏
မယ်တော်သည်။ ပန၊ ပါး။ တေသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဧတေသုပိဋကပေသု၊
ထိုဝိကပ်တို့တွင်လည်း။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသောဝိကပ်ကို။ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊
ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ။ (နာ-၆၃) အာသန္နတရပဋိပတ္တိဒယနဝသေန၊ အထူးသဖြင့်
အလွန်နီးမြတ်သော အကျင့်ကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (အာရမီယေန၊ သည်။)
ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အာသန္နတရပယ၊ အထူးသဖြင့် အလွန်နီးမြတ်
သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၌။ ဌိတောပိ၊ တည်တော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊
ဖြစ်ဆဲဟူ၍။ ငှေ့တိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပါဒေသ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်း၏။
ကေန္တိကတ္တာ၊ မုချမလွဲ အမြဲကေန္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပဋိပတ္တိယာ၊
အကျင့်၏။ မတ္ထကေ၊ အထွတ်အထိပ်၌။ ဌိတော၊ တည်တော်မူခြင်းသည်။
ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဝိကပ်ကို။
ဗုဒ္ဓဘာဝါဝဟပဗ္ဗဇ္ဇေတေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သော ရဟန်းအဖြစ်မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အာသန္နမတ္တပဋိပတ္တိဒယနဝသေန၊ နီးကာမျှ အကျင့်ကို ပြသည်
၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတိယော၊ တတိယဖြစ်သော ဝိကပ်ကို။ ဗုဒ္ဓကရ-
ဓမ္မပါရိပုရိတော၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတ်တံ့ကုန်သော၊ ပါရမီဆယ်ပါး အပြား
သုံးဆယ် တရားတို့ကို ဖြည့်တော်မူသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓဘာဝယ၊ ဘုရား
ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ပဋိပတ္တိဒယနဝသေန၊ အကျင့်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဝုတ္တော၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မဟာသတ္တာနံ၊ ဘုရားလောင်းတို့အား (ဝါ)တို့၏။ အန္တမ-
ဘဝုပပတ္တိတေ၊ အဆုံးဘဝသို့ ရောက်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗောဓိသမ္ဘာရ-
သမ္ဘရဏံ နာမ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏အဆောက်အဦ ဖြစ်
သော ပါရမီဆယ်ပါး စသည်တို့ကို ဖြည့်ဆည်း ပူးတော်မူခြင်းမည်သည်။ န အတ္ထိ၊
မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗုဒ္ဓတ္ထာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ကာလံ၊ အခါကာလ
ကို။ အာဂမယမာနေနေဝ၊ ငုံလင့်တော်မူသဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုဘုရား
ဖြစ်ခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ စတုတ္ထော၊ စတုတ္ထ

ဝိကပ်ကို။ ဗုဒ္ဓဘာဝကရဓမ္မသမာရမ္ပတော၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြတတ်သော ပါရမီ
 ဆယ်ပါး တရားကို ကောင်းစွာ အားထုတ်တော်မူသည်မှ။ ပဋ္ဌာယာရုံ။ ဗောဓိ
 ယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏။ နိယတဘာဝဒဿနေန၊
 မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗောဓိယာ၊ ၏။
 နိယတဘာဝပုတ္တိတော၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။
 ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညဟိ၊ တို့သည်။ ဝတ္တံ၊ ဌာ။
 သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပါဒဿ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်း၏။
 ကေန္တိကတ္တာ၊ မုချမလွဲ အမြဲကေန္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန တံ ပါကဋ္ဌံ
 ကရာမိ၊ အံ့။ နဒိယော၊ မြစ်တို့သည်။ သန္တန္တိ၊ စီးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တန-
 ကိရိယာယ၊ စီးခြင်းကိရိယာ၏။ အဝိဇ္ဇေဒံ၊ မပြတ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။
 ဝတ္တမာနပ္ပယောဂေါ၊ ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊
 ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဝ။ ဥပ္ပါဒတ္ထာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှာ။ ပဋိပဋ္ဌန-
 ကိရိယာယ၊ ကျင့်ခြင်းကိရိယာ၏။ အဝိဇ္ဇေဒံ၊ မပြတ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။
 စတုသုပ္ပါ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိကပ္ပေသု၊ ဝိကပ်တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 နာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတံကိရိယံ၊ ထိုဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသော
 ကိရိယာသည်။ ပဝတ္ထာပရတဝတ္တမာနဝစနံ၊ ပဝတ္ထာပရတဝတ္တမာန်ဝိဘတ်
 အဆုံးရှိသော ကိရိယာသည် (ဝါ) ဖြစ်၍ ကင်းသော ဝတ္တမာန်ဝိဘတ် အဆုံး
 ရှိသော ကိရိယာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါး
 အပြားရှိသော။ ဝတ္တမာနလက္ခဏံ၊ ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်လက္ခဏာကို။ သဒ္ဓသတ္ထေ၊
 ဇာလိနီမည်သော သဒ္ဓါကျမ်း၌။

နိစ္စပဝတ္တိ သမိပေါ ။ပ။ ဝတ္တမာနော စတုဗ္ဗိဓောတိ။ စတုဗ္ဗိဓော-
 ဟူ၍။ (ဝါ) စတုဗ္ဗိဓောဟူသော ဂါထာကို။ ပကသိတံ၊ ပြအပ်၏။

(ဂါထာအနက်ကား) နိစ္စပဝတ္တိ စ၊ နိစ္စပဝတ္တိဝတ္တမာန်လည်းကောင်း (ဝါ)
 အမြဲဖြစ်သော ဝတ္တမာန် လည်းကောင်း။ သမိပေါ စ၊ သမိပဝတ္တမာန် လည်း
 လည်းကောင်း (ဝါ) ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အနီးဖြစ်သော ဝတ္တမာန်လည်းကောင်း။
 ပဝတ္ထာပရတော စ၊ ပဝတ္ထာပရတဝတ္တမာန် လည်းကောင်း(ဝါ) ဖြစ်၍ ပျက်
 သော ဝတ္တမာန် လည်းကောင်း။ ပဝတ္ထာပရတော စ၊ ပဝတ္ထာပရတဝတ္တမာန်
 လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဖြစ်၍ ကင်းသော ဝတ္တမာန် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝတ္တမာနော၊ ဝတ္တမာန်သည်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါး အပြား ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းပြယုဂ်ကို အောက်ပါ သဒ္ဓတ္ထဇာလိနီပါဌ်အတိုင်းမှတ်အပ်၏။

ကုမာရိကာ ကိဠန္တီ စ၊ အာဂစ္ဆာမိ ကဒါ ဂတော။ တုမသိ
တိ စ ဂစ္ဆာဟိ၊ ဂမိဿတိ ကဒါတိ စ။ န ခါဒတိ စာယံ မိသံ၊
ဣဟ တိဠန္တီ နိန္ဒဂါ။ ပဗ္ဗတာ ဣဓ တိဠန္တီ၊ ဣဒံ တေသံနိဒဿနံ။

(အနက်ကား) ကုမာရိကာ၊ သတို့သမီးတို့သည်။ ဣဓ ဣမသ္မိံ
ဌာနေဤအရပ်၌။ ကိဠန္တီ၊ ကစားမြူးတူးကုန်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့သော
ဥဒါဟရုဏ်သည် လည်းကောင်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာဂစ္ဆာမိ၊ လာ၏။
ဟံ၊ သင်သည်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဂတော၊ သွားသည်။ အသိ၊
ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့သော ဥဒါဟရုဏ်သည် လည်းကောင်း။ တံ၊
သည်။ ဂစ္ဆာဟိ၊ သွားလော။ ဟံ၊ သည်။ ကဒါ၊ ၌။ ဂမိဿတိ၊
သွားလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့သော ဥဒါဟရုဏ်သည် လည်း
ကောင်း။ အယံ၊ ဤသူသည်။ မိသံ၊ အသားကို။ န ခါဒတိ၊ မခဲစား။
ဣဟ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ နိန္ဒဂါ၊ မြစ်ငယ်တို့သည်။ တိဠန္တီ၊ အမြဲတည်
ကုန်၏။ ပဗ္ဗတာ၊ တောင်တို့သည်။ ဣဓ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ တိဠန္တီ၊
အမြဲတည်ကုန်၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤဥဒါရုဏ်သည် လည်းကောင်း။ တေသံ၊
လေးပါးကုန်သော ဝတ္ထုမာန်ငှို၏။ နိဒဿနံ၊ ဥဒါဟရုဏ်တည်း။
ဤဥဒါဟရုဏ်တို့ကို ပဋိလောမ အစဉ်အားဖြင့် ယူအပ်၏။ အနု-
လောမ အစဉ်အားဖြင့် မယူအပ်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း သဒ္ဓတ္ထဇာလိနီ
ဋီကာ၌ ဣဒံ ဥဒါဟရုဏံ ပဋိလောမက္ကမေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ န အနု-
လောမက္ကမေန-ဟု မိန့်၏။)

န ခါဒတိစာယံမိသံ၊ ဣဟတိဠန္တီနိန္ဒဂါ။ ပဗ္ဗတာဣဓတိဠန္တီ-
ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်သည် အမြဲဖြစ်သောကြောင့် နိစ္စပဝတ္တိဝတ္တမာန်၏
ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

တံ ဂစ္ဆာဟိ၊ ဂမိဿတိ ကဒါ- ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်သည်
ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၏ အနီး၌ ဖြစ်သောကြောင့် သမိပဝတ္တမာန်၏
ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

အဟံ အာဂစ္ဆာမိ၊ ကဒါ ဂတော တုမသိ-
ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်သည်။ သွားခြင်းကိရိယာ ဖြစ်၍ ပျက်
သောကြောင့် ပဝတ္တုပရတဝတ္တမာန်၏ ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

ကုမာရိကာကီဠန္တိ-ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်သည် ကစားမြူးတူးပြီး၍
ထိုအရပ်မှ ကင်းသောကြောင့် ပဝတ္ထာပရတဝတ္ထမာန်၏ ဥဒါဟရုဏ်
တည်း။ ဤသို့ ပဋိလောမအစဉ်အားဖြင့် ယူအပ်၏။

ပန၊ ဝါဒထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။
(ဣဒ္ဓိဝိဓညဏာဒိနိ-၌ သာမိသမ္ပန်စပ်) သာဝကနံ၊ တပည့်သားသာဝကတို့၏။
ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏာဒိနိ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏ်အစရှိသည်တို့
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ပဋိပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏာဒိနိ၊
တို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား(ဝါ) အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။
ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား (လိုက်)။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့်။ သဟေဝ၊ တကွ
သာလျှင်။ သကလောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗညုတညဏာဒိဂုဏာနာ သိ၊
သဗ္ဗညုတညဏ်အစရှိသောဂုဏ်တော်အစသည်။ အာဂတော နာမ၊ ရောက်လာ
သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ နိပ္ပတ္တ-
သဗ္ဗကိစ္စတ္တာ၊ ပြီးပြီးသော အလုံးစုံသော ကိစ္စရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အရဟတ္တဖလက္ခဏေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ဥပ္ပန္နောနာမ၊ ဖြစ်ပြီးမည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေဂုံတ္တရဝဏ္ဏနာယံ၊ ကေဂုံတ္တရအဋ္ဌကထာ၌။
မဟာဗုဒ္ဓသောသာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ နိပ္ပတ္တ-
သဗ္ဗကိစ္စတ္တေ၊ ပြီးပြီးသော အလုံးစုံသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အသတိ-
မရှိသည်ရှိသော်။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်း
ငှာ (ဝါ) ကို။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။ (သတိ နိပ္ပတ္တသဗ္ဗကိစ္စတ္တေ တာဝတာ
ဥပ္ပန္နောတိ ဝတ္တုမရဟတိ-ဟူသော အနွယ်ကို ပြန်၍ယူ။) သဗ္ဗပဌမံ ဥပ္ပန္နဘာဝန္တိ၊
ကား။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဝိကပ္ပေသု၊ အတ္ထဝိကပ်တို့၌။ သဗ္ဗပဌမံ၊
အလုံးစုံသောသူတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ တထာဂတော သုဇာတာယ ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
နာမာတိ၊ နာမဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ တထာဂဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
ဥပ္ပန္နဘာဝခါတံ၊ ဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထိတာဝံ၊
ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ တဒေဝ တံ ဝေ၊ ထိုရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊
ရည်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊ ဘုရားဖြစ်
ခြင်းငှာ။ အာသန္နတရပဋိပတ္တိယံ၊ အလွန်နီးမြတ်သောအကျင့်၌။ ဌိတဿေဝ။
တည်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏သာလျှင် (ဝါ)ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊
အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယမေဝ အတ္ထော၊
ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ မုချတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ပတ္တဗ္ဗော၊
ဆိုအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တထာဂတော။ပ။ အတ္ထောတိ၊ အတ္ထောဟူ၍။
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

စ၊ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုသည်
ရှိသော်။ အတိတကာလဝသေန၊ အတိတကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကောစိ၊ တစ်စုံ
တစ်ယောက်သောသူသည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဏေယျ၊ ယူရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တန္နိ-
ဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုအယူကိုနှစ်စေခြင်းငှာ။ ဥပ္ပန္နော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ
သစ္စံ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာတိ အာဒိယု ဝိယ၊ ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာဤသို့ အစရှိကုန်သော
ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နကာလိကော၊
ပစ္စုပ္ပန်ကာလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ စောဒေသဦးအံ့။ အရဟတ္တ-
ဖလသမဂ္ဂိသင်္ခါတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပ္ပန္နော-
ယေဝ၊ ဖြစ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
ပဝေဒနဒေသနာဒီနိ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဒေသနာအစရှိသည်တို့ကို။
သာဓေတိနန္၊ ပြီးစေသည်မ ဘုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ပြီးစေ သည်ဖြစ်ပါလျက်။
☸ (၅၁-၆၄) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။
အရဟတ္တမဂ္ဂပရိပောသာနော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ အဆုံးရှိသော။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော-
ယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသာလျှင်ဖြစ်သော။ တထာဂတော၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလို့ရှိ
အပ်သနည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော တထာဂတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။
ပဝေဒနဒေသနာဒီနိ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဒေသနာအစရှိသည်တို့ကို။
န သာဓေတိ၊ မပြီးစေ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) မရပါယာသဘောဇနတော၊
ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော နို့သဏာဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ဟော်မူသည်မှ။
ယာဝအရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂတိုင်အောင်သော ကာလသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။
တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်သောကာလပတ်လုံး။ တေသံ ကိစ္စာနံ၊ ထိုတရားဟော
တော်မူခြင်း စသော ကိစ္စတို့ကို။ အသာဓနတော၊ မပြီးစေသောကြောင့်တည်း။
ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ (စောဒနာ၊ တည်း။) ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
ဝေ၊ ဤသို့စောဒကဆရာဆိုတိုင်း။ န ဒဠဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)
ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှာ။ အာသန္နတရပရိပတ္တိယံ၊ အလွန်နီးမြတ်သော
အကျင့်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ (တထာ-
ဂတဿ၊ ကို။ ထည့်) ဂဟဏေနေဝ၊ ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အရဟတ္တဖလသမဂ္ဂိ-
သင်္ခါတဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပ္ပန္နဿာပိ၊ ဖြစ်ပြီး
ခြင်းကိုလည်း။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။
ကာရဏဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ မဂ်တည်းယူသော အကြောင်းကို ယူသဖြင့်သာလျှင်။
ဖလမ္ပိ၊ ဖိုလ်ဟူသောအကျိုးကိုလည်း။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)
တဒဝိနာဘာဝိတ္တာ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်မကင်းမဲ့၍ ပွားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝေဒနဒေသနာဒီသကေဿ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်သော
ဒေသနာအစရှိသည်ကို ပြီးစေတတ်သော။ အရဟတ္တဖလသမဂ္ဂိနောပိ၊ အရဟတ္တ
ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော။ တထာဂတဿ၊ ၏ (ဝါ) ကို။ ဂဟေ-

တဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသော။
ဣဒံ ငစနံ၊ ကံ။ နေယျတ္တံ၊ နေယျတ္တ-ဟူ၍။ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတာဟိ တဘော ဝေ၊ ကြောင့်လျှင်။ အဂ္ဂိတ္ထရဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပ္ပန္နောတိ ပဒါနံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပ္ပန္နော ဟူသော
ပုဒ်တို့၏။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာလေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထဝိဘဇနေ၊ အနက်ကို
ဝေဖန်ရာ၌။ “ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ ။ပ။ ဥပ္ပန္နောနာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
(အနက်ကား) ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ၊ ဒီပင်္ကရမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်း၌။
လဒ္ဓဗျာကရဏတော၊ ဗျာဒိတ်ဘကားကို ရသည်မှ။ ယာဝ အနာဂါမိဖလော၊
အနာဂါမိဖိုလ်တိုင်အောင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော နာမ၊ ဖြစ်လတ္တံ့မည်၏။ ပန၊
သို့မှတစ်ပါး။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခန္ဓော၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ ဖြစ်ဆဲ
မည်၏။ အရဟတ္တဖလက္ခန္ဓော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ဥပ္ပန္နော နာမ၊ ဖြစ်ပြီး
မည်၏ (ဤကားအနက်)။ အယံ၊ ဤဆုံအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။
အာစရိယဓမ္မပါ၊ ဧတ္ထရဿ၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မပါလမထေရ်၏။ မတိ၊ အယူ
တည်း။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂိတ္ထရဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ကေပုဂ္ဂလော
ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုတ္တပဒဝဏ္ဏနာယံ၊ ကေပုဂ္ဂလော
။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသော သုတ်ပုဒ်၏အဖွင့်၌။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။
အရဟတ္တဖလက္ခန္ဓံ ယေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ခဏကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ
ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသောပုဒ်၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဣဓာပိ၊ ဤသာမညဖလသုတ်၌လည်း။ အရဟတ္တဖလက္ခန္ဓာမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
သန္ဓာယ၊ ဌံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကံ။ သဗ္ဗပဌမံ
ဥပ္ပန္နဘာဝံ သန္ဓာယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊
၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နော ဟောတိတိ အယဉ္ဇေတ္ထ၊ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ သဗ္ဗပဌမံဥပ္ပန္န-
ဘာဝန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗဝေနေယျာနံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဝေနေယျတို့၏။
ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အရဟတ္တဖလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဘာဝံ၊ ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကံ။ (ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်ပြီးအံ့။ ဥပ္ပန္နော
ဟောတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တဖလက္ခန္ဓာဝသေန၊ ဖြင့်။ အတိတကာလံ၊
ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမေဝ၊ စ၊ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်လည်း။
အဂ္ဂိတ္ထရဋ္ဌိကာကာရေန၊ အဂ္ဂိတ္ထရဋ္ဌိကာကိုပြုသော။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေ-
ရေန၊ ဆရာဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်
၏။ ဣတိ ပရိသမာပနံ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

သော ဘဂဝါတိ၊ ကား။ ယော သော တဏှာဂတော အရဟန္တိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ ပဏိတ္တိတဂုံဏော၊ ကြားအပ်သော ဂုဏ်တော်ရှိတော်မူသော (ဝါ)
 ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်တော်ရှိတော်မူသော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သောလောကကို။ ဣမသဒ္ဓေန၊
 ဖြင့်။ နိဒဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား) ဝုစ္စမာနဿ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော
 လောကကို။ ပရာမသနတော၊ သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါ-
 ယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာဇနဿ၊ လူအပေါင်း
 ၏ (ဝါ) များသောလူ၏။ သမ္မုခမတ္တံ၊ မျက်မှောက်မျက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
 ဣမံ လောကန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ အကခေါ၊ စင်စစ်သော်
 ကား။ သဒေဝကန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော လောကကို။
 အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ သိမ်းယူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
 ဣမံ လောကန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (လိုက်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့လည်၍သတ်) သဟ ဒေဝေဟိ သဒေဝကန္တိ အာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ ယထာဝါကံ၊ ငါကျအားလျော်စွာ။ ပဒနိဗ္ဗစနံ၊ သဒေဝကံ ဟူသောပုဒ်
 ၏ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယတာပဒံ၊ နိဗ္ဗန္တပုဒ် အားလျော်စွာ။
 သဒေဝကောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမေ (သမာသာ)
 ဤသမာသ်တို့သည်။ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏဗာဟိရတ္ထသမာသာ၊ တဂ္ဂုဏသံဝိညာ-
 ဏဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်တို့တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသဒေဝကံ
 ဟူသောပုဒ်၌။ အဝယဝေန၊ လောကအစိတ်အားဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။
 ဝိဂ္ဂဟော၊ ဝိဂြိုဟ်တည်း။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းဖြစ်သော။ ဝိဂ္ဂဟော၊
 သည်။ သမာသတ္ထော၊ သမာသ်အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

☞(နာ-၆၅) (ကသ္မာ၊ ကား။) လောကာဝယဝေန၊ လောကအစိတ်အား
 ဖြင့်။ ကတဝိဂ္ဂဟေန၊ ပြုအပ်သောဝိဂ္ဂဟဖြင့်။ လောကသမုဒါယဿ၊ လောက
 အပေါင်းကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမဝါယ ဇောတကသဟသဒ္ဓယောဂေ၊ သမဝါယအနက်
 ကို ထွန်းပြတတ်သော သဟသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အယမေဝ
 သမာသော၊ ဤတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ကို။ ဝိညာယတိ၊
 သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဒေဝေဟိတိ၊ ကား။ ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝေဟိ၊
 ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ငါးထပ်၌ နေကုန်သော နတ်တို့နှင့်။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။
 အရူပါဝစရဒေဝေဟိ၊ အရူပါဝစရနတ်ဗြဟ္မာတို့နှင့်။ ဗြဟ္မာနာတိ၊ ကား။ ရူပါ-
 ဝစရာရူပါဝစရဗြဟ္မာနာ၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဗြဟ္မာနှင့်။ ဝါ၊ ကား။ ရူပါ-
 ဝစရဗြဟ္မာနာ ဝေ၊ ရူပါဝစရဗြဟ္မာနှင့်သာလျှင်။ ဗဟုဂတ္ထုကာဒိနံ၊ ဗဟု-
 ကတ္ထုက အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ သိဒ္ဓိ ဣဝ၊ ပြီးခြင်းကဲ့သို့။ နေသံ၊ ထိုသဒေ-

ဝကံ စဒ ဟာပုဒ်တို့၏။ သိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပဇာ-
တက္ကာဘိ၊ ကား၊ ယဘာသကံ၊ မိမိ၌စွာအားလျော်စွာ။ ကမ္မကိလေလေဟိ၊
ကံကိလေသာတို့သည်။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တကတ္တာ၊ ဖြစ်စေ
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဧဝံ (ဣဒိနာ ဝုတ္တနယေန)၊ ဖြင့်။ ဝစနတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။
ဒဿေတွာ၊ ရှိ။ ဝစနိယတ္ထတော၊ ဝစနိယတ္ထအားဖြင့် (ဝါ) သဒ္ဓါသည်
ဟောအပ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဒဿေဘုံ၊ ဝှိ။ တတ္ထသတိဗောဒိ၊ ကို။
(အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကာမာဝစရ
နတ်ပြည်ငါးထပ်ကို ယူခြင်းကို။ ပါရိသေသညယေန၊ အကြွင်းကိုယူသော ပါရိ
သေသနည်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဣတရေသံ၊ ဤကာမာ
ဝစရ နတ်ပြည်ငါးထပ်မှ တစ်ပါးကုန်သော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိ နတ်ပြည်
ဗြဟ္မာပြည်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ ပဒန္တရေဟိ၊ သမာရကံ သြာဟကံ ဟူသော
ပုဒ်တစ်ပါး ပုဒ်အထူးတို့ဖြင့်။ ဝိသု၊ သသိ။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ခြောက်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်
သော ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ကို ယူခြင်းကို။ ပစ္စာသတ္တိညယေန၊ ပစ္စာသတ္တိ
နည်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆဋ္ဌကာမာဝစရနတ်ပြည်
၌ (ဝါ) ထိုပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိပြည်၌။ မာဇော၊ မာရ်နတ်သားသည် (ဝါ)
မာရ်မင်း ပည့်။ ဇာတော စ၊ ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တန္နိဝါသိ စ၊
ထိုပရနိမ္မိတဝသတ္တိနတ်ပြည်၌ နေလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်
ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ ဒေသော မာရော၊ သည်။ ဒါမရိကရာဇ-
ပုတ္တောဝိယ၊ ဒါမရိကမင်း၏ သားကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ ထိုပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိနတ်ပြည်
၌။ ဝသိတတ္တာ၊ နေသည်အံ့။ ဖြစ်ကြောင့်။ ပါကဇ္ဇော၊ ဟင်ရှားသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညေသု၊ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဝသဝတ္ထိ-
မဟာရာဇေသု၊ အလိုသို့လိုက်စေတတ်ကုန်သော နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ သန္တေ-
သုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ပါ နဇ္ဈတရေန၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသော။
တေနော၊ ထိုမာရ်နတ်သားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။
(သမာရကန္တံ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ထည့်) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယဉ္ဇ နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်း ကိုလည်း။ မဇ္ဈိမာဂမ-
ဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပကာသိတောဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။
တ္ထေ၊ ပျော်သမာရကံ ဟူသောပုဒ်၌။ (သမာနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။) မာရဂ္ဂဟဏေန၊
ဖြင့်။ တံ သမ္ပန္နိနော၊ ထိုမာရ်နတ်သားနှင့် စပ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဒေဝါပိ၊
နတ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား) ဩကာသလော-
ကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ကံ၊ သတ္တလောကဿ၊ ၏။ (ဝါ) ကို။ ဂဟဏတော၊

သုတ္တံ]

ပဏ္ဍိတတရသမညဗလဝဏ္ဏနာ

၁၈၉

ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မာရသဒ္ဓါဖြင့် ထိုမာရ်နတ်သားနှင့် စပ်ကုန်သော နတ်တို့ကို ယူသည်ရှိသော်။ ဝသဝတ္ထိသတ္တ-
လောကဿ၊ ဝသဝတ္ထိနတ်ပြည်၌နေသော သတ္တလောကကို။ အနဝသေသ-
ပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းအကျန်ရှိ မှမ်းကျုံးယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။
ဗြဟ္မကာယိကာဒိဗြဟ္မဂ္ဂဟဏမ္ပိ၊ ပဌမဈာန်ဘုံ အစရှိသော ဗြဟ္မဘုံတို့ကို ယူခြင်း
ကိုလည်း။ ပစ္စာသတ္တိညယေန၊ ပစ္စာသတ္တိနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခေါ်။

ပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တသမဏဗြဟ္မဂ္ဂဟဏန္တိတ္ထေ၊ ။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊
ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ခေါ်။ ပစ္စတ္တိကာ ဧဝံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
ကို အလိုရှိကုန်သော ရန်သူတို့သည်သာလျှင်။ ပစ္စာမိတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။
တေယေဝ၊ ထိုပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တတို့သည်သာလျှင်။ သဇ္ဇေဗြဟ္မဏာ၊ ရဟန်း
ပုဏ္ဏားတို့တည်း။ ပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တသမဏဗြဟ္မဂ္ဂဟဏာ၊ ပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တတို့
သည်သာလျှင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့။ [နိပဉ္စပုဒ်ထည့်၍ ယောနာ]။ တေသံ၊
ထိုပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ တထာ၊
ပစ္စာမိတ္တပစ္စာမိတ္တ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကိုယူခြင်း။ တေန သဒ္ဓေန၊ ထိုပစ္စတ္တိက-
ပစ္စာမိတ္တသမဏဗြဟ္မဂ္ဂဟဏသဒ္ဓါဖြင့်။ ဗာဟိရကသမဏဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ၊
ဘုရားသာသနာတော်မှအပ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို ယူခြင်းကို။
ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ၊ (ဝါ) ဝုတ္တံဒသိတံ၊ ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ၊
ထိုပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တသမဏ ဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ ယူသောသဒ္ဓါသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊
ညွှန်ပြကာမျှသည် (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှသည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ (ကသ္မာ၊
ဟူမကား။) အပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တာနမ္ပိ၊ ရန်သူမဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဣဒံနာ၊ ဤသဿမဏဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဟ-
ဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်တည်း။ သမိတပါပဗာဟိတပါပသမဏဗြဟ္မဂ္ဂဟ-
ဏန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ [ပနသဒ္ဓါပက္ခန္တရဇောတက] သာသနိကသမဏ-
ဗြဟ္မဏာနံ၊ ဘုရားသာသနာတော်၌ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။
ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ခေါ်။ သဒ္ဓေကန္တိအာဒိဝိသေ သနာနံ၊ သဒ္ဓေကံ
ဤသို့ အစရှိကုန်သော ဝိသေ သနပုဒ်တို့၏။ ဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
သတ္တဝိသယောပိ၊ သတ္တဝါလျှင် အရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ လောက သဒ္ဓေါ၊
ကို။ ကာမဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏ရှင်။ (ကသ္မာ၊ ကား) တေသံ၊ ထိုသဒ္ဓေကံ
အစရှိသော ဝိသေ သနပုဒ်တို့၏။ ဝ မဝါယတ္ထဝသေန၊ သမင် ယအနက်၏
အစွမ်းဖြင့်။ တုလျယောဂဝိသယတ္တာ၊ လောက သဒ္ဓါနှင့်ဝှသော ယုဉ်ခြင်းလျှင်
အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်သံအပ်သော်
လည်း။ သလောမကော သပက္ခကောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိဇ္ဇမနတ္ထဝသေန၊
ထင်ရှားရှ်သော အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ အတုလျယောဂဝိသယေဝံ၊ တူသော

သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်း မရှိသည့်လည်း။ အယံ သမာသော၊ ဤတဂ္ဂုဏသံဝိညာဏံ၊
 ဗဟုပ္ပဟိသမာဓိကို။ လဗ္ဘတိ၊ အာပ်၏ (ဝါ) သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျတိ-
 စာရဒဿနတော၊ လျဉ်းပါးဖွယ်ကို မြင်လေကြောင်း။ အဗျတိစာရေန၊
 ဗျတိစာရ မရှိသောအားဖြင့် (ဝါ) လျဉ်းပါးဖွယ် မရှိသောအားဖြင့်။ အတ္ထ-
 ဉပကံ၊ အနက်ကို သိစေတတ်သော။ ပဇာဂဟဏံ၊ ပဇာသဒ္ဓါကို။ ဂတိ၊
 ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ ပဇာဝစနေန သတ္တလောကဂ္ဂဟ-
 ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဗျတိရိုက်ကို ဆိုဦးအံ့။ လောကသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သတ္တလောကဿ၊
 ၏။ (ဝါ) ကို။ အဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။
 န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တိဟိ ပဒေဟိ သြကာသလောကေန
 သဒ္ဓိံ သတ္တလောကောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ သဒေ-
 ဝကောဒိဝစနေန၊ သဒေဝက အစရှိသော သဒ္ဓါဖြင့်။ ဥပပတ္တိဒေဝါနံ၊
 ဥပပတ္တိနတ်တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ စ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း
 ကောင်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏံ စနေန၊ ဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့
 ကို။ ဂဟိတတ္တာ စ၊ လည်းကောင်း။ သဒေဝ ။ပ။ မနုဿဂ္ဂဟဏန္တိ၊ သဒေဝ
 ။ပ။ မနုဿဂ္ဂဟဏံဟူသောစကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တတ္ထ တသ္မိံ စနေ။ ထိုသဒေဝ ။ပ။ မနုဿဂ္ဂဟဏံဟူသောစကား၌။ ရာဇာ-
 ဇနော၊ မင်းတို့သည်။ သမ္မုတိဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏။ (နှာ-၆၆) အဝသေသ-
 မနုဿဂ္ဂဟဏန္တိ၊ ကား။ သမ္မုတိဒေဝေဟိ စ၊ မင်းတည်းဟူသောသမ္မုတိနတ်
 တို့မှလည်းလည်းကောင်း။ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ စ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့မှလည်း
 ကောင်း။ အဝသိဋ္ဌမနုဿေန၊ ကြွင်းသောလူတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိ-
 တဉ္စ၊ ၏။ ဧတ္တာဟိ၊ ကား။ ဧတေသု ပဒေသု၊ ဤသဒေဝကံ စသောပုဒ်တို့
 တွင်။ တိဟိ ပဒေဟိတိ၊ ကား။ သဒေဝကသမာရကသဗြဟ္မကပဒေဟိ၊ သဒေ-
 ဝကသမာရကသဗြဟ္မကပုဒ်တို့ဖြင့်။ တိဟိတိ၊ ကား။ သဿမဏဗြာဟ္မဏံသဒေဝ-
 မနုဿပဒေဟိ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏံသဒေဝမနုဿပုဒ်တို့ဖြင့်။ သမာသပဒေတ္ထေသု၊
 သမာသ်ပုဒ်၏အနက်တို့၌။ သတ္တလောကဿပိ၊ သတ္တလောကကိုလည်း။ ဝုတ္တန-
 ယေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သြကာသလောကေန သဒ္ဓိံ သတ္တလော-
 ကောတိ၊ လောကဟူသောစကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

အပရော နယောတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပရမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။
 ဝစနိယတ္ထံ၊ သဒ္ဓါသည်ဟောအပ်သောအနက်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အရူပိနောပိ၊
 အရူပလည်းဖြစ်ကုန်သော(ဝါ)အရူပဘုံ၌နေသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အရူပေ
 အရူပဘဝေ ဝသန္တိဟိ အရူပိနော- ဟုဝစနတ္ထပြု။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊

သုတ္တံ]

ပဏိတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၉၁

၏။ အာနေဉ္စဝိဟာရေန၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသောနေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟာရန္တော၊ နေကုန်လျှော်။ ဒိဗ္ဗန္တိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိဣဒံ နိဗ္ဗစနံ၊ ဤသို့သောဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒေဝကဂ္ဂဟဏေန အရူပါဝစရလောကော ဂဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်) အာဟ၊ ၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဒ၊ ဂဝါ၊ သည်။ ဗြဟ္မဇာလာဒီသု၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်အစရှိသည်တို့၌၊ အာကာသနဉ္စာယတနပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတန္တိအာဒိ၊ ကံ။ အာဟ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗ ရူပါဝစရတူတော၊ အရူပါဝစရဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဩကာသလောကော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တလောကော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊ ယူဒ၊ ပံ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဆကာမာဝစရဒေဝလောကော ရူပီ ဗြဟ္မလောကောတိတ္ထောပံ၊ ၌လည်း။ ဩကာသလောကော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တလောကော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊ ၏။ (ဤသို့လိုက်၍ယောဇနာ) ဆကာမာဝစရဒေဝလောကဿ၊ ခြောက်ထပ်သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်လောက၏။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ မာရဝသေ။ မာရ်မင်း၏အလို၌။ ပဝတ္တနတော၊ ငြိမ်ခြင်းကြောင့်။ သမာရဂ္ဂဟဏေန ဆကာမာဝစရဒေဝလောကောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင်သင့်မြတ်စွာ။ သောမာရော၊ ထိုမာရ်မင်းသည်။ တဿ၊ ထိုခြောက်ထပ်သောကာမာဝစရ နတ်ပြည်လောက၏။ ဒါမရိကဿ ဝိယ၊ ဒါမရိကခိုးသူမင်းကဲ့သို့။ ဝေပဝတ္တနောကာသော၊ အလို၌ဖြစ်သောအခွင့်အာဏာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရူပီ ဗြဟ္မလောကော၊ ရူပဝစရဗြဟ္မပြည်လောကကို။ ပါရိသေသဉ္စယေန၊ ပါရိသေသနည်းဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အရူပီ ဗြဟ္မလောကဿ၊ အရူပါဝစရဗြဟ္မပြည်လောကကို။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စတုပရိသဝသေ နာတိ၊ ကား၊ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏ၊ ဂဟပတိသမဏ၊ စတုမဟာရာဇိကတာဝတိံ သမာရဗြဟ္မသင်္ခါတာသု၊ မင်းပုဏ္ဏား သူကြွယ်ရဟန်း စတုမဟာရာဇ်နတ်တာဝတိံ သာနတ်မာရ်မင်း ဗြဟ္မာဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပရိသသု၊ ပရိသတ်တို့တွင်။ ခတ္တိယာဒိစတုပရိသဝသေနေဝ၊ မင်းအစရှိကုန်သော လေးပါးကုန်သောပရိသတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တဒညာသံ၊ ထိုမင်းအစရှိသောပရိသတ်မှတစ်ပါးကုန်သော စတုမဟာရာဇ်နတ်အစရှိကုန်သော ပရိသတ်တို့ကို။ သဒေဝကာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ သဒေဝကအစရှိသောအခွါဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤအရာ၌(ဝါ)ဤ

ရှစ်ပါးသောပရိသတ်တို့တွင်။ ကထိကေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ စတုပရိသဝ-
 သေန၊ လေးပါးသောပရိသတ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ မနုဿလောကော။ လူ့ပြည်
 လောကကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆော၊
 တည်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိန္ဒ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမဏပရိသာ စ၊ ရဟန်းပရိသတ်
 ကိုလည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏပရိသာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊ ၏။
 သဒေဝမနုဿန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ခတ္တိပပရိသာ စ၊ မင်းပရိသတ်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ ဂဟပတိပရိသာ စ၊ သူကြွပ်ပရိသတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊
 ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။ ပန၊ ပါး။ ပဇန္တိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ ဣမာယေဝ စတသော ပရိသာ၊ ဤလေးပါးကုန်သောပရိသတ်တို့ကို
 သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ ယုတ္တံ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ စတုပရိသသင်္ခါတံ၊
 လေးပါးသောပရိသတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပဇံ၊ သတ္တဝါကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမ၊
 ဤပဇံဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)

အညထာ၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်
 သောအနက်ကို။ သမ္ပုတိဒေဝဟိ ဝါ သဟမနုဿလောကောတိ၊ ဟူ၍။
 (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ကထိကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။
 ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိန္ဒ
 ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဂဟိတော၊ ကုန်၏။
 သဒေဝမနုဿန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပုတိဒေဝသင်္ခါတော၊ သမ္ပုတိနတ်ဟုဆိုအပ်
 ကုန်သော။ ခတ္တိယာ စ၊ မင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟပတိ စ၊ သူကြွယ်တို့ကို
 လည်းကောင်း။ သုဒ္ဓသင်္ခါတာ၊ သူဆင်းရဲဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အဝသေသမနု-
 ယာ စ၊ ကြွင်းသောလူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်မှ။
 အညေသံ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ မနုဿသတ္တာနံ၊ လူဖြစ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့၏။
 အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဇန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ စတုပရိ-
 သကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဧတေယေဝ
 မနုဿသတ္တာ၊ ဤလူဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏။ စတုကုလပုဒေဒံ၊ အမျိုးလေးပါးအပြားရှိသော။ ပဇံ၊ ကို။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဣမ၊ ဤပဇံဟူသောပုဒ်၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)
 ဧဝံ ဣမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိကပ္ပဒ္ဓယေပိ၊ ဝိကပ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။
 ပဇာဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ စတုပရိသာဒိပသေန၊ လေးပါးကုန်သောပရိသတ်အစရှိ
 သည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ မနုဿာနညေဝ၊ လူတို့ကိုသာလျှင်။ (နှာ-၆၇) ဂဟိ-
 တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဝသေသ သတ္တေပိ၊ လူမှကြွင်းသောသတ္တဝါ
 တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ အဝသေသသဗ္ဗ-

၉

သုတ္တံ] ပဏိတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ ၁၉၉

သတ္တလောကောဝါတိ၊ ဟူ၍(ဝါ)လောကောဝါ ဟူသောစကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

တ္ထောပိ၊ ဤအဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကောဝါ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ စတုပရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတေန၊ သော။ မနုဿလောကေန၊ မနုဿဟူသော သတ္တလောကနှင့်။ သဟ၊ တက္က။ အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော၊ ကြွင်းသော အလုံးစုံသော သတ္တလောကကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္မုတိဒေဝေဟိ၊ မင်းတည်း ဟူသော သမ္မုတိနတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တက္က။ အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နာဂဂရုဠာဒိဝသေန စ၊ နဂါးဂဠုန်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုပရိသသဟိတော၊ လေးပါးသော ပရိသတ်နှင့် တကွ ဖြစ်သော။ အဝသေသသုဒ္ဓနာဂသုပဏ္ဏနေရယိကာဒိသတ္တလောကော၊ ကြွင်းသော သုဆင်းရဲ၊ နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ငရဲသူ အစရှိသော သတ္တလောကကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စတုကုလပ္ပတေဒမနုဿသဟိတော၊ အမျိုးလေးပါး အပြားရှိသော လူနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ အဝသေသနာဂသုပဏ္ဏနေရယိကာဒိသတ္တလောကော၊ ကြွင်းသော နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ငရဲသူ အစရှိသော သတ္တလောကကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တ္ထောဝတာ တ္ထောဝန္တေန စ ဝစနတ္ထက္ကမေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ဘာဂသော၊ အဖို့အစုအားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေန တေန ငိသေသေန၊ ထိုထိုသို့သော အထူးအားဖြင့်။ အဘာဂသော၊ အဖို့အစုမှ ကင်းသောအားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယောဇနံ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ အပိ စေတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထတသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုအပိုစေတ္ထ စသောစကား၌။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ ဥက္ကသဂတိပရိစ္ဆေဒတော၊ လွန်ကဲသောဂတိအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ တဗ္ဗိဇာနနေန၊ ထိုလွန်ကဲသောဂတိကို သိသောအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဌမနယေန၊ ပဌမနည်းဖြင့်။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဂတိသု၊ ဂတိတို့သွင်။ ဒေဝဂတိပရိယာပနာဝ၊ ဒေဝဂတိ၌အကျိုးဝင်သော သတ္တဝါတို့သည်သာလျှင်။ (သေဋ္ဌာ၌တုလျ လိဂ်တံစပ်)။ ပဉ္စကာမဂုဏသမဂ္ဂိတာယ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒီဃာယုကတာယ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒိဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဝိသေ-

သေဟိ၊ အထူးတို့ဖြင့်။ သေဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုတိယနယေန၊
 ဖြင့်။ အရူပိနော၊ အရူပဗြဟ္မာတို့သည်။ ဒုရသမုက္ခ၊ ခွဲတက်လေသဒ္ဓကတဘယ၊
 ဝေးစွာခွာအပ်ပြီးသော ကံလေသာဟူသော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
 လည်းကောင်း။ သန္တပဏိတအာနုညဝိဟာယေမဂီတဘယ၊ ငြိမ်သက်မှုန်မြတ်သည်
 ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသောနေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒိဿာယုကတဘယ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသည် ၏အဖြစ်
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒိဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဝိသေသေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။ အာစရိယေဟိ
 ပန၊ တို့သည်ကား။ ဒုတိယနယဓေဝ၊ ဒုတိယနည်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနိယေန၊ ဖြင့်။ ပဌမပဒေနေဝ၊ သဒေဝကံဟူသော
 ပဌမပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဓာနနယေန၊ ပြဇာနီးသောနည်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗလော-
 ကဿ၊ အလုံးစုံသောသတ္တလောက၏(ဝါ)ကို။ သန္တိကတဘာဝေ၊ မျက်မှောက်
 ပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးသော်လည်း။ ဣမိနာ ကာရဏဝိသေသေန၊
 ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းထူးဖြင့်။ သေသဝဒါနိ၊ သဒေဝကံ-ဟူသောပုဒ်မှ
 ကြွင်းသော သမာရကံစသော ပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တတော ယေသန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊
 သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။

တတောတိ၊ ကား။ ပဌမပဒတော၊ ရှေးဦးစွာသော သဒေဝကံ-ဟူသောပုဒ်
 မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အာဟာတိ ဣမိနာ၊ အာဟဟူသောဤပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊
 စပ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ဆ ကာမာဝစရိယာရောတိယေဝ၊ ဆ ကာမာ-
 ဝစရိယာရော ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သက္ကာဒိနမ္ပိ၊
 သိကြားအစရှိသည်တို့၏လည်း။ တဿ၊ ထိုမာရ်နတ်မင်း၏။ အာဓိပစ္စံ၊ အစိုးရ
 သည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၌။ ဣတိ အာသကံနိဝုတ္တနတ္ထံ၊ ဤသို့သော
 ယုံမှားခြင်းကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ ဝသဝတ္တိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊
 သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဝသဝတ္တိဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ သာဟသိကကရ-
 ဏေန၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ ဝသဝတ္တာပနဓေဝ၊ အလိုသို့
 လိုက်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုမာရ်နတ်မင်း၏။ အာဓိပစ္စံ၊ အစိုးရ
 သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊
 သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော မာရော၊ ထိုမာရ်နတ်မင်းသည်။
 ဆဋ္ဌဒေဝသောကေပိ၊ ခြောက်ဆင့်မြောက်သော ကာမာဝစရ နတ်ပြည်လောက
 ၌လည်း (ဝါ) ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်၌လည်း။ အနိဿရော၊ အကုန်
 အစိုးမရ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တတ္ထံ၊ ထိုခြောက်ဆင့်မြောက် နတ်ပြည်လောက
 ၌။ ဝသဝတ္တိဒေဝရာဇဿေဝ၊ အလိုသို့လိုက်စေတတ်သော နတ်မင်း၏သာလျှင်။

ဣဿရတ္တာ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အင်္ဂုတ္တရာဂမဝရေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မြတ်၌။ အဋ္ဌနိပါတေ၊
 အဋ္ဌနိပါတ်၌။ ဒါနာနိသံသသုတ္တေ၊ ဒါနာနိသံသသုတ်၌။ တတြ ဘိက္ခဝေ ။ပ။
 အဓိဂ္ဂဏှာတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။
 ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ (ဝေဒိတဗျော၊ ၏။)။ (ပါဠိတော်အနက်ကား)
 ဘိက္ခဝေတို့။ တတြ၊ ထိုပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်ပြည်၌။ ဝသဝတ္တိဒေဝပုတ္တော၊
 ဝသဝတ္တိနတ်သားသည်။ ဒါနမယံ၊ ဒါနမယဖြစ်သော။ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊
 ပုညကြိယဝတ္ထုကို။ အတိရေကံ လွန်စွာ။ ကရိတာ၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ ။ပ။
 ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်တို့ကို။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါး
 ကုန်သော။ ဌာနေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ၊လွင်းမိုး၍ယူ၏။ မဇ္ဈိမာ
 ဂမဋ္ဌကထာဟမ္ပိ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း ။ တတြဟိ၊ ပ။ ဝိယ ဝသတိတိ
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ
 အနက်ကား)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်၌။
 ဝသဝတ္တိရာဇာ၊ ဝသဝတ္တိနတ်မင်းသည်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ကာရေတိ၊
 ပြု၏။ မာရော ပန၊ မာရ်နတ်မင်းသည်ကား။ ကေသ္မိံ ပဒေသေ၊ တစ်ခုသော
 အရပ်၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ ရဇ္ဇပစ္စန္တေ၊ တိုင်းစု၌။ ဒါမရိကရာဇ-
 ပုတ္တော၊ ဒါမရိကမင်းသူမင်းသားသည်။ ဝသတိ ဝိယ၊ နေသကဲ့သို့။ ဝသတိ၊
 နေ၏။

☸(နာ-၆၈) ဗြဟ္မာမဟာနုဘာဝေါတိအာဒိ၊ ဗြဟ္မာမဟာနုဘာဝေါ ဤသို့
 အစရှိသော စကားကို။ ဒသသဟဿိယံ၊ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်၌။
 မဟာဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာကြီး၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ကေဂုံလိယာတိအာဒိ၊ ကေဂုံလိယာ ဤသို့
 အစရှိသောစကားသည်။ ကေဒေသေန၊ တစ်စိတ်အားဖြင့်။ မဟာနုဘာဝတာ-
 ဒဿနံ၊ တန်ခိုးကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။
 အနုတ္တရန္တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ နဝ လောကုတ္တရံ၊ ကိုးပါးသော
 လောကုတ္တရာဖြစ်သော (သုခဉ္စ-ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်စပ်)။ ပုတ္တတိ၊ ကား။
 ဗဟုကဿ၊ များကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသု၊ အသီး။ ဘူတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
 ဥက္ကဋ္ဌဌာနာနန္တိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌသဂတိကာနံ၊ လွန်ကဲသော ဂတိရှိကုန်သောသူတို့၏။

မှတ်ချက်။ ။အဋ္ဌကထာ၌ ဥက္ကဋ္ဌ၊ဥက္ကဋ္ဌာနံ-ဟု ပါဠိရှိ၏။ ဋီကာ၏ အလိုအားဖြင့်
 ဌာနသဒ္ဒါကို ဂတိသဒ္ဒါဖြင့် ဖွင့်သေးကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌဌာနံ ဟု ပါဠိ
 ရှိသင့်၏။

ဘာဝါနက္ခမောတိ၊ ကား။ ဘာဝဝသေန၊ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရေသံ၊ သုတစ်ပါးတို့၏။ အဗ္ဗယယာနုရူပံ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ သဒေဝကန္တိအာဒိ-
 ပဒါနံ၊ သဒေဝကံ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အနက္ခမော၊ အစဉ်တည်း။ ဝါ၊
 ကား။ ဘာဝဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အလိုအဗ္ဗယာသယ၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ အနုသန္တိက္ခမော၊ အနုသန္ဓေအစဉ်သည်။ ဘာဝါနက္ခမော၊ မည်၏။
 အတ္ထာနဉ္စေ၊ အနက်တို့၏လည်းကောင်း။ ပဒါနဉ္စ၊ ပုဒ်တို့၏လည်းကောင်း။
 အနုသန္တာနပဋိပါဋိ၊ အနုသန္ဓေအစဉ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ ပါဌော၊ ဤအနုသန္တိက္ခမော ဟူသောပါဌ်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ (ကစ္ဆော၊ မူကား။) တထာယေဝ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်
 သာလျှင်။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေရေန စ၊ ဆရာဖြစ်
 သော သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏိတတ္တာ၊ ဖွင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဝိဘာဝနာနက္ခမောတိ ပါဌော၊ ဝိဘာဝနာနက္ခမော ဟူသော
 ပါဌ်သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိသတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ထင်သော်လည်း။ သော
 ပါဌော၊ သည်။ တေသု၊ ထိုသမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာတို့၌။ အဓိဋ္ဌတ္တာ၊
 မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န၊ သန္ဓေရော၊ မကောင်း။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ပေါရာဏကာနံ၊ ရှေးအဋ္ဌအထာဆရာတို့၏။ သံဝဏ္ဏနာနယံ၊ ဖွင့်
 သောနည်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပေါရာဏာ ပနာဟူတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပေါရာဏာပနာ ဟု အစရှိသော ပါဌ်၌။
 အညပဒေန၊ တစ်ပါးသောပုဒ်ဖြင့်။ နိရဝသေသသတ္တလောကဿ၊ အကြွင်း
 အကျန်မရှိသော သတ္တလောကကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ အဝသေသလောကန္တိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနဝသေ-
 သပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော လောကကို သိမ်းယူခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တိဘဝုပဂေ သတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေ-
 ဓာတုကသင်္ခါတေ၊ သုံးပါးသော ဓာတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တယော
 ဘဝေ၊ သုံးပါးသော ဘဝတို့သို့။ ဥပဂတသတ္တေ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော
 သတ္တဝါတို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တိဟာကာရေဟိတိ၊
 ကား။ ဒေဝမာရဗြဟ္မသဟိတတာသင်္ခါတေဟိ၊ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွ
 ဖြစ်သည့်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ တံသု ပဒေသုတိ၊ ကား။ သဒေဝကန္တိအာဒိသု၊ သဒေဝကံ ဤသို့
 အစရှိကုန်သော။ တံသု၊ ကုန်သော။ ပဒေသု၊ တို့၌။ ပက္ခိပိတွာတိ၊ ကား။
 အတ္ထဝသေန၊ အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ တိဘဝုပဂေ၊
 ဘဝသုံးပါးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ တေယေဝ သတ္တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကိုသာ

သုတ္တံ]

ပဏိတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၉၇

လျှင်။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ သဒေဝမနုဿန္တိ ပဒေသယေ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ သဒေဝမနုဿိဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၌။ ပက္ခိပတိ၊ ဧည့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉပေတံ၊ ငှါ။ ပုနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ တေန တေနာကာရေနာတိ၊ ကား။ သဒေဝကတ္တာဒိနာ စ၊ သဒေဝက၏အဖြစ် အစရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိတာဝါဒိနာ စ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ၏ အဖြစ်အစရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တေန တေနပကာရေန၊ ထိုထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ တိဘဝူပဂေ သတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ တေဓာတုကမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်သောဆရာတို့သည်။ သြကာသလောကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက။ သတ္တလောကော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပြကုန်၏။ တေ ဓာတုကမေဝါ ကာမ ရူပ အရူပဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော လောကဓာတ်ကိုသာလျှင်။ ပရိယာဒိန္နံ၊ ထက်စန်းကျင့်မှ သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ အာဟ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။)

သာမန္တိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ မိမိသည် (ဝါ) ကိုယ်တိုင်။ အညတ္တာပေါဟာနေန ဝါ၊ တစ်ပါးသောအနက်ကို ပယ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အန္တောဂဓာဝဓာရဏေန ဝါ၊ အတွင်းဝင်သော အဝဓာရဏ အနက်ရှိသော-ဝေ သဒ္ဓါဖြင့်လည်းကောင်း။ တပုဋ္ဌိသေဓနံ၊ ထိုအနက်ကို တားမြစ်ခြင်းကို။ အပရနေယျောဟုတွာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အပရေဟိ၊ တစ်ပါးသော သူတို့သည်။ အနုဘိဇာနာပေတဗျော၊ မသိစေအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။) အဘိညာတိ ဧသော နိဒ္ဒေသော၊ အဘိညာဟူသော ဤနိဒ္ဒေသသည်။ ယကာရလောပနိဒ္ဒေသော၊ ယအက္ခရာကျေခြင်းကို ညွှန်ပြခြင်းတည်း။ (တစ်နည်း) အဘိညာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ယကာရလောပနိဒ္ဒေသော ယအက္ခရာ ကျေသောအားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗျော ၏။) ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသောတိ ယထာ၊ ပဋိသင်္ခါယောနိသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ ပဋိသင်္ခါယဟုဆိုအပ်လျက် ယကို ချေ၍ ပဋိသင်္ခါ ဟုဆိုသကဲ့သို့ ဟူလို။

ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိညာယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္ထံ၊ ၏။ အဘိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသနမတ္ထံ၊ ဝိသေသနမျှကို (ဝါ) အထူးပြုခြင်းမျှကို။ ဇောတိတံ၊ ထွန်းပြသည်။ န၊ မဟုတ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိသေသနမုခေန၊ ဝိသေသနကို အဦးပြုသဖြင့်။ ကရုဏမ္ပိ၊ အကြောင်းကိုလည်း (ဝါ) ကရိုဏ်းကိုလည်း။ ဇောတိတံ၊ ထွန်းပြ၏။ ဣတိ၊ ဣမံ

အတ္ထံ၊ ကိ။ အဓိကေန ဉာဏေနာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ခ်။ အနုမာနာဒိပဋိက္ခေပေါတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ သမတိနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။

≡ (၃၁-၆၉) အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥပမာနအတ္ထာပတ္တိသဒ္ဓန္တရသန္နိဓာနသမ္ပယောဂဝိပူယောဂသဟစရဏာဒိနာ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း၊ ဥပမာနအနက်အားဖြင့် ရောက်ခြင်း၊ သဒ္ဓန္တရသန္နိဓာန် ယှဉ်ခြင်း၊ မယှဉ်ခြင်း၊ တကွဖြစ်ခြင်းအစရှိသော။ ကာရဏလေသမတ္တေန၊ အကြောင်းအမြက်အားဖြင့်၊ ပဝေဒနံ၊ သိစေခြင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။ ဧတေသံ၊ ထိုဥပမာနစသော သဒ္ဓါတို့၏။ သမ္မာန်လည်း။) ကေပုမာဏတ္တာ၊ တူသောအတိုင်းအရှည် ပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ခ်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိ၊ ဟတဉာဏစာရတာယ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် မပိတ်ပင် မတားမြစ်အပ်သော ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝန္တော၊ ဘုန်းရှိတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗမ္မေပစ္စက္ခာ၊ အလုံးစုံသော ဧညယုတရားကို မျက်မှောက်ပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဓေတိ ဝိညာပေတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကိုဟောကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ပကာသေတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ အဓိပ္ပါယတော၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ အတ္ထဝစနံ၊ တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သိဝိဇ္ဇာနာတို့၌။ ဝိဝေစိတဗ္ဗော၊ ရွေးခြယ်စိစစ်အပ်၏။

အနုတ္တရံ ဝိဝေကသုခန္တိ၊ ကား။ ဖလသမာပတ္တိသုခံ၊ ဖလသမာပတ် ချမ်းသာကို။ ဟိတုပိတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ပိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ပိသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကို (ကံတံ၌ စပ်)။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဖလသမာပတ်၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဌိတိကပိ၊ တန်ရပ်တော်မူလျက်လည်း။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည် (ဝါ) တရားဟောတော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ခ်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကိ။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည် ရှိသော်။ ယသ္မိ ခဏေ၊ အကြင်ခဏ၌။ ပရိသ၊ ပရိသတ်သည်။ သာဓုကာရံ ဝါ၊ ကောင်းချီးကိုမူလည်း (ဝါ) ကောင်း၏ဟူ၍ ပြုခြင်းကိုလည်း (ဝါ) ကောင်းပေစွဟု ပြုခြင်းကိုလည်း။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မံ ဝါ၊ တရားကိုမူလည်း။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အင်မြင်၏။ တံ ခဏမ္ပိ၊ ထိုခဏပတ်လုံးလည်း။ ပုဗ္ဗာဘောဂေန၊ တရားကိုမဟောမိရှေး၌ နှလုံးသွင်းခြင်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတု၊ ကာလကို ပိုင်းခြားပြီး၍။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကိ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားတော်မူ၏။ ယထာပရိစ္ဆေဒဉာ၊ ပိုင်းခြားတိုင်းလည်း။ သမာပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှ။ ဝုဠာယ၊ ထတော်မူ၍။ ပုဗ္ဗော၊ ဌ။ ဌိတဠာနတော၊ တန်ရပ်တော်မူရာ အရပ်မှ(ဝါ)ရပ်နားတော်

သုတ္တံ]

ပဏိတတရသမညဗသဝဏ္ဏနာ

၁၉၉

မူရာ အရပ်မှ။ ပိဋ္ဌာယ၊ စရိယံ၊ ကိ၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သိ။ အဋ္ဌကထာသု၊ တိဋ္ဌိ။ အယတေတော အယံ အတေတော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ အပ္ပံ ဝါ ဗဟံ ဝါ ဒေသေန္တောတိ၊ ကား။ ဥဗ္ဗုဒ္ဓိတညဿ၊ ဥဗ္ဗုဒ္ဓိတညပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပံ ဝါ၊ အနည်းကို လည်းကောင်း။ ဝိပဉ္ဇိတညဿ စ၊ ဝိပဉ္ဇိတည ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း။ နေယျဿ စ၊ နေယျ ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗဟံ ဝါ၊ အများကို လည်းကောင်း။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ ကထံ ဒေသေတိ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတော၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ “အာဒိမ္ပိပ” တိအာဒိ၊ ကိ။ (အာရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ နိ။ နိယျာနိကတယ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မဿ၊ နိ။ ကလျာဏတာ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းဝပ်သိမ်း။ အနဝဇ္ဇဘာရေနေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မဿ၊ နိ။ (ထည့်)။ နိယျာနိကတာ စ၊ နိယျာနိက အဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိ။ (အာရိယေန၊ သည်။) ဝတ္တံ၊ နိ။

ဒေသနာယာတိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ၊ ပရိယတ္တိတရားတော်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ နိ။ ဒေသကယတေတော၊ ဒေသက ဖြစ်တော်မူသော ဖြတ်စွာတရားနှင့်စပ်သော။ အာဏာဒိဝိဓိနာ၊ အာဏာအစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ အတိသဇ္ဇနံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသည်။ ပဗောဓနံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ ကိ။ ဒေသနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ နိ။

[ဋီကာဟောင်း၌ ဒေသကယတေတော အာဏာဒိဝိဓိနာ အတိသဇ္ဇနံ ပဗောဓနံ ဒေသနာတိ သာ ပရိယတ္တိ ဓမ္မဝသေန ဝေဒိတဗျော-ဟု ဖွင့်ပြ၏။]

အဝယဝဝိနိမုတ္တော၊ အစိတ်မှလွတ်သော။ သမုဒါယော နာမ၊ အပေါင်းမည်သည်။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသည်။ ကိဉ္ဇာပိနတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ၏နှင့်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ ယေသု အဝယဝေသု၊ အကြင်အစိတ်တို့ကို။ သမုဒါယရူပေန၊ အပေါင်း သဘောအားဖြင့်။ အဝေက္ခိတေသု၊ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဂါထာဒိသမညာ၊ ဂါထာအစရှိသော အမည်သည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအစိတ်သည်။

တကော၊ ထိုအပေါင်းမှ။ ဘိန္ဒု ဝိယ၊ ပြားသကဲ့သို့။ ကတော၊ ပြု၍။ သံသာမိ-
 ဝေါဟာရံ၊ သံသာမိ ဟူသော ဝေါဟာရသို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။
 ဒဿေန္တော၊ သော။ (အာစရိယော၊ သည်။) အတ္တိဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိ-
 ယောသာနန္တံ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ပရိယောသာနံ ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။
 သာသနဿာတိ၊ ကား။ ပဋိပတ္တိဓမ္မေ၊ ၏(ဝါ)အကျင့်တရား၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 သာသိတဗ္ဗပုဂ္ဂလဂတေန၊ ဆုံးမအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ရောက်သော။ ယထာပရာ-
 ဓာမိနာ၊ ယထာပရာဓ အစရှိသော (ဝါ) အပြစ်အားလျော်ခြင်း အစရှိသော။
 သာသိတဗ္ဗဘာဝေန၊ ဆုံးမအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုသာသနံ၊ ဆုံးမခြင်း
 သည်။ သာသနံ၊ သာသနာမည်၏။ တဒဂ်ဝိနယာဒိဝသေန၊ တဒဂ်ဝိနည်း အစ
 ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနယနံ၊ ဆုံးမခြင်းသည်။ သာသနံ၊ မည်၏။ ဣတိ
 ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိပတ္တိဓမ္မော၊
 ကို။ သာသနန္တံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာသနဿ၊ ပရိယတ္တိ သာသနာတော်၏(ဝါ)
 ပဋိပတ္တိသာသနာတော်၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ အစ အလယ် အဆုံးသည်။
 အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

စတုပ္ပဒိကာယပီတိ ဧတ္ထံ၊ ၁။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ဘာဝနေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း
 ဟူသောအနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုချီးမွမ်းခြင်း အနက် ရှိသော
 ပိသဒ္ဓါ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အပ္ပကတရာယံ၊ အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော။
 (ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏) (ထည့်)။ (ကလျာဏတာ၌ သမ္ပန်စပ်)။
 အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု၊ တို့၌။ ကလျာဏတာ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး၏။ ဗိဟုတရာယ၊ အလွန်များသော။
 ဒေသနာယ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု၊ တို့၌။ ကလျာဏတာ၊
 သည် (လိုက်)။ ပဂေဝ ပါ ဧဝံ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ဘာဝေတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထံ၊ ဤအရာ၌။ ဂါထာယ၊ ၏။
 စတုတ္ထံသော၊ လေးစုတစ်စုသည်။ ပဒံ၊ ပဒမည်၏။ ယံ၊ အကြင်ပဒကို။
 ပါဒေါတိပိ၊ ပါဒဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတေနော၊ ထိုစတုပ္ပဒိကာယ
 ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ တိပါဒိက ဆပါဒိကာသုပိ၊ သုံးပုဒ်ရှိသောဂါထာ
 ခြောက်ပုဒ်ရှိသော ဂါထာတို့၌လည်း (ဝါ) သုံးပါဒ်ရှိသောဂါထာ ခြောက်ပါဒ်
 ရှိသော ဂါထာတို့၌လည်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည့်အားလျော်စွာ။
 ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သုတ္တာဝယဝေ၊
 သုတ်အစိတ်၌။ ကလျာဏတ္ထယံ၊ ကလျာဏသုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ဒဿေတွာ၊
 ၍။ သကလေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သုတ္တေ၊ ၁။ ဒဿေတုံ၊ ၄။
 ကောနုသန္ဓိကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ
 တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုကောနုသန္ဓိကဿ စသောစကား၌။ နာတိဗဟုဝိဘာဂံ၊

သုတ္တံ

ပဏိတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၂၀၁

အလွန်မမျှားလွန်းသော ဝေဖန်ခြင်းရှိသော။ ယထာနုသန္ဓိနာ၊ အကြင်သို့
 သော အနုသန္ဓေဖြင့် (ဝါ) ယထာနုသန္ဓိဖြင့်။ (နာ-၇၀) ကောနုသန္ဓိကံ၊
 တစ်ခုသော အနုသန္ဓေရှိသောသုတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ '၍။ ကောနုသန္ဓိကဿာတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ၊

ပန၊ ပါး။ ဣတရသ္မိံ၊ ဤတစ်ခုသော အနုသန္ဓေရှိသော သုတ်မှတစ်ပါး
 သော များသော အနုသန္ဓေရှိသောသုတ်၌။ တေနော ဓမ္မဝိဘာဂေန၊ ထိုဓမ္မ
 ကို ဝေဖန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာ၊ အစ အလယ် အဆုံး
 တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနေကာနုသန္ဓိ-
 ကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ နိဒါနန္တိ၊ ကား။
 အာနန္တတ္ထေရေန၊ သည်။ ထပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ကာလဒေသဒေသကပရိ-
 သာဒိအပဒိသနလက္ခဏံ၊ ကာလဒေသ၊ ဒေသကပရိသတ် အစရှိသည်ဖြင့် ညွှန်ပြ
 အပ်သော လက္ခဏာရှိသော။ နိဒါနဂန္ထံ၊ နိဒါန်းကျမ်းသည်။ (အာဒိ၊ အစ
 မည်၏။) (ထည့်)။ ဣဒ မဝေါစာတိ၊ ဟူ၍။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအပ်သော စကား
 သည်။ ဥပလက္ခဏမေဝ၊ မှတ်ကြောင်းမျှသည်သာလျှင်တည်း။ (ဝါ) ဥပ-
 လက္ခဏနည်းမျှသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ
 ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံဟူသော။ နိဂမနယပိ၊ နိဂုံး၏လည်း (ဝါ)
 ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်တည်း။ (အနက်ကား)
 ဣတိ၊ သို့။ ယံ တံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဣဒ သုတ္တံ၊ ကို။
 တေ ကာရဏံ၊ ထိုအတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဟိ၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ့။ သင်္ဂီတံ ကာရဏေ ဟိ၊ သင်္ဂီယနာတင်ကုန်လော မဟာထေရ်ကျော်
 တို့သည်။ ဌပိတာနိပိ၊ ထားအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နိဒါနနိဂမနာနိ၊
 နိဒါန်း နိဂုံးတို့သည်။ သုတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်
 အား။ အနုဝိဓာနတော၊ လျော်စွာစီရင်အပ်သောကြောင့်။ တဒန္တောဂဓာနေဝ၊
 ထိုဒေသနာတော်အတိုင်း ဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ဧ၊ အန္တေ အနုသန္ဓိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပစ္စိမော၊ အလုံးစုံသော အနုသန္ဓေတို့၏
 နောက်၌ ဖြစ်သော။ အနုသန္ဓိ၊ အနုသန္ဓေသည်။ သီလသမာဓိဝိပဿနာတိ-
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သာသနဿ၊ ဧ၊ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိပတ္တိဓမ္မတံ၊
 ပဋိပတ္တိဓမ္မ၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိနယ-
 ဌကထာယံ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ သာသနဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ ။ ပ ။ တေ ဗုဒ္ဓါနသံသနန္တိ၊ သာသနံဟူ
 ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သတ္ထုသာသနဿ၊
 မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကို။ ပကာသကော၊ ပြတတ်သော။

ပရိယတ္တိဓမ္မော ဧဝံ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကိုသာလျှင်။ သီလာဒိအတ္ထဝသေန၊
 သီလအစရှိသော အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကလျာဏတ္ထယဝိဘာဝနေ၊
 ကလျာဏတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို ထင်ရှားစွာပြရာ၌။ ဝုတ္တော၊
 ဆိုအပ်၏။

(ဂါထာအနက်ကား) သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို။ ယံ
 အကရဏံ၊ အကြင်မပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ကို။
 ယာ ဥပသမ္ပဒါ၊ အကြင် ပြည့်စုံစေခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ယံ သမိတ္ထပရိ-
 ယောဒပနံ၊ အကြင်မိမိစိတ်ကို သီလသမာဓိပညာဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ အတ္ထံ ရှိ၏။ ဧဝံ၊ ထိုအလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို မပြုခြင်း
 အစရှိသည်သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။

ပန၊ ထိုသို့ပင် ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဆိုသော်လည်း။ ဣဓံ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိပတ္တိ-
 ယေဝ၊ အကျင့်ပဋိပတ္တိသည်သာလျှင်။ (သာသနံ၊ သာသနာမည်၏သည်) တေန၊
 ကြောင့်။ ဣဓံ ဒေသနာယ၊ အဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အဓိပ္ပေတန္တံ၊ ဟူ၍။
 ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ။ သာသနသမ္ပတ္တိဘူတာနံ၊ သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ မူလဘာဝတော၊ မူလ၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ သီလသမာဓိဝိပဿနာ၊ သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာသည်။ အာဒိန္နာမ၊
 အစမည်၏။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တံ၊ ကား။ အနုပဇ္ဇဓမ္မာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော
 တရားတို့၏။ ဒိဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာပညာသည်။ ပန၊ ဆက်ဦး
 အံ၊ ဧတ္ထ၊ ဤကုသိုလ်တရားတို့၏ အစကို ဆိုရာ၌။ အဝိနာဘာဝတော၊ မကင်း
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိဂ္ဂဟဏံ၊ သမာဓိကို ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်
 ၏။ ဣဒံ သုတ္တပဒံ၊ ဤသုတ် ပုဒ်သည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တေ၊ မဟာဝဂ္ဂ
 သံယုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဗာဟိယသုတ္တပဒံ၊ ဗာဟိယ သုတ်ပုဒ်တည်း။
 သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်၏။ အန္တဗ္ဗယဝိဂမေန၊ အယုတ်
 တရားနှစ်ပါး အပေါင်းမှ ကင်းသဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအရိယာမဂ်တို့၏။
 မဇ္ဈိမပဋိပဒါဘာဝေါ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ၏ အဖြစ်ကို။ ကာမံ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍
 ကား ဆိုအပ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုသော်လည်း။ မဇ္ဈိမဘာဝ-
 သာမညတော၊ အလယ်အလတ်၏အဖြစ် သာမညအားဖြင့်။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊
 မဖောက်မပြန်သော အကျင့်ကို။ အာရမ္မ၊ အားထုတ်၍။ နိပ္ပတ္တိနံ၊ ပြီးကုန်
 သော အရိယာမဂ်တို့၏။ မဇ္ဈိမဘာဝဿပိ၊ အလယ်အလတ်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။
 သာဓကဘာဝေ၊ ပြီးစေသည်၏ အဖြစ်၌။ ယုတ္တံ၊ သင့်မြတ်၏။ ဣတိ ဧသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အတ္ထံ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ အဘိသမ္ပုပ္ပါတိဝေ ဝုတ္တော အရိယမဂ္ဂေါ မဇ္ဈိ-
 နာမာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

သုတ္တံ

ပဏိတ. တရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ.

၂၀၃

သီလသမာဓိဝိပဿနာသင်္ခါတာနံ၊ သီလသမာဓိ ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်ကုန်
 သော။ အာရမ္မာနဉ္စ၊ အားထုတ်အပ်ကုန်သော တရားတို့၏ လည်းကောင်း။
 ဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတာနံ၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗတ္တိနဉ္စ၊ ပြီးစေအပ်
 သော တရားတို့၏ လည်းကောင်း။ ဝေမဇ္ဈဘာဝတော၊ အလယ်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ မဇ္ဈံ နာမ၊ အလယ်မည်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ သဉ္စပါဒိသေသနိဗ္ဗာန-
 ဓာတုဝသေန၊ သဉ္စပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ
 ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ ပရိ-
 ယောသာနံ နာမ၊ ပရိယောသနမည်၏။ ပန၊ ပါး။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု-
 ဝသေန၊ ဖြင့် (ဝါ) ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ နာမ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သဏ္ဌံ၊ ၏။
 နိဗ္ဗာနဓာတု၊ သည်။ သာသနပရိယောသာနာ၊ သာသနာတော်၏အဆုံးမည်၏။
 ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပြီးခြင်းသည်။ ဖလဝသေန စ၊ ဖိုလ်၏အစွမ်း
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနသဏ္ဌိကိရိယာယ စ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဟောတံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တကော၊ ထိုဖိုလ် နိဗ္ဗာန်
 ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းထက်။ ပရံ၊ အလန်။ ကတ္တဗ္ဗာဘာဝတော၊ ပြုအပ်သော
 ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဖလပရိယောသာနံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ ဟူသောစကားကို။
 (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ တေသံ၊ ထိုဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တို့၏။ သာသနဿ၊ ၏။ ပရိယောသာနတံ၊
 အဆုံး၏အဖြစ်ကို။ အာဂမေန၊ အရံ့ပါဌ်ဖြင့်။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။
 တေဒတ္ထမိဒန္တိအာဒိံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာဟောင်း၌ ဣဒါနိ တေသံ ဒိန္နမ္ပိ သာသနဿ ပရိယော-
 သာနတံ အာဂမေန ဒသေတံ တသ္မာတိဟ တုန္တိအာဒိမာဟ-
 ဟူ၍ တသ္မာတိဟတံ-ဟု အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ပြတော်မူ၏။ အဋ္ဌ-
 ကထာပါဌ်လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်ရှိ၏။ ဋီကာသစ်ဆရာ
 ပြတော်မူသည့်အတိုင်းသာ တေဒတ္ထမိဒံ- ဟူသော ပါဌ်သာ
 ရှိသင့်၏။ ထိုကြောင့် မူလအရင်းဖြစ်သော မူလပဏ္ဏာသပါဌ်
 တော် စူဠသာဓေပမသုတ်၌ ယာ စ ခေါ အယံ ဗြာဟ္မဏ
 အကပ္ပေါ စေတောဝိမုတ္တိံ တေဒတ္ထမိဒံ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မစရိယံ
 ဧတံ သာရံ ဧတံ ပရိယောသာနံ- ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ၎င်း
 ပါဌ်တော် မဟာသာဓေပမ သုတ်၌လည်း ယာ စ ခေါ အယံ
 ဘိက္ခုဝေ အကပ္ပေါ စေတောဝိမုတ္တိံ တေဒတ္ထမိဒံ ဘိက္ခုဝေ

ဗြဟ္မစရိယံ ဧတံ သံသရံ ဧတံ ပရိယောသာနန္တိ- ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ၎င်းအဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌ အကုပ္ပါ စေတောဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ အယမတ္ထော တေသာတိတေဒတ္ထံ၊ အရဟတ္တဖလတ္ထံ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ။ အယံ ဧတဿ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတံ သာရန္တိ ဧတံ အရဟတ္တဖလံ ဗြဟ္မစရိယဿ သာရံ။ ဧတံ ပရိယောသာနန္တိ ဧတံ အရဟတ္တဖလံ ဗြဟ္မစရိယဿ ပရိယောသာနံ။ ဧသော ကောဋိ န ဣတော ပရံ ပတ္တဗ္ဗိ အတ္ထိ ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ၎င်းမဟာသာရောပမ သုတ်၌ ဖွင့်ပြပြီး ဖြစ်သောကြောင့် စူဠသာရောပမ သုတ်၌ မဖွင့်ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့် တေဒတ္ထမိဒံ ဗြဟ္မဏ ဟူသောပါဌသည်သာလျှင် ပါဌမှန်ဖြစ်၏။ တသ္မာတိဟ တံ ဗြဟ္မဏ ဟူသောပါဌသည် ပါဌဗျက်ပါဌမှားဟု မှတ်သင့်ပေ၏။

၎င်းပါဌတော်၏အနက်ကား။ ဗြဟ္မဏ၊ ငိဝံလကောစ္ဗပုဏ္ဏား။ အကုပ္ပါ၊ မပျက်သော။ ယာစ အယံ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်သည်။ တေဒတ္ထံ၊ ထိုအရဟတ္တ ဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိ၏။ ဧတံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်၏။ သာရံ၊ အနှစ်တည်း။ ဧတံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ ၏။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးတည်း (ဝါ) အဆုံးမည်၏။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဗြဟ္မစရိယသဒ္ဓါထည့်၍ ယောဇနာ၊ ဗြဟ္မစရိယသဒ္ဓါသာသနဝါစကမှတ်။ နေရင်းဆရာတော်ကြီး ရေးသားတော်မူသော သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ “ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို။ သာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာဟိ၊ လော။ ဧတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာဟိ၊ လော။” ဤသို့ ယောဇနာ၏။ ရေးသား၍ အနှစ်တစ်ရာကျော် ကြာရှိပြီးသော ချောင်းကောက်ဆရာတော်ကြီး ရေးသားတော်မူသော သီလက္ခန္ဓာဂဏ္ဌိလည်း “ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿာဟိ၊ ကျင့်သုံး

ဆောက်တည်လော့။ ဧတံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မြတ်သော အကျင့်သည်။ သာရံ၊ အနှစ်တည်း။ ဤသို့ ယောဇနာ၏။ ဤသို့ ယောဇနာတော် မူကြခြင်းသည် ပါဠိတော်ရင်း ကို နှလုံးသွင်းတော်မမူမိ၍ ပါဠိမှားအတိုင်းသာ ယောဇနာမိ သည်ဟု သိသင့်ပေ၏။ ဋီကာသင်္ဃရာတော် မရေးမီကပင် လျှင် အကူးအရေး မှား၍နေဟန် တူပေ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ တေဒတ္ထမိဒံ ပြာဟ္မဏ ပြဟ္မစရိယံ၊ ဧတံ သာရံ၊ ဧတံ ပရိယောသာနံ-ဟု ပါဠိရှိသင့်၏။

☞ (နှာ-၇၁) ယဿ၊ အကြင်သာသနာတော်၏။ တေဒေဝ ဖလံ၊ ထိုဖိုလ် သည်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဋိပတ္တိသာသနာတော်သည်။ တေဒတ္ထံ၊ မည်၏။ ပြာဟ္မဏာတိ၊ ကား။ ပိဂ်လကောစ္စပြာဟ္မဏံ၊ ပိဂ်လကောစ္စပုဏ္ဏားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ သုတ္တပဒံ၊ ဤသုတ်ပုဒ်သည်။ မဇ္ဈိမာဂမေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၌။ မူလပဏ္ဏာသကေ၊ မူလပဏ္ဏာသကပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ စူဠသာရောပမသုတ္တပဒံ၊ စူဠသာရောပမသုတ် ပုဒ်တည်း။ ယဿ၊ အကြင်ပဋိပတ္တိသာသနာတော်၏။ တေဒေဝ ဖလံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်သည်သာလျှင်။ သာရံ၊ အနှစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ တံ သာသနံ၊ သည်။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာသောအားဖြင့်။ ဧတံ သာရံ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတွက်။ ဧတံ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။ [တေဒေဝ ဖလံ ပရိယောသာနံ ယဿာတိ ဧတံ ပရိယောသာနံ-ဟု ဝစနတ္ထပြုဟု ညွှန်ပြ သည်ဟုမှတ်]။ နိဗ္ဗာနောဂဓန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနန္တောဂဓံ၊ နိဗ္ဗာန်၌အတွင်းဝင်သော။ အာဝုသော၊ ဝိသာခါတိ၊ ကား။ ဓမ္မဒိန္နာယ၊ ဓမ္မဒိန္နာအမည်ရှိသော။ ထေရိယာ၊ မထေရ်မသည်။ ဝိသာခဂဟပတိ၊ ဝိသာခါသုကြွယ်ကို။ အာလပနံ၊ ရှေးရှု ခေါ်အပ်သောအာလုပ်ပုဒ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ သုတ္တပဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာနောဂဓံ ဟူသောသုတ်ပုဒ်သည်။ စူဠဝေဒလ္လသုတ္တေ၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သုတ္တပဒံ၊ တည်း။ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ အာဒိသဒ္ဓန္တရသန္တိဓာနတော၊ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ဤသို့အစရှိသော သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာန်ကြောင့်။ ဣမ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အဓိပ္ပေတန္တိ ဟူ၍ (ဝါ) အဓိပ္ပေတံ ဟူသော စကား ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ သဒ္ဓပဗန္ဓဝသေန၊ သဒ္ဓါအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ ကလျာဏတ္ထယဝိဘာဂံ၊ ကလျာဏသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ပြပြီး၍။ တဒတ္ထဝသေနာ၊ ထိုပရိယတ္တိ၏အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒဿေန္တော ဒဿေတုံကာမော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။

တံဂေါဟိတံ အာဒိံ၊ ကိံ၊ အာဟ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ အတ္ထတောပိ၊ အနက်
 အားဖြင့်လည်း။ တဿ၊ ထိုမှတ်စွာဘုရား၏၊ အဓိပ္ပတဘာဝံ၊ အလိုရှိအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဟိသဒ္ဓေန၊ ဟိသဒ္ဓါဖြင့်။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တဿ၊
 ထိုမှတ်ပါး။ သမတ္တနမုခေန စ၊ ပြီးစေခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်လည်း။ အတ္ထ-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကလျာဏတ္တယဝိဘာဝံ၊ ကိံ၊ ဒသေတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗျံ၊ ဧ၊ ပန၊ ပါး။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဧတံ ကလျာဏတ္တယံ၊
 ထိုကောင်းခြင်းသုံးခုတို့ အပေါင်းကို။ ဒသေန္တော၊ ပြတတ်သော။ တသ္မိံ
 တသ္မိံ အတ္ထေ၊ ထိုထို အနက်၌။ ကတဝိဓိ၊ ပြုအပ်သောအစီရင်ရှိသော။ သဒ္ဓ-
 ပဗန္ဓော၊ သဒ္ဓါအစဉ်ဖြစ်သော။ ဂါထာသုတ္တဝသေန၊ ဂါထာသုတ်၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော။ ယော ပရိယတ္တိဓမ္မော
 ယော၊ အကြင်ပရိယတ္တိဓမ္မကိုသာလျှင်။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ ဒေသနာတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တော၊ ဧ၊ တဿ စ၊ ယံပရိယတ္တိဓမ္မ၏လည်း။ အတ္ထော၊ သည်။ ဝိသေ-
 သတော၊ အထူးအားဖြင့်။ သီလာဒိ ဝေ၊ သီလအစရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိမ္မိ သီလန္တိအာဒိ၊ ကိံ၊ အာဟ၊ ဧ။

ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအာဒိမ္မိ သီလံ အစရှိသော စကားသည်။
 ဝိသေသကထနံ၊ အထူးကို ဆိုခြင်းသည်။ ဧတံ၊ ဧ၊ သာမညတော ပန၊
 သာမညအားဖြင့်ကား။ သီလဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သသမ္ဘာရသီလံ၊ အဆောက်
 အဦနှင့် တကွဖြစ်သော သီလကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ တဿ၊ ထိုအတွက်။
 မဂ္ဂဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သသမ္ဘာရဓဇ္ဈိ၊ အဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သော မဂ်ကို။
 ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတ္တယဝသေန၊ အနက်သုံးခုတို့၏
 အပေါင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။
 ပရိယတ္တိအတ္ထံ၊ ပရိယတ္တိအနက်ကို (ဝါ) ပရိယတ္တိသာသနာ၏အကျိုးကို။ ပရိ-
 ယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သိမ်းယူ၍။ ဝိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကို
 ဆိုဦးအံ့။ ဣတရထာ၊ ဤမှတ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ) အကြွင်း
 အကျန်မရှိ ပရိယတ္တိအနက်ကို သိမ်းယူသည်မှတ်ပါးသော မသိမ်းယူသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကိံ၊ ဂယမာနေ၊ သော်။ ကလျာဏတ္တယ-
 ဝိဘာဂေါ၊ ကလျာဏသုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို ဝေဖန်ခြင်းသည်။ အသဗ္ဗသာဓာ-
 ရဏော၊ အလုံးစုံတို့နှင့်မဆက်ဆံသည်။ သိယာ၊ ဧ၊ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။
 ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော ကလျာဏတို့တွင် (ဝါ) ဤသီလ မဂ် နိဗ္ဗာန်တို့တွင်။
 သာသနဿ၊ ဧ၊ သီလမူလကတ္တာ၊ သီလလျှင် အကြောင်းရင်းမူလရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏတော၊ အစ၏ကောင်းခြင်းနှင့်
 ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ၊ သာသနသမ္ပတ္တိယာ၊ သာသနာတော်၏
 ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဝေမဇ္ဇာဘဝတော၊ အလယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။

သုတ္တံ]

ပဏိတတရသမညဖလဝဏ္ဏနာ

၂၀၇

မဇ္ဈေကလျာဏတာ၊ မဇ္ဈေကလျာဏ၏အဖြစ်ကို(ဝါ)အလယ်၏ကောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမတော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းထက် (ဝါ) နိဗ္ဗာန်ကိုသိခြင်းထက်။ ဥတ္တရိကရဏီယာဘာဝတော၊ အလွန်ပြုအပ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏတာ၊ ပရိယောသာန ကလျာဏ၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဇေနာတိ၊ ကား။ သီလာဒိဒဿနေန၊ သီလအစရှိသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ အတ္ထဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣမ၊ ဤတိဝိကေလျာဏကို ပြရာ၌။ ဒေသနာယ၊ ။ အာဒိကလျာဏာဒိဘာဝေါ၊ အာဒိကလျာဏစသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ တသ္မာတိအာဒိ၊ တသ္မာ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တာနုသာရေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ် ပြီးသည်ကို အစဉ်လျှောက်၍ ကြံအောက်မေ့သဖြင့်။ သောတုနံ၊ နာကုန်သော သူတို့အား။ အနုသာသနိဒဿနံ၊ ဆုံးမခြင်းကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော စကား တည်း။

သောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနုသာရေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကထနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ကထိတသဏ္ဌိတိတိ၊ ကား။ မေ့ကထိကဿ၊ မေ့ကထိကပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဏ္ဌာနံ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်းတည်း။ ကထနဝသေန၊ ဟောခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သမဝဋ္ဌာနံ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်း တည်း။

အတ္ထဝိဝရဏာ၊ အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ဝဏ္ဏနာမည်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ပသံသနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏနာ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုမေ့ကထိကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသည်ကို။ န ဒေသေတိ၊ မဟော။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တဿာ ဒေသနာယ၊ ထိုဒေသနာ၏။ နိယျာနတ္ထဝိရဟတော၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော အနက်မှ ကင်းလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိ နိယျာနတ္ထဒေသနတော၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သောအနက်ရှိသော ဒေသနာကို ဟောခြင်းကြောင့်။ ကေ ဗျဉ္ဇနာဒိယုတ္တာတိ၊ ကား။ သိထိလဓနိတာဒိဘေဒေသု၊ သိထိလဓနိတစသည်။
 ၁။ အပြားရှိကုန်သော။ (နှာ-၇၂) ဒေသသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနေသု၊ သဒ္ဓါတို့တွင်။ ကေပုကာရေနော၊ တစ်ခုသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗျဉ္ဇနေန ဝါ၊ သဒ္ဓါနှင့်လည်းကောင်း၊ နိပ္ပကာရေနော၊ နှစ်ခုသောအပြား ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗျဉ္ဇနေန ဝါ၊ နှင့်လည်းကောင်း။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ် သည်။ ဟောတိ၊ ။ ကံမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဒမိဋ္ဌဘာသာဝိယ၊

ကျေးကုလားဘာသာကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗနိရောဋ္ဌဗျဉ္ဇနာတိ၊ ကား။ ငိဓန္တကရဏ-
တာယ၊ ဖွင့်ခြင်းကိုပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သြဋ္ဌေ၊ နှုတ်ခမ်းနှစ်ဘက်တို့ကို။ အဖု-
သာပေတော၊ မထိစေမူ၍။ ဥစ္စာရေတုပ္ပတော၊ ရွတ်ဆိုအပ်သောကြောင့်။ သဗ္ဗ-
ထာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်။ သြဋ္ဌဖုသနရဟိတ-
ဝိမုတ္တဗျဉ္ဇနာ၊ နှုတ်ခမ်းကို ထိခြင်းမှကင်းသော ဖွင့်လွတ်သော သဒ္ဓါရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ဘာသာကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကိရာတဘာသာဝိယ၊
ကျီးတောင်ကိုဝတ်သော လူရိုင်းဘာသာကဲ့သို့တည်း (ဝါ) ကရင်ဘာသာကဲ့သို့
တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ သဗ္ဗနိရောဋ္ဌဗျဉ္ဇနာ ဝါ၊ အလုံးစုံ အနက်
ကင်းသော သဒ္ဓါရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့
ယောဇနာခြင်းသည် ဋီကာနှစ်စောင်နှင့်မညီ။ “အလုံးစုံ
နှုတ်ခမ်းကို ထိခြင်းမှကင်းသော ဖွင့်၍နှုတ်အပ်သော သဒ္ဓါ
ရှိသည်”ဟု ယောဇနာသင့်သည်။ သြဋ္ဌသဒ္ဓါကား နှုတ်ခမ်းကို
ဟောသည်ဟုမှတ်။

သဗ္ဗဝိဿုဋ္ဌဗျဉ္ဇနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထေဝ၊ အလုံးစုံသော အက္ခရာသဒ္ဓါတို့၌
သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇနိယယုတ္တတာယ၊ ဖွင့်လွတ်အပ်သည်နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိဿဂ္ဂဗျဉ္ဇနာ၊ ဖွင့်လွတ်
အပ်သောသဒ္ဓါရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာ ဝိယ၊ အဘယ်ဘာသာကဲ့သို့နည်း
ဟူမူကား။ သဝရဘာသာဝိယ၊ ချင်းလူရိုင်းဘာသာကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗနိဂ္ဂဟိတ-
ဗျဉ္ဇနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထေဝ၊ အလုံးစုံသော အက္ခရာသဒ္ဓါတို့၌သာလျှင်။
သာနုသသရတာယ၊ အနုသရနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ)
အနုသရဟုဆိုအပ်သော နိဂ္ဂဟိတနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊
ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ဗိန္ဒုသဟိတဗျဉ္ဇနာ၊ ဗိန္ဒုနှင့်တကွဖြစ်သော
သဒ္ဓါရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာ ဝိယ၊ အဘယ်ဘာသာကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
ပါဒသိကာဒိမိလက္ခဏာဘာသာဝိယ၊ ... ပါဒသိကအစရှိသော တောင်သူလူမျိုး
ဘာသာကဲ့သို့တည်း။ ဝေ၊ သို့။ ဒမိဋ္ဌကိဆုတသဝရမိလက္ခဏံ၊ ကျေးကုလား
ကရင်၊ ချင်း၊ လူရိုင်းတောင်သူတို့၏။ ဘာသာဝိယ၊ ပြောဆိုသောဘာသာ
ကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊
၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပါရသိကာဒယော၊ တောင်ခြေကိုမှီ၍ နေကုန်သောလူ
အစရှိသည်တို့သည်။ မိလက္ခဏံ၊ မိလက္ခဏာနာမ၊ တောင်သူမည်သောလူအစ
ရှိသည်တို့မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သော ဒေသနာ၊
ဤဒေသနာသည်။ ဗျဉ္ဇနေကဒေသဝသေနေဝ၊ သဒ္ဓါတစ်စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာ

သုတ္တံ

ပဏိတတရံသာမညဖလဝဏ္ဏံ

၂၀၉

လျှင်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနာ၊ မပြည့်စုံသောသဒ္ဓါ ရှိ၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနပါရိပုရိယာ အဘာဝတော အဗျဉ္ဇနာ နာမာတိ၊ အဗျဉ္ဇနာနာမ ဟူသောစကားကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။) ဝတ္တံ၊ ၏။

ဌာနကရဏာနိ၊ ဌာနကရိုဏ်းတို့ကို။ သိထိလာနိ၊ လျော့သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဥစ္စာရေတဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သော။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ စက်တို့တွင်။ ပဌမတတိယံ၊ ပဌမတတိယဖြစ်သော။ အက္ခရံ၊ အက္ခရာသည်။ သိထိလံ၊ သိထိလအက္ခရာမည်၏ (ဝါ) လျော့လျော့ရွတ်ဆိုအပ်သော အက္ခရာ မည်၏။ တနိဗ္ဗာနကရဏာနိ၊ တို့ကို။ အသိထိလာနိ၊ မလျော့သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဥစ္စာရေတဗ္ဗံ၊ သော။ တေသေစ၊ ထိုငါးပါးသော စက်တို့တွင်သာလျှင်။ နုတိယစတုတ္ထံ၊ သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ ခနိတံ၊ ခနိတ အက္ခရာမည်၏(ဝါ) ပြင်းပြင်းရွတ်ဆိုအပ်သော အက္ခရာမည်၏။ ဒွိမတ္တကာလံ၊ နှစ်မကြာကာလနှင့်သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ ဒီသံ၊ မည်၏။ ဧကမတ္တကာလံ၊ တစ်ကြာကာလရှိသော။ အက္ခရံ၊ သည်။ ရဿံ၊ ရဿအက္ခရာမည်၏။

(ဂါထာ)။ ။ဧကမတ္တဿ၊ တစ်မကြာကာလရှိသော ရဿအက္ခရာ၏။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို။ နိမိသုမိသတော၊ မျက်စိတစ်မှတ်လျှပ် တစ်ပြက်ကာလအားဖြင့်။ အဗြု၊ ဆိုကုန်၏။ အင်္ဂုလိဖေါဋ္ဌကာလဿ၊ လက်ဖျစ် တစ်တက်ကာလ၏။ ပမာဏေနာပိ၊ အတိုင်းအရှည်ပမာဏအားဖြင့်လည်း။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိပညာရှိတို့သည်။ အဗြု၊ ကုန်၏။

သညောဂပရဉ္စ၊ သံယုတ်နောက်၌ရှိသော အက္ခရာသည် လည်းကောင်း။ ဒီသဉ္စ၊ ဒီသအက္ခရာသည် လည်းကောင်း။ ဂဇ္ဇကံ၊ ဂရုအက္ခရာ မည်၏။ အသိယောဂပရံ၊ သံယုတ်နောက်၌ရှိသော အက္ခရာသည် လည်းကောင်း။ ရဿံ၊ ရဿအက္ခရာသည် လည်းကောင်း။ လဟကံ၊ လဟအက္ခရာမည်၏။ ဌာနကရဏာနိ၊ ဌာနကရိုဏ်းတို့ကို။ နိဂ္ဂဟိတွာ၊ နိုင်၍။ အဝိဝဇ္ဇေန၊ မဖွင့် သော။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဥစ္စာရေတဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ နိဂ္ဂဟိတံ၊ မည်၏။ ပရပဒေန၊ နောက်ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နိတွာ၊ စပ်၍။ ဥစ္စာရေ တဗ္ဗံ၊ သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ သမ္ပန္နံ၊ သမ္ပန္နအက္ခရာမည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အသမ္ပဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ နောက်ပုဒ်နှင့် မစပ်အပ်သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ ဝဝတ္ထိတံ၊ ဝဝတ္ထိတအက္ခရာမည်၏။ ဌာနကရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဿဋ္ဌာနိ၊ လွှတ်အပ်သည် တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိဝဇ္ဇေန၊ ဖွင့်သော။ မုခေန၊ ဖြင့်။ ဥစ္စာရေတဗ္ဗံ၊ သော။ အက္ခရံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တအက္ခရာမည်၏။ ဒသဓာတိအာဒီသု၊ ဒသဓာ

ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ ဧဝံ။ သို့။ သီလိလာဒိဝသေန၊ သီလိလာအစရှိသည်တို့၏ အဖွမ်းဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိသင်္ခါတဿ၊ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဟု ဆိုအပ်သော။ အက္ခရုပ္ပါဒက-
 စိတ္တဿ၊ အက္ခရာကို ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။
 ပကာယေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနာနံ၊ အက္ခရာ သဒ္ဓါဟူ၏။ ပဘေဒေါ၊
 အပြားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗာနံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အက္ခရာနံ၊ တို့သည်။
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ယထာဓိပ္ပေတတ္တဿ၊
 အကြင်ကြင် အလိုရှိအပ်သော အနက်ကို။ ဗျဉ္ဇနတော ပကာသနတော၊
 ပြတ်တတ်သောကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနာနံ၊ အက္ခရာသဒ္ဓါတို့ နည်းကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိ၊ ကား။ ကရဏဘူတာယ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
 ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိယာ၊ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနာနံ၊ အက္ခရာသဒ္ဓါတို့၏။ ဒသဓော၊ ဆယ်ပါး
 အပြားဖြင့်။ ပဘေဒေါ၊ အပြားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ အတ္ထော၊
 ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

အမက္ခေတူတိ၊ ကား။ အမိလေစ္ဆေတူ၊ မချေမဖျက်မူ၍။ အဝိနာ-
 သေတူ၊ မပျက်စေမူ၍။ အဟာပေတူ၊ မယုတ်စေမူ၍။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပရိပုဏ္ဏာဗျဉ္ဇနမေဝ ကတူတိ
 ဣမိန၊ ပရိပုဏ္ဏာဗျဉ္ဇနမေဝ ကတူဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။
 ယမတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဉာပေတံ၊ သိစိမ့်သောငှာ။
 ဧဂဂါထံပိ၊ တစ်ခုသော ဂါထာကိုလည်းကောင်း။ ကေဝါကျမ္ပိ၊ တစ်ခုသော
 ဝါကျကိုလည်းကောင်း။ ဒေသေတံ၊ ၏။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပရိမဏ္ဍလပဒ-
 ဗျဉ္ဇနာယ ဧဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှဝန်းသော ပုဒ်အက္ခရာရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
 ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်ဖြင့်။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ (၇၁-၇၃)ပရိပုဏ္ဏာဗျဉ္ဇန-
 ဓမ္မဒေသနတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြည့်စုံသော သဒ္ဓါရှိသော တရာတော်ကို
 ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤကေဝလပရိပုဏ္ဏာဟူသောပုဒ်၌။ သမာတိ-
 နိဝိဋ္ဌော၊ သော။ ကေဝလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနဝသေသဝစကော၊ အကြွင်း
 အကုန်မရှိ အလုံးစုံသောအနက်ကို ဟောတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝေါမိ-
 သတာဒိဝါစကော၊ အဝေါမိသတာစသည်ကိုဟောတတ်သည် (ဝါ) မရေမရှက်
 သက်သက်သော အနက်စသည်ကို ဟောတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကလာဓိဝနေန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိပုဏ္ဏန္တိ၊
 ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းဝပ်သိမ်း(ဝါ)ဝပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ ပုဏ္ဏံ၊
 ပြည့်စုံသော။ တံ ပန ပုဏ္ဏံ၊ ထိုပြည့်စုံခြင်းသည်ကား။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။
 ဦနာဓိကနိသေဓနံ၊ အယုတ်အလွန်ကို တားမြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊

သုတ္တံ

ပဏီတတရသမညဗလဝဏ္ဏနာ

၂၁၁

ကြောင့်။ အနန္တနာဓိကဝစနန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤ။
 တတ္ထတသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုအနန္တနာဓိကဝစနံ ဟူသောစကား၌ (ဝါ) ထိုအနန္တအနဓိက
 နှစ်ပါးတို့တွင်။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို (ဝါ) အကြင်သံလစသည်အကျိုးငှာ။
 (ဓမ္မံ၊ ဇရာဒေဝတံကို။ ထည့်။) ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တဿ
 အတ္ထဿ၊ ထိုအနက်ကို (ဝါ) ထိုသီလအစရှိသော အကျိုးကို။ သာဓကတ္တာ၊
 ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တတာ၊ မယုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ပန၊ ပါး။ ဝ ဗ္ဗိဓရဿ၊ ထိုအနက်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
 (ဝါ) ထိုအကျိုး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ အပ္ပဿ၊ အနက်ကို (ဝါ) အကျိုးကို။
 အသာဓကတ္တာ၊ မပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနဓိကတာ၊ မလွန်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ ဥပနေတဗ္ဗဿ၊ ဆောင်အပ်
 သော (ဝါ) ထည့်သွင်းအပ်သော။ အဝုတ္တဿ၊ မဟောအပ်သော။ ဝေါဒါနတ္ထဿ၊
 ပြောသောအနက်၏ (ဝါ) ပြောသောအကျိုး၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ အနန္တတာ၊ မယုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ အပနေတဗ္ဗဿ၊
 ပယ်အပ်သော။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သံကိလေသတ္ထဿ၊
 ညစ်နွမ်းသောအနက်၏ (ဝါ) အကျိုး၏ (ဝါ) ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော
 အနက်၏ (ဝါ) ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သောအကျိုး၏။ အဘာဝတော၊
 မရှိခြင်းကြောင့်။ အနဓိကတာ၊ မလွန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

သကလန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂဝန္တံ၊ အလုံးစုံသောအဖွဲ့ရှိသော။ ပရိပုဏ္ဏန္တိ၊
 ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းချပ်သမီး (ဝါ) အလုံးစုံသော အဖွဲ့အားဖြင့်။ ပုဏ္ဏမေဝ၊
 ပြည့်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 ဧကဒေသနာပိ အပရိပုဏ္ဏာ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။)
 အာဟ၊ ဤ။ တဏှာယ၊ တဏှာဖြင့် (ဝါ) သည်။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ပူပန်စေအပ်
 နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိပုဏ္ဏံ၊ မစင်ကြယ်သော။ ဒေသနာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ လောကေဟိ၊ လောကီလူအပေါင်းတို့သည်။ တဏှာယ၊
 ဖြင့်။ အာမသိတဗ္ဗတော၊ သုံးသပ်အပ်သောကြောင့်။ စီဝရာဒယော၊ သင်္ကန်း
 အရံရှိကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ လောကာမိသာ၊ လောကာမိသမည်ကုန်၏။
 တေသု၊ ထိုလောကာမိသဟုဆိုအပ်သော သင်္ကန်းစသောပစ္စည်းတို့၌။ အဂဓိတ
 စိတ္တတယ၊ တပ်မက်မောသော စိတ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကာမိ-
 သနိရပက္ခော၊ လောကာမိသ၌ ဝဲကွက်ခြင်း မရှိသည်ဟူတော့။ ဤ။ ထည့်။
 ဟိတဖရဏေနာတိ၊ ကား။ ဟိဝတော၊ အစီးအပွားအားဖြင့်။ ဖရဏေန၊
 နှံ့သဖြင့်။ ဝိသေသနဘူတေန၊ ဝိသေသနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဟိတူပသံဟာနေ၊
 အစီးအပွားကိုဆောင်သဖြင့်။ ကဏ္ဍတူတယ၊ ဂရိဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 မေတ္တာဘာဝနာယ၊ မေတ္တာစွာန်ကိုပွားခြင်းဖြင့်။ မုဒုဟဒယော၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့

သော ရွှေနှင်းတော်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။ ထည့်)။ ဥဇ္ဈမ္ပနသဘာဝ
သဏ္ဌိတေနာတိ၊ ကား။ သကလသံကိလေသတောစ၊ အလိုစုံသော သံကိလေသ
မူလည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော စ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမူလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓရဏာ
ကာရသဏ္ဌိတေန၊ ထုတ်လိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကောင်းစွာတည်သော။
ကရုညာဓိပ္ပါယေန၊ သနားသော အလိုအားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ န။

ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ့။
ဝေဠု၊ ဤသို့လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန၊
ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဒါနံ၊ မည်၏။ တံ၊
အမည်၏ အကျင့်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ န။) ပဏ္ဍိတပညတ္တတာယ၊ ပညာရှိတို့သည်
ပညတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊ မြတ်သော အနက်ကြောင့်၊ ဗြဟ္မံ၊
မြတ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မာနံ သေဋ္ဌာနံ၊ မြတ်ကုန်သောသူတို့၏။ စရိယံ၊
အကျင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနမေဝ၊ ဒါနသည်သာလျှင်။
ဗြဟ္မစရိယံ၊ မည်၏။ မစ္ဆရိယလောဘာဒိနိဂ္ဂဟဏေန၊ မစ္ဆရိယလောဘစသည်ကို
နှိပ်သဖြင့်။ သမာစိဏ္ဏတ္တာ၊ ကောင်းစွာလေ့ကျက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဒါနမေဝ၊ လျှင်။ သုဇ္ဈိ၊ မည်၏။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဒေဝိဒ္ဓိ၊ နတ်၏တန်ခိုးတည်း။
ဇုတိတိ၊ ကား။ ပဘာ၊ အရောင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာနုဘာဝေါ၊ အာနု
ဘော်တည်း။ ဗလဝီရိယုပပတ္တတိ၊ ကား။ မဟတာ မဟန္တေန၊ ကြီးသော။
ဗလေန စ၊ ခွန်အားနှင့်လည်းကောင်း။ ဝီရိယေန စ၊ လုံ့လဝီရိယနှင့်
လည်းကောင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ နာဂါတိ၊
ကား။ ဝရုဏနာဂရာဇာနံ၊ ဝရုဏနဂါးမင်းကို။ ဝိဓူရပဏ္ဍိတဿ၊ ဝိဓူရပညာရှိ၏။
အာလပနံ၊ ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်းတည်း။

ဒါနပတိတိ၊ ကား။ ဒါနသာမိနော၊ အလှူရှင်တို့သည်။ ဩပါနဘူတန္တိ၊
ကား။ ဥဒကတိတ္ထမိဝ၊ ရေဆိပ်ကဲ့သို့၊ ဘူတံ၊ ဖြစ်၏။ မိရာတိ၊ ကား။ သော၊
ထိုဝရုဏနဂါးမင်းသည်။ ဝိဓူရပဏ္ဍိတံ၊ ဝိဓူရပညာရှိကို။ အာလပတိ၊ ရှေးရှု
ခေါ်၏။ မဇ္ဇဿဝေါတိ၊ ကား။ မဇ္ဇရသသန္ဓနံ၊ ချိုသောကောင်းမြတ်သော
အရသာယိုစီးခြင်းသည်။ ပုညဖလံ၊ ကောင်းမှု၏အကျိုးကို။ ကာရုဏဝေါဟာ-
ရေန၊ အကြောင်း၌ တင်စား၍ခေါ်ဝေါ်သောအားဖြင့်။ ပုညန္တိ၊ ပုညဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ န။ ဗြဟ္မံ၊ မြတ်သော။ စရိယံ၊ အကျင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မာနံ၊
မြတ်ကုန်သောသူတို့၏။ စရိယံ၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊
မည်၏။ ဝေယျာဘွံ၊ ကို (လဗ္ဘတိ၊ န။) သေသေသုပိ၊ ကြွင်းကုန်သော ပဉ္စ
သိက္ခာပဒသီလဝါစက စသော ဗြဟ္မစရိယသဒ္ဓါတို့၌လည်း။ သေ နယော၊
ဤဆို့အပ်ပြီးသောနည်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န။)

သုတ္တံ] ပဏိတတရသမညဖလဝဏ္ဏနာ

၂၁၃

တိတ္ထိရိယန္တိ၊ ကား။ တိတ္ထိရသကုဏရာဇေန၊ တိတ္ထိရမည်သော ငှက်မင်း သည်(ဝါ)ခါငှက်မင်းသည်။ ဘာသိတံ၊ ဆိုအပ်သော(ဂါ)ဟောအပ်သော။

မှတ်ချက်။ ။တိတ္ထိရေန သကုဏရာဇေန ဘာသိတန္တိ တိတ္ထိရိယံ-ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြသည်။

အညတြ တာဟိတံ၊ ကား။ ပရဒါရဘူတာဟိ၊ သူတင်ပါးတို့၏ မဟားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော မိန်းမတို့ကို (ဝါ) တို့မှ။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည်၍။ အမှန္တိ၊ ကား။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏(နှာ-၇၄)တပယ်၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို လည်းကောင်း။ လူခေါ၊ ခေါင်းပါးသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဇေဂ္ဂန္တိ၊ မကောင်းမှုကိုစက်ဆုပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပဝိဝိတ္တော၊ ကာမမှဆိတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဿ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဒုက္ကရဿ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေရင်သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ သုဒန္တိ၊ ပဒံ၊ သုဒိဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ လောမဟံသနသုတ္တံ၊ လောမဟံသနသုတ်ကို။ မဇ္ဈိမာဂမေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၌။ မူလပဏ္ဏသကေ၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဟာသိဟနာဒသုတ္တံ၊ မဟာသိဟနာဒသုတ်တည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ တံသုတ္တံ၊ ထိုသုတ်ကို။ (အာစရိယာ၊ ထိုသည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣဒန္တိ၊ ကား။ သမိဒ္ဓံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဖိတန္တိ၊ ကား။ ဖုလ္လိတံ၊ ပွင့်လင်း သည်။ ဝိတ္တာရိကန္တိ၊ ကား။ ဝိတ္တာရဘူတံ၊ ကျယ်ပြန့်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဗာဟုဇညန္တိ၊ ကား။ ဗဟူဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဇနေဟိ၊ လူတို့သည်။ နိယျာနိကဘာဝေန၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှကွက်မြောက်ရာထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဉာတံ၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့ကိုယာနုဒ္ဓိယုဉ်၍ယော ဇနာ။) ပုထုဘူတန္တိ၊ ကား။ ဗဟုဘူတံ၊ များစွာဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိတိတ္ထေ၊ ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိဟူသောပုဒ်၌။ ဒေဝလောကတော၊ နတ်ပြည်လောကမှ။ ယာဝ မနုဿလောကာ၊ လူ့ပြည်လောကတိုင်စေ့ဘင်။ သုပကာသိတံ၊ ကောင်းစွာပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်- ဝသေန၊ ဤသို့ သောအဓိပ္ပါယ်၏ အနွယ်ဖြင့်။ ပါသဒိကသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ ပါသဒိကသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယာဝ ဒေဝါ စ၊ နတ်ပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ယာဝ မနုဿာ စ၊ လူ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (တစ်နည်း)ယာဝ ယတ္ထကာ၊ အကြင် မျှလောက်ကုန်သော။ ဒေဝါ စ၊ နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ယာဝ ယတ္ထကာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ စ၊ လည်းကောင်း။ သုပကာသိတံ၊ ကောင်းစွာပြအပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိ ဟူသောပုဒ်၏ အဖွင့်သည် ပါသာဒိက သုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ယခုကာလပေမူစာအုပ်မှတိုင်းမရှိ။ “ဒေဝလောက ကောတိ ဒေဝလောကတော ပဋ္ဌာယ ရူပီဒေဝနိကာယတော ပဉ္စတိံ။ သုပ္ပကာသိတန္တိ သုဠု ပကာသိတံ။ ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိတိ ဝါ ယာဝဒေဝ မနုဿေတိ ယတ္ထကာ ဒေဝါ မနုဿာ စ။ တာဝတေ သဗ္ဗေ အဘိဗျာပေတွာ သုပ္ပကာသိတံ” ဟူသော ၎င်းပါသာဒိကသုတ်ဋီကာကိထောက်လျှင် ၎င်းသီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယတော် ပြသည့်အတိုင်း ပါဏေယျပါသာဒိကသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိတိ ဒေဝလောကတော ယာဝဒေဝမနုဿလောကာ သုပ္ပကာသိတံ-ဟူ၍အဖွင့်ရှိသင့်၏။ ယခုကာလပေမူစာအုပ်မှတိုင်းမရှိချေ။ ဋီကာ၌အဖွင့်ရှိသောကြောင့် ကျသည့်ဟူ၍ မှတ်ယူသင့်၏။ သတိမူကြလေ။ သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယသ၌ “သုပ္ပကာသိတံ ယာဝါ ကောင်းစွာသိအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ ။” ဟု ယောဇနာပြီးလျှင် “ယာဝကား အဝဇာဏအနက်ရှိ၏”ဟု မှာထားတော်မူခြင်းသည် ပါသာဒိကသုတ်ဋီကာနှင့် မညီ၍ ဆင်ခြင်အပ်၏။

တဿာတိ၊ ကား။ ယဿာ၊ ကြောင့်။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟံ၊ သိက္ခာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ ဘကလသာသနံ၊ အလုံးစုံသော သာသနာတော်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ။ တဿာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဣမိနာ၊ ဗြဟ္မစရိယဟူသော ဤပုဒ်နှင့်။ သမာနာဓိကရဏနိ၊ တူသောတည်ရာရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဒါနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိတိဒါဒါ၊ ကို။ အာဟ၊ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ဝေ ဒေသေန္တောစာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဗြဟ္မစရိယသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ ဓမ္မသဒ္ဓါဒီနိ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါအရရှိသည်တို့၏။ ဘမာနတ္ထတံ၊ တူသောအနက်ရိသည့်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ။ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ ဝစနံ၊ ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ၊ အနက်ကို ပြခြင်းငှါ။ ငုတ္တံ၊ ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

၁၉၁။ ဝုတ္တပ္ပကာရသမုဒန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တအာဒိကလျာဏတာဒိပ္ပတေဒဂုဏသဒေ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အာဒိကလျာဏတာအစရှိသည် အပြားရှိကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဒုရသမုဿာရိတ

သုတ္တံ]

ပဏိတတရသမညဖလဝဏ္ဏနာ

၂၁၅

မာနသေဝ၊ ဝေစွာထုတ်တင်အပ်ပြီးသော မာနရှိသော သူအားသာလျှင်။
 သာသနော၊ ဌံ။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ ကောင်းသော အကျင့်သည် (ဝါ) ကောင်းစွာ
 ကျင့်ခြင်းသည်။ သမ္ဘ၊ တိ၊ ဖြစ်၏။ မာနဇာတိကဿ၊ ခက်ထန်သော မာန
 သဘောရှိသောသမ္ဘာ။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ သည်။ န သမ္မဝတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဟာမာနတ္ထာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကံ။ (အာစရိယန၊ သည်။)
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဿန္တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဗဟုလတာဝတော၊ မားလျှင်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဘောဂရူပါဒိဝတ္ထုကာမဒါ သပ္ပဟေယျာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရူပါရုံအစ
 ရှိသော ဝတ္ထုကာမ၏ ကျွန်၏အဖြစ်ကို ပယ်စွန့်အပ်ကုန်သော်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) နိမိတ္တဿ၊ မာနဟူသောအကြောင်း၏။ အနဝ-
 ဌာနတော၊ အမြဲမတည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ (ဘောဂရူပါဒိ-
 ဝတ္ထုကာမဒါသပ္ပဟေယျာ၊ ကုန်သည်။) န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ မူ
 ကား။) ကုလဝိဇ္ဇာဒိမဒါနိဋ္ဌိတ္တဿ၊ အမျိုး ဗေဒင်အတတ်စသည်ကို မှီ၍ မာန
 ယစ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းနိမိတ်၏။ သမဝဋ္ဌာနတော၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်း
 ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခတ္ထိယဗြာဟ္မဏကုလီနာနံ၊ မင်းမျိုးပုဏ္ဏား
 မျိုး၌ဖြစ်ကုန်သောသူတို့၏။ ပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ၊ ရဟန်းပြုကုန်သော်လည်း။ ဇာတိ-
 ဝိဇ္ဇံ၊ အမျိုးဇာတ်ဗေဒင်အတတ်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍၊ မာနဇပွနံ၊ မာန်မာန
 ဖြင့်ပြောဆိုခြင်းကို။ ဒုပ္ပဇဟန္တိ၊ စွန့်ခွာကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ယေဘုယျေန၊ ပ။ မာနံကရောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ဝိဇာတိတာယာတိ၊ ကား။ ဝိပရိတဇာတိတာယ၊ ဖောက်ပြန်သောအမျိုး
 ဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိနဇာတိတာယ၊ ယုတ်သောအမျိုးဇာတ်ရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယေဘုယျေန၊
 များသောအားဖြင့်။ ဥာနိဿယသမ္ပန္နာ၊ မင်္ဂုလ်၏အားကြီးသောအကြောင်း
 ကောင်းမှုမှီရာနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော သူတို့သည်။ သဇာတိကာ ဝေ၊ ကောင်းသော
 အမျိုးဇာတ်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဇာတိကာ၊ မကောင်းသော
 အမျိုးဇာတ်ရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊
 ဤသို့ဝိဇာတိတာယဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိတိ၊ ကား။
 သီလေ၊ သီလ၌။ ပတိဋ္ဌဟိတုံ၊ တည်ခြင်း၊ န ဥဿဟန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။
 သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာအထူးသဖြင့် ဧဝံကြယ်သကံ(ဝါ)အလွန်စင်ကြယ်သည်
 ကို။ ကတ္တာ၊ ရှိ။ သီလံ၊ ကို။ ရက္ခိတုံ၊ စောင့်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်း
 နိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သီလ-
 မေ၊ သီလသည်သာလျှင်။ သာသနော၊ ဌံ။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည် (ဝါ) မှီခို
 ရသည်။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ)။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာတုန္တိ၊ ကား။
 သစ္စုပ္ပန်ဝေဓေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိသဖြင့်။ လောကုတ္တရဿ၊

သော။ ပတိဋ္ဌာယ။ ပညာတည်းဟူသောတည်းရာ၌။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှါ။
ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သာ။ ထိုလောကုတ္တရာပညာသည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအား
ဖြင့်။ သာသနော၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာ နာမ၊ တည်ရာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေ၊ သို့။ ဗျတိရေကတော၊ ဗျတိရိုက်အားဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝတော၊ ၌။
အန္တယတောပိ၊ အလျော်အားဖြင့်လည်း။ ဂဟပတိဒါရကာပနာတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္ဇန္တေဟိတိ၊
ဣဒံ ပဒံ၊ ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္ဇန္တေဟိ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဣတ္ထမ္မူတံ၊
လက္ခဏေ၊ ဣတ္ထမ္မူတလက္ခဏအနက်၌။ ကဿဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်
တည်း။ ပိဋ္ဌိယာ လောကံ ပုပ္ဖမာနာယ၊ တိပဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ တထာ၊
ထိုအတူကရိုဏ်းဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ သေဒံ၊ ချေးကို။ (နှာ-၇၅)
မုဉ္ဇန္တကစ္ဆာ၊ လွတ်သောလက်ကတီးကြားရှိသည်။ လောကံ၊ ဆားကို။ ပုပ္ဖမာန-
ပိဋ္ဌိကာ၊ ပေါက်စေ့ပွင့်စေသော ကျောက်ကုံးရှိသည်။ (တင်နည်း)။ လောကံ၊
သည်။ ပုပ္ဖမာနပိဋ္ဌိကာ၊ ပွင့်သောပေါက်သောကျောက်ကုံးရှိသည်။ ဟုတု၊ ၍။
ဝါ၊ ကား။ တေဟိ ပကာရေဟိ၊ ထိုအပြားတို့ဖြင့်(ဝါ)ထိုချေးကိုလွှတ်သော
လက်ကတီးအပြား ဆားပေါက်သော ကျောက်ကုံးရှိသောအပြားတို့ဖြင့်။ လက္ခိ-
တာ၊ မှတ်အပ်ကုန်သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘူမိ-
ကသိတာတိ၊ ကား။ ဘူမိယာ၊ ခြေ၌။ ကဿနတော၊ ထွန်ခြင်းကြောင့်။
ခေတ္တုပဇီဝနတော၊ လယ်လုပ်၍အသက်မွေးခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာ-
ယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသဿာတိ၊ ကား။
ဇာတိမန္တုပနိဿယဿ၊ အမျိုးဇာတ်ဗေဒင်အတတ်ကိုမှီသော၊ ဒုဗ္ဗလံ၊ အား
နည်းသောမာန်သည်။ မာနံ၊ မာနမည်၏။ ဗလဝံ၊ အားရှိသောမာန်သည်။
ဒဗ္ဗံ၊ မည်၏။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ပရိကမ္မံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှုကို။ ဣဝ-
ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဿန္တုတာတိဟေတုပဒံ၊ ဥဿန္တုတာ-ဟူသောဟိတ်ပုဒ်ကို။
ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်၏။ ဣတိတိ ပဒံ၊ ဣတိ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ဝဒ-
ပရာမသိတဗ္ဗံ၊ ထိုဣတိသဒ္ဓါသည် သုံးသပ်အပ်သောပုဒ်ကို။ နိဟတမာနတ္တာတိ
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣတိ-
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဒဿနော၊ ညွှန်ပြခြင်းဟူသောအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။
နိပါတော၊ တည်း။) ဝေ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော
နည်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣတိသဒ္ဓါ၏အနက်တည်း။ ဤဒိ-
သေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သေ နယော၊
ဤနည်းကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏)။

သတ္တ]

ပဏိတတရသာမညဗလဝဏ္ဏနာ

၂၁၇

ပစ္စာဇာတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အာကာရော၊ အာအက္ခရာသည်။ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ ဥပသာရပုဒ်မျှသာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပတိဇာတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာအစရှိသည်တို့ကို။ အစ္စန္တမေဝ၊ စင်စစ်သာလျှင်။ ပဟာနဒီပနတော၊ ပယ်ခြင်းကို ပြတတ်သောကြောင့်။ နိရုပက္ခိလေသတာယ၊ ညစ်ငြူးခြင်းကိလေသာမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ သုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်သော။ တဒ္ဓပ္ပိဒကဋ္ဌေန၊ ထိုဥပက္ခိလေသမှ စင်ကြယ်သော တရားတော်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့် (ဝါ) ဟောတော်မူတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်၏။ သာမိ၊ အရှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသာမိ၊ မည်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မေန၊ တရားတော်ဖြင့်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ သာမိ၊ အရှင်တည်း (ဝါ) အစိုးရ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသာမိ၊ မည်တော်မူ၏။ သဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ပေါထုဇ္ဇနိကသဒ္ဓါဝသေန၊ ပုထုဇာန်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဓါ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဓဟနံ၊ ယုံကြည်ခြင်းကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဝိညာဇာတိကာနံ၊ ပညာရှိသော သဘောရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဓမ္မသမ္ပတ္တိဂဟဏပုဗ္ဗိကာ၊ တရားတော်၏ပြည့်စုံခြင်းကို နာယုခြင်းလျှင်ရှေ့သွားရှိသော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားသည်။ သိဒ္ဓိ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမကား။) စတူသု၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်။ ဓမ္မပုမာဏဓမ္မပသန္နပုဂ္ဂလဘာဝတော၊ ဓမ္မပုမာဏဓမ္မပသန္နပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း (ဝါ) တရားတော်၌ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို ယူ၍ တရားတော်၌ ကြည်ညိုခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်ဟူသည် ရူပပုမာဏရူပပုသန္နပုဂ္ဂိုလ်၊ ဇောသပ္ပမာဏ ဇောသပ္ပသန္နပုဂ္ဂိုလ်၊ လူဓပ္ပမာဏ လူဓပ္ပသန္နပုဂ္ဂိုလ်၊ ဓမ္မပုမာဏဓမ္မပသန္နပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လေးယောက်တို့တည်း။ ၎င်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော် ၎င်း အဋ္ဌကထာဗျာယူလေ။

ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သွာက္ခာတဓမ္မော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ရှိ၏။ ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ သင်္ခတ အသင်္ခတအားဖြင့် ပြားသော ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်သော တရားမြတ် ဖြစ်ပေစေတကား။ ဣတိ မနသိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ သဒ္ဓါ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို (ဝါ) ယုံကြည်ခြင်းကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ယောဇနသဝန္တရေပိ၊ ယူဇနာတစ်ရာ ခြားသည်လည်းဖြစ်သော (ဝါ) ယူဇနာတစ်ရာ အပိုင်းအခြား

ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဒေသေ ဝါ၊ အရင်ဦးမူလည်း။ ဇာယမ္ပတိကာတိ၊
 ကား။ ဇာနိပတိကာ၊ မယားလ်တို့သည် (ဝါ) လင်မယားနှစ်ယောက်တို့
 သည်။ ဇာယမ္ပတိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တယေဝ၊ ဆိုသော်သာလျှင်။ ခု ရသသမိက-
 သရသမိနိဝသေန၊ အိမ်ရှင်ယောက်ျား၊ အိမ်ရှင်မိန်းမတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဒွိန္ဒမေဝ၊ နှစ်ယောက်သောသူတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကာမံ
 ဝိညာယတိ၊ အကယ်၍ကား သိအပ်၏။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ ယဿ
 ပုရိသဿ၊ အကြင်ယောက်ျားအား။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော ပဇာပတိ-
 ယော၊ မယားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ အား။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊
 ဆိုဖွယ်သည်သာလျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကောယပိ၊ တစ်ယောက်သောမယားနှင့်
 လည်း။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သံဝါသော၊ နေခြင်းသည်။ သမ္မာဓောယေဝ၊
 ကျင်းမြောင်းသေးသည်သာလျှင်လည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊
 ငှါ၊ ဒွေတိ ပဒံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ရာဂါဒိနာ၊ ရာဂအစရှိသည်ဖြင့်။ ကိဉ္ဇနံ၊ ကြောင့်ကြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ခေတ္တဝတ္ထာဒိနာ၊ လယ်ယာအစရှိသည်ဖြင့်။ ပလိဗောဓနံ၊ နှိပ်စက်
 နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယော ဃရာဝါသော၊ အကြင်ဃရုဇာသ
 သည်။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကိဉ္ဇနံ ပလိဗောဓနနှင့်။ သဟ၊ တကွ။
 ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဃရာဝါသော၊ သည်။
 သကိဉ္ဇနပလိဗောဓနော၊ မည်၏။ သောယေဝ၊ ထိုသကိဉ္ဇနပလိဗောဓနသည်
 ပင်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ၊ သကိဉ္ဇနပလိဗောဓန သည်ပင်လျှင်
 အနက်။ ရာဂေါ ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ရဇော၊ ရဇမည်၏ (ဝါ) မြူမည်၏။
 တဒါဒိကာ၊ ထိုရာဂအစရှိကုန်သော။ ဒေါသမောဟာ၊ ဒေါသ မောဟတို့သည်။
 ရဇော၊ ရဇတို့မည်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရာဂေါ ။ပ။ ဝုတ္တတိတံအာဒိ၊ ကို။
 တဂဝဘာ၊ သည် ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ ရဇော၊ ရဇဟူ၍။ ဝုတ္တတံ၊ ၏။
 ရေဏု၊ မြူကို။ ရဇော၊ ဟူ၍။ န စ ဝုတ္တတံ၊ မဆိုအပ်။ အာဂမနပထာပိ၊ ရောက်
 ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်လည်း (ဝါ) ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏၊ ဖြစ်
 သည်လည်း။ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနတာဝေ၊ ရာဂထကြရာအပေါ်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွေပံ၊ နှစ်ခုလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သံဝဏ္ဏနာ၊
 သံဝဏ္ဏနာတို့သည်။ ကေတ္တာ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ရဇောပထောတိ ရာဂရဇာဒိနံ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ
 ရဇောပထောတိ အာဂမနပထော-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာ နှစ်ခုကဲ့ယူ။

ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါသညသလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ အလဂ္ဂနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။
 အာဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ မပြီကပ်သောအနက်ကြောင့်။ အပလိဗန္ဓသဘာဝေန၊ မနှိပ်စက်
 တတ်သောသဘောကြောင့် (ဝါ) မနှောင့်ဖွဲ့တတ်သောသဘောကြောင့်။ ရူပက-
 ဝသေန၊ ရူပက၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ တဒ္ဓိတဝသေန၊ ဥပမာတဒ္ဓိတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အဗ္ဗောကာသော၊ အဗ္ဗောကာသမည်၏။ ဣတိ၊ ဣမံ၊ အတ္ထံ၊ ကံ။
 ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိယသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ဝိယသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်
 ၏။ ဧဝံ၊ ဣဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ငြင်း။ အကုသလကုသလပဝတ္တိနံ၊ အကုသိုလ်
 ဖြစ်ခြင်း ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းတို့၏။ ဌာနာဌာနဘာဝေန၊ ဌာန အဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ဧရာဝါသပဗ္ဗဇ္ဇာနံ၊ အိမ်၌နေသော လူ ရဟန်းအဖြစ်တို့၏။ သမ္မာဓဗ္ဗောကာ-
 သတံ၊ ကျဉ်းမြောင်းသည်၏အဖြစ် လွင်တီးခေါင်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဒဿေတု၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ကုသလ ပဝတ္တိယာ ဧဝ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်း၏သာ
 လျှင်။ အဌာနဌာနဘာဝေန၊ အဌာနဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအိမ်၌နေ
 သော လူ ရဟန်းတို့၏။ တဗ္ဘာဝံ၊ ထိုအဌာနဌာန၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
 အပိစာတံအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇောနံ၊ မြို့တို့၏။
 သန္တိပါတဌာနံ ဝိယ၊ စုဝေးရာအရပ်ကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ပုဒ်ကို
 စပ်အပ်၏။

ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ပဒုဒ္ဓါရံ၊ ပုဒ်ကို ထုတ်ခြင်းကို။ အကတု၊
 မပြုမူ၍။ သမာသဝေ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်ကို ဖွင့်ခြင်း
 သည်။ သဇ္ဇေပကထာ၊ မည်၏။ ဧကမ္ပိ ခိဝသန္တိ၊ ကား၊ ဧကခိဝသမဇ္ဇမ္ပိ၊
 ဝစ်နေမျှလည်း။ အဇ္ဈာံ ကတုတိ၊ ကား။ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တယာပိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်
 မျှ၏လည်း (ဝါ) သို့လည်း။ (နှာ-၇၆) အနာပဇ္ဇနေန၊ မရောက်စေသဖြင့်။
 အဆိဒ္ဓံ၊ မကျိုးမပေါက်သည်ကို။ ကတု၊ ရှိ။ စရိကေစိတ္တံ၊ ကား။
 စုတိစိတ္တံ၊ အဆုံးဖြတ်သော စုတိစိတ်သို့။ ကိလေသမလေနာတိ၊ ကား။ တဏှာ-
 သံကိလေသာဒိမလေန၊ တဏှာ သံကိလေသ အစရှိသော အညစ်အကြေးဖြင့်။
 အမလိနန္တိ၊ ကား။ အသံကိလိဋ္ဌံ၊ မညစ်နွမ်းသော။ ပရိယောဒါတဋ္ဌေန၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖြုတ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိမ္မလဘာဝေန၊
 အညစ်အကြေးရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခံ ဝိယ၊ ခရုသင်းကဲ့သို့။ လိခိတံဘေတံ၊
 ဖြုတ်စေအပ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခံလိခိတံ၊ မည်၏။ ပန၊
 ပါး။ အတ္ထမတ္တံ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ လိခိတသင်္ခံသဒိသန္တိ၊ ဟူသော
 သံဝဏ္ဏနာကို (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓောတသင်္ခံသပ္ပဋိဘာဝန္တိပဒံ၊
 ဓောတသင်္ခံသပ္ပဋိဘာဝံ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဒတ္ထဘော၊ ထိုလိခိတသင်္ခံသ-
 ဒိသံ ဟူသောအနက်၏သာလျှင်။ ဝိဝရဏံ၊ ဖွင့်ကြောင်းပြစ်သောပုဒ်တည်း (ဝါ)
 ဖွင့်ပြင်းတည်း။ အပိစ၊ တစ်နည်းသော်ကား။ လိခိတံ၊ ပွတ်ချောအပ်သော။

သင်္ခါ၊ ခရုသင်းတည်း။ ငါ့လိခိတံ၊ ပွတ်ချောအပ်သောခရုသင်း။ ယဇာ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အဂ္ဂဟိတောတိ ယဇာ၊ အဂ္ဂဟိတောဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။

[အဂ္ဂဟိတောပုဒ်၌ အာဟိတောဟူသော ဝိသေသနပုဒ်နောက်၌ နေသကဲ့ လိခိတဟူသော ဝိသေသနပုဒ်နောက်၌ နေ၏ဟူလိ။]

ပန၊ ဆက်။ တဿဒိသတ္ထာ၊ ထိုပွတ်ချောအပ်ပြီးသော ခရုသင်းနှင့်တူသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ သင်္ခါလိခိတံ၊ သင်္ခါလိခိတမည်၏။ ဣတိပိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ၏၊ စ၊ ဆက်။ တေပဒံ၊ ထိုသင်္ခါလိခိတဟူသော ပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝနပုံတည်း(ဝါ) စရိတဗ္ဗဟူသော ကြိယာဝိသေသနတည်း။ အဇ္ဈာဝသတာတိတ္ထေ၊ ၌။ ကမ္မပ္ပဝဇ္ဇီယေန၊ ကြိယာဟူသော အနက်ကို ဟောသော။ အဓိသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အဂါရန္တိတေ၊ အဂါရ်ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမိအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိသတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂါရမဇ္ဈေတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ယန္နုန ယဒိ ပန ပဗ္ဗဇေယျံ၊ အကယ်၍ ရဟန်းပြုငြားအံ့ (ဝါ) အကပ်၍ ရဟန်းပြုရမူကား။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်ပပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကဿယေန၊ ဖန်ရည်ဖြင့်။ ရတ္တာနိ၊ တပ်စွန်းအပ်ကုန်သော (ဝါ) ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့တည်း (ထည်)။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဖြင့် တပ်စွန်းအပ်ကုန်သော အဝတ်တို့ (ဝါ) ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော အဝတ်တို့။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ကဿယရသပိတဘာယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (စ-ကား ဝါကျာရမ္ဘ) တောနိ၊ ထိုဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို။ ဂဟိတနိ၊ ယူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသေးကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာနံ အနုစ္စဝိကာနိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အတ္ထာဒေတွာတိ ဣဒံ စနံ၊ အတ္ထာဒေတွာ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဝေါဟာရဝစနမတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကံမျှဖြင့်သော စကားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဒဟိဘ္ဘာ၊ ဝတ်ဆည်း၍ (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင်မှ ကိုယ်ဖြင့်ဆောင်၍ (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုဝတ်ခြင်းသည်လည်း။ နိဂါသနပါရုပနဝသေန၊ ဝတ်ခြင်းရုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂါရဝါသော၊ အိမ်၌နေခြင်းသည်။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ဝါသဟူသောနောက်ပုဒ်ကျေသောအားဖြင့်။ အဂါရံ၊ မည်၏။ (အဂါရေ ဝါသောအဂါရံ-ဟုဝစနတ္ထ

ပြောစေလိုသည်။) တဿ၊ ထိုအိမ်၌နေသောလူ၏။ ဟိတံဝုခိအာဝဟံ၊ အစီးအပွားကိုဆောင်တတ်သော။ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ၊ လယ်ထွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း အစရှိသော အမှုတည်း။ တံ အနဂါရိယန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ အနဂါရိယော၊ ထိုအိမ်၌နေသောလူ၏ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်သော လယ်ထွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းစသောအမှု မရှိသော ရဟန်း၏ အဖြစ်၌။

၁၉၂။ သဟဿတောတိ၊ ကား။ ကဟာပဏသဟဿတော၊ အသပြာတစ်ထောင်မှ။ ဘောဂက္ခန္ဓော ဘောဂရာသံ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်အစုသည်။ အာဗန္ဓနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပုတ္တော၊ သား။ နတ္တာ၊ မြေး။ ပနတ္တာ၊ မြစ်။ ဣတိ အာခိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ပေဝေသေန၊ ချစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန၊ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော အနက်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုအာဗန္ဓနဋ္ဌေန ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပရိဝဇ္ဇသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဗန္ဓနတ္တော၊ အပိုင်းအခြားကိုပြု၍ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒယေတိ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ပိတာမဟပိတုပုတ္တာဒိဝေသေန၊ အဘိုး၊ အဖ၊ သား အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ လည်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ ပရိဝဇ္ဇော၊ မည်၏။ ဣတံပိ အတ္တော၊ ဤသို့သောအနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အမာကံ၊ ငါတို့၏။ ဉတိ၊ အဆွေအမျိုးတို့တည်း။ ဣတံ၊ သို့။ ဉယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉတယော၊ ဉတံတို့ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ အဆွေအမျိုးတို့မည်ကုန်၏။

၁၉၃။ ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဖြင့်။ ပိဟိတကာယဝစီဒ္ဓါရော၊ ပိတ်အပ်ပြီးသော ကာယဒွါယ၊ ဝစီဒ္ဓါယ ရှိသည်။ သမာနေ၊ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ တေန သံဝရေန၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့်။ ဥပေတောနာမ၊ ပြည့်စုံသည်မည်၏။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခသံဝရေနသမန္တာဂတောတိ၊ သမန္တာဂတော ဟူသောစကားကို (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာစာရဂေါစနံ၊ အာစာရသီလ ဂေါစရ သီလတို့၏ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဝိသင်္ဂဉ္စကထာဒီသု၊ စာနာဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌။ (ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်) ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အာစာရ ဂေါစရသမ္ပန္နောတိအာခိ၊ အာစာရဂေါစာရသမ္ပန္နော ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ တသ္မေဝ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတဘာဝဿ၊ ထိုပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကိုသာလျှင် စောင့်စည်း ပိတ်ဆိုသည်၏ အဖြစ်၏။ ပစ္စယဒသနံ၊ အကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ အာဏုသဒိသတာယ၊ အာဏုမြူနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်း

ငယ်မျှသော အပြစ်ကို။ အဏုတိ၊ အဏုဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂ္ဂတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တကဿတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။
 အသန္တိ အာပန္န အနုဒ္ဓကပတ္တိဝသေန စ၊ လွန်ကြွေးလှသော စေတနာမရှိ
 သည်ဖြစ်၍ သင့်ရောက်သော အနုဒ္ဓကအာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 သဟသာ ဥပ္ပန္နအကုသလ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန စ၊ အဆောတလျင်ဖြစ်သော
 အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပမတ္တကတာ၊ အနည်းငယ်
 အတိုင်းအရည်ရှိသော အဖြစ်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ထည့်)။
 ဘယဒဿိတံ၊ ကား။ ဘယဒဿနသီလော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ဘေးကြီး
 ဟူ၍ မျှလေ့ရှိသည်။ (ဟုတု၊ ချဲ့)။ သမ္မာတိ၊ ကား။ အဝိပရိတံ၊ မဖောက်
 မပြန်။ ဝါ၊ ကား။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းစွာ။ တဗ္ဗာဝေါ စ၊ ထိုအဝိပရိကသုန္ဒရ၏
 အဖြစ်သည်လည်း။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလ
 ပတ်လုံး။ အင်္ဂတိ၊ မဝသေန၊ မလွန်ကြူးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သိက္ခာပဒေသုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေယေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်၌
 ဝါလျှင်။ (နှာ-၇၇) တဒဝယဝဘူတံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၏ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
 သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ပါ၊ သိက္ခာအစုကို။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာယူ၍။
 (ဝါ) ဆောက်တည်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိ အတ္ထဿ၊ ဤသို့သော
 အနက်ကို။ ဂမ္ပမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မပဒံ၊ ကံပုဒ်ကို။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တံ တံ သိက္ခာပဒန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ တံ တံ
 သိက္ခာကောဠာသံ၊ ထိုထိုသိက္ခာအစုကို။ ဝါ၊ ကား။ သိက္ခာယ၊ သုံးပါးသော
 သိက္ခာ၏။ အဂ္ဂမုပါယံ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ တဿာ၊
 ထိုသုံးပါးသောသိက္ခာ၏။ နိဿယံ၊ မှီရာကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အပ္ပော၊ တည်း။

တ္ထောတိ၊ ကား။ တေသ္မိ* ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ အာဒိဝစနေ၊
 ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော အစရှိသော စကား၌။ အာစရဂေါစရဂ္ဂဟဏေ-
 နေဝါတိ၊ ကား။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နဘိဝစနေနေဝ၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပ-
 န္နော-ဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုသလေ ကာယကမ္မ-
 ဝစီကမ္မေ ဂဟိတေပိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အာစာရဂေါစရသဒ္ဓမတ္တေန၊ အာစာရဂေါစရ သဒ္ဓါမျှဖြင့်။ ကုသလ-
 ကာယဝစီကမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ ကုသိုလ် ကာယကံ ဝစီကံကို ယူခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊
 မဖြစ်သင့်။ ဣဒိနာ ဝစနေန၊ ဤကုသလကာယကမ္မဝစီကမ္မဂဟိတေပိ
 ဟူသော စကားဖြင့်။ ပုနရတ္ထိတာယ၊ တစ်ဖန် ဆိုသည်၏ အဖြစ်၌။ စောဒနာ-
 လေသံ၊ စောဒနာအမြှောက်ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ အာဇီဝ-
 ပါရိသုဒ္ဓိသီလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။

ကာယဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတဿ၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒွါရဿ၊
၏။ ကမ္မာပဒေသေန၊ ကံကိုညွှန်သဖြင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌာ။ တေန၊ ထိုဥပုတ္တိ
ဒွါရဒဿနတ္ထံဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တစောဒနာယ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်
ပြီးသော စောဒနာ အမြဲကံ၏။ သောဓနံ၊ သုခသင်ခြင်းကို (ဝါ) ဖြေခြင်းကို။
ဒဿေတိ၊ ၏။

ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သိဒ္ဓေါ၊ လုံအပ်သော အနက်၏ ပြီးခြင်းသည်။ သတိပ၊ ရှိသော်လည်း။ ပုန၊
တစ်ဖန်။ အာရမ္ဘော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ နိယမာယ ဝါ၊ မြစေခြင်းငှာ
လည်းကောင်း။ အတ္တန္တရဗောဓနာယ ဝါ၊ အနက်ကို သိစေခြင်းငှာ
လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ အတ္တန္တရံ၊ အနက်ထူးကို။
ဗောဓေတိ၊ သိစေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္တိဒွါရဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ရာ ဒွါရကို
ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလေနာတိ၊ ကား။ (စ-ကား ဝါကျာရမ္မ)။ သဗ္ဗသော၊
အချင်းခပ်သိမ်း (ဝါ) ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ အနေသနပဟာနတော၊
မသင့်သော ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်မရှိသော
(ဝါ) အပြစ်မှ ကင်းသော။ တေန၊ ထိုကာယဝစီ ကမ္မေနသမန္နာဂတောကုသလေန
ဟူသော စကားဖြင့်။ ဥပတ္တိဒွါရဒဿနံ၊ ဖြစ်ရာ ဒွါရကိုပြခြင်းသည်။ ကထံ
ဟောတိ၊ အသို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ ပနာတိ-
အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်)။ အာဟ၊ ၏။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ တို့၌။
ဥပ္ပန္နန၊ သော။ အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်မှ ကင်းသော။ ကာယဂမ္မဝစီကမ္မေန၊
နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သော
အသက်မွေးခြင်းရုံ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
တဒုဘယမေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
သည်သာလျှင်။ အာဇီဝဟေတုကံ၊ အသက်မွေးခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ သုတ္တန္တရေန၊ သုတ်တစ်ပါးနှင့်။ သံသန္နိတုံ၊ နှီးနှောခြင်းငှာ။
မုဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တန္တဝသေန ဝါ၊ ဝေဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။)
အာဟ၊ ၏။ (အဋ္ဌကထာ၌ ပုတ္တသဒ္ဓါမပါ) စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထံ၊ ဤမုဏ္ဍိ
ကပုတ္တသုတ္တန္တဝသေနဝါ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သုတ္တန္တရသံသန္နနာ-
သင်္ခါတအတ္တန္တရဝိကပ္ပနတ္ထော၊ သုတ်တစ်ပါးနှင့် နှီးနှောခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
အနက်တစ်ပါးကို အထူးကြံခြင်း အနက်ရှိ၏။ မုဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တန္တံ န မ၊ မုဏ္ဍိက
ပုတ္တသုတ်မည်သည်။ မဇ္ဈိမာဂမဝရေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်မြတ်၌။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသက ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်တည်း။ ယံ သုတ္တံ၊ ကို။ သမဏမဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဏ္ဍိကပုတ္တသုတ်၌။ ထပတိတိ၊ ကား။ ပဉ္စကင်္ဂံ နာမ၊ ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသောကြောင့် ပဉ္စကင်္ဂမည်သော။ ဝဇုကိံ၊ လက်သမားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ထပတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝဇုကိပရိယာယော၊ ဝဇုကိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတမဉ္စထပတိ ကုသလံ သီလံ ကုသလံ ကာယကမ္မံ ဓမ္မိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဝစီကမ္မဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သီလဿ၊ ၏။ ကုသလကာယကမ္မဝစီကမ္မဘာဝံ၊ အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏ အဖြစ်ကို။ ဒသောတွာ၊ ပြုပြီး၍။ အာဒံပရိသုဒ္ဓမ္မိ ခေါ် အဟံ ပထတိ သီလသ္မိံ ဝဒါမိတိ၊ ဝဒါမိဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သော (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်သော။ မဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တဒေသနာယ၊ မဏ္ဍိကပုတ္တသုတ် ဒေသနာတော်နှင့်။ ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ကုသလေနာတိ၊ ကုသလေန ဟူ၍။ ဝါ၊ ကုသလေန ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သီလဿ၊ ၏။ ကုသလကာယကမ္မဝစီကမ္မဘာဝံ၊ အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏ အဖြစ်ကို။ ဒသောတွာ၊ ၍။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော၊ (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်သော။ အယံ သာမညဖလသုတ္တဒေသနာ၊ ဤသာမညဖလသုတ် ဒေသနာတော်သည်။ ဧကသင်္ဂဟာ၊ တူသော ရေတွက်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ သံသန္ဓတိ၊ နှိုးနှော၏။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဂဂေါဒကေန၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေနှင့်။ ယမုနောဒကံ၊ ယမုနာမြစ်ရေသည်။ သံသန္ဓတိ ယထာ၊ နှိုးနှောသကဲ့သို့တည်း။ သမေတိ ယထာ၊ ညီသကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဤဒိသိပိ၊ ဤသို့သဘောရှိ သည်လည်းဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဒေသနာဝိဘူတိ၊ ဒေသနာတော်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဝါ) ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်ခြင်းသည် (နှာ-၇၈)။ အတ္ထိ ဧဝံ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သီလသ္မိံ ဝဒါမိတိ၊ ကား။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ဝါ၊ ကား။ အာဇာရဘူတေ၊ အာဇာရ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သီလသ္မိံ၊ သီလ၌။ အန္တောဂမံ၊ အတွင်းဝင်၏။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဒ္ဒါရဏသမုဒါယဘူတေ၊ ထုတ်ရာအပေါင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလသ္မိံ၊ သီလတွင်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော သီလကို။ သီလန္တိ၊ သီလဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။

တိဝိဓနောတိ၊ ကား။ စူဠသီလမဇ္ဈိမသီလမဟာသီလတော၊ စူဠသီလမဇ္ဈိမသီလမဟာသီလအားဖြင့်။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ မနုဇ္ဈဗ္ဗေသုတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာယပဉ္စမာမေဝ၊ ကာယလျှင် ငါးခုမြောက်သော ဣန္ဒြေကိုသာ

သတ္တ

စူဠမဇ္ဈိမမဟာသီလဝဏ္ဏနာ

၂၂၅

လျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယုခြင်းကို။ နိဝတ္ထေတိ၊ နှစ်စေ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိဒ္ဒေသေ၊ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝက္ခမာနေသု၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကုန်သော။ သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ တိဝိဓေနာတိ၊ ကား။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့၌။ (ထည့်။) ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယထာလာဘယထာဗလယထာသာရူပဝသေန၊ ယထာလာဘသန္ဓေသ၊ ယထာဗလသန္ဓေသ၊ ယထာသာရူပသန္ဓေသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဗ္ဗိဓေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။

ပဏီတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

စူဠမဇ္ဈိမမဟာသီလဝဏ္ဏနာ

(၁၉၄၊ ၂၁။) ဝေန္တိ၊ ကား။ သော၊ အိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သီလသိန္နိ၊ လူ့၊ သီလသို့ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ နိဒ္ဒါရဏအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတော၊ ထိုသီလပေါင်းမှ။ ဧကဿ သီလဿ၊ တစ်ခုသော သီလကို။ နိဒ္ဒါရဏီယတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကံ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပိစ အပရော နယော မယာ ဝုစ္စတေ၊ လူမိနာ၊ ဤသီလသို့ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ အာဇာရေ၊ အာဇာရအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်း၏။ အဝယဝါဓိဋ္ဌာနတ္တာ၊ အစိတ်၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရဏ် အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ ကား။ ရုက္ခေ သာခါတိ ယထာ၊ ရုက္ခေ သာခါဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကဲ့သို့တည်း။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ သာခါ၊ သစ်ခက်။ လူဒန္တိ၊ ပဒေန၊ လူဒ်ဟူသောပုဒ်နှင့်။ ကတုတ္ထဝသေန၊ ကတ္တားအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာနာဓိကရဏံ၊ တူသော တည်ရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘုမ္မဝစနဿ၊ သတ္တမိဝိဘတ် ၏။ ကတုတ္ထေ၊ ကတ္တားအနက်၌။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ယထာ ကိံ၊ မူကား။ ဝနပ္ပဂုဓေ ယသ ဖုသိတဂ္ဂေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဖုသိတဂ္ဂေ၊ ကားကားစွင့်စွင့်တက်၍ ပွင့်သော အဖျားရှိသော။ ဝနပ္ပဂုဓေ၊ တောချုံသည်။ ဣတိ လူမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ပစ္စတ္တဝစနတ္ထေ ဝါဇေ ဘုမ္မန္တိလူမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။ အယမေဝတ္ထောတိ၊ ကား။ ပစ္စတ္တဝစနတ္ထော ဧဝ၊ ပဌမာဝိဘတ် အနက်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဗြဟ္မဇာလေတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ် အဖွင့်၌။ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တပဒေ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ် ပုဒ်၌။ သံဝဏ္ဏနာဝသေန၊

၂၂၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

၂-သမညဖလ

အဖွင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒမာယ ဟောတိ သီလသိန္နိတ္ထေ၊ ဤ။
 မဟာသီလပရိယောသာနေန၊ မဟာသီလ၏အဆုံးအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာရိ၊ မာနသ၊
 ထုတ်အပ်သောသီလ၏။ အဘာဇတော၊ မရှိသည်နှင့်အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စတ္တဝစ-
 နတ္ထောယေဝ၊ ပဌမာဝိဘတ်အနက်သည်သာလျှင်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။
 ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ အာသီလံ ဟောတိတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။
 အာယ၊ ၏။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ တဟောယေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊
 ဤ။ အပိဂ္ဂဟဏံ၊ အပိသဒ္ဓါကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) အကတံ၊ မပြုအပ်။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၂၂။ အတ္တာနုဝါဒပရာနုဝါဒဒဏ္ဍဘယာဒီနိ၊ အတ္တာနုဝါဒဘေးပရာနုဝါဒ-
 ဘေး ဒဏ္ဍဘေးအစရှိကုန်သော (ဝါ) မိမိကိုယ်ကို မိမိစွပ်စွဲခြင်း တည်းဟူသော
 အတ္တာနုဝါဒဘေး၊ သူတစ်ပါးတို့သည် စွပ်စွဲခြင်းတည်းဟူသော ပရာနုဝါဒဘေး၊
 ပစ္စုပ္ပန် မင်းတို့သည် ပေးအပ်သော ဒဏ္ဍဘေး အစရှိကုန်သော (အာဒိသဒ္ဓါ၏
 အာဒိဝန်ကို ဒုဂ္ဂတိဘေးကိုယူ)။ အသံဝရမူလကာနိ၊ မစောင့်စည်းခြင်းလျှင်
 အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဘယာနိ၊ ဘေးတို့သည်။ သီလဘာသံဝရတောတိ၊
 ကား။ သီလဿ၊ ၏(ဝါ) ကို။ အသံဝရတော၊ မစောင့်စည်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ သီလသံဝရာဘာဝတော၊ သီလကိုစောင့်စည်းခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊
 ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (န၊ ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်း။
 ယဒိဒံ သီလသံဝရတောတိ ယဒဿ၊ ၏။ ယံ ဣဒံ ဘယံ၊ အကြင်ဘေးသည်။
 သီလသံဝရတော၊ သီလကို စောင့်စည်းခြင်းကြောင့်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 ဣတိ အတ္ထဝနေတော၊ ဤသို့သောအနက်ကို အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသောကြောင့်။
 သီလသံဝရဟေတု၊ သီလကို စောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဘယံ၊ အတ္တာနုဝါဒ စသောဘေးကို။ န သမနုပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ စ၊
 ဤသို့လည်း။ အတ္ထဿ၊ ၏။ ဥပပတ္တိတော၊ ရောက်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ပြည့်စုံ
 ခြင်းကြောင့်။ သီလသံဝရတော သီလသံဝရဟေတု၊ သီလသံဝရဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထောယေဝ၊ ဤသို့သောအနက်သည်သာလျှင်။
 သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယံ ဣဒံ ဘယံ သီလသံဝရတော ဘဝေ-
 ယျာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိပေါ၊ ပါဠိသည်လည်း (ဝါ) ကိုလည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။
 (ဝါ) အပ်၏။ သံဝရတောတိ၊ ဟူ၍။ ဟေတု၊ ကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ တဒဓိ-
 ဂမိတအတ္ထဝသေန၊ သို့သံဝရသဒ္ဓါဖြင့် သိအပ်ရအပ်သော အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အသံဝရမူလကဿ ဘယဿ အဘာဝါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ (နှာ-၇၉) ဟေတု၊
 ကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယော၊ သည်။) ဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။

သုတ္တံ]

စူဠမဇ္ဈိမမဟာသီလဝဏ္ဏနာ

၂၂၇

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာဟောင်း ဆရာတော်၏အလိုအားဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ တေသု
ယံ ဣဒံ ဘယံ သီလဿာသံဝရတော ဘဝေယျ-ဟု ပါဠိရှိသင့်
၏။ ဋီကာသစ်အလိုအားဖြင့် တေသု ယံ ဣဒံ ဘယံ သီလသံ-
ဝရတော ဘဝေယျ-ဟူ၍ ပါဠိရှိသင့်၏။ ယခုကာလ ပေမူစာအုပ်
မှတို့၌ သီလသံဝရတော ဟူ၍-သမာသ်သာ ရှိ၏။ သီလဿာ-
သံဝရတော-ဟူ၍ ဋီကာဟောင်းအလိုအတိုင်း ဝါကျ သန္နိပုဒ်
နှင့်မရှိ။ ထို့ကြောင့် နှစ်သက်ရာကိုယူ။ ဋီကာသစ်အတိုင်းသာ
သင့်မြတ်သည်ဟု ထင်ပေသည်။

ယထာဝိဓာနဝိဟိတေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝိဓာနံ၊ အကြင်အကြင် အဘိ
သိက်သွန်းရာသော အစီအရင်ကို။ သမ္မာဒိတေန၊ ပြီးစေအင်ပြီးသော။ ခတ္တိ-
ယာဘိသေကေနာတိ၊ ကား။ ခတ္တိယဘာဝါဝဟေန၊ မင်း၏အဖြစ်ကို ဆောင်
တတ်သော။ အဘိသေကေန၊ အဘိသိက်ဖြင့်။ မုဒ္ဓနိ အဝသိတ္တောတိ၊ ကား။
မတ္တကေယေဝ၊ ထိပ်ထက်၌သာလျှင်။ အဘိသိတ္တော၊ အဘိသိက် သွန်းအပ်
သော။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ တေသု ပဒေသု၊ ဤယထာဝိဓာနဝိဟိတေန
စသော သုံးပုဒ်တို့တွင်။ ယထာဝိဓာနဝိဟိတေနာတိ ဣမိနာပဒေန၊ ဖြင့်။ ပေါရာ-
ဏကသိဏ္ဍဝိဓာနသမဂ္ဂိတာသင်္ခါတံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော မင်းတို့၏ အလေ့
အကျက် အစီအရင်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဧကံ၊ သော။
အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ခတ္တိယာဘိသေကေနာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
ခတ္တိယဘာဝါဝဟသင်္ခါတံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော။
ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ခတ္တိယာဘိသေကေနာတိ-
ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ခတ္တိယဘာဝါဝဟသင်္ခါတံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်
ဟု ဆိုအပ်သော။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ မုဒ္ဓနိ အဝသိ-
တ္တောတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ မုဒ္ဓနိယေဝ၊ ဦးခေါင်းထိပ် ထက်၌သာလျှင်။ အဘိသိဉ္စိ-
တဘာဝသင်္ခါတံ၊ သွန်းလောင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဧကံ၊
သော။ အင်္ဂံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ (ဝါ)
ဣတိ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တိဝဂ်သမန္နာဂတော၊ သုံးပါးသော အင်္ဂါနှင့်
ပြည့်စုံသော။ ခတ္တိယာဘိသေကော၊ မင်း၏အဘိသိက်သည်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ယေန အဘိသေကေန၊ အကြင်အဘိသိက်ဖြင့်။ အဘိသိတ္တ-
ရာဇ္ဇနံ၊ အဘိသိက် သွန်းအပ်ကုန်သော မင်းတို့၏။ ရာဇာနုဘာဝေါ၊ မင်း၏
အာနုဘော်သည်။ သမိဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ (ယေနသဒ္ဓါသည် တေနသဒ္ဓါအဘက်
မရှိဟု မှတ်။) ပန၊ စောဒနာ သောနောကို ဆိုဦးအံ့။ အယံ အတ္တော၊ ဤဆိုအပ်
ပြီးသော အနက်ကို။ ကေန နယေန၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်
သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ပေါရာဏသတ္တာဂတ

နယေန၊ ရှေးကျမ်းဟောင်း၌လာသော နည်းအားဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ ဧ။ ဟိ
 တဒေဝ သစ္စံ၊ ဧ။ အဂ္ဂညသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ အဂ္ဂညသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။
 မဟာသမ္မတာဘိသေကဝိဘာဝနာယ၊ မဟာသမ္မတာ မင်း၏ အဘိသိက်ကို
 ဖင်စွာ ပြခြင်းငှာ။ တေ ပနဿ ။ပ။ အကံသုတိ၊ အကံသု ဟူသော
 ကောင်းကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်း။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (သာဓကအနက်ကား)
 တေ မနုဿ၊ ထိုကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်သော လူတို့သည်။ ဧတ္တသမိနော၊ လယ်၏
 အရှင်ဖြစ်သော။ (ဝါ) လယ်ကိုအစိုးရသော။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်းအား။
 တီဟိ၊ ကုန်သော။ သဇ္ဇေဟိ၊ ရေသင်းတို့ဖြင့်။ အဘိသေကမ္ပိ၊ အဘိသိက်
 သွန်းခြင်းကိုလည်း။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ မဇ္ဈိမဝေဒကထာယဉ္စ၊ မဇ္ဈိမ
 နိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ မဟာသီဟနာဒ
 သုတ်၏အဖွင့်၌။ မုဒ္ဒါဝသိတ္တေနာတိ ။ပ။ အဘိသိတ္တေနာတိ၊ အဘိသိတ္တန
 ဟူသောကောင်းကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်း။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (အနက်ကား)
 မုဒ္ဒါဝသိတ္တေနာတိ၊ ကား။ တီဟိ၊ သုံးလုံးကုန်သော။ သဇ္ဇေဟိ၊ ရေသင်းတို့
 ဖြင့်။ ခတ္တိယာဘိသေကေန၊ မင်း၏အဘိသိက်ဖြင့်။ မုဒ္ဒနိ၊ ဦးခေါင်းထိပ်ထက်၌။
 အဘိသိတ္တေန၊ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော။ သီဟဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ သီဟဋ္ဌအဋ္ဌ
 ကထာ၌လည်း။ စူဠသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ စူဠသီဟနာဒသုတ်၏အဖွင့်၌။
 ပဌမံ တာဝ၊ ။ပ။ လဒ္ဓံ၊ ဝဋ္ဋတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (အနက်ကား)
 ပဌမံ တာဝ ရှေးဦးစွာ။ အဘိသေကံ၊ အဘိသိက်ကို။ ဂဏ္ဍန္တာနံ၊ နံယကုန်
 သော။ ဓုဇ္ဈနံ၊ မင်းတို့အား။ သုဝဏ္ဏမယာဒိနိ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသည် အစရှိကုန်
 သော။ တီဟိ၊ သုံးလုံးကုန်သော။ သင်္ခါနိ စ၊ ရေသင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။
 ဂင်္ဂါဒကဉ္စ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို လည်းကောင်း။ ခတ္တိယကညဉ္စ၊ မင်းသမီးကို
 လည်းကောင်း။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုသီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာ၌။ အာ-
 ဂတနယေန၊ လာသောနည်းအားဖြင့်။ အဘိသေကဝိဘေဒနိနိစ္ဆယော၊ အဘိ
 သိက်သွန်းသော အစီအရင်၏ အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။
 အဘိသေကမဂ်လတ္တံ၊ အဘိသိက်မဂ်လာအသွင်းငှာ။ အလက်တပဋိယတ္တဿ၊
 တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ မဏ္ဍပဿ၊ မဏ္ဍပ်၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။
 ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ ဥဒ္ဓမ္မရသာမေဏ္ဍပဿ၊ ရေသဖန်းခက်ဖြင့်ပြုအပ်သော
 မဏ္ဍပ်ငယ်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။

[“ပရိသတ်သယ်၊ ပျော်စံပယ်၊ ဘုန်းကြွယ်လူလွတ်ချာ” ဟူသော
 ကဝိလက္ခကာ သတ်ပုံလင်္ကာနှင့်အညီ အလယ်ကို လငယ် ယသတ်နှင့်
 ရေး။]

သုပ္ပတိဌိတေ၊ ကောင်းစွာတည်သော (ဝါ) ကောင်းစွာခင်းထားအပ်သော။
 ဥဒ္ဓမ္မရတဒ္ဓပ္ပိဌမိ၊ ရေသဖန်းသားဖြင့်ပြုအပ်သော ကြိမ်ခက်သောအင်းပျဉ်ဌ။
 အဘိသေကာရဟံ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်းငှာထိုက်သော။ အဟိဇ္ဇေ၊ အလွန်
 ကောင်းသော အမျိုးဇာတ်ရှိသော။ ခတ္တိယံ၊ မင်းကို။ နိသီဒါပေတွာ၊ နေထိုင်
 စေ၍။ ပဌမံ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မင်္ဂလာဘရဏဘူသိတာ၊ မင်္ဂလာရှိသော
 တန်းဆာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော (ဝါ) မင်္ဂလာရှိသောတန်ဆာဖြင့် တင့်
 တယ်သော။ ဇာတိသမ္ပန္နာ၊ အမျိုးဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ခတ္တိယကညာ၊
 မင်းသမီးသည်။ ဂင်္ဂေါဒကပုဏ္ဏသုဝဏ္ဏမယသမုဒ္ဓိကဒက္ခိဏာဝဋ္ဋသခံ၊ ဂင်္ဂါ
 မြစ်ရေဖြင့်ပြည့်သော ရွှေဖြင့်ပြီးသော သမုဒ္ဓရာ၌ဖြစ်သော လက်ယာရစ်
 ခရုသင်းကို။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှစ်ဘက်တို့ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသောစွာ။
 ဂဟေတွာ၊ ယူ၍ (ဝါ) ကိုင်၍။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ သီသောပရိ၊ ဦးခေါင်း၏
 အထက်၌။ ဥဿာပေတွာ၊ စိုက်၍။ တေန၊ ထိုခရုသင်းဖြင့်။ တဿ ခတ္တိယဿ၊
 ထိုမင်း၏။ မုဒ္ဓနိ၊ ဦးခေါင်းထိပ်ထက်၌။ အဘိသေကောဒကံ၊ အဘိသိက်ရေကို။
 အဘိသိဉ္ဇတိ၊ သွန်းလောင်း၏။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေတိ၊ ဆို၏။ ဒေဝ၊
 အရှင်မင်းကြီး။ တံ၊ အရှင်မင်းကြီးကို။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ခတ္တိယဂဏာ၊ မင်းအပေါင်းတို့သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အာရက္ခတ္ထံ၊
 စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣမိနာ အဘိသေကေန၊ ဤအဘိသိက်ဖြင့်။
 အဘိသေကံကံ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ မဟာရာဇံ၊ မြတ်သော
 မင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။ ရာဇဓမ္မေသု၊ မင်း
 ကျင့်တရား ဆယ်ပါးတို့၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မေန၊ တရားနှင့်။
 သမေန၊ ညီသောအားဖြင့် (ဝါ) ညီသဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ကာရေဟိ၊
 ပြုလော (ဝါ) ပြုစေလော။ ဧတေသု ခတ္တိယဂဏေသု၊ ထိုမင်းအပေါင်းတို့၌။
 တံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။ ပုတ္တသိနေဟာနုကဗ္ဗဿ၊ သားကဲ့သို့ချစ်ခြင်း စောင့်
 ရှောက်ခြင်းနှင့် (ဝါ) ရွှေရင်တော်နှစ် သားတော်စစ်ကဲ့သို့ ချစ်ခြင်း သနား
 ခြင်းနှင့်။ သဟိတစိတ္တောဝ၊ တကွဖြစ်စောစိတ်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟိတ-
 သမမေတ္တစိတ္တော စ၊ စီးပွားချမ်းသာ၌တူမျှသော မေတ္တာစိတ်ရှိသည် လည်း
 ကောင်း (ဝါ) စီးပွားချမ်းသာကိုဆောင်တတ်သော တူမျှသော မေတ္တာစိတ်
 ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဘဝ၊ ဖြစ်လော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ၊ စောင့်ရှောက်
 ခြင်း ဘေးရန်ကိုတားမြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော လုံခြုံစေခြင်းဖြင့်။ ဧတသံ၊
 ထိုမင်းအပေါင်းတို့ကို။ ရက္ခိတော စ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်လည်း။ ဘဝိဟိ၊
 ဖြစ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေတိ၊ ဆို၏။

တတော၊ ထိုမင်းသမီး အဘိသိက်သွန်းပြီးသည်မှ။ ပရိ၊ နောက်၌။ ပုန၊
 တစ်ဖန်။ ပုရောဟိတောပိ၊ ပရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ ပေါရာဟိစ္စဌာနာ-
 နုရူပါလင်္ကာရေဟိ၊ ပုရောဟိတ်၏အဖြစ် အရာအားလျောက်ပတ်ကုန်သော။

ဟန်ဆာဖြင့်တို့။ အလင်္ကတပဋိပတ္တော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် စပ်သည်ဖြစ်၍။
 ဂင်္ဂေဒကပုဏ္ဏံ၊ ဂင်္ဂါရေပြင်ပြည့်သော။ ရတမယံ၊ ငွေဖြင့်ပြီးသော။ သင်္ခံ၊
 ခရုသင်းကို။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှစ်ဘက်တို့ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။
 ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ သီသောပရိ၊ ဦးခေါင်း၏အထက်၌။
 ဥဿာပေတွာ၊ ဦးစောက်စိုက်၍ (ဝါ) ဆောက်စိုက်၍။ (ပေါရာဏတ္ထ)။ တေန၊
 ထိုခရုသင်းဖြင့်။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ မုဒ္ဒနိ၊ ဦးခေါင်းထိပ်၌။ အဘိသေကော-
 ဒကံ၊ အဘိသိက်ရေကို။ အဘိသိဉ္ဇတိ၊ သွန်းလောင်း၏။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့လည်း။
 ဝဒေတိ၊ ဆို၏။ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ တံ၊ သင်မင်းကြီးကို။ သဗ္ဗေပိ၊
 အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (နာ ၈၀) ဗြာဟ္မဏဂဏာ၊ ပုဏ္ဏားအပေါင်းတို့
 သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အာရက္ခတ္ထံ၊ ငှါ။ ဣမိနာဘိသေကေန၊ ဖြင့်။ အဘိ-
 သေကိကံ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ မဟာရာဇံ၊ မြတ်သောမင်းကို။
 ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။ ရာဇဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဌိတော၊ ၍။
 ဓမ္မေန၊ နှင့်။ သမေန၊ ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ကာရေဟိ၊ လော။
 ဧတေသု ဗြာဟ္မဏဂဏေသု၊ တို့၌။ တံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။ ပုတ္တသိနေဟာန္တံ၊
 ကမ္ဘာယ၊ သားကဲ့သို့ချစ်ခြင်း သနားခြင်းနှင့်။ သဟိတစိတ္တော စ၊ တကွဖြစ်
 သော စိတ်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟိတသမမေတ္တစိတ္တော စ၊ စီးပွားချမ်းသာ၌
 တူမျှသော မေတ္တာစိတ်ရှိသည်လည်းကောင်း (ပါ) စီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်
 တတ်သော တူမျှသော မေတ္တာစိတ်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဘဝ၊ ဖြစ်လော။
 ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း ဘေးရန်ကိုတားမြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော
 လုံခြုံစေခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားအပေါင်းတို့ကို။ ရက္ခိတော စ၊ စောင့်
 ရှောက်ခြင်းသည်လည်း။ ဘဂါဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားကို။
 ဝဒေတိ၊ ဆို၏။

တတော၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် အဘိသိက်သွန်းပြီးသည်မှ။ ပရိ၊ နောက်၌။
 ပုန၊ တစ်ဖန်။ သေဋ္ဌိပိ၊ သေဋ္ဌေးသည်လည်း။ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနဘူသနဘူသိတော၊
 သေဋ္ဌေးအရာအားလျော်သောတန်ဆာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊
 ၍။ ဂင်္ဂေဒကပုဏ္ဏံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေပြင်ပြည့်သော။ ရတနမယံ၊ ရတနာခုနစ်ပါး
 ဖြင့်ပြီးသော။ သင်္ခံ၊ ခရုသင်းကို။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။
 ဂဟေတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ သီသောပရိ၊ ၌။ ဥဿာပေတွာ၊ ၍။
 တေန၊ ထိုခရုသင်းဖြင့်။ တဿ၊ ရညော၊ ၍။ မုဒ္ဒနိ၊ ၌။ အဘိသေကောဒကံ၊
 ကို။ အဘိသိဉ္ဇတိ၊ ၍။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့လည်း (ဝါ) ဤသို့သောစကားကိုလည်း။
 ဝဒေတိ၊ ၍။ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ တံ၊ သင်မင်းကြီးကို။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံး
 စုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂဟပတိဂဏာ၊ သူဌေးသူကြွယ် အပေါင်းတို့သည်။
 အတ္တာနံ၊ ကို။ အာရက္ခတ္ထံ၊ ငှါ။ ဣမိနာ အဘိသေကေန၊ ဖြင့်။ အဘိသေကိကံ၊

သံတံ

စုဉ်းမဇ္ဈိမဟောသံလဝဏ္ဏနာ

၂၃၁

အဘိသိက်သွန်းခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ မဟာရာဇံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊
 သည်။ ရာဇဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဌိတော၊ ဤ။ ဓမ္မေန၊ နှင့်။ သမေန၊ ဖြင့်။
 ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာရေဟိ၊ လော။ တေသု ဂဟပတိဂဏေသု၊ ထိုသူဌေးသူကြွယ်
 အပေါင်းတို့၌။ တံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။ ပုတ္တသိနေဟာနုကမ္မာယ၊ နှင့်။
 သဟိတစိတ္တော စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟိတသမေတ္တစိတ္တော စ၊ သည်
 လည်းကောင်း။ ဘဝ၊ ဖြစ်လော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ တေသံ၊
 ထိုသူဌေးသူကြွယ်တို့ကို။ ရက္ခိတော စ၊ သည်လည်း။ ဘပါဟိ၊ လော။
 ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားကို။ ဝဒေတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုမင်းသမီး ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား သူဌေးသူကြွယ်တို့
 သည်။ တဿ ရာဇဿ၊ ထို အဘိသိက်သွန်းသောမင်းအား။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ သင်မင်းမြတ်သည်။ အမှတ်၊ ငါတို့၏။
 ဝစနာနုရူပံ၊ ဆိုသောကောင်းအားလျော်စွာ။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ သစေ
 ကရိယတိ၊ အကယ်၍ ပြုလတ္တံ့သည်ဖြစ်အံ့။ ဣစ္ဆေတံ ဣတံ၊ ဧတံ ကရေဟိ၊
 ဤသို့ပြုခြင်းသည်။ ကုသလံ သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏ (ဝါ) ကုသလံ အနုဇ္ဈံ၊
 အပြစ်မရှိ။ နော စေ ကရိယတိ၊ အကယ်၍ တရားနှင့်အညီ မင်းမပြုလတ္တံ့
 သည်ဖြစ်အံ့။ တဝ၊ သင်မင်းမြတ်၏။ မုဒ္ဒါ၊ ဦးခေါင်းသည်။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်
 စိတ်။ ဖလတု၊ ကဲ့စေသတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ရညော၊ မင်းကြီးအား။
 အဘိသပန္နိ ဝိယ၊ ကျိန်ဆဲသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဏ္ဍိတေဟိ၊
 တို့သည်။) ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏ (ဝါ) ရှုအပ်၏။ ဣတံပရိသမာပနံ၊ ဤသည်
 လျှင် အဘိသိက်အစီအရင်ကို ဆုံးဖြတ်ရာစကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။
 စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝဇ္ဇကီသုကရဇာတကာဒိဟိ၊ ဝဇ္ဇကီသုကရဇာတ်အစရှိသည်
 တို့ဖြင့်။ အယံ အတ္တော၊ ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ အဘိ-
 သေကောပကရဏာနိပိ၊ အဘိသိက်သွန်းရာ အဆောက်အဦတို့ကိုလည်း။
 သမန္တပါသာဒိကာဒိသု၊ သမန္တပါသာဒိကအမဉ္ဇ်ရှိသော ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ
 အစရှိသည်တို့၌၊ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကား
 တစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဟဝပစ္စာမိတ္တော၊ ပယ်သတ်ပြီးသောရန်သုရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န သမနုပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်ကိုစပ်အပ်၏။ ကုသလသာဝေန၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနုဇ္ဈံ၊
 တာ၊ အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ကုသလသီလံ ပဒဋ္ဌာနေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊
 ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရပါမောဇ္ဇပိတိပဿဒ္ဓိဓမ္မာ၊ နှလုံးမသာရွှင်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်း ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ကုသလသီလပဒဋ္ဌာနာ၊ ကုသိုလ်သီလလျှင် နီးစွာသောအကြောင်း ရှိကုန်၏။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရဒိဋ္ဌိမိတ္တဉ္စ၊ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ စေတသိကသုခံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သောချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ စေတသိကသုခသမုဋ္ဌာနေဟိ၊ စေတသိကသုခကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတရူပေဟိ စ၊ မွန်မြတ်သောရုပ်တို့ဖြင့်လည်း။ ဖုဋ္ဌသရီရဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော ကိုယ်ရှိသောသူအား။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ကာယိကသုခံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပါယ်၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စူဠမဇ္ဈိမမဟာသီလဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယသံဝရကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ သာမညဿ၊ အများနှင့် ဆက်ဆံသော သာမညသဒ္ဓါ၏။ ဝိသေသာပေက္ခတာယ၊ အထူးကို ငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤစက္ခုနာ ရူပဒိဿာ ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတောပိ၊ အလို ရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိသေသော၊ အထူးသည် (ဝါ) ကို။ တေန၊ ထိုသာမည စက္ခုသဒ္ဓါသည်။ အပရိစတ္တော ဝေ၊ မစွန့်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုသဒ္ဓေါ ကတ္ထစိ ဗုဒ္ဓစက္ခုမိ ဝတ္တတိတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇာမာနမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အဘိဓေယျဘာဝေန၊ သဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သောအနက် ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသတ္ထံ၊ ထူးသော အနက်ကို။ ဝိသေသန္တရနိဝတ္တနေန၊ အထူးတစ်ပါးကို နှစ်စေသဖြင့်။ ဝိသေသသဒ္ဓေါ၊ ထူးသော သဒ္ဓါသည်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြန်။ အဝိဇ္ဇာမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ဝိသေသတ္ထံ၊ ကို။ န ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာမပြ။ သေသပဒေသုပိ၊ စက္ခုဟူသော ပုဒ်မှကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဝေဝေ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဒဌဗ္ဗော၊ ၏။ အညေဟိ၊ တစ်ပါးသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝကတို့၌။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ ဗုဒ္ဓါနံ ယော၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားတို့၏သာလျှင်။ စက္ခုဒဿနံ၊ မျက်စိ၏ မြင်ခြင်းတည်း။ ဣသိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ မည်၏။ (နှာ-ဂ) အာသယာနုသယဉာဉာ၊ အာသယာနုသယဉာဏ်ကို လည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဉာ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်ကို လည်းကောင်း။ (လဗ္ဘတိ၊

၏။) သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဒဿန-
 ဌေန၊ မြင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ စက္ခု၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ မည်၏။ သဗ္ဗညုတညဏံ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တထူပ-
 မန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒုပမံ၊ တောင်ထိုင်လျှင် ဥပမာရှိသော။ ဓမ္မမယံ၊ လော-
 ကုတ္တရာတရားဖြင့် ပြီးသော။ ပါသဒံ၊ ပြာသာဒ်သို့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ကို။
 (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) သုမေဓ၊ ကောင်းသောပညာ ရှိတော်မူသော။ သမန္တစက္ခု၊
 အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို ထက်ဝန်းကျင်မှ မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော
 သဗ္ဗညုတ ညဏ်ရှိတော်မူသော မြတ်ဘုရား။ တံ၊ ခု။ ဇနတံ၊ သတ္တဝါ
 အပေါင်းကို။ အဝေက္ခဿ၊ ကြည့်ရှုတော် ပူပါလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ (ဇနာနံ သမူဟော ဇနတာ—ဟုဝစနတ္ထပြု)။

အရိယမဂ္ဂတ္တယပညာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမာရိယမဂ္ဂတ္တယပညာ၊ အောက်၌
 ဖြစ်သော အရိယာမဂ် သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌ ဖြစ်သော ပညာသည်။ ဟေဋ္ဌိမာ၊
 အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂါ စ၊ မဂ်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဖလာနိ စ၊ ဖိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း။
 ဓမ္မစက္ခု နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုသော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤသာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာ၌။
 မဂ္ဂေဟေဝ၊ မဂ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၍ (ဝါ)
 သိမ်းယူ၍။ (အာစရိယော၊ ခု။) ဒဿဟိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ စတုသစ္စ-
 သင်္ခါတေ၊ သစ္စာလေးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ စက္ခု၊ မြင်တတ်
 သော စက္ခုတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ခု၊ မည်၏။ (ဟိသဒ္ဓါဒဋ္ဌိ-
 ဇောတက။) ပညာယေဝ၊ ပညာသည်သာလျှင်။ ဒဿနဌေန၊ မြင်တတ်သော
 အနက်ကြောင့်။ စက္ခု၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာစက္ခု၊ မည်၏။
 ပုဗ္ဗေနိဝါသာသဝက္ခယညဏံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတ်ညဏ် အာသဝက္ခယ ညဏ်ကို။
 (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဒိဗ္ဗစက္ခုဋီတိ၊ ကား။ ဒုတိယဝိဇ္ဇာယ၊ ဒုတိယဝိဇ္ဇာ၌ (ဝါ)
 ဒိဗ္ဗစက္ခုညဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ဒုတိယဝိဇ္ဇာ၌။ ဣဓာတိ၊ ကား။ စက္ခုနာ ရူပံ
 ဒိသ္မာတိ၊ ဣသ္မိံ ပါဌေ၊ ၌။ အယန္တိ၊ ကား။ စက္ခုသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ပသာဒစက္ခုဝေါဟာရေနတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤစက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ
 ဟူသောပုဒ်၌။ (သမတိနိဝိဇ္ဇေ၊ သော။) စက္ခုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ စက္ခုပသာဒေ-
 ယေဝ၊ စက္ခုပသာဒ၌သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊
 ၏။ ပန၊ မုချမှတစ်ပါး ဥပစာကို ဆိုဦးအံ့။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အား
 ဖြင့် (ဝါ) ဥပစာအားဖြင့်။ နိဿယဝေါဟာရေန၊ နိဿယဖြစ်သော စက္ခု
 ပသာဒ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သော အားဖြင့်။ နိဿိတဿ၊ နိဿိတကို
 (ဝါ) နိဿိတ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၂၃၄

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခယ

၂-သာမညဖလံ

စက္ခုဝိညာဏေပိ၊ ခွံလည်း။ ဝဉ္စတိ၊ ဤ။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ် အဘယ်
 ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ မဉ္ဇာ ဥက္ကဋ္ဌိံ ကရောန္တိ ယထာ၊ မဉ္ဇာ ဥက္ကဋ္ဌိံ
 ကရောန္တိ ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကိံ။ (အာစရိ-
 ယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ဤ။ မဉ္ဇာ၊ ညောင်စောင်းတို့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌိံ၊
 ကြေးကြော်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုမူ၏။ ဣဒံပိ၊ ဤစက္ခုနာ ရုပ် ဒီသော
 ဟူသောပုဒ်၏ အရာ၌လည်း။ သသမ္ဘာရကထာ၊ အဆောက်အဦးနှင့် တကွ
 ဖြစ်သော စကားသည်။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်း၏။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ကာရ-
 ဏေန၊ ကြောင့်။ သေသပဒေသုပီတိ ဧတ္ထ၊ ခွံ။ ပိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ပိသဒ္ဓါကို
 ယူခြင်းကို၊ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကတံ၊ ဤ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီတိအာဒိပဒေ-
 သုပိ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ပိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကိံ။ န ကတံ၊
 ပြုတော်မမူအပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော။ အသနံ ခေဒနံ၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။
 ဗျာသေကော၊ အထူးထူး အပြားပြား ပင်ပန်းခြင်း။ ကိလေသော ဧဝ၊ ကိလေ
 သာသည်သာလျှင်။ ဗျာသေကော၊ အထူးထူး အပြားပြား ပင်ပန်းခြင်းတည်း။
 (ကိလေသဗျာသေကော၊ ကိလေသာသည်သာလျှင် အထူးထူး အပြားပြား
 ပင်ပန်းခြင်း။ နိဗ္ဗနပုဒ် ထည့်)။ တေန၊ ထိုကိလေသဗျာသေကမ္ပ။ ဝိရဟိ-
 တော၊ ကင်းသည်တည်း။ တထာ၊ ကိလေသဗျာသေကမ္ပ ကင်းသည်။ ဝိရဟိ-
 တတာ စ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အသမိဿတာ၊ မရောနှောသည်
 ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အသမိဿတာဝေါ စ၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်
 သည်လည်း။ သမ္ပယောဂါဘာဝတော၊ အညီအညွတ် အပြားအားဖြင့် ယှဉ်ခြင်း
 မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓတာ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသမ္ပိဿံ ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ဤ။ ကိလေသဒုက္ခေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဆင်းရဲခြင်း
 နှင့်။ အဝေါမိဿံ၊ မရောနှောသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တတော စ၊ ထိုသို့ကိလေသ
 ဒုက္ခနှင့် မရောနှောခြင်းကြောင့်လည်း။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်
 သည် (ဝါ) ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလသည်။
 သုဝိသုဒ္ဓေ၊ အလွန် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ သတိစ သတိ ဧဝ၊
 ရှိသော်သာလျှင်။ နိဝရဏေသု၊ နိဝရဏ ဝ. ရားတို့တွင်။ ငစာနဘူတပါပဓမ္မ၊
 ဝိဂဓေန၊ ပြဇာန်းသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရား၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။
 အဓိစိတ္တာနုယောဂေါ၊ အဓိစိတ္တနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည် (ဝါ) သမာဓိနှင့် ယှဉ်ခြင်း
 သည်။ ဟတ္ထဂတောဝေ၊ လက်၌ ရောက်သည်သာလျှင် (ဝါ) လက်၌ရောက်
 သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိစိတ္တသုခ-

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဇဉကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၅

ဧဝံ ကိသာလျှင် (ဝါ) သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော သုခကိုသာလျှင်။ အဗျာသေက သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ ငါ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ အဓိစိတ္တသုခန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ငါ။

ဣန္ဒြိယသံဝရကထာအဖွင့် ပြီး၏။

~~~~~

သတိသမ္ပဇဉကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၄။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပကာ ရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပကဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့် တကွ ဖြစ်သည်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သိတတ်သော သတ္တိကြောင့်၊ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္ပဇာနော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုထက် ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဝေါ၊ တည်း။ သမ္ပဇညံ၊ အဖြစ်။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုသမ္ပဇညကို။ ဝိဘဇနံ၊ ဝေဖန် ခြင်းတည်း။ သမ္ပဇညဘာဇနိယံ၊ သမ္ပဇညကို ဝေဖန်ခြင်း။ တသ္မိံ သမ္ပဇည ဘာဇနိယမ္ပိ၊ ထိုသမ္ပဇညကို ဝေဖန်ခြင်း၌။ ဂမနန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိက္ကမနံ၊ ရွှေသို့ ရွေးရသွားခြင်း။ အဘိက္ကန္တံ၊ ရွှေသို့ရွေးရသွားခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝ သာဓနံ၊ ကို။ အဘဟ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပဋိက္ကမနံ၊ နောက်သို့ သွားခြင်း။ (ဝါ) နောက်သို့ ဆုတ်နစ်ခြင်း။ ပဋိက္ကန္တံ၊ နောက်သို့ သွားခြင်း (ဝါ) နောက်သို့ ဆုတ်နစ်ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝသာဓနံ၊ ကို။ အဘဟ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဝတ္တနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဓုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိက္ကန္တံ ဟူသောပုဒ်၌။ နိဝတ္တေတွာ စ၊ နောက်သို့ ဆုတ်နစ်၍လည်းကောင်း။ အနိဝတ္တေတွာ စ၊ နောက်သို့ မဆုတ်နစ်မူ၍ လည်းကောင်း။ ဂမနံ၊ သွားခြင်း သည်။ ဂမနံ၊ ဂမနမည်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဂမနမည်သော်လည်း (ဝါ) ထိုသို့ပင် သွားသော်လည်း။ နိဝတ္တနံ၊ နောက်သို့ ဆုတ်နစ်ခြင်းသည် (ဝါ) နောက်သို့ ပြန်နစ်ခြင်းသည်။ နိဝတ္တိမတ္တမေဝ၊ နောက်သို့ ဆုတ်နစ်ကာမျှ သည်သာလျှင် တည်း (ဝါ) နောက်သို့ ပြန်နစ်ကာမျှသည်သာလျှင်တည်း။ (အဝေသ္မိ မသွား ဟူသို့။) စ၊ ဆက်။ ဧတံ ဒွယံ၊ ထိုအဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ ကြိယာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဥပါဒါနကြိယာမတ္တံ၊ ကပ်၍ယူခြင်း ကြိယာမျှသာတည်း။ (တဒုယမ္ပိ၊ ထိုအဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ ကိရိယာ နှစ်ခုအပေါင်း ကိုလည်း။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဣဒိယာပထေသု၊ တို့၌။) ကထံကေန

၂၃၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

၂-သမညဖလံ

ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဂမနေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဇာ။ (ဤသို့ အဋ္ဌကထာ ပါဠိငင်၍ ပါဠိသေသထည့်၍ ယောဇနာ။)

အဘိဟရန္တောတိ၊ ကား။ ဂမနဝသေန၊ သွားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယံ၊ ကိုယ်
ကို။ ဥပနေန္တော၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ (နာ-၇၂) ပဋိနိဝတ္တေန္တောတိ၊ ကား။
တဘော၊ ထိုရှေ့သို့သွားခြင်းမှ။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ နိဝတ္တေန္တော၊ နောက်သို့
နစ်စေခြင်းသည်။ အပနာမေန္တောတိ၊ ကား။ အပက္ကမနဝသေန၊ ဖယ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပရိကာမေန္တော၊ ညွတ်စေခြင်းသည်။ အာသနဿာတိ၊ ကား။
ပိဋကဒိအာသနဿ၊ အင်းပျဉ် အစရှိသော နေရာ၏။ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါတိ၊
ကား။ အဋ္ဌနိကာဒိပုရိမာဝယဝါဘိမုခေါ၊ အပေါင် အစရှိသော ရှေး၌ဖြစ်သော
အစိတ်သို့ ရှေးရှုသည်။ သံသရန္တောတိ၊ ကား။ သံသပုန္တော၊ ရွှေလျားခြင်း
သည်။ ပစ္ဆိမအင်္ဂပုဒေသန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌနိကာဒိပစ္ဆိမာဝယဝပုဒေသံ၊
အပေါင် အစရှိသော နောက်၌ ဖြစ်သော အစိတ်အရပ်သို့။ ပစ္စာသံ-
သရန္တောတိ၊ ကား။ ပဋိအာသပုန္တော၊ တစ်ဖန်နောက်သို့ ရွှေလျားခြင်းသည်။
သေဝနယောတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နိပ္ပသန္တသေဝ၊ လျောင်းအိပ်သော သူ၏သာလျှင်။
အဘိမုခသံသပုနပဋိအာသပုနာနိ၊ ရှေးရှုရွှေလျားခြင်းတစ်ဖန်နောက်သို့ရွှေလျား
ခြင်းတို့ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ဇာ။ ဟိသစ္စံ၊ ဇာ။ ဌာနာနိ-
သဇ္ဇသယနေသု၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းတို့၌။ ဂမနဝိမုရော၊ သွားခြင်းနှင့်
ဆန့်ကျင်သော။ ကာယဿ၊ ဇာ။ ပုရတော၊ ရွှေသို့။ ယော အဘိဟာရော၊
အကြွင်းရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ သော အဘိဟာရော၊ သည်။
အဘိက္ကမော၊ မည်၏။ ပစ္ဆိတော၊ နောက်သို့။ အပဟာရော၊ ဖဲ့၍ဆောင်ခြင်း
သည်။ ပဋိက္ကမော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာကို
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ။

သမ္ပဇာနနံ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိခြင်း။ သမ္ပဇာနံ၊ ကောင်းစွာ
အပြားအားဖြင့်သိခြင်း။ တေန၊ ထိုသမ္ပဇာနဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတ္တဗ္ဗ-
ကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို။ ကရဏသီလော၊ ပြုလေ့ရှိသည်တည်း(ဝါ)ပြုခြင်း
အလေ့ရှိသည်တည်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ သမ္ပဇာနဖြင့် မိမိပြုအပ်သောကိစ္စကို
ပြုလေ့ရှိ သည်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့် (တစ်နည်း) ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။
ဒသေန္တော၊ ဤ။ သမ္ပဇညေန သဗ္ဗကိစ္စကာရီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ သမ္ပ-
ဇညမေဝ ဝါ ကာရီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဇာနဿ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှအပြား
အားဖြင့်သိခြင်းကို။ ကရဏသီလော၊ ပြုလေ့ရှိသည်တည်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့်သိခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊

ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ။ ဧ။ သောဟိတိ အာဒိ၊ သောဟိ
 ဤသို့အာစရိယောစကားသည်။ ဒုတိယဝိကပ္ပဿ၊ ဒုတိယဝိကင်ကို။ သမတ္တနံ၊
 ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သောကားတည်း။ စ၊ ဆက်ပြီးအံ့။ သမ္ပဗျာနိဗ္ဗာန်နာ၊
 ဖြင့်။ သမ္ပဗျာနာသုဒ္ဓဿ၊ ဧ။ သမ္ပဗျာညပရိယာယတာ၊ သမ္ပဗျာသဒ္ဓါပရိယာယ၏
 အဖြစ်ကို။ ငုတ္တာ၊ ဧ။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသ စုံ၊ ဧ။ အာစရိယ ဘနန္တဇ္ဇေ ရေန၊
 ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ သမန္တတေဘံ ။ပ။ တဒေဝ သမ္ပဗျာနိဗ္ဗာန်၊
 ဟူ၍(ဝါ)သမ္ပဗျာညံ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (အနက်ကား) သမန္တတေဘံ၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပဗျာ၊ ကောင်းစွာ။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ (ဇော-
 နနံ၊ အပြားအားဖြင့်သံခြင်းတည်း။ သမ္ပဗျာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ(ဝါ)ကောင်း
 စွာ(ဝါ)အညီအညွတ်အပြားအားဖြင့်သံခြင်း။ တဒေဝ၊ ထိုသမ္ပဗျာနာသည်ပင်
 လျှင်။ သပ္ပဗျာညံ၊ မည်၏။ (ဤပါဠိကား သမ္ပဗျာ၊ ဈာနဝိဘင်းမူလဋီကာတည်း။)
 အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ အဋ္ဌကထာမှ။ အပရော၊
 တစ်ပါးသော။ နယော၊ နည်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။အယံသဒ္ဓါကား ဝုတ္တမာနာပေက္ခတည်း။ “ဟိပေန၊ နိပါတနှင့်၊ တက္ခ
 ယျှင်လက်၊ အယံတက်မှ၊ ယူလောဝုတ္တမာနာ၊ မယျှင်ပါမှ၊ ဝုတ္တာပေက္ခ
 မှတ်ကုန်ကြ”ဟူသော နိယံသည် ယေဘုယျမှတ်။ မုဗ္ဗယူမှ အယံ
 ပန-ဟု ပနသဒ္ဓါနှင့် ရှိသင့်သည်။ ပေမူ စာအုပ်မူတို့၌ ပနသဒ္ဓါ
 မရှိ။

ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘိက္ကန္တာဒိသု၊ ရှေ့သို့
 ရှေးရှုသွားခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အသမ္ပောဟံ၊ မတွေ့ဝေခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊
 ဖြစ်စေ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ပဗျာနာသု၊ ကို။
 ကာရော ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။ သမ္ပဗျာနာကာရော၊ သမ္ပဗျာနာကိုပြုခြင်း။ တေဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သော၊ ထိုသမ္ပဗျာနာကိုပြုခြင်းသည်(ဝါ)ထိုထက်ဝန်းကျင်မှ
 အပြားအားဖြင့် သံခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္ပဗျာနာကာရီ၊ မည်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
 သည်ကား။ အပရော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်ပါးသော။ နယော၊ နည်းတည်း။

ယံ အဘိက္ကန္တာဒိ၊ အကြင်ရှေ့သို့သွားခြင်းအစရှိသည်သည်၊ မေတ္တော၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းစသော ကုသိုလ်တရားအားဖြင့်။ ဝစိသင်္ခါတေန၊ ပွားခြင်းဟုဆိုအပ်
 သော။ အတ္တေန၊ အကျိုးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တံ အဘိက္ကန္တာဒိ၊ သည်။ သာတ္ထကံ၊ မည်၏။ အဘိက္ကန္တာဒိသု၊
 ရှေ့သို့သွားခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ သာတ္ထကဿ၊ ကုသိုလ်တရားပွားခြင်းဟု ဆို

အပ်သောအကျိုးနှင့် တကွဖြစ်သည်ကို။ သမ္မဇာနနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့်သိခြင်းတည်း။ သာတ္ထကသမ္မဇာနနံ၊ ကုသိုလ်တရားပွားခြင်းဟု ဆိုအပ်သောအကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့်သိခြင်း။ သပ္ပါယဿ အတ္တဇော ပတိရူပဿ၊ မိမိအားလျောက်ပတ်သည်ကို။ သမ္မဇာနနံ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိခြင်းတည်း။ သပ္ပါယသမ္မဇာနနံ၊ မိမိအားလျောက်ပတ်သည်ကိုကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိခြင်း။ အတိက္ကမာဒိသု၊ ရွှေသို့သွားခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ စ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှါလှည့်လည်သောကျက်စားရာဆွမ်းခံရုံ၌လည်းကောင်း၊ အညတ္တ စ၊ ဆွမ်းခံရုံမှ တစ်ပါးသောအရပ်၌လည်းကောင်း။ ပဝတ္တသု၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဝိဇဟိတကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ၊ မစွန့်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုဆိုအပ်သော။ ဂေါစရေ၊ အာရုံ၌။ သမ္မဇာနနံ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိခြင်းတည်း။ ဂေါစရသမ္မဇာနနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုဆိုအပ်သော ကျက်စားရာအာရုံ၌ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိခြင်း။ ဟိသစ္စံ၊ ဤ။ သမညနိဗ္ဗေသေန ဝါ၊ သမညနိဗ္ဗေသနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧကသေသနယေန ဝါ၊ ဧကသေသနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂေါစရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဒဗ္ဘဒ္ဓယေပိ၊ ထိုအနက်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ အတိက္ကမာဒိသု၊ တို့၌။ အသမ္ပယုနသင်္ခါတံ၊ မတွေဝေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အသမ္မောဟမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သမ္မဇာနနံ၊ တည်း။ အသမ္မောဟသမ္မဇာနနံ၊ အသမ္မောဟသည်ပင်လျှင်သမ္မဇာနနံ။

စိတ္တဝသေန ဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဝသေနော၊ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိတ္တဝသံ၊ စိတ်၏အလိုသို့။ အနုဂတေနော၊ အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဣဘိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ တုလယိဘွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်နှိုင်းချိန်ရုံ။ တိရေတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်စုံစမ်းဆင်ခြင်ရုံ။ ပရိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်ရုံ။ ဣဘိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သံသာသနေနေဝ၊ သံသာတော်ကို ဖူးမြင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥပေါသထပဓါ၊ ရုဏာဒိအတ္တဿ၊ ဥပသံပဝါရဏာစသည်တို့၏အကျိုးငှါ။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ သင်္ခါတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏(ဝါ)ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကသိကာနိကမ္မာဒိနံ၊ ကသိုဏ်းပရိကံစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ယူခြင်းကို။ (ဒရုဒ္ဓော၊ ဤ) သင်္ဂဟေတွာ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဟဒက္ကမေဝ၊ ထိုလုပ်ငန်းသဘောအနက်ကိုသာလျှင်။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ဝေယိယံ ဝါဒိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အရဟတ္တံ ပါပုဒ္ဓံ၊ သော သေသနိဗ္ဗေသော၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ ဟူသော ဤသောသည်။ ဥက္ကဋ္ဌနိဗ္ဗေသော၊ ဥက္ကဋ္ဌနိဗ္ဗေသသည် (ဝါ) အလွန်အမြတ်

သုတ္တ

သတိသမ္ပဇညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၉

အားဖြင့်ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ၊ သမထဝိပဿနုပ္ပိ-
 ဒနမ္ပိ၊ သမထဝိပဿနာကိုဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ သိက္ခုနေ၊ ရဟန်းအား။
 ဝနိယေဝ၊ ပွားသည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အသုဘာမေဇဏ၊
 အသုဘအာရုံ၌။ ကေစိတိ၊ ကား။ အဘယဂိရိဝါသိနေ၊ အဘယဂိရိကျောင်း
 တိုက်၌ နေကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ (နာ-၇၃) အာမိသတောတိ၊ ကား။
 ဇီဝရာဒိအာမိသပစ္စယတော၊ သင်္ကန်းအစရှိသော အာမိသပစ္စည်းအားဖြင့်။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝရာဒိအာမိသပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဝနိ၊ ပွားသနည်း။
 ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ တံ နိဿာယာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ဇာ။

တသ္မိန္နိ၊ ကား။ သာတ္ထကသမ္ပဇညဝသေန၊ သာတ္ထကသမ္ပဇည၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတအတ္ထေ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သောအကျိုး၌။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မတော၊ ဖြင့်။ ဝနိယေဝ၊ ပွားခြင်းသည်သာလျှင်။
 အတ္ထော နာမ၊ အကျိုးမည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထကန္တိ၊ ဟူ၍။
 အဓိပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ယံ ဂမနံ၊ အကြင်သွားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။
 တံသဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသောသွားခြင်းသည်လည်း။ သပ္ပိယမေဝ၊ သပ္ပိယမည်
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့် (ဝါ)
 အထူးမှကင်းသောအားဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား(ဝါ)
 ဇာ။ အာသကံ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရ၏။ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထို
 ယုံမှားခြင်းကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ စေတိယဒဿနံ တာဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာ-
 စရိယေန၊ သည်။) အာရဒ္ဓံ၊ ဇာ။ မဟာပူဇာယာတိ၊ ကား။ မဟတိယာ၊
 ကြီးစွာသော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်သောနေ၌။ ဗဟုနံ၊ များသကုန်သောလူတို့၏။
 ပူဇာဒိဝသေ၊ ပူဇော်သောနေ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဇာ။ စိတ္တကမ္မရူပကာနိဝိယာတိ၊ ကား။ စိတ္တကမ္မကတပဋိမာယောဝိယ၊ ခန်း
 ကြယ်သောပန်းချီအမှုဖြင့်ပြုအပ်သော ပန်းချီဆေးရေးရုပ်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကား။
 ယန္တပယောဂေန၊ ယန္တရားကြိုးနှင့်ယှဉ်သဖြင့်။ နာနုပ္ပကာရဝိစိတ္တကြိယာ၊
 အထူးသူးအပြားပြား ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓိမာယော ဝိယ၊
 သစ်သားယဇင်းရုပ်ကဲ့သို့။

တကြာတိ၊ ကား။ တာသု၊ ပရိသာသု။ ထိပရိသတ်တို့၌။ အသာတိ၊ ကား။
 သိက္ခုနေ၊ ရဟန်းအား။ အသမပေက္ခနံ နာမ၊ မည်မညွတ်ရှုခြင်းမည်သည်
 ကား။ ဂေဟသီတအညာဏုပေက္ခာဝသေန၊ အိမ်၌မှီသော(ဝါ)ကာမဂုဏ်ကို
 မှီသောဉာဏ်မှ ကင်းသော ကြည့်ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။
 အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း (ဝါ) သည်။

၂၄၀

သီလကွန်ဒီကာသစ်နိဿယ

[၂-သာညေဇလ

အသမပေက္ခန္တံ နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်ဂေဟသီတအညာဏပေက္ခကို။ သန္ဓာ-
ယ၊ ရှိ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပပက္ခာ ဗာသဿ၊ မူဠဿ ပုထုဇ္ဇန-
ဿာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား။) စက္ခုနာ၊
ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဗာသဿ၊ မှိုက်သော။ မူဠဿ၊ တွေဝေသော။ ပုထုဇ္ဇန-
ဿ၊ အား။ ဥပပက္ခာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မာတုဂါသမ္ပဿဝသေန၊
မာတုဂါမ၏အတွေ့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယသံသဂ္ဂါပတ္တိ၊ ကာယသံသဂ္ဂအာပတ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟတ္ထိအာဒိသမ္ပဒေနေ၊ ဆင်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်း
ခြင်းကြောင့်(ဝါ)ဆင်အစရှိသည်တို့၏ နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတန္တရာယော၊
အသက်၏အန္တရာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသဘာဂရူပဒဿနာဒိနာ၊ သဘော
မတူစော အဆင်းကို ကြည့်ရှုခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် (ဝါ) ဝိသဘာဂဖြစ်သော
မာတုဂါမ၏အဆင်းရုပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော၊
မြတ်သောသာသနာတော်၏အန္တရာယ်သည်(ဝါ) မြတ်သောအကျင့်၏အန္တရာယ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒသဒ္ဓါဒသယောဇနန္တရေ ပရိသာ သန္နိပတန္တိတိအာဒိနာ၊
ဒသ ။ပ။ သန္နိပတန္တိဤသို့အစရှိသော။ ဝုတ္တပ္ပကာရေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
အပြားဖြင့်သာလျှင်။ မဟာပရိသပရိဝါရာနန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ကဒါစိ၊ တစ်
ရံတစ်ခါ။ ဓမ္မသဝနာဒိအတ္ထာယ၊ တရားနာခြင်းအစရှိသောအကျိုးငှါ။
ဣတ္ထိပရိသသမ္ပိဿပရိဝါရေ၊ မိန်းမယောက်ျားတို့နှင့် ရောနှောကုန်သောအခြံ
အရံတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တဒတ္ထဒီပနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အသုဘဒဿနဿ၊ အဟုဘကိုရှုခြင်း၏။ သဘတ္ထကံ
ဘာဝသင်္ဂါတဿ၊ အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော(ဝါ)အကျိုးနှင့်တကွ
ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထဿ၊ အကျိုးကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုး
ငှာ။ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသံတော၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်သောနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။
ပဋိဝစနံဒါနဝသေန၊ စကားတို့ပေးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့
အား။ အနုဝတ္တနကထာ၊ အစဉ်လိုက်သောစကားသည်။ အာစိဏ္ဏာ၊ သာမဏေ
တို့၏ အလေ့အကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အလေ့အကျင့်
ဖြစ်သောကြောင့်။ ပဋိဝစနဿ၊ စကားတို့ကို။ အဒါနဝသေန၊ မပေးသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ အနုဝတ္တနကထာ၊ အစဉ်လိုက်သော စကားသည်။ တဿ၊
ထိုသာမဏေ၏။ ဒုတိယာ နာမ၊ နှစ်ခုမြောက်သော စကားမည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေ ကံထာ နာမ န ကထိတပုပ္ဖာတိ၊
ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒေ ကံထာတိ၊
ကား။ ဝစနကရဏာကရဏကထာ၊ စကားကိုလိုက်နာသောစကား၊ မလိုက်နာ
သောစကားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဝစနကရဏကထာ ဝစနအကရဏကထာနှစ်ပါးတို့
တွင်။ ဝစနကရဏကထာ ယော၊ စကားကိုလိုက်နာသောစကားသည်သာလျှင်။

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဇာနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၁

ကထိတပုဗ္ဗာ၊ ဆိုဖူးသောစကားမည်၏။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဝစန အကရုဏစကားသည်။ န ကထိတပုဗ္ဗာ၊ မဆိုဖူးသောစကားမည်၏။ တသ္မာ၊ ဆဗ္ဗစတ္တာ၊ ထိုသို့ဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဝစနံ၊ စကားတို့ကို။ သာမဏေရော၊ သည်။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

ဝေန္တိ ဣမိနာ၊ ဧဝံ-ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ သစေ ပန စေတိယဿ မဟာပူဇာ-ယာတိ အာဒိကံ၊ သစေ ပန။ ပ။ ဟောပူဇာယ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားကို။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ပုရိသဿ မာတုဂါမာသုဘန္တိ အာဒိကမေဝ၊ ပုရိသဿမာတုဂါမာသုဘံ ဤသို့အစရှိသည့်ကိုသာလျှင်။ န ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်သည်မဟုတ် (ဝါ)စွဲသည် မဟုတ်။

မှတ်ချက်။ ။၎င်းဧဝံသဒ္ဒါသည် ဧဝံ ဧကံ ဧဝံသာတ္ထမ္ပိ ဧဝံသပ္ပိယံ-ဟူသော ဧဝံသဒ္ဒါမဟုတ်။ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပိယဿ-ဟူသောဝါကျ၌ ပါသော ဧဝံသဒ္ဒါကိုယူ။

ယေန ဘိက္ခုနာ၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ဘာဝနာဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော။ သာတ္ထကဉ္စ၊ အကျိုးရှိသည် လည်း ကောင်း။ သပ္ပိယဉ္စ၊ လျောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပိယော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဘာဝနာဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော သာတ္ထကသပ္ပိယ ရှိသောရဟန်း အား။ တေန ပဒေန၊ ထိုပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပိယ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ယထာနုပုဗ္ဗိကံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သမ္ပဇညပရိဂ္ဂဟံ၊ သမ္ပဇညဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝုစ္စမာနယောဂကမ္မဿ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အား ထုတ်ခြင်း ဘာဝနာကံ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ပင်လျှင်။ (နာ-၈၄) ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝတော၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂေါစရံ၊ ဂေါစရမည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ဂေါစရန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဥဂ္ဂဟေတာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဿ၊ ကို(ဝါ)သင်ယူခြင်း၌ လိမ္မာသော သူ၏အဖြစ်ကို။ သမ္ပာဒနဝသေန၊ ပြီးစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟဏံ၊ သင်ယူ

ခြင်းကို။ ကတော၊ ဤ။ ဘိက္ခုာစာရဂေါစရေတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုာစာရသင်္ခါတေ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှာ လှည့်လည်ရာအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော (ဝါ) ဆွမ်းခံရွာဟုဆိုအပ်သော။ ဂေါစရေ၊ ကျက်စားရာအရပ်၌ (ဝါ) ကျက်စားရာကမ္မဋ္ဌာန်းအရံ၌။

[ဘိက္ခုာယ စရန္တိ ဧတ္ထာတိဘိက္ခုာစာရော။ ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂေါစရော။ ဂေါစရံ ဝိယာတိ ဂေါစရော။ အထဝါ၊ ဂေါ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒြိယံ။ တံ စရန္တိ ဧတ္ထာတိဂေါစရံ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံရစေ။ ဘိက္ခုာစာရော ဝေ ဂေါစရံ ဘိက္ခုာစာရဂေါစရံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။]

အနေန၊ ဤဘိက္ခုာစာရဂေါစရေ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဂေါစရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေစ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုာစာရေ စ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌ လည်းကောင်း။ ဝတ္တတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

ဣဓာတိ၊ ကား။ သာသနေ၊ ၌။ ဟရတိတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပဝတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အဖွမ်းဖြင့်။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ယာဝ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ခမာ၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲသည်တိုင်အောင်။ (တစ်နည်း) ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ခမာ၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခြင်းကို။ ယာဝ အန္တော ကတော၊ အတွင်းပြု၍။ အနုယုဉ္ဇတံ၊ အားထုတ်၏။ ဣတိ ဒေယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ န ပစ္စာဟရတိတိ၊ ကား။ အာဟာရူပယောဂတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း လုံ့လပယောဂအားဖြင့်။ ယာဝ ဒိဝါဌာနုပသင်္ကမနာ၊ နေနေရာအရပ်သို့ ကပ်သည့်တိုင်အောင် (တစ်နည်း) ဒိဝါဌာနုပသင်္ကမနာ၊ နေနေရာအရပ်သို့ ကပ်ခြင်းကို။ ယာဝ အန္တော ကတော၊ အတွင်းပြု၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ န ပဋိနေတိ၊ တစ်ဖန်အပြန်မဆောင်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု စတုသု ဟိက္ခယသု၊ ထိုလေးယောက်သော ရဟန်းတို့တွင်။ အာဝရဏီယေဟိတိ၊ ကား။ နိဝရဏေဟိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ပဂေဝါတိ၊ ကား။ ပါတောယောဝ၊ စောစောကသာလျှင် (ဝါ) နံနက်စောစော၌သာလျှင်။ သရီရပရိကမ္မန္တိ၊ ကား။ မုခဓောဝနာဒိသရီရပဋိဇ္ဇေဝနံ၊ မျက်နှာသစ်ခြင်းအစရှိသော ကိုယ်ကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ဒွေ တယော ပလ္လင်္ကေတိ၊ ကား။ ဒွေ တယော၊ နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။ နိသဇ္ဇဝါရေ၊ နေထိုင်သော အကြိမ်တို့ပတ်လုံး။ ဟိ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဒွေ တယော ပလ္လင်္ကေ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဥရုဗဒ္ဓါ၊ သနံ၊ ပေါင်ကိုဖွဲ့၍နေခြင်းသည်။ ပလ္လင်္ကော၊ မည်၏။ (ပရိ သမန္တတော ဥရုဗဒ္ဓိတာ အင်္ဂနံ အာသနံ ပလ္လင်္ကေ-ဟူသောဝစနတ္ထကို ပြသည်။)

ဥသုဗန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဒွေ တိဏိ ဥဏှာပနာနိ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ပူဇော်ခြင်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန မနုယုဉ္ဇတံ၊ ကား။ တဒဟေ တံ အဟေ၊ ထိုနေ၌။ မူလဘူတံ၊ မူလဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဇာနည်ကထဝဏ္ဏနာ

၂၄၃

ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုဉ်တော၊ အားထုတ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနဝါတိ။ ကား။
 ကမ္မဋ္ဌာနမုခေနဝ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အရင်းပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
 အဝိဇ္ဇာဟန္တာ ဝေ၊ မစွန့်မူ၍သာလျှင်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယ်၊ သည်။
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာနသီသေနဝ-ဟူသောပုဒ်
 ဖြင့်။ ပတ္တောပိ၊ သပိတ်သည်လည်း။ အစေတနံ၊ စိတ်မရှိ။ ဣတိ အာဒိနာ၊
 ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝ၊
 ကား။ ယထာပရိဟရိယမာနံ၊ အကြင်အကြင်ဆောင်အပ်ပြီးသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
 ကို။ အဝိဇ္ဇာဟန္တာ၊ မစွန့်မူ၍။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊
 သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။

ဂန္ဓာတိ၊ ကား။ ပါပုဏိတော၊ ရောက်၍၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။
 စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ တဒေဝ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင်။
 နိပစ္စင်္ကာရသာဓနံ၊ ဒ၊ ရှိအသေပြသောအားဖြင့် ပြီးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အညံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ စေ ဟောတိ၊
 အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အနိပစ္စင်္ကာရကရဏံ၊ အရှိအသေမပြသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ဝှါ။ သဇေတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတဗ္ဗိသယေန၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တစ်ပါး
 သောကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အရာမဟုတ်သောအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ
 တစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ထပေတော၊ ထား၍။ မဟန္တံ စေတိယံ စေတိ-
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ယှဉ်သောရဟန်းအား(ဝါ)ကမ္မဋ္ဌာန်း
 စီးဖြန်းရသော ရဟန်းအား။ မူလကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ၊ မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို
 နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ ပပဉ္စဘာဝဒဿနံ၊ ကြာမြင့်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို
 ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အညေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသောရဟန်းမှ
 တစ်ပါးသောရဟန်းသည်။ တထာပိ၊ သိုသိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ အညထာပိ၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် လည်းကောင်း။
 ဝန္တိတဗ္ဗမေဝ၊ ရှိခိုးအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထေဝါတိ၊ ကား။ ဝိက္ခတ္ထု-
 မေဝ၊ သုံးကြိမ်သာလျှင်။ ပရိဘောဂစေတိယတော၊ ပရိဘောဂစေတီထက်။
 သာရီရိကစေတိယံ၊ သာရီရိကစေတီသည် (ဝါ)ကို။ ဂရုတရံ၊ လေးမြတ်၏
 (ဝါ) အထူးသဖြင့် အလေးပြုအပ်၏။ ဣတိ ဂ တော ဣမိနာ ကာရဏေန၊
 ကြောင့်။ စေတိယံ ဝန္တိတောတိ ပဒံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ (မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သော။) ယတာ ကိ-
 ဝစနံ၊ ကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယော၊ သည်။) အယံ၊ ဆိုသနည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊
 သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ၌။ စေတိယံ ဗဒယမာနာ ဗောဓိသာခါ ဟရိ-
 တဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (အနက်ကား) စေတိယံ၊ သာရီရိကစေတီတော်

ကို။ ဗာဓယမာနာ၊ ထိပါးနှိပ်စက်သော။ ဗောဓိသာခါ၊ ဗောဓိခက်ကို။
 ဟရိတဗ္ဗာ၊ ခုတ်ပယ်အပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အာစရိယဿ၊
 အရှင်ဓမ္မပါလဂ္ဂိကာဟောင်းဆရာ၏။ မတိ၊ အယူတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်အယူရှိ
 သော်လည်း။ စေတိယင်္ဂဏံ ပတ္တေနာပိတံ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာ ဆိုတော်မူသောကြောင့်။ စေတိယင်္ဂဏတော၊ စေတီရင်ပြင်တော်မှ။ ဂတော၊
 သွားသော။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေ၊ ဆွမ်းခံရွာလမ်းခရီး၌။ ဗောဓိယင်္ဂဏံ၊ ဗောဓိ
 ရင်ပြင်တော်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့
 ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သာပိ၊ ထိုဗောဓိပင်ကိုလည်း။ ဝန္တိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 မဂ္ဂါနုက္ကမေနော၊ လမ်းခရီးအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ စေတိယံ ဝန္တိတုတံ၊
 စေတိယံ ဝန္တိတု-ဟူသော။ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာဝစနံ၊ ပုဗ္ဗကာလကြိယာကိုဆိုခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တု၊ စင်စစ်။ ဂရုကာတဗ္ဗတာနုက္ကမေန၊ အလေးအမြတ်
 ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်အစဉ်အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာဝစနံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဗောဓိယင်္ဂဏံ၊ သို့။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပတ္တေနာပိ၊
 ရောက်သောရဟန်းသည်လည်း။ ဗောဓိံ၊ ကို။ ဝန္တိတု၊ ရှိ။ စေတိယံ၊ ကို။
 ဝန္တိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧကမေဝ၊ စေတီရင်ပြင် ဗောဓိရင်ပြင်နှစ်ခုတို့တွင် တစ်ခုခုသို့သာ
 လျှင်။ ပတ္တေနာပိ၊ ရောက်သောရဟန်းသည်လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုရောက်ရာစေတီ
 ဗောဓိပင်တစ်ခုခုကိုသာလျှင်။ ဝန္တိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (နှာ-၈၅) တဒုဘယဗျူ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ
 သော စေတီရင်ပြင် ဗောဓိရင်ပြင်သို့လည်း။ အပတ္တေန၊ မရောက်သော
 ရဟန်းသည်။ န ဝန္တိတဗ္ဗံ၊ ရှိမခိုးအပ်။ ဣတိဒယမတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်
 သည်။ သုဝိညာတော၊ ကောင်းစွာသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခာစာရဂတမဂ္ဂေန၊ ဆွမ်းခံရွာသို့ သွားသောခရီး
 ဖြင့်။ ပတ္တဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာအရပ်၌။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုစေတိယံ ဝန္တိတု၊ ဗောဓိ-
 ယင်္ဂဏံ ပတ္တေနာပိ အစရှိသော စကားသည်။ ကတ္တဗ္ဗအန္တရာဝတ္တဒသနံ၊ ဆွမ်း
 ခံရွာ လမ်းခရီး အကြား၌ ပြုအပ်သော ဝတ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
 တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုပြီးအံ့။ ဓုဝဝတ္တဒသနံ၊ အမြဲပြုအပ်သောဝတ်ကို
 ပြခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧသ ဧသော ဘိက္ခု၊ ဤဟောင်း
 သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဝတ္ထောယေဝ၊ ပြုအပ်သောဝတ် ရှိသည်သာလျှင်
 တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂေဝ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္တိကတုတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဇ္ဇာနုဿရဏဝသေ-
 နော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟံ အစရှိသော ဂုဏ်တော်ကို အဖန်တလဲလဲ
 အောက်မေ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဗောဓိအာဒိပရိဘောဂစေတိယေပိ၊
 ဗောဓိပင်အစရှိသော ပရိဘောဂစေတီ၌လည်း နိပစ္စကရဏံ၊ အရိုအသေပြု
 ခြင်းသည် (ဝါ) နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ ဣမံ

အတ္တံ၊ ကိ။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဝိယ နိပစ္စကာရံ ဒဿေတူတိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ဧ။ ပဋိသမိတဋ္ဌာနန္တိဣဒံ ဝစနံ၊
 ကိ။ သောပါနမူလဘာဝသာမညေန၊ စောင်းတန်း၏ မူလအဖြစ် သာမညအား
 ဖြင့်။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဗုဒ္ဓါရုံဇ္ဇူဏီတံဝိသယဘူတစေတိယင်္ဂဏ-
 ဗောဓိယင်္ဂဏတော၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသော နှစ်သက်ခြင်းပီတိ၏ အာရုံဖြစ်၍
 ဖြစ်သော စေတီရင်ပြင် ဗောဓိရင်ပြင်မှ။ ဗာဟိရဋ္ဌာနံ၊ အပဖြစ်သောအရပ်သို့။
 ပတူ၊ ရောက်၍။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။

ဂါမသမိပေတိ၊ ကား။ ဂါမပစာရေ၊ ရွာ၏ဥပစာ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊
 ပဉ္စဝါ၊ ပြဿနာကိုမူလည်း (ဝါ) အလိုရှိအပ်သော အနက်ကိုမူလည်း (ပဉ္စ
 ဣစ္ဆာယံ၊ ဟူသောခေတ်ကျမ်းနှင့်အညီတည်း)။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ ဓမ္မဝါ၊
 တရားကိုမူလည်း။ သောတုကာမာ၊ နာလိုကုန်သည် (ဝါ) နာခြင်းငှါ အလို
 ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗန္ဓော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။
 (ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။) ဇနသင်္ဂဟတ္ထန္တိ၊ ကား။ မယံ၊ ငါသည်။ အကထေန္တေ၊
 တရားမဟောသည်ရှိသော်၊ ဧတေသံ ဇနာနံ၊ ထိုလူတို့အား။ ကော၊ အဘယ်
 သူသည်။ ကထေဿတိ၊ ဟောလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန၊ တရား
 တည်းဟူသော ချီးမြှောက်ခြင်းဖြင့်။ မဟာဇနဿ၊ များစွာသောလူအပေါင်း
 အား။ သင်္ဂဟတ္ထံ၊ သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ၊ တို့၏။
 ဝစနံ၊ ကိ။ သမဝေဠေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဓမ္မကထာ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ
 နာမ နတ္ထိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တသ္မာတိ၊
 ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မကထာ နာမ၊ တရားစကားမည်သည်ကို။
 (ဝါ) တရားဟောခြင်းမည်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗာယေဝ၊ ပြုအပ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မကထာ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ နာမ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ
 လွတ်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မကထံ၊ ကိ။ ကထေတွာ၊
 ဟောပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗန္ဓော၊ ကိ။ (ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။) ပန၊ အယူထားကို
 ဆိုဦးအံ့။ အာစရိယာနန္တုတ္တေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည်။
 တသ္မာတိ ဧတဿ၊ တသ္မာဟူသော ဤပုဒ်၏။ ကထေတဗ္ဗာယေဝါတိ ဝဒန္တိတိ
 ဧတေန၊ ကထေတဗ္ဗော ယေဝါတိ ဝဒန္တိဟူသော ဤပုဒ်နှင့်။ သဗ္ဗန္ဓော၊ ကိ။
 ဝုတ္တော၊ ဧ။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနောတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပရိဟရိယ-
 မာနံ၊ ဆောင်အပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အဝိဇဟနဝသေန၊ မစွန့်သည့်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ တဒနုဂ္ဂဏံယေဝ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအားလျော်သော ဂုဏ်ခံ ဂျေးဇူးရှိသည်သာ
 လျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မကထံ၊ ကိ။ ကထေတွာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊

အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဒုတိယပဒေပါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနော
 အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇိတော ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤသို့
 အပ်ပြီးသော နည်းကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ အနုမောဒနံ ကထာတိ ဣတ္ထာပိ၊
 ၌လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနောတိ သေဝ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဓိကာရော၊
 ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဂါမတော၊ ရှာမ။ နိက္ခမနုဋ္ဌာ-
 နေယေဝ၊ ထွက်ရာအရပ်၌သာလျှင်။

ပေါရာဏကဘိက္ခုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပေါရာဏကဘိက္ခုဒသနေန၊ ရွေး၌
 ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အလေ့အကျင့်ကို ပြသဖြင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသော အပြားရှိသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌံ၊ မြဲမြံစွာ။ ကရောတိ၊ ဤ။
 သမ္ပတ္တပရိစ္ဆေဒေနဝါတိ၊ ကား။ ပရိစ္စိတော၊ လေ့ကျက်ဖူးသောအားဖြင့်
 လည်းကောင်း။ အပရိစ္စိတော၊ မလေ့ကျက်ဖူးသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။
 ဣတိ အာဒိဝိဘာဝံ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဝေဖန်ခြင်းကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍။
 သမ္ပတ္တကောဋိယာ ဝေ၊ ရောက်လာသော အစွန်းအားဖြင့်သာလျှင် (ဝါ)
 ရောက်လာသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ကုဋိ-ဆေဒနေ၊ ဟူသော
 ဓာတ်ကျမ်းနှင့် အညီတည်း။) သမာဂမမတ္တေနော၊ ရောက်လာကာမျှဖြင့်သာ
 လျှင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။
 အနုဂ္ဂဟဗလေန၊ ချီးမြှောက်သည်၏အစွမ်းကြောင့်။ ဘယေတိ၊ ကား။ ပရ-
 စက္ကာဒိဘယေ၊ ပရစက္က အစရှိသော ဘေးဖြစ်သောအခါ၌။ နာတကေတိ၊
 ကား။ ဒုဗ္ဘိက္ခေ၊ ဝတ်မှုတ်သောအခါ၌။

ပစ္စိမယာပေပိ၊ ပစ္စိမယံ၌လည်း။ နိသဇ္ဇာစက်မေဟိ၊ ထိုင်ခြင်း စကြံသွား
 ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝီတိနာမေတော၊ လွန်စေ၍။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။
 ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ကရောန္တဿာတ်၊ ကား။
 ကရမာနသေဝ၊ ပြုစဉ်ပင်လျှင်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ၊ ထိုကရောန္တဿ ဟူ
 သောပုဒ်သည်။ အနာဒရေ၊ ၌ (ဝါ) မရှိသေးခြင်းအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊
 ဆဋ္ဌိဝိဘာတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကမ္မဇတေဇောတ် ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။
 ဂဟဏိံ၊ ဝမ်းမီးတေဇောဓာတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ဤ။ ပဇ္ဇေလတိတိ၊
 ကား။ ဥဏ္ဍာဘာဝံ၊ ပူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တတောယေဝ၊
 ထိုပူသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေသောကြောင့်သာလျှင်။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ဥပဒိန္နကရုပ်
 ကို (ဝါ) ကမ္မဇရုပ်ကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူ၏။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုဉ္ဇန္တံ၊
 ထွက်ကုန်၏ (ဝါ) လွတ်ကုန်၏။ ခုဒါပရိယမေန၊ မှတ်သိပ်စာလောင်သော
 ပင်ပန်းခြင်းဖြင့်။ ကိလန္တကာယဿ၊ ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသော ရဟန်းအား။
 သမာဒါနာဘာဝတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ကောင်းစွာယူနိုင်ခြင်း မရှိသည်

ဟံ တဒေဝသစ္စံ၊ ဇီ၊ အန္တောကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်း၏အတွင်း၌။ သြဒနာဒိ-
ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထမင်း အစရှိသောဝတ္ထုသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ကမ္မဇ-
တေတော၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သေဝ ဝမ်းမီးဟေတုဇာတ်သည်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊
ထ၍။ ဥဒရပဋ္ဌလံ၊ ဝမ်းအပြင်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဆာတော၊
မှတ်သိပ်ဆာလေောင်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ မေ၊ ငါ့အား။ အာဟာရံ၊ ကို။
ဒေသ၊ ပေးကြကုန်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ဘုတ္တကာလေ၊
အာဟာရကို စားသောကာလ၌။ ဥဒရပဋ္ဌလံ၊ ကို။ မုဉ္ဇိတော၊ လွှတ်၍။ ဝတ္ထု၊
ထမင်း အစရှိသောဝတ္ထုကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ အထ၊ ထိုကမ္မဇတေတောဇာတ်
သည် ထမင်းအစရှိသောဝတ္ထုကို ယူသောအခါ၌။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။
ကေဂေါ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ၊ ယတော၊ အကြွင်းကြောင့်။ ကမ္မဇ-
တေတော၊ သည်။ ဆာယာရက္ခသောဝိယ၊ အရိပ်၌စောင့်၍စားသော ရက္ခိသ်
ဘီလူးနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ၊ (တစ်နည်း) ကမ္မဇတေတော၊ ကို။ ဆာယာ၊
ရက္ခသော ဝိယ၊ အရိပ်၌စောင့်၍စားသော ရက္ခိသ်ဘီလူးနှင့်တူသည်။ ဟောတိ
ဇီ၊ (တစ်နည်း) ကမ္မဇတေတော၊ ကို။ ဆာယာရက္ခသော ဝိယ၊ - ကဲ့သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇီ၊ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တိ၌။ ဝုတ္တော၊ ဇီ၊ သော ပင်္ဂေဝါတိ
တ္ထေ၊ ၌။ တသ္မာတိ၊ တသ္မာဟူသော။ သေသော၊ ပါဌ်အကြွင်းကို။ (ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ဇီ၊) ဂေါရူပါနန္တိ၊ ကား။ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။
ဂေါသမ္မဟာနံ၊ နွားအပေါင်းတို့၏။ ဝတေတော၊ နွားချ်မှ။ ဂေါစရတ္ထာယ၊
ကျက်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ နိက္ခမနဝေလာယ မေဝ၊ ထွက်သောအခါ၌သာလျှင်။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝုတ္တဝိပရိတနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည့်မှ
ပြန်သောနည်းအားဖြင့်။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ကို။ မုဉ္ဇိတော၊ ၍။ အနုပါဒိန္နကံ၊ ကို။
ဂဏှာတိ၊ ဇီ၊ အန္တရာဘတ္တေတိ၊ ကား။ ဘတ္တဿ၊ ဆွမ်းကိုစားသည်၏။ အန္တ-
ရေ၊ အကြား၌။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေ့လောက်။ ဘတ္တံ၊ ကို။ န ဘုဉ္ဇတိ၊ မစား
သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ဝေ၊ န၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန အာဟာရဉ္စ ပရိ-
ဘုဉ္ဇိတောတိ၊ ယူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟာ၊ ဇီ၊

အဝသေသဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ယာဂုယာ၊ ယာဂုကို။ အဂ္ဂဟိတဋ္ဌာနေ၊ မခံ
ယူရာအရပ်၌။ တတောတိ၊ ကား။ ဘုဉ္ဇနတော၊ စားသည်မှ။ ပေါခါနု ပေါခိန္တိ
ဧတံ ဝစနံ၊ ပေါခါနုပေါခိ ဟူသော ဤစကားသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုပဋ္ဌာနဿ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်း အဖန်တလဲလဲထင်ခြင်း၏။ အနဝစ္ဆေဒဒဿနံ၊ မပြတ်ခြင်းကိုပြု
ကြောင်းဖြစ်သော စကားဟည်း။ ဥတ္တရုတ္တရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ပေခါနု ပေါခိ၊ အဆင့်ဆင့် (ဝါ) အဆက်ဆက်။ ပဝတ္ထာယ၊
ဖြစ်သော။ သရပဋိပါဠိယာ၊ မြားအစဉ်၏။ အနဝစ္ဆေဒေါ၊ မပြတ်ခြင်းသည်။
ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ တေဿာပိ ကမ္မဋ္ဌာနာနု-
ပဋ္ဌာနဿ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း အဖန်တလဲလဲထင်ခြင်း၏လည်း။ အနဝစ္ဆေဒေါ၊
မပြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်သော၊ သည်။ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေသံ၊ စာတိအာဒိနာ၊ ဒေသံ၊ ဤသို့
အစရှိသော စကားဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနမန-
သိကာရဿာပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏လည်း။ သာတ္ထကဘာဝံ၊
အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။
ဒဿေတိ၊ ၏။ အာသနန္တိ၊ ကား။ နိသဇ္ဇာသနံ၊ ထိုင်ရာနေရာသည်။

နိက္ခိတ္တဓုရောတိ၊ ကား။ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို အား
ထုတ်ခြင်း၌။ အနုက္ခိတ္တဓုရော၊ လျော်စွာချသောဝန်ရှိသည်။ အနာရဒ္ဓဝီရိ-
ယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားမထုတ်သော ဝီရိယရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
(ထည့်)။ ဝတ္ထပဋိပတ္တိယာ၊ ဝတ်အကျင့်ကို။ အပရိပူရဏေန၊ မဖြည့်သဖြင့်။
သဗ္ဗဝတ္ထာနိ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဝတ်တို့ကို။ ဘိန္နိတော၊ ဖျက်၍။
ပဉ္စဝိစစေတောခိလဝိနိဗန္ဓစိတ္တောတိ၊ ကား။ ပဉ္စဝိစေန၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။
စေတောခိလေန စ၊ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းနှင့် လည်းကောင်း။ ဝိနိဗန္ဓေန စ၊
နှောင်ဖွဲ့ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။ သမ္ပယုတ္တစိတ္တော၊ ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမာမေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၌။ စေတော-
ခိလသုတ္တေ၊ ၌။ ကတမဿ ။ပ။ ကုပိတော ဟောတိတိ စ၊ ဟောတိ ဟူ၍
လည်းကောင်း။ ကတမဿ ပဉ္စ စေတသောဝိနိဗန္ဓာ အသမုစ္ဆိန္တာ ဟောန္တိ။
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာမေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ။ ကာယေ အဝီတရာဂေါ
ဟောတိ၊ ရူပေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ။ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဉ္ဇိတော
သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ အညတရံ ဒေဝနိ-
ကာယံ ပဏိဓာယ ပြဟ္မစရိယံ စရတိတိ စ၊ ကတမဿ ။ပ။ စရတိ ဟူ၍
လည်းကောင်း။ (ဘဂဝတာ၊ သည်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဝိတ္တာရော၊ ဤသို့
အကျယ်ကို။ (ဝေဒိတဗျော၊ ၏)။

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဗညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၉

မှတ်ချက်။ ။နောက်သာဓက ပါဠိသည် ပါဠိတော်ဒ. ကျယ်ကို အကျဉ်းချုံး၍ ရေးထားသည်။ ပဿသုခံ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပီတိသုခံ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း ပါဠိရှိ၏။ စာပြင်ဆရာများ အထင်လွဲဟန် တူသည်။ ပဿသုခံ၊ မိဒ္ဓသုခံ ဟူ၍ ပါဠိတော်ရင်းရှိသည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ၎င်း အတိုင်းသာ အဖွင့်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပေယျာလမထိုးဘဲ ပါဠိအကုန်ရေးသည်။

(သာဓက ပါဠိအနက်ကား) ကတမဿ၊ အဘယ်မည်သော ရဟန်းအား။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ စေတောခိဟာ၊ စိတ်၏ ငြောင့်တံသွင်းတို့သည်။ အပ္ပဟိနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ သိက္ခပေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤငါတုရားသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ကင်္ခတိ၊ ယုံမှား၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ သံဃေ၊ ၌။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ သိက္ခာယ၊ ၌။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဒုတိယ သာဓကအနက်ကား) ကတမဿ၊ အဘယ်ရဟန်းအား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိနိဗန္ဓာ၊ အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် (ဝါ) နှောင်ဖွဲ့တတ်သော လောဘတဏှာတို့သည်။ အသမ္ပန္နိန္ဒာ၊ မဂ်ဖြင့် မဖြတ် အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ သိက္ခပေ၊ တို့။ ဣမ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမေ၊ ဝတ္ထုကာမ၌။ အဝီတရာဂေါ၊ မကင်းသော ရာဂရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယေ၊ မိမိ ရူပကာယ၌။ အဝီတရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပေ၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်၌။ အဝီတရာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဓဒတ္တံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဥဒရာဝဒေဟကံ၊ ငမ်းပြည့်အောင်။ ဘုဉ္ဇိတော၊ စားပြီး၍။ သေယျသုခံ၊ အိပ်ခြင်း၌ဖြစ်သော ချမ်းသာကို (ဝါ) ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿသုခံ၊ ပြန်လှန်၍ အိပ်သောသူ၏ လက်ယာနံပါး လက်ဝဲနံပါး၌ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ဓိဒ္ဓသုခံ၊ အိပ်မေ့ ငိုက်မျဉ်းခြင်း၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အညတရံ၊ တစ်ပါးပါးသော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ်ပြည်ကို။ ပဏိဓာယ၊ တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မေထုန်မှ ကြည်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။

[ဤယောဇနာခြင်းသည်။ ဝိနိဗန္ဓေသု ကာမောတိ ဝတ္ထုကာမေပိ ကိလေသ ကာမေပိ။ ကာယေတိ အတ္တနောကာယေ။ ရူပေတိ ဗဟိဒ္ဓ- ရူပေ။ ယာဓဒတ္တန္တိ ယတ္ထကံ ဣစ္ဆတိ တတ္ထကံ။ ဥဒရာဝဒေဟကန္တိ-

ဥဒရပူရံ၊ တဦ-ဥဒရံ အဝဒေဟနတော ဥဒရာဝဒေဟကန္တိ ဝုစ္စတိ။
 သေယျသုခန္တိ မဉ္ဇပိဋသုခံ၊ ဥဘူသုခံ ဝါ။ ပဿသုခန္တိ ယထာသမ္ပရိဝတ္တ-
 ကံ သယန္တဿ ဒက္ခဏပဿ ဝါမပဿာနံ သုခံဟောတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နသုခံ။
 မိဒ္ဓသုခန္တိ နိဒ္ဒါသုခံ။ အနုယုတ္တောတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရတိ။
 ပဏိဓာယာတိ ပတ္တယိတွာ-ဟူသော စေတသိလသုတ် အဋ္ဌကထာနှင့်
 အညီတည်း။

☞ (နာ-ကု) ပန၊ ငါဒထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အာစရိဒယန၊ ဓမ္မပါလ ဋီကာ
 ဧဟာင်းဆရာသည်။ ပဉ္စဝိစေတောဝိနိဗန္ဓစိတ္တ ဘာဝေါ ယေဝ၊ ငါးပါးအပြား
 ရှိသော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။
 ပဒေကဒေသံ၊ ပုဒ်တစ်စိတ်ကို။ ဥလ္လိင်္ဂံတွာ၊ ခုန်ကျော်၍။ ဒဿိတော၊
 ပြအပ်၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကစဝရခါဏုကဘာဝေါ၊
 အမှိုက်သဖွယ်၏အဖြစ်၊ သစ်ငုတ်သဖွယ်၏ အဖြစ်သည်။ စေတောခိလော၊
 မည်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ နှောင်ဖွဲ့၍။ မုဉ္ဇိယံ ဝိယ၊ လယ်ဆုပ်၌ကဲ့သို့။
 ကတွာ၊ ၍။ ဂဏှနဘာဝေါ၊ ယူသည်၏အဖြစ်သည်။ စေတသော ဝိနိဗန္ဓော၊
 မည်၏။

[စေတောခိလာတိ စိတ္တဿ ဗန္ဓဘာဝါကစဝရဘာဝါခါဏုကဘာဝါ။
 စေတသောဝိနိဗန္ဓာတိ စိတ္တံ ဗန္ဓိတွာ မုဉ္ဇိယံ ကတွာ ဝိယ ဂဏှန္တိတိ
 စေတသောဝိနိဗန္ဓာ။ (မူလပဏှာသစေတောခိလသုတ် အဋ္ဌကထာ။)]

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစေတောခိလ စေတသော ဝိနိဗန္ဓ နှစ်ပါး
 တို့တွင်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော စေတောခိလကို။ ဝိစိကိစ္ဆာဒေါသဝသေန၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ ဒေါသ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုဇ္ဈော၊ ၏။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော
 စေတသောဝိနိဗန္ဓကို။ လောဘဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုဇ္ဈော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊
 ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုစေတောခိလ စေတသောဝိနိဗန္ဓတို့၏။
 ဝိသေသော၊ တည်း။ စရိတွာတိ၊ ကား။ ဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ကမ္မဋ္ဌာန-
 ဝိရဟဝသေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှကင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တုဇ္ဈော၊ အချည်းနှီး။

ယဿ ဝတ္တဿ၊ အကြင် ဆွမ်းခံသွားသော ဝတ်အား။ ဘာဝနာသဟိ-
 တမေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာနှင့် တကွသလျှင်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခာယ၊ ဆွမ်း
 အကျိုးငှာ။ ဂတဉ္စ၊ သွားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပစ္စာဂတဉ္စ၊ တစ်ဖန်
 ပြန်သွားခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသွာ၊ ကြောင့်။
 ကံ ဝတ္တံ၊ သည်။ ဂတပစ္စာဂတိကံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ဟိုဂတပစ္စာဂတိကသည်
 ပုဒ်လျှင်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်တည်း။ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ၊ ဂတပစ္စာဂတိကသည်

သုတ္တ

သတိသမ္ပဗ္ဗေသကထာဝဏ္ဏနာ

၂၅၁

ပင်လျှင်ဝတ် (ဤသို့ နိဗ္ဗုဒ္ဓပုဒ်တည့်၍ယောဇနာ)။ တဿ၊ ထိုဂတပစ္စာဂတိက
 ဝတ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တကာမာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတသနံ၊
 စီးပွားချမ်းသာကို။ ဣစ္ဆန္တ၊ အလိုရှိကုန်သော။ ဓမ္မစ္ဆန္ဒဝန္တော၊ မဂ်ဖိုလ်
 နိဗ္ဗာန်တရားကို အလိုဆန္ဒရှိကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဟိတဉ္စ၊ အစီးအပွားသည်လည်းကောင်း။ တန္နိမိတ္တကံ၊ ထိုအစီး
 အပွားလျှင် အကြောင်းရှိသော။ သုခဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မ
 မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊
 တစ်နည်းကား။ ဝိညနံ၊ ပညာရှိတို့၏။ အတ္တဒတာ၊ အတ္တမှ (ဝါ) ဖြင့်။
 နိဗ္ဗိသေသတ္တာ စ၊ အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္တဘာဝ-
 ပရိယာပန္နတ္တာ စ၊ အတ္တဘောဉ် အကျိုးငင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ အတ္တာ နာမ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအတ္တမည်သော
 ဓမ္မကို။ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မ၊ ကြောင့်။
 အတ္တကာမာ၊ မည်ကုန်၏။ အဓနာ ပန၊ ယ၊ အခါ၌ကား။ အတ္တကာမာတိ၊
 ဟူ၍။ ဟိတဝါဝသေန၊ အကျိုးကိုဟောတတ်သော။ အတ္ထသဓဇ္ဇန၊ နှင့်။
 ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဓမ္မသညတ္တံ၊ တရားနှင့်ယှဉ်သော။
 ဟိတံ၊ အစီးအပွားအကျိုးကို။ ဣစ္ဆန္တ၊ အလိုရှိကုန်သော(ဝါ)ကား။ ဟိတဘူတံ၊
 အကျိုးစီးပွားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကံ။ ဣစ္ဆန္တ၊ ကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊
 ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တဿ၊ ထိုအတ္တကာမာဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဣဇ္ဇန္တတိ၊ ကား။ ဣဇ္ဇန္တန၊ ကျေးမြဲသည်။ ပိဋိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (န ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြုသည်မဟုတ်ကုန်။ ထည့်) သေသပဒ-
 ဇ္ဇယေပိ၊ ဣဇ္ဇန္တ ဟူသောပုဒ်မှကြွင်းသော တယဇ္ဇာဇိဝိကာပကတာ-ဟူသော
 ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ တတာ၊ ထိုအတ္တတည်း။ ဧတ္ထောတိ၊ ကား။ သာသနေ၊ ဉ္စ။

ဝိသတိ ယဋ္ဌိယော၊ တာနုဇ်ဆယ်တို့သည်။ ဥသတံ နာမ၊ တစ်ဥသတမည်
 ၏။ အသိတိ ဥသတာ၊ ဥသတရှစ်ဆယ်တို့သည်။ ဂါဝုတံ နာမ၊ တစ်ဂါဝုတံ
 မည်၏။ တာယသညာယာတိ၊ ကား။ တာဒိသယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
 ပါသာဏသညာယ၊ ကျောက်အမှတ်ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
 နှလုံးသွင်းသဖြင့်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သို့။
 အာဂတာ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနန္တ၊ သိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊
 သွားကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နန္တိ၊ ကား။
 ကိလေသံ၊ ကိလေသာကို။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်မယှဉ်သော
 စိတ်ဖြင့်။ ပါဒုဒ္ဓါရဏံ၊ ခြေချီခြင်းကို (ဝါ) ခြေကြွခြင်းကို။ အကတ္တကာမ-
 တော၊ မပြုလိုသောအားဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ ရင်၏။ ပန၊ တို့မှ
 တစ်ပါး။ ပစ္စာဂတော၊ နောက်မှလာသောရဟန်းသည်။ ဌိတိံ၊ ရပ်ခြင်းကို။

အနုတိက္ကမိတုကာမတော၊ လွန်ခြင်းငှာအလိုမရှိသောအားဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။
 တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ သောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နကိလေသော၊ ဖြစ်သောကိလေသာ
 ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အယန္တိ၊ ကား။ ပစ္စာဂတော၊ နောက်မှလာသော
 ရဟန်းသည်။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ပရဿ၊ တစ်ပါးသောရဟန်း၏။ ဇာနုနံ၊ သိခြင်း
 ကို။ တတ္ထဝါတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌတဋ္ဌာနေယေဝ၊ ရပ်ရာအရပ်၌သာလျှင်။

သောယေဝနယောတိ၊ ကား။ အယံ ဘိက္ခုတိ အာဒိကော၊ အယံဘိက္ခု
 ဤသို့အစရှိသော။ ယော နယော၊ အကြင်နည်းကို။ ပတိဋ္ဌာနေ၊ ရပ်ရာ၌။
 ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ နိဿဇ္ဇာယပိ၊ ထိုင်ရာ၌လည်း။ သောဝေ နယော၊ ထိုနည်း
 ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပစ္စတော၊ နောက်မှ။ အာဂစ္ဆန္တနံ၊ လာကုန်
 သောရဟန်းတို့၏။ ဆိန္ဒာတ္တဘာဝာယေနာပိ၊ ပြတ်သော ဆွမ်းရှိသည်၏
 အဖြစ်မှ ကြောက်သဖြင့်လည်း။ ယောနံသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ မနသိကာရံ၊
 ကို။ ပရိဗြူဟေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဣတိ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ပရဿ၊
 တစ်ပါးသောရဟန်း၏။ ဇာနုနေနေဝ၊ သိခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊
 ပေါင်း၍ယူအပ်၏ (ဝါ) ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။)
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိမပါဒေယေဝါတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်မယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတပါဒဝဋ္ဌဉ္ဇေယေဝ၊ ချီအပ်သောခြေရာ
 ၌သာလျှင်။ ဧတိတိ၊ ကား။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ အာလိန္နကဝါသီ မဟာဖုဿ-
 ဒေဝတ္ထေရောဝိယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌာနေယေဝ၊ အရမဟုတ်ရာ၌သာ
 လျှင်။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ကွာယံ ကော အယံ ဘိက္ခု၊ အဘယ်
 ရဟန်းသည်။ ပဋိပန္နပုဗ္ဗေ၊ ကျင့်ဖူးသနည်း။ ဣတိအာသင်္ကံ၊ ဤသို့သော
 ယုံမှားခြင်းကို။ နိဝတ္တတိ၊ နှစ်စေ၏။

မဒ္ဒန္တတိ၊ ကား။ ခညကရဟဋ္ဌာနေ၊ စပါးကိုပြုလုပ်ရာအရပ်၌ (ဝါ)
 ကောက်နယ်တလင်းအရပ်၌။ သာလိသီသာဒိနိ၊ သလေးနှ့် အစရှိသည်တို့ကို။
 မဒ္ဒန္တာ၊ နင်းနယ်ကုန်သောသူတို့သည်။ အဿတိ ဧတံ ဝစနံ၊ အဿ-ဟူသော
 ဤသဒ္ဒါသည်။ ထေရဿ၊ မထေရ်၏။ ဥဘယာပေက္ခဝစနံ၊ မျှော်နောက်နှစ်ပါး
 စုံကို ငဲ့သောသဒ္ဒါတည်း။ အဿ၊ ထိုဖုဿဒေဝမထေရ်၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တ-
 ဝိဝသေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောနေ့၌။ (နှာ-ဂဂ) စင်္ကမနကောဋိယံ၊
 စင်္ကြံစွန်း၌။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဥဘယာပေက္ခဝစနံ၊ မျှော်နောက်နှစ်ပါးကို
 ငဲ့သောသဒ္ဒါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိကမပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို
 ရခြင်း၌ နည်းသောအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိက္ခေမံ၊ ပျံလွင့်ခြင်းကို။
 ကတာ စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ နိဗန္ဓိတာ စ၊ နှိပ်စက်၍လည်းကောင်း။ ပဋိ-
 ဇာနိတာယေဝ၊ တစ်ဖန်သိစေ၍သာလျှင်။ အာရောစေသိ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း
 ပြောကြား၏။

ပဌမံ တာဝါတိ ဧတံ၊ ပဌမံ တာဝ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ပဒသော-
 ဘနတ္ထံ၊ ပုဒ်ကို တင့်တယ်စေခြင်းငှါ။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သော
 သဒ္ဒါတည်း။ မဟာပဓာနန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ဒုက္ကရစရိယံ၊ ဆင်းရဲ
 ငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်သော အကျင့်ကို။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။
 လောကနာထေန၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ခဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဒုက္ကရစရိယ-
 မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ယထာဗလံ၊ အားအစွမ်းအားလျော်စွာ
 (ဝါ) အားရှိသလောက်။ ပူဇေဿာမိ၊ ပူဇော်ပါအံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဧ။ ပဋိပတ္တိပူဇာယေဝ၊ အကျင့်ဖြင့်
 ပူဇော်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ပသတ္ထတရာ၊ အထူးသဖြင့် အလွန်ချီးမွမ်းအပ်
 သော (တရပစ္စည်း အတိဿယတ္ထ)။ သတ္ထုပူဇာ၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပူဇော်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘထာ၊ ထိုအတူ။ အာမိသပူဇာ၊ သင်္ကန်း စသော
 အာမိသဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်။ ပသတ္ထတရာ၊ သော။ သတ္ထုပူဇာ၊ သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဌာနစကံမမေဝါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗဣရိယာ-
 ပထဝသေန၊ အလွန်ထားအပ်သော ဣရိယာပုထ်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အလွန်
 ဆောက်တည်အပ်သော ဣရိယာပုထ်အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဘောဇနကလာ-
 ဒိဿ၊ ဆွမ်းစားသောကာလ အစရှိသည်တို့၌။ အဿ၊ မချွတ်မယွင်း။ ကတ္တဗ္ဗ-
 နိသဇ္ဇာယ၊ ပြုအပ်သောထိုင်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဣတရာယ၊ စင်္ကြံသွား
 ခြင်းမှတစ်ပါးသော။ နိသဇ္ဇာယ စ၊ ထိုင်ခြင်း၏လည်းကောင်း (ဝါ) ကိုလည်း
 ကောင်း။ သယနဿ စ၊ အိပ်ခြင်း၏လည်းကောင်း (ဝါ) ကိုလည်းကောင်း။
 နိဝတ္တနံ၊ နှစ်စေခြင်းကို။ ဣရောတိ၊ ဧ။

ဝိပ္ပယုတ္တေန ဥဒ္ဓဋ္ဌေ ပဋိနိဝတ္တေန္တောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ သမ္ပယုတ္တေန၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ယှဉ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတပါဒေယေဝ၊ ကြံချီအပ်သော
 ခြေရာ၌သာလျှင်။ ပုန ထပနံ၊ တစ်ဖန်ထားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ (အာစရိ-
 ယော၊ သည်။) အာယ၊ ဧ။ ဂါမသမိပံ ဂန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဤ။ တဒတ္ထံ၊
 ထိုအနက်ကို။ ဂါဝိန္နတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်၏။ ကစ္ဆကန္တရတောတိ၊
 ကား။ ဥပကစ္ဆန္တရတော၊ လက်ကတီးကြားမှ။ ဥပကစ္ဆေ၊ လက်ကတီးကြား၌။
 လဂ္ဂိတကမဏ္ဍလုတော၊ လွယ်အပ်သော ကရားမှ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဥဒကဝဏ္ဏသန္တိ၊ ကား။ ဥဒကာဝဂဏ္ဏကာရကံ၊ ရေကို
 ပါးစောင်းပြုခြင်းကို (ဝါ) ရေကို ပါးစောင်း၌ထားသည်ကို ပြုခြင်းကို (ဝါ)
 ရေငုံသည်ကို။ ကတိနံ တိတိနံ၊ အဘယ်တိထိတို့၏။ ပူရဏံ၊ ပြည့်ခြင်းတည်း။
 ကတိမိ၊ အဘယ်တိထိတို့၏ပြည့်ခြင်း။ ပက္ခဿ၊ လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏။

ပဉ္စမိ န ခေါ၊ ငါးရက်တို့၏ ပြည့်ခြင်းလော (ဝါ) ငါးရက်လော။ အဋ္ဌမိ န ခေါ၊ ရှစ်ရက်တို့၏ ပြည့်ခြင်းလော (ဝါ) ရှစ်ရက်လော။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒိဝသံ ဝါ၊ နေ့ကိုမူလည်း။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနာရောစနယ၊ မကြားခြင်းကို။ အကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရောစေတိ၊ ပြောကြား၏။ တထာဟိ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ဥဂ္ဂဟေတုန္တိအာဒိ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ ပက္ခဂဏနံ၊ ပက္ခဒေရေ အတွက်ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ သင်ယူခြင်းငှာ။ အဟံ၊ သည်။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။

ဥဒကံ၊ ကို။ ဂီလိတွာ၊ မျိုး၍။ အာရောစေတိ၊ ပြောကြား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဂါမဒ္ဓါရေ၊ ရွာတံခါး၌။ နိဠုဘနန္တိ၊ ကား။ ဥဒကနိဠုဘနဋ္ဌာနံ၊ ရေထွေးရာအရပ်ကို။ တေသ္မတိ၊ ကား။ မနုဿေသု၊ လူတို့တွင်။ ဉာဏစက္ခုသမ္ပန္နတ္တာ၊ ဉာဏစက္ခုနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခုမာ၊ ဉာဏမျက်စိအမြင်ရှိသော။ ဤဒိသေတိ၊ ကား။ သုသမ္ပဋ္ဌစေတိ-ယဂံဇာဒိကော၊ ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်းအပ်သော စေတီရင်ပြင်ရှိသည်။ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏန္တိ၊ ကား။ ခိဏာသဝဘာဝေန၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရား ရှိသော ရဟန္တာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝါရဏံ၊ ပဝါရဏာကို။

ဝီထိံ၊ ခရီးသို့။ သြတရိတွာ၊ သက်၍။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှ ဤမှ လည်း။ အနောလောကေတွာ၊ မကြည့်မှ၍။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ ဝီထိယော၊ လမ်းခရီးတို့ကို။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝီထိယော သလ္လက္ခေတုတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ယံ ဂမနံ၊ အကြင်သွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တနာတိ အာဒိ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ တတ္ထစာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ န ဟိ ဇဝေန ပိဏ္ဍပါတိယဓုတင်္ဂံ နာမ ကိပ္ပိ အတ္တိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဇဝေန၊ လျင်မြန်သောအဟုန်ဖြင့်။ ဂမနေ၊ သွားခြင်း၌။ လောလုပ္ပစာရိတာဝိယ၊ လျှပ်ပေါ်လောင်လီသောသွားခြင်းကဲ့သို့။ အသာရုပ္ပတံ၊ မိလျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥဒကသကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဥဒကဘာရသကဋ္ဌံ၊ ရေတည်းဟူသောဝန်ကိုဆောင်သောလှည်းသည်။ [*ဆဋ္ဌမ္ပဋ္ဌိ ဥဒကသဘာရသကဋ္ဌံ ရှိ၏။] ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိသမဘူမိတာဂပ္ပတ္တံ၊ မည မညွတ်သောမြေအဖို့သို့ရောက်သော။ တံ ဥဒကသကဋ္ဌံ၊ ထိုရေတည်းဟူသော

သတ္တ

သတိသမ္ပပညာကထာဝရဏနာ

၂၅၅

ဝန်ကိုဆောင်သောလည်းသည်။ နိစ္စလမေဝ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတံ၊ သင့်၏။ တဒနုပန္တိ၊ ကား။ ဘိက္ခာဒါနာမ္ပပံ၊ ဆွမ်းကို ပေးလှူလိုသည် မပေးလှူလိုသည်အား လျှောက်ပတ်စွာသော။

အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ ဥပဋ္ဌပေတုတိအာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ပရတေ၊ နောက်၌။ အာဂမိယတိ၊ လာ လတ္တံ။ ယဿ အာဟာရဿ၊ အကြင်အာဟာရကို စားမျိုးခြင်းအား။ ရဿ၊ ရထား၏။ အက္ခာနံ၊ ဝန်ရိုးတို့ကို။ တေလေန၊ ခံဖြင့်။ အဗ္ဗုဉ္ဇနဉ္စ၊ ဆွတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဝဏဿ၊ အမာကို။ လေပနဉ္စ၊ ဆေးလိမ်းခြင်းလည်းကောင်း။ ပုတ္တမံသဿ၊ သား၏အသားကို။ ခါဒနဉ္စ၊ ခဲစားခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဥပမာ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ တသွာ၊ ကြောင့်။ သေ၊ အာဟာရေ၊ သည်။ တယ၊ အက္ခတဉ္ဇန ဝဏလေ ပန ပုတ္တမံသုပမာမည်၏။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတန္တိ၊ ကား။ (နာ-၇၉) ယာဝ- ဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာတ် အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာ- ဂတံ၊ ပြည့်စုံသည်ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ပန၊ ပါး။ နေဝ ဒဝါယတိအာဒိ၊ နေဝ ဒဝါယ အစရှိသောစကားသည်။ ပဋိက္ခေပမတ္တဒဿနံ၊ ပယ်ကုမူကို ပြုကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ တတ္ထကိလမထန္တိ၊ ကာ။ ဘတ္တဝသေန၊ စားအပ်သောဆွမ်းအစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နကိလမထံ၊ ဖြစ်သောပင်ပန်းခြင်းကို။ ပုရေတတ္တတိ၊ ပုရေတတ္တအစရှိသည်ကို။ ဒိဝါဝသေန၊ နေ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိမယာမာဒိ၊ ပုရိမယာမအစရှိသည်ကို။ ရတ္တိဝသေန၊ ညဉ့်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။)

ဂတပစ္စာဂတေသု၊ ဆွမ်းခံသွားခြင်း တစ်ဖန်ပြန်လာခြင်းတို့၌။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဟရဏံ၊ စိတ်ဖြင့်ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟရဏပစ္စာဟရဏ သင်္ခါတန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာရေယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ ဒေဝပုတ္တော ဟုတုတိ အာဒိသု၊ ဒေဝပုတ္တော ဟုတု ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထပိ၊ အလုံးစုံသောဝါကျတို့၌လည်း။ သမ္ပဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ စပ် အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝကတို့တွင်။ ပစ္စေကဗောဓိယာ၊ ပစ္စေက ဗောဓိ၏။ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ၊ ဥပနိဿယ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် (ဝါ) အားကြီး သောအကြောင်း ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ကပ္ပိနံ၊ ကမ္ဘာတို့၏။ ဒွေ၊ အသင်္ချေယျာနိ ၈၊ နှစ်သင်္ချေတို့ပတ်လုံး လည်းကောင်း။ သတသဟဿဉ္စ၊ တစ်သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး လည်းကောင်း။ တဇ္ဇာ၊ ထိုပစ္စေကဗောဓိအား

၂၅၆

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ဂဏီယ

၂-သမညဇာ

လျှောက်ပတ်သော။ ပုညညဏသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ၊ ပုညညဏ၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ပါရမီဆယ်ပါးကိုဖြည့်ခြင်းတည်း (ဝါ) သည်။ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ၊ မည်၏။ သာဝကဗောဓိယာ၊ သာဝကဗေဒိတောင်။ အဂ္ဂသာဝကနံ၊ တို့၏။ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ၊ သည်။ ကေမသင်္ချေယဉ္ဇ၊ တစ်သင်္ချေကာလပတ်လုံး လည်း ကောင်း။ ကပ္ပသတသဟသ၊ ဉ္ဇ၊ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံးလည်းကောင်း။

တဇ္ဇာ၊ သော။ ပုညညဏသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ၊ တည်း (ဤသို့လိုက်၍ သမ္ပန်)။ မဟာသာဝကနံ၊ ရှစ်ကျိပ်သောမဟာသာဝကတို့၏။ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ၊ သည်။ ကပ္ပသတသဟသမေဝ၊ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ (တဇ္ဇာ၊ ထိုမဟာသာဝကဗောဓိအား လျှောက်ပတ်သော။ ပုညညဏသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ၊ တည်း။ ဤသို့နောက်ပုဒ်တို့ကိုငင်၍ယောဇနာ) ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ (တစ်နည်း) ပန၊ ပကတိသာဝကဗောဓိ၏ ဥပနိဿယသမ္ပဒါကို ဆိုဦးအံ့။ ဣတရေသံ၊ ဤ အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကမှ တစ်ပါးကုန်သော ပကတိသာဝကတို့၏။ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ၊ သည်။ အတံတာသု၊ လွန်လေကုန်ပြီသော။ ဇာတိသု၊ ဘဝ တို့၌။ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယဝသေန၊ ငဉ့်မှကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို မှီသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာလနိယမံ၊ ကာလကိုမှတ်ခြင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြည့်၍။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေ အပ်သော။ နိဗ္ဗေတောဂီယကသလံ၊ ကိလေသာကို ဖောက်တောင်းဖျက်ဆီးခြင်း အဖို့ရှိသောကုသိုလ်တည်း (ဝါ) သည်။ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ၊ မည်၏။

သေယျထာပတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနန္တရေ၊ ထိုထိုရာထူး၌၊ တေဒဂ္ဂထပိတာနံ၊ တေဒဂ်အရာ၌ ထားအပ်ကုန်သော။ ဇေရာနံ၊ အရှင်သာရိ ပုတ္တရာ အစရှိကုန်သော မဟာထေရ်ကျော်တို့ကို။ သက္ခိဒဿနံ၊ သက်သေကို ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသက္ခိဒဿနမဟာထေရ်ကျော်တို့တွင်။ ထေရာ ဗာဟိယော ဒါရုစိရိယောတိ၊ ကား။ ဗာဟိယဝိသယေ၊ ဗာဟိယ တိုင်း၌။ (ဝိသယသဒ္ဒါသည် ရဋ္ဌဝါစကမှတ်။ ထိုကြောင့် အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ၌- ဗာဟိယရဋ္ဌေ ပန ဇာတတ္တာ ဗာဟိယောတိဿ နာမံ အကံသု-ဟု ဖွင့်၏။) ဇာတသမ္ပန္နတာယ၊ မွေးဖွားခြင်းနှင့်စပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာဟိယောတိ စ၊ ဗာဟိယဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒါရုစိ ပရိဟရဏတော၊ သစ်သားပျဉ်ချပ် ဖြင့် စီရင်အပ်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ဒါရုစိရိယောတိ စ၊ ဒါရု စိရိယ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သမညိတော၊ ခေါ်ဝေါ်ပညတ် သမုတ်အပ်သော။ ထေရာ၊ မထေရ်သည်။ ဟိ၊ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။ တသ္မာ တိဟ တေ ဗာဟိယ ။ပ။ ဇေဝဝန္တော ဒုက္ခဿတိ၊ ဒုက္ခဿဟူသော။ ဧတ္ထကာယ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်ဖြင့်၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္စာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။

သတ္တိ

သတိသမ္ပဗျာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၅၇

[၎င်းတသ္မာဟိတ စသောပါဠိတော်သည် ဥဒါန်းပါဠိတော် ပဌမ
ဗောဓိဝဂ် ဒသမဗာဟိယသုတ်ပါဠိဟုမှတ်။]

(၎င်းပါဠိတော်အနက်ကား) ဗာဟိယ၊ ဗာဟိယ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
ဣ၊ ဤလောက၌။ တေ တယာ၊ သင်သည်။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဧဝံဣမိနာ
ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်
အပ်၏။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သောရူပါရုံ၌။ ဒိဋ္ဌမတ္တံ၊ မြင်ကုမူသည်။ ဘဝိဿတိ၊
ဖြစ်လတ္တံ့။ သုတေ၊ ကြားအပ်သောသဒ္ဓါရုံ၌။ သုတမတ္တံ၊ ကြားကုမူသည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ မုတေ၊ တွေ့အပ်သော ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌။ မုတမတ္တံ၊
တွေ့ကုမူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဝိညာတေ၊ သိအပ်သောအာရုံ၌။ ဝိညာတ-
မတ္တံ၊ သိကုမူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗာဟိယ၊
ဗာဟိယ။ တေ တယာ၊ သည်။ ဧဝံ ဧဝံ၊ ဤသို့သာလျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊
၏။ ဗာဟိယ၊ ဗာဟိယ။ တေ တယာ၊ သင်သည်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။
ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဒိဋ္ဌေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌမတ္တံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုတေ၊ ၌။
သုတမတ္တံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ မုတေ၊ ၌။ မုတမတ္တံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊
လတ္တံ့။ ဝိညာတေ၊ ၌။ ဝိညာတမတ္တံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗာဟိယ၊
ဗာဟိယ။ တတော တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဝါ) ထိုရူပါရုံစသည်၌ မြင်ကုမူ ကြား
ကုမူ တွေ့ကုမူ သိကုမူ ဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့်။ တံ၊ သည်။ တေန၊ ထို
မြင်အပ်သောရူပါရုံစသည်၌ တပ်နှစ်သက်တတ်သောရာဂစသည်နှင့်။ သဟ၊
တကွ။ ပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ပေါ်သည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဗာဟိယ၊ ဗာဟိယ။
ယတော ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ တေန၊ ထိုမြင်အပ်သော ရူပါရုံစသည်၌
တပ်နှစ်သက်သောရာဂစသည်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဋိဗဒ္ဓေါ၊ သည်။ န ဘဝိဿတိ၊
လတ္တံ့။ ဗာဟိယ၊ ဗာဟိယ။ တတော တသ္မာ၊ ထိုသို့မဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့်။
တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်၌။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိအာဒိဟိ၊
တဏှာမာနဒိဋ္ဌိအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တံ၊ သည်။ အလ္လိနော၊ ငြိကပ်သည်။
န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဗာဟိယ၊ ဗာဟိယ။ ယတော၊ ကြောင့်။ တံ၊
သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်၌။ တဏှာမာန-
ဒိဋ္ဌိအာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အလ္လိနော၊ သည်။ န ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗာဟိယ၊
ဗာဟိယ။ တတော တသ္မာ၊ ထိုရူပါရုံစသည်၌ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိစသည်တို့ဖြင့်
မငြိကပ်လတ္တံ့သောကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌။ နေဝ
ဘဝိဿသိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဟုရံ၊ တမလွန်လောက၌။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။
ဥဘယန္တရေန၊ ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်လောကနှစ်ပါးနှင့်အတွင်း၌။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်
လတ္တံ့ (တစ်နည်း) ဥဘယံ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောက တမလွန်လောက နှစ်ပါးစုံကို။
အန္တရေန၊ ကြည့်၍။ န ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဧသေဝ ဧသော ဧဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်
တမလွန် နှစ်ပါးစုံသောလောက၌ မဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ

ခြင်း၏။ အန္တော၊ အဆုံးတည်း(ဝါ)အဆုံးဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာရိပုတ္တတ္ထရာဒိနမ္ပိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တ ၊ မထေရ် အစရှိသည်တို့၏လည်း။ မဟာပညတာဒိဒိပနာနိ၊ မြတ်သော ပညာရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကို ပြတတ်ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ သုတ်ပုဒ်တို့ကို။ ငိတ္တာရတော၊ အကျယ်အား ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဝိသေသတောပန၊ ကား။ အင်္ဂုတ္တရာဂမေ ဌိ။ တေဒဂ္ဂသုတ္တပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဋီကာ၌ ဝိသေသတော ပန အင်္ဂုတ္တရာဂမေ တေဒဂ္ဂသုတ္တပဒါနိ- ဟူ၍ဆို၏။ သို့ဆိုသော်လည်း အင်္ဂုတ္တရတေဒဂ္ဂသုတ်၌ မာတိကာ မျှသာပါ၏။ ဥဒါန်းပါဠိတော်၌သာ အပြည့်အစုံပါ၏ဟုမှတ်။

သိခါပတ္တန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗထာ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ကောဋိပတ္တံ၊ အထွတ် အထိပ်သို့ရောက်သည်။ နိဋ္ဌာနပတ္တံ၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ထည့်)။

☞ (နှာ-၉၀) တန္တိ၊ ကား။ အသမ္မုယုနံ၊ မတွေ့မဝေခြင်းကို။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတ္တာ အဘိက္ကမတိတိ ဣဒါနံ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဂါဟဝသေန၊ အတ္တဟူ၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြင့်စွဲလမ်း၍ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဟံ အဘိက္ကမာ မိတံ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ မာနဂါဟဝသေန၊ မာနဖြင့်စွဲလမ်း၍ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တဒုဘယဿ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသောငြိမာန၏။ တဏှာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တဏှာဂါဟဝသေန၊ တဏှာဖြင့်စွဲလမ်း၍ယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မညနဟိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပညာမျက်စိကန်းသောပုထုဇဉ်မိုက်၏။ အဘိက္ကမေ၊ ရှေး သွားခြင်း၌။ (ဝါ) ရှေးရှုသူတက်ခြင်း၌(အဓိပ္ပါယ်ထွက်)။ သမ္မုယုနံ၊ တွေ့ဝေခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တထာ အသမ္မုယုန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တဒေဝ အသမ္မုယုနံ၊ ထိုမတွေ့ဝေခြင်းသည်သာလျှင်။ ယေန ဗုဒ္ဓဝိနိဗ္ဗာနဂေန၊ အကြင်တခွဲနက်ကို အသီးအသီးခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ ဗုဒ္ဓဝိနိဗ္ဗာနံ၊ ကံ။ ဒသေန္တော၊ ၍။ အဘိက္ကမာမိတိအာဒိ၊ ကံ။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတုတိ၊ ကား။ တေနေဝအဘိက္ကမနစိတ္တေန၊ ထို ရှေးရှုသွားခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောစိတ်ကြောင့်သာလျှင်(ဝါ) ထိုရှေးရှုသွားလို သောစိတ်ကြောင့်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာနာ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကား။ တံစိတ္တသမုဋ္ဌာနိကာ၊ ထိုရှုသွားလိုသောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယော

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗ္ဗညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉

ဓာတ်သည်။ ဝိညတ္တိန္ဒြိယကား။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ကာယဝိညတ်ကို။ ဇနယမာနာ၊
 ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ၊ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်
 ၏။ ဝိကာရဘာဝတော၊ ဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိတိ၊
 ကား။ တသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတ်
 ဝိပ္ပါရဝသေနာတိ၊ ကား။ ကိရိယမယစိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတ်ယာ၊ သွားခြင်း
 ကြံယာကိုပြီးစေတတ်သောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်၏။ ဝိစလနာ-
 ကာရသင်္ခါတကာယဝိညတ္တိဝသေန၊ လှုပ်သောအခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော
 ကာယဝိညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ တဿာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌိသဗ္ဗာဋ္ဌဿ၊ အရိုးအပေါင်း
 ၏(ဝါ)အရိုးစု၏။ အဘိက္ကမတောတိ၊ ကား။ အဘိက္ကမန္တဿ၊ ရှေးရှုသွား
 သော(ဝါ)ရှေ့သို့တက်သော။ ဩမတ္တာတိ၊ ကား။ အဝတ္တေ၊ ယုတ်ကုန်သည်။
 လာမကပ္ပမာဏာ၊ ယုတ်သောအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်။ ဝါယောဓာတ်
 တေဇောဓာတ်ဝသေန၊ ဝါယောဓာတ် တေဇောဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတရ၊
 ဤပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်မှတစ်ပါးကုန်သော။ ဧ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊
 ဝါယော ဝေ ဇောဓာတ်တို့သည်။

ဣဒံ ဒေယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ လေးပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ ဝါယော-
 ဓာတုယာ၊ သို့။ အနုဂဟာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။
 ဥဒ္ဓရဏဿ၊ ခြေကိုချီခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဟံ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဒ္ဓရဏဂတိဂဟာ၊ ခြေကိုချီကြွ
 စေတတ်သော ဝါယောဓာတ်အလားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့
 ခြေကိုချီကြွစေတတ်သော ဝါယောဓာတ်အလားရှိခြင်းကြောင့်။ တဿာ၊
 ထိုတေဇောဓာတ်၏။ ဥဒ္ဓရဏေ၊ ခြေကိုချီကြွခြင်း၌။ ဝါယောဓာတုယာ၊ သို့။
 အနုဂတဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
 ဣမာသံ၊ ဤတေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်း
 သတ္တိအားဖြင့်။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တဿာ၊ ထိုလွန်ကဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရသံ၊ ဤတေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်မှ တစ်ပါးကုန်
 သော ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်တို့၏။ ဩဇ္ဇေတော၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဒေယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဇောဓာတုယာ၊ သို့။
 အနုဂတဘာဝေ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတိဟရဏဇီတိဟရဏာနံ၊
 ရှေ့ရှုတူယူဆောင်ခြင်း ဤမှ ထိုမှ ဆောင်ခြင်းတို့၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ကိရိယဂတိကာယ၊ သွားခြင်းကြိယာ အလားရှိသော။ ဝါယောဓာတုယ၊ ဧ။ အတိဟရဏဝိတိဟရဏောသု၊ ရွှေရ တူရူပဆောင်ခြင်း ဤမှ ထိုမှဆောင်ခြင်းတို့၌။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲ နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဗျာပါရော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဝါယောဓာတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတိဟရဏဝိတိဟရဏ တို့၌။ တေဇောဓာတုယ၊ သို့။ အနုဂတဏှာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ် သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကုန်သော။ ဣမသံ၊ ဤဝါယောဓာတ် တေဇောဓာတ်တို့၏။ သာမတ္ထိ- ယတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲသည့်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတရာသဉ္စ၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော ပထဝီဓာတ် အာပေါ ဓာတ်တို့၏လည်း။ တဒဘဝတော၊ ထိုအစွမ်းသတ္တိအားဖြင့် လွန်ကဲခြင်း မရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩမတ္တတာ၊ ယုတ်ညံ့သည့်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တတာ အတိဟရဏဝိတိဟရဏောသုတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ၊ ဧ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတထာ အတိဟရဏဝိတိဟရဏောသုဟူသော ပုဒ်၌။ အနုဂမကာနုဂန္တဗ္ဗတာဝိသေသေ၊ အစဉ်လိုက်တတ် အစဉ်လိုက်အပ် သည့်၏အဖြစ်၏အထူးသည်။ သတိပ၊ ရှိသော်လည်း။ တေဇောဓာတုဝါယော ဓာတုဘာဝမတ္ထံ၊ တေဇောဓာတ်၏အဖြစ် ဝါယောဓာတ်၏ အဖြစ်မျှကို။ သန္ဓာယ၊ ချဲ့။ တထာသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ တထာသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကတံ၊ ဧ။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ဧ။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသော။ နယေ၊ နည်း၌။ တေဇောဓာတုယ၊ ဧ။ အနုဂမကတာ၊ အစဉ်လိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါယောဓာတုယ၊ ဧ။ အနုဂန္တဗ္ဗတာ၊ အစဉ် လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ နယေ၊ ၌။ ဝါယောဓာတုယ၊ ဧ။ အနုဂမကတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေဇောဓာတုယ၊ ဧ။ အနုဂန္တဗ္ဗတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။) တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓရဏအတိဟရဏဝိတိဟရဏတို့တွင်။ အက္ကန္တဋ္ဌာနတော၊ နင်းရာအရပ်မှ။ ပါဒဿ၊ ခြေကို။ ဥက္ခိပနံ၊ ရှိကြခြင်း သည်။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ မည်၏။ ဌိတဋ္ဌာနံ၊ ရပ်ရာအရပ်ကို။ အတိက္ကမံတော၊ လွန်၍။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့ (ဝါ) အရှေ့အဖို့အားဖြင့်။ ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အတိဟရဏံ၊ မည်၏။ ခါဏုအာဒိပဟရဏတ္ထံ၊ သစ်ငုတ်စသည်ကိုပယ်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ဝါ၊ ကား။ ပတိဌိတပါဒသန္ဓနာပရိဟရဏတ္ထံ၊ ရပ်တည်သော ခြေကိုသိခိုက်ခြင်းမှပယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဿေန၊ လက်ဝဲလက်ယာနံပါးဖြင့်။ (နှာ-၉၁) ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝိတိဟရဏံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗ္ဗေညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၁

ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ရပ်တည်သောခြေသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အတိဟရဏံ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုရပ်တည်သောအရပ်မှ။ ပရံ၊ တစ်ပါးသောအရပ်သို့။ ဟရဏံ၊ သည်။ ဝိတိဟရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တေသံ၊ ထိုဥဒ္ဓရဏအတိဟရဏဝိတိဟရဏတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ သို့။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ဝေါဿဇ္ဇနေ၊ ခြေကိုစွန့်လွှတ်ခြင်း၌။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ဂရုတရသဘာဝါ၊ အလွန်လေးသောသဘောရှိ၏။ တေန၊ ထိုသို့အာပေါဓာတ်၏ အလွန်လေးသောသဘောရှိသောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသို့အာပေါဓာတ်၏။ ဝေါဿဇ္ဇနေ၊ ခြေကိုစွန့်လွှတ်ခြင်း၌။ ပထဝီဓာတုယာ၊ သို့။ အနုဂတာဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၄-ပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ ခိန္နံ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်တို့၏။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲ သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာသဉ္စ၊ ဤပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် မှတစ်ပါးကုန်သော တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏လည်း။ တဒဘာဝ- တော၊ ထိုအစွမ်းသတ္တိအားဖြင့် လွန်ကဲခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩမတ္တ- တာ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝေါဿဇ္ဇနေ ။ပ။ ဗလဝတိယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ (စာအုပ်မှ၌ ဒဿေန္တောသဒ္ဓါ နောက်၌ အာဟသဒ္ဓါကျသည်။) ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ- ဓာတုယာ၊ သို့။ အနုဂတာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သန္နိက္ခေပဿ၊ ခြေကို ချခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေဝိယ၊ တည်ခြင်း ရပ်ခြင်း၏အဖြစ်၌ကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌာပနေပိ၊ တည်စေ ရပ်စေခြင်း၌လည်း။ တဿ၊ ထိုပထဝီဓာတ်၏။ သာတိသယကိစ္စတ္တာ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သို့။ အနုဂတာ- ဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သန္နန- ကိရိယာယ၊ ထိခိုက်ခြင်းကြံယာရှိသော(ဝါ)ထိခိုက်ခြင်းကြံယာကိုပူတတ်သော။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သန္နိရုဇ္ဈနဿ၊ ခြေနင်းခြင်း၏။ သိဇ္ဈန- တော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပထဝီဓာတ်၏။ သန္နိရုဇ္ဈနေပိ၊ ခြေနင်း ခြင်း၌လည်း။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ အနုဂတာဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္နိက္ခေပန၊ သန္နိရုဇ္ဈနေသုတိ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနုဂမကာနုဂန္ထဗ္ဗတဘဝိသေသေ။ အစဉ်လိုက်တတ်သည်၏အဖြစ် အစဉ်
 လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်၏အထူးသည်။ သတ်ပီ၊ နှိုသော်လည်း။ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတုဘာဝမဏ္ဍံ၊ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်၏အဖြစ်မျှကို။ သန္ဓာယ၊
 ရှိ။ တထာသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ တထာသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။)
 ကတံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမေ ငွေ့ဦးစွာသော။ နယေ၊ နည်း၌။ ပထဝီ
 ဓာတုယာ၊ ၏။ အနုဂမကတ၊ အစဉ်လိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ အနုဂန္ထဗ္ဗတ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ နယေ၊ ၌။ အာပေါ
 ဓာတုယာ၊ ၏။ အနုဂမကတ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။
 အနုဂန္ထဗ္ဗတ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေ
 တေသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ၌။ ပါဒဿ၊ ခြေကို။ ဩနာမနဝသေန၊ ညွတ်စေသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝေါဿဇ္ဈေ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ ဝေါဿဇ္ဈနံ၊ မည်၏။ တတော၊
 ထိုချေကိုညွတ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့် စွန့်လွှတ်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဘူမိ၊
 အာဒိသ၊ မြေအစရှိသည်၌။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းသည်။ သန္နိက္ခေပနံ၊
 မည်၏။ (ဘူမိအာဒိသ၊ တို့၌၊ ပါဒဿ၊ ကို။ ၎င်းနှင့်ပုဒ်လိုက်။) ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊
 တည်စေပြီး၍။ နိမ္မဒ္ဓနဝသေန၊ နင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂမနဿ၊ သွားခြင်း
 ၏။ သန္နိရာဓော၊ ခြေ၏ချုပ်ခြင်းသည် (သဒ္ဓတ္ထ)။ (ဝါ) စဉ်းငယ်ရပ်တန့်
 ခြင်းသည် (အဓိပ္ပါယတ္ထ)။ သန္နိရုဇ္ဈနံ၊ မည်၏။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ အဘိက္ကမနေ၊ ထိုရှေ့သွားခြင်း၌ (ဝါ)ထိုရှေ့သို့
 တက်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။
 ဥဒ္ဓရဏာတိဟရဏဝိတိဟရဏ၊ ဝေါဿဇ္ဈနသန္နိက္ခေပနသန္နိရုဇ္ဈနသင်္ခါတေသု၊ ခြေ
 ကိုချီကြွခြင်း ရှေ့ဆောင်ခြင်း ထိုမှ ဤမှ ဆောင်ခြင်း စွန့်လွှတ်ခြင်း ခြေချ
 ခြင်း ခြေနင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ တေသု
 ကောဋ္ဌာသေသု၊ ထုံးစုတို့တွင်။ ဥဒ္ဓရဏေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓရဏက္ခဏေ၊ ခြေကို
 ချီကြွသောခဏ၌။ ရူပါရူပဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓရဏာကာရေန၊ ခြေကိုချီကြွသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ စ၊ ရုပ်တရားတို့သည်
 လည်းကောင်း။ တံသမုဉ္ဇာပကာ၊ ထိုရုပ်တရားကိုဖြင့်ပေတတ်ကုန်သော။ အရူပ-
 ဓမ္မာ စ၊ နာမ်တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ခဏမတ္တာဝဋ္ဌာနတော၊ ခဏမျှ
 သာလျှင်တည်ခြင်းကြောင့်။ အတိဟရဏံ၊ ရှေ့ဆောင်ခြင်းသို့။ န ပါပုဏန္တိ၊
 မရောက်ကုန်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အသုံးစုံသော ဝိတိဟရဏစသည်တို့၌။ ယေ နယေ၊ ဤ
 နည်းကို (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တတ္ထတတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥဒ္ဓရဏာဒိကေ၊
 အကြင်အကြင် ခြေကိုချီကြွခြင်းအစရှိသည်၌။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရား
 တို့သည် (ဣဉ္ဇံ။) ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထတတ္ထေဝ၊ ထိုထိုခြေကိုချီကြွခြင်း

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၃

စသည်၌သာလျှင်။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ဤ။ ဓမ္မာနံ၊ နာမ်ရုပ်တရားတို့၏။ ဒေသန္တရသက်မနံ၊ အရပ်တစ်ပါးသို့ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ (သမ္မုနိယညံ) လဟုပရိဝုဉ္ဇနတော၊ လျင်သော အပြန်ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပဗ္ဗိပဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒံပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းပိုင်းသည် (ဝါ) အပိုင်းအခြား၊ အပိုင်းအခြားသည်။ ဟုတော၊ ဤ။ သန္တိသန္တိတိ၊ ကား။ ဂဏ္ဍိဂဏ္ဍိ၊ အဆစ်ဆစ်သည် (ဝါ) အဖုအဖုသည်။ ဟုတော၊ ဤ။ ဩဓိ-ဩဓိတိ၊ ကား။ ဘာဂံ ဘာဂံ၊ အဖို့အဖို့သည်။ ဟုတော၊ ဤ။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၊ ဂဏ္ဍိတို့၌ “ပဗ္ဗိပဗ္ဗိ၊ အဆစ်ဆစ်၊ သန္တိသန္တိ၊ အဆက်အဆက်။ ဩဓိဩဓိ၊ အခြားအခြား”ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာဟောင်း၌ အဖွင့်ရှိ။]

စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဇတံ ပဒံ၊ ထိုပဗ္ဗိပဗ္ဗိ သန္တိသန္တိ ဩဓိဩဓိ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓရဏာဒိကောဋ္ဌာသေ၊ ဥဒ္ဓရဏသော အစုတို့တို့၊ သန္တာယ၊ ဤ။ သဘာဂသန္တတိဝသေန၊ သဘောတူသော အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) တူသောအဖို့ အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိယဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ဤ။ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဣတ္တရောဓေ၊ နည်းသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဝတ္တိက္ခဏေ၊ ဖြစ်သောဏေသည် (သိသတရောဋ္ဌစပ်)။ ဂမနယောဂမနဿ၊ သွားခြင်းနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို။ အာဒိနံ၊ ယူသည် ဖြစ်၍။ ဟေဋ္ဌပရိယာယေန၊ အောက်အထက် ပြန်သော အားဖြင့်။ ပဝိမုခံ၊ ခွေးရူ။ ဓာဝန္တာနံ၊ ပြေးသွားကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ နတ်သားတို့၏။ သိရသိစ၊ ဦးခေါင်း၌ လည်းကောင်း။ ပါဒေ စ၊ ခြေလည်းကောင်း။ ဗန္ဓုရောရာ၊ ဖွဲ့အပ်သော သင်တုံးဓားသွားရှည်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သမာဂမတောပိ၊ ကောင်းစွာ သွားခြင်းထက်လည်း။ သိသတရော၊ အလွန်လျင်မြန်၏။ ဘိဇ္ဇယမာနာနံ၊ လျော်အပ်ကုန်သော။ တိလဝနံ၊ နှမ်းတို့၏။ (နာ-၉၂) ပဋ္ဌပဋ္ဌာယနေန၊ ဖျစ်ဖျစ်မည်သော အသံဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းကို။ လက္ခိယတိ ယထာ၊ မှတ်အပ်၏သို့။ ဝေ တထာ၊ ထိုအတူ။ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေန၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းကို။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှာ။ ပဋ္ဌပဋ္ဌာယန္တာတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ပဋ္ဌပဋ္ဌာယန္တာ ဟူသော စကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမ္မုနိယညံ။) ဥပ္ပါဒဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌပဋ္ဌသဒ္ဓံ၊ ဖျစ်ဖျစ် ဟူသော အသံကို။ အကရောန္တောပိ၊ မပြုသော်လည်း။ ကရောန္တော ဝိယ၊ ပြုသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ပဋ္ဌပဋ္ဌာယနံ၊ ဖျစ်ဖျစ်မည်သော အသံသည်။ တိလဘေဒလက္ခဏံ၊

နှင်းပျက်ခြင်း၏ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သင်္ခတဘေဒလက္ခဏံ၊ သင်္ခတတရားတို့၏ ပျက်ခြင်း၏ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခတတရားတို့၏။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဘိန္ဒုတ္တာ၊ ပျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တစ္ဆေတိ၊ ကား။ အဘိက္ကမနေ၊ ရှေးရှုသွားခြင်း၌ (ဝါ) ရှေ့သို့တက်ခြင်း၌။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ဧကော၊ အဘယ်မည်သော သတ္တဝါသည်။ အဘိက္ကမတိ၊ ရှေးရှုသွားသနည်း။ နာဘိက္ကမတိယေဝ၊ ရှေးရှုမသွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဧကဿ၊ တစ်ယောက်သော။ ကဿဝါ၊ အဘယ်သတ္တဝါ၏မူလည်း။ အဘိက္ကမနံ၊ ရှေးရှုသွားခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ န သိယာ ဝေ၊ မဖြစ်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ပ။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ သယနံ၊ အိမ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုပရမတ္ထတောဟိ။ ပ။ ဓာတုနံသယနံ ဟူသော စကားသည်။ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနသမ္ပုဋ္ဌဿ၊ ပညာမမှန်စိကန်းသည်ဖြစ်၍ တွေ့ငေသော ပုထုဇ္ဇနမိုက်အား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပ။ အဘိက္ကမနနိဝတ္တနံ၊ ရှေးရှုသွားခြင်း နောက်သို့နစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ဧကော ဧကော။ ပ။ အဘိက္ကမနန္တိစောဒနာယ၊ ဧကော ဧကော။ ပ။ အဘိက္ကမနံ ဟူသော စောဒနာခြင်း၌ (ဝါ) ကို။ ပရမတ္ထတောဟိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သောဓနာ၊ သုတ်သင်ဖြေရှင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဆဗ္ဗဓေပိ၊ ခြောက်ပါး အပြား၌သည်လည်း ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အစ၌။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဂမနာဒိကဿ၊ သွားခြင်းအစရှိသည် ၏ (ဝါ) ကို။ အပစ္စာမဋ္ဌတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ရူပေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိစ၊ လည်းကောင်း။ သိလောကပဒေန၊ ဂါထာပုဒ်နှင့် (ဝါ) ဂါထာ၌ လာသော ကိရိယာပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို (ကာတဗျော၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပုဒ်စပ်ခြင်းတို့တွင်။ ပထမပဒသမ္ပန္နော၊ ရှေးဦးစွာ ဥပ္ပဇ္ဇတေ ဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်ခြင်း၌ (ဝါ) ရှေးဦးစွာ သဒ္ဓိံ ရူပေနပုဒ်ကို ဥပ္ပဇ္ဇတေ ပုဒ်နှင့် စပ်ရာ၌။ ရူပေနာတိ၊ ကား။ ယေန ဧကနစိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော ဝိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇနဧကေန၊ ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ ပန၊ ပါး။ ဒုတိယပဒသမ္ပန္နော၊ နှစ်ခု-မြောက်သော နိရုဇ္ဈတိပုဒ်နှင့် စပ်ခြင်း၌ (ဝါ) နှစ်ကြိမ် မြောက် သဒ္ဓိံ ရူပေန ဟူသောပုဒ်ကို နိရုဇ္ဈတိ ပုဒ်နှင့် စပ်ရာ၌။ ရူပေနာတိ

ဣဒံ၊ ရူပေန ဟူသော ကျန်ပုဒ်ကို။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ တတော-
 နိရုဇ္ဈမာနစိတ္တတော၊ ထိုချုပ်လတ္တံ့သောစိတ်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သတ္တ-
 ရသမစိတ္တဿ၊ တစ်ဆယ့် ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဖြစ်ဆဲ
 ဧကန္တံ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တဿ နိရုဇ္ဈမာနစိတ္တဿ၊ ထိုချုပ်ဆဲဖြစ်သော စိတ်၏။
 နိရောဓေန၊ ချုပ်ခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိရုဇ္ဈနကံ၊ ချုပ်လတ္တံ့သော။ သတ္တ-
 ရသမစိတ္တက္ခဏာယုကံ၊ တစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှိသော။
 တဒေဝ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊
 ၏။ အညတော၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ကို။ ဂယမာနေ၊
 ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ရူပါရူပဓမ္မော၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ သမာနာယုကာ၊
 တူမျှသော အသက် ရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဧ၊ ဆက်ဦးအံ။
 ယဒိ သိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ဦးအံ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။
 ရူပံ၊ သည်။ ဂရုပရိကာမံ၊ လေးသော အပြန်ရှိ၏။ ဒန္တနိရောဓံ၊ နှေးသောချုပ်
 ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ အာဒိအဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနောဟိ စ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော အဋ္ဌ
 ကထာဝကားတို့နှင့် လည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။
 လဟုပရိဝတ္တံ ယထာ၊ လျင်သောအပြန် ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခ-
 ဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အညံ၊ တစ်ပါးသော။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ သော။
 ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော တရားကိုလည်း။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။
 ဣတိဝေမာဒိပါဠိဝဏ္ဏနောဟိ စ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော ပါဠိတော် ကောင်းတို့နှင့်
 လည်းကောင်း။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တစေတသိကာ၊ တို့သည်။ သဒရမ္မဏသဘာဝါ၊
 အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်(တစ်နည်း)သာဓမ္မဏ-
 သဘာဝါ၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ တို့သည်။ ယထာဗလံ၊ အားအစွမ်း
 အားလျော်စွာ။ အတ္တနော၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ သဘောကို။ ဝိဘာဝေန္တော ဝေ၊ ထင်မြင်သည့်ဖြစ်၍ သ-
 လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ် ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိကံတရား
 တို့၏။ တံ သဘာဝနိပ္ပတ္တိအနန္တရံ၊ ထိုသဘောအားဖြင့် ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌။
 နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ရူပဓမ္မော၊ တို့ကို။ အနာ-
 ရမ္မဏာ၊ အာရုံကို မယူတတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ပကသေတဗ္ဗာ၊ ပြောင်ကုန်၏။
 ဧဝံ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တရားတို့၏။ ပကသေတဗ္ဗာ၊ ဝနိပ္ပတ္တိံ၊ ပြအပ်သည်၏
 အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းသည်။ သောဠသဟိ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက် ကုန်သော။
 ဝိတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏ (တစ်နည်း) ဧဝံ၊ သို့။ တေသံ၊ ရူပဓမ္မောနံ၊ တို့၏။
 သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကသေတဗ္ဗာ၊ ဝနိပ္ပတ္တိံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကစိတ္တက္ခဏာသိတေန၊ တစ်ခုသော

၂၆၆

သီလကွန်ဋီကာသစ်နိဿယ

[၂-သာမညဖလ

စိတ္တက္ခဏ လွန်ခြင်းရှိသောစိတ်နှင့်။ သဟ၊ တက္က။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
သတ္တရသစိတ္တက္ခဏသုကတံ၊ တစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက် စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှိသည်
၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆိတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)
လဟုပရိဝတ္တနဝိညာဏဝိသေသဿ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသော စိတ်ဝိညာဏ်
အထူး၏။ သင်္ဂတိမတ္တပစ္စယတာယ၊ စ၊ ပေါင်းဆုံကာမျှ အကြောင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် လမ်းကောင်း။ တိဏ္ဍိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ
သညက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့၏။ ဝိသယသင်္ဂတိမတ္တတာယ၊ စ၊ အာရုံ၏
ပေါင်းဆုံကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့် လမ်းကောင်း။ ဝိညာဏဿ၊ စိတ်ဝိညာဏ်
၏။ လဟုပရိဝတ္တိတာ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဣစ္ဆိတာ၊ ၏။)
ဒန္ဓမဟာဘူတပစ္စယတာယ၊ လေးလံနဲ့ နွေးသော မဟာဘုတ်လျှင် အကြောင်း
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ဂရုပရိဝတ္တိတာ၊ လေးသော အပြန်
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဣစ္ဆိတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။) ပန၊ တစ်ပါး။ တထာဂတ-
ဿေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားအားသာလျှင်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်စွာ။
နာနာဓေတုညဏံ၊ အထူးထူးသော ဓာတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ တေန စ ဘဂဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင်။ ပုရေဇာတပစ္စယော၊
ဝတ္ထုပုရေဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ရူပဓမ္မော စ၊ ရုပ်တရားကို
သလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊
ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ရူပဓမ္မော စ၊ ရုပ်တရားကိုလည်း။
ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမာနဓဏတာ၊ တူမျှ
သော ဓဏရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ န ယုဇ္ဇတေဝ၊ မသင့်သည်သလျှင် တည်း။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧဇ္ဇ၊ ဤသဒ္ဓိ။ ရူပေန
စသော ကောင်း၌။ အတ္တော၊ ကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ အာစရိယေန၊ အသျှင်ဓမ္မပါး ဋီကာငါးပါးတို့၏။ (နှာ-၉၃)
ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုသော်လည်း။ ပနသဒ္ဓါထဉ်း။) တဒေတံ တံ တေ
ဝစနံ၊ ထိုသဒ္ဓိ ရူပေန ဟူသော စကားကို။ စိတ္တန္တပရိဝတ္တိယာ၊ စိတ်သို့
အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော။ ဝိညတ္တိယာ၊ ဝိညတ်၏။ ကေနိရောဓဘာဝဿ၊ စိတ်နှင့်
တူသော ချုပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သုဝိညေယျတ္တာ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော တသ္မာ က၊ ရဏာ၊ ထို
ကြောင့်။ သဝိညတ္တိကေန၊ ဝိညတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။
သတ္တရသစိတ္တဿ၊ တစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊
ဥပါဒ်သော ဧကန္တံ (ဝါ) ဖြစ်သောဓမ္မံ။ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ အညံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အတ္တော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အညံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အညံ၊
သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတေ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေဝဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ ယသ္မာ၊

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဗ္ဗေညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၇

ကြောင့်။ သဒ္ဓကမော၊ သဒ္ဓါအစဉ်သည်။ အညော၊ တစ်ပါးသည်။ ဟောတိ၊
၏။ အတ္ထကမော၊ အနက်အစဉ်သည်။ အညော၊ တစ်ပါးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။
နိရုဇ္ဈန္တံ၊ ချုပ်လတ္တံ့သော။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ အညဿ၊ သော။ ပစ္စွာ၊
နောက်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ (စိတ္တဿ၊ ၏။) အနန္တရာဒိပဇ္ဇယ-
ဘာဝေနော၊ အနန္တရ အစရှိသောပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊
၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ လဒ္ဓပဇ္ဇယမေဝ၊ ရအပ်သော ပစ္စည်း ရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်သော (ဝါ) ရအပ်သော အနန္တရပစ္စည်း စသည် ရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်သော။ အညဗ္ဗိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေတ၊ ဖြစ်၏။
စ၊ ငါးကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစိတ်ဖြစ်ရာ ချုပ်ရာ၌။ အငတ္ထာ-
ဝိသေသတော၊ အခိုက်အတန့် အထူးအားဖြင့်။ အညထာ၊ တစ်ပါးသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပ္ပဇ္ဇေတ၊ ဖြစ်၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အဝတ္ထာဝိသေ-
သတော၊ ဖြင့်။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇေနိရုဇ္ဈန္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းသည်။) ယဒိ
သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဥဘိန္တံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
ဧတသံ၊ ထိုဖြစ်သော စိတ်ချုပ်သော စိတ်တို့၏။ အန္တရော၊ အကြားကို။
လဗ္ဗေယျ၊ ရအပ်ရာ၏။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းသည်။ နော
ယုတ္တံ၊ သေင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ အဝီစိ မနုသမ္ပန္နောတိ၊
ဟူ၍။ (အာရေယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဝီရိ အန္တရော၊ အကြား
အပေါက်ကို။ န လဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤချုပ်သော စိတ်သည်။
တဒေဝ၊ ထိုဖြစ်သော စိတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိသေသံ၊
စိတ်အထူးမရှိသည်ကို။ ဝိဒ္ဓ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ မညန္တံ၊ သိကုန်၏။ ဧဝံ တထာ၊ ဖြင့်။ အနု အနု သဗ္ဗန္ဓော၊
အစဉ်ပြတ် စပ်သည်ဖြစ်၍။ စိတ္တသန္တာနော စ၊ စိတ်အစဉ်သည် လည်း
ကောင်း။ ရူပသန္တာနော စ၊ ရုပ်အစဉ်သည် လည်းကောင်း။ နဒိသောတေဝ
နဒိယံ ဥဒကပ္ပဝါဟောဝိယ၊ ဖြစ်၌ရေးအလျင်ကဲ့သို့။ (ငတ္ထိနည်း ဖွင့်သည်။)
ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အငတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ (ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ၏။)
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဝီစိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ အဝီစိဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ နိရုဇ္ဈရ-
တာငသေန၊ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘာဝနပုံသ ကဝစနံ၊
ဘာဝနပုံကို ဟောသော သဒ္ဓါတည်း။

အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ လောကီတံ၊ ကြည့်သည်တည်း။ အာလောကီတံ၊ ရှေး
ရှုကြည့်ခြင်းသည်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရတေပေက္ခနန္တံ၊ ဟူ၍၊
(အာရေယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယံ ဒိသာဘိမုခေါ၊

အကြင်အရပ်သို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ ဝါ၊ သွားမူလည်းသွား၏။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ ရပ်မူ
လည်းရပ်၏။ နိသီဒတိ ဝါ၊ ထိုင်မူလည်း ထိုင်၏။ သယတိ ဝါ၊ အိပ်မူလည်း
အိပ်၏။ တဒတိမုခံ၊ ထိုအရပ်သို့ ရှေးရှု။ ပေက္ခန္တံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းတည်း။ ဣတိ
အယံ အဓိပ္ပါယ်ယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ၈၊ ထိုမှ
တစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အာလောကိတံ
နာမ၊ ရှေးရှုကြည့်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ၉၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ၁၀၊ ဒနုဂတ-
ဒိသာလောကနံ၊ ထိုတူရူပအရပ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အထောင့်အရပ်ကို
ကြည့်ခြင်းသည်။ ဝိလောကိတံ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဒိသာ-
ပေက္ခန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာရုံယော၊ သည်။) အာဟ၊ ။ အဘိမုခဒိသာနုရူပဂ-
တေသု၊ ရှေးရှုသောအရပ် အားလျော်စွာ သွားကုန်သော(ဝါ) ဖြစ်ကုန်သော။
ဝါမဒက္ခိဏပသေသု၊ လက်ဝဲနံပါး လက်ယာနံပါးတို့၌။ ဝိဝိဓာ၊ အထူးထူး
အပြားပြား။ ပေက္ခန္တံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယ်ယော၊ သည်။
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ၁၁၊ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ။ ၁၂၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌
လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌လည်းကောင်း။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌လည်း
ကောင်း။ ပေက္ခန္တံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းကို။ ဩလောကိတုလ္လောကိတပလောကိတာနီဝါ၊
ဩလောကိတဥလ္လောကိတအပလောကိတတို့ဟူ၍ (ဝါ)အောက်သို့၊ ကြည့်ခြင်း
အထက်ကိုမော်၍ကြည့်ခြင်း နောက်သို့ကြည့်ခြင်းတို့ဟူ၍။ ဂဟိတာနိယူအပ်ကုန်
၏။ သာရူပဝသေနာတိ၊ ကား။ သမဏပတိရူပဝသေန၊ မဟုန်းတို့အား လျောက်
ပတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမိနာဝ၊ ဤသောရူပဝသေန ဟူသော ပါဠိဖြင့်သာ
လျှင်။ အသာရူပဝသေန၊ မလျောက်ပတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတရေသံ၊
ဤမှ တစ်ပါးကုန်သော မလျောက်ပတ်သော ကြည့်ခြင်းတို့ကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊
မယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ၁၃၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ သည်။ သိဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။
သမ္ပဇနပရိဘုဉ္ဇာဒိကရဏေ၊ တံမြက်စည်း တံမြက်ဆုပ်ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုခြင်း
စသည်ကို ပြုခြင်း၌ (ဝါ) တံမြက်လှည်းခြင်း အပြေအပြစ်ပြုခြင်း စသည်ကို
ပြုခြင်း၌။ ဩလောကိတဿ ၈၊ အောက်သို့ ကြည့်ခြင်း၏ လည်းကောင်း။
ဥလ္လောကဟရဏာဒိသု၊ အထက်သို့ကြည့်၍ တစ်စုံတစ်ခုကို ဆောင်ခြင်းစသည်
တို့၌။ ဥလ္လောကိတဿ ၉၊ အထက်သို့ ကြည့်ခြင်း၏ လည်းကောင်း။ ပစ္ဆတော၊
နောက်မှ(ဝါ)၌။ အာဂတပရိသယပရိဝဇ္ဇနာဒိသု၊ လာသော ဘေးရန်ကို ကြည့်
ခြင်းစသည်တို့၌။ အပလောကိတဿ ၁၀၊ နောက်သို့ ကြည့်ခြင်း၏ လည်းကောင်း။
သမ္ပဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ-
ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ (အာရုံယော၊ သည်။) အာဟ၊ ။ ၁၄၊ ဧတေန၊ ထိုဣမိနာဝါအစရှိ
သောပါဠိဖြင့်။ ဧတံ အာလောကနံ၊ ဤသို့ ကြည့်ခြင်းသည်။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊
မှတ်ကြောင်း မျှသာလျှင်တည်း (ဝါ) ဥပလက္ခဏနည်းမျှသာတည်း။ ဣတိ ဣမံ
အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ။

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗ္ဗေညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၉

ကာယသက္ခိန္နိ၊ ကား။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဗစ္စက္ခကာရီနံ၊ မျက်မှောက် ပြုလေ့ရှိကုန်သောသူတို့၏။ သမ္ဘိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ သာဓကံ၊ ပြီးစေတတ်သော သက်သေကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။ ဝိပဿနာကာလေ၊ ဝိပဿနာရူပသော ကာလ၌။ (ယမေဝါဟံကို၊ ယံ+ဝေ+ဒ.ဟံဟု- ပဒစ္ဆေဒပြု။) အဟံ၊ ငါသည်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသောဣန္ဒြေတို့၌။ ယံ ဝေ အဂ္ဂတ္တဒ္ဓါရတံ၊ အကြင် မစောင့်ရှောက်သော ဒ္ဓါရရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သာသနေ၊ ၌။ အနဘိရတိအာဒိဝိပွကာရံ၊ မမ္မေလျော်အင်ခြင်း အစရှိသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ တမော၊ ထိုမလုံခြုံသော စက္ခုစသော ဒ္ဓါရကိုသာလျှင်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ နိဂ္ဂဟေဿာမိတိ၊ နှိပ်အံ့ဟူ၍။ ဥဿာဟ-ဇာတော၊ ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗလဝဟိရေတ္တပေါ၊ အားကြီးသော ဟိရိ ဩတ္တပ္ပရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထို ဝိပဿနာကို ပွားရ၌။ ကတာဓိကာရတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အဓိကရရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်း၌။ ဥက္ကံသပါရဓိပ္ပတ္တော၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်၏။ တေ-နေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ နံ၊ ထိုနန္ဒမထေရ်ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ တေဒဂ္ဂံ၊ ပ။ ယဒိဒံ နန္ဒောတိ၊ ဟူ၍။ တေဒဂ္ဂေ၊ တေဒဂ်အရာ၌။ ဌပေတိ၊ ထားတော်မူ၏။ (ပါဠိတော်အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ သာဝကာနံ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရနံ၊ လုံခြုံသော ဒ္ဓါရရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဟော ဒေယံ နန္ဒော၊ အကြင်နန္ဒသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဧတံ ဧသော နန္ဒော၊ ဤနန္ဒသည်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးတည်း။ နန္ဒဿာတိ ဣဒံ ပဒံ၊ နန္ဒဿဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ကတ္ထုအတ္ထေ၊ ကတ္တာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဣမိနာ အာလောကနေန၊ ဤသို့ ကြည့်ခြင်းဖြင့်။

☞ (နာ-၉၄) အာလောကိတဝိလောကိတဿ၊ ရှေးရှု တူရှု ကြည့်ခြင်း၊ တစောင်းကြည့်ခြင်း၏။ သတ္ထကတာ စ၊ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ သပ္ပါယတာ စ၊ လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤအာလောကိတဝိလောကိတဿ ဟူသော ပုဒ်ကို။ အဇ္ဈာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ အမ္မန္တော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ-တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဿေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စွန့်သော ရဟန်း၏သာလျှင်။ အာလောကိတဝိလောကိတေ၊ ရှေးရှုတူရှုကြည့်ခြင်း ထိုမှ ဤမှ ကြည့်ခြင်း၌။ ဂေါစရသမ္ပဗ္ဗေညဘာဝတော၊ ဂေါစရသမ္ပဗ္ဗေည၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ အာလောကိတဝိလောကိတေ၊ အာလောကိတဝိလောကိတ၌။

အတ္တနောကမ္မဋ္ဌာနဝသေနေဝီတိ၊ ကာ။ ခန္ဓာဒိကမ္မဋ္ဌာနဝသေနေဝ၊ ခန္ဓာ
 အစရှိယော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အာလောကနင်္ဂိလောကနံ၊ ကိ။
 ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညော၊ သော။ ဥပါယော၊ အကြောင်းကို။ န ဂဝေသိတဗ္ဗော၊
 မရှာအပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေ-
 ဝီတိ၊ ကား။ ဝက္ခမနကမ္မဋ္ဌာနမုခေနေဝ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
 အနီးပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဓမ္မမတ္တသေဝ၊ ပရမတ္ထတရားမျှ၏
 သာလျှင်။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာ-
 လောကိတဒိ နာမ။ အာလောကိတ အစရှိသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တဿ၊ ထိုပရမတ္ထတရားမျှဖြစ်ခြင်းအထူးကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော
 အားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ အသမ္ဗောဟသမ္ပတံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒသေတုံ၊ ဌာ။ အဗ္ဘန္တရေတိအာဒိ၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

အာလောကေတတိ၊ ကား။ အာလောကေန္တော၊ ကြည့်သောသူသည်။
 တဿ၊ ထိုအတူ။ ဝိလောကေတော၊ ထိုမှ ဤမှ ကြည့်သောသူသည်။ ဝိညတ္တိန္တိ၊
 ကား။ ကာယဝိညတ္တိံ၊ ကာယဝိညတ်ကို။ ဣဝီတိ၊ ကား။ တသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊
 ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တကရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရဝသေနာတိ၊ ကား။
 ကိရိယမယစိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ လှုပ်ခြင်းကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော စိတ်
 ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ဝိစလနာကရသင်္ခါတကာယ-
 ဝိညတ္တိဝသေန၊ လှုပ်သောအခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော ကာယဝိညတ်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ အက္ခိဒလန္တိ၊ ကား။ အက္ခိပဋ္ဌလံ၊ မျက်လွှာကို။ အဓော သိဒတိတိ၊ ကား။
 သြသိဒန္တိဝိယ၊ အောက်သို့ နစ်သကဲ့သို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား
 ၏။ ဥဒ္ဓံ လစေတိတိ၊ ကာ။ လစေန္တိဝိယ၊ ခုန်သကဲ့သို့။ ဥပရိ၊ အထက်သို့။
 ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ယန္တကေနတိ၊ ကား။ အက္ခိဒလေသု၊ မျက်လွှာတို့၌။
 ယောဇိတရဇ္ဈယော၊ တပ်ယှဉ်အပ်သော ကြိုးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ပရိဗ္ဗမ-
 နဂစ္ဆေန္တန၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လည်စေတတ်သော စက်ဖြင့်။ တတောတိ၊ ကား။
 တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အက္ခိဒလာနံ၊ မျက်လွှာတို့၏။
 သြသိဒန္တလ္လံနတော၊ အောက်သို့နစ်ခြင်း အထက်သို့ ခုန်ခြင်းကြောင့်။ မနော-
 ဒွါရိကဇဝနဿ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သောဇော၏။ မူလကာရဏပရိဇာနနံ၊ မူလ
 အကြောင်းကိုထက်ဝန်းကျင်မှ သိခြင်းသည်။ မူလပရိညာ၊ မည်၏။ အာဂန္တု-
 ကဿ အဗ္ဘာဂတဿ စ၊ ရှေးရှုလာသော ဧည့်သည်နှင့်တူသော စိတ်၏
 လည်းကောင်း (ဝါ) ရှေး၌ဖြစ်သော စိတ်၏ လည်းကောင်း။ တာဝကာလိ-
 ကဿ တရ်ဏမတ္ထပဝတ္တကဿ စ၊ ထိုခဏမျှ၌ဖြစ်သောစိတ်၏ လည်းကောင်း။
 ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အာဂန္တုကတာဝကာလိကဘာဝေါ၊ အဖြစ်။
 (အာဂန္တုကဿကို အဗ္ဘာဂတဿ ဟု ဖွင့်သည်။ တာဝကာလိကဿကို

သုတ္တ

သတိသမ္ပပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၁

တံစာမတ္ထပဝတ္ထကဿ ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုကြောင့် တပေါင်းတည်း ယောဇနာသည်။)။ တေသံ၊ ထိုအာဂန္တုက၏အဖြစ် တာဝကာလိကအဖြစ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။

ဣတ္ထာတိ၊ ကား။ ဂါထာယ၊ ဌ။ ဒဿိတေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ တေသုစိတ္တေသု၊ ထိုစိတ်တို့တွင်။ အင်္ဂကိစ္စံသာယေမာနန္တိ၊ ကား။ ပဓာနဘူတအင်္ဂကိစ္စံ၊ ပြဇာန်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အင်္ဂါကိစ္စကို (ဝါ) အကြောင်းကိစ္စကို၊ နိပ္ပါဒေန္တိ၊ ပြီးစေလျက်။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိသဒ္ဓိသတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဓာနံ၊ ပြဇာန်းသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဓာနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိဟေတုဘာဝေန၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကာရဏကိစ္စံ၊ အကြောင်းကိစ္စကို။ သာယေမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ ဣတိ အတ္တော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ (ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။) တံ အာဝဇ္ဇေတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဝင်္ဂံသာမညဝသေန၊ ဘဝင်သာမည၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပဝတ္တာကာရဝိသေသဝသေန၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာဒ၊ ထူး၏ ဒ စွမ်းဖြင့်။ ဘဝင်္ဂံ၊ သည် (ထည့်။) အတိတာဒိနာ၊ အတိတာဘဝင် အစရှိသည်ဖြင့် (ဝါ) အတိတာဘဝင်၊ ဘဝင်္ဂလန၊ ဘဝင်္ဂပစ္စေဒအားဖြင့်။ တိဗ္ဗိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပနသဒ္ဓါ သမတ္တနအနက် ရှိ၏)။ တတ္ထ စ၊ ထိုသုံးပါးသော ဘဝင်တို့တွင်လည်း။ ဘဝင်္ဂပစ္စေဒသေဝ၊ ဘဝင်္ဂပစ္စေဒကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ လည်စေနစ်စေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တန္တိရောဓာတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုကြိယာမနောဓတိစိတ်၏ (ဝါ) ထိုပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇာန်စိတ်၏။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနန္တရပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟေတုဝစနံ၊ ဟိတ်စကားကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏)။

ပဌမဇဝနေပိ။ပ။ သတ္တမဇဝနေပိတိ ဣဒံ၊ ဇဝနေပိဟူသော စကားကို။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိထိယံ၊ ငါးဒ္ဓါရိဖြစ်သော ဇောဝိထိဌံ။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမတည်း။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ရဇနဒဿနမုယုနာနံ၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်းပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်းတို့၏။ အဘာဝံ၊ မချီခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိထိစိတ်တို့တွင်။ အာဝဇ္ဇနဝေါဠဗ္ဗနာနံ၊ အာဝဇ္ဇာန်ဝုဠောတို့၏။ ပုရေတချံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဝတ္တာယောနိသောမနသိကာရဝသေန၊ ဖြစ်သော အယောနိသောမနသိကာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အယောနိသော၊ မသင့်သော

အကြောင်းအားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနဝေါဠုပ္ပနာကာရေန၊ အာဝဇ္ဇန်းဝုဋ္ဌောဟူသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဝါ) ဆင်ခြင်ခြင်း မှတ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဋ္ဌေ၊ အလိုရှိအပ်သော။
 ဣတ္ထိရူပါဒိမ္ပိ၊ မိန်းမအဆင်းစသည်၌။ လောဘသဟဂတဗ္ဗတ္တံ၊ လောဘနှင့်
 တကွ ဖြစ်ကာမျှဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ လောသမူအကုသိုလ်ဇောသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဣတ္ထိရူပါဒိမ္ပိ စ၊ ၌လည်း။ ဒေါသသဟဂ-
 တဗ္ဗတ္တံ၊ ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်ကာမျှဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ ဒေါသမူအကုသိုလ်ဇော
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဧကန္တရဇ္ဇနဒုဿနာဒိ၊
 စင်စစ်တပ်နှစ်သက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း အစရှိသည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
 (၃၁-၃၅) မနောဒွါရေဝေ၊ ဌိသာလျှင်။ ဧကန္တရဇ္ဇနဒုဿနာဒိ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ မနောဒွါရိကဿ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်
 သော။ တဿ ရဇ္ဇနဒုဿနာဒိနော၊ ထိုတပ်နှစ်သက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စသည်
 ၏။ ပဉ္စဒွါရိကဇဝနံ၊ ပဉ္စဒွါရ၌ဖြစ်သောဇောသည်။ မူလံ၊ အကြောင်းရင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယထာပုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီး
 သော (ဝါ) ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။
 ဘဝင်္ဂါဒိ၊ ဘဝင်အစရှိသည်သည်။ (မနောဒွါရိကဿ၊ သော။ တဿရဇ္ဇန-
 ဒုဿနာဒိနော၊ ၏။ မူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့ နောက်ပုဒ်လိုက်၍
 သမ္ပန်။) ဧဝံ၊ သို့။ မနောဒွါရိကဇဝနဿ၊ ၏။ မူလကာရဏဝသေန၊ မူလ
 အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ မူလပရိညာ၊ မူလပရိညာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊
 ထိုမှတစ်ပါး။ အပုဗ္ဗဘာဝဝသေန၊ မရှေးသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း (ဝါ) အသစ်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထရတာ-
 ဝသေန၊ နည်းသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဉ္စဒွါရိကဇဝန-
 သေဝေ၊ ငါးဒွါရ၌ဖြစ်သော ဇော၏သာလျှင်။ အာဂန္တုကဘာဝကာလိကတာ၊
 အာဂန္တုကဘာဝကာလိက၏အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေတိ၊ ကား။ သင်္ဂါမပဒေသေ၊ စင်ထိုးရာအရပ်၌။ (ဝါ) စစ်
 မြေပြင်အရပ်၌။ ဟေဋ္ဌပရိယာဝသေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ စ၊ အောက်၌
 လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ စ၊ အထက်၌လည်းကောင်း။ ပရိဝတ္ထမာနဝသေန၊
 ပြန်လှန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆက်ဆက်။ (ဝါ) အဆင့်ဆင့်။
 ဘဝင်္ဂပုတ္တဝသေန၊ ဘဝင်ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သောအနက်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဘဝင်္ဂပုဒ်ဝ-
 သေန၊ ဘဝင်ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဇောတို့၏။ ဘိဇ္ဇိတော၊ ပျက်၍။
 ပတနံ၊ ကျခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤဟေဋ္ဌ
 ပရိယာဝသေနဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမဿ၊ အောက်၌ဖြစ်သော။ ဘဝင်္ဂဿ၊ စ၊

ဘဝင်၏ လည်းကောင်း။ ဥပရိမဿ၊ အထက်၌ဖြစ်သော။ ဘဝင်ဿ စ၊
 ဘဝင်၏ လည်းကောင်း။ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်သည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ပုညဒွါရိကဇဝနတော၊ ငါးဒွါရ၌ဖြစ်သောဇောမ္ပ၊ ဝိသဒိသဿ၊ မတူသော။
 မနောဒွါရိကဇဝနဿ၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သောဇော၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။
 ဒဿေတိ၊ ၏။ (ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမကား။) တဿ၊ ထိုမနော
 ဒွါရ၌ ဖြစ်သောဇော၏။ ဝသေနော၊ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ရဇ္ဇနာဒိပဝတ္တ
 နတော၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်း စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနော၊
 ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန အာလောကိတဝိလောကိတံ ဟောတိတိ၊
 ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

အာပါထန္တိ၊ ကား။ ဂေါစရဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ သကကိစ္စနိပ္ပါဒန-
 ဝသေနာတိ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနာဒိကိစ္စနိပ္ပါဒနဝသေန၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော
 ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တန္တိ၊ ကား။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်။ စက္ခု-
 ဒွါရေ၊ ၌။ ရူပဿ၊ ရူပါရုံ၏။ အာပါထဂမနေန၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်
 (ဝါ) အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိ
 သည်တို့၏။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တိကာရဏဝသေနော၊
 ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂေဟဘူတေတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ)
 ဂေဟဘူတေဟူသော စကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿယ-
 ဝသေန၊ မှီရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ အာဂန္တုကပုရိသော ဝိယာတိ၊
 ကား။ အဗ္ဘာဂတပုရိသော ဝိယံ၊ ရွေးရှုလာသော ယောက်ျားကဲ့သို့။ ဟိ
 တဒေဝ သိစ္စံ၊ ၏။ အာဂန္တုကာ၊ တို့သည်။ အတိထိအဗ္ဘာဂတဝသေန၊ ဧည့်သည်
 ရွေးရှုလာသောသူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ယောက်သော အာဂန္တုကတို့တွင်။ ကတပရိစယော၊
 ပြုအပ်သော လေ့ကျက်ခြင်းရှိသော အာဂန္တုကကို။ အတိထိတိ၊ အတိထိဟူ၍
 (ဝါ) ဧည့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အကတပရိစယော၊ မပြုအပ်သော
 လေ့ကျက်ခြင်းရှိသော အာဂန္တုကကို။ အဗ္ဘာဂတောတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ရွေးရှု
 လာသော အာဂန္တုကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယမေဝ၊ ဤအဗ္ဘာဂတ အာဂန္တု
 ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအာဂန္တုကပုရိသော ဝိယ ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ ပရဂေဟေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ဇဝနဿ၊ ဇော၏။ ရဇ္ဇနဒဿန-
 မယုနံ၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။
 ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) အာသိနေသုတိ၊ ကား။
 နိသိန္နေသု၊ နေခြင်းတို့၌။ အာဏာကရဏန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသ-
 ကရဏံ၊ အလိုကိုပြုခြင်းသည်။

ဇယားဒီဟိ၊ ဇယားအစရှိကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မဟိ၊ သမ္ပယုတ်တရား
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ သကကိစ္စနိမ္မိတနဋ္ဌာနေ၊ ထိုသို့မိမိကိစ္စကို
 ပြီးစေသော အရပ်၌သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဣတိတိ၊ ကား။ တသ္မာ
 အာဝဇ္ဇနာဒိဝေါဠုပ္ပနာပရိယောသနာနံ ဘိဇ္ဇနတော၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းအစ
 ဝုဋ္ဌောအဆုံးရှိကုန်သောစိတ်တို့၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတ္ထရာနိတိ၊ ကား။ အစိ-
 ရဋ္ဌိတိကောနိ၊ ကြာမြင့်စွာ မတည်ကုန်သော။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝစနေ၊
 ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤသို့လတ္တံ့သည်ကား။ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဇေတသံ၊ ထိုပဉ္စဒွါရိကဇောစိတ်တို့အား။
 ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ တာဝ တတ္ထ-
 ကော၊ ထိုမျှလောက်သော။ ကာလော၊ ကာလသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုငါးဒွါရ၌ဖြစ်သော ဇောစိတ်တို့သည်။ တာဝကာ-
 လိကောနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဇယား၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော
 ကာလရှိသော ပဉ္စဒွါရိကဇောစိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ (တာဝကာလိ-
 ကတာ၊ ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလရှိသော ပဉ္စဒွါရိက
 ဇောစိတ်၏အဖြစ်။ နိဗ္ဗန္တပုဒ်သည်) တံ ဝသေန၊ ထိုဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်
 ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလရှိသော ပဉ္စဒွါရိကဇောစိတ်တို့၏ အဖြစ်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ (တာဝကာလိကသဒ္ဓါ ပရိစ္ဆေဒဝါစကနိပါတ်ပုဒ်)။

တေန္တိ၊ ကား။ အသမ္မောဟသမ္ပဉာဉံ၊ ကို။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ တေသ္မိံ
 ယတာဝုတ္တဓမ္မသမုဒါယေ၊ ထိုအကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော တရားအပေါင်း
 ၌။ ဧန္တုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဒဿနံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဒဿနမည်သော စက္ခု
 ဝိညာဏ်၏။ ဝသေနော၊ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အာလောကနဝိလောကန-
 ပညာယနတော၊ အာလောကနဝိလောကန၏ ထင်ခြင်းကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနာ-
 ဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမဝါယေတိ၊ ကား။ သာမဂ္ဂိယံ၊ ညီညွတ်ခြင်း၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။
 ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန၊ ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အာလောကန-
 ဝိလောကနေ၊ ရှေးရှုတူရှုကြည့်ခြင်း ထိုမှကြုံမှုံကြည့်ခြင်း၌။ ပညာယမာနေ၊
 ထင်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်ပြီးအံ့။ ဧတံ၊ ထိုတတ္ထဟူသောပုဒ်သည်။ နိမိတ္တတ္ထေ၊
 နိမိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်တည်း (၂) သတ္တမိဝိဘတ် အဆုံးရှိသော
 ပုဒ်တည်း။ တဗ္ဗိမုတ္တော၊ ထိုခန္ဓာမှလွတ်သော။ (နှာ-၉၆) ကော၊ အဘယ်
 မည်သော။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သောသူသည်။ အာလောကေတိ၊ ရှေးရှု
 တူရှုကြည့်သနည်း။ န ဘေဝ အာလောကေတိ၊ ရှေးရှုတူရှုမကြည့်။ ဧကော၊

တစ်ယောက်သော။ ကော စ၊ အဘယ်သူသည်လည်း။ ဝိလောကေတိ၊ ထိုမှ
ဤမှ ကြည့်သနည်း။ န တေဝ ဝိလောကေတိ၊ ထိုမှ ဤမှ မကြည့် (ဝါ)
စောင်း၍မကြည့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တထာတိအာဒိ၊ တထာ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ အာယတနဝံသေန
စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဓာတုဝံသေန စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်း
တည်း။ စက္ခုပါနိ၊ စက္ခုပသာဒရူပါရှိတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အား
လျော်စွာ။ ဒဿနဿ၊ မြင်ခြင်း၏ (ဝါ) မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဏ်၏။
နိဿယာရမ္မဏပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စည်း အာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တထာ၊ ထိုအတူ။ အာဝဇ္ဇနာ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်။ အနန္တရာဒိပစ္စယော၊ အနန္တရ
အစရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာလောကော၊ အလင်းသည်။
ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပကတုပနိဿယပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဿနဿ၊ မြင်ခြင်း၏ (ဝါ) မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဏ်၏။ သုတ္တန္တနယေန၊
သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်။ ပရိယာဟတော၊ ပရိယာယအားဖြင့်။ ပစ္စယတော၊
ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒဿနသေဝ၊ မြင်ခြင်း၏သာလျှင် (ဝါ)
မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဏ်၏သာလျှင်။ သဟဇာတပစ္စယောပိ၊ သဟဇာတ
ပစ္စည်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ တို့သဟဇာတပစ္စယောပိ-
ဟူသောစကားသည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ ညွှန်ပြကာမျှသည်သာလျှင်တည်း (ဝါ)
နိဒဿနနည်းမျှသာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အညမညသမ္ပယုတ္တအတ္ထိ-
အဝိဂတာဒိပစ္စယာနမ္ပိ၊ အညမညသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာ အစရှိသော ပစ္စည်း
တို့၏လည်း။ လဗ္ဗနတော၊ ရခြင်းကြောင့်တည်း။ သဟဇာတာဒိပစ္စယာတိပိ၊
ဟူ၍လည်း။ အဓုနာ၊ ယခုအခါ၌။ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဧဝန္တိ-
အာဒိ၊ ဧဝံဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သောစကားတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာပါဠိ၊ ပါဠိအားလျော်စွာ။ သမိဉ္ဇနပသာရဏေသု၊
ကျေးခြင်း ဆန့်ခြင်းတို့၌။ သမ္ပဇာနံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလိုသည်
ဖြစ်၍။ သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။)
အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုသမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေ စသော
စကား၌။ ပဗ္ဗာနန္တိပဒဿ၊ ၏။ ဟိ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊
အံ့။) ပဗ္ဗဘူတာနံ၊ အဆစ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော (ဟတ္ထပါဒါနံ၌ ဝိသေသနစပ်)။
တံသမိဉ္ဇနပသာရဏေနဝ၊ ထိုအဆစ်တို့၏ ကျေးခြင်း ဆန့်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။
သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထပါဒါနံ၊ လက်ခြေတို့၏။ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ၊ ကျေး
ခြင်း ဆန့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုလက်ခြေတို့
အား။ ပဗ္ဗံ၊ အဆစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဟတ္ထ-

ပါဒါ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမကား။ သဒ္ဓေါတိ ယထာ၊ သဒ္ဓေါဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ (သဒ္ဓါ အဿ အတ္တိတိ သဒ္ဓေါဟု ဝစနတ္ထပြ)။ ပဗ္ဗဝန္တာနံ၊ အဆစ်ရှိကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တေခ၊ တည်း။ စိတ္တဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တရုစိယာ ဝေ၊ စိတ်၏အလိုအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ စိတ္တသာမတ္တိယာ၊ စိတ်၏အဖွမ်း သတ္တိအားဖြင့်။ သာတ္ထေပိ၊ အကျိုးရှိကုန်ရာ၌လည်းကောင်း။ အနတ္ထေပိ၊ အကျိုးမရှိကုန်ရာ၌လည်းကောင်း။ သမိဉ္စိတုံ ဝါ၊ ကွေးခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပသာရေတုံ ဝါ၊ ဆန့်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ယံ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင်အကြင်စိတ် သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ တံ စိတ္တာနဂတေနဝ၊ ထိုထိုစိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သ ဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ထိုထိုကွေးလို့ ဆန့်လိုသောစိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာ လျှင်။ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ၊ ကွေးခြင်းဆန့်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ သမိဉ္ဇနပသာ ရဏေသု၊ ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းတို့၌။ အတ္တာနတ္ထပရိဂ္ဂဏှနံ၊ အကျိုးရှိသည် အကျိုးမရှိသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ခဏေ ခဏေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ခဏေ-ခဏေဟူသော ဤစကားသည်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတက္ခဏဿ၊ တည်သောခဏ၏ (ဝါ) ကို။ ဗျာပနိစ္ဆာဝစနံ၊ နှံစေခြင်းငှာအလိုရှိသော ဝိစ္ဆာစကားတည်း။ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ သန္တမ္ဘနာဒိဟိ၊ ကိုယ်ခိုင်မာခြင်း အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်။ ရုဇ္ဇေနာ၊ ကြင်နာခြင်းတည်း။ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရမ္မရပယောဇနံ၊ အဆက်ဆက်သော အကျိုးကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ၏။ တထာ တေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တာ ဝေဒနာ၊ ထိုဝေဒနာ တို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ အာဒိနာပိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်လည်း။ ပရမ္မရပယောဇနံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ ယုတ္တံ၊ သင့်စွ။ ပုရိမံ ပုရိမံ ရှေး ရှေး၌ဖြစ်သေခ စကားသည်။ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်သော စကား၏။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းကိုဟောသောစကားတည်း။ ကာလေတိ၊ ကား။ သမိဉ္စိတုံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ပသာရိတုံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ယုတ္တ ကာလေ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောကာလ၌။ ဖါတိန္တိ ဝုဒ္ဓိံ၊ ပွားခြင်းသို့။ ပန၊ ပါး။ ဈာနာဒိ၊ ဈာန်အစရှိသည်သည် (ဝါ) ဈာန်မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သည်။ ဝိသေသော၊ မည်၏။

တတြာယံ နယောတိ၊ ကား။ သပ္ပါယာသပ္ပါယအပရိဂ္ဂဏှနေ၊ လျောက် ပတ်သည် မလျောက်ပတ်သည်ကို ဉာဏ်ဖြင့် မသိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ဝတ္ထုသန္တ သနသခါတော၊ ဝတ္ထုသက်သေကို ပြခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ နယော၊ နည်း တည်း။ တဒပရိဂ္ဂဟဏေ၊ ထိုလျောက်ပတ်သည် မလျောက်ပတ်သည်ကို

ဉာဏ်ဖြင့် မသိမ်းဆည်းခြင်း၌။ အာဒိနဝဒဿနေနေဝ၊ အပြစ်ကိုပြခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟဏေပိ၊ သပ္ပိယအသပ္ပိယကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းခြင်း၌ လည်း။ အာနိသံသော၊ အကျိုးကို။ ဝိဘာဝိကော၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသပ္ပိယ၊ အသပ္ပိယ၊ ပရိဂ္ဂဟ၊ အပရိဂ္ဂဟတို့၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒါဟရဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟာစေတိယင်္ဂဏေတိ၊ ကံး။ ဒုဠဂါမဏိရညာ၊ ဒုဠဂါမဏိမင်းကြီးသည်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ ဟေမမာ-
လိနာမကဿ၊ ဟေမမာလိအမည်ရှိသော။ မဟာစေတိယဿ၊ မဟာစေတီတော်
မြတ်၏။ အင်္ဂဏေ၊ အပြင်တော်၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။

ဒီပပ္ပသာဒကော ထေရော ။ပ။ ကာရေဿတိ အနာဂတေတိ၊

ဟူ၍။ မဟာဝံသော၊ မဟာဝင်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဂါထာအနက်ကံး) ဒီပပ္ပသာဒ-
ကော၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့ကို ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုစေတတ်သော။ ထေရော၊
မဟာမဟိန္ဒမထေရ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အယျကဿ၊ အဘိုးဖြစ်သော။ ရာဇိ-
နော၊ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ ကိရ၊ ဆိုသတတ်။
≡(နာ-၉၇) မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး (ထည့်)။ အနာဂတေ၊ နောင်
အခါ၌။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ နတ္တာ၊ မြေးဖြစ်သော။ ဘူပတိ၊ မြေကြီး၏
အရှင်ဖြစ်သော (ဝါ) မြေကြီးကို အစိုးရသော။ မဟာပုညော၊ ကြီးမြတ်သော
ဘုန်းရှိသော။ ဒုဠဂါမဏိ၊ ဒုဠဂါမဏိအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ သောဏ္ဏ-
မာလိ၊ သုဝဏ္ဏမာလိအမည်ရှိသော (ဝါ) ရွှေပန်းရှိသော။ မနောရမံ၊ နှလုံး
မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော (ဝါ) ကုသိုလ်စိတ်နှလုံး၏ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်သော။
ဝိသဟတ္ထသတံ ဥစ္စံ၊ အတောင်တစ်ရာနှစ်ဆယ် မြင့်သော။ မဟာထူပံ၊ မဟာ
စေတီတော်ကို။ ကာရေဿတိ၊ ပြုစေလတ္တံ့ (ဝါ) တည်ထားစေလတ္တံ့။ ဣတိ၊
သို့။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်ဆိုတော်မူသတတ်။

မှတ်ချက်။ ။ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ နိဒါန်း၌ ဓာမ္မာကံ ပန နတ္တာ ဒုဠ-
ဂါမဏိအဘယော နာမ ကာရေဿတိတိ၊ အထ ရာဇာ သစေ
အန္တေ အဒ္ဓါ နတ္တာ ကရိဿတိ ကတံယေဝ မယာတိ ဒွါဒသ-
ဟတ္ထံ ပါသာဏထမ္ဘံ အာဟရာပေတွာ ဒေဝါနံပိယတိဿ
ရညော နတ္တာ ဒုဠဂါမဏိအဘယော နာမ ဣမသ္မိံပဒေသေ
ထူပံ ကရောတူတိ အက္ခရာနိ လိခါပေတွာ ပတိဋ္ဌာပေတွာ
ဝန္တိတွာ ထေရံ ပုစ္ဆိ-ဟူ၍ ဆိုတော်မူ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစေတီယင်္ဂဏေ ဟူသောပုဒ်၌။ ဘူမိပ္ပဒေ-
 သော၊ မြေအရပ်သည်။ အင်္ဂဏံ၊ အင်္ဂဏမည်၏။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌
 ကဲ့သို့နည်းဟူမူလား။ ဥဒင်္ဂဏေ တတ္ထ ပပံ အဝိန္နန္တိ အာဒိသု ဝိယ၊ အဝိန္န၊
 ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ (အနက်ကား) ဥဒင်္ဂဏေ၊ လူတို့သွား
 လာရာအရပ်၌ (ဝါ) အပိတ်အပင်မရှိသော မြေအဖို့၌ (ဝါ) လူတို့သွားလာရာ
 မြေအဖို့အရပ်၌။ (ဥဒသဒ္ဓါ နိပါတ်မျှသာတည်း။ အနက်မရှိ) တတ္ထ တသ္မိံ
 ဝဏ္ဏပထေ၊ ထိုသဲလမ်းခရီး၌။ ပပံ၊ များသောရေကို။ အဝိန္နံ၊ ရကန်ပြီ။

မှတ်ခွဲက်။ ။ဤပါဌ်ကား ကေနိပါတ် ဝဏ္ဏပထဇာတ်ပါဌ်တည်း။ ၎င်း အဋ္ဌ-
 ကထာ၌ ဝဏ္ဏပထေတိ ဝဏ္ဏံ ဝုစ္စတိ ဝါလုကာ၊ ဝါလုကာ မဂ္ဂေတိ
 အတ္ထော။ ဥဒင်္ဂဏေတိ ဧတ္ထ ဥဒါတိ နိပါတော၊ အင်္ဂဏေတိ
 မနုဿာနံ သဉ္ဇရဏဌာနေ၊ အနာဝဋ္ဌေ ဘူမိဘာဂေတိ
 အတ္ထော။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဝဏ္ဏပထေ။ ပပံ အဝိန္နန္တိဥဒင်္ဂ-
 ပဋိလဘိံသု၊ ဥဒကဉ္စိ ပိယနဘာဝေန ပပါတိ ဝုစ္စတိ၊ ပဝဋ္ဌံ
 ဝါ အာပံ ပပံ မဟောဒကန္တိ အတ္ထော-ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရဘူတေ၊ ဥပစာရဖြစ်၍ ဖြစ်သော (ဝါ) စေတီ
 တော်၏ အနီး၌ဖြစ်သော မြေဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သုသင်္ခတေ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်
 အပ်သော။ ဘူမိပ္ပဒေသော၊ မြေအရပ်၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ တေနော ကာရဏေန ဂီဟိ ဇာတောတံ၊ ကား။ ကာယသံသဂ္ဂ-
 သမာပဇ္ဇနဟေတုနာ၊ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ ဆန့်ကျင်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဟိနာယာဝတ္ထော၊
 လူထွက်သည်။ (တစ်နည်း) ဟိနာယ၊ ယုတ်သောလူ၏အဖြစ်သို့ (ဝါ) လူ၏
 အဘောင်သို့။ အာဝတ္ထော၊ ပြန်လည်သည် (ဝါ) ပြန်နစ်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဈာယိတိ၊ ကား။ ဈာယနံ ဥယျာနံ၊ မီးလောင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိ၊ ရောက်
 ပြီ။ မဟာစေတီယင်္ဂဏေပိ၊ မဟာစေတီတော်ရင်ပြင်၌လည်း။ စီဝရကုဋိံ၊
 သင်္ကန်းကုဋိကို။ ကတော၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကုဋိ၌။ သဇ္ဈာယံ၊ သရဇ္ဈာယံ
 ခြင်းကို။ ဂဏန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စီဝရကုဋိဒဏ္ဍကေတိ၊
 ဟူ၍ (ဝါ) ဒဏ္ဍကေ-ဟူသောစကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။
 စီဝရကုဋိယာ၊ ၌။ စီဝရဆဒနတ္ထာယ၊ သင်္ကန်းမီးခြင်းအကျိုးငှာ။ ကတဒဏ္ဍ-
 ကေ၊ ပြုအပ်သောတုတ်လှံတန်၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 မဏိသပ္ပော နာမ၊ မဏိသပ္ပမည်သည်ကား။ သိဟဋ္ဌဒိပေ၊ သိဟိဋ္ဌကျွန်း၌။ ဝိဇ္ဇ-
 မာနာ၊ ထင်မှားရှိသော။ ကော၊ တစ်ကောင်သော။ သပ္ပဇာတိ၊ မြေမျိုး
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာနန္ဒတ္ထေရေန စ၊

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗညကထာဝရဏနာမ

၂၇၉

ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည် လည်းကောင်း။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္တေ-
 ရေန စ၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မပါလထေရ်သည် လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
 ကေစိတိ ဝါ၊ ကေစိဟူ၍လည်းကောင်း။ အပရေတိ ဝါ၊ အပရေဟူ၍ လည်း
 ကောင်း။ အညေတိ ဝါ၊ အညေဟူ၍လည်းကောင်း။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍၊
 ဝဒန္တိ ဣစ္စေဝ၊ ဝဒန္တိဟူ၍သာလျှင်။ ဝစနဉ္စ၊ ဆိုခြင်းကိုလည်း။ သာရတော၊
 အနှစ်အမြတ်အားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ငိညာပနတ္ထံ၊
 သိစေအပ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (ကဿ၊
 မူကား။) အညထာ၊ တစ်ပါးသောအခြင်းအရ အားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊
 ယူအပ်သည်ကို။ အဝစနတော၊ မဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝဒန္တိ
 သဒ္ဓါနှင့် ဆိုသောကြောင့်။ နိလသပ္ပါဒိ၊ ညှိသောမြေ အရံသည်သည်။ န၊
 မဟုတ်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ မဏိသပ္ပေါ၊ မဏိသပ္ပအမည်ရှိသော မြေတည်း
 (ဝါ) မြေစိမ်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

မဟာထေရဝတ္ထုနာတိ၊ ကား။ ဧဝံ နာမကဿ၊ ဤသို့ မဟာထေရ
 အမည်ရှိသော။ ထေရဿ၊ ဧ။ ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ အန္တေဝါသိကေဟိတိ၊ ကား။
 တတ္ထ၊ ထိုမထေရ်၏အထံ၌။ နိသိန္ဓေသု၊ နေကုန်သော။ ဗဟူသု၊ ကုန်သော။
 အန္တေဝါသိကေသု၊ အနီးနေတပည့်တို့တွင်။ ဧကေန၊ တစ်ယောက်သော။
 အန္တေဝါသိကေန၊ သည်။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ အန္တေဝါသိကာ ပုစ္ဆံ သူတိ၊
 ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) အာမာ၊ ဧ။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အဗ္ဗန္တရေ
 အတ္တာ နာမာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝက္ခမာနပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အပြားရှိ
 သော။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဟောရတောပိ၊
 အရာဌာနအားဖြင့်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ၊ ဧ။) တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌ (ငါ)ထိုမထေရ်၏ အနီး၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်
 သော။ ပုစ္ဆန္တာနံ၊ မေးလျှောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ သင်္ဂဟဏဝသေန၊
 ပေါင်းယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တုဇေတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ပုဗ္ဗေဝေနကရဏံ၊
 ဗဟုဝတ်ဝိဘတ်ကို ပြုခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ ယဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ဧဝံ၊ သို့။
 ရူပံ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ နိဂ္ဂဟိတလောပဝသေန၊ နိဂ္ဂဟိတ် ကျေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဝေရူပေါ၊ ဗည်း၏။ တေန ဝေရူပေန၊ ထိုဤသို့ သဘောရှိသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနမန-
 သိကာရသဘာဝေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းသဘောရှိသည်။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝမေတ္တာပိတိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ သမာနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။
 အပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အာလောကိတဝိလောကိတ၊ ကံ၊
 အာလောကိတဝိလောကိတ အဖို့ကို။ အပေဂ္ဂနံ၊ ငဲ့ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ဧ။
 အယံ နယော၊ ဤနည်းကို။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။)

သုတ္တာကုန်ဝသေနာတိ၊ ကား။ ယန္တ၊ ယန္တရားရုပ်၌။ ယောဒိတ-
 သုတ္တာနံ၊ တပ်ယှဉ်အပ်သော ကြိုးတို့ကို။ အာဝိစ္ဆနဝသေန၊ ဆွဲငင်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဒါရုယန္တဿာတိ၊ ကား။ ဒါရုနာ၊ သစ်သားဖြင့်။ ကတယန္တရူပဿ၊
 ပြုအပ်သော ယန္တရားရုပ်၏။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်သစ်သား ယန္တရားရုပ်သည်။ တံတံ
 ကိရိယံ၊ ထိုထိုအမှုအရာ၌။ ယာတိ ပါပုဏာတိ၊ ဆောက်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ဟတ္ထပါဒါဒိဟိ၊ လက်ခြေ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တံတံ အာကာရံ၊ ထိုထိုကဟန်
 အမှုအရာ အခြင်းအရာကို (ဝါ) ကချေသည်နှင့်အတူ အမှုဟန်ပါ ကသော
 အခြင်းအရာကို။ ကုရုမ္မာနံ၊ ပြုလျက်။ ယာတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ရူပံ၊ ထိုသစ်သား ယန္တရားရုပ်သည်။ ယန္တံ၊ မည်၏။
 နဋ္ဌကာဒိပဉ္စလိကာရူပံ၊ ကချေသည် အစရှိသော ညမင်းငယ်အရုပ်ကို (ဝါ) ကချေ
 သည် ရုပ်သေးရုပ် အစရှိသော ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသော ညမင်းငယ်ရုပ်ကို။
 လဗ္ဗတိ၊ ၏။

["ညမင်းငယ်ရုပ်" ကား ရှေးဝေါဟာရ "ယမင်းရုပ် ရုပ်သေးရုပ်"
 ကား ယခုဝေါဟာရ]

ဒါရုနာ၊ သစ်ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ယန္တံ၊ ယန္တရားရုပ်တည်း။
 (ဝါ) ကြိုးနှင့်ရုပ်သေးရုပ်တည်း။ တတာ၊ သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ယန္တရား
 ရုပ် (ဝါ) ရုပ်သေးရုပ်။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုဒါရုယန္တ ဟူသော စကားသည်။
 နိဒဿနတ္ထံ၊ ညွှန်ပြကာမျှသာတည်း (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ကထာ၊
 တံ ဝေန်၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နံ၊ ထိုသစ်သားယန္တယားရုပ်ကို (ဝါ) သည်။
 ပေါတ္တေန ဝတ္တေန၊ အဝတ်ဖြင့်။ အလင်္ကရိယတ္တာ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပေါတ္တလိကာ၊ မည်၏။

ပုတ်ချက်။ ။ ပေါတ္တေန ဝတ္တေန အလင်္ကရိယာ ပေါတ္တလိကာ-ဟု တဒ္ဓိတ်
 ဝစနတ္ထပြု။ ပေါတ္တပုဒ်။ အလိကပစ္စည်း။ ပေါတ္တသဒ္ဓါ ဝတ္တဝါကေ
 ဓုတ်။ ပေါတ္တလိကာ၊ ညွှန်စေးရုပ်-ဟု ယောဇနာကြ၏။ ၎င်း
 နှင့်မည်။

ဗဿ ယန္တံ၊ အကြင်သစ်သား ယန္တရားရုပ်အား။ သဇီဝဿဝ သဇီ-
 ဝဿ ဣဝ၊ အသက်ရှိသော လူသို့။ (တပ်နည်း) သဇီဝဿ၊ အသက်ရှိဝ
 ရှိသောသူအား။ ပဉ္စအင်္ဂါနိ၊ ခြေနှစ်ချောင်း လက်နှစ်ချောင်း ဦးခေါင်းဟု
 ဆိုအပ်သော ငါးပါးကုန်သော အင်္ဂါတို့သည်။ သန္တိ ဣဝ၊ ရှိကုန်သကဲ့သို့။
 ပဉ္စအင်္ဂါနိ၊ ထိုသည့် သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒိနာ ဝစနတ္တေန၊ ကြောင့်။ တံ
 ယန္တံ၊ ထိုယန္တရားရုပ်ကို။ ပဉ္စလိကာတိ ဝ၊ ပဉ္စလိကာ ဟူ၍လည်း။ ဝေါဟ-

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၁

ရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ဟတ္ထပါဒလဋ္ဌနန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဒါနံ၊ လက်ခြေတို့၏။ ကမ္မနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဟတ္ထပါဒေဟံ၊ လက်ခြေတို့ဖြင့်။ လိဋ္ဌာကရဏံ၊ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ဟတ္ထပါဒလနံဟု ပါဠိရှိ၏။ ဤကား ဟတ္ထပါဒလဋ္ဌနန္တိ-ဟု ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းပါဠိကိုရှု၍ ဟတ္ထပါဒေဟံ ဝါ လိဋ္ဌာကရဏံ-ဟု တစ်နည်းဖွင့်ဟန်တူသည်။ နှစ်သက်ရာယူ။ သင့်သည့် ချည်းပင်တည်း။

☞ (၃၁-၉၈) သံဃာဋီပတ္တစိဝရဓာရဏေတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သံဃာဋီစိဝရနံ၊ ဒုက္ခဋီသင်္ကန်းတို့၏။ သမာနဓာရဏတာယ၊ တူမျှသော ဆောင်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဟောဒဿနံ၊ တပေါင်းတည်းပြုခြင်းသည်။ ဂန္ထဂရုတာပနယနတ္ထံ၊ ကျမ်းလေးသည်၏ အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ (တစ်နည်း) ဧကဟောဒဿနံ၊ ကို။ ဂန္ထဂရုတာပနယနတ္ထံ၊ ဌာ။ ကတ်၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ အန္တရဝါသကဿ၊ သင်းပိုင်ကို (ဝါ) ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို (ဝါ) အတွင်းဝတ်သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသနဝသေန၊ ဝတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သေသာနံ၊ ခါးဝတ်သင်းပိုင်မှ ကြွင်းသော သင်္ကန်းတို့ကို။ ပါရပနဝသေန၊ ရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ ထိုကဲ့သည့်အားလျော်စွာ။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၏။) တတ္ထာတိ၊ ကား။ သံဃာဋီစိဝရဓာရဏပတ္တဓာရဏေသု၊ ဒုက္ခဋီသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်း သပိတ်ကို ဆောင်ခြင်းတို့၌။ ဝုတ္တပ္ပကာဓောတိ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝိဓိနာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ အစီအရင်ဖြင့်။ သုတ္တေ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ၊ ဟောတော်မူအပ်သော အပြားရှိသော။

ဥဏှမကတိကဿာတိ၊ ကား။ ဥဏှာလုကဿ၊ အပူများသော။ ပရိဋ္ဌာဟဗဟုလကာယဿ၊ အိုက်ပူလောင်ခြင်း များသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းအား။ သီတာလုကဿာတိ၊ ကား။ သီတဗဟုလကာယဿ၊ ချမ်းအေးခြင်းများသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းအား။ ဃနန္တိ၊ ကား။ အပ္ပိတံ၊ ထူသော။ ဒုပဇ္ဇန္တိစစနံ၊ ဒုပဇ္ဇံဟူသော ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ဟံ၊ အစွမ်း၏။ ဥဓုဒ္ဓတံ၊ ဥတုမှ ထုတ်အပ်ကုန်သော (ဝါ) ဥတုကို ကျော်လွန်ကုန်သော။ ဒုဿာနံ၊ ပူဆိုးတို့၏။ စတုဂ္ဂဏံ၊ လေးထပ်သော။ သံဃာဋီ၊ ဒုက္ခဋီသည်။ သပ္ပယာ၊ လျောက်ပတ်၏။ (နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းတူ ကြိယာထည့်၍စပ်။) ဒိဂ္ဂဏံ၊ နှစ်ထပ်သော။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကိုယ်ဝတ်သည်။ ဒွိဂ္ဂဏံ၊ သော။ အန္တရဝါသကံ၊ ခါးဝတ်သင်းပိုင်သည်။ ပံသုကုလေ၊ ပံသုကုသင်္ကန်း၌။ ယာဝဒတ္တံ၊ အလျှံရှိတိုင်းသော။ ဂုဏံ၊ အထပ်သည်။ သပ္ပာယံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိပရိတန္တိ၊ ကား။ တဒုဘယတော၊ ထိန္တုပါးစုံမှ (ဝါ) ထိုသုခမစိဝရသန၊
 ဒုပဋ္ဌစိဝရ နှစ်ပါးစုံမှ။ ဝိပရိတံ၊ ပြန်သော သင်္ကန်းသည်။ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ သုံးယောက်
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဥဏ္ဍပကတိက ဒုဗ္ဗလသီတာလုက ရဟန်း
 တို့အား။ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသပ္ပါယံ၊
 မလျောက်ပတ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။
 အဂ္ဂဋ္ဌာဒိဒါနေနာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဤ။ ဥဒ္ဓရိတော၊
 အဟောင်းကိုထုတ်၍။ အလ္လိယာပနခဏံ၊ ငြိမ်ဝပ်စေသော အခန်းသည် (ဝါ)
 အထပ်အဖာပေးသော အခန်းသည်။ အဂ္ဂဋ္ဌံ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
 တုန္တကမ္မာဒိနိ၊ အပ်အမှုအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ တထာ-
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနုကဗ္ဗနတ္ထော၊ အသပ္ပါယသဒ္ဓါကို ငင်ခြင်း အနက်ရှိ၏။
 အသပ္ပါယမေဝ၊ မလျောက်ပတ်သည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ဤ။ ပဋ္ဌုဏ္ဏဒေသေ၊ ပဋ္ဌုဏ္ဏ အရပ်၌။ ပဝတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏကေဟိ၊
 ပိုးတို့မှ။ သဉ္ဇာတဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော အဝတ်ပုဆိုးသည်။ ပဋ္ဌုဏ္ဏံ၊ မည်၏။ ဝါက-
 ဝိသေသမယံ၊ လျော်အထူးဖြင့် ပြီးသော (ဝါ) လျော်အထူးဖြင့် ရက်အပ်
 သော။ သေတပဏ္ဏံ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော။ ဝတ္ထံ၊ သည်။ ဒုကုလံ၊ မည်၏။
 အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကောသေယျကမ္မလာဒိကံ၊ ပိုးချည် သကလပ် ကမ္မလာ
 အစရှိသော။ သာနုလောမံ၊ အလျော်နှင့် တကွသော။ ကပ္ပိယစိဝရံ၊ အပ်သော
 သင်္ကန်းကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ဣသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌုဏ္ဏဒုကု-
 လာဒိတေဒိ၊ ပဋ္ဌုဏ္ဏဒုကုလ အစရှိသည် အပြားရှိသော။ လောဘနီယံ၊ တပ်နှစ်
 သက်အပ်သော။ စိဝရံ၊ သည်။ အသပ္ပါယံ၊ နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 တာဒိသဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝတ္ထံ၊ ဤ။ (ဤသို့အဋ္ဌကထာ
 ပါဌ်ကို ဆောင်၍ ယောဇနာ)။

အရညေ ဒေကကဿ နိဝါသန္တရာယ ကရန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပြဟ္မစရိယန္တရာ-
 ယေကဒေသံ၊ မြတ်သော အကျင့်၏ အန္တရာယ် တစိတ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။
 စောရာဒိသာဓာရဏတော စ၊ ခိုးသူ အစရှိသည်တို့နှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့်
 လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဇီဝိတန္တရာယကရန္တိပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။) ဝတ္ထံ၊ ဤ။
 (ဇီဝိတန္တရာယကရံ-ဟူသော ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာမှ ယူ၍ယှဉ်)။ နိပ္ပရိယာယေန၊
 မှသူအားဖြင့်။ တံစိဝရံ၊ သည်။ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ သို့။
 သုဗ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ အနေနေဝ၊ ဤနိပ္ပရိယာယေန ။ပ။ တံ အသပ္ပါယံ-
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့်သာလျှင်။ ယထာဝတ္ထံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော
 သင်္ကန်းသည်။ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်ခြင်းသည်။ အနေကန္တံ၊ ကေန္တ
 မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သထာဂ္ဂပစ္စယေန၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပစ္စည်း
 ဖြင့်။ ကဿဝိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား။ ကဒါစိပိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗ္ဗညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၃

ဦးလည်း။ သပ္ပာယ်သမ္ဘဝတော၊ လျှောက်ပတ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်
 တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤသင်္ကန်း နှစ်ထည်အပေါင်းသည် (ဝါ)
 မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ဖြစ်သော သင်္ကန်း မှီဝဲသုံးဆောင် ဝတ်ရုံသော ရဟန်းအား အကု
 သိုလ်တိုးပွား၍ ကုသိုလ်ဆုတ်သော သင်္ကန်းနှစ်ထည် အပေါင်းသည်။ ဧကန္တမေဝ၊
 စင်စစ်သာလျှင်။ အသပ္ပာယ်၊ မလျှောက်ပတ်။ (ကသ္မာ၊ နူကား။) ကဿစိ၊
 တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား။ ကဒါစိပိ၊ ဝ ရံတစ်ခါ၌လည်း။ သပ္ပာယ်သ
 ဘာဝတော၊ လျှောက်ပတ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထ
 ဇာတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧတေန ပယောဂေန၊ ထိုမသင့်
 သော လုံ့လပယောဂဖြင့်။ မိစ္ဆာ၊ မှားသောအားဖြင့်။ အာဇီဝန္တိ၊ အသက်
 မွေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့မှားသောအားဖြင့် အသက်မွေးကြောင်း
 ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ (ဧတေနာတံ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။ သော
 ပယောဂေါ၊ သည်။) မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ မည်၏။ အနေသနဝသေန၊ မသင့်သော
 ရှာမှီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယပရိယေသနပယောဂေါ၊ ပစ္စည်းကို ရှာမှီးသော
 လုံ့လကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) နိမိတ္တကမ္မာဒိဟိ၊ နိမိတ္တကမ္မအစရှိသည်တို့ဖြင့်။
 ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ မိစ္ဆာဇီဝတည်း။ တထာ၊ နိမိတ္တကမ္မစသည်
 တို့ဖြင့် ဖြစ်သော မိစ္ဆာဇီဝ။ ဧတေန၊ ထိုနိမိတ္တကမ္မာဒိ မိစ္ဆာဇီဝဝသေန ဟူသော
 ပုဒ်ဖြင့်။ ဧကဝီသတိဝိဓံ၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ပါး အပြားရှိသော။ အနေသနပယောဂံ၊
 ရဟန်းတို့အား မသင့်မလျှောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်း လုံ့လပယောဂကို (ဝါ)
 မရှာမှီးအပ်သော လုံ့လပယောဂကို။ အာဟ၊ ၏။

ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ သို့စကားသည်သာလျှင် မှန်၏။ သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာ
 ယဉ္ဇ၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၌ လည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
 (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနယောဂ။) မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာယဉ္ဇ၊ မေတ္တသုတ်၏ အဖွင့်၌
 လည်းကောင်း။ ယော ဣမသ္မိံ သာသနေ ။ပ။ အင်္ဂဝိဇ္ဇန္တိ၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား။) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။
 ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ န သမ္မာ ပယောဇေတိ၊ ကောင်းစွာ
 ယှဉ်စေ (ဝါ) ကောင်းစွာအားထုတ်စေ။ ခဏ္ဍသီလော၊ ကျိုးပြတ်သော
 သီလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧကဝီသတိဝိဓံ၊ သော။ အနေသနံ၊ မသင့်သော ရှာမှီးခြင်းကို။ နိဿာယ၊
 ၍။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ မွေးမြူ၏။ (တစ်နည်း။) ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။
 ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ဣဒံ ဇီဝိတကပ္ပနံ၊ ဤ အသက်မွေးခြင်းသည်။ သေယျတာ
 ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝေဠုဒါနံ၊ ဝါးပေးခြင်းကို။ (နိဿာယ၊ ၌။ ဇီဝိကံ၊
 ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ၏။ (နိဿာယ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ-ကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်၍ ယောဇနာ)။

၂၈၄

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခယ

၂-သမညဖလ

ပတ္တဒါနံ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်းကို။ ပုပ္ဖဗလမာလာဒန္တကဋ္ဌ မုခေါဒက သိနာန စုဏ္ဏမတ္တိကဒါနံ၊ ပန်းပေးခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ပန်းကုံးပေးခြင်း၊ ခန့်ပူပေးခြင်း မျက်နှာသစ်ရေ ပေးခြင်း၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့် ဆပ်ပြာပေးခြင်း၊ နံ့သာမှုန့်ပေးခြင်း၊ မြေညက်ပေးခြင်းကို။ စာဠုကာမျှတံ၊ မိမိကိုယ်ကို ကျွန်ကဲ့သို့ နိမ့်ရာအရပ်၌ ထား၍ ဒါယကာတို့ ချစ်ကြည်ညိုစေလိုသဖြင့် ဒါယကာတို့ကို ချီးမြှောက်၍ ဆိုသည်၏အဖြစ်ကို။ (တစ်နည်းအကျဉ်းကား။) မိမိကိုယ်ကို ကျွန်ကဲ့သို့ နိမ့်နိမ့်ချချ ချစ်မြတ်နိုးစေလိုသဖြင့် ဒါယကာတို့ကို ချီးပင့်၍ ဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (အဓိပ္ပာယ်။)

မှတ်ချက်။ ။ထို့ကြောင့်သမ္မောအဋ္ဌကထာ၌ စာဠုကာမျှတာ ဝုစ္စတိ အတ္တာနံ ဒါသံ ဝိယ နိစဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပရဿ ခလိတဝစနမ္ပိ သဏ္ဌာပေတွာ ပိယကာမတာယ ပဂ္ဂဟဝစနံ-ဟု ပြတော်မူ၏။

(တစ်နည်းကား။) စာဠုကာမျှတံ၊ မှန်သောစကား၊ မမှန် ချွတ်ချော်သော စကားဖြင့် ချစ်ဖွယ်သော စကားဆိုခြင်းကို မိမိကိုယ်ကို အလိုရှိတတ်သောရဟန်း၏ အဖြစ်ကို။ (သဒ္ဒတ္ထ။)

မှတ်ချက်။ ။ထို့ကြောင့်မူလဋီကာ၌ သစ္စာလိကေန ပိယဝါဒီ စာဠုတိဝုစ္စတိ၊ စာဠု အတ္တာနံ ကာမေတိတိ စာဠုကာမော။ တဿ ဘာဝေါ စာဠုကာမျှတာ-ဟု ပြ၏။ ၎င်း သမ္မော ယောဇနာ၌လည်း စဋ္ဌတိ၊ သိန္ဒတိ၊ အမိန္ဒညဘာဝန္တိ စာဠု။ ပိယဝါဒီ။ စဋ္ဌ ဘေဒနေ မောဂ္ဂလာနသုတ္တေန။ ကု။ စာဠု အတ္တာနံ ကာမေတိတိ စာဠုကာမျှော။ စာဠုကာမျှဿ ဘာဝေါ စာဠုကာမျှတာ-ဟု ဖွင့်ပြ၏။ သဒ္ဓနိတိ၌ စဋ္ဌ၊ တဋ္ဌပရိဘာဆနေ-ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် စာတု-ဟု ဒန္တဇ တ- အက္ခရာနှင့် မလို။ မုဒ္ဓဇ ဋ-အက္ခရာ နှင့်သာ စာဠုကာမျှတာ-ဟု ပါ၍ရှိသင့်၏။

မဂ္ဂသုပ္ပတံ၊ အမှန်နည်းပါး မမှန်များ၍ ပဲနောက်ဟင်းနှင့် တူသော စကားရှိသော သူ၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) ပဲနောက်ဟင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။

မှတ်ချက်။ ။မဂ္ဂဿ သူပေါ မဂ္ဂသုပ္ပေါ။ မဂ္ဂသုပေန သမာနော ပုဂ္ဂလော မဂ္ဂသုပ္ပော။ မဂ္ဂသုပ္ပဿ ဘာဝေါ မဂ္ဂသုပ္ပတာ။ (သမ္မော-ယောဇနာ။)

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၅

(တစ်နည်း) မုဂ္ဂသုပျတံ၊ ပဲနောက်ဟင်းကဲ့သို့ မှန်သောစကားကို ဆိုသဖြင့် အသက်မွေးတတ်သော သူ၏ အဖြစ်ကို။

မှတ်ချက်။ ။ထိုကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌ မုဂ္ဂသုပျတာတိ မုဂ္ဂသုပဿေဝ သစ္စာလိကေန ဇီဝိတကပ္ပနံ- ဟု ဖွင့်၏။ ၎င်း အလိုအားဖြင့် မုဂ္ဂသုပဿေဝ သစ္စာလိကေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိတိ မုဂ္ဂသုပျော။ တဿ ဘာဝေါ မုဂ္ဂသုပျတာ- ဟု ဇီဝိတကပ္ပနတဒ္ဓိတ် ပြုပြီး လျှင် ဘောဆင့်လေ။

ပါရိဘဋ္ဌတံ၊ ဒါယကာတို့၏ သားငယ်ကို အထိန်းကဲ့သို့ ချီပိုး ဆောင်ရွက် သောသူ၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) ဒါယကာတို့၏ ကလေးသငယ်တို့ကို ထမ်းဆောင်ချီပိုး မွေးမြူသော ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) အခြံအရံ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော သူစေား၏ အမှုကို ပြုသော ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို။

မှတ်ချက်။ ။ပါရိဘဋ္ဌတာတိ ပရိဘဋ္ဌကမ္ပဘာဝေါ။ ပရိဘဋ္ဌဿ ဟိ ကမ္မံ ပါရိဘဋ္ဌံ။ တဿ ဘာဝေါ ပါရိဘဋ္ဌတာ။ အလင်္ကာရကရဏာ- ဒီဟိ ဒါရကကိဋ္ဌာပနဿေတံ အဓိဝစနံ (သမ္မော)။ ပရိဘဋ္ဌတိ ဓာရေတိ ပေါသေတိ ဝါ ပရိဘဋ္ဌော။ အထဝါ ပရိဝါရဘူတော ဘဋ္ဌော သေဝကော ပရိဘဋ္ဌော။ ဘဏ္ဍာဂါရိကကမ္မံ ဂိဟိနံ ကရိယမာနံ ဝုတ္တံ။ (၎င်း မူလဋီကာ)။

ဇင်္ဂပေသနီယံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် ဒါယကာတို့သည် စေပါးအပ်သော အမှုသတင်း စကားကို ဆောင်ခြင်းကို။ ဝေဇ္ဇကမ္မံ၊ ဆေးကုခြင်းအမှုကို။ ဇုတကမ္မံ၊ ဒါယကာတို့၏ တမန်သည်အမှုကို။ ပဟိဏ္ဏမနံ၊ ဒါယကာတို့ စေပါး ရအရပ်သို့ သွားခြင်းကို။ ပိဏ္ဍပဋိပိဏ္ဍဒါနာနုပ္ပဒါနံ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှာ ဆွမ်းကို ပေးခြင်းဖြင့် လျော်စွာ လာဘ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို (ဝါ) ဆွမ်းကိုပေး၍ တစ်ဖန် ဆွမ်းကို ခံယူခြင်း အလှူဒါနကို လျော်စွာ ဖြစ်စေခြင်းကို။

မှတ်ချက်။ ။ပိဏ္ဍတ္တံ ပဋိပိဏ္ဍဒါနံ။ ပိဏ္ဍံ ဒေတွာ ပိဏ္ဍဂ္ဂဟနံ ဝါ ပိဏ္ဍပဋိပိဏ္ဍံ။ (မူလဋီကာ)။

ဝတ္ထုဝိဇ္ဇံ၊ အိမ်ရာကြားသော အတတ်ကို။ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇံ၊ နက္ခတ် အတတ်ကို။ အင်္ဂဝိဇ္ဇံ၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ အတတ်ကို။ (နိဿာယ၊ ၍။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ မွေးမြူ၏။) ဣတိ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ (နှာ-၉၉) ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဘိဓမ္မဋီကာကာရေန၊ အဘိဓမ္မာဋီကာကို ပြုသော။ အာစရိယာနန္တတ္ထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ ဧဝံ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သော

နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ကေဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော။ အနေသနာ နာမ၊
 မအပ်သော ရှာမှီးခြင်း မည်သည်။ ဝေဇ္ဇကမ္ပံ၊ ဆေးကုခြင်း အမှုကို။
 ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဒုတကမ္ပံ၊ လူဒါယကာတို့၏ တမန်သည် အမှုကို။
 ကရောတိ၊ ပဟိဏကမ္ပံ၊ လူ ဒါယကာတို့၏ စေပါးသော အမှုကို။
 ကရောတိ၊ ဂဏ္ဍိအိုင်းအမာကို၊ ဖာလေတိ၊ဖောက်ခွဲ၏။ အနုမက္ခန္ဓံ၊ အနုအား
 လျှော်စွာ ဆေးလိမ်းကုခြင်းကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဥဒ္ဓံ ဝိရေစနံ၊ အထက်သို့
 အန်စေတတ်သော ဆေးကို။ ဒေတိ၊ ဤ။ အဓောဝိရေစနံ၊ အောက်သို့
 လျှောစေတတ်သော ဆေးကို။ ဒေတိ၊ ဤ။ နတ္ထုတေလံ၊ နှာနှုတ်ဆီကို။
 ပစတိ၊ ချက်၏။ ဝဏတေလံ၊ အမာလိမ်းစရာဆီကို။ ပစတိ၊ ဤ။ ဝေဠုဒါနံ၊
 ဝါးပေးခြင်းကို။ ဒေတိ၊ ဤ။ ပတ္တပုပ္ဖဖလသိနာနဒန္တကဋ္ဌမုခေါဒက ဗုဏ္ဏ-
 မတ္တိကဒါနံ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်း၊ ပန်းပေးခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ရေချိုး
 ကသယ်မှုန့် ဆပ်ပြာပေးခြင်း၊ ဒန်ပူပေးခြင်း၊ မျက်နှာသစ်ရေ ပေးခြင်း၊
 နံ့သာနံ့ပေးခြင်း၊ မြေဖြူမြေဝါမြေညှက်ပေးခြင်းကို။ ဒေတိ၊ ဤ။ စာတုကမ္ပံ၊
 မိမိကိုယ်ကို ကျွန်ကဲ့သို့နှိမ့်ချလျက် ဒါယကာကို ပင့်မြှောက်၍ ချစ်ဖွယ်သော
 စကားကိုဆိုခြင်းအမှုကို။ ကရောတိ၊ ဤ။ မဂ္ဂသုပိယံ၊ ပဲနောက်ဟင်းကဲ့သို့
 အမွန်နည် ပါး မမှန်များသော စကားရှိသောသု၏ အမှုကို။ ကရောတိ၊ ဤ။
 ပါရိဘဠု၊ ဒါယကာတို့၏ သားသမီးကိုချီပိုးထိန်းကျောင်း မွေးမြူသော
 အမှုကို။ ကရောတိ၊ ဤ။ ဒွါဝီသတိမံ၊ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သော။ ဇင်္ဂပေသနိ-
 ကံ၊ သလုံးခြင်းခေါင်းဖြင့် ဒါယကာတို့၏ အစေအပါးကို ခံသောအမှုသည်။
 ဒုတကမ္ပေနံ၊ တမန်သည်အမှုနှင့်။ သဒိသံ၊ တူ၏။ တံသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေ-
 ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမိစ္ဆာဇီဝအရာ၌။ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ သုတ္တ
 နိပါတ် ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာစကားကို။ ဗြဟ္မဇာလာဒိသုတ္တန္တနိယေန၊ ဗြဟ္မ
 ဇာလသုတ်အစရှိသော သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဋီကာဝစနံ ပန၊
 မူလဋီကာစကားကိုကား။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂါဒိအဘိဓမ္မနယေန၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု
 ဝိဘင်းအစရှိသော အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။
 အတော တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌။ ကေသဉ္စိ၊
 အချိုသောအရာတို့၏။ ဝိသမတာ၊ မည်ညွတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ အာရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း
 ဆင်ခြင်၍။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဤ။ အပိစ အပရော နယော၊
 ကို။ မယာ၊ သည်။ ငစ္စတေ၊ အံ့။ နိမိတ္တကမ္မာဒိတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တော-
 ဘာသပရိကထာယော၊ နိမိတ္တဩဘာသပရိကထာတို့ကို(ဝါ) ပစ္စည်းရခြင်းငှါ
 အမှတ်နိမိတ်ပြုခြင်း၊ အရိပ်အရောင်ပြုခြင်း၊ ပရိယာယ်စကားပြောဆိုခြင်းတို့ကို။

သုတ္တ]

သတိသမ္ပဗညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၇

ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ဝါ) ဝုတ္တာ ဒဿိတော၊ ပြအင်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှ တစ်ပါး။ ယံထာဝုတ္တပယောဂေါ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော လုံ့လ ပယောဂသည်။ မိစ္ဆာဇီဝေါတိ မိစ္ဆာဇီဝေါ နာမ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တကမ္မဉ္စ၊ နိမိတ္တကမ္မလည်း။ မိစ္ဆာဇီဝေါ စ၊ မိစ္ဆာဇီဝလည်း။ (နိမိတ္တကမ္မ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ နိမိတ္တကမ္မမိစ္ဆာဇီဝ။ နိပ္ပန္နပုဒ်သည်။)

မှတ်ချက်။ ။ နိမိတ္တကမ္မာဒိ မိစ္ဆာဇီဝာသေန ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ်၏ ဇုန် သမာသဝစနတ်ကိုပြသည်။ ဇုကာ၌ အာဒိသဒ္ဓါမပါ။ အဋ္ဌကထာ၌ အာဒိသဒ္ဓါပါသောကြောင့် နိမိတ္တကမ္မာဒိဉ္စ မိစ္ဆာဇီဝေါ စ နိမိတ္တကမ္မာဒိမိစ္ဆာဇီဝေါ-ဟု ပြသင့်၏။

တဗ္ဗသေန၊ ထိုနိမိတ္တကမ္မမိစ္ဆာဇီဝ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ (စီဝရံ၊ သည်။ ထည့်။) အသပ္ပိယံ၊ မလျှောက်ပတ်။ (တစ်နည်း။) နိမိတ္တကမ္မဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ မိစ္ဆာဇီဝေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ဤကား ဝါကျအားဖြင့် သာမညယောဇနာသည်။) တဗ္ဗသေန၊ ထို နိမိတ္တကမ္မမိစ္ဆာဇီဝ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ (စီဝရံ၊ သည်။) အသပ္ပိယံ၊ မလျှောက်ပတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သီလဝိနာသနေန၊ သီလပျက်စီးသဖြင့်။ အနတ္တာဝဟတ္တာ၊ အကျိုးမဲ့ကိုဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမာဟာရဒ္ဓန္တေပိ၊ သမာဟာရဒ္ဓန်၌လည်း။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောအရာ၌။ ပုလ္လင်္ဂပယောဂေါ၊ ပုံလင်္ဂပြယုဂ် သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ် အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေါအစရှိသည်တည်း။ (တစ်နည်း) စိတ္တုပ္ပါဒေါဟိ ယထာ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေါဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ (စိတ္တဉ္စ ဥပ္ပါဒေါ စ စိတ္တုပ္ပါဒေါဟုပြု)။ အတိရုစိယေ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်သောဝတ္ထုအာရုံ၌။ ရာဂါဒယော စ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ အတိ အရုစိယေ၊ အလွန် မနှစ်သက်အပ်သောဝတ္ထုအာရုံ၌။ (စသဒ္ဓါ အဋ္ဌာနယောဂ၊ ရာဂါဒယော စ၊ ဒေါသာဒယော စ ဟူ၍ ယှဉ်။) ဒေါသာဒယော စ၊ ဒေါသအစရှိသည်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဝနန္တိ၊ ဖြစ်ပွားကုန်၏။ (ထည့်။) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝနန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ တဒုဘယံ၊ ထိုအကုသိုလ်ဖြစ်ပွားခြင်း ကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှစ်ပါးစုံသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဇယနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနကမ္မဋ္ဌာနာယ၊ ဆိုအပ်သတ္တံ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အဝိဇယနဝသေန၊ မစွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။

အဗ္ဗန္တရေ အတ္တ နာမာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ အသမ္မောဟသမ္ပဉ္စ၊ ကိ။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ တတ္ထ စိဝရမ္ပိ အစေတနန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စိဝရဿ ဝိယ၊ သင်္ကန်းကဲ့သို့။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည် လည်း။ အစေတနော၊ စိတ်မရှိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ကာယဿ၊ ၏။ အတ္တ သုညတာ ဝိဘာဝနေ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြသခြင်းဖြင့်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပရိဒီပေန္တော၊ ထင်စွာပြလျက်။ တသ္မာ နေဝ သုန္ဒရံ စိဝရံ လဘိတောတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဣတရိတရသန္တောသဿ၊ ဤမှတစ်ပါး ဤမှတစ်ပါးသော သန္တောသ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပန္တော၊ စပ်ခြင်းကို။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ အသမ္မောဟသမ္ပဉ္စ၊ ကိ။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အဗ္ဗန္တရေတိ- အာဒိနာ၊ ကိ။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ အတ္တသုညတာဝိဘာဝနေ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည့်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြသဖြင့်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပရိဒီပိတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ တတ္ထ စိဝရန္တိအာဒိနာ၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အတ္တသုညတာဝိဘာဝနဿ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်း ၏။ ပယောဇနဘူတံ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတရိတရသန္တောသသင်္ခါတံ၊ ဤမှတစ်ပါး ဤမှတစ်ပါးသော သန္တောသဟု ဆိုအပ်သော။ လဒ္ဓဂုဏံ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို။ ပကာသေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တသ္မာ နေဝ သုန္ဒရန္တိ အာဒိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။

☞ (နှာ-၁၀၀) တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ။ ထို တသ္မာ နေဝ စသော စကား၌။ အဗ္ဗန္တရေတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စိဝရပါရူပနေ၊ ထိုသင်္ကန်းကို ရှိခြင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ တေသု ပါရူပကတ္ထ- ပါရူပိဓာမ္မစိဝရေသု၊ ထိုရုံတတ်သော ရဟန်း၏ အဖြစ် ရှိအပ်သောသင်္ကန်းတို့၌။ ကာယောပိတိ၊ ကား။ အတ္တပညတ္တိမတ္ထော၊ အတ္တဟူ၍ ပညတ်ကာမျှဖြစ်သော။ ကာယောပိ၊ ကာယသည်လည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အဇ္ဈာဟရိ- တဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ (တစ်နည်း) တသ္မာတိ ပဒံ၊ ကိ။ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အစေတနတ္တာ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဟန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဘူတော၊ ကံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာယော၊ ကိ။ ဓာတုယောတိ၊ ကား။ စိဝရသင်္ခါတာ၊ သင်္ကန်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဗာ- ဟိရဓာတုယော၊ ဗာဟိရဓာတ်တို့သည်။ ဓာတုသမ္ပဟန္တိ၊ ကား။ ကာယသင်္ခါတံ၊ ကာယဟု ဆိုအပ်သော။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သော (ဝါ) မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ ဓာတုသမ္ပဟံ၊ ဓာတ်အပေါင်းကို။ ပေါတ္တကရူပပဋိစ္ဆာဒနေ၊ အဝတ် ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ယမင်းရုပ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၌။ (ပေါတ္တေန ဝတ္တေန

အလင်္ကရိယတ္တာ ပေါတ္ထလိကာ-ဟူသော ၎င်းတို့ကနှင့် အညီတည်း။) (ဂါ) ညွှန်စေးရုပ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၌ (ဤကား အဋ္ဌကထာနိဿယ။) (ဂါ) ဆေးရေးခြင်း ဆောက်ဖြင့် ထုခတ်ခြင်း ကြိယာဖြင့်ပြုအပ်သော ပ.မင်းရုပ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၌။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဓာတုသမ္ပယံ၊ ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်၏သို့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ပုသနံ သွေဟသေစနံ၊ အစေးကို သွန်းလောင်းခြင်းလည်း။ ပေါတ္ထံ၊ အစေးကို သွန်းလောင်းခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ပုသနံ ပူရဏံ၊ ပြည့်ခြင်းတည်း။ ပေါတ္ထံ၊ ပြည့်ခြင်း။ လေပနခနနကိရိယာ၊ ဆေးရေးခြင်း တူးဖို့ထုခတ်ခြင်း ကြိယာကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဆေးရေးခြင်း တူးဖို့ထုခတ်ခြင်း ကြိယာဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပေါတ္ထကံ၊ မည်၏။ တမေဝ၊ ထိုပေါတ္ထကသည် ပင်လျှင်။ ရူပံ၊ ယမင်းရုပ်လည်း။ ကထာ၊ ပေါတ္ထကသည်ပင် ယမင်းရုပ်။ ခနနကမ္ပနိဗ္ဗတ္တံ၊ တူးဖို့ထုခတ်ခြင်းအမှုဖြင့်ပြီးသော။ ဒါရမတ္တိကာဒိရူပံ၊ သစ်သားမြေအစရှိသော ယမင်းရုပ်ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ အစေတနတ္တာ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တသုညဘာဝတော၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

နာဂါနံ၊ မြေနဂါးတို့၏။ နိဝါသော၊ နေရာဖြစ်သော။ ဝမ္ဗိကော၊ တောင်ပို့သည်။ နာဂဝမ္ဗိကော၊ မည်၏။ စိတ္တိကရဏဌာနဘူတော၊ အရိအသေ ပြုရာအရပ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ စေတိယရုက္ခော၊ မည်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော သူတို့သည်။ သက္ကတဿာပိ၊ အရိအသေပြုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ကေဟိစိ၊ အချို့သောသူတို့သည်။ အသက္ကတဿ၊ အရိအသေ မပြုအပ်သော။ ကာယဿ၊ ၏။ ဥပမာနဘာဝေန၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဥပမာန၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယောဂျတ္တာ၊ လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနာဂဝမ္ဗိကစေတိယရုက္ခစသည်တို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) တေဟိတိ၊ ကား။ မာလာဂန္ဓ ဂူထမုတ္တာဒိဟိ၊ ပန်းနံသာ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အတ္တသုညဘာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဂဝမ္ဗိကစေတိယရုက္ခာဒိဟိ၊ မြေနဂါးနေသော တောင်ပို့ လူတို့သည် အရိအသေပြုရာသစ်ပင် အစရှိသည်တို့သည်။ သောနေဿံ ဝါ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဒေါမနဿံ ဝါ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို လည်းကောင်း။ န ကတ္တဗ္ဗာ ဝိယ၊ မပြုအပ်ကုန်၏သို့။ ကာယသင်္ခါတေန၊ ကိုယ်ဟု ဆိုအပ်သေး။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ သောမနဿံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒေါမနဿံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ န ကာတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

လဘိဿာမိ၊ ရအံ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။ နော လဘိဿာမိ၊ မရအံ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏပုဗ္ဗကေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ လဘိဿာမိတိ၊ ရအံဟူ၍။ အတ္တသမ္ပယနေနေဝ၊ အကျိုးကို မြင်ဆော ရဟန်းသည်သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗ၊ ခံယူအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ခံယူသည်ရှိသော်။ သာတ္တကသမ္ပဇညံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟသာဝ အဂ္ဂဟေတုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဂရုပတ္တောတိ၊ ကား။ အတိဘာရဘူတော၊ အလွန်လေးသည် ဖြစ်၍ဖြစ် သော။ ပတ္တော၊ သပိတ်သည်။ စတ္တာရော ဝါ၊ လေးခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ငါးခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂဏ္ဍိကာ၊ အဖွဲ့ရှိသော သပိတ်တို့သည်။ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယထာကံ၊ ဥဒါဟရုဏ် အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ ကား။ ဒုတ္တိပတ္တာ ဆပဉ္စဝါစာတိ ယထာ၊ ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အညပဒဘူတဿ၊ အညပုဒ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝါသဒ္ဓသေဝ၊ ၏သာလျှင်၊ အတ္တော၊ သည်။ ဣ၊ ဤစတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာ ဟူသောပုဒ်၌။ ပဓာနော၊ ပြဇာန်း၏ (ဝါ) ပဓာနဖြစ်၏။ စတုဂဏ္ဍိကာဟတော၊ မယ်နသံပြားဖြင့် နှက်အပ် ဖာအပ်သော လေးဖွဲ့ရှိသော။ ပတ္တော ဝါ၊ သပိတ်သည် လည်းကောင်း။ ပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော၊ မယ်နသံပြားဖြင့် နှက်အပ် ဖာအပ်သော ငါးဖွဲ့ရှိသော။ ပတ္တော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝိကပ္ပနဝသေန၊ ဝိကပ္ပနာ၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အထူးကြံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တဿ၊ ကို။ ဂယုမာနတ္တာ၊ ယူအပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဗ္ဗိသောဓနီယောတိ ဒဗ္ဗိသောဓနီယော နာမ၊ မည်၏(ဝါ) ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်သည် မည်၏။ ယဿ ပတ္တဿ၊ အား။ အာဟတော၊ မယ်နသံပြားဖြင့် နှက်အပ်ဖာအပ်သော။ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိ ကာ၊ လေးဖွဲ့ငါးဖွဲ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပတ္တော၊ သည်။ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော၊ မည်၏။ ယထာကံ၊ မူကား။ အဂ္ဂာဟိတောတိ ယထာ၊ အဂ္ဂာဟိတော ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ (အာဟိ- ယော အဂ္ဂိ အဂ္ဂာဟိတော ဟူသော ဝစနတ္ထ၌ အာဟိတော ဟူသော ဝိသေ သနပုဒ် နောက်၌ ကျသကဲ့သို့ ဟူလို)။ ဝါ၊ ကား။ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟိ၊ လေးခု ငါးခုသော အဖွဲ့တို့ဖြင့်။ အာဟတော ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့အပ်သည်တည်း။ တထာ၊ လေးခု ငါးခုသော အဖွဲ့တို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုစတု ပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဒဗ္ဗိသောဓနီယောဘာဝဿ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင် သဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏ (ဝါ)ဆေး၍ စင်ကြယ်နိုင် ခဲ့သည်၏ အဖြစ်၏။ ဟေတုဂဗ္ဘဝစနံ၊ ဟိတ်အတွင်း ဝင်သော ဝိသေသနကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဇာနတိသမ္ပာဒ်

၂၉၁

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းပါဠိဖြင့် စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော ဟူသော ဝိသေသနသည် ဟေတုမန္တ ဝိသေသန-ဟု ပြသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတတ္တာ-ဟု ဟိတ် ပြင်၍ တစ်နည်း ယောဇနာသင့်၏။ လေးဖွဲ့ငါးဖွဲ့ ရှိသော ကြောင့် သုတ်သင်နိုင်ခဲ့၏ ဟူလို။

စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဥပဉ္စပဉ္စနနသိက္ခာပဒေ၊ ဌ။ ပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော၊ ငါးဖွဲ့ တို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော (ဝါ) ဖွဲ့အပ်သော ငါးဖွဲ့ရှိသော။ ပတ္တောပိ၊ သပိတ်ကို လည်း။ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗဘာဝေန၊ သုံးဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကာမ- ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူ၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဒုဗ္ဗိ- သောဓနီယတာမတ္တေန၊ ဆေး၍ စင်ကြယ်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့် (ဝါ) ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်။ ပလိဗောဓ- ကရဏတော၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣ၊ ဤသမ္ပ- ဇေအရာ၌။ အသပ္ပိယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗိတပတ္တောတိ (ဣဒံ ဝစနံ၊ ကိ။) အဂဏ္ဍိကာဟတမ္ပိ၊ မယ်နသံပြားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သောအဖွဲ့ မရှိ သော်လည်း။ ပကတိယာဝ၊ ပြုကတော့အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒုဗ္ဗိသောဓနီယတ္ထံ၊ ဆေး၍ စင်ကြယ်နိုင်ခဲ့သော သပိတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ တံ ဓောဝန္တယောဝါတိအာဒိ၊ တံဓောဝန္တယောဝ ဤသို့

အစရှိသော စကားသည်။ (နှာ-၁၀၁) တဒုဘယဿာပိ၊ ထိုနှစ်လုံးသောသပိတ် ၏လည်း။ အသပ္ပိယဘာဝေ၊ မလျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း (ဝါ) ကာရဏံ (ကာရဏဒီပကံ၊) အကြောင်း ကိုပြသော စကားတည်း။ မဏိဝဏ္ဏပတ္တော ပန လောဘနိယောတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သော ပတ္တော၊ ထိုပတ္တမြားအဆင်းရှိသော သပိတ်သည်။ ဝိနယပရိယာ ယေန၊ ဝိနည်းပရိယာယ်အားဖြင့်။ ကိဉ္စာပိ ကပ္ပိယော၊ အကယ်၍ကား အပ်၏ ရှင်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် အပ်သော်လည်း။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အန္တရာယကရဏတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ အသပ္ပိယော၊ မလျှောက်ပတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပတ္တံ ဘမံ အာရောပေတွာ။ပ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဟူ၍။ ဝိနယဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ပစနကိရိယာမတ္တမေဝ၊ ဖုတ်ခြင်းကိရိယာမျှကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏ (အဋ္ဌကထာ အနက်ကား) ပတ္တံ၊ ကိ။ ဘမံ၊ ပုတ်သို့။ အာရော- ပေတွာ၊ တင်၍။ မဇ္ဇိတွာ၊ ဆီဖြင့်သုတ်၍။ မဏိဝဏ္ဏံ၊ ပတ္တမြား အဆင်းကို။ ကရိယာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပစန္နိ၊ ဖုတ်ကုန်အံ့။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ မဏိဝဏ္ဏံ ပန ။ပ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဝဋ္ဋတိဟူ၍။ (အာစရိယာ၊ ထိုသည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (အနက်ကား)

မဏိဝဏ္ဏံ၊ ပတ္တုရားအဆင်းရှိသော။ ပတ္တံ၊ ကို။ အညေန၊ တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သပိတ်ကို။ လင်္ခတံ၊ ရရှိ။ ပရိဘုဂ္ဂံ၊ ငှာ။ ငနုတိ၊ ဧ။ တာဒိသဉ္စိ အရညေ ဧကကဿ နိဝါသန္တရာယကရန္တိအာဒိနာ။ တာဒိသဉ္စိ။ပ။ ကရံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ စိဝရေ၊ ဉ္စ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ (ယထာရဟံ၊ စွာ။ နေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ လှန်း၍စပ်)။

[တာဒိသဉ္စိစသည်ကား အဋ္ဌကထာပါဌ်တည်း။ ဋီကာ၌ တာဒိသန္တိဟူ၍ ရှိ၏။ ပါဌ်မှားတည်း တာဒိသဉ္စိသာပါဌ်မှန်ဟု မှတ်။]

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန၊ နိမိတ္တကမ္မစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော။ ပတ္တော၊ သည်။ ဧကန္တအကပ္ပိယော၊ စင်စစ်မှအပ်သည့် သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သီလဝိနာသနေန၊ သီလ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ အနတ္တာဝဟတ္တာ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အမေဟံ၊ ငါတို့သည်။ ဝုတ္တနယောပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုလည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နေတဗ္ဗော၊ ဧ။ သေဝမာနဿာတိ ဝစနံ၊ သေဝမာနဿ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ဟေတုန္တေ၊ ဇဝေစနံ၊ ဟိတ်အတွင်းဝင်သော သဒ္ဓါတည်း။ (ဟေတုမန္တဝိသေသန- ဟုဆိုလို့သည်။ မှီဝဲသောကြောင့် အကုသိုလ်တရား ပွားကုန်၏ဟူလို။) အဘိဝဇ္ဇန- ပရိဟာယနဿ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ပွားခြင်း ကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏။

အဗ္ဘန္တရေတိအာဒိ၊ အဗ္ဘန္တရေ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း (ဝါ) အကျဉ်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ကတ္တာတိအာဒိ၊ တတ္ထ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ အတ္ထသုညတာဝိတာဝနေန၊ အတ္ထမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုထင်စွာပြသဖြင့်။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်တည်း (ဝါ) အကျယ်ဖြစ်သော စကားတည်း။ သဏ္ဌာသေနာတိ၊ နား။ ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းပဲသမားတို့၏။ အယောဂဟဏ္ဏဝိသေသေန၊ သံကိုယူသောညှပ်အထူးဖြင့်။ အဂ္ဂိဝဏ္ဏပတ္တဂ္ဂဟဏေတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးဖြင့်။ ဈာပိတတ္တာ၊ လောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂိဝဏ္ဏဘူတပတ္တဿ၊ မီးအဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော သပိတ်ကို။ ဂဟဏေ၊ ကိုင်ယူခြင်း၌။ ရာဂါဒိပရိဋ္ဌာဟဇနဂပတ္တဿ၊ ရာဂအစရှိသည်ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောသပိတ်၏။ ဤဒိသမေဝ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥပမာနံ၊ ဥပမာနသည်(ဝါ) နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဥပမာနသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်မြတ်၏။ ဣတိ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့အဂ္ဂိဝဏ္ဏပတ္တဂ္ဂဟဏေ ဝိယ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

အပီတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါဝဋ်ဝိဝေပတ္တိစာရဏေသု၊ ဒုက္ခသင်္ခါဝဋ်
သပိတ်ကိုဆောင်ခြင်းတို့၌။ ဧကေတော၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ အသမ္မေဗဟသမ္ပ-
ဇညံ၊ ကို။ ဒုဿေတိ၊ ဧ။ ဆိန္ဒဟတ္ထပါဒေ၊ ပြတ်သောလက်ခြေရှိကုန်သော။
အနာထမနုဿေ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသောလူတို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။
(ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။) နီလမက္ခိကာ နာမ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော ယင်မမဲရိုင်း
တို့မည်သည်။ အာသာဠိကကာရိကာ၊ အဉ္စကိုပြုတတ်ကုန်သောယင်တို့တည်း။
(တစ်နည်း) အာသာဠိကကာရိကာ၊ တို့သည်။ နီလမက္ခိကာ နာမ၊ မည်ကုန်
၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဂဝါဒိနံ၊ နှားအစရှိသည်တို့၏။ ဝဏေသု၊ အမာတို့၌။
နီလမက္ခိကာဟိ၊ ညှိသောအဆင်းရှိကုန်သော ယင်မမဲရိုင်းတို့သည်။ ကတာ၊
ပြုအပ်ကုန်သော။ အနယဗျသနဟေတုဘူတာ၊ အစီးအပွားမရှိ ပျက်စီးခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အဏ္ဏကာ၊ အဉ္စတို့ကို။ အာသာဠိကာ နာမ၊
အာသာဠိကာမည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ အနာထသာလာယန္တိ၊ ကား။
အနာထာနံ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သောလူတို့၏။ နိဝါသသာလာယံ၊ နေရာဖြစ်
သော ဇရပ်၌။ ယောလုကာတိ၊ ကား။ ကရုဏာဗဟုလာ၊ သနားခြင်းကရုဏာ
များကုန်သော။ ဝဏမတ္တစောဠကနီတိ၊ ကား။ ဝဏပုမာဏေန၊ အမာ
အတိုင်းအရှည် ပမာဏဖြင့်။ ပဋိစ္စာဒနတ္ထာယ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း အကျိုးငှာ။
ဆိန္ဒစောဠဇဏ္ဍကနိ၊ ဖြတ်အပ်သော ပုဆိုးပိုင်းဟို့ကို။ ဧကသဉ္စိတိ၊ ကား။
ဗဟုသု၊ များစွာကုန်သော။ အနာထမနုဿေသု၊ တို့တွင်(ထည့်)။ ဧကသဉ္စိ၊
အချို့ကုန်သော။ အနာထမနုဿာနံ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသောလူတို့အား။ ထူလာ-
နီတိ၊ ကား။ ဇဒ္ဓါနိ၊ ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသော ပုဆိုးတို့သည် (ဝါ) ထူသော
ပုဆိုးတို့သည်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပါပုဏနေ၊ ထိုသို့ရောက်သည်
ရှိသော်။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုတတ္ထဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝလက္ခဏေ၊ ဘာဝလက္ခဏ
အနက်၌။ ဝါ၊ ကား။ နိမိတ္တေ၊ နိမိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံး
ရှိသောပုဒ်တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (သုမနာ ဝါ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်
ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဒုမနာ ဝါ၊ နှလုံးမသာစယာကုန်သည်လည်းကောင်း။
န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။) ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဝဏပဋိစ္စာဒ-
နမတ္တေ နေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ စောဠကော-
နာတိ စ၊ စောဠကေန ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကပါလေနာတိ စ၊ ဟူ၍ လည်း
ကောင်း။ အတ္ထယောဂေ၊ ကချိမ်းအနက်နှင့် ယှဉ်သည်ရှိသော်။ ကမ္မတ္တေ၊ ဤ
တတိယာ၊ တတိယာဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

[အဋ္ဌကထာ၌ ဝဏပရိစ္စာဒနမတ္တေနော၊ အမာကို ဖုံးလွှမ်းကာမျှ
ကိုသာလျှင်ဟု ယောဇနာစေလိုသည်။]

ဝါ၊ ကား။ ကရုဏတ္ထေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ (တတိယာ၊ သည်။ ၊ ၏။)
 ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝဏပဋိစ္ဆာဒနမတ္ထေနဝ ဘေသဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟဏမတ္ထေနဝါတိ
 ပဒဒ္ဓယံ။ ဝဏပဋိစ္ဆာဒန။ပ။ မတ္ထေနဝ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။
 မှတ်ချက်။ ။(ဋီကာ၌ ဘေသဇ္ဇကရုဏမတ္ထေနဝ-ဟူ၍ ပါ၌ရှိ၏။ အဋ္ဌ-
 ကထာ၌ ဘေသဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္ထေနဝ ဟူ၍ ပါ၌ရှိ၏။
 အဋ္ဌကထာပါ၌သာ မှန်၏ဟုမှတ်။

(စောဠကေန ကပါလေနာတိ ပဒဒ္ဓယဿ၊ စောဠကေန ကပါလေနဟူသော
 ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၏။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ၎င်းနှစ်ပုဒ်ထည့်) ဝိသေသနံ၊
 ဝိသေသနတည်း။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ မဏ္ဍနာနဘဝနာဒိပ္ပကာရေန၊
 တန်ဆာဆင်ခြင်း ခံစားခြင်းအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ န အတ္ထော၊
 အလိုမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) သင်္ခါရဒုက္ခတာဒိဟိ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၏
 အဖြစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နိစ္စာတုရဿ၊ အမြဲကျင့်နာသော။ ကာယဿ၊
 ရူပကာယ၏ (ဝါ) ကိုယ်၏။ ပရိဘောဂဘူတာနံ၊ သုံးဆောင်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ပတ္တစိဝရနံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းတို့၏။ ဒေသမေဝ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥပမာနံ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဥပမာနသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံ
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ ဝစနံ တံ ဝစနံ၊ ထိုသူနာဥပမာကားကို။
 ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ သုခုမတ္တသလ္လက္ခဏေန၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကို မှတ်သဖြင့်။
 ဥတ္တမဿ၊ မြတ်သော။ သမ္ပဇာနဿ၊ ၏ (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့်
 သိခြင်းကို။ ကရုဏသီလတ္တာ၊ ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။
 ပုရိမေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပဇာနကာရီဟိ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်
 သိခြင်းကို ပြုခြင်းတို့ဖြင့်။ ဥတ္တမတ္တာ စ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ဥတ္တမသမ္ပဇာနကာရီ၊ မည်၏(ဝါ)မြတ်သောသမ္ပဇာနကို ပြုလေ့
 ရှိ၏။

☞ (နှာ-၁၀၂)အသနာဒိကိရိယာယ၊ စားခြင်းအစရှိသော ကြိယာ၏။ ကမ္မ-
 ဝိသေသယောဂတော၊ ကံအထူးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အသိတာဒိပဒေဟေဝ၊
 အသိတအစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဝိသေသ သဟိတော၊ ကံအထူးနှင့်
 တကွဖြစ်သော။ ကိရိယာဝိသေသော၊ ကြိယာအထူးကို။ ဝိညာယတိ၊ သိ
 အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသိတေပိဏ္ဍပါတဘောဇနေတိအာဒိ၊

သုတ္တံ

သင်္ကပ္ပသမ္ပုဗ္ဗကထာဝရဏနာ

၂၉၅

ကို၊ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ အဋ္ဌဝိဇ္ဇောပိ အတ္ထောတိ၊ ကား။ အဋ္ဌပ္ပကာရောပိ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပယောဇနဝိသေသော၊ အကျိုးထူးသည်။

တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌဝိဇ္ဇောပိ အတ္ထောဟူသောပုဒ်၌။ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနာဒိသု၊ ဆွမ်းကိုစားခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ အတ္ထော နာမ၊ အကျိုးမည်၏။ ဣမိနာ၊ ဤ အဋ္ဌဝိဇ္ဇောပိ အတ္ထော နာမဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ မဟာသိဝတ္ထေရဝါဒဝသေန၊ မဟာ သိဝမထေရ်၏ အယူဝါဒ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာတိ အာ- ဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုတ္တံ၊ သုတ်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အဋ္ဌဝိဇ္ဇော၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဒသေတိ၊ ဧ၊ ဟိသစ္စံ၊ ဧ၊ မဟာသိဝတ္ထေရော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် ၌။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ပဋိက္ခေပေါနာမ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါမည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပရိ၊ အထက် ၌။ အဋ္ဌင်္ဂါနိ၊ ဣမဿ ကာယဿ စသောရှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့ကို။ ပယော- ဇနဝသေန၊ အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့တွင်။ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိ- ယာတိ၊ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာဟူသည်ကား။ ဧကံ၊ တစ်ခု သော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ယာပနာယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဝိဟိံ သူပရတိယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဣတိ- ပုရာဏဉ္စဝေဒနံပဋိဟခါဒိတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာဒိတိ၊ နဝဉ္စပ။ မိ ဟူသည်ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ယတြိာစ မေ ဘဝိဿတိတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ အနဝဇ္ဇတာစာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဖဒသုဝိဟာရော၊ သည်။ ဘောဇနာနိသံသမတ္တံ၊ စားခြင်း၏အကျိုး အာနိသင်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌအင်္ဂါနိ၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ကို။ ပယောဇနဝသေန၊ အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး(ဝါ)ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အညထာ၊ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေဝ ဒဝါယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ တစ် ပါးသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ န မဒါယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ န မဏ္ဍနာယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ န ဝိဘူသနာယာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ယာဝဒေဝ ဣမဿ

ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ၊ ကား။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။
 ဝိဟိံ သူပရတိယာဗြဟ္မရေယာနုဂ္ဂဟယာတိ၊ ကား။ ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။
 ဣတိပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟခါမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ၊ ကား။
 ကေ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ယာတြာစမေတဝိဿတိတိ၊ ကား။ ကေ၊
 သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ၊ ကား။
 ဘောဇနာနိသံသမတ္တံ၊ စားခြင်း၏ အကျိုးမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ ထို့ကို။ ဣမ၊ ဤအဋ္ဌဝိဓေပိ
 အတ္ထောဟူသောပုဒ်အရာ၌။ န အဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အနဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့မေး
 ခြားအံ့။ ပယောဇနာနမေဝ။ အကျိုးတို့၏သာလျှင်။ အဘာဝတော စ၊ မရှိ
 ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ တေသမေဝ၊ ထိုအကျိုးတို့၏သာလျှင်။ အဘာ-
 ဝတောစ၊ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ တေသမေဝ၊ ထိုရစ်ပါးသောအကျိုး
 တို့ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ န အဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။

စ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနာ၊ နေဝ ဒဝါယာ
 ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရိယာဒ-
 ဝစနေန၊ မရိယာဒဝစကားဖြင့်။ (တစ်နည်း)နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနာ နယေန
 ဝုတ္တောတိ၊ နေဝ။ပ။ ဝုတ္တောဟူ၍။ မရိယာဒဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဒုတိယနယဿေဝ၊
 ဒုတိယနည်း၏သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာဘာဝေါ၊ အလိုရှိအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ နန၊ သိအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ န ဝိညာယတိ၊ မသိအပ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား)
 နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနာ၊ နေဝဒဝါယ ဤသို့အစရှိသော။ ပဋိက္ခေပဂံဒဿန-
 မုခေန၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါကို ပြခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏပါဠိ-
 ယာ၊ ကို။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ယထာဒေသိတတန္တိက္ကမဿေဝ၊ အကြင်အကြင်ဟောတော်မူအပ်
 သော ပါဠိအစဉ်၏သာလျှင်။ မရိယာဒဘာဝေန၊ မရိယာဒ၏အဖြစ်ဖြင့်(ဝါ)
 မရိယာဒအနက်ရှိသော အာဒိသဒ္ဓါ၏အဖြစ်ဖြင့် (ဝါ) အာဒိသဒ္ဓါ၏ မရိယာဒ
 အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပါဠိက္ကမေနေဝ၊ ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ နေဝ ဒဝါယာ-
 တိအာဒိနာ နယေနာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။
 အတ္ထက္ကမေန၊ အနက်အစဉ်အားဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ပန၊ အနွယ်ကို

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဓညကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၇

ဆိုဦးအံ။ တေန အတ္တကမေန၊ ငိုအနက်အစဉ်အားဖြင့်။ ဣမာသ ကာယဿ ဌိတိယာတိအာဒိနာ နယေနာတိ၊ နယေနဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ (ပရိဟာရော၊ တည်း)။

☞ (နှာ-၁၀၃) တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဒေန္တေ၊ ပေးသည်ရှိသော်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဂါဟံ၊ ခံယူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှည်၍။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။တိဓာ ဒေန္တေ၌ ပေးသူ၏အင်္ဂါသုံးပါးအရကို နှစ်တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌တည့်ခြင်း၊ ၂ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၊ ဖိကိုပျံဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း ထိုသုံးပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပေးခြင်း။ ဤအင်္ဂါသုံးပါးကိုယူ၊ ဒွိဓာဂါဟံ၌ ခံယူသော ရဟန်း၏ အင်္ဂါနှစ်ပါးကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း ခံယူခြင်းနှစ်ပါးကိုယူ။

ဘောဇနာဒိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ၊ ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို ခံယူခြင်းငှာ။ ဟတ္ထ-
ဩတာရဏံ၊ လက်ကိုချခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘုဉ္ဇနာဒိအတ္ထာယ၊ စား
ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အကျိုးငှာ။ အာလောပကရဏံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုပြုခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်
အားဖြင့်။ ဘုဉ္ဇနာဒိပယောဂေါ၊ စားခြင်းအစရှိသော ပယောဂကို။ ဝါယော-
ဓာတုဝသေနေဝ၊ ဝါယောဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာ
ပြုအပ်၏။ ဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရေနောဝါတိတ္ထေ၊ ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌေန၊ သော။)
ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ နှစ်စေအပ်သောအနက်ကို။ န ကောဇိတိ
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။ အပါပုရဏံ၊ သံကောက်သည်။ ကုဉ္စိကာ
နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်သံကောက်ကို။ တာဠောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
(အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ငဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယန္တကေနာတိ၊ ကား။ စက္ကယန္တ-
ကေန၊ ငက်ယန္တရားဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတေန၊ ထိုစက်ယန္တရားဖြင့်။ ဥဿိဋ္ဌန-
နိဋ္ဌါဋ္ဌနဉ္စကိပနနိကိပနာဒိသု၊ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ပိတ်ခြင်း၊ ချိခြင်း၊ ချခြင်းစသည်
တို့၌။ ယတတိ ပါယမတိ၊ အားထုတ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့အားထုတ်
ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက်ယန္တရားသည်။ ယန္တကံ၊ မည်၏။
သဉ္ဇုဏ္ဏကရဏံ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ပြုခြင်းသည်။ မုသလကိစ္စံ၊ ကျည်ပွေ့ကိစ္စ
မည်၏(ဝါ)ကျည်ပွေ့သည်ပြုအပ်သောကိစ္စမည်၏။ အန္တေ၊ အတွင်း၌။ ကတွာ၊
၍။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းသည်။ ဥဒုက္ခလကိစ္စံ၊ မည်၏ (ဝါ)ဆိုလျှင်သည်

ပြုအပ်သောကိစ္စမည်၏။ အာဠောလိတဝိဠောလိတဝသေန၊ ရွေးရှုမှုနှောက်ခြင်း ထိုမှဤမှမှုနှောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝတ္တနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြန်လှန်ခြင်းသည်။ ဟတ္ထကိစ္စံ၊ မည်၏(ဝါ)လက်သည့်ပြုအပ်သောကိစ္စမည်၏။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထကိစ္စသာဓနေ၊ လက်ကိစ္စကို ပြီးစေသည်ရှိသော်(ဝါ)ကြောင့်။ ဧတံပဒံ၊ ထိုဟတ္ထဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝလက္ခဏာ၊ ဘာဝလက္ခဏာအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောဗုဒ္ဓတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နိမိတ္တော၊ နိမိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။

တနုကဓဇ္ဈောတိ၊ ကား။ ပသန္နဓဇ္ဈော၊ ကြည်သော တံတွေးသည်။ ဗဟလဓဇ္ဈောတိ၊ ကား။ အာဝိလဓဇ္ဈော၊ နောက်ကျပြစ်ချဲ့သော တံတွေးသည်။ ဇိဝှိသခါတေန၊ လျှာဟုဆိုအပ်သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ အာဠောလိတဝိဠောလိတဝသေန၊ ရွေးရှုမှုနှောက်ခြင်း ထိုမှဤမှမှုနှောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှဤမှလည်း(ဝါ)ဤမှထိုမှလည်း။ ပရိဝတ္တကံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြန်လှန်ခြင်းသည်။ ဇိဝှိဟတ္ထပရိဝတ္တကံ၊ မည်၏(ဝါ)လျှာဟုဆိုအပ်သောလက်ဖြင့်ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန်လှန်သည်မည်၏။ ကဋ္ဌစ္ဆ၊ ကဋ္ဌစ္ဆ-ဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ဒဗ္ဗိ၊ ဒဗ္ဗိ-ဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒေ ယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခု၏အပေါင်းသည်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောအရာ၌။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပုမေ ကဋ္ဌစ္ဆ၊ ဒဗ္ဗိတ္ထိတိ၊ဟူ၍။ အဘိဓာနေ၊ အဘိဓာန်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)ကဋ္ဌစ္ဆ၊ ယောင်းမ။ ပုမေ၊ ပုံသိန်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဒဗ္ဗိ၊ ယောက်မ။ ဣတ္ထိ၊ ဣတ္ထိလိန်တည်း။ ပန၊အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဣမ၊ဤအရာ၌။ ယေန၊အကြင်အဆောက်အဦဝတ္ထုဖြင့်။ ဘောဇနာဒိနိ၊ ထမင်းဘောဇဉ်အစရှိသည်တို့ကို။ အန္တော၊ မိမိ၏အတွင်း၌။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူစုတ်၏။ သော၊ ထိုအဆောက်အဦဝတ္ထုသည်။ ကဋ္ဌစ္ဆ၊ မည်၏(ဝါ)ယောက်ချိုမည်၏(ဝါ) ဇွန်းမည်၏။ ပန၊ ပါး။ ယာယ၊ အကြင်အဆောက်အဦဝတ္ထုဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုစားအပ်သောထမင်းဘောဇဉ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥဒ္ဓရဏာဒိနိ၊ ထုတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ သာ၊ ထိုအဆောက်အဦဝတ္ထုသည်။ ဒဗ္ဗိ၊ မည်၏(ဝါ)ယောက်မမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပလာလာဒိသန္တာရံ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပလာလာဒိသန္တာရံ၊ ကောက်ရိုးစသောအခင်းကို (ဝါ) သစ်ရွက်သောအခင်းကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ထိုပလာလာသန္တာရံဟူသောစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနမျှသာတည်း။ ဓာရေန္တောတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စန္တော၊ ခံခြင်းသည်။ ပထဝီသန္တာရကဗလဿ၊ မြေကိုဆောင်တတ်သောရေ၏ (ဝါ) မြေကိုခံတတ်သောရေ၏။ တံသန္တာရကဝိယုနာ၊ ထိုရေကို ဆောင်တတ်သောလေဖြင့် (ဝါ) ထို

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဗ္ဗေကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၉

ရေကို ခံတတ်သောလေဖြင့်။ အဝဠာနံ ဝိယ၊ တည်ခြင်းကဲ့သို့။ ပရိဘုတ္တာ-
 ဟာရဿ၊ ပရိဘုတ်အပ်သော အာဟာရ၏ (ဝါ) စားအပ်သောအာဟာရ၏။
 ဝါယောဓာတုနာဝ၊ ဝါယောဓာတ်ဖြင့်သာလျှင်။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်
 အိမ်၌။ အဝဠာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဘေတံ၊
 ဤသို့သော အနက်သဘောကို၊ ဝါယောဓာတုဝသေနဝတိဋ္ဌတိတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။
 (အာစရိယော၊ သည်)။ ဒဿတိ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ တေနာကာရေန၊
 ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိဘုတ္တံ၊ သော။ အာဟာရံ၊ ကို။
 ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ အောက်၌လည်းကောင်း။ တိရိယဉ္စ၊
 ဖီလာ၌လည်းကောင်း။ ဃနံ၊ တစ်ခဲနက်ကို (ဝါ) ခဲသည်ကို။ ပရိဝဋ္ဋုမံ၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ ခရီးလမ်းကို။ ကတော၊ ရှိ။ ယာဝ ပက္ခာ၊ ကြေညှက်သည့်
 တိုင်အောင်။ သန္တိရုဇ္ဈနဝသေန၊ ကောင်းစွာ ချုပ်ချယ်ထားသည်၏ အဖွမ်းဖြင့်။
 အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓန် နာမ၊ ခုံလောက် မည်သည်
 ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဥက္ခလိယာဒိနိ၊ ထမင်းအိုး အစရှိသည်တို့ကို။
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ ပစန္တိ၊ ချက်ကုန်၏။ ယာ၊ အကြင်ခုံလောက်ကို။
 စုလ္လိတံပိ၊ စုလ္လိဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုခုံလောက်သည်။ ဥဒ္ဓန် နာမ၊
 မည်၏။ ရဿဒဏ္ဍော၊ ထိုသော တုတ်လှံတံသည်။ ဒဏ္ဍကော၊ မည်၏။ ပတော-
 ဒေါ၊ နွားကိုထိုးသော နှင်တံသည်။ ယဉ္စ၊ မည်၏။ ဣတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
 ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားကို။ အတိဒိဿတိ၊ ညွှန်း၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား၏သာလျှင်။ ဓာတုဝသေန၊
 ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘာဝနာ၊ ထင်စွာပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုအတိဟုတ် စသောပုဒ်တို့တွင်။ အတိဟရတိတိ၊ ကား။ ယာဝ မုခါ၊ ခံတွင်း
 တိုင်အောင်။ အဘိဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။ ဝိတိဟရဘိတိ၊ ကား။ တတော၊
 ထိုခံတွင်းသို့ ဆောင်ပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်း၌။ ဝိတံမိဿံ၊
 အလွန်ရောနှောသည်ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုလျက်။ ဟရတိ၊ ဆောင်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရော၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မပါလထေရ်သည်။ အာဟ၊
 ၏။ (ဋီကာဟောင်း၌ ငမိဿံ-ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏)။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာစရိယာ-
 နန္ဒတ္ထေရော၊ ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာထေရ်သည်။ တတော၊ ထိုခံတွင်းမှ။
 ယာဝ၊ လောက်။ ကုစ္ဆိ၊ ဝမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်။
 ဟရတိ၊ ဆောင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တဒုဘယမ္ပိ၊ တို့နှစ်ပါးစုံသော
 အယူဝါဒ သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ကေမေဝ၊ တူသည်သာ

လျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား)။ ဥဘယဇ္ဇာပိ၊ နှစ်ပါးစုံသောဝါဒ၌လည်း။ ကုစ္ဆိသမ္ပန္နမတ္တံ၊ ဝမ်းနှင့်စင်ကာမျှသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဟရဏသေဝ၊ ဆောင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလုံ့ရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ အတိဟရတိတိ၊ ကား။ မုခဒ္ဒါရံ၊ ခံတွင်းဝကို။ အတိက္ကာမေန္တော၊ လွန်စေလျက်။ ဟရတိ၊ ဆောင်၏။ ဝိတိဟရတိတိ၊ ကား။ ကုစ္ဆိဂတံ၊ ပမ်း၌ပျောက်သော အာဟာရကို။ ပဿတော၊ နှံပါးမှ။ ဟရတိ၊ ၏။ ဓာရေတိတိ၊ ကား။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ (နှာ-၁၀၄)ကရေတိ၊ ၏။ ပရိဝတ္တေတိတိ၊ ကား။ အပရာပရံ၊ အရပ်တစ်ပါးမှအရပ်တစ်ပါးသို့၊ ပရိဝတ္တနံ၊ ပြန်လှန်ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ၏။ သဉ္ဇုဏ္ဏေတိတိ၊ ကား။ မုသလေန၊ ကျည်ပွေ့ဖြင့်။ သဉ္ဇုဏ္ဏံ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ကို။ ကရေတိ ဝိယ၊ ပြုသကဲ့သို့။ သဉ္ဇုဏ္ဏနံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဝိသောသေတိတိ၊ ကား။ ဝိသောသနံ နာတိ၊ ဆုကို။ အလွန်မခြောက်သည်ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ နိဟရတိတိ၊ ကား။ ကုစ္ဆိတော၊ ၎င်းမှ။ ဗဟိ၊ အပသို့။ နိဒ္ဒါရေတိ၊ ထုတ်၏။ ပထဝီ ဓာတုကိစ္စေသုပိ၊ ပထဝီဓာတ်၏ ကိစ္စတို့၌လည်း။ ယထာ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အာဟာရဿ၊ ၏။ တာနိ ဓာရဏံ၊ ပရိဝတ္တန သဉ္ဇုဏ္ဏန ဝိသောသနာနိ၊ ထိုဆောင်ခြင်း၊ ပြန်လှန်ခြင်း၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ပြုခြင်း၊ အလွန်မခြောက်စေခြင်း ကိစ္စတို့ကို။ ပထဝီသဟိတာ ဝေ၊ ပထဝီနှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတုသည်။ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ကေဝလာ၊ ဝါယောဓာတ်ချည်းသက်သက်။ ကာတု၊ ငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။ တာနိ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပထဝီဓာတုယာပိ၊ ၏လည်း။ ကိစ္စဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ သိနေဟေတိတိ၊ ကား။ ဟေမေတိ၊ စုတ်စေ၏။ အလ္လတ္တဉ္စ အနုပါလေတိတိ၊ ကား။ ယသ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါယောဓာတုအာဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အတိဇယ၊ အလွန်လျှင်။ သောသနံ၊ ခြောက်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အလ္လဘာပဉ္စ၊ စုတ်စိုသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ နာဟိအလ္လတာကရဏဝသေန၊ အလွန်မစိုသည်၏အဖြစ်ကို ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနုပါလေတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။

အဉ္ဇသောတိ၊ ကား။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ပဝိသနပရိဝတ္တနနိက္ခမနာဒိနံ၊ ဝင်ခြင်း၊ ပြန်လှန်ခြင်း၊ ထွက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ မဂ္ဂေါ၊ ခန်းလမ်းသည်။ ဝိညာဏဓာတုတိ၊ ကား။ မရောင်ညာဏဓာတုသည်။ (ကသ္မာ၊ ကား)။ ပရိယေသန-

ဇ္ဈောဟရဏာဒိဝိဇာနနဿ၊ ရှာမိုးခြင်း၊ မျိုခြင်း အစရှိသည်ကို သိခြင်း၏။ (ဝါ) ကို။ အဓိပ္ပေတက္ကာ၊ ကြောင့်တည်း။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပရိယေသနဇ္ဈောဟရဏာဒိက္ခေ၊ ထိုထိုရှာမိုးခြင်း၊ စားမျိုခြင်း အစရှိသောကိစ္စ၌။ တံတံ ကိစ္စဝိဇာနနဿ၊ ထိုသို့ ရှာမိုးခြင်း၊ စားမျိုခြင်းကိစ္စ အစရှိသည်ကို သိခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ နိပ္ပါဒကောပေ၊ ဝ၊ ထိုရှာမိုးခြင်း စသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းလုံ့လသည်။ သမ္မာပယောဂေါ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ ဇီ။ ယေန ပယောဂေန၊ အကြင်လုံ့လပယောဂဖြင့်။ ပရိယေသနာဒိ၊ ရှာမိုးခြင်း အစရှိသည်သည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သော ပယောဂေါ၊ သည်။ တဗ္ဗိသယဝိဇာနနဗ္ဗိ၊ ထိုရှာမိုးခြင်း စသောအရာကို သိခြင်းကိုလည်း။ နိပ္ပါဒေတိ နာမ၊ ပြီးစေသည်မည်၏။ (ကဿ၊ မူကား။) တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုလုံ့လ ပယောဂနှင့်ကင်း၍ သိခြင်း၏မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တံ၊ ထိုလုံ့လ ပယောဂကို။ အန္ဓာယ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာဘုဇတိတိ၊ ကား။ ပရိယေသနဝသေန စ၊ ရှာမိုးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အဇ္ဈောဟရဏဇိဏ္ဏာဇိဏ္ဏတာဒိပဋိသံဝေဒနဝသေန စ၊ စားမျိုခြင်း အစာကြေသည်၏အဖြစ်၊ မကြေသည်၏အဖြစ်၊ အစရှိသည်ကို ခံစားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ တာနိ ပရိယေသနဇ္ဈောဟရဏဇိဏ္ဏာဇိဏ္ဏတာဒိနိ၊ ထိုရှာမိုးခြင်း၊ စားမျိုခြင်း၊ အစာကြေညက်သည်၏အဖြစ်၊ မကြေညက်သည်၏အဖြစ်၊ အစရှိသည်တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဝိဇာနနဿ၊ သိခြင်း၏။ အာဝဇ္ဇနပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းလျှင် ရှေ့ဘူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိဇာနနဗ္ဗိ၊ သိခြင်းကို လည်း။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ သ္မိံ၊ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ပုဗ္ဗော နယော၊ ရှေ့နည်းသည်။ ယုတ္တော ဝါ၊ သင့်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အယုတ္တော ဝါ၊ မသင့်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဝါ အပရော နယော၊ နည်းတစ်ပါးကို။ မဟာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ (အထဝါ တွေ့လျှင် ဤနည်းချည်းယောဇနာ)။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည်။ သမ္မာပယောဂေါ နာမ၊ မည်၏။ တံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ ထိုကောင်းသောအကျင့်ကို။ အန္ဓာယ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ အတ္တာနာမ၊ ကိုယ်မည်သော။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဘုရားကော၊ စားတတ်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဘုဇတိ သမန္နာဟရတိ၊ နှလုံးသွင်း၏(ဝါ)ကောင်းစွာ စိတ်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံသို့ ရွှေ့ရွှေ့ဆောင်၏။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိတဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ သမ္ဗော၊ သော။ ဝိညာဏဗျာပါရော၊

ဝိညာဏ်၏ဗျာပါရသည်။ အာဘောဂပုဗ္ဗကော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် ရွှေသွား ရှိသည်။ ဗဟာတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဘုဉ္ဇတိဇ္ဇေဝ၊ အာဘုဉ္ဇတိဟူ၍သာလျှင် (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဂမနတောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာစာရဝသေန၊ ဆွမ်းခံသွားသည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)ဆွမ်းအကျိုးငှာသွားသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (သဒ္ဒတ္တ)။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံ ရွာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဂမနတော၊ သွားခြင်းအားဖြင့်။ ပစ္စာဂမနမ္ပိ၊ တစ်ဖန်ပြန်လာခြင်းကိုလည်း။ ဂမနသဘာဝတ္တာ၊ သွားခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမိနာဝ၊ ဤဂမနတော ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ပရိယေသနတောတိ၊ ကား။ ဂေါစရဂါမေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဘိက္ခာယ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှာ။ အာဟိဇ္ဇနတော၊ လှည့်လည်သောအားဖြင့်။ ပရိယေသနသဘာဝတ္တာ၊ ရှာမှီးခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမိနာဝ၊ ဤပရိယေသနကော ဟူသောပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိက္ခမနသာလာဒိဥပသင်္ဂဟ- နမ္ပိ၊ ဆွမ်းခံရွာမှဖဲခြင်း ဆွမ်းစားဇရပ် စသည်တို့သို့ ကပ်ခြင်းကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ ပရိဘောဂတောတိ၊ ကား။ ဒန္တမုသလေဟိ၊ သွားတည်း ဟူသော ကျည်ပွေ့၍ဖြင့်။ သဗ္ဗဇ္ဈေတော၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ပြု၍။ ဇိဝှိယ၊ ချွာဖြင့်။ သမ္ပရိပတ္တက္ခဏယေဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြန်လှန်သော ခဏ၌သာ လျှင်။ အန္တရဟိတဝဏ္ဏဂန္ဓာ ခါရဝံသေသံ၊ ကွယ်ပျောက်သော အဆင်းအနံ့ ရှိသော သင်္ခါရအထူးရှိသော(ဝါ)အဆင် အနံ့ကို ပြုပြင်ခြင်းမှ ကင်းသော အထူးရှိသော။ သုဝါနခေါဏိယံ၊ ခွေးစားကျင်း၌။ သုဝါနဝမထုဝိယ၊ ခွေး အန်ဖတ်ကဲ့သို့သော။ ပရမဇေဂုဏံ၊ အလွန်စင်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇနတော၊ သုံးဆောင်သောအားဖြင့်။ အာသယးတာတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပရိဘုတ္တဿ၊ သော။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ပိတ္တသေမှ ဗုဗ္ဗလောဟိတာသယဘာဝူပဂမနေန၊ သည်းခြေသလိပ်၊ ပြည်သွေးတို့ ၏ ကည်ရာ၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သဖြင့်။ ပရမဇိဂုဏံ ဟေတုဘူတတော။ အလွန် စင်ဆုပ်ဖွယ်၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ အာမာသယဿ၊ အစာ သစ်အိမ်၏။ ဥပရိ၊ အသက်၌။ ပတိဋ္ဌာနကပိတ္တာဒိစတုဗ္ဗိဓာသယတော၊ တည်သော သည်းခြေအစရှိကုန်သော လေးပါးတို့၏ တည်ရာအားဖြင့်(ဝါ) တည်ကုန်သော လေးပါးအပြားရှိကုန်သောသည်းခြေအစရှိသည်တို့၏ တည်ရာ အားဖြင့်။ (နာ-၁၀၅) ဟိဇ္ဇဒေဝ နန္တံ၊ ၏။ ကေဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ပဝတ္တမာနေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ကမ္မဗလဝဝတ္ထိတော၊ ကံ၏အားအစွမ်းသည် ပိုင်းခြားအပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ မရိယာဒဝသေန၊ အမှိုင်းအခြား၏အစွမ်း အားဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသင်္ကရတော၊ မရောယှက်သော အားဖြင့်။ ဇ္ဈေ၊ ဤသည်းခြေစသည်၌။ အာသယတိ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဇာနကာဝဏ္ဏနာ

၃၀၃

၏။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ဤသို့သောဝစနတ္ထ
ကြောင့်။ အာသယော၊ မည်၏။ အာမာသယဿ၊ အစာသစ်အိမ်၏။ ဥပရိ၊
အထက်၌။ ပတိဋ္ဌာနတော၊ တည်တတ်သော။ ပိတ္တာဒိ၊ သည်းခြေအစရှိသော။
စတုဗ္ဗိဓာသယော၊ လေးပါးအပြားရှိသော အာသယကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။)
ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အယံ အာကာရော၊ ဤအာအက္ခရာသည်။ မရိယာဒတ္ထော၊
မရိယာဒအနက်ရှိ၏(ဝါ)ပိုင်းခြားခြင်းအနက်ရှိ၏။

နိဓာနတောတိ၊ ကား။ အာမာသယတော၊ အစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။
ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤအစာသစ်အိမ်၌။ ယထာဘုတ္တော၊ အကြင်အကြင်
စားအပ်ပြီးသော။ အာဟာရော၊ သည်။ နိစိတော၊ စုဝေးသည်။ ဟုတူ၊ ။
နိဓေတိ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။
အာမာသယော၊ အစာသစ်အိမ်ကို။ နိဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အပရိပက္က-
တောတိ၊ ကား။ ဘုတ္တာဟာရပရိပါစနေန၊ စားအပ်သော အာဟာရကို
ကျက်စေတတ်သော။ ဂဟဏီသင်္ခါတေန၊ ဂဟဏီဟုဆိုအပ်သော(ဝါ)ဝမ်းမီးဟု
ဆိုအပ်သော။ ကမ္မဇတေဇာဓာတ်ဖြင့်(ဝါ)ကံကြောင့်ဖြစ်
သော တေဇာဓာတ်ဖြင့်။ အပရိပါကတော၊ မကြေညက်သောအားဖြင့်။
ပရိပက္ကတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တကမ္မဇတေဇာဓာတ်၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်
ပြီးသော ကမ္မဇတေဇာဓာတ်ဖြင့်သလျှင်။ ပရိပါကတော၊ ကြေညက်
သောအားဖြင့်။ ဖလတောတိ၊ ကား။ နိပ္ပတ္တိတော၊ ပြီးစေသောအားဖြင့်။
ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ သမ္မာပရိပစ္စမာနဿ စ၊ ကောင်းစွာ ကြေညက်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ အသမ္မာပရိပစ္စမာနဿ စ၊ ကောင်းစွာ မကြေညက်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ ဘုတ္တာဟာရဿ၊ စားအပ်သောအာဟာရ၏။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်
အတိုင်း။ ကေသဒိကုဏပဒဒ္ဓါအာဒိရောဂါဒိနိပ္ပတ္တိသင်္ခါတပယောဇနတော၊
ဆံစသည်တို့၏ပုပ်ခြင်း ပွေးနာ အစရှိသော ရောဂါကိုပြီးစေခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော အကျိုးအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆံစသည်ပုပ်ခြင်း ပွေးနာစသော ရောဂါ၏ဖြစ်ခြင်း
သည်။ အဿ၊ ထိုစားအပ်သော အာဟာရ၏။ ဖလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿန္နနတောတိ၊ ကား။ အက္ခိကဏ္ဍာဒိသု၊ မျက်စိ နား အစရှိကုန်
သော။ အနေကဒ္ဓါရေသု၊ တစ်ပါးမကများစွာသော ဒွါရတို့၌။ ဣတော
စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ ဝိဿန္နနတော၊ ယိုစီးသောအားဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
အန္တံ ပါနံ ခါဒနီယံ။ ပ။ နဝဒ္ဓါရေဟိ သန္တတိတိ။ ဟူ၍။ အင်္ဂုတ္တရပါဠိယံ၊ ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား)။ ။ မဟာရဟံ၊ မြတ်သောသုတိအားသာ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ
ထိုက်သော။ အန္တု၊ ထမင်းသည်လည်းကောင်း။ ပါနု၊
အဖျော်သည်လည်းကောင်း။ ခါဒနီယု၊ ခဲဖွယ်သည်လည်း

ကောင်း။ ဘောဇနဉ္စ၊ ဘောဇဉ်သည်လည်းကောင်း။ ကေ-
ဒ္ဓါရေန။ တစ်ခုသော ခံတွင်းဟူသော ဒွါရဖြင့်။ [န အက္ခရာ
ကြေ သည်။ ဝုတ္တသန္နိတည်း]။ ပဝိသိတာ၊ ဝင်၍။ နဝဒ္ဓါရေဟံ၊
ကိုးပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့်။ သန္တတိ၊ ယိုစီးထွက်ကျ၏။

သမ္မက္ခနတောတိ၊ ကား။ ဟတ္ထဩဋ္ဌာဒိအင်္ဂေသု၊ လက် နှုတ်ခမ်းစသော
အင်္ဂါတို့၌။ နဝသုဒ္ဓါရေသု၊ ကိုးပါးသောဒွါရတို့၌။ ပရိဘောဂကာလေ စ၊
သုံးဆောင်ဆဲဖြစ်သော ကာလ၌လည်းကောင်း။ ပရိဘုတ္တကာလေ စ၊ စားပြီး
သောကာလ၌လည်းကောင်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊
မက္ခနတော၊ လိမ်းကျံသောအားဖြင့်။

[ယထာရဟအဓိပ္ပါယ်ကား စားဆဲဖြစ်သောကာလ၌ လက်နှုတ်ခမ်း
စသည်ကိုလိမ်းကျံသည်။ စားပြီးသောကာလ၌ ဒွါရကိုးပေါက်မှ ယိုစီး
ထွက်ကျသည်ဖြစ်၍ ဒွါရကိုးပေါက်၌ လိမ်းကျံသည်ဟူလို။]

သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဂမနတော စသောပုဒ်တို့၌။ အာဟာရေ၊ ၌။
ပဋိက္ကလံတံ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ဆင်ခြင်
အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠသေသေန၊ ပါဠကြွင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ၊
ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တံတံကိရိယာ နိပ္ပတ္တိပဋိပါဠိဝသေန၊
ထိုထိုကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော အစဉ်၏စွမ်းအားဖြင့်။ (စသဒ္ဓါဥပနျာသဇော
တက)။ ဂမနတောတိအာဒိကာ၊ ဂမနတော ဤသို့အစရှိသော။ အယံအနုပုဗ္ဗိ၊
ဤအစဉ်ကို။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ထပိတံ၊ ထားအပ်၏။
ပန၊ အထူးကိုသိဦးအံ့။ သမ္မက္ခနံ၊ အချင်းခပ်သိမ်းလိမ်းကျံခြင်းကို (ထပိတံ၌
စပ်) (ဝါ)သည်။ (ပဋိက္ကလံစပ်)။ ပရိဘောဂါဒိသု၊ သုံးဆောင်ခြင်း အစရှိ
သည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနမ္ပိ၊ ရအပ်သော်လည်း။ နိဿန္တဝသေန၊ အကျိုးဆက်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ပဋိက္ကလံ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်
ရှိ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပစ္စာ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၏နောက်၌။
ထပိတံ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဂမနတော စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ အကျဉ်းယူ၍
ဖွင့်သည်။ အကျယ်ကိုအလိုရှိမှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် သမာဓိနိဋ္ဌေသ အာဟာ
ရေ ပဋိက္ကလံသည် ဘာဝနာနိဋ္ဌေသမှာကြည့်လေ။

ပတ္တကာလေတိ၊ ကား။ ယုတ္တကာလေ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော
ကာလ၌။ ဝါ၊ ကား။ ယာဟဝုတ္တေန၊ သော။ တေဇေန၊ ကမ္မဇတေဇောဓာတ်
ဖြင့်။ ပရိပစ္စနတော၊ ကြေညက်ခြင်းကြောင့် (ဝါ)ကြေညက်သည်မှ။ (ပရိ

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဗ္ဗေညကထာဝရဏနာ

၃၀၅

နောက်၌လည်း။ ဥစ္စာရပဿာဝဘာဝံ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တ-
 ကာလေ၊ ရောက်သောကာလ၌။ ဝေဂသန္တာရဏေန၊ လျင်စွာဆောင်သဖြင့်
 (ဝါ) ကမ္မဇတေဇောဓာတ် အဟုန်ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြေညက်ခြင်းကိုဆောင်
 သဖြင့်။ ဥပ္ပန္နပရိဋ္ဌာဟတ္တာ၊ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သကလသာရီရတော၊ အလုံးစုံသောကိုယ်မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မဉ္ဇန္တိ၊
 ထွက်ကုန်၏(ဝါ) လွှတ်ကုန်၏။ တတောယေဝ၊ ထိုချွေးတို့ထွက်သောကြောင့်
 သာလျှင်။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့သည်။ ပရိဗ္ဗမန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။
 ကေဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်(ဝါ) တစ်နေ့တည်းသော အာရုံရှိသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အညေ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ သုလဘဂန္ဓရာဒယော၊
 လေတံကျင်နာ ဘဂန္တိရိနာ အစရှိကုန်သော။ ဧဝေါ၊ အနာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ သဗ္ဗတန္တိ၊ ကား။ သေဒမုစ္စနာဒိကံ၊ ချွေးထွက်ခြင်း အစရှိသည်သည်။

အဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ မနုဿ၊ မနုဿပရိဂ္ဂဟိတေ၊ လူ့နတ်၊ ဘီလူးတို့သည်
 သိမ်းဆည်းအပ်သော။ ခေတ္တဒေဝါယတနာဒိကေ၊ လယ်ယာ၊ နတ်ကွန်း အစ
 ရှိသော (ဝါ) လယ်ယာနတ်ဘီလူးတို့၏ နေရာအရပ် အစရှိသော။ အယုတ္တ-
 ဌာနေ၊ မသင့်တင့်သောအရပ်၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့ သဘောရှိ
 သောအရပ်၌။ (ဥစ္စာရပဿာဝံ၊ ကံ၊ လည်း) ကရောန္တိ၊ ပြုသောရဟန်းကို။ ကုဒ္ဓေါ၊
 အမျက်ထွက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ မနုဿာ ဝါ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ အမ-
 နုဿာဝါ၊ နတ်၊ ဘီလူးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဇီဝိတက္ခယမ္ပိ၊ အသက်၏ ကုန်
 ခြင်းသို့လည်း။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ အာပတ္တိတိ၊ ကား။
 တိက္ခုတိက္ခုနိနိ၊ ရဟန်း ယောက်ျား ရဟန်း မိန်းမတို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။
 ဒုက္ကဋ္ဌပါစိတ္တိယာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌပါစိတ်တို့သည်။

[မလျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စွန့်ခြင်းသည်
 ရဟန်း ယောက်ျားအား ဒုက္ကဋ္ဌ။ ရဟန်း မိန်းမအား ပါစိတ်မှတ်။]

ပတိရူပေ ဌာနေတိ၊ ကား။ ဝုတ္တဝီပရိတေ၊ ဆိုအပ်ပြီးမှပြန်သော။ ဌာနေ၊
 လျှောက်ပတ်သောအရပ်၌။ သဗ္ဗတန္တိ၊ ကား။ အာပတ္တိအာဒိကံ၊ အာပတ်
 အစရှိသည်သည်။

☞ (နှာ-၁၀၆) နိက္ခမာပေတေ၊ ထွက်စေတတ်သော။ အတ္တာ နာမ၊ ကိုယ်
 မည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကိုယ်၏။ ကာမတာယ၊ အလိုရှိသည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ နိက္ခမနံ၊ ထွက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗာလမညနံ၊ ပညာမဲ့သူ
 လူမိုက်တို့၏ မှတ်ထင်ခြင်းကို။ နိဝေတ္တတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှာ။ အကာမတာယာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ အနိစ္စာယ၊ အလိုမရှိဘဲ (ဝါ) အလိုမရှိ

သဖြင့်။ အပယောဂေန၊ လုံ့လ ပယောဂမှ ကင်းသဖြင့်။ ဝါယောဓာတုဝိပ္ပါ-
 ရေနော၊ ဝါယောဓာတု ပျံ့နှံ့ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သန္နိစိတာတိ၊ ကား။ သမုစ္စယေန၊
 အပေါင်းအစုအားဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဝါယုဝေဂသမုပ္ပိဋ္ဌိတာတိ၊
 ကား။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ဝါယောဓာတု၏။ ဝေဂေန၊ အဟုန်သည်။ သမန္တ-
 တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အဝပိဋ္ဌိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ (ဝါ) နှိပ်စက်
 အပ်သောကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဝါယုဝေဂသမုပ္ပိဋ္ဌိတာ ဟူသော
 သဒ္ဓါသည်။ နိက္ခမနဿ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်ထွက်ခြင်း၏။ ဟေတုဝစနံ၊
 အကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ သန္နိစိတာဥစ္စာရပဿာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊
 ၍။ သော ပနာယံ ဥစ္စာရပဿာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်း
 သည်။ သမာဟာရဒ္ဓန္ဓပိ၊ သမာဟာရဒ္ဓန္ဓလည်း။ ပုလ္လိင်္ဂပယောဂဿ၊ ပုလ္လိင်္ဂ
 ပြယုဂ်၏။ သမ္ဘဝတာ ဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးရှိ၏။

ဟိသစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္ထမေဝ၊ ဧကဝုစ်၏အဖြစ်သည်
 သာလျှင် (ဝါ) တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုသမာဟာရဒ္ဓန္ဓ
 ၏။ နိယတလက္ခဏံ၊ မြဲသောလက္ခဏာတည်း (ဝါ) မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောလက္ခ-
 ဏာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝတာဒဿနတ္ထံ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ မိမိ
 သည်။ နိရပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမှ ကင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နိဿဋ္ဌတ္တာ၊ စွန့်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှာ။ နေဝ
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ကဿစိပိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအားလည်း။ ဒီယနဝသေန၊ ပေးသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အနိဿဋ္ဌိတတ္တာ စ၊ မစွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
 ဇိဂုစ္ဆနိယတ္တာ စ၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပရဿပိ၊
 သူတစ်ပါး၏လည်း။ အတ္တာယ၊ ငှာ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္တော၊ တည်း။ သရီရနိဿန္ဓောဝေါတိ၊ ကား။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။
 ဝိဿန္တနမေဝ၊ ယိုစီးခြင်းသည်သာလျှင်။ နိက္ခမနမတ္တံ၊ မည်၏ (ဝါ) ထွက်ခြင်းမျှ
 မည်၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သော၊ ထိုကျင်ကြီး၊ ကျင်
 ငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သရီရေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ သော၊
 ထိုကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သရီရဿ၊ ၏။ အာနိသံသမတ္တံ၊ အာနိသံသယတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့
 လည်း။ (အာသရိယာ၊ ထိုသည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အယုတ္တ-
 ဝေဝ၊ ပသင့်သည့်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) နိဒဿနေန၊ အဋ္ဌ-
 ကမာသဒေ ညန့်ပြုသောကောင်းနှင့်။ င်သမာဘဝတော၊ မညီညွတ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကယာဉ်။ ပဋိဇ္ဇေနမတ္တမေဝေါတိ၊

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပညေကသာဝဏ္ဏနာ

၃၀၇

ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ပဋိသေသနမတ္တံဝေ၊ သုတ်သင်ခြင်းမျှသာလျှင်တည်း။
ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ အဿ၊ ထိုပဋိသေသနမတ္တမေဝ-ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊
ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နိ။ ဝေဠုနာဋိအာဒိ၊ ဝါးကျည်တောက် အစရှိသော။ ဥဒ-
ကသာဇနံ၊ ရေထည့်ရန်ခွက်သည်။ ဥဒကတုဗ္ဗော၊ မည်၏။ တန္တိ၊ ကား။
ဆဋ္ဌိတဥဒကံ၊ စန့်အပ်သောရေသည်။

ဂတေတိ ဂမနေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဘိက္ကမပဋိက္ကမဂဟဏေန၊
အဘိက္ကမပဋိက္ကမသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂမနေပိ၊ သွားခြင်း၌လည်း။ ပုရတော စ၊ ရှေ့မှ
လည်းကောင်း။ ပစ္စတော စ၊ နောက်မှလည်းကောင်း။ ကာယဿ၊ နိ။ အဘိ-
ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
ဂမနမေဝ၊ သွားခြင်းကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစ-
ရိယာနန္တတ္ထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ ဈာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏ-
နာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ တံ ဝစနံ၊ ထိုမူလဋီကာ အာနန္ဒာဆရာ၏ စကားကို။
ကေစိဝါဒေါ နာမ၊ ကေစိဝါဒ မည်၏ဟူ၍။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊
သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ကေစိဝါဒေါနာမ၊ ဟူ၍။
ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဂမနေ၊ သွားခြင်း၌။
ပဝတ္တဿ၊ ဖြစ်သော။ ပုရတော စ၊ ရှေ့မှလည်းကောင်း။ ပစ္စတော စ၊
နောက်မှလည်းကောင်း။ ကာယဘိဟရဏဿ၊ ကိုယ်ကိုဆောင်ခြင်း၏။ တဒ-
ဝိနာဘာဝတောစ၊ ထိုသွားခြင်းနှင့် မကင်းမူ၍ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။
ပဒဝီတိဟာရနိယမိတာယ၊ ခြေကိုလွန်၍ ဆောင်ခြင်းဖြင့် မှတ်အပ်သော။ ဂမ-
နကြိယာယဝေ၊ သွားခြင်း ကြိယာဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ စ၊ ပေါင်း၍
ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဝိဘင်္ဂုကထာဒီဟိ၊ ဝိဘင်းအဋ္ဌ-
ကထာ အစရှိသည်တို့နှင့်။ ဝိရောဓတော စ၊ ဆန့်ကျင်သောကြောင့်လည်း
ကောင်းတည်း။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ နိ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ဂမနဿ၊
သွားခြင်း၏။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသော ရှေ့မှ သွားခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း
တို့၌။ သမဝရောတ္ထေ၊ ကောင်းစွာဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။
ဘေဒတ္ထေ၊ အပြား၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ နိ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌၊ ဧကော၊ တစ်ခုသော။
ဣရိယာပထော၊ သွားခြင်းဣရိယာပုတ်သည်။ ဒွိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေ-
သု၊ အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တအရပ်ဌာနတို့၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ သောဣရိ-
ယာပထော၊ ထိုသွားခြင်းဣရိယာပုတ်ကို။ ဟေဌာ၊ အောက်၌။ အဘိက္ကန္တ-
ပဋိက္ကန္တတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဘိက္ခာစာရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာသို့။ ဂစ္ဆတော စ၊ သွား
သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဂစ္ဆတော စ၊ ပြန်လာသောအားဖြင့် လည်း

ကောင်း။ အဒ္ဓါနဂမနဝသေန၊ အစွန့်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ကထိတော၊ ၏။ ဂဇေ၊ ဌိတေ နိသိန္ဓေတိ ဧတ္ထ၊ ဌှံ။ ဝိယာရေ၊ ဌှံ။ စုဏ္ဏိ-
ကပါဒုဒ္ဓါရဏ္ဏရိယာပထဝသေန၊ မှန်မှန်ညက်ညက် သိမ်မွေ့စွာပြုခြင်းကို ခြေကိုချီ
ခြင်း၊ ဣရိယာပုတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဂတေတိအာဒိသု၊ ဂတေဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ အဝတ္ထာဘေဒေန၊ အခိုက်
အတန် အပြားအားဖြင့်။ ကရိယာဘေဒေါယေဝ၊ ကြိယာအထူးသည်သာ
လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အတ္ထဘေဒေါ၊ အနက်
အထူးသည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌှံ။ ဂစ္ဆန္တောဝါတိ-
အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (နာ-
၁၀၇) တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အယော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂစ္ဆန္တော အစရှိ
သော ပါဌ်၌။ သုတ္တေတိ၊ ကား။ ဒိဃနိကာယေ စ၊ ဒိဃနိကာယ်၌လည်း
ကောင်း။ မဇ္ဈိနိကာယေ စ၊ မဇ္ဈိနိကာယ်၌လည်းကောင်း။ သင်္ဂီတေ၊
သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော။ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ၊ ဌှံ။ အဒ္ဓါနဣရိယာပထာတိ၊
ကား။ ဣရပဂတ္တကာ၊ ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဃကာလိကာ၊ ရှည်သော
ကာလရှိကုန်သော။ ဣရိယာပထာ၊ သွားခြင်း၊ ဣရိယာပုတ်တို့ကို။ ကထိတော၊
ဟောအပ်ကုန်၏။ (ဤသို့ အဋ္ဌကထာကြိယာနှင့်စပ်။ နောက်လည်း ဤနည်း
အတူမှတ်။) (ကသ္မာ၊ မူကား။) အဒ္ဓါနသဒ္ဓဿ၊ ၏။ စိရကလဝစနတော၊
ကြာမြင့်သောကာလကို ဟောခြင်းကြောင့်တည်း။ ကံ၊ သူဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်
တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အဒ္ဓနိယံ အသံ၊ စိရဌိတိကန္တိအာဒိသု၊ ဝိယ၊ ဤသို့
အစရှိသောပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ အဒ္ဓနိယံ၊ အရှည်ခံသည်။ စိရဌိတိကံ၊
ကြာမြင့်စွာတည်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဝါ၊ ဝစနည်း
ကား။ အဒ္ဓါနဂမနပဝတ္ထကာဒိဗမဂ္ဂိကာ၊ ရှည်သောခရီး ရှိကုန်သော (ဝါ)
ရှည်သောခရီး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဣရိယာပထာ၊ တို့ကို။ ကထိတော၊ ကုန်၏။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဒ္ဓါနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒိဃမဂ္ဂပရိယာယော၊ ဒိဃမဂ္ဂသဒ္ဓါ၏
ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကံ၊ သူ ဝိယ၊ မူကား။ အဒ္ဓါနဂမနသမ-
ယောတိအာဒိသု၊ ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ မဇ္ဈိနတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာစာရာဒိ-
ဝသေန၊ ဆွမ်းခံသွားခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။ နာတိစိရကာလိကာ၊ အလွန်မကြာမြင့်သောကာလ ရှိကုန်သော။ ဣရိ-
ယာပထာ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ နာတိဒိဃမဂ္ဂိကာ၊ အလွန်မရှည်လွန်းသော ခရီး
ရှိကုန်သော (ဝါ) အလွန်မရှည်လွန်းသော ခရီး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣရိယာ-
ပထာ၊ တို့ကို။ ကထိတော၊ ကုန်၏။

သတ္တ]

သတိသမ္ပပညာကထာသဏ္ဌနာ

၃၀၉

စုဏ္ဏိယဣရိယာပယာတိ၊ ကား။ ဝိဟာရော၊ ဌိလည်းကောင်း၊ အညတ္တစ၊
 တစ်ပါးသောအရပ်၌ လည်းကောင်း။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှတို့မှလည်း။
 ပရိဝတ္တနာဒိဝသေန၊ ပြန်လှန်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အပြန်
 အလှန် သွားခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ အပ္ပမတ္တ-
 ကာကဝေန၊ အနည်းငယ်မျှ၏ အပြစ်အားဖြင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏိယာဘူတာ၊ မုန့်မုန့်
 ညက်ညက် သိမ်မွေ့စွာ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဣရိယာပယာ၊ တို့ကို။ ကထိတာ၊
 ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အပ္ပမတ္တကမ္ပ၊ အနည်းငယ်မျှကိုလည်း။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏိ-
 ဟူ၍။ လောကေး ၌။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ခုဒ္ဒကစုဏ္ဏိကဣရိယာပယာတိပိ၊ ဟူ၍
 လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ခုဒ္ဒကော၊ ငယ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ စုဏ္ဏိကာ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက် သိမ်မွေ့ ကုန်သော (ဝါ) ငယ်
 ကုန်သော။ ဣရိယာပယာ၊ တို့ကို။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား၊
 အတ္ထော၊ တည်း။ တသ္မာဘိ၊ ကား၊ ဝေ၊ သို့။ အဝတ္တာစေဒေန၊ အခိုက်
 အတန် အထူးအားဖြင့်။ ဣရိယာပထဘေဒမတ္တဿ၊ ဣရိယာပုတ်အထူးမျှကို။
 ကထနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ တေသုပီတိ၊ ကား။ ဂတေဌိတေ၊ တိ-
 အာဒိသုပိ၊ ဂတေဌိတေ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။
 အဘိက္ကန္တေတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

အပရဘာဂေတိ၊ ကား။ ဂမနဣရိယာပထတော၊ သွားခြင်းဣရိယာ
 ပုတ်မှ။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ဌိတောတိ၊ ကား။ ဌိတဣရိယာ-
 ပကသမ္ပန္နော၊ ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံသောသို့သည်။ ဧတ္ထေ-
 ဝါတိ၊ ကား။ စက်မနေယေဝ၊ ကြံ သွားခြင်း၌သာလျှင်။ ဝေ၊ ဤအတူ၊
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဣရိယာပုတ်တို့၌။ ယယာရဟံ၊ စွာ။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။

ဂမနဌာနနိယတ္တာနိ ဝိယ၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း နေခြင်းတို့၏သို့။ နိသိဒန-
 သယနဿ၊ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်း၏။ ကမဝစနံ၊ အစဉ်ကိုဆိုခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊
 မသင့်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကမာဘာဝတော၊ အစဉ်မရှိသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဋ္ဌာယမိစ္စေ၊ ဥဋ္ဌာယဟူ၍ သာလျှင်။ (အာစရိယေန၊ သည်။)
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ ဧတ္ထ၊ ဤအိပ်ခြင်းဣရိယာပုတ်၌၊ ဇာဂရိတသဒ္ဓသန္နိဓာန-
 တော။ ဇာဂရိတသဒ္ဓါ၏အနီး၌ တည်ခြင်းကြောင့်။ ဇာဝဂေါတရဏာဝသေန၊
 ဘဝင်သို့ သက်ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဒ္ဒေါက္ကမနမေဝ၊ အိပ်ခြင်းသည်သာ
 လျှင် (ဝါ) အိပ်ခြင်းသို့ သက်ရောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ သယနံ၊ သယန

မည်၏ (ဝါ) အိပ်ခြင်းမည်၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ပိဋ္ဌိပသာရဏအတ္ထံ၊ ကျောက်ကုန်းကိုဆန့်ကာမျှသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ကိရိယာမယပဝတ္တာနန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ သေယျသိက္ခာပဒေ ဝိယ၊ အိပ်သော သိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့။ ပိဋ္ဌိပသာရဏသာပိ၊ ကျောက်ကုန်းကိုဆန့်ခြင်း၏လည်း။ သယနဣရိယာပထဘာဝေန၊ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကလက္ခဏတ္တာ၊ တူသောလက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသယနဣရိယာပုတ်၌။ အဝဇေဓနံ၊ မြစ်ရင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်း။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်း။ ကာယာဒိကိစ္စံ၊ ကာယအစရှိသည်တို့၏ ကိစ္စကို (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုကာယစသည်တို့၏ ကိစ္စကို။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ပြီးစေတော်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာမယာနိ၊ မည်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား) တဒ္ဓိတသဒ္ဓါနံ၊ တဒ္ဓိတ်သဒ္ဓါတို့၏။ အနေကဏ္ဍဝတ္တိတော၊ တစ်ပါးမက များစွာသောအနက်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အထဝါ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနဒယကိစ္စံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှစ်ခု အပေါင်း၏ ကိစ္စသည်။ ကိရိယာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုကိရိယာသည်။ ပကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ကိရိယာမယာနိ၊ ကိရိယာသည် ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကား။ တာယ၊ ထိုကိရိယာဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တနိ၊ ပြီးကုန်သည်တို့တည်း။ ကိရိယာမယာနိ၊ ကိရိယာဖြင့် ပြီးကုန်သည်။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနဝသေန၊ အာဝဇ္ဇန်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝဂုံပစ္စေဒေ၊ ဘဝင်ပြတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိထိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရာပရုပ္ပတ္တိယံ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ နာနာပွကာရေတော၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်။ ပတ္တိပရိဝတ္တန္တိ၊ လည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ပါဠိထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ပေတို့၌။ စိတ္တာနန္တိ၊ ဟူ၏။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ သောပါဠော၊ ထိုစိတ္တာနိဟူသောပါဠိသည်။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာဒီဟိ စ၊ အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ အစရှိသည်တို့နှင့်လည်းကောင်း။ တနိကာဟိ စ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ မူလဋီကာတို့နှင့်လည်းကောင်း။ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပေါဇုဏပါဠော၊ ရှေးပါဠိဟောင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကိရိယာမယာနိ ဝေ၊ အာဝဇ္ဇန်းရွေး၍ ကိဗ္ဗဟုဆိုအပ်သော ကိရိယာဖြင့် ပြီးခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဝတ္တာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက်ခြင်းတို့တည်း။ ဧကော၊ အာဝဇ္ဇာနိရွေး၍ ကိဗ္ဗဟုဆိုအပ်သော ကိရိယာဖြင့် ပြီးခြင်းတို့သည်သာလျှင် အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက်ခြင်းဝေန၊ ဝေကံ။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဆဒ္ဓါရိကဒိတိဝိတ္တံ၊ ရွှေဘက်၌ရှိသော ဝိဝိဝိတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဇညကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၁

☞ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မဋ္ဌိကာယံ၊ အဘိဓမ္မာမူလဋ္ဌိကာ၌။ (နာ-၁၁၈) ကာယာဒိကိရိယာ-
 မယတ္တာ ။ ပ။ ကိရိယာမယပဝတ္တံ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယာနန္ဒတ္ထေရော၊
 သည်။ စျာနဝိဟင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ၊ ။) အာဟ၊ ဧ။ (အနက်ကား) ကာယာဒိ-
 ကိရိယာမယတ္တာ စ၊ ကာယ၏သွားခြင်းအစရှိသော ကြိယာဖြင့်ပြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာ စ၊ အာဝဇ္ဇန်း
 ဒွေး၏ကိစ္စဟုဆိုအပ်သော ကြိယာသည် ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဆဒ္ဓါရပ္ပဝတ္တံ၊
 ခြောက်ဒွါရ၌ဖြစ်သော ဝီထိစိတ်သည်။ ကိရိယာမယပဝတ္တံ နာမ၊ မည်၏။

[အနုဋ္ဌိကာ၌ ကာယိကကိရိယာဒိနိဗ္ဗတ္တကဇဝနံ ဖလူပစာရေန-
 ကာယာဒိကိရိယာမယန္တိ ဝတ္တံ၊ ကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာတိ ပန ကာရဏူပ-
 စာရေန-ဟုဖွင့်ပြ၏။ ကတ္ထမိ ပန စိတ္တာနန္တိ ပါဠော-ဟူသောစကား၌ မှတ်
 ချက်။ ဇာဂရိတေတိ ဇာဂရဇဏ။ တတ္ထကိရိယာမယပ္ပဝတ္တဿ အပ္ပဝတ္တိယာ
 သတိ ဇာဂရိတံ နာမ န ဟောတိ။ ကိရိယာမယပ္ပဝတ္တဝဋ္ဌေပဝတ္တန္တေ
 ဇာဂရိတံ နာမ ဟောတိတိ ပရိဂ္ဂဏန္တော သိက္ခ၊ ဇာဂရိတေ သမ္ပဇာန-
 ကာရီ နာမ ဟောတိ-ဟူသော သမ္မောအဋ္ဌကထာ၌ ကိရိယာမယပ္ပ-
 ဝတ္တဿ-ဟူ၍ ပါဠိရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ မူလဋ္ဌိကာ၌
 ကာယာဒိကိရိယာမယတ္တာ ။ ပ။ ကိရိယာမယပဝတ္တံ နာမ-ဟူ၍ ဖွင့်သော
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာ၌ ကိရိယာမယပ္ပဝတ္တာနဉ္စိ အပဝတ္တံ
 သုတ္တံ နာမ-ဟူ၍ ပါဠိရှိသင့်၏။ ကိရိယာမယစိတ္တာနဉ္စိဟု ရှိသောပါဠိ
 သည် ပါဠိပျက်ပါဠိမှားဟု မှတ်အပ်၏-ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ
 ပြသည်ဟုမှတ်အပ်၏။]

အပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗေါက္ကမနကာလေ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ သက်ရောက်သော
 ကာလ၌။ အနုပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဝီထိစိတ်၏ မဖြစ်ခြင်းသည်။ သုတ္တံ နာမ၊ အိပ်သည်မည်
 ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ဟိ တဒေဝ-
 သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအပ္ပဝတ္တံဟူသောစကားသည်။ နေယျတ္ထဝစနံ၊ ဆောင်
 ရှိသိအပ်သော အနက်ရှိသောစကားတည်း။ ဣတရထာ၊ ဤနေယျတ္ထမှတစ်ပါး
 သော နိတတ္တဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယမာနေ၊
 ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဆဒ္ဓါရိကစိတ္တာနံ၊ ခြောက်ဒွါရ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့၏။
 ပုရေစရာနုစရဝသေန၊ ရှေး၌ဖြစ်ခြင်း နောက်၌ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာနံ၊
 ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒွါရဝိမုတ္တစိတ္တာနံ၊
 ဒွါရမှလွတ်သော စိတ်တို့၏။ ဗဝတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သုတ္တံ နာမ၊ အိပ်ခြင်း
 မည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝေဉ္စ ကတ္တာ ဣဒိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။

နိဒ္ဒေါက္ကမနကာလတော၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ သက်ရောက်သော ကာလမှ။
 အညသ္မိကာလေ၊ စစ်ပါးသောကာလ၌။ ဥပုဇ္ဈန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွါရဝိမုတ္တ-
 စိတ္တာနုမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာဂရိတေ၊ နိုးကြားခြင်း၌။
 သင်္ဂယုတိ၊ ရေအောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စိတ္တဿ၊ ၏။ ပယောဂကာရဏဘူတေ၊ လုံ့လပယောဂ၏ အကြောင်း
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သြဋ္ဌာဒိကေ၊ နှုတ်ခမ်းအစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
 ယထာသကံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာအားလျော်စွာ။ ဌာနေ၊ ဌာန၌။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။
 ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြဋ္ဌေ စ ပဋိစ္စာတိအာဒိ၊
 ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ယထာဌာနံ၊
 ဌာနအားလျော်စွာ (ဝါ) ဌာနအားလျော်စွာ (ဝါ) ဖြစ်ရာဌာနအားလျော်စွာ။
 ကိဉ္စာပိ ဇာယတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပန ဇထာပိ၊ သော်လည်း။
 သြဋ္ဌစလနာဒိနာ၊ နှုတ်ခမ်းလှုပ်ခြင်းအစရှိသော။ ပယောဂေနေဝ၊ အားထုတ်
 ခြင်းပယောဂဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ကြောင့်သာလျှင်။ ဇာယတိ၊ ၏။ တေန
 ပယောဂေန၊ ထိုနှုတ်ခမ်းလှုပ်ခြင်းစသော ပယောဂနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 န ဇာယတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ ငါဒ
 ထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သြဋ္ဌေ စာတိအာဒိ၊ သြဋ္ဌေ စ ဤသို့
 အစရှိသောစကားသည်။ သဒ္ဓုပုတ္တိဌာနနိဒဿနံ၊ အသံဖြစ်ရာဌာနကိုညွှန်ပြ
 ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံဝစနံ၊ ထိုကေစိ
 တို့ဆိုသော စကားသည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊
 ကား။) ဇထာ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ဆိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝစနတော၊
 အဋ္ဌကထာ၌ မဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သြဋ္ဌေ စ ပဋိစ္စာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သသမုစ္စယေန၊ သမုစ္စည်းနှင့်
 တကွဖြစ်သော။ ကမ္မဝစနေန၊ ကံကိုဟောသော သြဋ္ဌသဒ္ဓါဖြင့်။ ဌာနဝစနံ၊
 ဌာနသဒ္ဓါကိုဆိုခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ တဒနုရူပန္တိ၊ ကား။ ဝဿ သဒ္ဓဿ၊
 ထိုအသံအား။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။ ဘာသနဿ၊ စကားဆိုခြင်း၏။
 ပဋိသဉ္ဇိက္ခနဝိရောဓတော၊ ဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ တုဏှိဘာဝ-
 ပက္ခေ၊ တုဏှိဘာဝအဖို့၌။ အပချဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ဘာသိတော၊
 စကားဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တုဏှိဘူတော၊
 ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဣတိအတ္ထော၊
 ဤအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိပရိသမာပနံ၊ ဤသည်လျှင် စကား
 တစ်ရပ်အပြီးသတ်တည်း။

သုတ္တံ]

သတိသမ္ပဗ္ဗညကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၃

မှတ်ချက်။ ။အပရဘာဂေ ဣတိ သဗ္ဗိက္ခဘိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာဝါကျ၌ စကားဆိုခြင်း၏ ဆင်ခြင်ခြင်းနှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့်။ ဘာသိတော-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်တည်း၍ ယောဇနာခြင်းကိုမဆိုအပ်။ တုဏှိတုတောဝ-ဟူ၍ ကြိယဝိသေသနထည့်၍ ယောဇနာခြင်းကို ပြုအပ်၏ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်ဟုမှတ်။

ဘာသနတုဏှိဘာဝါနံ၊ စကားဆိုခြင်း ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းတို့၏။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ အထူးအပြားသည်။ သတိ၊ သော်။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ဤသို့ဝေဖန်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘာသနတုဏှိဘာဝါနံ၊ တို့၏။ သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ဘေဒေ၊ သည် (လိုက်)။ အသတိ၊ မရှိသည် ရှိသော် အယံ ဝိဘာဂေါ၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ အနုယောဂေန၊ ဤသို့ မေးစိစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဥပါဒါရူပပဝတ္တိယဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါဒါရူပဿ၊ ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သော။ သဒ္ဓါယတနဿ၊ သဒ္ဓါယတန၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တထာ၊ ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါယတန၏ဖြစ်ခြင်း။ သဒ္ဓါယတနဿ၊ ၏။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘာသနံ၊ ဘာသနမည်၏ (ဝါ) စကားဆိုသည်မည်၏။ အပဝတ္တနံ၊ သဒ္ဓါယတန၏မဖြစ်ခြင်းသည်။ တုဏှိ၊ တုဏှိ မည်၏ (ဝါ) ဆိတ်ဆိတ်နေသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ငါး။ မဟာသိဝတ္ထေရာဝါဒေ၊ မဟာသိဝမထေရ်၏ အယူဝါဒ၌။ အနန္တရေ၊ အခြားမရှိသော။ အနန္တရေ၊ သော။ ဣရိယာပထေ၊ ဣရိယာ ပုထ်၌။ ပဝတ္တရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်နာမ်တချို့တို့၏။ တတ္ထတတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဣရိယာပုတ်၌သာလျှင်။ နိရောဓဿနဝသေန၊ ချုပ်ခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပဘေနကရိတာ၊ ထင်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကို ပြသည်၏အဖြစ်ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝါဒံ၊ ထိုမဟာသိဝမထေရ်၏အယူဝါဒကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ၊ ။ အာဂတအသမ္မောဟသမ္ပဗ္ဗညဝိပဿနာဝါရဝသေန၊ လာသောအသမ္မောဟ သမ္ပဗ္ဗညဝိပဿနာဝါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စတုဗ္ဗိသေမ္ပဗ္ဗညဝိဘာဂဝသေန၊ လေးပါးအပြားရှိသော သမ္ပဗ္ဗညကိုဝေဖန် သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ န ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မသိအင်။ အတော တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌သာလျှင်။ တံ၊ ထို အသမ္မောဟသမ္ပဗ္ဗည ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤသာမညဖလသုတ်၌။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အသိမရှိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တယံဒန္တိ

အာဒိကံ၊ အာဟာရံ၊ ယဿ ဝစနဿ၊ အကြင်စကားအား။ အသမ္မောဟသင်္ခါတံ၊ အသမ္မောဟဟုဆိုအပ်သော။ ဓုရံ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအမှူးသည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အသမ္မောဟဓုရံ၊ မည်၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအသမ္မောဟဓုရံ ဟူသော စကားသည်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တယေဝါဋ္ဌိသာလျှင်။ တဿ ဝစနဿ၊ ထိုအသမ္မောဟဓုရံ ဟူသောစကား၏။ အဓိပ္ပေတဘာဝဿ၊ လိုအပ်သည်၏အဖြစ်၏။ ဟေတုဂမ္ဘံ၊ ဟိတ်အတွင်းဝင်သော စကားတည်း။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသာမညဖလသုတ်၌။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ သမ္ပဇညံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ယာဝဒေဝ၊ အကြင်မျှလောက်လျှင်။ (နှာ-၁၀၉) (ဝါ) ယာဝဒေဝ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဣမိဿ၊ ဒေသနာယ၊ ဤဒေသနာတော်၏။ သာမညဖလဝိသေသဒဿနပဓာနတ္တာ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးထူးကိုပြခြင်းလျှင် ပြခန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလေးပါးအပြားရှိသော သမ္ပဇညံကို။ ဣမ၊ ဤသာမညဖလသုတ်၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဣမသ္မိံ ပနာတိအာဒိကံ၊ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တိ၊ ၏။

ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ အဘိက္ကန္တာဒိသု၊ ရွှေသို့တက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သတိသမ္ပဇညေန သမန္တာဂတောတိ၊ သမန္တာဂတောဟူသော၊ တေဿ ဥဒ္ဓေသဿ၊ ထိုဥဒ္ဓေသ၏။ အယံနိဇ္ဈေသေ၊ ဤနိဇ္ဈေသသည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဇညဝသေနေဝ၊ သမ္ပဇည၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိစောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇနကာရီစာတိအာဒိကံ၊ အာဟာရံ၊ သတိသမ္ပယုတ္တဿေဝ၊ သတိနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သမ္ပဇနဿ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့်သိခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထဿ၊ ၏ (ဝါ) ကို။ ဝိဒိတဗ္ဗတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သတိသမ္ပယုတ္တဿေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဇညဿ၊ ၏။ ကိစ္စတော၊ သိခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ပဓာနတာ၊ ပြခန်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟိတာ ယထာ၊ ယူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ သတိယာပိ၊ သတိ၏လည်း။ ကိစ္စတော၊ အောက်မေ့ခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတံပဒံ၊ ထိုသတိသမ္ပယုတ္တဿေဝ ဟူသောပုဒ်သည်။ သတိယာ၊ ၏။ သမ္ပဇညေန၊ နှင့်။ သဟဘာဝမတ္ထဒဿနံ၊ တကွဖြစ်ကာမျှကိုပြကြောင်းဖြစ်

သုတ္တံ

သတိသမ္ပဇညကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၅

သော ပုဒ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။ သတိရဟိတာ၊ သတိမှကင်းသော။ ဉာဏပွဝတ္တိ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။

စ စောဒေမိ၊ အံ။ သမ္ပဇညဝသေနေဝ၊ သမ္ပဇည၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အယံ ဝိတ္တာရော၊ ဤဝိတ္တာရသည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတိသမ္ပယုတ္တဿ၊ သတိနှင့်ယှဉ်သော။ သမ္ပဇညဿ၊ ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်။ ဣတိစောဒနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သတိသမ္ပဇညေနသမန္နာဂတောတိ ဧတဿဟိပဒဿ၊ အယံ ဝိတ္တာရောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သောဓေတိ၊ ။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝိတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကေတော၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ၊ အကျဉ်းပြအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ။ (ဝါ) ကို။ ဝိတ္တာရတ္တာ၊ ချဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓေသေ ဝိယ၊ ဥဒ္ဓေသဉ်ကဲ့သို့။ နိဒ္ဓေသေပိ၊ ဉ်လည်း။ တဒဘယံ၊ ထိုသတိသမ္ပဇည နှစ်ပါးစုံကို။ သမဓုရဘာဝေနေဝ၊ တူသောပြဇာန်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဟိသစ္စံ၊ ။ ဣမိနာပိ၊ ဤသတိသမ္ပဇညေနသမန္နာဂတော ဟူသောဝါကျဖြင့်လည်း။ သတိယာ၊ ။ သမ္ပဇညေန၊ နှင့်။ သမဓုရတံယေဝ၊ တူမျှသောပြဇာန်းခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ကသ္မာ၊ မှကား။ ဧကေတော၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ၊ အကျဉ်းပြအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ။ (ဝါ)ကို။ ဝိတ္တာရဘာဝဒဿနေန၊ ချဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ တဒတ္တဿ၊ ထိုသတိသမ္ပဇည၏ ဟူမျှသော ပြဇာန်းခြင်းရှိသော အနက်၏။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဝိဘင်္ဂနယေနပိ၊ အဘိဓမ္မာ ဝိဘင်း ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့် လည်း။ တဒတ္တံ၊ ထိုသတိသမ္ပဇညပုဒ်၏အနက်ကို (ဝါ) ထိုသတိသမ္ပဇည၏ ဟူမျှသော ပြဇာန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကို။ သမတ္ထေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဝိဘင်္ဂပုကရဏေပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အ စရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ဣမိနာပိ၊ ဤဝိဘင်း ပါဠိတော်နည်းဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဘင်း ပါဠိတော်၌။ သမ္ပဇညဿ ဝိယ၊ သမ္ပဇညကဲ့သို့။ သတိယာပိ၊ ။ လည်း။ ပဓာနတံ- ယေဝ၊ ပြဇာန်းသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်္ဂပုကရ- ဏေသောပါဌ၌။ ဧတာနိ ပဒါနီတိ၊ ကား။ အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိတိ အာဒိနိ၊ ဟောတိ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဥဒ္ဓေသပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနေဝါဟိ၊ ကား။ သတိယာ၊ ။ သမ္ပဇညေန၊ နှင့်။

သမ္ပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု၊ အလုံးစုံသော အရာဋ္ဌာနဘို့၍။ ဝိသုံ၊ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး၊ ဝိတတ္တာနိယေဝ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန် သည်သာလျှင်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ စ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အဘိဓမ္မိကာ စ၊ အဘိဓမ္မာကို ဆောင်ကုန် သော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဧဝံ၊ ဣမိနာ ဝုစ္စမာန- နယေန၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကော၊ တစ်ပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ အညံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တစ်ပါးသော အာရုံကို။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသည်ဖြစ်၍။ အညံ၊ ကို။ ဝိတက္ကေန္တော၊ ကြံသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ခံ။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အဝိသဇ္ဇိတော၊ မစွန့်မူ၍သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တိဋ္ဌန္တော၊ ရပ်သည်ရှိသော် ။ပ။ နိသိဒ္ဓန္တော၊ ထိုင်သည်ရှိသော် ။ပ။ သယန္တော၊ အိပ်သည်ရှိသော်။ အညံ၊ ကို။ စိန္တေန္တော၊ ၏။ အညံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တစ်ပါးသော အာရုံကို။ ဝိတက္ကေန္တော၊ ၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အဝိသဇ္ဇိတော၊ ၍သာလျှင်။ သယတိ၊ ၏။ တေကေန၊ ဤမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဂေါစရသမ္ပဗညံ၊ ဂေါစရသမ္ပဗညသည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ မနသိကတော၊ ၍။ စက်မနေန၊ စကြံသွားခြင်း၌။ ဒိပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ စက်မံ၊ စကြံသို့။ ဩတရိတော၊ သက်၍။ စက်မနကောဋိယံ၊ စကြံစွန်း၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်း၏။ ပါစိနစက်မနကောဋိယံ၊ အရှေ့စကြံစွန်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (နာ-၁၁၀) ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရူ၊ နာမ်တရားဘို့သည်။ ပစ္စိမစက်မနကောဋိယံ၊ အနောက် စကြံ စွန်းသို့။ အပ္ပတော၊ မရောက်မူ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအရှေ့စကြံစွန်း၌သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ပစ္စိမစက်မနကောဋိယံ၊ အနောက်စကြံစွန်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ (ရူပါရူပဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။) ပါစိနစက်မနကောဋိယံ၊ အရှေ့ စကြံစွန်းသို့။ အပ္ပတော၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအနောက်စကြံစွန်း၌သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်၏။ စက်မနဝေဒဇ္ဈေ၊ စကြံ၏အလယ်၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ (ရူပါရူပ-ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) ဥဘောကောဋိယော၊ နှစ်ပါးကုန်သော အရှေ့စကြံစွန်း အနောက်စကြံစွန်းတို့သို့။ အပ္ပတော၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤစကြံ၏ အလယ်၌သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ စက်မနေ၊ ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဌာနံ၊ ရပ်ခြင်းသို့။ အပ္ပတော၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤစကြံ၌သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ဌာနေ၊ ရပ်ခြင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ (ရူပါရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။) နိသဇ္ဇနံ၊ ထိုင်ခြင်းသို့။ အပ္ပတော၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤရပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။

နိဿယဇာယ၊ ထိုင်ခြင်း၌။ ပဝတ္ထာ၊ ကုန်သော။ (ပူပါပူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။) သယနံ၊ အိပ်ခြင်းသို့ (ဝါ) အိပ်ရာသို့။ အပ္ပတု၊ ရှိ။ ဧဝ္ဗေဝ၊ ဤထိုင်ခြင်း၌ သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိဂ္ဂဟန္တော၊ သိမ်းဆည်းသော ရဟန်းသည်။ ပရိဂ္ဂဟန္တော ယေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသိမ်းဆည်းလျက်သာလျှင်။ ဘဝဂံ၊ ဘဝင်သို့။ ဩတာရေတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဥဠာဟန္တော၊ အိပ်ရာမှထသော ရဟန်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ယူ၍သာလျှင်။ ဥဠာဟတိ၊ တ၏။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဂတာဒိသု၊ သွားခြင်းစသည်တို့၌။ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့် သံခြင်းကိုပြုလေ့ရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ချက်ဦးအံ။ ဧဝံ၊ သို့။ သုတ္တေ၊ အိပ်ခြင်း၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အဝိသုတံ၊ မထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိသုတံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။ တသ္မာ၊ ပြော၍။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယာဝ၊ အကြွေ ရွေ့လောက်။ (ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟတံ၊ ဌာ။ နှစ်ပုဒ်ထည့်) သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တာဝ၊ ထိုရွေ့လောက်။ စကမိတွာ၊ စကြိုသွားပြီး၍။ ဌတွာ၊ ရပ်ပြီး ၍။ နိသိဒိတွာ၊ ထိုင်ပြီး၍။ သယမာနော၊ အိပ်သည်ရှိသော။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အစေတနော၊ စိတ်မရှိ။ မဉ္ဇော၊ ညောင် စောင်းသည်။ အစေတနော၊ စိတ်မရှိ။ ကာယော၊ သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ မဉ္ဇော၊ ၌။ သယိတော၊ အိပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ မဉ္ဇော၊ သည်။ မယိ၊ ငါ၌။ ကာယော၊ သည်။ သယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ အစေတနော၊ စိတ်မရှိသော။ ကာယော၊ သည်။ အစေတနော၊ သော။ မဉ္ဇော၊ ၌။ သယိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဟန္တော၊ သိမ်းဆည်းသော ရဟန်းသည်။ ပရိဂ္ဂဟန္တောယေဝ၊ ဆင်ခြင် သိမ်းဆည်းသည် ဖြစ်၍သာလျှင်(ဝါ) ဆင်ခြင် သိမ်းဆည်းစဉ်သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘဝဂံ၊ သို့။ ဩတာရေတိ၊ သက်ရောက်၏။ ပဗုဇ္ဈန္တော၊ အိပ်ရာမှ နိုးသော ရဟန်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ယူ၍သာလျှင်။ ပဗုဇ္ဈတိ၊ နိုး၏။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုတ္တေ၊ အိပ်ခြင်း၌။ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကာယာဒိကိရိယာနိပ္ပတ္တနေန၊ ကာယစသည်တို့၏သွားခြင်းစသောကြိယာကို ပြီးစေသဖြင့်။ တမ္မယတ္တာ စ၊ ထိုကာယစသောကြိယာကို ပြီးစေခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာ စ၊ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခြင်း ကြိယာ သည်ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဝါ၊ ဇောသည်လည်း ကောင်း။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဆဒ္ဓါရပ္ပဝတ္ထံ ဝါ၊ ခြောက်ဒွါရ၌ဖြစ် သောဝိသိစိတ်သည်လည်းကောင်း။ ကိရိယာမယပဝတ္တိနာမ၊ မည်၏(ဝါ) ကာယ

စသည်တို့၏သွားခြင်းစသောကြံယာကို ပြီးစေတတ်သော ဇောအာဝဇ္ဇန်း၏ဖြစ်ခြင်းကြံယာသည်ဖြစ်စေအပ်သောဝိထိစိတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဇောဝိထိစိတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သေင်္ခာ၊ ဇာဂရိတံ နာမ၊ နိုးကြားသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဟန္တော၊ သိမ်းဆည်းသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဇာဂရိတေ၊ နိုးကြားခြင်း၌။ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ရတ္တိန္ဒြိယညဉ့်နေ့ကို။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်ပါးသောအစုတို့ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပဉ္စကောဋ္ဌာသေ၊ ငါးခုသောအစု၌။ ဇဂ္ဂန္တောပိ၊ သုတ်သင်သောရဟန်းသည်လည်း။ ဇာဂရိတေ၊ ၌။ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိမုတ္တာယတနသိသေန၊ ဝိမုတ္တာယတနကို အဝီးပြုသဖြင့်(ဝါ)ကိုလေသာမှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၏ အကြောင်းကို အရင်းအဦးပြုသဖြင့်။ ဓမ္မ၊ တရားကို။ ဒေသေန္တောပိ၊ ဟောသောရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဗာတ္ထိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ တိရစ္ဆာနကထာ၊ မဂ်ဖိုလ်မှဖိုလာဖြစ်ကုန်သောစကားတို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတံ၊ ဆယ်ပါးသောကထာဝတ္ထုကိုမှီသော။ သပ္ပါယကထံ၊ လျှောက်ပတ်သော စကားကို။ ကထေန္တောပိ၊ ဆိုသောရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဘာသိတေ၊ စကားဆိုခြင်း၌။ သမ္ပဇာနကာရီနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[ကထာဆယ်ပါးသရုပ်ကား။ အပ္ပိစ္ဆကထာ၊ သန္တုဋ္ဌိကထာ၊ ပဝိဝေကကထာ၊ အသံသဋ္ဌကထာ၊ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ၊ သီလကထာ၊ သမာဓိကထာ၊ ပညာကထာ၊ ဝိမုတ္တိကထာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ ဤဆယ်ပါးတို့တည်းဟူမူတ်။]

အဋ္ဌတိံ သာယ၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံတို့တွင်းစိတ္တရူပိယံ၊ စိတ်ဖြင့်နှစ်သက်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္ထေန္တောပိ၊ ဖြစ်စေသောရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္တောပိ၊ ဝင်စားသောရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ တုဏှိဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်း၌။ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဈာနံ၊ သည်(ဝါ)ဒုတိယံဈာနံသည်။ ဝစီသင်္ခါရဝိရဟတော၊ ဝိတက်ဝိစာရဟုဆိုအပ်သော ဝစီသင်္ခါရမှကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိသေသာတော၊ အထူးအားဖြင့်။ တုဏှိဘာဝေါ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကယမ္ပိ နယော၊ ဤနည်းကိုလည်း။ ပုရိမနယတော၊ ရှေးနည်းမှ(ဝါ)ထက်။ ဝိသေသနယတ္တာ၊ ထူးသောနည်း၏အဖြစ်

ကြောင့်။ ဣဓာပိ။ ဤသမ္ပဗညအရာ၌လည်း။ အာဟရိတော၊ ဆောင်၍။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဧ။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သေ သေသေနယော၊
 ကို။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာဒီသု၊ တို့၌။ အယံ ပနေတ္ထ အပရော နယောတိ။
 ဟူ၍(နာ-၁၁၁)အာရဘိတော၊ အားထုတ်ပြီး၍။ ယထာဝုတ္တနယော၊ အကြင်
 အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ဧ။ ဣတိ ပရိသမာပနံ၊ ဤ
 သည်လျှင်စကားတစ်ရပ်အပြီးသတ်တည်း။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇာတိ အာဒိ၊ ဧဝံ-
 ခေါ မဟာရာဇအစရှိသော ကားသည်။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ အကြင်အကြင်ညွှန်ပြ
 အပ်ပြီးသော။ အတ္ထဿ၊ ဧ။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သောစကားတည်း။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဧဝံ ခေါ မဟာရာဇအစရှိသောနိဂုံးစကား၌။ နိဒ္ဒေသာနုရူပံ၊
 နိဒ္ဒေသအားလျော်စွာ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။
 ဝေန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သတိသမ္ပယုတ္တဿ သမ္ပဗည-
 ဿတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒေသာနုရူပံ၊ နိဒ္ဒေသအားလျော်စွာ။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို
 ဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုသတိသမ္ပယုတ္တဿ သမ္ပဗညဿဟူ
 သောပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။
 ဝေန္တိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။
 အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တာဒီသု၊ ရွှေသို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်းအစရှိကုန်သော။
 သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။
 စတုပ္ပိဓေန၊ သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။

သတိသမ္ပဗညကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သန္တောသကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ ။အတ္ထဒဿနေန၊ အနက်ကိုပြသောအားဖြင့်။ ပဒဿပိ၊ ပုဒ်၏
 လည်း။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒံ၊ ကို။ အနပေက္ခိ-
 တော၊ မငဲ့မူ၍။ သန္တောသဿ၊ သန္တောသ၏ (ဝါ) ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်း၏။
 အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အတ္ထိတဿ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သန္တ-
 ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဣတိ သို့။ အတ္ထမတ္တံ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿ-
 တံ၊ ဌာ။ ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍(ဝါ)ဟူသော
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သန္တုဿတိ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်တတ်၏။
 လုဒ္ဓေါ၊ လောဘကြီးသည်။ န ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ သို့။ ပဒနိဗ္ဗစနံ၊ ပုဒ်၏
 ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ (သန္တုဿတိ န လုဒ္ဓေါ ဘဝတိတိ သန္တုဌော-ဟူသော

ဝနတ္ထကိပ္ပိသည။) အဓိက အပရာ နယောမယာ ဝုစ္စတေ။ ပဒနိဗ္ဗစနဝသေန၊
သန္တုဇ္ဈောဟူသောပုဒ်၏ဝိဂ္ဂဟ်အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တေ၊ ကိ။ ဝုတ္တေ၊ သော။
ယဿ သန္တောသဿ၊ အကြင်သန္တောသ၏။ အတ္တနိ၊ ဌိ။ အတ္ထိဘာဝတော၊
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တုဇ္ဈော နာမ၊ သန္တုဌမည်၏။ သောသန္တောသော၊
ထိုသန္တောသသည်။ အပါကဇ္ဈော၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ ဣတိ-
တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသန္တောသကို။ ပါကဋကရဏတ္ထံ၊ ထင်ရှားသည်
ကိုပြုခြင်းငှာ။ ဣဟရီတရပစ္စယသန္တောသေန၊ ဤမှတစ်ပါး ဤမှတစ်ပါးသော
ပစ္စယသန္တောသနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တမတ္တံ၊ အနက်
မျက်။ (အာစရိယော၊ သည)။ အာဟ၊ ခ်။ (တစ်နည်း) ဣတရီတရ ။ပ။
သမန္နာဂတောတံ၊ ဟူ၍။ အတ္တမတ္တံ၊ ကိ။ အာဟ၊ ခ်။ (ဤသို့ပါ၌ကိုင့်၍
သော်လည်း ယောဇနာ)။ စိဝရာဒိကော၊ သင်္ကန်းအစရှိသော။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊
အမှတ်မရှိသော။ ကပ္ပိယပစ္စယေ၊ အပ်သောပစ္စည်း၌။ သန္တောသေန၊ ရောင့်ရဲ
နှစ်သက်ခြင်းနှင့်။ သမဂီတုတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ခ်။ ဣတရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနိယမဝစံနေ၊
မမြဲသောအနက်ကိုဟော၏။ ဒိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်
ရှိသော်။ ယံကိန္တိ သဒ္ဓေန၊ ယံကိန္တိသဒ္ဓါနှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူသောအနက်
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကပ္ပိယပစ္စယေတိ
ဇေန၊ ကိ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ခ်။

အထပါ၊ ကား။ ဟိနံ၊ အယုတ်ကို။ ဣတရံ၊ ဣတရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခ်။
(ကသ္မာ၊ မူကား)။ ပဏီတတေ၊ အမြတ်မှ။ အညတ္တာ၊ တစ်ပါး၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ပဏီကမ္ပိ၊ အမြတ်ကိုလည်း။ ဣတရံ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ခ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား)။ ဟိနတော၊ အယုတ်မှ။ အညတ္တာ၊ ကြောင့်
တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ခ်။ ဣတရထာ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
အညမညာပေက္ခာ၊ အချင်းချင်းငဲ့ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိနေန ဝါ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတေန ဝါ၊
မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိဝရာဒိကပ္ပိယပစ္စယေန၊ သင်္ကန်းအစရှိသော
အပ်သောပစ္စည်းဖြင့်။ သန္တောသေန၊ ရောင့်ရဲခြင်း နှစ်သက်ခြင်းနှင့်။ သမဂီ-
တုတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ခ်။ တေန၊
ထိုအလောတဖြင့်။ သန္တုဉ္စတိ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထိုသို့နှစ်သက်ကြောင်းပြသော အတ္ထိကြောင့်။ သော အလောတော၊ သည်။
သန္တောသော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သန္တုဉ္စမတ္တံ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်ကာမျှ
သည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တောသော၊ မည်၏။ တထာ-
ပတ္တော၊ ထိုရောင့်ရဲနှစ်သက်သော အမြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ အလော

ဘော၊ အလောဘကို။ (လဗ္ဗတိ၊ ဧ။) ဝါ၊ ကား။ အလောဘပဓာနာ၊
 အလောဘပြဓာန်းခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။
 (လဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။) လတနံ၊ ရခြင်း။ လာဘော၊ ရခြင်း။ အတ္တနေ၊ ဧ။
 လာဘဿ၊ ရခြင်းအား။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။ သန္တောသော၊ ရောင့်ရဲ
 နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ယထာလာဘသန္တောသော၊ မိမိ၏ရခြင်းအားလျော်စွာ
 ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်း။ ဗသန္တိ၊ ကား။ ကာယဗလံ၊ ကိုယ်အားတည်း။ အတ္တနေ၊
 ဧ။ ဗလဿ၊ ကိုယ်အားအား။ အနုရူပံ၊ စွာ။ သန္တောသော၊ တည်း။ ယထာ-
 ဗလသန္တောသော။ မိမိ၏ကိုယ်အားအား လျောက်ပတ်စွာ နှစ်သက်ခြင်း။
 သာရုပ္ပန္တိ၊ ကား။ သပ္ပာယ်၊ လျောက်ပတ်ခြင်းတည်း။ ပတိရူပံ ဘိက္ခုနေ၊
 အနုစွဝိကတာ၊ ရဟန်းအား လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ အတ္တနေ၊ ဧ။
 သာရုပ္ပဿ၊ လျောက်ပတ်သည်အား။ အနုရူပံ၊ စွာ။ သန္တောသော၊ တည်း။
 ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။ မိမိ၏ လျောက်ပတ်သည် အား လျော်စွာ
 နှစ်သက်ခြင်း။

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။) လဗ္ဗတေ၊
 ရအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လာဘော၊ မည်၏။ ယောယော၊ အကြင်
 အကြင်သို့သော။ လာဘော၊ ရအပ်သောလာဘ်တည်း။ ယထာလာဘံ၊
 အကြင်အကြင်သို့သော ရအပ်သောလာဘ်။ ဇ္ဇတရိတရပစ္စယော၊ ဤမှတစ်ပါး
 ဤမှတစ်ပါးသောပစ္စည်းကို။ လဗ္ဗတိ၊ ဧ။ ယထာလာဘေန၊ အကြင်အကြင်
 ရအပ်သောလာဘ်ဖြင့်။ သန္တောသော၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ယထာ-
 လာဘသန္တောသော။ အကြင်အကြင်ရအပ်သောလာဘ်ဖြင့် ရောင့်ရဲနှစ်သက်
 ခြင်း။ ဗလဿ၊ ကိုယ်ခွန်အားအား။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဗလံ၊ မည်၏။ အတ္တနေ၊ ဧ။ ဗလာနုစ္ဆ-
 ဝိကပစ္စယော၊ ကိုယ်အားအား လျောက်ပတ်သောပစ္စည်းကို။ လဗ္ဗတိ၊ ဧ။ စ၊
 ဆက်၍ ဆိုဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤယထာဗလသန္တောသော ဟူသောပုဒ်၌။ သမတိ-
 နိဝိဇ္ဇော၊ သော။ ယထာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သသာဓနံ၊ ကတ္တုသာဓန နှင့်တကွ
 သော။ (နာ-၁၁၂) အနုရူပကြိယံ၊ အနုရူပ ကြိယာကို။ ဝဒတိ၊ ဟောင့်။
 ယထာကို၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမကား။ (ကိံ အနက်မရှိ) အဓိစိတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊
 ၌။ သမတိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ အဓိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သသာဓနံ၊ အဓိကရဏသာ-
 ဓနနှင့်တကွသော။ အဓိကရဏကိရိယံ၊ ကို။ ဝဒတိ ယထာ၊ ဟောသကဲ့သို့တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။ ယထာဗလေန၊ မိမိ၏ကိုယ်အား အား လျောက်ပတ်-
 စွာဖြစ်သောပစ္စည်းဖြင့်။ သန္တောသော၊ ရောင့်ရဲ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ယထာ-
 ဗလသန္တောသော၊ မိမိ၏ကိုယ်အား အားလျောက်ပတ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းဖြင့်
 ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်း။ သာရုပ္ပတိ ပတိရူပံ သဝတိ၊ လျောက်ပတ်စွာ ဖြစ်တတ်၏။

ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ သာရပုံ၊ ၏။ ငါ၊ ကား။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်ခြင်းသို့။ အာရောပေတိ၊ တင်တတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ သာရပုံ၊ မည်၏။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ သာရပုံ၊ လျှောက်ပတ်စွာ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ယထာ၊ သာရပုံ၊ အကြင် အကြင်သို့သော လျှောက်ပတ်စွာ ဖြစ်ခြင်း။ သိက္ခုနော၊ အား။ သပ္ပာယပစ္စယော၊ လျှောက်ပတ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ယထာသာရပေေန၊ အကြင် အကြင် လျှောက်ပတ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းဖြင့်။ သန္ဓောသော၊ တည်း။ ယထာသာရပုသန္ဓောသော၊ အကြင်ကြင် လျှောက်ပတ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းဖြင့် ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်း။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပတေဒံ၊ သန္ဓောသအပြားသို့။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်လည်း။ ပတေဒဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော သန္ဓောသအပြားသို့ အစဉ်လိုက်သောအဖွင့်။

ဣတိ၊ ကား။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ အညံ န ပတ္ထေတိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပတ္တပတ္တနာဘာဝံ၊ မရောက်သေးသော လာဘ်ကို တောင့်တခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဟ၊ ၏။ လဘန္ဓောပိ န ဂဏှာတိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တပတ္တနာဘာဝံ၊ ရောက်ပြီးသော လာဘ်ကို တောင့်တခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ [အပ္ပတ္တပတ္တနာဘာဝံ-ဟု ဆဋ္ဌမုဉ်ရှိ၏။] အဟ၊ ၏။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာ အညံ န ပတ္ထေတိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အပ္ပတ္တပတ္တနာဘာဝေယော၊ မရောက်သေးသော လာဘ်ကို တောင့်တခြင်း၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သာလျှပ်။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ယထာလဗ္ဘတော၊ အကြင်အကြင် ရအပ်ပြီးသော လာဘ်မှ။ အညဿ၊ တစ်ပါးသောလာဘ်ကို။ အပ္ပတ္တနာ နာမ၊ မတောင့်တခြင်း မည်သည်။ အပ္ပိစ္ဆတပယပိ၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်၏လည်း (ဝါ) အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်၏လည်း။ (အပ္ပသဒ္ဓါအဘာဝတ္ထ)။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပိစ္ဆတပသင်္ဂဘာဝတော၊ အပ္ပိစ္ဆင်အဖြစ် လျှဉ်းပါးဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုအပ္ပိစ္ဆတမှလည်း။ နိဝတ္တမေဝ၊ နှစ်စေတတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သန္ဓောသဿ၊ ၏။ သရူပံ၊ သရုပ်သဘောကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ဒုတိယေန၊ နှစ်ခုမြောက်သော လဘန္ဓောပိ န ဂဏှာတိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပတ္တပတ္တနာဘာဝေါ၊ ရောက်ပြီးသော လာဘ်ကို တောင့်တခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပကတိဒုဗ္ဗလောတိ၊ ကား။ အာဗာဓာဒိဝိရုဟေပိ၊ နှိပ်စက်တတ်သော အနာရေ-ဂါ အရှိသည်မှ ကင်းသော်လည်း။ သဘာဝဒုဗ္ဗလော၊ သဘောအားဖြင့် အားနည်းခြင်းရှိသည်။ ယဿ သိက္ခုနော၊ အား။ သမာနော၊ ကူသော။ သိသာဒိဘာဂေါ၊ သိသအစရှိသော အဖို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဟဿ၊ ကြောင့်။ သော သိက္ခု၊

သည်။ သဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလာဒီဟိ၊ သီလအစရှိကုန်သော။ ဂုဏဘာဂေဟိ၊ ဂုဏ်တည်းဟူသော အဖို့တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သဘာဝေါ၊ မည်၏။ လဇ္ဇိ၊ အရှက်ရှိသော။ ပေသလော၊ သီလကိုချစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို၊ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုသဘာဝရဟန်းနှင့်။ တံ ပရိဝဇ္ဇေတွာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပကတိဒုဗ္ဗလာဒိနံ၊ ပြကတေသဘောအားဖြင့် အားနည်းကုန်သော ရဟန်း အစရှိသည်တို့အား။ ဂရုဇိဝရံ၊ လေးသောသင်္ကန်းသည်။ ဖာသုဘာပါဝဟဉ္စ၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သရီရဓေဒါဝဟဉ္စ၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကို ဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပယောဇနဝသေန၊ အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ လဲလှယ် ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတြိစ္ဆတာဒိဝဓေန၊ ထိုသင်္ကန်း၌ အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ တဇေဝ သစ္စံ၊ ၏။ အတြိစ္ဆ- တာဒိပ္ပကာရေန၊ ထိုသင်္ကန်း၌ အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အပြားအား ဖြင့်။ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ လဲလှယ်၍ (ဝါ) ဖလှယ်၍။ လဟုကစီဝရပရိဘောဂေါ၊ ပေါ့သောသင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သန္တောသဝိရောမိ၊ သန္တောသနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုပြီးအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ တဒဘာဝတော၊ ထိုသင်္ကန်း၌ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ- ဝုတ္တပ္ပယောဇနဝသေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောအကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ လဲလှယ်၍ (ဝါ) ဖလှယ်၍။ လဟုကစီဝရပရိဘောဂေါပိ၊ ပေါ့သောသင်္ကန်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်း။ သန္တောသဝိရောမိ၊ သန္တောသ နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဟုကေန ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ပယောဇနဝသေန၊ အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝဇ္ဇေ တွာ၊ ၍။ လဟုကစီဝရပရိဘောဂေါပိ၊ ပေါ့သောသင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ခြင်း သည်လည်း။ သန္တောသဝိရောမိ၊ သည်။ န တာဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်တုံသေး၏။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ မလဲလှယ်မူ၍။ ပရိဘောဂေါ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ခြင်း၌။ ပဂေဝ ပါဝေ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘာဝိတဿ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ဧဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယာပေန္တောပိ-ဟူသောပုဒ်၌။ အပိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ အပိသဒ္ဓါကို ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိဝရနိဒ္ဒေသေပိ၊ စိဝရနိဒ္ဒေသ၌လည်း။ ပတ္တစိဝရာ- ဒိနံ အညတရန္တိဝစနံ၊ ပတ္တ ။ပ။ အညတရံ-ဟူသောစကားကို။ ယထာရုတ်၊ တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်သည်အားလျော်စွာ။ ဂဟိတာဝသေသပစ္စယ-

သန္တောသဿ၊ ယူအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းသော ပစ္စယသန္တောသ၏။ စိဝရသန္တောသော ဌိ။ သမဝရောဓိတာဒဿနတ္ထံ၊ ကောင်းစွာ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဖောလ္လကော၊ ကြီးသော။ အယမာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်။ ထေရကော၊ ထေရ်မည်၏။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ ထေရဝေါဟာရဿ၊ ထေရဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏။ ပညတ္တိမက္ခေ၊ ပညတ်မျှ၌။ အပိ၊ စင်စစ်။ မဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒသဝဿတော၊ ဆယ်ဝါမှ။ ပဘုတိ၊ စဉ်။ စိဝရဿ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတေသော၊ ရဟန်းတို့၌သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ပဝတ္တိဉာပနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို သိစေခြင်းငှါ။ ထေရာနံ စိရပဗ္ဗဇိတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ထေရာနန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သံဃထေရံ၊ သံဃထေရ်ကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ စိရပဗ္ဗဇိတာနန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ပနသဒ္ဓါ-ပက္ခန္ဓရဇောတက)တဒဝသေသေ၊ ထိုသံဃထေရ်မှကြွင်းကုန်သော။ ဝုဇ္ဈတိက္ခူ၊ ကြီးသောရဟန်းတို့ကို။ (အာစရိယော၊ အဋ္ဌကလာပရာသည်။ ဝဒတိ၊ ၏။) သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိတောတိ၊ ကား။ ကစဝရရာသိအာဒိတော၊ အမှိုက်စု အမှိုက်ပုံ အစရှိသည်မှ။ အနန္တကာနီတိ၊ ကား။ နန္တကာနိ၊ အစွန်းအမြတ်အဆာ မရှိ ကုန်သော။ ပိလောတိကာနိ၊ ပုဆိုးနှမ်းပုဆိုးဟောင်းတို့ကို။ (နာ-သု)

၈။ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤအနန္တကာနိဟူသောပုဒ်၌။ အ-ကာရော၊ သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမာနဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ စ ကတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ နန္တကံကပ္ပဇော ဗိဏ္ဏဝသနံတု ပဋ္ဌစရန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) အာဟု၊ ကုန်၏။ (အနက်ကား) နန္တကံ၊ ပုဆိုးနှမ်း။ ကပ္ပဇော၊ ပုဆိုးနှမ်း။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗိဏ္ဏဝသနံ၊ ပုဆိုးနှမ်း။ ပဋ္ဌစရံ၊ ပုဆိုးနှမ်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဆိုးနှမ်း ပုဆိုးစုတ်တို့အား။ ဒသာသင်္ခါတော၊ အဆာဟုဆိုအပ်သော။ အန္တောကောဋ္ဌိ၊ အမြတ်စွန်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုပုဆိုးနှမ်း ပုဆိုးစုတ်တို့သည်။ နန္တကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ န-သဒ္ဓဿ၊ ၏။ အနာဒေသေ၊ အန-ပြုသည်ရှိသော်။ အနန္တကာနီတိပိ၊ အနန္တကာနိ-ဟူ၍လည်း။ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ယုဇ္ဈတိ၊ သင့်၏။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် သင့်သော်လည်း။ သင်္ကေတကောဝိဒါနိ၊ သင်္ကေတပညတ်၌ လိမ္မာကုန်သော။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏ (ဝါ)တို့သည်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆို အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ် ၏။ သနန္တကာနီတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နန္တကေန၊ အမြတ်အစွန်းမရှိသော ပုဆိုးနှမ်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သံသိဗ္ဗိတာနိ၊ ချုပ်အပ် ကုန်သော။ ပိသုကုလာနိ၊ မြေမှုန့်အလိမ်းလိင်းကပ်ကုန်သော။ စိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

သင်္ဃာဋီန္တိ၊ ကား။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးထည်ကုန်သော။ စီရာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တစ်ထည်ထည်သော။ စီဝရံ၊ ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တိဏ္ဍိပိ၊ သုံးထည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ စီဝရာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဃာဋီတတ္တာ၊ စင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ဃာဋီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟန္တံ၊ အဖိုးများစွာ ထိုက်သော။ စီဝရံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဗဟုနိ၊ များစွာကုန်သော။ စီဝရာနိ ဝါ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ လဘိတာ၊ ၍။ တာနိ၊ ထိုအဖိုးများစွာထိုက်သောသင်္ကန်း၊ များစွာသောသင်္ကန်းတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ သူတစ်ပါးအားပေးစွန့်ပြီး၍။ တဒညဿ၊ ထိုမှတစ်ပါးသောသင်္ကန်းကို။ ဂဟဏမ္ပိ၊ ခံယူခြင်းသည်လည်း။ မဟိစ္ဆတာဒိနယေ၊ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ် အစရှိသောနည်း၌။ အဋ္ဌတွာ၊ တေည်မှ၍။ ယထာသာရူပနယေဝေ၊ ယထာသာရူပနည်း၌သာလျှင်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တောသဝိရောဓိ၊ သန္တောသနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ ။ပ။ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌော ဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယထာသာရူပနယေန၊ ယထာသာရူပနည်းအားဖြင့်။ ယထာလဒ္ဓံ၊ အကြင်အကြင်ရအပ်သောသင်္ကန်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ တဒညဂဟဏမ္ပိ၊ ထိုမှတစ်ပါးသော လျှောက်ပတ်သောသင်္ကန်းကိုခံယူခြင်းသည်လည်း။ သန္တောသဝိရောဓိ၊ သန္တောသနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န တာဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်တုံသေး၏။ အနညဂဟဏေန၊ တစ်ပါးသော သင်္ကန်းကိုခံယူခြင်းဖြင့်။ ယထာလဒ္ဓသေဝ၊ အကြင်အကြင်ရအပ်သော သင်္ကန်းကိုသာလျှင် (ဝါ)ရတိုင်းသောသင်္ကန်းကိုသာလျှင်။ ယထာသာရူပံ၊ မိမိအား လျှောက်ပတ်သည် အားလျော်စွာ။ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌။ ပဂေဝ ပါ ဧဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘာဝိတဿ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှာ။ ဧတ္ထ၊ ဤဓာရေန္တောပိဟူသောပုဒ်၌။ အပိသဒ္ဓဂဟဏံ၊ အပိသဒ္ဓါကို ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဒဿနတ္ထေတ္ထံ ဟိသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သေသပစ္စယေသုပိ၊ သင်္ကန်းမှ ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့၌ လည်းကောင်း။ ယထာဗလယထာသာရူပနိဇ္ဈေသသုပိ၊ ယထာဗလနိဇ္ဈေသ ယထာသာရူပနိဇ္ဈေသတို့၌ လည်းကောင်း။ အပိသဒ္ဓဂဟဏေ၊ အပိသဒ္ဓါကိုယူရာ၌။ အဓိပ္ပာယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပကတိဝိရုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သတာဝေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အသပ္ပာယံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ ဝ၊ မဏမ္ပေဝ၊ ရဏသိသေန၊ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်ခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ သပ္ပာယပစ္စယပရိယေသနဉ္စ၊ လျှောက်ပတ်သော ပစ္စည်းကိုရှာမှီးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပရိဘုဉ္စဉ္စ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိသေသတေ၊ အထူးအားဖြင့်။ ယုတ္တတရံ၊ အလွန်သင့်မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထန္တရံ၊ အနက်ထူးကို။ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။

ယာပေန္တောတိတိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပီတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ မိဿကာဟာရန္တိ၊ ကား။ တဏှာ-
လမုပ္ပါဒီဟိ၊ ဆန် ပဲနောက်အစရှိကုန်သော။ နာနာဝိပေဗ္ဗဏှာပရဏ္ဏဟိ၊ အထူး
ထူးအပြားပြားသော ကောက်ပဲတို့နှင့်။ မိဿေတွာ၊ ရော၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်
သော အာဟာရံ၊ အာဟာရကို။

အညမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ သေနာသနေ၊ ကျောင်း၌။ ယထာသံ၊
ရပ္ပသန္တောသံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယောဟိတံ၊
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသော။ နယေ၊
၌။ ယထာလဒ္ဓသ၊ အကြင်အကြင်ရအပ်သောကျောင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇနေန၊ စွန့်
သဖြင့်။ ယထာသာရပ္ပသန္တောသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ (ရွှေကိုလှန်း၍စပ်)။
ပန၊ ပါး။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ နယေ၊ ၌။ ယထာပတ္တဿ၊ အကြင်
အကြင် ရောက်အပ်သောကျောင်းကို။ အသမ္ပဋိစ္ဆနေန၊ မခံသဖြင့်။ ယထာ-
သာရပ္ပသန္တောသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်
ကား။ တေသံ၊ ထိုပဌမနည်း ဒုတိယနည်းတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။
စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤယော ဟိ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဟိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပက္ခန္တရ
ဇောတကော၊ တည်း။ မဇ္ဈိမာဂမဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ (ယောပိ ဟိ ဟု ပါဌ်ရှိ၏-ဟူလို)။ ဥတ္တမသေနာသနံ နာမ
ပမာဒဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ တဗ္ဘာဝမေဝ၊ ထိုပမာဒဌာန၏ အဖြစ်ကို
သာလျှင်။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ တတ္ထ နိဿိန္နဿာတိအာဒိ၊ ကံ။ (အာစရိယေန၊
သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဧ။ နိဒ္ဒါဘိဘူတဿာတိ၊ ကား။ ထိနမိဒ္ဓေါက္ကမနေန၊ ထိနမိဒ္ဓသို့
သက်ရောက်သဖြင့်။ စိတ္တစေတသိကဂေလညဘာစတော၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏
ကျင်နာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝဂံသန္တတိသင်္ခါတာယ၊ အဝင်အစဉ်ဟု
ဆိုအပ်သော။ နိဒ္ဒါယ၊ အိပ်ခြင်းသည်။ အဘိဘူတဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော
ရဟန်းအား။ နိဒ္ဒါယန္တဿ၊ အိပ်သောရဟန်းအား။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အဇ္ဈော၊ တည်း။ ပဋိဗုဇ္ဈတောတိ၊ ကား။ တထာရူပေန၊ ထိုသို့သဘော
ရှိသော။ အာရမ္မဏန္တရေန၊ အာရုံတစ်ပါးဖြင့်။ ပဋိဗုဇ္ဈန္တဿ၊ နိုးသော
ရဟန်းအား။ (၃-၁၁၄) ပဋိဗုဇ္ဈနဟေတု၊ အိပ်ရာမှ နိုးခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။ ကာမဝိတက္ကာ၊ ကာမဝိတက်တို့သည်။ ပါတုအဝန္တိ၊ ထင်းရှား
ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ပဋိဗုဇ္ဈနဘောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော
ပေတို့၌။ ပါဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အယမ္ပိတိ ဣဒံ ဝနေ၊ ကို။
ပဌမနယံ၊ ပဌမနည်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍(ဝါ)ထောက်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

တေသံ အာဘတေနာတိ၊ ကား။ တေဟိ ထေရာဒိဟိ၊ ထိုမထေရ်အစ
ရှိသည်တို့သည်။ အာဘတေန၊ ဆောင်အပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊
ထိုမထေရ်ကြီးတို့အား။ အာဘတေန၊ သော။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ
တစ်ခုခုသော။ သန္တကေန၊ ဥစ္စာဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒံ၊ ကို။ အဇ္ဈာဟရိတာ၊
ဆောင်၍။ သမ္ပန္နော၊ ဂိ။ ကာတဗ္ဗော၊ ဇိ။ မုတ္တဟရိဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။
ဂေါမုတ္တပရိဘာဝိတံ၊ နွားကျင်ငယ်ရေဖြင့်ထုံအပ်သော (ဝါ) နွားကျင်ငယ်
ရေဖြင့် စိမ်အပ်သော။ (ဝါ) ကား။ ပူတိဘာဝေန၊ ပုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
မောစိတံ ဆဉ္စိတံ၊ စွန့်အပ်သော။ ဟရိတကံ၊ သဖန်းခါးတုံးကို။ ပန၊ ပါဌ်ထူးကို
ဆိုဦးအံ့။ ဣဒါနိ၊ ယခုကာလ၌။ ပေါတ္တကေသု၊ ပေတို့၌။ ဂေါမုတ္တဟရိတကန္တိ၊
ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇိ။ သော ပါဌော၊ ထိုပါဌ်သည်။ န
ပေါရာဏပါဌော၊ ရှေးပါဌ်ဟောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တဗ္ဗဏ္ဏနာယ၊
ထိုမုတ္တဟရိဋ္ဌကံ ဟူသောပုဒ်၏အဖွင့်နှင့်။ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ စတုမရန္တိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမဂမဝရေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်မြတ်၌။
မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဒဓိမေသပ္ပိ၊
ဖာဏိတသင်္ခါတံ၊ နို့ မင်း ပျား ထောပတ် တင်လဲဟု ဆိုအပ်သော။ စတုမရံ၊
စတုမရကို (ဝါ) လေးပါးဖြင့်ရောစပ်အပ်သော အချိုအရသာကို။ ကေသုဉ္စ-
ဘာဇနေ၊ တစ်ခုသောခွက်၌လည်း။ စတုမရံ၊ ကို။ ထပေတွာ၊ ထားပြီး၍။
ဘန္တေ၊ ရား။ တေသု၊ ထိုသဖန်းခါးတုံး စတုမရတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ဆေးကို။
ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိ၏။ တံ၊ ထိုအလိုရှိသောဆေးကို။ ဂဏှာဟိ၊ ခံယူတော်မူပါ
လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဓဿာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
တဒုဘယဿ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော သဖန်းခါးတုံး စတုမရ၏။ ရောဂဝူပသမနဘာဝိ၊
ရောဂါငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ဇိ။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ
ဝဏ္ဏိတန္တိ၊ ကား။ ပူတိမုတ္တကေသဇ္ဇံ နိဿာယ၊ ဗုဇ္ဇာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓါဒိဟိ၊ မြတ်စွာဘုရားအစဉ်သည်တို့သည်။ ပသတ္ထိ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။
အပ္ပိစ္ဆတာဝိသိဋ္ဌာယ၊ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်မှထူးသော (ဝါ) အလိုမရှိ
သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ထူးသော။ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်း၌။
နိယောဇနတ္ထော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပရမေန၊ မြတ်သော။ ဥက္ကံသဂတေန၊
အလွန်အကဲသို့ရောက်သော။ သန္တောသေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဿတိ၊ ရောင့်ရဲ
နှစ်သက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရမသန္တုဋ္ဌော၊ မည်၏။

စီဝရေ၊ ၌။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ သန္တောသ၊ သန္တောသတို့
လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏပါတေ၊ ဆွမ်း၌။ ပန္နရသ၊ တစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။
သန္တောသ၊ တို့လည်းကောင်း။ သေနာသနေ ကျောင်း၌။ ပန္နရသ၊
ကုန်သော။ သန္တောသ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဂိလာနပစ္စယေ၊ ဆေးပစ္စည်း၌။

ဝိသတိ၊ ကုန်သော။ သန္တောသ၊ တိလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တော-
သပဘေဒါ၊ သန္တောသအပြားတို့သည်။ ယထာဝုတ္တတောပိ၊ အကြင်အကြင်
ဆိုအပ်ပြီးသော သန္တောသထက်လည်း။ အဓိကတရာ၊ လွန်ကုန်သည်။
ကာမဉ္စ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်
အလွန်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤသမညဖလသုတ်၌။ သင်္ခပေန၊ ဖြင့်။
ဒွါဒသဝိဓောယေဝ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးအပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သန္တော-
သော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တဒဓိကတရပူဘေဒေါ၊ ထိုထက်
လွန်သော သန္တောသအပြားကို။ စတုရဂ္ဂတ္ထရေ၊ စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိ၌။
မဟာအရိယဝံသသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအရိယဝံသသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ ဂဟေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ပနာတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊
သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ ဣဓ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ ဧတ္ထ၊
၌။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနနိဒ္ဒိဋ္ဌေန၊ ပုဂ္ဂလအဓိဋ္ဌာန်နည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော။
သန္တုဋ္ဌပဒေနေဝ၊ သန္တုဋ္ဌပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ သန္တောသပဘေဒ၊ သန္တောသ
အပြားကို။ ဒသောကာ၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ဖြင့်
ဆောင်အပ်သော။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ ကုမ္ဘိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းဖြင့် ဆောင်
အပ်သော။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ အာဒိဒေသနာနုဗ္ဗံ၊ ဤသို့ အစ
ရှိသော ဒေသနာတော်အားလျော်စွာ။ တေန သန္တောသေန၊ ထိုသန္တောသဖြင့်။
သန္တုဋ္ဌဿ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲသော ရဟန်းအား။ အနုစ္စဝိကံ၊ လျောက်ပတ်
သော။ ပစ္စယပူဘေဒဉ္စ၊ ပစ္စည်းအပြားကို လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်း
အပြား၏။ ကာယကုမ္ဘိပရိဟာရိယဘာဝဉ္စ၊ ကိုယ်ဝမ်းဖြင့် ဆောင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့
ကာယပရိဟာရိကေန စသည်ဖြင့်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဧဝံ မဟာ-
ရာဇ အစရှိသောပါဌ်၌။ သမ္မန္တော၊ အနက်စပ်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)

[ပါဠိတော်၌ ဧဝမေဝ မဟာရာဇ-ဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။ ဋီကာ၌ ဧဝံ
ဣဓ မဟာရာဇ-ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ သေယျထာပိ' မဟာရာဇ ပက္ခိ
သကုဏော ယေန ယေနေဝ ခေတိ။ သပတ္တဘာရေ ခေတိ။ ဧဝ-
မေဝ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ ကာယပရိဟာရိကေန
စိဝရေန ကုမ္ဘိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍပါတေန-ဟူ၍ ဥပမာနဝါကျ ရှေးရှိ
သောကြောင့် ဧဝမေဝ ဟူ၍ ရှိသောပါဌ်သာ သင့်မြတ်၏။ ပါဠိတော်၌
ဣဓသဒ္ဓါ မပါဟု မှတ်အပ်၏။]

အဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား။ ဝိဝရပိဏ္ဍပါတေဟေဝ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း
တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ကာယကုမ္ဘိပရိဟာရိယေဟိ၊
ကိုယ်ဖြင့်ဆောင်ခြင်း ဝမ်းဖြင့်ဆောင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌတာ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်

သည်၏အဖြစ်ကို။ ပါဠိယံ၊ ဌံ။ ကာမဉ္စ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်
မူအပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ သေသ-
ပရိက္ခာရစတုက္ကေန စ၊ ကြင်းသော ပရိက္ခရာ စတုက္ကနှင့်လည်း။ ဝိနာ၊ ကင်း
၍။ ဝိစရဏံ၊ လုည့်လည် သွားလာခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ သဗ္ဗတ္ထ စ၊
အလုံးစုံသော အရပ်၌လည်း။ ကာယကုစိပရိဟာရိယတာ၊ ကိုယ်ဝမ်းဖြင့်
ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ အယံ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
၏။ ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဝါသီတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ လက္ခဏမတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်း
လက္ခဏာမျှသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တဒညကိစ္စဿာပိ၊ ထိုဒန်ပူဖြတ်
ခြင်းမှ တစ်ပါးသော ကိစ္စ၏လည်း။ တာယ၊ ထိုပုံခပ်ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗတ္တော၊
ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ မဉ္ဇပိဋ္ဌာနံ အင်္ဂ-
ပါဒစိဝရကုဋိဒဏ္ဍကသဇ္ဇနကာလေ စာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ စ
သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာသု၊ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌။ န ဟေတံ ကတ္တစိပိ
ပါဠိယမာဂတန္တိ၊ မာဂတံ-ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုလည်း ဆိုအပ်
၏။ (အနက်ကား) ပိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဝါသိ-ဟူသော
စကားသည်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော။ ပါဠိယံပိ၊ ပါဠိတော်၌လည်း။ န အာဂ-
တံ၊ မလာ။

☞ (နာ-၁၁၅) ဗန္ဓနန္တိ၊ ကား။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုး လည်းကောင်း။
ပရိဿာာနေန ပရိဿာဝနဉ္စ၊ ရေစစ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကား။ တေန၊ ထို
ရေစစ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယဿ ဘိက္ခု-
နော၊အား။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘဝနာသင်္ခါတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို ပွားများခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လသည်။
အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယုတ္တယောဂေါ၊
မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုရဟန်း၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်သော။ ယော-
ဂေါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယုတ္တယောဂေါ၊ မည်၏။ တဿ၊
ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်သော ရဟန်းအား။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။
ပရိဟရန္တိ ပေါသေန္တိ၊ မွေးမြူတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေဟိ၊ ထိုသင်္ကန်း
တို့ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ ဟေတံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကကာရဿ၊ က-အက္ခရာ၏။ ယကာရံ၊ ယ-အက္ခရာကို။ ကတ္တာ၊ ဌံ။ ကာယ-
ပရိဟာရိယာ၊ မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ကောယံ ပရိဟရန္တိ ပေါသေန္တိတိ ကာယပရိဟာရိယာ။ ပရိဟာ-
 ရော ပေါသနမတ္တံ ပယောဇနံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ပရိဟရဏံ
 ပေါသနံ ပယောဇနံ 'ပရိဟာရိယော။ ကာယဿ ပရိဟာရိယော
 ကာယပရိဟာရိယော-ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြ၏။ ဧတေဟိ-
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကောယံ ပရိဟရန္တိ ပေါသေန္တိ ဧတေဟိတိ
 ကာယပရိဟာရိယာ-ဟူသော ကရုဏာသာနေကို ပြ၏ဟု မှတ်။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပေါသနမတ္တံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝစနံ၊ အသားအရေ၏
 ပွားခြင်းသည်။ ပေါသနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘရဏံ၊ မွေးမြူခြင်းသည်။
 (ဝါ) တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်။ ပေါသနံ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ကုဗ္ဗိပရိ-
 ဟာရိယာပိ၊ ငမ်းကိုဆောင်ခြင်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါဝ၊ အပဉ္စ
 သာလျှင်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်အား။ ဥပကာရဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
 ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာယပရိဟာရိယတာ၊ ကိုယ်ကိုမွေးမြူသည်၏ အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဇ္ဈောဟရဏဝေ သန၊ မျှသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သရိရဋ္ဌိတိယာ၊
 ကိုယ်၏ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းအား။ ဥပကာရကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ကုဗ္ဗိပရိဟာ-
 ရိယတာ၊ ငမ်းကိုမွေးမြူသည်၏အဖြစ်သည် (ဝါ) ဆောင်သည်၏အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုကာယပရိ-
 ဟာရိယ ကုဗ္ဗိပရိဟာရိယတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တိစိ-
 ဝရံ တာဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဟရတီတိ ဧတဿ၊ ပရိဟရဟိ-ဟူသော
 ပုဒ်၏။ ပေါသေတိ၊ မွေးမြူ၏။ ဣတိ အတ္ထဝစနံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို ဟော
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတိ ဧသောသဗ္ဗေ၊ သည်။ နိဒဿနေ၊ ၌။ နိပါတော၊
 တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကာယပရိဟာရိယံ၊ ကိုယ်ကိုမွေးမြူခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ကာရဏဇောတနေ၊
 အကြောင်းကိုထွန်းပြခြင်း၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။) တသ္မာ ပေါ-
 သနတော၊ ထိုသို့ မွေးမြူသောကြောင့်။ ကာယပရိဟာရိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။
 (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) စီဝရကဏ္ဍေနာတိ၊ ကား။ စီဝရပရိယန္တေန၊ သင်္ကန်းစွန်းဖြင့်။
 ကုဋ္ဌိပရိဘဏ္ဍနကာလေတိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌိယာ၊ ကုဋ္ဌိ၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်း
 ကျင်မှ။ ဝိလိမ္ပနေ၊ လိမ်းကျံခြင်းဖြင့်။ သမ္ပဋကရဏ ကာလေ၊ အပြေအပြစ်
 အချောအမွေ ပြုသော ကာလ၌။ မဇ္ဇပိဋ္ဌာနံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏။
 ပါဒူပရိ၊ အခြေ၏အထက်၌။ ထပိတော၊ ထားအပ်သော။ ပဓာနသမ္ဘာရ-
 ဝိသေသော၊ ပြဇာန်းသောအဆောက်အဦးအထူးသည်။ အင်္ဂံ နာမ၊ မည်၏။

(ဝါ) အပေါင်မည်း၏။ ယထာ၊ အကြင်အပေါင်အရပ်၌။ ပဒရသဉ္စိနနပိဋိအပဿ-
ယနာဒိနိ၊ ပျဉ်စီခြင်း အင်းပျဉ် မှီရာအစရှိသည်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။
သော၊ ထိုအပေါင်အရပ်ကို။ အဋ္ဌနိတိပိ၊ ဟု၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ စာအုပ်ပေမူတို့၌ ယော အဋ္ဌနိတိပိ-ဟူ၍ ယောသဒ္ဓါနှင့် ပါဠိ
ရှိ၏။ ယတ္ထသဒ္ဓါကိုထောက်လျှင် သော အဋ္ဌနိတိပိ-ဟူ၍သော
သဒ္ဓါနှင့်ရှိမှသာလျှင် အနိယမ နိယမ သင့်လျော်သောကြောင့်
သောသဒ္ဓါနှင့် ယောဇနာသည်။

မရဗ္ဗမပုပ္ဖံ၊ သစ်မည်စည်ပင်၏အပွင့်သည်။ မရကံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊
ကား။ မက္ခိကာမရဟိ၊ ယင် ပျားငယ်တို့သည်။ ကတပုဝံ၊ ပြုအပ်သော မုန့်
ပျားသလက်သည်။ မရကံ နာမ၊ မည်၏။ ပရိက္ခရာပမာဏံ၊ ပရိက္ခရာအတိုင်း
အနည်ပမာဏသည်။ ပရိက္ခရာမတ္တာ၊ မည်၏။ သေယံ၊ ပဝိသန္တဿာတံ၊ ဣဒံ
ဝစနံ၊ ကို၊ ပစ္စတ္တရဏကုဉ္ဇိကာနံ၊ အိပ်ရာလွမ်း အိပ်ရာခင်းသံကောက်ဖွဲ့၏။
တဒိဓေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကာလေ၊ အိပ်ခြင်းစသည်ကိုပြုသောကာလ
၌။ ပရိတုတ္တဘာဝံ၊ သုံးဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ တတြဋ္ဌကံ ပစ္စတ္တရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။)
အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကဘာဝေန၊ ဥစ္စာ၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စတ္တရဏာဓိဋ္ဌာနေန၊ အိပ်ရာခင်းဟူသော အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းဖြင့်။
အဓိဋ္ဌဟိတော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး၍။ တတ္ထေဝ သေနာသနေ၊ ထိုညောင်စောင်း
အင်းပျဉ်စသောအိပ်ရာနေရာသလျှင်။ တိန္ဒု၊ တည်ခြင်းကို (ဝါ) ဝဉ်
သည်ကို (ဝါ) တည်သောအိပ်ရာခင်းကို။ တတြဋ္ဌကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ပန၊ ပါး။ ဝိကပ္ပနဝစနတော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော ဝါသခွါကိုဆံခြင်းကြောင့်။
တေသံ၊ ထိုပရိက္ခရာတို့တွင်။ အညတရဿ၊ တစ်ပါးပါး၏။ နဝမတာ၊ ကိုးခု
မြောက်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနဝမတာ-ဟူသော
ပုဒ်၌။ ယထာဝုတ္တပဋိပါဒ္ဓိယာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိက္ခရာအစဉ်
အားဖြင့်။ နဝမဘာဝေါ၊ ကိုးခုမြောက်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တု၊ ထိုမှ
တစ်ပါး။ တေသံ၊ ထိုပရိက္ခရာတို့၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ပဋိနိယတဘာဝေန၊ တစ်ဖန်မှတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ နဝမ-
ဘာဝေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဝမဘာဝေါ၊ သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတံ စေ၊ ဤသို့မေ့ခြားအံ့။ တထာယေဝ၊
ထိုသို့သောအခြင်းအားဖြင့်သလျှင်။ တေသံ၊ ထိုပရိက္ခရာတို့၏ (ဝါ) တို့ကို။
အဝဓာရဏတော၊ ပိုင်းခြားခြင်းကြောင့်။ နဝမဘာဝေါ၊ ကိုးခုမြောက်၏
အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ သည်ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

(ထည့်၍စပ်၊ ဇူကာဟောင်း၌ ဓာရဏတော-ဟုပါင်ရှိ၏။) ဒသမာဒီသု၊ ဒသမ
 ပရိက္ခရာအစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)
 တေလံ၊ ဆီကို။ ပဋိသာမေတွာ၊ သိမိုး၍။ ဟရိတာ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဝေဠု-
 နာဋ္ဌိအာဒိကာ၊ ဝါးကျည်တောက် အစရှိသည်သည်။ တေလနာဋ္ဌိ၊ မည်၏။
 သန္တုဋ္ဌပုဂ္ဂလဒဿနေ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြရာ၌။ သန္တုဋ္ဌော၊
 ရောင့်ရဲ နှစ်သက်တတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အဋ္ဌပရိက္ခာရိတော၊ ရှစ်ပါး
 သောပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းကို။ ဒသေတဗ္ဗော နန၊ ပြအပ်သည်မဟုတ်
 လော။ ဣတိအနုယောဂေ။ ဤသို့သော မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။
 ယထာရဟံ၊ စွာ။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရဟန်းတို့၏လည်း။ သန္တုဋ္ဌဘာဝံ၊ ရောင့်ရဲ
 နှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တေသု-
 စာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တေသံ ဘိက္ခုနံ၊တို့အား။ မဟန္တော၊ များသော။ ပရိက္ခာရသင်္ခါတော၊
 ပရိက္ခရာဟုဆိုအပ်သော။ ဘာရော၊ ဝန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မဟာဘာရာ၊ မည်ကုန်၏။ အယံ ပါဠော၊
 ဤမဟာဘာရာဟူသောပါဠိသည်။ အရနာပါဠော၊ ယခုကာလ၌ရှိသော ပါဠိ
 တည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော
 ဓမ္မပါလထေရ်သည်။ မဟာဂဇာတိပါဠဿ၊ မဟာဂဇာဟူသောပါဠိကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊
 မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နာ-၁၁၆) ဒုပ္ပေါသဘာဝေန၊ မွေးမြူနိုင်ခဲ့
 သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မဟာဂဇာ ဝိယ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဂဇာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဟိ သက္ကံ၊ ၏ (ဝါ)ဟိ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဗျေကေတိ၊
 ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ပရိက္ခာရေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ မဟိစ္ဆာတိ စ၊ အလို
 ကြီးကုန်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ အသန္တုဋ္ဌာတိ စ၊ မရောင့်ရဲနိုင်ကုန်၏ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဒုဗ္ဘရာတိ စ၊ မွေးမြူနိုင်ခဲ့ကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဗာဟုလ္လ-
 ဝုတ္တိနောတိ စ၊ များသော အသက်မွေးခြင်းငှ်ကုန်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။
 န ဝုတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣတရေပိ၊
 ဤရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာတို့ကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့မှတစ်ပါးကုန်သော
 ကိုးပါး ဆယ်ပါး တစ်ဆယ်တစ်ပါး တစ်ဆယ်နှစ်ပါးကုန်သော ပရိက္ခရာတို့ကို
 ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ သန္တုဋ္ဌာ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ကုန်သည်။
 အဝိစ္စတာဒိသဘာဝိ၊ အလို့နည်းသည်၏အဖြစ် အစရှိ ကုန်သော သဘောရှိကုန်
 သည်။ ယဒိ သိသုံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တော၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်
 သည်ရှိသော်။ တေသမ္ပိ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံ ဒေသနာ၊
 ဤသာမညဖလသုတ်ဒေသနာတော်ကို။ သဂဝတံ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတာ ကိံ၊ အလို

သုတ္တံ

သန္ဓေသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၃

ရှိအပ်သလော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကိံ။ သောဇေတုံ၊ သုမ်သင်ခြင်းငှါ၊ ဘဂဝါ
 ပနာတိ အာဒိ၊ ကိံ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌ ပရိက္ခရာရိက္ခာယ၊
 ရှစ်ပါးသောပရိက္ခရာရှိသောရဟန်း၏ (ဝါ) ရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာကို ဆောင်
 သောရဟန်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣမိဿာ ဒေသနာယ၊ ဤသာမညဖလသုတ်
 ဒေသနာတော်၏ (ဝါ)ကိံ။ ဣစ္ဆိတဘာဝေါ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။
 ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂမ္ပံ၊
 ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကိုလည်း။ သောဟိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊
 ပယ်၏။ တဿေဝ၊ ထိုရှစ်ပါးသောပရိက္ခရာကို ဆောင်သောရဟန်း၏သာလျှင်။
 တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပက္ကန္တဘာဝေန၊ ဖဲသွားသည်၏
 အဖြစ်အားဖြင့်။ ကာယပရိဟာရိယေန စိဝရေနာတိအာဒိပါဠိယာ၊ ကာယ။ပ။
 စိဝရေနဤသို့အစရှိသော ပါဠိတော်အား။ ယောဂျတော၊ လျှောက်ပတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာကို ဆောင်သော ရဟန်း၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဘာဝေါ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။
 ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစနိယဿ၊ သဒ္ဓါသည် ဟောအပ်
 သောအနက်၏။ ဟေတုဘာဝဒဿနေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။
 ဝါစကဿာပိ၊ ဟောတတ်သောသဒ္ဓါ၏လည်း။ ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏
 အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။
 ဝေဉ္စ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေနကြောင့်။ဣတိဣမဿာတိအာဒိ၊ ဣတိဣမဿ၊
 ဤသို့အစရှိသော။ လဒ္ဓဂုဏဝစနမ္ပံ၊ လဒ္ဓဂုဏ်စကားသည်လည်း။ ဥပပန္နံ
 ပြည့်စုံသည် (ဝါ) ကပ်၍ရောက်သည် (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဟောတိ၊ ၏။

ယဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သလ္လဟုကာ၊ ပေါ့သော။ ဝုတ္တံ ဇီဝိကာ၊ အသက်
 မွေးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။
 သလ္လဟုကဝုတ္တံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုပေါ့သောအသက်မွေးခြင်းရှိသောရဟန်း၏။
 ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ သလ္လဟုကဝုတ္တံတာ၊ ပေါ့သောအသက်မွေးခြင်းရှိသော
 ရဟန်း၏အဖြစ်။ တံ၊ ထိုပေါ့သော အသက်မွေးခြင်းရှိသောရဟန်း၏အဖြစ်ကို။
 ကာယပါရိဟာရိယေနာတိ ဇေသော၊ ကာယပါရိဟာရိယေနဟူသော ဤနိဗ္ဗေသ
 သည်။ ဘာဝပုဗ္ဗေနနိဗ္ဗေသော၊ ဘောပြဋ္ဌာန်းသောနိဗ္ဗေသသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝလောပနိဗ္ဗေသော။ ဘာဝလောပနိဗ္ဗေသသည် (ဝါ)
 ဘာဝသဒ္ဓါကျေသော ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကိံ။
 ကာယပရိဟာရဏမတ္တကေနာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကာယပေါသနပ္ပ-
 မာဏေန၊ ကိုယ်ကိုမွေးမြူသည်၏အဖြစ် အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကုစ္ဆိပရိဟာရိယေနာတိ ဧတ္တာပိ၊ ခွံလည်း။ တထာ၊

ထိုအတူတည်း။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယပရိဟရဏမတ္တကေန၊
 ဟူသောပုဒ်၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိယေန ဟူသောပုဒ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒိဓာ၊
 နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုဦး
 အံ့။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာဟောင်း၌။ ပဋ္ဌမဿ၊ ရှေးဦးစွာသော ကာယပရိဟာရိယ
 ဟူသောပုဒ်၏။ ဝစနတ္ထဿ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောင်၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။
 ဒုတိယောဝ၊ ဒုတိယဖြစ်သောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မမာယနတဏှာယ၊ မရက်မစက် မြတ်နိုးတတ်သော
 တဏှာဖြင့်။ အာသဝေ၊ ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ ငြိမိခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ပရိဂ္ဂဟတဏှာယ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းကိုသိမ်းဆည်းတတ်သောတဏှာဖြင့်။ ဗန္ဓော၊
 နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အဋ္ဌကထာ၌လာသော န ဟောတိ
 ကြိယာနှင့်ယှဉ်၍ ယောဇနာသည်။) ဇိယာ မုတ္တောတိ၊ ကား။ ဓနုဇိယာယ၊
 လေးညို့မှု။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ ယုထာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိဂဏတော၊ ဆင်
 အပေါင်းမှ။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားအားဖြင့်။ ပသိန္နမဒေါ၊ ပျက်သောမာန်
 ယစ်ခြင်းရှိသောဆင်သည်။ မဒဟတ္ထိ၊ အမှန်ယစ်သော ဆင်ပြောင်ကြီးမည်၏။
 ဝနပဗ္ဗာရန္တိ၊ ကား။ ဝနေ၊ တော၌။ ပဗ္ဗာရံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းရာအရပ်ကို။

တေဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာ
 တို့၌။ သုခဝိဟာရိတာယ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုခဝိဟာ-
 ရဋ္ဌာနဘူတာ၊ ချမ်းသာစွာ နေရာအရပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော(ဒိသာ၌စပ်)။ ဝါ၊ ကား။
 ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာတိအာဒိနာ၊ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊
 ဖြင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဖရဏဋ္ဌာနဘူတာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဖြင့် ပျံ့နှံ့ရာ
 အရပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စတယော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာ
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။
 စတုဒ္ဓိသော၊ မည်၏။ သော ဝေ၊ ထိုစတုဒ္ဓိသည်ပင်လျှင်။ စာတုဒ္ဓိသော၊
 မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ စတယော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့
 တည်း။ စတုဒ္ဓိသံ၊ လေးပါးကုန်သော အရပ်မျက်နှာတို့။ အဿ ဘိက္ခုနော၊
 အား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုလေးပါးသော အရပ်မျက်နှာသည်။ အတ္ထိ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ စာတုဒ္ဓိသော၊ မည်၏။
 ယထာ၊ ဥဒါဟရုဏ် အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။ သဒ္ဓေါတိ ယထာ၊ သဒ္ဓေါ
 ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။

မှတ်ချက်။ ။သဒ္ဓါ၊ အဿ အတ္ထိတိ သဒ္ဓေါ၊ ဟု အဿတ္ထိတဒ္ဓိတံ ဖြစ်သကဲ့
 သို့။ စတုဒ္ဓိသံ အဿ အတ္ထိတိ စာတုဒ္ဓိသော၊ ဟု အဿတ္ထိတဒ္ဓိတံ
 ဖြစ်၏ဟူလို။ စတုဒ္ဓိသပုဒ်၊ ဣပစ္စည်း။

သတ္တ

သန္တောသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၅

တာသေဝ ဒိသာသု၊ ထိုအရပ်မျက်နှာတို့တွင်သာလျှင်။ ကတ္တစိပိ၊ အချို့သော
 အရပ်၌လည်း။ သတ္တေ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့ကို လည်းကောင်း။ သင်္ခါရေ ဝါ၊ သင်္ခါ
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဘယေန၊ ဘေးအားဖြင့်။ နပ္ပဋိဟနတိ၊ မထိခိုက် မညှဉ်း
 ဆဲတတ်။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိကို။ တေဟိ၊ ထိုသတ္တဝါ သင်္ခါရတို့သည်။
 နပ္ပဋိဟညတေ၊ အပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဋိဗောဿ၊ မည်၏။ သန္တုဿ၊
 မာနောတိ၊ ကား။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သန္တေန၊ ထင်ရှား
 ရှိသောဥစ္စာဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သမမေဝ၊ အညီအမျှသာလျှင်။ တုဿနကော၊
 နှစ်သက်တတ်သော ရဟန်းသည်။ ဣတရိတနေောတိ၊ ကား။ ယေန ကေနစိ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဥစ္စာဝနေ၊ အမြတ်အယုတ်
 ဖြစ်သော ပစ္စည်းဖြင့်။ ယေ သီဟဗျုတ္တိဒယော၊ အကြင် ခြင်္သေ့ သစ် ကျား
 အစရှိသည်တို့သည်။ ကာယစိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့ကို။ ပဋိဇ္ဇ၊ စွဲ၍။ သယန္တိ
 ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တာနိ၊ ထိုကိုယ်စိတ်တို့ကို။ ပရိသယန္တိ
 အဘိဘဝန္တိ၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
 သီဟဗျုတ္တိဒယော၊ တို့သည်။ ပရိသယာ၊ မည်ကုန်၏။ သီဟဗျုတ္တိဒယော၊
 ကုန်သော။ ဗာဟိရာ၊ အပ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပ္ပဒ္ဒဝါ စ၊ ဘေးရန်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ ကာမစ္ဆန္တာဒယော၊ ကာမစ္ဆန္တ အစရှိကုန်သော။ အဇ္ဇတ္တိကာ၊
 အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယစိတ္တပဒ္ဒဝါ စ၊ ကိုယ်စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်
 သော ဘေးရန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) (နှာ-၁၁၇) စ၊
 ဆက်ဦးအံ့။ တေ၊ ထိုပရိသယာနံဟူသော ပုဒ်သည်။ ဥပယောဂဝတ္ထေ၊ ဒုတိယာ
 အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။

သဟိတာတိ၊ ကား။ အုမိဝါသနခန္တိယာ စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝီရိယာဒိ၊
 ဓမ္မေဟိ စ၊ ဝီရိယ အစရှိသော တရားတို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ ယထာရဟံ၊
 စာ။ ခန္တာ စ၊ သည်းခံနိုင်သည် လည်းကောင်း။ ပဟန္တာ စ၊ ပယ်ဖျောက်
 နိုင်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ထဒ္ဒဘာဝကရတယာဘာဝေန၊ ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်
 သော ကြောက်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဆမ္ဘိ၊ ကြောက်ခြင်းမရှိသည်။
 ဧကော စရေတိ၊ ကား။ အသဟာယော၊ အဖော်မရှိသည်။ ကောကံ၊
 တစ်ယောက်အထီးတည်း နေသည်။ ဟုတော၊ ၍။ စရိတံ၊ ကျင့်ခြင်းငှာ။
 ဝိဟရိတံ၊ နေခြင်းငှာ။ သက္ကုဏေယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယေ၊
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမတ္တနေ၊ စွမ်းနိုင်ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ငဲ့။ ယထာ ကံ၊
 အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ကော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ ကော ။ပ။
 ဇဋ္ဌံ ဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဣမံ ဇဋ္ဌံ၊
 ဤကိလေသာတည်းဟူသော အရုပ်အထွေး အမွေးအယှက်ကို။ ဝိဇ္ဇေယေ၊

ဖြေရှင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ရာအံ့နည်း။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပတာယ၊ သန်လျက်ကဲ့သို့ တစ်ချောင်းတည်းသော ကြံ့ချိုနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဝိဟာရီ၊ အဖော် မမှီး ကပ်ယောက်ထီးတည်း နေလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယဿ မိဂဿ၊ အကြင်သားအား။ လဏ္ဍာနေန၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ ခဂ္ဂသဒိသံ၊ သန်လျက်နှင့် တူသော။ ဧကမေဝ၊ တစ်ချောင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ မတ္ထကေ၊ ထိပ်ထက်၌။ ဥဋ္ဌတံ၊ ပေါက်သော။ ဝိသာဏံ၊ ဦးချိုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော မိဂေါ၊ သည်။ ခဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူ ကား။) ခဂ္ဂသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တံသဒိသဝိသာဏဿ၊ ထိုသန်လျက်နှင့်တူသော ဦးချိုကို။ ဂဟိတတ္ထာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်စာည်း။ မဟိ သပ္ပမာ-ဏော၊ ကျွဲအတိုင်းအရှည် ပမာဏရှိသော။ မိဂဝိသေသော၊ ကြံ့ဟုခေါ်ဝေါ် အပ်သော သားအထူးကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ယော၊ အကြင်သားအထူးကို။ လောကေ၊ ၌။ ပလာသာဒေါတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဂဏ္ဍကောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကြံ့ဟုခေါ်သော သားအထူး၏။ ဝိသာဏေန၊ ဦးချိုနှင့်။ ဧကိဘာဝေန၊ တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သဒိသော၊ တူသော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ဧကဝိဟာရိတာယ၊ တစ်ယောက် အထီးတည်း နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ၊ ကြံ့ချိုနှင့် တူ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုမ္ပိ၊ ငှာလည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ခဂ္ဂဝိသာ-ဏကပ္ပေါဟူ၍။ ဝုတ္ထိ၊ ၏။ ပန၊ ချဲ့ဦးအံ့။ အဿာ၊ ထိုကြံ့ချိုနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်၏။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္ထ-ဝဏ္ဏာနာယဉ္စ၊ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ်၏ အဋ္ဌကထာ၌ လည်းကောင်း။ စူဠနိဒ္ဒေသေ စ၊ စူဠနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌ လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧဝံ ဝဏ္ဏိတန္တံ၊ ကား။ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္ထေ၊ ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်အပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ယောမိတံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ ခဂ္ဂဿ နာမ၊ ခဂ္ဂအမည်ရှိသော။ မိဂဿ၊ သား၏။ ဝိသာဏေန၊ ဦးချိုနှင့်။ ကပ္ပေါ သဒိသော၊ တူသည်တည်း။ တဿ၊ ခဂ္ဂအမည်ရှိသော သား၏ဦးချိုနှင့် တူသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ ဟူသောပုဒ်၌။ သမာတိ-နိဝိဇ္ဇော၊ သော။ ကပ္ပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သတ္ထုကပ္ပေန ဝတ ဘော၊ ကိရ သာဝကေန သဒ္ဓိံ မန္တယမာနာတိ အာဒိသု ဝိယ၊ မန္တယမာနာ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌ ကဲ့သို့။ ပဋိဘာဂေ၊ အတူဟူသော အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (သာဝကအနက်

သုတ္တံ]

သန္တောသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၇

ကား) ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ ဝတ ကေန္တန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သတ္ထုကပ္ပေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တူသော။ သာဝကေန၊ တပည့်သား သာဝကနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မန္တယမာနာ၊ တိုင်ပင်ကြကုန်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုခဂ္ဂမည်သော သား၏ဦးချိုနှင့်တူသည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပတာ၊ ခဂ္ဂမည်သော သား၏ဦးချိုနှင့်တူသည်၏အဖြစ်။ တံ၊ ထိုခဂ္ဂမည်သောသား၏ဦးချိုနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အာပဇ္ဇတံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။)

ဝါတာဘိဿာတာဒီဟိ၊ လေတို့၏တိုက်ခတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဆိန္ဒုပက္ခော၊ ကျိုးပြတ်သောအတောင်ရှိသော။ သကုဏော ဝါ၊ ငှက်သည်လည်းကောင်း။ အသဉ္ဇာတပက္ခော၊ အတောင်မဖြစ်မပေါက်သေးသော။ သကုဏော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဥပမာအရာ၌။ ဧတံ၊ ပျံခြင်းငှာ။ သမတ္တော၊ စွမ်းနိုင်သော။ သပက္ခိကောဝ၊ အတောင်ရှိသောငှက်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ အထူးကိုပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပက္ခိ သကုဏောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တု၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အန္တလိက္ခေ၊ အန္တလိက္ခ-ဟု ဆိုအပ်သော။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ စက်မတိ၊ စကြံသွား၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ပရိယာယမတ္တဒဿနတ္ထံ၊ ပရိယာယ်မျှကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပက္ခယုတ္တော သကုဏောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပတိတိ၊ ကား။ ဥဗ္ဗံ၊ အထက်ကောင်းကင်၌(ဝါ)သို့။ ပတတိဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပက္ခန္တတိ၊ ပျံ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဝိဓုနန္တာတိ၊ ကား။ ဝိဘိန္နန္တာ၊ ဖောက်ခွဲကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ ဝိစာလေန္တာ၊ လှုပ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဇတနာယာတိ၊ ကား။ အဇ္ဇဘာဝတ္ထာယ၊ ယနေ့အဖြစ်အကျိုးငှာ။ သွာတနာယာတိ၊ တွေ့ပီ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ ယဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပတ္တိ ဧဝ၊ သပိတ်သည်သာလျှင်။ ဘာရော၊ ဝန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သပတ္တဘာရော၊ မည်၏။ မမာယနတဏှာဘာပေန၊ မရက်မစက် မြတ်နိုးတတ်သော တဏှာမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဿဂေါ၊ ငြိမ်ဝပ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိဂ္ဂဟတဏှာဘာဝေန၊ သိမ်းတတ်သောတဏှာမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိရပက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမှကင်းသည်ဖြစ်၍။ ယေန ကာမန္တံ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ရုစိ၊ အလိုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုအရပ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တေ၊ ထိုယေန ကာမံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။

ယေန ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ ကာမော၊ အလိုတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေန ကာမော၊ မည်၏။ တံ ယထာကာမံ၊ ထိုအကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အလိုအတိုင်း။ ဣတိ အယံ ကား။ ဧဝတ္ထော၊ တည်း။

သန္တောသကတာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

နိဝရဏပ္ပဟာနကတာဝဏ္ဏနာ

☞ (နာ-၁၁၈) ၂၁၆။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္တစတုတ္ထဿ၊ ၏ (ဝါ) အနက်လေးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ သမ္ပိဏ္ဏိတော၊ ပေါင်း၍။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ် အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိအဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုအားဖြင့်။ အနုယောဂံ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို(ဝါ)စောဒနာခြင်းကို။ ဥဒ္ဓရိတော၊ ထုတ်၍။ သော ။ပ။ ကိံ ဒသေတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) သောဇေတိ၊ သုတ် သင်၏။ ပစ္စယသမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ သမ္ဘာရပါရိဝူရိံ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်း အဆောက်အဦ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဣမေ စတ္တာရောတိ၊ ကား။ သီလသံဝရော၊ လည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ လည်းကောင်း။ သမ္မဇေ၊ လည်းကောင်း။ သန္တောသော၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောသော်မူအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရညိကဿ၊ တော၌ နေသောရဟန်း၏။ သမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦတို့သည်။ န ဣဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ န သမ္ပဇေတိ၊ မပြည့်စုံ။ သဖလော၊ အကျိုးရှိသည်။ န ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ကေ ဝလံ၊ သက်သက်။ အနိဇ္ဈနမတ္တံ၊ မပြည့်စုံကာမျှသည်။ န၊ မဟုတ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အယမ္ပိဒေါသော၊ ဤအဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ် သေး၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိဝါတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။

ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ အသုကဿ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု- နော၊ ၏။ အရဇေ၊ တော၌။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ တို့၏။ နိဝါဉာနံ ဝိယ စ၊ နေခြင်းကဲ့လည်းကောင်း။ ဝနစရကာနံ၊ တောသွားမုဆိုးတို့၏။ နိဝါသနံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နိဝါသနမတ္တမေဝ၊ နေကာမျှသည်သာလျှင်။ ဟော- တိ၊ ၏။ ပန၊ ပျတိရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အရညဂါသာနုစ္ဆဝိကာ၊ တော၌နေခြင်း အားလျောက်ပတ်သော။ ကဗျံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ သမ္ဘာပဋိပတ္တိ၊ ကောင်း

သုတ္တံ]

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၉

သောအကျင့်သည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အပဝါဒဝသေန၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်
 တင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝသနိယဘာဝံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊
 ရောက်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမဿတ္ထဿ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿနေန၊ ပြုခြင်းနှင့်။
 ဝိရုဇ္ဈနတော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓိံ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ နပေါရာဏော၊
 ရှေးသဒ္ဓါဟောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အာရည-
 ကေဟိ၊ တော၌နေကုန်သော။ တိရုဇ္ဈာနဂတေဟိ ဝါ၊ တို့နှင့်လည်းကောင်း။
 ဝနစရဝိသဘာဝဇနေဟိ ဝါ၊ တော၌ကျင်လည် ကျက်စားကုန်သော သဘော
 မတူကုန်သော လူတို့နှင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကဲ့။ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိဝသေန၊
 ဖောက်ပြန်သောအကျင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝသနိယဘာဝံ၊ နေအပ်သည်၏အဖြစ်
 သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဏိဓာယ၊ ဆောက်
 တည်၍။ အရညေ၊ တော၌။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မနေအပ်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဝသေယျ၊ နေဌားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ
 အာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိသ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော
 ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝသိတဗ္ဗပရိယာယော၊ ဝသိတဗ္ဗသဒ္ဓါ
 ၏ ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာ
 လျှင်။ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ဝိတင်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ဝေရူပဿ ဟိ ။ ပ ။
 ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏(အနက်ကား)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤ
 သို့သဘောရှိသောရဟန်း၏။ အရညဝါသော၊ တော၌နေခြင်းသည်။ ကာဠ-
 မက္ကဋ္ဌအစ္စတရစ္စဒီပိမိဂါနံ၊ မျောက်ညိုဝံ၊ အောင်း၊ သစ်၊ သားသမင်တို့၏။ အဋ္ဌဝိ-
 ဝါသသဒိသော၊ တောအုပ်၌နေခြင်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိဝုတ္တာတိ၊ ကား။ အဓိဝသန္တာ၊ နေကုန်သော (ဝါ) စိုးအုပ်၍နေကုန်
 သော။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘေရဝသဒ္ဓိံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသောအသံကို။
 သာဝေန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်။ အပလာယန္တဿ၊ မထွက်
 ပြေးသောရဟန်း၏ (သီသံဋ္ဌိစပ်)။ ဟတ္ထေဟိပိ၊ လက်တို့ဖြင့်လည်း။ သီသံ၊
 ဦးခေါင်းကို။ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ပလာယနာကာရံ၊ ပြေးသောအခြင်း
 အရာကို။ ကဗောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေရေန၊
 ဆရာဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ ဣမိနာ
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဗျတိရေကတော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယမ္ပတ္တိယာ၊ အကြောင်း
 ရှိပြည့်စုံခြင်း၏။ ဒဿိတဘာဝံ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပကသေတွာ၊
 ပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အနွယတောပိ၊ အလျော်အားဖြင့်လည်း။ ပကာ-
 သေတံ၊ ငှါ။ ယဿ ပနေတေတိ အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဂထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဣဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊
 ကြောင့်။ သောဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာဠကော တိလကောတိ ဣဒံ

ဝစနံ၊ သညံ။ ဝဏ္ဏဝိကာရာ ပန ဧကဝသေန၊ အဆင်း၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော ရောဂါ၏အစွမ်းဖြင့်။ အညတ္ထ၊ တစ်ပါးသောအရာ၌။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။

ဒုန္နာမကဉ္စ အရိသံ ။ပ။ တိလကော တိလကဉ္စကောတိ။

ဟူ၍။ အဘိဓာနပုဒ်ပိကာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဂါထာအနက်ကား) ဒုန္နာမကံ၊ ဒုလ္လာမြင်းသရိုက်နာ။ အရိသံ၊ ဒုလ္လာမြင်းသရိုက်နာ။ (လိပ်ခေါင်းထွက်နာလည်းဟူ။) ဆဒ္ဓိကော၊ အော့အန်သောအနာကို။ ဝမထု၊ ဝမထုဟူ၍။ ဥရိတော၊ ဆိုအပ်၏။ ဝမထု၊ ပျိုအန်သောအနာ။ ဒဝထု၊ ကိုယ်ပူသောအနာ။ ပရိတာပေါ၊ ကိုယ်ပူသောအနာ၊ အထ၊ ပါး။ တိလကော၊ နှမ်းနှင့်တူသောမဲ့။ တိလကဉ္စကော၊ နှမ်းနှင့်တူသောမည်းနက်သောမဲ့။ (ဤကား အဘိဓာန်နရဝဂ်ပါဠိ အနက်တည်း။)

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တိလသဏ္ဌာန်ဝိယ၊ နှမ်း၏သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိလကော၊ မည်၏။ ကာဠော၊ မည်းနက်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာဠကော၊ မည်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဏ္ဏတ္တိဝိတိက္ကမသင်္ခါတံ၊ ပညတ်တော်ကို လွန်ကြူးခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တုလ္လဝဇ္ဇံ၊ ရုံ့ရင်းသောအဖြစ်သည်။ ကာဠကသဒိသတ္တာ၊ မွဲမည်းနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာဠကံ၊ မည်၏။ မိစ္ဆာဝိတိက္ကမသင်္ခါတံ၊ မှားသောအားဖြင့် လွန်ကြူးခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အဏုမတ္တဝဇ္ဇံ၊ အဏုမြူခန့်မျှသောအဖြစ်သည်။ တိလကသဒိသတ္တာ၊ နှမ်းနှင့်တူသော မွဲနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နှာ—၁၁၉)ကိလကံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပီတိံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဝိဂတဘာဝေန၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ခယဝယဝသေန၊ ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ခိယနဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဝိဂတော၊ ကင်းသော။ ခယောဝ၊ ကုန်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပရိတော၊ ဖောက်ပြန်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ခိယနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဝယောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရဘူမိ၊ လောကုတ္တရာ၏အရာသည်(ဝါ)လောကုတ္တရာတရား၏ဖြစ်ရာအာရုံသည်။ အရိယဘူမိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိတိ၊ ကား။ အရိယဘူမိဩက္ကမနတော၊ အရိယဘူမိသို့သက်ဝင်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏဘဏနကော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို

သုတ္တံ

နိဝရဏပုဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၁

အရပ်၌။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတု၊ ကြား၍။ တဿ ဘိက္ခု-
 နော၊ ထိုတော၌နေသောရဟန်း၏။ ယသော၊ ဂုဏ်သတင်းကျော်စောခြင်း
 သည်။ ပတ္တဇ္ဇော၊ ပျံ့နှံ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝေဉ္ဇကတု၊ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသော။ အယသပတ္တရဏမ္ပိ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကင်း မကောင်းသတင်းပျံ့နှံ့
 ခြင်းသည်လည်း။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အာရောစနဝသေန၊ ကြားအပ်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ဝိဝိတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဇနဝိဝေကေ၊ လူအပေါင်းမှဆိတ်ခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုညန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ့။ တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသည်ကို။ ဇနသဒ္ဓနိဇ္ဈေသဘာဝေန၊ လူတို့၏အသံ
 ကြွေးကြော်သံမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား)။ ဈာနဿ၊
 ဈာန်၏။ သဒ္ဓကဏ္ဍကတ္တာ၊ အသံ၏ဆူးငြောင့်သဖွယ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ အပ္ပသဒ္ဓံ၊ အပ္ပနိဇ္ဈေသန္တိ
 အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဇနကဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဇနကသဒ္ဓါ
 ဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ဇနကကိုယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဧညံ၊ ဧညကို
 (ဝါ) လူသည်ဖြစ်စေအပ်သောအသံကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ တဿ တံ ဝစနံ၊
 သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိဘဂေ၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ယဒေဝ တံ အပ္ပနိဇ္ဈေသံ
 တဒေဝ တံ ဝိဇနဝါတန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)
 ယဒေဝယံ ဝေ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည် (တံ သဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ အပ္ပနိဇ္ဈေသံ၊
 ကြွေးကြော်သံမရှိ။ တဒေဝ တံ ဝေ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇနဝါတံ၊ မည်၏ (ဝါ)
 လူတို့သွားလာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောလေမှကင်းသောအရပ်မည်၏။ စ၊ ဆက်ဦး
 အံ့။ အပ္ပသဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပကတိသဒ္ဓါဘာဝံ၊ ပြကတေသောအသံ ရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပနိဇ္ဈေသန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နဂရနိဇ္ဈေသာဒိ-
 သဒ္ဓါဘာဝံ၊ မြို့၏ကြွေးကြော်သံသည်တို့၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဗျဉ္ဇနံ၊
 သဒ္ဓါသည်။ သာဝသေသံ ဝိယ၊ အကြွင်းအကျန်ရှိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။
 အတ္ထောပန၊ အနက်သည်ကား။ နိရဝသေသော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမာဂဋ္ဌကထာ-
 ဝဏ္ဏနာယံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယံ အဋ္ဌကထာ၏ အနက်ကို ဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော
 ဋီကာ၌။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပသဒ္ဓဿ၊
 ၏။ ပရိတ္တပရိယာယံ၊ ပရိတ္တသဒ္ဓါ၏ပရိယာယ်ကို။ နေသိ၊ စိတ်၌။ ကတု၊ ၍။
 (တစ်နည်း) မနသိကတု၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဗျဉ္ဇနံ၊ သည်။ သာဝသေသံ၊ အကြွင်း
 အကျန်ရှိသည်။ သိယ၊ ဖြစ်ရာ၏ (ဤသို့ယောနော)။ တေန၊ ကြောင့်။ န ဟိ

တဿာတိအာဒိ၊ ကိံ (အစရိယောသညံ။) အာဟ၊ ဇာ၊ ပန၊ ဆက်ဦးအံ၊
 ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပသဒ္ဓေါဟူသောပုဒ်၌။ သမာသိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊
 သညံ။ အဘာဝတ္ထော၊ အဘာဝအနက်ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝိညာတံ၊
 သိခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ကိံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့
 နည်းဟူမူကား။ အပ္ပါဗာတေဉ္စ၊ အနာမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ သဉ္ဇာနာမိ၊
 သိ၏။ (ဤသို့ယောဇနာ) တမတ္ထံ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယာ၊
 ဝိဘင်းပါဠိတော်နှင့်။ သံသန္တန္တော၊ နီးနှောလိုသည်ဖြစ်၍။ တေဒေဝါတိအာဒိ၊
 ကိံ။ အာဟ၊ ဇာ။

စ၊ ဆက်။ တေဒေဝါတိ ပဒဿ၊ ဇာ။ မယာ၊ သညံ။ သံဝဏ္ဏီယမာနံ၊
 ဖွင့်အပ်ပြီးသော။ နိဿဒ္ဓတံ ဝေ၊ အသံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇာ။ သန္တိကေပိတိ၊ ကား၊ ဂါမာ-
 ဒိနံ၊ ရှာအစရှိသည်တို့၏။ သမိပေပိ၊ အနီး၌လည်း။ ဒေသံ၊ ဤသို့ သဘော-
 ရှိသောကျောင်းသည်။ ဝိဝိတ္တံ နာမ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်းမည်၏။ ဒုရေ-
 ဝေသောအရပ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သောကျောင်းသည်။ ပဂေဝ ပါ ဝေ၊ အဘယ်-
 ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနာကိဏ္ဏန္တိ၊
 ကား။ အသံကိဏ္ဏံ၊ လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်။ အသမ္မာဓံ၊ လူတို့ဖြင့် ကျဉ်း-
 မြောင်းခြင်းမရှိသည် (ဝါ) လူတို့ဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်းမရှိသည်။ ယဿ သေနာ-
 သနဿ၊ အကြွင်ကျောင်း၏။ သာမန္တာ၊ တက်ဝန်းကျင်မှ (ဝါ) လင်းကဲတင်ပျံ့။
 ဂါဝုတမ္ပိ၊ တစ်ဂါဝုတ်လည်းဖြစ်သော။ အစုယောဇနမ္ပိ၊ ယူဇနာဝက်လည်း
 ဖြစ်သော။ ပဗ္ဗတဂဟနံ၊ တောင်တောသည်လည်းကောင်း။ ဝနဂဟနံ၊ သစ်ပင်-
 တောသည်လည်းကောင်း။ နဒီဂဟနံ၊ ကူးခတ်နိုင်ခဲ့သောမြစ်တောသည် လည်း-
 ကောင်း။ ဟောတိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ (စသဒ္ဓါ အတ္ထပူရဏမှတ်)။ ကောစိ၊ တစ်စုံ-
 တစ်ယောက်သောသူသည်။ အဝေလာယ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။ ဥပသက်မိတံ၊
 ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣဒံသေနာသနံ၊ သည်။ သန္တိ-
 ကေပိ၊ နီးသော်လည်း။ အနာကိဏ္ဏံ နာမ၊ လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်မည်၏။
 သေတိတိ၊ ကား။ သယတိ၊ အိပ်၏။ အာသတိတိ၊ ကား။ နိဝိဒတိ၊ ထိုင်၏။
 ဧတ္ထာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သေနသဒ္ဓဿစ၊ ၏လည်းကောင်း။ အာသနသဒ္ဓဿစ၊
 ၏လည်းကောင်း။ အဓိကရဏတ္ထဘာဝံ၊ အဓိကရဏအနက်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေ-
 တိ၊ ဇာ။ စသဒ္ဓေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ တဒုဘယပဒဿ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော သေန-
 အာသနဟူသောပုဒ်၏။ စတ္ထသမာသဘာဝံ၊ စသဒ္ဓါအနက်ရှိသောဒွန်သမာသ-
 ၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ဇာ။ တေနာဟာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂပါဠိမေဝ၊
 ကိုသာလျှင်။ အာဟရတိ၊ ဆောင်၏။

ဣဒါနိ၊ ဌှိ။ တဿာယေဝ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၏သာလျှင်။ အတ္ထံ၊ ကို။
 သေနာသနပဘေဒဒဿနဝသေန၊ သေနာသန၏အပြားကိုပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ အပိစာတ်အာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။)
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ဌှိ။ နိဒဿနနယေန၊ နိဒဿနနည်းအား
 ဖြင့်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿိတသေနာသနဿေဝ၊ ပြအပ်သော
 ကျောင်းအပ်ရာနေရာညောင်စောင်းအင်းယျှင်၏သာလျှင်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့
 သည်ကား။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဖန်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဟာရစသည်တို့တွင်။
 ပါကာရပရိစ္ဆိန္နော၊ တံတိုင်းဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ (နှာ-၁၂၀) သကလော၊
 အလုံးစုံသော။ အာဝါသော၊ ကျောင်းသည်။ ဝိဟာရော၊ မည်၏။ ဒီဃပါ-
 သာဒေါ၊ ရှည်သောပြာသာဒ်သည် (ဝါ) ပြာသာဒ်ရှည်သည်။ အခုယောဂေါ၊
 မည်၏။ ဂရုဠသဏ္ဌာနပါသာဒေါတိပိ၊ ဂဠုန်တောင်သဏ္ဌာန် လည်၍မိုးသော
 ပြာသာဒ်ဟူ၍လည်း။ (အာစရိယာ၊ ထိုသည်။) ဝဒန္တိ၊ ကိုန်၏။ တေုရဿပါဒေါ၊
 လေးထောင့်အခြေရှိသော ပြာသာဒ်သည်။ ပါသာဒေါ၊ မည်၏။ မုဏ္ဍုဒန-
 ပါသာဒေါ၊ ဦးဦးမိုးသော ပြာသာဒ်သည်။ ဟမ္ပိယံ၊ မည်၏။

[ယခုကာလ၌ ဆောက်လုပ်ကြသော တစ်ထပ်၊ နှစ်ထပ်၊ သုံးထပ် အစ
 ရှိသော အုဉ်ကျောင်းသည် ဟမ္ပိယ မည်၏ဟူလို။]

ပဋိရာဇ္ဇနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော မင်းတို့ကို။ ပဋိဗာဟနယောဂေါ၊
 တားမြစ်ခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော။ စတုပဉ္စသမကော၊ ဘုံလေးဆင့်၊ ဘုံငါး
 ဆင့်ရှိသော။ ပတိဿယဝိသေသော၊ မှီခိုနေထိုင်ရာ အထူးသည်။ အဇ္ဈော၊
 မည်၏။ ဧကကုဋ္ဌသင်္ဂဟိတော၊ တစ်ခုသော အထွဋ်ဖြင့် ရေတုက်အပ်သော။
 အနုကကောဏဝန္တော၊ တစ်ပါးမကများစွာသော အထောင့်ရှိသော။ ပတိ-
 ဿယဝိသေသော၊ သည်။ မာဠော၊ မည်၏။ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။
 (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ဒီဃမုဒပါသာဒေါ၊ ရှည်သောအဦးရှိသော
 ပြာသာဒ်သည်။ ဝိဟာရော၊ မည်၏။ ဧကပဿဆဒနကဂေဟံ၊ နံပါးစစ်ဘက်
 သာ မိုးသော ကျောင်းသည်။ အခုယောဂေါ၊ မည်၏။ ကိရ၊ အဆင့်စကား
 ကြားဖူးသည်ကား။ တဿ၊ ထိုကျောင်း၏။ ဧကပဿေ၊ နံပါးတစ်ဘက်၌။
 ဘိတ္တိ၊ နံရံသည်။ ဥစ္စတရာ၊ မြင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရပဿေ၊ ဤမှ တစ်ပါး
 သောနံပါး၌။ ဘိတ္တိ၊ သည်။ နိစာ၊ နိမ့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 တံ သေနာသနံ၊ ထိုကျောင်းသည်။ ဧကဆဒနကံ၊ တစ်ဘက်အမိုးရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အာယတစတရဿပါသာဒေါ၊ အလျားရှည်သော လေးထောင့်
 ပြာသာဒ်သည်။ ပါသာဒေါ၊ မည်၏။ မုဏ္ဍုဒနကံ၊ ဦးဦးမိုးသော။ စန္ဒိကင်္ဂဏ-
 ယုတ္တံ၊ လသာပြင် လသာကွက်နှင့်ယှဉ်သော ပြာသာဒ်သည်။ ဟမ္ပိယံ၊ မည်၏။

ကေဝလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပဗ္ဗတဂုဟာ၊ တောင်ဂူသည်။ ဂုဟာ၊ မည်၏။ ဒွါရ-
 ဗန္ဓနံ၊ တံခါးဖွဲ့ရှိသော။ ပဗ္ဗာရံ၊ တောင်ဝှမ်းသည်။ လေဏံ၊ မည်၏။ သေသံ၊
 အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 မဏ္ဍပေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သာခါမဏ္ဍပေါ၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယ-
 ဓမ္မပါလတ္ထေရေန စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂိတ္တရဋ္ဌိကာကာရေန၊ အဂ္ဂိတ္တရဋ္ဌိကာ
 ကိပြုသော။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေရေန စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိတင်္ဂုဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဈာနဝိသင်းအဋ္ဌကထာဋ္ဌိကား။ ဝိဟာရေတိ၊ ကား။
 သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပရိဟာရပထဉ္စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လှည့်လည်သွား
 လာအပ်သော ခရီးကိုလည်းကောင်း။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။
 (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနပ္ပယောဂ၊ ကံပုဒ်နှစ်ခုတို့၏နောက်၌ ယှဉ်။) ရတ္တိဋ္ဌာနာနိ စ၊ ညဉ့်
 နေရာအရပ်-နေနေရာအရပ်တို့ကို လည်းကောင်း (ဝါ) ညဉ့်သန့်ရာ နေသန့်ရာ
 အရပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒသေတော၊ ပြ၍။ ကတသေနာသနံ၊ ပြုအပ်သော
 ကျောင်းတည်း။ အဘယောဂေါတိ၊ ကား။ သုပဏ္ဏဝက်ဂေဟံ၊ ဂဠုန်တောင်ကဲ့သို့
 အကောက်အမိုး ရှိသော ကျောင်းတည်း။ ပါသံဒေါတိ၊ ကား။ ဒွေ၊ နှစ်ခု
 ကုန်သော။ ကဏ္ဍိကာနိ၊ အထွဋ်တို့ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်
 သော။ ဒီဃပါသာဒေါ၊ ရှည်သောပြာသာဒ်တည်း။ အဇ္ဈောတိ၊ ကား။ ပဋိ-
 ရာဇာဒိပဋိဗာဟနတ္ထံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သောမင်း အစရှိသည်တို့ကို တား
 မြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဋ္ဌကာဟံ၊ အုဉ်တို့ဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ဗဟလ-
 ဘိတ္တိကော၊ ထုထယ်ထူသော နံရံရှိသော။ စတုပဉ္စဘူမကော၊ ဘုံလေးဆင့် ငါးဆင့်
 ရှိသော။ ပတိဿယဝိသေသော၊ မှီခိုနေထိုင်ရာဖြစ်သော တိုက်အထူးတည်း။
 မာဠောတိ၊ ကား။ ဘောဇနသာလာသဒိသော၊ ဆွမ်းစားဇရပ်နှင့်တူသော။
 မဏ္ဍလမာဠော၊ စည်းဝေးရာ တန်ဆောင်းတည်း (ဝါ) အဝန်းအဝိုင်း အားဖြင့်
 ပြုအပ်သော ပြာသာဒ်တန်ဆောင်းတည်း။ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဋ္ဌိကား။
 ကေကုဋ္ဌသင်္ဂဟိတော၊ -တစ်ခုသော- အထွဋ်ဖြင့် ရေဘွက်အပ်သော (ဝါ)
 တစ်ခုသော အထွဋ်ဖြင့် ပေါင်းစု၍ ယူအပ်သော။ စတုရဿပါသာဒေါ၊
 လေးထောင့် ပြာသာဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လေဏန္တိ၊ ကား။
 ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို။ ခဏိတောဝါ၊ တူးဖြို၍လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာရံ၊ တောင်
 ဝှမ်း၏။ အပ္ပဟောနကဋ္ဌာနေ၊ မလောက်ရာအရပ်၌။ ကုဋ္ဌံ၊ နံရံကို။ ဥဋ္ဌာပေတော-
 ဝါ၊ ထစေ၍လည်းကောင်း (ဝါ) တက်စေ၍လည်းကောင်း။ ကတသေနာ-
 သနံ၊ ပြုအပ်သောကျောင်းတည်း။ ဂုဟာတိ၊ ကား။ ဘူမိဒရိ ဝါ၊ မြေခြောက်
 သည်လည်းကောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ ဒီပံ၊
 ဆီမီးကို။ လဒ္ဓံ၊ ရှိခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ပဗ္ဗတ

သုတ္တံ

နိဝရဏပွဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၅

ဂုဟာ ဝါ၊ တောင်လိုက်ဂူသည်လည်းကောင်း။ ဘူမိဂုဟာ ဝါ၊ မြေလိုက်ဂူသည်လည်းကောင်း။ ဂုဟာတိ ဂုဟာ နာမ၊ လိုက်ဂူမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤတွင် ဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာ ကောင်းဆုံး၏)။

အာဝသထဘူတံ၊ နေရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ ပတိဿယသေနာသနံ၊ ထိုနေထိုင်မှုခိုရာဖြစ်သော ကျောင်းသည်။ ဝိဟရိတဗ္ဗတ္ထေန စ၊ ဆောင်အပ်သော အနက်ကြောင့် လည်းကောင်း (ဝါ) နေအပ်သော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိဟာရဋ္ဌာနဋ္ဌေန စ၊ နေရာ အရပ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ၊ မည်၏။ စဟုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ မသာရကာဒိ၊ မသာရက အစရှိသော ညောင်စောင်းသည်။ မဇ္ဇော၊ မည်၏။ ပိဋ္ဌံ၊ အင်းပျဉ်သည်။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဥဏ္ဏဘိသိအာဒိ၊ ဥဏ္ဏဘိသိ အစရှိသည်သည် (ဝါ) သားမွေး အဆာသွပ်သော ဘုံလျှို အစရှိသည်သည်။ ဘိသိ၊ မည်၏။ (တစ်နည်း) ဥဏ္ဏဘိသိအာဒိ၊ သော။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိသော ဘုံလျှိုသည်။ ဘိသိ၊ မည်၏။ သီသပ္ပမာဏံ၊ ဦးခေါင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော ခေါင်းအုံးသည်။ ဗိဓ္ဓေဟနံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအုံး။ ဧတ္ထံ၊ ဤသီသပ္ပမာဏ ခေါင်းအုံးကိုဆိုရာ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အနံအားဖြင့်။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလတာ စ၊ တစ်ထွာလက်လေးသစ် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဒိဃတော၊ အလျားအားဖြင့်။ မဉ္စဝိတ္ထာရပမာဏတာ စ၊ ညောင်စောင်းအနံ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ သီသပ္ပမာဏံ၊ မည်၏။ မသာရကာဒိနိ၊ မသာရက အစရှိသည်တို့သည်။ မဉ္စပိဋ္ဌဘာဝတော၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိသိဥပဓာနဉ္စ၊ ဘုံလျှိုအုံးသည်လည်း။ မဉ္စပိဋ္ဌသမ္ပန္နတော၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဉ္စပိဋ္ဌသေနာသနံ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မဉ္စပိဋ္ဌဘူတံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သေနာသနဉ္စ၊ အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း။ မဉ္စပိဋ္ဌသမ္ပန္နံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်နှင့် စပ်သော။ ဘိသိဗိဓ္ဓေဟနဉ္စ၊ ဘုံလျှိုအုံးကို လည်းကောင်း။ သာမညနိဓ္ဓေသေန ဝါ၊ သာမညနိဓ္ဓေသနည်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကေသေသေန ဝါ၊ ကေသေသ နည်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ မဉ္စပိဋ္ဌသေနာသနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ၊ သည်လည်း။ ဧဝမေ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ သည်။ မဉ္စပိဋ္ဌသေနာသနန္တိ၊ ကား။ မဉ္စပိဋ္ဌဉ္စော၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်လည်းကောင်း။ မဉ္စပိဋ္ဌသမ္ပန္နသေနာသနဉ္စ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်နှင့်စပ်သော အိပ်ရာနေရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(နာ-၁၂၁) စိမိလိကာ နာမ၊ ပုဆိုးကြမ်းအခင်းမည်သည်ကား။ သုဓာ-
 ပရိကမ္မကတာယ၊ အင်္ဂတေဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော။
 ဘူမိယ၊ မြေ။ ဝဏ္ဏာနုရက္ခဏတ္ထံ၊ အဆင်းကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။
 ပဋ္ဌခဏ္ဍာဒိဟိ၊ ပုဆိုးပိုင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သိဗ္ဗေတွ၊ ချုပ်စပ်၍။ ကတာ၊
 ပြုအပ်သော အခင်းတည်း။ စမ္မခဏ္ဍော နာမ၊ သားရေပိုင်းမည်သည်ကား။
 သိဟဗျတ္တဒိပိတရစ္ဆစမ္မာဒိသုပိ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ်၊ အောင်းရေ အစရှိသည်
 တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိတစ်ခုခုသော။ စမ္မ၊ သားရေတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အဋ္ဌကဏာသု၊ တို့၌။ သေနာသနပရိဘောဂေ၊ ကျောင်း၏ အသုံး
 အဆောင်၌။ ပရိက္ခိတ္တစမ္မံ၊ ဘုရားပယ်မြစ်တော်မူအပ်သော သားရေသည်။
 န ဒိဿတိ၊ မထင်။ တိဏသန္တာရေတိ၊ ကား။ ယေသံ ကေသဉ္စိ တိဏာနံ၊
 အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မြက်တို့၏။ သန္တာရော၊ အခင်းတည်း။
 ပဏ္ဏသန္တာရေပိ၊ သစ်ရွက်အခင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင်
 နည်းရှိ၏။ စိမိလိကာဒိ၊ ပုဆိုးကြမ်းအခင်းအစရှိသည်သည်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။
 သန္တရိတဗ္ဗတာယ၊ ခင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တတသေနာသနံ၊ မည်
 ၏။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု၊ ပဋိက္ခမန္တိတိ၊ ကား။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ တောနံ
 မဉ္ဇာဒိနိ၊ ထိုညောင်စောင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ထပေတု၊ ထား၍။ ယတ္ထ
 ဘိက္ခု၊ သန္တိပတန္တိ သဗ္ဗမေတံ သေနာသနံ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ သူ၊ ဝုတ္တံ၊
 အဋ္ဌကဏာသုဆိုအပ်သော။ (တစ်နည်းကား) ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ သန္တိပတန္တိ၊ စည်းဝေးကုန်၏။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောအရပ်
 သည်။ သေနာသနံ နာမ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ ဤသို့။
 ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကဏာသုဆိုအပ်သော။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ ရုက္ခမူလာဒိပဋိက္ခ-
 မိတဗ္ဗဌာနံ၊ သစ်ပင်ရင်းအစရှိသော ဖဲသွားအပ်သောအရပ်သည်။ အဘိသင်္ခ၊
 ရုဏာဘာဝတော၊ ပြုပြင်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။
 သယနဿ စ၊ အိပ်ခြင်း၏ လည်းကောင်း။ နိဿဇ္ဇာယ စ၊ ထိုင်ခြင်း၏ လည်း
 ကောင်း။ ဩကာသဘူတတ္တာ၊ တည်ရာအရပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဩကာသသေနာသနံ၊ မည်၏။ သေနာသနဂ္ဂဟဏေနာတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တံ
 သေနာသနန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ (သမာဓိနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။) ဣမိနာ သေနာသန-
 သဇ္ဇေန၊ ဤသေနာသနသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တသေနာသနဿ၊ ဆိတ်ငြိမ်
 သောကျောင်းကို။ အာဒါနေန၊ ယူခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်း
 ဖြင့်။ ဂဟိဘမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်
 နည်း ဟုမူကား။) သာမညစောဒနာယ၊ သာမညစောဒနာခြင်း၏ (ဝါ)
 အပျားနှင့်ဆက်ဆံသော စောဒနာခြင်း၏။ ဝိသေသေ၊ အထူး၌။ အဝဋ္ဌာန

သုတ္တံ

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝရံဏ္ဍိနာ

၃၄၇

တော စ၊ တညံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိသေသတ္တိနာ၊ အထူးကိုအလိုရှိသော ဆရာသည်။ ဝိသေသဿ၊ အထူးကို၊ ပယုဇ္ဇိတဗ္ဗဇောစ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

သေနာသနသဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကဿ၊ ကြောင့်။ အရညန္တိအာဒိ၊ အရညံ ဤသို့ အစရှိသည်ကို။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂေန၊ ဤသို့စိစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဣဓ ပနဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သေနာသနသု၊ ကျောင်းတို့ကို။ ဂဟိတေသုပိ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီးသော်လည်း။ ယဇာဝုတ္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အနုစ္ဆဝိကမေဝ၊ လျောက်ပတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ဒသေတုကာမတ္တာ၊ ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအရညံ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရား အလိုတော်တည်း။ ဘိက္ခုနီနိဝသေန အာဂတန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝိနယေ၊ ဌံ။ အာဂတမေဝ၊ လာသောအရညကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ချံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၊ ဌံ။ အာဂတမေဝ၊ လာသောအရညကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ချံ။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ဌံ။ ဂဏမ္ပာ၊ ဂိုဏ်းအပေါင်းအဖော်မှ။ ဩဟိယနသိက္ခာပဒေ၊ နောက်ကျန်ရစ်သောသိက္ခာပုဒ်၌။ ဘိက္ခုနီနိ၊ ထို့အား။ အာရညကဓုတင်္ဂဿ၊ အရညကင်ဓုတင်၏။ ပဋိဂ္ဂိတ္တတ္တာ၊ ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒမ္ပိ စ၊ ဤတောသည်လည်း။ တာသံ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့၏။ အရညံ နာမ၊ တောမည်၏။ ပန၊ ဗျတ်ရိုက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ပစ္ဆိမ၊ နီးစွာအဆုံး။ ပဉ္စဓနုသတိကံ၊ ကုပ်လုပ်လေးအတော အပြန်ငါးရာရှိသော။ အရညံ၊ တောဖြစ်သော။ သေနာသနံ ဧဝ၊ ကျောင်းသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤတောသည်လည်း။ တာသံ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့၏။ ဂဏမ္ပာ၊ အပေါင်းအဖော်မှ။ ဩဟိယနာပတ္တိကရံ၊ ကျန်ရစ်ခြင်းကြောင့် အာဂတံသင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တု၊ ဗျတ်ရိုက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ပဉ္စဓနုသတိကာဒိမေဝ၊ ပဉ္စဓနုသတိက အစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော (ဝါ) ကုပ်လုပ်လေးအတော အပြန်ငါးရာရှိသောတော အစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အရညံ၊ တောသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ ကောဝါ၊ ပ။ သံဃာဒိသေသဿာတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) တတ္ထ၊ ထိုဩဟိယနသိက္ခာပုဒ်၌။ ကောဝါဂဏမ္ပာဩဟိယေယျာတိ၊ ကား။ အဂါမကေ၊ ရွာမဟုတ်သော။ အရညေ၊ တော၌။ ဒုတိယိကာယ၊

အဖော်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ရဟန်းမိန်းမ၏။ ဒဿနပစာရံ ဝါ၊ မြင်ခြင်း၏ ဥပစာရကို လည်းကောင်း။ သဝနပစာရံ ဝါ၊ ကြားခြင်း၏ ဥပစာရကိုလည်း ကောင်း။ ဝိဇဟန္တီယာ၊ စွန့်သော ဘိက္ခုနီမအား။ ထုလ္လစ္စယဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ- အာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဇဟိတော၊ စွန့်ပြီးသည်ရှိသော်။ သံဃာ- ဒိသေသဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိနယဋ္ဌကထာသုပိ၊ တို့၌လည်း။ တထာဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ ပန၊ ၌ကား။ အရညန္တိ နိက္ခမိတော။ပ။ အရညန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ (အနက်ကား) အရညန္တိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယာ၊ တံခါးခုံမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌ (ဝါ) သို့။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ၏။ တေ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အရပ်သည်။ အရညံ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနယသုတ္တန္တာ၊ ဝိနည်းသုတ္တန် တို့သည်။ ပရိယာယဒေသနာ နာမ၊ ပရိယာယ် ဒေသသနာ မည်၏။ အဘိ- ဓမ္မော ပန၊ အဘိဓမ္မာသည်ကား။ နိပ္ပရိယာယဒေသနာ၊ မုချ ဒေသနာတော် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ပဒေသံ၊ သည်။ ဂါမပဒေ- သန္တောဂမံ၊ ရွာလစ်စိတ်၌ အတွင်းဝင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ ပဒေသံ၊ သည်။ အရညံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဒသေတံ၊ ဌာ၊ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယာ၊ တံခါး ခုံမှ။ ဗဟိ၊ အပသို့။ နိက္ခမိတော၊ ၍။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်။ (နှာ-၁၂၂)

ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တေ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အရပ်သည်။ အရညံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနိက္ခမိတော ဗဟိ အစရှိသော ပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ အာရညကံ နာမ ။ပ။ ပစ္စိမန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ သုတ္တန္တနယေန၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်။ အာရညကသိက္ခာ- ပဒေ၊ ၌။ အာရညကံ၊ တော၌နေသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤရဟန်းအား။ အနုရူပံ၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တဿ၊ ထိုတော၏။ ယံ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ။ ၏။ တံ လက္ခဏံ၊ သည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ အတော တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေ- တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သန္ဓာယန္တိ၊ ကား။ သိတစ္ဆာယံ၊ ချမ်းအေးသော အရိပ်ရှိသော။ တေန၊ ကြောင့်။ တတ္ထဟိတိတာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခသမိပံ၊ သစ်ပင်၏ အနီးသို့။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယာဝတော။ပ။ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ဟူသော၊ တေ

ဝစနံ၊ ကိံ။ ပါရာဇိကကဏ္ဍကထာယံ၊ ဌံ၊ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (အနက်ကား) ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ မဇ္ဈိမိကော၊ မှန်းတည့်ဖြစ်သော။ ကာလေ၊ ဌံ။ သာမန္တာ၊ မှ။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဖရတိ၊ နှံ၏။ နိဝါတေ၊ လေမရှိသော ကာလဌံ (ဝါ) လေမတိုက်သောအခါဌံ။ ပဏ္ဏာနိ၊ သစ်ရွက်တို့သည်။ ပတန္တိ၊ ကြွေကျ ကုန်၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်သည်။ ရုက္ခမူလံ၊ မည်၏။ ပဗ္ဗတန္တိ ဧတ္ထ၊ ဌံ။ သုဒ္ဓပါသာဏသုဒ္ဓပံသုဉာယမိဿကဝေ၊ န၊ သက် သက်သော ကျောက် သက်သက်သောမြေ ကျောက်မြေနှစ်ပါးစုံ ရှေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓောပိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဗ္ဗတေ၊ ကိံ။ အဓိပ္ပေတော၊ ဧ။ သိလာမယော ဝေ၊ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော တောင်ကို သာလျှင်။ န အဓိပ္ပေတော၊ အထူးမှ ကင်းသောအားဖြင့် အလိုမရှိအပ် (ဝါ) သာမညအားဖြင့် အလိုမရှိအပ်။ သေလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝိသေသတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ပဗ္ဗတပရိယာယော၊ ပဗ္ဗကသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ကတော ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပဗ္ဗတံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတ္ထဟိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဒုဘယဿ၊ ထိုတောင်ချောက်မြစ်ကွေ့နှစ်ပါးစုံအား အနုရူပတံ၊ လျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿတိ၊ ဧ။ ဒိသာသု ခါယ မာနာသုတိ၊ ကား။ ဒသသု ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့သည်။ အဘိ မုခိဘာဝေန၊ ရွေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဿမာနာသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ တထာရူပေနပိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်း ဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ဧကဂ္ဂတော၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဒိသာသု ခါယမာနာသု ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သဗ္ဗဒိသာဟိ၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့မှ။ အာဂတေန၊ လာသော။ ဝါတေန၊ လေဖြင့် (ဝါ) သည်။ ဗီဇိယမာနဘာဝ ဟေတုဒဿနတ္ထံ၊ ယပ် ခတ်သည်၏အဖြစ် အကြောင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကိံ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပိပါသဝိနောဒနဿ၊ ရေမွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ (ဝါ) ကိံ။ ကာရကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ကံ၊ ကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ယံ နဒီကုမ္ပန္တိပိ နဒီကုဉ္ဇန္တိပိ ဝဒန္တိ တံ ကန္ဓရန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (တစ်နည်း)။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်ကို။ နဒီကုမ္ပန္တိပိ၊ မြစ်ငယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း။ နဒီကုဉ္ဇန္တိပိ၊ မြစ်ကွေ့ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ ကန္ဓရံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ အပဗ္ဗတပဒေသေပိ၊ တောင်မဟုတ်သော အရပ်၌လည်း။ ဝိဒဂ္ဂံ၊ ကူးသွားနိုင်သော။ နဒီနိဝတ္တနပဒေသံ၊ မြစ်ကွေ့အရပ်ကို။ ကန္ဓရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿတိ၊ ပြန်။ ဣတိ၊ သို့။

အာစရိယာနန္တတ္ထေရာ၊ ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ (အာဟ၊၏။
 ကြိယာထည့်၊) တေနေဝ၊ ထုံကြောင့်သာလျှင်။ နဒီတုမ္မ နဒီကုဉ္ဇသဒ္ဓါ၊ တို့သည်။
 နဒီနိဝတ္တနပဒေသဝါစကော၊ မြစ်ကွေ့အရပ်ကို ဟောကုန်၏။ (ဝါ) မြစ်ရေပြန်နစ်
 ရာ အရပ်ကို ဟောကုန်၏။ ဇူတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ရှေ့ဝါကျ
 ၌ စောဒနာချက် ပယ်ဖြေချက်ကို ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ နဒီနိဝတ္တနပဒေသော
 နာမ၊ မည်သည်ကား။ နဒီယာ၊ မြစ်မှ။ နိက္ခမနုဉ္ဇဒေနေ၊ ထွက်သောရေသည်။
 ပုန၊ တစ်ဖန်။ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်နစ်၍။ ဂတော၊ သွားရာအရပ်သည်။ ဝိဒုဂ္ဂပဒေ-
 သော။ ကူးခတ်သွားသခိုင်ခံ့သော အရပ်တည်း (ဝါ) သည်။ နဒီနိဝတ္တနပဒေ-
 သော နာမ၊ မြစ်ကွေ့အရပ်မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပဗ္ဗတပဒေသေပီတိ၊
 ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောဆရာသည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နိဒဿနမတ္ထေန၊
 ညွှန်းပြကာမျှဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဗ္ဗတပဒေသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့
 ဆိုသော်လည်း။ ယထာ ဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ နဒီပဒေ-
 သောပိ၊ မြစ်အရပ်သည်လည်း။ ကန္တရော ဝေ၊ ကန္တရမည်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို ဒေသေတိ၊ ၏။

တတ္ထဟိတိ အာဒိနာပိ၊ တတ္ထဟိ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်လည်း။ နိဒဿန
 မတ္ထေနော၊ ညွှန်းပြကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာကို
 ဆောင်သော ရဟန်းအား။ အနုရူပဘာဝံ၊ လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥဿာပေတွာတိ၊ ကား။ ပုဉ္ဇံ၊ အပုံအစုံကို။ ကတွာ၊ ၍။
 ဒိန္နံ၊ နှစ်လုံးကုန်သော။ ပဗ္ဗတနမ္ပိ၊ တောင်တို့၏လည်း။ အာသန္နတရေ၊ အနီး
 ဖြစ်သော အရပ်။ ဌိတာနံ၊ ရပ်တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ သြဝရကာဒိသ-
 ဒိသံ၊ တိုက်ခန်းအစရှိသည်နှင့် တူသော။ ဝိဝရံ၊ အခေါင်းပေါက်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ပန၊ အယူထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဗ္ဗ-
 တေ၊ ၌။ ဥမဂ်သဒိသံ၊ ဥမင်လိုက်နှင့်တူသော။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တစ်ခုသော တောင်
 ၌သာလျှင်။ ဥမဂ်သဒိသံ၊ ဥမင်နှင့်တူသော။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ လေဏံ၊
 လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊
 ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒိဿ၊ နှစ်လုံးသော တောင်တို့၌။
 ဥမဂ်သဒိသံ၊ သော။ အန္တော၊ ၌။ လေဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊
 မူကား။) တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပရိစ္ဆန္နတ္တာ၊ မဖုံး
 လွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥမဂ်သဒိသန္တိဣဒံ၊
 ဥမင်သဒိသံ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဧကသ္မိံ ယေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်။
 သဗ္ဗန္တနိယံ၊ စပ်အပ်၏။ ပန၊ ပါး။ မဟာဝိဝရန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ ဥတယေဟိပိ၊
 အန္တရေ ဧကသ္မိံ ယေဝ ဟူကုန်သော အာဓာရ နှစ်ပုဒ်တို့နှင့်လည်း။ သမ္ပန္နံ

နိယံ၊ ဧ၊ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဥမင်္ဂသဒိသန္တိ၊ ကား။ သုဒ္ဓင်္ဂါသဒိသံ၊ အလွန်
 ကူးခတ်သွားလာနိုင်ခဲသော မြေလိုက်နှင့် တူသော။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိ-
 ယေန၊ မေ့ပါလ ဦးကာဟောင်း ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ သုဒ္ဓင်္ဂါတိ
 ဧတံ၊ သုဒ္ဓင်္ဂါ ဟူသော ဤအမည်သည်။ (နာ-၁၂)ဘူမိဃရဿ၊ ဖြေအိမ်၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၏ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။
 တံ ဂဟေတွာ သုဒ္ဓင်္ဂါယ ရဝန္တံ ယက္ခိနီ ခိပိတိအာဒိသု ဝိယ၊ ခိပိ ဤသို့ အစ
 ရှိသော ပါဌ်တို့ကဲ့သို့တည်း။ တံ၊ ထိုသူငယ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ သုဒ္ဓင်္ဂါယ၊
 ကူးတက်နိုင်ခဲသော မြေအိမ်၌။ ရဝန္တံ၊ ငိုမြည်တမ်းစဉ်။ ယက္ခိနီ၊ ဘီလူးသေသည်။
 ခိပိ၊ ပြစ်ချ၏။ မနုဿာနံ အနုပစာရဌာနန္တိ၊ ကား။ ပကတံသဉ္ဇာရဝသေန၊
 ပြုကတေသွားလာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်။ န သဉ္ဇရိ-
 တဗ္ဗဌာနံ၊ မသွားလာအပ်သော အရပ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ကဿနဝပ္ပနာဒိ-
 ဝသေန၊ ထွန်ခြင်း စိုက်ပျိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပကတံသဉ္ဇာရ-
 ပဋိက္ခေပေါ၊ ပြုကတေအားဖြင့် သွားလာခြင်းကို ပယ်ခြင်းကို။ ဣမ၊ ဤဝန-
 ပတ္တံ ဟူသော ပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ဧ၊ တေန၊ ကြောင့်။ ယတ္ထ န ကသန္တိ
 န ဝပန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်)။ အာဟ၊ ဧ၊

ပန၊ ပါး။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝနပတ္တန္တိ ဧတံ၊ ဝနပတ္တံ ဟူသော ဤ
 အမည်သည်။ ဝနသဏ္ဌာနံ၊ တောအုပ်၌ တည်ကုန်သော (ဝါ) တောအုပ်
 ရှိကုန်သော။ သေနာသနာနံ၊ ကျောင်းတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။
 ဝနပတ္တန္တိ ဧတံ၊ သည်။ ဘိသနကာနံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိကုန်
 သော။ သေနာသနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဝနပတ္တန္တိ ဧတံ၊
 သည်။ သလောမဟံသာနံ၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထဖွယ်ရှိကုန်သော။ သေနာ-
 သနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဝနပတ္တန္တိ ဧတံ၊ သည်။ ပရိယန္တာနံ၊ အစွန်ဖြစ်
 ကုန်သော။ သေနာသနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဝနပတ္တန္တိ ဧတံ၊ သည်။ န
 မနုဿပစာရာနံ၊ လူတို့ကျက်စားရာ မဟုတ်ကုန်သော။ သေနာသနာနံ၊ တို့၏။ အဓိ-
 ဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝိဘင်္ဂပါဌ်သေသံ၊ ဤဝိဘင်းပါဌ်အကြွင်းကို။
 သင်္ဂဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ ပတ္ထောတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတဿ၊
 တောင်၏(ဝါ)နှင့်။ သမာနဘူမိ၊ တူသောမြေတည်း။ ယော၊ အကြင်တောင်
 နှင့်တူသောမြေကို။ သာန္တတိပိ၊ သေနဟူ၍လည်း(ဝါ)တောင်ဝှမ်းဟူ၍လည်း။
 ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊ ပန၊ ပါး။ တဿဒိပတ္တာ၊ ထိုတောင်ဝှမ်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အသဉ္ဇရဏဘူတံ၊ သွားလာရာမဟုတ်သည်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဝနံ၊ တောသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပတ္တသဒိသံ၊
 တောင်နှင့်တူသော(ဝါ)တောင်ဝှမ်းနှင့်တူသော။ ဝနံ၊ တောတည်း။ ဝနပတ္ထော၊
 တောင်နှင့်တူသော(ဝါ)တောင်ဝှမ်းနှင့်တူသောတော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသန-

ပရနိပါတော၊ ဝိသေသနပုဒ်နောက်၌ကျသည်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇာတိ။ သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ဒိသာနံ၊ အရပ်မျက်နှာတို့၏(ဝါ)တို့သို့၊ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ အဘိမုခေါ၊ ရွေးရှုသော။ ဩကာသော။ အပုပ်သည်။ အဗ္ဗောကာသော။ မည်၏(ဝါ)လွင်တီးခေါင်မည်၏။ ဣတိ ထသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဆဒနေန၊ အမိုးဖြင့်။ အန္တမသော၊ အယုတ်အားဖြင့်(ဝါ) အဆုံး၌ဖြစ်သောအားဖြင့် (သဒ္ဓတ္ထ)။ ရုက္ခသာခါယပိ၊ သစ်ခက်ဖြင့်လည်း။ န ဆာဒိတံ၊ မမိုးအပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒဏ္ဍကာနံ၊ တုတ်လုံတန်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဆာဒေတု၊ မိုး၌(ဝါ)ဖုံးလွှမ်း၍။ ဂတ၊ ပြုအပ်သောကုဋ်သည်။ စီဝရကုဋံ၊ မည်၏။ နိက္ကဇေတုတံ၊ ကား။ နိဟရိတု၊ ထုတ်ဆောင်၍။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ပဗ္ဗာရလေဏသဒိသော၊ တောင်ဝှမ်းလိုက်နှင့်တူသော။ ပလာလရာသိယေဝ၊ ကောက်ရိုးစု ကောက်ရိုးပုံကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတရိယာ၊ ဤလိုက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ကောက်စုမှတစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယမာနေ၊ သော်။ တိဏပဏ္ဏသန္တာယေဝေါပိ၊ မြက်သစ်ရှက်ခင်းကိုလျဉ်းပါးခြင်းသည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဗ္ဗာရလေဏသဒိသောအာလယေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကံ။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဗ္ဗာရသဒိသေ ဝါ၊ တောင်ဝှမ်းနှင့်တူသည်လည်းဖြစ်သော။ လေဏသဒိသေ ဝါ၊ လိုက်နှင့်တူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဂစ္ဆဂ္ဂမ္ဘာဒိနမ္ပိတိတ္ထော ဌံ၊ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပုရိမနယံ၊ ရှေ့နည်းကို။ သမ္ပိဇ္ဇေတိ၊ ပေါင်း၏။

ပိဏ္ဍပါတဿ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိယေသနံ၊ ရွာမီးခြင်းသည်။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ပရိယေသနဟူသောနောက်ပုဒ်ကျေသောအားဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုဆွမ်းကိုရွာမီးရာမှ(ဝါ)ဆွမ်းခံရာမှ။ ပဋိက္ကန္တော၊ ဖဲခွဲသည်။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရာမှဖဲခွဲသည်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတပရိယေသနတော ပဋိက္ကန္တောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ပလ္လက္ခန္တိတ္ထော ဌံ၊ ပရိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမန္တတောတိ တေသ္မိံ အတ္ထော၊ သမန္တတော ဟူသောဤအနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိသမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အင်္ဂနံ အာသနံ၊ နေခြင်းသည်။ ရကာရဿ၊ ရအက္ခရာ၏။ လကာရံ စ၊ လအက္ခရာကိုလည်းကောင်း။ ဒွိဘာဝဉ္စ၊ ဒွေဘော်ကိုလည်းကောင်း။ ကတု၊ ၍။ ပလ္လက္ခော၊ မည်၏။ ကိမိဝ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပလိဗုဒ္ဓေါတိ ယထာ၊ ပလိဗုဒ္ဓေါကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ သမန္တဘာဝေါ၊ သမန္တအဖြစ်သည် (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင်အဖြစ်သည်။

ဝါမောရုဉ္စ၊ လက်ဝဲပေါင်ကိုလည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏောရုဉ္စ၊ လက်ယာပေါင်ကိုလည်းကောင်း။ သမံ၊ အညီအမျှ။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါဒါနံ၊ ခြေတို့ကို။ အညမညသမ္ပန္နနကရဏံ၊ အချင်းချင်း ဆက်စပ်ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမန္တတော ဥရုဗဒ္ဓါသနန္တံ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ ဣဓ၊ ဤနေရာ၌။ ဥရုနံ၊ ပေါင်တို့ကို။ ဗန္ဓနဝသေန၊ ဖွဲ့ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နိသဇ္ဇာဝ၊ ထိုင်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ပလ္လင်္ကော၊ မည်၏။ အာဟရိမေဟံ၊ ကုန်သော။ ဝါဠေဟံ၊ သားရဲရုပ်တို့ဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စ၊ ပါး။ အာဘုဇိတံ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ပလ္လင်္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ နိသဇ္ဇာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဥဘော၊ ကုန်သော။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ အာဘုဂ္ဂေ၊ ခေသည်တို့ကို။ သမိဉ္ဇိတေ၊ ကွေးသည်တို့ကို။ ကတော၊ ၍။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကွေးခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပါဒါနံ၊ တို့ကို။ တထာဗန္ဓတာ၊ ကရဏမေဝ၊ ထိုသို့ဖွဲ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗန္ဓိတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။

ဥဇုံ ကာယန္တိ ဧတ္ထ၊ ဉ္စ။ ကာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပရိမကာယ ဝိသယော၊ အံထက်ဖြစ်သောကိုယ်လျှင်အရာရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူကား။) ဟေဋ္ဌိမကာယဿ၊ အောက်ပိုင်းဖြစ်သောကိုယ်ကို။ အနုဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မဟုတ်သောအားဖြင့် (ဝါ) ကွေးကွေး။ ဌပနဿ၊ ထားခြင်းကို။ နိသဇ္ဇာဝစနေနေဝ၊ နိသဇ္ဇာသဒ္ဓါဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိညာပိတတ္တာ၊ သိစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပရိမံ သရီရံ ဥဇုံ ဌပေတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်။ (၅၁-၁၂၄) အဋ္ဌာရသတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပရိမကာယဿ၊ ကို။ ဥဒုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ တံဌပနံ၊ ကို။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ အဋ္ဌာရသနံ၊ ကုန်သော။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိကာနံ၊ ကျောက်ကုန်းဆူးရိုးတို့၏။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်းနှင့်။ ကောဋ္ဌိံ၊ တစ်ခုသောအစွန်းကို။ ပဋ္ဌိပါဒနမေဝ၊ စပ်စေခြင်းသည်သာလျှင်(ဝါ)ထိစေခြင်းသည်သာလျှင်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းမည်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌပနဿ၊ ကိုယ်ကိုထားခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဒသေခန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝေဉ္ဇီတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထတသ္မိံ ဝေဉ္ဇီတိ အာဒိဝစနေ၊ သိုဝေဉ္ဇီအစရှိသောစကား၌။ ဝေန္တိ၊ ကား။ တထာဌပနံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ထားသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါ၊ ကား။ ဣဒိနာတထာဌပနဟေတုနာ၊ ဤထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထားခြင်း

ဟူသောအကြောင်းကြောင့်(ဝါ)ဖြင့်။ န ပဏမန္တိတိ၊ ကား။ နဩမန္တိ၊ မညွတ်ကုန်။ အထာတိအာဒိ ပန၊ အထာ ဤသို့အစရှိသောစကားသည် ကား။ ပရမ္ပရံပယောဇနဒယနံ၊ အဆက်ဆက်သောအကျိုးကို ပြကြောင်းဖြစ် သော စကားတည်း။ အထာတိ၊ ကား။ ဧဝံ အနာနာမနေ၊ ဤသို့မညွတ်သည် ရှိသော်။ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌိဂိလာနာဒိဝေဒနာ၊ ကျောက်ကုန်း၊ ညောင်း ညာခြင်း အစရှိသော ဝေဒနာသည်။ န ပရိပတိတိ၊ ကား။ နဝိဂစ္ဆတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်မကွင်း။ ဝီထိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းကြောင်းခရီးကို။ နဝိလဗေတိ၊ မခုန်ကျော်။ တတောဝေ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းကြောင်းခရီးကိုမခုန်ကျော်သော ကြောင့်သာလျှင်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေ့ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်။ အပရံ၊ နောက်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဝိသေသပုတ္တိယာ၊ အလူးသို့ရောက်သဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤခြင်းသို့။ ဖာတိ၊ ပွားခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန်ပြောခြင်းသို့။ ဥပ ဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ န ပရိပတတိဟူသောပုဒ်၌။(သမာဓိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။) ပရိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိသဒ္ဓပရိယာယော၊ အဘိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ အဘိမုခတ္ထော၊ ရွေးချွန်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိ မုခန္တိ၊ ဣဒံစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံမှအပ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏတော၊ များစွာသောအာရုံမှ။ နိဝါနေတော၊ တားမြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင်။ ပုရက္ခတော၊ ရှေ့သွားပြု၍။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမိပတ္တတံ၊ သမိပ အနက်၏။ ဖြစ်ကို၊ မုခသမိပေဝါကတာတိဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ မုဿ၊ ခံတွင်း၏။ အမိပေဝိ၊ အနီး၌ကဲ့သို့။ စိတ္တော၊ နှို။ နိဗဒ္ဓံ၊ အမြဲမပြတ်ဖွဲ့ခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌာပနဝဇာန၊ ထင်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂတော၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမိပတ္တတံ၊ သမိပအနက် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သာဇေတံ၊ ဌာ။ တေနေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာသိကဂ္ဂေတိ၊ ကား။ နာသပု ဌဂ္ဂေ၊ နာခေါင်းဖုအဘျား၌။ မုခနိမိတ္တံ နာမ၊ မုခနိမိတ်မည်သည်ကား။ ဥတ္တ ရောဋ္ဌဿ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၏။ ဝေမဇ္ဈပဒေသော၊ အလပ်ဖြစ်သောအရပ် တည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ နာသိကဝါတော၊ နာခေါင်း၌ဖြစ်သောလေ သည်။ ပဋိဟညတိ၊ ယိတ်၏။

စ၊ ဆက်။ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ဝိဝိတ္တံ၊ သေနာသနံ၊ အတိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဝနာနုဇ္ဈံ၊ အာဝနာအားလျောက်ပတ်သော။ သေနာ သနံ၊ ကို။ ဒဿိတံ ယသာ၊ ပြတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတိုင်း။

သုတ္တံ

နိဝရဏပုပ္ဖာနကထာဝုပ္ပတ္တိ

၃၅၄

နိသိဒတိတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အလီနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကော၊ မတုန်ဝှံသုတ်နစ်မငြိန်လွင်
သောအဖို့ရှိသော။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်သော။ ဣရိယာဗေဒော၊ ဣရိယသမုတိကို
ဒဿိတော၊ ၏။ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဒိတာတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ သိင်္ဂါနိဗ္ဗာန
ဒဗ္ဗဘာဝေါ၊ မြဲမြန်သည့်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေ-
တာတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟဏုပါယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို သိမ်း
ယူခြင်း၏အကြောင်းကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိ-
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏ (ဝါ) သိမ်းယူခြင်း
အနက်ရှိ၏။ ကိံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပရိဏာယိ-
ကာတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပရိဏာယိကာ ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။
ပရိဏာယိကာ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို သိမ်းယူ၍ နိဗ္ဗာန်သို့ဆောင်တော်မူတတ်
ကုန်၏။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ မုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ထွက်မြောက်
ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ကိံ သု ဝိယ၊ မူကား။ သုညတဝိမေက္ခမုခန္တိအာဒိသု ဝိယ၊
တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိပက္ခတော၊ နိဝရဏအစရှိသောဆန့်ကျင်
ဘက်တရားမှ။ နိက္ခမနုဗေဝ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နိယျာနံ၊
မည်၏။ အသမ္မောသနဘာဝေါ၊ မတွေဝေသည်၏အဖြစ်သည်(ဝါ)မမေ့မလျော့
သည်၏အဖြစ်သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ မည်၏။ တတြာတိ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါ-
နယေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါနည်း၌။

ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ ဂဟိတာသမ္မောသတာယ၊ ယူအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၏ မတွေ
မဝေမမေ့မလျော့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ သိမ်းယူအပ်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ ပရိစ္စတ္တသမ္မောသပဋိပက္ခတာယ၊ စွန့်အပ်ပြီးသောသမ္မောသ၏
ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနယောဂ၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊
နိယျာနံ-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ နောက်၌ယှဉ်)။ နိယျာနဉ္စ၊ ထွက်မြောက်
တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သတိံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပရမံ၊ မြတ်သော။
သတိနေပက္ကံ၊ သတိပညာကို။ ဥပဋ္ဌပေတာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောစကားသည်။
အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရဿစ၊ ၏လည်းကောင်း။ အာစရိယသဒ္ဓါပုတ္တတ္ထေရဿ စ၊
၏လည်းကောင်း။ မတိ၊ အယူတည်း (ဝါ) အလိုတည်း။ အထဝါ၊ ကား။
ကာယာဒိသု၊ ကာယအစရှိသည်တို့၌။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း
ဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ တတော
ဝေ၊ ထိုကာယအစရှိသည်မှသာလျှင်။ (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနယောဂ)။ နိယျာနဘာဝ-
ယုတ္တဉ္စ၊ ထွက်မြောက်တတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော (ဥပဋ္ဌာန
၌စပ်) ဝါ၊ ကား။ ကာယာဒိပရိဂ္ဂဟဏညဏသမ္ပယုတ္တတာယ၊ ကာယ အစ

ရှိသည်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သောဉာဏ်နှင့် အညီအညွတ် အပြားအားဖြင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတဉာဏ်၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ တတော... ယေဝ၊ ထိုကားယဉ်သည်မှသာလျှင် (စသဒ္ဓါဒဋ္ဌာနယောဂ)။

(၃၁-၁၂၅) နိယျာနဘူတဉာဏ်၊ ထွက်မြောက်တတ်သည် ဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောစကားသည်။ အာစရိယာနန္တတ္ထေရဿ၊ မူလဋီကာ ဆရာဖြစ်သော အာနန္ဒာမထေရ်၏။ မတိ၊ အယူတည်း (ဝါ) အလိုတည်း။

(၂၁၇)။ တောယ ဓမ္မဇာတိယာ၊ ဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာယတိ ဂိဇ္ဈတိ၊ တပ်မက် မောတတ်၏။ အဘိကန်တိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့အလို ရှိကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာ၊ မည်၏။ ကာမစ္ဆန္နနိဝရဏံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ။ လုစုနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ်သောအနက် သဘောကြောင့်။ ခဏောခဏ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ် သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယ ဓမ္မပါလတ္ထေရေန စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂတ္ထရ ဋီကာကာရေန၊ အဂ္ဂတ္ထရဋီကာကပ်ပြုသော။ အာစရိယသရိပုတ္တတ္ထေရေန စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ။ စ၊ ဆက်။ သုတ္တေသု၊ သုတ်တို့၌(ဝါ)သုတ်ပါဠိ တော်တို့၌။ လုစုတိ ခေါ် ဘိက္ခု၊ ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ လုစုတိတိ အာဒိ၊ လုစုတိ ဤသို့ အစရှိသောပါဠိသည်။ ဒိသတိ၊ ထင်၏။ (သာဓကပါဠိတော်အနက်ကား)။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ လုစုတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ ခေါ် ဣတိ တသ္မာ ဝေ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်။ လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစုတိ၊ ။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်တရားသည်။ လုစုတိ၊ ပျက်သနည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ခေါ်၊ စင်စစ်။ လုစုတိ၊ ပျက်၏။ ရူပါ၊ တို့သည်။ လုစုန္တိ၊ ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ လုစုတိ၊ ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဣစ စ၊ ဤသာမညဗလသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ အနုနာ၊ ယခုအခါ၌။ လုစုန ပလုစုနဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ လိခိတိ၊ ရေးအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ၊ သာမညဗလသုတ်အဋ္ဌကထာတို့၌။ လုစုနမေဝ၊ လုစုနသဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ ပလုစုန ပရိယာယေန၊ ပလုစုနပရိယာယသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝိသေသေတော၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ လုစုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဩလောကေတိတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစ ရှိသည်တို့၌။ အပေက္ခနာဒိအတ္ထောပိ၊ ကြည့်ရှုခြင်း အစရှိသောအနက်သည် လည်း။ ဘဝတိ၊ ။ ဘိဇ္ဇနပဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဝံသတ္ထပကာသနိယံ၊ ဝံသတ္ထ ပကာသနိ ပည့်သောကျမ်း၌။ ခဏဘင်္ဂဝသေန ။ပ။ လောကော နာမာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ (အနက်ကား)။ ခဏဘင်္ဂဝသေန၊ ခဏဘင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်။

သတ္တ

နိဝရဏပုဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၇

လုစ္စနသဘာဝတောစ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ စုတိဘင်္ဂဝသေန၊ စုတိဘင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပလုစ္စနသဘာဝတောစ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ လောကော နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ကေစိဝါဒကိုပြဦးအံ့။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဘိဇ္ဇန-
ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ်ဖြစ်တတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထံ၊
ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတံ ငစနံ၊ ထိုကေစိတို့ဆိုသောစကား
သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာဟစ္စဘာသိတဝစနတ္ထေန၊ ဌာနိကရိုဏ်းကိုထိ၍
ဟောတော်မူအပ်သော လောကသဒ္ဓါ၏အနက်နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈနတော စ၊ ဆန့်ကျင်
ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ လုစသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒဝါစကတ္တာ စ၊ ဖြစ်ခြင်း
အနက်ကို မဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်
သည်သာလျှင်တည်း။ အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊
အံ့။ အာစရိယေဟိပိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်လည်း။ လုစ္စနပလုစ္စနဋ္ဌေနာတိ
ပါဌမေဝ၊ လုစ္စနပလုစ္စနဋ္ဌေန ဟူသောပါဌ်ကိုသာလျှင်။ ဥလ္လိဂေတော၊ ခုန်ကျော်
၍။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္ထော၊ သည်။
သိယာ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ပစ္ဆော၊ နောက်မှ။ ပမေရာ-
ဘတဝသေန၊ ဆရာအဆက်ဆက်ဆောင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပမာဒလေတ္ထော၊
မေ့လျော့၍ရေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) မေ့လျော့၍ ရေးကူးမှားသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့လုစ္စနပလုစ္စနဋ္ဌေနဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
ပါဌော၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာသို့။ န ဒိဋ္ဌော၊ မမြင်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

န လုစ္စတိ န ပလုစ္စတိ၊ မပျက်တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယော အတ္ထော၊ အကြင်
အနက်ကို။ ဂဟိတောပိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့ယူသောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သောဝ အတ္ထော၊ ထိုယူတိုင်းမဖြစ်သောအနက်
သည်သာလျှင်။ လောကော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာ
နုပဿနာဖြင့် (ဝါ) အမြဲမရှိဟု အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ လုစ္စတိ ဘိဇ္ဇတိ
ဝိနယတိ၊ ပျက်စီးတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗော ဝ၊ ယူအပ်သောအနက်
သည်သည်သာလျှင်။ လောကော၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ
ဂဟဏရဟိတာနံ၊ ထိုလောက်ဟူ၍ယူခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ လောကုတ္တရာနံ၊
လောကုတ္တရာတရားတို့၏။ လောကတာ၊ လောက၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ လောကော၊ မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
ပဉ္စပါဒါနိက္ခန္ဓာလောကောတိဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝေ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝစနတောပိ၊ မိန့်ဆိုတော် မူသောကြောင့်လည်း။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ် ပြီးသော။ ကေသဉ္စ၊ အချို့သော ဆရာတို့၏။ အဝေတ္ထော၊ သည်။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္စဗျံ၊ ။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ပဉ္စပါဒနက္ခန္ဓာနမေဝ၊ ငါးပါးကုန်သော ပဉ္စပါဒနက္ခန္ဓာတို့၏သာလျှင်။ လောကဘာဝတော၊ လောက၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တဒဂ်ပဟာနဝသေနော၊ တဒဂ်ပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အနုပ္ပါဒနံ အပဝတ္တနံ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ မည်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပက္ခာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော နိဝရဏတရားတို့ကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ပဟိနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ နဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနမမည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ပဟိနတ္တာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဟိနသဒိသတံ ဝေ၊ ပယ်အပ်သည်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးဌားအံ့။ ဈာနဿ၊ ။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဝေ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ၊ ဈာန်၏ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော ဘာဝနာဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဟာနတောယေဝ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ စိတ္တံ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်သည်။ ဝိဂတဘိဇ္ဈိနာမ၊ ကင်းသော အဘိဇ္ဈာရှိသည်မည်မည်၏။ (နာ-၁၂၆)တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စက္ခုဝိညာဏမိဝ၊ စက္ခုဝိညာဏကဲ့သို့။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာဝိရဟိတတ္တာ၊ အဘိဇ္ဈာမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဂတဘိဇ္ဈိနာမ၊ ကင်းသော အဘိဇ္ဈာရှိသည်မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ န စက္ခုဝိညာဏသဒိသေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ။ ယထာတန္တိဧတ္ထ၊ ၌။ တန္တိပဒံ၊ တံဟူသောဤပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်သည်။ အနော၊ ဤအခါ၌။ မုဉ္ဇနဿ စ၊ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ (စသဒ္ဓါ-အဋ္ဌာနယောဂ။)။ ပန၊ တစ်ဖန်။ အနာဒါနဿစ၊ မယူခြင်း၏ လည်းကောင်း။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ပရိသောဓနံ နာမ၊ သုတ်သင်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမဿစိတ္တဿ၊ ဤဈာန်စိတ်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ၊ ဈာန်၏ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော ဘာဝနာဖြင့်။ ပရိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဂတဘိဇ္ဈတော၊ ကင်းသော အဘိဇ္ဈာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ တထာ၊ တူ။ အဗျာပန္နတာ စ၊ ဗျာပါဒမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း

၂

သုတ္တံ

နိဝရဏပုပ္ဖာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၉

ကောင်း။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓတာ စ၊ ကင်းပြီးသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်၏ အဖြစ်ကို
 လည်းကောင်း။ အနုဒ္ဓတတာ စ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ဥဒ္ဓစ္စမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို
 လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗိတိကိစ္ဆတာ စ၊ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ ဣဓံ အတ္ထံ၊ ကို။ နိဒ္ဒေသန္တော၊
 ညွှန်ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယာတိ အာဒိသုပိ၊ ဒေသဝ
 နယောတိ။ ဟူ၍ (ဝါ) နယော ဟူသော ဤစကားကို။ (အာစရိယော၊
 သည်။) အာဟ၊ ၏။

ပူတိကုမ္မာသာဒယောတိ၊ ကား။ အာဘိဒေါသိက ယဝကုမ္မာသာဒယော၊
 သိုးလေပြီးသော မုယောမုန့်အစရှိသည်တို့သည်။ ပုရိမ ပကတိန္တိ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓ-
 ပဏ္ဍရသဘာဝံ။ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြူစင်သောသင်္ကေတကို။
 ဣမိနာ၊ ဤပုရိမပကတိ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝိကာရံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။
 အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိအတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသတိ၊ ၏။ ဝိကာရာပတ္တိယာတိ၊
 ကား။ ပုရိမပကတိဝိဇဟနသင်္ခါတေန၊ ရွေး၌ဖြစ်သော သဘောကိုစွန့်ခြင်း ဟု
 ဆိုအပ်သော။ ဝိကာရံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇနေန၊ ရောက်ခြင်းဖြင့်။
 ဥဘယန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တုလုတ္ထသမာသဘာဝံ၊ တူသောအနက်ရှိသော
 သမာသ၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။
 ယာ အကလ္လတာ၊ အကြင်မခံသည်၏အဖြစ်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်
 ဖြင့်။ ထိနဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း (ဝါ) ကိုလည်းကောင်း။ တသ္မိံ သမယေ၊
 ၌။ ကာယဿ၊ ဝေဒနာအစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်း၏။ ယာအကလ္လတာ၊
 အကြင်မခံသည်၏အဖြစ်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မိဒ္ဓဿ စ၊ မိဒ္ဓ၏လည်းကောင်း
 (ဝါ) ကိုလည်းကောင်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ၊ ညွှန်ပြ
 တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထိနံ စိတ္တဂေလညံ မိဒ္ဓစေတသိကဂေလ-
 ညန္တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဂေလညံ ဟူသောဤ စကားကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။)
 ဝုတ္တံ။ ၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ အညမညံ။ အချင်းချင်း။
 အဝိပ္ပယောဂေ၊ မကွေ့မကွာလျှင်ဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ နှိုသော်လည်း။ စိတ္တကာ-
 ယလဟုတာဒိနံ၊ စိတ္တလဟုတာယလဟုတာ အစရှိသည်တို့၏။ ဝိသေသပစ္စယ-
 တာ ဝိယ၊ ထူးသောအကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊
 စိတ်စေတသိကတို့၏။ ယတာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ တံတံ ဝိသေသဿ၊ ထိုထို
 အထူး၏။ တေသံ အကလ္လတာဒိနံ၊ ထိုမခံသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏။
 ယာ ဝိသေသပစ္စယတာ။ အကြင်ထူးသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 အတ္ထံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤထူးသောအကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ တေသံ၊
 ထိုထိနမိဒ္ဓတို့၏၊ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဿိတော။ ရှုမြင်အပ်သော။ ရတ္တိံ ၊ ညဉ့်အခါ၌။ စန္ဒာလောက
ဒီပါလောက ဥက္ကာလောကဒိဝ၊ လရောင် ဆီမီးရောင် ဥက္ကာရောင်
ကြယ်ရောင် အစရှိသည်သည်လည်းကောင်း။ ဒိဝါ၊ နေ့ အခါ၌။
သုရိယာလောကဒိဝ၊ နေရောင် အစရှိသည်သည် လည်းကောင်း။
ဒိဋ္ဌာလောကော နာမ၊ မည်၏ (ဝါ) မြင်အပ်သော အရောင်အလင်းမည်၏။
ရတ္တိမ္ပိ၊ ညဉ့်လည်းကောင်း။ ဒိဝိပိ၊ နေ့လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုအရောင်
အလင်းကို။ သဉ္ဇာနနသမတ္တာ၊ ကောင်းစွာသိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောသည်
သည်။ အာလောကသည်၊ မည်၏။ ဝိဂတနိဝရဏာယ၊ ကင်းသောနိဝရဏ
ရှိသော။ ပရိသုဒ္ဓါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သော။ တဿ၊ စ၊ ထို
အာလောကသည်၏လည်း။ အတ္တိတာ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဣမ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း
အရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အယမိကာရော၊
ဤအာလောကသည် ဟူသောပုဒ်၌ ဤအက္ခရာသည် (ဝါ) ဤပစ္စည်းသည်။
အတိဿယတ္ထဝိသိဋ္ဌဿ၊ အတိဿယအနက်မှ ထူးသော။ အတ္ထိအတ္ထဿ၊
အဿတ္ထိဟူသောအနက်ကို။ အဝဗောဓကော၊ သိစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တေ၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ရတ္တိမ္ပိတိအာဒိံ၊ ကို။
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ (အာလောကသည်-ဟူသောပုဒ်၌
ဤပစ္စည်းသည် အဿတ္ထိအနက်၌ဖြစ်၏ဟူလို။) စ၊ ဆက်ဦးအံ၊ ဧဝံ ဝစနံ၊
ထိုရတ္တိမ္ပိအစရှိသောစကားကို။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓတာဝဿ၊ ကင်းသောထိနမိဒ္ဓ
ရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
အယံ အဝ္ဇ္ဇော၊ သည်။ သုတ္တေသု၊ သုတ်တို့၌။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသည်
သာလျှင်တည်း။

(ယောဘိက္ခု၊ သည်။) သရတိ၊ အောက်မေ့တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
(သောဘိက္ခု၊ သည်။) သကော၊ မည်၏။ (ယောဘိက္ခု၊ သည်။) သမ္ပဇာနာတိ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော
ဘိက္ခု၊ သည်။) သမ္ပဇာနော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော၊
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သတိယာ
စ ဉာဏေန စ သမန္နာဂတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။)
ဒဿေတိ၊ ၏။ အညေသုပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝီရိယသမာဓိ-
အာဒိသု။ ဝီရိယသမာဓိအစရှိသည်တို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိပါကုန်လျက်လည်း။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသော။ ဣဒမေဝ၊ ဤသတိသမ္ပဇညကို
သာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဝါ၊ ကား။
ဝိဂတာပိဇ္ဈာဒိသု၊ ကင်းသော အဘိဇ္ဈာအစရှိသည်တို့၌ (ဝါ) အဘိဇ္ဈာ အစရှိ
သည်မှကင်းသော ဈာန်တို့၌။ ဣဒံ ဥဘယံ၊ ဤသတိသမ္ပဇညနှစ်ပါးစုံကို။

သုတ္တံ

နိဝရဏပုပ္ဖာနကထာဝဏ္ဏနာမ်

၃၆၁

အဝတ္ထာ၊ မဟောမူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓေ၊ ဤကံမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌သာလျှင်။
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့မေးစိစစ်ခြင်းကို။
 အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဣဒိ ဥဘယန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။)
 ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်နည်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြအပ်
 ပြီးသော။ သတိသမ္ပဗညသင်္ခါတံ၊ သော။ ဣဒိဥဘယံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကို။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတိက္ကမိတ္တာ ဌိတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
 တသဒ္ဓဿ၊ ဤ (ဝါ) တပစ္စည်း၏။ အတိတတ္ထတံ၊ အတိတ်အနက်ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပုပ္ဖဘာဂဘာဝနာယ၊ ဈာန်မဂ်၏
 ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ဘာဝနာဖြင့်။ ပဇဟနမေဝ၊ ပယ်ခြင်းသည်သာလျှင်။
 အတိက္ကမနံ၊ မည်၏ (ဝါ) လွန်မြောက်ခြင်းမည်၏။

☞ (၁၂-၁၂၇) (ယာဝိစိကိစ္ဆာ၊ အကြင်ယုံမှားခြင်းသည်။) ဣဒိ ကာရဏံ၊
 ဤအကြောင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ဣဝစနံ၊ ဤစကားသည်။
 ကထံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 (ယာဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။) ကထံ ကထာ၊ မည်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ (လဗ္ဗတိ၊ ဤ။)
 တေဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သာ၊ ထို သို့လော သို့လောဟုတောင်းတော
 ယုံမှားတတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဣတိဓာသ္မာ၊ ကြောင့်။
 (သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။) ကထံကထိ၊ မည်၏။ ကထံကထိ၊ သို့လော
 သို့လောဟု တောင်းတော ယုံမှားတတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 န၊ မဟုတ်။ အကထံကထိ၊ သို့လောသို့လောဟု တောင်းတောယုံမှားတတ်သော
 ဝိစိကိစ္ဆာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌိကိစ္ဆော၊ ဝိစိကိစ္ဆာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 (လဗ္ဗတိ၊ ဤ။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ အတ္ထမတ္ထံ၊ အနက်
 မျှကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ကထမိဒံ ကထမိဒန္တိဝေ န ပဝတ္ထတိတိ အကထံကထိတိ
 ဣဒိ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု
 တိဣဒံ၊ ကို။ အကထံကထိတိ ဣမိနာပဒေန၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်
 သမ္ပဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝိစိကိစ္ဆတံ န
 ကခံတိတိအတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဤ။ ဝစနတ္ထ-
 လက္ခဏာဒိ ဘေဒတောတိတ္ထေ၊ ဌံ။ (သမာဓိနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။) အာဒိသဒ္ဓေန၊
 ဖြင့်။ ပစ္စယပဟာနပဟာယကာနိနမ္ပိ၊ ပစ္စယပဟာနပဟာယက အစရှိသည့်
 တို့ကိုလည်း (ဝါ) အကြောင်းကိုပယ်ခြင်း ပယ်တတ်သော ကုသိုလ်တရားအစရှိ
 သည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ ဟိသစ္စံ၊ ဤ။
 (ဝါ) ဟိသသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊ ထိုပစ္စယပဟာနပဟာယကအစရှိသည့်

၃၆၂

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

၂-သမညဖလံ

တို့ကိုလည်း။ ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဒဠဗ္ဗော၊
မှတ်အပ်၏ (ဝါ) ဉာဏ်တော်ဖြင့်ရှုအပ်၏။

၂၁၈။ ။ဝနိယာ၊ အတိုးအပွားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ချေးငှား၍ယူအပ်သော။
ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဣဏံ နာမ၊ မြို့မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝနိယာ
ဓနံ ဂဟေတုာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝတ္တံ၊ ၏။
ဝိဂတော၊ မြီကင်းသော။ အန္တော၊ အစွန်းတည်း (ဝါ) အဆုံးအပိုင်းအခြား
တည်း။ ဗျန္တော၊ မြီကင်းသောအစွန်း (ဝါ) မြီကင်းသော အဆုံးအပိုင်း
အခြား။ ယဿ ပုရိသဿ၊ အား။ သော၊ ထို ကြွေးမြီ ကင်း သော
အစွန်းအဆုံး အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော
ပုရိသော၊ သည်။) ဗျန္တံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဂတန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိ-
ယော၊ သည်) အာဟ၊ ၏။ ဝိဂရဟိတဒါတဗ္ဗဣဏပရိယန္တံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သောပေးဆပ်
အပ်သော ကြွေးမြီ အစွန်းအဆုံး အပိုင်းအခြားကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။
ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း(ဝါ)ဤသို့လျှင်။ တေဿ၊ ထိုဗျန္တံ ဟူသောပုဒ်၏။
အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။) တေသန္တိ၊ ကား။ ဝနိယာ၊ အတိုးအပွားဖြင့်။
ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဣဏဓနာနံ၊ ကြွေးမြီဥစ္စာတို့၏။ တတုတ္တရိ-
တတောဥတ္တရိ၊ ထိုချေးငှား၍ ယူအပ်သော ဥစ္စာထက်အလွန်။ ဒါတဗ္ဗဣဏ-
သေသော၊ ပေးဆပ်အပ်သောကြွေးမြီအကြွင်းသည်။ ပရိယန္တော နာမ၊ မည်၏။
အဿ ပုရိသဿ၊ အား။ ဣဏံ၊ ကြွေးမြီသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ (သော ပုရိသော၊ သည်။) အဏဏော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုကြွေးမြီမရှိ
သော ယောက်ျား၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အာဏဏျံ၊ ကြွေးမြီမရှိသော
ယောက်ျား၏အဖြစ်။ တမေဝ၊ ထိုအာဏဏျသည်ပင်လျှင်(ဝါ)ထိုကြွေးမြီမရှိ
သောယောက်ျား၏အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ နိဒါနံ၊ အကြောင်းတည်း။ အာဏဏျ
နိဒါနံ၊ အာဏဏျသည်ပင်လျှင်အကြောင်း(ဝါ) ကြွေးမြီမရှိသောယောက်ျား၏
အဖြစ်သည်ပင်အကြောင်း။ အာဏဏျဟေတု၊ အာဏဏျကရဏော၊ ကြွေးမြီ
မရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဿပုရိသဿ၊ အား။ အာဏဏျ-
ဝေဝ၊ ကြွေးမြီမရှိသောယောက်ျား၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ နိဒါနကရဏံ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုရိသော၊ သည်။ အာဏဏျ-
နိဒါနံ၊ မည်၏။ တဿ ပဒဿ၊ ထိုအာဏဏျနိဒါနံ ဟူသော ပုဒ်၏ (ထည့်။)
ပါမောဇ္ဇံသောမနဿန္တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ထို့နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊
၏။) ဣ၊ ပလိဗောဓတော၊ ကြွေးမြီဟူသော ပလိဗောဓေ။ အဟံ၊ သည်။
မုတ္တော၊ လွတ်သည်။ အမှီ၊ ၏ (ဝါ) ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗလဝပါမောဇ္ဇံ၊ အားကြီး

သုတ္တံ]

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၃

သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လတတိ၏။ ဇီဝိတနိမိတ္တမ္ပိ၊ အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်သော။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ဥစ္စာကြွင်းသည်။ မေငါ့အား။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ သောမနဿံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းကို (ဝါ) တင့်တယ်သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။

၂၁၉။ ။ဝိသဘာဝဝေဒနာ နာမ၊ သဘောမတူသော ဝေဒနာမည်သည် ကား။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာ သည်။ ကုသလဝိပါကသန္တာနဿ၊ ကုသိုလ်ဝိပါက်အစဉ်၏။ ဝိရောဓိဘာဝဇော၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဝေဒနာယ၊ သုခဝေဒနာနှင့်။ ဝိသဘာဝါ၊ သဘောမတူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသဘောမတူသောဒုက္ခဝေဒနာ၏။ ကရဏဘူတဿ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ကကစေ နေဝါတိပဒဿ၊ ၏။ ကကစေန ဣဝါတိ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ကကစေန ဣဝ ဟူ၍ ပုဒ် ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကကစေန၊ လူဖြင့်။ ဆိန္ဒုန္တောဣဝ၊ ဖြတ် သကဲ့သို့။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ စတုဣရိယာပထန္တိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိမ္မိ၊ လေးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဗျာဓိကော၊ အနာရှိသောသူသည်။ ဌာနဂမနေသု၊ ရပ်ခြင်း သွားခြင်းတို့၌။ အသမတ္ထော၊ မဖွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တဿ၊ တူ။ နိသဇ္ဇာဒီသုပိ၊ ထိုင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌လည်း။ အသမတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဗာ ဓေတီတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဝါတာဒီနံ၊ လေအစရှိသည်တို့၏။ ဝိကာရတူတာ၊ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိသမာဝတ္ထာယေဝ၊ မညီ မညွတ်သော အခိုက်အတန့်ကိုသာလျှင်။ အာဗာဓေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံသမုဋ္ဌာနေန ဒုက္ခေန ဒုက္ခိတောတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အာဗာဓသမုဋ္ဌာနေန၊ အနာသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ (ဝါ) အနာကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဝေဒနာသင်္ခါတေန၊ ဒုက္ခဝေဒနာဟုဆိုအပ် သော။ ဒုက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဒုက္ခသမန္တာ ဂတော၊ ဒုက္ခနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဒုက္ခဝေဒနာယ၊ ၏။ (ဘာဝေနန္တစပ်)။ (ဝါ) သည်။ အာဗာဘောဝေန၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒိမ္မိ၊ ဗာဓေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ အာဗာဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ကတူ၊ ၍။ အာဗာဓ သင်္ခါတေန၊ သော။ မူလဗျာဓိနာ၊ အရင်းမူလဖြစ်သောအနာဖြင့်။ အာဗာဓိကော၊ နှိပ်စက်ခြင်းရှိသောသူသည်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ သဗ္ဗာတဒုက္ခေန၊ ဖြစ်သော

ဒုက္ခဟုဆိုအပ်သော။ အနုဗန္ဓဗျာဓိနာ၊ အစဉ်လိုက်သောအနာဖြင့်။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သောသူသည်။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဤ။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို ယူသည်။ သတိ၊ သော။ ဒုက္ခဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဒုက္ခိတပဒဿ၊ ဤ။ အာဗာဓိကပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗတာ၊ အထူးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

(၃၁-၁၂၈) ဣတိအယံ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုက္ခိတော အာဗာဓိကော ဟူသောပုဒ်၌။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တနယော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သောနည်းတည်း။ အဓိကံ၊ လွန်သော။ မတ္တံပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သောအတိုင်းအရှည်။ ဗာဠု၊ ပြင်းထန်ခြင်းကို (ဝါ) ပြင်းပြခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ (ဝါ) သိအပ်၏။ အဓိမတ္တံ၊ အလွန်ပြင်းထန်စွာ (ဝါ) အလွန်ပြင်းပြစွာ။ ဂိလာနော၊ နာသောယောကျ်ားသည်။ ဓာတုသင်္ခယေန၊ ပထဝီဓာတ် စသည်တို့ ကုန်ခန်းသဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ ပရိက္ခိဏသုရီရော၊ ကုန်ခန်းသောကိုယ်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိမတ္တံ ဂိလာနော၊ မည်၏။ အဓိမတ္တဗျာဓိပရေတတာယာတိ၊ ကား။ အဓိမတ္တဗျာဓိပိဋိတတာယ၊ အလွန်ပြင်းထန်စွာသော အနာသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ရုစေယျာတိ၊ ကား။ န ရုစေထ၊ မနှစ်သက်အပ်ရာ။ (သတ္တမိယေျဝိဘတ်ကို သတ္တမိအတ္တနောပုဒ် ထေဝိဘတ်နှင့် ဖွင့်သည်မှတ်။) ။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုရုစေယျဟူသောပုဒ်သည်။ ကမ္မတ္တပဒံ၊ ကံအနက်ရှိသောပုဒ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သတ္တဉ္စသ္မာတိ ဧတ္ထ၊ ။ အဿာတိ ကတ္တုဒဿနတော၊ အဿဟူသော ကတ္တုဒပုဒ်ကိုမြင်သောကြောင့်တည်း။ မတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနတ္တကော၊ အနက်မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗလမေတ္တာတိ ဗလမေဝါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဗလံ၊ အားတည်း။ ဗလမတ္တာ၊ အနည်းငယ်မျှသောအား။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ ပါမောဇ္ဇဉ္စ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သောမနဿဉ္စ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း (ဝါ) သောမနဿ ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း။ ရောဂတော၊ အနာမှ။ အဟံ၊ သည်။ မုတ္တော၊ လွတ်သည်။ အမှံ၊ ဖြစ်၏ (ဝါ) ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ လဘေထ၊ ရရာ၏။ မေ၊ ငါအား။ ကာယဗလံ၊ ကိုယ်အားသည်။ အတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ သောမနဿံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ရှေ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိယာ၊ ဤ။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဠ္ဗဗ္ဗော၊ ဤ။)

သုတ္တံ

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၅

၂၂၀။ ကာကဏိကမတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ကေဂ္ဂမတ္တံ၊ တစ်ခုငါး
 ရှေးမျှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိယခုဝိဟိ-
 မတ္တံ၊ ထက်ဝက်သော ကောက်ပေါ်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ (ဝါ) ကောက်ပေါ်
 ထက်ဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယဋ္ဌိကာယံ၊ ဌံ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပိစ၊
 တစ်နည်းသော်ကား။ ကဏကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကုဏ္ဍကေ၊ ဆန်ကဲ့၌၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ကိံသု ဝိယ၊ ကား-

အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓံ။ ပ။ တတော ဘုဉ္ဇန္တိ ဘောဇနန္တိ အာဒိသံ
 ဝိယ။ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကဏောတံ
 ကုဏ္ဍကော ဘဝတိ၊ ဟူ၍။ အဘိဓာနေ၊ ဌံ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(သာမကဂါထာပါဠိအနက်ကား) အကဏံ၊ ဆန်ကဲ့မရှိသော။ အထုသံ၊ ဖွဲ့မရှိ
 သော။ သုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ သုဂန္ဓံ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော (ဝါ) နတ်
 ဩဇာ အနံ့ကဲ့သို့ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော။ တဏှုလပ္ပလံ၊ ဆန်သာသီးသော
 သလေးဆန်ကို။ တုဏှိကိရေ၊ ထမင်းအိုး၌။ (အာကိရိတွာ၊ လောင်းထည့်၍။
 နိဒ္ဒမ္မင်္ဂါရေန၊ အခိုးမီးကဲ့သို့မရှိသော။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးဖြင့်သုံးပုဒ်ထည့်။) ပစိတွာန၊
 ချက်ပြီး၍။ တတော၊ ထိုကျက်ပြီးသော ထမင်းအိုးမှ။ ဘောဇနံ၊ စားအပ်သော
 တောဇော်ကို။ ဂဟေတွံ၊ ၍။ ပဌမကပ္ပိကာ၊ ကမ္ဘာဦး လူတို့သည်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊
 စားကုန်၏။

[ဤဂါထာကား သုတ်ပါထေယျပါဠိတော် အာဠာနာဋိယသုတ်၌
 ဟောတော်မူသော ဂါထာတည်း။ ၎င်းဂါထာ၏ အနက်ကို အောက်ပါ
 အဋ္ဌကထာများနှင့်အညီ ယောဇနာသည်။ အကဏောတံ နိက္ကဏော၊
 အထုသောတံ နိတ္ထုသော။ သုဂန္ဓောတံ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ ဝိယတိ။ တဏှုလပ္ပ-
 လောတံ သုပရိသုဒ္ဓံ ပဏ္ဍရံ တဏှုလမေဝ ဖလတိ၊ (အဂ္ဂညသုတ်
 အဋ္ဌကထာ)။ တဏှုလပ္ပလန္တိ တဏှုလာဝ တဿ ဖလံ ဟောတိ။
 တုဏှိကိရေ ပစိတွာနာတံ ဥက္ခလိယံ အာကိရိတွာ နိဒ္ဒမ္မင်္ဂါရေန အဂ္ဂိနာ
 ပစိတွာ။ တတ္ထ ကိရ ဇောတိကပါသင်္ကာ နာမ ဟောန္တိ။ အထခေါ
 တေ တယော ပါသာဏေ ဌပေတွာ တံ ဥက္ခလိံ အာရောပေန္တိ။
 ပါသာဏေဟိ တေဇော သမုဋ္ဌဟိတွာ တံ ပါစေတိ။ တတော
 ဘုဉ္ဇန္တိဘောဇနန္တိ တတော ဥက္ခလိတော ဘောဇနမေဝ ဘုဉ္ဇန္တိ။
 အညော သူပေါ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ န ဟောတိ။ ဘုဉ္ဇန္တံ စိတ္တာနုကုလော
 ယေဝဿ ရသောဟောတိ။ တေ တံ ဌာနံ သမ္ပတ္တာနံ ဒေန္တိယေဝ။

မစ္ဆရိယစိတ္တံ နာမ နဟောတိ။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒယောပိမဟိဒ္ဓိကာ
တတ္ထဂန္ဓာ ပိဏ္ဍပါတံဂဏန္တိ။ (အာဠာနာဋိယသုတ် အဋ္ဌကထာ)။
ဤကား ပဌမသာဓကဂါထာ၏ အနက်တည်း။]

တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကဏော၊ ဆန်ကဲ့။ ကုလ္လကော၊ ဆန်ကဲ့။ သမော၊ အနက်
တူသည်။ ဘဝေ၊ ၏။ (ဒုတိယသာဓကအနက်)။ ပန၊ ဆက်ပြီးအံ့။ အပ္ပကော၊
အနည်းငယ်သော။ ကဏော၊ ဆန်ကဲ့ကို။ ကာကဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူကား။ ကာလဝဏန္တိ ယထာ၊ ကာလဝဏံ
ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ (ကာလဝဏံ၊ နည်းသောဆား-ဟူယောဇနာ။) တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုကြွေးမြီဥစ္စာအား။ ကာကဏော၊ နည်းသောဆန်ကဲ့မျှ
လောက်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာကဏိကံ၊ မည်၏။ ကာကဏိကမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။
ကာကဏိကမတ္တံ၊ မည်၏။ ခုဒ္ဒကကုဏ္ဍကပ္ပမာဏမေဝ၊ ငယ်သောဆန်ကဲ့ပမာဏမျှ
လောက်သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိံ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုပြီး
အံ့။ ဝေ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုယူသည်။ သတိ၊ သော်။ ရာဇဒါယော နာမ၊
မင်းအားပေးအပ်သောအခွန်ဥစ္စာမည်သည်။ ကာကဏိကမတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော
ဆန်ကဲ့အတိုင်း အရှည်ရှိသောဥစ္စာမည်သည်။ န ဝုစ္စတိ၊ မအပ်။ အနုမာသဂ္ဂ-
နိကံ မံသံ ဒေတီဟိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဥမဂ်ဇာတက-
ဝစနေန စ၊ ဥမဂ်ဇာတ်ပါဠိတော်စကားနှင့်လည်း။ အင်္ဂီရုဒ္ဓံ၊ မဆန့်ကျင်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ (အနက်ကား)။ အနုမာသဂ္ဂနိကံ၊ ပဲဝက်အဖိုးထိုက်သော။
မံသံ၊ အမဲသားကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ (ဤသို့ယောဇနာ) ဝယောတိ၊ ကား။
ခယော၊ ကုန်သည်။ ဘင်္ဂီ၊ ပျက်သည်။ ဗန္ဓနာ၊ အနှောင်အဖွဲ့မျှ။ အဟိံ၊
သည်။ မုတ္တော၊ လွတ်သည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏ (ဝါ) ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
အာဝဇ္ဇာတော၊ ဆင်ခြင်သော။ တဿ ပုရိသဿ၊ အား။ တဒုဘယံ၊
ထိုနှစ်ပါးစုံသော ပါမောဇ္ဇသောမနဿသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ လဘေသ ပါမောဇ္ဇံ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ငစနာငသေသံ၊ စကားကြွင်းကို
(ဝါ)သဒ္ဓါကြွင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသံ ဝုတ္တနယေနဝါတိအာဒိ၊ ကိံ။
(အာရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။
ပဌမဒုတိယပဒေသု၊ ပဌမကောဠာသုဒုတိယကောဠာသတို့၌။ (ပဒသဒ္ဓါကော-
ဠာသဝါစက၊) ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗပ-
ဒေသုတိ၊ ကား။ တတိယာဒိသု၊ တတိယအစရှိကုန်သော။ တိသု၊ ကုန်သော။
ကောဠာသေသု၊ အစုတို့၌။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဧကကော၊ တစ်ခုတစ်ခုသော။
ဥပမာပက္ခော၊ ဥပမာ ပက္ခကို။ ပဒန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

သုတ္တံ]

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၇

(၂၂၁-၂၂၂) အဓိနောတိ၊ ကား။ အာယတ္တော၊ စပ်သည်။ သေရီဘာဝ-
ယုတ္တော၊ မိမိနှင့်စပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်သည်။ န၊ မဟုတ်။

မှတ်ချက်။ ။သေရီတိ သာယံတ္တိကော၊ (မူလဋီကာ)။ သေရီကို သ+ဤရီ
ဟု ပဒေစ္ဆေဒပြု၍ သ-သဒ္ဓါ အတ္တဝါစက၊ ဤရ-သဒ္ဓါ အာယတ္တ-
ဝါကောစနတ္ထကား ဤရတိအာယတ္တောဟောတိတိ ဤရော။
သေန အတ္တနာ ဤရော အာယတ္တောတိ သေရော။ သေရော
အဿ အတ္တိတိ သေရီ။ ဟု-စနတ္ထပြု။

တေန၊ ကြောင့်။ အတ္တနောရုစိယာ ကိဉ္စိ ကာတုံ န လဘတိတိ၊ ဟူ၍၊
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဣတရသ္မိမ္မိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော ပရာ
ဓိနောဟူသောပုဒ်၌လည်း၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အတ္တော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)
သေန၊ အကြင်အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။ ဂန္တုကာမော၊ သွားလို၏။ တေန
ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ကာမံ၊ အလိုအတိုင်း။ ဂန္တု၊ ငှာ။ န လဘတိ၊ မရ။
ဣတိ၊ သို့။ သပါဌသေသယောဇနံ၊ ပါဌကြွင်းနှင့်တကွ ယောဇနာခြင်းကို။
ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ယေနာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။
စ၊ ဆက်။ ကာမန္တိ ဧဝံ၊ ကာမဟူသောဤသဒ္ဓါသည်။ ဘာဝနပုံသကဝစနံ၊
ဘာဝနပုံကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာမေန ဣစ္ဆာယ၊ အလို
အားဖြင့်။ ဂမော၊ သွားခြင်းသည်။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာသော
အားဖြင့်။ ကာမံဂမော၊ မည်၏။ (နာ—၁၂၉)ဒါသဗျာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဗျ-
သဒ္ဓဿ၊ ဗျသဒ္ဓါ၏ (ဝါ) ဗျပစ္စည်း၏။ ဘာဝတ္ထတံ၊ ဘောအနက်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဒါသဘာဝါတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊
၏။ အပရာဓိနတာယ၊ သုတစ်ပါးနှင့် မစပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊
မိမိ၏။ ဘုဇောဝိယ၊ လက်ရုံးကဲ့သို့။ သကိစ္စေ၊ မိမိကိစ္စ၌။ သေတဗ္ဗော ပေသိ-
တဗ္ဗော၊ စေလွှတ်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘုဇိဿော၊ မည်၏။
သယံဝသိ၊ မိမိအလိုကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ကာ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ယထာသုခံ၊ အလိုအားလျော်စွာ (ဝါ) ချမ်းသာ
သည်အား လျော်စွာ။ ဝိနိယောဂေါ၊ အမှုကိစ္စ၌ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဘုဇော နာမ၊
မည်၏။ သောဘုဇော၊ ထိုဘုဇကို(ဝါ)မိမိအလိုအားလျော်စွာ အမှုကိစ္စ၌ ယှဉ်
ခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့။ ဣဿော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုအလိုရှိအပ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဘုဇိဿော၊
မည်၏။ အသာမိကော၊ အရှင်မရှိသောသူကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။
မူလပဏ္ဏာသကဋီကာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်း။ အတ္တ-
မတ္တံ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနော သန္တ-

၃၆၈

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

၂-သာမညဖလ

ကေတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဇာ၊ အတ္တာဝ၊ မိမိသည် သည်လျှင်။ အတ္တနော၊ ဇာ၊ သန္တကော၊ ဥစ္စာတည်း။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ န သန္တကော၊ ဥစ္စာမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ အနုဒကတဿ၊ ရေမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ ပဒေသေ၊ ဤအရပ်၌။ ကံ ပါနိယံ၊ သောက်အပ်သောရေကို။ တာရေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်စေကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့စောင့်ရှောက်စေရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော ပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ကန္တာရော၊ မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။တာရေန္တိ၊ လွန်စေကုန်၏။ ဤသို့သော်လည်း ယောဇနာ။ အဘိဓာနပုဒ်ပိကာသို့၌ ကေန ပါနိယေန တရန္တိ အတိက္ကမန္တိ ယံ သော ကန္တာရော-ဟုပြု၏။ ကေန ပါနိပေန တရိယန္တိ အတိက္ကမိယန္တိ ဧတ္တတိ ကန္တာရော-ဟူ၍လည်းပြုသင့်ဟု ထင်ပေသည်။ နှစ်ဘက်ရာကိုယူ။

အဒ္ဓါနသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ ဒိဃပရိယာယော၊ ဒိဃသဒ္ဓါ၏ပရိယာယ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရုဒကံ ဒိဃမဂ္ဂန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဇာ။

၂၂၃။ သေသာနီတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒါဒီနိ၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တတြာတိ၊ ကား။ ဒဿနော၊ ဥပမာကိုပြရာ၌။ အယန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ သဒိသတာ၊ လှသည်၏အဖြစ်တည်း။ ယေန၊ အကြင်ဥပမာဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းဖြင့်။ ဣဏာဒီနံ၊ ကြေးမြီအစရှိသည်တို့၏။ ဥပမာဘာဝေါ စ၊ ဥပမာ၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပမေယျဘာဝေါ စ၊ ဥပမေယျ၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ နေသံ၊ ထိုကြေးမြီအစရှိသည် ကာမစ္ဆန္ဒအစရှိသည်တို့၏။ သော ဥပမာဥပမေယျသမ္ပန္နော၊ ဥပမာဥပမေယျ၏အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသည်။ သဒိသတာ၊ သဒိသတာမည်၏ (ဝါ) တူသည်၏အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဒဠဗ္ဗံ၊ ဇာ။ တေဟိတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဣဏသမိကေဟိ၊ မြီရှင်တို့သည်။ ကိဉ္စ ပဋိဗာဟိတန္တိ၊ ကား။ ဖရုသဝစနာဒိကံ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို ဆိုခြင်းအစရှိသော။ ကိဉ္စိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကိုလည်း။ ပဋိသေခေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ကား။ ဣဏံ၊ ကြေးမြီကို။ ဒါတုံ၊ ပေးဆပ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) မတတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

သုတ္တံ

နိဝရဏပွဲဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၉

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သနည်း။ ဣတိ စောဒေတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် (ဝါ) ဤသို့ စောဒနာအပ်သောကြောင့်။ တိတိက္ခာ ကာရဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ နိ။ ဣဏဿ၊ ကြွေးမြီ၏။ တိတိက္ခာ ကာရဏတ္တာ၊ သည်းခံခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယော ယမိ ကာမစ္ဆန္နေန ရဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမစ္ဆန္ဿ၊ နိ။ ဝတ္ထုဘူတေ၊ ဝတ္ထုဖြစ်၍ ဖြစ်သော(ဝါ) အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယမိ ပုဂ္ဂလော၌။ ကာမစ္ဆန္နေန၊ ဖြင့်။ ရဇ္ဇတိ၊ တပ်နှစ်သက်၏။ တဏှာသဟဂတေန တံ ဝတ္ထုဂဏှာတိတိ၊ ကား။ တဏှာဘူတေန၊ တဏှာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမစ္ဆန္နေန၊ ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဿ၊ နိ (ဝါ) တပ်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာ၏။ ဝတ္ထုဘူတံ၊ ဝတ္ထုဖြစ်၍ဖြစ်သော (ဝါ) အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ဤကာမစ္ဆန္ဓ၏ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဂဏှာတိ၊ စွဲလမ်း၍ယူ၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတဏှာသဟဂတေန-ဟူသောပုဒ်၌။ သမဘိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ သဟဂတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဗ္ဘာဝမတ္ထော၊ တဗ္ဘာမျှသာတည်း (ဝါ) ထိုတဏှာသဒ္ဓါ၏ အနက်၏အဖြစ်မျှသာတည်း။ ကိံ သူ ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတံ၊ တိ အာဒိသူ ဝိယ၊ ယာယံ။ ပ။ သဟဂတာ ဤသို့ အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ (သာကေအနက်ကား) ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်စေတတ်သော။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက်တတ်သော ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ ယာယံတဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။

တေနာတိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဿ၊ နိ။ ဝတ္ထုဘူတေန၊ သော။ တေန ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိတိက္ခာတိ၊ သည်းခံရသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ တိတိက္ခာ ကာရဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ နိ။ ကာမစ္ဆန္ဿ၊ နိ။ တိတိက္ခာကာရဏတ္တာ၊ သည်းခံခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတိတိက္ခာကာရဏ၌-ဟူသော ဝါကျ၌။ တိတိက္ခာသဒိသော၊ သည်းခံခြင်းနှင့် တူသော။ ရုဂပဓာနေ၊ ရာဂပြဓာန်းသော။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ တိတိက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ နိ။ တု၊ ဗျတိရိက်ကို ပြဦးအံ့။ ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာတိ အာဒိသူ ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ တပဘူတော၊ တပဖြစ်၍ဖြစ်သော (ဝါ) အကျင့်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဒေါသပဓာနေ၊ အဒေါသပြဓာန်းသော။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ တိတိက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်။ သရသာမိကေဟိတိ၊ ကား။ သရဿ၊ အိမ်၏။ သာမိကဘူတေဟိ၊ အစိုးရသောသူ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သဿ၊ သသူရသာမိကေဟိ၊ ယောက္ခမ

ယောကျ်ားသု၊ ယောက္ခမမိန်းမသု၊ အရှင်သခင် လင်တို့သည်။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့၏။ ကာမစန္ဒော၊ သည်။ တိတိက္ခာကာရဏံ၊ သည်းခံခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏)။

ယထာ ပနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သေသနံ၊ ကာမစန္ဒမ္ပ ကြွင်းကုန်သော နိဝရဏတို့၏။ ရောဂါဒိသဒိသတာ၊ အနာရောဂါ အစရှိသည်တို့နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏ (ဝါ) ဝုတ္တာ ဒသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုယထာ ပန အစရှိသော ဝါကျ၌။ ပိတ္တဒေါသကောပနဝသေန၊ သည်းခြေပျက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပိတ္တရောဂါတုရော၊ သည်းခြေပျက်သော အနာဖြင့် ကျင်နာသော သူသည် (ဝါ) သည်းခြေပျက်သော အနာသည် နှိပ်စက်အပ်သော သူသည် (ဝါ) သည်းခြေပျက်သော အနာရှိသောသူသည်။ တဿ၊ ထိုသည်းခြေပျက် သော အနာဖြင့် ကျင်နာသောသူအား (ဝါ) အား (ဝါ) အား။ ဝိတ္တကော-
ပနတော၊ သည်းခြေပျက်ခြင်းကြောင့်။ (နှာ-၁၃၀) သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ မဓုသက္ကရာဒိကံ၊ ပျားသကာ အစရှိသည်သည်။ အမုဓုရတာဝေန၊ မချိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိတ္တကံ တိတ္တကန္တံ ဥဂ္ဂိရတိယေဝါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တာ၊ ၏။ တုမေ ဥပဒ္ဒဝေဟာတိ၊ ဟူ၍။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာဟောင်း၌။ ဥဒ္ဒုပ္ပါဋ္ဌော၊ ထုတ် အပ်သော ပါဌ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဥပဒ္ဒဝံ၊ ဘေးရန်ကို (ဝါ) နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ကံရောထ၊ ပြုကြကုန်လော။ ဣတိ၊ သို့။ နာမဓေတုဝသေန၊ နာမဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဗုဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဣဒါနိ ပန၊ ယခုကာလ၌ကား။ တုမေဟိ ဥပဒ္ဓုတာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဋ္ဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝိဗ္ဗမတိတိ၊ ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှဤမှလည်း (ဝါ) ဤမှထိုမှလည်း။ အာဟိဇ္ဇတိ၊ လှည့်လည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟိနာပ၊ ယုတ်သော လူ၏ဘောင်၌။ အာဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်၏။ မဓုသက္ကရာဒိနံ၊ ပျားသကာ အစရှိသည်တို့၏။ ရသံ၊ အရသာကို။ နဝိန္ဒတိ စ ဝိယ၊ မနှစ်သက်နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နာနုဘဝတိ စ ဝိယ၊ မခံစား ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ န ဇာနာတိ စ ဝိယ၊ မသိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ န လဘတိ စ ဝိယ၊ မရသကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) သာသနရသန္တံ၊ ကား။ သာသနဿ၊ ၏။ ရသံ၊ ဝိမုတ္တိရသ ကို။ ဝါ၊ ကား။ သာသနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ရသံ၊ တည်း။

နက္ခတ္တဆဏံ၊ နက္ခတ်ပွဲလမ်းသဘင်သည်။ နက္ခတ္တံ၊ မည်၏။ (ဆဏသဒ္ဓါ ကျေသော ဥတ္တရပဒလောပသ မာသ်ဟူလို)။ တေန၊ ကြောင့်။ အဟော နစ္စိ အဟော ဂီတန္တံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မုတ္တောတိ၊ ကား။ ဗန္ဓနာ၊ အနှောင် အဖွဲ့မှ။ ပမုတ္တော၊ လွတ်သောသူသည်။ ဓမ္မဿဝနဿာတိ၊ ကား။ သောတဗ္ဗ-

သိက္ခာ

နိဝရဏပုပ္ဖာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၃

ဓမ္မဿ၊ ကြားနာအပ်သော တရားတော်၏။ သိသံ၊ လျင်စွာ။ ပဝတ္ထေဓာဗ္ဗကိစ္စံ၊
 ဖြစ်စေအပ်သော ကိစ္စသည်။ အစွာယိကံ၊ မည်၏။ (အတိသိသံ အယိတဗ္ဗံ
 ပဝတ္ထေတဗ္ဗန္တိ အစွာယိကံ-ဟု ပြုစေလိုသည်။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတိသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ပါဏာတိပါတောတိ အာဒိယ ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ သိသတ္ထော၊
 လျင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝိနယေ အပကတညနာတိ၊ ကား။ ဝိနယက္ကမေ၊
 ဝိနည်းအစဉ်၌။ အကုသလေန၊ မလိမ္မာသောရဟန်းသည်။ ပကတံ နိဗ္ဗာနံ
 ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပကတည၊ မည်၏။ ပကတည၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို သိတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။
 တထာ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုသိတတ်သည်မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ အကယ်မလွဲ။ သော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။
 န ဇာနာတိ၊ မသိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိသ္မိဉ္စဒေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ (အာရိ-
 ယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ကပ္ပိယမံသေပိတိ၊ ကား။ သူကရမံသာဒိကေပိ၊
 ဝက်သားစသည်၌လည်း။ အကပ္ပိယမံသသညာယာတိ၊ ကား။ အစ္ဆမံသာဒိ-
 သညာယ၊ ဝံသားအစရှိသော အမှတ်သညာသည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်
 (ထည့်)။

ဒဏ္ဍကသဒ္ဓေနာပိတိ၊ ကား။ သာခါဒဏ္ဍကသဒ္ဓေနပိ၊ သစ်ခက်သံတုတ်
 တောင်ဌေးသံဖြင့် လည်းကောင်း။ ဥဿကိတပရိသကိတောတိ၊ ကား။
 အဝသကိတော စေတ၊ ထိတ်လန့်ရွံရှားသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သမန္တ-
 တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သကိတော စ၊ ကြောက်လန့်ရွံရှားသော အားဖြင့်
 လည်းကောင်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျင်။ သကိတော၊ ရွံရှားသောအားဖြင့်
 (ဝါ) ကြောက်ရွံထိတ်လန့် ရွံရှားသောအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊
 သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂစ္ဆတိပိတိအာဒိ၊ ဂစ္ဆတိပိ-ဤသို့
 အစရှိသောစကားသည်။ တဒါကာရဒဿနံ၊ ထိုကြောက်ရွံထိတ်လန့်ရွံရှားသော
 အခြင်းအရာကိုပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဟံ သစ္စံ၊ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပုရိသော၊ သည် (ဝါ) ထိုကြောက်ရွံ ထိတ်လန့်ရွံရှားခြင်း ရှိသော
 ယောက်ျားသည်။ ထောက်၊ အတန်ငယ် (ဝါ) တစိလောက်။ (ပေါရာဏ)။
 ဂစ္ဆတိပိ၊ သွားလည်းသွား၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော
 ယောက်ျားသည်။ တာယ ဥဿကိတပရိသကိတောယ၊ ထိုကြောက်လန့်ရွံရှား
 ခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကြောက်လန့်ရွံရှားခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို
 အရပ်၌။ တိဋ္ဌတိပိ၊ ရပ်လည်းရပ်၏။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့ စာဘောရှိသော (ဝါ)
 ဤကဲ့သို့ရှိအပ်သော။ ကန္တာရေ၊ ခရီးခဲ၌။ ဂတေ၊ သွားသည်ရှိသော်။ ကော၊
 အဘယ်သူသည်။ ဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ကိံ၊ အဘယ်အဖြစ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ နိဝတ္တတိပိ၊ ပြန်လည်းပြန်နစ်၏။

တသ္မာ စ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ဂတဋ္ဌာနတော၊ သွားဖူးသော အရပ်ထက်။ အဂတဋ္ဌာနမေဝ၊ မသွားဖူးသောအရပ်သည်သာလျှင်။ ဗဟုတရံ၊ များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ဝေ စ၊ ထိုသို့သွားဖူးသောအရပ်ထက် မသွားဖူးသော အရပ်များသောကြောင့်သာလျှင်။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ကိစ္ဆေန ကသိ-
 ရေန၊ ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပန်းသဖြင့်။ (တစ်နည်း) ကိစ္ဆေန၊ ကိုယ်ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ စိတ်ဆင်းရဲပင်ပန်းသဖြင့်။ ခေမန္တဘူမိ၊ ဘေးမရှိရာအရပ်သို့။ ပါပုဏာတိ ဝါ၊ ရောက်မူလည်းရောက်၏။ န ဝါ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်မူလည်း မရောက်။ ကိစ္ဆေန ကသိရေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယိကဒုက္ခေန၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းဖြင့်။ ခေဒနံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသင်္ချာ။ ကိစ္ဆံ၊ မည်၏။ စေတသိက-
 ဒုက္ခေန၊ စိတ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းဖြင့်။ ပီဠနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ကသိရံ၊ မည်၏။ ခေမန္တဘူမိန္တိ၊ ကား။ ခေမဘူတံ၊ ဘေးမရှိရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘူမိ၊ မြေအရပ်သို့။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အန္တသဒ္ဓဿ၊ ၏ (ဝါ) အန္တပစ္စည်း၏။ တဗ္ဗာဝတ္ထာ၊ တဗ္ဗော၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) ထိုခေမသဒ္ဓါ၏ အနက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဘယဿ၊ ဘေး၏။ ခီယနံ၊ ကုန်ခြင်းတည်း။ ခေမော၊ ဘေး၏ကုန်ခြင်း။ ယဿ၊ အကြင်မြေအား။ သောဝ၊ ထိုဘေး၏ ကုန်ခြင်းသည်သာလျှင်။ အန္တော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဘူမိ၊ သည်။ ဟထာ၊ ခေမန္တ မည်၏။ သာ ဝေ၊ ထိုခေမန္တသည်ပင်လျှင်။ ဘူမိ၊ မြေတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခေမန္တဘူမိ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဘေးမရှိရာဖြစ်၍ဖြစ်သော မြေအရပ်သို့ (ဝါ)ထိုဘေးကုန်ခြင်း အပိုင်းအခြားရှိသော မြေအရပ်သို့။ နိဗ္ဗယပ္ပဒေသံ၊ ဘေးမရှိရာ အရပ်သို့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သောအနက်တည်း။

အဋ္ဌသု ဌာနေသုတိ၊ ကား။ တတ္ထ ကတမာ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆတိတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆတိ ဟူ၍။ (နှာ-၁၃၁) ဝိဘဇင်၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ (ပါဠိတော် အနက်ကား)။ တတ္ထ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာစသည်တို့တွင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ အတယ်နည်း။ သတ္တရံ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ကင်္ခတိ၊ ယုံမှား၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင် (ဝါ) အာရုံကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍ ပင်ပန်း၏ (ဝါ) အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ပင်ပန်း၏။ ဓမ္မေ၊ တရား တော်၌။ သံဃေ၊ သံဃာတော်၌။ သိက္ခာယ၊ အကျင့်သိက္ခာ၌။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ၊ ရှေ့အစွန်းနောက်အစွန်း၌ (ဝါ)ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့၌။ ဣဒပစ္စယတာ ပဋိစ္စ- သမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းကိုစုံ၍ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၌ (ဝိဘင်းပါဠိ တော်နိဿယ) (ဝါ) ဇရာမရဏစသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဇာတိ

သတ္တ]

နိဝရဏပုပ္ဖာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၁

စသော တရား၊ ဇာတိစသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဇရာမရဏ အစရှိကုန်သော အကျိုးသဘောတရားတို့၌။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ) (ဝါ) သင်္ခါရစသည် တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သောတရား၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိ သည်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရအစရှိကုန်သောအကျိုးသဘောတရားတို့၌။ ကံခံတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ ၏။

[အဋ္ဌသာလိနိဉ် ဣဒပ္ပတ္တယကာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ဉာဏန္တိ- အယံ ပစ္စယော။ ဣဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဣမံ ပဋိစ္စ ဣဒံနိဗ္ဗတန္တိ ဧဝံ ပစ္စယေသု ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသု စ ဉာဏံ-ဟူ၍ ဖွင့်၏။]

အဓိမုတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဝိနိစ္ဆိနိတော၊ ဆုံးဖြတ်၍။ ဝါ၊ ကား။ သဒ္ဓဟိတော၊ ယုံကြည်၍။ သဒ္ဓါယ ဂဏှိတုန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ယုံကြည် အပ်သောဝတ္ထုတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု၊ ကို။ သဒ္ဓဟနဝသေန၊ ယုံကြည် သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏှိတုံ၊ ငါ။ သဒ္ဓဟိတုံ၊ ငါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိတိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တ- နယေန၊ ဖြင့်။ အသက္ကုဏနတော၊ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။ အန္တရာယံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ဤသို့ပုဒ်ကိုစပ်အပ်၏။ (စောရာ၊ တို့သည်။ ထည့်)။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိကုန်သလော။ နတ္ထိ နုခေါ၊ မရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အရညံ၊ တောသို့။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်သောယောကျ်ား၏။ အာဒိမ္မိ ဧဝ၊ အစဉ်သာလျှင်။ သပ္ပနံ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ အာ- သပ္ပနံ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ။ ဝါ၊ ကား။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ သပ္ပနံ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ပရိ- သပ္ပနံ၊ မည်၏။ ဥဘယေနပိ၊ နှစ်ပါးသော အာသပ္ပနံ ပရိသပ္ပနံ ဟူသောပုဒ် ဖြင့်လည်း။ တတ္ထော၊ ထိုတောအရပ်၌သာလျှင်။ သံသယဝသေန၊ ယုံမှား သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဗ္ဗမနံ၊ မျက်စိလည်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အပရိယောဂါဟနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမန္တတော၊ မှ။ အနောဂါဟနံ၊ သက်ဝင်၍ မယူနိုင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဆမ္ဘိတတ္တန္တိ၊ ကား။ အရည- သညာယ၊ တောဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဆမ္ဘိတတာဝံ ဟဒယ- မံသစလနံ၊ နှလုံးသား၏တုန်လှုပ်ခြင်းကို။ ဥဠာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပမေယျပက္ခေပံ၊ ဥပမေယျ အဖို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သေ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗေဒါ၏။)

၂၂၄။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တကြာယံ သဒိသံတာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အပ္ပဟိန-
 ပက္ခေ။ စျာန်မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသောအဖို့၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် (ဝါ) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို
 အစဉ်လျှောက်၍ ကြံအောက်မေ့သဖြင့်။ သဒိသတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊
 ကာမစ္ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်။ ဣဏာဒိသဒိသာ၊ ကြွေးမြီစသည်တို့နှင့်တူကုန်၏။
 တဒဂ္ဂေန စ၊ ထိုအဖို့ဖြင့်လည်း။ တေသံ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့၏။ ပဟာနံ၊
 ပယ်ခြင်းသည်။ အာဏဏျာဒိသဒိသတာ၊ ကြွေးမြီမရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်
 နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤ
 ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အနုတ္တာနပဒဏ္ဍမတ္တံ၊ မပေါ်လွင် မထင်ရှားကုန်သော
 ပုဒ်တို့၏ အနက်မျှသာတည်း။ သမိဒ္ဓတန္တံ၊ ကား။ အစုတံ၊ ကြွယ်ဝသည်၏
 အဖြစ်သို့။ ယံ ဣဏံ၊ အကြင်ကြွေးမြီဥစ္စာသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဏ္ဏံ၊ ကမ္မည်း
 စာချုပ်စာရင်းသို့။ အာရောပိတာယ၊ တင်အပ်သော။ ဝနိယာ၊ အတိုးအပွားနှင့်။
 သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဣဏံ၊
 သည်။ သဝနိကံ၊ မည်၏။ ပဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဣဏဒါနဂ္ဂဟဏေ၊ ကြွေးမြီကို
 ယူခြင်း၌ (ဝါ) ကြွေးမြီကို ယူသော အခါကာလ၌။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ နေ့ရက်
 လနှစ်အတိုးအရင်းငွေကို မှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ လိခိတပဏ္ဏံ၊ ရေးအပ်သော
 ကမ္မည်းစာချုပ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ပဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဣဏယာစနဝသေန၊
 ကြွေးမြီကို တောင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သာသနလိခိတပဏ္ဏံ၊ ကြွေးမြီတောင်း
 သော သတင်းစကားဖြင့် ရေးအပ်သောကမ္မည်းအမှတ်ကို။ နိဇ္ဈေပတာယာတိ၊
 ကား။ ဓနသမ္ပန္နဘာဝေန၊ ဥစ္စာနှင့်စပ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိလိမ္မန-
 တာယ၊ လိမ်းကျံခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “နိဇ္ဈေပတာယ၊ စကားပြောခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်၌” ဟု ယောဇနာ၏။ ဒီကာဂဏ္ဍိတို့နှင့်မညီ။]

တထာ၊ ထို့အတူ။ အလဂ္ဂတာယ၊ ငြိကပ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 (တထာ သဒ္ဓါဖြင့် ဓနသမ္ပန္နဘာဝေနပုဒ်ကို ငင်သည်)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ
 ဒ္ဒယံ၊ ထိုနိဇ္ဈေပတာယ၊ အလဂ္ဂတာယ ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။
 ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
 နိဇ္ဈေပတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသနဘူတေန၊ ဝိသေသန
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဝိလိမ္မနဘာဝေန၊ လိမ်းကျံခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 အလဂ္ဂတာယ၊ ငြိကပ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။
 (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)

သုတ္တံ]

နိဝရဏပုဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၅

ဆ မေဓတိ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တဿ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။ ဥဂ္ဂဟော၊
သင်ယူခြင်းလည်းကောင်း။ အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ၊ အသုဘဘာဝနာကို
အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တ-
ဒ္ဓါရတာ၊ လုံခြုံစောင့်ရှောက်သော တံခါးရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။
ဘောဇနော၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညူတာ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်
လည်းကောင်း။ ကလျာဏာမိတ္တတာ၊ ကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၏
အဖြစ်လည်းကောင်း။ သပ္ပာယ်ကထာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအား လျှောက်ပတ်သော
စကားလည်းကောင်း။ ဣတ္တိ၊ သို့။ ဣမေ ဆ မေဓ၊ ဤခြောက်ပါးသော
တရားတို့ကို။ ဘာဝေတွာတိ၊ ကား။ ဗြူဟေတွာ၊ ပွား၍။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနိ၊
မိမိ၌။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ အနုပုန္နအနုပါဒနုပုန္နပဟာနာဒိဝိဘာဝန-
ဝသေန၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်ကိုမဖြစ်စေခြင်းဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို
ပယ်ခြင်းအစရှိသည်ကို ထင်စွာပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ၊
၌။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ပါဠိယာ၊ ၏ (ဝါ) ၌။ အာဂတတ္တာ၊
လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ ဝဏ္ဏယိဿမာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊
ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ မဟာသတိပဋ္ဌာ-
နေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ ဒိဿာဂမေ၊ ဤဒိဿနိကာယ်၌။ သင်္ဂီတံ၊ သင်္ဂါ-
ယနာတင်အပ်သည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ မဇ္ဈိမာဂမေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၌။ သင်္ဂီတံ၊
ကို။ န အာဟ၊ မဆို။ ကသ္မာ၊ မူကား။ နိကာယန္တရတ္တာ၊ နိကာယ်တစ်ပါး၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နိကာယန္တရာဂတောပိ၊ နိကာယ်တစ်ပါး၌
လာသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ အာစရိယေဟိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့
သည်။ အညတ္တ၊ တစ်ပါးသောနိကာယ်၌။ ယေဘုယျေန၊ များသော
အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။ ဗျာပါဒါဒိပုဟာနဘာဂေပိ၊ ဗျာပါဒ စသည်ကို ပယ်ခြင်း အဖို့၌လည်း။
သေ နယော၊ ဤနည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပရဝတ္ထုမှီတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏ-
ဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပရသ္မိံ၊ တစ်ပါးသော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဝတ္ထု၌။
မမာယနာဘာဝေန၊ မရက်မစက် မြတ်နိုးခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ဂေါ၊
ငြိကပ်ခြင်းသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန၊ သိမ်းဆည်းခြင်း
မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်၌
ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနိပိ၊ ရူပါရုံတို့ကို သော်လည်း။ ပဿတော၊ ရှုသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား (ဝါ) မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိလေသော၊ ကိလေသာသည်။
န သမုဒါစရတိ၊ မဖြစ်။ မနုသိယာနိ၊ လူ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။
ပဿတော၊ အား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာနှင့်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘာ-
ဝနေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၌။ အပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

☞ (နာ-၁၃၂) အနတ္တကရောတိ၊ ကား။ အတ္တနော စ၊ ဧလည်းကောင်း။ ပရဿ စ၊ ဧလည်းကောင်း။ အဟိတကရော၊ စီးပွားမရှိသည်ကို ပြတတ်၏။ ဆဓမ္မေတိ၊ ကား။ မေတ္တာနိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ယူခြင်းလည်းကောင်း။ မေတ္တာဘာဝနာနုယောဂေါ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ကမ္မဿကတာ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ ပဋိသင်္ခါနဗဟုလတာ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းများသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ သပ္ပာယ်ကထာ၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းအား လျောက်ပတ်သော စကားလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဆ ဓမ္မေ တို့ကို။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေယေဝ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌သာလျှင်။ စာရိတ္တသီလမေဝ၊ စာရိတ္တသီလကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ပညတ္တသိက္ခာပဒံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ အာစာရပဏ္ဏတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝါရိတ္တပဏ္ဏတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝါရိတ္တပဏ္ဏတ္တိသိက္ခာပဒံ၊ ဝါရိတ္တအားဖြင့် ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို(ဝါ) ဝါရိတ္တသီလကို ရည်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏ (ဝါ) သိမ်းယူ၏။

ပဝေသိတောတိ၊ ကား။ ပဝေသပိတော၊ သွင်းစေအပ်သော။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗန္ဓနာဂါရံ၊ နောင်အိမ်သို့။ ပဝေသပိတတ္တာ၊ သွင်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလဒ္ဓနက္ခတ္တာနုဘဝနော၊ မရအပ်သော နက္ခတ်ပွဲလမ်းသဘင်ကို ခံစားခြင်းရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားကို။ ဗန္ဓနာဂါရံ၊ သို့။ ပဝေသိတော၊ သော။ ပုရိသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ နက္ခတ္တဒိဝသေ ဧဝ၊ နက္ခတ်ပွဲသဘင် နေ၌သာလျှင်။ တဒနနုဘဝနတ္ထံ၊ ထိုနက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို မခံစားစေခြင်း အကျိုးငှာ။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ပုရိသော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ အပရသ္မိန္နိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုနက္ခတ်ပွဲသဘင်နေ့မှ။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ အညသ္မိံ၊ တစ်ပါးသော။ နက္ခတ္တဒိဝသေ၊ နက္ခတ်ပွဲသဘင်နေ့၌။ ဩကာသန္တိ၊ ကား။ ကမ္မကရဏကာရဏံ၊ ကမ္မကရဏ ပြုခြင်းအကြောင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မကရဏက္ခဏံ၊ ကမ္မကရဏ ပြုခြင်း အကြောင်း ခဏကို။ မဟာနတ္ထကရန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိ-အတ္တဟာပနမုခေန၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက အစရှိသော အကျိုးယုတ်ခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့် (ဝါ) မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌ ဖြစ်သော အကျိုး အစရှိသော အကျိုးယုတ်ခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်။ မဟတော၊ များသော။ အနတ္တဿ၊

သုတ္တ

နိဝရဏပုဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၇

အကျိုးမဲ့၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဆ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ အတိဘောဇနေ၊ အလွန်စားခြင်း၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ ထိနမိဒ္ဓ၏ အကြောင်းကို ယူခြင်းလည်းကောင်း။

[အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော-ဟု ပါဠိရှိ၏။ မသင့်။ အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော-ဟူ၍ ပါဠိရှိမှ သင့်မည်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ စတုပဉ္စ အာလောပ ဩကာသံ ပန ထပေတွာပါနီယံ ပိဝိတွာ ယာပနသီလဿ ဘိက္ခုနော တံ န ဟောတိတိ ဧဝံ အတိဘောဇနေ နိမိတ္တံ ဂဏန္တဿာပိ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိယတိ-ဟူ၍ ဖွင့်၏။]

ဣရိယာပထသမ္ပရိဝတ္တနတာ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ပြန်လှန်သည်၏အဖြစ် လည်းကောင်း (ဝါ) ဣရိယာပုထ် ပြောင်းလှယ်သည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ အာလောကသညာမနသိကာရော၊ အာလောကသညာကို နှလုံးသွင်းခြင်းလည်းကောင်း။ အဗ္ဗောကာသဝါသော၊ လွင်တီးခေါင်၌နေခြင်းလည်းကောင်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သပ္ပာယ်ကထာ၊ ထိနမိဒ္ဓကို ပယ်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော စကား လည်းကောင်း (ဝါ) အဗ္ဗောကာသိကဓုတင်ကို မှီသော လျှောက်ပတ်သော စကားလည်းကောင်း။

[ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဓုတင်နိသိတသပ္ပာယ်ကထာယပိ ပဟိယတိ-ဟူသော မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဋ္ဌကထာနှင့် အညီတည်း။]

ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဆ ဓမ္မေ၊ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို။ ဓမ္မနက္ခတ္တဿာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တသောတဗ္ဗဓမ္မသင်္ခါတဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ကြားနာအပ်သော ဓမ္မဟု ဆိုအပ်သော။ မဟဿ၊ ငြိမ်းသောပွဲသဘင်၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ သာဓုနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ရတိဇနနတော၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဓမ္မောပိ၊ တရားကိုလည်း။ ဆဏသဒိသဋ္ဌေန၊ ပွဲသဘင်နှင့် တူသော အနက်ကြောင့်။ နက္ခတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဣဒံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နာမ မဟာနတ္ထကရန္တိ၊ ကား။ ပရာယတ္တတာပါဒနေန၊ သူတစ်ပါးနှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဟတော၊ များသော။ အနတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့ကို (ဝါ) အကျိုးမရှိခြင်းကို။ ကာရဏံ၊ ပြုတတ်၏။

[ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စေ မဟာနတ္ထကရန္တိ-ဟူ၍ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်ရှိ၏။ ပါဠိ ပျက်တည်း။ အဋ္ဌကထာ ရှိရင်းပါဠိနှင့်မညီ။ အဓိပ္ပာယ်လည်း မဖြောင့်မှတ်။]

ဆ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ဗဟုဿုတတာ၊ များသော အကြား အမြင်ရှိသည် ၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ အပ်သည် မအပ်သည်ကို အဖန် တလဲလဲ ဆွေးနွေး မေးမြန်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ ပကတညုတတာ၊ သဘောကို သိသည်၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ ဝုဗ္ဗသေဝိတာ၊ မသေချာကြီးကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကလျာဏ- မိတ္တဟာ၊ လည်းကောင်း။ သပ္ပာယကသာ၊ အပ်သည်၊ မအပ်သည်ကိုမှီသော လျှောက်ပတ်သောစကား လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဆ ဓမ္မေ၊ ဤ ခြောက်ပါးကုန်သော တရားတို့ကို။ ဗလဿ၊ ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အားကို။ ဝါ၊ ကား။ ဗလေန၊ ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အားဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတဿ၊ အလိုရှိအပ်သောအမှုကို။ ဣရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။ ဗလက္ကာရော၊ ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အားကိုပြုခြင်း (ဝါ) ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အားဖြင့် မိမိသည် အလိုရှိအပ် သောအမှုကိုပြုခြင်း။ ဝေတေန ဗလက္ကာရေန၊ ဖြင့်။ နေက္ခမ္မပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ နိဝရဏတော၊ မ။ နိက္ခမနပဋိပဒံ၊ ထွက်မြောက်သော အကျင့်ဖြစ်သော (ဝါ) ထွက်မြောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော။ ဥပစာရဘာဝနမေဝ၊ ဥပစာရ ဘာဝနာကိုသာလျှင်။ (ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ အဋ္ဌကထာပါဠိထည့်)။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မကျင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယံ နိက္ခမနပဋိပဒံ၊ သည်။ ဥပစာရဘာဝနာဓိကာရော၊ ဥပစာရဘာဝနာသာလျှင် တည်ရာရှိသည် (ဝါ) အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဗလဝါတိ၊ ကား။ ပစ္စတ္ထိကဝိမေနသမတ္ထေန၊ ရန်သူကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်း ငှာစွမ်းနိုင်သော။ ဗလေန၊ အားဖြင့်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝန္တု သဒ္ဓဿ၊ ၏ (ဝါ) ဝန္တုပစ္စည်း၏။ အတိသယဝိသိဋ္ဌဿ၊ အတိသယမှ ထူးသော။ အတ္ထိယတ္ထဿ၊ အတ္ထိသဒ္ဓါ၏အနက်၏ (ဝါ) ကို။ ဗောနေတော၊ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟတ္ထသာရန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထဂတနေသာရံ၊ လက်၌ ရောက်သော ဥစ္စာနှစ်ကို။ သဇ္ဇာဝုဇောတိ၊ ကား။ သဇ္ဇိတဓနာဒိအာဝုဇော၊ စီရင်အပ်သော လေး၊ အစရှိသော လက်နက်ချိသည်ဖြစ်၍။ သန္နဒ္ဓပဉ္စာဝုဇော၊ ဖွဲ့အပ်သော ငါးပါးသော လက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သုရဝီရသေဝကဇနဝသေန၊ ရဲရင့်သော သူစား၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ရဲရင့်သော မှီဝဲဆည်းကပ်သောလူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သပရိဝါရော၊ အခြံအရံနှင့် တကွဖြစ်သော (ဝါ) အခြံအရံရှိသည်ဖြစ်၍။ တန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊

အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပုရိသံ၊ ကိ။ ဗလဝန္တတာယ စ၊ အားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ သဇ္ဇာဝုတောယ စ၊ စီရင်အပ်ပြီးသော လေး၊ အစရှိသော လက်နက်ရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သပရိဝါရတာယ စ၊ အမြဲအရံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ စောရာ၊ ခိုးသွ်တို့သည်။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရှို။ ပလာယေယျ၊ ပြေးကုန်ရာ ၏။ အနတ္ထကာရိကာတိ၊ ကား။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းသောအကျင့်၏။ (ဝါ) မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောအကျင့်၏။ ဝိဗန္ဓကရဏတော၊ ဘေးရန်ကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဟိတကာရိကာ၊ စီးပွားမရှိသည် ကို ပြုတတ်၏။ ဆ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ဗဟုဿုတတာ၊ များသော အကြားအမြင် ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ (နာ-၁၃၃) ပရိပုစ္ဆတာ၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်း ရှိသောသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝိနယေ၊ ဌ။ ပကတညုတာ၊ သဘောကို သိသောသူ၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ အဓိမောက္ခဗဟုလတာ၊ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော ဆုံးဖြတ်ခြင်းများ သောသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ လည်းကောင်း။ သပ္ပါယ- ကထာ၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မှီသော လျှောက်ပတ်သော စကား လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဆ ဓမ္မေ၊ ဤခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို။

မှတ်ချက်။ ။နိဝရဏတရားငါးပါးကို ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော ခြောက်ပါး ခြောက်ပါး တရားတို့၏အကျယ်ကို သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်အဖွင့်၌ ယူအပ်၏။

ဗဟုသစ္စာဒီနိ၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝိစိကိစ္ဆာယပိ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဝိစိကိစ္ဆာကိုပယ်ရာ၌လည်း။ ဗဟုဿုတတာဒယော၊ ဗဟုဿုတတာ အစရှိကုန် သော။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကလျာဏမိတ္တတာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ သပ္ပါယ- ကထာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပဉ္စန္ဒမိ၊ ငါးပါးကုန်သော နိဝရဏတို့ကို လည်း။ ပဟာနာယ၊ ငှာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသု၊ ထိုဗဟုဿုတတာ စသည်တို့၌။ တဿ တဿ နိဝရဏဿ၊ ထိုထိုနိဝရဏတရားအား။ အနတ္ထဝိကသေဝနတာ၊ လျှောက်ပတ်စွာ မှီဝဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တိဏံ ဝိယာတိ၊ ကား။ တိဏံ၊ မြက်ကို။ ဘယ- ဝသေန၊ ကြောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ န ဂဏေတိ ဝိယ၊ မရေတွက်သကဲ့သို့။

ဒုစရိတကန္တာရံ နိတ္ထရိဘူတိ၊ ကား။ ဒုစရိတစရဏူပါယဘူတာယ၊ ဒုစရိက်ကို ကျင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ မ။ နိတ္ထရဏဝသေန၊ လွန်မြောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုစရိတသင်္ခါတံ၊ ဒုစရိက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲကို။ နိတ္ထရိတွာ၊ လွန်မြောက်၍။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကား သည်သာလျှင် မှန်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို။ အပ္ပဋ္ဌာဇ္ဇနနိဗ္ဗိတတာမုခေန၊ မကျင့်ခြင်း၏အကြောင်း နိမိတ်၏ အဖြစ်ကို အဦးပြုသဖြင့်။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိမေဝ၊ မှားယွင်း၊ ဖောက်ပြန်၊ မမှန် သော အကျင့်ကိုသာလျှင်။ ပရိဗြူဟေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပွားစေ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာကို။ အပ္ပဟာနံ၊ မပယ်ခြင်းသည်။ ဒုစရိတစရဏူပါယော၊ ဒုစရိက်ကို ကျင့်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဟာနဉ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဒုစရိတဝိဇ္ဇနနုပါယော၊ ဒုစရိက် ကို ခါတွက်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏)။

၂၂၅။ တုဠာကာရေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပါမောဇ္ဇံ နာမ။ ပါမောဇ္ဇမည် သော။ တရုဏပီတိံ၊ နုသော ပီတိကို (ဝါ) အားသေးသော ပီတိကို။ (အာစရိ- ယော၊ သည်။) ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ပီတိ၊ သည်။ တရုဏတာယ၊ နုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အားသေး အားငယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကထဉ္စိပိ၊ ဇိုးဇဉ်း အနည်းငယ်လည်းဖြစ် သော။ တုဠာဝတ္ထာ၊ နှစ်သက်သော အခိုက်အတန့်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တုဠာ- ကာရမတ္ထံ၊ နှစ်သက်သော အခြင်းအရာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တရုဏပီတိံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပြန်စပ်)။ တုဠာသာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ပမုဒိတသာတိ ဧတဿ၊ ပမုဒိတဿ ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထ- ဝစနံ၊ အနက်ကို ပြသော သဒ္ဒါတည်း။ တဿ၊ ထိုတုဠာဿ ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝုတ္တောဉ္စိ စပ်)။ ဩက္ကန္တိကဘာဝပ္ပတ္တာယ၊ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ပီတိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တုဠာဿ၊ နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာဟောင်း၌။ (အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေ- ရေန၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော်။ ပါမောဇ္ဇ- ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဩက္ကန္တိကပီတိယေဝ၊ ဩက္ကန္တိကပီတိ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သကလသရီရံ ခေါဘယ- မာနာ ပီတိ ဇောယတိတိ ဧတဿ၊ သကလသရီရံ။ ပ။ ဇောယတိ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ အတ္ထနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ပီတိ၏။ သဝိပ္ပာရိကတာယ စ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္ထ- သမုဠာနပဏိတရူပပတ္တိယာ စ၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ပီတိကြောင့် ဖြစ်သော မှန်မြတ်သော ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ သကလသရီရံ၊ အလုံးစုံ

သုတ္တံ

နိဝရဏပုပ္ဖာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၁

သော ကိုယ်ကို။ ခေါ်တယမာနာ၊ ချောက်ချားစေလျက်။ ဖရဏလက္ခဏာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ပီတိ၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာဟောင်း၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေဉ္ဇ သတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပီတိ-
 ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဖရဏာပီတိဇယဝ၊ ဖရဏာပီတိကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်
 သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဖရဏာပီတိကို ယူရာ၌။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဂဝေသိတဗ္ဗံ၊ ရှိအပ်၏။ ပန၊ ပါး။ ဣမ စ၊ ဤသာမည
 ဖလ သုတ်၌လည်းကောင်း။ အညတ္ထ စ၊ တစ်ပါးသော သုတ်၌ လည်းကောင်း။
 တရုဏဗလဝတာ မတ္တသမညေန၊ နုသောပီတိ၏အဖြစ် အားကြီးသော ပီတိ၏
 အဖြစ်မျှ သာမညအားဖြင့်။ ပဒဒ္ဒယဿ၊ ပါမောဇ္ဇံ ပီတိ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု
 အပေါင်း၏။ အတ္တဒီပနတော၊ အနက်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ယာကစိ၊ အမှတ်မရှိ
 သော။ တရုဏာနုသော(ဝါ)အားသေးအားငယ်သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပါမောဇ္ဇံ၊
 မည်၏။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသော။ စိတိ၊ သည်။ ပီတိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။
 ပဉ္စဝိဓာယ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ပီတိယာ၊ ၏။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။
 တရုဏဗလဝတာသမ္ဘဝတော၊ နုသော ပီတိအားရှိသောပီတိ၏ အဖြစ် ဖြစ်သင့်
 သောကြောင့်။ ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောပီတိ ရှေး၌ဖြစ်သော ပီတိ
 သည်။ ပါမောဇ္ဇံ၊ မည်၏။ ပစ္စိမာ ပစ္စိမာ၊ နောက်၌ဖြစ်သောပီတိ နောက်၌
 ဖြစ်သော ပီတိသည်။ ပီတိ၊ မည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ (အာစရိယာ၊
 တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပီတိ
 ဇာယတိ ဟူသောပုဒ်၌။ တဒနုစ္ဆဝိကော၊ ထိုအရာအား လျောက်ပတ်သော။
 အတ္ထော၊ တည်း။

တုဋ္ဌဿာတိ၊ ကား။ ပါမောဇ္ဇသ ခါတယ၊ ပါမောဇ္ဇဟုဆိုအပ်သော။ တရုဏ-
 ပီတိယာ၊ နုသောပီတိ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တုဋ္ဌဿ၊ နှစ်သက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တသဒ္ဓေါ၊ တသဒ္ဓါသည် (ဝါ) တ-ပစ္စည်းသည်။ အတိ-
 တတ္ထော၊ အတိတ်အနက်ရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား)။
 ဣတရထာ၊ ဤတ-ပစ္စည်း၏ အတိတ်အနက်မှ တစ်ပါးသော ပစ္စုပ္ပန် အနက်
 အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယမာနေ၊ သော်။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဘာဝါပတ္တိ-
 တော စ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး စပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း
 ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဘာဝဿ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး
 စပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း
 တည်း။ သကလသရီရံခေါ်တယမာနာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပီတိ နာမ၊ ပီတိမည်၏။
 ဧတ္ထ၊ ဤပီတိဇာယတိ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဗလဝပီတိ၊ အားရှိသော ပီတိတည်း။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သာ ပီတိ၊ ထိုပီတိသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) မိမိဟု ဆိုအပ်

သော ပီတိ၏။ သဝိပ္ပာရိကတာယ ၈၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အတ္တသမုဋ္ဌာနပဏိတရူပပုပ္ဖိယာ ၈၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော မှန်မြတ်သောရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သကလသရီရံ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ကို။ သင်္ခေါဘယမာနာ၊ ချောက်ချားစေလျက်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ပြန်၍ စပ်။) ၈၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ- ဤသကလသရီရံသင်္ခေါဘယမာနာ ဟူသော ပုဒ်၌။ သကလသရီရေ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ ပီတိဝေဂဿ၊ ပီတိ အဟုန်၏ လည်းကောင်း။ ပီတိဝိမ္မာရဿ၊ ပီတိဖြင့် ပျံ့နှံ့ခြင်း၏ လည်းကောင်း။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သင်္ခေါဘနံ၊ သင်္ခေါဘနမည်၏ (ဝါ) ချောက်ချားသည် မည်၏။

☞ (နှာ-၁၃၄) ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ပီတိဟူသော ပုဒ်၌ သဟိတ ဟူသော နောက်ပုဒ်ကြောသော အားဖြင့်။ ပီတိသဟိတံ၊ ပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်သည်တည်း။ ပီတိ၊ ပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ပန၊ အံ့။ တံ၊ ထိုပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်သော တရားသည်။ ကံ၊ အဘယ်နည်း။ မနော၊ စိတ်တည်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေအပ်၏။) တေဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပီတိ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော။ မနော၊ စိတ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပီတိမနော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာသော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပီတိယာ၊ နှင့်။ ဘမ္မယုတ္တံ၊ သော။ မနော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) ပီတိမနော၊ မည်၏။ ဣတိပိ သမာသော၊ သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ တဿ၊ ထိုပီတိနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဝါ) ထိုပီတိနှင့် ယှဉ်သော စိတ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝစနတ္ထ ဖြစ်သင့်သော်လည်း။ အတ္ထမတ္တံ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿတိ၊ ငါ။ ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ ဣဒံ ဝစနံကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာယော တိ ဣဓ၊ ကာယော ဟူသောဤပုဒ်၌။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အရူပကလာပေါ၊ အရူပကလာပကို (ဝါ) နာမ်အပေါင်းကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆို ဦးအံ့။ ကာယလဟုတာဒိသု ဝိယ၊ ကာယလဟုတာ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝေဒနာဒိ ကွန္ဒတ္တယမေဝ၊ ဝေဒနာအစရှိသော ခန္ဓာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကိုသာ။ န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ကာယာယတနာဒိသု ဝိယ၊ ကာယာယတန စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ရူပကာယမ္ပိ၊ ရူပကာယကိုလည်း။ န စ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုလည်း မရှိအပ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ နာမကာယောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (အဋ္ဌကထာစရိယော၊ သည်။) ဒဿတိ၊ ၏။

သုတ္တံ]

နိဝရဏပွဲဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၃

[ဋီကာဟောင်း၌ ကာယောတိ ဣဓ ဣပကလာပေါ အဓိပ္ပေ-
တော၊ န ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယမေ ဝါတိ အာဟ။ နာမကာယော
ပဿမ္ဘတီတိ-ဟူ၍ ဣပကလာပေါသဒ္ဓါဖြင့် ဖွင့်၏။ န ဝေဒနာ-
ဒိက္ခန္ဓတ္တယမေဝ-ဟူသော ဗျုတ်ရေကစကားကို ထောက်သဖြင့်
လည်းကောင်း နာမကာယော ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို
ထောက်သဖြင့်လည်းကောင်း နာမ်တစိတ်မဟုတ်။ အလုံးစုံသော
နာမ်အပေါင်းကို ယူသင့်သောကြောင့် ဣပကလာပေါ၌
အ အက္ခရာကျေသည်ဟု မှတ်။ ဋီကာသစ်အတိုင်းသာ အဓိပ္ပါယ်
သင့်မြတ်၏။]

ဟိ တဒေဝယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင် သင့်မြတ်စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌
(ဝါ) ကာယော ပဿမ္ဘတိ ဟူသောပုဒ်၌။ ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယဝသေနေဝ၊ ကာယံပဿဒ္ဓိ
စိတ္တပဿဒ္ဓိ နှစ်ပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။
အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိဂတကိလေသဒရထတာ၊ ကင်း
သော ကိလေသာတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဿမ္ဘနံ၊
မည်၏ (ဝါ) ငြိမ်းခြင်းမည်၏။ (တစ်နည်း) ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းခြင်းဟူသည်။
ဝိဂတကိလေသဒရထတာ၊ ကင်းသော ကိလေသာတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း(ဝါ) ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏
အဖြစ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဂတဒရထော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ပဟိနဉဒ္ဓစ္စာဒိကိလေသဒရထော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဉဒ္ဓစ္စအစရှိ
သော ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊
ဤကားအနက်။

ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ၊
ပဌမဈာန်၏ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ဘာဝနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စေတသိကံ၊
စိတ်၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေန္တောယေဝ၊ ခံစားလျက်
သာလျှင်။ တံ သမုဋ္ဌာနပဏိတဣပဗုဋ္ဌသရိရတာယ၊ ထိုစေတသိက သုခကြောင့်
ဖြစ်သော မှန်မြတ်သောရုပ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့တွေ့ထိသော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ကာယိကမ္ပိ၊ ကိုယ်၌လည်းဖြစ်သော။ သုခံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယိကမ္ပိ စေတသိကမ္ပိ သုခံ...ဝေဒယတီတိ ဣဒ္ဓိ
ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာ နေက္ခမ္မသုခေနာတိ၊
ဘား။ သုခံ ဝေဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။
(ဥပစာရသုခေန အပ္ပနာသုခေန စ၊ ဤစပ်။) သံကိလေသနိဝရဏပက္ခတော၊
သံကိလေသနိဝရဏအဖို့မှ။ နိက္ခန္ဓတ္တာ စ၊ ထွက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်း
ကောင်း။ ပဌမဈာနပက္ခိကတ္တာ စ၊ ပဌမဈာန်အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

လည်းကောင်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နေက္ခမ္မသင်္ခါတေန၊ နေက္ခမ္မဟု ဆိုအပ်သော (ဝါ)ဈာန်ဟုဆိုအပ် သော။ ဥပစာရသုခေန စ၊ ဥပစာရသုခဖြင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပနာသုခေန စ၊ အပ္ပနာသုခဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤဈာန်အရာ၌ (ဝါ) သမာဓိယတ် ဟူသောပုဒ်၌။ တဒုဘယဝသေန၊ ထိန္တစံပါးစုံသော ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိဖြင့်သာလျှင်။ သမာဓာနံပိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်းသည်လည်း (ဝါ)ကောင်းစွာ စိတ်ကို အာရုံ၌ထားခြင်းသည်လည်း။ ဟောတံ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရဝသေနပိ အပ္ပနာဝသေနာ ပီတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤ။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပစာရ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် သမာဓိဖြစ်ရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒပ္ပဟာနတော၊ ကာမစ္ဆန္ဒကိုပယ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ အကြောင်ရွှေလောက်။ ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းပြီးသော ကိုယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခပဋိသံဝေဒနာ၊ သုခကိုခံစားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထုံရွှေလောက်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဈာန်၏ရှေးအဖို့၌။ (ဥပစာရဘာဝနာ၊ ကို။ ကံထည်။) ဝုတ္တာယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဈာန်၌လည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ ယေဝ၊ ဈာန်၏ရှေးအဖို့ဖြစ်သော ဘာဝနာ၌သာလျှင်။ (ဥပစာရဘာဝနာ၊ ကို။) ဝုတ္တာ၊ ဤ။ အပ္ပနာ၊ ကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟံ သစ္စံ၊ ဤ။ (ဝါ) တထာဟံ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ကာမစ္ဆန္ဒပ္ပဟာနေ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကိုပယ်ရာ၌။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနာတိ ဧတ္ထ။ ယ။ အနဓိဂတတ္တာတိ ဣဒံ၊ အနဓိဂတတ္တာ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (အနက်ကား)။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ။ အနုပ္ပါဒနံ အပဝတ္တနံ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနမည်၏(ဝါ) ခွာသည်မည်၏။ ပဋိပက္ခာနံ၊ ဈာန်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိဝရုဏတရားတို့ကို။ သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနမမည် (ဝါ) ခွာသည်မမည်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပဟိနတ္တာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ပဟိနသဒိသတံ၊ ဈာန်ဖြင့် ပယ်အပ်သည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဈာနဿ၊ ဈာန်ကို။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းပြီးသော ကိုယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခပဋိသံဝေဒနာယ စ၊ သုခကိုခံစားခြင်း၏ လည်းကောင်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ စ၊ ဈာန်၏ရှေးအဖို့ဖြစ်သော ဥပစာရဘာဝနာ၏ လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စေတသိကသုခံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒန္တောယေဝ၊ ခံစားသည်ဖြစ်၍သာလျှင် (ဝါ) ခံစားလျက်သာလျှင်။ တံသမုဋ္ဌာန

သတ္တ

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆၅

ပဏိတရူပဖုဋ္ဌသရီရတာယ၊ ထိုစေသိကသုခကြောင့်ဖြစ်သော မွန်မြတ်သော
 ရုပ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့တွေ့ထိသော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယိကမ္ပိ၊ ကိုယ်၌
 လည်းဖြစ်သော။ သုခံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆို
 အပ်ပြီးသည်ကား။ အဓိပ္ပါယ်သော။ တည်း။ အပိစ အပရော နယော၊
 တစ်ပါးသောနည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ဂာ နာမ။ အဘယ်
 မည်သော။ ကထာ၊ စကားကို။ အညေဟိ၊ တစ်ပါးသောဆရာတို့သည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊
 ဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ အဋ္ဌကထာယမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာတိ။
 ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (ကသွာ။မူကား။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအဋ္ဌကထာ
 တို့၌။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ၊ ဈာန်၏ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ဥပစာရဘာဝနာ၏(ဝါ)
 ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သုခိနော၊ ချမ်းသာခြင်းသုခရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တသမာ
 ဓာနေ၊ စိတ်ကိုအာရုံ၌ကောင်းစွာထားရာ၌။ သုဿ၊ ၏။ ဥပစာရဘာဝနာယ
 ဝိယ၊ ဥပစာရဘာဝနာ၌ကဲ့သို့။ အပ္ပနာယပိ၊ အပ္ပနာ၏လည်း။ ဂာရဏတ္တာ စ၊
 အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိတံ
 အာဒိနာ၊ သော။ ပ။ ကာမေဟိ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝက္ခမာနာယ၊ ဆိုအပ်
 လတ္တံသော။ အပ္ပနာယ၊ ၏။ ဟေတုဖလဝသေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏
 အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မဇ္ဈနတော စ၊ စပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗဘာဂသမာဓိ
 စ၊ ဈာန်၏ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ဥပစာရသမာဓိကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပနာသမာဓိ
 စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂသုခမိဝ၊ ဈာန်၏ အရှေ့ အဖို့၌
 ဖြစ်သော သုခကဲ့သို့ (တစ်နည်း) ပုဗ္ဗဘာဂသုခံ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိသ၊
 ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ ဣဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အပ္ပနာသုခမ္ပိ၊
 သည်လည်း။ အပ္ပနာသမာဓိသ၊ ၏။ ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းသည်သာလျှင်။
 ဟောဘိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တမ္ပိ အပ္ပနာသုခံ၊ ကိုလည်း။ (နှာ-၁၃၅)
 အပ္ပနာသမာဓိနော၊ ၏။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။
 အာစရိယဓမ္မပါလက္ခေရေန၊ သည်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမ
 မတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ အသလ္လက္ခေန္တာ၊ မမှတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ နေက္ခမ္မပဒတ္ထံ၊
 နေက္ခမ္မပုဒ်၏အနက်ကို။ ယထာကထံ၊ ဟုတ်မှန်သည်အားလျော်စွာ။ အဂ္ဂ
 ဟေတာ၊ မယူကြကုန်မူ၍။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊
 ၌လည်းကောင်း။ သံကိဏ္ဍာကုလံ၊ ရှေးပြင်း နှောင့်ယှက်သည်ကို။ ကေစ၊
 အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဣရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား(အပရော၊
 တစ်ပါးသော။ နယော၊ တည်း။)

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ ယဒိ ကရောန္တိ၊ အကယ်၍ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၌ ရောပြမ်းသည်ကို ပြုကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေသု၊ ဤသို့ ပြုကုန်သည် ရှိသော်။ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိတံ ဧတေနော၊ သမာဓိယတိ-ဟူသောဝါကျဖြင့်သာလျှင်။ ဥပစာရဝသေနပိ၊ ဥပစာရသမာဓိ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပနာဝသေနပိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သမာဓာနံ၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားခြင်းကို။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိဟိအာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဒေသနာ၊ သည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ။ ပ။ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟူသောစကားကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝါတိအာဒိဝစနေ၊ ထိုသောဝိဝိဇ္ဇေဝ-ဤသို့ အစရှိသောစကား၌။ သမာဟိတေတိ၊ ပဒေသယံ၊ သမာဟိတေ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းကို။ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပန္နိတော၊ စပ်၍။ သမာဟိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌စိတ်ကိုထားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥပရိဝိသေသဒဿနတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရသမာဓိတော စ၊ မှလည်းကောင်း။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမာဓိတော စ၊ ပဌမဇ္ဈာန အစရှိသော သမာဓိမှလည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပတ္တဗ္ဗဿ၊ ရောက်အပ်သော။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဝိသေသဿ၊ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန် အစရှိသော အထူးကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥပစာရသမာဓိသမဓိဂမေနေတ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ကောင်းစွာရသဖြင့်သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝိသေသော၊ ပဌမဈာန်အစရှိသောအထူးကို။ သမဓိဂန္တု၊ ကောင်းစွာရခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏(ဝါ)စွမ်းနိုင်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ တေန၊ ထိုဥပစာရသမာဓိနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝိသေသော၊ ကို။ သမဓိဂန္တု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း(ဝါ) မစွမ်းနိုင်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသမဓိဂမေပိ၊ ဒုတိယဈာန်သည်ကိုရရာ၌လည်း။ ပါမောဇ္ဇုပ္ပါဒါဒိကာရဏပရမ္ပရာ၊ ပါမောဇ္ဇုဖြစ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းအဆက်ဆက်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဒုတိယမဂ္ဂါဒိသမဓိဂမေ၊ ဒုတိယမဂ်သည်ကိုရရာ၌။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ ဝိယ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အပ္ပနာသမာဓိနာတိ၊ ကာမံ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိအပ္ပနာသမာဓိနာ၊ ပဌမဇ္ဈာန် အစရှိသော အပ္ပနာသမာဓိဖြင့်။ တဿသမာဓိနောတိ၊ ကာမံ။ အပ္ပနာလက္ခဏော၊ အပ္ပနာလက္ခဏာရှိသော။ ယော သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိကို။ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိတိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗသာမာရဏဝသေန၊ အလုံးစုံတို့နှင့်ဆက်ဆံသည် ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ သမာဓိနော၊ ထိုသမာဓိ၏။ ပဝေဒဒဿနတ္ထံ၊ ကာမံ။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဝိဘာဂဿစေဝ၊ ဒုတိယဇ္ဈာန် စသည်ကို ဝေဖန်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ ပဌမာတိညာဒိဝိဘာဂဿ စ၊ ပဌမအတိညာဉ် စသည်ကိုဝေဖန်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ ပဝေဒဒဿနတ္ထံ၊ အပြားအထူးကို ပြခြင်းငှာ။ ကရဇကောယန္တံ၊ ကာမံ။ စတုသန္တတိရူပသမုဒါယဘူတံ၊ စတုသန္တတိ ရုပ်အပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စတုမဟာဘူတိကံသံ၊ လေးပါးသောမဟာဘူတိ ရှိသောကိုယ်ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုစတုမဟာဘူတိကကောယကို။ ဂဗ္ဘာသယေ၊ သူငယ်အိမ်၌။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ဤသို့သောဝစနတ္ထကြောင့်။ ကရသင်္ခါတတော၊ ကရဟုဆိုအပ်သော။ ပုပ္ဖသမ္ဘဝတော၊ အမိ၏ဥတုပန်း အဘ၏သုက်မှ (ဝါ) ကြောင့်။ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကရဇောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကရောတိ နာမံ၊ ကရဟူသောအမည်သည်။ မာတု၊ အမိ၏။ သောဏိတသင်္ခါတပုပ္ဖဿ စ၊ သွေးဟုဆိုအပ်သောရာသီပန်း၏လည်းကောင်း။ ပိတုသုက္ကသင်္ခါတသမ္ဘဝဿ စ၊ အဘ၏သုက်ဟုဆိုအပ်သောသမ္ဘဝ၏လည်းကောင်း။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊ ပါး။ တတော၊ ထိုမိတနှစ်ပါးတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် (ဝါ) မှ။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။ အဏ္ဏဇလောဗုဇဝသေန၊ အဏ္ဏဇပဋိသန္ဓေ၊ ဇလောဗုဇပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဗ္ဘသေယျကကာယောဝ၊ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါ၏ ကာယသည် သာလျှင်။ (ကရဇကောယံ၊ မည်၏။) (ထည့်)။

[ဋီကာဟောင်း၌ကာမံ ကရော ဝုစ္စတိ ပုပ္ဖသမ္ဘဝံ ဂဗ္ဘာသယေ ကရိယတိတိ ကတွာ၊ ကရတော ဇာတောကာယော ကရဇကောယော၊ တဒုပသန္တိဿယော၊ စတုသန္တတိရူပသမုဒါယော-ဟု ဖွင့်၏။ နှိုးနှော၍ အဓိပ္ပာယ်ကိုယူ။]

ဟေတုသမ္ပန္နာနံ၊ အကြောင်းကောင်းမှုနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ဩပပါတိကာဒိနမ္ပိ၊ ဩပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်ကိုယူ)။ ယထာဝုတ္တသမာဓိသမဓိဂမော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော သမာဓိကိုရခြင်းသည်။ ကာမံ သမ္ဘဝတိ၊ အကယ်၍ကာမံဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း။ ယေဘုယျတ္တာ စ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ယေဘုယျ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပါကဋ္ဌတ္တာ စ၊ တင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သေဝကာယော၊ ထိုဂဗ္ဘသေယျကကာယကို

သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သိ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ဝုတ္တော၊ သားသမီးတို့ကို
 ကရောတိ နိဗ္ဗုတ္တတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ ဝုတ္တော၊ ကြောင့်။ ကရော၊ ညဉ့်၏။
 သုက္ကသောဏိတံ၊ မိဘနှစ်ဦးတို့၏သုက်သွေးကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ၊ ကရေန၊ မိဘ
 နှစ်ဦးတို့၏သုက်သွေးကြောင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ကရဇော၊ မိဘ
 နှစ်ဦးတို့၏သုက်သွေးကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ (အာစရိယာ၊
 တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

စ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ၊ နာမကာယောပိ၊ သည်လည်း။ ဝိဝေကဇေန၊
 ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ တထာ၊ ထို့အတူ။ လဒ္ဓု၊ လာ
 ရော၊ ရအပ်သောကျေးဇူးပြုခြင်းရှိသည်သာလျှင်။ သိယာ နန၊ ဖြစ်ရာသည်
 မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ယထာ
 ဝုတ္တော၊ သော။ ရူပကာယောဝ၊ ကရဇရူပကာယကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ
 ဌံ။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (စောဒနာ၊ တည်း။)
 သဒ္ဓန္တရာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ အဘိသန္ဓေတိယူသောသဒ္ဓါတစ်ပါးနှင့်စပ်သဖြင့်။ အဓိဂ
 တတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ရူပကာယောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤ။
 ဂဟိတော၊ ဧ၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပပရိဟာရော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော
 အဖြေတည်း။ (ထည့်)။ (နှာ-၁၃၆) ဟိ၊ အကျယ်ဝိသုဒ္ဓိနာကိုဆိုဦးအံ၊ အဘိ
 သန္ဓေတိတိအာဒိသဒ္ဓန္တရာဘိသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ အဘိသန္ဓေတိ အစရှိသော သဒ္ဓါ
 တစ်ပါးနှင့်ပေါင်းခြင်းကြောင့်။ ရူပကာယော ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
 ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သိ။ အဓိဂမိယတိ၊ သိအပ်၏။
 (ကသ္မာ၊ မူကား)။ တထေဝ၊ ထိုရူပကာယ၏သာလျှင်။ အဘိသန္ဓနာဒိ
 ကိရိယာယောဂျတ္တ၊ အဘိသန္ဓနအစရှိသောကြိယာအား လျှောက်ပတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိတ္တာရပရိဟာရော၊ တည်း။
 အဘိသန္ဓေတိတိ၊ ကား။ သန္ဓနံ၊ စွတ်စေခြင်းကို(ဝါ)စိုစေခြင်းကို။ ကရေတိ၊
 ပြု၏။ (အဋ္ဌကထာ၌ အဘိသန္ဓေတိတိ တေမေတိ သွေဟေတိ-ဟု ဖွင့်သည်နှင့်
 အညီတည်း)။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ သော ဣမ မေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိ
 သုခေနာတိ၊ ဟူ၍။ (ဤကား ပါဠိတော်ပါဌ်တည်း)။ ဘေဒဝသေန စ၊ အထူး
 အပြား၏အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သမုဒါယာဝယဝသေန စ၊ အပေါင်း
 အစိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိကပ္ပနာမတ္ထသံဒ္ဓါ၊ ကြံကာမျှဖြင့်
 ပြီးသော။ ဟေတုကိရိယာ၊ ဟေတုကတ္တာဒိရှိသောကြိယာကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အဘိသန္ဓေတိယူသောကြွယ်ဝသော။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ၊ (တစ်နည်း)။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊
 သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေနာတိ ဧတ္ထ၊ သော ။ပ။
 သုခေနဟူသော ဤပါဠိတော်ဝါကျ၌။ (ဤသို့ ဧတ္ထဟူသောပုဒ်နှင့်လွှမ်း၍စပ်)။
 ဘေဒဝသေန စ၊ အထူးအပြား၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သမုဒါယာဝယဝ

သုတ္တ

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၉

ဝသေန စ၊ အပေါင်းအစိတ်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိကပ္ပနာမတ္တ-
သိဒ္ဓါ၊ ကြံကာမျှဖြင့်ပြီးသော။ ဟေတုကိရိယာ၊ ဟေတုကတ္တားရှိသော
အဘိသန္ဓေတိကြိယာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

[သုဒ္ဓကတ္တား၏ကြိယာ၊ ဟေတုကတ္တား၏ ကြိယာနှစ်ပါးတို့တွင်
အဘိသန္ဓေတိ ကြိယာသည် ဟေတုကတ္တား၏ကြိယာဟုပြသည်။ ပါဠိ
တော်၌ သော ဣမမေဝ ကာယံ ပိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိ-
သန္ဓေတိ၊ ပရိသန္ဓေတိ၊ ပရိပူရေတိ၊ ပရိပူရတိ-ဟူ၍ ဟောတော်
မူသည်ကို ထောက်ချင့်၍ယူအပ်၏။]

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧတံ အဘိသန္ဓနံ၊ ထိုရူပကာယကိုစွတ်စေခြင်းသည်
(ဝါ)ထိုရူပကာယကိုစွတ်စေခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ ဈာနမယေန၊ ဈာန်ဖြင့်ပြီး
သော(ဝါ)ဈာန်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ ကရဇကောယဿ၊ ၏။
တိန္တဘာဝါပါဒနံ၊ စွတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထက
မေဝ၊ အလုံးစုံသော ရူပကာယ၌ ဖြစ်သည်သာ ဖြစ်သော။ လူခဘာဝဿ၊
ကြမ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ အပနယနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေမေတိ သေဟေတိတိ၊ သေဟေတိ ဟူသောစကားကို။ (အာစရိယော၊ သည်။)
အာဟ၊ ၏။

အဝဿုတဘာဝဉ္စ၊ စွတ်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ အလ္လဘာဝဉ္စ၊
စိုသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား
အနက်။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အတ္တတော၊ အဓိပ္ပါယ် အနက်အားဖြင့်။ အဘိ-
သန္ဓနံ နာမ၊ မည်သည်ကို(ဒဋ္ဌဗ္ဗံစပ်)။ ယထာဝုတ္တပီတိသုခသမုဋ္ဌာနေဟိ၊ အကြင်
အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပီတိသုခကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတရူပေဟိ၊
မွန်မြတ်သောရုပ်တို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ ပရိပူရဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင့်မှ
ပျံ့နှံ့ခြင်းဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ
ပဝတ္တပီတိသုခံ ကရေတိတိ၊ ဟူ၍။ (ဝါ) ဟူသော စကားကို။ (အာစရိယော၊
သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ သမုဋ္ဌာနရူပဗရဏာဝသေနေဝ၊ ထိုပီတိ
သုခကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်၏ ပျံ့နှံ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး
စုံသော ရူပကာယ၌။ ပဝတ္တပီတိသုခတာ၊ ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသည်၏ အဖြစ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိသန္ဓေတိတိ အာဒိသုပိ၊ ပရိသန္ဓေတိ ဤသို့ အစရှိ
သော ကြိယာတို့၌လည်း။ ဒေသေဝ နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုသာ
လျှင် (ဝါ)ဤနည်းကဲ့သို့သော နည်းကိုသာလျှင်။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) စမ္ပပသိဗ္ဗကံ၊
သားရေဖြင့် ပြုအပ်သောအိပ်သည်။ တဗ္ဘံ နာမ၊ မည်၏။ ပရိပူရတိတိပဒံ၊

ပရိပူရတိဟူသောကြိယာပုဒ်သည်။ သုဒ္ဓကိရိယာပဒံ၊ သုဒ္ဓကြိယာပုဒ်တည်း(ဝါ) ဟေတုကာရိတ်မဝင်သော သုဒ္ဓကတ္တား၏ ကြိယာပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမန္တတောဗုသတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤရူပကာယကိုသာလျှင်။ ဝိဝေကဇေန၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဗုဒ္ဓော၊ နှံသည် (ဝါ)တွေ့ထိသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတ္ထံ၊ ဤပရိပူရတိဟူသော ကြိယာ၌။ ဗုသနကိရိယာဝ၊ ဇောထိခြင်းကြိယာသည်သာလျှင်။ ဥပပန္နော၊ ကပ်ရောက်၏။ ဗျာပန၊ ကိရိယာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းကြိယာသည်။ န ဥပပန္နော၊ မကပ်ရောက်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဘိက္ခုသေဝ၊ ရဟန်း၏သာလျှင်။ သုဒ္ဓကတ္တုဘာဝတော၊ သုဒ္ဓကတ္တား၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေဿ၊ ထိုကာယအား။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကောဠာသသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဝါ၊ မည်၏။ (ယထာကို၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။) ဂုဏဝါတိယထာ၊ ဂုဏဝါဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ တဿ သဗ္ဗဝတော၊ ထိုအလုံးစုံအရေအစရှိသော ကောဠာသရှိသော။

ပန၊ ပါး။ အဝယဝါဝယဝီသမ္ပန္နော၊ အစိတ်နှင့်အပေါင်း စပ်ခြင်းရှိသော။ အဝယဝီနိ၊ အပေါင်း၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း။ ဣတိ သဒ္ဓလက္ခဏေန၊ ဤသို့သောသဒ္ဓလက္ခဏာအားဖြင့်။ တေဿ ပဒဿ၊ ထိုသဗ္ဗကောဠာသဝတော ကာယဿ ဟူသော ပုဒ်၏။ ကိဉ္စိတိ အဝယဝေန၊ ကိဉ္စိဟူသော အစိတ်နှင့်။ သမ္ပဇ္ဈနတော၊ စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇော ဇေသော သဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝယဝီဝိသယောယေဝ၊ အဝယဝီအရာရှိသည်သာလျှင်(ဝါ) အပေါင်းအရာရှိသည်သာလျှင် (ဝါ)အဝယဝီသဒ္ဓါအရာရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ မန္တော၊ သိ၍။ ဆဝိမံသဒိကောဠာသသင်္ခါတေန၊ သော။ အဝယဝေန၊ ဖြင့်။ အဝယဝီဘာဝံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ သည်။ ဟုတော၊ ၍။ သဗ္ဗကောဠာသဝတော ကာယဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိဉ္စိတိ တေဿ၊ ကိဉ္စိဟူသော ပုဒ်၏။ ဥပါ၊ ပ။ ဌာနန္တိ ပဒတ္တယံ၊ ဥပါဒိန္တကသန္တတိပဝတ္တိဌာနေ၊ ဆဝိမံသ လောဟိတာနုဂတံ၊ အဏုမတ္တမ္ပိဌာနံဟူသော ပုဒ်သုံးခုအပေါင်းသည်။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကိုဟောကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဥပါဒိန္တကသန္တတိပဝတ္တိဌာနေတိ၊ ကား။ ကမ္မဇရူပသန္တတိယာ၊ ကမ္မဇရုပ်အစဉ်၏။ ပဝတ္တိဌာနေ၊ ဖြစ်ရာအရပ်၌။ အဗုဒ္ဓံ နာမ။ မန္တံသည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ရှေ့ပုဒ်နောက်ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းတည်း။ ဆဝိမံသလောဟိတာနုဂတန္တိ၊ ကား။ ဆဝိမံသလောဟိတာဒိ၊ အရေအသားအသွေးအစရှိသော။ ကမ္မဇရူပသို့။ အနုဂတံ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ယတ္ထယတ္ထ၊ အကြင်အကြင် ရူပကာယ၌။

သုတ္တ

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၁

ကမ္မဇရူပံ၊ သညံ။ အတ္တံ၊ ဇာ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုရူပကာယ၌။ စိတ္တဇရူပသာပိ၊ စိတ္တဇရူပ၏လည်း။ ဗျာပနတော၊ နှံ့ခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ထိုစိတ္တဇရူပဖြင့်။ တဿ ကာယဿ၊ ထိုရူပကာယ၏။ ဖုဋ္ဌဘာဝံ၊ နှံ့သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အဖုဋ္ဌံ နာမ, နှံ့ ဟောတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဇာ။

၂၂၇။ ဆေကောတိ၊ ကား။ ကုသလော၊ လိမ္မာသော။ ပန၊ ပါး။ တံ ကောသလံ၊ ထိုလိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကို။ ကံသထာလေန္နာနိယစုဏ္ဏာနိ အာရိကိ-
တာတိအာဒိသဒ္ဓန္တရသန္တိဒေနတော စ၊ ကံသထာလေန္နာနိယစုဏ္ဏာနိအာရိ-
တာအစရှိသော သဒ္ဓန္တရသန္တိဓာန်အားဖြင့် လည်းကောင်း (ဝါ) ကံသ ။ပ။
အာရိကိတာ စသော သဒ္ဓါတစ်ပါး၏ ကောင်းစွာ တည်ခြင်းအားဖြင့် လည်း
ကောင်း။ ပကရဏတော စ၊ အကြောင်းအရာအားဖြင့် လည်းကောင်း။
နှာနိယစုဏ္ဏာနိ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို။ ဂ ရဏေ စ၊ ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း။
ပယောဇနေ စ၊ ပေါင်းယှဉ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏနေ စ၊ ပေါင်းခြင်း၌
လည်းကောင်း။ သမတ္ထတာဝသေန၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
ဇာ။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဗလောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊
သည်)ဒသေတိ၊ ဇာ။ ပန၊ ပါး။ ကံသသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မဟတိယာ၊ ကြီးစွာ
သော။ (နှာ-၁၃၇) ကံသပါတိယာ၊ ရွှေ့ခွက်ဖြင့်။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစ
ရှိသောပါဌ်တို့၌။ သုဝဏ္ဏေ၊ ရွှေ၌ (ဝါ) ရွှေခွက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။
ကံသော၊ ကြေးခွက်ကို။ ဥပဟ-တော ယထာ၊ ခတ်အပ်ခေါက်အပ်သကဲ့သို့။
ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကိတ္တိမလောဟေ၊ ၌။ (ဝါ)ကြေးခွက်၌။ အာဂတော၊
ဇာ။ ဥပကံသော နာမ၊ ဥပကံသမည်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ မဟာကံသဿ၊
မဟာကံသမင်း၏။ အတြဇော၊ အတြဇသားတည်း။ (ဝါ) မိမိကိုယ်မှ ဖြစ်
သောသားတည်း။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပဏ္ဏတ္တိတေ၊ အမည်ပညတ်မျှ၌။
အာဂတော၊ ဇာ။ ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမှတစ်ပါး အတ္ထုဒ္ဓေသကိုဆိုဦးအံ့။ ဣမ၊
ဤကံသထာလေဟူသောပုဒ်၌။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ အမှတ် မ ရှိ တစ် ခုခု သော။
လောဟေ၊ ၌ (ဝါ) သံကြေး၌။ ဝတ္တတိ၊ ဇာ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ယေန ကေနစိ လောဟေန ကတဘာဇနေတိ၊ ဘာဇနေဟူသောစကားကို။
(အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဇာ။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသေယျတာပိ မဟာရာဇ
စသောစကားသည်။ ဥပမာကရဏမတ္တမေ၊ ဥပမာကိုပြုကာမျှသည်သာလျှင်။
ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ သဝိသေသဿ၊ အထူးနှင့်တကွသော။ ကံသထာလကဿ၊ ကြေး
သံခွက်၏ (ဝါ) ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်
ပါသနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့သော မေးစိစစ်ခြင်းကို။ မတ္တိက-
ဘာဇနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိဟရတိ၊ ပယ်ဖြေတော်မူ၏။

သန္ဓေန္တယာတိ၊ ကား။ ပရိမဋ္ဌေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှန်၍ (ဝါ) ထက်ဝန်း
ကျင်မှ နှိပ်နယ်၍။ ပိဏ္ဍ၊ အစိုင်အခဲကို။ ကရေန္တယေဝ၊ ပြုစဉ်သာလျှင်။
ဘိဇ္ဇတိ၊ ကွန်။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ သန္ဓနက္ခမံ၊ နှိပ်နယ်ခြင်းငှာ
ခံသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုသန္ဓေန္တယဟူသော
ပုဒ်သည်။ အနာဒရလက္ခဏော၊ အနာဒရလက္ခဏာ၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်
ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဟိ တဒေဝယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင် သင့်မြတ်စွာ။
ကိရိယန္တရဿ၊ ကြိယာတစ်ပါး၏။ ပဝတ္တနက္ခဏယေဝ၊ ဖြစ်သောခဏ၌သာ
လျှင်။ ကိရိယန္တရဿ၊ ၏။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အနာဒရလက္ခဏံ၊
မည်၏။ ပရိပေါသကန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသက်၊ တည်း။
ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သိဉ္စိတွာ သိဉ္စိတွာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ ၏။
စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပရိပေါသကံဟူသော ပုဒ်၌။ ဖုသသဒ္ဓေါ၊ သည်း။
ပရိသိဉ္စိနေ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သွန်းလောင်းခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ယထာကံ၊
အဘယ်ပါဠိကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယေ ဒေဝေါစ ထောက် ထောက်
ဖုသာယတိတိ ယထာ၊ ဝါတဝုဋ္ဌိ။ပ။ ဖုသာယတိဟူသော ပါဠိကဲ့သို့တည်း။
(သာဓကအနက်ကား။) ဝါတဝုဋ္ဌိသမယေ၊ လေနှင့်တကွ မိုခ်းရွာသောအခါ၌။
ဒေဝေါ စ၊ မိုခ်းသည်လည်း။ ထောက် ထောက်၊ အတန်ငယ် အတန်ငယ်။
ဖုသာယတိ၊ သွန်းလောင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော တတော နှာနိယ-
စုဏ္ဏတော၊ ထိုထိုရေချိုးကသယ်မှုန့်မှ (ဝါ) ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥဒကေန၊
ဖြင့်။ ဗျာပနကရဏဝသေန၊ နှံ့ခြင်းကိုပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိသိဉ္စိတွာ
ပရိသိဉ္စိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သွန်းဖျန်း၍ သွန်းဖျန်း၍။ ဣတိ၊ အယ်။ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနုပသဂ္ဂေါ၊ ဥပသာရပုဒ်မရှိသော။ သဒ္ဓေါပိ၊
သည်လည်း။ သဥပသဂ္ဂေါ၊ ဥပသာရပုဒ်ရှိသော။ သဒ္ဓေါပိယ၊ သဒ္ဓါကဲ့သို့။
ပကရဏာဓိဂတဿ၊ အကြောင်းအရာအားဖြင့်သိအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။
ဒီပကော၊ ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သိဉ္စိတွာ သိဉ္စိတွာ
တိဝစနံ၊ ကို။ ပရိပေါသကံ ပရိပေါသကန္တိ ဧတဿ၊ ပရိပေါသကံ ပရိပေါသကံ
ဟူသော ဤပုဒ်၏။ သန္ဓေယျာတိ ဧတ္ထ၊ သန္ဓေယျဟူသော ကြိယာပုဒ်၌။
ဝိသေသနဘာဝဝိညာပနတ္ထံ၊ ဝိသေသန၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။
(ကြိယာထည့်)။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။
ဝေ၊ ဤအတူ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သန္ဓေယျာတိတ္ထေ၊ ၌။ သန္ဓသဒ္ဓေါ၊ သည်း။
ပိဏ္ဍကရဏေ၊ အပေါင်းတို့ကိုပြုခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ပိဏ္ဍံ ကရေယျာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်း။) ဝုတ္တံ၊ ၏။
အနုဂတာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသနဝသေန၊ ဝင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂတာ-
ဥပဂတာ၊ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဂ္ဂဟိတာတိ၊ ကား။ ပရိ-တာ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဂဟိတာ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်ကိုယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ သမန္တ-

သုတ္တံ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၃

တော၊ မှ၊ ဖုဋ္ဌာ၊ နံသည်ဖြစ်၍။ (တစ်နည်း)။ ပရိတော ဂဟိတာ သမန္တတောဖုဋ္ဌာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ နံသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) တွေ့ထိသည်ဖြစ်၍။ (ဤသို့တပေါင်းတည်းလည်း ယောဇနာသင့်သည်။ ပရိကို သမန္တတော၊ ဂဟိတာကို ဖုဋ္ဌာဟုဖွင့်သည်။)

အန္တရော၊ အတွင်းဖြစ်သော။ ပဒေသော စ၊ အရပ်လည်း။ ဗာဟိရော၊ အပြင်ဖြစ်သော။ ပဒေသော စ၊ လည်း။ (အန္တရဗာဟိရော၊ အတွင်းအရပ် အပြင်အရပ်တို့။) (နိပ္ပန္နပုဒ်ထည့်)။ ယာ နှာနိယပိဏ္ဍိ၊ အကြင်ရေချိုးကသယ်မှုန့် စိုက်သည်။ တေဟိ၊ ထိုအတွင်းအရပ်အပြင်အရပ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ၊ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ နှာနိယပိဏ္ဍိ၊ သည်။ သန္တရ ဗာဟိရော၊ မည်၏။ နှာနိယပိဏ္ဍိ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်စိုက်ကို (ဝါ) ဆပ်ပြာခဲကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သမန္တရဗာဟိရာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ မကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိဝသေန၊ ပုဒ်စပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဂမော၊ လာ၏။ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပရိဂ္ဂဟိတတာကာရဏေနော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ်သည်၏အဖြစ် (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင်မှ နံသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒကသ္မေဟေန၊ ရေဟူသောအစေးဖြင့်။ သန္တရဗာဟိရော၊ အတွင်းအရပ် အပြင်အရပ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ နှာနိယပိဏ္ဍိ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်ကို။ ဖုဋ္ဌာ၊ နံအပ်သည် ဖြစ်၍ (ဝါ) တွေ့ထိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဥဒကသ္မေဟေန ဖုဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ရေချိုးကသယ်မှုန့်၌။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထကံ၊ အလုံးစုံသော ရေချိုးကသယ်မှုန့်၌ဖြစ်သည်။ တေ၊ ထိုသဗ္ဗတ္ထကံဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ တည်း။ (စ၊ ကား ဥပနာသ။) သဗ္ဗပဒေသော၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ ဟုတ္တာ-ဝေ၊ ၍သာလျှင်။ ဖုဋ္ဌာ၊ နံသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ သန္တရဗာဟိရာ ဖုဋ္ဌာတိစ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နှာနိယပိဏ္ဍိယာ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်စိုက်၏။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ တေမိတဘာဝံ၊ စွတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ န စ ပဉ္စရဏီတိ ဣမိနာ။ ဖြင့်။ တိန္တယပိ၊ ရေဖြင့် စွတ်သော်လည်း။ တာယ၊ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန့်၏။ သနထဒ္ဓဘာဝံ၊ တခဲနက် မာသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ န စ ဗိန္ဒု၊ ဗိန္ဒုန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒကဿ-၏။ (နှာ-၁၃၈) ဖုသိတံ ဖုသိတံ၊ ထိတိုင်း ထိတိုင်း (ဝါ) အပေါက်လုံးတိုင်း အပေါက်လုံးတိုင်း။ န စ ပဉ္စရဏီ သုဒနိ၊ ယံစီး ခြင်းမရှိ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗိန္ဒု၊ ဥဒကန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဥဒကသင်္ခါတံ၊ ရေဟု ဆိုအပ်သော။ ဗိန္ဒု၊ အပေါက်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုဗိန္ဒု၊ ဥဒကံ ဟူသော

ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဟိ၊ ရှိခဲ၊ ဆိုဦးအံ့။ ဗိန္ဒုသဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဗျာလမ္ဗမ္ဗု၊ ဓရ ဗိန္ဒု၊ တိဒေ၊ ဒိသု ဝိယံ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဓာရာဝယဝေ၊ ရေအလျဉ်၏
အစိတ်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝေ၊ သို့။ အပဉ္စရဏတော၊ မယိုစီးခြင်း
ကြောင့်။ ဟတ္ထေနပိ၊ လက်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒွိဟိပိ၊ အင်္ဂုလေဟိ၊ လက်သုံးချောင်းတို့ဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဂဟေတုံ ဝါ၊ ယူခြင်းငှါလည်းကောင်း။ သြဝဋ္ဌိကာယ၊ အလုံး
အတောင့်ဖြင့်။ (ဝါသဒ္ဓါအဋ္ဌာနယောဂ) ကာတုံဝါ၊ ပြုခြင်းငှါ လည်းကောင်း။
သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သာ ပဉ္စရဏီ၊ ထိုယိုစီးခြင်းသည်။ ယဒိ အဿ၊
အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဝေသတိ၊ သေ။ သေဟဝိဂမနေန၊ ရေဟူသော
အစေးမှကင်းသဖြင့်။ သုက္ခတ္တ၊ ခြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထဒ္ဓါ၊ ခက်မာ
သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟေတုံ ဝါ၊
ယူခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ကာတုံ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ န သက္ကာ၊
မတတ်ကောင်း။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သြဝဋ္ဌိကာယာတိ၊ ကား။ ပရိဝဇ္ဇုလဝသေန၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
လုံးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂုဋ္ဌိကာဝသေန၊ တင်လဲလုံးကဲ့သို့ လုံးသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ သာ ပိဏ္ဍိ၊ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန်စိုင်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၂၉။ တာဟိ တာဟိ ဥဒကသိရာဟိ၊ ထိုထို ရေကြောင်းတို့မှ (ဝါ) ဖြင့်
ဥဗ္ဗိဇ္ဇတိ ဥဗ္ဗံ နိက္ခတေ၊ အထက်သို့ထွက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇံ၊
မည်၏။ ယဿ ဥဒကရဟဒဿ၊ အကြင်ရေခိုင်အား။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သတေး
ရှိသော (ဝါ) ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ သော ဥဒကရဟဒေါ၊ သည်။ ဥဗ္ဗိဒေါဒကော၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။
ဒကာရဿ၊ ၏။ တကာရေ၊ တအက္ခရာကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည် ရှိသော်။
ဥဗ္ဗိတောဒကော၊ မည်၏။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဥဗ္ဗိန္ဒုဥဒကောတိ၊
ဟူသောစကားကို။ (အစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နဒီတိရေ၊ မြစ်ကမ်း၌။
ခတက္ခပကောဝိယ၊ တူးအပ်သော တွင်းကဲ့သို့။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇနကဥဒကော၊ ထွက်သော
ရေရှိသော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇနကံ၊ ထွက်သော။
ဥဒကံပိ၊ သည်လည်း။

ဥဒကဿ၊၏။ ကတ္ထဝိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတာ၊ ထွက်၍။ ဓာရာဝသေန၊ ရေအလျဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌဟိတာ၊ ထ၍။ ဗဟိ၊ အတွင်းမှအပအရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊သွား၏။ တံ ဥဒကံ၊ ထိုရေကို။ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ ကာတုံ၊ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ (ကသ္မာ မူကား။) ဓာရာဝသေန၊ ရေအလျဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌဟနတော၊ ထခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤဥပမာအရာ၌ကား။ ဝါလိကာတဋ္ဌေဝိယ၊ သဲရှိသော လက်ယက် တွင်း၌ကဲ့သို့။ ဥဒကရဟဒဿ၊ရေအိုင်၏။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတာ၊ ထွက်၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရေအိုင်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဓာရာဝသေန၊ ရေအလျဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌဟိတာ၊ ထ၍။ ဗဟိ၊ အပသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)အခေါတကဿ၊ မချောက်ချားသော။ သန္တိသိန္တယေဝ၊ ငြိမ်သက်စွာ နေသည်သာလျှင်ဖြစ် သော။ ဥဒကဿ၊၏(ဝါ)ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဣတိ ဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဟေဋ္ဌာတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိ-ယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ဥဒကရဟဒဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ မဟာဥဒကသိရာ၊ ကြီးစွာသော ရေကြောင်းသည် (ဝါ) ကြီးစွာ သော ရေကြောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ လောဟိတာနုဂတာ၊ သွေးသို့အာဉ်လိုက်သော။ လောဟိတသိရာ ဝိယ၊ သွေး ကြောကဲ့သို့။ ဥဒကာနုဂတော၊ ရေသို့အာဉ်လိုက်သော။ ပတဝိပဒေသော၊ မြေအရပ်ကို။ ဥဒကသိရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊၏။

ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒကောတိ၊ ကား။ ဓာရာဝသေန၊ ရေအလျဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌဟနကဥဒကော၊ ထသော ရေရှိသော။ အန္တောယေဝါတိ၊ကား။ဥဒကရဟ ဒဿ၊၏။ အန္တော၊အတွင်း၌။ သမတလပဒေသေဝေ၊ညီမျှသောအပြင်ရှိသော အရပ်၌သာလျှင်။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇနကဥဒကောတိ၊ ကား။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတာ၊ထွက်၍။တတ္ထေဝ၊ ထိုရေအိုင်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌနကဥဒကော၊ တည်သောရေရှိသော။ အာဂမန-မဂ္ဂေါတိ၊ကား။ ဗာဟိရတော၊ အပမှ။ ဥဒကရဟဒါဘိမုခံ၊ ရေအိုင်သို့ရှေးရှု။ အာဂမနမဂ္ဂေါ၊ ရေလာရာလမ်းခရီးသည် (ဝါ) ရေဝင်ရာလမ်းကြောင်းသည်။ ကာသေနကလန္တိ ပဒံ၊ကာလန ကာလံ ဟူသောပုဒ်သည်။ ရုဋ္ဌိပဒံ၊ ရုဋ္ဌိပုဒ် တည်း။ ကောယာတံ အာဒိ ဝိယ၊ ကောယဤသို့အစရှိသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလေ ကာလေတိ၊ ကာလေ ကာလေဟူသော စကားကို။ဝုတ္တံ၊၏။အန္တုမာဘန္တိ တွေ့၌။(သမာဘိနိဝိဋ္ဌော၊သော။) အနုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗျာပနေ၊ နှံ့ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဝဿာနဿ၊ မိုးလ၏။ အုမာသံ အုမာသံ၊လခွဲတိုင်းလခွဲတိုင်း။ဣတိ အယံ၊ကား။ အတ္ထော၊တည်း။

၃၉၆

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ခယ

ပြုသောမညဖလ

အနုဒဿာဟန္တိတ္ထောပိ၊ ခွံလည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဝုဋ္ဌိတံ၊ ကား။ ဝဿနံ၊ မိုးသည်။ အနုပဝစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ န ဥပဝစ္ဆေယျ၊ မရွာရာ။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုအနုပဝစ္ဆေယျ-ဟူသောပုဒ်၏။ ဝဿသဒ္ဓတော၊ ဝဿသဒ္ဓါဖြင့်။ သိဒ္ဓိ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ န ဝဿေယျာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။

☞ (နာ·၁၃၉) သီတာ ဝါရိဓာရာတိ၊ သီတာ ဝါရိဓာရာ-ဟူသော။ ဣတ္ထိလိင်္ဂပဒဿ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂပုဒ်၏။ သီတံ ဓာရန္တိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကလိင်္ဂေန၊ နပုံလိင်္ဂဖြင့်။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကိုဖွင့်ဆိုခြင်းသည်။ ဓာရသဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ဒွိလိင်္ဂကဘာဝဝိညာပနတ္ထံ၊ ဒွိလိင်္ဂသည့်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးရှိ၏။ သီတန္တိ၊ ကား။ ခေါဘနာဘာဝေန၊ ချောက်ချားခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သီတလံ၊ ချမ်းအေးသော။ ဝါ၊ ကား။ ပုရာဏပဏ္ဏတိဏကဋ္ဌာဒိသံကိဏ္ဍဘာဝေန၊ သစ်ရှက်ဟောင်း မြက်ဟောင်း သစ်ထင်းဟောင်း အစရှိသည်တို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သေတံ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သေတံ၊ သေတသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ သီတံ၊ သီတသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒဒ္ဓယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာကိုပြရာ၌။ ဥဗ္ဗိဒေါဒကောယေဝ၊ စိမ့်၍သွက်သော ရေရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ရဟဒေါ၊ ရေအိုင်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတရေ၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော ရေကြောင်းမှ ထွက်သော ရေအိုင်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန် သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာဥဂ္ဂစ္ဆနဥဒကဉ္စိတိ- အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယော၊ သည်။) အပနေတိ၊ ပယ်၏။ ဥဂ္ဂန္ဓာ ဥဂ္ဂန္ဓာ ဘိဇ္ဇန္တိန္တိ၊ ကား။ ဥဋ္ဌဟိတော ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍ ထ၍။ ဓာရာကိရဏဝသေန၊ ရေအလျဉ်ပျံ့ကြဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဓာဝရကိရဏဝသေန-ဟုပါဌ်ရှိ၏၊ ပါဌ်မှား ပါဌ်ျက်ဘည်း။) ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိ၊ ထွက်သော။ ဝါ၊ ကား။ ဝိနယန္တံ၊ ယိုစီးသော။ (ဝိပုဗ္ဗ သုဓာတ်ကြံ) (ဝါ) ထွက်သော။ (ဝိပုဗ္ဗ သရဓာတ်ကြံ)။

ခေါဘေတိတိ၊ ကား။ အာလောဠေတိ၊ နှောက်နယ်စေ၏။ (ဝါ) လှုပ်ချောက်ချားစေ၏။ ဝုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဝဿနံ၊ မိုးသည်။ ဓာရာနိပါတပုဗ္ဗုဋ္ဌာ- ကေဟိတိ၊ ကား။ ဥဒကဓာရာ နိပါတေဟိ စ၊ ရေအလျဉ်ကျခြင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ တတောယေဝ၊ ထိုရေအလျဉ် ကျခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဥဋ္ဌိတဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌကသင်္ခါတေဟိ၊ ထသော ရေပွက် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဖေဏပဋ္ဌလေဟိ စ၊ ရေမြုပ်လွှာ ရေမြုပ်စိုင့်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧဝံ သို့။ (ဝါ) ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ယထာဏ္ဏမ္ပံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ တိဏ္ဏမ္ပံ၊

သုတ္တံ

တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၇

သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရဟဒါန်၊ ရေအိုင်ထိုင်။ အဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝံတွာ၊ ဤ။ ဥဗ္ဗဒေါကဿေဝ၊ စိမ့်၍လွက်သောသောသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ရဟဒဿ၊ ကို။ထည့်)။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္နိသိန္နမေဝါဟိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (အာရေယော၊ သည်။) ဝဒတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသန္နိသိန္နစသောပါဌ်၌၊ သန္နိသိန္နမေဝါဟိ၊ ကား။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ ကား။ သမံ၊ အညီအညွတ်(ဝါ) အညီအမျှ။ နိသိန္နမေဝ၊ နေသည်သာလျှင်တည်း။ အပရိက္ခေဘတဘယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှမချောက်ချားသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) မနှောက်နယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရလမေဝ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သုပ္ပသန္တမေဝ၊ အလွန်ကြည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣဒ္ဓိနိဓိတမိဝါဟိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိမတော၊ တန်ခိုးရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိယော၊ တန်ခိုးဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိမ္မိတံ ဣဝ၊ ဗန်ဆင်းအပ်သကဲ့သို့။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဥပမောပမေယျာစနေ၊ ထိုဥပမာ ဥပမေယျကိုဆိုရာ၌၊ သေသန္တိ၊ ကား။ အဘိသန္ဓေတိတ် အာဒိကံ၊ အဘိသန္ဓေတိဤသို့အစရှိသည်ကို။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ ဥပ္ပလိနီတိအာဒိ၊ ဥပ္ပလိနီ ဤသို့အစရှိသောအမည်သည်။ ဂစ္ဆေကဗံ၊ ကြာချဲ့၏လည်းကောင်း (ဝါ) ကြွေခွံ၏လည်းကောင်း။ နေဿပိ၊ ကြာတော၏လည်းကောင်း။ အဓိဝရနံ၊ အမည်တည်း။ ဣစ ပန၊ ဤဥပမာအရာ၌ကား၊ ယာဝ အဂ္ဂါ ယာဝ စ မူလာတိ ဝနေယေဝဂေန၊ ယာဝ အဂ္ဂါ ယာဝ စ မူလောဟူသောသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပေကစ္ဆာနီတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပလဝဂစ္ဆာဒိနမေဝ၊ ကြာချဲ့ကြာခွံ အစရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗတဘယ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝနမေဝ၊ ကြာတောကိုသာလျှင်။ ပရိပ္ပေတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပလဝနီတိ၊ ကား။ ဥပ္ပလဝဂစ္ဆာနိ၊ ကြာချဲ့ကြာခွံတို့သည်။ ဧတ္ထာတံ၊ ကား။ ဥပ္ပလဝနေ၊ ကြာတော၌။ ဣဝံ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အတ္ထေဝ၊ ကျံ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဝဟေဝ၊ အစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်း၏။ နိဗ္ဗေဒနံ၊ ဝိဇ္ဇိတ်ကို (ဝါ) ထုတ်၍ဆိုခြင်းကို။ ဂတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ သဝ္ဓံ၊ ၏။ ကေ၊ တစ်ခုသော (ဝါ) တစ်ပါးသော ဥပ္ပလဝဂ္ဂံ၊ ကြာချဲ့ ကြာခွံအစရှိသည်သည်။ ဥပ္ပလဝဂ္ဂံယော၊ ဥပ္ပလဝဂ္ဂံ ဖြစ် ဖြစ်သလျှင်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဝဘုပဉ္စမတ္တနိ၊ လေးပင်ဝါးပင်မှ ကိုလည်း(ဝါ) ကြာတောနှင့်

ငါးရုံမျှကိုလည်း။ ဥပ္ပလာဒိဝနန္တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ)ကြာစသည်ရှိသော တောဟူ၍။
 ဝေါဟရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ သာရတ္ထဒီပနီယံ ပန၊ သာရတ္ထဒီပနီဋ္ဌိကာ၌
 ကား။ ဇလာသယောပိ၊ ရေတည်ရာအရပ်ကိုလည်း (ဝါ) ရေတည်ရာရေကန်
 ကိုလည်း။ ဥပ္ပလိနီအာဒိတာဝေန၊ ဥပ္ပလိနီအစရှိသော အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ)
 ကြာရှိရာရေကန်စသောအဖြစ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧတ္ထ စာတိ၊ ကား။
 ဧတသ္မိံ ပဒတ္တယေ၊ ထိုပုဒ်သုံးခုတို့၏အပေါင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ တီသု၊ သုံးပါး
 ကုန်သော။ ဥပ္ပလပဒမပုဏ္ဏရိကသင်္ခါတေသု၊ ကြာ၊ ကြာပဒမာ၊ ကြာပုဏ္ဏရိကံ
 ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧတေသု အတ္ထေသု၊ ထိုအနက်တို့တွင် (ပဒတ္တယအရကို
 ဥပ္ပလိနီယံ ဝါ၊ ပဒမိနီယံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏရိကနီယံ ဝါ-ဟူသော ပါဠိတော်၌လာသော
 သုံးပုဒ်ကိုယူ။) သေတရတ္ထနီလေသုတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပလမေဝ၊ ကြာသာမန်ကို
 သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေတုပ္ပလရတ္ထုပ္ပလနီလပ္ပလေသု၊ ကြာဖြူကြာနီကြာညို
 တို့တွင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယံ ကံဋ္ဌိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော။ ဥပ္ပလံ၊ ကြာသည်။
 ဥပ္ပလမေဝ၊ ဥပ္ပလမည်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဥပ္ပလသဒ္ဓဿ၊ ၏။
 သာမညနာမဝသေန၊ သာမညဒ မည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗေသုပ္ပံ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ထိုကြာဖြူစသည်တို့၌။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
 တည်း။ သတပတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သတသဒ္ဓေါ၊ သည်း။ ဗဟုပရိယာယော၊ ဗဟု
 သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သတတ္ထိ-
 သတရံသီ သူရိယောတိဒေသီသု ဝိယ၊ သူရိယောဤသို့အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။
 အနေကသင်္ချာဘာဝတော၊ အနေကသင်္ချာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သတတ္ထိ၊
 အရာမကအဖိုးထိုက်၏။ သတရံသီ၊ အရာမကသောရောင်ခြည်ရှိသော (ဝါ)
 များသောရောင်ခြည်ရှိသော။ သူရိယော၊ နေသည်။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဝေဉ္စ
 ကတော၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အနေကပတ္တဿာပိ၊ များသော
 ပွင့်ချပ်ရှိသောကြာ၏လည်း။ ပဒမတာဝေ၊ ပဒမာကြာ၏အဖြစ်၌။ သင်္ဂဟော၊
 ရေတွက်ခြင်းသည်(ဝါ)ပေါင်း၍ယူခြင်းသည်။ သိဇ္ဈေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်။ ပုပ္ဖလံ၊ ပွင့်ချင်ကို။ ပတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ
 နိယမေန၊ အဆင်းကိုမှတ်သောအားဖြင့်။ သေတံ၊ ဖြူသောကြာသည်။ ပဒမံ၊
 မည်၏။ (နှာ-၁၄၀) ရတ္တံ၊ နီသောကြာသည်။ ပုဏ္ဏရိကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ သာသနဝေါဟာရော၊ သာသနာတော်၌ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ပန၊ ပါး။ လောကေ၊ ၌။ ရတ္တံ၊ နီသောကြာသည်။ ပဒမံ၊ မည်၏။
 သေတံ၊ ဖြူသောကြာသည်။ ပုဏ္ဏရိကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစင်ယာ၊ ထို
 သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟံ၊ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ပုဏ္ဏရိကံ သိတံ ရတ္တံ ကော-
 ကနဒံ ကောကာသကောတိ၊ ကောကာသကော ဟူသောစကားကို။ (အဘိ-

၉

သုတ္တံ

တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၉

ဓာနပ္ပဒိပိကာယံ၊ အဘိဓာနပ္ပဒိပိကာမည်သောကျမ်း၌ (ဝါ) အဘိဓာန်ကျမ်း၌။
 အာစရိယမောဂ္ဂလာနတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဇ။ (အနက်ကား) သိတံ၊ ဖြူသော
 ကြာသည်(ဝါ) ကြာဖြူသည်။ ပုဏ္ဏရိကံ၊ ပုဏ္ဏရိကမည်၏။ ရတ္တံ၊ နိသောကြာ
 သည်(ဝါ) ကြာနီသည်။ ကောကနဒံ၊ ကောကနဒမည်၏။ ကောကာသကော၊
 ကောကသကမည်၏။ ဟံ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုကားကို ထင်စွာပြုဦးအံ့။
 ရတ္တဝဏ္ဏတာယ၊ နိသောအဆင်း၌သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောကနာမကနံ၊
 ကောကအမည်ရှိကုန်သော။ သုနခါနံ၊ ခွေးတို့၏(ဝါ)ကို။ နာဒယတောသဒ္ဓါ-
 ပယတော စ၊ မြည်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ဟောင်စေတတ်
 သောကြောင့်လည်းကောင်း။ တေဟိ၊ ကောက အမည်ရှိသော ခွေးတို့သည်။
 အသိတဗ္ဗတော စ၊ စားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (အသိတဗ္ဗတ္တော
 ဟူ၍ တဒွေးတော်နှင့် ပါဠိရှိ၏။ မသင့်။) ပဒုမံ၊ ပဒုမာကြာကို။ ကောကနဒန္တိ
 စ၊ ကောကနဒဟူ၍လည်းကောင်း။ ကောကာသကောတိ စ၊ ကောကာသက
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ (တစ်နည်း)
 မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သက်သေဖြစ်သော(ဝါ)ပြီးစေ
 တတ်သော။ ယထာ ကိံ ဝစနံ၊ အဘယ်သို့သောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓန္တိ၊ သုဂန္ဓ
 ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ အဝေါစ၊ ၏။ (အနက်ကား) သုဂန္ဓံ၊
 ကောင်းသောအနံ့ရှိသော။ ကောကနဒံ၊ ကောကနဒအမည်ရှိသော(ဝါ) ကောက
 မည်သောခွေးတို့ကို ဟောင်စေတတ်သောကြောင့် ကောကနဒအမည်ရှိသော။
 ပဒုမံ၊ ပဒုမာကြာကို။ ပဿတိ ယထာ၊ ရှုသကဲ့သို့။ (ဤသို့ယောဇနာ)။
 အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပ္ပလံ ပဒုမံ စသောပုဒ်တို့၌။
 ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပါတိ ရက္ခတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ဝါ၊ တစ်
 နည်းကား။ ဥဒကေ၊ ၌။ ပ္လဝတိ၊ ပေါ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဥပ္ပလံ၊ မည်၏။

[ရှေးဝိကပ်၌ ဥဒကသဒ္ဓါပပဒ ပါဓာတ်၊ အလပစ္စည်း။ နိရုတ္တိ
 နည်းအားဖြင့် ဒကသဒ္ဓါကို ချေ၍ ပါဠိ ရဿရောက်၍ ဥပ္ပလပြီးသည်။
 ဒုတိယဝိကပ်၌ ဥဒကသဒ္ဓါပပဒ ပ္လဝဓာတ်၊ ကိပစ္စည်း။ နိရုတ္တိနည်းဖြင့်
 ဥပ္ပလသဒ္ဓါပြီးသည်မှတ်။]

ပကေ၊ ညွှန်၌။ ဒဝတိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပဒုမံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဒဝတိ ဝိရဟတိ၊
 ရောက်တတ်၏(ဝါ)ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

ပဒမံ၊ မည်၏။ အသ၊ ထိုကြာအား။ ပဏ္ဍရံ၊ ပြုသော။ ဝဏ္ဏံ၊ သည်။ အတ္တံ၊
 ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဥပ္ပလံ၊ သည်။ ပုဏ္ဏရိကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊
 ကား။ မဟန္တတယ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုခိတဗ္ဗံ ခဏ္ဍေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်း
 ဖြတ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မကာရသ၊ မအက္ခရာ၏။ ပကာရာဒိဝသေန၊
 ပအက္ခရာစသည်ကိုပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုဏ္ဏရိကံ၊ မည်၏။ (မကိုပပြု။ အာဒိ-
 သဒ္ဓါဖြင့် ရပစ္စည်း၊ ဣကပစ္စည်း သတ္တ၊ နိဂ္ဂဟိတလာခြင်းကိုပြုသည်။) ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ မုခိသဒ္ဓံ၊ ဝါ၊ မုခိသဒ္ဓါကိုလည်းကောင်း။ မုခိရိသဒ္ဓံ၊ ကိုလည်းကောင်း။
 ခဏ္ဍနတ္ထံ၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်းအနက်ရှိ၏ဟူ၍။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိပညာရှိတို့သည်။
 ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဏ္ဏရိကသဒ္ဓါ၌။ သဒ္ဓသတ္ထတော၊
 သဒ္ဓါကျမ်းအားဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ယာဝ
 အဂ္ဂါ၊ စ၊ အဖျားတိုင်အောင်လည်းကောင်း။ ယာဝံစ မူလာ၊ အမြစ်တိုင်အောင်
 လည်းကောင်း။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ အဘိသန္ဓနာဒိဘာဝဒယနတ္ထံ၊ အလွန်၌ခြင်း
 စသည်တို့၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှာ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိတိဝစနံ၊
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒကတော၊ မှ။
 နုဂ္ဂတာနိစ္စေဝ၊ မတက်ကုန်ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ တ၊
 ထိုမှတစ်ပါး။ ဥဒကော၊ ၌။ န အနုရူပဂတာနိ၊ လျော်စွာမဖြစ်ကုန်။ (တစ်နည်း)
 အနုရူပဂတာနိ၊ လျော်စွာဖြစ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဥဒကာ၊ ပ။ ဂတာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဥပမာ ဥပမေယျ နှီးနှော၍
 ပြဦးအံ့။ ဣ၊ ဤဥပမာကို ပြရာ၌။ ဥပ္ပလာဒိနိ ဝိယ၊ ကြာအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။
 ကရဇကောယော၊ ကို။ (ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။) ဥဒကံ ဝိယ၊ ရေကဲ့သို့။ တတိယဇ္ဈာန-
 သုခံ၊ တတိယဈာန် သုခကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

တတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တမေဝ၊ စတုတ္ထ
 ဇ္ဈာန်စိတ်ကိုသာလျှင်။ စေတသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်
 စိတ်သည်လည်း။ ဣဂါဒိဥပက္ခိလေသမလာပဂမနတော၊ ရဂအစရှိသောဥပက္ခိ-
 လေသ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ နိရူပက္ခိလေသံ၊
 ပူပန်စေတတ်သောဥပက္ခိလေသမှကင်းသည်။ နိမ္မလံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော
 အညစ်အကြေးမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပက္ခိလေသဝိဂမန-
 မေဝ၊ ဥပက္ခိလေသမှကင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်

သုတ္တံ

စတုတ္ထဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၁

မှစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရုပက္ခိလေသဇ္ဇေန ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓိ-ဟူသောစကားကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး(ဝါ)ဝါကျတစ်ပါးကိုအားလှတ်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓယောဝ၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သော ဈာန်စိတ်၏သာလျှင်။ သုဒ္ဓန္တသုဝဏ္ဏဿ၊ အညစ်အကြေးမှစင်ကြယ်သော ရှေ့၏ (ဝါ) ကို။ နိသံသ- နေန၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဘဿရတာ ဝိယ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်အရောင် ထွက်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ပဗ္ဗဟဝိသေသေန၊ သဒ္ဓါစသောအကြောင်းတူးအား ဖြင့်။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးသည်။ ပရိယောဒါတတာ၊ မည်၏။ (ဝါ)ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်မည်၏ (ဝါ)ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်အရောင် ထွက်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဘဿရတာယေဝ၊ ပြုံးပြုံးပြက် ထွက်သော အရောင်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပရိယောဒါတတာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဘဿရဇ္ဇေန ပရိယောဒါတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကား ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇ၊ ဝိယ၊ လျှပ်စစ်နှယ်ကဲ့သို့။ ပဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှဤမှလည်း(ဝါ)ဤမှထိုမှလည်း။ နိစ္ဆ- ရဏံ၊ ထွက်ခြင်းသည်။ ပဘဿရံ၊ မည်၏။ ယလာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟု မူကား။ အဘဿရာတိ ဟတာ၊ အဘဿရာဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ သြဒါ- တေန ဝတ္ထေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သြဒါတေနာတိ ဂုဏဝစနံ၊ သြဒါတေန-ဟူသော ဝိသေသနစကားကို(ဝါ)သြဒါတေန-ဟူသော ဂုဏစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ သြဒါတေန။ ပ။ ဣဒန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကံ။ (အာစရိယေန၊ သည်)ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥတုဖရဏတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဏ္ဍာယ၊ ပူသော။ ဥတုနေ၊ ၏။ ဖရဏဒဿနတ္ထံ၊ နှံခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြဒါတေန ဝတ္ထေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကံ။ ဥတုဖရဏတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ (ဤသို့ အဋ္ဌကတာပါဌ်ကို ငင်၍ ယောဇနာ)။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေနာတိအာဒိ၊ ကံ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဥတုဖရဏံ န ဟောတိတိ၊ ကား။ သြဒါတ- ဝတ္ထေန၊ ဖြစ်သောအဝတ်ဖြင့်။ ဥတုဖရဏံ၊ ပူသောဥတု၏ နှံခြင်းသည် (ဝါ) အပူငွေ့၏ နှံခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့် တကွ။ ဥတုဖရဏံ၊ ပူသောဥတု၏ နှံခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်၊ အပူက- မတ္တမေဝ၊ အနည်းငယ်မျှသာလျှင်။ ဖရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ အဋ္ဌကတာဆရာ၏အလိုတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တခိဏ္ဍံ။ ပ။ ဗလဝံ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူသော စကားကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တခိဏ္ဍဓောတပရိသုဒ္ဓေနာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သြဒါတေန ဝတ္ထေန-ဟူသောပုဒ်၌။ သြဒါတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂိဟိ သြဒါတဝတ္ထဝသနောတိတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ပရိသုဒ္ဓဝစနေ၊ ဝေ။

စင်ကြယ်သော အနက်ကို ဟောသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (နာ-၁၄၁)
 ၉၀၂ သေတစနေ၊ ဖြူသောအနက်ကိုဟောသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သာဓက-
 အနက်ကား) သြဒါတဝတ္ထဝသနေ၊ စင်ကြယ်သောအဝတ်ကိုဝတ်သော။ ဂိဟိ၊
 လူသည်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိတစ်ခုခုဖြင့်။ တခံဏဓောတ
 ပရိသုဒ္ဓေနော၊ ထိုခဏ၌ ဖွပ်လျှော်သည်ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော အဝတ်ဖြင့်
 သာလျှင်။ ဥတုဖရဏသမ္ဘဝတော၊ ပူသောအဇ္ဈေညတု၏နွဲ့ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သော
 ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒသေတိ၊ ဧ။

စ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ။ ပါဠိယံ၊ သာမညဖလသုတ် ပါဠိတော်၌။
 နာယ ကိဉ္စိ သဗ္ဗဝတော ကာယဿ သြဒါတေန ဝတ္ထေန အဖုဋ္ဌံ အဿာတိ၊
 နာယ ။ ပ။ အဿ-ဟူ၍။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ သြဒါတဝတ္ထဖရဏံ၊
 စင်ကြယ်သောအဝတ်ဖြင့် နွဲ့ခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ နန၊
 ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ (ပါဠိတော် အနက်ကား) အဿ
 ပုရိသဿ၊ ဧ။ သဗ္ဗဝတော၊ အလုံးစုံသော ကောဠာသရီသော။ ကာယဿ၊
 ဧ။ သြဒါတေန၊ စင်ကြယ်သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အဖုဋ္ဌံ၊ မနွဲ့သော။ ကိဉ္စိ၊
 တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်သည်။ န အဿ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဤသို့ယောနေ၊)
 ဝတ္ထဿ၊ အဝတ်၏။ ဥတုဖရဏံ၊ ပူသောအဇ္ဈေညတု၏နွဲ့ခြင်းကို။ န ဝုတ္တံ၊
 မဟောအပ်။ အထ၊ ထိုသို့မဟောအပ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတုဖရဏံ၊
 ပူသောအဇ္ဈေညတု၏နွဲ့ခြင်းကို။ ဣမ၊ ဤဥပမာအရာ၌။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ အနုယောဂေန၊ ဤသို့မေးစိစစ်ဖွယ် ရှိသောကြောင့်။
 ဣမိဿာယ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ဧ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝုတ္တံ ဝိယ၊ အဝတ်ကဲ့သို့။ ကရဏောယော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဧ။ ဥတုဖရဏံ ဝိယ၊
 ပူသောအဇ္ဈေညတု၏နွဲ့ခြင်းကဲ့သို့။ စတုတ္ထဈာနသုခံ၊ စတုတ္ထ ဈာန်ချမ်းသာကို။
 ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ တသ္မာ ကြောင့်။ ဧဝံ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ (ဝါ) လံဒ္ဒဂုဏ်ကိုပြဦးအံ။
 ဧတေန၊ ထိုဥပမာစကားဖြင့်။ သြဒါတေန၊ စင်ကြယ်သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 သဗ္ဗဝတော၊ အလုံးစုံသော ကောဠာသရီသော။ ကာယဿ၊ ဧ။ ဖရဏာသမ္ဘဝ-
 တော စ၊ နွဲ့ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥပမေယျေန၊
 ဥပမေယျနှင့် (ဝါ) ဥပမေယျဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်သုခနှင့်။ (စ-သဒ္ဓါ၊
 အဋ္ဌာနပယောဂ၊ ဟိတိပါဠိတို့၏ နောက်၌ယှဉ်)။ အယုတ္တတ္တာ စ၊ မသင့်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) မလျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း။ ကာယဂ္ဂဟဏေန၊ ကာယသဒ္ဓါဖြင့် (ဝါ) ကာယကိုယူသဖြင့်။
 တံ နိဿိတဝတ္ထံ၊ ထိုကရဏကာယကို မှီသောအဝတ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။
 ဝတ္ထဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့် (ဝါ) အဝတ်ကို ယူသဖြင့်။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုအဝတ်လျှင်

သုတ္တံ

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၃

အကြောင်းရှိသော။ ဥတုဖရဏံ၊ ပူသောအငွေ့ ဥတု၏နံ့ခြင်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊
၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။)
ဒဿေတိ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဥပမာ၊ ကို။ နေယျတ္ထတော၊
နေယျတ္ထအားဖြင့် (ဝါ)ဆောင်၍သိအပ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝန္တော၊ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူကုန်သော (ဝါ) ဘုန်းတော်
ရှိတော်မူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဝိစိတြဒေသနာ၊ ဆန်းကြယ်သောဒေသနာ
ရှိတော်မူကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကရုဇကောယော၊ ကို။ ဝတ္ထံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
(ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ဥတုဖရဏသဒိသေန၊ ပူသောအငွေ့ ဥတု၏နံ့ခြင်း
နှင့်တူသော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေန၊ ဖြင့်။ ဖရိတဗ္ဗတ္တာ၊ နှံ့အပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဥတုဖရဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ၊ ကို။ (ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။
ကသ္မာ၊ မူကား။) ဝတ္ထဿ၊ ၏။ ဖရဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တေန စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေန၊
ဖြင့်။ ကရုဇကောယဿ၊ ၏။ ဖရဏတော၊ နှံ့ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပုရိသဿ၊ ၏။
သရီရံ ဝိယ၊ ကိုယ်ကဲ့သို့။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ (ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။)
ဥတုဖရဏဌာနိယဿ၊ ပူသောအငွေ့ ဥတု၏ နှံ့ရာကိုယ်အရပ်ရှိသော။ သုခဿ၊ ၏။
နိဿယဘာဝစော၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိ-
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝနံ၊ ဤတသ္မာတိသောစကား
သည်။ ယထာဝုတ္ထဝစနဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏။ ဂုဏ-
ဒဿနံ၊ ဂုဏ်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
ဥပမာ၊ ဥပမေယျကိုပြရာ၌။ ပါဠိယံ၊ ဦး။ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသတိ၊ ဟူ၍။
စေတောဂဟဏေန၊ စေတောသဒ္ဓါဖြင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခန္တိ စ၊
ဟူ၍လည်းကောင်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဘဂဝ-
တာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန-
သုခန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ စောဒနာ
ဦးအံ့။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ နာမ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခမည်သည်။ သာတလက္ခဏံ၊
သာယာအပ်သောသဘောလက္ခဏာရှိသည်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိသည်မဟုတ်လော။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ စေဒနာ၊ တည်း။ သစ္စံ၊ မရှိသည်မှန်ပေ၏။ ပန တဏှာပိ၊
ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဇ္ဈာန်၌။ သန္တသဘာဝဇ္ဇာ၊ ငြိမ်သက်
သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာယေဝ၊ ဥပေက္ခာသည်သာလျှင်။
သုခံ၊ မည်၏။ (တစ်နည်း။) ဥပေက္ခာယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။

အဓိပ္ပာယ်၏။ တေ၊ ကြောင့်။ သမ္မာပာဝိနောဒနိယံ၊ ဤ၊ ဥပေက္ခာ ပန သန္တတော သုခမိစ္ဆေဝ ဘာသိတာတိ၊ ဘာသိတာ-ဟူသောစကားကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သမာဓိအနက်ကား) ဖန၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမိစ္ဆေဝ၊ သုခ ဟူ၍သာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမပရိဒီပနတော၊ ပဌမဈာန်ရခြင်း ကိုပြသည်မှ။ ပဌာယ၊ စရိ။ ယာဝ၊ အကြွင်းရှေ့လောက်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာဓိဂမ- ပရိဒီပနာ၊ စတုတ္ထဈာန်ကိုရခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာတော ဝစနက္ကမေန၊ ထိုမျှလောက်သော သဒ္ဓါအစဉ်ဖြင့်။ လဘနံ၊ ရခြင်း။ လာဘော၊ ရခြင်း။ ဧတသ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သော၊ လာဘော၊ ထိုရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ယောဂီ၊ သည်။ လာဘီ၊ မည်၏။ ရူပဇ္ဈာနာနံ၊ ရူပဈာန်တို့ကို။ လာဘီ၊ ရခြင်းရှိသည်တည်း။ ရူပဇ္ဈာနလာဘီ၊ ရူပဈာန်ကိုရခြင်းရှိသည်။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ လာဘီ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယတေ- သဇ္ဇပရိက္ခရာနန္တိ ယထာ၊ ပရိက္ခရာရာနံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ စိဝရ၊ ပ။ ပရိက္ခရာရာနံ၊ သင်္ကန်းဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာသူနာ၏အထောက်အပံ့အသက် ၏ အရံအတားဖြစ်သော ဆေးပစ္စည်းပရိက္ခရာတို့ကို။ လာဘီ၊ ရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ လဘနသီလော၊ ရခြင်းအလေ့ရှိသည်တည်း။ လာဘီ၊ ရခြင်းအလေ့ရှိသည်။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ လဘနသီလော၊ ရခြင်း အလေ့ရှိသနည်း။ ရူပဇ္ဈာနာနံ၊ ရူပဈာန်တို့ကို။ လဘနသီလော၊ ရခြင်းအလေ့ ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်မြတ်၏ (ဝါ) ယှဉ်သင့်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣတရသ္မိမ္မိ၊ ဤမှ တစ်ပါးသောဈာန်၌ လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အရူပဇ္ဈာနလာဘီ၊ အရူပဈာန်ကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သည် (ဝါ) အရူပဈာန်ကိုရလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မသိအပ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ န ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာစရိယော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ဧတ္တာဝတာ စေသ ရူပဇ္ဈာနလာဘီယေဝ န အရူပဇ္ဈာနလာဘီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော- ဟူ၍သာပါရှိ၏။ ပဋိသေဓ န အက္ခရာမပါ။ ဋီကာ၌ ယောဇေတဗ္ဗံ - ဟူသော ပါဠိကို ထောက်သဖြင့် ဧတ္တာဝတာ စေသ-ဟူသော ပုဒ်၏ နောက်၌ နအက္ခရာရှိသင့်၏။ အဋ္ဌကထာဂုဏ်၌လည်း ဤတွင် ဧတ္တာဝတာ

စေသ နောက်၌ န အက္ခရာရှိလိသည်။ ယင်း န အက္ခရာကို လည်း ဝေဒိတဗျောနှင့် ယှဉ်၍ပေး။ သို့မှ ယုတ္တိရှိသည်။ န ဟိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု စသော နောက်ဝါကျနှင့်လည်း ညီသည်ဟု ဆို၏။ ဋီကာဟောင်း၌လည်း။ န အရူပဇ္ဈာန လာဘိတိ ဝေဒိတဗျော။ အဝိနာဘာဝတော။ တေနာဟ န ဟိအာဒိ-ဟု ဖွင့်ပြရာ၌ ဝေဒိတဗျော၌ န အက္ခရာမပါသော် လည်း အဝိနာဘာဝတော-ဟူသော ဟိတ်ပါဠိကို ထောက် သဖြင့်လည်းကောင်း၊ န ဟိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု စသော အဋ္ဌကထာနောက်ဝါကျကို ထောက်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရူပဇ္ဈာန်သည် ရူပဇ္ဈာန်နှင့် မကင်းကောင်းသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အရူပဇ္ဈာန်သည် သမာပတ်ရှစ်ပါးတွင် အပါ အဝင်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နအက္ခရာပါရှိမှ အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်သည်။ ဋီကာဟောင်း၌ ဝေဒိတဗျောဝယ် နအက္ခရာကျ သည်ဟု မှတ်သင့်၏။

ကသ္မာ၊ မူကား။ အဋ္ဌန္တမ္ပိ၊ ရှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမာပတ္တိနံ၊ သမာပတ်တို့၏ (အဝိနာဘာဝတော၌စပ်)။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အဘိညာဓိဂမေ၊
 ၁။ အဘိညာဉ်ကိုရရာ၌။ (နှာ-၁၄၂) အဝိနာဘာဝတော၊ အရူပဇ္ဈာန်နှင့် မကင်း သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စန္ဒသဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ကသိဏာနုလောမတော၊ ကသိဏ်းအနုလုံ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကသိဏပဋိလောမတော၊ ကသိဏ်းပဋိလုံအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကသိဏာနုလောမပဋိလောမတော၊ ကသိဏ်းအနုလုံ ပဋိလုံ အားဖြင့် လည်း ကောင်း။ ဈာနာနုလောမတော၊ ဈာန်အနုလုံအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဈာနပဋိလောမတော၊ ဈာန်ပဋိလုံအားဖြင့် လည်း ကောင်း။ ဈာနာနုလောမပဋိလောမတော၊ ဈာန်အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဈာနက္ခန္ဓိကတော၊ ဈာန် ကို ခုန် ကျော် သော အား ဖြင့် လည်းကောင်း။ ကသိဏက္ခန္ဓိကတော၊ ကသိဏ်းကို ခုန်ကျော်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဈာနကသိဏက္ခန္ဓိကတော၊ ဈာန်ကသိဏ်းနှစ်ပါးစုံကို ခုန်ကျော် သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အင်္ဂသင်္ကန္တိတော၊ ဈာန်အင်္ဂါကိုရွှေ့ပြောင်း သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏသင်္ကန္တိတော၊ အာရုံကိုရွှေ့ပြောင်း သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ကန္တိတော၊ ဈာန်အင်္ဂါအာရုံကို ရွှေ့ပြောင်းသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အင်္ဂဝဝတ္ထာနတော၊ ဈာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှတ်သားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏဝဝတ္ထာနတော၊ အာရုံကိုပိုင်းခြားမှတ်သားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသုဒ္ဓိ၊

မဂ္ဂေါ ခုတ္တဟိ၊ ကုန်သော၊ စုဒ္ဓသဟိ၊ တစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော။
 ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စျာနေသု၊ စျာန်တို့၌။
 အာဝဇ္ဇနာဒိပဉ္စဝိဝေသိဘာဝေ၊ အာဝဇ္ဇနဝသိဘော်အစရှိသော ငါးပါးအပြား
 ရှိသောဝသိဘော်သည်။ သတိပ၊ ရှိသော်လည်း။ စုဒ္ဓသဝိဝေသံ၊ တစ်ဆယ့်လေးပါး
 အပြားရှိသော။ အယမေဝ ဝသိဘာဝေါ၊ ဤဝသိဘော်ကိုသာလျှင်။ အဘိညာ-
 နိဗ္ဗတ္တနေ၊ အဘိညာဉ်ကိုဖြစ်စေရာ၌။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊
 အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ သူ၊ ဒဿန္တေန ဒဿတုကာမေန၊ ပြခြင်းငှာ အလို
 ရှိသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဧဒ္ဓသဟာကာရေဟိ စိဏ္ဏဝသိဘာဝန္တိ၊ စိဏ္ဏ-
 ဝသိဘာဝံ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့ (ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤစုဒ္ဓသဟာကာရေဟိ စိဏ္ဏဝသိဘာဝံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။
 အရူပသမာပတ္တိသု၊ တို့၌။ စိဏ္ဏဝသိဘာဝံ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသိဘော်ကို။
 ဝိနာ ဝေဇ္ဇက္ခာ၊ ကြည့်၍။ ရူပသမာပတ္တိသု ဝေ၊ ရူပသမာပတ်တို့၌သာလျှင်။
 စိဏ္ဏဝသိဘာဝေန၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသိဘော်ဖြင့်။ ဆမာပတ္တိ၊ သည်။
 န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဝါ) ထိုသမာပတ်ရှစ်ပါး
 မပြည့်စုံသောကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုသမာပတ်တို့၏။ အဘိညာဓိဂမေ၊ အဘိညာဉ်
 ကိုရရာ၌။ အဝိနာဘာဝံ၊ အရူပစျာန်နှင့် မကင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အဓိပ္ပါယ်၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ ၏။ ယထာ-
 ပါဌမေဝ၊ ပါဌရှိတိုင်းသာလျှင်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော နန္ဒ၊ ဆိုအပ်သည်
 မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ ပါဠိယံ
 ပနာတိအာဒိနာ၊ ပါဠိယံ ပန-ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။
 သောဓေတိ၊ သုတ်သင်၏။ သာဝသေသပါဌဘာဝတော၊ အကြွင်းအကျန်
 ရှိသောပါဌ၏အဖြစ်မှ။ နိဟရိက္ခာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဧသ ဧသော ဝိနိစ္ဆယော၊
 ဤအဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ သူ၊ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ (ယဇ္ဇေဝံကို ယဒိ+ဧဝံ-ဟု ပဒစ္စေဒပြု။) ဧသ ဧသော ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။
 ဝတ္တဗ္ဗော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော။
 အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ အထ၊
 ထိုသို့ယူအပ်သည်ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုအရူပစျာန်
 တို့ကို။ အဂဟေတော၊ မယူမူ၍။ သာဝသေသပါဌော၊ အကြွင်းအကျန်ရှိသော
 ပါဌကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ အယံ၊
 ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ ဗျတိရေကစောဒနာခြင်းတည်း။ သဗ္ဗာဘိညာနံ၊
 အလုံးစုံသော အဘိညာဉ်တို့၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ရူပါဝစရ၊
 စတုတ္ထဇ္ဈာနပါဒကတ္တာ၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်လျှင် အခြေရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ သာဝသေသပါဌော၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတေ၊ ပြုစေ၍
 မူအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပသိဇ္ဈာနာ၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအဖြေ

သုတ္တံ]

ဝိပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၁)

၄၀၇

တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တာသံ၊ ထိုအဘိညာဉ်တို့၏ (ဝါ)၊ သမာပတ်တို့၏။
 တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝိနာဘာဝေ၊ အရူပဈာန်နှင့်
 မကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပ၊ ရှိသော်လည်း။ ပန ယသ္မာ၊ အကြင်
 ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ တော၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့
 သည်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်ပါဒကော၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်လျှင် အခြေ
 ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုအရူပသမာပတ်
 တို့၏။ တပ္ပါဒကဘာဝဝိညာပနတ္ထံ၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်လျှင် အခြေရှိသည်
 ၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရူပါဝစရဈာန်၌သာလျှင်။
 ဌတော၊ တန်ရပ်၍။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဣတာ၊ ၏။
 ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အရူပါဝစရဈာန်နာ၊ အရူပါဝစရဈာန်တို့အား။
 ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အနုပယောဂတော၊ လျော်စွာယှဉ်သောအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊
 ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ န ကတာ၊ ပြုတော်မမူအပ်။ ဂေန၊ ကြောင့်။
 အရူပဈာန်နာ၊ အာဟရိတာ ကုထေတဗ္ဗာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။

စတုတ္ထဈာန်ကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဝိပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၁)

(၂၃၄)။ ပုနစပရိမဟာရာဇဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ဝတောပိ၊ ဟောတော်မူ
 ပြီး၍လည်း။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အနက်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ သောတိပဒံ၊ သော
 ဟူသောပုဒ်ကို။ ပန၊ တစ်ဖန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်
 သနည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ကြောင့်။ သော ။ပ။ ဒဿေတံတိ၊ ဟူ၍(ဝါ)
 ဒဿေတိ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယထာ၊
 ရုတဓသေန စ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတိုက်ရိုက်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း (ဝါ) အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော
 ပါဠိတော်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။(သဒ္ဓတ္ထံ။)

မှတ်ချက်။ ။ရဝိယတိတထိယတိတိ ရုတာ။ ရှု ဓာတု သဗ္ဗေ၊ တပစ္စယော၊
 ယထာ ယေန အာကာရေန ရုတာ ယထာရုတာ။ဒေသနာပါဠိ
 လဗ္ဘတိ၊ တာယ ဝသော ယထာရုတဝသော။ ဂေန။
 ဤသို့ဝစနတ္ထပြု။)

နေယျတ္ထဝသေန စ၊ ဆောင်၍ သိအပ်သော အနက်၏အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ ဝုတ္တာသု၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိသု၊ တို့၌။
 စိတ္တဝသိတာ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသိတော်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသိဋ္ဌံ

ထူးသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ ဧဝံ ဣမံ သောတိပဒံ၊ ဤသော
 ဟူသောပုဒ်ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 ဘုရားအလိုတော်တည်း။ သေသန္တိ၊ ကား။ သောတိပဒတ္တတော၊ သော၊
 ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်မှ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ဧဝံ သမာဟိတေတိအာဒိသ၊
 ဧဝံ သမာဟိတေ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ဝတ္ထုဗျူ၊ ဆိုအပ်သော။
 သာဓိပ္ပါယံ၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် တကွသော။ အတ္ထဘေတံ၊ အနက်သဘောကို။ ဧညယျံ၊
 သိဇ္ဇေအပ် သိထိုက်သော ကရားကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ဉာဏ်သည်ပင်လျှင်။ ပစ္စက္ခံ၊ ကတော၊
 မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနံ၊
 မည်၏။ ဉာဏမေဝ၊ ဉာဏ်သည်သာလျှင်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းတည်း။ စက္ခာဒိကံ၊
 စက္ခုအစရှိသည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာဏဒဿနံ၊ မည်၏။
 ပဉ္စဝိဓေ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ အဘိညာဉ်ဉာဏ်ကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ၏။ (၃၁-၁၄၃)ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကယိဒံ တံ ဣဒံဉာဏံ ဒဿနပဒံ၊
 ထိုဉာဏဒဿန ဟူသောပုဒ်သည်။ သာလနေ၊ ၌။ ယေသု ဉာဏဝိသေသေသု၊
 အကြင် ဉာဏ်ထူးတို့၌။ နိရုဋ္ဌံ၊ တင်အပ်သော ရှဉ့်ပုဒ်တည်း။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို
 အလုံးစုံသော ဉာဏ်အထူးကို။ အတ္တုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဉာဏဒဿနန္တိ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊
 ဝုစ္စတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိန္တိ၊
 ကား။ ဉာဏဒဿနဿ၊ မဂ်ဉာဏ်အမြင်၏။ ဝိသုဒ္ဓိပယောဇနာယ၊ စင်ကြယ်
 ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဖာသုဝိဟာရေတိ၊ ကား။ အရိယဝိဟာရတူတော၊ အရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သုခဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေခြင်းသည်။
 ဘဂဝတောပီတိ၊ ကား။ ဧဝံလံ၊ သက်သက်။ ဒေဝတာရောနေမေဝ၊ နတ်
 လျှောက်ကြားခြင်းသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်
 ကား။ တဒါ၊ နတ်လျှောက်သောအခါ၌။ ဘဂဝတောပီ၊ မြတ်စွာဘုရားအား
 လည်း။ ဉာဏဒဿနံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ သင်ရှားဖြစ်ပြီ။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထဘေတံ၊ ကာလကံတဿ၊ သေသော၊ အဿ၊ ထို
 ကာလာမအား။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော၊ ထိုကာလာမသည်။ သတ္တာဟကာလကံတော၊ မည်၏။ ကာလာမေတိ၊
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဂေါတ္ထဝသေန၊ အနွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စေတော၊
 ဝိမုတ္တိနာမ၊ စေတောဝိမုတ္တိ မည်သည်။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
 သမာပတ်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ဧညယျသင်္ခါတေ၊
 သိအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တေဘူမကသင်္ခါရေ၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရား
 တို့ကို။ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ စ၊ ထို

သုတ္တံ]

ဝိပဿနာဉာဏကထာဝုတ္တနာ (၁)

၄၀၉

မှတစ်ပါး။ တေဘူမကသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏ (ထည့်)။ တင်္ဂါနုပဿနတော၊ ပျက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဧတ၊ ထိုတေဘူမက သင်္ခါရတရားတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေဝါကျဖြင့် ဉာဏ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသည်။ နောက်ဝါကျဖြင့် ဒဿန၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသည်ဟု မှတ်။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တဋ္ဌေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကြောင့်။ ဉာဏဒဿနံ နာမ၊ ဉာဏဒဿနမည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဣဒပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အဘိနိဟရတိတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာတိမုခံ၊ ဝိပဿနာသို့ ရှေးရှု၊ စိတ္တံ၊ ကို။ တဒညကရဏီယတော၊ ထိုဝိပဿနာမှ တစ်ပါးသော ပြုအပ်သော ကိစ္စမှ။ နိဟရိတော၊ လုတ်၍။ ဟရတိ၊ ဆောင်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အတ္တော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သဒ္ဓတ္ထအားဖြင့် ရသင့်သည် ဖြစ်သော်လည်း။ အဓိပ္ပာယတော၊ အားဖြင့်။ တံ ပဒံ၊ ထိုအဘိနိဟရတိ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ငှာ။ ဝိပဿနာဉာဏကထာဝုတ္တနာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ တဒဘိမုခံဘာဝေါယေဝ၊ ထိုဝိပဿနာသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ တံ နိန္ဒာဒိကရဏံ၊ ထိုဝိပဿနာသို့ ညွှတ်ခြင်းစသည်ကို ပြခြင်းမည်၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုနိန္ဒာဒိကရဏသည် (ဝါ) ထိုဝိပဿနာသို့ ညွှတ်ခြင်း စသည်ကို ပြခြင်းသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဖဋ္ဌာသမန္တာဂတော၊ အင်္ဂါ ရစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ တသ္မိံ စိတ္တော၊ ထိုစိတ်သည်။ ဝိပဿနာက္ခမေန၊ ဝိပဿနာအစဉ်အားဖြင့်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဝိပဿနာတိမုခံ၊ ပဿနာသို့ ရှေးရှု၊ စိတ္တပေသနမေဝ၊ စိတ်၌ စေလွှတ်ခြင်း သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) သွင်း ခြင်း သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တန္တိန္တန္တိ၊ ကား။ တဿ ဝိပဿနာယံ၊ ထိုဝိပဿနာ၌။ နိန္ဒံ၊ ညွှတ်ခြင်းတည်း။ ဣဘရဒယံ၊ ဤနိန္ဒဟူသောပုဒ်မှ တစ်ပါးသော ပေါဏပဗ္ဗာရဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ တဿေဝ၊ ထိုနိန္ဒဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစပရိယာယ်ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ တဿံ၊ ထိုဝိပဿနာ၌။ ပေါဏဝကံ၊ ကိုင်း၏။ ပဗ္ဗာရနိစံ၊ နိမ့်၏။ (ဝါ) ရှိုင်း၏။ ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ပြဟ္မဇာလေ၊ ပြဟ္မဇာလသုတ်၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ သြဒနက္ခမော၊ သေဟိ၊ ထမင်းမှယောမုန့်တို့ဖြင့်။ ဥပစိယတိ ဝနာပိယတိ၊ ပွားစေအပ်၏။

ဝါ၊ ကား။ ဥပစယတိ ဝစုတိ၊ ပွား၏။ ဣတိ ဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။
 သြဒနေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနိစ္စုတ္ထာဒနပရိ-
 မဒ္ဒနဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မောတိတ္ထေ၊ ဤ။ အနိစ္စဓမ္မောတိအာဒိနာ၊ အနိစ္စဓမ္မော
 ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပဇ္ဇေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊
 ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စုတ္ထာဒန အစရှိသောပုဒ်၌ (ဝါ) တို့တွင်။ အနိစ္စဓမ္မောတိ၊
 ကား။ ပဏဂုံတာယ၊ ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝုဓသဘာဝေါ၊
 မမြဲသောသဘောရှိ၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဝိဿာတတ္တာယာတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။
 ဒုဂ္ဂန္ဓဿ၊ မကောင်းသောအနံ့၏။ ဝိဂမာယ၊ ကင်းခြင်းငှာ။ ဥစ္ဆာဒနဓမ္မောတိ၊
 ကား။ ဥစ္ဆာဒေတဗ္ဗတာသဘာဝေါ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော
 သဘောရှိ၏။ ဣမဿပူတိကာယဿ၊ ဤပုပ်သောကိုယ်၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝဟော၊
 မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂန္ဓောဒကာဒိဟိ၊ နံသာရည်
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥဗ္ဗဇ္ဇနဝိလိမ္ပနဘေတိကော၊ ပွတ်သပ်ခြင်း (ဝါ) ပွတ်တိုက်
 ခြင်း၊ လိမ်းကျံခြင်း သဘောရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏။ ဥစ္ဆာဒနေန၊ အဝတ် ပုဆိုး၊ အင်္ကျီ ဖုံးလွှမ်းခြင်းဖြင့်။ ပူတိကာယေ၊
 ပုပ်သောကိုယ်၌။ သေဒဝါတပိတ္တသေမှာဒိဟိ၊ ချွေး၊ လေ၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဂရုဘာဝဒုဂ္ဂန္ဓာနံ၊ လေးလံသည်၏အဖြစ် မကောင်းသော
 အနံ့တို့၏။ အပဂမော၊ ကင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာသမ္မာဟနံ၊
 ကြီးစွာ ထုခတ်ဆုပ်နယ်ခြင်းသည်။ မလ္လာဒိနံ၊ လက်ငြေ့၊ လက်ငန်းသည် စသည်
 တို့အား။ ဗာဟုဝစုနာဒိအတ္ထံဝ၊ လက်ရုံးပွားခြင်း စသော အကျိုးရှိသည်သာ
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါဗာခဓိနောဒနတ္ထံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ
 ကြီးငယ်၏ ကျင်နာကိုက်ခဲခြင်းကို ပယ်ပျောက်စေခြင်းငှာ။ ခုဒ္ဒကသမ္မာ-
 ဟနမော၊ အနည်းငယ် ထုခတ် ဆုပ်နယ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ယုတ္တံ၊ လျှောက်
 ပတ် သင့်မြတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခုဒ္ဒကသမ္မာဟနေနာတိ၊ ဟူ၍။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မန္တသမ္မာဟနေန၊ ညင်းညင်း၊ ပြေးပြေး
 ထုခတ် ဆုပ်နယ်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိမဒ္ဒနဓမ္မောတိ၊
 ကား။ ပရိမဒ္ဒိတဗ္ဗတာသဘာဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ နှိပ်နယ်အပ်သော သဘော
 ရှိ၏။

☞ (နှစ်-၁၄၄) ဧဝံ၊ သို့။ အနိယမိတကာလဝသေန၊ မမှတ်အပ်သော ကာလ
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ နိယမိတကာလဝသေန၊
 မှတ်အပ်သော ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဟရကာလေတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒဟရကာလ စသောဝါကျ၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊
 ကို။ (နာယုတ္တော၌စပ်)။ အတ္ထဒဿနဝသေနော၊ အနက်ကိုပြသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထန္တရ်ကပ္ပနဿ၊ အနက်ကပ်ပါးကိုဖြင့်။ (ဝါ) ကို။

သုတ္တ

ဝိပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၁)

၄၁၁

ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နပယုတ္တော၊ မယှဉ်အပ်။
 ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ဝါသဒ္ဓါ၏ကြေခြင်းကို ညွှန်ပြအပ်၏။
 ဒဟရကာလေတိ၊ ကား။ အစိရဇိဇာတကာလေ၊ မွေးဖွားပြီး၍ မကြာငြင့်
 သေးသောကာလ၌။ သယာပေတာ၊ အိပ်စေ၍။ အဉ္ဇနပိဋ္ဌနာဒိဝသေန၊
 ဆွဲငင်ခြင်း၊ ဆုပ်နယ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိမဒ္ဓနဓမ္မော၊ ထက်
 ဝန်းကျင်မှ နှိပ်နယ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သံဗ္ဗန္ဓော၊ ရွှေပုဒ်၊
 နောက်ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းတည်း။ မိတန္တိ ဧသော နိဒ္ဓေသော၊ မိတံဟူသော
 ဤနိဒ္ဓေသသည်။ (တစ်နည်း)။ မိတန္တိနိဒ္ဓေသော၊ မိတံဟူ၍ပြခြင်းသည်။
 ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဓေသော၊ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဓေသတည်း (ဝါ) ဘာဝနပုံကိုပြ
 ခြင်းတည်း။ တေန၊ ထိုမိတဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ယထာပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်
 ပမာဏအားလျော်စွာ။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ နန္ဒံ၊ နံ၊ စွာ (ဝါ) အနည်းငယ်။
 အဉ္ဇနပိဋ္ဌနာဒိနိ၊ ငင်ခြင်း၊ ဆုပ်နယ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

မှတ်ချက်။ ။မိတံသဒ္ဓါ ဌိကာဟောင်း၌ အဖွင့်မရှိ။ ဂဏ္ဍိ၌ကား မိတံ
 ဟူသောပါဌ်ရှိ၏။ လိုမည်မထင်ဟု မှာထား၏။ နိဿယ၌လည်း
 င်နာမိတာနံ ဟူ၍လည်း ရှိကြ၏။ မရှိသင့်ပြီဟု မှာထား၏။
 အဋ္ဌကထာ၌ င်နာမိတာနံ-ဟူသောပါဌ်ရှိ၏။ ဝိနာမိတာနံ၊
 ညွတ်ကုန်သော ဟုယောဇနာ၊ ဌိကာသစ်အလိုအတိုင်းပင်။
 မိတံ ဟူ၍ ပါဌ်ရှိခြင်းသည်။ ရှေးရှိရင်း ပါဌ်ဟောင်းနှင့်တူ၏။
 မိတံ မပါသော်လည်း အဓိပ္ပါယ်မပျက်ဟု မှတ်သင့်၏။

စ၊ ရှေးဝါကျ၌ စောဒနာဖွယ်ကို ပယ်ဖျက်သော ဝါကျတစ်ပါးကိုအား ထုတ်
 ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအဉ္ဇန စသောပုဒ်တို့တွင်။ အာကုနံ၊ ဆွဲငင်ခြင်းသည်။ အဉ္ဇနံ၊
 မည်၏။ သမ္မာဟနံ၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းသည်။ ပိဋ္ဌနံ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
 သမဉ္ဇနဥဂ္ဂမနာဒိနိ၊ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊
 ပရိဟရိတောပီတိ၊ ကား။ ဥဇ္ဈာဒနာဒိနာ၊ နံသအဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်း အစ
 ရှိသည်ဖြင့်။ သုခေမိတောပိ၊ ချမ်းသာစွာ ကြီးပွားစေသော်လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ စေ
 ဝါတိ၊ ကား။ အနိစ္စတာဒိဝသေန၊ အနိစ္စတာအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နဿတိ
 စ၊ ပျက်လည်းပျက်၏။ ဝိကိရတိစာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိန္ဒန္တော စ၊ ပျက်သော်
 လည်း။ ကိဉ္စိပယောဇနံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကို။ အသာဓေန္တော၊ မပြီးစေ
 မှုရှိ။ ဝိပုကိဏ္ဏောဝ၊ ဖရိုဖရဲကြဲသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝဟံ၊
 ကိုးပါးကုန်သော။ ပဒေဟံ၊ တို့ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ကာယေ၊ ၌။ သမုဒယ-
 ဝယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘောကို။ အနုပဿိတာ၊ အဖန်တလဲလဲ
 ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏။

ဣတိ ဣမံမတ္ထံ၊ ကိံ၊ ဝိဘာဝေန္တော၊ တင်စွာပြုလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။
 တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကိံ၊ အာဟ၊ ဧ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထိုတတ္ထအစရှိသော
 ဝါကျ၌။ ဆဟိပဒေဟိတိ၊ ကား။ ရူပိ၊ ရူပိ ဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။
 စတုမဟာဘူတိကော၊ စတုမဟာဘူတိကော၊ ဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။
 မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ၊ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။
 သြဒနုက္ခမ္ဘာသုပစယော၊ သြဒနုက္ခမ္ဘာသုပစယ ဟူသော ပုဒ်လည်းကောင်း။
 ဥစ္ဆာဒနဓမ္မော၊ ဥစ္ဆာဒနဓမ္မဟူသော ပုဒ်လည်းကောင်း။ ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော၊ ပရိမဒ္ဒန
 ဓမ္မဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သ္မိံ၊ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။
 ဣမေဟိပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ ပဒေဟိ၊ စတုမဟာဘူတိကဟူသောပုဒ် မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝ
 ဟူသောပုဒ် သြဒနုက္ခမ္ဘာသုပစယဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ဧ၊ သမုဒ-
 ယကထနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုဆိုခြင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်သည်။ တာဝ ဟောတ၊
 ဖြစ်စေဦး။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တေသံ၊ ထိုစတုမဟာဘူတိကော စသောသုံးပါး
 သောပုဒ်တို့၏။ တဒတ္ထဒီပနတော၊ ထိုကာယ၏ဖြစ်ခြင်း အနက်ကိုပြခြင်းကြောင့်
 တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ။ ရူပိ၊ ရူပိဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။
 ဥစ္ဆာဒနဓမ္မော၊ ဥစ္ဆာဒနဓမ္မဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။ ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော၊
 ပရိမဒ္ဒနဓမ္မဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သ္မိံ၊ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ကထံ၊ အသို့လျှင် (ဝါ) ကထံကေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ တဿ၊
 ထိုကာယ၏။ တထာ ကထနံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို
 ဆိုခြင်းသည်။ (တစ်နည်း) တထာ၊ ထိုအတူ။ ကထနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုဆိုခြင်းသည်။
 ယုတ္တံ၊ သင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း
 ဟူမူကား။ တေသံ၊ ထိုရူပီစသော သုံးပုဒ်တို့၏။ တဒတ္ထဿ၊ ထိုကာယ၏
 ဖြစ်ခြင်းအနက်ကို။ အဒီပနတော၊ မပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 စောဒနာ၊ တည်း။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရူပီစသော သုံးပုဒ်တို့၏လည်း။ တဒတ္ထဿ၊
 ထိုကာယ၏ဖြစ်ခြင်းအနက်ကို။ ဒီပိတတ္ထာ- ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 တဿ၊ ထိုကာယ၏။ တထာ၊ တူ။ ကထနံ၊ သည်။ (လိုက်) ယုတ္တမေဝ၊
 သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ။ ရူပိတိ ဣဒံ၊ ရူပိဟူသော
 ဤပုဒ်သည်။ အတ္တနော၊ ဧ၊ ပစ္စယဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 ဥတုအာဟာရလက္ခဏေန၊ ဥတုအာဟာရသဘောလက္ခဏာရှိသော။ ရူပေန၊ ဖြင့်။
 ရူပဝါ၊ ရူပီရိ၏ (ဝါ) ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ အတ္တဿ၊ ဤသို့သောအနက်
 ကို။ ဒီပကံ၊ ပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ပစ္စယသင်္ဂမိသိဇ္ဈေ၊
 အကြောင်း၏ပေါင်းစုခြင်းအားဖြင့် ထူးသော။ တဒဿတ္ထိအတ္ထေ၊ တဒဿတ္ထိ
 အနက်၌ (ဝါ) အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်အနက်၌။ အယမိကာရော၊ ဤ-ဤအက္ခရာ
 သညိ (ဝါ) ဤ ဤ-ပစ္စည်းသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး (ဝါ)

သတ္တ

ဝိပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၁)

၄၁၃

ရူပိသဒ္ဓါ၏ ဒီပကတ္ထမှတစ်ပါး ဥစ္ဆာဒနဓမ္မပရိမဒ္ဓနဓမ္မသဒ္ဓါနှစ်ပါး အပေါင်း၏
 ဒီပကတ္ထကိုဆိုပြီးအံ့။ ဥစ္ဆာဒနဓမ္မပရိမဒ္ဓနဓမ္မတံ၊ ဥစ္ဆာဒနဓမ္မပရိမဒ္ဓနဓမ္မာ
 ဟူသော။ ဣဒံ ပဒေသံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ တကာဝိရေပုပ္ဖါဒနေန၊
 ထိုသို့အပြားရှိသောရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သဏ္ဌာနသမ္မာဒနတ္ထဿ၊ သဏ္ဌာန်၏
 ပြည့်စုံခြင်းအနက်ကို။ ဒီပကံ၊ ပြတတ်သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 ပရိဟာရော၊ တည်း။ ဒွိဟိတံ၊ ကား။ ဘေဒနဓမ္မော၊ ဘေဒနဓမ္မဟူသောပုဒ်
 လည်းကောင်း။ ဝိဒ္ဓိသနဓမ္မော၊ ဝိဒ္ဓိသနဓမ္မဟူသောပုဒ် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာယပရိယာပန္နော၊ ကိုယ်၌အကျိုး
 ဝင်သော။ ဟဒယဝတ္ထုမ္မိ၊ ဟဒယဝတ္ထု၌။ ဝိပဿနာစိတ္တဿ၊ ဝိပဿနာစိတ်
 ၏။ နိဿိတတ္တာ၊ မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿိတဉ္စ၊ မှီလည်း မှီ၏။ ဟိသစ္စံ၊
 ၏။ တဒါ၊ ထိုဉာဏဒဿန အကျိုးငှါစိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်သောအခါ၌။ ပဝတ္တံ၊
 ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာစိတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣဒဉ္စမေဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။
 အာသန္နပစ္စက္ခဝသေန၊ နီးသောမျက်မှောက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာယေန၊ ကိုယ်နှင့် (ဝါ) ကရဏကာယနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 စိတ္တဿ၊ ၏ (သမ္ပန်တည့်)။ အပဝတ္တနတောစ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။
 ကာယသညိတာနံ၊ ကာယဟုမှတ်အပ်ကုန်သော။ (စသဒ္ဓါအဋ္ဌာနယောဂ၊
 ဟိတ်ပါဌ်တို့၏ နောက်၌ယှဉ်)။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏ (ဝါ) ကို။
 အာရမ္မဏကရဏတောစ၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ပဋိဗဒ္ဓဉ္စ၊
 စပ်လည်း စပ်၏။ (ဣဒဉ္စပနမေဝိညာဏံ ဧတ္ထသိတံဧတ္ထပဋိဗဒ္ဓန္တိ-ဟူသောပါဠိ-
 တော်ရင်းနှင့်စပ်၍ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုမှတ်)

၂၃၅။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဩဘာသတိ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပတတ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဘော၊ မည်၏။ ပဘာသမ္ပန္နော၊ အရောင်နှင့်ပြည့်စုံ
 သော။ မဏိ၊ ပတ္တမြားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တာယ ဝေ ပဘာသမ္ပတ္တိယာ၊
 ထိုအရောင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ မဏိနော၊ ပတ္တမြား၏။
 တဒြတာ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တမတ္တံ၊
 အနက်မျှကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ သုဘောတိသန္တရောတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓါကရသမုဋ္ဌာနမေဝ၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။
 မဏိနော၊ ၏။ သုဝိသုဒ္ဓဘေတိကာ၊ အလွန်စင်ကြယ်သော ဇောတိရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇောတိမာတိပရိသုဒ္ဓါက-
 ရသမုဋ္ဌိတောတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 သုဝိသုဒ္ဓရတနာကာရတော၊ အလွန်စင်ကြယ်သော ရတနာဟူသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ သမုဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်၏ (ဝါ) ကောင်းစွာဖြစ်၏။

ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (နာ-၁၄၅) ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ အာကာရ-
 ပရိဝိသုဒ္ဓိမူလကော ဧဝံ၊ အခြင်းအရာအားဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်ခြင်း
 သည်သာလျှင် အရင်းရှိသော။ မဏိနော၊ ဤ။ ကုရုဗ္ဗိတေတိအာဒိ၊ ကုရုဗ္ဗိ
 ဇာတ်အစရှိသော။ ဇာတ်ဝိသေသော၊ ဇာတ်အထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗောဇီ။ (တစ်နည်း) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောဇီ။
 (ဤသို့လည်၍သတ်လျှင်ကာရဏဝါကျဖြစ်၏။) ပန၊ ရှေ့ဝါကျ၌ အပြစ်တင်ဖွယ်ကို
 ပယ်သောဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ဣမ၊ ဤဥပမာအရာ၌။ အဓိဇ္ဈ-
 တဿ၊ သော။ ဝေဠုရိယမဏိနော၊ ဝေဠုရိယပတ္တမြား၏ (ဝါ) ကြောင်မျက်ရွဲ
 ပတ္တမြား၏ (ဝါ) ဝါးအဆင်းရှိသော ပတ္တမြား၏။ ဝိဠုရပဗ္ဗတဿ စ၊ ဝိဠုရမည်
 သော တောင်၏ လည်းကောင်း။ ဝိဠုရဂါမဿ စ၊ ဝိဠုရမည်သောရွာ၏ လည်း
 ကောင်း။ အဝိဒ္ဓုရေ၊ အနီး၌ (ဝါ) မနီးမဝေးသော အရပ်၌။ ပရိသုဒ္ဓါကရောစင်
 ကြယ်သောတည်ရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိသစ္စံ၊ ဤ။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သော
 မဏိ၊ ထိုပတ္တမြားသည်။ တတော၊ ထိုဝိဠုရမည်သောတောင်၊ ဝိဠုရမည်သော
 ရွာမှ။ သမုဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ တဿ တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ သေ
 သောမဏိ၊ ဤပတ္တမြားသည်။ ဝိဠုရနာမကဿ၊ ဝိဠုရအမည်ရှိသော။ ပဗ္ဗတဿ
 စ၊ ဤ လည်းကောင်း။ ဂါမဿ စ၊ ဤလည်းကောင်း။ အဝိဒ္ဓုရေ၌။ သမုဋ္ဌိတတ္တာ၊
 ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဠုရိယောဓိ၊ ဟူ၍။ ပညယိတ္ထ၊
 ထင်ရှားပြီ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ ပဝတ္တဿပိ၊ ဖြစ်သော
 ပတ္တမြား၏လည်း။ တံ သဒိသဝဏ္ဏနိဘတာယ၊ ထိုဝေဠုရိယမည်သော တောင်၊
 ရွာမှဖြစ်သော ပတ္တမြားနှင့်တူသော အဆင်းအရောင် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တဒေဝ နာမံ၊ ထိုဝေဠုရိယဟူသော အမည်သည်သာလျှင်။ ဇာတ်၊ ဖြစ်၏။
 ယထာကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား (တံသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ မနုဿလောကေ၊
 လူ့ပြည်၌။ လဒ္ဓနာမဝသေန၊ ရအပ်သောအမည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝလောကေ၊
 ၌။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။ နာမံ၊ သည်။ ဇာကံ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊
 တည်း။ (မဏ္ဍုကနတ်သား စသည်တို့ကဲ့သို့မှတ်)။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သောမဏိ၊
 ထိုဝေဠုရိယပတ္တမြားသည်။ မယုရဂီဝါဝဏ္ဏော ဝါ၊ ဥဒေါင်းလည်ဆင်း ရှိသည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဝါယသပတ္တဝဏ္ဏော ဝါ၊ ကျီးတောင်ညို အဆင်းရှိသည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ သိနိဒ္ဓဝဏ္ဏပတ္တဝဏ္ဏော ဝါ၊ ပြေပြစ် သိမ်မွေ့သောဝါး
 ရွက်အဆင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ သိ။ အာစရိယ ဓမ္မပါလတ္တေ-
 ရေန၊ သည်။ ပရမတ္ထဒိပနိယံ၊ ပရမတ္ထဒိပနိအမည်ရှိသော အနုဋီကာ၌။ ဝုတ္တံ၊
 ဤ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာသု၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာတို့၌။ အလ္လဝေဠု-
 ဝဏ္ဏော၊ ဝိသောဝါးအဆင်းရှိ၏ (ဝါ) ဝါးဝိုအဆင်းရှိ၏။ ဣတိ သိ။ ဝဒ္ဓိ၊ ဤ။
 တဿ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ အဿ၊ ထိုဝေဠုရိယ ပတ္တမြား၏

သုတ္တံ

ဝိပဿနာညာဏ်ကထာဝဏ္ဏနာ(၁)

၄၁၅

ဝံသဝဏ္ဏောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နာမံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ မဉ္ဇောရက္ခိမဏ္ဍလ-
ဝဏ္ဏော၊ ကြောင်မျက်စိဝန်း အဆင်းရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တော၊
၏။ တတောယေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သော မဏိ၊ ထိုဝေဠုရိယ ပတ္တမြား
သည်။ ဣဓ ပဒေသေ၊ ဤဓမ္မဒီပအရပ်၌။ မဉ္ဇောရမဏိတံ၊ ဟူ၍။ ပါကဋ္ဌော၊
ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ စက္ကဝတ္တိ ပရိဘောဂါရဟပဏိတတရ
မဏိဘာဝတော၊ စကြဝတေးမင်း၏ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်သောအလွန်မွန်
မြတ်သော ပတ္တမြား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုမဟာသုဒဿနသုတ်၏
သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝစနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော စကားကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။
မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ ကိ၊ ဝစနံ၊ ကို။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ ပုန စပရံ အာနန္ဒ။ ပ။ အဋ္ဌံ
သောတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာသုဒဿနသုတ္တေ၊ ၌။ အာဟ၊ ၏။
(အနက်ကား) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ပုန စပရံ၊ တစ်ပါးတုံ။ မဟာသုဒဿနဿ၊ မဟာ
သုဒဿန အမည်ရှိသော။ ရညော၊ စကြာမင်းအား။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာ
သည်။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ သော မဏိ၊ သည်။ ဝေဠုရိယော၊
ဝေဠုရိယအမည်ရှိသည်။ သုဘော၊ ကောင်းသည်(ဝါ) အရောင်တောက်ပခြင်း
ကြောင့်ကောင်းသည်။ ဇာတိမာ၊ ပတ္တမြားဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဋ္ဌံသော၊
ရှစ်မြောင့်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပါသာဏသက္ခရာဒိဒေါသနိဟရဏ
ဝသေနေဝ၊ ကျောက်ကြီးကျောက်ပျက်(ဝါ) ကျောက်စရစ်အစရှိသောအပြစ်ကို
ထုတ်ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိကမ္မနိပ္ပတ္တိ၊ ပြုပြင်ခြင်းပရိကံ၏
ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အပနီတပါသာဏသက္ခရာတိ
ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။

ဆဝိယာ ဧဝ၊ အရေအရောင်၏သာလျှင်။ သဏ္ဌဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့သည်၏
အဖြစ်ဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ အစ္စတော၊ ကြည်လင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ သဿံတဿ၊ ပွတ်တိုက်အပ်သော ပတ္တမြား၏။ အစ္စတော၊ သည်။ န၊
မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈောတိ တနုစ္ဆဝီတိ၊ ဟူသောစကားကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[ပွတ်တိုက်ခြင်းကြောင့် ထွက်သောအရောင်မဟုတ်။ ပကတိပတ္တမြား
ကိုယ်၏အရောင်ဟုဆိုလိုသည်။ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပါးပါးကဲ့သို့သော
အရောင်ရှိသော ဟု ယောဇနာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌ တနုစ္ဆဝီ၊ ပါးသောအရေ
ရှိ၏ဟုပေး၏။ သင့်မည်မထင်၊ ဥကားနှစ်စောင် အလိုအားဖြင့် တနုစ္ဆဝီ၊
ပတ္တမြားကိုယ်၏ အရေအရောင်ရှိသည်။ ဤသို့ ယောဇနာသင့်၏။
နှစ်သက်ရာကိုယူ။]

တတော စေတ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ပသန္နော၊ ကြည်လင်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဘေတံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ သုဠ၊ ပသန္နောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိဘောဂမဏိရတနာကာရ သမ္ပတ္တိ၊ သုံးဆောင်အပ်သော ပတ္တမြားရတနာ၏ အခြင်းအရာနှင့်ပြည့်စုံခြင်း သည်။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နတာ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဓောဝန ဝေဓနာဒိဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပါသာဏာဒိသု၊ မှတ်ကျောက် အစရှိသည်တို့၌။ ဓောတတာ၊ သွေးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဓောဝနံ၊ ၏။ ကာဠကာဒိအပဟရ- ကတ္ထာယ စေတ။ မည်းနက်ခြင်းအစရှိသည်ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သုတ္တေန၊ ချည်ဖြင့်။ အာဝုနတ္ထာယ စ၊ သီခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတာ၊ ဖောက်ထွင်း အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝေဓနံ၊ မည်၏။ အာဒိ သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တာပသဏ္ဍကရဏာဒိနံ၊ မီးဖြင့်ပူဇော်ခြင်း (ဝါ) မီးကင်ခြင်း၊ သိမ်မွေ့အောင် ပြုပြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ယူ ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ အာဝုနိတသုတ္တဿ၊ သီအပ် သောချည်၏။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ပြသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ တာဒိ သန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာဒိသသေတ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာဝုတဿ၊ ချည်ဖြင့်သီအပ်သော ပတ္တမြား၏။ ပါကဠဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပစ္စေဝေက္ခိတဗ္ဗတော၊ ဆင်ခြင်အပ်သောကြောင့်။ မဏိ ဝိယ၊ ပတ္တမြား ကဲ့သို့။ ကရဇကောယော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ အနုပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဝုတသုတ္တံ ဝိယ၊ သီအပ်သောချည်ကဲ့သို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ တဿ၊ ထိုကရဇ ကာယကို။ ဒဿနတော၊ ရှုမြင်ခြင်းကြောင့်။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာလာဘိ၊ ဝိပဿနာကို ရခြင်းရှိသော။

(၃၁-၁၄၆) ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ မဏိနော၊ ၏။ အာဝိဘူတကာလော ဝိယ၊ ထင်သောကာလကဲ့သို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကာယဿ၊ ကရဇကာယ၏။ ဇာဝိဘူတကာလော၊ ထင်ရှား သောကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တန္တိဿယဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏ မှီဆုမြှုပ်ရာ ဖြစ်သောကာယ၏။ ပါကဠဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ သုတ္တဿ၊ ၏။ အာဝိဘူတကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ လိုသခါရတရားတို့၏။ အာဝိဘူတကာလော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊

မူကား။ တန္တိဿိတဿ၊ ထိုကရဇကောယ၌ မှီတတ်သော ဝိညာဏ်၏။ ပါကဋ္ဌဘာ-
 ဝကော၊ ထင်ရှားသည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
 သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာကိုပြရာ၌။ ဥပမာသမ္မာဒနေ၊ ဥပမာကိုပြီးစေရာ၌။
 ကာရုဏဝိဘာဝနာ၊ အကြောင်းကို ထင်စွာ ပြခြင်းတည်း။ အာရုတသုတ္တံ
 ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ ပါဠော၊ ပါဠိ
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ပါဠိရှိသော်လည်း။ ဣဒဉ္စ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏ်-
 ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဝိညာဏန္တိ ပါဠော၊
 ဝိညာဏ်-ဟူသော ပါဠိသည်သာလျှင်။ သုန္နရုတရော၊ အလွန်ကောင်းမြတ်၏။
 ဝိပဿနာဝိညာဏန္တိ ဝါ၊ ဝိပဿနာဝိညာဏ်- ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။
 ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏(ဝါ)ဖြစ်သင့် ဖြစ်ထိုက်သေး၏။ ဝိပဿနာဉာဏံ အဘိနိဟရိ
 တွာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဘိမုခံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ရှေးရှု။ စိတ္တံ၊ ကို။
 နိဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။

တတြာတိ၊ ကား။ ဝေဠုရိယမဏိမှိ၊ ဝေဠုရိယပတ္တမြား၌။ တဒါရမ္မဏာ-
 နန္တိ။ ကား။ ကာယသညိတရူပဓမ္မာရမ္မဏာနံ၊ ကာယဟူ၍မှတ်အပ်သော
 ရုပ်တရားလျှင်အာရုံရှိကုန်သော။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုတဒါရမ္မဏာနံ ဟူသောပုဒ်
 သည်။ ဖဿပဉ္စမကနန္တိအာဒိ ပဒတ္တယဿ၊ ဖဿပဉ္စမကနံ အစရှိသော ပုဒ်
 သုံးခုတို့၏အပေါင်း၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ကသ္မာ၊
 မူကား။-အတ္ထဝသ၊ အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစန ဝိပရိဏာမော၊ လိင်္ဂ၊
 ဝိဘတ်၊ ဝုတ်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကတွာ၊ ၍ ပစ္စိမပဒ
 ယာပိ၊ နောက်၌ဖြစ်သောပုဒ်၏လည်း။ ဝိသေသနဘာဝတော၊ ဝိသေသန၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဖဿပဉ္စမကဂ္ဂဟဏေန စ၊ ဖဿပဉ္စမက သဒ္ဓါဖြင့်
 လည်းကောင်း(ဝါ)ဖဿပဉ္စမကဟူ၍ ယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ (ဖဿပဉ္စမကန္တိ
 ဂဟဏံ ဖဿပဉ္စမကဂ္ဂဟဏံ ဟူ၍ပြ)။ သဗ္ဗစိတ္တစေတသိကဂ္ဂဟဏေန စ၊
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂဟိတဓမ္မာ၊ ယူအပ်သော တရားတို့သည်။ ဝိပဿနာစိတ္တု-
 ပ္ပါဒပရိယာပန္နာ ဧဝ၊ ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒ၌အကျိုးဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒ၌
 အကျိုးဝင်ကုန်သည်။ သန္တေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊
 ထိုဖဿပဉ္စမကသဒ္ဓါစသည်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သောတရားတို့၏။ ဝိပဿနာဝိညာဏ
 ဂတိကတ္တာ၊ ဝိပဿနာဝိညာဏ် အလားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရုတသုတ္တံ
 ဝိယ ဝိပဿနာဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသောစကားသည်။ အဝိရောဓိတံ၊ မဆန့်ကျင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊
 ဆက်ပြီးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝိညာဏသေဝ၊ ဝိပဿနာဝိညာဏ်
 ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊

ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဣဒဉ္စ မေ ဝိညာဏံ၊ ဧတ္ထ သိတံ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓန္တိ ဟုမိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဒဉ္စ၊ ထိုဝိပဿနာဝိညာဏ်ကိုသာလျှင်။ ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော် မူသောကြောင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟံ ယသ္မာ၊ ကြောင့် (ငါ) ဟံ၊ ချဲ့ဦးအံ့ (ဟေတုနောင်မှ၊ ဟိနှင့်ပြ၊ ချဲ့ထ သည် ဝိတ္ထာပြီ-ဟူသော နိယံနှင့်အညီတည်း)။ အယံ ခေါ် မေ ကယောတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿိတော၊ ရှိပြီး၍။ ဝိပဿနာ-ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်အညီအညွတ် ကေုပ္ပါဒ စသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သော။ ဣဒေဝ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤကရကောယ ၌။ သိတံ၊ မှီ၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ စပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဿယဝိသယာဒိ-ဝသေန၊ မှီရာဝိသယအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသေဝ၊ ထိုဝိပဿနာဝိညာဏ်ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤ အရာ၌။ ဂဟဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ အညဿ၊ တစ်ပါးသော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝိညာဏသေဝံ ဝါ အာဝိဘူတကာလောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကိုအားထုတ်ဦးအံ့။ ဓမ္မသင်္ဂဟာဒိသု၊ ဓမ္မသင်္ဂဟိပါဠိတော်အစရှိသည်တို့၌။ ဒေသိတနယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်။ ပါကဋ္ဌဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ၌။ ဖဿပဉ္စမကာနံ၊ ဖဿပဉ္စမကတရားတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိရဝသေသပရိဂ္ဂဟဏတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ သိမ်းယူ သောအားဖြင့်။ သဗ္ဗစိတ္တစေတသိကာနံ၊ အလုံးစုံသော စိတ် စေတသိက်တရား တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာရဟံ၊ ပါဠိတိုက်ရိုက်။ ဒေသိတ-ဝသေန၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဓာနဘာဝတော၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝိညာဏဿ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အား။ အာဝိဘဝန္တိ ကိံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အာဝိဘဝန္တိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ပစ္စဝေက္ခဏ-ဉာဏသေဝံ၊ အားသာလျှင်။ အာဝိဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏။ အာဝိဘူတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ အားလည်း။ အာဝိဘူတာ နာမ၊ ထင်ရှားသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခုနော အာဝိဘူတကာလောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ဤဝိပဿနာဉာဏ် သည်။ မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ၊ မဂ္ဂဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

လောကိယာဘိညာနံ၊ လောကီအဘိညာဉ်တို့၏။ ပုရတော စ၊ နောက်မှ
လည်းကောင်း။ ဆဋ္ဌာဘိညာယ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အဘိညာဉ်၏။
ပုရတော စ၊ ရှေ့မှလည်းကောင်း။ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ပါ
လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဘိညာနံ၊ အလုံးစုံသော အဘိညာဉ်တို့၏။
ပုရတော စ၊ ရှေ့မှသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာ-
(၁)လေသံ၊ စောဒနာအမြက်ကို။ ဒဿေတော၊ ပြပြီး၍။ (နာ-၁၄၇) ပရိဟရန္တော၊
ပယ်ဖြေတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဣဒဉ္စ ဝိပဿနာဉာဏန္တိအာဒိ၊
ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ပ။ ဉာဏာနန္တရန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ စောဒနာလေသံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ
ဝါကျေ၊ ထို ဣဒံ၊ ပ။ ဉာဏာနန္တရံ-ဟူသောဝါကျ၌။ မဂ္ဂဉာဏာနန္တရန္တိ ဣဒံ
ဝစနံ၊ ကို။ သိခါပတ္တဝိပဿနာဘူတံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော ဝိပဿနာ
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂေါတြဘူဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
တဒေဝ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်သည်သာလျှင်။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဝါ၊ အရဟတ္တမဂ်
၏လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ မဂ္ဂဗလာနံ ဝါ၊ ထို့၏
လည်းကောင်း။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
ပဓာနတော၊ ဖြစ်နိုးသောအားဖြင့်။ တဗ္ဗစနေနေဝ၊ ထိုမဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ-
ဟူသောစကားဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗဿပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ-
ဉာဏဿ၊ ၏။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အဝိသေသတော၊
အထူးမှကင်းသောအားဖြင့် (ဝါ) သာမညအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်
ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ မဂ္ဂသဒ္ဓေန စ၊ မဂ္ဂသဒ္ဓါဖြင့်လည်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။
ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿေဝ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်၏သာလျှင်။
အဘိညာပရိယာပန္နတ္တာ စ၊ အဘိညာဉ်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ အဘိညာသမ္ပန္နေန၊ အဘိညာဉ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ စောဒနာ-
သမ္ဘဝတော စ၊ စောဒနာခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။
လောကိယာဘိညာနံ၊ လောကီအဘိညာဉ်တို့၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ တာသံ၊ ထိုလောကီ
အဘိညာဉ်တို့အား။ အနန္တရတယ၊ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနု-
ပကာရံ၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
အာသဝက္ခယဉာဏသင်္ခါတယ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။
လောကုတ္တရာဘိညာယ၊ လောကုတ္တရာ အဘိညာဉ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ဝုတ္တံ၊
သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည် (ထည့်)။ တဿ၊ ထိုလောကုတ္တရာအဘိညာဉ်
အား။ အနန္တရတယ၊ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရံ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ လောကိယာဘိညာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော စ၊

နောက်မှလည်းကောင်း။ ဆဋ္ဌာဘိညာယ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အာသဝက္ခယ-
 အဘိညာဉ်၏။ ပုရတော စ၊ ရွှေမှလည်းကောင်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊
 ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပကာရဋ္ဌာနေ၊ ကျေးဇူး
 ပြုသောအရပ်ဌာန၌။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝတ္ထာ၊
 ဟောတော်မူမူ၍ (ဝါ) မဟောမူ၍။ အနုပကာရဋ္ဌာနေ၊ ကျေးဇူးမပြုသော
 အရပ်ဌာန၌သာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝတ္ထု၊ နည်း။ ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။
 သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ သန္တေပီတိအာဒိ၊ ဧဝံ သန္တေပီ-ဤသို့အစရှိသော
 ကောင်းသည် ပရိဟာရဒဿနံ၊ အဖြေပရိဟာရကို ပြသောစကားတည်း။ တတ္ထ၊
 ထို ဧဝံ သန္တေပီ အစရှိသောကား၌။ ဧဝံ သန္တေပီတိ၊ ကား။ ဉာဏနုပုဗ္ဗိ-
 ဟာ၊ ဉာဏ်အစဉ်အားဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏသ၊ ၏။ အနန္တရတယ၊ အခြားမရှိသည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ ဧကယ်၍
 လည်းဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိပိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။

အဘိညာဝါရေတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌာဘိညာဝသေန၊ ခြောက်ပါးသော
 အဘိညာဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဒေသနာဝါရေ ဌံ။
 တေဿ အန္တရာဝါရေ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ လောကီယာ-
 ဘိညာသု၊ ထို့ကို။ ကဏ္ဍတာသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။
 အာကခေယုသုတ္တာဒိသု ဝိယ၊ အာကခေယုသုတ်အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဆဋ္ဌာ-
 ဘိညာပိ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အာသဝက္ခယအဘိညာဉ်ကိုလည်း။ အဝဿံ၊
 မချွတ်မယွင်း။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အဘိညာလက္ခဏ-
 ဘာဝေန၊ အဘိညာဉ်သဘောလက္ခဏာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တပုရိယာပန္နတော၊ ထို
 အဘိညာဉ်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။
 လောကီယာဘိညာနဉ္စ၊ ထို့၏လည်းကောင်း။ ဆဋ္ဌာဘိညာယ စ၊ ခြောက်ခု
 မြောက်သော အာသဝက္ခယအဘိညာဉ်၏လည်းကောင်း။ အန္တရာ၊ အကြား၌။
 ပဝေသေတု၊ သွင်း၍။ န စ ကထေတဗ္ဗံ၊ မဟောအပ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 အနဘိညာလက္ခဏဘာဝေန၊ အဘိညာဉ်၏ လက္ခဏာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 တပုရိယာပန္နတော၊ ထိုအဘိညာဉ်၌ အကျုံးမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဣတိ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဿ ဝိပဿနာဉာဏသ၊ ၏။ တာသ-
 မဘိညာနံ တာသံ အဘိညာနံ၊ ထို့၏။ အန္တရာဝါရေ၊ အကြား၌ဖြစ်သောဝါရ
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိညာဉ်၌။ အဝသရာ-
 ဘာဝေတာ၊ သက်ဝင်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဝေ ဂ္ဂပါဝစရ-
 စသုတ္တဋ္ဌာနာနုရံ၊ ထိုဂ္ဂပါဝစရစသုတ္တဋ္ဌာနုရံ၏အခြားမဲ့သောလျှင်။ ဝိပဿနာ-
 ဉာဏံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကထိတံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-

ယော၊ တုရားရှင်၏အလိုတော်တည်း။ ယသ္မာ စာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္တန္တရံ၊ အနက်တစ်ပါးကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ယသ္မာ စသောပါဌ်၌။ သမာဒိနိ-
ဝိဋ္ဌော၊ သော။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊
ထိုသမုစ္စယတ္ထ စသဒ္ဓါဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဣ၊ ဤရူပါဝရ စတုတ္ထ
ဈာန်၏အခြားမဲ့၌။ ဝိပဿနာဉာဏဿ၊ ကို။ ဒဿနေ၊ ပြရာ၌။ တဒေဝ
ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ ဇင်စစ်
သော်ကား။ ဣဒမ္ပိ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ သမုစ္စိနောတိ၊ ပေါင်းဆည်း၏။ ဣတိ၊ သို့။
အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ ယသ္မာ စာတိ စသဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော။ တေန
န ကေဝလံ တဒေဝ။ အထ ခေါ ဣဒမ္ပိ ကာရဏံ ဝိပဿနာဉာဏဿ
ဣဓေဝ ဒဿနေ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ-ဟူ၍လာ၏။ ဋီကာသစ်ဆရာနှင့်
ပါဌ်နေ ရွှေ့နောက်လွဲကြသည်။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

ပန၊ ဝါဒတစ်ပါးကိုပြဦးအံ့။ သဒ္ဓဝိဇ္ဇ၊ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။
ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဝါသဒ္ဓတ္ထော၊ ဝါသဒ္ဓါအနက်ရှိ၏။ သော စ၊ ထိုဝါသဒ္ဓါအနက်ရှိသောစသဒ္ဓါ
သည်လည်း။ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
တမ္ပိ၊ ထိုသဒ္ဓဝိဇ္ဇတို့ ဆိုသောစကားသည်လည်း။ ယုတ္တ မေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်
တည်း။ ကသ္မာ၊ အာဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမကား။ အတ္တန္တရဒဿနေ၊ အနက်
တစ်ပါးကိုပြရာ၌။ စသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပယုတ္တတ္တာ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ အတ္တနာ၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သောစသဒ္ဓါသည်။ ပယုတ္တိ-
တဗ္ဗဿ၊ ယှဉ်အပ်သော။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထသေဝ၊ ထင်ရှားရှိသောအနက်ကိုသာလျှင်။
ဥပသဂ္ဂနိပါတာ၊ ဥပသာရပုဒ်၊ နိပါတ်ပုဒ်တို့သည်။ ဇောတကာ၊ ထွန်းပြတ်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။
မဂ္ဂနိဒဿနေ၊ လမ်းခရီးကိုညွှန်ပြရာ၌။ သာခါဘင်္ဂါ ယထာ၊ ချိုး၍ချထား
အပ်သော သစ်ခက်ကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ပါး။ အဒိဿမာနာ ဇောတနေ၊ မထင်
ရှားသောဝတ္ထုကို ထွန်းပြရာ၌။ ပဒီပံ ယထာ၊ ဆီမီးကဲ့သို့တည်း။ ဇေ၊ ဤအတူ။
ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသော အရာတို့၌။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။
စ၊ အကျယ်မှတစ်ပါး အကျဉ်းကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (နှာ-၁၄၈)

☞ အတ္တန္တရဒဿနမ္ပိ၊ စသဒ္ဓေါ ယဒိ ဒိဿတိ။

သမုစ္စယေ ဝိကပ္ပေ သော၊ ဂဟေတဗ္ဗော ဝိဘာဝိနာတိ။

ဝိနာ-ဟူသော။ သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟဂါထာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဂါထာအနက်) အတ္တန္တရဒဿနမိ၊ အနက်တစ်ပါးကိုပြော၍။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယဒိ ဒိဿတိ၊ အကယ်၍ထင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သော စသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သမုစ္စယေ၊ သမုစ္စည်းအနက်၌လည်းကောင်း။ ဝိကပ္ပေ၊ ဝိကပ် အနက်၌လည်းကောင်း။ ဝိဘာဝိနာ၊ ပညာရှိသည်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

အကတသမ္မသနဿာတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုဂမ္ဘပဒံ၊ ဟိတ် အတွင်းဝင်သောပုဒ်တည်း။ ကတသမ္မသနဿာတိ စ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည် လည်း။ တဏှာ၊ ထိုအတူဟိတ်အတွင်းဝင်သောပုဒ်တည်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဘေရဝမ္ပိ ရူပံ ပဿတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏေန၊ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏ်ဖြင့်။ ဘေရဝရူပံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသောအဆင်းကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ မံသစက္ခုနာ၊ မံသစက္ခုဖြင့်။ ပဿတော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏(ဝါ)ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အပရိညာတဝတ္ထုကဿ၊ ပိုင်းခြား၍မသိအပ်သောဝတ္ထုရှိသော။ အဘိညာဏ လာဘိနော၊ အဘိညာဉ်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘယသန္တာသော၊ ကြောက် ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကော ထေရော ဝိယ၊ အဘယ် မထေရ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဥစ္စဝါလိကဝါသိမဟာနာဂတ္ထေရဿ၊ ဥစ္စဝါလိက အရပ်၌နေလေ့ ရှိသော မဟာနာဂမထေရ်အား။ ဘယသန္တာသော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဆရာသည်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဘေရဝမ္ပိ ရူပံ ပဿ တော-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝတ္ထဗ္ဗံ ယဏာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တဏှာ၊ တူ။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဘေရဝံ သဒ္ဓံ သုဏတောတိ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း။ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏေန၊ ဖြင့်။ ဘေရဝသဒ္ဓံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသောအသံကို။ နိမ္မိနိ တွာ၊ ဖန်ဆင်းပြီး၍။ မံသသောတေန၊ မံသ သောတဖြင့် (ဝါ) ပကတိသော နားဖြင့်။ သုဏတောပိ၊ ကြားသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အပရိညာတဝတ္ထုကဿ၊ ပိုင်းခြား ၍မသိအပ်သော ဝတ္ထုရှိသော။ အဘိညာလာဘိနော၊ အား။ ဘယသန္တာ သော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်မထေရ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဥစ္စဝါလိကဝါသိမဟာနာဂတ္ထေရဿ၊ အား။ ဘယသန္တာသော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ထေရော၊ မဟာ နာဂမထေရ်သည်။ ကောဉ္ဇနာဒ သဟိတံ၊ ကြီးကြာသကဲ့သို့ အစ်သော အသံနှင့်တကွဖြစ်သော။ သဗ္ဗသေတံ၊ ကိုယ်လုံးဖြူသော။ ဟတ္ထိနာဂံ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကို။ မာပေတော၊ ဖန်ဆင်းပြီး၍။ ဒိ၊ သော စ၊ ဆင်ကိုမြင်၍လည်းကောင်း။ သုတွာ စ၊ ဆင်အစ်သံကို ကြား၍ လည်းကောင်း။ သဉ္ဇာတဘယသန္တာသော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌

သတ္တံ

ဝိပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၃

ဝုတ္တော၊ ဇာတိ၊ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စာရေသိသည့်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကတသမ္ပ-
သနဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သုံးသပ်ခြင်းရှိသော။ (သုဏတော၌ စပ်)။ ဒိဗ္ဗာယ၊
နတ်၌ဖြစ်သော ။ပ။ ဘယသန္တာသော။ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။
န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗျော၊ ဇာတိ။

[ပေယျာလ အရ သောတဓာတုယာ ဘေရဝသဒ္ဓိ သုဏတော။
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယာ ဘေရဝေ ခန္ဓေ အနုဿရတော။ ဒိဗ္ဗေန
စက္ခုနာ ဘေရဝမ္ပိ ရူပံ ပဿတော- ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို
ကုန်အောင်ယူ။]

ဘယဝိနောဒနဟေတု နာမ၊ ကြောက်ခြင်းကိုပယ်ဖျောက်ခြင်း၏အကြောင်း
မည်သည်။ ဝိပဿနာဉာဏနာ၊ ဖြင့်။ ကတသမ္ပသနတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသောသုံးသပ်
ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုအတိညာဉ်သို့ ရောက်
ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တေန၊ ထိုကြောက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ သမ္ပာဒနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ၊ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဣဓေဝတိ၊ ကား။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာနန္တရ-
မေဝ၊ စတုတ္ထဈာန်၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ အပိစာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယတ-
ပါဌံ၊ ပါဌ်ရှိသည်အားလျော်စွာ။ ယတ္ထတနယံ၊ အလွန်သင့်မြတ်သောနည်းကို။
ဒဿေတိ၊ ဇာတိ။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာကြောင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ပါမောဇ္ဇ-
ပီတိပဿဒ္ဓိပရမ္မရာဂတသုခံ၊ ပါမောဇ္ဇ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ အဆက်ဆက်အဆင့်ဆင့်
အားဖြင့်လာသောသုခသည်(ဝါ)ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ ပူပန်ခြင်းမှ
ငြိမ်းခြင်းအဆက်ဆက်အားဖြင့်လာသောသုခသည်။ ဝိပဿနာသုခံ၊ မည်၏။
ပါဠိယေက္ကန္တိ၊ ကား။ ဈာနာဘိညာဓိဟိ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်စသည်တို့နှင့်။
အသမ္ပိဿံ၊ မရောသော။ ဝိသု၊ အသီး။ ဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ သန္တိဋ္ဌိကံ၊ မျက်
မှောက်၌ဖြစ်သော။ သာမညဖလံ၊ ရဟန်း၏အကျိုးတည်း။ တေန၊ ဆိုကြောင့်။
ဒဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မပဒေ၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌-

ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတိ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတန္တိအာဒိ။

ဝိဇာနတံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဇာတိ။

(ဂါထာအနက်ကား) ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင်အခြင်းအရာ
အားဖြင့် (ဝါ) အကြင်အကြင်သို့သောအခါ၌။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏။
ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ တတော တတော၊
ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ)ထိုထိုသို့သောအခါ၌။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သက်

ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လတတိ၊ ရ၏။ တံ၊ ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရခြင်းသည်။ ဝိဇာနတံ၊ ပညာရှိတို့အား။ အမတံ၊ သေခြင်းမှကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ပင်တည်း(ဝါ)ထိုထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။

ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဣဒမ္ပိ ခေါ မဟာရာဇ သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ။ပ။ ပဏီတတရဉ္စာတိ၊ ပဏီတတရဉ္စာ- ဟူသောဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သံသန္ဓနတော၊ နှီးနှောခြင်းကြောင့်။ ဣမမေဝ နယံ၊ ဤနည်းသည်သာလျှင်။ ယုတ္တတရံ၊ သင့်မြတ်၏။ ဣတံ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဒိတော ဝါတိ၊ ကား။ အဘိညာနံ၊ တို့၏။ အာဒိမ္ပိယဝ၊ အစဉ်သာလျှင်။

ဝိပဿနာညဏကထာဝဏ္ဏနာ (၁) ပြီး၏။

မနောမယိဒ္ဓိညဏကထာဝဏ္ဏနာ (၂)

၂၃၆-၇။ မနောမယန္တိ တေ ပန၊ ဌိကား (ပနကား ပက္ခန္ဓရဇောဟက)၊ မယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အပရပညတ္တိဝိကာရပဒပူရဏနိဗ္ဗတ္တိအာဒိသု၊ တစ်ပါးသော အနက်၊ ပညတ်ဟူသောအနက်၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော အနက်၊ ပုဒ်ပြည့်ခြင်း ဟူသောအနက်၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက် အစရှိကုန်သော (ဝါ) အပရပညတ္တိ ဝိကာရပဒပူရဏနိဗ္ဗတ္တိ အစရှိကုန်သော။ အနေကေသု၊ များစွာကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်လာသော်လည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ နိဗ္ဗတ္တိအတ္ထေ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတံ၊ သို့။ (၅၁-၁၄၉) ဒသေတုံ၊ ၄။ မနေန နိဗ္ဗတ္တိတန္တိ၊ နိဗ္ဗတ္တိတံဟူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိယေန၊ လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိညာမနေန၊ အဘိညာဉ်စိတ်ကြောင့်။ ပဝုတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတံအယံ၊ ကား။ အတ္ထေသု၊ တည်း။ ဣတံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ မနေန နိဗ္ဗတ္တိတန္တိ အဘိညာမနေန နိဗ္ဗတ္တိတံ- ဟူ၍ပင် ပါဠိရှိ၏။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း မနေန နိဗ္ဗတ္တိတံ-ဟူ၍ပင် ပါဠိရှိ၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပန၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကား။ အဓိဋ္ဌာနမနေန နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ မနောမယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ အဓိဋ္ဌာနမနေန၊ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနောမယံ၊ မည်၏။ (ဤသို့ယောဇနာ။) အဘိ-

သုတ္တံ

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ(၂)

၄၂၅

ညာမနေနစ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနမနေနစ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယကာပိ၊ နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။ တံ ဥဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ
 လျင်တည်း။ ဟတ္ထပါဒါဒိ၊ လက်ခြေအစရှိသော။ တံ တံ သမုဒါယံ၊ ထိုထို
 အပေါင်းသည်။ အင်္ဂံ နာမ၊ အင်္ဂါမည်၏။ ဂပ္ပရဇဏ္ဏုအာဒိ၊ တံတောင်ဆစ်
 မြင်းခေါင်း အစရှိသော။ တသ္မိံ တသ္မိံ ငမုဒါယေ၊ ထိုထိုအပေါင်း၌။
 အဝယဝံ၊ အစိတ်သည်။ ပစ္စင်္ဂံ နာမ မည်၏။ (ဝါ) အင်္ဂါကြီးငယ် မည်၏။ အဟိ-
 နိန္ဒိယန္တိ ဣတ္ထိ၊ ဤ။ ပရိပုဏ္ဏတာယေဝ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။
 အဟိနတာ၊ မယုတ်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အပ္ပဏိတတာ၊
 မမွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ စက္ခုသောတာဒိန္နံ၊
 တို့၏။ သဏ္ဌာနဝသေနေဝ၊ သဏ္ဌာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိပုဏ္ဏတာဝေါ၊
 ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ နိမ္မိတရူပေ၊ နိမ္မိတ
 ရုပ်၌။ ပသာဒေါ နာမ၊ ပသာဒမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊
 ငှာ။ သဏ္ဌာနဝသေန အဝိဇ္ဇာလိန္ဒိယန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိ-
 နာဝ၊ ဤသဏ္ဌာနဝသေန စသောပါဌ်ဖြင့်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုနိမ္မိတရုပ်၏။
 ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိနမ္ပိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အတာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ သဏ္ဌာနဝသေနာတိ စ၊ သဏ္ဌာနဝသေန
 ဟူသည်လည်း။ ကမလဒလာဒိသဒိသသဏ္ဌာနမတ္တဝသေန၊ ကြာပွင့်ချပ် အစ
 ရှိသည်နှင့်တူသော သဏ္ဌာန်မျှ၏အစွမ်းဖြင့်။ ရူပါဘိသတာရဟတူတပုသာဒါဒိ-
 လ္လန္ဒြိယဝသေန၊ ရူပါရုံကို ထိတ်ခြင်းငှာ ထိုက်သော မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေ
 တတ်သော စက္ခုပသာဒအစရှိသော ဣန္ဒြေ၏အစွမ်းဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ သဗ္ဗင်္ဂ-
 ပစ္စင်္ဂံ အဟိနိန္ဒိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
 အတ္ထံ၊ ကို။ သမတ္ထေန္တော၊ ပြီးစေလိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဣဒ္ဓိမတာ-
 တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝိဒ္ဓကဏ္ဍောတိ၊ ကား။ ကုလစာရိတ္တဝသေန၊
 အမျိုးတို့၏အလေ့အကျင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဏ္ဍာလင်္ကာရပိဋန္တနတ္ထံ၊ နားတန်ဆာ
 ဆင်ခြင်းငှာ။ အဝိဇ္ဇိတကဏ္ဍော၊ မဖောက်ထွင်းအပ်သောနားရှိသည်။ ဧတံ
 ထိုအဝိဒ္ဓကဏ္ဍော ဟူသောစကားသည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာ
 တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရေဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဝယဝိသေသာဒိသဗ္ဗာကာရေဟိ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်
 အစိတ်အထူး အစရှိကုန်သော အလုံးစုံကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိမတာ၊ တန်ခိုးနှင့်
 ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။

အယမေဝတ္ထော အယံ ဧဝံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ဌိလည်း။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဉ္ဇမ္မာ ဤသိက္ခာအာဒိ ဥပမတ္တယမ္ပိ ဟိ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံ-ဟူသောစကားကို။ အာ- စရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကတ္ထမိ ပန၊ အချို့သောပေတို့၌ကား။ မုဉ္ဇမ္မာ ဤသိက္ခာအာဒိ ဥပမာမတ္တံ၊ ယမ္ပိ ဟိ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထိုမုဉ္ဇမ္မာ အစရှိသောဝါကျ၌။ ဥပမာမတ္တန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္တန္တရဒဿနံ၊ အနက် တစ်ပါး(ဝါ)အနက်အထူးကိုပြခြင်းကို။ နိဝတ္ထေတိ၊ နှစ်စေ၏။ ပန၊ ပါး။ ယမ္ပိဟိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဖြူဆံမြက်ညှော်၏။ ဥပမာဘာဝံ၊ ဥပမာ၏အဖြစ်ကို။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။ နိယတာနပေက္ခေန စ၊ နိယတ သဒ္ဓါကို မငဲ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံသဒ္ဓေန၊ ယံသဒ္ဓါဖြင့်။ မုဉ္ဇမ္မာ ဤသိ- ကန္တိအာဒိဝစနမေဝ၊ မုဉ္ဇမ္မာ ဤသိကံ-ဤသို့အစရှိသော သဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏(ဝါ)စွဲ၏။ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထမေဝါတိ၊ ကား။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏတောပိ၊ အဆင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဝယဝဝိသေသတောပိ၊ အစိတ်အထူးအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထံယေဝ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ သာလျှင်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ သဒိသဘာဝေါ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ မုဉ္ဇသဒိသာ ဧဝ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုဉ္ဇံ နာမ၊ မည်သည်။ တိဏ- ဝိသေသော၊ မြက်အထူးတည်း။ ယေန၊ အကြင်ဖြူဆံမြက်ဖြင့်။ ကောဇ္ဇာဒိနိ၊ ကပ်အဆင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ 'ပဝါဟေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ အန္တော၊ ဖြူဆံမြက်အတွင်း၌။ ဌိတာ ဧဝ၊ တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဤသိကာ၊ အညောက်ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အန္တော ဤသိကာ ဟောတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဤသိကာ- တိ စ၊ ဤသိကာ-ဟူသည်လည်း။ ကဋ္ဌိရော၊ အညောက်တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ- ဌိကာယံ ပန၊ ၌ကား။ ကဏ္ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဇ္ဇာယ ကောသိယာတိ၊ ကား။ ပရိဝဇ္ဇုလာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှလုံးသော။ အသိကောသိယာ၊ သန်လျက် အိမ်၌။ ပတ္တတာယာဘိ၊ ကား။ ပဋိကာယ၊ ပြားသော သန်လျက်အိမ်၌။ ကရဉ္စိတဗ္ဗော ဘာဇေတဗ္ဗော၊ ဝေဖန်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရဏ္ဏော၊ မည်၏။ ပေဋ္ဌာ၊ ပအုပ်ကို(ဝါ)ပခြုပ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကရဉ္စိ- တဗ္ဗော၊ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ စက်ဆုပ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရဏ္ဏော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗောကံ၊ မြေရေလဲကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ (နာ-၂၅၀) ဣဓာပိ၊ ဤအရာ ၌လည်း။ နိဗ္ဗောကမေဝ၊ မြေရေလဲကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတိ၊ ၏။ ဣတိ

၂၆

သုတ္တံ]

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ(၂)

၄၂၇

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရုဏ္ဏတိ ဣဒ္ဓမ္မိတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ပေဠာ၊ ပအုပ်သည် (ဝါ) ပခြပ်သည်။ ဝိလိဝကရဏ္ဏော နာမ၊ နှီးဖြင့်ပြုအပ်သော ကရုဏ္ဏမည်၏။ (တစ်နည်း) ဝိလိဝကရဏ္ဏော နာမ၊ မည်သည်။ ပေဠာ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ထိုကရုဏ္ဏ- ဟူသောအမည်သည် (ထည့်)။ အဟိကဉ္စကဿေဝ၊ မြေရေလဲ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဝိလိဝကရဏ္ဏကဿ၊ နှီးဖြင့်ပြုအပ်သော ပခြပ်၏။ နာမံ၊ သည်။ န ဇာတံ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကိ။ အဟိကဉ္စကော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သောဇေတိ။ သုတ်သင်၏ (ဝါ) ဖြေ၏။ သွေဝ၊ ထိုမြေရေလဲသည်သာလျှင်။ အဟိနာ၊ မြေနှင့်။ သဒိသော၊ တူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မြေနှင့်တူသောကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုမြေရေလဲ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋီကာယံ ပန၊ ဌ်ကား။ ကရုဏ္ဏာယာတံ ပေဠာယ၊ နိဗ္ဗောဓာတောတိ စ ဝဒန္တိတိ၊ ဝဒန္တိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (အနက်ကား) ကရုဏ္ဏာယာတံ၊ ကား။ ပေဠာယ၊ ပခြပ်မှ။ နိဗ္ဗောဓာတော၊ မြေရေလဲမှ။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋီကာစကား၌။ ပေဠာဂဟဏံ၊ ပခြပ်ကို ယူခြင်းကို။ အဟိနာ၊ မြေနှင့်။ အသဒိသတာယ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

(ယဇ္ဇေဝံ ကိ ယဒိ+ဇေ- ဟု ပဒစ္စေဒပြု)။ ပေဠာဂဟဏံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ။ ဇေ သတိ၊ သေ။ သေယျထာပိ ပန ဟောရာဇ ပုရိသော အဟိ ကရုဏ္ဏာ ဥဒ္ဓရေယျာတိ ပဒဿ၊ ဧ။ ပုရိသဿ၊ ဧ။ ကရုဏ္ဏတော၊ ပခြပ်မှ။ အဟိ ဥဒ္ဓရဏ္ဏပမာယ၊ မြေကိုထုတ်သော ဥပမာနှင့်။ အယမတ္ထော။ ဤအနက်သည်။ ဝိသုဇ္ဈေယျ၊ ဆန့်ကျင်ရာ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ တတော၊ မြေရေလဲမှ။ အဟိ၊ မြေကို။ ဥဒ္ဓရိတံ၊ ထုတ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ အနုယောဂေန၊ ဤသို့ မေးစိစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓရေယျာတိ၊ ဥဒ္ဓရေယျ-ဟူသော။ အနိယမဝစနေပိ၊ မမြဲသော စကား၌လည်း။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရဏဿေဝ၊ ထုတ်ခြင်း၏သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ဒဿနမိဝ၊ ထိုလက်ဖြင့် ထုတ်ခြင်းကို ပြသကဲ့သို့။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဟတ္ထေန ဥဒ္ဓရမာနော ဝိယ ဒဿိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အယဉ္ဇိတံ၊ အာဒိ၊ အယဉ္ဇိ- ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရကဿ၊ ဧ။ ဟေတုဒဿနံ၊ အကြောင်းကိုပြသော စကားတည်း။ အဟိနော နာမ၊ မြေမည်သည်။ ဥပပတ္တိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ လည်းကောင်း။ စူတိယံ၊ စုတေသော

အခါ၌ လည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေါက္ကမနေ၊ လွတ်လွတ် အိပ်ပျော်ခြင်းသို့
သက်ရောက်သောအခါ၌ လည်းကောင်း။ သမာနဇာတိယာ၊ တူသောဇာတ်ရှိ
သော မြေမ၌။ မေထုနပဋိသေဝနေ၊ မေထုန်မှီဝဲသောအခါ၌ လည်းကောင်း။
ဇိဏ္ဏတစာပနယနေ၊ အရေဟောင်းကို ပယ်သောအခါ၌ လည်းကောင်း။
ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သဇာတိ၊ မိမိဇာတ်
ကို။ နာတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်နိုင်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇာတိယံ
ဌိတောတိ၊ ဌိတော-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဥရဂဇာတိယမေဝ၊ မြေနဂါးဇာတ်၌သာလျှင်။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ပုရာဏ-
တစံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော အရေကို (ထည့်)။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ နာဂိဒ္ဓိယာ၊
မြေနဂါးတန်ခိုးဖြင့်။ အညဇာတိရူပေါ၊ တစ်ပါးသော ဇာတ်သဘောရှိသည်။
ဟုတူ၊ ၍။ ပုရာဏတစံ၊ ကို (ထည့်)။ န ပဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤနာဂိဒ္ဓိယာ စသော
စကားကို။ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ နာဂေ၊ မြေနဂါးတို့
ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သရီရံ ခါဒယမာနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ အတ္ထနော
ယေဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်။ တစံ၊ အရေကို။ အတ္ထနော၊ ၏။ သရီရံ ကိုယ်ကို။
ခါဒယမာနံ ဝိယ၊ ခဲစားသကဲ့သို့။ ပုရာဏတစံ ဇိဂုစ္ဆန္တောတိ၊ ကား။
ဇိဏ္ဏတယ၊ ဟောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဆွေးမြေ့ရင့်ရော်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ကိုယ်အရပ်၌။ မုတ္တံ၊ ကိုယ်မှလွတ်သော။
ကတ္တစိ၊ ၌။ ဩလမ္ပိတံ၊ တွဲလရွဲကျသော။ ဇိဏ္ဏတစံ၊ ကို။ ဇိဂုစ္ဆန္တော၊
စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ စတူဟိတိ၊ ကား။ အဇာတိယံ၊ မိမိဇာတ်၌။ ဌိတော၊
တည်လျက်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ထာမေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇိဂုစ္ဆန္တော၊ ၍။
ဣတိ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတူဟိ၊
ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တတောတိ၊ ကား။ ကဉ္စကတော၊ မြေ
ရေလဲမှ (ဝါ) သင်တိုင်းနှင့်တူသော မြေရေလဲမှ။ အညေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထ-
တော၊ ကိုယ်မှ။ အညေန၊ တစ်ပါးသောသူသည် (ဥဒ္ဓရိတုံ- ဟူသော အဋ္ဌကထာ
ပါဠိနှင့်စပ်)။ စိတ္တေနာတိ၊ ကား။ ပုရိသဿ၊ ၏။ စိတ္တေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဟတ္တေန၊ လက်ဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ သေယျထာပိ နာမ၊ ပုံတူဆိုရာ ဥပမာမည်
သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ အဟိံ၊ မြေကို။ ပဿိတူ၊ မြင်၍။ အဟိံ၊
ငါသည်။ ဣမံ အဟိံ၊ ကို။ ကဉ္စကတော၊ သင်တိုင်းနှင့်တူသော အရေမှ။
ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်ရမှုကား။ အဟာ ဝတ၊ ဩော် ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့
နှလုံးမှ၍။ အဟိံ၊ ကို။ ကရဏှာ၊ အရေမှ။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရေယျ၊
ထုတ်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ အား။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဟိံ၊ မြေတည်း။
အယံ၊ ကား။ ကရဏှော၊ မြေရေတည်း။ အဟိံ၊ သည်။ အညော၊ တစ်ပါး
တည်း။ ကရဏှော၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ (ကရဏှာတော- ကို ကရဏှာ+

သတ္တ]

ဣဒ္ဓိဝိဗြာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ(၃၇)

၄၂၉

တု+ဝေ+ဟု ပဒစ္စေဒပြု) တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကရဏ္ဍာ ဝေ၊ မြေရေမှ
သာလျှင်။ အဟိ၊ ကို။ ဥဗ္ဘတော၊ တုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေ၊ ဤသို့သော
စိတ်အကြံသည်။ အဿ ဘဝေယျ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဝေဝေဝ၊ ဤအတူ
သာလျှင်။ ။ပ။ သော ဟိက္ခ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဣမမှာ ကာယာ၊ ဤကရဇ
ကာယမှ၊ အညှိ၊ တစ်ပါးသော။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသော။ မနောမယံ၊ အဘိညာဉ်
စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော။
အဟိနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြိယရှိသော။ ကာယံ၊ ကို။ အဘိနိဗ္ဗိနာတိ၊
ဖန်ဆင်း၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထံ၊ အဓိပ္ပါယ်သော၊ ဘုရားအလိုတော်တည်း။
(ဝါ) အသိရှိအပ်သော အဓိပ္ပါယ်တည်း (ပါဠိတော် ပေယျာလကို ဖော်၍
ပေးသည်)။

မနောမယိဒ္ဓိဗြာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၂) ပြီး၏။

ဣဒ္ဓိဝိဗြာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ (၃၇)

☞ (နာ-၁၅၁) ၂၃၉။ ဘာဇနာဒိဝိကတိကိရိယာနိဿယဘူတာ၊ အိုးခွက်
အထူး အစရှိသည်ကို ပြုလုပ်ခြင်းကြိယာ၏ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သုပရိ-
ကမ္မကတမတ္တိကာယေဝ၊ ဝိယ၊ ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော မြေညက်အစ
ရှိသည်တို့ကဲ့သို့ (ဝါ) ကောင်းမွန်ညက်ညောစွာ နင်းနယ်၍ ပြုပြင်စီရင်အပ်
သော မြေအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝိကုဗ္ဗနကိရိယာနိဿယဘာဝတော၊ အထူးထူး
အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြုခြင်းကြိယာ၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဣဒ္ဓိဝိဗြာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၄၁။ ပုဗ္ဗေ ဌံ။ နိဝရဏပ္ပဟာနဝါရေ ဝိယ၊ နိဝရဏကို ပယ်သော ဝါရဌ
ကဲ့သို့။ ကန္တာရဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဒ္ဓါန-
မဂ္ဂဂ္ဂဟဏံ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂသဒ္ဓါကို။ ခေမမဂ္ဂဒဿနတ္ထံ၊ ဘေးမရှိသော ခရီးကို
ပြုခြင်းငှာ။ ဘဝဝတာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ပန၊ မေးဦးအံ။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခေမမဂ္ဂသေဝ၊ ဘေးမရှိသော ခရီးကိုသာလျှင်။ ဒဿနံ၊
ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကန္တာရမဂ္ဂဿ၊ ကန္တာရခရီးကို။ ဒဿနံ၊
သည်။ န ဟောတိ၊ နည်း။ ဘေ ဝစနံ၊ ထိုသေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုဂ္ဂိုလ်သော
အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော စသော စကားသည်။ ဥပမာဒဿနမတ္တံ၊ ဥပမာကိုပြုခြင်း
မျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကိုး
ပရိဟရန္တော၊ ပယ်ဖြေလိုသည်ဖြစ်၍။ ယသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊

သညံ။ အာဟာ၊ ဇီ၊ ပန၊ ပါး။ အပ္ပဋ္ဌိတယဉ္ဇိတိအာဒိ၊ အပ္ပဋ္ဌိတယဉ္ဇိ- ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ခေမမဂ္ဂဿေဝ၊ ဘေးမရှိသော ခရီးကိုသာလျှင်။ ဂဟဏကာရဏဒဿနံ၊ ယူခြင်း၏အကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား တည်း။ ဝါတာတပံ ဒိနိဝါရဏတ္ထံ၊ လေ၊ နေပူ စသည်ကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုး ငှာ။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ သာဠကံ၊ ပုဆိုးကို။ ကတွာ၊ တင်သည်ကိုပြု၍။ ပန၊ ဆက်။ တယာ၊ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏ- ဝစနံ၊ ဥပဒေ၊ ဥပမေယျ ပြည့်စုံစွာ ဆုံးခြင်းသည်။ ဥပမာသမ္ပတ္တိယာ၊ ဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဥပမေယျသမ္ပာဒနတ္ထံ၊ ဥပမေယျ၏ ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ၊ အဓိပေတဿ၊ သော။ ဥပမေယျတ္ထဿ စ၊ ဥပမေယျအနက်၏ လည်း။ သုဝိည ပနတ္ထံ၊ သိ ဗုဒ္ဓ်စေခြင်း အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ဟေတုဒါဟရဏဘေဒျဘေဒက ဘဒ္ဒိသမ္ပန္နဝစနေန စ၊ ဟိတ်၊ ဥဒါဟရဏ၊ ဝိသေသျှ ဝိသေသန အစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကားဖြင့်လည်း။ ဝိည- ဇာတိကာနံ၊ ပညာရှိသောသဘောရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စိတ္တာရာနေတ္ထံ၊ စိတ်ကို နှစ်သက်စေခြင်း အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇီ။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇီ။ သုခံ ဝဝတ္ထပေတိတိ၊ ကား။ အကိစ္ဆံ၊ မငြိမငြင်၊ အကသိရေန၊ မပင်ပန်းသဖြင့်။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်၏။ ပရိစ္ဆန္ဒတိ စ၊ ပိုင်းလည်းပိုင်းခြား၏။

၂၄၃။ မနန္ဒာ၊ ငယ်သော။ ဥတ္တာနသေယျကဒါရကောပိ၊ ပက်လက်အိပ် တတ်သော သူငယ်ကိုလည်း။ ဒဟရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇီ။ ဣတိ တသ္မာ။ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပက်လက်အိပ်တတ်သော သူငယ်မှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်း အကျိုးငှာ။ ယုဝါဘိ ပဒံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တော၊ သိ၍။ ယုဝသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗမေဝ၊ အထူးပြု အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဒဟရသဒ္ဓဿ၊ ဇီ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ တရုဏောတိ သံဝဏ္ဏနာပဒံ၊ တရုဏောဟူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိ- ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယုဝါပိ၊ လုလင်ပျိုဖြစ်သော လည်း။ ကောစိ၊ တစ်ခုတစ်ယောက်သောသူသည်။ အနိစ္ဆနကော၊ တန်ဆာ ဆင်ခြင်းကို အလိုမရှိတတ်။ အနိစ္ဆနတော စ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းကို အလိုမရှိ တတ်သောကြောင့်လည်း။ အမန္တနဇာတိကော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း သဘော မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တကော၊ ထိုယုဝသဒ္ဓါမှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ ငှာ။ မန္တနဇာတိကောတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တော၊ သိ၍။ မန္တနဇာတိကာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗမေဝ၊ အထူးပြု အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ယုဝသဒ္ဓဿ၊ ဇီ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ ယောဗ္ဗန္ဓေန၊ သဗ္ဗန္ဓကတောတိ ပဒံ၊ ယောဗ္ဗန္ဓေန သမန္တာဂတော ဟူသော

သုတ္တံ]

ဣဒ္ဓိဝိဓညဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ(၃-၇)

၄၃၁

သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ သတ္တံ၊ ဧ။ ပါဠိယံ၊ ဤ။
ယထာတ္ထမိတိုင်း။ ပဒတ္တယဿ၊ ပုဒ်သုံးခုတို့၏အပေါင်း၏(ဝါ) ဒဟရ၊ ယုဝ၊ မဏ္ဍန၊
ဇာတိက ဟူသော ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၏။ ဝိသေသိတဗ္ဗဝိသေသကတာ-
ဝေန၊ အထူးပြုအပ်၊ အထူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝစနတော၊ တုရား
ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သံဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ကတာ၊ ဧ။ ဣတရထာ၊ ဤမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယမာနေ၊ သော်။ ကေကေနာပိ ပဒေန၊ တစ်ပုဒ်တစ်ပုဒ်ဖြင့်
လည်း။ အဓိဗ္ဗေတတ္ထာဓိဂမိကာ၊ အလိဂ္ဂိအပ်သော အနက်ကို သိစေတတ်
သော။ သပရိဝိရာ၊ အခြံအခံနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သံဝဏ္ဏနာ၊ ကိုသာလျှင်။
ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိကဗ္ဗံ၊ ဧ။ မဏ္ဍန၊
ပကတိကောတိ၊ မဏ္ဍနပကတိကော ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော
သံဝဏ္ဏနာ ပုဒ် ကိုသာလျှင်။ ဝိစရိတံ၊ အကျယ်ဖွင့်ခြင်းငှာ။ ဒိဝသဿာတိ-
အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ကဏိကသဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဒေါသပရိယာယော၊ ဒေါသသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ ဒေါသော စ
နာမ၊ အပြစ်ဒေါသ မည်သည်လည်း။ ကာဠတိလကာဒိ၊ မည်မည် ဝက်ခြံ
အစရှိသည်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ကာဠတိလကာဒိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ဒဿေတိ၊ ဧ။ ကာဠတိလပူမာဏာ၊ မည်းနက်သော နှမ်းအတိုင်းအရှည်
ရှိကုန်သော။ ဗိန္ဒဝေါ၊ ဗိန္ဒုလုံးတို့သည် (ဝါ) အလုံးအပြောက်တို့သည်။
ကာဠတိလကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ကာဠာ၊ မည်းနက်ကုန်
သော။ ကမ္မာသာ၊ အပြောက်တို့သည်။ ကာဠတိလကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ၊
အကြင်မည်မည်တို့ကို။ သာသပဗိဇိကာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
တိလပူမာဏာ၊ နှမ်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဗိန္ဒဝေါ၊ အလုံးအပြောက်
တို့သည်။ တိလကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ငဝံ နာမ၊ ငဝံသည်သည်။ ပိယင်္ဂံ၊
ဖောက်ပြန်သော အင်္ဂါတည်း။ ဝိပရိဏာမိတံ၊ မောက်ပြန်သော။ အင်္ဂံ၊
ကိုယ်အင်္ဂါတည်း (ဝိပရိဏာမိတမင်္ဂံ ကား ထပ်၍ပွင့်သည်)။ ယောဗ္ဗန္တ-
ပိဋကဒယော၊ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော လုလင်ပျိုအားဖြစ်သော ဝက်ခြံ
စသော အိုင်းဒေသာ အစရှိသည်တို့သည်။ မုခန္ဓသိပိဋကာ၊ မျက်နှာ၌ ပျက်
သော ဝက်ခြံ စသော အိုင်းအမေတို့ မည်ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် ဝက်ခြံ
စသည်တို့ကို။ ခရပိဋကတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ လောကေ၊ ဤ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
မုခန္ဓိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ မုခန္ဓာယံ၊ မျက်နှာ ခိုပ် ကို။ မုခေ၊ မျက်နှာ၌
ဂတော၊ ဖြစ်သော။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ မုခဒေါသော၊ မျက်နှာ၌
ဖြစ်သော အပြစ်။ ငဝံ ဝစနံ၊ ထိုမုခဒေါသော-ဟူသော ကောင်းသည်၊ လက္ခဏာ-
ဝစနမတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာကို ဆိုသော ကောင်းပျသောတည်း။ ကာဠာ၊
မူကား။ မုခေ၊ မျက်နှာ၌။ အဒေါသဿာ၊ အပြစ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။

ပါကဋ္ဌဘာဝဿ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ တည်း။ ဝါ၊
 ထစ်နည်းကား။ မုခေ၊ ဦး။ ဒေါသော ယထာ၊ အပြစ်ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
 တူ။ မုခေ၊ ဦး။ အဒေါသောပိ၊ အပြစ်မရှိသော သူကိုလည်း။ (နာ-၁၅၂)
 မုခဒေါသောတိ၊ ဟူ၍။ သရလောပေန၊ အသရကျေသောအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊
 ၏။ သမညနိဒ္ဒေသဘောပိ၊ 'သမညနိဒ္ဒေသ' နည်းအားဖြင့်လည်း။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အနေကတ္တဿ၊ တစ်ပါးမက များစွာသော
 အနက်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဝါ၊
 တစ်နည်းကား။ ပိသဒ္ဓလောပေန၊ ပိသဒ္ဓါကျေသောအားဖြင့်။ အယမတ္ထော၊
 ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဝုတ္တောပိ၊
 ဘုရားမဟောသော်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ယမ္ပိဏ္ဏနဝသေန၊ ပေါင်းသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော ဝိယ၊ 'ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်
 ၏။ မုခဒေါသော စ၊ မျက်နှာ၌ အပြစ်ရှိသောသူလည်း။ မုခအဒေါသော စ၊
 မျက်နှာ၌ အပြစ်မရှိသောသူလည်း။ မုခဒေါသော၊ မျက်နှာ၌ အပြစ်ရှိသော
 သူ၊ မျက်နှာ၌ အပြစ်မရှိသောသူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကဒေသသရူပေက-
 သေသနယေနပိ၊ တစ်စိတ်သုတ်ဘု 'တစ်ချက်ကြွင်းပြုသော နည်းအားဖြင့်လည်း။
 ဧတ္ထ၊ ဤမုခဒေါသော ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊
 အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဧကဒေသသရူပေကသေသ နည်းအား
 ဖြင့် မုခ အဒေါသပုဒ်ကို ယူသည်ရှိသော်။ အတ္ထဿ၊ ၏။ ပရိပုဏ္ဏတာယ၊
 ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရေသံ သောဇ္ဇသဝိဓံ စိတ္တံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိတိ-
 ဝစနံ၊ ဟောတိ-ဟူသော စကားသည်။ သမတ္တိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။

တေန၊ ထို့ကြောင့်—

ဝတ္ထဗ္ဗဿာဝသိဋ္ဌဿ၊ ဂါဟော နိဒဿနာဒိနာ။
 အပိသဒ္ဓါဒိလောပေန၊ ဧကသေသနယေန ဝါ။
 အသမာနေ သဒ္ဓေ တိဓာ၊ စတုဓာ စ သမာနကေ။
 သမညနိဒ္ဒေသဘောပိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိဘာဝိနာတိ။
 ဝတ္ထဗ္ဗဿာဝသိဋ္ဌဿ ။ ပ ။ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိဘာဝိနာ—
 ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

(ဂါထာအနက်ကား) ဝတ္ထဗ္ဗဿ၊ ဘုရားဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်မှ။

[ဝတ္ထဗ္ဗဿ၌ ခဋ္ဌိ သ-ဝိဘတ်သည် ဘိတော ဒုက္ခဿာဟံ တဒါ-
 ဟူသော ပါဠိကဲ့သို့ အပါဒါန်အနက်၌ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊
 သည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲမှ။ ဘိတော၊ ကြောက်၏။ ဤသို့သာကေ
 ပါဠိကို ယောဇနာ။]

သုတ္တံ

ဣဒ္ဓိဝိဗောဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၃၃

အဝသိဋ္ဌဿ၊ ကြွင်းကျန်သော။ အတ္တဿ၊ ၏။ ဂါဟော၊ ယူခြင်းကို
 (ဝေဒိတဗျောဉ်စပ်။) အသမာနေ၊ မတူသော။ သဒ္ဓေ၊ သဒ္ဓါ၌။ နိဒဿနာ-
 ဒိနာ၊ ဝါ၊ နိဒဿနနည်းအစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အပိသဒ္ဓါဒိလောပေန
 ဝါ၊ အပိသဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့၏ ကျေခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧကသေသ
 နယေန ဝါ၊ ဧကသေသနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) စစ်ခုကြွင်းပြုသော
 နည်းအားဖြင့်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဓာ စ၊ သုံးပါးအပြားအားဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ သမာနကေ၊ တူမျှသော။ သဒ္ဓေ၊ ၌။ နိဒဿနာဒိနာ ဝါ၊ ဖြင့်
 လည်းကောင်း။ အပိသဒ္ဓါဒိလောပေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧကသေသ
 နယေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ (၎င်းသုံးပုဒ်ကို စတုသင်္ချာ စေ့အောင်ငင်၍
 ယောဇနာ။) သာမညနိဒ္ဒေသတောပိ၊ သာမညနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် လည်
 ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဓာ စ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဝိဘာဝိနာ၊ ပညာရှိသည်။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။

သရာဂံ ဝါ ဖိုတ္တန္တိအာဒိနာ၊ သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။
 ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သောဠသဝီဇံ၊ သော။
 စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။

၂၄၅။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏူပမာယန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏဿ၊ ကို။ ဝါ၊
 ကား။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏေ၊ ၌။ ဒဿိတဿ၊ ပြအပ်သော။ ဥပမာယ၊ ၌။ ပန၊
 ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဂါမတ္ထယမေဝ၊ ရွာသုံးခုတို့၏အပေါင်းကို
 သာလျှင်။ ဥပမာနေ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ဥပမာန၌။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်
 သနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ သောဓေတုံ၊ ဌာ။ တံ ဒိဝသန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ၌။ ကတကိရိယာ နာမ၊ ပြုအပ်
 သောအမှုအရာကိုစွဲမည်သည်။ ပါကတိကသတ္တဿာပိ၊ ပကတိသောသတ္တဝါ
 အားလည်း။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌာ၊ တင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ၌။ ဂန္တံ၊ ဌာ။ သတ္တုဏေယျံ၊ စွမ်းနိုင်
 သော။ ဂါမတ္ထယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂဟိတံ၊ ယူတော်
 မူအပ်၏။ တတုတ္တရိ၊ ထိုထက်လွန်သောရှာကို။ န ဂဟိတံ၊ ယူတော်မမူအပ်။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရားအလိုတော်တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။
 တံဒိဝသဂ္ဂဟဏံ၊ ထိုဒိဝသသဒ္ဓါသည်။ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားမရှိ၏ရှင်။
 ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဂါမတ္ထယဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ တဒေဟေဝ၊ ထိုနေ
 ၌သာလျှင်။ ကတကိရိယာ၊ ပြုအပ်သောကြိယာကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ မန္တော၊ သိ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ တံဒိဝသဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတ်၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက် (ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုပြီးအံ့။ တံဒိဝသဂတ-
 ဂါမတ္ထယဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မဟာဘိနိဟာရေဟိ၊ မြတ်သောစိတ်ကို

ရှေးရူဆောင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အညေသဒ္ဓိ၊ မိမိမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ-
 နိဝါသညာဏလာဘိနိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏကို ရကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ တိသုပိ၊
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ကတကိရိယာ၊ ပြုအပ်သောအမှုအရာ
 ကိစ္စသည်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 တေဒတ္ထမ္ပိ၊ ထိုအကျိုးငှာသည်။ ဂါမတ္ထယဂ္ဂဟဏံ၊ ဂါမတ္ထယသဒ္ဓါကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တိသု ဘဝေသု ကဏ-
 ကိရိယာတိ၊ ကား။ အဘိသမ္ပရာယေသု၊ တမလွန်ဘဝတို့၌။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌
 လည်းကောင်း။ ဒိဠဇေမ္ပ စ၊ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ လည်းကောင်း။
 ဣဒါနိ စ၊ ယခုအခါ၌လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌လည်းကောင်း။ ကတ-
 ကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏။

၂၄၇။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ရထိကာယ ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တေတိ၊ ကား။ အညာယ၊
 တစ်ပါးသော။ ရထိကာယ၊ ရထားလမ်းခရီး၌။ အညံ၊ သော။ ရထိံ၊ ကို။
 သဉ္ဇရန္တေ၊ သွားလာသည်တို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်။
 တေန ပါဠေန၊ ထိုရထိကာယ ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တေ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အပရာပရံ၊
 အဆက်ဆက်။ သဉ္ဇရဏံ၊ သွားလာခြင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ စသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အပရာပရံ သဉ္ဇရန္တေတိ၊ သဉ္ဇရန္တေ ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။
 တံတံကိစ္စဝသေန၊ ထိုထိုကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမျှ၍လည်း
 (ဝါ)၍မှထိုမှလည်း။ သဉ္ဇရန္တေ၊ လှည့်လည်သွားလာသည်တို့ကို။ ဣတိ အယံ
 အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရထိဝီထိသဒ္ဓါနံ၊
 ရထိသဒ္ဓါ၊ဝီထိသဒ္ဓါတို့၏။ ဧကတ္ထတ္တာ၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 အယမေဝတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုသာလျှင်။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သိဃံသဉ္ဇကဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဝီထိစတုက္ကေ၊ ခရီးလေးဆုံ၌။
 ပါသာဒေါ ငါယ၊ ပြာသာဒ်ကဲ့သို့။ သိက္ခဿ၊ ၏။ ကရဇကောယော၊ ကို။
 ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နှုတ်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပြာသာဒ်၌(ဝါ)ထိုကရဇကောယ၌။
 ပတိဋ္ဌိတဿ၊ တည်သောယောက်ျား၏(ဝါ)ရဟန်း၏။ ဒဠဗ္ဗဒဿနသိဒ္ဓိတော၊
 ရှုမြင်အပ်သောဝတ္ထုအာရုံကိုရှုမြင်ခြင်း၏ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 မံသစက္ခုမတော၊ မံသစက္ခုနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသမင်္ဂမော၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခုကိုရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။
 သာဓကံ၊ သော။ ယသာ ကိံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူသည်။ မံသစက္ခုဿ ဥပ္ပါဒေါ မဂ္ဂေါ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနောတိ၊
 စက္ခုနော ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ (အနက်ကား။) မံသစက္ခုဿ၊
 ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒိဗ္ဗဿ၊ သော။ စက္ခုနော၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊

ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ စလ္လမာ။ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော ဝိယ၊
 ကဲ့သို့။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သို့။ ပတော၊ ရောက်၍။ ဌိတော၊ သော။ အယမေဝ ဘိက္ခု၊
 ဤဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ရသောရဟန်းကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဒဿနတော၊ ရှုမြင်အပ်သောဝတ္ထုအာရုံကို ရှုမြင်ခြင်းကြောင့်
 တည်း။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်သော။ ပုရိသော ဝိယ စ၊ ယောက်ျား
 ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုဝင်သောအိမ်မှ။ နိက္ခမန္တော၊ ထွက်သော။
 ပုရိသော ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မာတုကုဗ္ဗိ၊ အမိဝမ်းဘို့။ ပဋိသန္ဓိ၊
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်သော။ အယမေဝ ဘိက္ခု စ၊ ကိုလည်းကောင်း။
 တတော၊ ထိုအမိဝမ်းမှ။ ဝိဇာတိဝသေန၊ မွေးဖွားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိက္ခ-
 မန္တော၊ ထွက်သော။ အယမေဝ ဘိက္ခု စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ မာတုကုဗ္ဗိယ၊ အမိဝမ်း၏။ ဂေဟသဒိသတ္တာ၊
 အိမ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တယာ တံစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏။ မာတရံ ကုဋ္ဌိကံ ဗြူသိ၊ ဘရိယံဗြူသိ ကုလာဝကန္တိ၊ ကုလာဝကံ
 ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘဂါထာဂူသံယုတ္တော၊ ဌံ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 (အနက်ကား) မာတရံ၊ အမိကို။ ကုဋ္ဌိကံ၊ ကုဋ္ဌိဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။
 ဗြူသိ၊ ဆို၏။ ဘရိယံ၊ မယားကို။ ကုလာဝကံ၊ အသိုက်ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။
 ဗြူသိ၊ ၏။ အဟံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာမှ
 လွတ်သော။ နယော၊ နည်းဟည်း။ ဂေဟံ၊ သို့။ ပဝိသန္တော၊ သော။ ပုရိသော-
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောသို့။ ဥပပဇ္ဇနဝသေန၊ ကပ်ရောက်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။ သြက္ကမန္တော၊ သက်ဝင်သော။ အယမေပ
 ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဂေဟာ၊ မှ။ နိက္ခမန္တော၊ သော။ ပုရိသော ဝိယ၊
 ကဲ့သို့။ အတ္တဘာဝတော၊ မှ။ စဝနဝသေန၊ ရွှေလျှောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 အပတ္တမန္တော၊ ဖဲသွားသော။ အယမေဝ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ အတ္တဘာဝဿ၊ ၏။ ဂေဟသဒိသတ္တာ၊ အိမ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဂဟကာရကဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုနဂေဟံ နကာဟ-
 သိတိ၊ နကာဟသိ-ဟူသော စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဟ-
 ကာရက၊ တဏှာယောကျ်ားပဲခွပ်သမား။ မယာ၊ ငါသည်။ တံ၊ သင်တဏှာ
 ယောကျ်ားပဲခွပ်သမားကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။
 ပုန၊ တစ်ဖန်။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဂေဟံ၊ အတ္တဘောတည်းဟူသောခန္ဓာ
 အိမ်ကို။ နကာဟသိ၊ မပြုရလတ္တံ့။ အပရာပရံ သဉ္ဇရဏသတ္တာတိ၊ ကား။
 ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ သံသာရေ၊ ဌံ။ ပရိတ္တမနကသတ္တာ၊ စက်ရဟတ်
 ကဲ့သို့ တစ်ပတ်ပတ်လည်တတ်ကုန်သော သတ္တဝါကိုသည်။ အဗ္ဗောကာသဋ္ဌာ-
 နေတိ၊ ကား။ အဗ္ဗောကာသဒေသဘူတေ၊ လွှဲတံးခေါင်အရပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 မဇ္ဈေတိ၊ ကား။ နဂရဿ၊ မြို့၏။ မဇ္ဈဘူတေ၊ အသယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။

သိသံသရာကော၊ ခရီးလေးဆုံ၌။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ၊ တဝေက၊
ဒေသေ၊ ထိုသို့ဘဝတစ်စိတ်၌။ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနကသတ္တာ၊
ဖြစ်လတ္တံ့သောသတ္တဝါတို့သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤနိဗ္ဗတ္တ
သတ္တာဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံဘဝေ၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၌။ ဘေတသံဝဇ္ဇေ၊
ဖြစ်သောအားဖြင့်ကြီးပွားကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပန၊
ပါး။ အပရာပရံ သဉ္ဇရဏကသတ္တာတိ ဧတေန၊ အပရာ ။ပ။ သတ္တာဟူသော
ဤပုဒ်ဖြင့်။ တဏှာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနိယမိတကာလိကော၊
မမှတ်အပ်ကုန်သောကာလရှိကုန်သော (ဝါ) မမြဲကုန်သောကာလရှိကုန်သော။
သာဓာရဏသတ္တေ၊ အများနှင့် ဆက်ဆံသော သတ္တဝါတို့ကို။ ဝဒတိ၊ '၏။ ဟိ၊
အကျိုးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ သဉ္ဇရဏကသန္တိသန္တိကဇ္ဇောပမတာ၊ လှည့်လည်သွားလာ
သော လူလူဝေးဝေးထိုင်သောလူတို့၏ ဥပမာ၏အဖြစ်သည်။ ဥပပန္နာ၊ ပြည့်စုံ
သည်။ ဟောတိ၊ ။၏။ ဣကံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။၏။ တိသု ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တ
သတ္တာနံ အာဝိဘူတကာလောတိဒတ္တ ပန၊ နှစ်ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီး
အပြားရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
အနိယမတော၊ မမြဲသောအားဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။၏။ စ
စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ အယံ ဣထာ၊ ဤစကားသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ၊
ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာသည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်
လျက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသုဘဝေသုတိ၊ ဟူ၍(ဝါ)တိသုဘဝေသုဟူသော
ပါဌ်ဖြင့်။ စတုဝေါကာရဘဝဿာပိ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၏လည်း(ဝါ) ကိုလည်း။
သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတော၊ ပြုအပ်
သနည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ။၏။ သော၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
အရူပဓမ္မာရမ္မဏော၊ နာမ်တရားဟု ဆိုအပ်သော အာရုံရှိသည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့သော မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ပရိဟရန္တော၊ ပယ်ဖြေ
လိုသည်ဖြစ်၍။ ဣဒဉ္စာတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။၏။
တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုဣဒဉ္စ အစရှိသောစကား၌။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ တိသု
ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ တိသု ။ပ။ သတ္တာနံဟူသောဤစကားကို။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဣတ္ထ၊ ဤဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ၌။ အာစရိယဿ၊ ဋီကာဟောင်း
ဆရာ၏။ မတိ၊ အယူတည်း(ဝါ)အလိုတည်း။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိလော်
(ဝါ)ဤသို့ ဣဒံသဒ္ဓါ၏အစွဲဖြစ်သည်ရှိတော်။ အဋ္ဌကကာစရိယောဟိ၊ တို့သည်။
အဋ္ဌကထာယမေဝ၊ ဦးသာလျှင်။ ယထာ ဝုတ္တော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီး
သော။ အနုယောဂေါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို (ဝါ) စောဒနာခြင်းကို။ ပရိဟရိ
တော၊ ပယ်ဖြေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ။၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့

သုတ္တံ]

ဣဒ္ဓိဝိညေဏာဒိကထာပဏ္ဏနာ

၄၃၇

သည့်ကား။ ထွေ၊ ဤအရာ၌ (ဝါ) ဤဒိဗ္ဗစက္ခုကလာ၌။ အမှောက်၊ ငါ
 ဦးကာသစ်ဆရာတို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်သောအလိုတည်း။ စ စောဒေမိ၊ စော
 ဒနာဦးအံ့။ အယံ ကထာ၊ သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကလာ၊ သည်။ ဟောတိ နန၊
 လော။ အထ၊ လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တ-
 မာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိ အာဒိနာ၊ ဒိဗ္ဗေန
 ။လ။ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝိသေသတော၊ အထူးမှကင်းသော
 အားဖြင့် (ဝါ) သာမညအားဖြင့်။ စတုဝေါကာရဘဝူပဂတဿာပိ၊ ၏လည်း
 (ဝါ)ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကတော၊ ပြုအပ်ပါသည်။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုအတိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်
 (ဝါ) ဒိဗ္ဗစက္ခုအတိညာဏ်သည်။ အရူပဓမ္မာရမ္မဏော၊ အရူပတရားဟု ဆိုအပ်
 သောအာရုံရှိသည် (ဝါ) နာမ်တရားဟုဆိုအပ်သောအာရုံရှိသည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ရှိ။ ဣဒ္ဓဉ္စာတိ အာဒိံ၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကတ္ထ ကသ္မိံ ဣဒ္ဓဉ္စာတိအာဒိဝစနေ၊ ဌ။
 ဣဒန္တိ၊ ကား။ သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိအာဒိ ဝစနံ၊ ဥပပဇ္ဇ
 မာနေ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့
 စောဒနာခြင်းဖြစ်သည်ရှိသော် (ဝါ) သတ္တေ ပဿတိ စသည်ကို ဣဒံသဒ္ဓါဖြင့်
 သုံးသပ်သည်ရှိသော် (ဝါ) စွဲသည်ရှိသော်။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။
 ပါဠိယမေဝ၊ ပါဠိတော်၌သာလျှင်။ ယထာ ဝုတ္တော၊ သော။ အနုယောဂေါ၊ ကို။
 ပရိဟရိတော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အမှောက်၊ တို့၏။
 ခန္တိ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အစုဖြင့်။ သော
 အနုယောဂေါ၊ ကို။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ ပရိဟရိတော၊ ပယ်ဖြေအပ်၏။ တဒဂ္ဂေန၊
 ထိုအဖို့အစုအားဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ဌလည်း။ တဿာ ပါဠိယာ၊ ထိုပါဠိ၏။
 အတ္ထဝဏ္ဏနာဘာဝတော၊ အနက်အဖွင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒေသနာ-
 သုခတ္တမေဝတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ဒေသနာသုခတ္တံ ဧဝ၊
 ဒေသနာလွယ်စိမ့်သောငှါသာလျှင် (ဝါ) ဟောလွယ်စေခြင်း အကျိုးငှါသ-
 လျှင်။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့် (ဝါ) အထူးမှကင်းသောအားဖြင့်။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ စတုဝေါကာရ-
 ဘဝူပဂါနံ၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌ ကမ်ရောက်ကုန်သောသတ္တဝါတို့၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊
 ၏။ အာဝိဘာဝသမ္ဘဝတော၊ ထင်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။
 န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (ဝါ) ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ (ဝုဇ္ဇမာနေ
 ဟူသောပုဒ်နောက်၌ရှိသော ဟိသဒ္ဓါကိုယ) အရူပဘဝံ၊ အရူပဘဝကို။ ထပေ-
 တော၊ ထား၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊
 ကာမဘဝ ရူပဘဝဘို့၌။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ကာမာဝစရဘဝတော စ၊
 ကာမာဝစရဘဝမှ လည်းကောင်း။ ရူပါဝစရဘဝတော စ၊ မှလည်းကောင်း။

ကမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ ဝါ၊
 လည်းကောင်း။ ကာမာဝံစရဘဝေ စ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ ရူပါဝစရဘဝေ စ၊
 ခွဲလည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။
 ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်
 (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။
 ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဇောဒျဘေဒကာဒိဝိဘာဝနေ၊ အထူးပြုအပ်သောဝိသေသ၊
 အထူးပြုတတ်သောဝိသေသန စသော်ကိုထင်စွာပြသဖြင့်။ သုခါသုခါဝဗောဓာ
 စ၊ လွယ်သဖြင့်ထိုးတွင်း၍သိခြင်း မလွယ်သဖြင့် ထိုးတွင်း၍သိခြင်းသည်လည်း။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ထို့မှတစ်ပါး။ အဝိသေသန၊ သာမညအားဖြင့် (ဝါ)
 အထူးမှကင်းသောအားဖြင့်။ ဧဝ မေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဟော
 တော်မူသည်ရှိသော်။ သုခါသုခါဝဗောဓာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဒေသေတံ စ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါလည်းကောင်း။
 အဝဗောဓေတံ စ၊ ထိုးတွင်း၍သိခြင်းငှါလည်းကောင်း။ သုကရတာပယောဇနံ၊
 လွယ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအကျိုးကို။ ဒေသနာသုတ္တန္တံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေသနာသုတ္တံ၊ ဟောလွယ်ခြင်းအကျိုးရှိသနည်း။
 ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ အရူပေ။ ပ။ နတ္ထိတိ၊ နတ္ထိဟူသောကောင်းကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဂေါစရဘူတာနံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိ
 ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာအာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။
 တတ္ထ၊ ထိုအရူပသုံး၌။ (အာဓာရသညံ။) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊ ၏။ ဂေါစရော၊ ဘည်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့အဋ္ဌကတာပါဠိကိုဆောင်၍ ယောဇနာ။)

ဣဒ္ဓိဝိဓညဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

(နာ-၁၅၄) ၂၃၈။ ဣ၊ ဤအရေ၌၊ ဝိပဿနာပါဒကံ၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေ
 ဖြစ်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်စိတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ လောကိယာ-
 ဘိညာသု ဝိယ၊ လောကီအဘိညာဏ်တို့၌ကဲ့သို့။ အဘိညာပါဒကံ၊ သော။
 စတုတ္ထဇ္ဈာန စိတ္တံ၊ ။ န ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မသိအပ်။ စ၊ ဆက်။ ဝိပဿနာပါဒကန္တိ၊
 ကား။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ၊ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သော ဝိပဿနာနာမ၊ ဤဝိပဿနာမည်သည်။
 ဝိပဿကပုဂ္ဂလဒေသန၊ ဝိပဿနာ ရှုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏အပြားအားဖြင့် (ဝါ)
 တေဘူမကသင်္ခါရတရားကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ၍ ရှုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ် အပြား

သုတ္တံ

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၉

အားဖြင့်။ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ၊ ဘုရားလောင်းတို့၏။ ဝိပဿနာ စ၊ လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားလောင်းတို့၏။ ဝိပဿနာ စ၊ လည်းကောင်း။ သာဝကဘုံ၊ တပည့်သာဝကတို့၏။ ဝိပဿနာ စ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဟော၏။ တတ္ထ တာသု၊ ဝိပဿနာသု၊ တို့တွင်။ မဟာဗောဓိသတ္တာနုဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနုဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ စိန္တာမယဉာဏသမ္ပန္နိကာ၊ စိန္တာမယဉာဏနှင့်စပ်ခြင်းရှိသော။ သယမ္ဘူဉာဏဘူတာ၊ သယမ္ဘူဉာဏကြောင့်ဖြစ်၍ (ဝါ) သယမ္ဘူဉာဏဖြစ်၍ဖြစ်၏ (ဝါ) အလိုလိုဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ပန၊ ပါး။ သာဝကဘုံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သုတမယဉာဏသမ္ပန္နိကာ၊ သုတမယဉာဏနှင့် စပ်ခြင်းရှိသော။ ပရောပဒေသသမ္ဘူတာ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် ညွှန်ပြအပ်သော ဒေသနာကြောင့် ဖြစ်၏။ သာ ဝိပဿနာ၊ ထိုဝိပဿနာကို။ (ဝိဘာဝိတာဉ္စိစပ်။) နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ဝေဒသညာနာသညာယတနာတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသရူပါရူပဈာနာနံ၊ ကြွင်းသောရူပ အရူပတို့တို့တွင်။ အညတရတော၊ တစ်ပါးပါးသောတို့မှ။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနေကဓာစ၊ တစ်ပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အရူပမုခဝသေန၊ အရူပကို အဦးပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ ဓာတ်လေးပါးကို ဉာဏ်ဖြင့်ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားခြင်း၌။

မှတ်ချက်။ ။ ဤအရာ၌ ဝဝတ္ထာနသဒ္ဓါသည် မှတ်ခြင်း သလ္လက္ခဏအနက်ကို မဟော။ သန္နိဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဝဝတ္ထာနန္တိ သဘာဝပလက္ခဏဝသေန သန္နိဋ္ဌာနံ ဟု ဖွင့်၏။ ၎င်း၌ကားလည်း သန္နိဋ္ဌာနန္တိဉာဏဝိနိစ္ဆယောဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော နာပိ ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယော ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဉာဏ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားခြင်း၌ ဟု ယောဇနာသည်။

(တစ်နည်း)စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဝုတ္ထာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခိနံ၊ ထိုထိုဓာတ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းလျှင် အဦးရှိကုန်သော။ ဝိပဿနာနုဉ္စ၊ ဝိပဿနာတို့တွင်လည်း။ အညတရမုခဝသေန၊ တစ်ပါးပါးကို အဦးပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဓာစ၊ တစ်ပါးမက များသော အပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ နာနာနယတော၊ အထူးထူးသောနည်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတာ၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ၊ မြတ်သောဘုရားလောင်းတို့အား။

စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿမုခေ၊ ကုဋေနှစ်ဆယ့်လေးသန်းကို အဦးပြု
သဖြင့်။ ပဘေဒဂမနတော၊ အပြားသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ နာနာနယံ၊
အထူးထူးသော နည်းရှိသော။ သဗ္ဗညုတဉာဏသန္နိဿယဿ၊ ၏။ အရိယမဂ္ဂ-
ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏံ၊
မဂ်၏ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဂဗ္ဘံ၊ တိုက်ကို။ ဂဏှာပေန္တံ၊
ယူစေတတ်သော။ ပရိပါကံ၊ ရင်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်သော။ ပရမဂမ္ဘီရံ၊
အလွန်နက်နဲသော။ သဏှသုခုမတရံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော။ အနညအသစ-
ဓာရဏံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့နှင့်မဆက်ဆံသော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ မဟာ-
ဝဇီရဉာဏန္တံ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဝရဇိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်နှင့်တူသောဉာဏ်ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယဿ ဘဂဝတော၊ အား။ ပဝတ္ထိဝိဘာဂေန၊
ဖြစ်ခြင်းကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်။ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿပုဘေဒဿ၊
ကုဋေနှစ်ဆယ့်လေးသန်း အပြားရှိသော။ ဝိပဿနာဉာဏဿ၊ ၏။ (ထည့်။)
ပါဒကဏ္ဍာဝေန၊ အခြေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိယမာနာ၊ ဝင်စားအပ်ကုန်
သော။ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါ၊ ကုဋေ နှစ်ဆယ့်လေးသန်းဟု
ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
ဝဠုနုသမာပတ္တိယော၊ သုံးဆောင်တော်မူသော သမာပတ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊
ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သွာယံ သောအယံ ဝိပဿနာစာရော၊ ထိုဝိပဿနာ
အကျင့်ကို။ ပရမတ္ထမဉ္ဇုသယံ၊ ပရမတ္ထမဉ္ဇုသအမည်ရှိသော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-
ဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၌။ ဥဒ္ဓေသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အာစရိယေန၊
အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဆရာသည်။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏။ တတော၊
ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာမှ။ သော ဝိပဿနာစာရော၊ ကို။ အတ္ထိကေဟိ၊ အလိုရှိကုန်
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣမ
ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ၌။ သာဝကနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။
အဓိပ္ပေကာ၊ ၏။ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာတိ ဣဒံ၊ အာသဝါနံခယဉာဏာယ
ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိရိယာပယောဇနဘူတေ၊ ကြိယာ၏အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။
တဒတ္ထေ၊ ထိုကြိယာ၏အကျိုး၌။ သပ္ပဒါနဝစနံ၊ သမ္ပဒါနံဝိဘတ် အဆုံးရှိသော
ပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပယောဇနဝါစကေ၊ အကျိုးကိုဟောသော
အတ္ထသဒ္ဓါသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ပယောဇနဝသေနေဝ၊ အကျိုး
၏ အစွမ်းပြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ခယဉာဏနိဗ္ဗတ္တနက္ခာယာတိ၊ ခယဉာဏနိဗ္ဗတ္တနက္ခာယ ဟူသောစကား
ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့
သကောဋိသောဘေယျတို့၌။ ဥဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း။
အရဟတ္ထဖရော၊ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥက္ကဋ္ဌနိဗ္ဗေသေန၊ ဥက္ကဋ္ဌနိဗ္ဗေသအား

သတ္တ

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၁

ဖြင့်။ ဣမ၊ ဣအရာ၌။ ခယော နာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခယမည်သောနိဗ္ဗာန်
 အရဟတ္တမဂ်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ခယဉာဏံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုခယဉာဏ်၏။
 နိဗ္ဗတ္တနုသင်္ခါတော၊ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။
 ပယောဇနံ၊ မည်၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုခယဉာဏ်အကျိုးငှါ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ယော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပါပဓမ္မေ၊ ယုတ်မာကုန်သော
 အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေတတ်၏။ သမုစ္ဆန္တတိ၊ ကောင်းစွာ
 ဖြတ်တတ်၏။ (တစ်နည်း) ခေပေတိ သမုစ္ဆန္တတိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်တတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ခယော၊ ခယမည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ပါပက္ခယော၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့ကို ကုန်စေ
 တတ်သော။ သော မဂ္ဂေါ၊ ထိုမဂ်သည်။ အာသဝက္ခယေန၊ အာသဝက္ခယ
 ဉာဏ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်းခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ခယေ ဉာဏန္တိတ္ထေ၊ ၌။ ယေ၊ ဟဏေန၊ ခယသဒ္ဓါဖြင့်။ အာသဝက္ခ-
 ယောဝ၊ အာသဝက္ခယမည်သော နိဗ္ဗာန်အရဟတ္တမဂ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊
 ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အာသဝါနံ ခယောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊
 သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒ-
 ဘူတေ၊ မဖြစ်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အရိယဖလေ၊ အရိယာဖိုလ်၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်
 တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယာဖိုလ်၌။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခိယံ၊ သု၊ ကုန်ကုန်ပြီ။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကုန်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ အရိယဖလံ၊ သည်။
 ခယော၊ မည်၏။ ဖလံ၊ အရိယဖိုလ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ သင်္ခတပါပတာယ၊ ငြိမ်း
 ပြီးသော အကုသိုလ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမဏော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။
 နိဗ္ဗရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ အရဟတ္တဖလေနော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်သာ
 လျှင်။ သမိတပါပတာ၊ ငြိမ်းပြီးသော အကုသိုလ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာသဝါနံ ခယာ သမဏော ဟောတိတံ
 ဧတ္ထ ဖလန္တိ၊ ဖလံဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ခယောတိ စ၊ ခယာဟူသည်လည်း။ ခိဏတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ အာသဝါ၊ တို့သည်။
 ခိယန္တိ၊ ကုန်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကုန်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။
 တံ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ခယော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။
 အာသဝက္ခယာဘိ၊ အာသဝက္ခယဟူသော (ဝါ) အာသဝက္ခယဟူ၍။ သမာ-
 သဝသေန၊ သမာသ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိဘာဝံ၊ နှစ်ပုဒ်၏အဖြစ်ကို။ ကတော၊ ၍။
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝါနံ ခယောတိ ပဒဿ၊ ၏။
 အတ္ထုဒ္ဓါရေ၊ အနက်ကိုထုတ်ရာ၌။ အာသဝက္ခယပဒဂူဟာဏံ၊ အာသဝက္ခယပုဒ်ကို
 ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿာတိ အာဒိ
 ဂါထာ၊ ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ ဤသို့အစရှိသောဂါထာကို။ ဓမ္မပဒေ၊ ၌။ ဘဂ-

ဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ၊ ဤ။ ဥဇ္ဈာနသညိနောတိ၊
 ကား။ ဂရဟသညိနော၊ ကဲ့ရဲ့လိုသော အမှတ်သညာရှိသည်ဖြစ်၍။ အရာတိ၊
 ကား။ ဒုရာ၊ ဝေးကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ အရာ သိသံမိ ဝါရိဇန္တိ အာဒိသု
 ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ အယံ နိပါဇော၊ ဤအရာ-ဟူသော
 နိပါတ်ပုဒ်သည်။ ဒုရတ္ထော၊ ဒုရအနက်ရှိ၏ (ဝါ) ဝေးခြင်းအနက်ရှိ၏။ (သာ
 ကေအနက်ကား) အဟံ၊ ငါသည်။ အရာ၊ အဝေးမှ။ ဝါရိဇံ၊ ကြာကို။
 သိသံမိ၊ နှမ်းပါ၏။ အာရာတိ ပိ၊ အာရာဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဌ်သည်။
 အတ္ထိ၊ ဤ။ အရာ သဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အာရာ သဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်း။
 ဒုရတ္ထော၊ ဤ။ ပဝတ္ထော၊ သော။ ဇကော၊ တစ်ခုသော။ နိပါတော၊ တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဤ။
 တဒေဝ ပဒံ၊ ထိုအာရာ-ဟူသော ပုဒ်ကိုသာလျှင်။ သဒ္ဓသတ္ထော၊ သဒ္ဓါကျမ်း၌။
 ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်အပ်၏။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ အရဟတ္တမဂ္ဂသင်္ခါတာ အာရာ
 ဒ္ဓရံတောဝ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူ၍။ ကာမဉ္စ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကားဆိုအပ်
 ၍ရင့်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အာသဝဇနိယာ၊ အာသဝေါတရား၏ပွားခြင်း
 ကြောင့်။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတရားသည်။ ဝစုန္တော၊ ပွားသည်ရှိသော်။ ဝိသင်္ခါ-
 ရတော၊ သင်္ခါရတရား၏ ကင်းရာဖြစ်၍ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်မှ။ သုင်ဒုရဒုရော၊
 အလွန်ဝေးသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရာ သော အာသ-
 ဝက္ခယာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အာသဝက္ခယပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ဝိသင်္ခါရာဓိဝစနမ္ပိ၊ ဝိသင်္ခါရ
 အမည်သည်သား (ဝါ) နိဗ္ဗာန်၏အမည်သည်လည်း (ဝါ) သင်္ခါရမှ ကင်းရာ
 နိဗ္ဗာန်ကိုဟောကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါသည်လည်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) နိဗ္ဗာန်ဟူသောပုဒ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ဤ။ ခယနံ၊ ကုန်ခြင်း။ ခယော၊ ကုန်ခြင်း။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခဏ-
 နံရောဓော၊ ခဏအားဖြင့်ချုပ်ခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ သေသံ၊ ခယသဒ္ဓါမှကြွင်းသော
 ဝယဘေဒအနိစ္စတာအန္တရဓာနသဒ္ဓါသည်။ တဿ၊ ထိုခယသဒ္ဓါ၏။ ပရိယာယ-
 ဝစနံ၊ ပရိယာယဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဘင်္ဂေါ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ အာသဝါနံ
 ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ ဣတိ အယံကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဣမ ပန၊
 ဤအရာ၌ကား။ အဝိနာတာဝတော၊ မဂ်သည်နိဗ္ဗာန်နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂေါပိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာသဝါနံ၊
 ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊
 ကို။ အနာရဗ္ဗ၊ အာရုံမပြုမူ၍။ မဂ္ဂေနေဝ၊ မဂ်ဖြင့်သာလျှင်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။
 ခယော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာ-
 နမ္ပိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂေါပိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာသဝါနံ ခယောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ (ပြန်၍စပ်)။ (နာ-၁၅၆) တံနိန္ဒန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ
 အာသဝါနံ ခယညဏေ၊ ဤ။ နိန္ဒံ၊ ညွှတ်သည်ကို။ (အဋ္ဌကထာပါဌ် ကရောတိ၌

စပ်)။ သေသံ၊ နိန္ဒသဒ္ဓါမုကြွင်းသော တပေါဏ တပုဗ္ဗာရသဒ္ဓါသည်။ တသေဝ၊
ထိုတံနိန္ဒသဒ္ဓါ၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝဝသဒ္ဓါတည်း။ ပါဠိယံ၊ ချွံ။ ဣဒံ
ဒုက္ခန္တိ ဝစနံ၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယ၊
သစ္စဿ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒတာ စ၊ ပိုင်းခြားပြီး၍လည်းကောင်း။ အနဝသေသေတာ
စ၊ မကြွင်းစေမူ၍လည်းကောင်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တဿ၊ ဘိက္ခုနော၊ ၏။
ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဂဟိတဘာဝဒဿနံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်
ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။
တ္ထေကန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုတ္ထကံအစရှိအောကား၌။ တတ္ထကံ ဒုက္ခန္တိပဒံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခ
ဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၏ (ဝါ) ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒ၊ ပိုင်းခြားပြီး၍၊ ဂဟိတဘာဝ-
ဒဿနံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ န ဣတော
ဘိယျောဟိဣဒံ ပဒံ၊ နဣတောဘိယျောဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အနဝသေသေ-
တာ၊ မကြွင်းစေမူ၍။ ဂဟိတဘာဝဒဿနံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြကြောင်း
ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗမ္ပဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သရသလက္ခဏပဋိဝေဝေသေန၊ မိမိ၏သိအပ်သော
သဘောလက္ခဏာကိုထိုးထွင်း၍ သိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဇာနနမေပ၊ သိခြင်း
သည်ပင်လျှင်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ ပဇာနနံ နာမ၊ သိခြင်းမည်၏။
ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သရသလက္ခဏပဋိဝေဝေနောတိဣမံနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိ-
ယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရသံတဗ္ဗော ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ
ဝစနတ္ထံ၊ ဤသို့သောဝစနတ္ထကို။ ကတာ၊ ပြု၍။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။
ရသေတိ ရသေနာမ၊ ရသမည်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ ရသော၊ ရသတည်း
(ဝါ) သိအပ်သောသဘောတည်း။ သရသော၊ မိမိရသ (ဝါ) မိမိ၏သိအပ်သော
သဘော။ သော ဝေ၊ ထိုရသသည်ပင်လျှင်။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို
သဘောလက္ခဏာကို။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇ-
နေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသဖြင့်။ ဣတိ အယံ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်
ဦးအံ့။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇနံနာမ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းမည်
သည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တသ္မိံ ဉာဏေ၊ ထိုအရိယ-
သစ္စာကိုသိသောဇင်ညဏ်သည်။ ပဝတ္ထေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။
ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ၏။ သရူပါဒိပရိစ္ဆေဒေ၊ သရုပ်အရှေ့သည်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၌။
သမ္မောဟော၊ တွေ့ဝေခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအရိယသစ္စာကိုသိသောဉာဏ်၏။ ပဝတ္ထိပေဝ၊
ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ၊
ပဇာနာတိဟူသောကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတ္တိ ကန္တိ-
ဣမံနာ၊ ဖြင့်။ တေသ္မာ၊ ထိုတဏှာဟူသောအကြောင်းမှ။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ သမု-

ဒေတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ
တဏှာ၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ နိဗ္ဗာန်၊ ဤသို့သော
ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခဉ္စ၊
ဒုက္ခသစ္စာသည်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော
သမုဒယသစ္စာသည်လည်းကောင်း။ ယံ ဌာနံ ပတုတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။
အာရမ္မဏပစ္စယဇ္ဇေန၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော အနက်
ကြောင့်။ ကာရဏဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယံ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။
အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ ကာရဏေ၊ ဤအကြောင်း၌။ တဒါယတ္တ-
တာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။
တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ ကတော ဣမိနာဝစနတ္တေန၊ ကြောင့် (တစ်နည်း)
ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္တံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ တဒုဘယံပတုတိ၊ တဒုဘယံပတုဟူ၍လည်း။ တဒုဘယဝတော၊ ထို
နှစ်ပါးသော ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာရှိသော။ ပဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာန်
သို့ရောက်ခြင်းကို။ တဒုဘယဿ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ၏။
ပတ္တိ ဝိယ၊ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဂ္ဂလဿေဝ၊ ၏သာ
လျှင်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနပုတ္တိ၊ နိဗ္ဗာန်
သို့ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒုဘယဿ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဒုက္ခသစ္စာ
သမုဒယသစ္စာ၏။ နိဗ္ဗာနပုတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိစ အပရော
နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဤ။ ပတုတိ၊ ကား။ ပါပုဏန-
ဟေတု၊ ရောက်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏ-
ကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇနတော၊ ကောင်းစွာရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အသမာနကတ္တုကေ၊ မတူ
သော ကတ္တားရှိသောကြံယာ၌။ တွာပစ္စယဿ၊ ၏။ ဟေတုတ္ထေ၊ ၌။ ပဝတ္တိ
ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ သမာနကတ္တုကေပိ၊ တူသောကတ္တားရှိသော ကြံယာ၌
လည်း။ တွာပစ္စယဿ၊ ၏။ ဟေတုတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ပဝတ္တိ၊ သည်။
သဒ္ဓသတ္ထေသု၊ တို့၌။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေန၊ ထို
နိဗ္ဗာန်ဖြင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးသည်။ နပဝတ္တတိ၊
မဖြစ်။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္တံ၊ ဤကရဏသမိဝစနတ္တကို။ ကတော၊ ၍။ အပ္ပပတ္တိ-
နိမိတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ အပ္ပဝတ္တိတိ အပ္ပဝတ္တိ-
နာမ၊ မည်၏။ ဝိ၊ တစ်နည်းကား။ ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တဒုဘယံ၊ သည်။
နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္တံ၊ ဤသို့သောအဓိကရဏသမိဝစနတ်ကို။
ကတော၊ ၍။ အပ္ပဝတ္တိဌာနံ၊ မဖြစ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ အပ္ပဝတ္တိတိ အပ္ပဝတ္တိ-
နာမ၊ မည်၏။ စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုပြီးအံ့။ အနေနပဒေန၊ ဤအပ္ပဝတ္တိဟူသော
ပုဒ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊

သုတ္တံ]

အာသဝက္ခယညဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၅

ထိုသို့ချုပ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ ကံ နိဗ္ဗာန်၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန နိဗ္ဗာနေ၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ ဧတေနာတိ ပဓေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ သော။ တံ နိဗ္ဗာန်၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ မည်၏။ ဣတိ နိဗ္ဗာန်၊ ဤသို့သောဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ တံ နိဗ္ဗတ္တကဿ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ၏ (ဝါ) သမုဒယသစ္စာသည် ဖြစ်စေအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာ၏။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ၏လည်း။ နိရုဇ္ဈနဒဿနတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းကိုပြုခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနပဓေယေဝ၊ နိဗ္ဗာနဟူသောပုဒ်၌သာလျှင်။ တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဝတ္တတံ၊ ဆုတ်နစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ သဒ္ဓေါ၊ အယံသဒ္ဓါကို။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗနာမိကံ၊ သဗ္ဗနာမံဖြစ်သော။ ပဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ လိင်္ဂဿ ဝါ၊ လိင်္ဂကိုလည်းကောင်း။ ဝုစ္စမာနဿ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ လိင်္ဂဿ ဝါ၊ လိင်္ဂကိုလည်းကောင်း။ ဂါဟကံ၊ ယူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ [သို့ (ဝါ) ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်သို့။ သမ္မိပကန္တံ၊ ကား။ သစ္စိကရဏဝသေန၊ မျက်မှောက်ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ပါပကံ၊ ရောက်စေတတ်သော။ စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတေန၊ ထိုသမ္မိပကံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂယေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တောယ ပဋိပတ္တိယာ၊ ထိုအကျင့်ဖြင့်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ ပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ၊ မည်၏။ သာယေဝ၊ ထိုဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိသည်ပင်လျှင်။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိသည်ပင်လျှင်အကျင့်။ ဣတိ နိဗ္ဗာန်၊ ဤသို့သောဝိဂ္ဂဟကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကိလေသဝသေနာတိ၊ ကား။ အာသဝသင်္ခါတကိလေသဝသေန၊ အာသဝေါတရားဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာ၏အစွမ်းဖြင့်။ တဒေဝ တံဝေ ပဒံ၊ ထိုကိလေသဝသေနဟူသောပုဒ်ကိုသာလျှင်။ အာသဝပရိယာယေန၊ အာသဝသဒ္ဓါ၏ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤကိလေသဝသေနဟူသောပုဒ်ကို တစ်ဖန်ဆိုရာ၌။ ပုနရုတ္တိဒေါသော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အပိပ္ပေါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပရိယာယဒေသနာဘာဝေါနာမ၊ ပရိယာယ်ဒေသနာ၏အဖြစ်မည်သည်။ အာဝေဏိကော၊ အသီးဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မော၊

မြတ်စွာဘုရားတို့၏သဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အယံ
 အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ စ
 စောဒေမိ၊ အံ။ အာသဝါနံ၊ တို့အား။ ဒုက္ခသစ္စပရိယာယော၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏
 ပရိယာယ်သည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ နနု၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ သေသသစ္စ-
 ပရိယာယော၊ ဒုက္ခသစ္စာမှကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါး၏ပရိယာယ်သည်။ န အတ္ထိ၊
 မရှိ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။
 ဒဿိတသစ္စာနိယော၊ ပြုအပ်ပြီးသောသစ္စာတို့ကိုသာလျှင်။ ကိလေသဝသေန၊
 ဖြင့်။ ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဒဿန္တော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။
 ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 စောဒနာ၊ တည်း။ သစ္စံ၊ ဆိုအပ်သည်မှန်ပေ၏။ ပန တဏှာပိ၊ ထိုသို့ပင်
 မှန်သော်လည်း။ တံ သမ္ပန္နတ္တာ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သေသသစ္စာနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမှကြွင်းကုန်သောသစ္စာတို့၏။ တံ သမုဒယာဒိ-
 ပရိယာယောပိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာအစရှိသည်တို့၏ပရိယာယ်ကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊
 ရအပ်၏။ ဣတိ ကတှာ ဣဒိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အာသဝသမုဒယာဒိနိ၊ အာသဝ
 သမုဒယစသည်တို့သည်။ ဒုက္ခသစ္စပရိယာယဘူတအာသဝသမ္ပန္နာနိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ
 ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့နှင့်စပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြုလိုသည်
 ဖြစ်၍။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အရာ၌။ အာသဝါနံ ခယဉာဏယာတိ၊ ဟူ၍။ အာရဒ္ဒတ္တာ၊ အားထုတ်အပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝါနမေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ သေသကိလေသာနံ၊ အာသဝေါတရားမှ
 ကြွင်းကုန်သောကိလေသာတို့ကို။ တဏှာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
 အနာရဒ္ဒတ္တာ၊ အားမထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟဏံ၊ ကို။ န ကတံ၊
 မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ တဏှာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ကာမာသဝါပိ၊ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာသဝဝိမုတ္တသိသေနော၊
 အာသဝေါတရားလေးပါးမှလွတ်ခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်သာလျှင်(ဝါ)အဦးဦး
 ခေါင်းဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗကိလေသဝိမုတ္တိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ ကုန်အောင်စုံသော
 ကိလေသာမှလွတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မိဿကမဂ္ဂေါ၊ လောကီ လောကုတ္တရာရောသော မဂ်ကိုသာ
 လျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ လောကီယဝိပဿနာယ၊ လောကီဝိပဿနာနှင့်။
 လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာမဂ်၏။ မိဿကတ္တာ၊ ရောသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂံ

သုတ္တံ]

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၇

ကထေသိတိ၊ ကထေသိဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဇာနတော ပဿတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ ပရိညာသစ္စကိရိယာဘာဝနာဘိသမယာ၊ ပရိညာဘိသမယ သစ္စ
 ကြိယာဘိသမယ ဘာဝနာဘိသမယတို့ကို (ဝါ) ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိပြီး
 ၍ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြု၍ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၊
 မဂ္ဂသစ္စာကိုပွား၍ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟော
 တော်မူအပ်ကုန်၏ (ဝါ) ဝုတ္တာ ဒုသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ စတုသစ္စပဇာနနယ ဝေ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်းဖြင့်သာလျှင်။
 စတုကိစ္စသိဒ္ဓိတော၊ လေးပါးသောကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ (စတုကိစ္စအရ
 ကို ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍သိခြင်း၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာ
 ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေခြင်း ဤလေးပါးကိုယူ)။ ပန၊
 ပါး။ ပဟာနာဘိသမယော၊ ကို (ဝါ) သမုဒယသစ္စာကိုပယ်၍ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းကို။ ပါရိသေသတော၊ ပါရိသေသနည်းအားဖြင့် (ဝါ) အကြွင်းကို
 ယူသောနည်းအားဖြင့်။ ဝိမုစ္စတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂက္ခဏံ ဒဿေတိဟိ၊ ဒဿေတိ
 ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝုတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ တို့သည်။ စတုသစ္စပဇာနနယဝေ၊
 သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓါနိ၊ ပြီးကုန်၏။ မယာ ဝုတ္တဝစနဿ
 သာဓကံ ယထာ ကိ ဝစနံ ဘဂဝါ အာဟ၊ နည်း (တစ်နည်း) ယထာ ယေန
 ပကာရေန၊ အကြင်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တာရိ ။ပ။ သိဒ္ဓါနိတိ၊ ဟူ၍။
 ယံ ဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တဿ ဝစနဿ၊ ထိုစကား
 ၏ (ဝါ) ကို။ သာဓကံ၊ သက်သေဖြစ်သော (ဝါ) ပြီးစေတတ်သော။ ဝစနံ၊
 စကားတော်ကို။ တထာ ဟေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူသနည်း။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတန္တိ မေ
 ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိတိအာဒိ၊ ဥဒပါဒိ ဤသို့
 အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ (သာဓက
 အနက်ကား)။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ
 ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီ (ဝါ) ဤတရား
 ကား ဒုက္ခတည်း၊ ဤဒုက္ခကား ဤမျှသာတည်း၊ ဤထက်အလွန် ဤအောက်
 အယုတ်မရှိဟု ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ မယာ၊
 ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနန္တသုတေသု၊ မကြားစဖူး
 ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်တတ်သော ပညာ
 မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ (ဝါ) ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။

အဋ္ဌကထာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာမှလွတ်သော။ နယော၊ နည်းတည်း။
 ဇာနတော ပဿတောတိ စ၊ ဇာနတော ပဿတောဟူသော နိဒ္ဒေသသည်
 လည်း။ ဟေတုနိဒ္ဒေသော၊ ဟိတ်ကိုညွှန်းပြသော နိဒ္ဒေသတည်း။ ဇာနနဟေတု၊
 သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဿနဟေတု၊ မြင်ခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ကာမာသဝါပိ၊ ကာမာသဝမှလည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊
 လွတ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌ (ဝါ) တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ
 ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ-ဟူသော ပါဠိတော်ဝါကျ၌။ ဇာနန-
 ပဿနကိရိယာနဉ္စ၊ ဇာနနပဿနကြိယာတို့၏လည်းကောင်း။ ဝိမုစ္စနကိရိယာယ စ၊
 ဝိမုစ္စနကြိယာ၏ လည်းကောင်း။ သမာနကာလတာ၊ တူမျှသောကာလ
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမဉ္စ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊
 ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။ သမာနကာလိကာနမ္ပိ၊
 တူမျှသော ကာလရှိကုန်သော်လည်း။ သဟဇာတာဒိပစ္စယကောဋီယာ၊
 သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းအစွန်းအားဖြင့်။ ပစ္စယပစ္စယပုန္နတာ၊
 ပစ္စည်း ပစ္စယပုန်၏ အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာ-
 မုတ္တကော။ သော။ နယော၊ တည်း။ ဧတံ၊ ထိုဇာနတော ပဿတော ဟူသော
 ပုဒ်သည်။ ဟေတုဂဗ္ဘဝိသေသနတာဒဿနံ၊ ထိုဇာန ဟိတ် အတွင်း ဝင်သော
 ဝိသေသန၏ အဖြစ်ကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့
 လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်
 ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ ဟူသောပါဠိတော်ဝါကျ၌။ ဘဝါ-
 သဝဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဘဝရာဂဿ ဝိယ၊ ဘဝရာဂ၏သို့။ ဘဝဒိဋ္ဌိယာပိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ
 ၏လည်း။ သမဝရောဓော၊ ကောင်းစွာ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌာသဝဿာပိ၊ ၏လည်း (ဝါ) ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အရုနာ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ ဒိဋ္ဌာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိတိ၊
 ဟူ၍။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ပါဠိတော်ပေတို့၌။ ပါဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊
 ထင်၏။ သော ပါဌော၊ ထိုပါဌ်သည်။ န ပေါရာဏော၊ ရှေးပါဌ်ဟောင်းမဟုတ်။
 ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ပမာဒလိခိတော၊ မေ့လျော့သဖြင့် ရေးကူးမှားသော ပါဌ်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အနေကာသုပိ၊
 များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘယဘေရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာဒိသု၊ ဘယဘေရဝ
 သုတ် အဋ္ဌကထာ အစရှိသည်တို့၌။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ သံဝဏ္ဏိတတ္တာ၊
 ဖွင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ရှေးဝါကျ၌ စောဒနာ ဝင်ကွက်
 ပယ်ဖြေချက်ကို ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။

သတ္တိ

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၉

[တ္ထေစဉ် စသဒ္ဓါကား “မပြတ်စပ်ခါ။ စုန်ထုတ်ရာ။ မှတ်ပါဥပနာသ”
ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဥပနာသဘေတကဟု မှတ်။]

တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။” အနိယမိတပုဂ္ဂလဿ၊ မမြဲသော ပုဂ္ဂိုလ်
၏(ဝါ) အမြဲမမှတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သစ္စပဋိဝေခော၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း
၍ သိခြင်းကို။ အနိယမိတကာလဝသေန၊ အမြဲ မမှတ်အပ်သော ကာလ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊
သော်လည်း။ အဘိသမယကာလေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောအခါ၌။ တဿ၊ ထို
သစ္စာတရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊
စွဲ၍။ ဧဝံ ဇာနဇော ဧဝံ ပဿတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တမာနကာလနိဒ္ဒေသော၊
ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတော၊ ၏။ သော စ၊
ထိုပစ္စုပ္ပန်ကာလသည်လည်း။ ကာမံ၊ စင်စစ်။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်
သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂက္ခဏတော၊ မဂ်ခဏမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ယာဝဇ္ဇတနာ၊ ယနေ့
တိုင်အောင်။ အတိတကာလိကောဝေ၊ အတိတ်ကာလ ရှိသည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံ
တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အတိတကာလိကတ္တံ၊ အတိတ်ကာလ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဖလက္ခဏေန၊ ဖိုလ်ခဏဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တသိန္နိ
ဣမိနာ ဖလက္ခဏန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏန္တိ၊ ကား။ ဖလပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ၊ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်
ကို။ (အဋ္ဌကထာပါဠိဒေသေတိ၌ စပ်)။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဇထာစေဝ၊ ထိုဖိုလ်
ကို ဆင်ခြင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်
မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တဂ္ဂဟဏေန၊ ထိုဖလ-
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို ယူသဖြင့်။ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်
နှင့် ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သေသာနိ၊ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းမှ ကြွင်း
ကုန်သော။ နိရဝံသေသာနိ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော ပစ္စဝေက္ခ-
ဏာ ဉာဏ်တို့ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

[သေသာနိအရ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ၊ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ၊
ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ။ အပ္ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ
တို့ကိုယူ။]

ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဧကဒေသာနိ၊ တစ်စိတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကို။
ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အပရိပုဏ္ဏာယပိ၊ မပြည့်စုံသည်
လည်း ဖြစ်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်

သိဒ္ဓိသစ် နိဿယ(တ) ၂၉-ပ-မ-သ-စ

သောကြောင့်တည်း။ ခိဏာ ဇာတိတိ အာဒိဟိ၊ ခိဏာဇာတိ ဤသို့ အစ
 ရှိကုန်သော။ နာပရံ ဣတ္ထတာယာတိပဒပရိယောသာနေဟိ။ နာပရံ ဣတ္ထတာ
 ယ-ဟူသော ပုဒ်အဆုံးရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ တဿာတိ၊ ကား။
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ၊ ၏။ ဘူမိန္ဒြိယ၊ ကား။ ပဇတ္တိဌာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်တည်း။
 စ စောဒေမံ၊ အံ့။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ဝိမုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ စောတော်မူအပ်
 သော။ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်သည်သာလျှင်။ တဿ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ၊ ၏။ အာရမ္မ
 သင်္ခါတာ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာအရပ်သည်။ ဟောတိ နန္ဒ၊ လော။
 အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ခိဏာ ဇာတိတိ အာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏ
 ဉာဏ်၏။ ဘူမိဒဿနံ၊ ဖြစ်ရာ အာရုံကို ပြခြင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊
 အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ စေဒနံ၊ ကို။ သောဓေတုံ၊ ငှာ။ တေနဟိတိ၊
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟိန၊
 ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။
 ဝိဇ္ဇမာနဿပိ၊ ထင်ရှား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ အာယတိံ၊
 နောင်အခါ၌ (ပါ) နောင်ဘ၌။ အပ္ပဋ္ဌိသန္နိကဘာဝတော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို
 ပေးခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေသည်။ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာဒိဟိ၊ မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း အစရှိသည်
 တို့ဖြင့်။ ပြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်
 ပြီ။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ခိဏာ ဇာတိတိ အာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်၏။ ဘူမိ၊
 ဒဿနံ၊ ဖြစ်ရာဌာနအာရုံကိုပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊
 သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧကေန ဉာဏေနာတိ ပဒဿ၊ ၏။ ယထာရုတတော စ၊ ဟောတော်မူအပ်
 သော ပါဠိတိုက်ရိုက်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ အဝိနာဘာဝတော စ၊ မကင်း
 သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် လည်းကောင်း (ဝါ) အဝိနာဘာဝ နည်းအားဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဂဟိတေန၊ ယူအပ်သော။ ပဉ္စဝိဓေန၊ သော။ ပစ္စဝေက္ခဏ
 ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ခိဏာ ဇာတိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သောတုဇနာနံ၊ မှတ်နာကုန်သော သူတို့၏(ဝါ)
 စာသင်သားတို့၏။ သုဝိညာပနတ္ထံ၊ သိလ္လပံစေခြင်း အကျိုးငှာ။ ပရံမုခါ
 ဝိယ၊ မျက်ကွယ်ကဲ့သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ ကတမာ ပနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 အာစရိယော၊ သည်။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ ပါး။ ယေန အဓိပ္ပါ-
 ယေန၊ အကြင်သို့သော အလိုဖြင့်။ စောဒနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ တဒဓိပ္ပါယံ၊
 ထိုအလိုကို။ ဟောသေတော၊ ၍။ ပရိဟာရံ၊ အဖြေကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလို

သုတ္တံ]

အာသဝက္ခယညဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၁

သော အဋ္ဌကထာသရာသည်။ န တာဝဿာတိ အာဒိ။ ကိုး အာဟ၊ ဇာ။
 န တာဝ ။ပ။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ တွေ၊ ဌ။ ဟိ ဝိတ္ထာရော၊ ကိုး။ မယာ၊ သည်။
 ဝုစ္စတေ၊ ဇာ။ ဝက္ခမာနမေဝ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကိုး။
 မနသိ ကတော၊ ရှိ။ အယံ စောဒနာ၊ ကိုး။ အာစရိယေန၊ သည်။ သမုဋ္ဌာ-
 ပိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုနတာဝဿ အစရှိသောစကား
 ဌ။ န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ ခိဏာတိ၊ ကား။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုခိဏာ
 သဝ ရဟန်း၏။ အတိတာ၊ လွန်လေပြီးသော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ တာဝ၊
 ရှေးဦးစွာ။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုပွားခြင်းဖြင့်။ န ခိဏာ၊ မကုန်သေး။
 တတ္ထ၊ ထိုဇာတိမကုန်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ပုဗ္ဗေဝ ခိဏတ္တာတိ၊
 ဟူ၍ (ဝါ) ပုဗ္ဗေဝခိဏတ္တာ ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ဇာ။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကို ပွားသည်မှ။ ပုရိမတရမေဝ၊ ရှေးကပင်
 လျှင်။ နိဗ္ဗုဇ္ဈနဝသေန၊ ချုပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခိဏတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ အဿ ဘိက္ခု-
 နော၊ ထိုရဟန္တာ ဖြစ်သော ရဟန်း၏။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော
 (ဝါ) လာလတ္တံ့သော။ ဇာတိ၊ သည်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ န ခိဏာ၊ မကုန်
 သေး။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို အနာဂတ်ဇာတိ
 မကုန်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကိုး။ အနာဂတေ ဝါယာမာဘာဝတောတိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ အာဟ၊ ဇာ။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအနာဂတေဝါယာမာဘာဝတော-
 ဟူသော ဟိတ်စကားကို။ အနာဂတဘာဝသောဧညေဝေ ၊ အနာဂတ်၏ အဖြစ်
 သာမညကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ လေသေန၊ အမြက်အားဖြင့်။ စောဒနာ-
 ဓိပ္ပါယဝိဘာဝနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ ဝဒတိ၊
 ဆို၏။ အနာဂတဝိသေသံ၊ အနာဂတ်အထူးကို။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ န ဝဒတိ၊ မဆိုသနည်း (ထည့်)။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ မဂ္ဂ-
 ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ခေပနပယောဂါဘာဝတော၊ ကုန်စေတတ်သော လုံ့လ-
 ပယောဂ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဇာ။ ဝိဇ္ဇမာနေ
 ယေဝ၊ ထင်ရှားရှိသော်သာလျှင်။ ပယောဂေါ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။
 အဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားမရှိသည် ရှိသော်။ ပယောဂေါ၊ သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊
 မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ပန၊ ဆက်။ တွေ၊ ဤဇာ-
 တိကုန်ခြင်းကို ဆိုရာ၌။ အနာဂတဝိသေသော၊ အနာဂတ်အထူးကို။ အဓိ-
 ပေတော၊ ဇာ။ တဿ စ၊ ထိုခိဏာသဝ ရဟန်း၏လည်း။ ခေပနေ၊ ဇာတိကို
 ကုန်စေခြင်း၌။ ဝါယာမော ပိ၊ လုံ့လကိုလည်း။ လဗ္ဘတော၊ ရအပ်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယာ ပန မဂ္ဂဿာတိအာဒိ၊ ကိုး။ အာဟ၊ ပြီ။
 စ၊ ဆက်။ မဂ္ဂေ၊ ကိုး။ အဘာဝိတေ၊ မပွားအပ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-

ရဟော၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ ထိုက်သော၊ အနန္တရဇာတိသေဒေါ၊ အခြားမရှိသော
ဇာတိအလုံးကို၊ အနာဂတဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊ အဿ ဘိက္ခု-
နော၊ ဧ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ ဇာတိ၊ သည်၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ဖြင့်၊
န ခိဏာ၊ မကုန်၊ ဣတိ အယံ၊ ကား၊ ယောဇနာ၊ တည်း၊ ဝတ္ထု၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်
ဇာတိ မကုန်ရာ၌၊ ကာရဏံ၊ ကို၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ
ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်ဖြင့်၊ အာစရိယော၊ သည်၊ အာဟ၊ ဧ၊ ဧကဘဝပရိယာ-
ပန္နတာယ၊ တစ်ခုသော ဘဝ၌ အကျိုး ဝင်သည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊
ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိ အယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း၊ ဟိ
သစ္စံ၊ ဧ၊ ဇာတိ၊ သည်၊ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝ၊ ထိုထိုဘဝ၌၊ 'ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ-
လက္ခဏာ၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသဘော လက္ခဏာ ရှိ၏၊ ပန၊ ပါး၊ ယာ ပနာတိ
အာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကို ပူးခြင်းဖြင့်၊ ကိလေသဗဟတု-
ဝိနာသနမုခေန၊ ကိလေသဟူသော အကြောင်း၏ပျက်စီးခြင်းကိုအပြီးပြုသဖြင့်၊
အနာဂတဇာတိယာ ဧဝ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဇာတိ၏သာလျှင်၊ ခိဏဘာဝေါ၊
ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အာစရိယေန၊ သည်၊ ပကာသိတော၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့၊
ဒဠဗ္ဗိ၊ ကေစတုပဉ္စဝေါကာရဏဝေသုတိတ္ထေ၊ ဘဝေသု ဟူသော ဤပုဒ်၌၊
(အပေါင်းတည်းက စိတ်ပွင့်ပြု၊ ဧတ္ထ မရှိ ထည့်လေမြို့ ဟူသောနိယံနှင့် အညီ၊
ဧတ္ထသဒ္ဓါထည့်) ဘဝတ္ထယဂ္ဂဟဏံ၊ ဘဝသုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို ယူခြင်းသည်၊
ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်၊ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းအကျန် မရှိသောအားဖြင့်၊
ဇာတိယာ၊ ဧ၊ ခိဏဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးရှိ၏၊
ဧတ္ထ၊ ဤကေစဟု စသောပုဒ်တို့တွင်၊ ပုဗ္ဗပဒနွယေပိ၊ ရှေ့ဖြစ်သာ ကေစတု
ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း၊ ဥတ္တရပဒလောပေါ၊ နောက်ဖြစ်သောဘဝ
ပုဒ်၏ကျေခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဧ၊ ကေစတုပဉ္စက္ခန္ဓပုဘေဒါတိ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း၊
သေဝ နယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သောနည်းကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဧ၊ တံ သောတိအာဒိ၊
တံသော ဤသို့အစရှိသော စကားသည်၊ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်၊ နံ၊ ထိုဇာတိ၏
ကုန်ခြင်းကို၊ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း၊ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့သောစောဒနာ
ခြင်းကို၊ သောဓနာဝစနံ၊ သုတ်သင်ကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း၊ တတ္ထ၊
ထိုတံသော အစရှိသောပါကျ၍၊ တန္တိ၊ ကား၊ ယထာ ဝုတ္တံ၊ စော၊ ဇာတိ၊
ကို၊ သောတိ၊ ကား၊ ခိဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော၊ ဘိက္ခု၊
သည်၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်၊ ပဇာနနာယ၊ အပြားအားဖြင့်
သိသည်၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ရှေးအဖို့၌၊ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏဒဿနံ၊
ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို ခာင်ခြင်ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
တည်း၊ ဧဝေ ကဘွာ ဣဒိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်၊ ပစ္စဝေက္ခဏပရမ္မရာယ၊
ခာင်ခြင်ခြင်း အဆက်ဆက်အားဖြင့်၊ ဟထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအား
ဖြင့်၊ ပဇာနနာ၊ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်၊ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏၊ ဣတိ၊ သို့၊

သုတ္တ

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၃

ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ဇာတိ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာတိ၊ ပစ္စဝေက္ခယန္တရဝိဘာဝနတ္ထမေဝ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း
 တစ်ပါးကို ထင်စွာပြခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်။ ဇာနန္တော ပဇာနာတိတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတ္ထမာနဝစနဒ္ဓယံ၊ ဝတ္ထမာနဝိဘတ် အဆုံးရှိသော သဒ္ဓါ နှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ၊ ဇာနန္တော၊ သိသည်။ ဟုတော၊
 ၍။ ဝါ၊ ကား။ ဇာနနဟေတု၊ သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဇာ-
 နာတိ နာမ၊ အပြားအားဖြင့် သိသည်မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။

ဗြဟ္မစရိယဝါသော နာမ၊ မည်သည်ကား (ဝါ) မြတ်သော အကျင့်ဖြင့်
 နေခြင်း မည်သည်ကား။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတော၊ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသအားဖြင့်။ မဂ္ဂ-
 ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏။ နိဗ္ဗတ္တနမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဝုတ္တန္တိ၊ ပရိဝုတ္တိ ဟူသော
 သံဝဏ္ဏနာ ပုဒ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇာတိ၊ သမန္တတော၊ မှ။ နိရု-
 သေသေန၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော အားဖြင့်။ သေတံ၊ နေပြီ။ ပရိစိန္တံ၊
 လေ့ကျက်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊
 ဤမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အတိတ-
 ကာလဝသေန၊ အတိတ်ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ဣတိ
 အနုယောဂေန၊ ဤသို့ မေး စိစစ်ဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေန
 ဟိ သဒ္ဓိန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာတိ၊ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဇာတိ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။
 ဝုတ္တလက္ခဏော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာ ရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကောပိ၊
 ပုထုဇ္ဇာ ကလျာဏ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊
 သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း အကျိုးငှာ။ ပဋိပန္နော နာမ၊ ကျင့်
 သည်မည်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တာဒိသု၊ ဒက္ခိဏာ ဝိဘင်္ဂသုတ်
 အစရှိသည်တို့၌။ တထာ ဝေ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်(ဝါ)
 ထိုအတူသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဝသန္တိ နာမာတိ၊ ကား။ ဝသန္တော ဝေ နာမ၊ နေသည် မည်ကုန်သည်သာ
 လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တဝါသ၊ သုံးပြီးသော နေခြင်း ရှိကုန်သည်။
 န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တဝါသတ္တာ၊ သုံးပြီးသော နေခြင်း
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စ စေ၊ ဒေမိ၊ အံ။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ၊ ကံသာလျှင်။ ဝုတ္တာ
 နန၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ သမ္မာသကံပွာဒယော၊ သမ္မာသကံပု
 အစရှိသည်တို့ကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်ကုန်။ အထ၊ ထိုသို့မဟောအပ်ပါလျက်။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုသု၊ သစ္စေသု၊ စတုဟိ၊ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာ ပဟာန သစ္စိကိရိ-
 ယာဘာဝနာဝသေန သောဋ္ဌသဝိဓံ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတန္တိ။ နိဋ္ဌာပိတံ-ဟူ၍။ အဋ္ဌဂိ-

ကဿ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော၊ မဂ္ဂဿ၊ ဇာ (ဝါ) နှင့်။ သာဓာရဏတော၊
 ဆက်ဆံသော အားဖြင့်။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒီနမ္ပိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ အစရှိသည်
 တို့၏လည်း။ စတုကိစ္စသာနဝသေန၊ လေးပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတုသု၊ ပ။ နိဋ္ဌာပိတန္တိ၊ ဟူ၍။
 အဋ္ဌဂီကဿ၊ သော၊ မဂ္ဂဿ၊ နှင့်။ သာဓာရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ (ဤသို့ လိုက်၍ ယောဇနာ)။ ဟိဝိတ္တာ-
 ရေမိ၊ အံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သည်။ စတုသု၊ ကုန်သော၊ သစ္စေသု၊ တို့၌။
 ပရိညာဒိကိစ္စသာနဝသေန၊ ဒုက္ခသစ္စကိုပိုင်းခြား၍ သိခြင်းအစရှိသော
 ကိစ္စကိုပြီးစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပ၊တ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သေသာနိ၊
 ကုန်သော။ သန္တာသင်္ကပ္ပါဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဒုက္ခသစ္စ၊ ဒုက္ခသစ္စ၌ (ဝါ)
 တို့ကို။ ပရိညာတိသယောနုဂ္ဂဏာဝ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၍ ထုံးထွင်း၍သိခြင်း
 အားလျော်သော ဂုဏ်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ဤ။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း
 ဝည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ခံ။ ဣတရသစ္စေသု စ၊ ဤဒုက္ခ
 သစ္စာမှတစ်ပါးသော သစ္စာတို့၌လည်း။ နေသံ၊ ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပ အစရှိသည်
 တို့၏။ ပဟာနာဘိသယာဒိဝသေန၊ ပဟာနာဘိသယအစရှိသည်တို့၏အစွမ်း
 ဖြင့်(ဝါ)သမုဒယသစ္စာကိုပယ်၍ ထုံးထွင်း၍သိခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
 ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌာ ဇေ၊ ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 ပရိဟာရော၊ တည်း။ ဒုက္ခနိရောဓမဂ္ဂေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ
 တို့၌။ ယထာဣမံ၊ တိုင်း။ ပရိညာသမ္ဘိကိရိယာတာဝနာပိ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို
 ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုပွားစေ
 ခြင်းတို့သည်လည်း။ ယာဝဒေဝ၊ အကြင်မျှလောက်လျှင်။ သမုဒယပဟာနတ္ထာ၊
 သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းအကျိုးရှိကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂတော၊ ဤ။
 တဒတ္ထေယေဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာသာလျှင်။ တာသံ၊
 ထိုဒုက္ခသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ ပက္ခိပနေန၊ ထည့်သဖြင့်။
 ကတံ ကရဏိယန္တိ ပဒဿ၊ ဇာ။ အဓိပ္ပါယ်၊ ကို။ ဝိဘာဇေတုံ၊ ငှာ။ တေနာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဒုက္ခမူလံ သမုစ္စိန္တန္တိ ဣမိနာပိ၊
 ဖြင့်လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာကိုပယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပကာရန္တရေန၊
 အပြားတစ်ပါးအားဖြင့်။ ဝိဘာဇေတိ၊ ဇာ။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧတ္ထ၊ ဤကတံ ကရဏိယံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကတံ ကရဏိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အတိတ-
 နိဒ္ဒေသော၊ အတိတ်ကာလဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ အဂ္ဂတော၊ သည်။ ဂတော၊
 နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ဤသို့သောအမေးကြောင့်။ ပုဗ္ဗဇ္ဇေနကလျာဏကဝ-
 သောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။ ဣမေ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပကာရာ၊
 အပြားတို့တည်း။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သောအပြား။ တဗ္ဘာဝေါ၊

ထိုဤသို့သော သဘောရှိကုန်သော အပြားတို့၏အဖြစ်တည်း။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သောအပြားတို့၏အဖြစ်။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊ ဣ။ ဣတ္ထဘာဝါယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပဒါနတ္ထေ၊ သမ္ပဒါနအနက်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုဤသို့သော သဘောရှိကုန်သောအပြားတို့၏အဖြစ်အကျိုးငှာ (ဝါ) တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စအကျိုးငှာ။ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ ပကာရာ၊ ထိုအပြားတို့ကို။ အရိယမဂ္ဂဗျာပါရဘူတာ၊ အရိယမဂ်၏ဗျာပါရဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပရိညာဒယော၊ ပရိညာအစရှိသည်တို့ဟူ၍။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယာတိ၊ ဘာဝါယဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ဣ။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မဂ္ဂါနုဘာဝဘာဝေန၊ မဂ်၏အာနုဘော၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ မဂ္ဂေ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတေ၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ တံကိစ္စပစ္စဝေက္ခဏာယပိ၊ ထိုမဂ်ကိစ္စ တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏လည်း။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်(ဝါ)လွယ်သဖြင့်။ သဒ္ဓိတော၊ ပြီးခြင်းတည်း။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ စတုကိစ္စဝသေန၊ လေးပါးသောမဂ်ကိစ္စအစွမ်းဖြင့်။ သောဠသကိစ္စဘာဝံ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသောကိစ္စ၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတွာ၊ ငဲ့။ ဟေသုပိ ကိစ္စေသု၊ တို့တွင်လည်း။ ပဟာနမေဝ၊ သမုဒယာစွာကိုပယ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဓာနံ၊ ပြဇာနီးသည်။ ဟေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဣတရေသံ၊ ဤပဟာနကိစ္စမှတစ်ပါးကုန်သော။ ပရိညာဒိနံ၊ ပရိညာကိစ္စအစရှိသည်တို့၏ (ဝါ) ပရိညာကိစ္စ၊ သစ္စိကတကိစ္စ၊ ဘာဝနာကိစ္စတို့၏။ တဒတ္ထတ္တာ၊ ထိုပဟာနကိစ္စ၏အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုပဟာနကိစ္စကိုသာလျှင်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ပကာသေတံ၊ ငှာ။ ကိလေသက္ခယဘာဝါယ ဝါတံ၊ ဘာဝါယ ဝါ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အပိ စ၊ တစ်နည်းသော်ကား။ ပုရိမနယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စေဝေက္ခဏ-ပရမ္မရာယ၊ ပစ္စေဝေက္ခဏာအဆက်ဆက်အားဖြင့်။ ပစ္စေဝေက္ခဏာဝိမိံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒသေတွာ၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဓာနတ္တာ၊ ပြဇာနီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟိနကိလေသပစ္စေဝေက္ခဏာဝိမိမေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသကိုဆင်ခြင်ခြင်း အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကိလေသက္ခယဘာဝါယ ဝါ-ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတိ၊ သိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဒုတိယဝိကပေ၊ ဒုတိယဝိကပိဋံ။ အယံ- ဤသို့
သဘောရှိသော။ ပကာရော၊ အပြားတည်း။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော
အပြား။ တဗ္ဘာဝေါ၊ ထိုဤသို့သဘောရှိသောအပြား၏အဖြစ်တည်း။ ဣတ္ထတံ၊
ဤသို့သဘောရှိသော အပြား၏အဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထံ၊ ဤဣတ္ထတာယဟူသော
ပုဒ်၌။ သမ္ပဒါနဝစနဿ၊ သမ္ပဒါနံ “သ” ဝိဘတ်၏။ က၊ ရိယဘူတော၊ ကာရိယ
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဿက္ကဏ္ဏေ၊ ပဉ္စမိအနက်၌(ဝါ)အပါဒါနံ
အနက်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ၊ ဣတ္ထတာဝတောတိ ဣမိနာ၊
ဖြင့်။ အာရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ဧ။ ပန၊ ပါး။ ဣမသ္မာ ဧဝံ
ပကာရတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ပကာရော
နာမ၊ အပြားမည်သည်။ ပကာရဝန္တတော၊ အပြားရှိသော။ အတ္ထတော၊
အနက်မှ။ သေဒေါ၊ အထူးအပြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ(ဝါ)
ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော သေဒေါ၊ ထိုအထူးအပြားသည်။ ယခိ အသ
ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တသေဝ၊
ထိုအပြားရှိသော အနက်၏သာလျှင်။ သော ပကာရော၊ ထိုအပြားသည်။
န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မဖြစ်ရာသောကြောင့်။ ဣတ္ထံသဒ္ဓေါ၊
သည်။ ပကာရဝန္တဝါစကော၊ အပြားရှိသောအနက်ကိုဟောသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
ပန၊ အန္တယကိုဆိုဦးအံ့။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ အဘေဒေ၊
မပြားသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အဝယဝါဝယဝိတာဒိနာ၊ အစိတ်၏
အဖြစ်၊ အစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိသော။ ဘေဒပရိကပ္ပနာဝသေန၊ အပြားကို
ကြံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိဉ္စိဘေဒံ၊ စိုးစဉ်းအပြားရှိသော။ အတ္ထံ၊ သည်။
သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့စိုးစဉ်းသော အနက်အပြားဖြစ်ရာသော
ကြောင့်။ ဣတ္ထတ္ထသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပကာရဝါစကော၊ အပြားဟူသော
အနက်ကိုဟောဟတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒသေတိ၊ ဧ။
အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဣဇ္ဇိကာယံ စ၊ ဤဋီကာ၌လည်းကောင်း။
မဇ္ဈိမာဂမဋီကာဝိနယဋီကာဒိသု စ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဋီကာ၊ ဝိနည်းဋီကာစသည်
တို့၌လည်းကောင်း။ အာဂတနယော၊ လာသောနည်းတည်း။ ပန၊ ဝါဒထူးကို
ဆိုဦးအံ့။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိနိမိတ္တာနုသာရေန၊ သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်ကို
ဉာဏ်ဖြင့်အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့
သောနည်းဖြင့်။ ဣတ္ထန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ အဿ အတ္ထဿ၊ ထိုအနက်အား။
အယံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပကာရော၊ အပြားသည်။ အတ္ထံ၊ ဧ။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ အတ္ထံ၊ သည်။ ဣတ္ထံ၊ မည်၏။ ပကာရဝန္တော၊
အပြားရှိသောအနက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ တဒ္ဓိတဝုတ္တံ၊ တဒ္ဓိတံ၏
ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိစိတြာ၊ ဆန်းကြယ်၏။ တဿ၊ ထိုအပြားရှိသောအနက်၏။
ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဣတ္ထတ္ထံ၊ အပြားရှိသော အနက်၏အဖြစ်။ ပကာရော

သုတ္တံ]

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၇

အပြားကို။ လဗ္ဘတံ၊ ဧ၊ ဣမမတ္ထံ။ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဣတ္ထဘာဝတော ဣမသ္မာ ဧဝံ ပကာရာတိ၊ ပကာရာ ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သံ။ ဣန္ဒြိယံ၊ ကုန်၏။ ပဌမဝိကပ္ပေပိ၊ ဌ်လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဘေ နယော၊ ဤနည်းကို။ ဒဌဗ္ဗော၊ ဧ၊ ဣဒါနိ ဝတ္တမာနခန္ဓသန္တာနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သရူပကထနံ၊ သရုပ်ကို ဆိုကြောင်းဖြင့်သောစကားတည်း။ အပရန္တိ၊ ကား။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော။ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိတိ၊ တိဋ္ဌန္တိဟူ၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ဧ၊ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမေ ပန စရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိတိ၊ တိဋ္ဌန္တိဟူ၍။ မဇ္ဈိမာဂမဝိနယဋီကာဒီသု စ၊ မဇ္ဈိမနိကာယဋီကာ၊ ဝိနည်းဋီကာ စသည်တို့၌လည်းကောင်း။ ဣမ စဋီကာယံ၊ ဤဋီကာဟောင်း၌လည်းကောင်း။ ဥလ္လိဂီတပါဠော၊ ခုန်ကျော်သောပါဌ်သည်။ အတ္တိ၊ ဧ၊ တတ္ထ၊ ထိုဣမေ ပန စရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာ စသောဝါကျ၌။ စရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာတိ၊ ကား။ ကေသန္တတိ၊ ပရိယာပန္နဘာဝေန၊ တစ်ခုသော သန္တာန်အစဉ်၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စိမကတ္တဘာဝကထိတာ၊ နောက်ဆုံးဘဝ၌ဖြစ်သော အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိညာတာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ပိုင်းခြားပြီး၍။ ညာတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိတိ၊ ကား။ အပ္ပတိဋ္ဌာ အနောကာသာ၊ တည်ရာအရပ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ဧတေန၊ ထို ဣမေ ပန စရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။

[ဧတေနအစွဲမှာ ဣမေ ပန စရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိတိ ဧတေန ကေသံ အပ္ပတိဋ္ဌတံ ဒဿေတိ၊ အပရိညာမူလိကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ-ဟူသော ဋီကာဟောင်းနှင့်အညီတည်း။]

ကေသံ ခန္ဓာနံ၊ သို့ခန္ဓာတို့၏(ဝါ)တို့ကို။ အပရိညာမူလာဘာဝေန၊ ပိုင်းခြား၍မသိခြင်းလျှင် အကြောင်းမူလရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌာဘာဝံ၊ တည်ရာမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ခြင်းတို့သည်။ ပရိညာမူလိကာ၊ ခန္ဓာတို့ကိုပိုင်းခြား၍ သိခြင်းလျှင် အကြောင်းမူလရှိကုန်၏။ (တစ်နည်း) ပရိညာမူလိကာ၊ ခန္ဓာတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်းလျှင် အကြောင်းမူလရှိကုန်သော။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ တဒဘာဝတော၊ ထိုပရိညာမူလမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ တည်ရာမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။ ဋီကာဟောင်း၌ အပရိညာမူလိကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ-ဟူ၍ပါ၍ရှိ၏။ ဝိနည်းသာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း အပရိညာတမူလကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ-ဟူ၍ပါ၍ရှိ၏။ ဤဋီကာသစ်၌ ပရိညာမူလိကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ၊ တဒဘာဝတော ပန အပ္ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ-ဟူ၍ပါ၍ရှိ၏။ အဋ္ဌကထာ၌ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာ ရုက္ခာ ဝိယ-ဟူသောပါ၍ဖြင့် အမြစ်ပြတ်သော သစ်ပင်သည် အမြစ်ပင် မရှိသော်လည်း ကြီးပွားခြင်းမရှိ တည်သေး၏သို့။ ထို့အတူ ဤခန္ဓာတို့သည် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ အမြစ်နှင့်တူသော ခန္ဓာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ ကိလေသာတည်းဟူ သော မူလအကြောင်းပင် မရှိသော်လည်း နောင်တဝ၌ ပဋိ သန္ဓေ ဖြစ်အောင် ဝတ္ထုအာရုံ ကြီးပွားခြင်းမရှိဘဲ တည်ကုန် သေး၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူသည်။ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို ယူသင့်သောကြောင့် အပရိညာမူလိကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ။ အပရိညာတမူလကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ-ဟူသော ဋီကာ ဟောင်း၊ ဝိနည်းဋီကာပါ၍တို့သည်သာလျှင် သင့်မြတ်သကဲ့သို့ ထင်ရပေ၏။ သို့သော် ပရိညာမူလိကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ-ဟူသော ဋီကာသစ်၏ အနွယ်စကားသည်။ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိ ညာတာ တိဋ္ဌန္တိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားနှင့် သင့်လျော် ညီညွတ်စွာပြုပြီး၍ တဒဘာဝတော ပန အပ္ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ- ဟူသော ဗျတိရေကဝါကျကို တစ်ဖန် အားထုတ်ပြန်သော ကြောင့် ဋီကာသုံးစောင်ပြသောစကားသည် အချင်းချင်း အဓိပ္ပါယ်နှိုးနှောညီညွတ်ကြ၏ဟု မှတ်သင့်ပေသည်။

ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ ကဗဠိကာ ရေ စေ တိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္တိ ရာဂေါ အတ္တိ နန္တိ အတ္တိ တဏှာ ပတိ ဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဠန္တိအာဒိ၊ ဝိရုဠံ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ (ယာဓကအနက်ကား။) တိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဗဠိကာ ရေ၊ အလုတ်အလွေးကိုမပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သကဲ့သို့သော။ အာဟာရေ၊ သည်။ စေ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ရာဂေါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ နန္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တဏှာ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည် သော့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိရုဠံ၊ စည်ပင်ငြိန်ပျံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒုဗ္ဗေ၊ ထိုဥပမာကို။ ဆိန္ဒမူလကာရုက္ခာ ဝိယာတိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်၊ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဆိန္ဒမူလကာ၊ ပြတ်သော အမြစ်ရှိကုန်သော။ ရုက္ခာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ မူလာဘာဝတော၊ အမြစ်မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

အပ္ပတိဋ္ဌာ အနောကာသာ၊ တညရာအရပ်မရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ တိဋ္ဌန္တိ၊
ယထာ၊ တညကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဧတေပိ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်
လည်း။ အပရိညာမူလာဘာဝတော၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သော ခန္ဓာတို့၏
ကိလေသာဟူသောအကြောင်း မူလမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပတိဋ္ဌာ
အနောကာသာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနာ၊ ဥပမာဥပမေယျန္တီးနှောခြင်းတည်း။ စရိ-
မကစိတ္တနိရောဓေနာတိ၊ ကား။ ပရိနိဗ္ဗာနစိတ္တနိရောဓေန၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော
စုတိစိတ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါနေတိ၊ ကား။ အနိန္ဒနော၊ မီး၏
လောင်စာမရှိသော။ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝန္တိ၊ ကား။ ယေသု ခန္ဓေသု၊ အကြင်
ခန္ဓာတို့သည်။ ဝိဒ္ဓမ္မာနေသု၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်ရှိသော်။ ဝထာ တထာ၊
ထိုထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ)ထိုသို့သော ပညတ်အပြားအားဖြင့်။
ပရိကပ္ပနသိဒ္ဓါ၊ ပရမတ္ထပညာကင်းမဲ့ကုန်သော လူပြိုန်းတို့သည်ကြံဆသောအား
ဖြင့်ပြီးသော။ ယာ ပညတ္တိ၊ အကြင် နတ်လူ ယောက်ျား မိန်းမဟူသောပညတ်
သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုပညတ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿာပိ
ရေမာနကပညတ္တိယာ၊ ထိုထင်ရှားရှိသောပညတ်၏တည်း။ (တစ်နည်း)၊ တဿာ-
ပိ၊ ထိုပရိကပ္ပနသိဒ္ဓိပညတ်၏လည်း။ ရေမာနကပညတ္တိယာ၊ ထင်ရှားရှိသောနှော
ဟူသောပညတ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ အပညတ္တိကဘာဝံ၊ ဝေါဟာရ
ပညတ်မရှိသည်၏အဖြစ်သို့(ဝါ)ခန္ဓာဟူသောပညတ်မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂမိ-
ယန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဏ္ဏတ္တိ၊ ပဏ္ဏတ္တိသဒ္ဓါလည်းကောင်း။
ပညတ္တိ၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒေသံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၏
အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ယထာ ကံ၊
အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပညာယ၊ ပညာသဒ္ဓါ၏။ ပဏ္ဏာ-
ဒေသော၊ ပဏ္ဏပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ အက္ခရစိန္တကော၊ အက္ခရာကို
သိသောဆရာတို့သည်(ဝါ)အက္ခရာကိုကြံသောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

☞(နာ-၁၆၂) ၂၄၉။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သံခိပတိ၊ ကျဉ်းတတ်၏။
သကုစိတော၊ တွန့်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ (တစ်နည်း) သံခိပတိ သကုစိ-
တော ဘဝတိ၊ တွန့်သည်ဖြစ်တတ်၏ (သံခိပတိကို သကုစိတော ဘဝတိ-ဟု
ဖွင့်သည်) ဣတိ တဿာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ ပဗ္ဗတမတ္တကံ၊
တောင်ထိပ်ကို၊ လတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ ပဗ္ဗတမတ္တကံ၊ သည်။ ပဗ္ဗတ-
ပါဒတော၊ တောင်ခြေမှ။ အနုက္ကနေ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။
သံခိတ္တံ၊ ကျဉ်းသည်။ သကုစိတံ၊ တွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
ပဗ္ဗတမတ္တကော၊ ပဗ္ဗတမတ္တကဟူသောဝိဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိယော၊
သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပဗ္ဗတသိခရေ၊ တောင်စွန်းတောင်ထွတ်၌။ ဣတိ အယံ၊

ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာမှလွတ်သော။ နယော၊ တည်း။ ပဗ္ဗတဘာဝေန၊ တောင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဒ္ဓိပီယတိ ဂဏီယတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သခေပေါ၊ ၏။ ပဗ္ဗတပရိယာပန္နော၊ တောင်၌အကျုံးဝင်သော။ ပဒေသော၊ အရပ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပဗ္ဗတပရိယာပန္နော သော၊ တသ္မိံ ပဒေသော၊ ၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အနာဝိလောတိ၊ ကား။ အကာလုဿိယော၊ ချောက်ချားခြင်းမရှိသော (ဝါ) နောက်နယ်ခြင်းမရှိသော (ဝါ)နောက်ကျူခြင်းမရှိသော။ စ၊ ဆက်။ အဿ ဥဒကဿ၊ ထိုရေ၏။ သာ အနာဝိလတာ၊ ထိုနောက်ကျူခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကဒ္ဒမာဘာဝေန၊ ရွံ့ညွန်မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိက္ကဒ္ဒမောတိ၊ နိက္ကဒ္ဒမောယူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အပဒါ၊ အခြေမရှိသည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သပတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိပ္ပိ၊ မည်၏။ ခုဒ္ဒကော၊ ငယ်သော။ သိပ္ပိ၊ ယောက်သွားသည်။ ကကာရဿ၊ ကအက္ခရာ၏။ ယကာရံ၊ ကို။ ကံတွာ၊ ရှိ။ သိပ္ပိယော၊ မည်၏။ ယော၊ အကြင်သိပ္ပိယကို။ (ဝါ) အကြင်ယောက်သွားကို။ မုတ္တိကောတိပိ၊ မုတ္တိကဟူ၍လည်း (ဝါ) ပုလဲဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ သဝတိပသဝတိ၊ ပွားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပကော၊ ၏(သဝဓာတု ဥကပစ္စယော)။ ယံ၊ အကြင်သမ္ပကကို(ဝါ)ခရုကို။ ဇလသုတ္တိတိ စ၊ ဇလသုတ္တိဟူ၍လည်းကောင်း (ဝါ) ခရုဟူ၍လည်းကောင်း။ သင်္ခလိကတိ စ၊ သင်္ခလိကဟူ၍လည်းကောင်း(ဝါ)ခရုသင်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝေါဟာရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ သမာဟာရေ၊ သမာဟာရဒွန်၌။ ယေဘုယျတော၊ များသောအားဖြင့်။ နပုံသကပယောဂေါ၊ နပုလ္လင်ပြယုဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိပ္ပိယသမ္ပကန္တိ၊ ဟူ၍(ဝါ)သမ္ပကံ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သတော ရှိသောအရာတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ လက္ခရာတိ၊ ကား။ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏာ၊ တစ်ဆုပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ပါသာဏာ၊ ကျောက်တုံးတည်း။ ဂထလာတိ၊ ကား။ ကပါလခဏ္ဍာနိ၊ အိုးခြမ်းပိုင်းတို့တည်း(ဝါ)အိုးခြမ်းကဲ့တို့တည်း။ သမ္ပဟဝါစကဿ၊ အပေါင်းကိုဟောသော။ သဇ္ဇာသဒ္ဓဿ၊ သဇ္ဇာသဒ္ဓါ၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂဿပိ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂ၏လည်း။ ဒိဿနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ဂုမ္ဘန္တိ ပဒဿ၊ ဂုမ္ဘဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ သဇ္ဇာတိ ဣမိနာ၊ သဇ္ဇာဟူသောသံဝဏ္ဏနာပုဒ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။ သိပ္ပိယသမ္ပကမ္ပိ သက္ခရာကထမ္ပိ မစ္ဆဂုမ္မမ္ပိ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ စရန္တမ္ပိတိ ဧတ္ထ၊ သိပ္ပိယ ။ပ။ စရန္တမ္ပိဟူသော ပါဠိတော်ပါရှိ၌။ သက္ခရာကထလံ၊ကျောက်ပြုတ် အိုးခြမ်းသည်။ တိဋ္ဌတိယေဝ၊ ရပ်သည်သာလျှင်တည်း။ သိပ္ပိယသမ္ပက-

မစ္ဆဂုမ္မာနိ၊ ယောက်သွားခရုငါးအပေါင်းတို့သည်။ ကာမဉ္စ စရန္တိပိ၊ အကယ်၍ ကားသွားလည်းသွားကုန်၏ရှင်။ ကာမဉ္စ တိဋ္ဌန္တိပိ၊ အကယ်၍ကားရပ်လည်း ရပ်ကုန်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့သွားကုန်ရပ်ကုန်သော်လည်း။ သဟစရဏနယေန၊ သဟစရဏနည်းအားဖြင့်(ဝါ)တကွဖြစ်သောနည်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံကုန်သော ကျောက်ပြုတ်အိုးခြမ်း ယောက်သွားခရုငါးအပေါင်း တို့သည်သာလျှင်။ စရန္တိ ဝိယ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလုံသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ စရန္တမ္ပိတိ ဧတ္ထာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသက္ကရစသောပါဌ်အပေါင်းတို့တွင်။ သက္ကရကထလံ တိဋ္ဌတိယေဝီတိအာဒိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယတာ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟစရဏနယံ၊ သဟစရဏနည်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (ပနသဒ္ဓါ ပက္ခန္တရဇောတက) ပနသဒ္ဓါ၊ သည်။ အရုစိသံသုစနေ၊ မနစ်သက်ခြင်းကိုပြုရင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်သွားကုန်ရပ်ကုန်သော်လည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အန္တရန္တရာတိ၊ ကား။ ဗဟုနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဂါဝီနံ၊ နွားမတို့၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဌိတာသု၊ ရပ်ကုန်သော။ ဂါဝီသု၊ နွားမတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော်လည်း။ ဂါဝီတိ၊ ကား။ ဂါဝီယော၊ နွားမတို့သည်။ ဣတရာပီတိ၊ ကား။ ဌိတာပိ၊ ရပ်ကုန်သောနွားမတို့ကိုလည်းကောင်း။ နိသိန္နာပိ၊ အိပ်သောနွားမတို့ကိုလည်းကောင်း။ သဟစရဏနယေန၊ သဟစရဏနည်းအားဖြင့်။ စရန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တိဋ္ဌန္တမေဝါတိ၊ အာဒိသု၊ တိဋ္ဌန္တမေဝ ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌ်တို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည် ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သိပ္ပိယသမ္ပကမစ္ဆဂုမ္မာနိ၊ ယောက်သွားခရုငါးအပေါင်းတို့၏။ စရဏကိရိယာယပိ၊ သွားခြင်းကြိယာနှင့်လည်း။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဌာနကိရိယာယ၊ ရပ်ခြင်းကြိယာ၏။ အနေကန္တတ္တာ၊ ကေန္တမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေန္တတော၊ မုချအားဖြင့်(ဝါ)ကေန်အားဖြင့်။ တိဋ္ဌန္တမေဝ၊ ရပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကဒါစိပိ၊ တစ်ရံတစ်ခါလည်း။ စရန္တံ၊ သွားသည်။ န၊ မဟုတ်။ သက္ကရကထလံ၊ ကျောက်ပြုတ်အိုးခြမ်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍(ဝါ)ထောက်၍။ သိပ္ပိယသမ္ပကမ္ပိ၊ ယောက်သွားခရုကိုလည်းကောင်း။ မစ္ဆဂုမ္မမ္ပိ၊ ငါးအပေါင်းကိုလည်းကောင်း။ တိဋ္ဌန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တု၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုဦးအံ့။ တေသံ၊ ထိုယောက်သွားခရုငါးအပေါင်းတို့၏။ ဌာနကိရိယံ၊ ရပ်ခြင်းကြိယာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ပန၊ ပါး။ တေသံ၊ ထိုယောက်သွားခရုငါးအပေါင်းတို့၏။ စရဏကိရိယံ၊ သွားခြင်းကြိယာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ စရန္တမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။

ဧတ္ထံ၊ ဤစရန္တံ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓလောပေါ၊ ပိသဒ္ဓါ၏ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရဒ္ဓယန္တိ၊ ကား။ သိပ္ပိယသမ္ပကမစ္ဆဂုဗ္ဗံ၊ ယောက်သွားခရု ငါးအပေါင်းတို့ကို။ ပဒဝသေန၊ ပုဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ပဒဝသေနအရကို သိပ္ပိယသမ္ပကတပုဒ်၊ မစ္ဆဂုဗ္ဗတစ်ပုဒ်ယူ၍ ဒုယ-
ဖြစ်သည်။]

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော။ ဒုယန္တိ၊ ကား။ သိပ္ပိယသမ္ပကမစ္ဆဂုဗ္ဗမေဝ၊ ယောက်သွား ခရု ငါးအပေါင်း သည်သာ လျှင်တည်း။ စရန္တန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထောပိ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း။ တေသံ၊ ထိုယောက်သွား ခရု ငါးအပေါင်းတို့၏။ ဌာနကိုရိယံ၊ ရပ်ခြင်းကြိယာကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍ (ဝါ) ထောက်၍။ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ၊ ရပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဣတိ၊ သို့။ ပိသဒ္ဓလောပေါ၊ ပိသဒ္ဓါ၏ ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ထိုမှတစ်ပါး ဝုတ္တန္တယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထံ၊ ဤဥပမာအရာ၌ (ဝါ) တိဋ္ဌန္တမ္ပိ စရန္တမ္ပိ- ဟူသော ပုဒ်၏အရာ၌။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ သဟစရဏနယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ပန၊ ဝါဒထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ သည်။ ယထာလာဘနယောပိ၊ ယထာလာဘနည်းကိုလည်း။ ဒဿိတော၊ ၏။ တံထာ-
တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကိံ ဝါ ဣမာယ သဟစရိယာယ၊ ယထာ-
လာဘဂ္ဂဟဏံ ပနေတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သက္ခရကထလဿ ဟိ ဝသေန တိဋ္ဌန္တန္တိ၊ သိပ္ပိယ-
သမ္ပကဿ စ မစ္ဆဂုဗ္ဗဿ စ ဝသေန တိဋ္ဌန္တမ္ပိ စရန္တမ္ပိတိ ဧဝံ ယောဇနာ
ကာတဗ္ဗာတိ၊ ကာတဗ္ဗာ- ဟူသော စကားကို။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊
သည်။ တန္တိကာယံ၊ ထိုသီလက္ခန်ဋီကာဟောင်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၎င်းပါဠိအနက်
ကား)။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဣမာယ သဟစရိယာယ၊ ဤ တကွဖြစ်ခြင်းဖြင့်။
ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤ
တိဋ္ဌန္တမ္ပိ စရန္တမ္ပိ-ဟူသော ပုဒ်၏ အရာ၌။ ယထာလာဘဂ္ဂဟဏံ၊ ရသင့်သည်
အားလျော်စွာ ယူခြင်းကို (ဝါ) ယထာလာဘနည်းဖြင့် ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သက္ခရကထလဿ၊ ကျောက်စရစ်အိုးခြမ်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
တိဋ္ဌန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိပ္ပိယသမ္ပကဿ စ၊ ယောက်သွားခရု၏ လည်း
ကောင်း။ မစ္ဆဂုဗ္ဗဿ စ၊ ငါးအပေါင်း၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ၊
ရပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ စရန္တမ္ပိ၊ သွားသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ အလဗ္ဗမာနဿာပိ၊ မရအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။
အတ္တဿ၊ ၏။ သဟယောဂီဝသေန၊ တကွယှဉ်ခြင်းရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာ-
မတ္ထံ၊ ဒေသနာမျှကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ သဟစရဏနယော၊ သဟစရဏနည်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သာဓာရဏတော၊ အများနှင့် ဆက်ဆံသော အားဖြင့်။ ဒေသိတ-

သာမိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝဝသေန၊
ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဝေစနံ၊ ရွေးချယ်စိစစ်ခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ယထာ-
လာဘနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာပိ၊
နှစ်ပါးသော အပြား အားဖြင့်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်မြတ်၏။

ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ
၌။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သက္ခရကထလံ
တိဋ္ဌတိယေဝ၊ ဣတရာန် စရန္တိပိ တိဋ္ဌန္တိပိဋီ၊ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာလာဘ-
နယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်
အားလျော်စွာ။ အတ္တဿ၊ ၏ (ဝါ) ကို။ ဝိဝေစိတတ္တာ၊ ရွေးချယ်စိစစ်အပ်သည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ယထာ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟစရဏ-
နယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အလဗ္ဘမာနဿ၊ မရအပ်
သော။ အတ္တဿာပိ၊ ၏လည်း။ သဟယောဝိဝေသေန၊ တက္က ယှဉ်ခြင်းရှိသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာမတ္တဿ၊ ဒေသနာမျှ၏ (ဝါ)ကို။ ဝိဘာဝိတတ္တာ၊ တင်စွာ
ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။ တဒေတမ္ပိ တံ တေမ္ပိ ဝေနံ၊ ထိုဆရာတို့ ဆိုသောစကားသည်လည်း။
အနုပဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္တဿ၊ ၏။
ယုတ္တတ္တာ စ၊ သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊
၌။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒဿနဿာပိ၊ ပြခြင်း၏
လည်း။ သမ္ဘဝတော စ၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ထင်ရှား
ဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ-
အာဒိ၊ တထာ- ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဓနံ၊
ဥပမာ၊ ဥပမေယျ နှီးနှောသော စကားတည်း။ တီရေတိ၊ ကား။ ဥဒကရဟ-
ဒဿ၊ ရေအိုင်၏။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဂမ္ဘိရော
သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကောတိအာဒိသု၊ သရိတောဒကော ဤသို့ အစရှိကုန်
သော။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ပါဠိတော်တို့၌။ ဥဒကရဟဒေါ နာမ၊ ရေအိုင်
မည်သည်ကို။ သမုဒ္ဒေါပိ၊ သမုဒ္ဒရာ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ပါဠိတော်အနက်ကား)
တတ္ထ၊ ထိုနေထွက်ရာ အရပ်၌။ ဂမ္ဘိရော၊ နက်စွာသော။ ရဟဒေါပိ၊ ရေအိုင်
သည်လည်း။ သရိတောဒကော၊ အထူးထူးသော မြစ်တို့မှ စီးဝင်သော ရေရှိ
သော။ သမုဒ္ဒေါ၊ သမုဒ္ဒရာမည်၏။ ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဓရဏီ နာမ၊ ယတော
မေသာ ပဝဿန္တိ၊ ဝဿာ ယတော ပတာယန္တိတိအာဒိသု။ ပတာယန္တိ-ဤသို့
အစရှိကုန်သော။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ပါဠိတော်တို့၌။ ဇလာသယောပိ၊ ရေ
တည်ရာ အရပ်ဟူ၍လည်း (ဝါ) ရေကန်ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ပါဠိတော်
အနက်ကား) တတ္ထ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌။ ဓရဏီ နာမ၊ ဓရဏီ အမည်

၄၆၄

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ခယ

[၂-သာမညဖလ

ရှိသော။ ရဟဒေါပိ၊ ယူနေဘဲ ငါးဆယ်ရှိသော ရေကန်ကြီးသည်လည်း။ အတ္တိ၊
၏။ ယတော၊ အကြင်ရေကန်မှ။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍ (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။
မေဿ၊ မိုးတို့သည်။ ပဝဿန္တိ၊ ရွာကုန်၏။ ယတော၊ အကြင်ရေကန်မှ။ ဝုဠိ-
ယာ၊ မိုးသည်။ ဝဿမာနာယ၊ ရွာသည်ရှိသော် (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။ ဝဿ၊ မိုးရေ
ဟောင်းတို့သည်။ ပတာယန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။

[ဤပါဠိတော် နှစ်ရပ်ကား အာဠာနာဠိယ သုတ်ပါဠိတော် ဂါထာ
တို့တည်း။ ၎င်းအဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ယောနောသည်း။]

ဣဓာပိ၊ ဤသာမညဖလသုတ်၌လည်း။ လောသယောယေဝ၊ ရေ၏တည်ရာ
ရေကန်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) ကိုသာလျှင်။ ဥဒကရဟဒေါတိ၊ ဟူ၍၊
ဝုဠတိ၊ ၏။

[အဋ္ဌကထာ၌ တိရသဒ္ဓါသာ ပါ၏။ ဥဒကရဟဒသဒ္ဓါ မပါသည်
ဖြစ်၍ ၎င်းသဒ္ဓါကိုပါဠိတော်မှ ယူ၍ဖွင့်သည်။]

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော ဥဒကရဟဒေါ၊ ထိုရေကန်သည်။ ဥဒကဝသေန၊
ဖြင့်။ ရဟောစက္ခုရဟာဒိကံ၊ မျက်စိဆိတ်ကွယ်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ ဒဒါတိ၊
ပေးတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩကာရဿ၊ ဩအက္ခရာ၏။ အကာရံ၊
ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဥဒကရဟဒေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဥဒကံ၊
ကို။ ဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။
ဥဒကရဟဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “တ္ထောဝတာ” တိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာနန္တရံ၊ စတုတ္ထ ဈာန်၏ အခြားမဲ့၌။ ဒဿိတဝိပဿနာဉာဏ-
တော၊ ပြအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌယ၊ စ၍။ ယလာဝုတ္တတ္ထဿ၊ အကြင်
အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်၏။ သမ္ပိဏ္ဏနံ၊ ပေါင်းခြင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်
၏။ တတ္ထ၊ ထိုတ္ထောဝတာ အစရှိသောပါဌ၌။ တ္ထောဝတာတိ၊ ကား။ ပုနစပရံ
မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဇေ သမာဟိတေ စိတ္တေ ။ပ။ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိ-
ဟရတိတိ အာဒိနာ၊ အဘိနိဟရတိ ဤသို့ အစရှိသော။ တ္ထေကေန၊ ဤမှ
သော (ဝါ) ကား။ တေပရိမာဏဝေန္တန၊ ဤသို့ အတိုင်းအရှည် ရှိသော။
ဝစနတ္တမေန၊ သဒ္ဓါအစဉ်ဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏန္တိ၊ ကား။ ဉာဏဒဿနနာမေန၊
ဉာဏဒဿနဟူသော အမည်အားဖြင့်။ (ဝါ) ဉာဏ်အမြင် ဟူသော အမည်အား
ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ပြီးသော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့
(ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြဦးအံ့။ တဿ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဂဏနဒဿ-
နေန၊ ရေတွက်ခြင်းကို ပြခြင်းဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာနန္တရံ၊
စတုတ္ထဈာန်၏ အခြားမဲ့၌။ ဝတ္ထုဗ္ဗတာကာရဏေသု၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြင့်

အကြောင်း ရှိကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ နယေသု၊ တို့တွင်။ တံတိယနယ-
 သေဝ၊ တံတိယနည်း၏သာလျှင်။ ယုတ္တတရဘာဝေါပိ၊ အလွန် သင့်မြတ်
 သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဒီပိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မနောမယဉာဏဿ၊ မနောမယဉာဏ်၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓသမာဝရောဓိတ-
 ဘာဝေ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်၌ ကောင်းစွာ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ ဣဓ ပါဠိယံ၊ ဤ သီလကွန်ပါဠိ
 တော်၌။ ဝိသု၊ အသီး။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဝိသု ဝေ၊ အသီးသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊
 ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သေခ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသနာစ၊ ဟောတော်
 မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည်လည်း။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီး။ သန္တိဋ္ဌိကသာမည-
 ဖလတ္တာ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ရဟန်း၏အဖြစ်တည်းဟူသော အကျိုးရှိ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (၃၁-၁၆၄) အနာဂတံသညဏ ယထာကမ္မပဂဉာဏဒွယဿ၊
 အနာဂတံသညဏံ ယထာကမ္မပဂဉာဏံ နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။
 အနာဂတတ္တာ၊ မလာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဝသေနနိပ္ပန္နန္တိ၊
 နိပ္ပန္နံ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဗ္ဗသေန၊ ထိုဒိဗ္ဗ
 စက္ခုဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိပ္ပန္နတ္တာ၊ ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဂ္ဂဟဏေ-
 နေဝ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို ယူသဖြင့်သာလျှင်။ တံ ဉာဏဒွယံ၊ ထိုအနာဂတံသ
 ဉာဏံ ယထာကမ္မပဂဉာဏံနှစ်ခု အပေါင်းကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု
 အဘိညာဉ်၏။ အနာဂတံသညဏံ၊ လည်းကောင်း။ ယထာကမ္မပဂဉာဏံ၊
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝံ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
 ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ပရိဘဏ္ဍာနိ၊ အခြံအရံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏန္တိ၊ ကား။ စုတူပပါတဉာဏ-
 နာမေန၊ စုတူပပါတဉာဏံ အမည်ဖြင့် (ဝါ) စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသော ဉာဏ်
 အမည်ဖြင့်။ ဒံသိတံ၊ ပြအပ်သော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ လည်းကောင်း။ ပန၊ ပါး။
 သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဒသန္တံ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏ-
 ဝိဘာဂဿ၊ အာရုံကို ဝေဖန်ခြင်း၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ အနာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။
 တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ အနာဂတဉာဏာနံ၊ မလာကုန်သောဉာဏ်တို့၏။ အာရမ္မဏ-
 ဝိဘာဂံ၊ အာရုံကို ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဒေသေတံ၊ ငှာ။ တေသန္တိ အာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊
 တို့၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ အာရမ္မဏဝိဘာဂေ၊ ထိုအာရုံကို ဝေဖန်ခြင်း
 ၌။ ဝါ၊ ကား။ ဒေသသု၊ ကုန်သော။ တေသု ဉာဏေသု၊ တို့တွင်။ ဘူမိဘေဒ-
 တော၊ ဘုံ အာရုံအပြားအားဖြင့်။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဉ္စ၊ ကာမမဟဂ္ဂုတ် လည်း
 ကောင်း။ ကာလဘေဒတော၊ ကာလအပြားအားဖြင့်။ အတိတာနာဂတ-

ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းကောင်း။ သန္တာနတေဒတော၊
သန္တာန် အပြားအားဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ ၈၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်
လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ သတ္တဝါစာရမ္ပဏံ၊ နုတ်ပါး
အပြားရှိသော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပရိတ္တာရမ္ပဏာဒိ-
တိကတ္တယေနော၊ ပရိတ္တာရမ္ပဏ အစရှိသော တိက်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းဖြင့်
သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်၏။ အာရမ္ပဏဝိဘာဂေါ၊ အာရုံကို
ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဇာနိတဗော၊ သိအပ်၏။ မဂ္ဂါရမ္ပဏတိကေန၊ မဂ္ဂါရမ္ပဏတိက်
ဖြင့်။ န ဇာနိတဗော၊ မသိအပ်။ နိမ္မိတရူပါယတနမတ္တမေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊
သည်။ နိမ္မိတံ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ရူပါရမ္ပဏမေဝ၊ ရူပါရုံသည်သာလျှင်။ ဝါ၊
ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ နိမ္မိတေ၊ သော။ မနောမယေ၊ စိတ်ဖြင့် ပြီးသော။
ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ရူပါယတနမေဝ၊ ရူပါယတန
သည်သာလျှင်။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
ဣဒံ၊ ဤရူပါယတနမတ္တမေဝဟူသောစကားကို။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခု
အဘိညာဉ်ဉာဏ်၏။ အဘိနိမ္မိယမာနေ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော။ မနောမယေ၊ စိတ်
ဖြင့်ပြီးသော။ ကာယေ၊ ၌။ ရူပါယတနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာရပ္ပ၊ အာရုံပြု၍။
ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိနိမ္မိတမနောမယကာယ၌။
ဂန္ဓာယတနာဒိနံ၊ ဂန္ဓာယတနအစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ (ပနသဒ္ဓါ ဗျတိရေကဇောတက)။ ဟိ သစ္စံ၊
၏။ ဂန္ဓာယတနာဒိဝိရဟိတော၊ ဂန္ဓာယတနအစရှိသည်မှကင်းသော။ ရူပ-
ကလာပေါ၊ ရုပ်အပေါင်းသည်။ န အတ္တံ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မဒ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊
ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိမ္မိတရူပံ၊ သည်။ ပရိနိပ္ပန္နမေဝ၊ ပရိနိပ္ပန္န
ရုပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန်ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏန္တိ-
ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယထာက္ခမံ၊ တိုင်း။
ဘူမိကာလသန္တာနတေဒတော၊ ဘုံအပြား၊ ကာလအပြား၊ သန္တာန်အပြားအား
ဖြင့်။ တိဗ္ဗဓာရမ္ပဏံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော အာရုံရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ အာသဝက္ခယဉာဏံ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်သည် (ဝါ) အရဟတ္တ-
မဂ်ဉာဏ်သည်။ နိဗ္ဗာနဝသေန၊ နိဗ္ဗာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကမ္မာရမ္ပဏံ၊ တစ်ခု
သောတရားလျှင် အာရုံရှိသည်။ သမာနံပိ၊ သော်လည်း။ ပရိတ္တာရမ္ပဏာဒိတိက-
ဝသေန၊ ပရိတ္တာရမ္ပဏအစရှိသောတိက်၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဗ္ဗဓာရမ္ပဏံ၊ သုံးပါး
အပြားရှိသောအာရုံရှိသည်ကို။ ဒသေတုံ၊ ဌာ။ အပ္ပမာဏဗဟိဒ္ဓါ န ဝတ္တဗ္ဗာ-
ရမ္ပဏန္တိဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊
ထိုအာသဝက္ခယဉာဏ်သည်။ ပရိတ္တတိကဝသေန၊ ပရိတ္တတိက်၏အစွမ်းဖြင့်။
အပ္ပမာဏာရမ္ပဏံ၊ အပ္ပမာဏတရားလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တိက-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏံ၊ ဗဟိဒ္ဓတရားလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အတိတတိကဝသေန၊ ဖြင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဉ္စ၊ န ဝတ္တဗ္ဗတရားလျှင် အာရုံရှိသည်လည်း (ဝါ) အတိတ၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ မဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်တရားလျှင် အာရုံရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိတရသဒ္ဓေါ စ၊ ဥတ္တရိတရသဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း။ ပဏီတတရသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သေဋ္ဌတရန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကုဋ္ဌာဂါရဿ၊ အထွဋ်ရှိသောအိမ်၏ (ဝါ) စုလစ်ခွမ်းချွန်တပ်ဆင်သောအိမ်၏။ ရတနာကုဋ္ဌံ ဝိယ၊ ရတနာအထွဋ်ကဲ့သို့။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည် (ဝါ) ရဟန္တာ၏အဖြစ်သည်။ ဥတ္တမဂ်ဘူတံ၊ မြတ်သော အင်္ဂါဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကုဋ္ဌံ၊ အထွဋ်မည်၏။ ကသ္မာ၊ မူလား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အရဟတ္တပရိယောသာနတ္ထာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တနိက္ခန္ဓေနတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) နိက္ခန္ဓေနဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိတိ၊ ကား။ တိတ္ထကရမတဟရဝိဘာဝိနိံ ၊ တိတ္ထိတို့၏အယူကိုပယ်ခြင်းကို ထင်စွာပြတတ်သော။

မှတ်ချက်။ ။တိတ္ထံ ကရေန္တိတိ တိတ္ထကရာ-ဟု ဝစနတ္ထပြု တိတ္ထိရ၏။
 တေသံ မတံ တထာ။ တဿ ဟရဏံ အပနယနံ တထာ။ တဿ ဝိဘာဝနံ တိတ္ထကရမတဟရဝိဘာဝိနိံ-ဟုပြု။

နာနာဝိဓကုဟနလပနာဒိမိစ္ဆာဇီဝဝိဒ္ဓံသိနိံ ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ကုဟန လပန အစရှိသော မိစ္ဆာဇီဝကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ တိဝိဓသီလာလင်္ကတပရမသလ္လေခပဋိပတ္တိပရိဒီပိနိံ ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော သီလဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မြတ်သော ခေါင်းပါးသောအကျင့်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှပြတတ်သော။ ဈာနာဘိညာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝိဘူသိနိံ ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်အစရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဖြင့် တင့်တယ်ခြင်းရှိတသော။ စုဒ္ဓသဝိဓံ၊ တစ်ဆယ့်လေးပါး အပြားရှိသော။ မဟာသာမညဖလပဋိမဏ္ဍိတံ၊ မြတ်သော ရဟန်း၏ အကျိုးဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အနညသာဓာရဏံ၊ တစ်ပါးသောပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဓကတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ သမညဖလဒေသနံ၊ သာမညဖလသုတ်ဒေသနာတော်ကို။ ရတနာဂါရံ၊ ရွှေငွေ စသောရတနာတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအိမ်ကို။ ရတနာကုဋ္ဌေန၊ ရတနာအထွဋ်ဖြင့် (ဝါ) ရတနာဖြင့် ပြုအပ်သော အထွဋ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌာပေတိ ဝိယ၊ ပြီးဆုံးစေ၏သို့။ အရဟတ္တကုဋ္ဌေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော အထွဋ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌာပေသိ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီ (ဝါ) ၏။ ကသ္မာ၊ မူလား။ ဝိမုတ္တသိန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တဖလဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ (ဝါ) ကို။ ဒေသိတတ္ထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အဘေတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

(နာ-၁၆၅။) ၂၅၀။ တောဝတ၊ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် (ဝါ) ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောသဒ္ဓါအစဉ်အနက်အစဉ်ဖြင့်၊ ဘဂဝတ၊ သည်။ ဒေသိတဿ၊ သော။ သမညဖလသုတ္တဿ၊ ဧ။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကိ။ ကတော၊ ဤ။ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ယခုအခါ ကာလ၌။ ဓမ္မသင်္ဂဟကေဟိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်း တရားကို သင်္ဂဟနာတင်ကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်မြတ်တို့သည်။ သင်္ဂဟဿ၊ သင်္ဂဟနာ တင်အပ်ပြီး သာ။ ဧဝံ ဝုတ္တေတိအာဒိပါဌဿပိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဤသို့ အစရှိသော ပါဌ်၏လည်း။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကိ။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္ပန္နံ၊ ရှေ့စကား နောက်စကား စပ်ခြင်းသမ္ပန္နကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှ။ ရာဇာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံတသ္မိံ သမညဖလေ၊ ထိုထို ရဟန်းအကျိုး၌။ ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ သုတ္တပဒေသေ၊ ထိုထိုသုတ်တစ်စိတ်အရပ်၌။ ကရော၊ ပြုခြင်း။ ကာရေ၊ ပြုခြင်း။ သာဓု ဣတိ၊ ကောင်း၏ဟူ၍။ ကာရော၊ ပြုခြင်း တည်း။ တထာ၊ ကောင်း၏ဟူ၍ပြုခြင်း။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းရှိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပေစွ။ သုဂတ၊ ကောင်းသောစကားကို မိန့်ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။ သာဓု၊ ဝမ်းမြောက်ရန်အကြောင်း ကောင်းပေစွ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုကောင်ပေ၏ ဟူ၍ ပြုခြင်းကို (ဝါ) ကောင်းချီးကို။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာ နန္တံ၊ ကား။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ အာဒိ၊ အစကိုလည်းကောင်း။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်ကိုလည်းကောင်း။ ပရိယောသာနဉ္စ၊ အဆုံးကိုလည်းကောင်း။ သက္ကစ္စံရှိသေစွာ။ သာဒါရံရှိသေခြင်းနှင့်တကွ။ ဂါရဝံလေးမြတ်စွာ။ သုတော၊ ကြားနာပြီး၍။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသုတော-ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ စိန္တေတောတိ တော၊ ၌။ ပုဗ္ဗကာလကြိယာဝစနံ၊ ပုဗ္ဗကာလ ကိရိယာကို ဟောကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဣမေ ပဉ္စေ၊ ဤပြဿနာတို့ကို။ ပုထု၊ များစွာကုန် သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသော။ အဟံ၊ ငါသည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ အမိ ဝတ၊ ဖြစ်စွတကား။ (တစ်နည်း) စိရံ ဝတ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလရှိသည်။ အမိ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။ (တစ်နည်း) စိရံ ဝတ အမိ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ခဲ့၏ (ဂဏ္ဌိ)။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တောပိ၊ မေးသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ထုသေ၊ ဖွဲ့တို့ကို။ ကောဇ္ဇေန္တော၊ ထောင်းသော ယောက်ျား သည်။ သာရံ၊ ဆန်တည်းဟူသော အနှစ်ကို။ န လဘတိ ဝိယ၊ မရ၏သို့။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ သာရံ၊ တရားတည်းဟူသော အနှစ်ကို။ နာလတ္ထံ၊ မရပို့။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ ယော ဘဂဝါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပ ပဝိဿဇ္ဇေသိ

သုတ္တံ၊ အာဇာတသတ္တုဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝရဏနာ ၄၆၉

ဖြေဆိုတော်မူပြီ။ တဿ ဘဂဝတော၊ ဇီ။ ဂုဏသမ္ပဒါ၊ ပညာဂုဏ်တော်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အဟော ဝတ၊ ဩဝါဒံ၊ ဩဇ္ဇာယံ၊ ရှိပေစွတကား။ ဒသဗလဿ၊ ဆယ်ပါးသော ဉာဏ်တော်အားရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏာနုဘာဝံ၊ ဂုဏ်တော်၏ အာနုဘော်ကို။ အဘေဒနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝဉ္စိတော၊ လှည့်ပတ်အပ်သော။ အဟံ၊ သည်။ သုစိရံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ (ဝါ) အလွန်ကြာမြင့်သော ကာလပတ်လုံး။ အမှီဝဟ၊ ဖြစ်ခဲ့၏တကား။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဇီ။ (လည်၍သတ်) စ၊ ဆက်။ ဝဉ္စိတောတိ၊ ကား။ အညာဏေန၊ မသိခြင်းသည့် (ဝါ) ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟသည်။ ဝဉ္စိတော အာဝဉ္စိတော၊ လည်စေအပ်သော။ (အဟံသဒ္ဓါနှင့်စပ်) မောဟေန၊ သည်။ ပဋိစ္ဆာဒိတော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည် (ဝါ) သော။ အဟံ၊ သည်။ အမှီ၊ ဇီ။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒသဗလဿ ဂုဏာနုဘာဝံ အဘေဒနန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇီ။ သာမညဇောတနာ၊ သာမညအားဖြင့် ထွန်းပြခြင်းသည်။ ဝိသေသေ၊ အထူး၌။ အဝတိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ စိန္တေတော၊ ကြံပြီး၍။ အာဝိကရောဇ္ဇော၊ ထင်စွာပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ရှေ့ပုဒ်နောက်ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းတည်း။ ဥလ္လဘ်နသမတ္တာယပိ၊ ခုန်ပျံခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဗ္ဗေဂပီတိယာ၊ ဥဗ္ဗေဂပီတိ၏။ အနုလ္လဘ်နမ္ပိ၊ မခုန်မပျံနိုင်ခြင်းသည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စဝိဓာယ ပီတိယာ ဖုဋ္ဌသရီရေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဖုဋ္ဌသရီရေတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌသရီရေ၊ ဗ္ဗေတိအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗျာပိတသရီရေ၊ ပီတိဖြင့် ပြန့်နှံ့အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗျာပိတသရီရေ၊ ပီတိဖြင့် ပြန့်နှံ့အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ န၊ မသုတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သဗ္ဗာယ၊ သော။ ပီတိယာ၊ ဇီ။ ဖျာပိတက္ကာ၊ မပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ အတ္တေနာ၊ ဇီ။ ပဿဒဿ၊ ကြည်ညိုခြင်း၏။ အာဝိကရဏဉ္စ၊ ထင်စွာပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပါသကတ္ထပဝေဒနဉ္စ၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်တတ်သော ဒါယကာ၏အဖြစ်ကို ကြားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မသင်္ဂါယ၊ ကေဟိ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော ရဟန္တာမထေးမြတ်တို့သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူဒပ်၏။ အဘိက္ကန္တာတိ၊ ကား။ အဘိက္ကန္တာ ဝိဂတ၊ ကင်းပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဝိဂတဘာဝေါ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ခယော ဝေ၊ ကုန်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယော ဒိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ နိက္ခန္တော ပဌမော ယာမောတိ၊ ယာမော ဟူသော စကားကို

ဘဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိက္ကန္တတရောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊
 အလွန်လျှင်။ ကန္တတရော၊ အထူးသဖြင့် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်။ မနောရမော၊
 နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသည်။ တာဒိသော စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်
 လည်း။ သန္တရော ဘဒ္ဒကော နာမ၊ ကောင်းသည်မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သန္တရေတိ၊ သန္တရေဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ကော မေတိအာဒိဂါတာ၊ ကောမေ ဤသို့အစရှိသောဂါတာသည်။ ဝိမာန-
 ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဝိမာနဝတ္ထုပါဠိတော်၌။ အာဂတာ၊ လာ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ကောတိ၊
 ကား။ ဒေဝနာဂယက္ခဝန္တဗ္ဗာဒိသု၊ နတ်၊ နဂါး၊ ဘီလူး၊ ဝန္တဗ္ဗနတ်အစရှိသည်တို့တွင်။
 ကတမော၊ အဘယ်သူသည်။ မေတိ၊ ကား။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ ပါဒါနီတိ၊
 ကား။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ အယံ၊ ဤပါဒါနီဟူသောပုဒ်သည်။ လိင်္ဂဝိပရိ-
 ယာယော၊ ပုံလင်္ဂကို နပုံလင်္ဂပြန်သောပုဒ်တည်း။ ဣဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ ဤဒိသာယ၊
 ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဒေဝိဒ္ဓိယာ၊ နတ်၏တန်ခိုးဖြင့်။ ယသသတိ၊ ကား။
 ဤဒိသေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပရိဝါရေန စ၊ အခြံအရံဖြင့်လည်းကောင်း။
 (၁၆၆) ပရိဇနေန စ၊ အလုပ်အကျွေးဖြင့်လည်းကောင်း။ ဇလန္တိ၊ ကား။
 ဇလန္တော ဝိဇ္ဇောတမာနော၊ ထွန်းတောက်ပလျက်။ အဘိက္ကန္တန္တောတိ၊ ကား။
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကန္တေန ကမနိယေန၊ နှစ်သက်အပ်သော(ဝါ)နှစ်သက်
 ထိုက်သော။ အဘိရူပေန၊ အလွန်အဆင်းလှသော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝဏ္ဏောနာတိ၊ ကား။ ဆဝိဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းအားဖြင့်။
 သရိရဝဏ္ဏနိဘာယ၊ ကိုယ်၏အဆင်းအရောင်ဖြင့်။ သဗ္ဗာ သြဘာသယံ ဒိသာတိ၊
 ကား။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဒယပိ ဒိသာ၊ ဆယ်ပါးကုန်သောအရပ်မျက်နှာ
 တို့ကို။ သြဘာသယန္တော၊ ထွန်းလင်း တောက်ပစေလျက်။ စန္ဒော ဝိယ စ၊
 လကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုရိယော ဝိယ စ၊ နေကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧကော-
 ဘာသံ၊ တစ်ပြိုင်နက်အရောင်ကို။ ကောလောကံ၊ တစ်ပြိုင်နက်အလင်းကို။
 ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝန္တတိ၊ ရှိခိုးသနည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္တော၊ တည်း။ အဘိရူပေတိ၊ ကား။ အတိရေက-
 ရူပေ၊ လွန်သောအဆင်း၌။ ဥဠာရဝဏ္ဏေန၊ မြတ်သောအဆင်းနှင့်။ သမ္ပန္တ-
 ရူပေ၊ ပြည့်စုံသောအဆင်း၌။ အဗ္ဘာနုမောဒနေတိ၊ ကား။ အဘိအနုမော-
 ဒနေ အဘိပူမောဒိတဘာဝေ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်၌။ အဗ္ဘာ-
 နုမောဒနေတိ ဝစနံ၊ အဗ္ဘာနုမောဒနေ ဟူသော စကားသည်။ ကိမတ္ထိယံ၊
 အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊
 ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အဗ္ဘာနုမောဒနေ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်
 ခြင်းအနက်၌။ ယုတ္တံ၊ သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်စေဦး။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ဖြစ်သော်လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဒွိက္ခတ္တံ၊
 နှစ်ကြိမ်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့သော စောဒနာ

ကို။ သောဓနာမုခေန၊ သုခံသင်ဖြေကြားခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ အာမေဋိတ-
ဝိသယံ၊ အာမေဋိတအရာကို။ ဘယေ ကောဓေတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒါရေတိ၊
ထုတ်၏။ ဟေတုဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣမိနာ သဒ္ဓလက္ခ-
နေန၊ ဤသဒ္ဓသက္ခဏာဖြင့်။ ဧဝံ ဤသို့နှစ်ကြိမ်။ ဝုတ္တော၊ ။ ဣမိနာ စ
ဝိသယေန၊ ဤအရာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ စ ဝိသယေန၊ ဖြင့်လည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ သာဓု သာဓု ဘန္တေတိ၊
ဟူ၍။ အာမေဋိတဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ တဿ၊ ထို
အာမေဋိတ၏။ ဝိသယံ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေန္တော၊ ထုတ်လိုသည့်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။
အာဟ၊ ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ သမ္ပန္နံ၊ ပုဒ်အနက်စပ်ခြင်းကို။ အာစရိယာ၊
တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာမေဋိတတို့တွင်။ စောရော စောရော၊
ခိုးသူ ခိုးသူ။ သပေါ သပေါ၊ မြေ မြေ။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။
ဘယေ၊ ကြောက်ခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊ အာမေဋိတကို။ ဗုဓော၊ သည်။
ကရေ၊ ရာ၏။ ဝိဇ္ဈ ဝိဇ္ဈ၊ ထိုးလော ထိုးလော။ ပဟရ ပဟရ၊ ပုတ်ခတ်လော
ပုတ်ခတ်လော။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကောဓေ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၌။
အာမေဋိတံ၊ ကို။ ကရေ၊ ပြုရာ၏။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ။
ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပသံသယံ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊ ကို။ ကရေ၊ ။
ဂစ္ဆ ဂစ္ဆ၊ သွားလော သွားလော။ လုနာဟံ၊ ရိတ်လော။ လုနာဟံ၊ ရိတ်လော။
ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဟရိတေ၊ ဆောဆောလျင်လျင်ပြုခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊
ကို။ ကရေ၊ ။ အာဂစ္ဆ၊ လာလော။ အာဂစ္ဆ၊ လာလော။ ဣတိအာဒိသု၊
တို့၌။ ကောတူဂလေ၊ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်ခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊ ကို။
ကရေ၊ ။ ဗုဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား ဘုရား။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသော
သို့သည်။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အစ္စရေ၊ အံဩဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊
ကို။ ကရေ၊ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ အဘိက္ကမထ၊ ရှေ့သို့ တက်ကြကုန်လော။
အာယသ္မန္တော၊ တို့။ အဘိက္ကမထ၊ ကုန်သော။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။
ဟာသေ၊ ရှင်ခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊ ကို။ ကရေ၊ ။ ကေပုတ္တက၊
တစ်သောက်ဟည်းသောသားငယ်။ ကဟံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ကေပုတ္တက၊
သားငယ်။ ကဟံ၊ နည်း။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သောတေ၊ စိုးရိမ်
ခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊ ကို။ ကရေ၊ ။ အဟော သုခံ၊ ဖြော်ချင်းသာစွာ။
အဟော သုခံ၊ စွာ။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပသာဒေ၊ ကြည်လင်ခြင်း၌(ဝါ)
ကြည်ညိုခြင်း၌။ အာမေဋိတံ၊ ကို။ ဗုဓော၊ သည်။ ကရေ၊ ။ စ သဒ္ဓေါ၊
သည်။ အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။
တေန၊ ထိုအဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထ စသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂရဟာအသမ္မာနာဒိန္နံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း
မမြတ်နိုးခြင်းအစရှိသည်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။
(ဝံ)ပေါင်း၍ယူခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ။ ဟိ တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို

ဥဒါဟရုဏ်ဖြင့် ထင်စွာပြုဦးအံ့။ ပါပေါ၊ ယုတ်မာ၏။ ပါပေါ၊ ယုတ်မာ၏။
 ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဂရတယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌။ အာမေဍိတံ၊ ကို။ ကရေ၊ ၏။
 အဘိရူပက၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသောသူ (ကသဒ္ဒါသည်
 ဥဒ္ဓုမာတကပုဒ်ကဲ့သို့ ကုစ္ဆိတဝါစက။) (ဝါ) အလွန်အဆင်းမလှသောသူ။
 အဘိရူပက၊ သူ။ ဣတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အသမ္မာနေ၊ မမြတ်နိုးခြင်း၌။
 အာမေဍိတံ၊ ကို။ ကရေ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝသု၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ဧတေ-
 သု စ၊ ထိုအရာတို့၌လည်းကောင်း။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ဝိသယေသု စ၊
 အရာတို့၌လည်းကောင်း။ အာမေဍိတဝစနံ၊ အာမေဍိတ်စကားကို။ ဗုဓော၊
 ပညာရှိသည်။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ယောဇေယျ၊ ယှဉ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာမေဍနံ ပုနပုနံ ဥစ္စာရဏံ၊ အဖန်တလဲလဲ ရွတ်
 ဆိုခြင်းတည်း။ အာမေဍိတံ၊ အဖန်တလဲလဲဆိုခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊
 လဲလဲ။ အာမေဍိယတိ ဥစ္စာရိယတိ၊ ရွတ်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အာမေဍိတံ၊ မည်၏။ ဧကေသေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ ကို။
 ဒုက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ မေဍိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဗ္ဗာဒနေ၊ ရူးသွပ်ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။
 တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာပုဗ္ဗော၊ အာရှေးရှိသော။ မေဍိသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဒုက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဥစ္စာရဏေ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ယထာ၊
 ဥဒါဟရုဏ် အတယ်နည်းဟူမကား။ ဧတဒေဝ ယဒါ ဝါကျ မာမေဍယတိ
 ဝါသဝေါတိ၊ ဝါသဝေါအစရှိသည်တည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဝါသဝေါ၊
 သိကြားသည်။ ဧတဒေဝ ဝါကျ၊ ထိုစကားကိုသာလျှင်။ အာမေမ ခုယတိ၊
 အကြိမ်ကြိမ်ဆို၏။

☞ (နှာ-၁၆၇)ဧဝံ၊ သို့။ အာမေဍိတဝသေန၊ အာမေဍိတ်စကား၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဒုက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဝုတ္တဘာဝံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတော၊ ရှိ။
 ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣဒံ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ
 ဟူသော စကားကို။ အာမေဍိတဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒုက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။
 န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအစ(ဝါ)ဆိုအပ်သည်မဟုတ်သေး။ အတခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ အတ္ထဒ္ဓယဝသေနပိ၊ အနက်နှစ်ခုအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့်
 လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ရှိ။ အထ ဝါတိအာဒိ၊
 ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အာမေဍိတဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဒသေတော၊ ရှိ။ ဝိစ္ဆာဝသေနပိ၊ ဝိစ္ဆာ၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဒသေန္တော၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ အထဝါ
 အစရှိသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။
 အာစရိယာ၊ ထိုသည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုအရာတို့ဆိုသော
 စကားသည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။

ဗျာပေတဗ္ဗဿ၊ နှံစေအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ခါ(ဝါ)ကို။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆုံးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့စီးအံ့။ ဗျာပေတဗ္ဗဿ၊ သော။ အတ္တဿ၊ ခါ(ဝါ)ကို။ ဗျာပကေန၊ နှံတတ်သော။ ဂုဏ်ကိရိယာဒဗ္ဗေန၊ ဂုဏ်ကြိယာဒြပ်အားဖြင့်။ ဗျပနိစ္ဆာယ၊ နှံစေခြင်းငှာအစို့ရှိသဖြင့်။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ဝိစ္ဆာ၊ မည်၏။ ယထာ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဂါမော ဂါမော ရမဏီယောတိ၊ ဂါမော ဝါမော ရမဏီယော အစရှိသည်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအထဝါ အစရှိသော ဝါကုဉ်။ အဘိက္ကန္တန္တိ၊ ကား။ အဘိက္ကမိနိယံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်၏။ တဗ္ဗာဝေါ စ၊ ထိုနှစ်သက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ အဘိက္ကန္တတယ၊ အလွန်အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိက္ကန္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒတ္တဗ္ဗံ၊ ထိုအဘိက္ကန္တ အဘိမနာပံ အဘိသန္ဓရ်-ဟူသောပုဒ်သုံးခုတို့၏အပေါင်းသည်။ ပရိယာယာစနံ၊ တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေသု၊ ထို့တွင်။ အဘိက္ကန္တန္တိလ္လဒံ ပဒံ၊ ကို။ ဝစနံ၊ ဝစနသဒ္ဓါကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ နပုသကလိဂေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ ပန၊ ပါး။ ဘဂဝတော၊ ခါ။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားတော်သည်။ ဓမ္မဒေသနာယော၊ တရားဟောခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဂ.တော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာတိ၊ ဓမ္မဒေသနာ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ခါ။ ဘဂဝတော၊ ခါ။ ယာ အယံ ဓမ္မဒေသနာ၊ အကြင်တရားဒေသနာတော်ကို။ မယာ၊ သည်။ သုတာ၊ နာအပ်၏။ ဘဂဝတော၊ ခါ။ ဓမ္မဒေသနာသင်္ခါတံ၊ သော။ တဒိဒံ တံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ခါ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိနိဒ္ဓေသောပိ၊ တစ်ဖန်ညွှန်ပြခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဘေဒတ္တာ၊ မထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယုတ္တော ဧဝံ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိံ သုဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ယတ္ထ စ ဒိန္နံ မဟပ္ပလမာဟူတိအာဒိသု ဝိယ၊ မဟပ္ပလမာဟု ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ယတ္ထ ယေသု ပုဂ္ဂလေသု၊ အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ (ဝါ) တို့အား။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သောဝတ္ထုကို။ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုသည်။ အာဟ၊ ဟောလော်မူကုန်ပြီ။ ဧတံ ယတ္ထ စ ဒိန္နံ မဟပ္ပလမာဟု၊ စ တူသု သုစိသု ပုရိအယုဂေသု။ အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလာ ဓမ္မဒသာ တေ။ သံသမိမံ သရဏတ္ထမူပေဟိဟူသော ဝိမာနဝတ္ထုပါဌ်တော်ဂါထာ၌ ပုရိသယုဂေသု ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအဘိက္ကန္တသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထမတ္တဒဿနံ၊ အနက်မျှကိုပြကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထဝသေန၊ ဖြင့်။ လိဂံဝိဘတ္တိ ဝိပရိဏာမော၊ လိင် ဝိဘတ် ပြန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ခါ။

၄၇၄

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခယ

၂-သမညဖလံ

စ၊ ဆာ၊ ဧတ္ထ၊ ဤလိင်ဝိဘတ်ပြန်ရာ၌။ ကာရိယဝိပရိကာမဝသေန၊ ကာရိယ
 ဖောက်ပြန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘတ္တိဝိပရိကာမတာ၊ ဝိဘတ်ပြန်သည်၏အဖြစ်
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဘတ်ပြန်ရာ၌။ ဝစနန္တိ၊ ဝစနံ
 ဟူသော။ သေသော၊ ပါဠိကြွင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ဝစနံ၊
 ကို။ အဘိက္ကန္တံ၊ ဤ။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ယာယံ ဓမ္မဒေသနာ၊ ကို။ မယာ၊
 သည်။ သုတာ၊ ဤ။ သာ ဓမ္မဒေသနာ၊ ကို။ အဘိက္ကန္တံ အဘိက္ကန္တာ၊ အလွန်
 နှစ်သက်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယပဓေပံ၊ ဥလည်း။
 အဘိက္ကန္တန္တိ ပဒံ၊ ကို။ ပသာဒနံ၊ ပသာဒနသဒ္ဓါကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။
 နပုံသကလိင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။
 သေ နယော၊ ဤနည်းကို။ နေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏ (ဝါ) သိအပ်၏။

ဘဂဝတော ဝစနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထဒ္ဓယသရူပံ၊ အနက်နှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်း၏ သရုပ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထို
 ဘဂဝတော ဝစနံ အစရှိသောဝါကျ၌။ ဒေါသနာသနတောတိ၊ ကား။ ရာဂါဒိ-
 ကိလေသ ဒေါသဝိဒ္ဓိသနတော၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာဟူသောအဖြစ်ကို
 ဖျက်ဆီး ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ဂုဏာဓိဂမနတောတိ၊
 ကား။ သီလာဒိဂုဏာနံ၊ သီလအစရှိသောဂုဏ်တို့ကို။ သမ္မာဒနဝသေန၊ ပြီးစေ
 သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဂမာပနတော၊ ရောက်စေ ရစေတတ်သောကြောင့်။
 ယေ ဂုဏေ၊ အကြင်ဂုဏ်တို့သို့။ ဒေသနာ၊ သည်။ အဓိဂမေတိ၊ ရောက်စေ
 တတ်၏။ ဂုဏာဓိဂမနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေသုယေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေသု ဂုဏေသု၊ တို့တွင်။ ပဓာနဘူတာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်ဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ဒဿတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပဓာနဘူတေ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဂုဏေ၊ တို့ကို။
 တာဝ၊ စွာ။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ သဒ္ဓါဇနနတော ပညာဇနနတောတိ၊ ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ လောကီယာ၊
 လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါပဓာနာ၊ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းခြင်း
 ရှိကုန်၏။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာ၊ တို့သည်။
 ပညာပဓာနာ၊ ပညာပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ စ သစ္စံ၊
 ဤ။ သေ ဒေသော နိဒ္ဒေဓော၊ ဤနိဒ္ဒေသသည်။ ပဓာနနိဒ္ဒေသော၊ ပြဋ္ဌာန်း
 သော နိဒ္ဒေသသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဒေသနာယ၊ သည်။
 အဓိဂမေတဗ္ဗဟံ၊ ရောက်စေအပ် ရစေအပ်ကုန်သော။ သီလသမာဓိဒုကာ-
 ဒီဟိပံ၊ သီလသမာဓိဒုကအစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ ယောဇနာသမ္ပဝတော၊
 ယှဉ်ခြင်း၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ အညမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။
 အတ္ထဒ္ဓယံ၊ အနက်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကို။ သာတ္ထတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။

အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ဤ။ (နာ-၁၆၈) သီလာဒိအတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလ

အစရှိသော အကျိုး၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ သာတ္တတော၊ အကျိုးရှိသောကြောင့်။ သဘာဝနိရုတ္တိသမ္ပတ္တိယာ၊ သဘောဖြစ်သော ပရမတ္ထသဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ သဗျဉ္ဇနတော၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သုဝိညေယျသဒ္ဓပယောဂတာယ၊ သိလ္လယသောသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ၊) (ဝါ) ကောင်းစွာ သိအပ်သော သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဥတ္တာနပဒတော၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ပုဒ်ရှိခြင်းကြောင့် (ဝါ) အသက်၌ စောင့်ရှောက်တတ်သောပုဒ်ရှိခြင်းကြောင့် (သဒ္ဓတ္ထ)။ သဏ္ဌသုခမဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဗ္ဗိညေယျတ္ထတာယ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် သိအပ်သောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဂမ္ဘီရတ္တတော၊ နက်နဲသော အနက်ရှိခြင်းကြောင့်။ သိနိဒ္ဓမ္မမရသဒ္ဓယောဂတာယ၊ ပြေပြစ်နူးညံ့ချိုသာသော သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကဏ္ဍသုခတော၊ နား၌ ချမ်းသာခြင်းကြောင့်။ ဝိပုလဝိသုဒ္ဓပေမနီယတ္ထတာယ၊ ပြန့်ပြောစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ချစ်နစ်သက်အပ်သော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟဒယဂံမတော၊ နှလုံး၌ရောက်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) စိတ်နှလုံး၌ဝင်ခြင်းကြောင့်။ မာနာတိမာနဝိဓမ္မနေန၊ မာန လွန်သောမာနကို ပယ်လွှင့်သဖြင့်။ အနတ္တုဇ္ဈာသနတော၊ မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်ခြင်းကြောင့်။ တမ္ဘသာရမ္ဘနိမ္မဒ္ဓနေန၊ ခက်ထန်ခြင်း သူတစ်ပါးတို့ကို ချုပ်ချယ်နှိပ်စက်ခြင်းတို့ကို နှိပ်နင်းသဖြင့်။ အပရဝမ္ဘနတော၊ သူတစ်ပါးတို့ကို မရှုတ်ချ မနှိမ့်ချခြင်းကြောင့်။ ဟိတာဓိပ္ပါယပဝတ္တိယာ၊ အစီးအပွားကို အလိုရှိသောဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏။ ရာဂပရိဋ္ဌာဟာဒိဝပသမနေန၊ ရာဂဟူသော ပူပန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ငြိမ်းစေသဖြင့်။ ကရုဏာသီတလတော၊ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ချမ်းအေးသောကြောင့်(ဝါ)မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ချမ်းအေးသော ရွှေ့လှံတော် ရှိခြင်းကြောင့်။ ကိလေသန္ဓကာရဝိဓမ္မနေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်တို့ကို ပယ်ဖျောက်သဖြင့် (ဝါ) အမှိုက်အကန်းကို ပြုတတ်သော ကိလေသာကိုပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ ပညာဝဒါတတော၊ ပညာတော်၏ ဖြူစင်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ အဝဒါတံ၊ အဝဒါတဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ဩဒါတံ၊ ဩဒါတဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒဒ္ဓယံ၊ သည်။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ကရဝိကရုတမဉ္ဇူတာယ၊ ကရဝိက်ငှက်၏ မြည်တုန်သံကဲ့သို့ သာယာစွာသော အသံတော်ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အာပါထရမဏီယတော၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်အပ်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗာပရာဝိရုဒ္ဓသုဝိသုဉ္ဇတာယ၊ ရွှေ့နောက်မဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ် အလွန်စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝိမဒ္ဓက္ခမတော၊ တစ်ပါးသော မိစ္ဆာဝါဒကို နှိမ်နင်းခြင်းငှာခံသောကြောင့် (ဝါ) နှောင့်ယှက်ခြင်းငှာခံသောကြောင့်(ဂဏ္ဌိ)။ (ဝါ) ကိလေသာကို ဆီးဖျက်ခြင်းငှာခံသောကြောင့် (အဋ္ဌကထာနိဿယ)။ အာပါထရမဏီယတာယ ဝေ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍မွေ့လျော်အပ်သည်၏

အဖြစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ သုယုမာနသုခတော၊ ကြားနာသည်ရှိသော် ချမ်းသာ
သောကြောင့်။ ဝိမဒ္ဓက္ခမတယ ၈၊ တစ်ပါးသောမိစ္ဆာဝါဒကို နှိပ်နင်းခြင်းငှာ
ခံသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟိတဇ္ဈာသယပုဂ္ဂတ္တိတယ ၈၊ အစီး
အပွားကို အလိုရှိသော ဆန္ဒအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဝိမသိယမာနဟိတတော ၈၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော်
အစီးအပွားရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသာတ္ထတော
အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အာဒိ-
သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သံသာရစက္ကနိဝတ္တနတော၊ သံသရာစက်ကို နစ်စေတတ်သော
ကြောင့်။ သဒ္ဓမ္မစက္ကပွဲဝတ္တနတော၊ သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော
စက်ကို ဖြစ်စေ လည်စေတတ်သောကြောင့်။ မိစ္ဆာဝါဒဝိမေနတော၊ မှားသော
အယူကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဝါဒပတိဋ္ဌာပနတော၊ ကောင်း
သော အယူ၌တည်စေတော်မူတတ်သောကြောင့်။ အကုသလမူလသမုဒ္ဓရဏ-
တော၊ အကုသိုလ်တည်းဟူသော အမြစ်မူလကိုနှုတ်တော်မူတတ်သောကြောင့်။
ကုသလမူလသံရောပနတော၊ ကုသိုလ်တည်းဟူသော အမြစ်မူလကို ကောင်းစွာ
စိုက်ပျိုးတော်မူတတ်သောကြောင့်။ အပါယဒ္ဓါရိပိဓာနတော၊ အပါယ်တံခါးကို
ပိတ်တော်မူတတ်သောကြောင့်။ သဂ္ဂမဂ္ဂဒ္ဓါရိဝိရဏတော၊ နတ်ရွာ မဂ်တံခါးကို
ဖွင့်တော်မူတတ်သောကြောင့်။ ပရိယဋ္ဌာနဝုပသမနတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
ကုသိုလ်ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးမူ၍ လုယက်၍တည်းသော ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်
သောကြောင့် (ဝါ) ထကြွ ထိုးကျင်သော ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော
ကြောင့်။ အနုသယသမုတ္တိဋ္ဌနတော၊ အနုသယမည်သော ကိလေသာကို
ကောင်းစွာခွါတတ် သောကြောင့်။ ဣတိ ဧဝမာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။
သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဒဒ္ဓယေနော၊ အဘိက္ကန္တ
ဘန္တေ အဘိက္ကန္တ ဘန္တေ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်သာလျှင်။ န၊
မဟုတ်သေး။ တတော၊ ထိုပုဒ်နှစ်ခုမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။
ဥပမာဟိပိ၊ ဥပမာတို့ဖြင့်လည်း။ ဒေသနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ထောမေတိ၊
ချီးမွမ်း၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ သမာနိဝိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်
သော။ ပိ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို ပေါင်းခြင်း
အနက်ရှိ၏။ စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိတိဣဒံ၊ ဒက္ခန္တိဟူသောစကားသည်။
တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျာတိ၊ ဓာရေယျဟူသော။ စတုတ္ထဥပမာယ၊ လေးခု
မြေစက်သော ဥပမာ၏။ အာကာယမတ္တဒဿနံ၊ အခြင်းအရာမျှကို ပြကြောင်း
ဖြစ်သောစကားတည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက် ချီဆိုဦးအံ့။ ဥပမန္တရဒဿနံ၊ ဥပမာ
တစ်ပါးကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
စတုဟိ ဥပမာဟိတံ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အဓောမုခ-
ထပိဘန္တိ၊ ကား။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောယူသည်။ အဓောမုခံ၊

အောက်၌မျက်နှာဝကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ဟေဋ္ဌာမုခ-
 ဇာတန္တိ။ ကား။ သဘာဝေနော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊
 အောက်၌။ မုခံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ ဥက္ခါဋ္ဌေယျာတိ၊ ကား။
 ဝိဝဋ္ဌံ၊ ဖွင့်သည်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ဟေဋ္ဌာ ဂဟေတွာတိ ဣဒံ ဝေဒနံ၊ ဤ။
 သမာစိက္ခနဒဿနတ္ထံ၊ ကောင်းစွာကြားခြင်းကိုပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။
 ပုရုတ္တာဘိမုခေါ၊ အရွှေအရပ်သို့ ရွေးရှု။ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တရုဘိမုခေါ၊
 မြောက်အရပ်သို့ ရွေးရှု။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိ
 သည်ဖြင့်။ ဝေဒနမတ္ထံ၊ စကားမျှကို။ အဝတ္တာ၊ မဆုံးမူ၍။ သေ၊ သေသော။
 ဤသည်ကား။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးတည်း။ ဝေ၊ သို့။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ဌိ (ဝါ) သက်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုဉ်၌။ နိဿန္တေဟံ၊ ယံဌားမရှိ
 အောင် (ဝါ) ယံဌားမရှိသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ (ထည်)။ ဒဿေယျ၊ ပြရာ၏။
 ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောဟိ၊ ငါ။ ကာဠပက္ခေ၊
 လဆုတ်ပက္ခဌံ၊ စာတုဒ္ဒသိ၊ တစ်ဆယ့်လေးရက်တို့၊ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော
 နေ့တည်း။ ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဒသိ၊ လဆုတ်ပက္ခဌံ တစ်ဆယ့်လေးရက်တို့၊ ပြည့်
 ကြောင်းဖြစ်သောနေ့။ နိရုဇ္ဈဝုရုက္ခဂဟနေန၊ အခြားမရှိသော သပ်ပင်တော
 ဖြင့်။ ကေဠုနော၊ တစ်ခဲနက်သော (ဝါ) တစ်ခဲနက်ထူထပ်သော။ ဝနသဇ္ဇော၊
 တောအုပ်တည်း။ သနဝနသဇ္ဇော၊ တစ်ခဲနက်ထူထပ်သောတောအုပ်။ ဗောဿ၊
 မိုဃ်း၏။ ပဋုလံ၊ တိမ်လွှာတည်း။ မေသပဋုလံ၊ မိုဃ်း၏တိမ်လွှာ။ သေဝုဠန္တ-
 တာ၊ မိုဃ်းတိမ်လွှာအုပ်ဖုံးသည်၏အဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ နိက္ခုဠိတံ ဥက္ခါဋ္ဌေယျာတိ၊ ကား။ ကဿဗိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သော။
 အာဓေယျဿ၊ အာဓိဓိ (ဝါ) တည်ရာရှိသောဝတ္ထု၏။ အနာဝေရုတုတံ၊ တည်ရာ
 မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိကာနေ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအစိုးကို။ အဝေရု-
 ဘာဝါပါဒနဝေသန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို မရောက်ဝေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 ဥက္ခါဋ္ဌေယျ၊ လှန်ဆုတ်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဌပေယျ၊ ထား
 ရာ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌိ။ မုခဇာတတာယ၊ မျက်နှာဝရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုခံ၊
 မျက်ကွယ်ဖြစ်သော။ ဒ၊ ဝေ၊ အောက်၌။ ဖုဠေပိတတာယ၊ မျက်နှာသား
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသန္တမ္မေ၊ သူတော်မဟုတ်။ သ၊ ဟုတ်တို့၏တရားကို
 ပတိတံ၊ ကျလော။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပဒဒ္ဒယံ၊ ဖုဒ္ဓနိဋ္ဌာသို့ ပေါင်း၍။
 နိက္ခုဠိဟပဒဿ၊ ငါ။ (နာ-ဝိဇ္ဇ)ယဘာဒဿိတေန၊ အကြင်အကြင် ပြုအပ်ပြီး
 သော။ အတ္တဒ္ဓယေန၊ အနက်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းနှင့်။ ယံဝေရုတံ၊ ဝေ-
 ယာဝေတဉ္စ၊ ငါ။ ယဘာသဉ္စ၊ အရေအတွက်အားရေခွဲငါးခု ယောဝေ-
 တဉ္စ၊ မသုဉ္စာဟိ၊ ဟိ သဉ္စ၊ ငါ။ အတ္တနော၊ ငါ၏။ သတဝေရုတံ၊
 သသောအားဖြင့်သာလျှင်။ သေ၊ သေသော တာဝာ၊ ဤသောသမာဓိသော၊
 သဒ္ဓပ္ပဝိမုခေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို မျက်ကွယ်သည် (ဝါ) မျက်နှာ

နိက္ခုဠိဟပဒဿ၊ ငါ။ (နာ-ဝိဇ္ဇ)ယဘာဒဿိတေန၊ အကြင်အကြင် ပြုအပ်ပြီး
 သော။ အတ္တဒ္ဓယေန၊ အနက်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းနှင့်။ ယံဝေရုတံ၊ ဝေ-
 ယာဝေတဉ္စ၊ ငါ။ ယဘာသဉ္စ၊ အရေအတွက်အားရေခွဲငါးခု ယောဝေ-
 တဉ္စ၊ မသုဉ္စာဟိ၊ ဟိ သဉ္စ၊ ငါ။ အတ္တနော၊ ငါ၏။ သတဝေရုတံ၊
 သသောအားဖြင့်သာလျှင်။ သေ၊ သေသော တာဝာ၊ ဤသောသမာဓိသော၊
 သဒ္ဓပ္ပဝိမုခေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို မျက်ကွယ်သည် (ဝါ) မျက်နှာ

လဲသည်။ န၊မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပါပမိတ္တေန၊ ယုတ်မာသော
မိတ်ဆွေဖြစ်သော။ ဒေဝဒတ္တေန၊ ဒေဝဒတ်သည်။ ပိတုသာတာဒိသု၊ အဘကိုသတ်
ခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ ဥယျောဇိတတ္တာ၊ တိုက်တွန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အသဒ္ဓမ္မေ၌။ ပဟိတော၊ ကျ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာပေန္တေန၊
တစေတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
၏။ ကဿပဿဘဂဝတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ရညာ၊
အဘတသတ်မင်းသည်။ အဝုတ္တဿာပိ၊ မဆိုသော်လည်း။ အတ္ထာပတ္တိမတ္ထ-
ဒဿနံ၊ အနက်ချောက်ကာမျှကို ပြခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။
ကာမစ္ဆန္တာဒယောပိ၊ ကာမန္တအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ နိဝရဏဘာဝတော၊
နိဝရဏ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဉ္စပဋိစ္စာဒကော၊ အကယ်၍ကား ဖုံးလွှမ်းတတ်
ကုန်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော်လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
သည်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဝသေန၊
မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိစ္စာဒိကာ၊ ဖုံးလွှမ်း
တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္စန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိ-
ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာဟံ-
ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇံ ဘဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
ကို။ ပရမံ၊ လွန်သော (ဝါ) လွန်သောအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်
ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတဂုဗ္ဗပဋိစ္စန္တံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော
ခြံဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော (ဝါ) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ဖြစ်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။
ဣတိ ဗ. ယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္စန္တံ သာသနံ ဝိဝရန္တေ-
နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဧကော၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အနုသန္ဓိ၊
အနုသန္ဓေသည် (ဝါ) ရွှေနောက်စပ်ခြင်းသည်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်
သော။ သာသနံ၊ သာသနာတော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကတော၊ ၏။ ကဿမဿ-
ဘဂဝတော သာသနန္တိဣမိနာ၊ သာသနံဟူသော ဤပါဌနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
ဧကဿသနံ၊ တစ်ခုတည်းသော သာသနာကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာဒိသု၊ တို့၌။ တထာစေဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ ကတော ဣမိနာကာရဏေန၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္စန္တဿ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တောသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။
သာသနဿ၊ ၏။ ဝိဝရဏာစနံ၊ ဖွင့်ခြင်းကိုဆိုသောစကားသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံ
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ သော။ အကုသလ
ဓမ္မသင်္ခါတော၊ အကုသိုလ်တရားဟုဆိုအပ်သော။ အပါယဂါမိမဂ္ဂေါ၊ အပါယ်သို့
ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ခရီးသည်။ ကုစ္ဆိတော၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ မဂ္ဂေါ၊
ခရီးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတ္တံ၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ကုမ္မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

အာဒိန္နံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့၏။ ဥဇုပဋိပက္ခတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ မိစ္ဆတ္တဓမ္မာ၊ မိစ္ဆတ္တတရားတို့သည် (ဝါ) ဖောက်ပြန်သော သဘောင့်ကုန်သော တရားတို့သည်။ မောက္ခမဂ္ဂတော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ခရီးမှ။ မိစ္ဆာပိတကော၊ ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းသော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးတည်း။ ဣတိ ကဿ၊ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ ၏။ တေနေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကုမ္မဂ္ဂ မိစ္ဆာမဂ္ဂ၏။ ပဋိပက္ခတံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကို။ သန္နာယ၊ ရှိ။ သဂ္ဂမောက္ခ မဂ္ဂံ အာဝိကရောဇ္ဇေနာတိ၊ ဇ္ဇေနဟူသော ကောင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၏။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကုသလဓမ္မော၊ ကုသိုလ်တရားသည်။ သဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ နတ်ရွာ၏ ခရီးတည်း (ဝါ) နှုတ်ပြည်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော ခရီးတည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမ္မတ္တဓမ္မာ၊ သမ္မတ္တတရားတို့သည် (ဝါ) မဖောက်ပြန်ကုန်သော သဘော ရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ မောက္ခမဂ္ဂေါ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏ ခရီးတည်း (ပါ) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ခရီးတည်း။ တေလသန္နိသယော၊ ဆီလျှင် မှီရာရှိသော။ ပဒိပေါ၊ ဆီမီးသည်။ ဥဇ္ဇေလော ယထာ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သပ္ပိအာဒိသန္နိသယော၊ ထောပတ် အစရှိသည်သာလျှင် မှီရာရှိသော။ ပဒိပေါ၊ သည်။ ဥဇ္ဇေလော၊ ထွန်းလင်း တောက်ပသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေလပဇ္ဇောတဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ဘဂံဝတာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဓာရေယျာတိ၊ ကား။ ဓရေယျ သမာဟရေယျ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ရာ၏။ သမာဒဟေယျ၊ ကောင်းစွာ ညှိထွန်းရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗုဒ္ဓါဒိရတန ရူပါနီတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါဒိန္နံ၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ရတနာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏာယတနာနိ၊ ဝဏ္ဏာယတနတို့ကို (ဝါ) အဆင်းတို့ကို။ တေသံ ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနံ၊ ၎င်းဘုရား အစရှိကုန်သော ရတနာ သုံးပါးတို့၏ အဆင်းတို့ကို။ ပဋိစ္ဆာဒကဿ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ မောဟန္ဓကာရဿ၊ မောဟ တည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို (ဝါ) ပညာမျက်စိ ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သော မောဟကို။ ဝိဒ္ဓံသကံ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သည်တည်း။ တထာ တပုဋိစ္ဆာဒကမောဟန္ဓကာရဝိဒ္ဓံသကံ၊ ထိုဘုရား အစရှိကုန်သော ရတနာ သုံးပါးတို့၏ အဆင်းကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှိုက် တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည် (တထာသဒ္ဓါဖြင့် နိဗ္ဗန္တုပုဒ်ကိုပြသည်။)။ ဒေသနာ သင်္ခါတံ၊ သော။ ပဇ္ဇောတံ ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းတည်း။ တထာ၊ ဒေသနာဟု ဆိုအပ်သော ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်း။ တဒုဘယံ၊ ထိုတပုဋိစ္ဆာဒကမောဟန္ဓကာရဝိဒ္ဓံသက ဟူသောပုဒ်၊ ဒေသနာပဇ္ဇောတ ဟူသောပုဒ်နှစ်ခု

ကို (ဝိယဟိတော ဝပ)။ တုလျာဓိကရဏဝသေန၊ တူသောတည်ရာ ရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိရဟိတော၊ အားထုတ်ပြီးလျှင်။

မှတ်ချက်။ ။ (ဝိယဟိတောဟု ပါဠိရှိ၏)။ ဝိယသဒ္ဓါဟု မှတ်ရာသောကြောင့်။ ဝိရဟိတော ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။

တဿ၊ ထိုဒေသနာတော်ဟုဆိုအပ်သောထွန်းလင်း တောက်ပခြင်းဆီမီးကို၊ ဓာရကော သမာဒဟတော၊ ညှိထွန်းတော်မူတတ်ပေ၏။ ဣတိ အတ္ထေန၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်၊ တပုဋ္ဌိစ္ဆာဒကမောဟန္တကာရဝိဒ္ဓိသကဒေသနာ- ပဇ္ဇောတဓာရကေနာတိ၊ ဓာရကေန ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတေဟိ ပကာရေဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးကုန်သော။ နိက္ခန္တိတုက္ခန္တိပုဋ္ဌိစ္ဆန္တဝိဝရဏမဂ္ဂါစိက္ခဏ- တေသပဇ္ဇောတဓာရဏသင်္ခါတစတုဗ္ဗိဓောပမောပမိတဗ္ဗပ္ပကာရေဟိ၊ မှောက် သောအိုးကို လှန်ခြင်း၊ ဖုံးလွှမ်းသောဝတ္ထုကို ဖွင့်ခြင်း၊ ခရီးကို ကြားခြင်း၊ ဆီမီးတောက်ပခြင်းကို ဆောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော လေးပါး အပြားရှိကုန် သော ဥပမာတို့ဖြင့် နှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သောအပြားတို့ဖြင့်။ (နှာ-၁၇၀)ဝါ၊ ကား။

၂။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ နာနာဝိဓာကုဟနလပနာဒိမိစ္ဆာဇီဝဝိဓေနာဒိဝိဘာဝန- ပရိယာယေဟိ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော ကုဟန လပန အစရှိကုန် သော မိစ္ဆာဇီဝတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ထင်စွာ ပြတတ်သော ဒေသနာတို့ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိ- တောတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ပကာသိဘော ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ ဝေန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သောဟန္တိ အာဒိပါဌဿ၊ သောဟံ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိ၏။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းကို။ အာစရိယော၊ သည်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပသန္နစိတ္တတာယ၊ ကြည်ညိုလော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပသန္နာ- ကာရံ၊ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို။ ရာဇော၊ သည်း။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣဒံဒေသနံ၊ ကို (ဝါ) ဤသမညဖလသုတ်ဒေသနာတော်ကို။ သုတွာ ဝေ၊ ကြားနာရသော ကြောင့်သာလျှင်။ ပသန္နစိတ္တတာ စ၊ ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဉပေတံ၊ သိခြင်းငှာ။ ဣမာယ ဒေသနာယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟေတုဘူတာယ၊ ဟိတ်ဖြစ်၌ဖြစ်သော (ဝါ) ဇနက အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣမာယ ဒေသနာယ၊ ကြောင့်။ ပသန္နကာရန္တိ၊ ကား။ ပသန္နေဟိ၊ ကြည်ညိုကုန်သော။ သာဓုဇနေဟိ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗသက္ကာရံ၊ ပြုအပ်သည့် ရှိသေခြင်းကို။ သရဏန္တိ၊ ကား။ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရာယဏန္တိ၊ ပရာယဏံ

သုတ္တံ] အဘေတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝတ္ထုနာ ၄၇၁

ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်ဦး
အံ။ အနတ္တနိသေခနေန စ၊ အကျိုးမရှိသည်ကို တားမြစ်သဖြင့်လည်းကောင်း။
အတ္တသမ္မာဒနေန စ၊ အကျိုးကိုပြည့်စုံစေသဖြင့် လည်းကောင်း။ ပရာယဏတော၊
လဲလျောင်းရာ၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဃဿ-
တာတံ၊ ဟံတဿ ဝိဓာတာတိ၊ ဝိဓာတာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိ-
ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ အဃဿာတိ၊ အဃဿ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဿက္ကေ၊
ပဉ္စမံ အနက်၌ (ဝါ) အပါဒါနံ အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ပါပတော၊
မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုက္ခတော၊
ဆင်းရဲမှ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း (ဝါ) ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်
ကိုလည်း။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ အာရိယာ၊ ထိုသည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
တာယတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ အဝဿယံ၊ မှီရာကို။ ကရောတိ၊ ။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာတာ၊ မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ တာယတိ ရက္ခတိတိ တာတာ-ဟူ၍လည်းပြုသင့်၏။ တာ ဓာတု
ရက္ခနေ။ ဒွိကာလရာသည် အဓိပ္ပာယ်ကိုရသ၍ အဝဿယံ
ကရောတိ-ဟု ဖွင့်သည်။

ဟံတဿာတိဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာအနက်၌။ သာမိ-
ဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိ ဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝိဒဟတိ သံဝိဓာနံ ကရောတိ၊
စီရင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဓာတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဣဒံနာဓိပ္ပာယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောဆရာသည်။ ဧတ္ထေ၊ ဤ
သရဏံ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ ကံ။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ကျေလည်ခြင်းကို
ညွှန်းပြအပ်၏။ သောစ၊ ထိုဣတိသဒ္ဓါသည်လည်း။ အာကာရတ္ထော၊ အာကာရ
အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်လဲလျောင်းရာ
ဟူ၍။ ဟံတာဓိပ္ပာယေန၊ အစီးအပွားကို အလိုရှိသဖြင့်။ ဂမနံ ဘဇနံ၊ ဆည်း
ကပ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ ဝေဉ္ဇကယော ဣမိနာကာရ-
ဇေန၊ ကြောင့်။ ဝိနယဌကထာဒီသု၊ တို့၌။ သရဏန္တိ ဂစ္ဆာမိတိ၊ ဟူ၍။
ဣတိသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကံ။ ဝုတ္တော၊ ။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထေ၊ ဤ
သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဟူသောပုဒ်အရ၌။ အယံ ဂမိသဒ္ဓေါ၊ ဤဂမ္မဓာတ်ဟု ဆိုအပ်
သော သဒ္ဓါသည် (ဣအက္ခရာဓာတ်ကို ညွှန်ပြသည်။) နိသဒ္ဓါဒယော ဝိယ၊
နိသဒ္ဓါ အစဉ်သည်တို့ ကဲ့သို့။ ဒွိကမ္မိကော၊ ကံနှစ်ခု ရှိသော ဓာတ်သည်။
န၊ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇံ ဂါမံ နေတတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊
ဆိုအပ်၏သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဝု။
န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ။ သရဏန္တိ ဂစ္ဆာမိတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထေ၊ ဤသရဏံ ဟူသောပုဒ်၌။ ဣတိ သဒ္ဓေါ၊

ကို။ လူတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ကျေခြင်းကို ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဠု-
ကတ္တာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ယော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆတိ သော ဗုဒ္ဓံ
ဝါ ဂစ္ဆေယျ သရဏံဝါတံ၊ သရဏံဝါဟူ၍။ ခုဒ္ဒကနိကာယဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊
ထုတ်အပ်သော။ (စောဒနာ၊ ထည့်။) အနဝကာသာ၊ အရာမဟုတ်။ (အနက်
ကား)။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်
ရသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓံ ဝါ၊ သို့လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊
ကပ်ရောက်ရာ၏။ သရဏံ ဝါ၊ သို့လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။

[ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကထာ ပါဠိစုံကို အောက်ပါအတိုင်းမှတ်။ ဂမနိယ ဒီပနာယံ
စောဒကော အာဟ။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိတိ ဧတ္ထ ယော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ
ဂစ္ဆတိ။ သော ဗုဒ္ဓံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ သရဏံ ဝါ။ ဥဘယထာပိစ ကေသ ဝစနံ
နိရတ္ထကံ။ ကသ္မာ ဂမနကိရိယာယ ကမ္မဒိယဘာဝတော။ န ဟေတ္ထ အဇီ
ဂါမိ နေတိတိ အာဒိသု ဝိယ ဣမ္မကတ္တံ အက္ခရစိန္တကာ ဣတ္ထ။ ဂစ္ဆ-
တေဝ ပုဗ္ဗံ ဒိသံ။ ဂစ္ဆတိ ပစ္ဆိမံ ဒိသန္တိ အာဒိသု ဝိယ။ သာပဏ္ဍက-
မေဝေတိ စေ။ န။ ဗုဒ္ဓသရဏာနံ သမာနာဓိကရဏဘာဝဿာ န
ဓိပေတေ ပဋိဟတစိတ္တောပိ ဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမန္တော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ
ဂတော သိယာ။ ယံ ဟိ တံ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝိသေသိတံ သရဏံ။ တမေဝေ
သဂတောတိ။ ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ ဧတံ သရဏမုတ္တမန္တိ
ဝစနံတော။ သမာနာဓိကရဏတ္ထမေဝေတိ စေ။ တတ္ထေဝ တဗ္ဘဝ-
တော၊ တတ္ထေဝ ဂါထာပဒေ။ ဧတံ ဗုဒ္ဓါဒိရတနတ္ထယံ သရဏဂတာနံ
ဘယဟရကတ္တု သင်္ခါတေ သရဏဘာဝေ အဗျဘိစရဏတော ခေမ-
မုတ္တမဉ္စ သရန္တိ အယံ သမာနာဓိကရဏဘာဝေါ အဓိပေတော။
အညဒတ္တု ဂမိသမ္ပန္နေ သတိ။ သမုဏဂမနဿ အပသိဒ္ဓိတော၊ အနဓိပေ-
တောတိ။ အသာဓကမေတံ၊ ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ။ သရဏတ္ထယ အပ္ပင်။
ဋီကာပါဠိနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုရန်။ စောဒနာ သုံးချက်။ အမဖြ
သုံးချက် စုံအောင် အကုန် ရေးထည့်လိုက်သည်။]

ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမိသဒ္ဓံ၊ ဂမိသဒ္ဓါကို (ဝါ) ဂမုဓာတ်ဟု ဆိုအပ်သော
သဒ္ဓါကို။ ဒုဟာဒိဇျာဒိဂဏ်ကံ၊ ဒုဟာဒိဂိုဏ်း နှာဒိဂိုဏ်း အလားရှိသည်ကို။ အက္ခရ-
စိန္တကာ၊ အက္ခရာကို သိသော ဆရာတို့သည်။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ စောဒနာ၊ သည်။ အနဝကာသာ၊ အရာမဟုတ်။ ဂမိ၊ ဒုဿ၊ ၏။
ကေကမ္မဘာဝေါ၊ တစ်ခုသော ကံရှိသော ဓာတ်၏ အဖြစ်သည်။ ကာဝ၊ ရွေးဦး
စွာ။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေဦး (တစ်နည်း)။ ကာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်စေဦး။ (ကာဝ-
သဒ္ဓါ အနုညာတတ္ထ။) တထာပိ၊ ထိုသို့ ကေကမ္မကဓာတ် ဖြစ်သော်လည်း။ ပုဗ္ဗံ၊

သုတ္တံ အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၄၈၃

ရှေ့ဖြစ်သော။ ဒိသံ၊ အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတေ၊ သွားသည်သာလျှင်တည်း။
 ပစ္စိခံ၊ အနောက်ဖြစ်သော။ ဒိသံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိသု ဝိယ၊
 ဤသို့ အစရှိသော ပံဋိတိ၌ကဲ့သို့၊ ဘဂဝန္တံ သရဏန္တိ ပဒဒ္ဒယဿ၊ ဘဂဝန္တံ
 သရဏံ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၏။ သမာနာဓိကရဏတာ၊ တူသောတည်ရာ
 ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ၊ သင့်မြတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။
 န ယုတ္တာ၊ မသင့်မြတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ ပဒဒ္ဒယဿ၊ ထိုဘဂဝန္တံ သရဏံ
 ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်း၏။ သမာနာဓိကရဏဘာဝါနုပပတ္တိတော၊ တူသော
 တည်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊
 အံ့။ တဿ၊ ထိုဘဂဝန္တံ သရဏံ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၏ ။ သမာ-
 နာဓိကရဏဘာဝေ၊ တူသော တည်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဓိပ္ပေတေ၊
 အလိုရှိအပ်သည် ရှိသော။ ပဋ္ဌဟတစိတ္တောပိ၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိသောသူသည်
 လည်း (ပါ) ပြစ်မှားသော ဒေါသစိတ် ရှိသောသူသည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။
 ဥပသကံမန္တော၊ အနီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်သည်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ၊
 ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။ ဂတော နာမ၊ ဆည်းကပ်သည် မည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ဤ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသိတံ၊ အထူး
 ပြုအပ်သော။ ယံ တံ သရဏံ၊ အကြင်သရဏသည် (ဝါ) ကိုးကွယ်ရာသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တမေ၊ ထိုသရဏကိုသာလျှင် (ဝါ) ထိုဗုဒ္ဓသဒ္ဓါဖြင့် အထူး
 ပြုအပ်သော ကိုးကွယ်ရာကိုသာလျှင်။ သေ ဇေသေ၊ ဤသူသည်၊ ဂတော၊
 ဆည်းကပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ၊ ဟူ၍။ ဂတော နာမ၊
 မည်သည် သိယာ၊ ၏(ပြန်၍စပ်)။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
 ဟူသော ဝါကျ၌။ အနုပပတ္တိကေန၊ မကပ်ရောက်သော။ အတ္ထေန၊ သမာနာဓိ
 ကရဏ အနက်ဖြင့်။ န အတ္ထော၊ အလိုမရှိအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုသမာနာဓိကရဏ
 အနက်ကိုအလိုမရှိအပ်သောကြောင့်။ ဘဂပန္တန္တိလ္လမိနာ၊ ဖြင့်။ ဂမနီယတ္ထဿ၊
 ဆည်းကပ်အပ်သော ဘုရားဟူသော အနက်ကို။ ဒီပနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ပန၊ သရဏသဒ္ဓါဖြင့် ပြုအပ်သော အနက်ကို ဆိုဦးအံ့။ သရဏန္တိလ္လမိနာ၊
 ဖြင့်။ ဂမနာကာရဿ၊ ဆည်းကပ်အပ်သော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းကြောင့်။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ လောပဝသေနေ၊ ဣတိသဒ္ဓါ ကျေသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ဓမ္မေ သံဃဉ္ဇာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဇေသေ
 နယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သော နည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ အကျယ်မှတစ်ပါး အကျဉ်း
 ကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဟူသော ဝါကျ၌။ ဂမိဿ ကေ ကမ္မတာ။
 ပ။ ဣတုတ္ထံ သရဏတ္ထယေတိ၊ သရဏတ္ထယေ ဟူကုန်သော။ ဣမာ သင်္ဂဟ-
 ဂါထာယော၊ ဤအကျဉ်းရုံးသော သင်္ဂဟ ဂါထာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏

၄၈၄ သီလက္ခန္ဓာသင်္ခယာ ဂါယိကသမ္ပယောဂ

(နာ-၁၇၁ ဂါယိကသမ္ပယောဂ) ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-ဟူသောဝါကျ၌ (လိုက်)။ ဂမိဿ၊ ဂမေတိ၏။ ကေကမ္မတ္တာ၊ တစ်ခုသော ကံသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိလောပံ၊ ဣတိသဒ္ဓါ၏ကျေရင်းကို။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ဝိဇာနိယံ၊ သိရာ၏။ ပဋိသန္ဓေပုသင်္ဂတ္တာ၊ ထိပါးသောဒေါသစိတ်ရှိသောသူ၏ သရဏဂုံ၏အဖြစ်ကို လျဉ်းပါးဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ပြုမှားလိုသော ဒေါသ စိတ်ရှိသောသူ၏ ဘုရားထံသို့ချဉ်းကပ်ရာ၌ သရဏဂုံ၏အဖြစ်ကို လျဉ်းပါး ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရဒ္ဓယဿ၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ပုဒ်တို့၏ အပေါင်း၏ (သမ္ပန်ထည့်)။ တုလ္လုတ္တတာ၊ တူသောအနက် ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ၈ သိယံ၊ မဖြစ်ရာ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဝေဒံ၊ ရေးဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဟူသော ပုဒ်သည်သာလျှင်။ ဂမနိယတ္ထဿ၊ ဆည်းကပ်အပ်သော ဘုရားဟူသော အနက်ကို။ ဇောတကံ၊ ထွန်းပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရံ၊ တစ်ပါးသော သရဏံဟူသော ပုဒ်သည်။ ဂမနာက ရဿ၊ ဆည်းကပ်သော အခြင်းအရာကို။ ဇောတကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သရဏတ္ထယေ၊ သရဏသုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌။ ဥတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပန၊ ပါး။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန၊ ဤသို့သော အလိုအား ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ အနေနေဝ အဓိပ္ပာယေန၊ ဤအလိုအားဖြင့် သာလျှင်။ ဘဇနံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ သရဏဂမနံ နာမ၊ သရဏဂုံ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမေတံ၊ မှတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန စသော ပါဠိ၌။ ဂစ္ဆာမိတိ အာဒိသု၊ ဂစ္ဆာမိ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်။ ပစ္စိမံ ပစ္စိမံ၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်သော ပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေ့-ရှင်ဖြစ်သော ပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆို ကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဂစ္ဆာမိတိ ဇောတဿ၊ ဂစ္ဆာမိ ဟူသော ပုဒ်၏။ အနည သာဓာရဏတာ ဒဿနဝသေန၊ တစ်ပါးသောပုဒ်နှင့် မဆက်ဆံ သည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိယေက္ကမေဝ၊ အသီးသာလျှင် (ဝ) အသီး တစ်ခုသာလျှင်။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဟောသော ပုဒ်တည်း (ဝါ) အနက်ကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဘဇာမိတိ အာဒိပဒတ္တယံ၊ ဘဇာမိ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပါဠိယေက္ကမေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝစနံ၊ တည်း (ဤသို့လိုက်၍ သမ္မာနံ)။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ သရဏာဓိပ္ပာယေန၊ ကိုးကွယ်ရာဟူသော အလိုအားဖြင့်။ ဥပသက်မနံ၊ ချဉ်းကပ် ခြင်းသည်။ ဘဇနံ၊ မည်၏။ သန္တိကာဝစရဘာဝေါ၊ အနီး၌ ကျင်လည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သေဝနံ၊ မည်၏ (ဝါ) မှီဝဲသည်မည်၏။ ဝတ္တပဋိဝတ္တကရဏေန၊

သုတ္တံ] အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၄၇၅

ဝတ်ကို ပြုခြင်း၊ တစ်ဖန် ဝတ်ကိုပြုခြင်း အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း သည်။ ပယိရူပါဒ်နံ၊ မဂ်၏ (ဝါ) အဖန်ဖန် ဆည်းကပ်သည်-ည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗဘာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း။ အနုညသော ဓာရဏံယေဝ၊ တစ်ပါးသောပုဒ်နှင့် မဆက်ဆံသည်ကိုသာလျှင်။ ဒသေတိ၊ ပြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဣဒံနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆာမိတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဂတိအတ္ထံ၊ ဂတိအနက်ကို (ဝါ) လ-ခြင်းအနက်ကို။ ဒသေတော၊ ဤ။ ဗုဒ္ဓိအတ္ထမ္ပိ၊ သိခြင်းအနက်ကိုလည်း။ ဒသေတော၊ ဝှာ။ ဧဝံ ဝါတိအာဒိံ၊ ကံ။ အာရေနယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဧဝံ ဝါ အစရှိသော ဝါကျ၌။ ဇေန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ အဓိပ္ပာယေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ပန၊ ပါး။ ဣသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂစ္ဆာမိတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓာမိတိ အယမတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓာမိ-ဟူသော အနက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ် သနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ ယေသဉ္စိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သောဓေတိ၊ သုတ်သင်၏။ ဧ၊ ဆက် (ဝါ) အကျိုးလဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြဦးအံ့။ အနေန၊ ဤ ယေသဉ္စိ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ နိရုတ္တိနယံ၊ နိရုတ္တိနည်းကို။ အန္တရေန ငဇ္ဇေ တော၊ ကြဉ်၍။ သဘာဝတောဝ၊ သဒ္ဓါ သဘောအားဖြင့် သာလျှင်။ ဂမေတုဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓိအတ္ထော၊ သိခြင်းအနက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိဝေဝံ၊ ၏။ ဓာတုနန္တိ၊ ကား။ မူလသဒ္ဓါတနံ၊ မူလသဒ္ဓါဟု ဆ်အပ် ကုန်သော။ ဣယာ၊ ဂမ္မ၊ ဂမ္မဣစ္စာဒိနံ၊ ဣဓာတ်၊ ယာဓာတ်၊ ကမ္မဓာတ်၊ ဂမ္မ ဓာတ် ဤသို့ အစရှိသော ဓာတ်တို့၏။

အဓိဂတမဂ္ဂေ သစ္စိကတ နိရောဓေတိ ပဒဒ္ဓဟေနပိ။ အဓိဂတမဂ္ဂေ သစ္စိကတနိရောဓေ-ဟူသော ပုဒ်နှင့်စုတို့၏ အပေါင်းဖြင့်လည်း။ ဖလဋ္ဌာ ဝေ၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကိုသာလျှင် (ဝါ) ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သာလျှင်။ ဒသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ မာဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို (ဝါ) မဂ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ န ဒသိတာ၊ မပြအပ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ငြေ ခင်း။ တေ မဂ္ဂဋ္ဌာတို့ကို။ ဒသေ-န္တော၊ ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ပဋိ-ပဇ္ဇမာနေ စာတိ၊ မာနေ စ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ အံ့။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇေနောပိ၊ ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇေ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်မူတိုင်း (ဝါ) ဆုံးမတော် မူအပ် သည် အားလျော်စွာ။ ပဋိပဇ္ဇတိတိ၊ ကျင့်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ နန၊ ဆိုဒေပ် သည် မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ အ-ယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ကိဉ္ဇူပိ ဝုစ္စတိ၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ မဂ္ဂဋ္ဌာ ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် (ဝါ) ထိုဘုရား ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကျင့်၏ ဟူသော အခြင်းအရာအား

ဖြင့်။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ဆိအပ်ကန်၏။ ဣတရော၊ ဤမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးသော
 ကလျာဏပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တထာ၊ ဖြင့်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ မဆိအပ်။ ကသာ၊
 မူကား။ နိယာမောက္ခမနာဘဝတော၊ မြေသောအားဖြင့် ဂတိသို့ သက်ဝင်ခြင်း
 မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ တတော ဧဝါကြောင့်သာလျှင်။
 တေ ဧဝ၊ ထိုမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ အပါယောသု အပတမာနေ ဓာရေ
 တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သမ္ပတ္တနိယာမောက္ခမနေ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘာဝိသည်ဖြစ်၍ မြေသော
 သုဂတိသို့ သက်ဝင်ခြင်းအားဖြင့်။ အပါယဝိနိမုတ္တကေ၊ အပါယ်မှလွတ်ခြင်း
 ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တထာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ ကုန်
 ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကေဟိပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနယသုတ္တန္တံ
 ဋီကာကာရေဟိ၊ ဝိနည်း ဋီကာ သုတ္တန် ဋီကာကို ပြုကုန်သောဆရာတို့သည်။
 ဝတ္ထု၊ ၏။ တဒေတံ တံ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအပါယောသု အပတမာနေ ဓာရေတိ
 ဟူသောစကားကို။ သမ္ပတ္တနိယာမောက္ခမနဝသေန၊ ဖြင့်။ နိပုရိယာယတော၊
 ဖြင့်။ အပါယဝိနိမုတ္တကေ၊ အပါယ်မှလွတ်ကုန်သော မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝတ္ထု၊ ၏။ ပန၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြီးစံ။ တဒနပပတ္တိ
 ဝသေန၊ ထိုမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ သုဂတိဘဝသို့ ကပ်ရောက်သည်၏
 အစွဲအစပ်ဖြင့်။ ပရိယာယတော၊ ဥပစာအားဖြင့်။ အပါယဝိနိမုတ္တကံ၊ သော။
 ကလျာဏပုထုဇနမ္ပ၊ ကိုလည်း။ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။
 အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ တံ
 ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သေ ဧသော ကလျာဏပုထုဇနော၊ ကံ။ ဒက္ခိဏ
 ဝိဘင်္ဂသုတ္တာဒိသု၊ ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ်အစရှိသည်တို့၌။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိ
 ကံရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နဘာဝေန၊
 ကျင့်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကလျာဏပုထုဇဉ်ကိုယူရာ၌။ ဆဋ္ဌဝိမာနေ၊
 ဆဋ္ဌဝိမာနပါဠိတော်၌။ ဆတ္တမာဏဂကော၊ ဆတ္တမာနကလုလင်သည်။ နိဒဿနံ၊
 ဥဒါဟရုဏ်သက်သေတည်း။ အဓိဂတမဂ္ဂေ၊ ရအပ်ပြီးသော မဂ်ရှိကုန်သော။
 ပုဂ္ဂလေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ သစ္စိကတနိရောဓေ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီး
 သော နိရောဓသစ္စာရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ယထာ
 နုသိဋ္ဌံ၊ ဘုရားဆုံးမတော်မူအပ်သည်အားလျော်စွာ။ ပဋိပဇ္ဇမာနေ၊ ကျင့်ကုန်
 သော။ ပုဂ္ဂလေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ အပါယောသု၊ တို့၌။ အပတမာနေ၊
 မကျစေသည်တို့ကို။ ကတု၊ ရှိ။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သပါဌသေသယောဇနာ၊ ပါဌကြွင်းနှင့်တကွယောဇနာခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတိတကာလိကေန၊ အတိတ်ကာလရှိသော။ ပုရိမပဒဒ္ဒယေန၊
 ရှေ့ဖြစ်သော အဓိဂတမဂ္ဂ၊ သစ္စိကတနိရောဓပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြင့်။

သုတ္တံ] အဓာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၄၇၇

ဖလဋ္ဌာနမေဝ၊ ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဝတ္တမာနကာလိကေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလရှိသော။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်၌ဖြစ်သော။ ပဒေန၊ ပဋိပဇ္ဇမာနေ-ဟူသော ပုဒ်၎င်း။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနေန၊ နှင့်။ သဟ၊ သက္က။ မဂ္ဂဋ္ဌာနမေဝ၊ မဂ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အပတမာနေတိ ပဒေန၊ ဖြစ်။ ဓာရဏာကာရဒဿနံ၊ ဆောင်သောဒ၊ ခြင်းအရာကို ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပတနကဏေဝသေန၊ မကျခြင်းကိုပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဉ္ဇဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အပတမာနေတိ ပဒေန၊ ဖြစ်။ (လိက်)။ ဓာရဏာသရူပဒဿနံ၊ ဆောင်ခြင်းသရုပ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ဓာရဏနာမ၊ ဆောင်ခြင်းမည်သည်။ အပတနကရဏ မေဝ၊ မကျခြင်းကိုပြုခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အပတနကရဏံ၊ သည်။ အပါယာဒိနိဗ္ဗတ္တကကိလေသဝိဒ္ဓံသနဝသေန၊ အပါယ်စသည်၌ဖြစ်စေတတ်သော ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇတော၊ သံသရာဝဋ်မှ။ နိယျာနမေဝ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အပါယေသုတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဒုက္ခဗဟုလဋ္ဌာနတာယ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခများသော အရပ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဓာနဝသေန၊ ပြဇာန်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်(ဝါ)ပဓာနနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ ဝဇ္ဇဒုက္ခေသု၊ တို့၌။ အပတမာနေ၊ တို့ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ စေတ္တံ "ပ။ ဝဒန္တိတိ၊ ဝဒန္တိဟူသော စကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ ဇေတသု၊ ထိုလေးပါးကုန်သော အရိယမဂ်တို့တွင်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အပါယဘဝတော၊ အပါယ်ဘဝမှ(ဝါ)အပါယ်တုံမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ သကခါဂါဒိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သုဂတိကာမဒဝေကဒေသတော၊ သုဂတိဟု ဆိုအပ်သော ကာမဘုံတစ်စိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကာမဘဝတော၊ အလုံးစုံသောကာမဘုံမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရူပါရူပဘပတော၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝမှ(ဝါ)ဘုံမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဘဝေဟိဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောဘဝတို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ ဝေ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေဉ္ဇ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ နိယျာနိကတာယ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ စ၊ အရိယမဂ်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထို့အရိယမဂ်၏။ ဗုဒ္ဓတ္ထသိဒ္ဓိဟေတုတာယ၊ ထိုသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်

၄၈၈

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

၂-သမညဖလ

မြောက်ခြင်းအကျိုး၏ ပြီးခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနသု
လည်းကောင်း။ ဣတိ သို့။ ဥဘယမေဝ၊ အရိယမဂ်၊ နိဗ္ဗာန်နှစ်ပါးသည်
သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဓမ္မော နာမ၊ ဓမ္မမသ်၏။
ဣတိ၊ သိ။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒသေတံ၊ ငါ၊ သော အတ္တတော
အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စာတိ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိ။ အာရမ္မဏံ၊ ကိ။ (တစ်နား)
နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော။ အာရမ္မဏံ၊ ကိ။ လတိတွာ၊ ရှိ (ဝါ) ရသည်မိသော်။
အရိယမဂဿ၊ ၏။ တဒတ္တသိဒ္ဓိ၊ ထိုသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း
အကျိုး၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံ သော အယံ အတ္တော စ၊
ထိုအနက်သည်လည်း။ ပါဠိယာ ဝေ၊ ပါဠိပြောသောလျှင်။ သီဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။
ယာဝတာတိ၊ ကား။ ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ တေသန္တိ၊
ကား။ တတ္တကာနံ၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ထို့ကို။ (အဂ္ဂမက္ခာယ-
တိဋ္ဌစပ်)။ အဂ္ဂေါ အက္ခာယတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဠုဗ္ဗေ၊ ဟောတော်မူအပ်လျက်။
ဩကာရဿ၊ ၏။ အကာရဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မကာရဂမဉ္စ၊ မအက္ခရာ၏
လာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကတွာ၊ ၍။ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ အက္ခာယတိတိ ဧတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ သဒ္ဓေါ၊ သည်။
အာဒိအတ္တော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရတ္တော၊ ပကာရအနက်
ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအာဒုတ္တ အနက်ရှိသော ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။ ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ
။ ပ။ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိအာဒိသုတ္တယဒိ၊ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ဤသို့အစရှိသော
သုတ်ပုဒ်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ (အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ယာဝတာ
ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ သင်္ခတာ ဝါ၊ သင်္ခတလည်း ဖြစ်ကုန်
သော(ဝါ) ကံ၊ စိတ် ဥက၊ ဟာဟရတည်းဟူသော အကြောင်းတရားတို့သည်
ပြုပြင်အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသင်္ခတာ ဝါ၊ အသင်္ခတလည်း ဖြစ်ကုန်
သော (ဝါ) ကံ အစရှိကုန်သော အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သည်
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ထို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထို့တွင်
(ဝါ) ထို့ထက်။ ဝိရာဂေါ၊ ရာဂမှကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကို (ဝါ) ရာဂမှ
ကင်းရာကင်းကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်မဂ်တရားကို။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏ဟူ၍။
အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိညာရောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တဒဝ-
သေသသံဟော၊ ထိုပါဠိတော်မှ အကြောင်းကို ပေါင်းယူခြင်းကို။ ဒသေတိ၊
၏။ ပန၊ ပါး။ အရိယဖလာနံ၊ အရိယာဖိုလ်တို့၏။ တာယ သဒ္ဓါယ အဂ္ဂပ-
သန္တာယာတိအာဒိဝစနတော၊ အဂ္ဂပသန္တာယ ဤသို့ အစရှိသည့်ကို တရား
ဟောတော်မူသောကြောင့်။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ သမုတ္တိနာနံ၊ ကောင်းစွာသတ်ဖြတ်
အပ်ပြီးကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏ (ဝါ) ထို့ကို။ ပဋိပ္ပသဒ္ဓိပ္ပဟာနကိစ္စ-

သုတ္တံ] အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၄၇၉

တာယ၊ တစ်ဖန် ငြိမ်းစေသဖြင့် ပယ်ခြင်းကိုစွဲ ရိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 နိယျာနာနုဂုဏတာ စ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအားလျော်စွာ
 သော ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နိယျာနပရိယောသနတာ စ၊
 သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အဆုံး၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။
 ဟောတိ၊ ။ ပန၊ အရိယာဖိုလ်မှတစ်ပါး ပရိယတ္တိကို ဆိုဦးအံ့။ ပရိယတ္တိယာ၊
 ပိဋကတ်သုံးပုံဟုဆိုအပ်သော ပရိယတ်၏။ (နာ-၁၇၃) နိယျာနဓမ္မသမိဂမ-
 ဟေတုတာယ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း
 ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ကောင်းစွာရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ နိယျာနာနုဂုဏတာ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း အားလျော်
 သော ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ သော။
 ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့် (ဝါ) ဤ ရိယာယ်အားဖြင့်
 (ဝါ) ဥပစာအားဖြင့်။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ။

[အရိယာဖိုလ်သည် ကာရဏုပစာအားဖြင့် ဓမ္မမည်၏။ ပရိယတ္တိဓမ္မ
 သည် ဖလုပစာအားဖြင့် ဓမ္မမည်၏ ဟူလိ။]

တဿ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိနစ်ပါးသော အရိယာဖိုလ် ပရိယတ္တိဓမ္မ
 ကိုလည်း။ သင်္ဂဏန္တော၊ ဓမ္မ၌ ရေတွက်လိုသည်ဖြစ်၍။ န ကေဝလဉ္စာတိအာဒိ၊
 ကို။ အာရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။ သာယံ သော အယံ အတ္ထော စ၊
 ထိုအနက်ကိုလည်း။ ပါဠာရုဇ္ဈော ဝေ၊ ပါဠိတော်၌ တင်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရိယော၊ သည်။
 ဒေသေတိ၊ ။ တတ္ထ၊ ထိုဝုတ္တဉ္စေတံ အစရှိသောပါဠိ၌။ ဆတ္တမာဏကင်္ဂမာ-
 နေတိ၊ ကား။ ဆတ္တော နာမ၊ ဆတ္တအမည်ရှိသော။ သေတဗျာယံ၊ သေတဗျ
 မြို့၌။ ပြာဟ္မဏမာဏဝကော၊ ပုဏ္ဏားလုလင်သည်။ ဟောတိ ကံရ၊ ဖြစ်သတတ်။
 သော၊ ထိုဆတ္တမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌာယံ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့၌။
 ပေါက္ခရသာတိပြာဟ္မဏဿ၊ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏား၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။
 သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူပြီး၍။ ဂရုဓက္ခံ၊ ဆရာအားပေးအပ်
 သော ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိတိ၊ ပေးအံ့ဟူ၍။ ဥက္ကဋ္ဌာဘိမုခေါ၊ ဥက္ကဋ္ဌ
 မြို့သို့ရေး၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ အထ၊ ထိုသို့သွားသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ ဘုရား။
 အဿ၊ ထိုဆတ္တမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်အား (ဂါ) ။ အန္တမေဂ္ဂ၊ ခရီး၏
 အလယ်၌။ စောရန္တေယဉ္စ၊ ခိုးသူ၏ အန္တရာယ်ကိုလည်းကောင်း။ တာဝတိံ-
 သဘဝနေ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနဉ္စ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်ကို လည်း
 ကောင်း။ ဒိဗ္ဗာ၊ မြင်တော်မူ၍။ ဂါထာဗန္ဓဝသေန၊ ဂါထာဗန္ဓ၏ အစွမ်း၊ ။
 သရဏဂမနဝိဓိ၊ သရဏကိုအစီအရင်ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူပြီး

တာဝတိံသဘဝနုပဂတဿ၊ တာဝတိံသနတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်သော။
 တဿ၊ ထိုသတ္တမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်၏။ တိံသယောဇနိကံ၊ ယူဇနာ
 သုံးဆယ်ရှိသော။ ဝိမာနံ၊ ဗိမာန်သည်။ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနံ၊ မည်၏။ ဟိ
 တဒမိနာ သစ္စံ၊ ထိုဆိုးအပ်ပြီးသော စကားသည် ဤသို့လတ္တံ့သော စကားဖြင့်
 မှန်ပေစွ။ ဒေဝလောကေပိ၊ နတ်ပြည်၌လည်း။ တဿ၊ ထိုဆတ္တမာဏဝက
 လုလင်၏။ မနုဿလောကေ၊ လူ့ပြည်လောက၌။ သမညာ၊ အမည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ ကိံ၊ မူကား။ မဏ္ဍုကောဒေဝပုတ္တော ယထာ၊ မဏ္ဍုက
 နတ်သားကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ကုဝေရော ဒေဝရာဇာ ယထာ၊ ကုဝေရနတ်
 မင်းကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမ ပန၊ ဤ၌
 ကား။ တေဿာ၊ ထိုဒေသနာအား။ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနံ၊ ဆတ္တမာဏဝက
 ဝိမာနဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထု ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ ၏။ ဣတိ
 ကတ္တာ ဣမိနာ ဝစနဝ္ဍေန၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ဝတ္ထုဟူသော
 နောက်ပုဒ်ကျေသောအားဖြင့်။ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနံ၊ မည်၏။ (ဤသို့နိဗ္ဗုဒ္ဓပုဒ်
 ထည့်၍ယောဇနာ)။ န တထာ တပတိ နဘော သူရိယော၊ စန္ဒော စ န ဘာသတိ
 န ဖုဿော၊ ယထာတိအာဒိကာ၊ ယထာ ဤသ်အရရှိသော။ ဒေသနာ၊ ကို။
 ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

[န တသ္မိံ သူရိယော-ဟုပါဌ်ရှိ၏။ ပါဌ် ဖျက်တည်း။ န ဘသ္မိံ သူ
 ရိယော-ဟုရှိမှန်မည်။ ပါဌ်တော်စာအုပ်၌ နဘော-ဟုရှိသည်။ န တထာ
 တပတိ နဘော သူရိယော။ စန္ဒော စ န ဘာသတိ န ဖုဿော။ ယထာ
 တုလမိဒံ ဟေပုဘာသံ။ ကော နု တံ တိဒိဝါ မဟိ ဥပဂါ။ ဤကား
 ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနပါဌ်တော်ရင်းတည်း။ အနက်မစုံလင်သဖြင့်အနက်
 စုံလင်စေခြင်းငှါ၊ ဂါထာစုံရေးထည့်လိုက်သည်။]

(အနက်ကား) ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ အတုလံ၊ နှိုင်းရှည်စရာဥပမာမရှိ
 သော အရောင်ကိုးဆောင်သော(ဝါ)အတိုင်းအရှည်မရှိသောအရောင်ကို ဆောင်
 သော။ မဟပုဘာသံ၊ များသောအရောင်ရှိသော။ တဝ၊ သင်၏(ထည့်)။
 ဣဒံ ဝိမာနံ၊ ဤဗိမာန်သည်။ န ဘသ္မိံ၊ ကောင်းကင်၌။ တပတိ ယထာ၊
 ထွန်းလင်းတောက်ပ၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ န ဘသ္မိံ၊ ကောင်းကင်၌။ သူရိ
 ယော၊ နေသည်။ န တပတိ၊ မထွန်းလင်းမတောက်ပ။ စန္ဒော၊ လသည်။
 န ဘာသတိ၊ မထွန်းပ။ ဖုဿော၊ မင်္ဂလာရှိသောဖုဿရထားသည်။ န ဘာ
 သတိ၊ မထွန်းပ။ ဧဝံ ဘူတော၊ ဤသို့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကော၊ အဘယ်မည်သော။
 တံ၊ သင်သည်။ တိဒိဝါ၊ တာဝတိံသနတ်မ။ မဟိ၊ ငါတို့ငှားရ မြေအရပ်
 သို့။ ဥပဂါ နှ၊ ကပ်ရောက်လာသနည်း။ (တစ်နည်း) တံ၊ သည်။ ကော နှ၊

သုတ္တံ] အဘေတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၄၉၈

အဘယ်ကြောင့်။ တိဒိဝါ၊ မှ။ မဟိ၊ သို့။ ဥပါဂါ၊ နည်း။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ
နှင့်အညီယောဇနာသည်)။ တကြ၊ ထိုဆတ္တဝါမာနပါဠိဝေဒနာ။ အယံ ဂါထာ၊
ဤရာဂဝိရာဂမနေဇမသောကံ-ဟူသောဂါထာသည်။ ပရိယာပနာ၊ အကျုံးဝင်
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနဝတ္ထုဒေသနာယံ၊ ဆတ္တမာဏ
ဝကဝိမာနဝတ္ထုဒေသနာတော်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကာမရာဂေါ ဘဝရာဂေါဝိဝေမာဒိဘေဒေါ၊ ကာမရာဂေါ ဘဝရာဂေါ
ဤသို့အစရှိသည် အပြားရှိသော။ အနာဒိကာလဝိဘာဝိတော၊ အမရှိသော
ကာလ၌ ထင်စွာပြုအပ်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊
ကို။ ဧတေန မဇ္ဇေန၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထိုသို့ပယ်တတ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂဝိရာဂေါ၊ မည်
၏။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏(အဝုတ္တကတ္တုသာနေ)။ ဇောသင်္ခါတာယ၊
ဇောဟုဆိုအပ်သော။ တဏှာယ စ၊ တဏှာ၏လည်းကောင်း။ အန္တောနိဗ္ဗာန
လက္ခဏဿ၊ အတွင်း၌ ပူလောင်ခြင်း သဘောလက္ခဏာရှိသော။ သောကဿ
စ၊ သောက၏လည်းကောင်း။ တဒုပ္ပတ္တိယံ၊ ထိုတဏှာသောကဖြစ်ခြင်း၌။
သဗ္ဗသော၊ အချင်းစပ်သိမ်း။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်၏ (သမ္ဗန် ထည့်)။ ပရိက္ခိ
ဏတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသ္မိံ၊ ထိုဖိုလ်၌။
ဇော စ၊ ဇောမည်သောတဏှာသည်လည်းကောင်း။ သောကော စ၊ သည်
လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဖလံ၊ သည်။
အနေဇဉ္စ၊ အနေဇလည်းမည်၏။ အသောကဉ္စ၊ အသောကလည်းမည်၏။
ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဒဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ထိုဆတ္တဝါမာနဝတ္ထု
အဋ္ဌကထာ၌ကား။ တဏှာဝသိဋ္ဌာနံ သောကနိဗ္ဗိတာနံ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပ
ယမ္မနတော အသောကန္တိ၊ အသောကံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)
တဏှာဝသိဋ္ဌာနံ၊ တဏှာမှကြွင်းကုန်သော။ သောကနိဗ္ဗိတာနံ၊ သောက၏
အကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိပ္ပယမ္မနတော၊ တစ်
ဖန်ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။ အသောကံ၊ မည်၏။ ဓမ္မမ
သင်္ခတန္တိ၊ ကား။ သမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ သမ္ပယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှနှိပ်
စက်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ ကံအစရှိကုန်သောအကြောင်းတို့သည်။ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခတတ္တာ၊
မပြုပြင်မစီရင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ခတံ၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။
သဘာဝဓာရဏတော၊ သဘောကိုဆောင်တတ်သောကြောင့်။ ပရမတ္ထဓမ္မဘူတံ၊
ပရမတ္ထတရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဒဋ္ဌကထာယံ ပန၊
ထိုဆတ္တမာဏဝကဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌ကား။ ဓမ္မန္တိ သဘာဝဓမ္မံ။ ပ။ ပညတ္တိ
ဝသေနဟိ၊ ဝသေနဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)။ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။
သဘာဝဓမ္မံ၊ သဘောဖြစ်သောတရားတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယဒိဒံ မဂ္ဂဖလ-

နိဗ္ဗာန်၊ အကြင်မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သေ သေသော ဓမ္မော၊ သဿ်။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗဓမ္မော၊ ယူအပ်သော တရားတည်း။ ပရိယတ္တိဓမ္မော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပညတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ပညတ်တရား ၏ ဝစုန်းဖြင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗဓမ္မော၊ ယူအပ်သောတရားမဟုတ်။ 'ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ကို။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန် သော။ ဌာနေသု၊ အပေ်တို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တက္က တိဏံ ဂါကာယံ၊ ၌။ အပ္ပဋ္ဌိကူလသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနမော၊ ကို သာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ကိဉ္စိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုလည်း ဖြစ်သော။ ပဋိကူလံ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစံ နတ္ထိ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ နိဗ္ဗာန်၊ သည်။ အပ္ပဋ္ဌိကူလံ၊ မည်၏။ (နိပ္ပန္နပဒ- ထသ်)။ စ၊ ဆက်။ အပ္ပဋ္ဌိကူလန္တိ၊ ကား။ အဝိရောဓဒီပနတော၊ မဆန့် ကျင်ခြင်းကိုပြတတ်ခြင်းကြောင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဒ၊ ဝိရုဒ္ဓံ၊ ဆန့်ကျင် ခြင်းမရှိ။ ဣဉ္စိ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[ဋီကာဟောင်း၌ အပ္ပဋ္ဌိကူလန္တိ အဝိရောဓဒီပနတော ကေနစိ အဝိနုဒ္ဓံ ဣဉ္စိ ပဏီတန္တိ ဝါ အတ္ထော ဟု ဖွင့်၏။ ဝိနည်းဋီကာ၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်ဖွင့်၏။ သီလက္ခန္ဓာနိဿယဂဏ္ဍိ၊ ပါနုဇိကဏ်နိဿယဂဏ္ဍိတို့၌ အပ္ပဋ္ဌိကူလသဒ္ဓါကို ပရိယတ္တိဝါစကဓမ္မ၏ ဝိသေသနချည်းသာ ပြု၍ ယောဇနာကြကန်၏။ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနဝတ္ထု ပါဠိတော်နိဿယ၌ အပ္ပဋ္ဌိကူလသဒ္ဓါကို နိဗ္ဗာနဝါစကဓမ္မသဒ္ဓါ၏ ဝိသေသနပြု၍ ယောဇနာ ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာနှင့် အညီပင်တည်း။ ဤသီလက္ခန္ဓာသစ်၌ ၎င်းအတိုင်းပင်ဖွင့်၏။ နှစ်သက်ရာကိုယူ။]

☞ (နှာ—၁၇၄) ပဂုဏရူပေန၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော သဘောအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြစ်စေတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပကုဏ္ဍဝိဘာဝနတော၊ မြတ်သောဂုဏ်ကို ထင်စွာ တတ်သော ကြောင့်။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော (ဝါ) မြတ်စွာဘုရားသည်ဖြစ်စေအပ် ဟောတော်မူအပ်သော (ဝါ) မြတ်သောဂုဏ်ကို ထင်စွာပြတတ်သော။ ယထာ ဟေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဂုဏရူပေန ။ပ။ ပဂုဏန္တိ၊ ဟူ၍။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝံ၊ သည်။ ဝိဟိံ သသညီ။ပ။ မြေဟွတိ၊ မြေဟွဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ မြေဟွ၊ မြေဟွာ ငြိမ်း။ အဟံ၊ သည်။ မနုဇေသု၊ လူတို့၌ (ဝါ) သတ္တဝါတို့၌။ ဝိဟိံ သသညီ၊ ညည်းဆဲနှိပ်စက်လိုသော အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာအပ်ပြီး

သုတ္တံ အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၄၉၃

သော. (ဝါ) မြတ်သောဂုဏ်ကို ဆောင်တတ်သော။ ပဏိတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဘာသိ၊ မဟောပြီ။ ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဓ၊ ဤဂါထာ၌။ စတုဟိပိ၊ လေးခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ အပ္ပဋိကူလံ ခေရံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ ဟူသောပုဒ်တို့ ဖြင့်။ ပရိယတ္တိဓမ္မောယေဝ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ၏။

[ဧဝံ ဣဓ ။ပ။ ဂဟိတော ဟူသောဤစကားသည် အောက်ကပြဆို ခဲ့ပြီးသော အပ္ပဋိကူလသဒ္ဓေန စ ကတ္ထ နိဗ္ဗာနမေဝ ဂဟိတံ နတ္ထိ ဣ တိဟိ ပဋိကူလန္တိ ကတ္တာ ဟူသောစကားနှင့်ဆန့်ကျင်၏။ ၎င်းစကားကို ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကသာ၏ စကားကိုရည်၍ ဆိုသည်ဟု ယူလျှင် မဆန့်ကျင်ဟု မှတ်သင့်ပေ၏။]

ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တဒဋ္ဌကထာယံ၊ ထိုဆတ္တမာဏဝကဝိမာနဝတ္ထု ပါဠိတော်၏ အဋ္ဌကထာ၌။ သဝနဝေလာယံ ။ပ။ ပရိယတ္တိဓမ္မမေဝ ဝဒတိတိ၊ ဝဒတိ-ဟူသောစကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက် ကား) သဝနဝေလာယံ၊ ကြားနာသောအခါ၌။ ဥပပရိက္ခဏဝေလာယံ၊ ဆင် ခြင်သောအခါ၌။ ပဋိပဇ္ဇနဝေလာယံ၊ ကျင့်သောအခါ၌။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အလုံးစုံသောအခါ၌လည်း။ ဣဋ္ဌမေဝ၊ အလိုရှိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဓရံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏသန္နိသယာယ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်လျှင် မှီရာရှိသော။ ပဋိဘာနသမ္ပဒါယ၊ ထင်ရှင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ဒေသနာ ဉာဏ်တော်သည်။ ပဝတ္ထိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပ္ပဝတ္ထိ ဘာဝတော စ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နိပုဏ ဘာဝတော စ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဂုဏံ၊ ပဂုဏ မည်၏။ ဝိဘဒ္ဓိတဗ္ဗဿ၊ ဝေဖန်အပ်သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။ ခန္ဓာဒိဝသေန စ၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကုသလာဒိဝသေန စ၊ ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓေသဒိဝသေန စ၊ ဥဒ္ဓေသ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိဘဇ္ဇနတော၊ ဝေဖန်တော်မူခြင်းကြောင့်။ သုဝိဘတ္တံ၊ မည်၏(ဝါ) ကောင်းစွာဝေဖန်တော်မူအပ် သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ မဓရံ၊ ပဂုဏံ၊ သုဝိဘတ္တံ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပရိယတ္တိဓမ္မမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ အာပါထကာလေ ဝိယ၊ ထင်သောကာလ၌ကဲ့သို့။ မဇ္ဇေနကာ လေပိ၊ သုံးသပ်သောကာလ၌လည်း။ ကထေန္တဿ ဝိယ၊ ဟောစဉ်ကဲ့သို့။ သုဏန္တဿာပိ၊ ကြားနာသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ သမ္မုခိဘာဝတော၊ မျက်မှောက်

ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတတော၊ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်။ ပစ္စက္ခတာဒဿနတ္ထံ၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ဣဓေဝ၊ ဤဂါထာ၌သာလျှင်။ ဣမန္တံ၊ ဟူ၍။ အာသန္နပစ္စက္ခဝစနံ၊ အနီးမျက်မှောက်ဖြစ်သောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဓမ္မန္တံ၊ ဣဒံ၊ ဓမ္မ-ဟူသောဤစကားသည်။ ယသဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ စတုဗ္ဗိဇ္ဈာပိ၊ လေးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ နှင့်။ သာဓာရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံသောစကား တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ သရဏေသု စ၊ သရဏကိုတို့၌လည်းကောင်း။ သီလေသု စ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ ပတိဋ္ဌာနမတ္တာယပိ၊ တည်ကာမျှလည်းဖြစ်သော။ ယာထာဝပဋိပတ္တိယာ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်တိုင်းသော အကျင့်ဖြင့်။ အပါယပတနတော၊ အပါယ်၌ကျခြင်းမှ။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမဿ အတ္တဿ၊ ဧ။ ဣဒမေဝ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနံ၊ ဤဆတ္တမာဏဝကပါဋိတော်သည်သာလျှင်။ သာဓကံ၊ ပြီးစေ တတ်သောသက်သေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။ သာဓာရဏဘာဝေန၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခံ၊ ကို။ ကတူ၊ ၍။ ဒဿန္တော၊ ၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဣမန္တံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဂါထာ၊ ဤရာဂဝိရာဂစသော ဂါထာသည်။ ဘကာရတ္တယေန၊ ဘအက္ခရာသုံးခုတို့၏အပေါင်းဖြင့် (ဝါ) ဘဂိုဏ်းသုံးခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဒေါကေ၊ ဂါထာ၊ ဒေါကေ၊ ဂါထာသည်။ ဘဝတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတိယပါဒေ၊ တတိယပါဒ၌။ မဇ္ဈေသဒ္ဓေ၊ ၌။ မကာရော၊ မအက္ခရာသည်။ အဓိကောပိ၊ လွန်သော်လည်း။ အရိယစရိယာဒိပဒေဟိ၊ အရိယစရိယ အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အဓိကော ဝိယ၊ လွန်သကဲ့သို့။ အနေကက္ခပဒေန၊ များသောအက္ခရာရှိသောပုဒ်နှင့်။ ယုတ္တတ္တာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိ (ဝါ) မကဲ့ရဲ့အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။တတိယပါဒ၌ မဇ္ဈမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ-ဟု ရှိ၍ ဥသရနှင့် ရှိလျှင် နဂိုဏ်းတစ်ခု၊ ဇဂိုဏ်းနှစ်ခု၊ ယဂိုဏ်းတစ်ခု ရှိသောကြောင့် ၁၂ လုံးဘွဲ့။ ဘဝတိ ဟိတာမရ သံ နဇောယော-ဟူသော သုတ်ဥဒါဟရုဏ်ကဲ့သို့ ဟိတာမရဂါထာယူသော် သာမညဉာဇာတိဂါထာ ဖြစ်သင့်၏ဟု ထင်ပေသည်။ ဋီကာဆရာ၏ အဘောဂအတိုင်း မအက္ခရာကိုပယ် ရှိ၍ ဋီဒိသယူလျှင် ဘဂိုဏ်းသုံးခု၊ ဂရုနှစ်ခုရှိသော ဒေါကေဂါထာဖြစ်၏။ ယတ္ထ စ ဒန္တမဟပူလမာဟု၊ စတုသု သုစိသု ပုရိသယုဂေသု၊ အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလဓမ္မဒဿ တေ၊ သံသမိမံ သရဏတ္ထမူပေဟိ-ဟူသော

သုတ္တံ၊ အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကံသာဝဏ္ဏနာ၊ ၄၉၅

ဒုတိယဂါထာ၌ ပဌမ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထပါဒတို့သည် ဒေါဓက
ဂါထာပင်ဖြစ်၏။ ဒုတိယပါဒသည် ၁၂ လုံးဘွဲ့ဂါထာ ၁၄ မျိုး
တို့တွင် တစ်ခုခုသောဂါထာ၏ လက္ခဏာနှင့်မျှ မညီညွတ်သည်
ဖြစ်၍ ရာဂဝိရာဂေါဟူသော ဂါထာကဲ့သို့ စအက္ခရာတစ်လုံး
လွန်ကိုပယ်၍ ပုရိသပုဒ်တွင် ရီအက္ခရာ၌ ဤဒီသတားလျှင်
ဒေါဓကဂါထာပင်တည်းဟု မှတ်သင့်ပေ၏။

ဒိဋ္ဌိသီလသံသာတေနာတိ၊ ကား။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်အယူပညာသည်။
နိယျာနိကာ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်ကုန်သော။ အရိယာ၊
တို့သည်။ နိယျာတိ၊ ထွက်မြောက်တတ်၏။ တက္ကရဿ၊ ထိုသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ
ထွက်မြောက်ခြင်းကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ (ဝါ) မဖောက်
မပြန်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဒုက္ခ၏ကုန်ခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူပညာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသမညဂတော၊ အယူပညာ
တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။
ဝုတ္တာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ စေတ၊ အယူပညာ၏လည်းကောင်း။
ယာနိ တာနိ သီလာနိ၊ အကြင်သီလတို့သည်။ အဇ္ဈောနိ၊ မကျိုးကုန်။
အသဒ္ဓါနိ၊ မပေါက်ကုန်။ အသဗလာနိ၊ မကျားကုန်။ အဂမ္မာသာနိ၊
မပြောက်ကုန်။ ဘုဇိဿာနိ၊ တော်လွန်ကုန်၏။ ဝိညူပသဋ္ဌာနိ၊ ပညာရှိတို့သည်
ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်။
သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တထာရူပေဟိ၊ ထိုသို့
သဘောရှိကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သီလသာမညဂတော၊ သီလအားဖြင့်
တူသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊
ကုန်သော။ သီလာနဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ သံဟတဘာဝေန၊ ပေါင်းအပ်
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန၊ အယူပညာ သီလတို့၏ တူသည်၏
အဖြစ်အားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သံဟတောတိ၊ ကား။
သသံဋ္ဌိတော၊ ပေါင်းအပ်၏။ သမေတော၊ တကွရောက်အပ်၏ (ဝါ) အညီ
အညွတ်ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နာ-၁၇၅)
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိတစ်ခုခုသော
အရပ်၌။ ဒုရေ၊ အဝေး၌ (တစ်နည်း) ဒုရေ၊ သော။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ ၌။
ဌိတာပိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏသမဂ္ဂိယာ၊ သီလသော
ဂုဏ်တော်၏ ညီညွတ်ခြင်းအားဖြင့်။ သံဟဘာ ဧဝ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သည်သာ
လျှင်တည်း။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဟစ္စပါဌေန၊ ဌာန်ကရိုဏ်းကိုထိ၍
ဟောတော်မူအပ်သောပါ၌ဖြင့်။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။

၄၉၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

ပြဿယ

ယတ္ထာတိ၊ ကာမံ၊ ယသ္မိံ သံဃေ၊ အကြင်သံဃာ၌။ ဒိန္နန္တိ၊ ကာမံ၊
 ပရိစ္ဆတ္တံ၊ စွန့်အပ်သော။ အန္တာဒိဒေယျဓမ္မံ၊ ထမင်းဆွမ်းအစရှိသော ပေးလှူ
 အပ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒိန္နဟူသောပုဒ်၌။ ဂါထာ-
 ဗန္ဓုတ္တာ၊ ဂါထာဗန္ဓု၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုနာသိကလောပေါ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေ
 ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗေ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော ဂါထာ၊ သည်။ ဒေါကဂါထာ၊
 သည်။ ဘဝကံ၊ ၏။ မဟပ္ပလမာဟူတိ၊ ကာမံ၊ မဟပ္ပလန္တိ၊ ကြီးမြတ်သော
 အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့
 သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏ (ဝါ) ဟောကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စတုသ္မတိ
 ဧတ္ထ၊ ၌။ စကာရော၊ အကွရာသည်။ အဓိကောပံ၊ လွန်သော်လည်း။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနုပဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိ (ဝါ) မကဲ့ရဲ့အပ်။ အစူန္တမေ၊
 စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ကံလေသသုစိတော၊ ကံလေသမှ စင်ကြယ်သည်
 ဖြစ်၍။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုစိသု၊ ကံလေသမှ
 စင်ကြယ်ကုန်သော။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာ-
 ပတ္တိဖလသစ္စိကရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။
 ပဋ္ဌပန္နော၊ ကျင့်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။
 ပုရိသယုဂေသု၊ ယောက်ျားမြတ်အစုံတို့၌။ စတုသစ္စဓမ္မဿ စ၊ လေးပါးသော
 သစ္စာတရားကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ စ၊ နိဗ္ဗာန်တရားကိုလည်းကောင်း။
 ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကာမံ။
 အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏တရားကို။ ပစ္စက္ခဒဿာဝိတာယ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်
 မြင်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မဒဿ၊ အရိယာတို့၏တရားကို မြင်လေ့ရှိ
 ကုန်သော။ တေ ပုဂ္ဂလာ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂဠဖလဋ္ဌေ၊ မဂ်၌တည်
 သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖိုလ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ယုဂလေ၊ အစုံတို့ကို။ အကတော၊
 မပြုမူ၍။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ပုဂ္ဂလဂဏနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်အရေအတွက်
 အားဖြင့်။ အဋ္ဌ စ၊ ရှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမံ သံဃံ၊ ဤ
 သံဃာတော်ကို။ သရဏတ္ထံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သရဏာယ ပရာယဏာယ၊
 လဲလျောင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ အပါယဒုက္ခဝဋ္ဋဒုက္ခပရိတာဏာယ၊ အပါယ်ဆင်ရဲ
 သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပေဟိ ဥပဂစ္ဆ၊ ဆည်း
 ကပ်လော့။ ဘဇ၊ ဆည်းကပ်လော့။ သေဝ၊ မှီဝဲလော့။ ဝါ၊ ကာမံ။ ဝေ၊ သို့။
 ဇောနာဟိ၊ သိလော့။ ဗုဇ္ဈဿ၊ သိလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာယ၊ ပုဒ်ကို
 ယှဉ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တစ်နည်း
 ကာမံ။ သုစိသု၊ စင်ကြယ်ခြင်းရှိကုန်သော။ စတုသု၊ လေးယောက်ကုန်သော။
 ယတ္ထ ယေသု ပုရိသယုဂေသု၊ အကြင်ယောက်ျားမြတ်အစုံတို့ကို။ ဒိန္နံ ပေးလှူ
 အပ်သော အလှူဝတ္ထုကို။ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးမြတ်သောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ အာဟု၊
 ဆိုကုန်ပြီ။ ဓမ္မဒဿ၊ အရိယာတို့၏တရားကိုမြင်လေ့ရှိကုန်သော။ တေ ပုဂ္ဂလာ၊

သုတ္တံ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၆၇

ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌ စ၊ ရှစ်ယောက်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား၊ လူမံ သံဃ၊ ကို။ သရဏတ္ထံ၊ ကိုးကွယ်လဲလျောင်းခြင်း အကျိုးငှါ။ ဥပေဟိ၊ ဆည်းကပ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝေမိ၊ ဤသို့လည်း။ ပဋိနိဒ္ဓေသော၊ တစ်ဖန် ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ယုတ္တော ဝေ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မကား။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ အဘိန္နတ္တာ၊ မပြားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤယတ္ထ ခိန္နံ အစရှိသော ဂါထာ၌။ ဂါထာသုခတ္ထံ၊ ဂါထာလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုရိသပဒေ၊ ပုရိသ ဟူသောပုဒ်၌။ ဤကာရဉ္စ၊ ဤအကွရာကိုလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလာပဒေ၊ ပုဂ္ဂလာ ဟူသောပုဒ်၌။ ရဿဉ္စ၊ ရဿကိုလည်းကောင်း။ ကတော၊ ၍။ နိဒ္ဓေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကတော၊ ၏။ ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ သောဟန္တိ အာဒိဝစနက္ကမေန၊ သောဟံ ဤသို့အစရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့ကို (ဝါ) ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာတို့ကို။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ (ဝါ) ကိုးကွယ်လဲလျောင်း ပုန်း အောင်းမှီခိုရာဟူ၍။ ဂမနာနိ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ သရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂမနာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရဏဂမနာနိ၊ မည်ကုန်၏ (ကမ္မဓာရာယံသမာသံ)။ ပဝေဒေသိတိ၊ ကား။ အတ္တနေ၊ ၏။ ဟဒယဂတံ၊ စိတ်နှလုံး၌ရောက်သည်ကို။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပဝေဒေသိ၊ ကြားလျှောက်လေပြီ။

အဇောတသတ္တုဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ
ပြီး၏။

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

(နာ-၁၇၅) သရဏဂမနဿ၊ သရဏဂုံ၏။ ဝိသယပုဘေဒဖလသံကိလေသ-
ဘေဒါနံ၊ အရာအပြားအကျိုး ညစ်ညူးခြင်းပျက်ခြင်းတို့၏။ ဝိဘာဝနာ ဝိယ၊
ထင်စွာပြခြင်းကဲ့သို့။ ကတ္ထု စ၊ ကတ္တားကိုလည်း။ ဝိဘာဝနာ၊ ထင်စွာပြခြင်းသည်။
တတ္ထ၊ ထိုသရဏဂုံ၌။ ကောသလ္လာယ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။
ဟောတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတ္ထုနာ၊
ကတ္တားနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တံ ဝိမိံ၊ ထိုသရဏဂုံအစီအရင်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။
ဣဒါနိ တေသု သရဏဂမနေသု ကောသလ္လတ္ထံ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကတ္တာရံ၊ ကတ္တားကို။ ဝိဘာဝေတိ၊

၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကေန၊ ထိုကတ္တားနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သရဏဂမန-
 သေဝ၊ သရဏဂုံ၏သာလျှင်။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။
 စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သရဏဂမနန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သရဏဂမနမေဝ၊ သရဏဂုံကို
 သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သရဏန္တိအာဒိဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ ယထာက္ကမံ၊
 တိုင်း။ ဝိသယာဒယော၊ ဝိသယအစရှိသည်တို့ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ပန၊
 စောဒနာဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသရဏဂုံ၌။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြစ်
 ခြင်းကို။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်သနည်း။ ဝေါဒါနဝိဘာဝနာပိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို
 ထင်စွာပြခြင်းသည်လည်း။ ဟတ္ထ၊ ထိုသရဏဂုံ၌။ ကောသလ္လဿ၊ လိမ္မာသည်၏
 အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 စောဒနာ၊ တည်း။ ဧတံ၊ ထိုဝေါဒါနကိုမယူခြင်းသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။
 (တစ်နည်း) ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုစောဒကဆိုသောစကားသည်။ သစ္စံ၊ ၏။ ပန-
 ဝထာပိ၊ ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း။ တံ၊ ထိုဝေါဒါနသည်။ သံကိလေသဂ္ဂဟဏေ-
 နေဝ၊ သံကိလေသကို ယူသဖြင့်သာလျှင်။ (နှာ-၁၇၆) အတ္ထတော၊ အနက်
 သဘောအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်စွာပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 နေသံ၊ ထိုသရဏဂုံတို့၏။ သံကိလေသကာရကောနိ၊ ညစ်ညူးခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်
 သော။ ယာနိ အညာဏာဒိနိ၊ အကြင်ညစ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော မောဟ
 အစရှိသည်တို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။
 အနုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ဧတသံ၊ ထိုအညာဏ အစရှိသည်တို့ကို။
 အနုပ္ပါဒနေနစ၊ မဖြစ်စေသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။
 ဧတသံ၊ တို့ကို။ ပဟာနေန စ၊ ပယ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဒါနံ၊ ကို။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။
 သရဏသဒ္ဓတ္ထတော၊ သရဏသဒ္ဓါ၏ အနက်အားဖြင့်။ သရဏတ္ထတောတိပိ၊
 ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယမေဝတ္ထော အယံ ဧဝ
 အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိံသတ္တဿ၊ ဟိံသဓာတ်၏
 အနက်ရှိသော။ သရသဒ္ဓဿ၊ သရသဒ္ဓါ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုသရဏ
 သဒ္ဓါသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ဖြစ်၍၊
 ဓာတုတ္ထဝသေန၊ ဓာတ်အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိံသတိတိ သရဏန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တံ ပန ဟိံသနံ၊ ထိုဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ ကေသံ၊ အဘယ်
 သူတို့။ ဟိံသနံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းနည်း။ ကထံ ကေန သရဏဂမနေန၊
 အဘယ်သရဏဂုံဖြင့်။ ဟိံသနံ၊ ဖျက်ဆီးသနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အဘယ်ကို
 မူလည်း။ ဟိံသနံ၊ ဖျက်ဆီးသနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ သရဏဂတာနန္တိ-
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သောဓေတိ၊ သုတ်သင်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ကေသန္တိ၊

သုတ္တံ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၉

ကား။ သရဏဂတာနံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ကုန်သောသုတို့၏။ ကထန္တိ၊
 ကား။ တေနေဝ သရဏဂမနေန၊ ထိုသရဏဂုံဖြင့်သာလျှင်။ ကထာတိ၊ ကား။
 ဘယာဒိနံ၊ သံသရာဝဋ်ဘေး အစရှိသည်တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။
 သောဓနာ၊ သုတ်သင်ခံ့မြဲခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသရဏဂတာနံ အစရှိသော
 ဝါကျ၌။ သရဏဂတာနန္တိ၊ ကား။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတာနံ၊
 ဆည်းကပ်ကုန်သောသုတို့၏။ သရဏဂမနေနာတိ၊ ကား။ သရဏန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဂမနေန၊ ကပ်ရောက်သော။ ကုသလဓမ္မေန၊ ကုသိုလ်တရားဖြင့်။ ဘယန္တိ၊
 ကား။ ဝဋ္ဋဘယံ၊ သံသရာဝဋ်တည်းဟူသောဘေးကို။ သန္တာသန္တိ၊ ကား။
 စိတ္တုတြာသံ၊ စိတ်၏ထိတ်လန့်ခြင်းကို။ တေနေဝ၊ ထိုသန္တာသံဟူသောပုဒ်ဖြင့်
 သာလျှင်။ စေတသိကဒုက္ခဿ၊ စိတ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲကို။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊
 ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒုက္ခန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာယိက-
 ဒုက္ခဂ္ဂဟဏံ၊ ကာယိကဒုက္ခကိုယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒုဂ္ဂတိံ ပရိကိလေသန္တိ၊
 ကား။ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌အကျုံးဝင်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ ပရိကိလိသန္နံ၊ ပူပန်ခြင်းတည်း။
 သံဝိဗာဓနံ၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သမုပတာပနံ၊ ပြင်းစွာ
 ပူပန်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ပရိကိလေသံ၊
 မည်၏ (နိပ္ပန္နပုဒ်ထည့်)။ တယံဒိ တံ ဣဒိ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။
 ဖလကထာယံ၊ ၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 တေ၊ ဤ ဟိံသတိတိ သရဏံ-ဟူသော ဝစနတ္ထ၌။ ဝိနာသနမေဝ၊ ဖျက်ဆီး
 ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟိံသနံ၊ မည်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆီးဦးအံ့။ သတ္တဟိံ-
 သနမိဝ၊ သတ္တဝါကိုညှဉ်းဆဲသကဲ့သို့။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဟနတိဝိနာသေတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန္တိ၊ ကား။ သရဏပဒံ၊
 သရဏဟူသောပုဒ်သည်။ အဓိဝစနန္တိ၊ ကား။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။
 ပသိဒ္ဓဝစနံ၊ ထင်ရှားသောသဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယထာဘူစံ၊ ဟုတ်မှန်
 သည်၏အဖြစ်အားလျော်စွာ။ ဂုဏံ၊ ကို။ အဓိကိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပဝတ္ထဝစနံ၊ ဖြစ်သော
 သဒ္ဓါတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ရတနတ္ထယဿေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဟိံသနတ္ထဝသေန၊
 ဟိံသနအနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝိသေသတော၊ အထူးမှကင်းသောအားဖြင့်။
 သရဏသဒ္ဓတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဒတ္ထဝသေနော၊ ထိုဟိံသန
 အနက်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဒဿေတံ၊
 ဌာ၊ အထ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တဒမိနာ
 သစ္စံ၊ ၏။ ရတနတ္ထယဿ၊ ရတနာတို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၏။ ပစ္စေကံ၊
 အသီးအသီး။ ဟိံသနကာရဏဒဿနမေဝ၊ ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးခြင်း၏အကြောင်း
 ကိုပြခြင်းသည်သာလျှင်။ ပုဋိမနယတော၊ ရွှေနည်းမှ၊ ဣမဿ၊ ဤနောက်

နည်း၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထို အထ ဝါ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဟိတေ ပဝတ္တနေန၊ တိ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ သမ္ပန္နသီလံ၊ ပြည့်စုံသောသီလရှိကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ၍။ ဝိဟရဿ၊
 နေကြကုန်လော့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသဖြင့်။ အတ္ထေ၊ အကျိုးစီးပွား၌။
 သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ နိယောဇနေန၊ တိုက်တွန်းတော်မူသဖြင့် (ဝါ) ယှဉ်စေတော်
 မူသဖြင့်။ အဟိတာ စ နိဝတ္တနေနာတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတဿ၊ သူ၏အသက်
 ကို လျင်စွာချခြင်း၏။ ပါပကော၊ ယုတ်မာသော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဘိသမ္ပရာယံ၊ တမလွန်ဘဝ၌။ ပါပကံ၊ ယုတ်မာသော။
 ဝိပါကံ၊ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဒိနဝဒဿနာဒိ-
 မုခေန၊ အပြစ်ကိုပြခြင်းအစရှိသည်ကိုအရင်းပြုသဖြင့်။ အနတ္တတော စ၊
 အကျိုးမဲ့မှလည်း(ဝါ)အကျိုးစီးပွားမရှိသည်မှလည်း။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့ကို။
 နိဝတ္တနေန၊ နှစ်စေတော်မူသဖြင့်။ ဘယံ ဟိ သတိတိ၊ ကား။ ဟိတာဟိတေသု၊
 အစီးအပွားရှိခြင်း၊ အစီးအပွားမရှိခြင်းတို့၌။ အပ္ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတုကံ၊ မဖြစ်
 ခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ အပ္ပဝတ္တိက-
 ရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ ဝိနာသေတိ၊ ပျက်ဆီးတတ်၏။ ဘာကန္တာရာ၊
 ဘဝတည်းဟူသောခရီးခဲမှ။ ဥတ္တရဏေန၊ ကူးမြောက်စေသဖြင့်။ မဂ္ဂသင်္ခါတော၊
 မဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည် (ဟိ သတိဉ္စိတ်)။ ပန၊ ပါး။
 ဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတော၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်
 (လိုက်)။ အဿာသဒါနေန၊ သက်သာရာချမ်းသာကိုပေးသဖြင့်။ သတ္တာနံ၊
 တို့၏။ ဘယံ၊ သံသရာဝဋ်တေးကို။ ဟိ သတိ၊ ပျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကာရာနန္တိ၊ ကား။ ဒါနဝသေန စ၊
 ပေးလှူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပူဇာဝသေန စ၊ ပူဇော်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဥပနိတာနံ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော။ သက္ကာရာနံ၊
 ပူဇော်သက္ကာ ပြုခြင်းတို့၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနုပသဂ္ဂေါ၊ ဥပသာရပုဒ်မရှိသော။
 သဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်း။ သဥပသဂ္ဂေါ ဝိယ၊ ဥပသာရပုဒ်ရှိသော သဒ္ဓါကဲ့သို့။
 အတ္ထဝိသေသဝါစကော၊ အနက်တူးကို ဟောတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အပ္ပကမ္မိ ကတံ ကာရံ၊
 ပူညံ ဟောတိ မဟပ္ပလန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ မဟပ္ပလံ ဤသို့ အစရှိသော ပါဌ်တို့၌
 ကဲ့သို့တည်း။ အပ္ပကမ္မိ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း။ ကတံ ကာရံ၊ ပြုအပ်သော။
 ပူညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[ကာရာနံဟူသော သဒ္ဓါသည် သဥပသာရ မရှိသော်လည်း။ ဥပ-
 သာရရှိသော သက္ကာရာသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ဟော၏ ဟူလို့။]

သုတ္တ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၁

(နာ-၁၇၇) အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝတော၊ အတုမရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်
 သောအလှူကို သိတော်မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုလဗလပဋိလာဘက-
 ရဏေန၊ ပြန်ပြောသော အကျိုးကို ရခြင်းကိုပြသဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ ထို၏။ ဘယံ၊
 သံသရာဝဋ်ဘေးကို။ ဟိ သတိ၊ ညည်းဆဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ယေဝေတေဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမိနာ ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ ရတနတ္ထယယ၊ ၏။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဟိ သကဘာဝကာရဏဒဿနဝသေန၊ ညည်းဆဲ
 နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အကြောင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘဇိတော၊
 ဝေဖန်ပြီး၍။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်း
 ဖြင့်လည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သရဏပဒံ၊ ဤသရဏ
 ဟူသောပုဒ်သည်။ နာထပဒံ ဝိယ၊ နာထ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့။ သုဒ္ဓနာမပဒတ္တာ၊
 သုဒ္ဓနာမပုဒ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုတ္ထံ၊ ဓာတ်၏အနက်ကို။ အန္တောနီတံ၊
 အတွင်း၌ ဆောင်အပ်သည်ကို (ဝါ) အတွင်း၌ သိအပ်သည်ကို (သဒ္ဓတ္ထံ)၊
 (ဝါ) အတွင်း၌ဝင်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ သင်္ကေတတ္ထမ္ပိ၊ သင်္ကေတအနက်ကို
 လည်း။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သရဏံ ပရာယဏန္တိ၊
 ဟူ၍။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သရဏတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊
 ၌။ သရဏဂမနတ္ထံ၊ သရဏဂမန သဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တပ္ပသာ-
 ဒါတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတပုသာဒါ
 အစရှိသော ဝါကျ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သင်္ခတ၊
 အသင်္ခတအားဖြင့် ပြားသော ခပ်သိမ်းသော ဥပယုတရားကို မဖောက်မပြန်
 ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အကြွင်းမရှိ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မော၊
 ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။ သံဃော၊ သည်။
 သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့် ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့
 အစရှိသည်ဖြင့်။ တသ္မိံ ရတနတ္ထယေ၊ ၌။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်ညိုခြင်းတည်း။
 တပ္ပသာဒေါ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌ ကြည်ညိုခြင်း။ တေဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ တဒေဝ ရတနတ္ထယံ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်း
 ကိုသာလျှင်။ ဂရု၊ အလေးအမြတ် ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တဂ္ဂရု၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုရတနာသုံးပါး
 တို့၏ အပေါင်းကို အလေးအမြတ် ပြုခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်
 တည်း။ တဂ္ဂရုတာ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို အလေးအမြတ်
 ပြုခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်။ တပ္ပသာဒေါ စ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့
 ၏အပေါင်း၌ ကြည်ညိုခြင်းလည်း။ တဂ္ဂရုတာ စ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့
 ၏ အပေါင်းကို အလေးအမြတ် ပြုခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်လည်း။ တပ္ပ-

သဒ္ဓတဂ္ဂရတ၊ တို့။ တာဟိ၊ ထိုတပုဿဒတဂ္ဂရတတို့ဖြင့်။ ဝိဟတကိလေ-
သော၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိရတဝိစိကိစ္ဆာ-
သမ္မောဟာသဒ္ဓိဟာဒိပါပဓမ္မတ္တာ၊ ခါတုက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္မောဟ-
အသိဒ္ဓိယ အစရှိသော အကုသိုလ်တရား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ
ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ တံဒေဝ ရတနတ္ထယံ၊ သည်သာလျှင်။ ပရာယဏံပရာဂတိ၊
လဲလျောင်းရာသည်။ တာဏံ၊ စောင့်ရှောက်ရာသည်။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာ
သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တပုရာ-
ယဏော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်သာလျှင်
လဲလျောင်းရာ စောင့်ရှောက်ရာ ပုန်းအောင်းရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊
အဖြစ်ဟည်း။ တပုရာယဏတာ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်
သာလျှင် လဲလျောင်းရာ စောင့်ရှောက်ရာ ပုန်းအောင်းရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
အဖြစ်။ သာယေဝ၊ ထိုတပုရာယဏတာသည်သာလျှင်။ အာကာရော၊ အခြင်း
အရာတည်း။ တပုရာယဏတာကာရော၊ ထိုတပုရာယဏတာသည်ပင်လျှင် အခြင်း
အရာ (နောက်ကဲ့သို့ အနက်ကို အကုန်ဖော်၍သော်လည်းပေး)။ တေန၊
ထိုတပုရာယဏ၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊
ဖြစ်သည်တည်း။ တပုရာယဏတာကာရပဝတ္တော၊ ထိုတပုရာယဏ၏ အဖြစ်ဟု
ဆိုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတပု-
ဿဒ စသောပုဒ်တို့တွင်။ ပဿဒဂ္ဂဟဏေန၊ ပဿဒ ဒဒ္ဓါဖြင့်။ လောကီယံ၊
လောကီဖြစ်သော။ သရဏဂမနံ၊ ကို၊ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊
ထိုလောကီ သရဏဂုံသည်။ သဒ္ဓါပဓာနံ၊ သဒ္ဓါလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဉာဏ-
ပဓာနံ၊ ဉာဏ်ပြဓာန်းခြင်း ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ ပါး။ တဂ္ဂရတာဂဟ-
ဏေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ သရဏဂမနံ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အရိယာ၊ တို့သည်။ ရတနတ္ထယဂုဏာဘိညတယ၊
ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးအားဖြင့် သိသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါသာဏစူတ္တံ ဝိယ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့။ ဂရိကတွာ၊ အလေး
အမြတ်ပြု၍။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ တပုဿဒေန၊
ထိုရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်။ ဝဒေပုဟာနဝသေန၊ တဒဂ်ပဟာန်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဟတကိလေသော၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိ
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ တဂ္ဂရတယ၊ ထိုရတနာသုံးပါးတို့၌
အလေးအမြတ်ပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣရိဂကရဏဟေတုနံ၊ ရိုသေလေးမြတ်
ခြင်းကို မပြုခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ သမု-
စ္ဆေဒဝသေန၊ မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဟတကိလေ-
သသော၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတပုရာယဏတာ စသည်

သုတ္တံ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၃

တို့တွင်။ တဂ္ဂတိကတာ၊ ထိုရတနာသုံးပါးလျှင် လားရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 တပ္ပရာယဏတာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုတပ္ပရာယဏတာဖြင့် (ဝါ) ထိုထိုရတနာ
 သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ ဝက္ခာမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ သရဏဂမနံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ အထူးမှကင်းသောအား
 ဖြင့် (ဝါ) သာမညအားဖြင့်။ တာယ၊ ထိုတပ္ပရာယဏတာဖြင့် (လိုက်)။
 ပသာဒဂရုတာ ဇောတိတာ၊ ကြည်ညိုသည်၏အဖြစ်၊ အလေးပြုသည်၏အဖြစ်
 ကို ထွန်းပြ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပသာဒဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ အန-
 ဝေစ္စပ္ပသာဒဿ၊ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်း မရှိသော။ လောကီယဿ၊
 လောကီဖြစ်သော။ သရဏဂမနဿ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဝေစ္စပ္ပသာဒဿ၊
 မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းရှိသော။ လောကုတ္တရဿ၊ သော။ သရဏ-
 ဂမနဿ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တထာ၊
 ထိုအထူ။ ဂရုတာဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ လောကီယဿ၊ သော။ သရဏဂမနဿ စ၊
 ကိုလည်းကောင်း။ ဂရုကရဏဿ၊ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော။ လောကုတ္တ-
 ရဿ၊ သော။ သရဏဂမနဿ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယေနပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ပဒေန၊ ပသာဒ
 ဂရုတ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ လောကီယ-
 လောကုတ္တရသရဏဂမနံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတေန၊ ထိုသမ္ပယုတ်
 တရားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်
 သောသတ္တိကြောင့်။ ဧတေနာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဠော၊ ညွှန်ပြအပ်သော။
 သော သမ္ပယုတ္တဓမ္မသမ္ပဟော၊ သည်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မသမ္ပ-
 ဟော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်လည်း။ တံ ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ထိုဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော သမ္ပယုတ်တရားအပေါင်းလည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တုပ္ပါ-
 ဒေါ၊ မည်၏ (ကမ္မဓာရာယ် သမာသ် မဟုတ်။ ဒွန်သမာသ်တည်း)။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ သမာဟာရဒ္ဒန္တေပိ၊ သမာဟာရဒ္ဒန္တလည်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောအရာ၌။
 ပုညိဂံ၊ ကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါကာရပ္ပဝတ္တံ၊ ထိုသို့
 သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ သဒ္ဓါပညာဒိသမ္ပယုတ္တဓမ္မသဟိတံ၊ သဒ္ဓါ
 ပညာ အစရှိသော သမ္ပယုတ်တရားနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧတေန
 စိတ္တေန၊ ဖြင့် (ဝါ) ဧတေန စိတ္တုပ္ပါဒေန၊ ဖြင့်။ သရဏန္တံ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊
 ရောက်တတ်၏ (ဝါ) ဆည်းကပ်၏ (ဝါ) သိတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတ္တံ၊
 ကရဏသာနေဝစနတ္တကို။ ဂတု၊ ၍။ သရဏဂမနံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ
 အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံသမင်္ဂီတိအာဒိ၊
 တံသမင်္ဂီ ဤသို့အစရှိသည်သည်။ ကတ္တုဝိဘာဝနာ၊ ကတ္တားကို ထင်စွာပြခြင်း
 တည်း။ ဧတေန ယထာဝုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော

စိတ္တပ္ပိဒ်နှင့်။ သမင်္ဂီ၊ ပြည့်စုံသည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသမင်္ဂီ၊
 မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စိတ္တပ္ပိဒေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ (နှာ-၁၂၈) ဥပေတိတိ၊ ကား။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်
 ၏။ သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ပယိရူပါသတိ၊ စစား၏ (ဝါ) လုပ်ကျွေး၏ (ပယိရူပါ-
 သနံ ဝုတ္တပ္ပဝုတ္တကရဏေန ဥပဋ္ဌာနံ-ဟူ၍ အောက်ပြဆိုခဲ့သည်နှင့် အညီ
 တည်း။) ဝါ၊ ကား။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။

လောကုတ္တရံ၊ သော။ သရဏဂမနံ၊ သည်။ ကေသံ၊ အဘယ်သူတို့၏၊
 သရဏဂမနံ၊ သရဏဂုံနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယ၊ ဤသို့အမေးကြောင့်။ ဒိဋ္ဌသစ္စာ-
 နန္တိ၊ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ-ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌန္တံ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်
 သော။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ သရဏဂမနံ၊ တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌၊ တံ၊ ထိုသရဏဂုံသ ည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ
 သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
 စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတဿ၊ ထိုမဂ္ဂက္ခဏေ-ဟူသောပုဒ်၏။ ဣဇ္ဈတိတိ ပဒေန၊ နှင့်၊
 သမ္ပန္နော၊ ဖပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ဏေ၌။
 ဣဇ္ဈမာနေနေဝ၊ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) သော။ စတုသစ္စာဓိဂမေန၊
 သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းကြောင့် (ဝါ) ဖြင့်။ ဖလဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ဖလဋ္ဌာနံ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ သရဏဂမကတာ၊ သရဏဂုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဇ္ဈတိ၊
 ပြီးပြည့်စုံ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ လောကုတ္တရသရဏဂမနဿ၊ လောကုတ္တရ သရဏဂုံ
 ၏။ ဘေဒါဘာဝတော စ၊ ပျက်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
 တေသံ၊ ထိုဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကေသန္တာနတ္တာ စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူသော
 သန္တာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊
 ဖြင့်။ တံ သရဏဂမနံ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 သရဏဂမနုပက္ခိလေသသမုစ္ဆေဒေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ ဥပက္ခိလေသသမုစ္ဆေဒတော စ၊ သရဏဂုံ၏ ညစ်ညူးခြင်းကို
 အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံ
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိစ္စတောစ၊ ကိစ္စ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သကလပိ၊
 အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ရတနတ္ထယော၌။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောဟိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလောကုတ္တရာသရဏဂုံ၌ (ဝါ) သရဏဂမနု-
 ပက္ခိလေသသမုစ္ဆေဒေနစသောပုဒ်တို့တွင်။ သရဏဂမနုပက္ခိလေသသမုစ္ဆေဒေ-
 နာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ပဟာနာဘိသမယံ၊ ပဟာနာဘိသမယကို (ဝါ) သရဏဂုံ
 ၏ ဥပက္ခိလေသကဲ့ပယ်သဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္မဏတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ သန္တိကိရိယာဘိသမယံ၊

သုတ္တံ]

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၅

သစ္စိကိရိယာဘိသမံ ယက္ခိ (ဝါ) နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသဖြင့် သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟုတူ၊ ရှိ (ဝါ) ကြောင့်။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တွာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟေတုတ္ထဝါစကော၊ ဟိတ်အနက်ကို ဟောတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ ဥဒါဟရဏံ အဘယ်နည်းဟူမကား။ သက္ကော ဟုတူ နိဗ္ဗတ္တိတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ အရရှိသည်တည်း။ သက္ကော၊ သိကြားသည်။ ဟုတူ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။

အပိ စ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ အာရမ္မဏတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္တံ၊ ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတူတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နိယမေတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ကိစ္စတော ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ တဒဝသေသံ၊ ထိုပဟာနာဘိသမယမှ ကြွင်းသော။ ဘာဝနာဘိသမယဉှ၊ ဘာဝနာဘိသမယကိုလည်းကောင်း (ဝါ) မဂ်ကို ပွားသဖြင့် သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပရိညာဘိသမယဉှ၊ ကိုလည်းကောင်း (ဝါ) သင်္ခါရတရားကို ပိုင်းခြား၍ သိသဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍ (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်ဆောင်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတူတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂက္ခဏာနုရူပံ၊ မဂ်ခဏအားလျော်စွာ။ ကောရမ္မဏတံ၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဒဿေတူ၊ ပြုပြီး၍။ ကိစ္စတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဟာနတော၊ ပဟာနကိစ္စမှ။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ ကိစ္စတ္တယံ၊ ပရိညာကိစ္စ၊ သစ္စိကိရိယာကိစ္စ၊ ဘာဝနာကိစ္စဟုဆိုအပ်သော ကိစ္စ သုံးခုတို့၏အပေါင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ မဂ္ဂက္ခဏေ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတူတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတော၊ မဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ စတုသစ္စာဓိဂမော ဧဝ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကိုသာလျှင်။ လောကုတ္တရသရဏဂမနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောကုတ္တရာ သရဏဂုံ၌။ စတု သစ္စာဓိဂမနေ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်ရှိသော်။ သရဏဂမနုပက္ခိလေသယ၊ သရဏဂုံ၏ ညစ်ညူးခြင်း ဥပက္ခိလေသကို။ ပဟာနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ သမုစ္ဆန္တနံ၊ အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ပါး။ နိဗ္ဗာနဓမ္မော၊ နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့် (ဝါ) နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသဖြင့် သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂဓမ္မော စ၊ မဂ်တရား သည်လည်း။ ဘာဝနာဘိသမယ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယမာနောယေဝ၊ ထိုးထွင်း၍သိသည်

ဖြစ်၍သာလျှင်။ သရဏဂမနတ္ထံ၊ သရဏဂုံ၏အဖြစ်ကို (ဒန္တဇ ပဌမက္ခရာနှင့် ရှိ၏။ ဒုတိယက္ခရာသင်္ခယသင့်၏)။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေ၏။ ပန၊ ပါး။ သာဝက ဂေါစရဘူဘာ၊ အရိယာသာဝက၏ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟံ အစရှိကုန်သော ဂုဏ်တော်တို့သည်။ ပရိညာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယမာနာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ သရဏဂမနတ္ထံ၊ ကို။ သာဓေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အရိယသံသဂုဏာ၊ အရိယာသံသာတော်၏ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစရှိကုန်သော ဂုဏ် တော်တို့သည်။ သရဏဂမနတ္ထံ၊ ကို။ သာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သက လေပိ ရတနတ္ထယေ ဣဇ္ဈတိတိ၊ ဣဇ္ဈတိဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသောတရားတို့တွင် (ပါ) ဤလောကုတ္တရာ သရဏဂုံ၌။ ဖလပရိယတ္တိနမ္ပိ၊ ဖိုလ်ပရိယတ္တိတို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂါနုဂုဏပွဝတ္တိယာ၊ မဂ်အားလျော်သော ဂုဏ်တော်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြောင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အပရိညေယျဘူတာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သည်လည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓသံဃဂုဏာနံ၊ ဘုရား ဂုဏ်၊ သံသာဂုဏ်တော်တို့၏။ တဂ္ဂုဏသမညတာယ၊ ထိုတရားတော်၏ ဂုဏ် တော်နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖိုလ်ပရိယတ္တိကို ယူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သကလဘာဝဝိသိဋ္ဌဝေန၊ အလုံးစုံ၏အဖြစ်မှတူးသော စကားသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဇ္ဈန္တု၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ လောကီယံ ဝိယ၊ လောကီသရဏဂုံကဲ့သို့။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အသမ္မောဟပဋိဝေဓေန၊ မတော့မဝေ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (နာ-၁၇၉) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဒီပဿ ဝိယ၊ ဆီမီး၏သို့။ (တစ်နည်း) ပဒီပဿ၊ ၏။ ဧကက္ခဏေယေဝ၊ တစ်ပြိုင်နက်သော ဧကန္တံသာလျှင်။ စတုကိစ္စသခနံ ဝိယ၊ လေးပါးသောကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းကဲ့သို့။

[ဆီမီး၏ လေးပါးသော ကိစ္စကား ဆီကိုခန်းစေခြင်း၊ ဆီမီးစာကို ကုန်စေခြင်း၊ အမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ အလင်းကို ပြုခြင်း ဤလေးပါးတည်း။]

ကေကုဏ္ဍေယေဝါဉ္စိသာလျှင်။ မဂ္ဂဿ၊၏။ စတုကိစ္စသာဓနံ၊ လေးပါးသော
 ကိစ္စ၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိဘဗ္ဗံ၊၏။ (ပရိညာကိစ္စ၊
 ပဟာနကိစ္စ၊ သန္တိကတကိစ္စ၊ ဘာဝနာကိစ္စ ဤလေးပါးကို ယူ)။ ပန၊ ဝါဒထူးကို
 ဆိုဦးအံ့။ ယေ အာစရိယာ၊အကြင်ဆရာတို့သည်။ သရဏဂမနံ၊သည်။နိဗ္ဗာနာ-
 ရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟုတု၊၍။န ပဝတ္တတိ၊မဖြစ်။ပန၊အနွယ်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ မဂ္ဂဿ၊၏။ အဓိဂတတ္တာ၊ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ထိုသရဏ
 ဂုံသည်။ အဓိဂတမေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ကေစ္စာနံ၊ အချို့
 သော ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့အား။ တေဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး အစရှိသည်တို့ကို။ အဓိဂတ-
 မေဝ၊ ရခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ကံမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
 လောကီယဝိဇ္ဇာဒယော၊ လောကီဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ကို။အဓိဂတာ ဝိယ၊ ရကုန်
 သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ တေသံ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ (ဗုဒ္ဓ
 သဒ္ဓါပက္ခန္ဓရဇောတက)။ဝစနေ၊စကား၌။ လောကီယမေဝ၊ လောကီသာလျှင်
 ဖြစ်သော။ သရဏဂမနံ၊သည်။ သိယ၊၏။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ သရဏ-
 ဂမနံ၊သည်။ န သိယာ မဖြစ်ရာ။ တဉ္စ၊ထိုစကားသည်လည်း။ အယုတ္တမေဝ၊
 မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊မူကား။ ဒုဝိသေပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ထိုလောကီသရဏဂုံလောကုတ္တရာသရဏဂုံ၏ (ဝါ)ကို။
 ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဒင်္ဂပဟာနေန၊
 တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့်။ သရဏဂမနုပက္ခိလေသဝိက္ခမ္ဘနံ၊ သရဏဂုံ၏ ညစ်ညူးခြင်း၊
 ဥပက္ခိလေသကို ချွါခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ အာရမ္မဏတော ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မ-
 ဏံဟုတုတိ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ အတ္တော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ သရဏဂမနုပက္ခိလေသဝိက္ခမ္ဘနတော စ၊ သရဏဂုံ၏ ညစ်ညူးခြင်း ဥပက္ခိ-
 လေသကိုချွါသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အားဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ သကလေပိ၊သော။ ရတနတ္ထယေ၊၌။ ဣဇ္ဈိတိ၊ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ အယံ
 အဓိပ္ပါယ်သောသည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

တန္တိ၊ကား။ လောကီယသရဏဂမနံ၊သည်။ သဂဝါ၊သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
 သင်္ခတာသင်္ခတအားဖြင့် ပြားသော အလုံးစုံသော ဥပယုတရားတို့ကို မဖောက်
 မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အကြွင်းမရှိ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်၏။
 ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သဒ္ဓါပဋိလာဘော၊ သဒ္ဓါတရားကို
 ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ သဒ္ဓါမူလိကာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊
 အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောသဒ္ဓါတရားလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 သဟဇောတဝသေန၊ တကွဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာယေဝ၊ ရှေ့သွား
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ တဗ္ဗုလိကတ၊ တဗ္ဗုလိကအပြင်မည်၏ (ဝါ)
 ထိုသဒ္ဓါတရားလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏ အပြင်မည်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။

သဒ္ဓါဝိရဟိတဿ၊ သဒ္ဓါတရားမှကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗုဒ္ဓါဒိသ၊ ဘုရား အစရှိသည်တို့၌။ သမ္မာဒဿနဿ၊ မဖောက်ပြန် ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းသောဘုရား၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မသုဓမ္မတဉ္စ၊ တရားတော်၏ ကောင်းသော တရား၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သံဃသုပ္ပုဋ္ဌိပန္နတဉ္စ၊ သံဃာ တော်၏ကောင်းသော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ လောကီယာ ဝဗောဓဝသေန၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မာ ဉာယေန၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) မြင်တတ် သောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ၊ မည်၏။ သဒ္ဓါပဋိလာဘောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိရဟိတာပိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမှ ကင်းသော်လည်း။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ လောကီ ယသရဏဂမနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ ကိ၊ ဒဿေတိ၊ ဟိ၊ ပန၊ ပါး။ သဒ္ဓါ မူလိကာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါပနိဿယာ၊ သဒ္ဓါတရားလျှင် မှီရာရှိသော။ ယထာဝုတ္တာ ပညာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောပညာသည်။ လောကီယသရဏဂမနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ ကိ၊ ဒဿေတိ၊ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ လောကီယမ္ပိ၊ သော။ သရဏဂမနံ၊ သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဉ္စ၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ် သော သရဏဂုံလည်းကောင်း။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တဉ္စ၊ ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော သရဏဂုံ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထံ တေသု ဒွိသု သရဏဂမနေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမေန၊ သော။ ပဒေန၊ သဒ္ဓါမူလိကာ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ မာတာဒိဟိ၊ အမိအစရှိသည်တို့သည်။ ဥဿာဟိတဒါရကာဒိနံ၊ တိုက် တွန်းအပ်ကုန်သော (ဝါ) အားထုတ်စေအပ်ကုန်သော ကလေးသူငယ် အစ ရှိသည်တို့၏။ သရဏဂမနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံ၊ သော။ သရဏဂမနံ၊ ကိ၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုတိယပဒေန၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသော ဒုတိယ ပုဒ်ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ သရဏဂမနံ၊ ကိ၊ ဂဟိတံ၊ ၏။ တဒုဘယမေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တသရဏဂမန၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တသရဏဂမန ကိုသာ လျှင်။ ပုညကိရိယဝတ္ထုဝိသေသဘာဝေန၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုအထူး၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဒသသု ပုညကိရိယဝတ္ထုသု ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဝုစ္စတိဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထေန၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဘာဝေါ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ပါး (ဝါ) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ဒိဋ္ဌိဇု ကမ္မအဖြစ်မှတစ်ပါး သဒ္ဓါ၏ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မအဖြစ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတေန ဓမ္မေန၊ ထို သဒ္ဓါတရားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို(ဝါ)ပညာကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ။ ကရိယတိ၊

၏။ ဣတိ အတ္ထေန၊ ဤသို့သော ကရဏသာဓနအနက်ကြောင့်။ သဒ္ဓါယပိ၊
 ၏လည်း။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဘာဝေါ၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊
 ဤသရဏဂုံအရာ၌။ သဒ္ဓါသမ္မာဒိဋ္ဌိဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ တပုဓာနဿာပိ၊ ထိုသဒ္ဓါ
 ပညာပြဓာန်းခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ ကိ။ ဂဟဏံ၊ ကိ။
 ကတံ၊ ၏။ စ၊ ပါး၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မပဒေန၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ကရဏ-
 သာဓနေန၊ ဖြင့်။ တပုဓာနဿာပိ၊ ထိုသဒ္ဓါပြဓာန်းခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 စိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ ကိ။ ဂဟဏံ၊ ကိ။ ကတံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊
 ကြောင့်(ဝါ)ဤသဒ္ဓါပညာကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တပုဏ္ဏ-
 ယဏတကကာရပုဝတ္တော စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တဝစနံ၊
 သည်။ သမတ္တိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံသမ္ပယုတ္တ-
 စိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ ထိုသဒ္ဓါပညာတို့နှင့် အညီအညွတ် ကေုပ္ပါဒအစရှိကုန်သော
 အပြားတို့နှင့်ယှဉ်သော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ တပုဓာနတယ၊ ထိုသဒ္ဓါပညာ
 ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါသမ္မာဒိဋ္ဌိနံ၊ ထို၏(ဝါ)တို့ကို။ ဝိသု၊
 အသီး။ ဂဟဏံ၊ ကိ။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

တယိဒန္တိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ လောကိယံ၊ သော။ သရဏဂမနမေတ၊
 ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ လောကုတ္တရဿ၊
 သော။ သရဏဂမနဿ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ)
 ထိုသို့ အတ္တသန္နိယျာတနသရဏဂုံ စသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘေဒါတာဝ-
 တော၊ လေးပါးအပြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။
 တဿ၊ ထိုလောကုတ္တရာသရဏဂုံ၏။ မဂ္ဂက္ခဏေယေဝ၊ မဂ်ဏေ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တန-
 ယေန၊ ဖြင့်။ ဣဇ္ဈနတော၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ တထာဝိဓဿ၊ ထိုသို့ အပြား
 ရှိသော။ သမာဒါနဿ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၏။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားမရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ ဇေသော ဘေဒေါ၊ ဤအပြားသည်။ (နှာ-၁၈၀)
 န သမ္ပဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇေတန၊ ထိုဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဖြင့်။
 အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သန္နိယျာတိယတိ အပ္ပိယတိ၊ အပ်နှင်းအပ်၏။ ပရိစ္စဇီယတိ၊
 စွန့်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့အပ်နှင်းအပ်၊ စွန့်အပ်ကြောင်းဖြစ်သော
 သတ္တိကြောင့်။ တံ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တသန္နိယျာတနံ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တံ၊
 သော။ သရဏဂမနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မံ၊ ကိ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ တံ ရတနတ္ထယံ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းသည်။
 ပရာယဏံ၊ လဲလျောင်းရာသည်။ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တပုရာယဏံ၊ မည်၏။
 ပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကိ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 (စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို အကြောင်းသောအခါ တေဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿဟူစွဲ)။ တဿ၊

၉

ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းသည် ကိုးကွယ်ရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏(ဝါ) ခိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ တပုရုယဏတာ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းသည် ကိုးကွယ်ရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်(ဝါ) ခိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အဖြစ်။ တဒေဝ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဇုကမ္မကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဇေတန ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မေန၊ ထိုဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဖြင့်။ သရဏန္တံ အဓိပ္ပါယေန၊ ကိုးကွယ်ရာဟူသော အလိုအားဖြင့်။ သံဿဘာဝံ၊ တပည့်၏အဖြစ်သို့။ အန္တေဝါသိကသင်္ခါတံ၊ အနီးနေ တပည့်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုပဋိဝတ္ထာဒိကရဏံ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့ ကပ်ရောက် ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မံ၊ သည်။ သံဿဘာဝုပဂမနံ၊ မည်၏။ ဇေတန ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မေန၊ ဖြင့်။ သရဏဂမနာဓိပ္ပါယေန၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ဆည်းကပ်ခြင်း အလိုအားဖြင့်။ ပဏံ၊ လက်သည်။ ပဏတိ၊ ကျတတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့လက်ကျတတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဒိဋ္ဌိကဇုကမ္မံ၊ သည်။ ပဏိပါတော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣ၊ ဤပဏိ ပါဘသရဏာံ၊ အဘိဝါဒန ပစ္စုပဋ္ဌာန အညုလိကမ္မ သာမိဓိကမ္မမေဝ၊ ရှိခိုခြင်း၊ ရွှေ့ရွှေ့စားခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ အမှီအသေပြုခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဏိပတနံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး၌သော ဝစနတ္ထတို့၌။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ ယထာဝုတ္ထဒိဋ္ဌိဇုကမ္မမေဝ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီး သော ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သံသယနေက္ခန္ဓိတ္ထရဏတ္ထံ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုး ဌာ။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တဘာဝဿ၊ အတ္တဘောကို။ ပရိစ္စဇနံ၊ စွန့်ခြင်း သည်။ အတ္တပရိစ္စဇနံ၊ မည်၏။ တပုရုယဏတာဒီသုပိ၊ တပုရုယဏတာအစရှိ သည်တို့၌လည်း။ ဇေဝဝ နယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သောနည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိတောပဒေသကသာပရိယာယေန၊ ဟိတောပဒေသ ကသာပရိယာယ်အားဖြင့် (ဝါ)အစီးအပွားကို ညွှန်ပြသော စကားပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဓမ္မသပိ၊ ၏လည်း။ အာစရိယဘာဝေါ၊ ဆရာ၏အဖြစ်ကို။ သမုဒါစရိယတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဖလော အဓမ္မော အဖလော စ၊ တေ သတ္တာရော ဥဘော မမာတိအာဒီသု ဝိယ၊ မမ ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဿ အန္တေဝါသိကောတိ၊ အန္တေဝါသိကော ဟူသောစကားကို။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ (သာကေပါဠိအနက်ကား) ဖလော၊ အသီးသီးသော။ အဓမ္မော စ၊ သရက်ပင် သည်လည်းကောင်း၊ အဖလော၊ အသီးမသီးသော။ အဓမ္မော စ၊ သရက်ပင် သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဥဘော၊ နှစ်ပင်ကုန်သော။ တေ အဓမ္မာ၊ ထိုသရက်ပင်တို့သည်။ မမ၊ ငါ၏။ သတ္တာရော၊ ဆရာတည်း။ အဘိဝါဒနာတံ

အာဒိ၊ အဘိဝါဒန ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ ပဏိပါတဿ၊ လက်ကို
 ချခြင်း၏ (ဝါ) ပဏိပါတသရဏဂုံ၏။ အတ္တဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြကြောင်း
 ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အဝဓာရဏဿ၊
 ဝေသဒ္ဓါ၏ (ဝါ) အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါ၏။ အတ္တသန္နိယျာတနာဒိ
 သုပိ၊ အတ္တသန္နိယျာတန အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၌လည်း။ သိဟဂတိကဝေသန၊
 သိဟဂတိကနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိကောရေ၊ လိုက်ငြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဝေသဒ္ဓါလိုက်သည်။ သတိ၊ သော်။ တဒည
 နိဝတ္တနံ၊ ထိုမှတပါးသောသရဏဂုံကိုနှစ်စေခြင်းသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိဘဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမေသဉ္စိတိအာဒိ၊ ဣမေသဉ္စိ ဤသို့
 အစရှိသောစကားသည်။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တဿ-
 သမတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏဒဿနံ၊
 အကြောင်းကိုပြခြင်းတည်း။ (ဝါ) အကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကား
 တည်း။

ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တန ယေန၊ ဖြင့်။ အတ္တသန္နိယျာတနာဒိနိ၊ အတ္တသန္နိယျာတန
 သရဏဂုံအစရှိသည်တို့ကို။ ဧကေန၊ တစ်ခုသော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။
 ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဤ။ အပရေဟိပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ဤ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ အာရဇ္ဈံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ ဧတေန၊ ထိုအပိစ အစရှိသော
 ပါဌ်ဖြင့်။ အတ္တသန္နိယျာတနတပုရာယဏတာဒိနိ၊ အတ္တသန္နိယျာတနသရဏဂုံ
 တပုရာယနတာသရဏဂုံ အစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော သရဏဂုံ
 တို့၏။ ပရိယာယန္တရေဟိပိ၊ ပရိယာယ်တစ်ပါးတို့ဖြင့်လည်း။ အတ္တသန္နိယျာတန
 တပုရာယဏတာဒိ၊ အတ္တသန္နိယျာတနသရဏဂုံ တပုရာယဏတာသရဏဂုံအစရှိ
 သည်သည်။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 အတ္တဿ၊ အနက်သဘော၏။ အဘိန္နတ္တာ၊ မပြားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ယထာကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ (တံ ကား အနက်မရှိ)။ သိက္ခာပစ္စက္ခာ-
 နဘူတောရောနာနိ၊ သိက္ခာကို ချခြင်း ဟုတ်မှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို
 ကြားခြင်းတို့သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ အဘိန္နာနိယဏာ၊
 မပြားကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တိ
 ကန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ဘာဝနပုံသဘာဝစနံ၊ ဘာဝနပုံကို ဟောသော
 သဒ္ဓါတည်း။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်း
 ကပ်ပါ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟောကဿပေါ၊ အရှင်
 မဟာကဿပသည်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ပဗ္ဗဇိတဝေသံ၊ ရဟန်း
 အသွင်ကို။ ဂဟေတော၊ ယူပြီး၍။ မဟာတိတ္ထဗြာဟ္မဏဂါမတော၊ မဟာတိတ္ထ

ပုဏ္ဏားရှာမှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ တိဂါဝုတ-
မဂ္ဂံ၊ သုံးဂါဝုတ်ရှိသော ခရီးကို။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ရှေးဦးကြိုဆိုခြင်းကို။ ကတော၊ ပြု၍။
ရုဇာဂဟံ ရုဇဂဟဿ၊ ရုဇဂြိုဟ်မြို့၏။ အန္တရာ စ၊ အကြား၌လည်းကောင်း။
နာဠန္ဒ၊ နာဠန္ဒဿ၊ နာဠန္ဒမြို့၏။ အန္တရာ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဗဟုပုတ္တကနိဂြောဓ-
ရုက္ခမလေ၊ ဗဟုပုတ္တကမည်သောပညောင်ပင်၏ အရင်း၌။ ဧကကမေဝ၊ တစ်ပါး
တည်းသလျှင်။ နိသိန္နံ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပဿိတော၊
၍။ အယံ ဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ၊ လူမင်း၊ နတ်မင်း၊
ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော်အလှူကို ခံတော်မူထိုက်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သခံတ
အသခံတအားဖြင့် ပြားသော ခပ်သိမ်းသော ဥေယျတရားတို့ကို မဖောက်မပြန်
ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အကြွင်းမရှိ သီတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဇာ
နာန္တောယေဝ၊ မသိဘဲလျက်သာလျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝတကေန္တံ၊
စင်စစ်သတ္တဝါရဉ္စ။ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း။ ပဿေယျံ၊ ဖူးမြင်ရငြားအံ့။
ဘဂဝန္တမေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။ ပဿေယျံ၊ ဖူးမြင်ရာ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ သရဏဂမနံ၊ ကံ(ဝါ) ကိုးကွယ်ရာဟူ၍လည်းကပ်ခြင်းကို။ အကာသိ၊
ပြုပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ မဟာကဿပဿ သရဏဂမနံ ဝိယာတိ၊ ဝိယဟူသော
စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ကဿပသံယုတ္တ
၉၂ ကထာယံ၊ ၌။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ (၅၁-၁၀၁) တတ္ထ၊ ထိုကဿပသံယုတ်
အဋ္ဌကထာ၌၊ သတ္တဝါရဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ၊
ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သစေ ပဿေယျံ၊
အကယ်၍ဖူးမြင်ရငြားအံ့။ ဣမံ ဘဂဝန္တံယေဝ။ ဤမြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။
ပဿေယျံ ဖူးမြင်ရာ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣတော၊ ဤမြတ်စွာ
ဘုရားမှ။ အညေန၊ တပါးသော။ သတ္တရာ၊ သတ္တရေန၊ ဆရာသည်။
ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ သုဂတဉ္စ ဝတာဟံ၊
ပဿေယျံ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊
ကောင်းသောအကျင့်အားဖြင့်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဂတတ္ထာ၊ သွားတော်
မူတတ်သည်အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အထက်၌တရားအလူးသို့ ဉာဏ်တည်း
ဟူသောသွားခြင်းဖြင့် ရောက်တော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဂတောတိ
ဥတ္တရိဝိသေသံ သုဂတံ နာမ ဉာဏဂမနေန ပဋိပန္နော ဟူ၍ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌
ဖွင့်ခဲ့သည်နှင့်အညီတည်း။ သုဂတံနာမ၊ သုဂတမည်သောမြတ်စွာဘုရားကို၊ သစေ
ပဿေယျံ၊ အကယ်၍ဖူးမြင်ရငြားအံ့။ ဣမံဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿေယျံ၊
ဖူးမြင်ရာ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣတော၊ ဤသုဂတမည်သောမြတ်စွာ
ဘုရားမှ။ အညေန၊ တပါးသော။ သုဂတေန၊ သုဂတမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉ္စ ဝတာဟံ
ပဿေယျံ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာ၊

မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္ဇေ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူဘတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နာမ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံမည်သောမြတ်စွာဘုရားကို။ သစေ ပဿေယျံ၊ အကယ်၍ဖူးမြင်ရငြားအံ့။ ဣမံဘဂဝန္တိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿေယျံ၊ ဖူးမြင်ရာ၏။ ဟိ သစ္စံ၏။ မေ၊ အား။ ဣတော၊ ဤသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံမည်သော မြတ်စွာဘုရားမှ။ အညေန၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသရဏဂုံအရာ၌။ အဋ္ဌကထာ၊ သံယုတ်အဋ္ဌကထာတည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ စသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝတသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပဒပူရဏတ္ထံ၊ ပုဒ်ပြည့်ကာမျှ၏ အဖြစ်သာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ စေ သဒ္ဓေန၊ စေသဒ္ဓါသည်။ ဘဝိတဗျံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သစေတိ၊ သစေဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝတသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ ပဿိတုကာမတာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကံ သတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

[ဋီကာအရာသည် စ-သဒ္ဓါ ဝတ-သဒ္ဓါတို့သည် ပဒပူရဏ။ (တစ်နည်း) စေ-သဒ္ဓါဖြစ်ရာ၏ဟု ဆိုငြားသော်လည်း ငါတို့အလိုအားဖြင့်။ စသဒ္ဓါသည် ဓမ္မသံဃာကို ဆည်းသော သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ ဝတသဒ္ဓါ ဧကံသတ္ထံ ထင်ပေသည်။ သစေသဒ္ဓါဖြင့် အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပြခြင်းသည် သတ္တဒီပိသတ်၏ ပရိကပ္ပအနက်ကို ရည်ရှိဖွင့်သည်။ စေသဒ္ဓါကို ရည်၍ ဖွင့်သည်ဟုမထင်ပေ။ နှစ်သက်ရာကိုယူ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော အဒ္ဓါန-မဂ္ဂပဋိပုဇ္ဇော အဒ္ဓသံ ဘဂဝန္တံ အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာဠန္ဒံ ဗဟုပတ္တေ စေတိယေ နိသိန္တံ။ ဒိသာန မေ တေဒ ဟောသိ။ သတ္တာရံ စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ။ သုဂတံ စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ။ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ။ ဤကား ကဿပသံယုတ်ပါဠိတော်တည်း။ ပါဠိတော်ရင်း သိမှတ်ရန် ထည့်လိုက်သည်။]

သော အဟန္တိအာဒိ၊ သော အဟံ ဤသို့အစရှိသည်ကို (ဝုတ္တံ၌စပ်)။ သုတ္တံ နိပါတေ၊ သုတ္တံနိပါတ်၌။ အာဠဝကသုတ္တေ၊ အာဠဝကသုတ်၌။ တတ္ထ၊ ထိုအာဠဝကသုတ်၌။ မဂ္ဂေနော၊ မဂ်ဖြင့်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုအာဠဝကဘိလူး၏။ သရဏဂမနံ၊ သရဏဂုံသည်။ ကိဉ္ဇာပိ အာဂတံ၊ အကယ်၍ကား လာ၏ရှင်။

ပန တထာပီ၊ သေဝ်လည်း။ သောတာပနတာဝဒဿနတ္ထု၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ပသာဒါနုရူပဒဿနတ္ထု၊ ကြည်ညို သည်အားလျော်၍ ပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါစံ၊ စကား ကို။ ဘိန္ဒုတိ၊ မြက်ဆီ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဒဋ္ဌကထာယံ၊ ထိုသုတ္တန်ပါတ် အာဠဝက သုတ် အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂါမာ ဂါမန္တိ၊ ကား။ အညသ္မာ၊ တစ်ပါးသော။ ဒေဝဂါမာ၊ နတ်တို့၏ရွာမှ။ အညံ၊ သော။ ဒေဝဂါမံ၊ နတ်တို့၏ရွာသို့။ ဝါ ကား။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။ ခုဒ္ဒက ဉ္စ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တ ဉ္စ၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဂါမံ၊ သို့။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုရာ ပုရန္တိ ဧတ္တာပိ၊ ဌ်လည်း။ သေဝ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ သုဗုဒ္ဓတဉ္စ၊ ကောင်းသောဘုရား၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ သုဓမ္မတဉ္စ၊ ကောင်းသောတရားတော်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ သံသဿ၊ ၏။ သုပုဋ္ဌိပန္နတဉ္စ၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အဘိတ္ထဝိတွာ၊ ချီးမွမ်းပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္စယေန စ၊ သမုစ္စည်းအနက်ရှိသော စသဒ္ဓါနှင့်လည်းကောင်း။ ပါဌသေသေန စ၊ ပါဌကြွင်း နှင့်လည်းကောင်း။ သဟ၊ တကွ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သမ္မုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ နမဿမာနေ၊ ရှိခိုးသည်။ ဓမ္မသောသကော၊ တရားကို ကြွေးကြော်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိစရိယာမိ၊ လှည့်လည်သွားလာအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဠဝကာဒိနန္တိတ္ထေ၊ ဌ်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သာတာဂိရိဟေမဝတာ ဒိနမ္ပိ၊ သာတာဂိရိနတ် ဟေမဝတနတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂြိုဟ်ရေတက်ခြင်းသည် (ဝါ) ပေါင်း၍ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒေမိ၊ အံ့။ ဧတေ အာဠဝကာဒယော၊ ထိုအာဠဝက နတ်ဘီလူး အစ ရှိသည်တို့သည်။ အဓိဂတမဂ္ဂတ္တာ၊ ရအပ်ပြီးသော မင်္ဂရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ မဂ္ဂေနော၊ မင်္ဂဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတသရဏဂမနံ၊ လာသော သရဏဂုံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ နနု၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ကုန်လျက် (ထည့်)။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအာဠဝကဘီလူး အစရှိသည်တို့၏။ တပ္ပရာယဏတာသရဏဂမနံ၊ တပ္ပရာယဏတာသရဏဂုံကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတသရဏဂမနေဟိပိ၊ လာသော သရဏဂုံရှိဖြင့်လည်း။ ဧတေဟိ၊ ထို အာဠဝကဘီလူး အစရှိသည်တို့သည်။ တပ္ပရာယဏတာကာရဿ၊ ထိုရဟနာ တို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို လဲလျောင်းကိုးကွယ်ရာရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော အခြင်းအရာကို (ဝါ) ၏။ ပဝေဒိတတ္တာ၊ ကြားအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တပ္ပရာယဏတာသရဏဂမနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (လည်၍စပ်)။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။

(ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော အဟံ ဝိစရိယာမိ ။ပ။ သုဓမ္မတန္တိ၊ သုဓမ္မတံ ဟူ၍လည်းကောင်း။ တေ မယံ ဝိစရိယာမ၊ ဂါမာ ဂါမံ နဂါ နဂံ ။ပ။ သုဓမ္မတန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧတေဟိ၊ ထိုအာဠဝကဘီလူး အစရှိသည်တို့သည်၊ တပုရာယဏတာကာရော၊ တပုရာယဏ၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော အခြင်းအရာကို။ ပဝေဒိတော၊ ကြားအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရဏဂမနဝိသေသံ၊ လောကုတ္တရာ သရဏဂုံအထူးကို။ အနပေက္ခိတာ၊ မငဲ့မရှုံ။ ပဝေဒနာကာရမတ္တံ၊ ကြားသော အခြင်းအရာမျှကို။ ဥပဒိဿန္တေန၊ ညွှန်ပြတော်မူသဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အထာတိ၊ ကား။ ကဏံ ဘော၊ ပြာဟ္မဏော ဟောတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဋ္ဌဿ၊ မေးအပ်သော။ အဋ္ဌဝိဒပုဋ္ဌဿ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသောပြဿနာ၏ (ဝါ) ကို။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယောဝေဒိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗျာကရဏပရိယောသာနကာလေ၊ ဖြေကြားပြီးသော အဆုံးကာလ၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ ကထံ ဘော၊ ပြာဟ္မဏော အစရှိသောစကားကို။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကေ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၌။ ဗြဟ္မာယုသုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ကထံ ခေါ၊ ပြာဟ္မဏော ဟောတိ၊ ကထံ ဘဝတိ ဝေဒဂ္ဂ၊ တေဝိဇ္ဇော ဘောကထံ ဟောတိ၊ သောတ္ထိယော ကိန္တိဝုစ္စတိ၊ အရဟံ ဘော ကထံ ဟောတိ၊ ကထံ ဘဝတိ ကေဝလီ၊ မုနိ စဘော ကထံ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓေါ ကိန္တိ ပဝုစ္စတိတိ။ ဤကား ဗြဟ္မာယုပဏ္ဏား လျှောက်သော နှစ်ဂါထာ—
 ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယောဝေဒိ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ။
 အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော၊ အဘိညာ ဝေါသိတော မုနိ၊
 စိတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိံ ဇာနာတိ၊ မုတ္တံ ရာဂေဟိ သဗ္ဗသော။
 ပဟိနဇာတိမရဏော၊ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ။
 ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ တာဒိ ပဝုစ္စတိတိ။
 ဤကား ဘုရားဖြေတော်မူသော နှစ်ဂါထာခွဲ။]

☞ (နာ-၁၈၂) ပရိစုဗ္ဗတိတိ၊ ကား။ ပရိဗုသတိ၊ တို့ထိ၏။ ပရိသမ္မာဟတိတိ၊ ကား။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်၏။ ဧဝံ ပဏိပါတော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရမနိပစ္စကာရေန၊ အလွန်နှိမ့်ချခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ ပဏိပါတော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

သော ပနေသာတိ၊ ကား။ ပဏိပါတော၊ ပဏိပါတသရဏဂုံသည်။ ဉာတိ၊ ပ။ ဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဉာတိဝသေန၊ အဆွေအမျိုး၏ အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဘယဝသေန၊ ကြောက်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ အာစရိယဝသေန၊ ဆရာ၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ဒက္ခိဏေယျဝသေန၊ အလှူကို ခံထိုက်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယေဒဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 ကား။ ဒန္တပရတော၊ ဉာတိ စသော ဒန္တပုဒ်၏နောက်၌။ ဝံသေန၊ ခွဲသော။ ၏။
 (ဝါ)ကို(ထည့်)။ သုယုမာနတ္ထာ၊ ကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 တတ္ထ၊ ထိုဉာတိဝသေန စသောပုဒ်တို့၌(ဝါ)တို့တွင်။ ဉာတိဝသေနာတိ၊ ကား။
 ဉာတိဘာဝဝသေန၊ အဆေအမျိုး၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 အယံ နိဒ္ဒေသော၊ ဤဉာတိဝသေန ဟူသောနိဒ္ဒေသသည်။ ဘာဝပုဇ္ဇာနိဒ္ဒေ-
 သော၊ တောပြောင်းသော နိဒ္ဒေသသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 ဘာဝလောပနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝသဒ္ဓါ၏ကျေခြင်းကိုညွှန်းပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဗ္ဗာဝသော၊ ထိုဆွေမျိုး၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊
 အဓိပ္ပေတတ္ထာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
 သေသေသုပိ၊ ဉာတိဝသေနဟူသောပုဒ်မှ ကြွင်းကုန်သော ဘယဝသေန စသော
 ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုဉာတိဝသေန
 စသောပုဒ်တို့၏။ ပဏိပါတပနေ၊ နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ တဗ္ဗသေန၊ ထိုဆွေမျိုး၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
 စတုဗ္ဗိဓတ္ထာ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 ဒက္ခိဏေယျပဏိပါတေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဒက္ခိဏေယျတာဟေတုကေန၊ အလှူကို ခံထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 အကြောင်းရှိသော။ ပဏိပါတေနော၊ လက်ကိုချခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣတရေဟိတံ၊ ကား။ ဉာတိဘာဝါဒိဟေတုကေဟိ၊ ဆွေမျိုး၏အဖြစ်
 အစရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သော။ ပဏိပါတေဟိ၊ လက်ကိုချခြင်းတို့ဖြင့်။
 သေဌဝသေနောဟိအာဒိ၊ သေဌဝသေနော ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။
 တသေဝတ္ထဿ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ သမတ္ထနံ၊ ပြီးစေခြင်းတည်း(ဝါ)ပြီးစေ
 သော စကားတည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ န ဣတရေဟိတံအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမော၊
 ဆိုအပ်ပြီးသည့်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တတ္ထယံ၊ အနက်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို၊
 ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ တသ္မာတိအာဒိ၊
 ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာကိယော ဝါ တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။
 ပိတုပက္ခတော၊ အဘအဖို့မှ။ ဉာတိကုလဒဿနံ၊ ဉာတိတော်စပ်သော အမျိုးကို
 ပြခြင်းတည်း။ ပန၊ ပါး။ ကောလိယော ဝါ တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ မာတုပက္ခတော၊
 အမိအဖို့မှ (ဝါ) အားဖြင့်။ ဉာတိကုလဒဿနံ၊ တည်း။ ဝန္တတိတိဣဒံ ဝစနံ၊
 သည်။ ပဏိပါတဿ၊ ၏။ ဥပလက္ခဏဝစနံ၊ မှတ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ ရာဇပုဗ္ဗိတောတိ၊ ကား။ ရာဇဟိ၊ မင်းတို့သည်။ ဝါ၊ ကား။

သုတ္တံ

သံရဏဂံမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၇

ရာဇနံ၊ မင်းတို့သည်။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။
 ဟုမ္မကား။ ဂါမပူဇိတောတိ ယထာ၊ ဂါမပူဇိတော ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏။ ပူဇာဝစနယောဂေါ၊ ပူဇာသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဂုတ္တရိ၊
 ကတ္တားအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝ-
 တောဟိ၊ ကား။ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊
 ကား။ ဗုဒ္ဓဘူတဿ၊ ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဥဂ္ဂဟိတန္တိ၊
 ကား။ သိက္ခိတသိပ္ပံ၊ သင်အပ်သော အတတ်ကို။

စတုဇာတိအာဒိ၊ စတုဇာ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ္တေ၊
 သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဃရမာဝသန္တိ၊ ကား။
 ဃရေ၊ အိမ်၌။ ဝသန္တော၊ နေသော။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဃရမာဝသံဟူသောပုဒ်၌။
 ကမ္မပ္ပဝစနိယယောဂတော၊ ကမ္မပ္ပဝစနိယနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) အပြား
 အားဖြင့် ဟောအပ်သော ဝေဖန်ခြင်းကြိယာရှိသော ဝိဘဇေ၌ ဝိဟူသော ဥပ-
 သာပုဒ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊
 ဒုတိယာဝိဘတ်တည်း။

မှတ်ချက်- ဝိဘဂအနက်ကို ရည်၍ ဦးကာဆရာတို့ ဆိုဟန်ရှိသည်။
 သဒ္ဓါကျင်းတို့၌ ဘဂအနက်ကိုဟောသော ပရိသဒ္ဓါ ပတိ-
 သဒ္ဓါသာလာသည်။ ဝိသဒ္ဓါမလာ၊ သို့မလာသည် ဖြစ်၍။
 ဝိဘဇေ ဟူသော ကြိယာဝါစက အာချာတ်ပုဒ်လုံးကို ယူ
 သော်လည်း သင့်ရန်ရှိသည်။

ကမ္မံ ပဟောဇယေတိ၊ ကား။ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ၊ လယ်ထွန်ခြင်း ကုန်သွယ်
 ခြင်း အစရှိသောအမှုကို။ ပယောဇေယျ၊ ယှဉ်ရာ၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ကုလာနံ၊ အမျိုးတို့အား။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါပေသိမ်း။ ကေသဒိသံ၊ လုပ်တူ
 ထပ်မျှ။ န ဝတ္ထ တိ၊ မဖြစ်။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။ ရာဇဓိဝသေန၊ မင်းအစရှိ
 သည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာပဒါပိ၊ ဘေးရန်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပဒါသု၊ ဘေးရန်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နသု၊ ဖြစ်ကုန်
 သည်ရှိသော်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ နေသိဂ ရိတွာ၊ နှလုံး
 သွင်း၍ (ဝါ) စိတ်၌ပြု၍။ နိဓာပေယျ၊ သိမ့်မြဲပြန်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အာပဒါသု ဘဝိဿတိ၊ ဘဝိဿတိ-ဟူသော စကားကို။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တေသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ကောဠာ-
 သေသု၊ ဤအစုတို့တွင်။ ဧကေန ဘောဂေ ဘုဉ္ဇေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တကော-
 ဠာသတောယေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သောအစုမှသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။

သိက္ခာနိမိတ်၊ ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ ကပဏဒိကာဒိနိမိတ်၊ အထီးကျန်သော သူ ခရီးသွားသောသူ စသည်တို့အား လည်းကောင်း။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ်၏။ ပေသကာရနာပိတကာဒိနိမိတ်၊ စေပါးသောသူ ဆတ္တာသည်အစရှိ သည်တို့အားလည်း။ ဝေတနံ၊ လခရိက္ခာကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဘောဂပရိဂ္ဂဟဏာနုသသနီ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌ ဆုံးမခြင်းတည်း။ ဝေဇ္ဈပံ၊ ဤသို့သောသဘောရှိသော။ အနုသသနီ၊ ဆုံးမခြင်းကို။ ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ယူပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤသို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစတုစာ ဝိသဇေ ဘောဂေ ဟူသောဂါထာစကားကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မကံယေဝ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော အကျိုး ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သမ္ပရာယိကံ၊ တမလွန် လောက၌ဖြစ်သော။ အနုသသနီ၊ ဝါ၊ ဆုံးမခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိယျာ နိကံ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ အနုသသနီ၊ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စာသိသန္ဓောပိ၊ တောင့်တသောသူသည်လည်း။ ဒက္ခိ ဏေယျပဏိပါတမေဝ၊ ဒက္ခိဏေယျပဏိပါတသရဏဂုံကိုသာလျှင်။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ယောပနာတိအာဒိ၊ ယောပန ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ သေဠဝသေနေဝ ။ပ။ ဂဏှာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ အတ္တဿ၊ ၏ (ဝါ) ကို။ ဝိတ္တာရဝစနံ၊ အကျယ်ချဲ့သော စကားတည်း။

☞ (နှာ-၁၈၃) ပန၊ ပါး။ ဝေန္တိအာဒိ၊ ဝေ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ သေဠဝသေ န စ ဘိဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏။ ဗျတိ ရေကဒဿနံ၊ ဗျတိရိက်ကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ အတ္ထဝဿ၊ အနက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမော၊ လိင် ဝိဘတ် ဖောက်ပြန် ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတု၊ ရှိ။ ဂဟိတသရဏဂမနာယ၊ ယူအပ်ပြီးသောသရဏဂုံရှိသော။ ဥပါသိကာယ ဝါ၊ ဒါယိကာမအားလည်း ကောင်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတမ္ပိတိဇ္ဈေ၊ ၌။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ဘာဝနတ္ထော၊ ချီးမွမ်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဂေဝ အပဗ္ဗဇိတန္တိ၊ အပဗ္ဗဇိတံ ဟူသောစကားကို။ အာရေယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေဠဝသေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဘာဝပ္ပဇာန)။ အဝန္တိတတ္တာ၊ ရှိမခိုးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သရဏဂမနံ၊ သည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ တထာတိ သေသ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနုကစုနတ္ထေ၊ ငင်ခြင်းအနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ သရဏဂမနံ န ဘိဇ္ဇတိတိ ပဒံ၊ ကို။ အနုကစုတိ၊ ငင်၏။

ရဋ္ဌပုဇိတတ္တာတိ၊ ကား။ ရဋ္ဌေ၊ တိုင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ရဋ္ဌဝါသီနံ၊ တိုင်းပြည်၌နေ
 ကုန်သောလူတို့၏(ဝါ)တို့သည်။ ပုဇိတတ္တာ၊ ပူဇော်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တယံဒံ တံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ထိုရဋ္ဌပုဇိတတ္တာ-ဟူသော ဟိတ်စကားသည်။ ဘယဝသေန၊
 ကြောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝန္တတဗ္ဗဘာဝဿေဝ၊ ရှိခိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို
 သာလျှင်။ သမတ္တနံ၊ ပြီးစေခြင်းတည်း။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဘောဒဿ၊
 သံရဏဂုံမပျက်ခြင်း၏။ ကာရဏဒဿနံ၊ အကြောင်းကိုပြခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။
 ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။ တဿ ပန၊ ထိုသံရဏဂုံမပျက်ခြင်း၏ကား။ ကာရဏံ၊
 အကြောင်းကို။ သေဠဝသေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝန္တံ၊
 တတ္တာ၊ ရှိမခိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ သေဠဝသေန စ ဘိဇ္ဇတိတိ၊ ဘိဇ္ဇတိဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။
 သေဠဝသေနာတိ၊ ကား။ လောကေ၊ ၌။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတာယံ၊ မြတ်သော
 အလှူကို ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေဠသဘဝဝသေန၊ မြတ်သည်
 ၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 အယံ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျောတိ ဝန္တတိတိ၊ ဝန္တတိဟူသော စကားကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အဘဟ၊ ၏။ တိတ္ထိယဗ္ဗံ၊ တိတ္ထိကိုသော်လည်း။ ဝန္တတော၊
 ရှိခိုးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သရဏဂမနံ၊ သည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ဣတရံ၊ ဤ
 တိတ္ထိမှ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝန္တတော၊ အား။ ပဂေဝ ပါ ဧဝ၊ ဆိုဖွယ်ရာ
 မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သရဏဂမနပုဘေဒေါတိ၊ ကား။ သရဏဂမန-
 ဝိဘာဝေါ၊ သရဏဂုံကို ဝေဖန်ခြင်းကို။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 သရဏဂုံအရာ၌။ ဟဗ္ဗိဘာဂသမ္ပန္နတော၊ ထိုသရဏဂုံကို ဝေဖန်ခြင်းနှင့်
 စပ်သဖြင့်။ အဘောဒေါပိ၊ သရဏဂုံ၏မပျက်ခြင်းကိုလည်း။ သုခေန၊ လွယ်ကူ
 သဖြင့်။ (ဝါ) ချမ်းသာသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘောဒ ဒဿနံ၊ မပျက်ခြင်းကိုပြခြင်းကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ကတံ၊ ၏။

အရိယမဂ္ဂေါ ဧဝ၊ အရိယာမဂ်သည်သာလျှင်။ လောကုတ္တရာသရဏဂမနံ၊
 လောကုတ္တရာ သရဏဂုံမည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။
 သာမညဖလာနိ၊ သာမညဖိုလ် တို့ကို။ (ဝါ) မဂ္ဂါန္တရဖြစ်သော ဖိုလ်တို့ကို။
 ဝိပါကဖလဘာဝေန၊ ငါးပါးအကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခ-
 ယောတိ၊ ကား။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော။ ဝန္တဒုက္ခဿ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ
 ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ စ၊ ဆက်။
 ဧတ္ထ ဤသရဏဂုံ၏ အကျိုးကိုဆိုရာ၌။ ဂမ္မသဒိသံ၊ ကံနှင့်တူသော။ ဖလံ၊
 အကျိုးသည်။ ဝိပါကဖလံ၊ မည်၏။ တဗ္ဗိပရိတံ၊ ကံနှင့်တူသော ထိုဝိပါကဖလ
 မှပြန်သော။ ဖလံ၊ သည်။ အာနိသံသဖလံ၊ မည်၏။ (ဝါ) အကျိုးဆက်မည်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ မပေါလုင်္ဂဌား ထိုစကားကို ဥပမာဖြင့် ထင်ရှား ပြဦးအံ့။ သာလိဗီဇာဒိနံ၊ သလေးမျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့၏။ ဖလာနိ၊ အသီး တို့သည်။ တံ သဒိသာနိ၊ ထိုအသီးနှင့်တူကုန်သော။ ဝိပက္ကာနိ နာမ၊ အကျိုးတို့ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝိပါကနိရုတ္တိဉ္စ၊ ဝိပါက ဟူသောသဒ္ဒါကိုလည်း။ လဘန္တိ ယထာ၊ ရကုန်သကဲ့သို့။ မူလကုရပတ္တကုန္တ နာဠာနိ၊ အမြစ်၊ အညွန့်၊ အရွက် ပင်စည်၊ အရိုးတို့သည်။ သဒိသာနိ၊ ကုန်သော။ ဝိပက္ကာနိ နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ကုသလာကုသလာနိ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏။ ဖလာနိ၊ အကျိုးတို့သည်။ အမ္ပပဓမ္မဘာဝေန စ၊ နာမ်တရား၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သာဓမ္မဏဘာ ဝေန စ၊ တူသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သဒိသာနိ၊ ကုန်သော။ ဝိပက္ကာနိ နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပါကနိရုတ္တိဉ္စ၊ ဝိပါကဟူသော သဒ္ဒါကိုလည်း။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒညာနိ၊ ထိုဝိပါကဖလမှ တစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မအသဒိသာနိ၊ ကံနှင့်မတူကုန်သော။ ဖလာနိ၊ တို့သည် ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနိပိ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဝိပက္ကာနိ နာမ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဝိပါကနိရုတ္တိ၊ ကို။ န လဘန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ပါး။ တာနိ၊ ထိုကံနှင့်မတူသောအကျိုးတို့သည်။ အာနိသံသာနိ နာမ၊ အာနိသံတို့ မည်ကုန် သည်(ဝါ) အကျိုးဆက်တို့မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာနိသံသာနိရုတ္တိ- မတ္တဉ္စ၊ အာနိသံဟူသော သဒ္ဒါမျှကိုလည်း။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မပဒေ၊ ဌ။ အဂ္ဂိဒတ္တဗြာဟ္မဏ ဝတ္ထုပါဠိ။ အဂ္ဂိဒတ္တဗြာဟ္မဏဝတ္ထုပါဠိကို။ အာဟရိတာ၊ ဆောင်ရွက်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ယော စာတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ စသဓမ္မ၊ သည်။ ဗျတိရေကေ၊ ဗျတိရေက အနက် ဌ။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ယော ပနာတိ၊ ယော ပန ဟူသော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (တစ်နည်း) ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ယော ဇနော၊ အကြင် သူသည်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တတြ၊ ထိုယောစ အစရှိသော ဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုသတ္တံ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဗျတိရေ ကတ္တဒိပနေ၊ ဗျတိရေကအနက်ကိုပြရာ၌။ ဗဟံ ဝေ သရဿယန္တိ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာ- နိစာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ယဒိ န ဟောတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ ဥတ္တမံ၊ မြတ် သော။ သရဏံ၊ သည်။ ယဒိ န ဟောတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ တေဉ္စ၊ ထိုတောင် အစရှိသည်ကိုလည်း။ သရဏံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ ယဒိ န ပမုစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ မသွတ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ကိ နာမ၊ အဘယ်အမည်ရှိသော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိ

သုတ္တံ]

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၁

သော။ သရဏံ။ သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်သနည်း။ ဥတ္တမံ။ သော။ သရဏံ။ သည်။ ဟောတိ။ နည်း။ ကိံနာမ ဝတ္ထု။ ကိံ။ သရဏံ။ ကိံ။ အာဂမ္မ။ ရှိ။ သဗ္ဗဒုက္ခာ။ မှ။ ပမုစ္စတိ။ လွတ်သနည်း။ ဣတိ။ သို့။ စေ ပုစ္ဆေယျ။ အကယ်၍ မေးငြားအံ့။

မှတ်ချက်။ ။ယော စ အစရှိသော ဂါထာဝယ် ယော စ-၌ စ သဒ္ဓါလည်း ဗဟံ ဝေ သရဏံ ယန္တိ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။ အာရမ္မရုက္ခစေတျာနိ၊ မနဿာဘယတဇ္ဇိတာ။ နေတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ နေတံ သရဏမုတ္တမံ။ နေတံ သရဏမာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ - ဟူသော ဗျတိရေကဂါထာကို ထွန်းပြသော ဗျတိရေကအနက်၌ဖြစ်၏။ ပနာတိ အတ္ထဉ္ဇေ-ဟု ဋီကာဆိုသောကြောင့်။ စ၊ အန္ဓယကို ဆိုဦးအံ့-ဟု ယောဇနာသင့်၏။ တေနာတိ အနိယမနိဇ္ဈေသ-ဝစနံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ။ တ သဒ္ဓါလည်း ယ-သဒ္ဓါ ကို ထွန်းပြသကဲ့သို့ ဗျတိရေကအနက်ကို ထွန်းပြ၏ဟူလို။

☞ (နာ-၁၈၄)(ယောစဟူသောဂါထာ၏အနက်ကား)။စ၊ အန္ဓယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ယော ဗနော၊ အကြိုင်သူသည်။ ဗုဒ္ဓဉ္ဇ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မဉ္ဇ၊ တရားတော်ကိုလည်းကောင်း။ သံဃဉ္ဇ၊ သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတော၊ ဆည်းကပ်၏။ ပ။ ဧတံ၊ ဤရတနာသုံးပါး အပေါင်းသည်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ဧတံ၊ သည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သရဏံ၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ သရဏံ၊ ကိံ။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ အလုံးစုံသော သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗေ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ (ဣတိသဒ္ဓါ တစ်လုံးကျေမှတ်)။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသော ဗျတိရေကအရာတို့၌။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ လောကိယဿ၊ သော။ သရဏဂမနဿ၊ ၏။ အည-တိတ္ထိယဝန္ဓနာဒိနာ၊ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးဖြစ်သော တိတ္ထိတို့ကို ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်ဖြစ်။ ကုပ္ပနတော စ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ စလန-တောစ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အကုပ္ပံ၊ မပျက်သော။ အစလံ၊ မတုန်လှုပ်သော။ လောကုတ္တရမေဝ၊ လောကုတ္တရာသာလျှင် ဖြစ်သော။ သရဏဂမနံ၊ ကိံ။ ပကာသေတံ၊ ဌာ။ ဧတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိတိ၊ ပဿတိဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသမ္ပပညာယ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝါစာသိလိဝုတ္တံ၊ စကားပြေပြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ သမ္ပဒသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ရဿတ္ထံ၊ ရဿအဖြစ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဒုက္ခန္တိအာဒိ၊ ဒုက္ခံ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သစ္စာတရား၏။ သရူပဒဿနံ၊ သရုပ်ကွဲပြေကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဒုက္ခဿ အတိက္ကမန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာကို။ ဒုက္ခပဿမဂါမိနန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို။ တေန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ စတ္တာရိ ။ပ၊ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ လောကုတ္တရာသရဏဂမနသင်္ခါတံ၊ လောကုတ္တရာ သရဏဂုံဟု ဆိုအပ်သော။ အရိယသစ္စဒဿနံ၊ အရိယသစ္စာကိုပြု ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ခေါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝဓာရဏတ္ထော၊ အဝဓာရဏ အနက်ရှိ၏ (ဝါ) မြစ်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ (နိဝတ္တာပန အဝဓာရဏ ကိုယျ)။ ပဒတ္တယေဝံ၊ ဧတံဟူသောပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌သည်။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။

နိစ္စတော အနုပဂမနာဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ နိစ္စန္တိ၊ နိစ္စံဟူ၍ (ဝါ) မြစ်ဟူ၍။ အဂဟဏာဒိဝသေန၊ မယူခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိနာ၊ ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။ နိဒ္ဒိဿိတဗ္ဗေဟိ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်သောပုဒ်တို့၏နောင်မှ။ တောသဒ္ဓံ၊ ကို (ဝါ) တောပစ္စည်းကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဉာဏဝိဘင်္ဂါဒိသု၊ ဉာဏဝိတင်း အစရှိသည်တို့၌။ အာဂတံ၊ သော။ ပါဠိံ၊ ကံ။ သာဓကဘူဝေန၊ ဖြင့်။ အာဟရတံ၊ ဆောင်၏။ အဋ္ဌာနန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဇနကဟေတုပဋိက္ခေပေါ၊ ဇနကအကြောင်းကို ပယ်ခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြုအပ်၏။ အနဝကာသောတိ၊ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဟေတုပဋိက္ခေပေါ၊ ပစ္စယအကြောင်းကို ပယ်ခြင်းကို။ ဒဿိသော၊ ၏။ ဥဘယေနာပံ၊ နှစ်ပါးသော အဋ္ဌာန၊ အနဝကာသောဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ယန္တိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြံသို့သောအကြောင်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ ဖရဒိဋ္ဌိယာ၊ မဂ်ပညာနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံသော။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ သင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ စတုဘူမကေသု၊ ဘုံသေးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခတသင်္ခါရေသု၊ သင်္ခတသင်္ခါရ တရားတို့တွင်။ ကေမ္မိ သင်္ခါရံ၊ တစ်ခုသော သင်္ခါရတရားကိုလည်း။

နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ နိစ္စောတိ၊ မြစ်ဟူ၍။ ဂဏေယျ၊ ယူရာ ၏။ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တသည် (ဝါ) ကိုယ်သည်။

သုတ္တံ

သရဏဂဓနကထာဝရဏနာမ

၅၂၃

ကေန္တသုခံ၊ ဇင်စစ် ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။
 ပရံ၊ နေ၊ ခြံ။ အရောဂေါ၊ အနာမရှိသည် (ဝါ) မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တဒိဋ္ဌိဝသေန၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်။ သုခေါတိ၊ ချမ်းသာ
 ၏ဟူ၍။ ဂဏေယျ၊ ယူရာ၏။ ပန၊ ပါး။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် မယှဉ်
 သောစိတ်ဖြင့်။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ပရိဋ္ဌာဟဝူပသမတ္တံ၊ ပုအိုက်ခြင်း
 မှ ငြိမ်းစေခြင်းအကျိုးငှာ။ မဒ္ဒဟတ္ထိပရိတ္တာသိတော၊ အမှန်ယစ်သော ဆင်ကို
 ထိတ်လန့်စေသော။ စောက္ခဗြာဟ္မဏောဝိယ၊ စောက္ခပုဏ္ဏားကဲ့သို့။ ဥက္ကာရ-
 ဘူမိံ၊ ဥက္ကာကျသောမြေ၌ (ဝါ) မီးရှူးကျသောမြေ၌။ (အာဒိတော ဩစ၊
 ဟူသောသုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် ဗာရာဏသီကဲ့သို့ သို့ဝိဘတ်ကို အံ့ပြုသည်။)
 ကိဉ္စိ သင်္ခါရံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောသင်္ခါရကို။ သုခတော၊ သုခအားဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆတိ၊
 ကပ်ရောက်၏။ အတ္တဝါရေ၊ အတ္တဝါရ၏။ ကသိကာဒိပဏ္ဏတ္တိသင်္ဂဟဏတ္တံ၊
 ကသိုဏ်းအစရှိသောပညတ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ရေတုက်ခြင်း အကျိုးငှာ။ သင်္ခါရန္တိ၊
 ဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ မဆိုမူ၍။ ဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တ-
 ဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ ကိံ စေန၊ ကို။ ဘဂဝံ၊ ဆည်။
 အာဟ၊ နည်း။ အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ။ပ။ အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာတိ၊
 နိစ္ဆယဟူသောစကားကို။ ပရိဝါရေ၊ ပရိဝါပဋ္ဌိတော၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

(အနက်ကား) သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊
 အမြဲမရှိကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော (လိုက်)။ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတတရားတို့သည်။
 ဒုက္ခာ စ၊ ဒုက္ခသည်းမည်ကုန်၏။ အနတ္တာ စ၊ အနတ္တလည်းမည်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန-
 ဧဝံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ ပညတ္တိံ စ၊ ပညတ်ကိုလည်းကောင်း။ အနတ္တာ
 ဣတိ၊ အနတ္တဟူ၍။ နိစ္ဆယာ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

[နိဗ္ဗာနဧဝံ ပညတ္တိံ၊ အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာ-ဟူသော ပါဠိ၏
 အဓိပ္ပါယ်ကို ဆိုလတ္တံ့သော ဝိမတိဋီကာပါဠိဖြင့် သိမှတ်အပ်၏။
 နိဗ္ဗာနဧဝံ ပညတ္တိတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ သင်္ခတဓမ္မေ ဥပါဒါယ ပညတ္တာ
 သမ္မုတိသစ္စဘူတာ ပုဂ္ဂလာဒိပညတ္တိ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ
 ဥပုတ္တဝိနာသယောဂေပိ ဝတ္ထုဓမ္မနိယတေန အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏာဒယေန
 ယုတ္တာတိ ဝတ္ထု အယုတ္တာ။ ကာရကဇေကောဒိရူပေန ပန ပရိကပ္ပိတေန
 အတ္တသဘာဝေန ဝိရဟိတတ္တာ အနတ္တာတိ ဝတ္ထု ယုတ္တာ။ တသ္မာ အယံ
 ပညတ္တိပိ အသင်္ခတတ္ထသာမညတော ဝတ္ထုတူတေန နိဗ္ဗာနေန သဟ
 အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာတိ ဝုတ္တာ၊ ဝိဇ္ဇာမာနာမိ ဟိ သမ္မုတိ ကေနစိ
 ပစ္စယေန အကတတ္တာ အသင်္ခတာ ဝေါတိ။ (ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ)]

ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဝါရေသုပိ၊ ဤဝါရတို့၌လည်း။ အရိယသာဝကဿ၊ ဤ။ စတုဘူမကဝသေနဝ၊ တံလေးပါးတို့၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ ကေဘူမကဝသေနဝ၊ တံသုံးပါးတို့၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ပုဗ္ဗုဇ္ဇေနော၊ သည်။ (နှာ-၁၈၅) နိစ္စံ၊ မြစ်။ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ ယံ ဂါဟံ၊ အကြင် အကြင် စွဲလမ်း၍ယူခြင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ 'တံ တံ ဂါဟံ၊ ထိုထိုစွဲလမ်း၍ ယူခြင်းကို။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း (ဝါ) အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း (ဝါ) ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တံ၊ အနတ္တတည်း (ဝါ) ကိုယ်မဟုတ် (ဝါ) အစိုးမရ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ဖြစ်၍။ ဝိနိဝေဓေတိ၊ ဖြေရှင်း၏ (ဝါ) သုတ်သင်၏။

မာတ. ရန္တိအာဒိသု၊ မာတရံ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ ဇနိကာ၊ မိမိကိုဖြစ်စေ တတ်သေး။ မာတာ၊ အမိရင်းကို။ အမိပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ 'ဇနကော၊ မိမိကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပိတာ၊ အဘရင်းကို။ အမိပေတော၊ ဤ။ မနုဿ- ဘူတော၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခိဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အမိပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ပန၊ စောဒနာ သောဓနာပုဒ်ကို ထုတ်၍ဆိုဦးအံ့။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုအမိ အဘ ရဟန္တာတို့မှ။ အညမ္ပိ၊ ငစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေယျ ကံ၊ ချရာသလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ တေမ္ပိ၊ ထိုသတ္တဝါကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချခြင်းသည် လည်း။ အဋ္ဌာနမေဝ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ ချဦးအံ့။ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇသကဇီဝိတဟေတုပိ၊ စကြောင်း၏အဖြစ် မိမိ၏အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ တံ၊ ထိုသတ္တဝါ ကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ န ဝေါရောပေယျ၊ မချရာ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်မချသော် လည်း။ ပုဗ္ဗုဇ္ဇနဘာဝဿ၊ ပုဗ္ဗုဇ်အဖြစ်၏။ မဟာသာဝဇ္ဇတာဒဿနတ္ထဉ္စ၊ အပြစ်ကြီးသည်၏ဒ. ဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ အရိယဘာဝဿ၊ ဤ။ ဗလဝတာပကာသနတ္ထဉ္စ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဤ။ ပဒုဋ္ဌဝိတ္တောတိ၊ ကား။ ဝကေဝိတ္တေန၊ သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့်။ ပဒုသနဝိတ္တော၊ ပျက်စီးသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ ပဒုသိတဝိတ္တော၊ ဒေါသသည် ပျက်စီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျာတိ၊ ကား။ ဝိဝေဓာနကသရိရေ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်

၌။ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ၊ ယင်ငယ်သည်။ ပိဝနမတ္တမ္ပိ၊ သောက်လောက်ရုံမျှလည်း
ဖြစ်သော။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေဌားအံ့။

သံသံ ဘိန္ဒေယျတိ၊ ကား။ သမာနသံဝါသံ၊ တူသောပေါင်းဖော်ခြင်း
ရှိသော။ သမာနသီမာယံ၊ တူသောသိမ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ သံသံ၊ ကို။
ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘိန္ဒေယျ၊ ဖျက်ဆီးရာ၏ (ငါ)
သင်းခွဲရာ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဉ္စဟိ ဥပါလိ။ ပ။ ဂါဟေနာတိ၊ ဂါဟေနဟူသော။
ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိဝါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပါလိ၊ ဥပါလိ။
ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သံသော၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊
ကွဲပြား၏။ ကမ္မေန၊ အပလောကနစသောကံတို့တွင် တစ်ပါးပါးသောကံဖြင့်။
ဥဒ္ဓေသေန၊ ပါတိမောက္ခဗ္ဗေသဖြင့် (ဝါ) အသီးပါတိမောက်ပြခြင်းဖြင့်။
ဝေါဟာရန္တော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) အဋ္ဌာရသဘောဒကရဝတ္ထုကို ပြသည်ဖြစ်၍။
အနုဿာဝနေန၊ နားရင်း၌ နှုတ်မြက်၍ကြားစေသဖြင့် (ဝါ) ကွဲပြားခြင်း
အားလျော်စွာ သိစေသဖြင့် (ဝါ) အဖန်တလဲလဲပြောကြားသဖြင့်။ သလာ-
ကဂ္ဂါဟေန၊ စာရေးတံကိုယူစေသဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။
အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သံသော၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကွဲပြား၏။ အညံသတ္ထာ-
ရန္တိ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်မှ။ အညံ၊ တစ်ပါး
သော။ တိတ္ထကရံ၊ တိတ္ထကို။ အယံ၊ ဤသူသည်။ မေ၊ ငါ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာ
တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂဏှေယျ၊ ယူရာ၏။ ဧတံ ပုဂံနံ၊ ထိုအကြောင်း
သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘဝသမ္ပဒါတိ၊
ကား။ သုဂတိဘဝေန၊ သုဂတိဘဝနှင့်။ သမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဣဒံ၊ ဤ
သုဂတိဘဝနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝိပါကဖလံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော အကျိုးတည်း။
ဘောဂသမ္ပဒါတိ၊ ကား။ မနုဿဘောဂဒေဝဘောဂေဟိ၊ လူ၏၊ ငါးစိမ်ချမ်းသာ
နတ်၏စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့နှင့်။ သမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ပန၊ ရှေ့ပါကု၌
အပြစ်တင်ဖွယ် စောဒနာအမြက် ပယ်ဖြေချက်ကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣဒံ၊
ဤလူ၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ နတ်၏စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။
အာနိသံသဖလံ၊ အာနိသင်ဖြစ်သော အကျိုးဆက်လည်း။ ဝုတ္တုဉ္စေတန္တိအာဒိနာ၊
ဝုတ္တုဉ္စေတံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒေဝတာသံယုတ္တာဒိပါဠိ၊ ဒေဝတာသံယုတ်
အစရှိသောပါဠိကို။ သာဓကဘာဝေန၊ သက်သေသာဓက၏ အဖြစ်ဖြင့်။
အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသေတိ၊ ၏။

ဂတာသေတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သေ ဣတိ ပဒံ၊ သေ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။
နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိန္တိ၊ ကား။
တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ(သရဏံ ဣတိ)ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။
ဂတာ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ (တစ်နည်း) ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ(သရဏံ ဣတိ)ဟူ၍။

ဂတဒ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသို့သော်။ တန္တိမိတ္တံ၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အပါယံ၊ အပါယ်သို့။ န ဂမိဿန္တိ၊ မရောက်ကုန်လတ္တံ့။ မာနသန္တိ စ၊ မာနသံ-ဟူသော နိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ဂါထာဗန္ဓဝသေန၊ ဂါထာဗန္ဓ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသညောဂနိဒ္ဒေသော၊ သံယုဂ်ကင်းသော နိဒ္ဒေသသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒေဝကာယန္တိ၊ ကား။ ဒေဝသံဃံ၊ နတ်အုပ်စိုးကို။ ဝါ၊ ကား။ ဒေဝပုရံ၊ နတ်ပြည်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤနတ်ပြည်၌။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ကာယော သမ္ပဟော၊ အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဒေဝကာယံ၊ မည်၏။

အပရမ္ပိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဠာသတနဝဂ္ဂေ၊ ၌။ မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တေ၊ မောဂ္ဂလ္လာန်သံယုတ်၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ အညမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ဖလံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပရမ္ပိ၊ သော။ ဖလံ၊ သရဏဂုံ၏အကျိုးကို။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အညေ ဒေဝေတိ၊ ကား။ အသရဏဂုံဝေ၊ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ မဆည်းကပ်ကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ဒေသဟိ ဌာနေဟိတိ၊ ကား။ ဒေသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗေနာဘိအာဒိ၊ ဒိဗ္ဗေန ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ တဿရူပဒဿနံ၊ ထိုဒေသဌာန၏ သရုပ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ အဓိဂဏ္ဌန္တိတိ၊ ကား။ အဘိဘဝန္တိ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းကုန်၏။ အဘိက္ကမိတော၊ လွန်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ သေ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သာဓု ခေါ် ဒေဝါနမိန္ဒ ဓမ္မ သရဏဂမနံဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူသော။ ဣတ္ထပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အတိဒိဿတိ၊ ညွှန်ပြ၏။

☞ (နာ-၁၈၆) ဝေလာမသုတ္တံ နာမ၊ ဝေလာမသုတ်မည်သည်ကား။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌။ နဝကနိပါတေ၊ နဝကနိပါတ်၌။ ဇာတိဂေါတ္တရူပဘေ ဂသဒ္ဓါပညာဒီဟိ၊ ဇာတိ၊ အမျိုးအနွယ်၊ အဆင်း၊ စည်းစိမ်၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာ အာရုံကုန်သော။ မဂ္ဂိယာဒဝေလာတိက္ကမန္တေဟိ၊ အပိုင်းအခြားကမ်းကိုလွန်ကုန်သော။ ဥဠာရေဟိ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့၌။ သန္ဓောဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံ ပြည့်စုံအဖြစ်ကြောင့်။ ဝေလာမနာမကဿ၊ ဝေလာမအမည်ရှိသော။ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ၊ ဘုရားလောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စတုရသီတိသဟဿ၊ ရာဇနံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောမင်းတို့၏။ အာစရိယဗြာဟ္မဏဿ၊ ဆရာဖြစ်သောဗုဒ္ဓဘာဏ်၊ ဒါနကတပဋိသညတ္တံ၊ ဒါနကတနှင့်စပ်ယှဉ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်တည်းဟု ဟု၊ ချီးမွမ်းစွာ။ တတ္ထ၊ ထိုဝေလာမသုတ်၌။ ကရိသဿ၊ တစ်ကရိသ၏ (ဝါ) နင်းပယ်တစ်ပယ်၏။ စဘုတ္တဘာဂပ္ပမာဏနံ၊ လေးပို့တစ်ပို့ အတိုင်း

သုတ္တံ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၇

အရှည်ရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိသဟဿသင်္ချာနံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အရေအတွက် သင်္ချာရှိကုန်သော။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ရူပိယသုဝဏ္ဏဟိရည၊ ပူရာနံ၊ ငွေရွှေရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြည့်ကုန်သော။

[ဟိရညပူရာနီတိ သတ္တရတနာပူရာနိ (အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ) ရွှေခွက် ၌ ငွေထည့်။ ငွေခွက်၌ရွှေထည့်။ ကြေးခွက်၌ ရတနာခုနစ်ပါးထည့်သည် ဟူလို။]

သုဝဏ္ဏပါတိ ရူပိယပါတိ ကံသပါတီနဉ္စ၊ ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်၊ ကြေး၊ ကံတို့ကို လည်းကောင်း (အပရိမာဏဿ စ-ဉ္စပါသော စသဒ္ဓါကိုယူ၍ ပုဒ်တိုင်းမှယူ၍)။ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမန္တတာနံ၊ အလုံးစုံကုန်သောတန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ် ကုန်သော။ စတုရာသီတိယာ ဟတ္ထိသဟဿာနဉ္စ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန် သောဆင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတုရာသီတိယာ အဿသဟဿာနဉ္စ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်ကုန်သော မြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတုရာသီတိယာ ရထ သဟဿာနဉ္စ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော ရထားတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတုရာသီတိယာ ဓေနုသ ဘဿာနဉ္စ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်ကုန်သော နို့ညှစ်နွားမတို့ကိုလည်းကောင်း။ (၎င်းပုဒ်၌ကာဉ္စကျသည်။) စတုရာသီတိယာ ကညာသဟဿာနဉ္စ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော သမီးကညာတို့ကို လည်းကောင်း။ စတုရာသီတိယာ ပလ္လင်္ကသဟဿာနဉ္စ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကုန်သော ပလ္လင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတုရာသီတိယာ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနဉ္စ၊ ကုဋေ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့ကို လည်းကောင်း။ အပရိမာဏဿ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ခဠဘေဠာဒိဘေဒဿ၊ ခဲဖွယ် စားဖွယ် အပြားရှိသော။ အာဟာရဿ စ၊ အစာအာဟာရကိုလည်းကောင်း။ ပရိစ္စဇနဝဘေန၊ စွန့်ကြဲခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တမာသာမိကာနိ၊ ခုနစ်လအလွန် ရှိကုန်သော။ သတ္တသင်္ဃရာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္ထဝေလာမမဟာဒါနတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဝေလာမပုဏ္ဏားကြီး၏ ကြီးစွာ သော အလှူကြီးထက်။ ဧကဿ၊ တစ်ယောက်သော။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိန္နဒါနံ၊ ပေးလှူအပ်သောအလှူသည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ အလွန်အကျိုးကြီးမြတ်၏။ သတံ သောတာပန္နာနံ၊ တစ်ရာသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတော ဒိန္နဒါနတော၊ ထိုပေးလှူအပ်သော အလှူထက်။ ဧကဿ၊ သော။ သကဒါဂါမိနော၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိန္နဒါနံ၊ သည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ ၏ (လိုက်)။ တတော၊ ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ရာအား ပေးလှူသော အလှူထက်။ ဧကဿ၊ သော။ အနာဂါမိနော၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ဒိန္နဒါနံ၊ သည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်

တစ်ရာအား ပေးလှူအပ်သောအလှူထက်။ ဧကံ။ သော။ အရဟတော၊
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိန္နဒါနံ၊ သည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ ဧ။ တတော၊ ထိုရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ရာအား ပေးလှူအပ်သော အလှူထက်။ ဧကံ။ တစ်ဆူသော။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရှေးအား။ ဒိန္နဒါနံ၊ သည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ အလွန်
 အကျိုးကြီးမြတ်၏။ ဝတော၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရားတစ်ရံအား လှူဒါန်း
 ပူဇော်အပ်သောအလှူထက်။ သမ္မာသုပ္ပဗ္ဗဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒိန္နဒါနံ၊
 သည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ ဧ။ တတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်းပူဇော်အပ်
 သော အလှူထက်။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်
 အား။ ဒိန္နဒါနံ၊ ပေးလှူအပ်သော အလှူဒါနသည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ ဧ။
 တတော၊ ထိုဗုဒ္ဓပ္ပမုဿသံဃာတော်အား ပေးလှူအပ်သော အလှူထက်၊
 စာတုဒ္ဓိသံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌နေသော။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်ညွှန်ပြီး၍၊
 ဝိဟာရကရဏံ၊ ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရခြင်းသည်။ မဟပ္ပလတရံ၊
 ဧ။ တတော၊ ထိုစာတုဒ္ဓိသံသံဃိကကျောင်းကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရသော
 အလှူထက်။ သရဏဂမနံ၊ သရဏဂုံသည်။ မဟပ္ပလတရံ၊ အလွန် အကျိုးကြီး
 မြတ်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ပကတသိတော၊ ပြအပ်
 ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင်မှန်ပေစွ။ ယံ ဂဟပတိ
 ဝေလာမော ။ပ။ မဟပ္ပလတရန္တိအာဒိ၊ မဟပ္ပလတရံ-ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ
 ဝစနံ၊ ကို၊ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ ဝေလာမော၊ ဝေလာမအမည်ရှိသော။ ဗြာဟ္မဏော၊
 သည်။ ယံ ဒါနံ၊ အကြင်အလှူကို။ ယံ မဟာဒါနံ၊ အကြင်ကြီးမြတ်သော
 အလှူကြီးကို။ အဒါသိ၊ ပေးလှူပြီ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဧကံ၊ တစ်
 ယောက်သော။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
 (ဝါ) သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘောဇေယျ၊ ကျွေးမွေးရာ၏။ ဣဒံ၊ ဤ
 သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ကို ကျွေးမွေးရခြင်းသည်။ တတော၊ ထို
 ဝေလာမပုဏ္ဏားကြီး၏အလှူထက်။ မဟပ္ပလတရံ၊ အလွန်အကျိုးကြီးမြတ်၏။
 ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ သတံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာနံ၊ တစ်ရာသော သော
 တာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား (ဝါ) တစ်ရာသော သောတာပတ္တိမဂ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ
 ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဘောဇေယျ၊ ကျွေးမွေးရာ၏။ ယော၊ အကြင်သူ
 သည်။ ဧကံ၊ သော။ သကဒါဂါမိံ၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘောဇေယျ၊
 ဧ။ ဣဒံ၊ ဤသကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကိုကျွေးမွေးခြင်းသည်။ တတော၊
 ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရသောအလှူထက်။ မဟပ္ပလတရံ၊ ဧ။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤ ယံ ဂဟပတိ ဝေလာမော အစရှိသောပါဠိ
 ဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတော၊ ခြေသောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ လောကုတ္တရ-
 သေဝ၊ လောကုတ္တရာသာလျှင်ဖြစ်သော။ သရဏဂမနဿ၊ ဤ။ ဖလံ၊ ကို။
 ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊
 ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေလာမသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ ဝေလာမသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။
 သရဏံ ဂစ္ဆေယျာတိ ဧတ္ထ ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။
 (အနက်ကား) သရဏံ ဂစ္ဆေယျာတိ ဧတ္ထ၊ ။ပ။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ-
 သော။ အနိဝတ္တနသရဏံ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိသော ကိုးကွယ်ခြင်းကို (ဝါ)
 ဆုတ်နစ်ပျက်စီးခြင်းမရှိသော သရဏကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဤ။ အပရေ ပန၊
 တစ်ပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိယျာတေတွာ၊
 ဆောက်နှင်း၍ (ဝါ) အပ်နှင်း၍။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သရဏဂမနံ၊ ကို။ မဟပ္ပလတရန္တိ၊ အလွန်အကျိုးကြီးမြတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ္တဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ်
 အဋ္ဌကထာ၌ကား။ ယသ္မာ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။
 (အနက်ကား) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရဏဂမနံ နာမ၊ သရဏကိုမည်သော။
 တိဏ္ဍံ ရတနာနံ၊ သုံးပါးကုန်သော ရတနာတို့အား။ ဇီဝိတပရိစ္စာဂမယံ၊
 အသက်ကို စွန့်ခြင်းအားဖြင့်ပြီးသော။ ပုည ကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံသည်။ သဂ္ဂ-
 သမ္ပတ္တိံ၊ နတ်ပြည်စည်းစိမ်ကို။ ဒေတိ၊ ပေးတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 မဟပ္ပလတရဉ္စ၊ အလွန်အကျိုးကြီးမြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ မဟာနိ-
 သံသတရဉ္စ၊ အလွန်အာနိသင်ကြီးမြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။

☞ (နာ-၁၈၇) ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤကုဋ္ဌဒန္တသုတ် အဋ္ဌ
 ကထာ၌ လာသောနည်းအားဖြင့်။ လောကီယဿာပိ၊ လောကီလည်းဖြစ်
 သော။ သရဏဂမနဿ၊ ဤ။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဣဓ၊ ဤဝေလာမသုတ်၌။
 ဒဿိတမေဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။
 ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဤ။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေနာပိ၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မ
 ပါလထေရ်သည်လည်း။ အယမေဝတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆိတော၊
 အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
 နည်းဟူမကား။ ဣဓ စေဝ၊ ဤဋီကာဟောင်း၌လည်းကောင်း။ အညာသု၊
 ကုန်သော။ မဇ္ဈိမာဂမဋီကာဒိသုစ၊ မဇ္ဈိမနိကာယဋီကာ စသည်တို့၌လည်း
 ကောင်း။ အဝသေသတောယေဝ၊ အကြွင်းအကျန် အားဖြင့်သာလျှင်။
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အာစရိယသာရိပုတ္တဇ္ဇေရေ
 နာပိ၊ ဆရာဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်လည်း။ အယမတ္ထော၊ ဤ

ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ အဘိမတော၊ အလိုရှိအပ်သည် (ဝါ) နှစ်သက်
 အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သရတ္ထဒီပနီယံ စ၊
 ဝိနည်းသာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာ၌လည်းကောင်း။ အဂ္ဂတ္ထရဋ္ဌိကာယံ စ၊ အဂ္ဂတ္ထရ
 ဋ္ဌိကာ၌ လည်းကောင်း။ တဒုဘယသာဓာရဏဝစနတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော
 လောကီသရဏဂုံ၊ လောကုတ္တရာသရဏဂုံနှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့် ဆိုခြင်း
 ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အပရေဝါဒကိုဆိုပြီးအံ့။ အပရေ၊ တို့သည်။ ကုဋ္ဌဒန္တ-
 သုတ္တဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ လောကုတ္တရသေဝ၊ သေ။ သရဏဂမနဿ၊
 ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊
 ထို အပရေဆရာတို့ ဆိုသောစကားသည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာ
 လျှင် ဖြစ်သတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ယသ္မာပ၊ ဒေတိတိ၊ ဒေတိ-ဟူ၍။ တဒုဘယသာဓာရဏကာရဏဝသေန၊ ထို
 နှစ်ပါးသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ သရဏဂုံနှင့် ဆက်ဆံသောအကြောင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်။ တဒုဘယသာပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ
 သရဏဂုံ၏လည်း။ ဖလံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုကုဋ္ဌဒန္တသုတ် အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေလာမသုတ္တာဒိနန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊
 ဖြင့်။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တသတ္တမာဏဝကဝိမာနာဒိနံ၊ အဂ္ဂပသာဒသုတ်၊ ဆတ္တ-
 မာဏဝကဝိမာန ဝတ္ထု အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ ယူခြင်းကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထတ္ထယဿ၊

ဝတ္ထုတ္တယဿ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း၏။ ဂုဏာနံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး
 တို့ကို။ အဇာနနံ၊ မသိခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း၌။
 သမ္မောဟော၊ တွေ့ဝေခြင်းသည်။ အညာနံ နာမ၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ၊
 ဘုရားလေလော။ န န ခေါ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားမဟုတ်လေသလော။ ဣတိ အာဒိနာ၊
 ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ သံသယော နာမ၊
 မည်၏။ ဝတ္ထုတ္တယဿ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း၏။ ဂုဏာနံ၊ ဂုဏ်
 ကျေးဇူးတော်တို့၏။ အဂ္ဂဏဘာဝပရိကပ္ပနေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး မဟုတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို ကြံသောအားဖြင့်။ ဝိပရိတဂါဟော၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့်
 ယူခြင်းသည်။ မိစ္ဆာဉာဏံ နာမ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အနာဒရာဂါရ-
 ဝါဒိနံ၊ မရှိသေခြင်း အလေးအမြတ် မပြုသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကို။
 သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သံကိလိဿတိတိ၊ ကား။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်
 ညူးခြင်းသည်။ မလိနံ၊ အညစ်အကြေးသည် (ဝါ) ညစ်နွမ်းခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊
 ဖြစ်၏။ -န မဟာဇုတိကန္တိ အာဒိပိ၊ န မဟာဇုတိကံ ဤသို့ အစရှိသော
 သဒ္ဓါသည်လည်း။ သံကိလေသပရိယာယော ဝေ၊ သံကိလေသ သဒ္ဓါ၏

ပရိယာယ်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို န မဟာဇုတိကံ သော ပုဒ်တို့တွင်။
 န မဟာဇုတိကန္တိ၊ ကား။ မဟုဇ္ဇလံ၊ များစွာ ထွန်းလင်းတောက်ပသည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပရိယုဒ္ဓံ၊ မစင်ကြယ်။ အပရိယောဒါတံ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်
 ထွက်သော အရောင်မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ န မဟာ-
 ဝိပ္ပာရန္တိ၊ ကား။ မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ အပဏိတံ၊ မမွန်မြတ် (ဝါ) မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို မဆောင်တတ်။
 အနုဋ္ဌာရံ၊ မမြတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာဝဇ္ဇောတိ၊
 ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
 သဒေါသော၊ အပြစ်ရှိ၏ (ဝါ) အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏။ တဒေဝ၊ ထိုအပြစ်ကို
 သာလျှင်။ ဖလဝသေန၊ အကျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်း
 ဌာ။ အနိဋ္ဌဖလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာဝဇ္ဇတ္တာ၊ အပြစ် ရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အကန္တိဖလော၊ မနှစ်သက်အပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

လောကီယသရဏဂမနံ၊ လောကီသရဏဂုံသည်။ သိက္ခာသမာဒါနံ ဝိယ၊
 သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်သကဲ့သို့။ အဂဟိတကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ မယူအပ်သော
 ကာလအပိုင်းအခြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တိမေဝ၊ အသက်အဆုံး
 အပိုင်းအခြား ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊
 ထိုသရဏဂုံ တည်သောသူ၏။ ခန္ဓဘေဒေန၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်သဖြင့်။ ဘေဒေါ၊
 ပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုသရဏဂုံ ပျက်ခြင်းသည်လည်း။
 တဏှာဒိဋ္ဌာဒိဝိရဟိတတ္တာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့မှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အဒေါသော၊ အပြစ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အနဝဇ္ဇော ကာလ ကိရိယာယ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ—ဟူသော စကားကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သောတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိ
 သော။ သရဏဂမနဘေဒေါ၊ သရဏဂုံ ပျက်ခြင်းသည်။ အနဝဇ္ဇတ္ထော၊ အပြစ်မရှိ
 သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဣဋ္ဌဖလောပိ၊ အလုံ့ရှိအပ်
 နှစ်သက်အပ်သော အကျိုးသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဝိပါကတ္တာ၊
 အကျိုး မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိဋ္ဌဖလော၊ အလုံ့မရှိအပ်သောအကျိုး
 သည်။ ပဂေဝ ပါ ဝေ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထို
 သရဏဂုံ ပျက်ခြင်းသည်။ ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သည်။ န
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘေဒနမတ္ထံ၊ ပျက်ခြင်းမျှသာ
 တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဘဝန္တရေပီတိ၊ ကား။
 အညသိမ္မိ၊ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော။ တဝေ၊ ဘဝ၌။

ရေသဒ္ဓဿ၊ ရေသဒ္ဓါ၏။ ဒွိကမ္ပိကတ္တာ၊ ကံနှစ်ခုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါသကန္တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဥပါသကံ - ဟူသော ဤပုဒ် သည်လည်း။ ကမ္မမေဝ၊ ကံပုဒ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝဉ္စ ခေါ၊ ထိုဥပါသကံ-ဟူသော ကံပုဒ်သည်လည်း။ အာကာရဌာနေ၊ အာကာရ အရာ၌။ တိဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထမတ္တိ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဥပါသကော အယန္တိ ဧဝံ (နှာ-
 (၁၈၈) ခာရေတူတိ၊ ခာရေတု ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခာရေတူတိ စ၊ ခာရေတု-ဟူသည်လည်း။ ဥပခာရေတု၊ မှတ်တော် မူပါလော့ (ဝါ) သိတော်မူပါလော့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပခာရေတု-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဇာနနမေဝ၊ သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ဥပခာရကံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဇာနာတူတိ၊ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပါသကဝိဓိကောသလ္လတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပါသကဝိဓာနကောသလ္လတ္တံ၊ ဥပါသကာဒါယကာ၏ အစီအရင်၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ။ ကော ဥပါသကောတိ ပုစ္ဆာ၊ ကော ဥပါသကော ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ သရူပပုစ္ဆာ၊ သရုပ်ကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ဥပါသကော နာမ၊ မည်သည်။ ကိ၊ လက္ခဏော၊ အဘယ်မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ၊ ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟေတုတိ၊ ၏။ ကဿာတိ ပုစ္ဆာ၊ ကဿာ ဟူသော။ အမေးပုစ္ဆာသည်။ ဟေတုပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကိုမေးသောပုစ္ဆာတည်း။ ကေန၊ ပဝတ္တိနိမိတ္တေန၊ အဘယ်ပဝတ္တိနိမိတ်ကြောင့် (ဝါ) အဘယ်ဗျူပတ္တိနိမိတ်၊ ကြောင့်။ ဥပါသကသဒ္ဓေါ၊ ကို။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ နိရုဇ္ဈော၊ တင်အပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဿာ၊ ဥပါသကောတိ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဒ္ဓဿ၊ ၏။ အဘိဓေယျ၊ အနက်ကိုဟောရာ၌။ ပဝတ္တိနိမိတ္တမေဝ၊ ပဝတ္တိနိမိတ်သည်သာလျှင် (ဝါ) သဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်သာလျှင်။ တဒတ္ထဿ၊ ထိုသဒ္ဓါအနက်၏။ တဗ္ဗာဝကာရကံ၊ ထိုသဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမဿ သီလန္တိ ပုစ္ဆာ၊ ကိမဿ သီလံ-ဟူသော အမေးပုစ္ဆာသည်။ ဝတသမာဒါနပုစ္ဆာ၊ အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းကိုမေးသောပုစ္ဆာတည်း။ အဿ ဥပါသကဿ၊ ထိုဒါယကာ၏။ သီလံ၊ သည်။ ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသနည်း။ ကိတ္တကေန၊ အဘယ်မျှလောက်သော။ ဝတသမာဒါနေန၊ အကျင့်ကိုဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ အယံ ဤဥပါသကံသည်။ သီလသမ္ပန္နော နာမ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကော အာဇီဝေါတိ ပုစ္ဆာ၊ ကော အာဇီဝေါ-ဟူသော အမေးသည်။ ကမ္မသမာဒါနပုစ္ဆာ၊ ကံကို ဆောက်တည်ခြင်းကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ အဿ၊ ထိုဥပါသကာ

၏။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်းသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ကေန ကမ္မသမာဒါနေ၊ အဘယ်ကံကိုဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဥပါသကအား။ အာဇီဝေါ၊ သည်။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတံ၊ သို့။ ပုစ္ဆတံ၊ မေး၏။ ပန၊ နှစ်ဦးအံ့ (ဝါ) ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ သော သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ထိုသမ္မာ အာဇီဝသည်။ မိစ္ဆာဇီဝဿ၊ မှားသောအားဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇနေ၊ ကြည်သဖြင့်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဇီဝေါပိ၊ မိစ္ဆာဇီဝကိုလည်း။ ဝိဘဇီယတံ၊ ဝေဖန်အပ်၏။

ကော ဝိပတ္တိတံ ပုစ္ဆာ၊ ကော ဝိပတ္တိ-ဟူသော အမေးသည်။ တဒုဘယေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော သီလ အာဇီဝတို့၏။ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိပုစ္ဆာ၊ ပျက်စီးခြင်းကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ အဿ ဥပါသကဿ၊ ၏။ သီလဿ စ၊ လည်းကောင်း။ အာဇီဝဿ စ၊ လည်းကောင်း။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတံ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ သာမညနိ ဌေ၊ သာမည အားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည်။ သတံ၊ ရှိသော်။ အနန္တရဿေဝ၊ အခြားမရှိသော သီလသမ္ပတ္တိ အာဇီဝသမ္ပတ္တိ၏သာလျှင်။ ဝိမိ ဝါ၊ အစီရင်သည်လည်းကောင်း။ ပဋိသေခေါ၊ ဝါ။ တားမြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝတံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတံတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရဿ၊ အခြားမရှိသော။ သီလသမ္ပတ္တိအာဇီဝသမ္ပတ္တိ ၏။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ (ဋီကာဟောင်း၌၊ ကာဝိပတ္တိတံ ကဿ သီလဿ အာဇီဝဿဝါ ဝိပတ္တိ။ အနန္တရဿ ဟံ၊ ဝိမိ ဝါ ပဋိသေခေါ၊ ဤမျှသာဖွင့်၏)။ ကော သမ္ပတ္တိတံ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ တဒုဘယေသ မေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော သီလအာဇီဝတို့၏သာလျှင်။ သမ္မာပဋိပတ္တိပုစ္ဆာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ အဿ ဥပါသကဿ၊ ၏။ သီလဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ အာဇီဝဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သရူပဝစနတ္တာဒိသင်္ခါတေန၊ သရုပ်ဝစနတ္တ အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ကိရတံ၊ ဆုံးဖြတ် တတ်၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကိဏ္ဏံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုပကိဏ္ဏ သည်ပင်လျှင်။ ပကိဏ္ဏကံ၊ မည်၏။ အနေကာကာရေန၊ တစ်ပါးမက များသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထဝိနိစ္ဆယံ၊ အနက်ကို ဆုံးဖြတ် ခြင်းတည်း။ ဣတံ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယော ကောစိတံ၊ ကား။ ဧတ္တိယ၊ ပြာဟူဏာဒိသု၊ မင်းပုဏ္ဏား အစရှိသည် တို့တွင်။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိတစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤယော ကောစိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသရဏဂုံအရာ၌။ ဇာတိအာဒိဝိသေသော၊ ဇာတိအစရှိသောအလှူသည်။ အကာရဏံ၊

အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကိံ၊ ဒဿေတိ၊ ဇိ။ သရဏဂတောတိ
 ဣမိနာ၊ ဖြင့် (ပန-ကား ပက္ခန္ဓရ)။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သရဏဂမနမေဝ၊ သရဏဂုံ
 သည်သာလျှင် (ဝါ) ရတနာသုံးပါးသို့ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း
 သည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကိံ၊ ဒဿေတိ၊ ဇိ။
 ဂဟဋ္ဌောတိ ၈ ဣမိနာ၊ ဂဟဋ္ဌောဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်လည်း။ အာဂါရိကေသေဝ၊
 အိမ်၌နေသောလူတို့၌သာလျှင်။ ဥပါသကသဒ္ဓေါ၊ ကိံ၊ နိရုဋ္ဌော၊ တင်အပ်၏
 (တစ်နည်း)။ ဥပါသကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိရုဋ္ဌော၊ ထင်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂတေသု၊
 ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သောသူတို့၌။ န နိရုဋ္ဌော၊ မထင် (ဝါ)
 မတင်အပ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကိံ၊ ဒဿေတိ၊ ဇိ။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို
 မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တေ၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။ မဟာနာမသုတ္တေန၊
 မဟာနာမသုတ်ဖြင့်။ သာဓေဇ္ဇော၊ ပြီးစေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိ၊
 ကိံ၊ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇိ။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၌။ ယတောတိ၊
 ကား။ ဗုဒ္ဓါဒိသရဏဂမနတော၊ ဘုရားအစရှိသော သရဏဂုံကြောင့် (ဝါ)
 ဘုရားအစရှိသည်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်။ မဟာနာမာတိ၊
 ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏။ စူဠပိတုနော၊
 ဘထွေးတော်ဖြစ်သော။ သုက္ကောဒနဿ၊ သုက္ကောဒန၏။ ပုတ္တံ၊ သားဖြစ်သော။
 မဟာနာမံ နာမ။ မဟာနာမအမည်ရှိသော။ သက္ခရာဇာနံ၊ သာကီဝင်မင်းကို။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။

တ္ထောဝတာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှသော။ ဗုဒ္ဓါဒိသရဏဂမနေန၊ ဘုရား
 အစရှိသည်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းဖြင့်။ ဥပါသကော နာမ၊
 ဥပါသက မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဇာတိအာဒိဟိ၊ ဇာတိအစရှိကုန်သော၊
 ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဥပါသကော နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ ဘုရားအလို
 တော်တည်း။ တပုဿဘလ္လိကာနံ၊ တပုဿဘလ္လိကတို့၏။ ဒွေဝါစိကဥပါသက-
 ဘာဝေါ ဝိယ၊ ဒွေဝါစိက ဥပါသက၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဒွေဝါစိကဥပါသက-
 ဘာဝေါပိ၊ သည်လည်း (ဝါ) နှစ်ကြိမ်ရွတ်ခြင်းရှိသော ဥပါသက၏အဖြစ်သည်
 လည်း။ ကာမဉ္စ အတ္တိ၊ အကယ်၍ကား ရှိ၏ရှင်။ ပန တယာပိ၊ ထိုသို့ပင်
 ရှိသော်လည်း။ သော၊ ထိုဒွေဝါစိက ဥပါသက၏အဖြစ်သည်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။
 ဝတ္ထုတ္တယာဘာဝတော၊ ရတနာဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထုတို့၏ သုံးပါးတို့၏
 အပေါင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် (သံဃာ ရတနာ မရှိသေး ဟူလို။) ကဒါစိ ယေဝ၊
 တစ်ရံတစ်ခါသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဣတိတည္ဗော၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
 ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော (နှာ-၁၈၉) တေဝါစိက ဥပါသကဘာဝံ၊ သုံးကြိမ် ရွတ်ဆိုခြင်း
 ရှိသော ဥပါသက၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတု၊ ဌာ။ သရဏဂတောတိ၊ ဂတော-

သုတ္တံ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၃၅

ဟူသောစကားကို။ တကဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေပိ၊ ထိုတပုဿဘလ္လိကတို့သည်လည်း။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ တိသရဏဂတာ ဝေ၊ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။ စ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့(ဝါ) ဝေတ္တဖလကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသရဏဂုံ ဆောက်တည်ရာ၌ (စုံ) ဧတ္ထ၊ ဧတေသု ရတနတ္ထယေသု၊ ထိုရတနာသုံးပါးတို့တွင်။ အညံ၊ တစ်ပါးသော ရတနာကို။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်၍။ ဧကံ ဝါ၊ တစ်ပါးသော ရတနာကိုလည်းကောင်း။ ဒေ ဝါ၊ နှစ်ပါးသော ရတနာတို့ကို လည်းကောင်း။ သရဏဂတော၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ဥပါသကော နာမ၊ ဥပသကာမည်သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ ဣမမတ္ထမ္ပိ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဉပေတုံ၊ သိစေတော် မူခြင်းငှာ။ ဝေ၊ ဤသို့ တိသရဏဂတော ဟူ၍။ တကဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ယတော ခေါ် မဟာနာမ-ဟူသော ပါဠိတော်၏ အဖွင့်ဦးကာဟောင်း၌ မပါ)။

ဥပါသနတောတိ၊ ကား။ တေနော သရဏဂမနေ၊ ထိုသရဏဂုံဖြင့် သာလျှင်။ တတ္ထ စ၊ ထိုရတနာသုံးပါးတို့၌လည်း။ သက္ကစ္စကာရိတာယ၊ ရိုသေခြင်းကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း။ ဂါရဝဗဟုမာနာဒိယောဂေန၊ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောသူ၏ အဖြစ် များစွာ မြတ်နိုးခြင်း အစရှိသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ပယိရူပါသနတော၊ ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣမိနာ၊ ဤဥပါသနတော-ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်ဖြင့်။ ဥပါသကသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ကတုတ္ထံ၊ ကတ္တား အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သော ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဝေရမဏိယောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတာဒိဒုဿီလျံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ဒုဿီလ၏ အဖြစ်ကို။ ဝေရံ၊ ဝေရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဏာတိပါတ အစရှိသော ဒုဿီလ၏ အဖြစ်ကို။ မဏနတော ဟနနတော ဝိနာသနတော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ဝေရမဏိယော နာမ၊ ဝေရမဏိတို့မည်ကုန်၏။ ပဉ္စဝိရတိယော၊ ငါးပါးကုန်သော ဝိရတိတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿ၊ မူကား။ တဿ သီလဿ၊ ထိုငါးပါးသီလ၏။ ဝိရတိပဓာနတ္တာ၊ ဝိရတိ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဿ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဥဒါဟဇေ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ မဟာနာမသုတ္တေ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရတော ဟောတိတိအာဒိ၊ ကို။ တကဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာဟာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သာဓကေဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သရူပဉ္စ၊ သရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဥယျာနပါလဿ၊ ဥယျာဉ်စောင့်၏။ ဧကေနော၊ တစ်ကြိမ်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဥဒကပတိဋ္ဌာနပယောဂေန၊ ရေတည်ထားခြင်း ပယောဂဖြင့်။

အမွေသေစနည်း၊ သရက်ပင်ကို ရေသွန်းလောင်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။
 ဂရုသိနာနည်း၊ ဆရာကို ရေချိုးစေခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ
 မဏာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း။ (ယထာဟ၊ ပေးမြဲပေး)။ အမွေဝိမာနေ၊
 အမွေဝိမာနဝတ္ထု ပါဠိတော်၌။ အမွေ စ သိဉ္စိတော အာသိ။ ပ။ အဟော
 သဖလံ ဇီဝိတန္တိ၊ ဇီဝိတံ ဟူသောစကားကို။ သဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

(အနက်ကား)။ အမွေ စ၊ သရက်ပင်သည်လည်း။ သိဉ္စိတော၊ ရေ
 သွန်းလောင်းအပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သမဏော စ၊ ရဟန်းသည်
 လည်း။ နှာပိတော၊ ရေချိုးစေအပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ မယာ၊ ငါသည်။
 ဗဟုဉ္စ၊ များစွာလည်း။ ပညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ပသုတံ၊ ဆည်းပူးအပ်၏။ သဖလံ၊
 အကျိုးရှိသော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ အဟော၊ ဪ- အံ့ဖွယ်ရှိစွာ။
 ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသော အရာတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏
 မှတ်ချက်။

။အမွေဝိမာနဝတ္ထုပါဠိတော်၌။ အမွေ သိတ္တော သမဏော စ
 နှာပိတော၊ မယာ စ ပညံ၊ ပသုတံ အနုပ္ပကံ။ ဣတိ သော
 ဝီတိယာ ကာယံ၊ သဗ္ဗံ ဖရတိ အတ္တနော-ဟူ၍ ကျောက်စာမူ
 တော်၌ ဂါထာပါဠိ ရှိ၏။ ဋီကာ၌လာသော ဂါထာပါဠိအတိုင်း
 မရှိ။ ဆင်ခြင်၍ မှတ်ယူအပ်၏။ ပါဠိတော်ဂါထာ၌ ပဌမပါဒ။
 ဆယ့်တစ်လုံးဘွဲ့မတရ လဟုဂရု ရှိ၏။ ဆန်းကျမ်းလာ ဆယ့်တစ်
 လုံးဘွဲ့ဂါထာများနှင့်မညီ။ ဒုတိယပါဒတစ်ဆယ့်နှစ်လုံးဘွဲ့ အတစရ
 လေးဂိုဏ်းရှိသော ဝံသဌ ဂါထာတည်း။ တတိယစတုတ္ထပါဒကား
 ပဉ္စာဝတ္ထတည်း။ သာမညဂါထာ ဟူ၍လည်းဆိုသင့်၏။ ပါဠိတော်
 ဂါထာရင်း အနက်ကား-ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မယာ၊ ငါသည်။
 အမွေ စ၊ သရက်ပင် ကိုလည်း။ သိတ္တော၊ ရေသွန်းလောင်း
 အပ်ပြီ။ သမဏော စ၊ ရဟန်းကိုလည်း။ နှာပိတော၊ ရေချိုး
 စေအပ်ပြီ။ မယာ စ၊ ငါသည်လည်း။ အနုပ္ပကံ၊ အတိုင်းမသိ
 သော (ဝါ) များစွာသော (ဝါ) အနည်းငယ် မဟုတ်သော။
 ပညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ပသုတံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍။ သော၊ ထိုဥယျဉ်စောင့် ယောက်ျားသည်။
 ပီတိယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းပီတိဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဗ္ဗံ၊
 အလုံးစုံသော။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဖရတိ၊ ပြန့်နှံ့စေ၏။
 ဋီကာလာဂါထာမှာ ဋီကာဆရာသည် မိမိဉာဏ်အမြင်
 အားဖြင့် သီကုံး၍ထည့်ဟန်ရှိသည်ဟု ထင်ပါသည်။

[*ယခုဆဋ္ဌမူ၌ 'အမွေစ သိတ္တော သမဏောစ နှာပိတော' ဟု တစ်ဆယ့်
 နှစ်လုံးရှိ၏။*]

သုတ္တ]

သရဏာမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၃၇

တ္ထောဝတတိ၊ ကား။ တွေကေန၊ ဤမျှသော၊ ပဉ္စဝေရ ဝိရတိမတ္တေန၊ ပါဏာတိပါတ စသောငါးပါးသော ရန်ကိုကြဉ်ကာမျှဖြင့်။

မိစ္ဆာဝဏ္ဏိဇာတိ၊ ကား။ အယုတ္တဝဏ္ဏိဇာ၊ တရားတော်နှင့် မသင့် မလျောက်ပတ်သော ကုန်သွယ်ခြင်း တို့ကို။ သမ္မာဝဏ္ဏိဇာ၊ တရားတော်နှင့် သင့်လျော် လျောက်ပတ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းသော ကုန်သွယ်ခြင်းတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အသ ရပ္ပ ဝါဏိဇ္ဇကမ္မာနိ၊ တရားတော်နှင့် မသင့်တင့် မလျောက်ပတ်သောကုန်သွယ်ခြင်း အမှုတို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဟာယာတိ၊ ကား။ အကရဏေနေဝ၊ မပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ပဇာ ဟိတွာ၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍။ ဓမ္မေနာတိ၊ ကား။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မမှ (ဝါ) တရား တော်နှင့်။ အနပေတေန၊ မကင်းသဖြင့်။ တေန၊ ထိုဓမ္မေန ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မိစ္ဆာဝ ဏ္ဏိဇ္ဇကမ္မေန၊ မိစ္ဆာဝဏ္ဏိဇ္ဇ အမှုဖြင့်။ အာဇီဝနတော၊ အသက်မွေးခြင်း မှ။ အညမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ အဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့် မယှဉ်သော (ဝါ) တရားတော်နှင့် မသင့်မလျောက်ပတ်သော။ အာဇီဝနံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ သမေနာတိ၊ ကား။ အဝိသမေန၊ မညီညွတ်သဖြင့်။ တေန၊ ထိုသမေန ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကာယဝိသမာဒိ ဒုစရိတံ၊ ကာယဝိသမ အစရှိသောဒုစရိတ်ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ပြီး၍။ ကာယသမာဒိနာ၊ ကာယသမ အစရှိသော (ဝါ) ကိုယ်ညီညွတ်ခြင်း အစရှိသော။ သုစရိတေန၊ သုစရိတ်ဖြင့် (ဝါ) ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဖြင့်။ အာဇီဝနံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

ဝုတ္တဉ္ဇေတံန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဂုံတ္တရပါဠိ၊ ပဉ္စဂုံတ္တရ ပါဠိတော်ကို။ အာဟရိန္ဒာ၊ ဆောင်၍။ သာဓကဉ္စ၊ ပြီးစေတတ်သော သာဓကကိုလည်း ကောင်း။ သရူပဉ္စ၊ ဝဏ္ဏိဇ္ဇသရုပ်ကို လည်းကောင်း။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဝါဏိဇာနံ၊ ကုန် သည်တို့၏။ အယံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဝဏ္ဏိဇ္ဇာ၊ ကုန်သည်တို့၏ ဥစ္စာ။ ယဿ က သမိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူ၏။ ဝိက္ကယော၊ ရောင်းခြင်းကို။ လတ္တတိ၊ ၏။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဝဏ္ဏိဇ္ဇာ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂပဒံ၊ ဣတ္ထိ လိင်္ဂပုဒ်တည်း။ သတ္တ ဝဏ္ဏိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ အာဝုဓတဏ္ဍံ၊ လက် နက်ဘဏ္ဍာကို။ ကတွာ ဂါ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ပြီး၍ လည်းကောင်း။ ကာရေတွာ ဝါ၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုပြုလုပ် စေပြီး၍လည်းကောင်း။ (နာ-၁၉၀) ယထာက တံ၊ ပြုလုပ်တိုင်းသော လက်နက်ကို။ လဘိတွာ ဝါ၊ ရပြီး၍လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုလက်နက်ကို။ ဝိက္ကယော၊ ရောင်းခြင်း တည်း။ သတ္တဝဏ္ဏိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ မနုဿဝိက္ကယော၊ လူကိုရောင်းခြင်းတည်း။ မိသဝဏ္ဏိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ သူနကာရာဒယော ဝိယ၊ စားဖို့သည် အစရှိသည်တို့ ကဲ့သို့။ မိဂသူကရာဒိကော၊ သားသမင် ငှက်အစရှိသည်တို့ကို။ ပေါသေတွာ၊

မွေးမြူပြီး၍။ မိသံ၊ အသားကို။ သမ္မာဒေတော၊ ပြီးပြည့်စုံစေ၍(ဝါ) ဖြစ်စေ
 ၍။ ဝိက္ခယော၊ ရောင်းခြင်းတည်း။ မဇ္ဇိမဇာတိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စ၊ အလုံး
 စုံသော။ မဇ္ဇိ၊ သေကို။ ယောဇေတော၊ ယှဉ်၍ (ဝါ) ဖော်စပ်၍။ တဿ၊
 ထိုသေကို။ ဝိက္ခယော၊ ရောင်းရဲခြင်းတည်း။ ဝိသဝဏိဇာတိ၊ ကား။ ဝိသံ၊
 အဆိပ်ကို။ ယောဇေတော ဝါ၊ ယှဉ်၍လည်းကောင်း။ သင်္ဂဟေတော ဝါ၊ ပေါင်း
 စပ်၍ လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုအဆိပ်ကို။ ဝိက္ခယော၊ ရောင်းခြင်းတည်း။
 တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ကုန်သွယ်ခြင်းတို့တွင်။ သတ္တဝဏိဇာ၊ လက်နက်ကုန်သွယ်
 ခြင်းကို။ ပရောပရောခနိမိတ္တာယ၊ သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခြင်း၏ အကြောင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါသကေန၊ သည်။ အကရဏီယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တာ၊ ၏။ သတ္တဝဏိဇာ၊ လူကုန်သွယ်ခြင်းကို။ အဘုဗ္ဗိယဘာဝကဏာရတော၊
 မတော်လှန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ကျွန်၏ အဖြစ်ကို
 ပြုတတ်သော ကြောင့်။ အကရဏီယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တာ၊ ၏။ မိသဝဏိဇာ၊ အသားကုန်သွယ်ခြင်းကို။ ဝဇေဟတုတော၊ သတ္တဝါ
 ကို သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အကရဏီယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊
 ၏။ မဇ္ဇိမဇာတိ၊ သေရည်သေရက် ကုန်သွယ်ခြင်းကို။ ပမာဒဋ္ဌာနတော၊
 မူးယစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်။ အကရဏီယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။
 ဝိသဝဏိဇာ၊ အဆိပ်ကုန်သွယ်ခြင်းကို။ ပရူပသာတကာရဏတော၊ သူတစ်ပါးကို
 သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် (ဝါ) သူတစ်ပါးကို သတ်တတ်သော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါသကေန၊ သည်။ အကရဏီယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂ-
 ဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

တဿေဝါတိ၊ ကား(ဝါ) တဿေဝ ဟူသော နိဒ္ဒေသသည်။ ယထာဝုတ္တဿ၊
 အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော (ဝါ) ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပဉ္စဝေရ၊
 မဏိလက္ခဏဿ၊ ငါးပါးသော ကြည်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ သီလဿ စေဝ၊ ငါးပါး
 သီလကို လည်းကောင်း။ ပဉ္စမိစ္ဆာဝဏိဇာဒိပ္ပဟာနသက္ခဏဿ၊ ငါးပါးသော
 မိစ္ဆာ ဝဏိဇာ အစရှိသည်ကို ပယ်စွန့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ အာဇီဝဿ စ၊
 အာဇီဝကိုလည်းကောင်း(ဝါ) အသက်မွေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဋိနိဒ္ဒေသော၊
 တစ်ဖန်ညွှန်ပြခြင်းတည်း။ ဘေဒေါ စ၊ ပျက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။
 ပကောပေါ စ၊ အပြားအားဖြင့် ပျက်ဆီးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိပတ္တိတိ
 ဝိပတ္တိ နာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သီလအာဇီဝ
 ဝိပတ္တိဝသေန၊ သီလအာဇီဝ ပျက်စီးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပါသကဿ၊ ဒါယကာ၏။
 ဝိပတ္တိံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ အသဒ္ဓိယာဒိဝသေနပိ၊ အသဒ္ဓိယ
 အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ အပိ
 စာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယာ ယာတိ၊ ကား။

အသဒ္ဓိယာဒိဝိပုဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ အသဒ္ဓိယအစရှိသော ဖောက်ပြန်သောကျင့်ခြင်း ဖြင့်။ စဏ္ဍာလောတိ၊ ကား။ နိစမ္မဇာတိကဋ္ဌေန၊ ယုတ်နိမ့်သောတရားဇာတ် ရှိသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥပါသကစဏ္ဍာလော၊ ဥပါသကစဏ္ဍာလမည်၏ (ဝါ) ဥပါသကာဒွန်းစဏ္ဍာ၊ မည်၏။ မလန္တိ၊ ကား။ မလီနဋ္ဌေန၊ ညစ်နွမ်းတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥပါသကမလံ၊ မည်၏ (ဝါ) ဥပါသကာ အညစ် အကြေးမည်၏။ ပဋိကိဋ္ဌောတိ၊ ကား။ လာမကဋ္ဌေန၊ ယုတ်တတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ ဥပါသကနိဟိနော၊ ဥပါသကာယုတ်မည်၏။ သာပိဿာတိ၊ ကား။ သာပိ အသဒ္ဓိယာဒိဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ။ ထိုသဒ္ဓါတရားမရှိခြင်း အစရှိသော ဖောက်ပြန်သောအကျင့်ကိုလည်း။ အဿ ဥပါသကဿ၊ ထိုဒါယကာ၏၊ ဝိပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဝိပတ္တိသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့မေးအပ်သောကြောင့်။ တေ စာတိအာဒိ၊ ကိ။ အစရှိ ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပါသကစဏ္ဍာလသုတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဥပါသကရတနသုတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စဂ္ဂတ္တရေ၊ ပဉ္စဂ္ဂတ္တရပါဠိတော်၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ။ ထိုအသဒ္ဓိယစသည်တို့တွင်။ ဗုဒ္ဓါဒိသု စ၊ တရားအစရှိသည်တို့၌ လည်းကောင်း။ ကမ္မကမ္မဗလေသု စ။ ကံကံ၏အကျိုးတို့၌လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါဝိပရိယာယော၊ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါမှ ဖောက်ပြန်သော။ မိစ္ဆာဝိမောက္ခော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အဿဒ္ဓိယံ၊ မည်၏(ဝါ) ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါမရှိသည်မည်၏။ တေန၊ ထိုအသဒ္ဓိယနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော သူသည်။ အဿဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တသီလဝိပတ္တိအဝဇီဝဝိပတ္တိဝသေန၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော သီလပျက်စီးခြင်း၊ အာဇီဝပျက်စီးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဿိလော၊ မည်၏(ဝါ) သီလမရှိစွာ ည်မည်၏။ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌာဒိနာ၊ ဤမြင်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတေန၊ လူမိုက် လူပြိန်း လူအတို့သည် ကြံစည် အပ်သော။ ကောတူဟလသင်္ခါတေန၊ ကောတူဟလဟုဆိုအပ်သော (ဝါ) အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဟုဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌသုတမှတမင်္ဂလေန၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ၊ သုတမင်္ဂလာ၊ မှတမင်္ဂလာနှင့် (ဝါ) မြင်ခြင်းမင်္ဂလာ၊ ကြားခြင်းမင်္ဂလာ၊ တွေ့ခြင်းမင်္ဂလာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောသူသည်။ ကောတူဟလ မင်္ဂလိကော၊ မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ကောတူဟလ ဟူသော ပုဒ်ကို ကော+တုဝံ+အဟံ+အလံ-ဟု ပဒေစ္ဆေဒပြု။ ကော အလံ တုဝံ အလံ အဟံ အသန္တိ ဝစနံ ပဝတ္တတိ ကောတူဟလံ (အဗျယ်ဘောသမာသံ)။ ကုစ္ဆိတံ

တုဟတိ ဟိံသတိတိ ဝါ ကောတုဟလံ (ကတ္တုသာနေ)။
 ကုပ္ပဗ္ဗ တုဟဓာတ် အလပစ္စည်း။ ကောတုဟလံ ဧဝ မင်္ဂလာ
 ကောတုဟလင်္ဂလံ။ ကောတုဟလမင်္ဂလံ အဿ အတ္တိတိ
 ကောတုဟလမင်္ဂလိကော။ ကောတုဟလမင်္ဂလံ ပစ္စေတိတိ ဝါ
 ကောတုဟလမင်္ဂလိကော-ဟု ဝစနတ္ထပြု။

မင်္ဂလံ ပစ္စေတိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဒိတေဒံ၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာစသည် အပြား
 ရှိသော။ မင်္ဂလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပတ္တိယာယတိ၊ တောင့်တ၏ (ဝါ) ယုံကြည်
 ၏။ နော ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဿကတံ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်
 ကို။ နော ပတ္တိယာယတိ၊ တောင့်တ (ဝါ) မယုံကြည်။ ဣတော စ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊
 ကား။ ဣတော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသာသနတော၊ ဤသဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ
 တော်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါဗာဟိရကသမယေ၊ အပဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၌
 (သမယသဒ္ဓါသမ္ပဟဝါစက)၊ (ဝါ) အပအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌ (သမယသဒ္ဓါ
 ဒိဋ္ဌိဝါစကမှတ်)။ အဋ္ဌာနပယုတ္တော၊ အရာမဟုတ်သောပုဒ်၌ ယှဉ်အပ်သော။
 စသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ အဿဒ္ဓေါတိအာဒိသု၊ အဿဒ္ဓေါ
 ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ န။

ဒက္ခိဏေယျံ၊ ပရိယေသတိတိ၊ ကား။ ဒုပ္ပဋိပန္နံ၊ မကောင်းသဖြင့်ကျင့်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို (ဝါ) မကောင်းသောအကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒက္ခိဏာရဟသည်၊
 မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဂဝေသတိ၊ ရှာ၏။
 တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါဗာဟိရကသမယေ၊ အပအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌ (ဝါ)
 အပဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၌။ ပုဗ္ဗကာရံ ကရေတိတိ၊ ကား။ ပဌမတရံ၊
 ရှေးဦးစွာ။ ဒါနမာနနာဒိကံ၊ ပေးလှူခြင်း မြတ်နိုးခြင်း အစရှိသော။ ကုသလ
 ကိရိယံ၊ ကုသိုလ်ကြံယာကို (ဝါ) ကုသိုလ်ပြုခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဗာဟိ
 ရကသမယေ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှအပ အယူရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဌမတရံ၊ စွာ။ ကုသလကိရိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။
 သာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ ကုသလကိရိယံ၊ ကို။ ကရေတိ၊
 ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယ်၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ (နှာ-၁၉၁) တတ္ထာတိ၊
 ကား။ ဗာဟိရကာနံ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှအပ ဖြစ်ကုန်
 သော။ တေသံ တိတ္ထိယာနံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့အား။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိ
 ယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒက္ခိဏေယျံ
 ပရိယေသနပုဗ္ဗကာရေ၊ မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရှာခြင်း၊
 ရှေးဦးစွာပြုခြင်းတို့ကို။ ဧကံ၊ တစ်ခုကို (ဝါ) တစ်ပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ရှိ။
 ပဉ္စမဗ္ဗာ၊ ငါးပါးကုန်သောတရားတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

သုတ္တ

သရဏဂမနကထာဝရဏနာ

၅၄၁

[ပဉ္စမေသရုပ်ကိုကား-(၁) အာယဒွေ၊ ဟောတိ။ (၂) ဒုဿိလော ဟောတိ။ (၃) ကောတုဟလမဂ်လိကော ဟောတိ။ (၄) မဂ်လံ ပစ္စေတိ နော ကမ္မံ။ (၅) ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယျံပရိယေသတိ။ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ။ ဤသို့မှတ်။]

အာယာတိ၊ ကား။ ဥပါသကဿ၊ ၏။ သီလသမ္ပဒါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ပဉ္စဝေရမဏိလက္ခဏေန၊ ငါးပါးကုန်သောရန်တို့ကို ကြည်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိသော။ သီလေန၊ ငါးပါးသီလနှင့်။ သမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အာဇီဝသမ္ပ ဒါတိ၊ ကား။ ပဉ္စမိစ္ဆာဝဏိဇ္ဇာဒိပ္ပဟာနလက္ခဏေန၊ ငါးပါးကုန်သော မိစ္ဆာဝ ဏိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ကို ပယ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ အာဇီဝေန၊ အသက်မွေးခြင်း နှင့်။ သမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သီလသမ္ပဒါ အာဇီဝ သမ္ပဒါဝသေန၊ သီလသမ္ပဒါ၊ အာဇီဝသမ္ပဒါ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပါသကဿ ၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ သဒ္ဓါဒိဝသေနပံ၊ သဒ္ဓါအစရှိသည့် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ယေ စယာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ယေ စ ပဉ္စမော၊ အကြင်ငါးပါးကုန်သော တရားတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတပိ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော တရားတို့သည်လည်း။ အာယ ဥပါသကဿ၊ ၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ သမ္ပတ္တိမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဓမ္မေဟိတိ၊ ကား။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ စတုန္တံ၊ လေးပါး ကုန်သော။ ပရိသာနံ၊ ပရိသတ်တို့ကို။ ရတိဇေနဌေန၊ မွေ့လျော်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥပါသကောဝ၊ ဒါယကာသည်သာလျှင်။ ရတနံ၊ ရတနာတည်း။ ဥပါသကရတနံ၊ ဥပါသကာသည်သာလျှင် ရတနာ။ ဂုဏသော ဘာကိတ္တိသဒ္ဓသုဂန္ဓတာဒိဟိ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်၊ သတင်း ကျော်စောသံရှိသည်၏အဖြစ်၊ ကောင်းသောသတင်းအနံရှိသည်၏အဖြစ် အစ ရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဥပါသကောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပဒုမံ၊ ကြာပဒုမ္မာတည်း။ ဥပါသကပဒုမံ၊ ဥပါသကာသည်သာလျှင် ကြာပဒုမ္မာ။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဥပါသကပုဏ္ဏရိကော၊ မည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားကို။ ဝိပတ္တိယံ၊ ချွဲ၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

နိဂဏ္ဌိနန္တိ၊ ကား။ နိဂဏ္ဌသမဏိနံ၊ ကိလေသာအထုံးအဖွဲ့မရှိဟု မှတ်သင်ကြ ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမယောင် တက္ကတွန်းမတို့အား။ အာဒိမ္ပိတိ၊ ကား။ ပဌမတ္ထေ၊ ရှေးဦးအစ ပဌမဟူသောအနက်၌။ ဥစ္ဆဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဥစ္ဆ၊ အဂ္ဂံ၊ ကြံဖျားကို။ ဥစ္ဆ၊ ကောဋီ၊ ကြံစွန်းကို။ ဝေဠုဂ္ဂန္တိ၊ ဧတ္ထာပံ၊ ချွဲလည်း။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။

ကောဋိယန္တိ၊ ကား။ ပရိယန္တကောဋိယံ၊ အဆုံးဖြစ်သောအစွန်း၌။ ပရိယန္တတ္ထေ၊ အဆုံးအစွန်ဖြစ်သော အနက်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား ကောဋိယံသဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ အဗ္ဗိလဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ အဗ္ဗိလကောဋ္ဌာသံ၊ ချဉ်သောအရသာအစု အဖို့ကို။ ဘိတ္တကဂ္ဂန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ ဝိဟာရဂ္ဂေနာတိ၊ ကား။ သြဝရကကောဋ္ဌာသေန၊ တိုက်ခန်းအစုအဖို့အားဖြင့်။ ဣမသ္မိံ ဂဗ္ဘေ၊ ဤတိုက်ခန်း၌။ ဝသန္တနံ၊ နေကုန်သောရဟန်းတို့အား။ ဣဒံ နာမ ဖလံ၊ ဤမည်သောအသီးသည်။ ပါပဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တံတံဝသနဋ္ဌာနကောဋ္ဌာသေန၊ ထိုထိုနေရာ အရပ်အစုအဖို့အားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိဝေဏဂ္ဂေနာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ နေဝ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဂ္ဂေတိ ဧတ္ထ၊ အဂ္ဂေဟူသောဤပုဒ်၌။ ဥပယောဂ ဝစနဿ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်၏။ ကောရာဒေသော၊ ဇ-အက္ခရာအပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝစနဝိပလ္လာသော၊ ဒုတိယာကေဝရ်ကို ဗဟုဝစ်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏ (ဒုတိယာယောဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဧဟုလံ)။ ကတူသဒ္ဒေါ စ၊ ကတူသဒ္ဒါသည်လည်း။ သေသော၊ ကြွင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိံ ကတူတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘာဝတ္ထေ၊ တောအနက်၌။ တာသဒ္ဒေါ၊ တာသဒ္ဒါသည် (ဝါ) တာပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အဇ္ဇတာဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ တသ္မိံ ဓမ္မဿဝနသမယေ၊ ထိုတရားတော်ကို နာသောအခါ၌။ ရေမာနကတာပါပုဏကဘာဝေါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဇ္ဇတာဝေါ နာမ၊ ယနေ၏အဖြစ်မည်၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံ နိဿယံ ဝသေန၊ ထိုနေ့ကိုမှီသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရေမာနတံ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းနိမိတ်ကို။ ကတူ၊ ၍။ တံဒိဝသနိသံတအရုဏဂ္ဂမနတော၊ ထိုတရားနာသောနေ့ကို မှီသောအရုဏ်တက်သည်မှ။ ပဉ္စာယ၊ စ၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ယာဝ အရုဏဂ္ဂနာ၊ အရုဏ်တက်သည်တိုင်အောင်။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤအတွင်း၌။ အဇ္ဇသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ရေမာနကတာသခါတံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဇ္ဇတာဝံ၊ ယနေ့ ၏အဖြစ်ကို။ အာဒိံ ကတူ၊ အစပြု၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဇ္ဇတန္တိ၊ ကား။ အဇ္ဇ ဣစ္စေဝ၊ ယနေ့ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တာသဒ္ဒဿ၊ ၏။ သကတ္ထဝုတ္တိတော၊ သကတ်အနက်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့ နည်း ဟူမကား။ ဒေဝတာတိ ယထာ၊ ဒေဝတာဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ အယံ၊ ဤသို့အပ်ပြီးသည်ကား။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ မတိ၊ အယူတည်း (ဝါ) အလို

တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဌမက္ခရေန၊ ဒန္တဗပဌမတအက္ခရာနှင့်။ ဒိဿမာနပါဌာနရူပံ၊
 ထင်သောပါဌ်အားလျော်စွာ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတော၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တတိယက္ခ-
 ရေန၊ ဒန္တဗတတိယက္ခရာနှင့်။ ဒိဿမာနပါဌာနရူပံ၊ စွာ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊
 ဌာ။ အဇ္ဇဒဂေတိ ဝါ ပါဌေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 အာဂမမတ္တတ္တာ၊ လာကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒကာရော၊ သည်။ ပဒသန္တိ-
 ကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဇ္ဇတံ၊ ဣဒံ ပဒံ၊ အဇ္ဇ-
 ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နေပါတိကံ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 အဇ္ဇ အဂ္ဂန္တိ အတ္ထေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ပါဏောတိ ဣဒံ၊ ပါဏော-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ပရေတ္ထတော၊ ပရမတ္ထ
 အားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ ဧဝံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယသလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါဏု-
 ပေတန္တိ စ၊ ပါဏုပေတံ-ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ ကရဏတ္ထေနဝ၊ ကရိုဏ်း
 အနက်အားဖြင့်သာလျှင်။ သမာသော၊ တတိယာ ဝ.ပျရိသ်သမာသ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉပေတံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ
 တာဝ ဉပေတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ (နှာ-၁၉၂)
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (ဝါ) ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ဉပေတိ ဉပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉပေတော၊ မည်၏။ ကရဏဘူတေဟိ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏေဟိ၊ အသက်ဖို့ဖြင့် (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြိယံဖြင့်။ ဉပေတော၊
 ကပ်ရောက်သည်တည်း။ ပါဏုပေတော၊ အသက်ဇီဝိတိန္ဒြိယံဖြင့်ကပ်ရောက်သည်။
 ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ အဘိမတော၊
 အလွန်အလုံ့ရှိအပ်၏။ (ဝါ) အလွန်နှစ်သက်အပ်၏။ စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ။
 ဣမိနာ၊ ဤဝစနတ္ထဖြင့်။ ပါဏုပေတန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ တဿ သရဏဂမနဿ၊
 ထိုသရဏဂုံ၏။ အာပါဏကောဋိကတာဒဿနံ၊ အသက်အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကို
 ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ပါဏုပေတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေ့လောက်သော ကာလပတ်လုံး။
 မေ ငါ့အား။ ပါဏာ၊ အသက်ဇီဝိတိန္ဒြိယံသည်။ ဓာရန္တိ၊ ထင်ရှားရှိ ကုန်၏။
 တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့
 (ဝါ) သရဏံ သရဏံ ဣတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဉပေတော၊ ကပ်ရောက်၏။ စ၊
 ဆက်။ ဉပေန္တော၊ ကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ ဝါစာမတ္တေန၊ နှုတ်မြက်ဆုံကာမျှဖြင့်။
 န၊ မဟုတ်။ ဧကဝါရံ၊ တစ်ကြိမ်။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ န၊
 မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပါဏာနံ၊ အသက်ဇီဝိတိန္ဒြိယံကို။
 မရိစ္စဇနဝသေန၊ စွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလ
 ပတ်လုံး။ ဉပေတော၊ ကပ်ရောက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပါဏကောဋိ-
 ကတာ၊ အသက်ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။

တိဟိ ။ပ။ ဂတန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ တိဟိ ။ပ။ ဂတံ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ သရဏဂတန္တိ ဧတဿ၊ သရဏဂတံ-ဟူသော ဤပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ပန၊ ပါး။ အနညသတ္ထုကန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ အန္တောဂဓာဝဓာရဏေန စ၊ အတွင်းဝင်သော ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် လည်းကောင်း။ အညတ္ထပေါဟနေန စ၊ တစ်ပါးသောအနက်ကို ပယ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ နိဝတ္ထေတဗ္ဗတ္ထဒဿနံ၊ နစ်စေအပ်သော ဆရာဟူသောအနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော (အတ္ထောဌာပင်)။ ကပ္ပိယကာရကသဒ္ဒဿ၊ ။ အတ္ထော၊ သည်။ ဥပါသကသဒ္ဒဿ၊ ။ ဝစနိ ယောပိ၊ ဝစနိယသည်လည်း (ဝါ)ဟောအပ်သော အနက်သည်လည်း။ ဘဝတိ၊ ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါသကံ ကပ္ပိယကာရကန္တိ၊ ကာရကံ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထသန္နိယျာတန၊ သရဏဂမနံ၊ အတ္ထသန္နိယျာတနသရဏဂုံကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဤသို့ ဥပါသကံ ကပ္ပိယကာရကံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ။

ဧဝံ၊ သို့။ ပါဏုပေတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နိတတ္ထတော၊ တိုက်ရိုက်သိအပ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သော။ တဿ သရဏဂမနဿ၊ ။ အာပါဏ-ကောဋိကတံ၊ အသက်အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော။ ဧဝ ဧသော ရာဇော၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ဇီဝိတေန၊ အသက်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္ထုတ္တယံ၊ ရတနာတည်းဟူသော ဝတ္ထုတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို။ ပဋိပူဇေန္တော၊ တစ်ဖန်ပူဇော်လိုသည်ဖြစ်၍။ သရဏဂမနံ၊ ကို။ ကျောမိ၊ စောင့်ရှောက်ပါ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်၊ ဤသို့သော အလိုကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေယျတ္ထတော၊ ဆောင်၍သိအပ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ သော။ တဿ ရညော၊ ထိုအဇာတသတ်မင်း၏။ အဓိပ္ပါယ်၊ အလိုကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြုလိုသည် ဖြစ်၍။ အဟဉ္စိတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။ တတ္ထ၊ ထို အဟဉ္စိတသော ဝါကျစကား၌။ ဟိ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပတ္တေန၊ ပြီးခြင်းဟူသော အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏတ္ထော၊ အကြောင်းဟူသောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ။ တေန၊ ထိုဟိသဒ္ဒါဖြင့်။ ဣမာယ ယုတ္တိယာ၊ ဤအသင့်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဥပါသကံ၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်တတ်သောသူဟူ၍။ ဓာရေတု၊ မှတ်တော်မူပါလော့ (ဝါ) သိတော်မူပါလော့။ ဣတိ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။

သာဓုမရိယာဒိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အပိုင်းအခြားကို။ အတိက္ကမ္မလွန်၍။ မဒ္ဒိတော၊ နင်းနယ်၍။ အစွယနံ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ အစွယော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍ (ဝါ) နင်းနယ်၍ဖြစ်ခြင်း။ ကာယိကာဒိ၊ အဇ္ဈာစာရသင်္ခါတော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပရာဇောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ထိုဒေါသဖြင့်။ အဘိဘဝိတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၍။ အဇ္ဈေတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဧတေနာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။ သော ဒေါသော၊ သည်။ အစွယော၊ မည်၏။ ကာယိကာဒိဝိတိက္ကမဿ၊ ကာယိကစသော လွန်ကျူးခြင်းကို။ ပဝတ္တနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ အကုသလဓမ္မသင်္ခါတော၊ အကုသိုလ်တရားဟုဆိုအပ်သော။ ဒေါသော ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုဒေါသကိုလည်း။ ဧတေန၊ ထိုဒေါသဖြင့်။ အပရဇ္ဈတိ၊ ပြစ်မှားတတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ အပရာဇောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ ယုတ္တံ၊ စ။ သော ဒေါသော၊ ထိုဒေါသသည်။ အပရဇ္ဈန္တံ၊ ပြစ်မှားတတ်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ အဘိဘဝိတော၊ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတိက္ကမ္မ အဘိဘဝိတော ပဝတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ရာဇဓမ္မံ၊ မင်းကျင့်တရားကို။ တဿ၊ ထိုမင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး၏။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ မဟာဟံသဇာတကာဒိဟိ၊ မဟာဟံသဇာတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ စရတိတိ၊ ကား။ အာစရတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣရောတိ၊ ပြုတတ်၏ (ဝါ) အာစရတိ ကရောတိ၊ ကျင့်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ဓမ္မေနဝါတိ၊ ကား။ ဓမ္မတော၊ တရားမှ (ဝါ) နှင့်။ အနပေတေနဝ၊ မကင်းသဖြင့်သာလျှင်။ အနပေတကုသလဓမ္မေနဝ၊ မကင်းသော ကုသိုလ်တရားဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နပိတုသာတနာဒိနာ အဓမ္မေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂဏှာတူတိ ဧတဿ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတူဟူသောပုဒ်၏။ အဓိဝါသနံ၊ သည်းခံခြင်းကို (ဝါ) အလွန်နေခြင်းကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတူ၊ ဝန်ခံတော်မူပါလော့။ ဣတိ သို့။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အိုးဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဓိပ္ပါယတော ပန၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်ကား။ (နှာ-၁၉၃) အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ ခမတူတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသည်းခံစေရာ၌ (ဝါ) ဝန်ချကန်တော့ရာ၌။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ သံဝရော၊ မည်၏ (ဝါ) စောင့်စည်းခြင်းမည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ပုန ဝေရူပဿာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အပရာဇာတိအာဒိ။ အပရာဇာယ ဤသို့အစရှိသော သဒ္ဓါသည်။ အညမည၊ အချင်းချင်း။ ဝေဝနံ၊ ဝေဝနံပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။

၂၅၁။ ယထာဓမ္မော ဌိတော တထေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အနုရူပတ္ထံ၊ အနုရူပအနက်ကို။ အာဟ၊ ၏။ သာဓုသမာစိဏ္ဏကုသလဓမ္မာနုရူပံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားအားလျော်စွာ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဋိသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အနတ္ထကတံ၊ အနက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) အနက်မဲ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ကရောတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပဋိကမ္မံ၊ ကုစားခြင်းအမှုကို။ ကရောသိ၊ ပြုပြီ။ ဣတိပိ၊ လည်း။ အာစရိယော၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဓမ္မံ၊ တရားအားလျော်စွာ။ ပဋိကရဏံ နာမ၊ ကုစားခြင်းမည်သည်။ ကတာပရာဇာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ပြစ်မှားခြင်းကို (ဝါ) ပြုအပ်ပြီးသောအပြစ်ကို။ ခမာပနမေဝ၊ သည်းခံစေခြင်း သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခမာပေသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ တေဿ ပဒဿ၊ ၏။ အဓိဝါသနံ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစွာမ၊ ဝန်ခံပါကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ ခမာမာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝုတ္တံ ဟေသတိ ဧတ္ထ၊ ဌှံ။ ဟကာရော၊ ဟ-အက္ခရာ သည်။ ပဒသိလိဋ္ဌတာယ၊ ပုဒ်ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ အာဂမော၊ လာ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟံ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊ တည်း။ ဧသာတိ၊ ကား။ ယထာဓမ္မံ၊ တရားလျော်စွာ၊ ပဋိကရိယာ စ၊ ကုစားခြင်းကို ပြုခြင်းသည်လည်း ကောင်း (ဝါ) သည်းခံစေခြင်းကို ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရာပဇ္ဇနာ စ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယော အစွယ် ၊ပ။ အာပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သဒေဝကေန၊ နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော။ လောကေန၊ သတ္တလောကသည်။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်ချဉ်းကပ် အပ်သောကြောင့်။ တထာဂတော၊ ဗြဟ္မစွာဘုရားသည်။ အရိယော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသာသနာဖြင့်။ သတ္ထော၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိနေတံ၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုဆုံးမကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ သာသနံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ သာသနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ သိအပ်၏။ ဧတာယ ပဋိကရိယာယ၊ ထိုသစ်ဖန်ကုစားခြင်းဖြင့်။ သဂ္ဂမောက္ခသမ္ပတ္တိ၊ နတ်ရွာစည်းစိမ်ချမ်းသာ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၏ ပြည့်စုံခြင်းသာသည်။ ဝဒ္ဓတိ၊ ပွားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပွားကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာပဋိကရိယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ သောတိ၊ ဟူ၍။ ယာ ဝုဒ္ဓိ၊ အကြင်ဝုဒ္ဓိကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်၏။ သာ ဝုဒ္ဓိ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သောစောဒနာခြင်းကို။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ယော အစွယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းကို။ ကတမာတိ၊ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဘောတိ၊ ၏။ ယာ အယံ သံဝရာပဇ္ဇနာ၊ အကြင်စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုစောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ သောတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။ ဝုဒ္ဓိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယထာဓမ္မံပဋိကရောတိတိ ဣဒံ၊ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ-ဟူသောစကားသည်။ အာယတိံ၊ ဤ။ သံဝရာပဇ္ဇနာယ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗကိရိယာဒဿနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ပြုခြင်းအမှုအရာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာပနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိတွာ အာယတိံ သံဝရာပဇ္ဇနာတိ၊ ပဇ္ဇနာ-ဟူသောစကားကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိတစ်ခုခုသော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ယဒိဒံ ယော အယံ အဓိပ္ပါယန္တရဝိညာပနံ၊ အကြင် အဓိပ္ပါယ်အထူးကို သိစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ဤအဓိပ္ပါယ်အထူးကို သိစေခြင်းသည်။ အာစရိယာနံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏။ ပကတိ၊ သဘောတည်း။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေပဒေန၊ ထိုယထာဓမ္မံ ကရောတိ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဿာပိ၊ ထိုစောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၏သည်။ ပဋိနိဒ္ဓေသော၊ တစ်ဖန်အကျယ်ညွှန်ပြခြင်းသည်။ သမ္ပဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိတိပိ၊ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ-ဟူ၍လည်း။ ပဋိနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဿ၊ တစ်ဖန် အကျယ်ညွှန်ပြအပ်သော အနက်ကို။ ဒဿနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်တည်း (ဝါ) မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ကေဝိဝါဒကိုပြဦးအံ့။ ကေဝိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ယထာဓမ္မံ ကရောတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗကိရိယာမတ္တသေဝ၊ ပုဗ္ဗကိရိယာမျှကိုသာလျှင် (ဝါ) ရှေး၌ပြုအပ်သောသည်းခံစေခြင်းဟူသော ကုစားခြင်း ကြိယာမျှကိုသာလျှင်။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ပဋိနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဿ၊ တစ်ဖန် အကျယ် ညွှန်ပြအပ်သော အနက်ကို။ န ဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားမဟုတ်။ ပန၊ ပါး။ အာယတိဉ္စ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ပဋိနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗသေဝ၊ တစ်ဖန် အကျယ် ညွှန်ပြအပ်သော အနက်ကိုသာလျှင်။ ဒဿနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာပနတ္ထံ၊ ငှာ။ ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုကေဝိဆရာတို့ ဆိုသော စကားသည်။ အယုတ္တမေဝ၊ အဓိပ္ပါယ် မစပ်သဖြင့် မသင့်မြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ခမာ၊

ပနဿာပိ၊ သည်းခံစေခြင်း၏လည်း။ ဝုဒ္ဓိဟေတုဘဝေန၊ ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အရိယူပဝါဒေါ၊ အရိယူပဝါဒကံ၌ (ဝါ) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို စွပ်စွဲရာ၌။ ဝုတ္တတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကံ ဆိုဦးအံ့။ ဣတရထာ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ခမာပနဘာဝေပိ၊ သည်းခံစေခြင်း မရှိသော်လည်း။ အာယတိံ၊ ၌။ သံဝရာပဇ္ဇနာယ ဝေ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အရိယူပဝါဒါပဂမနံ၊ အရိယူပဝါဒကံမှ ကင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ န စ ပန ဝုတ္တံ၊ ဟောလည်း မဟောအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟာယန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မနိဒ္ဒေသော၊ ဓမ္မနိဒ္ဒေသကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဒသိတော၊ ပြအပ်သနည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ယော အစွယန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတော နန၊ ပြုတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှာ။ ဒေသနံ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ (နှာ-၁၉၄) ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ ကရာဇ္ဇောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဓမ္မဒေသနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော ဓမ္မဒေသနာကို (ဝါ) ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော ဓမ္မဒေသနာကို (သဒ္ဓတ္ထ) ကရာဇ္ဇော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာပိ၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာသည်လည်း။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဓမ္မဒေသနာ၊ လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝုဒ္ဓိ ဟေသတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဒေသနာ၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာကို (ဝါ) ဓမ္မပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသောဒေသနာကို (ဝါ) ဓမ္မလျှင်တည်ရာရှိသောဒေသနာကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကိဉ္ဇာပိ အာရဒ္ဓံ၊ အကယ်၍ ကားအားထုတ်အပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်အားထုတ်အပ်သော်လည်း။ ပန၊ တစ်ဖန်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကရာဇ္ဇော၊ ၍။ ယော အစွယန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဒေသနာ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသနာဝိလာသဝသေန စ၊ ဒေသနာဝိလာသ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ဒေသနာဟော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝေနယျဗျာသယဝသေန စ၊ ဝေနယျတို့၏ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဒ္ဓဘယဝသေန စ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ပုဂ္ဂလာ

ဓိဋ္ဌာနဓမ္မဒေသနာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန ပုဂ္ဂလဒေသနာတို့၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မာ၊ ဓိဋ္ဌာနာဒိဘေဒေန၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနအစရှိသောအပြားအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ စတုပ္ပါဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (မှတ်ချက်။ ။ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဓမ္မဒေသနာ၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဓမ္မဒေသနာ၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနပုဂ္ဂလဒေသနာဟူ၍ ဒေသနာတော်သည် လေးမျိုးရှိ၏ ဟူလို။)

၂၅၂။ ဝစသာယတ္ထေတိ၊ ကား။ ဝစသာ၊ သွားအံ့သောငှါ လျှောက်ကြားသောစကားနှင့်။ အာယတ္ထေ၊ စပ်သည်၌။ ဝါစာပဋိဗန္ဓတ္ထေ၊ စကားနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ အာရေယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကျင့်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုအာယတ္တသဒ္ဓါသည် ပဋိဗန္ဓအနက်၌ဖြစ်၏ဟု ဆိုသောစကားသည်။ သောဟိတိအာဒိနာ၊ သောဟိတ္တိသို့အစရှိသောစကားနှင့်။ ဝိရုဇ္ဈံ ဝိယ၊ ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝစသာယတ္ထေတိ၊ ကား။ ဝါစာပရိယောသာနတ္ထေ၊ စကားအဆုံးဟူသောအနက်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်မြတ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဩသာနကရဏတ္ထဿ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်းအနက်ရှိသော။ သာသဒ္ဓဿ၊ သာသဒ္ဓါ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သာယသဒ္ဓနိပုတ္တိတော၊ သာယသဒ္ဓါ၏ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ယထာ၊ ဥဒါဟရဏ်အတယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဒါယောတိ၊ ဒါယောအစရှိသည်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သာယသဒ္ဓါ၏ ပရိယောသာနအနက်ကိုဟူသည့်ရှိသော်။ သမတ္တနဝစနမ္ပိ၊ ပြီးဆုံးသောစကားသည်လည်း။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂမနာယ၊ သွားခြင်းငှာ။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝါစာပရိယောသာနံ၊ စကားအဆုံးကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္ထေ၊ ထိုစကားပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အနက်၌သာလျှင်။ ဟန္တသဒ္ဓေါသည် (ထည့်) ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဆရာတို့၏အလိုအားဖြင့် ဝစသာယတ္ထေဟူသောဟူသောပုဒ်၌- ဝစသာအာယတ္ထေ-ဟု ပဒဝိဘာဂပြု၍ အာယတ္တသဒ္ဓါ၏ ပဋိဗန္ဓအနက်ကိုယူ၍ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ ဋီကာသစ်အလိုအားဖြင့် သောဟိဂမနဝစသာယံ ကတွာ ဝေမာဟ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ နောက်ဝါကျကိုထောက်၍ ဝစသာယတ္ထေ-ဟု ဒန္တဇဒုတိယအက္ခရာနှင့်ယူပြီးလျှင်။ ဝစပုဒ်-သာယပုဒ် ဝေဖန်၍ သာယသဒ္ဓါသည် ဒါယောဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့၊ ဩသာနကရဏတ္တပရိယောသာနတ္တဝါစက သာသဒ္ဓါ၏ အစိတ်အာသကေ အာယပြု၍ သာယပုဒ်ပြီးသည်ဟု ဖွင့်ပြခြင်းသည် သဒ္ဓယုတ္တိအတ္ထယုတ္တိရှိသည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ အဋ္ဌကထာနိယမ၌

ဂမနဝစသယံ၊ သွားလိုသော စကားရှိပ်ခြင်းကို-ဟု
 ယောဇနာ၏။ ချောင်းကောက်ကန်၌ သွားခြင်းစကားစပ်
 ခြင်းကို-ဟု ယောဇနာ၏။ ဆင်ခြင် ခြိုကာသစ်အလိုအားဖြင့်
 ဂမနဝစသယံ၊ ပြန်သွားခြင်းငှာ စကားပြီးဆုံးခြင်းကို-ဟု
 ယောဇနာသင့်၏။)

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဟန္တသဒ္ဓါ၊ ကို။ စောဒနတ္ထေ စ၊ တိုက်တွန်းခြင်းအနက်၌
 လည်းကောင်း၊ ဝစသဂ္ဂတ္ထေစ၊ စကားကိုစွန့်ခြင်းအနက်၌ လည်းကောင်း။
 အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ဝိတ္ထာ-
 ရေမိ၊ အံ။ ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိတိ အာဒိသု၊ အာမန္တယာမိ-
 ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဠိတော်တို့၌။ စောဒနတ္ထေ၊ ၌။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
 (အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒါနိ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်ချစ်သား
 တို့အား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဟန္တ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေ
 အံ(ဝါ)ခေါ်၏။ ဟန္တ ဒါနိ အယာမိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝစသဂ္ဂတ္ထေ၊ စကား
 ကိုစွန့်ခြင်းအနက်၌။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (အနက်ကား) ဒါနိ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဟန္တ၊
 စကားကိုစွန့်လော။ အယာမိ၊ ဖဲသွားအံ့။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝါစာဝိသဇ္ဇနံ၊
 စကားကိုစွန့်ခြင်းသည်။ ဝစသဂ္ဂေါ နာမ၊ မည်၏။ တဉ္စ၊ ထိုစကားကိုစွန့်ခြင်း
 သည်လည်း။ ဝါစာပရိဝေယာသနမေဝ၊ စကားပြီးဆုံးခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒုက္ကရကိစ္စဝသေန၊ မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်သောကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)
 ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာပြုအပ်သော ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုကိစ္စတာ၊ များသောကိစ္စ
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗလဝကိစ္စာတိ၊
 ဗလဝကိစ္စာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 အဝဿံ၊ မျှော်မယွင်း။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သောအမှုသည်။ ကိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတရံ၊
 ဤမှတပါးသော မျှော်မယွင်းမပြုအပ်သောအမှုသည်။ ကရုဏိယံ၊ မည်၏။
 ဝါ၊ ကား။ ပဌမံ၊ ပွဲ။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ကိစ္စံ၊ မည်၏။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်(ဝါ)
 ၌။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ကရုဏိယံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်သောအမှု
 သည်။ ကိစ္စံ၊ မည်၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးသောအမှုသည်။ ကရုဏိယံ၊ မည်၏။
 ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဥဒါနအဋ္ဌကထာဒိသု၊ ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့၌။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယိတံ-သဒ္ဓါနံ၊ ယသဒ္ဓါတသဒ္ဓါတို့၏။ နိစ္စသမ္ပန္နတ္တာစ၊ အမြဲလျှင်
 စပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဂမနကာလဇာနနတော၊ သွား
 အံ့သောအခါကာလကို သိသည်။ အညကရိယာယ၊ တပါးသောကြံယာ
 ၏(ဝါ) ကို။ အနုပယုတ္တတ္တာစ၊ အားမထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်း
 ကောင်း (ဝါ) မယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တဿ ကာလံ

သုတ္တံ

သရဏဂမနကတာဝဏ္ဏနာ

၅၅၁

တုမေဝ ဇာနာသိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ ဣဒိ အယံ အနိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ တယာ၊ သင်သည်။ ဉာတိ၊ သိအပ်သော။ ဂမနကလံ၊ ပြန်သွားအံ့သော အခါကာလကို။ တုမေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ ဥတု၊ သိပြီး၍။ ဂစ္ဆာဟိ၊ ပြန်သွားလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ အထဝါ၊ ကား။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စနိယောဇန၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို တိုက်တွန်းခြင်း၌ (ဝါ) ယှဉ်စေခြင်း၌။ ဣမံ၊ ဤအမှုကို။ ဇာန၊ သိလော။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အာဟာရ၊ ဆောင်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဝ၊ တာ၊ ထိုအထံ။ ဣဇာပိ၊ ဤ အရာ၌လည်း။ တယာ၊ သည်။ ဉာတိ၊ သိအပ်သော။ ကလံ၊ သွားအံ့သော ကာလကို။ တုမေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ ဇာနာသိ၊ သိလော။ ဂမနဝသေန၊ ပြန်သွားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ကဇေဟိ၊ ပြုလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဂမေန၊ ပြန်သွား ခြင်း၌။ နိယောဇတိ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ဣတိ ဣမံ၊ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ တုမေဝ ဇာနာသိတိ၊ ဟူသော။ ပါဌသေသော။ ပါဌ်ကြွင်းကို။ အာရေ- ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ခါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ခါ။

တိက္ခတ္တံ၊ ပဒက္ခိဏံ ကတာကိအာဒိ၊ ကတာ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကား ကို။ ယထာသမာဓိဏ္ဏံ၊ အကြင်အကြင်ကောင်မှာ လေ့ကျက်အပ်သော။ ပကရဏာဂေတမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းကိုသိခြင်းမျှကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ တတ္ထ တသ္မိံ ပဒေ၊ ထိုတိက္ခတ္တံ၊ ပဒက္ခိဏံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပဒက္ခိ- ဏန္တံ၊ ကား။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ပဒက္ခိဏံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တိက္ခတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇ၊ တာ၊ ခါ။ ဒသနဓာမောဇာန၊ သမုဇ္ဈလန္တိ၊ ကား။ ဒွိသုဟမ္ဘေသု၊ လက်နှစ်ဘက်တို့၌။ ဇာတနံ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ ဒသန္တံ၊ ဆယ်ချောင်းကုန်သော။ နခါနံ၊ လက်သုံးတို့၏။ သမောဇာ- နေန ဣဇာဘာဝေန၊ တစ်ပေါင်းတည်းအဖြစ်အားဖြင့်။ သမုဇ္ဈလန္တိ၊ တွန်း တောက်ပသော။ တေန ပဒေန၊ ထိုဒသနဓာမောဇာနသမုဇ္ဈလန္တိ-ဟူသောပုဒ် ဖြင့်။ ဒွန္တံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ကဇေတလ္လာနံ၊ လက်အမြှင့်တို့။ သမုဇ္ဈပနံ၊ အညီအမျှထားခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ခါ။ (နာ-၊ ၉၅) ဇ၊ လိန္တံ၊ ကား။ ဟတ္ထ ပုဋ္ဌံ၊ လက်အုပ်ကို (ဝါ) လက်အုပ်ကို။ တေယ၊ ထိုလက်အုပ်ဖြင့်။ အဉ္စတိ ဗျတ္တိံ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားစွာ ညွှန်ကြားတတ်။ ဣတိ တသ္မိံ၊ ထိုသို့ပြုကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ ဟတ္ထပုဋ္ဌော၊ သည်။ အဉ္စလိ၊ ခြင်္သေ့၏။ ဟိ သဗ္ဗံ၊ ခါ။ ဗျတ္တိယံ၊ ထင်ခြင်းအနက်၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ အဉ္စသဗ္ဗော၊ ကိုလည်း ကောင်း။ အလိပဇ္ဇယဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗိန္ဒု၊ သဗ္ဗံ၊ ထိုသောသဗ္ဗသဗ္ဗံ၊ သည်။ ဣန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘိဓုဝေါ ဝါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗုဝေါ ဝေါ၊ ဝေါ၊ ထိုသောသဗ္ဗသဗ္ဗံ (ဝါ) ရှေးရှုသာလျှင်။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဝိဇ္ဇိံ၊ ကျွန်ုပ်တို့တို့။ ဒသေတော၊

ပြု၍။ သမ္မုခေါ၊ မျက်မှောက်။ န၊ မဟုတ်။ လူတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ပဉ္စပတိဋ္ဌတဝန္တနာနယော၊ ငါးပါးသောတည်ခြင်းဖြင့် ရှိခိုးသောနည်းကို။ ဝုတ္တောဝေ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

၂၅၃။ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ သာလျှင်။ ဝိပစ္စနကနံ၊ ရင့်ကျက်ကုန်ပြီးသော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကုသလမူလာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်မူလတို့၏ (ဝါ)တို့ကို။ ခဏနေန၊ တူးဖွဲ့ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ ခတော၊ မည်၏။ ဧတသမေဝ၊ ထိုကုသိုလ်မူလတို့၏သာလျှင် (ဝါ) တို့ကိုသာလျှင်။ ဥပဟနနေန၊ ကပ်၍ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့်။ ဥပဟတော၊ မည်၏။ ပဒဒ္ဒယေနပိ၊ ခတော ဥပဟတော-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြင့်လည်း။ တဿ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်း၏။ ကမ္မာပရာမေဝ၊ အာနန္တရိယကံတည်းဟူသောအပြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပဒဒ္ဒယဿ၊ ခတော၊ ဥပဟတော-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၏။ ပရိယာယ၊ ဝစနတ္တာ၊ ပရိယာယ်ဝေဝုဏ်သဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကုသလမူလသင်္ခါတပတိဋ္ဌာဘေဒေန၊ ကုသိုလ်မူလဟုဆိုအပ်သော တည်ရာ၏ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ခတူပဟတဘာဝံ၊ ဧတ၊ ဥပဟတ၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ ဘိန္နပတိဋ္ဌာဇာတောတိ၊ ဇာတော-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပတိဋ္ဌာ စ၊ ပတိဋ္ဌာ-ဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ မူလံ စ၊ မူလဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဒဒ္ဒယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ဧတယ၊ ထိုကုသိုလ်ဥပနိဿယ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ သမ္ပတ္တနိယာမောက္ကမနံ၊ မဖောက်မပြန်သောသဘောအားဖြင့် မြဲသည်ဖြစ်၍ အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ပတိဋ္ဌာဟတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ သွာ၊ ထိုသို့တည်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာကုသလူပနိဿယသမ္ပဒါ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်း၏။ ကုသလူပနိဿယသမ္ပဒါ၊ ကုသိုလ်ဟူသော ဥပနိဿယ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဧတေန ရညာ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းသည်။ ကိရိယာပရာနေ၊ အဖကိုသတ်ခြင်းအမှုအရာအပြစ်သည် (ဝါ) အာနန္တရိယကံကို ပြုသော အပြစ်သည်။ ဘိန္နာ ဝိနာသိတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော။ သာ၊ ထိုကုသလူပနိဿယသမ္ပဒါဟု ဆိုအပ်သော။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတရာဇာ၊ သည်။ ဘိန္နပတိဋ္ဌာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဘိန္နပတိဋ္ဌကိုပင်လျှင်။ ဝိတ္ထာရေန္တော၊ ချုံလိုသည်ဖြစ်၍။ တထာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ကုသလမူလသင်္ခါတာ၊ ကုသိုလ်မူလဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ကြောင်းသည်။ န ဇာတာ၊ မဖြစ်။ တထာ တေန ကာရဏေန၊

ဖြင့်။ အနေန ရညာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ခဟော ခနိတော၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ခတောတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ပါဠိယံ ပန၊ ၌ကား။ ကတ္တဝသေန၊ ကတ္တား၏အစွမ်းဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဒဒ္ဓယဿ၊ ၏။ ပရိယာယတ္တာ၊ ပရိယာယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပဟတောတိ ပဒံ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ နဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။

ရာဂေါ၊ ကို။ ရဇော၊ အညစ်အကြေးလိမ်းကျံတတ်သောမြူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရေဏ၊ ရေဏ ဟူ၍။ န စ ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ ရုဂဒေါသမောဟာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ရဇော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂဇောဒိဝိရဟိတန္တိ၊ ဝိရဟိတံဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိတသဒ္ဓယ၊ ၏။ ဝိဂတ၊ ရိယာယတံ၊ ဝိဂတသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဂတတ္တာတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဓမ္မေသုစက္ခန္တိ၊ ကား။ စတုသစ္စဓမ္မေသု၊ လေးပါးကုန်သောသစ္စာတရားတို့၌။ ပတ္တံ၊ သော။ တေသံ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ စက္ခု၊ မည်၏ (ဝါ) စက္ခုသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မေသုတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမေသု၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဓမ္မေသု၊ မဂ်တရားတို့၌။ စက္ခန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကေ၊ တစ်ခုသော။ စက္ခု၊ သည်။ အယံ သမာသော၊ ဤဓမ္မစက္ခုဟူသော သမာသ်သည်။ သမုဒါယေကဒေသဝသေန၊ အပေါင်းတစ်စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဓာရက္ခသမာသော၊ အာဓာရက္ခသမာသ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တု၊ ဗျုတ်ရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ နိဒ္ဓါရဏတ္ထသမာသော၊ နိဒ္ဓါရဏတ္ထသမာသ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုနိဒ္ဓါရဏတ္ထသမာသ်ကို။ သာသနဂန္ဓေသု စ၊ သာသနာတော်ကျမ်းတို့၌လည်းကောင်း။ သက္ကတဂန္ဓေသု စ၊ သက္ကတကျမ်းတို့၌လည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောကျမ်းတို့၌။ ပဋိသိဒ္ဓေါ၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဓမ္မေမယန္တိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာဓမ္မေန၊ သမထဝိပဿနာတရားကြောင့်။ နိဗ္ဗုတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဣမိနာ၊ ဤဓမ္မေမယံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဓမ္မေန၊ သမထဝိပဿနာတရားကြောင့်။ နိဗ္ဗုတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ စက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မေက္ခု၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပိ စ၊ တစ်နည်းသော်ကား။ သီလာဒိတိဝိဓဓမ္မက္ခန္ဓာယေဝ၊ သီလအာစရိယသုံးပါးအပြားရှိသော တရားအစုသည်

သာလျှင် (ဝါ) သုံးပါးအပြားရှိသော သီလက္ခန္ဓာ၊ သမာဓိက္ခန္ဓာ၊ ပညာက္ခန္ဓာသည် သာလျှင်။ ဓမ္မမယန္တိ ဓမ္မမယံ နာမ၊ မည်၏။ ကဿ၊ မူကား။ မယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သကဏ္ဍေ၊ သကတ်အနက်၌။ ပဝတ္ထနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အနေန၊ ဤဓမ္မမယံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဓမ္မောယေဝ၊ သီလသမာဓိပညာတရားသည် သာလျှင်။ စက္ခု၊ စက္ခုတည်း။ ဓမ္မစက္ခု၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတရားသည် သာလျှင်စက္ခု။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အညေသု ဌာနေသုတိ၊ ကား။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေသေသု၊ သုတ်အရပ်တို့၌။ ဧတေန၊ ထိုအညေသုဌာနေသုဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဟဿပါဌံ၊ ဓမ္မစက္ခုဟူသောပါဌ် အားလျော်စွာ။ တိဝိဓတ္ထတံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော အနက်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (တိဝိဓတ္ထ၏အရကို။ ဌိကာအလိုအားဖြင့်။ သီလသမာဓိပညာကို ယူအပ်၏ အဋ္ဌကတာအလိုအားဖြင့် အောက်မဂ်သုံးပါးကို ယူအပ်၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဣမ၊ ဤသမညဖလသုတ်၌။ ဧတံ၊ ထိုဓမ္မစက္ခုဟူသော အမည်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ကဿ၊ မူကား။ တသ္မံ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်မျှကိုလည်း။ အနဓိဂတေ၊ မရသည်ရှိသော်။ အညေသံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှတစ်ပါးကုန်သော အထက်မဂ် သုံးပါးတို့၏။ ဝတ္ထဗ္ဗတာယေဝ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်၏သာလျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

☞ (နာ-၁၉၆) ဣဒါနိ၊ ဌ။ ခဏာယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာတိအာဒိပါဌဿ၊ ရာဇာ အစရှိသောပါဌ်၏။ သုဝိညေယျံ၊ ကောင်းစွာသိအပ်သော။ အဓိပ္ပါယံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မံ ဝစနေ၊ ထိုဣဒံဝုတ္တံ ဟောတိအစရှိသောကား၌။ နာဘဝိဿာတိ၊ ကား။ သစေန အဘဝိဿထ၊ အကယ်၍မဖြစ်ကုန်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့မဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတိတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။ ဣဒံ ကာလာတိပတ္တိဝစနံ၊ ဤကာလာတိပတ္တိဝိဘတ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ န ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပတ္တော အဘဝိဿာတိ တောပိ၊ ဌ်လည်း။ သေနယော၊ ဤနည်းကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ အံ့။ မဂ္ဂပါပုဏနဝစနံ၊ မဂ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုဆိုသောစကားသည်။ ဘဝိဿမာနတ္တာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အနာဂတကာလိကံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အနိယမိတေ၊ ကာလကို မမှတ်ရာ၌။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌ (ဝါ) ဤအဋ္ဌကတာ၌။ ဣဓေဝါသနေ နိသိန္နောတိ၊ ဟူ၍။ နိယမိတတ္တာ၊ ကာလကိုမှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိတကာလိကမေဝ၊

အတိတ်ကာလရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤခဏာယံတိက္ခဝေရာဇာ အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်း၏ (ဝါ) သည်။ အာသနာ၊ ထိုင်နေရာမှ။ ဝုဠာယ၊ ထရုံ။ အစိရပက္ကန္တဿေဝ၊ ဖဲ၍မကြာမြင့်စဉ်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေနာတိ။ ကား။ ဒေဝဒတ္တေန စ၊ ဒေဝဒတ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဒေဝဒတ္တပရိသသင်္ခါတေန၊ ဒေဝဒတ်၏ ပရိသတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပါပမိတ္တေန စ၊ ယုတ်မာသောမိတ်ဆွေနှင့်လည်းကောင်း။ သံသဂ္ဂတော၊ စိတ်တူကိုယ်မျှ ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့်။ အဿာတိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဧဝံ သန္ဓေပီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဌာနာရဠ၊ ပါဌ၌မတင်အပ်သော။ ဝစနာဝသေသံ၊ စကားကြွင်းကို(ဝါ)သဒ္ဓါကြွင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သရဏံ သရဏံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဂတတ္တာ၊ ဆည်းကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုစ္ဆိဿတိ၊ လွတ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာကဗ္ဗော၊ ၏။ မမ စ သာသနမဟန္တလာယာတိ၊ တာယဟုသော။ ပါဌော၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်မြတ်၏။ ပန၊ မသင့်မြတ်သောပါဌကိုဆိုဦးအံ။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောပေတံ၌။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။ ဂတ္ထ၊ ထိုစသဒ္ဓါမထင်သောပေတံ၌။ သော စသဒ္ဓေါ၊ ထိုစသဒ္ဓါကို။ လုတ္တနိဒ္ဓိဌော၊ ကျေခြင်းကိုညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သရဏံ သရဏံ ဣတိ၊ ၏။ ဂတတ္တာယေဝ၊ ဆည်းကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ န မုစ္ဆိဿတိ၊ လွတ်လတ္တံ့သည်မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင် သာသနာတော်၌။ ဧသ ဧသော ရာဇာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ငသန္ဓော၊ ကြည်ညို၏။ ပသန္နာကာရဉ္စ၊ ကြည်ညိုသောအခြင်းဒ၊ ရာကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တိဝိဿောပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ စ သာသနဿ၊ ထိုသာသနာတော်၏လည်း။ ဥတ္တမတာယ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္စယေန၊ သမုစ္စည်းအနက်ရှိသော စာဒ္ဓါနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အတ္ထော၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယဿ နာမာတိအာဒိ၊ ယဿ နာမ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဒုက္ကရကမ္မဝိပါကတော၊ မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်သော ကံ၏အကျိုးမှ။ သုကရေန၊ လွယ်သော။ မုစ္စနေန၊ လွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဥပဇာဒဿနံ၊ ဥပမာက္ခပြခြင်းတည်း။ (ဝါ) ဥပမာက္ခပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ကောစိတိ၊ ကား။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ကဿစိတိ၊ ကား။ ကဿစိ၊ သော။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျားကို။ ဝဇန္တိဇ္ဈေ၊ ငမော့သော ဤပုဒ်၌။ ဘာဝယောဂေ၊ တောနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မတ္ထေ၊ ကံအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊

တည်း။ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမတ္တေန ဒဏ္ဍေနာတိ၊ ကား။ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမတ္တာသံခါတေန၊ ပန်းတစ်ဆုပ်
 မျှဟုဆိုအပ်သော။ နေဒဏ္ဍေန၊ ဥစ္စာဒဏ်ဖြင့်။ မုစ္စေယျာတိ၊ ကား။
 ဝဓေဏ္ဍတော၊ သတ်ခြင်းအမှုဒဏ်မှ။ မုစ္စေယျ၊ လွှတ်ရာ၏။ ဝါ၊ ကား။
 ဒဏ္ဍေနာတိလူဒံ ပဒံ၊ ဒဏ္ဍေနဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိဿက္ကတ္တေ၊ ပဉ္စမိအနက်၌။
 ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကိံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌
 တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ သုမတ္တာ မယံ တေန မဟာသမဏေနာတိအာဒိသု
 ဝိယ၊ သမဏေန ဤသို့အစရှိသောပါ၌တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ တေန
 မဟာသမဏေန၊ ထိုရဟန်းကြီးဂေါတမမှ။ သုမတ္တာ၊ ကောင်းစွာလွှတ်ကုန်ပြီ။
 ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမတ္တေန၊ ပန်းတစ်ဆုပ်မျှဖြင့်။ နေဒဏ္ဍတော စ၊ ဥစ္စာဒဏ်မှလည်းကောင်း။
 ဝဓေဏ္ဍတော စ၊ သတ်သောအပြစ်ဒဏ်မှလည်းကောင်း။ မုစ္စေယျ၊ လွှတ်ရာ၏။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

လောဟကုမ္ဘိယန္တိ၊ ကား။ လောဟကုမ္ဘိနရကေ၊ လောဟကုမ္ဘိနရက်၌(ဝါ)
 ငရဲ၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောဟကုမ္ဘိငရဲ၌။ တဒန္တဘဝနကာနံ၊
 ထိုလောဟကုမ္ဘိငရဲဆင်းရဲကို ခံစားကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကမ္မဗလေန၊
 ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ လောဟမယာ၊ သံဖြင့်ပြီးသော။ မဟတိ၊ ကြီးစွာသော။
 ကုမ္ဘိ၊ အိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ နိရယံ၊ ကို။
 လောဟကုမ္ဘိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဥပရိမတလတော၊ အထက်အပြင်မှ။
 အဓော၊ အောက်သို့။ ပတန္တော၊ ကျသည်ရှိသော်။ တိံ သဝဿသဟဿာနံ၊
 အနှစ်သုံးသောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟေဋ္ဌိမတလတော၊ အောက်
 အပြင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဝုစ္စန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ (ဝါ)ဥဒ္ဓံဝုစ္စန္တော၊
 အထက်သို့ ပြန်တက်သည်ရှိသော်။ တိံ သဝဿသဟဿာနံ၊ အနှစ်သုံးသောင်း
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဘယထာ ပန၊ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်ကား။
 သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနံ၊ အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 စ သစ္စံ၊ ၏။ ပေတဝတ္ထုပါဠိယံ၊ ၌။

(ဂါထာ)။ ။သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ ။ပ။ ကဒါ အန္တောဘဝိဿတိတိ ဘဝိ၊
 ဿတိဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား)။ နိရယေ၊ သံရည်ပူကြဲ လောဟကုမ္ဘိငရဲ၌။ သဗ္ဗသော၊
 အချင်းခပ်သိမ်း။ ပစ္စမာနာနံ၊ ကျက်ရကုန်သောငါတို့အား။ သဋ္ဌိဝဿ၊
 သဟဿာနံ၊ ကာလဘွက်စစ် အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏာနံ၊
 ပြည့်ကုန်ပြီ။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ အန္တော၊ အဆုံးသည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ (၎င်းဂါထာကို သေဋ္ဌိပုတ္တိပေတဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ ဟောတော်
 မှသည်)။

(နာ၊ ၁၉၇)ဟေဋ္ဌိမတလံ၊ အောက်အပြင်သို့။ ပတု၊ ရောက်၍။ ဥပရိမတလံ၊
 အထက်အပြင်သို့။ ပါပုဏိတော စ၊ ရောက်ပြီး၍လည်း။ မုစ္စိဿတိ၊ လွတ်လတ္တံ့။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊
 သော အနက်ကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။ အညေ၊ အဘေတသတ်မင်းမှ တပါးကုန်သော။
 သေဋ္ဌိပုတ္တာဒယော၊ သေဋ္ဌေးသားအစရှိသည်တို့သည်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်
 (ဝါ)အနှစ်ခြောက်သောင်းအဆက်ဆက်။ အဘေ၊ သို့။ ပတန္တော စ၊ ကျကုန်
 သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော စ၊ တက်သွားကုန်သည်ဖြစ်၍
 လည်းကောင်း။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊
 အနှစ်အသိန်းကာလတို့ပတ်လုံး။ တတ္ထ၊ ထိုလောဟကုမ္ဘီငရဲ၌။ ပစ္စန္နိယထာ၊
 ကျက်ရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အယံ ရာဇော၊ ဤအဘေတသတ်မင်း
 သည်။ န ပစ္စတိ၊ မကျက်ရ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား(ဝါ)အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။
 အယံ ရာဇော၊ ဤအဘေတသတ်မင်းသည်။ ယထာဝုတ္တကာရဏေန၊ အကြင်
 အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းကြောင့်။ ဧကဝါရမေဝ၊ တစ်ကြိမ်သာ
 လျှင်။ အဘေ၊ အောက်သို့။ ပတန္တော စ၊ ကျသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။
 ဥဒ္ဓံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော စ၊ တက်သွားသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ သဋ္ဌိဝဿ
 သဟဿာနိယေဝ၊ အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့ကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ ပစ္စိတော၊
 ကျက်ရပြီး၍။ မုစ္စိဿတိ၊ လွတ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊
 ၏။ ပန၊ ပါး။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ကုတေ၊ အဘယ်ကျမ်းမှ (ဝါ)
 အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ။ လဒ္ဒေါ၊ ရအပ်သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့သောမေး
 စိစစ်ခြင်းကို(ဝါ)စောဒနာခြင်းကို။ ပရိဟရန္တော၊ ပယ်ဖြေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣဒမ္ပိ
 ကိရ၊ဘဂဝတာ ဝုတ္တမေဝါတိ၊ဝုတ္တမေဝ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဣဒမ္ပိကိရဟူသောဝါကျ၌။ သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။
 ကိရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနုဿဝနတ္ထော၊ အဆင့်စကားကြားခြင်းအနက်ရှိ၏။
 တေန ပါဌေန၊ ထိုဣဒမ္ပိ ကိရ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမေဝဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဝုတ္တဘာဝဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်(ဝါ)ကို။ အာစရိယ-
 ပရမ္ပရတော၊ ဆရာအဆက်ဆက်အထံမှ။ သုယျမာနတဉ္စ၊ ကြားနာအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ၏(ဝါ)ကို။ (ဝံသဒ္ဓါအဋ္ဌာနပ္ပယောဂ၊
 ကံပုဒ်နောင်ထိုင်)။ အာစရိယပရမ္ပရတဘတတဉ္စ၊ ဆရာအဆက်ဆက်သည်
 ဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒိပေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ပြသည်
 ရှိသော်(ဝါ)ဘုရားဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ ပါဠိယံ၊ ဦး။ ဘဂိတံ၊ သင်္ဂါ
 ယနာတင်အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပါဠိယံ ပန န အာ-
 ရုဋ္ဌန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ အပဒနာတိ၊ ဗယ်၏။ ပကိဋ္ဌက-

ဒေသနာဘာဝေန၊ ပကိဏ္ဍကဒေသနာ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ အနာ-
ရုဠတ္တာ၊ မတင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဠိဘာဝေန၊ ပါဠိ၏အဖြစ်ဖြင့်။
မဟာထေရေဟိ၊ သင်္ဂါယနာတင်မဟာထေရ်တို့သည်။ န သင်္ဂီတံ၊ သင်္ဂါယနာ
မတင်အပ်။ ဣတိ အယံ၊ ဣတိ၊ ဣတိ၊ ဣတိ။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။
ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ပကိဏ္ဍကဒေသနာ၊ ပကိဏ္ဍကဒေသနာတော်ကို။ ပါဠိယံ၊ ဤ။
အနာရုဠတ္တာ၊ မတင်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

အနန္တရေ၊ အခြားမရှိသော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ နရကေ၊
ရဲ၌။ ယဒိ ပစ္စတိ၊ အကယ်၌ကျက်ရသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ကျက်
ရသည်ရှိသော်။ ဣမံ ဒေသနံ၊ ဤသာမညဗလသုတ်ဒေသနာတော်ကို။ သုတ္တာ၊
ကြားနာရ၍။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်းသည် (ဆဋ္ဌကတ္တား)။ ကော၊
အဘယ်မည်သော။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပါ
သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကဿခံ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား (ဝါ) ၏။
အာသကံ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တဒါသကံ၊ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုယုံမှားသကံကိုနှစ်စေခြင်းငှါ။ စောဒနံ၊ ကို။
ဥဒ္ဓရိတ္တာ၊ ထုတ်ပြီး၍။ ပရိဟရိတံ၊ ပယ်ဖြေခြင်းငှါ။ ဣဒိ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယဉ္ဇိတိအာဒိနာ၊ အယဉ္ဇိ၍သို့အစရှိ
သောပါဠိဖြင့်။ နိဒ္ဒါလာဘာဒိကံ၊ အိပ်ရခြင်းကိုရခြင်းအစရှိသော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက-
သမ္ပရာယိကံ၊ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ဖြစ်သော တမလွန်လောက၌
ဖြစ်သော။ အနေကဝိဓံ၊ တစ်ပါးမကများသောအပြားရှိသော။ မဟာနိသံသံ၊
များသောအကျိုးအာနိသင်ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နိယမေတ္တာ၊
မှတ်၍။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ဧတ္ထ ဧတေသု ပါဠေသု၊ ဤအယဉ္ဇိစသောပါဠိတို့တွင်။
အယံ ။ ပ။ နိဒ္ဒါလာဘတိတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒါလာဘံ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းကို
ရခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခာ-
ပဂတဘာဝဉ္စ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်း စိတ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်း၏ကင်း
သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ နိဒ္ဒါလာဘသိသေန၊ အိပ်ခြင်းကိုရခြင်းကိုအရင်းပြု
သဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တိဏ္ဍံ ။ ပ။ အကာသိတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တိဏ္ဍံ၊
ကုန်သော။ ရတနာနံ၊ တို့အား။ မဟာသက္ကာရကိရိယံ၊ များစွာအရှိအသေပြု
ခြင်းကြံယာကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပေါထုဇ္ဇနိကဿ။ ပ။ နာဟောသိတိဣမိနာ၊
ဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကသဒ္ဓါပဋိ-
လာဘံ၊ ပုထုဇ္ဇနိတို့၏သန္တန်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါကိုရခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။
ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောအကျိုးသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ မျက်မှောက်

ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ်ဖြစ်သော။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။ အနာဂတေ ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ပန ကား ပက္ခန္ဓရဇောတက)။ ဥက္ကံသတော၊ အလွန်အကဲအားဖြင့်။ သမ္ပရာယိကော၊ တမလွန်လောက၌ဖြစ်သောအကျိုးအာနိသင်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ အပရာပရေသု၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ကုန်သော၊ သဝေသု၊ သဝတို့၌။ အပရိမာဏောယေဝ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သမ္ပရာယိကော၊ တမလွန်လောက၌ဖြစ်သောအကျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ ဝသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထိုသတ္တဝရံ ပနဟူသောဝါကျ၌။ မေုရာယာတိ၊ ကား။ မေုရ ရသ ဘူတာယ၊ ချိုသာသောအရသာရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဩဇေန္တိယာတိ၊ ကား။ မေုရရသဿပိ၊ ချိုသောအရသာ၏လည်း။ သာရဘူတာယ၊ အနှစ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဩဇာယ၊ ဩဇာဖြင့်။ ဩဇေတိယာ၊ ဩဇာရှိသော။ ပုထုဇ္ဇေန၊ ပုထုဇ်န၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်း။ ပေါထုဇ်နိကာ၊ ပုထုဇ်န၌ဖြစ်သည်။ ယော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရားသည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ မာရေ၊ မာရ်တို့ကို။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အောင်တော်မူပြီးသောသတ္တိကြောင့်။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိဇိတာဝိ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဇိတာဝိဟူသော ပုဒ်၌။ ပရူပဒေသဝိဟရတာ၊ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဒေသနာဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်အောင် ဟောပြောညွှန်ပြခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိသေသဘာဝေါ၊ ထူးသောအဖြစ်မည်၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးတစ်ယောက်ထီး။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို အထူးအားဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိမြင်တော်မူပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ အနာစရိယကော၊ ဆရာမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာမညေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ သမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ သိကုန်၏။ ပရေ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို။ နဗောဓေန္တိ။ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိတော်မူကုန်။ (နှာ-၁၉၈) အတ္တရသမေဝ၊ အတ္တရသကိုသာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။ ဓမ္မရသံ၊ ဓမ္မရသကို။ နပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍မသိကုန်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ လောကုတ္တရာဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာတရားကို။ ပညတ္တိံ၊ သဒ္ဓပညတ်သို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဒေသေတုံ၊ ဟောခြင်းငှာ။ နသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။

၉

မူဂေန၊ လူအသည်း၊ ဒိဋ္ဌသုပိနောဝိယ စ၊ မြင်အပ်သော အိပ်မက်ကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ ဝနစရဂေန၊ တောသွားမုဆိုးသည်။ နဂရေ၊ မြို့၌။ သာယိတ-
 ဗျဉ္ဇနရသောဝိယ စ၊ လျက်အပ်သော စားမဲဟင်းလျာ၏ အရသာကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ နေသံ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏။ မွေဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါး
 ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဣဒ္ဓိသမာပတ္တိ-
 ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒမ္ပိ၊ တန်ခိုးသမာပတ် ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် အပြားသို့လည်း။
 ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တံ၌။ ဝုတ္တံ၊ ။

ဧတ္တ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအဇာတသတ်မင်း၏ အကြောင်းကိုပြဆိုသောအရာ
 ၌။ ဌာတွာ၊ တန်ခိုးရပ်၍။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ စောဒကော၊ သည်။
 အာဟ၊ ။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်းအား။ ကမ္မန္တရာယာသာဝေ၊
 ကမ္မန္တရာယ် မရှိသည်ရှိသော်။ တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌သာလျှင်။
 ဓမ္မစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခုသည် (ဝါ) သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ ယဒိဥပဇ္ဇိဿထ၊
 အကယ်၍ ဖြစ်လတ္တံ့သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ဓမ္မစက္ခု ဖြစ်လတ္တံ့ ရှိသော်။
 ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင် (ဝါ) ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်၊ အနာဂတေ၊
 ၌။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုနိုင်ပါ
 အံ့နည်း။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အနာဂတေ၊ ၌။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟုတွာ၊
 ၍။ ယဒိ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အကယ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊
 ထိုသို့ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သည်ရှိသော်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ တသ္မိံ ယေဝအာ-
 သနေ၊ ၌သာလျှင်။ ဓမ္မစက္ခု၊ သည်။ ဥပဇ္ဇိဿထ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣမေ
 သာဝကဗောဓိပစ္စေကဗောဓိဥပနိဿယာ၊ ဤသာဝကဗောဓိ ပစ္စေကဗောဓိတို့
 ၏ အားကြီးသောအကြောင်း ကောင်းမှု ဥပနိဿယတို့သည်။ ဘိန္နနိဿယာ၊
 ပြားသောမှီရာ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိနန္၊ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော။
 ကသ္မာ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဓိနံ၊ သာဝကဗောဓိပစ္စေက
 ဗောဓိတို့၏။ အသာဓာရဏဘာဝတော၊ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ တောနိ၊ ထိုသာဝက ဗောဓိ ပစ္စေက ဗောဓိ၏ ဥပနိ-
 ဿယတို့သည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပဉ္စဂ္ဂယဂ်သမ္ပတ္တိယာ စ၊ ငါးပါး
 သောအင်္ဂါ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ အဘိနိ-
 ဟာရသမိဒ္ဓိဝသေန စ၊ ဆုတောင်းခြင်း၏ ပြည့်စုံသည်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ ပါရမီသမ္ပရဏကာလဝသေန စ၊ ပါရမီအဆောက်အဦကို ဖြည့်ဆည်း
 ပူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ အဘိသမ္ပုဇ္ဈနဝသေန စ၊ သစ္စာလေး
 ပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အသာ-
 ဓာရဏာနိ၊ မဆက်ဆံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကော၊
 သည်။ အာဟ၊ ။

မှတ်ချက်။

။စာအုပ်မူများ၌ အသာဓာရဏာနိ ဟိ တောယာတိ- ဟူ၍ပါ၌ ရှိ၏။ မသင့်။ တောနိ၊ ဟူ၍ ပါ၌ရှိမှသာလျှင် အသာဓာရဏာနိ ဟူသောပုဒ်နှင့် သင့်လျော်မည်ဖြစ်၍ တောနိပုဒ်နှင့် ယောဇနာ သည်။ ပဉ္စဂ္ဂဃကံသမ္ပတ္တိယာ ဟူသောပုဒ်၌။ ပဉ္စဂ္ဂအရကို ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ၏အဖြစ် ဆုတောင်းခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါ ငါးပါးကိုယူ။ ထိုအင်္ဂါ ငါးပါးကိုကား တွေ့ကေနပ် စ ကာလေန ပစ္စေကဗုဒ္ဓတ္တံ ပတ္တယတော အဘိနိဟာရက္ခဏေ ပဉ္စ သမ္ပတ္တိယော ဣတ္ထိတဗ္ဗာ၊ တေသံ ဟိ မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဝိဂတသဝဒဿနံ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ၊ ဧတေ အဘိနိဟာရကာရဏာ- ဟူသော သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာဖြင့် သိအပ်၏။ (ဂါထာ၏အနက်ကိုသာ ပြဦးအံ့) မနုဿတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ပုရိသလိင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း။ ဝိဂတသဝဒဿနံ၊ အာသဝေါတရား ကင်းပြီးသော။ ဝါ၊ ကင်းပြီးသော အာသဝေါ တရားရှိသော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့တွင် တစ်ပါးပါးကို ဖူးမြင်ရခြင်းလည်းကောင်း။ အဓိကာရော၊ လွန်ကဲ သော ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဆန္ဒတာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားအဖြစ်၌ တောင့်တသော ကုသိုလ်ဆန္ဒရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ပဉ္စ၊ ထိုငါးပါးတို့သည်။ အဘိနိဟာရကာရဏာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရားဆုကို တောင်းခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဤကား သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာလာဂါထာ၏ အနက်တည်း။ အင်္ဂါငါးပါးသရုပ်ကို ၎င်း ဂါထာ အနက်အတိုင်းယူ။ ဒွယဂ်အရကို။ သာဝကဗောဓိဉာဏ်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါ နှစ်ပါးကိုယူ။ ထိုအင်္ဂါ နှစ်ပါးကိုကား ဣမေသံ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ အဓိကာရော ဆန္ဒတာတိ ဒွဂ်သမ္ပန္နော ယေဝအဘိနိဟာရော ဟောတိ- ဟူသော သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာဖြင့် သိအပ်၏ (အနက်ကား) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤအဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝက ပကတိသာဝက ဘုရား မယ်တော်ခမည်းတော် အလုပ်အကျွေး၊ ဘုရားသားတော်တို့အား။ အဓိကာရော၊ လွန်ကဲသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုခြင်း လည်း ကောင်း။ ဆန္ဒတာ၊ သာဝကအဖြစ်စသည်၌ တောင့်တသောကုသိုလ် ဆန္ဒရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း- ဣတိ၊ သို့။ ဒွဂ်သမ္ပန္နောယေဝ၊ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော်သာလျှင်။ အဘိနိဟာရော သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တစ်နည်း။ အဘိနိဟာရော၊ ဆုတောင်း၊ ခြင်းသည်။ ဒွဂ်သမ္ပန္နောယေဝ၊ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသည်

၅၆၂

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

၂-သာမညဖလ

သာလျှင် ဟောတိ၊ ဧ၊ ဤကား။ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၏ အနက်တည်း။

အယံ ဝိရောဓော၊ ဤဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်တဝမှ။ အပရတောယေဝ၊ နောက်၌သာလျှင်။ အယံ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်း။ ဝါ၊ သည်။ ပစ္စေကဗောဓိသမ္ဘာရာနံ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၏ အဆောက်အဦးဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု သမ္ဘာရတို့ကို။ သမ္ဘရဏီယပ္ပံ၊ ဖြည့်ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ သာဝကဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိနကသတ္တာပိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိလတ္တံ့ ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုသာဝကဗောဓိ၏။ သမဝါယေ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ကလန္တရေ၊ ကလပ်ပါး၌။ ပစ္စေကဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိသန္တိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိကုန်လတ္တံ့။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘိနိဟာရဿ၊ ဆုတောင်းခြင်း၏။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိအယံ ပရိဟာရော၊ တည်း။

ပန၊ အယူတစ်ပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အပရေဝါဒယူပြား ဆရာတစ်ပါးတို့သည်။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကံ ဘဏန္တိ၊ အဘယ်သို့ ဆိုကုန်သနည်းဟူမကား။ အယံ ရာဇာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ပစ္စေကဗောဓိယာယေဝ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၌ သာလျှင်။ ကတာဘိနိဟာရော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆုတောင်းခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိသစ္စံ၊ ဧ၊ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ရာဇာ၊ သည်။ (လိုက်)။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စေကဗောဓိ၌။ ကတာဘိနိဟာရောပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆုတောင်းခြင်းရှိသော်လည်း။ နိယတိ၊ မြဲခြင်းသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မချေ့က်သည် ဖြစ်၍။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထိုပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်၏။ ပရိပါတံ၊ ရင့်ခြင်းသို့။ အနုပဂတတ္တာ၊ မကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ပုခိဘာဝေ၊ မျက်မှောက်၏အဖြစ်၌။ သာဝကဗောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိသန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သစာယံ သိက္ခဝေ ရာဇာတိ အာဒိံ၊ ကံ။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏။ စ၊ ရှေ့ဝါး၌ စောဒနာ ချက် ပယ်ဖြေချက်ကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ မဟာဗောဓိသတ္တာနမေဝ၊ မဟာဗောဓိ ဘုရားလောင်းတို့အားသာလျှင်။ ဝါ၊ ကြီးမြတ်သော သဗ္ဗညုဘုရား လောင်းတို့အားသာလျှင်။ အာနန္တရိယပရိမုတ္တိ၊ အာနန္တရိယကံမလွတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတရေသံ၊ မဟာဗောဓိသတ္တမ တစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဓိ သတ္တာနံ၊ ပစ္စေကဗောဓိ သာဝက ဗောဓိလောင်းတို့အား။ အာနန္တရိယ ပရိမုတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဿ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ ပစ္စေက

သတ္တ

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၃

ဗောဓိယံ၊ ဌ။ နိယတော မြသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်သော။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။
 စိရကာလသမ္ဘူတေန၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံးဖြစ်သော။ လောက-
 နာထေ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌။ ကတေန၊
 ပြုအပ်သော။ အာဃာတေန၊ ရန်ငြိုးဖြင့်။ ဂရုတရာနိ၊ အလွန် ဝန်လေးကုန်
 သော။ (တရပစ္စည်း အတိသယတ္တ)။ အာနန္တရိယကမ္မာနိ၊ အာနန္တရိယကံတို့
 သည်။ ပသဝိ၊ ပွားပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မန္တရာယေန၊ ပိတုဃာတက-
 ကမ္မန္တရာယ်ဖြင့်။ အယံ ရာဇာ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အသမဝေတ
 ဒဿနာတိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိမမြင်သော အတိသမယ
 ရှိသည်။ ဟုတော၊ ချီ။ ပစ္စေကဗောဓိနိယာဓေန၊ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ် မြဲသော
 အားဖြင့်။ အနာဂတေ၊ ဌ။ ဝိဇီတာဝိ နာမ၊ ဝိဇီတာဝိအမည်ရှိသော။ ပစ္စေက-
 ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟုတော၊ ချီ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ချီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏန္တိ၊ ကုန်၏။ (ထည့်)။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဇာတသတ်
 မင်း၏ ပစ္စေကဗောဓိဖြစ်လတ္တံ့ ဟု ဆိုရာ၌။ ယတ္ထတရံ၊ အထူးအားဖြင့် သင့်
 မြတ်သည်ကို။ ဝိမံသိတော၊ ဉာဏ်ဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပါဠိမေဝ၊ ပါဠိကိုသာလျှင်။
 သံဝဏ္ဏနာယ၊ အဋ္ဌကထာ၏။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿေန္တော
 ဒဿေတုကာမော၊ ချီ။ ဣဒမဝေါစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာသည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုဣဒမဝေါစ စသောပါဠိ၏။ အတ္တော၊ ကို။
 ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပြဟူဇာလသုတ်၌။ ဝုတ္တောဟိ ဝုတ္တော ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ကောင်းတစ်ရပ်အပြီးသတ်တည်း။ အပိစ၊
 တစ်နည်းဆုံးဦးအံ့။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ အနာရုဠမ္ပိ၊ တောင်အပ်သော်လည်း။ အတ္ထံ၊
 ကို။ သင်္ဂဟေတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းငှါ။ ဣဒမဝေါစာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဂမနံ၊
 နိဂုံးကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ကရေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊
 မှတ်အပ်၏။

☞ (နာ-၁၉၉)ဣတိ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သုမင်္ဂလ
 ဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။ ဝါ၊ ကောင်းသော သဒ္ဓမင်္ဂလာ
 အတ္တမင်္ဂလာဖြင့်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော သုဘာသိတမင်္ဂလာဖြင့် ပညာရှိ
 တို့ကို နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် သုမင်္ဂလဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။
 (လာသ-ကန္တိယံ၊ ဟုသဒ္ဓနိတိဆို၏။) ပရမသုနမဂမ္ဘိရေဒရနုဗောဓတ္ထပရိဒီပနာယ၊
 မြတ်သော သိမ်မွေ့နက်နဲသော ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိနိုင်သော အနက်ကို
 ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်ပေတတ်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော သိမ်မွေ့နက်နဲသော
 ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ဉာဏ်ဖြင့်လျော်စွာ သိအပ်သော အနက်ကို ပိုင်းခြား၍
 ပြရာပြကြောင်း ဖြစ်သော။ သုင်္ဂမလဝိပုလ ပညာဝေယျတ္တိယဇနနာယ၊

ကောင်းစွာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော ပြန့်ပြောသော ပညာ၏ လျင်စွာ
 ဖြစ်ခြင်း ထင်ခြင်း အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါ၊ အလွန်ကင်းသော
 မောဟတည်းဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော အထူးထူးအပြားပြားဖြစ်တတ်
 သောပညာ၏ တိက္ခဝိသဒ္ဓါဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေ
 တတ်သော။ ဒီသနိကာယဋ္ဌကထာယ၊၌။ ဝါ၊ ။ (သမညဖလ သတ္တ-
 ဝဏ္ဏနာယ၌ အာဓာရစပ်။ တစ်နည်း။ ဂေါလုစေတသ ဩကာရဿ၊ကသိ
 သမ္ပုနစပ်။ နှစ်ပါးသမ္ပုန၊ စပ်ရန်ရှာဖွေ၊ တမသေ၊ သွားလေနှီးအဝေး ဟူသော
 နိယံနှင့်အညီစပ်)။ အဇ္ဈဝ မဒ္ဒဝ သောရစသဒ္ဓါသတိမတိဗဒ္ဓိခန္တိ စိရိယာဒိ
 မေဿမဂီနာ၊ ပြောသည့်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် တင်တယ်ကောင်း
 မြတ်သော ကာယကံဝစီကံတရား၌ မေ့လျော့တတ်သည်၏အဖြစ်၊ သဒ္ဓါသတိ
 သမာဓိပညာ ခန္တိစိရိယာသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ မကောက်
 မကျစ်ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်၊ မာန ဒေါသ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်ခြင်းမရှိ
 ဝါဂ္ဂမ်းကဲ့သို့ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် ကောင်းမြတ်တင့်တယ်သော ကာယကံ
 ဝစီကံတရား၌ မေ့ လျော့တတ်သောသူ၏ အဖြစ် သဒ္ဓါ သတိသမာဓိပညာခန္တိ
 စိရိယ စသော တရားတို့နှင့် အမြဲမကွာ ကိုယ်၌ စွဲထုံပြည့်စုံခြင်းရှိသော။
 (ထေရေန၌ စပ်။) သာဠကထေ၊ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွသော။ ပိဋကတ္ထဇယ၊
 ပိဋကတ်သုံးပုံ၌။ အသင်္ဂါသံဟိရဝိသာရဒဉာဏစာရိနာ၊ ငြိကပ်ခြင်းမရှိတုန့်တို့
 ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ရဲရင့်သောဉာဏ်ဖြင့် ကျက်စားလေ့ ရှိသော။
 ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဖြစ်လေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနေကပ္ပ
 ဘေဒသကသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟိနာ၊ တစ်ပါးမကများသော အပြား
 ရှိသော သကသမယ တည်းဟူသော တောအုပ် သမယန္တရ တည်းဟူသော
 တောအုပ်သို့ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် သက်ဝင်နိုင်သော။ (အကျဉ်းသာ ယောဇနာ
 သည်။) မဟာဂဏိနာ၊ များသောတပည့် လက်သားဂိုဏ်း ရှိသော။ (ဝါ)
 များစွာသော ဂိုဏ်းအပေါင်း သံဃာတို့ကိုအစိုးရသော။ မဟာဓေယျာ
 ကရဏေန၊ ဗျာကရုဏ်း သဒ္ဓါကျမ်းကြီးကို တတ်သော။ မဟာဓမ္မရာဇ
 ဂုရုနာ၊ မြတ်သောတရားစောင့်သော မင်းတို့ထက် ဘုန်းပညာစသည်တို့ဖြင့်
 လွန်ကဲသော မင်း၏ ဆရာဖြစ်သော။ (ဝါ)မြတ်သောမင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး
 ရှိကုန်သော မင်းတို့ကိုအစိုးရသော မင်းသည် ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေး
 အမြတ်ပြုအပ်သော မင်း၏ဆရာဖြစ်သော။ ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ
 နာမတ္ထေရေန၊ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ အမည်ရှိသော သာသနာပြုမဟာ
 ထေရ်သည်။ (ဝါ) မောင်းထောင်သာသနာပိုင် မဟာထေရ်သည်။ ကတာယ၊
 ပြုစီရင်အပ်သော။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ ပညာရှိအပေါင်း သူတော်
 ကောင်းတို့ကို နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် သာဓုဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။
 လိနပ္ပပူကာသနိယာ။ ဝုဂ်ကွယ်တိမ်မြုပ်သော အနက်တို့ကို ပြရာပြကြောင်း

သုတ္တံ]

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၅

ဖြစ်သောဋီကာ၌။ (ဝါ)၏။ သာမညဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာယ။ သာမညဗလသုတ်
အဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ၊ ဝုဏ်ကွယ်တိမ်မြုပ်သော အနက်တို့ကို
နေလအသွင် ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင် ပြခြင်းသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

မန္တလေးနဂရေ မိုးကောင်းအာရာမေ သုဝဏ္ဏလိမ္ပိတတ္တာ သုဝဏ္ဏဝတိတိ
လဒ္ဓနာမကေ ဒွိဘုမ္မိကေ မဟိဋ္ဌကဝိဟာရေ အဓိဝသန္တေန ရေဝတာဘိပတ္တိတ
ဓဇသာသနဝံသ မဟာဓမ္မရာဇဂူရုတိ စ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောတိ စ လဒ္ဓလဉ္စူတော
သာသနာပြုညောင်ရမ်းအာစရိယောတိ ဝိဿုတေန သာသနသောဓကမဟာ
နာယကတ္ထေရဝရေန ရစိတံ သာမညဗလသုတ္တဋ္ဌကထာယ လိနတ္ထပ္ပကာသိနိယာ
သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ ဋီကာယ အတ္ထနိဿယံ နိဋ္ဌိတံ။ ။ဣဒံ မေ ပုညံ
ဓမ္မဓာတုပစ္စယော ဟောတု။

သာမညဗလသုတ် အဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ဋီကာ နိဿယ ပြီး၏။

၃-အဗ္ဗန္ဓာသုတ္တံ

အဒ္ဓါနဂမနဝဏ္ဏနာ

(နာ-၂၀၀) ၂၇၄။ ဧဝံ သို့ (ဝါ) ဧဝံ ဣဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်၊ သာမညဖလသုတ္တံ၊ ကိ။ သံဝဏ္ဏေတွာ၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဗ္ဗန္ဓသုတ္တံ၊ ကိ။ သံဝဏ္ဏေန္တာ၊ ဖွင့်လိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ယထာနုပဗ္ဗိ၊ အစဉ် အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။ ပတ္တဘာစံ၊ ရောက်သည် ၏အဖြစ်ကို။ ဝိတာဝေတံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ သာမညဖလသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂတဿ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ သုတ် ၏။ အဗ္ဗန္ဓသုတ္တဘာဝံ၊ အဗ္ဗန္ဓသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ကောသလေသုတံ၊ အဗ္ဗန္ဓသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံဟူ၍ (ဝါ) သုတ္တံ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတွက်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤကောသလေသုတံ-ဟူသောပုဒ်၌။ သမာဓိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ ပဒတ္ထဝိပလ္လာသဇောတကော၊ ပဒတ္ထဝိပလ္လာသကို ထွန်းပြတ်တသော (ဝါ) မုဒိ အနက်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ထွန်းပြတ်တသော။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ ကိ။ လုတ္တံ၊ နိဒ္ဒိဇ္ဇော၊ ကျေခြင်းကို ညွှန်ပြအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာဒိသဒ္ဓလောပေါ၊ အာဒိ သဒ္ဓါကျေသော။ သေ ဇေသော နိဒ္ဓေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပလက္ခဏနိဒ္ဓေသော၊ ဥပလက္ခဏနည်းကို ညွှန်းပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အဂ္ဂဟိတတာယ၊ မယူအပ်သေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ အပုဗ္ဗဿ၊ မရှေးသော (ဝါ) အသစ်ဖြစ်သော။ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထဝိသ ဇနာ၊ အနက်ကို ဝေဖန်ခြင်းသည်။ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ၊ သုစ္စံ၊ ၏။ ဟိတွာ၊ ပုနပုနာဂတမတ္ထံ၊ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ပကာသယိ ဿာမိ-ဟူသောစကားကို။ နိဒါနကထာယံ၊ နိဒါနကထာ၌။ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အစ ပဏာမဂါထာ၌။ ပုနပုနာဂတမတ္ထံဟုပါဌ်ရှိ၏။ ၎င်းပါဌ်သော အမွန်ဟုမှတ်။]

(အနက်ကား) ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အာဂတံ၊ လာသော။ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဟိတွာ၊ ၍။ အတ္ထံ၊ ကိ။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေအံ။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏ နာတိ၊ ဟူ၍။ ကတ္ထစိ၊ အချို့ပေတို့၌။ ပါဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သော ပါဌော၊ ထိုပါဌ်သည်။ အယုတ္တောဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။

ကသ္မာ၊ ကား။ ဋီကာယ၊ ဋီကာဟောင်း၌။ အနုဒ္ဓတ္တာ စ၊ မထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုသို့ပုဒ်အစဉ်အတိုင်းဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌(ထည့်)။ အသံဝဏ္ဏိတတ္တာ စ၊ မဖွင့်အပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

ဂေါတ္ထဝသေန၊ အနွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရာဇကုမာရာ၊ မင်းသားတို့သည်။ ကောသလာ နာမ၊ ကောသလမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာရိယေန၊ အရှင် ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အယူထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ အက္ခရစိန္တကာ၊ အက္ခရာကိုသိကုန်သောဆရာတို့သည်။ ကောသံ၊ ကျီကြကို။ လန္တိ၊ ရက္ခန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကုသလံ၊ အနာကင်းခြင်းကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇနပဒိနောတိ၊ ကား။ ဇနပဒဝန္တော၊ ဇနပုဒ်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ဇနပဒဿ၊ ကို။ ဣဿရာ၊ အစိုးရကုန်သော။ ကောသလာ နာမ ရာဇကုမာရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တယေဝ၊ ဆိုသော်သာလျှင်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးသော်လည်း။ ဇနပဒိနောတိ ဝစနံ၊ ဇနပဒိနော ဟူသော စကားကို။ အညေသု၊ တစ်ပါးကုန်သောဇနပုဒ်တို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တံတနာမဗညာတေသု၊ ထိုထိုအမည်ထင်ရှားခြင်းတို့သည် (ဝါ) ထိုထိုအမည်ဖြင့် ထင်ရှားကုန်သော မင်းသားတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဇနပုဒ်၌။ နိဝသန္တေသု၊ နေကုန်သည်ရှိသော်။ ဇနပဒိဘာဝတော၊ ဇနပုဒ်ရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ တေသမေဝ၊ ထိုမင်းသားတို့၏သာလျှင်။ နိဝသနံ၊ နေခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဇနပဒဿ၊ ၏။ အယံ သမညာ၊ ဤကောသလ-ဟူသော အမည်သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသံ နိဝါသောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကောသလာနံ၊ ကောသလမင်းသားတို့၏။ နိဝါသ၊ နေရာဇနပုဒ်တို့တည်း။ ကောသလာ၊ ကောသလမင်းသားတို့၏နေရာ ဇနပုဒ်။ ဣတိ၊ သို့။ တဒ္ဓိတံ၊ နိဝါသတဒ္ဓိတံကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဧကောပိ ဇနပဒေါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓတောယေဝ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်သာလျှင်။ တေ ပဒံ၊ ထိုကောသလေသု-ဟူသောပုဒ်သည်။ ပုထုဝစနံ၊ ဗဟုဝစ်ဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထတော ပန၊ အနက်အားဖြင့်ကား။ သေ ဧသော သဒ္ဓေါ၊ ဤကောသလေသု-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ဧကော ဧဝ၊ ဇနပုဒ် တစ်ခုသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဧကောပိ-ဟူသောပုဒ်၌။ သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။ အပိ- သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနုဂ္ဂဟေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန အပိ- သဒ္ဓေန၊ ထိုအပိသဒ္ဓါဖြင့်။ သေ ဧသော ဇနပဒေါ၊ သည်။ ဧကောယေဝ၊ တစ်ခု သည်သာလျှင်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။

သုတ္တံ

အဒ္ဓါနဂမနဝဏ္ဏနာ

၅၆၉

ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပုထုဝစနံ၊ ဗဟုဝစဝိဘတ်သည်။ ဥပပန္နံ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ဧကော၊ တစ်ခုသာလျှင်
 ဖြစ်သော။ ဗိနိပဒေါ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊
 သော်။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကောသလသု-ဟူသော
 ပုဒ်၌။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 ရုဇ္ဈိသဒ္ဓေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကောသလ
 သဒ္ဓဿ၊ ၏ (ထည့်)။ ရုဇ္ဈိသဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဝစနံ၊ သည်။ ဥပပန္နံ၊
 ပြည့်စုံ၏ (ဝါ) ဖြစ်၏။ (ဝါ) ကပ်ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

နိဿိတေသု၊ နိဿိတတို့၌ (ဝါ) မှီတတ်သော အနက်တို့၌။ ပယုတ္တဿ၊
 ယှဉ်အပ်သော။ ပုထုဝစနဿ၊ ဗဟုဝစဝိဘတ်၏ (ဝါ) များသောသဒ္ဓါ၏။ ဝါ၊
 ကား။ ပုထုဘာဝဿ၊ များသောအဖြစ်၏။ နိဿယေ၊ နိဿယ၌ (ဝါ) မှီရာ
 ဖြစ်သောသဒ္ဓါ၌။ အဘိနိရောပနာ၊ တင်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ရုဇ္ဈိ၊
 ရုဇ္ဈိမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဆရာသည်။
 ဣဓ ဓေဝ၊ ဤအဗ္ဗုဒ္ဓသုတ်အဖွင့် ဒီကာ၌လည်းကောင်း။ အညတ္ထ၊ တစ်ပါး
 ကုန်သော။ မဇ္ဈိမာဂမဒ္ဓိကာသု စ၊ မဇ္ဈိမနိကာယဒီကာတို့၌လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အက္ခရစိန္တကာ၊ အက္ခရာကိုသိကုန်သော ဆရာတို့သည်။
 ဤဒိသေသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ယုတ္တေ၊ သင့်လျော်သည်။ သတိ၊
 သော်။ ပုထုဝစနံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိ-ဝိယ၊ အလုံ့ရှိအပ်သကဲ့သို့။ ဤဒိသလိဂံဝစနာနိ၊
 ဤသို့သဘောရှိကုန်သော လိင်ဝိဘတ်တို့ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအဗ္ဗုဒ္ဓ
 သုတ်၌။ အယံ၊ ဤကောသလသု-ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ရုဇ္ဈိ၊ ရုဇ္ဈိသဒ္ဓါသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ သက်သေသာဓကဉာဏ်ရုဏ် အဘယ်နည်းဟူမကား။
 အညတ္တာပိ၊ တစ်ပါးသော သုတ်တို့၌လည်း။ ကုရူသု၊ ဝိဟရတိတိ စ၊ ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ အင်္ဂေသု(နှာ-၂၀၁) ဝိဟရတိတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တည်း။ ကေစိ ပန၊
 ထို့သည်ကား။ ကောသလနာမာဘိရောပနံ၊ ကောသလ-ဟူသော အမည်ကို
 ဥပစာအားဖြင့် တင်စားခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတံ၊ ထိုကောသလ
 ဟူသော အမည်ကို တင်စားခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။
 ပုထုဝစနဿ၊ ဗဟုဝစဝိဘတ်၏။ အပယုဇ္ဈိတဗ္ဗတ္တာ၊ မယှဉ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ-ဝိတ္ထာဓေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ နာမာ-
 ဘိရောပနာယ၊ အမည်ကိုတင်စားခြင်း၌။ ကေဝစနမ္ပိ၊ ကေဝစဝိဘတ်သည်
 လည်း။ ဘဝတိ၊ ၏။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ် အဘယ်နည်းဟူမကား။ သီဟော
 ဂါယတီတိ၊ သီဟော ဂါယတိ-အစရှိသည်တည်း။ သီဟော၊ သီဟအမည်ရှိသော

၅၇၀

သီလက္ခန္ဓိကာသင်္ခယ

၂၃-အမ္မဋ္ဌ

သုသည်။ ဂါယတီ၊ သီ၏။ တဗ္ဗိသေသိတေ၊ ထိုကောသလသဒ္ဓါသည် အထူး
 ပြုအပ်သော။ ဇနပဒသဒ္ဓေမိ၊ ဇနပဒသဒ္ဓါ၌လည်း။ ဇာတိသဒ္ဓတ္တာ၊ ဇာတိ
 သဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝစနယော၊ ကေဝုစိဝိဘတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မိ၊ ကောသလေသု ဇနပဒေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကောသလနာမကေ၊ ကောသလအမည်ရှိသော။
 တသ္မိ၊ ဇနပဒေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဘူတ-
 တော၊ မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့်။ ဝေါဟာရမတ္ထံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကာမျှသည်။
 ရုဋ္ဌိ၊ ရုဋ္ဌိမည်၏။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကိုး
 ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ဥပမာ
 ဖြင့် ထင်စွာပြုဦးအံ့။ သန္တိ ပုတ္တာ ဝိဒေဟာနံ။ ပ။ မိထိလာယံ ပဇာပတိတိ
 အာဒိသု၊ ပဇာပတိ-ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ တံ ပုတ္တသင်္ခါတဿ၊ ထိုသားဟု
 ဆိုအပ်သော။ ကေတ္တဿ၊ တစ်ခုသောအနက်၏။ ရုဋ္ဌိဝသေန၊ ရုဋ္ဌိ၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ ပုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနပယောဂေါ၊ ဗဟုဝစိဝိဘတ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤကောသလေသု
 ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ တန္တိဝါသသင်္ခါတဿ၊ ထိုကောသလမင်းသားတို့၏ နေရာ
 ဟုဆိုအပ်သော။ ကေတ္တဿ၊ တစ်ခုသောအနက်၏။ ရုဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။
 ကောသလေသုတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနပယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဂါထာ၏ အနက်ကား) ဝိဒေဟာနံ၊ ဝိဒေဟမင်းတို့အား။ ဒိဃာဝု၊
 ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သော။ ရုဋ္ဌဝစုနော၊ တိုင်းပြည်ကို ပွားစေတတ်ကုန်သော။
 ပုတ္တာ၊ သားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ မိထိလာယံ၊
 မိထိလာပြည်၌။ ရုဋ္ဌိ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရယိသန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။ ပဇာပတိ၊
 သတ္တဝါတို့၏ အရှင်သည်။ ဘဝိသန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

၈၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပါဏံ၊ ငှက်တို့ကို။ န ဟညေ၊ မသတ်ရ။ အဒိန္နံ၊ အရှင်
 မပေးသောဥစ္စာကို။ န စ အာဒိယေ၊ ခိုးလည်း မခိုးယူရာ။ ဣတိအာဒိသု၊
 ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ ဇာတိဝသေန၊ ဇာတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုတ္ထာနံ၊
 များသော အနက်တို့၏။ ကေဝစနပယောဂေါ၊ ကေဝုစိဝိဘတ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဇနပဒေ-ဟူသော ပုဒ်၌
 လည်း။ ဇာတိဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝယဝပ္ပဘေဒန၊ အစိတ် အစိတ် အပြား
 အားဖြင့်။ ဗဟုတ္ထဿ၊ များသောအနက်၏။ ဇနပဒေတိ၊ ဟူ၍။ ကေဝစန-
 ပယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ သစ္စံ၊ ၏။ အာစရိယော၊ အရှင်ဓမ္မပါလ
 ဂိုကာဆရာသည်။ မဇ္ဈိမာဂမဒ္ဓိကာယံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယဒ္ဓိကာ၌။ တဗ္ဗိသေသိတေ၊
 ထိုအင်္ဂသဒ္ဓါသည် အထူးပြုအပ်သော။

သုတ္တံ

အဋ္ဌါနဂမနဝဏ္ဏနာ

၅၇၁

[ပေမူ စာအုပ်မူတို့၌ တဗ္ဗိသေသနေပိ-ဟု ပါဠိရှိ၏။ နောက်ကဲ့သို့ တဗ္ဗိသေသိတေ-ဟု ကမ္မရုပ်ရှိမှ မှန်မည်။ သို့ဖြစ်၍ တဗ္ဗိသေသိတေ-ဟု ပြင်၍ ယောဇနာသည်။]

ဇာတိသဒ္ဓေ၊ ဇာတိသဒ္ဓါဖြစ်သော။ ဇနပဒသဒ္ဓေပါဠိလည်း။ ဧကဝစနမေဝ၊ ဧကဝစိဝိဘတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ အင်္ဂေသု၊ ဇနပဒေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဣတိ သဒ္ဓါ တစ်လုံးကျေသည်။)

ဧဝံ၊ သို့။ ရုဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုမိ ဝိယ၊ အများကဲ့သို့(ဝါ)အများကိုကဲ့သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ခြံ။ ဗဟုတ္ထဝသေန၊ များသောအနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုမိ ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ သော်။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝေါရာဏာပနာဟူတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပေါရာဏာပနာဟု-ဟူသော ဝါကျ၌။ ပနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသတ္ထဇောတနော၊ ဝိသေသန အနက်ကို ထွန်းပြတတ်သော။ နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပနသဒ္ဓါဖြင့်။ ပုဗ္ဗအတ္ထဝိသယတာယ ဧဝ၊ များသောအနက်အရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ဧတံ၊ ထိုကောသလေသု-ဟူသောပုဒ်သည်။ ပုထုဝစနံ၊ ဗဟုဝစ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရုဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုထုဝစနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဇောတေတိ၊ ထွန်းပြ၏။ ဟံသစ္စံ၊ ၏(ဝါ) ဟံယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ တိယောဇနသတပရိမ္မာဏတာယ၊ ယူဇနာ သုံးရာ အတိုင်း အရှည် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုပ္ပဘေဒေါ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဧဟေတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇောတေတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ၊ နယေ၊ ၍။ ကောသလေသု၊ ကုန်သော။ တေသု ဇနပဒေသု၊ တို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မဟာပနာဒန္တိ၊ ကား။ မဟာပနာဒဇာတကသုရုစိဇာတကေသု၊ မဟာပနာဒဇာတ်၊ သုရုစိဇာတ်တို့၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ သုရုစိနော နာမ၊ သုရုစိအမည်ရှိသော။ ဝိဒေဟရညော၊ ဝိဒေဟမင်း၏။ ပုတ္တံ၊ ကို။ မဟာပနာဒ-နာမကံ၊ ရှိသော။ ရာဇကုမာရံ၊ ကို။ နာနာနာဠကာနီတိ၊ ကား။ ဘဏ္ဍုကဏ္ဍု-ပဏ္ဍုကဏ္ဍုပမုခါနိ၊ ဘဏ္ဍုကဏ္ဍုသဘင်သည်ကြီး၊ ပဏ္ဍုကဏ္ဍုသဘင်သည်ကြီး အမှူးရှိကုန်သော။ ဆသတသဟဿာနိ၊ ခြောက်သိန်းကုန်သော။ နာနာဝိဇ-နာဠကာနိ၊ အထူးအပြားရှိကုန်သော ကချေသည်တို့သည်။ ကတ္ထစိ ပန၊ အချို့ သော ပေတို့၌ကား။ အာဒိသဒ္ဓေါပိ၊ ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်၏။ ဇာတက ဌကထာယံ၊ သုရုစိဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌။ သော အာဒိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ န ဒိဿတိ၊

မထင်။ စ၊ ဆက်။ ယဒိ ဒိဿတိ၊ အကယ်၍ ထင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။
 တေန အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နဋ္ဌလသိကာဒိနိ၊ ကချေသည် ဂျမ်းသမားအစ
 ရှိသည်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆနဋ္ဌသဟဿာနိ သန္နိပါတေတွာ သတ္တ-
 ကောဋ္ဌာသာ ဟုတွာ နစ္စန္ဒာ ရာဇာနိ ဟသာပေတုံ၊ နာသက္ခိ သူ။
 တဿ ကိရ ဒိဗ္ဗနာဋ္ဌကနံ ဒိဋ္ဌတ္တာ သေသံ နစ္စ အမနုညံ
 အဟောသိ။ တဒါ ဘဏ္ဍကဏ္ဍော စ ပဏ္ဍကဏ္ဍော စ ဒေ
 နာဋ္ဌကဇေဋ္ဌကာ မယံ ရာဇာနိ ဟသာပေဿာမိတိ၊ ဟူ၍သာ
 ပါဌ်ရှိ၏။ ဆသတသဟဿာနိ ဟူ၍ ပါဌ်မရှိ။ အာဒိသဒ္ဓါလည်း
 မရှိ။ ဆင်ခြင်၍ မှတ်ယူအပ်၏။

သိတမတ္တမ္ပိတိ၊ ကား။ မိဟိတမတ္တမ္ပိ၊ ပြုံးရွှင်ကာမျှကိုလည်း။ (နာ-၂၀၂)
 တဿ၊ ထိုဟောပနာဒမင်းသား၏ (ဝါ) အား။ ဒိဗ္ဗနာဋ္ဌကနံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော
 ကချေသည်တို့ကို။ အနန္တရဘဝေယေဝ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော နတ်ဘဝ၌သာ
 လျှင်။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်ဖူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနုဿနာဋ္ဌကနံ၊ လူကချေသည်
 တို့၏။ နစ္စ၊ ကခြင်းကို။ အမနုညံ၊ မနှစ်သက်သည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်
 သတတ်။ နဂ်လာနိ၊ ဆဋ္ဌေတွာတိ၊ ကား။ ကသိကမ္မပ္ပဟာနဇသေန၊ လယ်ထွန်
 အမှုကို ပယ်စွန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နဂ်လာနိ၊ ထွန်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ တေ
 ဝစနံ၊ ထိုနဂ်လာနိပိဆဋ္ဌေတွာ ဟူသော စကားသည်။ နိဒဿနမိတ္တဉ္စ၊ နိဒဿန
 နည်းမျှသာလျှင်တည်း။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကဿကာ
 ဝေ၊ လယ်ထွန်ယောက်ျားတို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊
 စင်စစ်သော်ကား။ အညေပိ၊ လယ်ထွန်ယောက်ျားမှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဥဘယ၊ ဥဠဝါသိနော၊ နှစ်ပါးကုန်သော မိထိလာပြည်၊ ဗာရာဏသီ ပြည်
 တို့၌ (ဝါ) ဝိဒေဟပြည်၊ ကာသိပြည်တို့၌ နေကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့
 သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ကိစ္စံ၊ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုကိုစွဲကို။
 ပဟာယ၊ ရှိ။ တသ္မိ၊ မဂ်လဋ္ဌာနေ၊ ထိုမဂ်လာပြုရာအရပ်၌။ သန္နိပတိ သု၊
 စည်းဝေးကြကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ မဟာပနာဒကုမာရဿ၊ မဟာပနာဒ
 မင်းသားအား။ ပါသာဒမဂ်လံ၊ ပြာသာဒ်တက် မဂ်လာလည်းကောင်း။ ဆတ္တံ၊
 မဂ်လံ၊ ထီးဖြူဆောင်း မဂ်လာလည်းကောင်း။ အာဝါဟမဂ်လံ၊ ထိမ်းမြားခြင်း
 မဂ်လာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သိ။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ မဂ်လာနိ၊ တို့ကို။ ကေ-
 တော၊ တကွနက် (ဝါ) တစ်ပြိုင်နက် (ဝါ) တစ်ပေါင်းတည်း။ အကံ သု ကိရ၊
 ပြုကုန်သတတ်။ ကာသိဝိဒေဟဇဋ္ဌဝါသိနောပိ၊ ကာသိတိုင်း၊ ဝိဒေဟတိုင်း၌
 နေကြကုန်သော သူတို့သည်လည်း (ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်၊ ဝိဒေဟတိုင်း

မိထိလာပြည် တွကြကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမင်္ဂလာပြုရာအရပ်၌။ သန္နိပတိတော၊ စည်းဝေးပြီး၍။ အတိရေကသတ္တဝသ္မာနိ၊ ခုနစ်နှစ်အလွန်ရှိသောကာလတို့၌လည်း။ ဆဏံ၊ ပုံလမ်းသဘင်ကို။ အနုဘဝိံ သု၊ ခံစားကြကုန်ပြီ။ ဣတိ သို့၊ ဝေဒိတဗျံ၏။ အဓနာ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ နဂ်လာဒီနီတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်မြင်၏။ သော ပါဌော၊ သည်။ န ပေါရာဏပါဌော၊ ရှေးပါဌ်ဟောင်း မဟုတ်။ ကဿ၊ ကား။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာဟောင်း၌။ အနုဒ္ဓုတ္တာ၊ မထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မဟာဇနကာယေ သန္နိပတိတေတိ၊ ကား။ ကေစိ၊ အချို့သော လူတို့သည်။ ပတံသန ဝိဓိံ၊ ရယ်ရွှင်ခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတော၊ ပြုပြီး၍။ ရာဇကုမာရံ၊ ကို။ ဟာသာပေဿာမ၊ ရယ်ရွှင်စေကုန်အံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ တံ ကိဋ္ဌနံ၊ ထိုမြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကို။ ပဿိဿာမ၊ ကြည့်ရကုန်အံ့။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ (ငါသဒ္ဓါထည့်)။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာဇနသမ္ပဟေ၊ များစွာကုန်သော လူတို့၏အပေါင်းသည်။ သန္နိပတိတေ၊ စည်းဝေးပြီးသည်ရှိသော်။ အတုလမ္ဘာတ်ရဟနဒါရုစိတကပဝေသနာဒိနာနာကိဋ္ဌာယော၊ အတုမရှိ ကြီးသောသရက်ပင်ထက်သိုတက်ခြင်း ထင်းပုံမီးသို့ဝင်ခြင်း အစရှိကုန်သော အထူးထူးကုန်သော ကစားမြူးထူးခြင်းတို့ကို။ ဒဿေတော၊ ပြုပြီး၍။

မှတ်ရန်သာစက။ ။ တဒါ ဘဏ္ဍုကဏ္ဍော စ ပဏ္ဍုကဏ္ဍော စ ဒွေ နာဠကဇေဋ္ဌကာ မယံ ရာဇာနံ ဟာသာပေဿာမိတိ ဘဏ္ဍုကဏ္ဍောတာဝ ရာဇဒ္ဓါရေ မဟန္တံ အတုလံ နာမ အဗ္ဗံ အဘိရူဟိ။ အတုလမ္ဘာတိ ကိရ ဝဿဝဏဿ အမ္ဘော။ အထ တမ္ပိ ဝေဿဝဏဿ ဒါသာ အင်္ဂပဉ္စဂီနိ ဆိန္ဒိတော ပါတေသံ။ သေသနာဠကာ သမောဓာနေတော ဥဒကေန အဘိသိဉ္စိ သု။ သောပုပ္ဖံ ဒိသော နေဝဟသိ။ ပဏ္ဍုကဏ္ဍော နဋော ရာဇင်္ဂဏေ ဒါရုစိတကံ ကာရေတော အတ္ထနော ပရိသာယ သဒ္ဓိံ အဂ္ဂိံ ပါဝိသိ။ တသ္မိံ နိဗ္ဗုတေ စိတကံ ဥဒကေန အဘိသိဉ္စိ သု။ သော သပရိသော ပုပ္ဖပဋ္ဌံ နိဝါသေတော စ ပါရုပိတော စ နစ္စန္ဓော စ ဥဋ္ဌဟိ။ တမ္ပိ ဒိသော ရာဇော နေဝ ဟသိ-ဟူသော ပကိဏ္ဍကနိပါတ် သုရုစိတောတ်အဋ္ဌကထာနှင့်အညီသမ္ပန်သည်။

ကိရ၊ အဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား။ သက္ကပေသိတော၊ သိကြားမင်းသည် စေလွှတ်အပ်သော။ ဒိဗ္ဗနာဠကော၊ နတ်ကချေသည်သည် (ဝါ) နတ်၌ ဖြစ်သော ကချေသည်သည်။ ရာဇင်္ဂဏေ၊ မင်းရင်ပြင်၌။ အာကာသေ၊ ၌။ ဌတော၊

ရပ်ရှိ။ ဥပဗ္ဗာတံ နာမ၊ ထက်ဝက်သောကိုယ်၏ အဖို့မည်သည်ကို (ဝါ)
ကိုယ်၏ထက်ဝက်သော အဖို့မည်သည်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

[သုရုစိဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌ ဥပဗ္ဗာတံ နာမ ဟု ပါဠိရှိ၏။ ကိုယ်၏
ထက်ဝက်သော အင်္ဂါမည်သည်ကို (ဝါ) ထက်ဝက်သော ကိုယ်အင်္ဂါ
မည်သည်ကို ဟု ယောဇနာ။]

ကောဝ၊ တစ်ဖက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဟတ္ထော၊ လက်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။
ကောဝ၊ တစ်ချောင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပါဒေါ၊ ခြေသည်။ ကောဝ၊ တစ်လုံး
သာလျှင်ဖြစ်သော။ အက္ခိ၊ မျက်စိသည်။ ကောဝ၊ တစ်ချောင်းသာလျှင်ဖြစ်
သော။ ဒါဠာ၊ အစွယ်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ နစ္ဆတိ၊ က၏။ စလတိ၊ လှုပ်၏။
ဥပဗ္ဗာ၊ ထက်ဝက်သောကိုယ်သည်။ ဖန္ဒတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော
ကိုယ်သည်။ နိစ္ဆလံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ၊ ထို နတ်
ကချေသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ မဟာပနာဒေါ၊ သည်။ ထောကံ၊ အတန်ငယ် (ဝါ)
အနည်းငယ် (ဝါ) တစ်စိလောက်။ ဟသိတံ၊ ပြုံးရယ်ခြင်းကို။ အကာသံ၊ ပြုပြီ။
ဣမမတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သော ဒိဗ္ဗနာဠကံ ဒသေတော ဟသာပေသိတံ၊
ဟသာပေသိ-ဟူသောစကားကို။ အာရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇေတသံ၊
ထိုသတ္တိအား။ သုဠ၊ ကောင်းသော။ ဟဒယံ၊ စိတ်နည်းသည်။ အတ္တံ၊ ၏။
ဣတိ ကတော ဣမံနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ (တစ်နည်း)ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊
ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဝိသ္မာသိကာ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသတ္တိသည်။ သုဟတ္ထ နာမ၊
မည်ကုန်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဉာတကပရိဇနာဒိနံ၊ အဆွေအမျိုးအခြံအရံလူ
အစရှိသည်တို့၏ (ဝါ)တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။
တတာ ဝစနတော၊ ထိုသို့ ကစွံ တော ကုသလံ-ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်
ဆိုခြင်းကြောင့်။ တံ ကုသလန္တံ ဝစနံ ဥပါဒါယာတိတ္ထေ၊ ဘော၊ အချင်းတို့။
ဣတိ၊ အသိနည်း။ ကုသလံ၊ အနာကင်းပါ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတေ၊ မေး
သည်ရှိသော်။ အာမ ကုသလံ၊ ဪ အနာကင်းပါ၏၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနပဋိဝစန၊
ဝသေန၊ ဆိုသောစကား တစ်ဖန်စကားတို့ ပေးသော စကား၏ အစွမ်းဖြင့်။
ပဝတ္ထကုသလဝါဒိတာယ၊ ဖြစ်သော ကုသလဟုဆိုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
တေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အာဒိတော၊ အစမှ (ဝါ) ရှေးဦးစွာ။ ကုသလာတိ
သမညံ၊ ကုသလ-ဟူသောအမည်ကို။ လဘိ သု၊ ရကုန်၏။ တေသံ ကုသလာနံ၊
ထိုကုသလမည်ကုန်သော လူတို့ကို။ ဣဿရာ၊ အစိုးရကုန်၏။ ဣတိ ဣမံနာ
ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ရာဇကုမာရာမင်းသားတို့သည်။ ကောသလာ နာမ၊
ကောသလမည်ကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကောသလမည်ကုန်
သော မင်းသားတို့၏။ နိဝါသဋ္ဌာနတာယ၊ နေရာအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

သုတ္တံ

အဒ္ဓါနဂမနဝဏ္ဏနာ

၁၇၅

(ပနကား ဥပနျာသဇောတက)။ ပဒေသော၊ အရပ်သည်။ ကောသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ခြံ။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ လျင်တည်း။ (ကုသလာနံ ရာဇကုမာရာနံ နိဝါသာ ကောသလာ-ဟုဆိုလိုသည်)။ တေန၊ ကြောင့်။ သော၊ ပဒေသော ကောသလာတိ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ငြိ။

[“ဣတိသဒ္ဓါ၊ အာကာရတ္ထ၊ နောက်၌ပြုမှ၊ အာဟကံ၊ အမှန်ဆိတ်လေမြဲ” ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ကံအနက်မပေး။ အာကာရယောဇနာသည်။]

ဧဝံ၊ သို့။ မဇ္ဈိမာဂဇ္ဇိကာယံ၊ ဤ။ အာစရိယေနော၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုမဇ္ဈိမနိကာယဋီကာ၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ပဒေသော ကောသလာတိ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ သညိသညာ၊ သညိသညာတို့သည်။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ကေဝစနဗဟုဝစန၊ ကေဝစ ဗဟုဝစ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိမနယေ ဝိယ၊ ရှေ့နည်း၌ကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤနောက်နည်း၌လည်း။ ရုဋ္ဌိဝသေနော၊ ရုဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဗဟုဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရာဇကုမာရာနံ၊ တို့၏။ နာမလာဘဟေတုမတ္တံ၊ အမည်၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းမျှသည်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဣဓ၊ ဤအဓမ္မဋ္ဌသုတ် ဋီကာ၌။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဆရာသည်။ ဧဝံ ဣဒံနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သော၊ ပဒေသောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ပဒေသသာမညတေ၊ အရပ်သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေနဝိပလ္လာသေန၊ ဗဟုဝစကို ကေဝစ ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ပဒေသော၊ ထိုအရပ်တို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

☞ (နှာ-၂၀၃) ကုသလာ ဝေ၊ ကုသလာတို့သည်သာလျှင်။ ကောသလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဣတော ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ကောသလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအဓမ္မဋ္ဌသုတ် ဋီကာ၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ပဒေသောတိ၊ ဟူ၍ (ဝုတ္တတ္တာ၌ ဝပ်။) ဇာတိသဒ္ဓဝသေန၊ ဇာတိသဒ္ဓါ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝေနဝိပလ္လာသေန၊ ဝိဘတ်ပြန်သည့်အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ဗဟုဝစကို ကေဝစပြန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထုအတ္ထဝိသယယာယ ဝေ၊ ဖျားသော အနက် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ကြောင့်သာလျှင်။ ဗဟုဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ ဤ ကောသလေသု - ဟူသောပုဒ်၌။ ပဒေ-

ဘဿ၊ အရုပ်၏။ နာမလာဘဟေတု၊ အမည်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းသည်။
 ဝိသေသသာ၊ ထူး၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်ော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ဆိုသော စကားကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ရုဠိနာမ-
 ဝသေန၊ ရုဠိ အမည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကောသလာ၊ ၏။
 ယထာ၊ ဥပါဒါရုဏ် အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ယေဝါ ပနကံ န တုမ္မာက-
 ဝဂ္ဂေါတိ၊ ဝဂ္ဂေါ အစရှိသည်တည်း။ ယေဝါပနကံ၊ သည်။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့
 ၏။ န ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ် မဟုတ်။ (ယေဝါပနကံ ဒေသနာတော်သည် ရုဠိ မည်သကဲ့
 သို့ ဟူလို)။ အပိစ အပရော နယော၊ နည်းတစ်ပါးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊
 အံ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဝစနပဋိဝစနဝသေန၊ စကားဆိုခြင်း စကား တို့ပေး
 သော စကား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကုသလန္တိ၊ အနာကင်းပါ၏လော ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊
 ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဒ္ဓိတဝုတ္တံ၊ တဒ္ဓိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိစိတြာ၊
 ဆန်းကြယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏ (ဝဒန္တိဧတ္တတဒ္ဓိတ် ဟူလို)။ စ၊ ဆက်
 ဦးအံ။ ကုသလန္တိ၊ ကား။ အာရောဂုံ၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း (ဝါ)
 အနာမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ
 ကား။ ကိစ္စံ၊ ပ။ အနာမယန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ကိစ္စံ၊ အသို့နည်း။
 ဘောတော၊ အရှင်အား။ ကုသလံ န၊ အနာကင်းပါ၏လော။ ဘောတော၊ အရှင်
 အား။ ကစ္စံ၊ အသို့နည်း။ အနာမယံ၊ အနာကင်းပါ၏လော။ ကစ္စံ၊ နည်း။ တုမ္မာကံ၊
 သင်တို့အား။ အာရောဂုံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါ၏လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဆေကံ၊ လိမ္မာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ကိံသု ဝိယ၊ နည်းဟူမူကား။ ကုသလာ နစ္စဂီတဿ၊ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္တိ-
 ယောတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့တည်း။ သိက္ခိတာ၊ ကချေသည်အတတ်၌
 သင်အပ်ကုန်သော။ စာတုရိတ္တိယော၊ လေးယောက်ကုန်သော မိန်းမတို့သည်။
 နစ္စဂီတဿ၊ ကခြင်း သိခြင်း၌။ ကုသလာ၊ လိမ္မာကုန်၏။ ကစ္စံ၊ အသို့နည်း။
 တေသံ နာဠကာနံ၊ ထိုကချေသည်တို့အား။ ဆေကတာ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

စရဏံ၊ သွားခြင်း။ စာရိကာ၊ သွားခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ စရဏံ၊ သွားခြင်း။
 စာရော၊ သွားခြင်း။ သော ဝေ၊ ထိုစာရသည်ပင်လျှင်။ စာရိကာ၊ မည်၏။
 တယံဒိ တံ ဣဒံ မဂ္ဂဂမနမေဝ၊ ထိုခရီး ကြွသွားတော်မူခြင်းကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊
 ဤအဆူ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ စုဏ္ဏိကဂမနမတ္တံ၊ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့
 သွားခြင်းမျှကို (ဝါ) ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး သွားကာမျှကို။ န အဓိပ္ပေတံ၊
 အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ၊ အခွါနဂမနန္တိ၊ ဂမနံ- ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုအခွါနမဂနံ-
 ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝနပုံတည်း (ဝါ) ကိရိယာ ဝိသေသန

တည်း။ အဒ္ဓါနဂမနသင်္ခါတာယ၊ အဇ္ဈနံရည်သော ခရီးသို့ ကြွသွားတော်
မူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ စာရိကာယ၊ ကြွသွားတော်မူခြင်းဖြင့်။ စရမာနော၊
ကြွသွားတော်မူသည် ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ အဘေဒေပိ၊ မပြားရာ၌လည်း။ ဘေဒ-
ဝေါဟာရေန၊ ပြားသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း အားဖြင့်။ အဒ္ဓါနဂမနန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယထာ ကိ၊ မကား။ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိတိ ယထာ၊ ဒိဝါဝိဟာရံ
နိသီဒိ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

[ဒိဝါဝိဟာရံ-ဟူသော ပုဒ်သည်နေ၌ နေခြင်းကို ဟော၏။ နိသီဒိ
ပုဒ်သည်လည်း နေ၌နေခြင်းကိုပင် ဟော၏။ သို့ပင် နှစ်ပုဒ်အရ မပြား
သော်လည်း ပြားသကဲ့သို့ စာရိကာသဒ္ဓါနှင့် စရမာနသဒ္ဓါအရ မပြား
သော်လည်း ပြားသကဲ့သို့ ဆို၏ ဟူလို။]

အဒ္ဓါနဂမနသင်္ခါတံ၊ အဇ္ဈနံရည်သော ခရီးသို့ သွားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။
စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကံ။ စရမာနော၊ ကြွသွားတော် မူသည် ဖြစ်၍။
စရဏံ၊ ကြွသွားတော် မူခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူအပ်သည် ဖြစ်၍။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ(ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကရ၊ ဘူဓာတုနံ၊ ကရဓာတ်ဘူဓာတ်တို့၏။ အတ္ထော၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထကော၊ အလုံးစုံ
သောဓာတ်တို့၏ အနက်၌။ ဣတိ တသ္မာ၊ တည်း။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
ကတ္တစိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ သော ပါဠော၊ သည်။
န သုန္နရော၊ မကောင်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ(ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စာရိကာသဒ္ဓေါ၊
သည်။ မဂ္ဂဝါစကော၊ ခရီးကိုဟောခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ န သုန္နရော၊ မကောင်း။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တံ စာရိကံ၊ ထိုဒေသစာရိကံ၊
မူခြင်းကို။ ဝိဘာဂေန၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဒသေတော၊ ၍။ ဣမေဤအရာ၌။
အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော စာရိကံကို။ နိယမေန္တော၊ မှတ်လိုသည်ဖြစ်၍။
စာရိကာ စ နာမေသတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။
သာဝကာနမ္ပိ၊ တပည့်သာဝကတို့၏လည်း။ ရုဠိဝသေန၊ ရုဠိ၏ ဒေသစာရိကံဖြင့်။
စာရိကာယ၊ ဒေသစာရိ သွားသည်၏ အဖြစ်၏။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သော
ကြောင့် (ဝါ) ထင်ရှားရှိသောကြောင့်။ တတော၊ ထိုတပည့်သာဝကတို့၏
ဒေသစာရိသွားခြင်းမှ။ ဘဂဝတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။
တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ(ဝါ)တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာ
လျှင်။ မဇ္ဈိမာဂမဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ စာရိကံ စရမာနောတိ ဧတ္ထ၊ ပ။ ဝိယာတိ၊
ဝိယ-ဟူသော စကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (အနက်ကား)
စာရိကံ စရမာနောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အယံ စာရိကာ နာမ၊ ဤဒေသစာရိ

ကြွချီခြင်းမည်သည်။ မဟာဇနသင်္ဂဟတ္ထံ၊ များစွာကုန်သော လူတို့ကို သင်္ဂြိုဟ်
 ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဗုဒ္ဓါနိယောဝ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အားသာလျှင်။
 ကိဉ္ဇာပိ လဗ္ဘတိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။
 ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ရုဇ္ဈိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ သာဝကာနမ္ပိ၊
 တို့အားလည်း။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကံမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကိလဉ္ဇာဒီဟံ၊
 ဗျာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတဗီဇနိပိ၊ ပြုအပ်သောပပ်ဝန်းကိုလည်း။ တလဝဏ္ဏံ၊
 ထန်းရွက်ယင်ဝန်းဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဒုရေပီတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။
 ပိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ အပိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ နာတိဒုရေပိ၊ မဝေးလွန်းသော
 အရပ်၌လည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပိဏ္ဏနံ၊ ပေါင်းခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 ကား။ တတ္ထာပိ၊ ထိုမဝေးလွန်းသော အရပ်၌လည်း။ စာရိကာသမ္ဘဝတော၊
 ကြွသွားတော်မူခြင်း၏ ဖြင့်သင့်သော ကြောင့်တည်း။ ဗောဓနေယျပုဂ္ဂလန္တိ၊
 ကား။ စတုသစ္စပဋိဝေဝေသေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဗောဓနာရဟပုဂ္ဂလံ၊ ကျွတ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို (ဝါ) သိထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်
 ကို။ သဟသာ ဂမနန္တိ၊ ကား။ သိသံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။
 မဟာကဿပဿ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒီသုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ အကျဉ်းဆိုအပ်ပြီးသော
 စကားကိုသာလျှင်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဘဂဝါဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
 ဒသေတိ၊ ၏။ ပစ္စုဂ္ဂစ္ဆန္တောတိ၊ ကား။ ပဋိမုခံ၊ ခရီးသို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆန္တော၊
 ကြွသွားတော်မူသည်ရှိသော် (ဝါ) ဖြစ်၍။ ပစ္စုဂ္ဂဟန္တော၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုသည်
 ရှိသော်(ဝါ) ခရီးဦး ကြိုဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ တထာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တိံ သယောဇနန္တိ
 ပဒံ၊ ကို။ အနုကစ္ဆတိ၊ ငင်၏။ ဂန္ဓာရရာဇာ၊ ဂန္ဓာရမင်းသည်။ ပက္ကုသတိ
 နာမ၊ ပက္ကုသတိမင်း မည်၏။ (နာ-၂၀၄) ကုက္ကုဋ္ဌဝတီရာဇာ၊ ကုက္ကုဋ္ဌဝတီ
 မင်းသည်။ မဟာကပ္ပိနော နာမ၊ မဟာကပ္ပိနမင်းမည်၏။ ကောရဏ္ဏသေဋ္ဌပုတ္တော၊
 ကောရဏ္ဏသေဋ္ဌေးအားဖြစ်သော။ ဂေါပေါ၊ နွားကျောင်းသားသည် (ဝါ)
 နွားထိန်းသည်။ ဓနိယော နာမ၊ ဓနိယမည်၏။

၉၂၄

ဝေ၊ သို့။ ဓမ္မဂရတာကိတ္တနမုခေန၊ တရားတော်၌ အလေးပြုသည်၏အဖြစ်ကို
 ကြားခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်(ဝါ) တရားတော်၌ အလေးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို
 ချီးမွမ်းခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ မဟာကဿပ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒီနိ၊ မဟာကဿပအား
 ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကေဒေသေန၊ တစ်စိတ်အားဖြင့်။ ဒသေတော၊
 ၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ငနဝါသိတိဿသာမဏေရဿ တော၌ နေသော တိဿသာမဏေ
 ၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ ချဲ့၍။ စာရိကံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ ကေဒိဝသန္တိ၊
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဇ္ဈံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ ပန၊
 ဆက်ဦးအံ့။ သေ သေသော တိဿသာမဏေရော နာမ၊ ထိုတိဿသာမဏေမည်

သုတ္တံ]

အဒ္ဓါနုဂမနဝဏ္ဏနာ

၅၇၉

သည်။ ကော၊ အဘယ်သနည်း။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဤ။ ဓမ္မဓသနာဟတိနော၊ အရှင်
သာရိပုတ္တရာမထေရ်တို့၏။ ဥပဋ္ဌာကကလေ၊ အလုပ် အကျွေး အမျိုး၌။
ဘေတော၊ ဖြစ်သော။ မဟာပုညော၊ ကြီးသောဘုန်းရှိသော။ ပိဏ္ဏပါတဒါယက
တိဿောတိ စ၊ ပိဏ္ဏပါတဒါယကတိဿဟူ၍ လည်းကောင်း။ ကမ္မလဒါယက
တိဿောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးလူဖြစ်သောအခါ၌။ လဒ္ဓနာ
မော၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ပစ္စာ၊ သာမဏေပြုသော နောက်ကာလ၌။
ဝနဝါသီတိဿောတိ၊ ဝနပါသီတိဿဟူ၍။ ပါကဠေ၊ ထင်ရှားသော၊ ခဏာ
သဝသာမဏေရော၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါတရားရှိသော ရဟန္တာဖြစ်သော
သာမဏေသည်။ တိဿသာမဏေရော နာမ၊ မည်၏ (ပြန်၍ပင်)။ ဓမ္မပဒေ၊
၌။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ အာကာသဂါမီဟိ၊ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်
သွားလေ့ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ အာကာသေနေတ၊
ကောင်းကင်ဖြင့်သာလျှင်။ ဂန္ထ၊ ကာမော၊ သွားတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝါ၊
သည်။ ဆဋ္ဌဘိညာနံ အာရောဓေဟိတိ၊ ယူ၍။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တဿာတိ၊
ကား။ တိဿ သာမဏေရဿ၊ တိဿသာမဏေ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဘိက္ခုသံစေန၊
နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ပါရုပန္တံ၊ ရုံသော။ ဘဂဝန္တိ၊ ကို။ နော၊
ငါတို့၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဩရမတ္တကော၊ ယုတ်သော
အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ နော၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဝိ။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။
ကာတဗျော၊ ၏။ ဂုဏေန၊ ဝိလအစရှိသောဂုဏ်အားဖြင့်။ လာမကပ္ပမာဏိ-
ကော၊ ယုတ်သောအတိုင်းအရှည်ရှိသောမထေရ်သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဝ္ဇ္ဇော၊ တည်း။

အတ္တနော ပတ္တာသနေတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အာသနပရိယန္တေ၊
နေရာ၏အဆုံး၌ (ဝါ) နေရာအစွန်အဖျား၌။ ဧတသံ ဂါမိကာနံ၊ ထိုရွာ၌
နေကုန်သော ဒါယကတို့အား။ ဒါနပဋိသံဟုတ္တံ၊ အလှူဒါနနှင့်စပ်ယှဉ်သော။
မဂ်လံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊
သည်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။
မဂ္ဂဒေသကော၊ ခရီးလမ်းညွှန်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်ပါလျက်လည်း။ ဧဝံ
သ္မိံ (ဝါ) ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ မဂ္ဂ ဒေသယမာနော ပုရတော ယာတိ တိဿ-
ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။
သောဓေတု၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ဘဂဝါ ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဂ္ဂဒေသကောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂဿ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွား
ကြောင်းဖြစ်သော ခရီးကိုလည်းကောင်း။ သုဂတိမဂ္ဂဿ ဝါ၊ သုဂတိဘဝသို့
သွားကြောင်းဖြစ်သောခရီးကိုလည်းကောင်း။ ဒေသကော၊ ညွှန်ကြားတော်
မူတတ်သည်။

တာယာတိ၊ ကား။ အရညသညာယ၊ တောဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်။
သံသကမ္မဝသေန၊ သံသကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိဇ္ဈမာနာပိ၊ ပြီးသော်လည်း။
ဥပသမ္ပဒါ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အာဏာဝသေန၊
အာဏာတော်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ၊
ဘုရား၏အမှုတော်ကို။ တေ၊ သင်သ၊ မဏေအား။ ဒဿာမိတိ၊ ပေးအံ့ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရေ ပန၊
တစ်ပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ အပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿသေဝ၊ အသက်နှစ်ဆယ်
မပြည့်သေးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝဿ၊ ထိုသာမဏေအား။ ဥပသမ္ပဒါ၊
ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို။ အနုဇောနန္တော၊ နှင့်ပြုတော်မူလိုသော။ သတ္ထု၊ သည်။
ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ၊ တေ ဒဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ အဝေ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်
သာရိပုတ္တရာသည်။ ဥပဇ္ဈာယေန၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပသမ္ပိ-
ဒေတွာ၊ ပဉ္စင်းခံပြီး၍။ ဇတောယေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သေ ဇော-
သာမဏေရာ၊ ကို။ ဓမ္မသေနာပတိနော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကောတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌ-
ကထာယ၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ စတ္တာလိသ-
ဘိက္ခုသဟဿပရိဝါရာနံ၊ လေးသောင်းသောရဟန်း အခြံအရံရှိကုန်သော။
ဓမ္မသေနာပတိအာဒိထေရာနံ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိ-
ပုတ္တရာ အံ့စရှိကုန်သော မဟာထေရ်တော်တို့၏။ အတ္တနောအတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။
ပရိဝါရေဟိ၊ အခြံအရံတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဇ္ဇေကံ၊ အသီးအသီး။ ဂမနဉ္စ၊
ကြွသွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဧကကဿေဝ၊ တစ်ပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။
ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂမနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒကဘာဏကာနံ၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်
ကိုဆောင်ကုန်သော မထေရ်တို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့် (ဝါ) အယူအား
ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဣဓ စ၊ ဤအမ္မဋ္ဌသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။
မဇ္ဈိမဂမ္မဋ္ဌကထာယဉ္စ၊ ၌လည်းကောင်း။ အညထာ၊ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ဒိသဘာဏကမဇ္ဈိမဘာဏကာနံ၊ ဒိသနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို
ဆိုတတ်ကုန်သော (ဝါ) ဆောင်ကုန်သော မထေရ်တို့၏။ မတေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယန္တိ၊ ကား။ မဟာကဿပါဒီနံ၊ မဟာကဿပ
အစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ စာရိကာ၊ ဒေသစာရိ ကြချီတော်မူ
ခြင်းသည်။ ပန၊ ပါး။ အနုဂ္ဂဟန္တယ၊ ချီးမြှောက်တော်မူလိုသော။ ဘဂဝ-
တော၊ ၏။ ယံ ဂမနံ၊ အကြင်ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊
ဤကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ အတုရိတစာရိကာ နာမ၊ မည်၏ (ဝါ) မဆော
မလျှင်သော ကြွသွားခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဋ္ဌော၊ ၏။

(၈၁-၂၀၅)ဣမံ ပန စာရိကန္တိ၊ ကား။ အတုရိတစာရိကံ၊ မဆောမလျင်
 သောကြသွားတော်မူခြင်းကို။ မဟာမဏ္ဍလန္တိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမဒေသပရိယာ၊
 ပန္နနေဝ၊ မဇ္ဈိမဒေသအရပ်၌ အကျုံးဝင်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗာဟိရိ-
 မေန၊ အပဖြစ်သော။ ပမာဏေန၊ အတိုင်းအညီအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတာ၊
 ပိုင်းခြားအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တတရံ၊ အလွန်ကျယ်သော။ မဏ္ဍလံ၊
 အဝန်းတည်း။ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလန္တိ၊ ကား။ ဣတရေသံ၊ ဤမဇ္ဈိမမဏ္ဍလမှ တစ်ပါး
 ကုန်သော။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော မဟာမဏ္ဍလ၊ အန္တောမဏ္ဍလတို့၏၊
 ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ မဏ္ဍလံ၊ တည်း။ အန္တောမဏ္ဍလန္တိ၊
 ကား။ ဣတရေဟံ၊ ဤအန္တောမဏ္ဍလမှ တစ်ပါးကုန်သော မဟာမဏ္ဍလ၊
 မဇ္ဈိမမဏ္ဍလတို့အောက်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်သော။ မဏ္ဍလံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။
 ဣတရေသံ၊ ဤအန္တောမဏ္ဍလမှ တစ်ပါးကုန်သော မဟာမဏ္ဍလ၊ မဇ္ဈိမ-
 မဏ္ဍလတို့၏။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်း၌ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တိမံ၊
 အဆုံး၌ဖြစ်သော။ မဏ္ဍလံ၊ တည်း။ အဗ္ဘန္တရိမံ၊ အတွင်းဖြစ်သော။ မဏ္ဍလံ၊
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ၊
 ဤမဏ္ဍလတို့၏။ ပမာဏံ၊ ပမာဏသည်။ ကံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊
 ကြောင့်။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ-
 တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုတတ္ထ-အစရှိသောစကား၌။ နပယောဇနသတိကတာ၊ ယူဇနာ
 ကိုးရာရှိသည့် ၏အဖြစ်ကို။ မဇ္ဈိမဒေသပရိယာပန္နဝသေနေဝ၊ မဇ္ဈိမဒေသအရပ်၌
 အကျုံးဝင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူဒေပ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
 တတော၊ ထိုယူဇနာကိုးရာထက်။ ပရိ၊ အလွန်။ အတုရိတစာရိကာယ၊ မဆော-
 မလျင်ဒေသစာရိတ္တုချီခြင်းဖြင့်။ အဂမနတော၊ မသွားခြင်းကြောင့်တည်း။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတုတ္တရိ၊ ထိုယူဇနာကိုးရာထက်အလွန်။ တုရိတစာရိကာယ-
 ဝေ၊ အဆောတလျင်ဒေသစာရိတ္တုချီတော်မူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝ.ထာဂတော၊
 သည်။ ဂစ္ဆတိ၊ ကြသွားတော်မူ၏။ အတုရိတစာရိကာယ၊ မဆောမလျင်သော
 ကြသွားတော်မူခြင်းဖြင့်။ န ဂစ္ဆတိ၊ ကြသွားတော်မူ။ ပဝါရေတွာဝ၊ ပဝါ-
 ရဏ ပြုပြီး၍သာလျှင်။ စာရိကာစရဏံ၊ ဒေသစာရိ ကြုချီတော်မူခြင်းသည်။
 ဗုဒ္ဓါစိန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အလေ့အကျက်တော်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ မဟာမဝါရဏာယ ပဝါရေတွာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဠိပဒေဝသေသိ၊ ကား။ ပဌမကတ္တိကဗုဏ္ဏမိယာ၊ သီတင်းကျွတ်
 လပြည့်နေ့၏။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့သော။ ပါဠိပဒေဝသေ၊ ဥပုသ်အထက်
 တစ်ရက်နေ့၌။ သမန္တဘိ၊ ကား။ ဂတဂတဌာနဿ၊ သွားရာသွားရာအရပ်၏။
 ဝတုသု ပသေသု၊ နံပါးလေးဘက်တို့၌။ သမန္တဟော၊ လက်ဝန်းကျင်မှ။ မဟာ-
 ဇနကာယဿ၊ များစွာသောလူအပေါင်း၏။ သန္တိပတနတော၊ ဝုဝေးသည်မှ။
 ပုရိမံ ပုရိမံ၊ ရှေးဦးစွာ ရှေးဦးစွာ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော သူတို့သည်။

၅၇၂

နိမန္တေတံ၊ ပဋိဖိတ်ခြင်းငှာ။ လသန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ သန္တိပတနမေဝ၊ စုဝေးခြင်း စည်းဝေးခြင်းကိုသာလျှင်။
 ဒသေတံ၊ ငှာ။ ဣတရေသုတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 သမထဝိပဿနာ တရုဏာ ဟောန္တိတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဥပစာရသမာဓိဝသေန၊
 ဥပစာရသမာဓိ၏အစွမ်းဖြင့်။ သမထဿ၊ ၏။ တရုဏဘာဝေါ၊ နုသည်၏
 အဖြစ်ကို (ဝါ) ငယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဝိပဿနာကို
 ဆိုဦးအံ့။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၏။ တရုဏဘာဝေါ၊ နုသည်၏အဖြစ်ကို(ထည့်)။
 သ ခါ ရ ပ ရိ ဇ ဣ ဣ ဣ ။ သ ခါ ရ တ ရာ န တို့ ကို ပိုင်းခြားတတ်သောဉာဏ်
 လည်းကောင်း။ ကခါဝိတရုဏဉာဏံ၊ လည်းကောင်း (ဝါ) ယုံမှားခြင်းကို
 လွန်မြောက်တတ်သောဉာဏ်လည်းကောင်း။ သမ္မသနဉာဏံ၊ လည်းကောင်း
 (ဝါ) သခါရတရားတို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သော
 ဉာဏ်လည်းကောင်း။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ၊ လည်းကောင်း (ဝါ) မဂ်ဟုတ်သည်၊
 မဟုတ်သည်ကို သိတတ်သောဉာဏ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုန္တံ၊
 ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ တရုဏဝိပဿနာတိ နာမံ၊ တရုဏဝိပဿနာဟူသောအမည်သည်။ စတုန္တံ၊
 ကုန်သော။ တေသံ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ နပဝါရဏာ-
 သင်္ဂဟံ ဒတွာတိ၊ ကား။ အနုမတိဒါနဝသေန၊ ရဟန်းတို့၏အလိုကို ပေးသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဒတွာ၊ ရှိ။ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယန္တိ၊ ကား။ ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမိယံ၊
 တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌။ မိဂသိရဿပဌမပါဠိပဒဒိဝသေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ကို။ မဇ္ဈိမဒေသဝေါဟာရဝသေန၊ မဇ္ဈိမဒေသအရပ်၌ခေါ်ဝေါ်သော ဝေါဟာရ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ မိဂသိရမာသဿ၊ နတ်တော်လ၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။
 ပါဠိပဒဒိဝသံ၊ ဥပုသ်အထွက်တစ်ရက်နေ့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊
 ဆက်။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပဝတ္ထဝေါဟာရဝသေန၊ ဖြစ်သောဝေါဟာရ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္ဆိမကတ္တိကမာသဿ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၏။ ကာဠပက္ခပါဠိ-
 ပဒဒိဝသော၊ လက္ခယံပက္ခဥပုသ်အထွက်တစ်ရက်နေ့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အညေနပိ ကာရဏေနာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သမထဝိပဿနာ
 တရုဏဘာဝတော၊ သမထဝိပဿနာနုသည်၏အဖြစ်မှ။ အညေနပိ၊ တစ်ပါး
 လည်းဖြစ်သော။ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ၊ ဤ။ ဝေနေယျာနံ၊ ဆုံးမအပ်သောသတ္တဝါ
 တို့၏ (ဝါ) ဆုံးမထိုက်သောသတ္တဝါတို့၏။ ဉာဏပရိပါကာဒိကာရဏေန၊
 ဉာဏ်ရှင်ကျက်ခြင်းအစရှိသော အကြောင်းအားဖြင့်။ စတုမာသန္တိ၊ ကား။
 အာသဠိပုဏ္ဏမိယာ၊ နှယ်တာလ၏ (ဝါ) ဝါဆိုလ၏။ ပါဠိပဒတော၊ အထွက်
 တစ်ရက်နေ့မှ။ ယာဝ၊ အကြိုင်ရွှေလောက်။ ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမိ၊ တန်ဆောင်မုန်း
 လပြည့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ စတုမာသံ၊ လေးလပတ်လုံး။

သမန္တာ ယောဇနသတန္တိအာဒိနာ၊ သတံ-ဤသို့အစရှိသော။ ဝုတ္တနယောဇနဝ၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ ဝသနံ၊ နေခြင်း။ ဝသံ၊ နေခြင်း။ ဝသနကိရိယာ၊ နေခြင်း
 ကြိယာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဝုတ္တံ
 ဝသိတံ၊ သုံးပြီးသော။ (ပါ) နေပြီးသော။ ဝသံ၊ နေခြင်းကြိယာသည်။
 အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝုတ္တဝသော၊
 မည်၏။ တဿ ဝုတ္တဝဿဿ၊ ထိုဝါမှကျွတ်ပြီးသော။ တလင်္ဂတေန၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဝိနေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဆုံးမအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝတော
 ဝေနေယျသတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သာမိနိဋ္ဌေသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သေ
 သော နိဋ္ဌေသော၊ ဤဘဂဝတော ဝေနေယျသတ္တာ ဟူသောနိဋ္ဌေသသည်။
 ကတ္တနိဋ္ဌေသော၊ လည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝေနေယျသတ္တာတိ၊ ကား။ စရိတာနု၊
 ရှုပ်၊ စရိုက်အားလျော်စွာ။ ဝိနေတဗ္ဗသတ္တာ၊ ဆုံးမအပ်သောသတ္တဝါတို့သည်။
 ဣန္ဒြိယပရိပါကံ အာဂမယမာနောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒိဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိ
 သော ဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနတာဝေန၊ ကံလေသာမှလွတ်သည်ဖြစ်၍
 ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပရိပက္ကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ ပဋိမာနေန္တော၊
 င်လင့်တော်မူသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) မျှော်လင့်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ (နှာ-၂၀၆)

မုဿမာသဒဂ္ဂုဏစိတ္တမာသာနံ၊ ပြာသိုလ၊ တပို့တွဲလ၊ တပေါင်းလ၊ တန်ခူးလ
 တို့တွင်။ အညတရမာသဿ၊ တစ်ခုခုသောလ၏။ ပဌမဒိဝသေ၊ ရှေးဦးစွာ
 သောနေဉ္စ။ နိက္ခမနတော၊ ဒေသစာရိယကံတော်မူခြင်းကြောင့်။ မာသ
 နိယမော၊ လကိုမှတ်ခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤမဇ္ဈိမမဏ္ဍလ၌။ န ကတော၊ မပြုအပ်။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကမာသံ ဝါ ဒွိတိစတုမာသံ ဝါ
 တတ္ထေဝ ဝသိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ ဇာဟ၊ ၏။ တတ္ထေ ဝါတိ၊
 ကား။ ဝဿပဂမနဋ္ဌာနေ ဝေ၊ ဝါသို့ ကပ်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ သတ္တဟိ ဝါတိ၊
 အာဒိ၊ သတ္တဟိ ဝါဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဧကမာသံ ဝါတိအာဒိနာ၊
 ဧကမာသံ ဝါဤသို့အစရှိသော ဝါကျစကားနှင့်။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။
 ယောဇတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရမ္ပိ၊ ဣစပါးလည်းဖြစ်သော။ ဧကမာသံ၊ တစ်လ
 ပတ်လုံး။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဝါသို့ကပ်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ ယဒိ ဝသတိ၊ အကယ်၍
 နေသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့နေသည်ရှိသော်။ သတ္တဟိ မာသေဟိ၊
 ခုနစ်လတို့ဖြင့်။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ ပရိယောသာပေတိ၊ ၏။ ဒွိမာသံ၊
 နှစ်လပတ်လုံး။ တတ္ထေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ယဒိ ဝသတိ၊ အံ့၊ ဧဝံ သတိ၊ သော်။
 ဆဟိ မာသေဟိ၊ ခြောက်လတို့ဖြင့်။ စာရိကံ၊ ကို။ ပရိယောသာပေတိ၊ ပြီးဆုံး
 စေ၏။ တိမာသံ၊ သုံးလပတ်လုံး။ တတ္ထေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ယဒိ ဝသတိ၊ အံ့။
 ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ပဉ္စဟိ မာသေဟိ၊ ငါးလတို့ဖြင့်။ စာရိကံ၊ ကို။ ပရိယော-
 သာပေတိ၊ ၏(ဤသို့ပုဒ်လိုက်၍ ယောဇနာ)။ စတုမာသံ၊ လုံး။ တတ္ထေဝ၊
 ၌သာလျှင်။ ယဒိ ဝသတိ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ စတုဟိ မာသေဟိ၊

၅၁၄:

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ခယ

၂-အဗ္ဗုဒ္ဓ

တို့ဖြင့်။ စာရိကံ၊ ကိ။ ပရိယောသာပေတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဧ။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စာရိကာဂမနံ၊ ဒေသစာရိ ကြံချိပြန်မြန်းတော်မူခြင်းကို။
 ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ကရောန္တိ၊ ပြုတော်မူကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာသကံ၊
 နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ယံမှားခြင်းကို နစ်စေခြင်းငှာ။ ဣတိတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အတိရေကံ၊ အလွန်။ ဇရာဒုဗ္ဗလော၊ အိုမင်းသဖြင့် အားနည်း
 သောသုသည်။ ဗာဠဇိဏ္ဏော၊ မည်၏။ တေ၊ ထိုအိုမင်းသဖြင့် အားနည်းသော
 သူတို့သည်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ ပဿိယန္တိ၊ ဖူးမြင်နိုင်ကုန်အံ့နည်း။ နပဿိယန္တိ
 ဧဝ၊ မဖူးမြင်နိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ လောကာနုကမ္မကာယာတိ၊ ကား။
 လောကာနုကမ္မကာယ ဧဝ၊ သတ္တလောကကို အစဉ်သနားခြင်းကြောင့်သာလျှင်
 (ဝါ) သတ္တလောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်။ တေန၊ ကြောင့်။
 န စီဝရာဒိဟေတုတိ၊ ဟေတုဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ဇဿဝိဟာရာသေနာတိ၊ ကား ။ဇဿံဟိ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းတို့ဖြင့်။
 ဝိစရဏဝသေန၊ လှည့်လည်ကြသွားတော်မူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။
 ဇဿံဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိစရိတာ၊ ချီ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ကတိပါဟံ၊
 နှစ်ရက်သုံးရက်။ နိဝသနဝသေန၊ နေတော်မူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ဝိဟာရဝစနံ၊ သည်။ သဗ္ဗိရိယာပထသာဓာရဏံ၊ အလုံးစုံသော ဣရိယာ
 ပုထိနှင့်ဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သရီရဖာသုကတ္တာယာတိ၊ ကား။
 ဧကသ္မိယေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ နိဗ္ဗဒ္ဓဝါသဝသေန၊
 အမြဲနေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဿန္တဓာတုကဿ၊ ပြောသော ဓာတ်ရှိသော(ဝါ)
 များသော ဓာတ်ရှိသော။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ဝိစရဏေန၊ လှည့်လည်သွား
 လာသဖြင့်။ ဖာသုဘာဝတ္ထာယ၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်အကျိုးငှာ။ အဠုပ္ပတ္တိ
 ကာလာဘိကနိနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပမသုတ္တ မဿဒေဝဇာတကာဒိ
 ဒေသနာနံ ဝိယ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်မဿဒေဝဇာတ်အစရှိကုန်သော ဒေသနာ
 တော်တို့၏ သို့။ (တစ်နည်း) အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တ၊ မဿဒေဝဇာတကာဒိ
 ဒေသနာနံ၊ တို့၏။ အဠုပ္ပတ္တိကာလံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကာလကို။ အဘိ-
 ကဒိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ၏။ အဘိကဒိတဗ္ဗ-
 အဠုပ္ပတ္တိကာလတ္ထာယ၊ အလိုရှိအပ်သောအကြောင်းဖြစ်သော ကာလအကျိုး
 ငှာ။ ဝါ၊ ကား။ အဠုပ္ပတ္တိကာလဿ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကာလကို။ အဘိ-
 ကနိနတ္ထာယ၊ အလိုရှိခြင်းအကျိုးငှာ။ အဠုပ္ပတ္တိကာလေ၊ အကြောင်းဖြစ်သော
 အခါကလ၌။ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ၊ တရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိက္ခာပဒပညာပနတ္ထာယာတိ၊ ကား။
 သုရာပါနသိက္ခာပဒါဒိပညာပနေ ဝိယ၊ သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်အစရှိသည်ကို ပညတ်

သတ္တ

အဒ္ဓါနဂမနဝဏ္ဏနာ

၅၇၅

ခြင်း၌ကဲ့သို့။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ပညာပနတ္ထာယ၊ ပညတ်ခြင်းအကျိုးငှာ။
 ဗောဓနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ အင်္ဂုလိမာလာဒယော ဝိယ၊ အင်္ဂုလိမာလ အစရှိ
 သည်တို့ကဲ့သို့။ ဗောဓနေယျသတ္တေ၊ ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့ကို။ စတုသစ္စ
 ဗောဓနတ္ထာယ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကိုသိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ မဟတာတိ၊
 ကား။ မဟတိယာ၊ များစွာသော။ ဝါ၊ ကား။ ကဉ္စ၊ အချို့ကုန်သော။
 ကတိပယေ၊ နှစ်ယောက်သုံးယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။
 စာရိကာ၊ ဒေသစာရိ ကြွချီတော်မူခြင်းသည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓစာရိကာ၊ မည်၏(ဝါ)
 မြဲသောသွားခြင်းမည်၏။ တဒညာ၊ ထိုနှစ်ယောက် သုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ
 တစ်ပါးကုန်သော။ သမ္မဟုလေ၊ များစွာကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊
 ၍။ ဂါမနိဂမနဂရာဌိပါဌိယာ၊ ရွာနိဂုံးမြို့အစဉ်အားဖြင့်။ စာရိကာ၊ ကြွသွား
 တော်မူခြင်းသည်။ အနိဗ္ဗဒ္ဓစာရိကာ၊ မည်၏(ဝါ) မမြဲသောကြွသွားခြင်းမည်၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ယံ စရတိ၊ အကြွင်ကြွသွားတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကိရိယာပရာမသနံ၊ ကြိယာကို
 သုံးသပ်ခြင်းကို(ဝါ)စွဲခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သော ဣဓ အဓိပေတတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားကို
 သာလျှင်။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တဒါ ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒသသဟဿလောကဓာတုယာတိ ဣဒံ စေနံ၊
 ကို။ ဇာတိက္ခေတ္တဘူတံ၊ ဇာတိခေတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠိ၊
 တုတ်သောင်းသော စကြဝဠာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဒသသဟဿစက္ကဝါဠိ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ
 ပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ မေးဌားအံ့။ တတ္ထေဝ၊ ထိုတစ်သောင်းသော စကြဝဠာ၌
 သာလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့၏။ သမ္ဘဝတော၊
 ဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ) ဟိ ဝိတ္တာရေမိခွဲခြားအံ့။
 ဝုတ္တံ၊ ထိုတစ်သောင်းသော စကြဝဠာ၌။ ဘဗ္ဗေ၊ ကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။ ပရိ
 ပက္ခိန္ဒိယေ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော ပညာရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပဿိတုံ၊
 ငှါ။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်ကို (ဝါ) ဣန္ဒြိယပရောပရိစက္ကံ
 ဉာဏ်တော်ကို။ အဘိနိဗ္ဗရိတော၊ ဝေနေယျသတ္တဝါသို့ ရှေးရှုဆောင်၍။ ဌိတော၊
 တည်သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဉာဏဇာလံ၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကွန်ရက်ကို။
 ပတ္တရတိ၊ ဖြန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ၊ ဤဒသသဟ
 သလောကဓာတုယာ-ဟူသောစကားကိုလည်း။ (၁၁-၂၀၇) ဒေဝဗြဟ္မာနံ၊
 နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ စသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မနုဿာ၊
 တို့သည်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ စက္ကဝါဠေ စ၊ ဤစကြဝဠာ၌သာလျှင်လည်းကောင်း။
 သပရိဝါရေ၊ အခြံအရံနှင့်တကွသော။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ဓမ္မဒီပေ စ၊ ဤဓမ္မဒီပံ

၆၂၇

ကျွန်း၌သာလျှင်လည်းကောင်း။ ဗောဓနေယျာ၊ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါ
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝေတိ၊ ကား။ ဗောဓနေယျသတ္တ
 သင်္ခါတေ၊ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗန္ဓဝေ၊ အဆွေအမျိုးတို့ကို။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတ္တာဒိသမ္ပန္နာ ဝိယ၊ အနွယ် အစရှိ
 သည်တို့ဖြင့် စပ်ကုန်သကဲ့သို့။ သစ္စပဋိဝေသေမ္ပန္နာ၊ သစ္စာလေးပါး ဝေရားကို
 ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့် စပ်ကုန်သော။ ဝေနေယျာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ ဗန္ဓဝါ နာမ၊ အဆွေအမျိုးတို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗော
 ဓနေယျဗန္ဓဝေတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဗောဓနေယျသင်္ခါတေ ဘဂဝတော ဗန္ဓဝေတိ
 အတ္ထော၊ ဗန္ဓဝဟူသောအနက်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ဤသို့ ဝါကျ
 ပြန်)။ ဂေါရဘာဝုပဂမနံ၊ ဉာဏ်တော်၏ကျက်စားရာ အခွင့်အဖြစ်သို့ ကပ်
 ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍ (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်မှတ်၍ (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်ဆောင်၍။
 သဗ္ဗညုတဉာဏဇာလဿ အန္တော ပဝိဋ္ဌောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိရ ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာ
 ကရုဏာသမာပတ္တိံ၊ မဟာကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော ဈာန်သမာပတ်ကို။ သမာ
 ပတ္တိတွာ၊ ဝင်စားတော်မူပြီး၍ (ဝေါဟာရတ္ထ)၊ (ဝါ)ကောင်းစွာ ရောက်ပြီး၍
 (ဝါ) ကောင်းစွာ ပြီးစေ၍ (သဒ္ဓတ္ထ)။ တတော၊ ထိုမဟာကရုဏာ သမာပတ်မှ။
 ဝုဋ္ဌာယ၊ ထတော်မူလတ်၍။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တဗ္ဗာ၊ ကျွတ်ထိုက်
 ကုန်၏။ ပရိပက္ခဉာဏာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော ဉာဏ်ရှိကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊
 တို့သည်။ မယံ၊ ငါဘုရား၏။ ဉာဏဿ၊ အား။ ဥပဋ္ဌဟန္တု၊ ထင်စေကုန်
 သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍(ဝါ) ဓိဋ္ဌာန်
 တော်မူ၍။ သမန္တာဟရတိ၊ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းတော်မူ၏။ တဒါ၊ ထိုနှလုံး
 သွင်းတော်မူသောအခါ၌။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏဿ
 ဌစပ်)။ သဟသန္တာဟာရာ၊ နှလုံးသွင်းတော်မူသည်နှင့်တကွ။ ဝိနယူပဂေါ၊
 ဆုံးမခြင်းငှါ ကပ်ရောက်သော(ဧကောနှင့်လျော်စွာ ဧကဝုဇ်ပြင်၍ပေး)။ ဧကော၊
 တစ်ယောက်သော။ ဝေနေယျော ဝါ၊ ဝေနေယျသည်လည်းကောင်း။ ဝိနယူ
 ပဂါ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ ဒေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဝေနေ
 ယျော ဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ သမ္ပဟုလော၊ ကုန်သော။ ဝေနေယျော ဝါ၊
 တို့သည်လည်းကောင်း။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်တော်အား။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။
 အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊
 ဤအရာ၌။ ဗုဒ္ဓါနုဘဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။
 အာပါယာတာနံ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော (ပနကား ပက္ခန္ဓရ)။ နေသံ၊
 ထိုဝေနေယျတို့၏။ ဥပနိဿယဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း (ဝါ) မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်၏
 မှီရာအားကြီးသောအကြောင်းကောင်းမှုဥပနိဿယကိုလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖရိယံ
 စ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖဟေတု စ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော

သတ္တိ

အဗ္ဗိနာမနောဏ္ဏနာ

၅၇၅

အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ သမ္ပတိယနုအာခါ၌။ ဝတ္ထုမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။
ပဋိပတ္တိ၌၊ အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဩလောကေတိ၊ ကြည့်တော်မူ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝေနေယျသတ္တပရိဂ္ဂဏနတ္ထံ၊ ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို
ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူခြင်းအကျိုးငှာ။ သမန္နာဟာရေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဣတေ၊
ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ ဝေနေယျ
ဘာဝေန၊ ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်း
သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ အယ ပစ္စာ၊ ထိုသို့ထင်ပြီးသည်မှ နောက်၌။ ကိံ၊
အဘယ်သို့။ ဘဝိဿတိ န ခေါ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းတော်
မူသည်ရှိသော်။ သရဏဂမနာဒိဝသေန၊ သရဏဂုံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
ကဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ နိပ္ပတ္တိံ၊ ပြီးခြင်းကို။ ဝိမံသမာနော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်
တော်မူလျက်။ ပုဗ္ဗပနိဿယာဒိနိ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဥပနိဿယ အစရှိသည်တို့ကို။
ဩလောကေတိ၊ ကြည့်တော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အယ ဘဂဝိတံ အာဒိ၊
ကို။ အာစရိယော၊သည်။ အယ၊ ၏။ သောတိ၊ ကား။ အမ္မဋ္ဌော၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်
သည်။ ဝါဒပဋိဝါဒံ ကတာတိ၊ ကား။ ဧဝံ နု တေ အမ္မဋ္ဌာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်၊
မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ဆိုအပ်သော စကား၏။ ယေ စ ခေါ
တေ ဘော ဂေါတမ မဏ္ဍကော သမဏကာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဝစနံ၊
စကားတို့ကို။ ဒတာ၊ ပေးပြီး၍။ အသပ္ပိဝါကျန္တိ၊ ကား။ အသပ္ပုရိသဝါစံ၊
သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏ စကားကို။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ ဣဗ္ဗဝါဒနိပါ
တနဝသေန၊ ဣဗ္ဗဝါဒသို့ ကျစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ရဟန်းသုကြွယ်ဟု
ဆိုသောဝါဒသို့ ကျရောက် စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူး
အပြားပြားသော။ သာဓုသဘာဝါယ၊ သူတော်ကောင်း သဘောရှိသော။
ဝါစာယ၊ စကားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အယုတ္ထံ၊ မသင့်သော။ ဝါက္ခံ၊
စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိ
သေဝနန္တိ၊ ကား။ ဝိဂတတုဒနံ၊ ကင်းသော နှုတ်လုံထိုးခြင်းကို (ဝါ) နှုတ်လုံ
ထိုးခြင်းကင်းသည်ကို။ မာနဒပ္ပဝသေန၊ မာန်မူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အပဂတပရိ
နိပ္ပန္နနံ၊ ကင်းသော တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်ကို (ဝါ) စိတ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်း
သည်ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။နိဗ္ဗိသေဝနံ ဟူသောပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ အဆိပ်မရှိ
သည်ကို၊ မာန်မရှိသည်ကိုလည်းဟူ၍ ယောဇနာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌ကား
အခိုင်အမာမရှိသည်ကို(ဝါ)စကားဆိုရာမှကိုဟု ယောဇနာ၏။
ဋီကာနှစ်စောင်အဖွင့်တူကြ ၏။ ၎င်းအလိုအားဖြင့် နိဗ္ဗိသေဝနံ =
ကင်းသော နှုတ်လုံထိုးခြင်းရှိသည်ကို(ဝါ)မာန်မူသည်၏ အစွမ်း

၅၀၀

သီလက္ခန္ဓာကာယစိနိယယ

၂-အမ္မဗ္ဗ

ဖြင့် ကင်းသော တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်ကို ဟုယောဇနာသင့်၏။
နိဗ္ဗိသေဝံနံ နိဗ္ဗဗ္ဗ ဝိဗ္ဗဗ္ဗ သိဝုဓာတု ယ၊ ဓာတ်ကျမ်း၌ သိဝု
ဂတိသောသနေသု-ဟုလာ၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။

အဝသရိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဥပဂန္တဗ္ဗ၊ ကပ်ရောက်အပ်၏။ တဿ ဂါမဿ၊
ထိုရွာ၏။ ဣဒံ၊ ဤဣစ္ဆာနင်္ဂလ ဟူသောအမည်သည်။ နာမမတ္တံ၊ အမည်မျှသာ
တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဣစ္ဆာနင်္ဂလဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထပရိယေသနာယ၊ အနက်ကို
ရှာသဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဇ္ဈာ-
နင်္ဂလန္တိပိ ပါဠောတိ၊ ပါဠော-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ယေန ဒိသာဘာဂေနာတိ၊ ကား။ ကရဏနိဒ္ဒေသနုရူပံ၊ ကရိုဏ်းကို
ညွှန်ပြသည်အားလျော်စွာ။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊
ဒုတိယာဝိဘတ်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တေန အဝသရိတံ ဣမံနာ၊ ဖြင့်။
အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ငါ။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မိံ ပဒေသေတိ၊ ကား။
ဘုမ္မနိဒ္ဒေသနုရူပံ၊ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသအားလျော်စွာ။ တံ ဝါ အဝသရိတံ၊ တံ ဝါ
အဝသရိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒုဘယ-
မေဝ၊ ထို့နှစ် ပါးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ တေနဒိသာဘာဂေနာတိ-
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်၏။ ဂတောတိ၊ ကား။ ဥပဂတော၊ ကပ်ရောက်ပြီ။
အဂမာသိ၊ သွားပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ တစ်ဖန်။
ဂတောတိ၊ ကား။ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ သမ္ပာပုဏိ၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ တဒါ၊ ထိုကြ
သွားတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝတော၊ ငါ။ ဂေါစရဂါမနိဒဿနံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို
ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဣစ္ဆာနင်္ဂလဟူသောပုဒ်သည်။
သမိပတ္ထေ၊ သမိပအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။
ပန၊ ပါး။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဇ္ဈေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ နိဝါသဌာန နိဒဿနံ၊
သီတင်းသုံးနေတော်မူရာ တောအရပ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။
နိဗ္ဗရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဣစ္ဆာနင်္ဂလဟူသောပုဒ်၊
ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဇ္ဈေ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဓိကရဏေ၊ အဓိကရဏအနက်၌
(ဝါ)တည်ရာဟူသော အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဒုဘယမိ ပဒံ၊
ထို့နှစ်ပါးသော ဣစ္ဆာနင်္ဂလ-ဟူသောပုဒ်၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဇ္ဈေ-ဟူသော
ပုဒ်ကိုလည်း။ ဝိသေသတ္ထဒဿနေန၊ ထူးသောအနက်ကိုပြသဖြင့်။ ဝိဝရန္တော၊
ဖွင့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလံ (နှာ-၂၀၈) ဥပနိဿာယာတိအာဒိံ၊ ကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ ၏။ သီလခန္ဓာဝါရန္တိအာဒိံ၊ သီလခန္ဓာဝါရံဤသို့
အစရှိသောစကားသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေနေယျ ဟိတသမပေက္ခနံ၊
ဝေသနေဝ၊ ဝေနေယျဘူ၏၊ အစီးအပွားကို ရှုတော်မူသည်၏ အစွမ်း

ဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ခွဲကွက်တော်မူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဘဂဝတော၊
၏။ ဝိဟာရဒဿနံ၊ နေတော်မူခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။
တတ္ထ၊ ထိုသီလခန္ဓာဝါရံ အစရှိသော ဝါကျ၌။ ဓမ္မရာဇဿ၊ တရားမင်း ဖြစ်
တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံ
သော အပြားအားဖြင့်။ အဓမ္မနိဂ္ဂဏှနပရာ ဧဝ၊ အဓမ္မတရားကို နှိပ်နင်းခြင်းသို့
ရောက်ခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ (ဗရ၊ ဂတိယံ-ဟူသော ဓာတ်ကျမ်း
နှင့်အညီတည်း)။ ပဋိပတ္တိ၊ အကုသိုလ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သာ စ၊ ထိုအကျင့်
သည်လည်း။ သီလသမာဓိပညာဝသေန၊ သီလသမာဓိပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလာဒိက္ခယဿေဝ၊ သီလအစရှိသော
သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို သာလျှင်(ဝါ)၏ သာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။

သီလခန္ဓာဝါရန္တိ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိရညော၊ စကြဝတေးမင်း၏။ ဒါရုက္ခဋ္ဌ-
ကာဒိကတံ၊ သစ်အုဉ်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြအပ်သော။ ခန္ဓာဝါရသဒိသံ၊ သစ်
တပ်နှင့်တူသော(ဝါ) သစ်တပ်တံတိုင်း အခြံအရံနှင့်တူသော။ သီလသင်္ခါတံ၊
သီလဟု ဆိုအပ်သော။ ခန္ဓာဝါရံ၊ သစ်တပ်ကို (ဝါ) သစ်တပ်တံတိုင်းအခြံအရံကို။
ဗန္ဓိဘူ၊ ဖွဲ့တော်မူ၍။ ဝိဟာရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗခန္ဓာ၊ ကို။
ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ၌။ ဒါရုက္ခန္ဓာဒိဟိ၊ သစ်တုံး
အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အာသမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝရန္တိ ပရိက္ခိပန္တိ၊
ခြံရံကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ခြံရံရာ ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊
သည်။ အကာရဿ၊ ၏။ ဒိသံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ခန္ဓာဝါရော၊ မည်၏။
ရာဇနံ၊ တို့၏။ အစိရနိဝါသဌာနံ၊ မကြာမြင့်စွာ နေသော အရပ်ကို။
လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ သီလခန္ဓာဝါရံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဘဂဝတော၊
၏။ အစိရနိဝသနကိရိယာသမ္ပန္နမတ္တေန၊ မကြာမြင့်သော နေခြင်းကြံ့လာနှင့်
စပ်ကာမျှသော။ ဘယနိဝါရဏဋ္ဌေန၊ ဘေးရန်ကိုတားမြစ်တတ်သော အနက်
သဘောကြောင့်။ တံသဒိသတာယ၊ ထိုမင်းတို့၏ ခန္ဓာဝါရနှင့် တူသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သီလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဟထာ၊ ထိုအတူ။ ခန္ဓာဝါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ သမာဓိကောန္တန္တိ၊ ကား။ သမ္မာသမာဓိသင်္ခါတံ၊ သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်
သော။ မင်္ဂလသတ္တိ၊ မင်္ဂလာလုံတော်ကို။ သဗ္ဗညုတဉာဏပဒန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏသင်္ခါတံ၊ သော။ ဇယမန္တပဒါ အောင်ကြောင်းဖြစ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို။
ပရိဝတ္တယမာနောတိ၊ ကား။ ပရိဇပ္ပမာနော၊ စုတ်မန်းသရဇ္ဈာယံတော်မူသည်
ဖြစ်၍။ သဗ္ဗညုတညာဏသရန္တိပိ၊ သရံဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။
သဗ္ဗညုတညာဏဝဇီရဂ္ဂသရံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏတော် တည်းဟူသော ဝေဇီရန်စဉ်း
သွားပတ်သော မြားတော်ကို။ အပရာပနံ၊ အဆင့်ဆင့် (ဝါ) ထိုမှ ဤမှ။

သမ္ပရိဝတ္ထမာနော၊ ပြန်လှန်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယထာဘိရုစိတေန ဝိဟာရေနာတိ ဣဒံ စစနံ၊ သည်။ သဗ္ဗဝိဟာရ သာဓာရဏဒဿနံ၊ အလုံးစုံသော ဝိဟာရတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကို ပြကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဒိသု၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရစသည်တို့တွင်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဖာဟိရုစိတေန၊ အသုံးသဖြင့် နှစ်သက်အပ်သော။ ယေနယေန ဝိဟာရေန၊ အကြင်အကြင် ဝိဟာရဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အဒ္ဓါနဂမနဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ပေါက္ခရသတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၅၅။ မဇ္ဇန္တတိ၊ ကား။ ဣရုဝေဒါဒိမန္တသတ္တော၊ ဣရုပေဒင်အစရှိကုန်သော၊ ပေဒင်ကျမ်းတို့ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣရုဝေဒါဒယော၊ ဣရုပေဒင် အစရှိသည် စို့ကို။ ဂုတ္တဘာသိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ လုံခြုံစွာအရပ်၌ ရွတ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဒ္ဓေါဒေသဟူသော အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဈာယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ အယုသူးကို ဆိုဦးအံ့။ လောကိယာ၊ လောကီဆရာတို့သည် (ဝါ) လောက၌ ဖြစ်သောဆရာတို့သည်။ ဗြဟ္မုနော၊ ဗြဟ္မာ၏။ အပစ္စံသားတည်း။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြဟ္မာ၏သား။ ဣတိ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နာဂမော၊ နလာခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ ဣတ္ထံ၊ ဣ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒိဃာဒိ၊ ဒိဃာသေသည်သည်လည်း ကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယမေဝ စနတ္ထော၊ ဤဗြဟ္မံ အဏတိတိ ဗြာဟ္မဏော- ဟူသော စနတ္ထကို သာလျှော်။ ဝုတ္ထော၊ နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝအာဒိကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣတရော၊ ဤမှ တစ်ပါးသော။ စနတ္ထော၊ သည်။ ကေသံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စနတ္ထော၊ စနတ္ထနည်း။ ဣတိစောဒနံကို။ အရိယာ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊ ပယ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ လောကိယာ၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မုနာ၊ မှ။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြဟ္မာမှဖြစ်သည်။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ နိရုတ္တိ၊ အကြင်ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ နိရုတ္တိံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒမေဝတိတ္ထော၊ ၌။ အဝဇာရ၊ ဇာန၊ အဝဇာရဏ အနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါဖြင့်။ တံ နိရုတ္တိံ၊ ထိုဗြဟ္မုနော အပစ္စံ ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မုနာ ဇာတောဗြာဟ္မဏော ဟူသော ဝိဂြိုဟ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ပန၊ ပါး။ ဇာတိဗြာဟ္မဏာနန္တိ၊ ဇာတိဗြဟ္မဏာနံဟူသော။

သုတ္တံ

ပေါက္ခရသင်္ဂဟဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၉၁

ဣမိနာ၊ သဒ္ဓန္တရေန၊ ဤသဒ္ဓါ တစ်ပါးဖြင့်။ ဒဿိတေသု၊ ပြအင်ကုန်သော။
 ဇာတိဗြာဟ္မဏ ဝိသုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏ ဝသေန၊ ဇာတိဗြာဟ္မဏ၊ ဝိသုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏတို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓေသု၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏေသု၊ ပုဏ္ဏားတို့တွင်။ ဝိသုဒ္ဓိ-
 ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်ကုန်
 သော ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော ဗြာဟ္မဏတို့၏။ နိရုတ္တိံ၊ ဝိပဿနာကို။ ဒဿေန္တော၊
 ရှိ။ အရိယာ ပနာတိအာဒိ။ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ပါပေ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်တို့ကို။ ဗဟန္တိ ဗဟိ က၊ ရာန္တိ၊ အပပြုတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိ ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရိယာ၊ တို့သည်။ နိရုတ္တိနယေန၊ နိရုတ္တိ
 နည်းအား ဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။

တဿ ကိရ ကာယော သေတပေါက္ခရသဒ္ဓိသောတိ ဣဒမေဝ၊ သဒ္ဓိသော၊
 ဟူသောဤစကားသည်သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏။ နာမလာဘဟေတုဒဿနံ၊
 ပေါက္ခရသင်္ဂဟ အမည်ကိုရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
 တည်း။ ပန၊ ပါး။ သေသံ၊ ကာယော သေတပေါက္ခရသဒ္ဓိသော ဟူသော ပုဒ်မှ
 ကြွင်းသော ဒေဝနာရေ အစရှိသောစကားသည်။ တပုသင်္ဂေန၊ ထိုပုဏ္ဏား၌
 လျဉ်းပါးဖွယ်အားဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ ယထာဝိဇ္ဇမာန ဝိသေသ ဒဿနမေဝ၊
 ထင်ရှားရှိသည် အားလျော်စွာ ဂုဏ်အထူးကိုပြကြောင်းဖြစ်သော စကားသည်
 သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ နံ၊ ပေါက္ခရသဒ္ဓိသော ပေါက္ခရသင်္ဂဟတိ
 သဉ္ဇာနန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သစ္စံ၊ ၏။ ယဿ၊
 အကြင်ပုဏ္ဏားအား။ ပေါက္ခရေန၊ ကြာပန်းနှင့်။ သဒ္ဓိသော၊ တူသော။ ကာယော၊
 ကိုယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။
 (နာ-၂၀၉) နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ပေါက္ခရသင်္ဂဟ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သာတ
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဒ္ဓိသတ္ထော၊ သဒ္ဓိသအနက်ရှိ၏ (ဝါ) အတူ ဟူသော
 အနက်ရှိ၏။ ပေါက္ခရေန၊ ပဒုမ္မာကြာပန်းနှင့်။ သတော သဒ္ဓိသော၊
 တူသော။ ကာယော၊ ကိုယ်တည်း။ တထာ၊ ပဒုမ္မာကြာပန်းနှင့်တူသည့်ကိုယ်။
 ယဿ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားအား။ သော၊ ထိုပဒုမ္မာကြာပန်းနှင့်တူသောကိုယ်သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ ပေါက္ခရသင်္ဂဟ
 မည်၏။ သေတပေါက္ခရသဒ္ဓိသောတိ၊ ကား။ သေတပဒုမ္မာဝတ္ထော၊ ဖြူသော
 ပဒုမ္မာကြာပန်းအဆင်းရှိ၏ (ဝါ) ပဒုမ္မာကြာဖြူအဆင်းကဲ့သို့သော ဖြူသော
 အဆင်းရှိ၏။ ဒေဝနာရေတိ၊ ကား။ အာလကမန္တာဒိဒေဝပုရေ၊ အာလကမန္တာ
 အစရှိသောနတ်မွှေ၌။ ဥဿပိတရဇတဘောရဏန္တိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရနေမနိခါတံ၊
 နက်သောမြေ၌စိုက်မြုပ်အပ်သော။ အစူဂ္ဂတံ၊ အလွန်အထက်သို့တက်သော
 (ဝါ) အလွန်မြင့်သော။ ရုတမယံ၊ ငွေဖြင့်ပြီးသော။ ဣန္ဒြိယံ၊ တံခါးတိုင်သည်။
 သောဘနံ ဝိယ၊ တင့်တယ်သကဲ့သို့ (ထည့်)။ ကာဠမေသရာဇိတိ၊ ကား။

ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။ ဒိဿမာနာ၊ ထင်သော။ ကာဠအဗ္ဗလေခါ၊ မည်းနက်
မဲမှောင်သောတိမ်အရေးသည်။ ခါယတိ ဝိယ၊ ထင်သကဲ့သို့ (ထည့်)။ ရဇတ-
မနာဠိကာတိ၊ ကား။ ရဇတမယတုဗ္ဗ၊ ငွေဖြင့်ပြီးအပ်သော ဘူးကျည်သည်။
သုဝဋ္ဌံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာလုံးသကဲ့သို့ (ထည့်) (အဋ္ဌကထာနိဿယ၌။ ရဇတနာဠိကာ
ဝိယ၊ ငွေဖြင့်ပြီးအပ်သောနှာခေါင်းနှပ်အတံကဲ့သို့ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာတို့နှင့်
မညီ)။ သုဝဋ္ဌံဇာတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဌဘာဝဿ၊ လုံးသည်၏အဖြစ်၏။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ၊
သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဋ္ဌုလာ၊ လုံးသည်။
ကာဠဝဂ်တိလကာဒိနံ၊ မည်းနက်ခြင်းရှိသောကိုယ်အင်္ဂါ မှည့်မည်းအစရှိသည်
တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ သုပရိသုဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ
ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်။ အရာဇကေတိအာဒိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။
သောဘဂ္ဂုပ္ပတ္တဘာဝမေဝ၊ တင့်တယ်ခြင်းအစရှိသောသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်
(ဝါ) တင့်တယ်သောအားဖြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကိုသာ
လျှင်။ အာစရိယော၊ သည်။ နိဒဿေတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အပရမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏။
နာမလာဘဟေတု၊ ပေါက္ခရသတိအမည်ကို ရခြင်း၏အကြောင်းကို။
ဒဿေန္တော၊ ၍။ အယံ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထိုအယံ ပန အစရှိသောဝါကျ၌။
ဟိမဝန္တပဒေသေ မဟာသဓရ ပဒုမဂဗ္ဗေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ ဣဒမေဝ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ-
ဟူသော ဤစကားသည်သာလျှင်။ အဿ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ နာမလာဘ-
ဟေတုဒဿနံ၊ အမည်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
တည်း။ ပန၊ ပါး။ သေသံ၊ ဟိမဝန္တပဒေသေ ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တတိမှကြွင်းသော
စကားသည်။ တပ္ပသင်္ဂေန၊ ထိုပုဏ္ဏား၌လျဉ်းပါးဖွယ်ရှိသောအားဖြင့်။ တထာ-
ပဝတ္တာကာရဒဿနမေဝ၊ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့် ဖြစ်အောအခြင်းအရာကို
ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ နံ
ပေါက္ခရေ သယိတတ္တာ ပေါက္ခရသတိတိ သဉ္ဇာနန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊
သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပေါက္ခရေ
ကမလေ၊ ကြောင့်။ သယတိ၊ အိပ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ
ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပေါက္ခရသတိ၊ မည်၏ (ပေါက္ခရသဒ္ဓူပပံဒ သိဓာတ်၊
တိပစ္စည်း) ဝါ၊ ကား။ သမသဏ္ဌာနံ၊ ညီညွတ်သောသဏ္ဌာန်ကို။ သာတံ၊
သာတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပေါက္ခရေ၊ ကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ သမသဏ္ဌာနံ၊
သဏ္ဌာန်တည်း။ တထာ ပေါက္ခရသတိ၊ ကြောင့်ဖြစ်သောသဏ္ဌာန်။ အဿ၊
ထိုပုဏ္ဏားအား။ တံ၊ ထိုကြောင့်ဖြစ်သောသဏ္ဌာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ ပေါက္ခရသတိ၊ မည်၏။

(အဿတ္တိတဒ္ဓိတ် ပေါက္ခရသဘာဝပုဒ် ဣပစ္စည်း)။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ယံ
 ဝစနံ၊ အကြင် အယံ ပန-အစရှိသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာ
 သည်။ ယေန ပုဗ္ဗယောဂေန၊ အကြင်ရှေးဘဝ၌ ကောင်းမှုကိုအားထုတ်ခြင်း
 ကြောင့်။ နံ၊ ထိုပေါက္ခရသဘာဝပုဏ္ဏားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုဂ္ဂဏှိတံ၊ ချီးမြှောက်
 ခြင်းငှာ။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်ရောက်တော်မူ၏။ ဣမဿ
 ပြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ သော ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ သည်။ ကိဒိသော၊ နည်း။ ဣတိ အနု-
 ယောဂေန၊ ဤသို့မေးစိစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ ဇေတံ
 အယံ ပနာတိအာဒိဝစနံ၊ ထို အယံ ပန-အစရှိသောစကားကို။ ဧကဒေသမေဝ၊
 တစ်စိတ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သော
 တတော မနုဿ လောကန္တိအာဒိဝစနတော၊ သော တတော မနုဿလောကံ-
 ဤသို့အစရှိသောစကားကို အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသောကြောင့်။ ဧဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိတံ ဧတ္ထ၊ ၌။ အပရာပရံ၊ အဆက်ဆက်။ နိဗ္ဗတ္တံ ဧဝ၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း
 ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာရူပေန၊ ထိုသို့သတော
 ရှိသော။ ကမ္မေန၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိမေဝ၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်းကို
 သာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မာတုကုန္တဝါသံ ဇိဂုန္တိတဘာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဒုမဂဗ္ဗေ နိဗ္ဗတ္တိတံ ဣမံနာ၊ ဖြင့်။ သံသေဒဇောယေဝ၊
 သံသေဒဇသည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ န ပုပ္ဖတိတိ၊ ကား။ န ဝိကသတိ၊ မပွင့်။
 တေနာတိ၊ ကား။ တာပသေန၊ ရသေ့သည်။ နာဠိတောတိ၊ ကား။ ပုပ္ဖဒဏ္ဍတော၊
 အပွင့်ရိုးမှ။ ယဿ ရဇတ ဗိမ္ဗဿ၊ အကြင်ငွေဆင်းတုအား။ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏဟိ၊
 ရွှေမွန်တို့ဖြင့်။ ပိဉ္ဇရံ ဟေမဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သော ရဇတဗိမ္ဗော၊ သည်။ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပိဉ္ဇရော၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုငွေ
 ဆင်းတုကဲ့သို့သော။

မှတ်ချက်။ ။သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပိဉ္ဇရံ ဝိယ ရဇတဗိမ္ဗံ-ဟူသော ဥပမာနပက္ခပုဒ်
 ဖြစ်၍ ယဿ၏ အစွဲကို ရဇတဗိမ္ဗံကို စွဲသည်ဟုမှတ်။

သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏဟိ၊ ရွှေမွန်တို့ဖြင့်။ ဝိကိဏ္ဍဘာဝေန၊ ပြင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
 (ဝါ) ကြောင့်။ ဟေမဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပိဉ္ဇရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟေမဝဏ္ဏပရိယာယော၊ ဟေမဝဏ္ဏ
 သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သာသုတ္တဒီပနိယံ၊ သာရတ္တဒီပနီဒီကာ၌။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဒုမရေဏပိဉ္ဇရန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဒဉ္ဇဗ္ဗော၊
 ၏။ ရဇတဗိမ္ဗကန္တိ၊ ကား။ ရူပိယမယရူပကံ၊ ငွေဖြင့်ပြုအပ်သော အရုပ်ကဲ့သို့
 သော (အဋ္ဌကထာ၌ ရဇတဗိမ္ဗံ-ဟု ပါ၍ရှိ၏။ သင့်သည်ချည်းပင်)။ ပဋိဇ္ဇာမိတိ၊

ကား။ ပေါသေမိ၊ မွေးမြူအံ။ ပါရန္တိ၊ ကား။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသို့။
 ဝါ၊ ကား။ နဒီသမုဒ္ဒါဒီနံ၊ မြစ်သမုဒ္ဒရာ အစရှိသည်တို့၏။ ပရိယောသာနဘူတံ၊
 အဆုံးဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပါရံ ဝိယ၊ ကမ်းကဲ့သို့။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ကာ-
 ရဏေန၊ ကြောင့်။ နိပ္ပတ္တိ၊ ပြီးခြင်းကို။ ပါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိ-
 ပညာသင်္ခါတေန၊ ပဋိသန္ဓေပညာဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝဉာဏေန၊
 သဘောဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣတိ၊ သို့။
 ကတ္တဗ္ဗေသု၊ သင်ကြားခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်သော။ ဝေဒေသု၊ ဗေဒင်တို့၌။
 ဝိသာဒေပညာသင်္ခါတေန၊ ရွံရှာခြင်းကင်းသော ပညာဟုဆိုအပ်သော (ဝါ)
 ရဲရင့်သောပညာဟုဆိုအပ်သော။ (နှာ-၂၁၀) ဝေယျတ္တိယေန၊ ထင်ခြင်းသို့
 ရောက်သော ပညာဖြင့် (ဝါ) လျင်သောပညာဖြင့်။ ဗျတ္တော၊ လိမ္မာ၏။ အဂ္ဂ-
 ဗြာဟ္မဏောတိ၊ ကား။ ဒိသာပါမောက္ခဗြာဟ္မဏော၊ ဒိသာပါမောက္ခပုဏ္ဏား
 သည် (ဝါ) အရပ်လေးမျက်နှာတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည်။
 သိပ္ပန္တိ၊ ကား။ ဝေဒသိပ္ပံ၊ ဗေဒင်အတတ်ကို။ ကဿာ၊ မူကား။ တဿေဝ၊
 ထိုဗေဒင်၏သာလျှင်။ ပကရဏာဓိဂတတ္တာ၊ ကျမ်းကိုသင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဗြဟ္မဒေယျံ၊ အခါသီတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမာနနယေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော
 နည်းအားဖြင့်။ ဗြဟ္မဒေယျံ၊ မြတ်သောပေးခြင်းကို။ ကတော၊ ပြု၍။ အခါသီ၊
 ပေးပြီ။

အဇ္ဈာဝသတိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဓိသဒ္ဓေါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာသဒ္ဓေါ
 စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ ဥပသာရပုဒ်မျှသာတည်း။ တတော၊
 ထိုအဓိသဒ္ဓါ၊ အာသဒ္ဓါတို့၏ ဥပသာရပုဒ်မျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ ဣဒံ
 ပဒံ၊ သည်။ အဇ္ဈာပုဗ္ဗဝသယောဂေါ အဓိ၊ အာရောဂီသော ဝသဇာတ်နှင့်ယှဉ်
 ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ယှဉ်ရာ၌ (ဝါ) သော်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊
 ဒုတိယာဝိတတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဓိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဿ-
 ရိယတ္ထော၊ အစိုးရခြင်းအနက်ရှိ၏။ အာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မရိယာဒတ္ထော၊ ပိုင်း-
 ခြားခြင်းအနက်ရှိ၏။ တတော၊ ထိုသို့ အဓိသဒ္ဓါအစိုးရခြင်းအနက်၊ အာသဒ္ဓါ
 ပိုင်းခြားခြင်းအနက်ရှိခြင်းကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ ကမ္မပ္ပဝစနီယ-
 ယောဂေါ ကမ္မပ္ပဝစနီယအယှဉ်၌ (ဝါ) ကြိယာကိုဟောတတ်သော အဓိသဒ္ဓါ၊
 အာသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ယှဉ်ရာ၌ (ဝါ) သော်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ ၌။
 ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥက္ကဋ္ဌနာမကေတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟဒေဝတ္ထံ တံ ဝေ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်
 ကိုသာလျှင်။ ဝိဝရိတံ၊ ၄။ တဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဿ နဂရဿ သာမိကော ဟုတောတိ ပဒံ၊ ဟုတော-ဟူသော
 သံဝဏ္ဏနာပုဒ်သည်။ အဘိဘဝိတောတိ တေဿပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထဝိဝရဏံ၊ အနက်ကို

သုတ္တ

ပေါက္ခရသဘာဝိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၉၅

ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်သည်။ ဟောတိ၏။ တေန ပါဠေန၊ ထိုတသနဂရသ
သမိကော ဟုတဟူသောပါဠိဖြင့်။ သမိတာပေါ၊ အရှင်၏အဖြစ်သည် (ဝါ)
အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ အဘိဘဝနံ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်စက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ဧဝံ
အတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊
သည်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယာယ မရိယာဒါယာတိအာဒိ၊ ယာယ မရိယာ-
ဒါယ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ အာသ ဒွဿ၊ ၏။ အတ္ထဝိဝရဏံ၊ တည်း။
တေန ပါဠေန၊ ထိုယာယ မရိယာဒါယ-အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ အာသဒ္ဓေါ၊ သည်။
မရိယာဒတ္ထော၊ ပိုင်းခြားခြင်းအနက်ရှိ၏။ စ၊ ခက်။ ယာယ၊ အကြင်အပိုင်း
အခြားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌမြို့၌။ ပြာဟ္မဏေန၊ ပေါက္ခရသဘာဝိပုဏ္ဏားသည်။
ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ အပရာဓိနတာ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့် မစပ်သည်၏အဖြစ်ဟု
ဆိုအပ်သော။ သာယေဝ၊ ထိုအပိုင်းအခြားသည်သာလျှင်။ မရိယာဒါ-
နာမ၊ ၏။ ဣတိ ဧတံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊
သည်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ ယာယ မရိယာဒါယာတိ၊ ကား။
အပရာဓိနတာ သင်္ခါတာယ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့်မစပ်သည်၏ ၆. ဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။
အနညသဘာဝရဏာယ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့်မဆက်ဆံသော။ ယာယ အတ္ထာယ၊
အကြင်အပိုင်းအခြား အမှတ်အသားအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဥပသဂ္ဂဝသေနာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောသံဝဏ္ဏနာသည်။
ဥက္ကဋ္ဌနာမကေတိ တေသ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထဝိဝရဏံ၊ တည်း။ တေန ပါဠေန၊
ထိုဥပသဂ္ဂဝသေနဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဘုမ္မဝစနပုသဂေါ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ကိုလျဉ်းပါး
ခြင်းသည်။ သတိပီ၊ ရှိသော်လည်း။ ဓာတုတ္တာနုဝတ္တကဝိသေသကဘူဟေဟိ၊
ဓာတုတ္တာနုဝတ္တက၊ ဓာတုတ္တဝိသေသကဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော(ဝါ)ဓာတ်၏အနက်သို့
အစဉ်လိုက်တတ်သော ဥပသာရ ဓာတ်၏အနက်ကို အထူးပြုတတ်သော ဥပသာရ
ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုဝိဓေဟိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ဥပသဂ္ဂေဟိပီ၊ အဓိ၊
အာဟူသော ဥပသာရပုဒ်တို့နှင့်လည်း။ ယုတ္တတ္တာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဥပယောဂဝစနမေဝ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥက္ကဋ္ဌဟူသောပုဒ်၌။
ဝိဟိတံ၊ စီရင်အပ်၏။ ဣတိ ဧတံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့အနက်သဘောကို။ ဖလူ-
ပစာရေန၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တဿ ကိရာ-
တိ အာဒိ၊ တဿကိရ-ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ အတ္တာနုဂတသမညာ-
ပရိဒီပနံ၊ အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သော အမည်သညာကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော
စကားတည်း။ နဂရမာပနာရဟဘူမိပ္ပဒေသော၊ မြို့ကိုတည်ထောင် ဖန်ဆင်းခြင်း
ငှာထိုက်သော မြေအရပ်သည်။ ဝတ္ထု နာမ၊ မည်၏။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်
ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အာရာမဝတ္ထု၊ ဝိဟာရဝတ္ထုတိအာဒိသု ဝိယ၊
အာရာမဝတ္ထု ဝိဟာရဝတ္ထု ဤသို့အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ အာရာ-
မဝတ္ထု၊ အာရာမရာ။ ဝိဟာရဝတ္ထု၊ ကျောင်းရာ။

ဥက္ကာတိ၊ ကား။ ဒဏ္ဍဒီပိကာ၊ မီးရှူးတိုင်တို့ကို။ အဂ္ဂဟေသန္တိ၊ ကား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ မင်္ဂလာဒိဝသော၊ မင်္ဂလာရှိသောနေ့တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မင်္ဂလာရှိသောနေ့ ဖြစ်သောကြောင့်။ သုနက္ခတ္တံ၊ ကောင်းသောနက္ခတ်ရှိ၏။ တတ္ထာပိ၊ ထိုကောင်းသော နက္ခတ်၊ မင်္ဂလာရှိသောနေ့၌လည်း။ အယံ သုခဏော၊ ဤကောင်းသောဏေကို။ မာ အတိက္ကမိ၊ မလွန်စေလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ရတ္တိဝိဘာယနံ၊ ည၌၏ လင်းခြင်းကို။ အနုရက္ခန္ဓာ၊ စောင့်ကုန်လျက်။ ရတ္တိယံ၊ ည၌အခါ၌။ အာလောကကရဏတ္ထာယ၊ အလင်းကိုပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ ဥက္ကာ၊ မီးရှူးမီးတိုင်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထားပြီး၍။ ဥက္ကာသု၊ မီးရှူးတိုင်တို့သည်။ ဇလမာနာသု၊ တောက်ပကုန်သည်ရှိသော်။ နဂရဿ၊ မြို့၏။ ဝတ္ထု၊ တည်လောင်ဖန်ဆင်းရာမြေကို။ အဂ္ဂဟေသံ၊ သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၍ ယူကုန်ပြီ။ တေန၊ ထိုအဂ္ဂဟေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥက္ကာသု၊ မီးရှူးတိုင်တို့သည်။ ဇလမာနာသု၊ ကုန်သော် (ထည့်)။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ မူလဝိဘုဇာဒိအာကတိဂဏပက္ခေပေန ဝါ၊ မူလဝိဘုဇာ အစရှိသော အာကတိဂိုဏ်း၌ထည့်သွင်းသဖြင့်လည်းကောင်း။ နိရုတ္တိနယေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥက္ကာသု၊ တို့သည်။ ဥဇ္ဇောတယန္တိသု၊ ထွန်းတောက်ပကုန်သည်ရှိသော်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်ပြီ။ (ဝါ) ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဥက္ကာသု၊ တို့သည်။ ဌိတာသု၊ တည်ထားကုန်ပြီးသည် ရှိသော်။ မာပိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိပိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ ဝစနတ္တံ၊ ကို။ အာစရိယေ၊ သည်။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ ဒီပေတိ၊ ၏။

[ဥက္ကဋ္ဌာမာပိတဟု ဆိုအပ်လျက် နိရုတ္တိနည်းဖြင့်။ မာပိတသဒ္ဓါကို ချေ၍။ ဥက္ကဋ္ဌာဟု ရုပ်ပြီးသည်ဟူလို။]

[မူလဝိဘုဇာဒိအာကတိဂဏပက္ခေပေန ဝါဟူသောပုဒ်၌ မှတ်ချက် အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကား ဥက္ကဋ္ဌသဒ္ဓါကို မူလဝိဘုဇာဒိအာကတိဂိုဏ်း၌ ထည့်၍ ရူပသိဒ္ဓိကို သိရမည်ဟူလို။ ဤ၌ အာကတိဂိုဏ်း ဟူသည် အာကတိဂဏတ္ထာတိအဓိကာရဂဏတ္ထာ-ဟူသော သံပျင်ဋီကာ အလိုအားဖြင့် ကာလေ၊ စသော သုတ်တို့၌ကဲ့သို့ လိုက်သော ဂိုဏ်းသည် အာကတိဂိုဏ်းမည်၏။ အဓိကာရဂဏဟူလို။ ၎င်းအလိုအားဖြင့် အာဂစ္ဆတိ အဓိကရောတိတိ အာကတိ၊ တာယ ဂဟေတဗ္ဗော ဂဏော အာကတိ၊ ဂဏောဟု ဝစနတ္ထပြု။ အာကတိယာ ဂဟေတဗ္ဗော ဂဏော အာကတိဂဏာ ဟု ဝစနတ္ထပြု။ အာကတိယာ ဂဟေတဗ္ဗော ဂဏော အာကတိဂဏော-ဘူဝါဒီတော အတျာဒီဟိ အဋ္ဌဟိ ဂဏေဟိ ပုရိမဋ္ဌိတဂ-

ဏောတိ အတ္ထော၊ (နိရုတ္တိမဉ္ဇူဋီကာ)။ ဂေါမဟိံ သာဒဟော ဝိယ
 အာကတိယာ ဂဟေတဗ္ဗော ဂဏော အာကတိဂဏော၊ ဘူဝါဒိတော
 ပန ပုရိမဋ္ဌိတဂဏော (ရူပသိဒ္ဓိဋီကာ)။ ဤဋီကာနှစ်စောင် အလိုအား
 ဖြင့်။ ဘူဝါဒိဂိုဏ်း အစရှိသော ရှစ်ဂိုဏ်းတို့မှ ရှေး၌ဖြစ်၍ တည်သော
 ဂိုဏ်းသည် အာကတိဂိုဏ်းမည်၏။ ဤမူလဝိဘုဇာဒိ ဂိုဏ်းသည်လည်း
 အာကတိဂိုဏ်းပင်တည်း။ ဝိဘုဇသဒ္ဓါသာ လိုရင်းဖြစ်သော်လည်း။
 မူလဝိဘုဇသဒ္ဓါ ရထားဟောဖြစ်၍ မူလသဒ္ဓါနှင့်တကွပြသည်။ ဘုဇ
 ဓာတ်၏ ပါလနဗျဝဟရဏ အနက်မှတပါး ဝိရှေးရှိမ ဆိန္ဒန အစရှိ
 သောအနက် အာရှေးရှိမ အာဝဇ္ဇနမသိကာရစသော အနက်၌ ဖြစ်
 သေး၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓနိတိဓာတုမာလာ၌။ ဘုဇ ကောဋိလ္လေ
 အာဝိ ပုဗ္ဗော အညတ္ထေသုစဟု ပြ၏။ ဤသို့ ဆိန္ဒနအနက်၌ ဖြစ်၏။
 ထို့ကြောင့် ၎င်းသဒ္ဓနိတိ၌ မူလာနိ ဝိဘုဇတိတိ ဝိဘုဇော ရထော၊
 ဧတ္ထ စ ဝိဘုဇတိတိ ဆိန္ဒတိဟု ပြ၏။ အနက်ကား-ယော ရထော၊
 အကြင်ရထားသည်။ မူလာနိ၊ သစ်မြစ်တို့ကို။ ဝိဘုဇတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောရထော၊ သည်။ ဝိဘုဇော၊ မည်၏။
 ရထော၊ ရထားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။
 ဝိဘုဇတိတိ၊ ကား။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဤ၌ အဓိပ္ပါယ်လိုရင်းကား-
 ဝိဘုဇသဒ္ဓါသည် ပါလနဗျဝဟရဏအနက်မှတပါးသော ဆိန္ဒနအနက်၌
 ဖြစ်သကဲ့သို့ ဥက္ကဋ္ဌာဟူသောပုဒ်၌ ဌာဓာတ်သည် ဂတိနိဝတ္တနအနက်မှ
 တပါးသော တည်ထောင် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော မာပိတအနက်၌
 ဖြစ်၏ဟူလို။]

ပန၊ အဋ္ဌကထာဝါဒကို ပြဦးအံ့။ မဇ္ဈိမာဂမဋ္ဌကထာယံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယံ
 အဋ္ဌကထာ၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဉ္စနဂရံ၊
 ထို့မြို့ကိုလည်း။ မဂ်လာဒိဝသော။ မဂ်လာရုံသောနေသည်။ သုခဏော၊
 ကောင်းသောခဏသည်။ သုနက္ခတ္တံ၊ ကောင်းသောနက္ခတ်သည်။ မာ အတိက္ကမိ၊
 မလွန်စေနှင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ရတ္တိမ္ပိ၊ ညဉ့်ပတ်လုံးလည်း။ ဥက္ကာသု၊ တို့သည်။
 ဌိတာသု၊ တည့်ကုန်သည်ရှိသော်။ မာပိတတ္တာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သည်အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာတိပိ၊ ဥက္ကဋ္ဌဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒဏ္ဍဒိပိကာသု၊
 တန်ဆောင်မီးရှူးတိုင်တို့ကို။ ဇာလေတော၊ ညှိထွန်းပြီး၍။ (ဝါ) တောက်ပစေ၍။
 ဓာရိယမာနာသု၊ ဆောင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ မာပိတတ္တာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒပိတံ အပိ ဝစနံ၊ ထိုမဇ္ဈိမနိကာယံ အဋ္ဌ
 ကထာစကားသည်လည်း။ ဣမိနာ၊ ဤသီလက္ခန်အဋ္ဌကထာဋီကာစကားနှင့်။

သံသန္တတိ စေတ။ နှိုးလည်းနှိုးနှော၏။ (နာ-၂၁၁)သမေတိ စ။ ညီလည်းညီ၏။ ကသ္မာ၊ မူကာ။ နဂရဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟဿပိ၊ မြို့တည်ရာဝတ္ထုမြေကို သိမ်းဆည်းခြင်း ၏လည်း။ နဂရမာပနပရိယာပန္နတ္တာ၊ မြို့ကိုတည်ထောင် ဖန်ဆင်းခြင်း၌အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ ဘူမိဘာဂသမ္ပတ္တိယာ စ၊ မြေအဖို့၏ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဥပကရဏသမ္ပတ္တိယာ စ၊ မြို့၏အဆောက်အဦး ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ မန္ဈဿသမ္ပတ္တိယာ စ၊ လူပြည့် စုံခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ တံ နဂရံ၊ ထိုမြို့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌဂုဏယောဂတော၊ မြတ်သော ဂုဏ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌာတိ နာမံ၊ ဥက္ကဋ္ဌ-ဟူသောအမည်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ လောကီယာ ပန၊ လောက၌ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော ဆရာတို့သည်ကား။ (လောကေ ဝိဒိတာ လောကီယာ-ဟုဂစနတ္ထပြု)။ တေဿ နဂရဿ၊ အား (ဝါ) ကို။ မာပိတကာလေ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သောကာလ၌။ ဥက္ကာ၊ မီးရှူးတိုင်တို့ကို။ ဓာရီယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုဆောင်အပ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ နဂရံ၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤဥက္ကဋ္ဌသဒ္ဓါသည်။ ဝဏ္ဏဝိကာရော၊ အကွရာ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဧကံ ဌပြုသည်ဟူလို)။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဥက္ကဋ္ဌာဟူသောအမည်သည်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ သမညာ၊ အမည်သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဝ၊ ထို့ကြောင့်သံသလျှင်။ ဣမ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ပယောဂေါ၊ ပြယုဂ်သည်။ ဒိဏ္ဍတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယထာ၊ ပြယုဂ်အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ပ။ ဥပသင်္ကမတိတိ၊ ဥပသင်္ကမတိ-အစရှိသည်တည်း။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ အရှင်ဂေါတမသည်။ ဥက္ကဋ္ဌာယ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့၌။ အညာနိ၊ တပါးကုန်သော။ ဥပါသက ကုလာနိ၊ ရတနာသုံးပါးသို့ဆည်းကပ်သော အမျိုးတို့သို့။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မူလပရိယာယသုတ္တာဒိသု၊ တို့၌။ ဧကံ ဘမယံ ဘဂဝါ ဥက္ကဋ္ဌာယံ ဝိဟရတိ သုဘဂဝနေ သာလရာဇမူလေတိအာဒိ၊ မူလ-အစရှိသည်တည်း။ ဧကံ၊ တစ်ပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌာယံ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့၏အနီး၌။ သုဘဂဝနေ၊ သုဘဂမည်သောသော၌။ သာလရာဇမူလေ၊ အင်ကြင်းပင်မင်း၏အရင်း၌(ဝါ) အနီး၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထပဒေ၊ ဤဥက္ကဋ္ဌဟူသောပုဒ်၌။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ အဓိအာ-ဟူသောဥပသာရပုဒ်အစွမ်းဖြင့်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ ကထံ ပန၊ အသို့လျှင်။ ဧတံ၊ ထိုဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ သေသပ ဒေသု၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဒ်မှကြွင်းသော သတ္တုဿဒီစသောပုဒ်တို့၌။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ အနုယော

သုတ္တ]

ပေါက္ခရာသတ်ဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၉၉

ဂေနေ၊ ဤသို့မေးစိစစ်ဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ တဿ အနုပယောဂတ္တာ သေသ
 ပဒေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ခေါ်။ တတ္ထ၊ ထိုတဿ အနုပယောဂတ္တာ-စသော
 ဝါကျ၌။ တဿာတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ အဓိ၊ အာဟူသောဥပသာရပုဒ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဥပယောဂသညတ္တဿ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ
 ပဒဿ၊ ဥက္ကဋ္ဌ်ဟူသောပုဒ်၏။ အနုပယောဂတ္တာတိ၊ ကား။ ဝိသေသနဘာ
 ဝေန၊ ဝိသေသန၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အနုပယုတ္တတ္တာ၊ လျော်စွာဥက္ကဋ္ဌ်ဟူသော
 ဝိသေသပုဒ်၌ ယှဉ်အပ်သည့်အဖြစ်ကြောင့်။ သေသပဒေသုတိ၊ ကား။
 သတ္တုဿဒန္တိအာဒိသု၊ သတ္တုဿဒံ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သတ္တုဿ၊ ခုနစ်ပါး
 ကုန်သော။ ပဒေသု၊ တို့၌။

သဒ္ဓလက္ခဏာနဂတော၊ သဒ္ဓလက္ခဏာသို့အစဉ်လိုက်သော။ အယံ သဒ္ဓ-
 ပယောဂေါ၊ ဤသဒ္ဓပယောဂသည်။ ကံ န ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊
 ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ တတ္ထ ပ။ ပရိယေသံတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အပ
 နေတိ၊ ပယ်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန စ၊ အဓိ၊ အာဟူသော
 ဥပသာရပုဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုပယောဂဝသေန စ၊ ဥက္ကဋ္ဌ
 ဟူသော ဝိသေသပုဒ်နှင့် စပ်ယှဉ်ခြင်း ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဥပယောဂဝစနန္တိ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။ ဒုဗ္ဗိဓေပိ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ ဝိဓာနေ၊ စီရင်ခြင်း၌ (ဝါ) အစီအရင်၌။ လက္ခဏန္တိ၊ ကား။
 ဂဟဏုပါယ ဉာယဘူတံ၊ ယူခြင်းအကြောင်းအား သင့်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 သဒ္ဓလက္ခဏံ၊ သဒ္ဓါ၏လက္ခဏာကို။ ဝါ၊ ကား။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ပရိယေသံတဗ္ဗန္တိ၊
 ကား။ သဒ္ဓသတ္တေသု၊ သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရှိသည်၏အပြစ်ကြောင့်။
 ဉာဏေန၊ သဒ္ဓါကို သိသောဉာဏ်ဖြင့်။ ဂဝေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာအပ်၏။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊
 ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ ဟိသစ္စံ၊ ခေါ်။ ဧတေန
 ပဒေန၊ ထိုပရိယေသံတဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အယံ သဒ္ဓပယောဂေါ၊ သည်
 (ဝါ) ဤသတ္တုဿဒံစသော ဝိသေသနသဒ္ဓါတို့၌ ဒုတိယာ ဝိဘတ်နှင့်
 ယှဉ်ခြင်းသည်။ သဒ္ဓါလက္ခဏာ နဂတော စ၊ သဒ္ဓါလက္ခဏာသို့ အစဉ်
 လိုက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 မုချေန၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ခေါ်။ စ၊ ဝါဒထူးကို ဆိုဦးအံ့။ သဒ္ဓဝိဒု၊ သဒ္ဓါမြင်သိ
 ပညာရှိတို့သည်။ ဥပအနုအဓိအာဟူစွာဒိပုဗ္ဗဝသယောဂေါ၊ ဥပ၊ အနု၊ အဓိ၊
 အာ- ဤသို့အစရှိသော ဥပသာရပုဒ် ရှေးရှိသော ဝသဓာတ်နှင့် ယှဉ်ရာ၌
 (ဝါ) ယှဉ်သည်။ သတိ၊ သေင်။ သတ္တမိယတ္ထေ၊ သတ္တမိအနက်၌။ ဥပယောဂ-
 ဝစနံ၊ သည်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝိသေသံတဗ္ဗပဒေ၊
 အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသပုဒ်၌။ အနုယောဂေါ၊ ဥပသာရပုဒ်နှင့်ယှဉ်သည်။
 ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဓိ၊ ဒုတိယာ ဝိဘတ်အစီအရင်သို့။ ပါပုဏာတိ ယထာ၊

ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တဿ၊ တူ။ သမာနာဓိကရဏဘူတာနံ၊ တူသောတည်ရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသေသနပဒါနံ၊ အထူးပြုတတ်ကုန်သော ဝိသေသနပုဒ်တို့၏။ ဝိဓိံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ် အစီအရင်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုအဇ္ဈာဝသတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ယဒါ၊ အကြင် အခါ၌။ အဓိသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ ဥပသာရပုဒ်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဥပသာရပုဒ်မျှ ဖြစ်သောအခါ၌။ တတိယာသတ္တမိနဉ္စာတိ လက္ခဏေန၊ တတိယာသတ္တမိနဉ္စ-ဟူသောသတ်ဖြင့်။ အဇ္ဈာပုဗ္ဗဝသယောဂေ၊ အဓိ၊ အာရှေးရှိသော ဝသဓာတ်နှင့် ယှဉ်ရာ၌ (ဝါ) ယှဉ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သတ္တမိယတ္ထေ ။ပ။ ဣစ္ဆာဒိတိ၊ ဣစ္ဆာဒိ- ဟူသောစကားကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (အနက်ကား) သတ္တမိယတ္ထေ၊ ၌။ ကာလဒိသာသု စ၊ အခါဟူသောအနက် အရပ် မျက်နှာဟူသော အနက်တို့၌လည်းကောင်း။ ဥပါနန္ဒဇ္ဈာဝသယောဂေ စ၊ ဥပ အနု၊ အဓိ၊ အာ ရှေးရှိသော ဝသဓာတ်၏ အယှဉ်၌လည်းကောင်း။ အဓိပုဗ္ဗသိဋ္ဌာဝသာနံ၊ အဓိရှေးရှိသော သိဓာတ်၊ ဌာဓာတ်၊ ဝသဓာတ်တို့၏။ ပယောဂေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ တပ္ပါနစာရေသု စ၊ ထို၌ ရေကိုသောက်ခြင်း ထို၌ ကျင်လည်ခြင်း သွားခြင်းအနက်တို့၌ လည်းကောင်း။ ဒုတိယာ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကာလေ၊ ကာလဟူသော အနက်၌။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတော၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဝတ်၍။ ဧကံ၊ တစ်ပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကဉ္စိ ကာလံ၊ အချို့သောကာလ၌။ ပုရေဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမံ ရတ္တိံ၊ ဤည၌။ စတ္တာဓော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းတို့သည်။ ဒိသာယံ၊ အရပ်မျက်နှာဟူသော အနက်၌။ ပုရိမံ ဒိသံ၊ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌။ ဓာရဋ္ဌော၊ ဓာရဋ္ဌနတ်မင်းသည်။ ဥပါဒိပုဗ္ဗဝသယောဂေ၊ ဥပ အဓိရှိသော ဥပသာရပုဒ် ရှေးရှိသော ဝသဓာတ်နှင့်ယှဉ်ရာ၌။ ဂါမံ၊ ရွာ၌။ ဥပဝသတိ၊ ကပ်၍နေ၏။ ဂါမံ၊ ၌။ အနုဝသတိ၊ ဝင်၍နေ၏ (ဝါ) အမြဲနေ၏။ ဂါမံ၊ ၌။ အာဝသတိ၊ ရှေးရွာနေ၏။ အဂါရံ၊ အိမ်၌။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၍နေ၏။ အဓိပုဗ္ဗသိဋ္ဌာဝသာနံ၊ အဓိရှေးရှိသော သိဓာတ်၊ ဌာဓာတ်၊ ဝသဓာတ်တို့၏။ (နာ-၂၁၂) ယောဂေ၊ ၌။ ပထဝီံ၊ မြေ၌။ အဓိသေသတိ၊ ဖြေအိပ်သတ္တံ။ ဂါမံ၊ ရွာ၌။ အဓိတိဋ္ဌတိ၊ လွှမ်းမိုး၍တည်၏ (ဝါ) အကြီးအမှူး ဖြစ်၍တည်၏။ ဂါမံ၊ ၌။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၍နေ၏။ တပ္ပါနစာရေသု၊ ထို၌ ရေကိုသောက်ခြင်း ထို၌ ကျင်လည်သွားလာခြင်းတို့၌။ နဒီံ၊ မြစ်၌။

သတ္တ]

ပေါက္ခရာသတ်ဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၀၁

ပိဝတိ၊ ရေကိုသောက်၏။ ဂါမံ ဌံ၊ စရတိ၊ ကျင်လည်သွားလာ၏။ ဣစ္စာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တည်း။

[အထက်ပါ သတ္တမိယတ္ထေ- အစရှိသော စကားကို ရူပသိဒ္ဓိသဒ္ဓါ ကျမ်း၌ အရှင်ဓမ္မပိယ ဆရာဆို၏။]

ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ဌံ။ အဓိသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ ဣဿရိယတ္ထော၊ အစိုးရခြင်း အနက်ရှိ၏။ အာသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ မရိယာဒတ္ထော၊ ပိုင်းခြားခြင်းအနက် ရှိ၏။ တဒါ၊ ဌံ။ ကမ္မပ္ပဝစနီယယုတ္ထေတိ လက္ခဏေန၊ ကမ္မပ္ပဝစနီယယုတ္ထေ ဟူ သောသုတ်ဖြင့်။ ကမ္မပ္ပဝစနီယယောဂေါ၊ နေခြင်းကြံယာကို ဟောသော အဓိ၊ အာ- ဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့် ယှဉ်ဆုံ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာ ဟိ တတော၊ ဝေ၊ လျှင်။ အာစရိယာ၊ သဒ္ဓါဆရာတို့သည်။ အနု- အာဒယော ။ပ။ ကမ္မပ္ပဝစနီယာတိ၊ ဝစနီယာဟူ၍။ ဝဒန္တံ၊ ကုန်၏။ (အနက် ကား) အနုအာဒယော၊ အနု အစရှိကုန်သော။ ဥပသဂ္ဂံ၊ စ၊ ဥပသာရပုဒ်တို့ သည်လည်းကောင်း။ မိအာဒယော၊ မိအစရှိကုန်သော။ နိပါတာ စ၊ နိပါတ် ပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ကမ္မပ္ပဝစနီယသညာ၊ ကမ္မပ္ပဝစနီယ အမည်ရှိကုန် သည်။ ဟောန္တံ၊ ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်ဥပသာရပုဒ် နိပါတ်ပုဒ်တို့အား။ ကိရိယာသင်္ခါတံ၊ ကြံယာဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မံ ပဝစနီယံ၊ ကံကိုဟောခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ တဿာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဥပသာရပုဒ်၊ နိပါတ်ပုဒ်တို့ သည်။ ကမ္မပ္ပဝစနီယာ၊ မည်ကုန်၏ (၎င်းကား သဒ္ဓနီတိတည်း။ ၎င်း၌ ကိရိ- ယာသင်္ခါတံသဒ္ဓါမပါ)။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သေသပဒါနံ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဒ်မှကြွင်းကုန် သော သတ္တုဿဒံ စသောပုဒ်တို့၏။ ယထာဝိဓံ၊ သဒ္ဓါအစီအရင်အားလျော် စွာ။ အနုပယောဂေါ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဒ်နှင့် ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ယှဉ်ရာ၌။ ကတ- ရေန လက္ခဏေန၊ အဘယ်သုတ်ဖြင့်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ် သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့မေးသည်။ သတိ၊ ရှိခဲ့သော်။ ယထာဝုတ္တ- လက္ခဏေနဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ကမ္မပ္ပဝစနီယယုတ္ထေ-ဟူသော သုတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တလက္ခ- ဏေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည် (လိုက်)။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုသတ္တု- ဿဒံ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၏လည်း။ အာဓာရတာဝတော၊ အာဓာရ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဓာရတာ၊ အထူးထူးသော အာဓာရရှိသည်၏ အဖြစ် သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ နာနာဓာရတာ၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဗဟူနံ၊ များ စွာကုန်သော။ ပဒါနမ္ပိ၊ သတ္တုဿဒံ စသောပုဒ်တို့၏လည်း။ နဂရဝသေန၊

မြို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေတ္တဘာဝတော၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တု-
 သဒ္ဓံစသော ပုဒ်တို့၏။ သကတ္ထမတ္တာ၊ သကတ်အနက်မျှသည် (ဝါ) အထူး
 ပြုတတ်သော ဂုဏ်ဟူသော အနက်မျှသည်။ နာနာကရဏံ၊ ထူး၏ (ဝါ)
 အသီးအသီး ကွဲပြား ခြားနားခြင်းကို ပြုတတ်သော။ သကတ္ထမတ္တံ၊ သည်း
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာနာဓာရတာ၊ သည်း။ န သိယာ၊
 မဖြစ်ရ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း (ပြန်၍စပ် ဣတိသဒ္ဓါတစ်လုံး
 ကျေ)။ ပန၊ အယူထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါ
 မြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဧဝံ ဣဒံနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။
 ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ သမာနာဓိကရဏပဒါနံ၊ တူသည့်တည်ရာရှိကုန်သော
 ဝိသေသနပုဒ်တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ကိရိယာသမ္ပန္နနေ၊ ကြိယာပုဒ်နှင့်
 စပ်အပ်သော။ ဝိဇေ သိတဗ္ဗပဒေန၊ အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသပုဒ်နှင့်။ သမာ-
 နဝစနတာ၊ တူသောဝိတတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ယထာ ကိ၊
 ဥဒါဟရဏံ အဘယ်နည်းဟူမကား။ ကဋ္ဌံ၊ ကရောတိ၊ ဝိပုလံ၊ ဒဿနီယန္တိ၊
 ဒဿနီယံ အစရှိသည်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဒါဟရဏံ၌။ ကဋ္ဌံ၊ သင်ဖြူးကို။
 ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဝိပုလံ၊ အလျားအနံ ပြန့်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ဤ။ ဒဿနီ-
 ယံ၊ ဂူချင်ဖွယ်ရှိသည်ကို (ဝါ) ကြည့်ရှုခြင်းငှာထိုက်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ဤ။
 ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ကိရိယာသမ္ပန္နနေ၊ ကရောတိ ကြိယာနှင့်
 စပ်သဖြင့်။ ကမ္မပေ္တေယေဝ၊ ချီသာလျှင်။ ဒုတိယာ၊ သည်း။ ဘဝတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

[မဏိသာရမဉ္ဇူသာ ဂူကာဌ်လည်း ဝိသေသနပဒါနဉ္စ ပဌမံ ကိရိ-
 ယာပဒေန သမ္ပန္တံ ကတော ပစ္စာ ဝိသေသိတဗ္ဗပဒေဟိ သမ္ပန္နော ကာ-
 တဗ္ဗော၊ ဧဝံ တတော ဥပယောဂဝစနံ- ဟူ၍ဆို၏။ အထက်ပါစကား
 နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏။]

တဒေတံ တံ တေ ဝစနံ၊ ထိုသဒ္ဓဝိဒ္ဓတို့ဆိုသော စကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊
 စုံစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သမာနာဓိကရဏာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိသေ-
 သနပဒါနံ၊ တို့၏။ ကိရိယာသမ္ပန္နနာဘာဝတော၊ ကြိယာပုဒ်နှင့် စပ်ခြင်းမရှိ
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့် (ဝါ) ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊
 အံ။ ယဒါ၊ ဤ။ ကိရိယာသမ္ပန္နံ၊ ကြိယာပုဒ်နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တဒါ၊
 ထိုကြိယာပုဒ်နှင့် စပ်သောအခါ၌။ ဝိသေသနဓမ္မဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
 ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ဤ။

သုတ္တံ]

ပေါက္ခရာသတိဝတ္ထုဇာနည်

၆၀၃

ဧတ္ထံ ခု။ ဗဟုလတာ၊ များသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥဿဒတာ နာမ၊ ဥဿဒ၏
 အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဇနန္တိ၊ ဗဟုဇနံ ဟူသော စကားကို။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တံ ဗဟုလတံ၊ ထိုများသည်၏အဖြစ်
 ကို။ အာကိဏ္ဏမနုဿန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဇရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။
 အရညာဒီသု၊ တောအစရှိသည်တို့၌၊ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ပေါသေတဗ္ဗာ၊
 မွေးမြူအပ်ကုန်သော ဆင် အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပေါသာဝနိယာ၊
 မည်ကုန်၏။ ဧတေန၊ ထိုပေါသာဝနိယာ- ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဆင်
 အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဒမ္မဘာဝံ၊ ဆုံးမအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿ-
 တိ၊ ၏။ အာဝိဇ္ဈိတွာတိ၊ ကား။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ခြံရံ၍။ ခဏိတွာ၊ တူး၍။ ကတာ၊
 ပြုအပ်သော လေးထောင့်ကန်သည်။ ပေါက္ခရာဏံ၊ မည်၏။ အာဗန္ဓိတွာ၊
 ကန်သင်းဖွဲ့၍ (ဝါ) ကန်ပေါင်ကန်ရိုးဖွဲ့၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော တစ်ဘက်ဆည်ကန်
 သည်။ တဠာကံ၊ မည်၏။ အတ္ထိန္န၊ ဒကဋ္ဌာနေယေဝ၊ ရေမဖြတ်တည်ရှိရာအရပ်
 ၌သာလျှင်။ ဇလဇကုသုမာနိ၊ ရေ၌ဖြစ်သော ပန်းတို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒကဿနိစ္စဘရိဟ္မာနေဝါတိ၊ နေဝဟူသော
 စကားကို။ အာဇရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥဒကဿာတိ ဣဒံ
 ပဒံ၊ သည်။ ပုရဏကိရိယာပယောဂေ၊ ပုရဏကြိယာနှင့် ယှဉ်ရာ၌။ ကရုဏတ္ထေ၊
 ၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ကိံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။
 မဟန္တေ မဟန္တေ ။ပ။ ပုရာပေက္ခာတိ အာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။
 (အနက်ကား) မဟန္တေ မဟန္တေ၊ ကြီးကုန်ကြီးကုန်သေး။ သာဏိပသိဗ္ဗကေ၊
 ပိုက်ဆံလျှော်အိတ်တို့ကို (ဝါ) ဂုဏ်အိတ်တို့ကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေပြီး၍။
 ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ၊ ငွေရွှေဖြင့်။ ပုရာပေတွာ၊ ပြည့်စေပြီး၍။ သဟ ခညေနာ-
 တိ သဗညန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ နဂရသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ နဂရသဒ္ဓါကိုငဲ့သဖြင့်။ နပုံ-
 သကလိဂေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝါကံ၊ ကို။ ဥပယောဂဝစနေန၊
 ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗတ္ထံ၊
 အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ ဥပယောဂဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာ-
 ဒိဘေဒံ ဗဟုဓညသန္တိစယန္တိ ဧတ္ထံ၊ ခု။ အာဒီသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တဒုဘယဝိနိမုတ္တံ၊
 ထိုနှစ်ပါးသော ပုဗ္ဗဏ္ဏ၊ အပရဏ္ဏမှ လွတ်သော (ဝါ) ကောက်ပွဲမှလွတ်သော။
 အလာဗုကုမုဏ္ဏာဒိသုပေယျံ၊ ဘူး ဖရုံ အစရှိသော ဟင်းအားလျောက်ပတ်
 သောဝတ္ထုကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အယမတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်
 လတ္တံ့သော အနက်ကို။ ဝိညာယဘိ၊ သိအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤအရာ၌။ ဓညသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ သာလိအာဒိဓညဝိဘေသဝါစကော၊ သလေး အစရှိသည့် စပါးအထူးကို
 ဟောတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပေါသနေ၊
 ကိုယ်ကိုမွေးမြူခြင်း၌။ သာဓုတ္တမတ္တေန၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်။ နိရ-

ဝသေသပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏသုပေယျဝါစကော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော ကောက်ပဲ
 ဟင်းအား လျှောက် ပတ် သော ဝတ္ထု ကို ဟောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 (၅၁-၂၁၃) ဝါ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇပေကသေသဝသေန၊ ဝိဇ္ဇပေကသေသ၏
 အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) သဒ္ဓါမတူတစ်ခုကြွင်းပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်
 အပ်၏။ ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဧတ္တာဝတာတိ၊ ကား။ ယထာ-
 ဝုတ္တပဒတ္တယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်သုံးခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်။
 ရာဇလီလာယာတိ၊ ကား။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ ဝိလာသေန၊ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း
 အားဖြင့်။ သမိဒ္ဓိယာ ဥပဘောဂပရိဘောဂသမ္ပုဏ္ဏဘာဝေန၊ အတွင်း၌ သုံး
 ဆောင်အပ် အပဉ္စသုံးဆောင်အပ်သော အသုံးအဆောင်၏ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်
 အားဖြင့်။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံသောစည်းစိမ်တည်း။ သမိဒ္ဓိသမ္ပတ္တိ၊ အတွင်း၌ သုံး
 ဆောင်အပ် အပဉ္စသုံးဆောင်အပ်သော အသုံးအဆောင်၏ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်
 အားဖြင့် ပြည့်စုံသောစည်းစိမ် (ဥပဘောဂစသည် သမိဒ္ဓိ၏အဖွင့်မှတ်)။

ရာဇဘောဂုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကေန၊ အဘယ်မင်းသည်။ ဒိန္နံ၊
 ပေးအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဿံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊
 မေးအပ်သောကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ကော-
 နာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ရညာ ဝိယ၊ မင်းကဲ့သို့
 (ဝါ) ရညာ၊ မင်းသည်။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ သုံးဆောင်အပ်သကဲ့သို့။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဇဘောဂံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဝစ-
 နတ္ထသည်။ အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အပရော၊ သော၊ နယော၊ တည်း။ ယာဝ
 ပုတ္တနတ္တပနတ္တပရမ္ပရာ၊ သားမြေးမြစ်အဆက်ဆက်တိုင်အောင်။ ကုလသန္တက-
 ဘာဝေန၊ အမျိုးဇာတိ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ရာဇဘော၊ မှ။ လဒ္ဓတ္တာ၊ ရအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရညော ဒါယဘူတန္တိ၊ ဒါယဘူတံ-ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ
 ဘဝထာတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဒါယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒါယဇူပရိယာ-
 ယော၊ ဒါယဇူသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါယဇူန္တိ
 အတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဓမ္မဒါ-
 ယာဒါ၊ တရားတည်းဟူသော အမွေခံတို့သည်။ ဘဝထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။
 ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဗြဟ္မဒေယျံ နာမ၊ မြတ်သောပေးခြင်းမည်သနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။
 ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိဟရတိ၊ ပယ်ဖြေ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ရာဇနိဟာရေန၊ မင်း၏ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် (ဝါ) မင်း၏အသွင်အားဖြင့်။
 ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော၊ သုံးဆောင်အပ်သည်ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပရိဘောဂ-
 လာဘဿ၊ သုံးဆောင်အပ်သောလာဘ်၏။ ဗြဟ္မဒေယျတာ နာမ၊ မြတ်သော

သုတ္တံ]

ပေါက်ကုသုတ္တံဝိသုတ္တံဝိသုတ္တံ

၆၀၅

ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဒဉ္စ၊ ဤပေးခြင်းကိုလည်း။
 တဏှာ ဒိန္နမေဝ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ပေးအပ်သည်သာလျှင်တည်း။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဒေယျံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဆေဇ္ဇတေဇ္ဇန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သရီရဒဏ္ဍနဒဏ္ဍာဒိဘေဒံ၊
 ကိုယ်၌ပေးသောဒဏ်၊ ဥစ္စာ၌ပေးသောဒဏ်အစရှိသည်အပြားရှိသော။ ဒဏ္ဍံ၊
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ နဒိတိတ္ထပဗ္ဗတာဒိသုတိ၊ ကား။ နဒိတိတ္ထပဗ္ဗတပါဒဂါမဒ္ဓါ-
 ရအဋ္ဌဝိမုခါဒိသု၊ မြစ်ဆိပ်၊ တောင်ခြေ၊ ရွာတံခါး၊ တောအုပ်ဝအစရှိသည်တို့၌။
 သေတစ္ဆတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ သေတစ္ဆတ္တသဒ္ဓါဖြင့်(ဝါ)ထီးဖြူကိုယူခြင်းဖြင့်။ သေသ-
 ရာဇကုမာဏ္ဍမ္ပိ၊ ထီးဖြူမူကြွင်းသော မင်းမြှောက်တန်ဆာဘဏ္ဍာကိုလည်း။
 ဂဟိတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တပ္ပမုခတ္တာ၊ ထိုထီးဖြူပခာနအဦးရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ရညာ၊ သည်။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္ဓေဝ၊ သုံးဆောင်အပ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တေ၊
 သော်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္ထော၊ လိုအပ်သောအနက်သည်။ ပါက-
 ဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟုတ္တာ-
 သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ဟုတ္တာသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။
 ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမင်း၏စည်းစိမ်ချမ်းသာကို။ သော၊ ထိုပေါက်ကု-
 ရသုတ္တံပုဏ္ဏားသည်။ ရာဇကုလတော၊ မင်းမျိုးမှ။ အသမုဒါဂတောပိ၊ မဖြစ်
 သော်လည်း(ဝါ)ပေါက်ဖွား၍မလာသော်လည်း။ ရာဇော၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။
 ဘုဉ္ဇိတံ၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှါ။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊
 သည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ သော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊
 ပေးအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါယံ၊ မည်၏။ ရာဇဒါယံ၊ မင်းသည်
 ပေးအပ်သောမြို့ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာဝ၊ ဤ
 ဝစနတ္ထဖြင့်သာလျှင်။ (တစ်နည်း) ရာဇဒါယန္တိ ဣမိနာဝ၊ ရာဇဒါယံဟူသော
 ဤပါ၌ဖြင့်သာလျှင်။ ရညာ၊ သည်။ ဒိန္နဘာဝေ၊ ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။
 သိဒ္ဓေ၊ ပြီးပါလျက်(ဝါ)သော်။ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန၊ ပသေနဒိ
 ကောသလမင်းသည်။ ဒိန္နန္တိ၊ ပေးအပ်၏ဟူ၍။ ပုန စ ဝစနံ၊ တစ်ဖန် ဟော
 တော်မူခြင်းသည်လည်း။ ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ စော-
 ဒနာယ၊ ကြောင့်။ ဒါယကရာဇဒိပနတ္ထန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ပြီ။ အသုကေန၊ အဘယ်အမည်ရှိသော။ ရညာ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ နည်း။
 ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒါယကရာဇဿ၊ ပေးတတ်သောမင်းကို။
 အဒိပိတတ္တာ၊ မပြုအပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဒါယက-
 ရာဇဒိပနတ္ထံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပိယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဒါယကရာဇ-

ဒီပနတ္ထံ စသောဝါကျ၌။ ပဌမနယော၊ ၌။ ရာဇသောဂ္ဂန္တိပဒေ၊ ၌။ ပုစ္ဆာ-
သမ္ဘဝတော၊ ပုစ္ဆာ၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဒါယကရာဇ-
ဒီပနတ္ထံ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယနယော ပန၊ ၌ကား။ ရာဇ-
ဒါယန္တိပဒေ၊ ၌။ ပုစ္ဆာသမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဒါယကရာဇဒီပနတ္ထန္တိ
ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတံ၊ သို့။ အယမ္ပိ ဝိသေသော၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသော အထူးကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရည်မှာ ပသေန-
ဒိနာ ကောသလေန-ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ဝစနတ္ထဖြစ်သောအနက်ကို။ ဧဝံ၊
ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေဿ ရညော၊ အား။ ဘောဇ-
နဿ၊ စားအပ်သောဘောဇဉ်၏။ (သမ္ဗုဒ္ဓံလည်း)။ အတိဗဟုလတာယ၊ အလွန်
များသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဖြင့်။ ပုရတော၊ ရှေ့၌ (ဝါ) မှ။ ဌပနော-
ကာသာဘာဝတော၊ ထားရာအရပ်၌ မရှိခြင်းကြောင့် (ဝါ) မရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ပဿေနပိ၊ နံပါးအရပ်ဖြင့်လည်း (ဝါ) နံပါးအရပ်၌လည်း။ ဌပေတွာ၊
၍။ ဩဒနသုပဗျဉ္ဇနာဒိ၊ ထင်း၊ ဟင်း စာမဲဟင်းလျာ စသည်ကို။ ဒီယတိ၊
ပေးအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ အလုတ္တသမာသ-
ဝသေန၊ ဝိဘတ်မကျသော အလုတ္တသမာသ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပသေနဒိ၊ မည်၏။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော ရာဇာ၊ ထိုပသေနဒိကောသလမင်းသည်။ တဇ္ဇုလ-
ဒေါဏဿ၊ ဆန်ဒေါဏ၏ (ဝါ) ဆန်တစ်စိတ်၏။ ဩဒနမ္ပိ၊ ထမင်းကိုလည်း။
တဒုပိယေန၊ ထိုဆန်တစ်စိတ်ချက်ထမင်းအား လျှောက်ပတ်သော။ သုပဗျဉ္ဇ-
နေန၊ စားမဲဟင်းလျာဖြင့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝံ၊ ထိုသို့
စားသောကြောင့်သာလျှင်။ နံ၊ ထိုကောသလမင်းကို (ဩဝဒိ၌စပ်)။ ဘုတ္တ-
ပါတရာသကာလေ၊ နံနက်စာစားပြီးသောကာလ၌။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
သန္တိကံ၊ အထံသို့။ အာဂန္တော၊ လာလတ်၍။ ဣယော စိတော စ၊ ဤမှ ထိုမှ
လည်း။ သမ္ပရိဝတ္တန္တံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလဲသော။ နိဒ္ဒါယ၊ အိပ်ခြင်းသည်။
အဘိဘုယျမာနံ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ နိသီဒိတုံ၊ ထိုင်
ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တံ၊ မစွမ်းနိုင်သော။ နံ၊ ထိုကောသလမင်းကြီးကို။ ဘဂဝါ၊
သည်။ (နှာ-၂၁၄) မိဒ္ဓိ ယဒါ ဟောတိ ။ပ။ မန္တောတိ၊ မန္တော-ဟူသော။
ဣမာယ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ ဩဝဒိ၊ တရားပြသ ဆုံးမတော်မူပြီ (ဤ
ဂါထာကား ဓမ္မပဒပါဠိတော် နာဂဝဂံ ပဿေနဒိကောသလဝတ္ထု၌ ဟောတော်
မူ၏)။

(အနက်ကား) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မန္တော၊ ပညာနဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
မိဒ္ဓိ၊ မျှော်မျှော်အိပ်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟဂ္ဂသော စ၊ အစား
ကြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဒ္ဒါယိတာ၊ ငိုက်မျှော်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုတ္တ

ပေါက္ခရသတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၀၇

နိဝါပဝုဋ္ဌော၊ အစာကျေး၍ မွေးအပ်သော။ မဟာဝရာဟောဝ၊ ဝက်ကြီးကဲ့သို့။ သမ္မုရိဝတ္တသယံ၊ တလူးလူးတလဲလဲ အိပ်လေ့ရှိ၏ (ဝါ) တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလိမ့်လျက် အိပ်လေ့ရှိ၏။ မန္တော၊ ပညာနဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စာဒိ-
လက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို။ အမနသိကရောန္တော၊ နှလုံး
မသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဂဗ္ဘံ၊ အမိဝမ်းသို့။ ဥပေတိ၊
ကပ်ရောက်ရ၏။

သော၊ ထိုပသေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည်။ ဘာဂိနေယံ၊ တူဖြစ်သော။
သုဒဿနံ နာမ၊ သုဒဿနအမည်ရှိသော။ မာဏဝဠ၊ လူလင်ကိုလည်း။ မနုဇဿ
သဒါ သတိမတော ။ပ။ အာယုပါလယန္တိ၊ အာယုပါလယံ ဟူသော။ ဣမံ
ဂါထံ၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကော၊ အထံတော်၌။ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ၊
သင်ယူစေ၍။ အတ္တနော၊ သည်။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ စားစဉ်။ ဩသာနပိဏ္ဏကာလေ၊
အဆုံးဖြစ်သော ထမင်းစိုက်ရှိသော ကာလ၌။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။
ဘဏာပေတိ၊ ရွတ်စေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းဂါထာကို သဂါဘာဝဂ္ဂ ကောသလသံယုတ် ပါဠိတော်၌
ပသေနဒီ ကောသလမင်းအား ဟောတော်မူ၏။ မင်းကြီးသည်
တရားတော်ကို နာယူပြီးမှ ၎င်းဂါထာကို သုဒဿနလူလင်ကို
သင်ယူစေ၏။ ဋီကာပေမူ စာအုပ်မူတို့၌—
မနုဇဿ သဒါ သတိမတော၊ မတ္တံ ဇာနတော လဒ္ဓဘောဇနံ။
တနုကဿ ဘဝန္တိ ဝေဒနာ၊ သဏိကံ ဇီရတိ အာယုပါလယံ—
ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ သဂါဘာဝဂ္ဂ ကောသလသံယုတ် ပါဠိတော်
ကျောက်စာမှ၌—

မနုဇဿ သဒါ သတိမတော၊ မတ္တံ ဇာနတော လဒ္ဓဘောဇနံ။
တနုကဿ ဘဝန္တိ ဝေဒနာ၊ သဏိကံ ဇီရတိ အာယုပါလယံ—
ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ မနုဇဿာတိသတ္တဿ၊
ဤမျှသာလျှင်အဖွင့်ရှိ၏။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ နာဂဝဂ် ပသေနဒီ
ကောသလမင်း ဝတ္ထု၌ကား ဂါထာသည် သံယုတ်ပါဠိတော်နှင့်
ပါဠိနေပုံတူမျှ၏။ ဋီကာပါဠိရှိတိုင်း ယောဇနာမူ။

သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သတိမတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသော။
မတ္တံ၊ စားခြင်း၌အတိုင်းအရှည်ကို။ ဇာနတော ဇာနန္တဿ၊
သိသော။ ယဿ မနုဇဿ၊ အကြင်သတ္တဝါအား။ လဒ္ဓဘော-
ဇနံ၊ ရအပ်သော ဘောဇဉ်ကိုစားခြင်းသည်။ အဿ ဘဝေယျ၊

ဖြစ်ရာ၏ (လဒ္ဓဘောဇနာထံကို လဒ္ဓဘောဇနံ+အဿ - ဟု
ပဒစ္ဆေဒပြု)။ တဿ မနုဇဿ၊ ထိုသတ္တဝါအား။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊
စားခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ တနုကာ၊ ပါးကုန်နည်းကုန်သည်။
ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး။ အာယု၊
အသက်ကို (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ပါလယံ ပါလယန္တော၊
စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ ဇီရတိ၊ အိုရ၏။ သံယုတ်ပါဠိတော်
ရှိတိုင်းယောဇနာမူ။ သဒါ၊ သိမ်း။ သတိမတော၊ သော။
ယဿ မနုဇဿ၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ (ဆဋ္ဌိကတ္တား)။ မတ္တံ၊
စားခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဇာနတော၊ သိသည်ဖြစ်၍။
လဒ္ဓဘောဇနံ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇိယတိ၊ စားအပ်၏။ အဿ မနုဇဿ၊
ထိုသတ္တဝါအား (တနုကာထံကို တနုကာ+အဿ - ဟု
ပဒစ္ဆေဒပြု)။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။
ဝေဒနာ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည်။ တနုကာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆင်းရဲဝေဒနာ ပါးသောကြောင့်။
သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး။ အာယု၊ ကို။ ပါလယံ ပါလ-
ယန္တော၊ လျက် (ဝါ) ၍။ ဇီရတိ၊ အိုရ၏။ ဤသို့ ယောဇနာ။
အမရပူရဗ္ဗိ၊ ဝရသဒ္ဓမ္မဓမ္မဟာဓမ္မရာဇဂုရု လောကမ္မန်ကင်း
ဆရာတော်ရေးသော ၎င်း သံယုတ်ပါဠိတော်နိဿယ၌ သဒါ၊
အခါခပ်သိမ်း။ သတိမတော၊ သော။ မတ္တံ၊ ကို။ ဇာနတော၊
သော။ ယဿ မနုဇဿ၊ အကြင်သူအား။ လဒ္ဓဘောဇနံ၊ ကို။
ဘုဉ္ဇိတိ၊ သုံးဆောင်၏။ အဿ မနုဇဿ၊ အား။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊
ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ တနုကာ၊ နည်းပါးကုန်သည်။
ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘုတ္တာဟာဓရာပိ၊ သုံးဆောင်အပ်သော
အာဟာရသည်လည်း။ အာယု၊ အသက်ကို။ ပါလယံ ပါလ-
ယန္တော၊ စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ သဏိကံ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ။
ဇီရတိ၊ ကျက်၏။ ဤသို့ ယောဇနာ၏။ အမရပူရဗ္ဗိ၊ သိရိဓဇ-
မဟာဓမ္မရာဇဂုရု ပြာသာဒ်ကျောင်းဆရာတော် ရေးသားသော
၁၁၅၅-ခုနှစ်၌ ပြီးဆုံးသော ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌
သဒါ၊ သိမ်း။ သတိမတော၊ သော။ လဒ္ဓဘောဇနံ၊ ကို။
မတ္တံ၊ ကို။ ဇာနတော၊ သော။ အဿ မနုဇဿ၊ ထိုလူ၏။
ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ တနုကာ၊ ခေါင်းပါးကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ဇီရတိ၊ အို၏။ အာယုပါလယံ၊

သတ္တိ

ပေါက္ခရသဘာဝိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၀၉

အသက်ကိုစောင့်ခြင်းရှိ၏။ ဤသို့ယောဇနာ၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌ အဖွင့်မရှိ၍ ဉာဏ်သက်ရာ ယောဇနာကြကုန်၏။ နှစ်သက်ရာ ယူကြလေကုန်။ ၎င်း မနုဿဟူသောဂါထာသည် ၁၀-လုံးမှ ဆန်းကျမ်းလာဂါထာများ၌ မဝင်။ သို့ဖြစ်၍ သာမညဂါထာဟု ယူသင့်၏။

သော၊ ထိုပသေနဒီကောသလမင်းသည်။ အပရေန၊ တစ်ပါးသော။ သမယေန၊ ၌။ တဿ၊ ဂါထာယ၊ ထိုဂါထာ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ၍။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဩသာနပိဏ္ဍပရိဟရဏေန၊ အဆုံးဖြစ်သော ထမင်းစိုင်ကို ပယ်သဖြင့်။ နာဠိကောဒနမတ္တာယ၊ တစ်ကွမ်းစား ချက်သော ထမင်းမျှဖြင့်။ သဏ္ဌဟိတွာ၊ ကောင်းစွာတည်ပြီး။ တနုသရီရော၊ ပါးသော ကိုယ်ရှိသည်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။ သုဓပ္ပတ္တော၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။ ဥဒါနဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ၌ကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်း ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စာမိတ္တံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူဖြစ်သော။ ပရသေနံ၊ တစ် ပါးသော စစ်သည်ကို။ ဇိနာတိ၊ အောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ ပသေနဒိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဇကာရဿ၊ ၏။ ဒကာရေ၊ ဒ-အက္ခရာကိုပြုရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤပသေနဒိဟူသောပုဒ်ကို။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုပသေနဒီကောသလမင်းသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘာဂိနေယျံ၊ တူဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တုရာဇာနဉ္စ၊ အဇာတသတ်မင်းကိုလည်းကောင်း။ အဝရုဒ္ဓကာနိ၊ ပိတ်ပင်၍ထားကုန်သော (ဝါ) ဝန်းဝိုင်းကုန်သော။ ပဉ္စစောရ၊ သတာနိ စ၊ ငါးရာကုန်သော ခိုးသူတို့ကိုလည်းကောင်း (ဝါ) ခိုးသူငါးရာတို့ကို လည်းကောင်း။ ဇိနာတိ၊ အောင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကောသလရဋ္ဌဿ၊ ကောသလတိုင်း၏။ အဓိပတိဘာဝတော၊ အရှင်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသလော၊ မည်၏ (ကောသလေ ရဋ္ဌေ အဓိပတိ ကောသလော။ ကောသလေ ရဋ္ဌေ ဣဿရော ဝါ ကောသလော ဟု ဝစနတ္ထ ပြု)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောသလာဓိပတိနာ၊ ကောသလ တိုင်းကို အစိုးရသော။ ပသေနဒိနာမကေန၊ ပသေနဒီ အမည်ရှိသော။ ရညာ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နိဿဋ္ဌပရိစ္စတ္တတာသင်္ခါတေန၊ စွန့်အပ်သည်ဖြစ်၍ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော (ဝါ) စွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့် စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အဂ္ဂဟေတုဗ္ဗဘာဝေနော၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ

အရာ၌။ ဗြဟ္မဒေယျံ နာမ၊ မြတ်သော ပေးခြင်းမည်၏။ တု၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ပုရိမနယေ ဝိယ၊ ရှေ့နည်း၌ကဲ့သို့။ ရာဇသင်္ခေပေန၊ မင်းအသွင်အား ဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဘာဝေန၊ သုံးဆောင်ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ခိန္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဒေယျံ နာမ၊ မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အဟ၊ ပြီ။ နိဿဋ္ဌ၊ စွန့်အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ကား။ နိဿဋ္ဌဘာဝေန၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ပရိစ္စတ္တံ၊ စွန့်အပ်သည်တည်း။ နိဿဋ္ဌပရိစ္စတ္တံ၊ စွန့်အပ်သည် ဖြစ်၍ စွန့်အပ်သည် (ဝါ) စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် စွန့်အပ်သည်။ မုတ္တစာဂဝသေန၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စဇိတံ၊ စွန့်အပ် သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သဝနံ၊ ကြားခြင်းကို။ ဥပလဗ္ဗော၊ ရအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပလဘိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသတိ၊ ၏။ စ၊ ဝါကျ တစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ သော အယံ ဥပလဗ္ဗော၊ ထို ရခြင်းဟူသည်။ သဝနဝသေနေဝ၊ ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောတဒ္ဓါရသမုတ္တဝစနနိဇ္ဈိသန္နသုသာရေန အညာ သိတိ၊ အညာသိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သောတဒ္ဓါရသန္နသုသာရဝိညာဏဝိထိဝသေန၊ သောတဒ္ဓါရီထိသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိသော မနောဝိညာဏဝိထိဖြင့်သာလျှင်။ ဇာနနမေဝ၊ သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သဝနံ၊ ကြားခြင်းမည်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။ တေနေဝ၊ ထိုမနောဝိညာဏဝိထိဖြင့်သာလျှင်။ သမဏော ခလုတော ဂေါတမောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္တဿ၊ ၏(ဝါ) ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ သောတဒ္ဓါရဝိထိဝသေန၊ ဖြင့်။ (နှာ-၂၁၅) သုတမတ္ထံ၊ ကြားကာ မျှသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။ တေန၊ ထိုသောတဒ္ဓါရဝိထိဖြင့်။ တဒတ္တဿ၊ ထို သမဏော ခလု တော ဂေါတမော စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော အနက်၏(ဝါ)ကို။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဒ္ဓပယောဂဿ၊ ဝေသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်း၏။ အဝဓာရဏဖလတ္တာ၊ ပိုင်းခြင်း မြစ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝါကျ၊ သည်။ အန္တောဂဓာဝဓာရဏံ၊ အတွင်းဝင်သော ဝေသဒ္ဓါရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္တဇောတကသဒ္ဓေန၊ ထိုအဝဓာရဏအနက်ကို ထွန်းပြတတ်သော ခဝသဒ္ဓါနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အညတ္တာပေါဟနဝသေန၊ တစ်ပါးသော အနက်ကို ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အသောသံ ဝေ၊ ကြားသည်သာလျှင်တည်း။ အဿ၊ ထိုပေါက္ခရသတိပုဏ္ဏားအား။ ကောပိ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော။ သဝနန္တံ၊

သုတ္တံ]

ပေါက္ခရာသဘတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၁၁

ရာယော၊ ကြားခြင်း၏အန္တရာယ်သည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။
 အယံ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဒပူရဏမတ္ထေ-
 နိပါတောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အန္တော-
 ဂဓာဝဓာရဏေပိ၊ ခွဲလည်း။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ဝါကျေ၊ ခွဲ။ နိတတ္ထတော၊
 တိုက်ရိုက်သိအပ်သော အနက်အားဖြင့်။ အဝဓာရဏတ္ထံ၊ အဝဓာရဏအကျိုးငှာ
 (ဝါ) ပိုင်းခြားခြင်းငှာ။ ခေါသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ခေါသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ တဂဝတာ၊
 သည်။ ကတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝေါတိ ပဒဿ၊ ၏။ သာမတ္ထိယာ၊
 အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ (ဝါ) အလွန်ဖြစ်
 ခြင်းနှင့်တကွ။ တေဒတ္ထဿ၊ ထိုအဝဓာရဏ အနက်ကို။ ဝိညာယမာနတ္ထာ၊
 သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဝိကပေါ၊
 ခေါတိ အဝဓာရဏတ္ထေ ဟူသော ပဌမဝိကပ်ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္ထော၊
 ၏။ နိတတ္ထတော၊ တိုက်ရိုက်သိအပ်သော အနက်ရှိသော။ အဝဓာရဏေန၊
 အဝဓာရဏ ခေါ သဒ္ဓါဖြင့်။ ကော အတ္ထော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။
 ကေန္တိကော၊ ကေန္တမုချဖြစ်သော။ အဝဓာရိတော စ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်
 ကိုလည်း။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကိ။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး(ဝါ)အထ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ။ ပဒပူရဏမတ္ထေန၊
 ပုဒ်ပြည့်ကာမျှဖြစ်သော။ ခေါသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုး
 ရှိသနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကိ။ ပဒပူရဏေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊
 ပယ်၏။ အက္ခရာသမ္မဟပဒဿ စ၊ အက္ခရာအပေါင်းရှိသော ပုဒ်၏လည်းကောင်း။
 ပဒသမ္မဟဝါကျဿ စ၊ ပုဒ်အပေါင်းရှိသော ဝါကျ၏လည်းကောင်း။ သိလိဋ္ဌတာ-
 ပယောဇနတ္ထေမေဝ၊ ပြေပြစ်ချောမောသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးမျှသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 အသောသိတိ၊ အသောသိ-ဟူသော။ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ ခေါသဒ္ဓေ၊ ကိ။
 ဂဟိတေ၊ ယူသည်ရှိသော်။ တေန၊ ထိုခေါသဒ္ဓါဖြင့်။ ဖုလ္လိတံ၊ ကျိုးဖွင့်သည်ကို။
 မဏ္ဍိတံ ဝိယ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သကဲ့သို့။ ဝိဘူသိတံ ဝိယ၊ တင့်တယ်စေအပ်
 သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပူရိတံ နာမ၊ ပြည့်သည်မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုခေါသဒ္ဓါဖြင့်။ ပူရိမပစ္ဆိမပဒါနိ၊ ခေါသဒ္ဓါ၏
 ရှေ့ဖြစ်သောပုဒ် နောက်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့သည်။ သုခုစ္စရဏဝသေန၊ ရွတ်လွယ်
 သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သိလိဋ္ဌာနိ၊ မဖိုမဆစ် ပြေပြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 တသ္မိံ၊ ထိုခေါသဒ္ဓါကို။ အဂ္ဂဟိတေ၊ မယူအပ်သည်ရှိသော်။ သိလိဋ္ဌာနိ၊
 ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဒပူရဏမတ္ထမ္ပိ၊
 ပုဒ်ပြည့်ကာမျှသည်လည်း။ ပဒဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာပယောဇနံ၊ ပုဒ်ဝါကျပြေပြစ်

သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယ်သော သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဒပုရုဏမတ္တေဟူသော ပုဒ်၌။ မတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိဝုတ္တိအတ္တော၊ ထူးသောအနက်ကို နစ်စေခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုမတ္တသဒ္ဓါဖြင့်။ အဿ၊ ထိုခေါသဒ္ဓါ၏။ အနတ္တန္တရ ဒီပနတာ၊ အနက်အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ပါး။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပဒဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာယ၊ ပုဒ်ဝါကျပြေပြစ် သည်၏အဖြစ်၏။ ကေန္တိကယာ၊ မုချကေန္တ၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။

သမဏော ခလုတိအာဒိ၊ သမဏော ခလု-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာသုတတ္ထနိဒဿနံ၊ အကြင်အကြင် ကြားအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပြခြင်း တည်း(ဝါ)ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဣဒါနိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သမိတပါပ-တ္တာတိ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ၌။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းအကျန် မရှိသောအားဖြင့်။ သဝါသနံ၊ ဝါသနာနှင့်တကွ။ သမိတပါပတ္တာ၊ ငြိမ်းစေအပ် ပြီးသော အကုသိုလ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤအနက်ကို ယူသည်ရှိသော်။ ဗာဟိရက-ဝိတရာဂသေက္ခာသေက္ခပါပသမနတော၊ အပဖြစ်ကုန်သော ရာဂမှကင်းကုန်သော သေက္ခ အသေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကုသိုလ်ငြိမ်းခြင်းမှ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါပသမနံ၊ အကုသိုလ်၏ငြိမ်းခြင်းသည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ စ အနုတ္တရေန အရိယမဂ္ဂေန သမိတ-ပါပေါတိ၊ ပါပေါ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေဝတ္ထံ တံ ဧဝ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ နိဒ္ဒေသပါဠေန၊ မဟာ နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ပါဠိဖြင့်။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿာတိ၊ ကား။ အနေန သိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ အနေန ဘဂဝတော၊ သည်။ သမိတာတိ၊ ကား။ သမာပိတာ၊ ငြိမ်းစေအပ်၏။ (ဝါ)ကား။ သမဘာဝံ၊ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒယိတာ၊ ရောက်စေအပ်၏။

[သမာပိတာဖြင့် သမေတိတိ သမိတာဟူသော ဟေတုကတ္ထုသာဓ် ကိုပြသည်။ သမဘာဝံ အာပါဒယိတာဖြင့် သမိတာ၌သမ+ဣတာဟု ပဒစ္စေဒပြု။ သမဿ ဘာဝေါ သမံ၊ တံ ဧတိ အပါဒိယတိတိ သမိတာ-ဟူသော ဟေတုကိတန္တသမာသ်ကိုပြသည်ဟု မှတ်။]

သုတ္တ

ပေါက္ခရာသတ်ဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၁၃

ဝါ၊ ကား။ သမ္ပဒါနဘူတဿ၊ သမ္ပဒါနံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဿ ဘိက္ခုနော၊
ထိုရဟန်းအား။ (ဝါ)အဿ ဘဂဝတော၊ အား။ သန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ပါး။ ဘဂဝတံ၊
မြတ်စွာဘုရား၌။ အယံ သမညာ၊ သမဏဟူသော ဤအမည်သညာတော်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တဿ သမိတပါပတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာ
အားဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသောအကုသိုလ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဘူတံ၊
ဟုတ်မှန်တိုင်း(ဝါ)ဟုတ်မှန်သည်အားလျော်စွာ။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သည်တည်း။
ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းဖြစ်သည်(ဝါ)ဟုတ်မှန်သည် အားလျော်စွာဖြစ်သည်။
တဒေဝ၊ ထိုယထာဘူတသည်ပင်လျှင်။ ဂုဏော၊ ဂုဏ်တည်း။ ယထာဘူတဂုဏော၊
ယထာဘူတသည်ပင်လျှင် ဂုဏ်(နိပ္ပန္နပုဒ်ထည်း)။ တေန၊ ထိုဟုတ်မှန်တိုင်းဖြစ်
သောဂုဏ်ဖြင့်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သည်တည်း။ တဿ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းဖြစ်သော
ဂုဏ်ဖြင့်ရအပ်သည်။ ခလူတိ ဣဒံ၊ ခလု-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နေပါတိကံ၊
နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ခလုပစ္စာဘတ္တိကပဒေ ဝိယ၊ ခလုပစ္စာဘတ္တိက-ဟူသော
ပုဒ်၌ အကျုံးဝင်သော ခလုဟူသော ပုဒ်၌ကဲ့သို့။ နာမံ၊ နာမ်ပုဒ်သည်။ န
မဟုတ်။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နိပါတာနံ၊ တို့၏။ အနေကတ္တတ္တာ၊ တစ်ပါးမက
များသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုဿဝနတ္ထောဝ၊ အဆင့်ကြားခြင်း
အနက်ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အနုဿဝနတ္ထေ နိပါတောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
၎င်း၏။ စ၊ ဆက်။ (နှာ-၂၁၆) တွေ၊ ဤအနုဿဝနတ္ထေ ဟူသောပုဒ်၌။ ပရမ္ပရ
သဝနံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏အထံမှ အဆက်ဆက် အဆင့်ဆင့် ကြားခြင်းသည်။
အနုဿဝနံ၊ မည်၏။ ပြာဟ္မဏဇာတိ သမုဒါဂတန္တိ၊ ကား။ ပြာဟ္မဏဇာတိယာ၊
ပုဏ္ဏားအမျိုးဇာတ်အားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဇာတိသိဒ္ဓံ၊ အမျိုးဇာတ်
အားဖြင့်ပြီးသော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာလပနမတ္တန္တိ၊
ကား။ ပိယာလပနဝစနမတ္တံ၊ ချစ်သောအားဖြင့် ခေါ်ဆိုသော စကားမျှဟည်း။
တတုတ္တရိ၊ ထိုပိယာလပနထက်အလွန်။ အတ္ထပရိဒီပနံ၊ အနက်ကိုပြခြင်းသည်။
န၊ မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပိယသမုဒါဟာရာ၊ ချစ်သောအားဖြင့်ခေါ်ကုန်
သော။ ဧတေ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဘောတိ ဝါ၊ ဘောဟူ၍လည်းကောင်း။
အာဝုသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒေဝါနံ ပိယာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ လည်း
ကောင်း။ အာလပန္တိ၊ ခေါ်ကုန်၏။ ဓမ္မပဒေ၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော် ၌။ ပြာဟ္မဏ
ဝတ္ထုပါဠေန စ၊ ပုဏ္ဏားဝတ္ထုပါဠိဖြင့်လည်းကောင်း။ သုတ္တနိပါတေ၊ သုတ္တနိပါတ်
ပါဠိတော်၌။ (စ ကား၊ အဋ္ဌာနပ္ပယောဂ)။ ဝါသေဠသုတ္တပဒေန စ၊ ဝါသေဠသုတ်
ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏဇာတိသမုဒါဂတာလပနဘာဝံ၊ ပုဏ္ဏားအမျိုး

၆၁၄

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၃-အဗ္ဗုဒ္ဓ

ဇေတ်အားဖြင့်လာသော ခေါ်ဆိုခြင်း၏အဖြစ်ကို။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

တကြ တိဿံ ပါဠိယံ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ရာဂါဒိကိဉ္စနေဟိ၊ ရာဂအစရှိကုန်သော ကြောင့်ကြ ခြင်းတို့ဖြင့်။ သကိဉ္စနေ၊ ကြောင့်ကြခြင်းရှိသည်။ သစေ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ သော၊ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာမန္တနာဒိယ၊ ခေါ်ခြင်းအစရှိသည် တို့၌။ ဘော၊ ဘောတိ၊ ဘော၊ ဘောဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုခြင်းသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဝိစရဏတော၊ လုည့်လည်ခြင်းကြောင့်။ ဘောဝါဒီယေဝ နာမ၊ ဘောဝါဒီ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပြာဟ္မဏော၊ ကိလေသာကိုအပပြုပြီးသော ပုဏ္ဏားစစ်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အကိဉ္စနံ အနာဒါနံ၊ တမဟံ ဗြူမိ ပြာဟ္မဏန္တိ၊ ပြာဟ္မဏံ-ဟူသော။ သေသဂါထာပဒံ၊ ကြွင်းသောဂါထာပုဒ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အကိဉ္စနံ၊ ရာဂ-အစရှိသော ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသော(ဝါ) နင်းနယ်တတ်နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာမရှိသော။ အနာဒါနံ၊ ကာမအာရုံကို စွဲလမ်း၍ ယူခြင်းမရှိသော။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပြာဟ္မဏံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ ဗြူမိ၊ ဟောတော်မူ၏ (ဂါထာ သေသပဒကို ဤသို့ယောဇနာ)။ တတ္ထ တသ္မိံ သကိဉ္စနေတိ ပဒေ၊ ၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ရာဂါဒိယော၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာ တို့သည်။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ကိဉ္စန္တိ မဒ္ဒန္တိ၊ နင်းနယ်တတ်ကုန်၏။ ပလိဗုဒ္ဓန္တိ၊ နှိပ်စက် တတ်ကုန်၏။ (ဗုဒ္ဓိယအက္ခရာနှင့်လိုသည်။ ဗုဒ္ဓဓာတ် နှိပ်စက်ခြင်းအနက်ကို ဟောသည်။ ဗုဒ္ဓဓာတ်၊ ဗုဒ္ဓ-ဓာတ် မဟုတ်)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဂေါဏေဟိ၊ နွားတို့ဖြင့်။ ခလံ၊ ကောက်နယ် တလင်းကို။ မဒ္ဒါပေန္တာ၊ နယ်စေ့ကုန်သည်ရှိသော်။ ကပိလ၊ နွားကြောင် နွားကြား။ ကိဉ္ဇေဟိ၊ နင်းလော့။ ကာဠက၊ နွားနက်။ ကိဉ္ဇေဟိ၊ နင်းလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ ကိရ၊ ဆင်ကြကုန်သတတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စနသဒ္ဓေါ၊ ကို။ မဒ္ဒနဋ္ဌော၊ နှိပ်နင်းခြင်း၊ နင်းနယ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းအနက်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ မနုဿာ ကိရ ဂေါဏေဟိ ခလံ 'မဒ္ဒါပေတွာ ကိဉ္ဇေဟိ ကာပိလ ကိဉ္ဇေဟိ ကာပိလာတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ မဒ္ဒနဋ္ဌော ကိဉ္စနသဒ္ဓေါ-ဟုဆို၏။]

မဟာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ ကိံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ အဝေါစ၊ နည်း။ နိဗ္ဗေသေ၊ မဟာနိဗ္ဗေသပါဠိတော်၌။

သုတ္တ

ပေါက္ခရာသုတ္တံဝတ္ထု

၆၁၅

အကိဉ္ဇနန္တိ ရာဂအကိဉ္ဇနံ။ပ။ အကိဉ္ဇနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။
 (အနက်ကား) အကိဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ရာဂကိဉ္ဇနံ၊ ရာဂတည်းဟူသော နှိပ်စက်ခြင်း
 သည်လည်းကောင်း (ဝါ) ကြောင့်ကြခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဒေါသကိဉ္ဇနံ၊
 လည်းကောင်း။ မောဟကိဉ္ဇနံ၊ လည်းကောင်း။ မာနကိဉ္ဇနံ၊ လည်းကောင်း။
 ဒိဋ္ဌိကိဉ္ဇနံ၊ လည်းကောင်း။ ကိလေသကိဉ္ဇနံ၊ လည်းကောင်း။ ဒုစရိတကိဉ္ဇနံ၊
 ဒုစရိတရားတည်းဟူသော ကြောင့်ကြနှိပ်စက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း (ဝါ)
 မကောင်းသဖြင့် ကျင့်အပ်သော ဒုစရိတတည်းဟူသော ကြောင့်ကြ နှိပ်စက်
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ယေန ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ ယေ တေ ကိဉ္ဇနာ၊
 အကြင်ကိဉ္ဇန တရားတို့ကို။ ပဟိနာ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ သမုစ္ဆန္တာ၊ မဂ်
 ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဝုပသန္တာ၊ ဖိုလ်ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်
 ပြီ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ဖိုလ်ဖြင့် တစ်ဖန် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီ။ အဘဗျုပ္ပတ္တိကာ၊ တစ်ဖန်
 ဖြစ်ခြင်းငှါ မဆိုက်ကုန်။ ဉာဏဂ္ဂိနာ၊ မဂ် ဖိုလ်ဉာဏ် တည်းဟူသောမီးဖြင့်။
 ဒစာ၊ လောင်မြိုက်အပ်ကုန်ပြီ။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အကိဉ္ဇနောတိ၊
 အကိဉ္ဇနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ဂေါတမောတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဂေါတ္ထ-
 ဝသေန၊ အနွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိကိတ္တနံ၊ ကြားခြင်းတည်း (ဝါ) ချီးမွမ်း
 ခြင်းတည်း။ ယံ ဂေါတ္ထံ၊ အကြင်အနွယ်ကို။ အာဒိစ္စဂေါတ္ထန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
 လောကေ၊ ဌ။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ သက္ကပုဗ္ဗတ္တာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိ
 ဝသေန၊ အမျိုးဇာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပရိကိတ္တနံ၊ တည်း (ဝါ) တည်း။
 သာကိယောတိ စ၊ သာကိယဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ တဿေဝ၊ ထိုသက္ကပုတ္တ
 ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစ်ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဟိ တဒေဝ
 ယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင် သင့်စွ။ ပဗ္ဗဇောသုတ္တေ၊ ဌ။ အာဒိစ္စော နာမ
 ဂေါတ္တေန။ပ။န ကာမေ အဘိပတ္တယိန္တိ၊ ပတ္တယိံ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

(အနက်ကား) မဟာရာဇ၊ မြတ်သော ခမည်းတော်မင်းကြီး၊ အဟံ၊ ငါ
 ဘုရားသည်။ ဂေါတ္တေန၊ အနွယ်အားဖြင့်။ အာဒိစ္စော နာမ၊ အာဒိစ္စမည်၏။
 ဇာတိယာ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်။ သာကိယာ နာမ၊ သာကိယမည်၏ (ဝါ)
 သာကီဝင်မင်းမျိုးမည်၏။ တမာ၊ ကုလ၊ ထိုသာကီဝင်မျိုးမှ။ နိက္ခမိတွာ၊
 စည်းစိမ်မမက် ထွက်တော်မူခဲ့၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကိလေသာ ကြဉ်မှု ရဟန်းပြု
 သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။ ကာမေ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။
 န အဘိပတ္တယံ၊ ပြန်လှန်ကြောင့်ကြ မတောင့်တပြီ။

တဏှာ စ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဂေါတမောတိ ဘဂဝန္တံ
 ဂေါတ္ထဝသေန ပရိကိတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ

တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထို ဂေါတမော အစရှိသော ဝါကျ၌။ ဂံ၊ အသိညဏ်သဒ္ဓါကို။
 တာယတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတ္တံ၊ မည်၏။
 ဂေါတမောတိ၊ ဂေါတမောဟူ၍။ ပဝတ္ထမာနံ၊ ဖြစ်သော။ အဘိဓာနဉ္စ၊ သဒ္ဓါကို
 လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိဉ္စ၊ အသိညဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကံသိကဝိသယတာယ၊
 စင်စစ်ဖြစ်သော အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထော၊ အနွယ်ဟု ဆိုအပ်သော
 အနက်သည် (ကတ္တားထည်)။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ ဂံ တာယတိ ဟူသော ဝစနတ္ထ၏ အနက်တည်း။ ယိ တံ
 ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိညဏ်သည်။ အာရမ္မဏာတုတေန၊ အာရုံဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ အနက်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဝတ္တတိ ယထာ၊ မဖြစ်
 သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အဘိဓာနံ၊ သဒ္ဓါသည်။ အဘိဓေယျတုတေန၊
 အဘိဓေယျဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဂေါတ္တသင်္ခါတော၊ ဂေါတ္တဟုဆိုအပ်သော။ သော အတ္ထော၊ ထို
 အနက်သည်။ တာနိ၊ ထိုအသိညဏ်သဒ္ဓါကို။ ရက္ခတိတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်
 ၍ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ ၍။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဂေါတ္တဟူသောပုဒ်၌။ ဂေါသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ အဘိဓာနေ စ၊ သဒ္ဓါ၌လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိယဉ္စ၊ အသိညဏ်၌လည်း
 ကောင်း။ ဝတ္တတိ၊ ၍။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ (၅၁-၂၁၇)။

☐ ဂေါဂေါဏေ စေန္ဒြိယေ ဘုမ္မံ၊ ဝစနေ စေဝ ဗုဒ္ဓိယံ။

အာဒိဇ္ဇေ ရသ္မိယဉ္စေ၊ ပါနိယေပိ စ ဝတ္တတေ။

တေသု အတ္ထေသု ဂေါဏေ ထိ၊ ပုမာ စ ဣတရေ ပုမာတိ၊ ပုမာဟူ၍
 (ဝါ) ပုမာဟူသောစကားကို။ သဒ္ဓဝိဇ္ဇ၊ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊
 ဆိုကုန်၏။ (ဤပါဠိကား သဒ္ဓနီတိပဒမာလာ၌လာသော ပါဠိတည်း။)

(အနက်ကား)။ ဂေါ၊ ဂေါသဒ္ဓါသည်။ ဂေါဏေ စ၊ နွား၌လည်းကောင်း။
 ဣန္ဒြိယေ စ၊ ဣန္ဒြိယ၌လည်းကောင်း။ ဘုမ္မံ၊ မြေ၌လည်းကောင်း။ ဝစနေ-
 စေဝ၊ စကား၌လည်းကောင်း (ဝါ) သဒ္ဓါ၌လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိယဉ္စ၊ ပညာ၌
 လည်းကောင်း။ အာဒိဇ္ဇေ စ၊ နေ၌လည်းကောင်း။ ရသ္မိယဉ္စေ၊ အရောင်၌
 လည်းကောင်း။ ပါနိယေပိ စ၊ ရေ၌လည်းကောင်း။ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏။ တေသု
 အတ္ထေသု၊ ထိုအနက်တို့တွင်။ ဂေါဏေ၊ နွားဟူသော အနက်၌။ ထိပုမာ၊
 ဣတ္ထိလိင် ပုလ္လိင်၌ဖြစ်၏။ ဣတရေ၊ ဤနွားမှတစ်ပါးသောအနက်၌။ ပုမာ၊
 ပုလ္လိင်၌ဖြစ်၏။ (ဤကား ဂါထာ၏အနက်တည်း။)

တတ္ထ တေသု အတ္ထေသု၊ ထိုဂေါသဒ္ဓါ၏ နွား အစရှိကုန်သော အနက်တို့
 တွင်။ ဂေါသု ။ပ။ ဂေါ ပဉ္စမောတိ အာဒိသု၊ ဂေါပဉ္စမော ဤသို့အစရှိကုန်သော
 ပါဠိတို့၌။ ဂေါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂေါဏေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၍။ ဂေါသု၊ နွားမတို့ကို။

သုတ္တ

ပေါက္ခရာသတ်ဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၁၇

ဒုယမာနာသု၊ နိဗ္ဗာန်အပ်ကုန်ပြီးသည့်ရှိသော်။ ပုရိသော၊ သည်။ ဂတော၊
သွား၏။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဂေါ၊ နွားသည်။ ဂေါစရောတိ အာ-
ဒိသု၊ တို့၌။ ဣန္ဒြိယော၊ စက္ခု၊ စသော ဣန္ဒြိယံ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံ။
(ဂါဝေါ ဣန္ဒြိယာနိ စရန္တိ ဧတ္တတိ ဂေါစရော-ဟု ဝစနတ္ထပြု)။ ဂေါရက္ခန္တိ
အာဒိသု၊ တို့၌။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်
သာလျှင်။ သုတ္တနိပါတဋကထာယံ၊ ၌။ ဝါသေဋ္ဌသုတ္တသံဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝါသေဋ္ဌ
သုတ်၏အဖွင့်၌။ ဂေါရက္ခန္တိ ခေတ္တရက္ခံ။ ပ။ ခေတ္တန္တိ၊ ခေတ္တိဟူသောစကားကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂေါရက္ခန္တိ၊ ကား။ ခေတ္တရက္ခံ၊ လယ်စောင့်
တည်း (ဝါ) လယ်ကိုစောင့်ခြင်းတည်း။ ကသိကမ္ပံ၊ လယ်ကို ထွန်အပ်သော
အမှု။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်သောသည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
၏။ ပထဝီကို။ ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တပွဲသေဒေါစ၊ ထိုထွန်အပ်သော
မြေအထူးသည်လည်း။ ခေတ္တံ၊ မည်၏။ ဂေါတ္တံ နာမ ခေ ဂေါတ္တာနိ။ ပ။ ဂေါတ္တ-
န္တိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝစနေ စ၊ သဒ္ဓါ၌လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိယဉ္ဇ၊ အသိဉာဏ်၌
လည်းကောင်း။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဂေါတ္တံ နာမ၊ အနွယ်မည်သည်ကား။ ဂေါတ္တာနိ၊
တို့သည်။ ဟိနံ၊ ယုတ်သော။ ဂေါတ္တဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။
ဂေါတ္တဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဂေါ ဂေါတ္တံ ဂေါတမံ နမေတိ၊ နမေဟူသော။ ပေါရာဏ ကဝိ ရစနာယ၊ ရှေး
ပညာရှိ ကဝိသုခမိန်တို့သည် စီရင်ဖွဲ့ကုံးအပ်သော ဂါထာ၌။ အာဒိဇ္ဇေ၊ နေ၌။
ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဂေါဂေါတ္တံ၊ နေမင်း၏ အနွယ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမ
မြတ်စွာဘုရားကို။ နမေ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အာဒိဇ္ဇဗန္ဓု၊ နေမင်း၏
အဆုတ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမမည်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊
ကို။ နမာမိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း (ဂေါသဒ္ဓါကား အာဒိဇ္ဇ
ဝါစက)။ ဥဏှဂ္ဂတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ရသ္မိယံ၊ အရောင်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
၏။ ဧတဿ သူရိယဿ၊ ထိုနေအား။ ဥဏှာ၊ ပူကုန်သော။ ဂါဝေါ ရသ္မိယော၊
အရောင်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော သူရိယော၊ သည်။
ဥဏှဂ္ဂ၊ မည်၏။ သူရိယော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဂေါသီတစန္ဒနန္တိအာဒိသု၊ တို့၌။
ပါနီယေ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဂေါသီတံ၊ ဂေါဟုဆိုအပ်သော။ ပါနီယံ ဝိယ၊
ရေကဲ့သို့။ သီတံ၊ ချမ်းအေးသည်တည်း။ ဂေါသီတံ၊ ရေကဲ့သို့ ချမ်းအေးသည်
(နိပ္ပန္နပဒလည့်)။ တဒေဝ၊ ဂေါသီတသည့်ပင်လျှင်။ စန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးတည်း။ တထာ၊
ဂေါသီတသည့်ပင်လျှင် စန္ဒကူး။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဂေါသီတစန္ဒကူးကို။
ဥဒ္ဓနတော၊ ခုံလေငှက်မှ။ ဥဒ္ဓရိတပတ္တု၊ ထိတတေလသ္မိံ၊ ချကာမျှဖြစ်၍ ကျိုက်
ကျိုက်ဆူသောဆီ၌ (ဝါ) ထုတ်ယူကာမျှဖြစ်၍ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော ဆီ၌။
ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်သည်ရှိသော်။ တခံ၊ အညော၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ တံ တေလံ၊

ထိုဆီသည်၊ သီတလံ၊ ချမ်းအေးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ပရိသမာပနံ၊ ဤလျှင် စကားတစ်ရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ လိင်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတေသု အတ္ထေသု၊ ထိုနှားအစရှိကုန်သောအနက်တို့တွင်၊ ဂေါဏေ၊ နှား၌။ ဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သော၊ ဂေါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယံထာရဟံ၊ စွာ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂေ၊ စေဝ၊ ဣတ္ထိလိင်သည်လည်းကောင်း။ ပုလ္လိင်္ဂေ၊ စ၊ ပုလ္လိင်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ပါး။ သေသေသု၊ နှားဟောဂေါသဒ္ဓါမှ ကြွင်းကုန်သော ဣန္ဒြေစသည်ကို ဟောကုန်သော ဂေါသဒ္ဓါတို့၌။ ပုလ္လိင်္ဂေယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတံ ဂေါတ္ထံ နာမ၊ ထိုအနွယ်မည်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အညကုလပရမ္ပရာယ၊ တစ်ပါးသောအမျိုးအစဉ်အဆက်နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ တဿ ကုလဿ၊ ထိုမဟာသမ္မတမင်းမျိုး၏။ အာဒိပရိသသမုဒါဂတံ၊ အစအဦးဖြစ်သော ယောက်ျားမှလာသော (ဝါ) ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ အစအဦးမှဖြစ်သော မဟာသမ္မတမင်းယောက်ျားမှလာသော။ တံကုလပရိယံ၊ ပန္နသာဓာရဏံ၊ ထိုမဟာသမ္မတမင်းမျိုး၌ အကျုံးဝင်သောသူနှင့်သာလျှင် ဆက်ဆံသော။ (ဝေသဒ္ဓါ အန္ဓေဂတ)။ သာမည ရူပံ၊ သာမညသဘောတည်း (ဝါ) ဆက်ဆံသော သဘောတည်း (ဝါ) တူသည်၏ အဖြစ်တုန်းဟူသော သဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံဂေါတမဂေါတ္ထံ၊ ဤဂေါတမဟူသော အနွယ်သည်။ တံ ကုလပရိယံ၊ ပန္နာနံ၊ ထိုမဟာသမ္မတမင်းမျိုး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော သူတို့နှင့်။

[နိယံ- သာဓာရဏယှဉ်ရာ၊ ထိုပုဒ်မှာ၊ ဆဋ္ဌိ တတိယာနေစေ။]

သာဓာရဏမေဝ၊ ဆက်ဆံသည်သာလျှင်တည်း။ သာဓာရဏတော စ၊ ဆက်ဆံသောကြောင့်လည်း။ သာမညရူပံ၊ သာမညသဘောရှိ၏ (ဝါ) ပေးမြဲ။ တထာဟိ၊ ကြောင့်လျှင်။ တံကုလေ၊ ထိုမဟာသမ္မတမင်းမျိုး၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇာဒယောပိ၊ ဘုရားခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး အစရှိကုန်သော သူတို့ကိုလည်း။ ဂေါတမောတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ပိတရံ၊ ခမည်းတော်ဖြစ်သော။ သုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇာနံ၊ ကို။ ဂေါတမ၊ ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်သော ခမည်းတော် မင်းကြီး။ တထာဂတာ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အတိက္ကန္တဝရာ၊ အလွန်နှစ်လိုဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိကုန်သော ဆုဖြစ်ပါကုန်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ခိန့်တော်မူ၏။

[ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓသည် သဒ္ဓနီတိ ပဒမာလာနိဿယ၌ အတိက္ကန္တ-
 ဝရာ = လွန်ပြီးသော ဆုပေးခြင်းရှိကုန်၏ ဟု ယောဇနာ၏။ သာဓက
 ပါဠိမှာ ကေမန္တံ နိသေန္နော ခေါ သုဒ္ဓေါဒနော သက္ကော ဘဂဝန္တံ တေ-
 ဒဝေါစ ကောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဝရံ ယာစာမီတိ၊ အတိက္ကန္တဝရာ ခေါ
 ဂေါတမ တထာဂတာတံ ဟူသောဝိနည်း မဟာဝါပါဠိတော်တည်း။ ၎င်း
 အဋ္ဌကထာ၌ တတ္ထ ယသ္မာ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ဇီဝတော ပဗ္ဗဇိတဿ အဝိသေ
 သေန ဝရံ ယာစာမီတိ ဝုတ္တော။ ယာစာဿတိ ဝစနံ အပ္ပတိရူပံ။ န စ ဗုဒ္ဓါနံ
 အာစိဏ္ဏံ၊ တသ္မာ အတိက္ကန္တဝရာ ခေါ ဂေါတမ တထာဂတာတံ ဝုတ္တံ၊ ဤ
 မှုသာအဖွင့်ရှိ၏။ အတိက္ကန္တဝရာပုဒ် အဖွင့်မရှိ၊ ဋီကာတို့၌လည်းမရှိ။
 ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်ကိုထောက်၍ နှစ်သက်ရာကိုယူ။]

ဝေဿဝဏောပိ မဟာရာဇာ၊ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္တာမ ဂေါတမန္တံ၊ ဟူ၍။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတစ်ဆယ့်ငါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ
 သော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဝန္တာမ၊ ရှိခိုးပါကုန်၏။
 အာယသ္မာပိ ဝဂီသော၊ အရှင်ဝဂီသမတော်သည်လည်း။ အာယ သန္တံ အာနန္တံ၊
 အရှင်အာနန္ဒာကို။ သာဓု ။ ပ။ ဂေါတမာတိ၊ ဂေါတမဟူ၍။ အဝေါစ၊ ၎င်း။ ဂေါတမ၊
 ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော အရှင်အာနန္ဒာ။ သာဓု အာယာစာမိ၊ တောင်းပန်
 ပါ၏။ အနုကမ္မာယ၊ အကျွန်ုပ်အား အစဉ်သနားသင့်။ နိဗ္ဗာပနံ၊ ရာဂငြိမ်းအေး
 ကြောင်း ဖြစ်သောတရားကို။ ဗြဟ္မာ၊ ဟောတော်မူပါလော့။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ
 ၌ကား။ ဘဂဝန္တံမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂေါတမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ တေန၊
 ကြောင့်။ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္တဝသေန ပရိကံတ္တေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၎င်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။
 အတ္တတ္တယံ၊ အနက်သုံးခုတို့၏အပေါင်းကို။ ပဇ္ဇာသေတိ၊ သုံးသပ်၏။ စံ၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ။ ဧတ္ထ တေသု ပဒေသု၊ ဤသမဏော 'ခလု ဘော ဂေါတမော-စံသော
 ပုဒ်တို့တွင်။ (နှာ-၂၁၈) သမဏောတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ သရိက္ခကဇနေဟိ၊
 လောက၌ မထင်ရှားကုန်သော လူပြိန်းတို့သည် (ငါ) ဂုဏ်ကို မသိကုန်သော
 လူပြိန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ အား (ဝါ) ၎င်း။ ဗဟုမတဘာဝေါ၊ များစွာ
 မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၎င်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဗ္ဗိသယသမိတ
 ပါပတာပရိကိတ္တနတော၊ လူပြိန်းတို့၏ ဒု. ရာဖြစ်သော ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော
 အကုသိုလ်ရှိသည် အဖြစ်ကို ကြားခြင်းကြောင့်တည်း။ ဂေါတမောတိ ဣမိနာ
 ပဒေန၊ ဖြင့်။ လောကိယဇနေဟိ၊ လောက၌ ကျော်စောထင်ရှားကုန်သော
 လူတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ အား (ဝါ) ၎င်း။ ဗဟုမတဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊
 ၎င်း။ (လိုက်) ကသ္မာ၊ ကား။ တဗ္ဗိသယဥဉ္ဇာဒု ဂေါတ္တသမ္ပူတတာပရိကိတ္တနတော၊

ထိုလောက၌ ထင်ရှားကုန်သော လူတို့၏အရာဖြစ်သော မြတ်သောအမျိုး
အနွယ်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ကြားခြင်းကြောင့်တည်း။

သကျဿ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးဖြစ်သော။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ၊ သုဒ္ဓေါဒန
မင်းမြတ်၏။ ပုတ္တော၊ တည်း။ သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင် မင်းမျိုးဖြစ်သော
သုဒ္ဓေါဒနမင်းမြတ်၏သား။ ပန၊ ပါး။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤသကဲ့ ပုတ္တောဟူသော
ပါဌ်ဖြင့်။ ဥစ္စာကုလ ပရိဒီပနံ၊ မြတ်သောအမျိုးကိုပြုခြင်းတည်း။ ကဿ၊ ကား။
ဥဒိတောဒိတဝိပုလခတ္တိယ ကုလသမ္ဘူတတာ ပရိကိတ္တနတော၊ အလွန်ကြီးပွား
သည်ဖြစ်၍ ပြန့်ပြောသော မင်းမျိုး၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ကြားခြင်းကြောင့်
တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗခတ္တိယာနံ၊ အလုံးစုံသောမင်းတို့၏။ အာဒိဘူတ-
မဟာသမ္မတမဟာရာဇတော၊ ဘဒ္ဒကမ္ဘာဦး၌ အစပကတူး အဦးအစဖြစ်၍
ဖြစ်သော မဟာသမ္မတဟု ဆိုအပ်သော မြတ်သောမင်းမှ။ ပဌာယ၊ စံ၍။ အသ-
မ္ဘိန္ဒ၊ တစ်ပါးသော ဗြာဟ္မဏ ဝေဿ သုဒ္ဓအမျိုးတို့နှင့် မစပ်သော။ ဥဋ္ဌာရတမံ၊
အလွန်အထူးသဖြင့်မြတ်သော။ သကျရာဇကုလံ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ မယံ ဝုတ္တဝစနဿ သာဓကံ ယထာ ကိံ ငစနံ အာစရိယာ၊
အာဟု ကထေန္တိ၊ နည်း။ မဟာသမ္မတရာဇဿ ။ပ။ မဟာသမ္မတနာမကောတိ၊
ဟူ၍။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ မဟာဝံသေ၊ ၌။ အာဟု ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။

[၎င်းသင်္ခါယကပါဌ်သည် ဘုရားဟောပါဌ်တော်တို့၌ မရှိ၊ မဟာဝင်
၌သာရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ယထာဟ ဟုမရှိသင့်။ ယထာဟု-ဟူ၍သာ
ရှိသင့်၏]

(အနက်ကား)။ မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မဟာသမ္မတရာဇဿ၊
မဟာသမ္မတမင်း၏။ ဝံသဇောတိ၊ အနွယ်ကိုထွန်းပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကပ္ပိဒိသ္မိံ၊ ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏အစ၌။
မဟာမုနိ၊ သည်(လိုက်)။ မဟာသမ္မတနာမကော၊ မဟာသမ္မတ အမည်ရှိသော။
ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝံသဇောတိ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

ကသံ ကေန ကာရဇေန၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဒိတဘာဝပရိဒီပနံ၊ သဒ္ဓါ
တရားရှိ၍ ရဟန်းပြုသည်၏ အဖြစ်ကိုပြသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
ကေနစိဘိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဇိယနံ ပရိဟာယနံ၊
ယုတ်ခြင်း။ ပါရိဇုညံ၊ ယုတ်ခြင်း (ဝါ) ကား။ ပရိဇိရတိ၊ ယုတ်တတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဇိဇ္ဈော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုယုတ်သည်၏။ ဘာဝေါ၊
တည်း။ ပါရိဇုညံ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ်။ ဣတိပါရိဇုညဘောဝပါရိဇုညာဒိနာ၊

ဆွေမျိုးတို့၏ယုတ်ခြင်း၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ ယုတ်ခြင်းအစရှိသော။ ကေနစိ၊
 တစ်စုံတစ်ခုသော။ တေန ပါရိဇုညေန၊ ထိုယုတ်ခြင်းသည်(ဝါ)ထိုယုတ်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ ပရိဟာနိယာ၊ ယုတ်ခြင်းသည်။ အနဘိက္ကတော၊ မနှိပ်စက်အပ်
 သည်။ အနဇ္ဈောတ္တဋ္ဌော၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပဗ္ဗဇိတော၊
 ရဟန်းပြု၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဒေဝ၊ ထိုပါရိဇုညကို
 ပင်လျှင်။ ပရိယာယန္တရေန၊ ပရိယာယတစ်ပါးဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြု
 ခြင်းငှါ။ အပရိက္ခိဏံယေဝ တံ ကုလံ ပဟာယာတိ၊ ပဟာယဟူသောစကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အပရိက္ခိဏန္တိ၊ ကား။ (တစ်နည်း)
 အပရိက္ခိဏန္တိ ပဒယ၊ ၏။ ဟိ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။
 ဉာတိပါရိဇုညဘောဂပါရိဇုညာဒိနာ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ယုတ်ခြင်း စည်းစိမ်ချမ်းသာ
 ၏ ယုတ်ခြင်းအစရှိသော။ ကေနစိ၊ သော။ ပါရိဇုညေန၊ ဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။
 အပရိက္ခယံ၊ မကုန်သော။ သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါယ ဝေ၊
 သဒ္ဓါတရားရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦး
 အံ။ ဝေ သတိ၊ ဤသို့ သဒ္ဓါတရားရှိသဖြင့်သာလျှင် ရဟန်းပြုသည်ရှိသော်။
 ကေနစိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဝတ္ထိတဝစနံ၊ နစ်စေအပ်သောစကားသည်။ သူပ-
 ပနံ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ အံ။ သကျကုလာ
 ပဗ္ဗဇိတောတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားသည်။ ဥစ္စာ ကုလာ၊ မြင့်မြတ်သော
 မင်းမျိုးမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ ပဗ္ဗဇိတဘာဝပရိဒီပနမေဝ၊ ရဟန်းပြုသည်၏
 အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားသည်သာလျှင်။ သိယာ နန၊ ဖြစ်ရာသည်
 မဟုတ်တုံလော။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒတ္ထဿေဝ၊ ထိုသဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ-ဟူသောပုဒ်၏
 အနက်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ အနုမာနဉာဏ်ဖြင့်ဆရ၍-သိအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝပရိဒီပနံ၊ သဒ္ဓါတရားရှိ၍ရဟန်းပြုသည်
 ၏အဖြစ်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သောစကားသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရ။ ကသ္မာ၊
 ကား။ တဒတ္ထဿ၊ ထိုသဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ-ဟူသောပုဒ်၏အနက်ကို။ အဝိညာယမာနတ္တာ၊
 မသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။
 ပန ပရိဟာရေ မယာ၊ (အနက်ပေးမြဲ)၊ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ဝေ၊ ဤသို့စောဒက
 ဆရာဆိုတိုင်း။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ န ခေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်သင့်သည်သာလျှင်တည်း။
 ကသ္မာ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ များစွာသော။ ဉာတိပရိဝုဉ္ဇူ၊ ဆွေမျိုးအဆက်
 ဆက်ကိုလည်းကောင်း။ မဟန္တံ၊ သော။ ဘောဂက္ခန္ဓူ၊ စည်းစိမ်အစုကိုလည်း
 ကောင်း။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝဿ၊ သဒ္ဓါတရားရှိ၍
 ရဟန်းပြုသည်၏အဖြစ်၏။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ တဏှာ ဟိ တတော ဝေ၊ လျှင်။ လောကနာထဿ၊ လူသုံးပါး
 တို့၏ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ အဘိဇာတိယံ၊ ပဋိသန္ဓေ
 နေတော်မူသောအခါ၌ (ဝါ) ဖြစ်သောအခါ၌။ တဿ ကုလဿ၊ ထိုမဟာ

သမ္မတမင်းမျိုး၏(ဝါ)အား၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ပါရိဇေယျံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ န အတ္တံ၊ မရှိ။ အထ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝုဇ္ဈိယေဝ၊ တိုးပွားသည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထိုသို့ တိုးပွားသောကြောင့်။ တဿ ကုလဿ၊ ။ သမိဒ္ဓတမဘာဝေါ၊ အလွန်အထူးသဖြင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သည် (တမပစ္စည်း အတိသယတ္တ)။ လောကေ၊ ။ ပါကဇ္ဇော ပညာတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သက္ခကုလာ ပဗ္ဗဇိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကေယေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ သမိဒ္ဓတမံ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် ပြည့်စုံသော။ ကုလံ၊ ကို။ ပဟယ၊ ။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါယေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း၊ (ဝါ)ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ဣမံ ပရိဟာရံ၊ ဤအဖြေကို။ ဧကေနိ ပါရိဇေယေနာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဝိသာဝေတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ။

တတော ပရန္တိ၊ ကား။ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနောတိအာဒိဝစနံ၊ စရမာနော ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ သာဓုဓမ္မရုစိရာဇော၊ ပ။ ပါပဿာကရဏံ သုခန္တိအာဒိသုဝိယ၊ သုခံဤသို့အစရှိသောပါဠိတို့၌ကဲ့သို့(နှာ ၂၁၉)သာဓုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤသာဓု ခေါ် ပန-ဟူသော ပုဒ်၌။ သုန္တရတ္ထော၊ သုန္တရအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုန္တရံ ခေါ် ပနာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။

(ဂါထာအနက်ကား) ဓမ္မရုစိ၊ တရားကိုနှစ်သက်သော။ ရာဇော၊ သည်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ပညာဏဝါ၊ ပညာရှိသော။ နရော၊ သတ္တဝါသည်(ဝါ) လူသည်။ သာဓု၊ ။ မိတ္တာနံ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။ အဒုဗ္ဗော၊ မပြစ်မှားခြင်းသည်။ သာဓု၊ ။ ပါပဿ၊ မကောင်းမှုကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။ (ဤဂါထာသည် ပဏ္ဏာသနိပါတ် ဥမ္မာဒန္တီဇာတ်၌လာသော ဂါထာတည်း)။

ခေါတိ ယေသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝဇာရဏတ္ထေ၊ ။ ပဝတ္တော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ပနာတိ ယေသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပက္ခန္တရတ္ထေ၊ အဖို့တစ်ပါးဟူသောအနက်၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ဝေ၊ သို့။ သာတ္ထကတာဝိညာပနတ္ထံ၊ အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို(ဝါ)အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသိစေခြင်းငှါ။ သံဝဏ္ဏနာယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ ဧတေသံ ပဒါနံ၊ ထိုခေါ် ပန သဒ္ဓါတို့ကို၊ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ။ ဝ၊ ဆက်။ သုန္တရန္တိ၊ ကား။ ဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဝ၊

သုတ္တံ]

ပေါက္ခရာသုတ်ဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၂၃

ဆက်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို (ထည့်)။ ပဿန္တာနံ၊ ဖူးမြင်ရကုန်သောသူတို့၏။ ဟိတံ၊
 သုခါဝဟတာဝေန၊ စီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
 ဘဒ္ဒကတာ၊ ကောင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အတ္ထာဝဟံ သုခါဝဟန္တိ၊ သုခါဝဟံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္ထာဝဟံ၊ သုခါဝဟန္တံပါးတို့တွင်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မက
 သမ္ပရာယိကပရမတ္ထဝသေန၊ မျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ်ဖြစ်သောအကျိုး
 တမလွန်လောကဉ်ဖြစ်သောအကျိုး ပရမတ္ထဖြစ်သော အကျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။
 တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားသည်။ အတ္ထော၊ မည်၏။
 သုခမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ တိဝိဓံ၊ သော။ သုခံ၊
 သုခတည်း(ဝါ)ချမ်းသာတည်း။

တထာရူပါနန္တိ၊ ကား။ တာဒိသာနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ အယံ၊
 ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတ္ထံ၊
 မတ္တံ ပန၊ အနက်မျှကိုကား။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝေရူပါနန္တိ၊ ဝေရူပါနံဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကိုအားထုတ်ဦး
 အံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယာဒိသေဟိ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊
 အရဟံ အစရှိကုန်သော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံတော်မူ၏။
 တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့် (ဝါ)တို့ကြောင့်၊
 (ထည့်)။ စတုပ္ပမာဏိကဿ၊ လေးပါးသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ လောကဿ၊
 သတ္တလောကသည်။ (ဆဋ္ဌိကတ္တာ-ပသာဒနီယောဉ်စပ်)။ သဗ္ဗကာလမ္ပိ၊ အလုံးစုံ
 သောကာလပတ်လုံးလည်း။ အစ္စန္ဒာယ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်
 သဖြင့်။ ပသာဒနီယော၊ ကြည်ညိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 တေသံ ဂုဏာနံ၊ ထိုအရဟံအစရှိကုန်သော ဂုဏ်တော်တို့၏။ ယဏာဘူတ
 သဘာဝတ္တာ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတတာဝံ၊
 ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ တထာရူပါနံ အရဟတန္တိ၊
 ဟူ၍။ ပြာဟ္မဏေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။
 ယဏာ ရူပေါတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။စတုပ္ပမာဏိကဿ လောကဿ ဟူသောပုဒ်၌။ စတုပ္ပမာဏိက-
 သရုပ်ကို စိတ္တာရော ရူပပမာပုဂ္ဂလံ၊ ရူပပမာဏော ရူပပ-
 သန္တော၊ ခေသာသပ္ပမာဏော ခေသာသပ္ပသန္တော၊ လူပေမာဏော
 လူပေသန္တော၊ ဓမ္မပမာဏော ဓမ္မပသန္တော ဟူသောပုဂ္ဂလပညတ်
 ပါဠိတော်အရ အဆင်းသဏ္ဌာန် လှပတင့်တယ်သည်ကို မြင်၍

ထိုအဆင်းသဏ္ဌာန်၌ ပမာဏထား၍ ကြည်ညိုသော ရူပပမာဏ
 ရူပပဿနပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၊ သူတစ်ပါးချီးမွမ်း ထောပနာသံကို
 ကြား၍ ထိုချီးမွမ်းထောပနာသော ကျော်စောသံ၌ ပမာဏ
 ထား၍ ကြည်ညိုသော ဘောသပမာဏ ဘောသပဿန
 ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၊ ခေါင်းပါးသော ဆွမ်း သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊
 ဆေး လေးပါးသော ပစ္စည်းတို့ကို သုံးဆောင်မှီဝဲသည်ကို
 လည်းကောင်း ပြုကျင့်နိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကို ကျင့်သည်ကို
 လည်းကောင်း မြင်၍ ထိုလူခဏ္ဍရပ်ပဋိပန္န၌ ပမာဏထား၍
 ကြည်ညိုသော လူပမာဏလူပဿနပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၊ သီလ၊
 သမာဓိ ပညာကို မြင်၍ ထိုသီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၌ ပမာဏ
 ထား၍ ကြည်ညိုသော ဓမ္မပမာဏ ဓမ္မပဿန ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်
 ဤလေးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူအပ်၏။

လဒ္ဓသဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ လဒ္ဓသဒ္ဓါဟာနံ၊ ရအပ်သောယုံကြည်ခြင်းရှိကုန်သော
 သူတို့၏။ ပရဇနဿ၊ တစ်ပါးသောသူအား။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားကို။
 ပဋိလတန္တာနံ၊ ရကုန်သောသူတို့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝါ၊ ကား။ လဒ္ဓသဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ပဋိလဒ္ဓကိတ္တိသဒ္ဓါနံ၊ ရအပ်ကုန်သော
 ကျော်စောသံရှိကုန်သော။ ဧတေန၊ ထိုလဒ္ဓသဒ္ဓါနံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အရဟတန္တိ
 ပဒဿ၊ ၏။ အရဟန္တာနန္တိ အတ္တော စ၊ အရဟန္တာနံဟူသော အနက်ကိုလည်း
 ကောင်း။ အရဟန္တ သမညာယ၊ ရဟန္တာဟူသော အမည်သညာဖြင့်။
 ပါကဋ္ဌဘာဝေါ စ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဒဿိတော၊ ၏။ အပိ စ အပရော နယော မယာ (အနက်ပေးမြဲ)။ အာစရိယေန၊
 အံ။ ယထာရူပေါ သော ဘဝံ ဂေါတမောတိ ဣမိနာ ပါဠေန၊ ဖြင့်။ တထာ
 ရူပါနန္တိ ပဒဿ၊ ၏။ အနိယမဝသေန၊ သရုပ်ကို မမှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ သရူပနိယမဝသေနပိ။ သရုပ်ကို မှတ်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒဿေတော၊ ငှါ။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂမေန လောကေ အရ-
 ဟန္တောတိ လဒ္ဓသဒ္ဓါနန္တိ၊ သဒ္ဓါနံဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ ဝစနံ၊ ဤယထာဘူတ အစရှိသော
 စကားသည်လည်း။ တထာရူပါနန္တိ ပဒဿေဝ၊ ပုဒ်၏သာလျှင်။ အတ္တဒဿနံ၊
 အနက်ကိုပြကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။ စ တဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်
 သာလျှင်မှန်၏။ အယမေဝ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ အာစရိယဟိ၊
 ဋီကာဆရာတို့သည်။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကား။ ဣဒ ဋီကာယဉ္စ၊ ဤ
 သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယဟောင်း၌လည်းကောင်း။ သာရတ္ထဒီပနိယဉ္စ၊ သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ၌
 လည်းကောင်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ယထာရူပါ

သုတ္တံ]

ပေါက္ခရာသဘာဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၂၅

တေ ဘဝန္တော အရဟန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ထာ၊ ၍။ ယထာရူပေါ သော ဘဝံ
 ဂေါတမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ကေဝုတဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည်။ ဘဂဝတိယေဝ၊
 ဌိသာလျှင်။ ဂရဂါရဝဝသေန၊ အလေးပြုခြင်း၊ ရှိသေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 တဿာရူပါနံ အရဟတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုထုဝစနနိဒ္ဓိဋ္ဌဘာဝဝိညာပနတ္တံ၊ ဗဟုဝုစံ
 ဝိဘတ်ဖြင့်ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိစေခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟံသစ္စံ၊ ။ အတ္တနိ
 စ၊ မိမိ၌လည်းကောင်း။ ဂရူသု၊ စ၊ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဘုရားအစရှိသည်
 တို့၌လည်းကောင်း။ ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုဝုစံဝိဘတ်ကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့ (ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ယထာဘူတံ ။ပ။ အရဟတန္တိ
 လူမိနာ ပါဠေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မပ္ပမာဏာနံ၊ တရား၌ပမာဏရှိကုန်သော (ဝါ) သီလ၊
 သမာဓိ၊ ပညာ၌ ပမာဏရှိကုန်သော။ သတ္တာနဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ လူဓပ္ပ-
 မာဏာနံ၊ ခေါင်းပါးသောအကျင့်၌ ပမာဏရှိကုန်သော။ သတ္တာနဉ္စ၊ တို့၏
 လည်းကောင်း။ ဘဂဝတော၊ ။ ပသာဒါဝဟတံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်တတ်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ယထာရုတတော၊ တိုက်ရိုက်အားဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ။ ဣသ္မာ၊
 ကား။ အရဟန္တဘာဝဿ၊ ရဟန္တာအဖြစ်၏။ တေသညေဝ၊ ထိုဓမ္မပ္ပမာဏ၊ လူဓပ္ပ-
 မာဏသတ္တဝါတို့၏သာလျှင်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိသယတ္တာ၊ အာရုံ၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ တံ ဒဿနေန၊ ထိုဓမ္မပ္ပမာဏ၊ လူဓပ္ပမာဏသတ္တဝါတို့၏
 ပသာဒါဝဟကို တိုက်ရိုက်ပြသဖြင့်။ ဣတရေသမ္ပိ၊ ဤမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ ရူပပ္ပမာဏ၊ သောသပ္ပမာဏာနံ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်၌ ပမာဏရှိသောသတ္တဝါ
 ချီးမွမ်းကျော်စောသံ၌ ပမာဏရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ပသာဒါဝဟတော၊ ကြည်ညို
 ခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာယေဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣသ္မာ၊ ကား။ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုရူပပ္ပမာဏ၊ သောသပ္ပမာဏ
 သတ္တဝါတို့နှင့် မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) ပသာဒါဝဟ၏အဖြစ်နှင့်
 မကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ။

ပသာဒသောမ္မာနီတိ၊ ကား။ ပသန္နာနိ စ၊ ကြည်လင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ သီတလာနိ စ၊ ချမ်းအေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။
 ပသာဒဝသေန၊ ကြည်လင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သီတလာနိ၊ ချမ်းအေးကုန်သော။
 အနေန၊ ဤပသာဒသောမ္မာနိဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပသန္နမနတံ၊ ကြည်လင်သော
 စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ။ ဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ သော်လည်း။
 တတုတ္တရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ (နာ-၂၂၀) ကတ္တဗ္ဗတာသမ္ဘဝတော၊ ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်၏ ထင်ရှားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ သမ္ဘာဝနတ္ထော၊ ဤချီးမွမ်း
 ခြင်းအနက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနမတ္တမ္ပိ သာရု
 ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုဆိုဦးအံ့။ ဣတရထာ၊ ဤ
 ဒဿနမတ္တမ္ပိ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယမာနေ၊

သိဒ္ဓိသစ် နိဿယ (တ) ၄၀-ပ-ဇ-သ-စ

သော်။ ဒဿနဉ္စေတိ။ ဖူးမြင်ကာမျှသည်သာလျှင်။ သာဓု၊ ကောင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တတုတ္ထရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ န သာဓု၊
 မကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနဓိပေတတ္ထော၊ အလိုမရှိအပ်သော အနက်သည်။
 အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏ (ဝါ) ရောက်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒဿနမတ္တမ္ပိဟူသော
 ပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ဘာဝနတ္ထော၊ ချီးမွမ်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။
 အပိသဒ္ဓေါ၊ သည် (ဝါ) ကို။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ တည်း (ဝါ) ကျေခြင်းကိုညွှန်ပြ
 အပ်၏ (ပါဠိတော် ဒဿနဟူသောပုဒ်၌ အပိသဒ္ဓါကျေ၏ဟူလို)။ ဗြဟ္မစရိယံ
 ပကာသေတိတိတ္ထေ၊ နှံ။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဗ္ဘုဂ္ဂတောတိဣမိနာ၊ နှင့်။
 သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းသို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓု
 ဟောတိတိ ဣဓ ပဒေ၊ ၌။ အယံ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ ဤဣတိသဒ္ဓါကို။ ဗြာဟ္မဏော
 ပေါက္ခရတာတိ၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်။ အမ္မဋ္ဌံ၊ မာဏဝံ၊ အဓမ္မလုလင်ကို။
 အာမန္တေသိ၊ ခေါ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ပါဠော၊ နှင့်။ သမ္ပဇ္ဈိတဗျော၊ ၏။ အဇ္ဈာ-
 သယံ ကတောတိ စ၊ ကတာဟူသောပါဠိသည်လည်း။ ပါဠသေသော၊ ပါဠိကြွင်း
 တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဒတ္တဿ၊ ထိုအဇ္ဈာသယံ ကတာ-ဟူသောအနက်
 ကို။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ယဿ ပါဠဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ န ပယုဇ္ဇတိ၊
 မယှဉ်အပ်။ သော ပါဠော၊ ထိုပါဠိကို။ ပါဠသေသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ဣမမတ္တံ၊ ကို။ ဝိတာဝေန္တော၊ ရှိ။ ဒဿနမတ္တမ္ပိ သာဓု ဟောတိသိ ဧဝံ အဇ္ဈာ-
 သယံ ကတာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ သစ္စံ၊ ၏။ မူလ
 ပဏ္ဏာသကေ၊ ၌။ စူဠသိဟနာဒသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဂတံ၊ လာသော။
 ကောသိယသက္ကဏဝတ္ထု၊ ကောသိယဌာနဝတ္ထုကို။ ဧတ္ထ၊ ဤဒဿနမတ္တမ္ပိ
 သာဓု ဟောတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အမ္မဋ္ဌမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ အဇ္ဈာယကောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ပဌမပကတိယာ၊ ရှေးဦး
 စွာသော သဘောအားဖြင့်။ ဓရဟာဝစနမေဝ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကိုဆိုကြောင်းဖြစ်သော
 စကားသည်သာလျှင်တည်း။ ဒုတိယပကတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သဘော
 အားဖြင့်။ ပသံသာဝစနံ၊ ချီးမွမ်းသောစကားကို။ ကတာ၊ ပြုပြီး၍။ ဝေါဟရန္တိ၊
 ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ တံ ဥဒါဟရဏံ၊ သည်။ ယထာ၊ အဘယ်နည်းဟူမူ၊ ပုရိသော

နရောတိ၊ ပုရိသော နရော-အစဉ်သည်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိံဒေသေတံ၊
 ငှာ။ အဂ္ဂညသုတ္တပဒံ၊ အဂ္ဂညသုတ်မုဒ်ကို။ ဥဒါဟဋံ၊ ထုတ်အပ်၏။ တတ္ထံ၊
 ထိုအဂ္ဂညသုတ်ပုဒ်၌။ ဣမေတံ၊ ကား။ ဈာယကနာမေန၊ ဈာယကဟူသော
 အမည်အားဖြင့်။ သမညိတာ၊ မှတ်အပ်ကုန်သော။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ န
 ဈာယန္တိတိ၊ ကား။ ပဏ္ဏကုဋိသု၊ သစ်ရွက်မိုးသောကုဋိတို့၌။ ဗျာနံ၊ ကိံ၊ န
 အပ္ပေန္တိ န နိပ္ပါဒေန္တိ၊ မပြီးစေတတ်ကုန်။ ဂါမနိဂမသာမန္တံ၊ ရွာနိဂုံးအနီးသို့။
 ဩသရိတော၊ သက်၍။ ဝေဒဂန္တေ၊ မေဒင်ကျမ်းတို့ကို။ ကရေန္တော၊ ပြုကုန်၍
 သာလျှင်။ အန္တေ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။
 ဧတသံ ဇနာနံ၊ ထိုလူတို့၏။ ဗြာဟ္မဏဈာယကသင်္ခါတံ၊ ဗြာဟ္မဏဈာယကဟု
 ဆိုအပ်သော။ တံ ပဌမဒုတိယနာမံ၊ ထိုပဌမဒုတိယအမည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ နေ၍
 (ဝါ)ထောက်၍။ တတိယဧဝ၊ အဇ္ဈာယကဟူသော တတိယအမည်သည်သာ
 လျှင်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈာယကောတောပ တတိယံ
 အကုရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အက္ခရန္တိ စ၊
 အကုရံဟူသည်လည်း။ နိရုတ္တိ သမညာ၊ သဒ္ဓါအမည်သညာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 သာ၊ ထိုနိရုတ္တိအမည်သညာကို။ တသ္မိ ယေဝ၊ ထိုအဇ္ဈာယကမည်သော လူ၌
 သာလျှင်။ နိရုဋ္ဌဘာဝေန၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညတ္တ၊ တစ်ပါးသော
 လူ၌။ အသဉ္ဇရကတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အက္ခရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 မန္တေ ပရိဝတ္တေတိတိ၊ ကား။ ဝေဒေ၊ မေဒင်တို့ကို။ သဇ္ဈာယတိ၊ သရဇ္ဈာယ်၏
 (ဝါ) ရွတ်၏။ ပရိယာယုကာတိ၊ သင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိံ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအဇ္ဈာယကောဟူသောပုဒ်၌။ အဓိအာယုဗ္ဗဏ္ဍသဒ္ဓဝသေန၊
 အဓိဓမ္မေ၊ အာရေယေသော ဣသဒ္ဓါ၏အစွမ်းဖြင့်(ဝါ)ဣဇာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 ပဒသန္တိ၊ ပဒသန္တိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဣတရတ္ထံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော
 ဈာယကဟူသောပုဒ်၌။ ဈေသဒ္ဓဝသေန၊ ဈေသဒ္ဓါ၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)ဈေဇာတ်
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝေ၊ ၏။ မန္တေ ဓာရေတိတိ၊ ကား။ ယထာအဓိတေ၊ အကြင်
 အကြင် သင်ယူအပ်ကုန်ပြီးသော။ မန္တေ၊ တို့ကို။ အဘဗျူဠေ၊ ပမေပလျော့သည်
 တို့ကို။ ကတော၊ ၍။ ဟဒယေ၊ စိတ်နှလုံး၌။ ဌာတိ၊ ထား၏။

အာထဗ္ဗကဗေဒေါ၊ အာထဗ္ဗကဗေဒင်ကို။ ပပေသာတကရတ္တာ၊ သုတစ်ပါး
 ထို့အား (ဝါ) တို့ကို ယတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုစုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သာရုနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အပရိဘောဂေါ၊ မသုံးဆောင်အပ်။ ဣတိ
 ဣတာ ဣမံနာ ကာရကေန၊ ကြောင့်။ ဣရဝေဒယဇုဝေဒသမတေ၊ နန္တိ၊
 ဝေဒါနံ ဟူသောစကားကို။ အာရေယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုဣရဝေဒ
 ဝေဒသမတေပုဒ်တို့၌။ ဝေဒတ္ထော၊ ကိံ၊ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ သံ၊ တောယ၊
 ထိုဝေဒင်ဖြင့်။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့ကို။ ဣစ္စန္တေ၊ ထောမိယန္တေ၊ ချီးမွမ်းသပ်ကုန်၏။

ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ချီးမွမ်းအပ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဣစဓာတု-
ဝသေန၊ ဣစဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စကာရဿ၊ စအက္ခရာ၏။ ရကာရံ၊ ရအက္ခရာ
(၁) ကို။ ကတော၊ ဤ။ ဣရ၊ ဣရမည်၏။ (၃၁-၂၂၁) အယံ၊ ဤဣရသဒ္ဓါသည်။
ဣတ္ထိလိဂေါ၊ ဣတ္ထိလိင်တည်း။ အနေန၊ ဤဗေဒင်ဖြင့်။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့ကို။
ယဇ္ဇန္တေ ပုဇ္ဇန္တေ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပူဇော်အပ်ကြောင်း
ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ ဝေဒံ၊ သည်။ ပုန္နပုံသကလိဂံဝသေန၊ ပုလ္လိင်
နပုလ္လိင်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယဇ၊ ယဇမည်၏။ အနေန၊ ဤဗေဒင်ဖြင့်။ သောယန္တိ
အန္တိ ကရောန္တိ၊ အဆုံးကိုပြုတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အနေန ဝေဒေန၊ ဖြင့်။
ပါယံ၊ မကောင်းသောစိတ်ကို။ သာယန္တိ တန္တံ ကရောန္တိ၊ ခေါင်းပါးသည်ကို
ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝေဒံ၊ သည်။ သော ဓာတုပက္ခေ၊
သောဓာတ်အဖို့၌။ သြကာရဿ၊ ၏။ အာကာရံ၊ အာအက္ခရာကို။ ကတော၊ ဤ။
သမံ၊ မည်၏။ ဧတေဟိ ပကရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဓမ္မံ ဝါ၊ တရားကိုလည်း
ကောင်း။ ကမ္မံ ဝါ၊ ပြုအပ်သောအမှုကိုလည်းကောင်း။ ဝိဒန္တိ၊ သိတတ်ကုန်၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသိတတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တေ ပကရဏာ၊
တို့သည်။ ဝေဒါ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ဝေ၊ ထိုဝေဒတို့သည်ပင်လျှင်။ ဧတေဟိ
သတ္တေဟိ၊ ထိုကျမ်းတို့ဖြင့်။ သုဂတိယောပိ၊ ကောင်းသော ဂတိတို့ကိုလည်း။
မုနန္တိ စ၊ သိလည်းသိတတ်ကုန်၏။ သုယုန္တိ စ၊ ကြားလည်းကြားအပ် နာလည်း
နာအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့သိကြောင်း ကြားနာအပ်ကြောင်းဖြစ်သော
သတ္တိကြောင့်။ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မန္တာ၊ မန္တမည်ကုန်၏။ ပဟရဏံ
သံဃဇ္ဇနံ၊ ထိခတ်ခြင်း။ ပဟတံ၊ ထိခတ်ခြင်း။ သြဋ္ဌာနံ၊ နှုတ်ခမ်းတို့၏။ ပဟတံ၊
ထိခတ်ခြင်းတည်း။ တထာ၊ နှုတ်ခမ်းတို့၏ထိခတ်ခြင်း။ တဿ၊ ထိုနှုတ်ခမ်းတို့၏
ထိခတ်ခြင်းကို။ ကရဏဝသေန၊ ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သြဋ္ဌာနိ၊ နှုတ်ခမ်းတို့ကို။
စာလေတွာ၊ လှုပ်ရှား။ ပဂုဏဘာဝကရဏဝသေန၊ လေ့လာသည်၏အဖြစ်ကို
ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါရံ ဂတော၊ ကမ်းတစ်ဘက်သို့ရောက်၏ (ဝါ) အဆုံးသို့
ရောက်၏။ အတ္ထဝိဘာဝနဝသေန၊ အနက်ကို ထင်စွာပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ န
ပါရံ ဂတော၊ အဆုံးသို့မရောက်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပါရဂူတိ အယံ သမာသော။ ပါရဂူ
ဟူသော ဤသမာသ်သည်။ နိစ္စသပေက္ခလာယ၊ အမြဲလျှင် ငဲ့ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ကိတန္တသမာသော၊ ကိတ်အဆုံးရှိသော သမာသ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

သဟ နိဗ္ဗဏ္ဍနဘိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ဝါကျံ၊ ကို။ ဝိဘတုန္တဝသေန၊ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
နိဗ္ဗစနဒဿနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကိုပြခြင်းတည်း။ နိဗ္ဗဏ္ဍရက္ခာဒိနန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗဏ္ဍ

သုတ္တံ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဝဏကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၉

နာမ၊ နိဗ္ဗာဏုမည်သည်။ ရုက္ခဝိသေသော၊ သစ်ပင်အထူးတည်း (ဝါ) သည်။
 နိဗ္ဗာဏု နာမ၊ မည်၏။ တဒါဒိကနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာဏုမည်သောသစ်ပင် အစရှိကုန်
 သော။ အတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဧတေန၊ ထိုနိဗ္ဗာဏုရုက္ခာဒိနံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာဏုရုက္ခပရိယာယံ၊
 ထိုနိဗ္ဗာဏုမည်သော သစ်ပင်၏ပရိယာယံကို။ အာဒိ၊ ကတော၊ အစပြု၍။
 တပ္ပမုခေန၊ ထိုနိဗ္ဗာဏုမည်သောသစ်ပင်၏ ပရိယာယံကိုအဦးပြုသဖြင့် (ဝါ)
 အဦးအစထားသဖြင့်။ သေသပရိယာယာနံ၊ ကြွင်းသောပရိယာယံသဒ္ဒါတို့ကို။
 တတ္ထ တသ္မိံ သတ္ထေ၊ ဌ။ ဒသိတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော
 ဂန္ဓော၊ ထိုကျမ်းသည်။ နိဗ္ဗာဏု နာမ၊ မည်၏။ တံ ဥဒါဟရဏံ၊ သည်။ ယထာ
 ကတမံ၊ နည်း။ ပါရာဇိကကဏ္ဍော၊ ကုသလတ္တိကောတိ၊ ကုသလတ္တိကော အစ
 ရှိသည်တည်း။ အယမတ္ထော အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒသိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 ကား။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤနိဗ္ဗာဏုရုက္ခာဒိနံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ယထာရုတမေဝ၊
 တိုက်ရိုက်သာလျှင်၊ တဒတ္ထဿ၊ ထိုအနက်ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အာစရိယ
 ဝါဒကိုပြဦးအံ့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယော ဂန္ဓော၊ သည်။ ဝစနိယဝါစကဘာဝေန၊ ဟောအပ်သော
 အနက် ဟောတတ်သောသဒ္ဒါ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အတ္ထု၊ ကိုလည်းကောင်း။
 သဒ္ဓု၊ ကိုလည်းကောင်း။ နိဓဉ္စတိ ဘိန္ဒတိ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်တတ်၏။ ဝိဘဇ္ဇ၊
 ဝေဖန်၍။ ဒဿတိ၊ ပြတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဂန္ဓော၊
 သည်။ နိဗ္ဗာဏု၊ မည်၏။ သော ဧဝံ၊ ထိုနိဗ္ဗာဏုကိုပင်လျှင်။ ခကာရဿ၊ ၏။
 ဃကာရံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ နိဗ္ဗာဏုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒေတံ တံ တေ နယံ၊ ထိုဆရာတို့ဆိုသောနည်းသည်။
 အဋ္ဌကထာနယတော၊ မှ။ အညနယဒဿနံ၊ တစ်ပါးသောနည်းကိုပြခြင်းတည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဟိ၊ လဇ္ဇဒေါသကိုဆိုဦးအံ့။ ဣတရထာ၊
 ဤမှတစ်ပါးသော အဋ္ဌကထာနည်းမှတစ်ပါးမဟုတ်သော နည်းအပြားအားဖြင့်။
 အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟ္ပမာခေန၊ သော်။ သော နယော၊ သည်။ အဋ္ဌကထာယ၊
 နှင့်။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တေ ဝစနံ၊ ကို။ ပိစာရေတဗ္ဗံ၊
 စုံစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ ပန၊ ဝါဒတူးကိုဆိုဦးအံ့။ အက္ခရာဝိန္တကာ၊ အက္ခရာကို
 သိကုန်သော ဆရာတို့သည် (ဝါ) အက္ခရာကိုကြံကုန်သော ဆရာတို့သည်။
 ဧဝံ ဣမိနာ ဝုဇ္ဇမာနနယေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယ၊ အလိုရှိကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုတို့
 ကျမ်းတို့၌။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။ နိဿေသတော၊
 အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ ဧတ္ထ ဂန္ဓေ၊ ဌ။ သဇ္ဇေန္တိ၊ ရာသီ ကရောဉ္စိ၊
 အစုအပေါင်းကို ပြတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ လိုသို့ပြုရာဖြစ်သော သတ္တိ

ကြောင့်၊ သော ဂန္ဓော၊ သည်။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာသောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာဏ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝေဝစနပ္ပကာသကန္တိ၊ ကား။ ပရိယာယသဒ္ဓဒီပကံ၊ ပရိယာယ်သဒ္ဓါကို ပြတတ်သော။ ဧကေကာ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော။ အတ္တဿ၊ ၏။ အနေက- ပရိယာယစနဝိဘာဝကံ၊ တစ်ပါးမက များစွာသောပရိယာယ်သဒ္ဓါကိုထင်စွာ ပြတတ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဝေဝစနပ္ပကာသကံ-ဟူသော စကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ ညွှန်ပြကာမျှတည်း (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ အနေကေသမ္ပိ၊ တစ်ပါးမက များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တာနံ၊ ထို၏။ ဧကသဒ္ဓဝစနိယတာဝိဘာဝန- ဝသေနပိ၊ တစ်ခုသောသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ တဿ ဂန္ထဿ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သော ဂန္ဓော၊ သည်။ ဧကေ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ နာမလိင်္ဂ- နုသာသနရတနမာလာဘုံ၊ နာမလိင်္ဂနုသာသနကျမ်း၊ ရတန မာလာကျမ်း၊ အဘိဓာနပုဒ်ပိကာကျမ်း အစရှိသည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတေန ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝစိဘေဒါဒိလက္ခဏာ၊ နှုတ်မြက် ခြင်းစသည် လက္ခဏာရှိသော။ ကိရိယာ၊ အမှုအရာကြံယာကို။ ကပ္ပိယတိ၊ ကြံအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကြံအပ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်၊ သော ဂန္ဓော၊ သည်။ ကိရိယာကပ္ပေါ၊ မည်၏။ ဧတေန ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားကို။ ကပ္ပိယတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဂန္ဓော၊ သည်။ ဝိကပ္ပေါ၊ မည်၏။ ကိရိယာ- ကပ္ပေါ စ၊ ကြံယာကပ္ပကျမ်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုကြံယာကပ္ပ ကျမ်းဟူသည်။ ဝိကပ္ပေါ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေါ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုကြံယာကပ္ပကျမ်းကို။ ဝဏ္ဏပဒသမ္ပန္နပဒတ္တာဒိဝိဘာဝတော၊ အက္ခရာ ပုဒ်နှင့်စပ်သော ပုဒ်အနက်အစရှိသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဗဟုဝိကပ္ပေါ၊ များစွာ အထူးထူးအပြားပြားကြံအပ်၏။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော စ ဂန္ဓော၊ သည်လည်း။ ဂန္ထဝိသေသောယေဝ၊ ကျမ်းအထူးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဗိနံ ဥပကာရာဝဟံ သတ္တန္တိ၊ သတ္တိ-ဟူသောစကားကို အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကဝိနံ၊ ကဗျာအရာ လိမ္မာမြင်သိ ပညာရှိကပ်တို့၏။ ကဝိဘာဝသမ္ပဒါဘောဂ- သမ္ပဒါဒိပယောဇနဝသေန၊ ကဝိ၏အဖြစ်ပြည့်စုံခြင်း၊ စည်းစိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း

အစရှိသော အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပကာရာဝဟော၊ ကျေးဇူးကိုဆောင်တတ်
 သော။ ဂန္ဓော၊ ကျမ်းတည်း။ ဣတိ အယ်၊ ကား။ (၅၁-၂၂၂) အတ္ထော၊
 တည်း။ သော ဂန္ဓော၊ သည်။ ကော ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အယ်၊ ကား။
 ပုစ္ဆော၊ တည်း။ ကဗျဗန္ဓနဝိဓိဝိဓာယကော၊ ပညာရှိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ကဗျာ
 ဖွဲ့ခြင်း အစီအရင်ကို စီရင်တတ်သော။ ကဗျာလင်္ကာရဂီတော၊ ကဗျာလင်္ကာဖြင့်
 သီဆိုအပ်သော။ သုဗောဓာလင်္ကာရာဒိ၊ သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်း အစရှိသည်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇေတဗော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ ဂန္ဓံ၊ ဤကြိယာကပ္ပဝိကပ္ပဟူသောကျမ်းကို။ မူလကိရိယာကပ္ပ၊
 ဂန္ဓံ၊ မူလကြိယာကပ္ပကျမ်းကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသတ္ထံ၊ ၏။ သော ဂန္ဓော၊
 သည်။ မဟာဝိသယော၊ များသောအရာ၌၏ (ဝါ) ကျယ်သောအရာရှိ၏။
 သတသဟဿဂါထာပရိမာဏော၊ တင်သိန်းသောဂါထာ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏(ဝါ)
 ဂါထာတစ်သိန်း အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ယံ ပကရဏံ၊ အကြင်ကျမ်းသည်။
 နယစရိယာဒိပကရဏံ၊ နယစရိယအစရှိသောကျမ်းတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။
 အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဝစနတ္ထကိုပြဦးစွာ၊ ဝစနတ္ထတော၊
 ဖြင့်။ ယံ ပကရဏံ၊ သည်။ ကိရိယာဒိဝိဘာဂံ၊ ကြိယာသော ဝေဖန်ခြင်းကို။
 ကိဋ္ဌယတိ ဂမေတိ ဉာပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ
 ပကရဏံ၊ သည်။ ကိဋ္ဌဓာတုကော၊ မှ။ အဘပစ္စယဝသေန၊ အဘပစ္စည်း၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကေဋ္ဌုဘံ၊ မည်၏။ အကာရသာ၊ ၏။ ဥကာရော၊ ဥပြုသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကိရိယာဒိဝိဘာဂံ၊ ကြိယာအစရှိသောဝေဖန်
 ခြင်းကို။ အနဝသေသပရိယာခါနတော၊ အကြင်းအကျန်မရှိ သိမ်းယူသော
 အားဖြင့်။ ကိဋ္ဌေန္တော ဂမေန္တော၊ ရောက်လေ၏။ ဩဘေတံ ပုရေတိ၊ ပြည့်စေ
 တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိဋ္ဌသဒ္ဓူပပဒဉာဓာတုဝသေန၊ ကိဋ္ဌသဒ္ဓါ
 အနီး၌ရှိသော ဉာဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေဋ္ဌုဘံ၊ မည်၏။ အပိစ၊ တစ်နည်း
 သော်ကား။ ဧတေန ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကဝိယော၊ ပညာရှိကဝိတို့သည်။ ဗန္ဓေသု၊
 ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့ခြင်းတို့၌။ ကောသလ္လံ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်သို့။ ကိဋ္ဌန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊
 ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။
 တံ ဂန္ဓံ၊ သည်။ ကေဋ္ဌုဘံ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ ပုရိမနယေနော၊
 ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိဇဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧတေန
 ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဌာနကရဏာဒိဝိဘာဂတော စ၊ ဌာနကရိုဏ်း အစရှိသည်ကို
 ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗဓနဝိဘာဂတော စ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကိုဝေဖန်
 သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အက္ခရာ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ပဘေဒီယန္တိ၊ အပြား
 အားဖြင့် ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝေဖန်အပ်ကြောင်းဖြစ်သော
 သတ္တိကြောင့်။ သော ဂန္ဓော၊ သည်။ အက္ခရပူဘေဒေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။

တံ ဂန္ထံ၊ သညံ။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဝေဒင်္ဂေသု၊ ဗေဒင်၏အင်္ဂါ
 တို့၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။ ပကရဏဒယမေဝ၊ ကျမ်းနှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိက္ခာ စ နိရုတ္တိစာတိ၊
 နိရုတ္တိစာဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ပဒေ၊
 ထိုသိက္ခာနိရုတ္တိဟူသောပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို၊ ဇဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။
 တောယ၊ ထိုကျမ်းဖြင့်။ အက္ခရာသမယံ၊ အက္ခရာအယူကို (ဝါ) အက္ခရာအပေါင်း
 ကို (ဝါ) အက္ခရာကိုသိခြင်းကို (သမယသဒ္ဓါ၏ ဒိဋ္ဌိ သမူဟ ပဋိဝေဒအနက်ကို
 ရည်၍ ယောဇနာသည်)။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ကုန်၏ (ဝါ) သင်ယူကုန်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုသို့သင်ယူကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာ၊ သည်။ သိက္ခာ၊
 မည်၏။ အကာရာဒိဝဏ္ဏာနံ၊ အအက္ခရာအစရှိသော ဝဏ္ဏတို့၏(ဝါ) အက္ခရာတို့၏။
 ဌာနကရဏပယတနပဋိပါဒကသတ္တံ၊ ဌာနံ၊ ကရိုဏ်း၊ ပယတနတို့ကိုပြီးစေတတ်
 သောကျမ်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ နိစ္ဆယေန၊ ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။
 နိဿေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဥတ္တိ၊ ဆိုခြင်းတည်း။ နိရုတ္တိ၊ ဆုံးဖြတ်သော
 အားဖြင့်ဆိုခြင်း (ဝါ) အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်ဆိုခြင်း။ ဝဏ္ဏာဂမဝဏ္ဏဝိပရိယာယာဒိ-
 လက္ခဏံ၊ အက္ခရာလာခြင်း၊ အက္ခရာရှေ့နောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသောမှတ်ကြောင်း
 လက္ခဏာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝဏ္ဏာဂမေဝ ဝဏ္ဏဝိပရိယာ-
 ယော ။ပ။ နိရုတ္တိတိ၊ နိရုတ္တိဟူသော စကားကို။ သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနိယံ၊
 သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနိယဒ္ဓါငယ်ကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) ဝဏ္ဏာဂမော၊ အက္ခရာ၏လာခြင်းလည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏ-
 ဝိပရိယာယော၊ အက္ခရာ၏ရှေ့နောက်ပြန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ သို့(ထည့်)
 ဒေ စ၊ နှစ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ အပရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ ဝဏ္ဏဝိကာရ
 နာသာ၊ အက္ခရာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း အက္ခရာ၏ပျက်စီးခြင်းလည်းကောင်း (ဝါ)
 အက္ခရာ၏ ကျေပျောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဓာတုဿ၊ ဓာတ်၏။ အတ္ထာတိ-
 သယေန၊ အနက်လွန်ခြင်းနှင့်။ ယောဂေါ စ၊ ယှဉ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဣတိ ပဉ္စဝိဓံ၊ ထိုငါးပါးအပြားကို။ နိရုတ္တိ၊ နိရုတ္တိဟူ၍။ ဥစ္စတေ၊
 ဆိုအပ်၏။

[ပဉ္စဝိဓာဟု ပါဠိရှိ၏။ တံသဒ္ဓါနှင့်မလျော်ရကား ပဉ္စဝိဓပါဠိသာ
 သင့်မြတ်၏။]

ဣမ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ တဗ္ဗသေန၊ ထိုဝဏ္ဏာဂမအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ အနေကဓာ၊ တစ်ပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတနပရိဒီပကံ၊
 ဝိဂြိုဟ်ကိုပြုတတ်သော။ သတ္တံ၊ ကျမ်းကို။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ပရိဒီပကဟူသော

နောက်ပုဒ်ကျေသောအားဖြင့်။ နိရုတ္တိတိ၊ နိရုတ္တိကျမ်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ နိဗ္ဗုဒ္ဓဝိဘာဂတောပိ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်း။ အက္ခရပဟောဒဘာဝဿ၊ အက္ခရာအပြား၏အဖြစ်ကို။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တံ၊ ထိုအက္ခရာ အပြားကို။ အန္တရေန၊ ကြည်၍။ နိဗ္ဗုဒ္ဓဝိဘာဂဿ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကိုဝေဖန်ခြင်း၏(ဝါ) ကို(စသဒ္ဒါကို ဟိတ်ပါဌ်တို့၏နောက်၌ယှဉ်)။ ဗျာကရဏဇန၊ ဗျာကရဏ်းကျမ်း အင်္ဂါဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ စ၊ သင်္ဂြိုဟ်ရေတို့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဗျာကရဏဉ္စ၊ ဗျာကရဏ်းကျမ်းသည် လည်းကောင်း။ နိရုတ္တိ စ၊ နိရုတ္တိကျမ်းသည်လည်းကောင်း။ ပစ္စေကမေဝ၊ အသီးအသီးသာလျှင်။ ဝေဒင်္ဂံ၊ ဗေဒင်၏အင်္ဂါသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ယော၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ဧ။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ ကံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ကပ္ပေါ ဗျာကရဏံ ။ပ။ ဝေဒင်္ဂါနိ ဘဝန္တိ- ဆာတိ၊ ဘဝန္တိ ဆ-ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

(အနက်ကား) ကပ္ပေါ၊ ကပ္ပကျမ်းလည်းကောင်း။ ဗျာကရဏံ၊ ဗျာကရဏ်းကျမ်းလည်းကောင်း။ ဇောတိသတ္ထံ၊ ဇောတိသတ္ထကျမ်းလည်းကောင်း (ဝါ) ဟူးရားကျမ်းလည်းကောင်း။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာကျမ်းလည်းကောင်း နိရုတ္တိ၊ နိရုတ္တိကျမ်းလည်းကောင်း။ ဆန္ဒောဝိစိ၊ ဆန္ဒောဝိစိကျမ်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ တောနိ သတ္တာနိ၊ ထိုကျမ်းတို့သည်။ ဝေဒင်္ဂါနိ၊ ဗေဒင်၏အင်္ဂါတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

[၎င်းဂါထာသည် အဘိဓာန်လာ၏။ ၎င်း၌ ဝေဒင်္ဂါနိ ဝဒန္တိ ဆ-ဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။ ၎င်းပါဌ်ရှိတိုင်း ယောဇနာမူ ဆ၊ ကုန်သော။ ဟောနိ သတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒင်္ဂါနိ၊ ဗေဒင်၏ အင်္ဂါတို့ဟူ၍။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤသို့ယောဇနာ။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျာကရဏဇန၊ ဗျာကရဏ်းကျမ်းအင်္ဂါနှင့်။ အသင်္ဂရ- ဘူတမေဝ၊ မရောယှက်သည်သာလျှင် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧ။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနပဒေသု ဝိယ၊ ဝါကျပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့ (ဝါ) အက္ခရာပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ တဒုတယ- သာဓာရဏနိဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုသိက္ခာကျမ်း နိရုတ္တိကျမ်း နှစ်ပါးစုံနှင့် ဆက်ဆံသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝေဒင်္ဂဝိသယတ္တာ၊ ဗေဒင်အင်္ဂါ၏ အရာဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ အယံ ပန၊ ဤဆုံလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနိရုတ္တိ ဝါးပါးကိုပြရာ၌။ မဟာ

နိဗ္ဗေသဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာနိဗ္ဗေသအဋ္ဌကထာဌ်။ (၃၁-၂၂၃) အာဂတနိရုတ္တိ
နယဝိနိစ္ဆယော၊ လာသော နိရုတ္တိနည်း အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊
အံ။ တတ္ထ တေသု ပဉ္စသု နိရုတ္တိနယေသု၊ တို့တွင်။ နက္ခတ္တရာဇာရိဝတာရကာ
နန္တိ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ ရကာရာဂမော ဝိယ၊ ရအက္ခရာလာသကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇမာနဿ၊
ထင်ရှားမရှိသော။ အက္ခရာဿ၊ ၏။ အာဂမော၊ လာခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏာဂမော
နာမ၊ ဝဏ္ဏာဂမနည်း မည်၏။ တာရကာနံ၊ ကြယ်တို့၏။ နက္ခတ္တရာဇာရိဝ
နက္ခတ္တရာဇာ တူဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။

[ပညာသည် နေမင်းနှင့်တူ၏ ဟူလို၊ စတ္တာလိသနိပါတ်၊ သရဘင်္ဂ-
ဇာတ်၌ ပညာ ဟိ သေဋ္ဌာ၊ ကုသလာ၊ ဝဒန္တိ။ နက္ခတ္တရာဇာရိဝ
တာရကာနံ။ သီလံ သိရိဉ္စာပိ၊ သတဉ္စ ဓမ္မော။ အန္ဓာယိကာ၊ ပညာ-
ဝတော၊ အဝန္တိ-ဟု ဟောတော်မူ၏။]

ဟိ သနတ္တာ၊ ညည်းဆဲနိပိစက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ သောဝံ၊
ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ သိဟောတိ၊ ဟူ၍။ ပရိဝတ္တနံ ဝိယ၊ ပုဒ်ရှေ့
နောက်ပြန်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ အက္ခရာနံ၊ တို့၏။
ဟေဋ္ဌပရိယဝသေန၊ အောက်အထက်ပြန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝတ္တနံ၊
ရှေ့နောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော နာမ၊ မည်၏။ နဝစ္ဆန္တကေဒေါဏိ
ဒိယျတိတိတ္ထေ၊ ဒိယျတိ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အကာရဿ၊ အ-အက္ခရာ၏။ ကော-
ရာပဇ္ဇနံ ဝိယ၊ အ-အက္ခရာ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ အညက္ခရာဿ၊ တစ်ပါး
သောအက္ခရာ၏။ အညက္ခရာပဇ္ဇနံ၊ တစ်ပါးသော အက္ခရာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း
သည်။ ဝဏ္ဏဝိကာရော နာမ၊ မည်၏(ဝါ)အက္ခရာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းမည်၏။
နဝစ္ဆန္တကေ ဒေါဏိ၊ အသစ်ပြုလတ် လျောက်ပတ်သော ဘက်စားကျင်းကို။
ဒိယျတိ၊ ပေးအပ်၏။

[နဝစ္ဆန္တကေ ဒေါဏိ ဒိယျတိ ဟူသော ပါဌ်၏ ရှင်းတမ်းကို
စာမျက်နှာ-၇၁၂တွင် သီးသန့်ဖော်ပြထားပါသည်။]

ဇီဝနဿ မူတော ဇီဝနမူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဇီမူတောတိ၊
ဟူ၍။ ဝကာရနကာရနံ၊ ဝ အက္ခရာ၊ န-အက္ခရာတို့၏။ ဝိနာသော ဝိယ၊
ကျေပျောက်ပျက်စီးခြင်းကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇမာနက္ခရာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော အက္ခရာတို့၏။
ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်(ဝါ)ကျေပျောက်ခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏဝိနာသော နာမ၊
မည်၏(ဝါ)အက္ခရာ၏ ကျေပျောက်ခြင်းမည်၏။

သုတ္တံ

အဗ္ဗဗ္ဗမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၅

မှတ်ချက်။ ။ဇီမူတသဒ္ဓါသည် မိုး ဟောပြစ်၍ ဇီဝနမူတောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဟူ၍ ပါဠိရှိသင့်သည်ဟု ထင်ပေသည်။ အဘိဓာန်၌ကား ဇီဝနံ၊ ဇလံ၊ မုတံ၊ ဗန္ဓနမနေနေတိ ဇီမူတော။ ဝနသဒ္ဓလောပေါ။ လောကာနံ ဝါ ဇီဝိတံ မုနာတိ ဗန္ဓတိတိ ဇီမူတော၊ ဝိတလောပေါ။ ဇီဝိတဿ ဇီအာဒေသော ဝါ-ဟူ၍ ဖွင့်ပြ၏။ ဇီဝနဿ မုနိဿ မူတော ဇီမူတောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဟူ၍ ရှိလျှင်လည်း သင့်တန်ရာ၏။ ဇီဝနဿ မုနိဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ မူတော၊ တွေ့ခြင်းတည်း (ဝါ) မူတော ဗန္ဓနော၊ ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ ဇီမူတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏တွေ့ခြင်း (ဝါ) မြတ်စွာဘုရား၏ဖွဲ့ခြင်း။ ဣတိ၊ သိ။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဤသို့ယောဇနာ။

ဇရုသာဟိ ဝါစာဟိ ပကုဗ္ဗမာနော၊ အာသဇ္ဇေ မံ တံ ဝဒေသေ ကုမာရာတိ ဧတ္ထ၊ ကုမာရ-ဟူသောဤပါဠိ၌။ ပကုဗ္ဗမာနောတိ ပဒဿ၊ ၏။ အဘိဘဝမာနော၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သိ။ အတ္ထပဋိပါဒနံ ဝိယ၊ အနက်၏ ပြီးခြင်းကဲ့သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုပုဒ်၌။ ယထာယေဝံ၊ ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ဝိသေသတ္ထပဋိပါဒနံ၊ ထူးသောအနက်ကိုပြီးစေခြင်းသည်။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာတိသယေန၊ လုန်သောအနက်နှင့် (ဝါ) အနက်လွန်နှင့်။ ယောဂေါ နာမ၊ ယှဉ်သည်မား၏။ ဣတိ အယံ ကား။ မဟာနိဒ္ဒေသအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဂတနိရုတ္တိနယဝိစ္ဆနိယော၊ တည်း။ (သာကေ ပါဠိ အနက်ကား) ကုမာရ၊ မင်းသား။ တံ၊ သင်သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇရုသာဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ ပကုဗ္ဗမာနော အဘိဘဝမာနော၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ အာသဇ္ဇေ၊ ငြိကပ်၍။ ဝဒေသေ၊ ဆို၏။ (ဤသို့ ယောဇနာ၊ ဇာတ်ပါဠိ)။

[ပကုဗ္ဗမာနော၌ ပပုဗ္ဗ ကရဓာတ် သြပစည်း၊ မာနပစည်း၊ ကရဓာတ်ကို ကုကြစောဿ ဝတ္ထံ သဗ္ဗတ္ထ-ဟူသော သဒ္ဓနိတိသုတ်ဖြင့် ကုပ္ပ၊ သြပစည်းကို ဝပြေ။ ဤ၌ ကရဓာတ်သည် အတ္ထာတိသယအားဖြင့် အဘိဘဝနအနက်ကို ဟော၏ဟူလို။]

ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဗေဒါနံ၊ တို့၏။ အယံ၊ ဤဣတိဟာသကျမ်းသည်။ စတုတ္ထောယေဝ၊ လေးခုမြောက်သည်သာလျှင်။ သိယား၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဂေ၊ န၊ အတယ်ကျမ်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ အာထဗ္ဗဏဝေ၊ စတုတ္ထံ ကတူတိ၊ ၌။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အာထဗ္ဗဏဝေ၊ ကေဟိ၊ အာထဗ္ဗဏဗေဒင်ကို တတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဝိဟိတော၊ စီရင်အင်

၆၃၆

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၃-အမ္ပဋ္ဌ

သော။ ပရူပသာတကရော၊ သူတစ်ပါးတို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုတတ်သော။ မန္တော၊ မေဒင်သည်။ အာထဗ္ဗဏဝေဒေါ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ သော၊ ထိုအာထဗ္ဗဏမေဒင်ကျမ်းကို။ "ဣတိဟာသပဉ္စမတာဝပ္ပကာသနတ္ထံ၊ ဣတိဟာသကျမ်း၏ ငါးခုမြောက်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဂဏိတတာမဇ္ဈေန၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ သရူပဝသေန၊ သရုပ်၏အစွမ်းဖြင့်။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဝေဉ္စ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတေသန္တိ ပဒဿ၊ ၏။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဝေဒါနန္တေဝ၊ ထိုမေဒင်တို့၏ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ)။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပဒံ၊ ထိုတေသံဟူသောပုဒ်သည်။ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနန္တိ တေဿ၊ ပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိဟအသတိ၊ ကား။ ဧဝံ သို့။ ဣမ လောကေ၊ ဤလောက၌။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အာသာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ကတ္တမိ၊ အချိုသောပေတို့၌။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောယေဝတ္ထော သော ဝေ အတ္ထော၊ ထိုအနက်သည်သာလျှင်တည်း။

[ဣတိဟ အသကို ဣတိ ဣဟ အသ-ဟု ပဒဝိတာဂပြု။ ဣတိကို ဧဝံ။ ဣဟကို ဣမ လောကေ၊ အသကို အဟောသိ ဖွင့်သည်ဟုမှတ်။]

ဣဟ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣဒံ ဝါ ကမ္မံ၊ ဤအမှုကိုလည်းကောင်း။ ဣဒံ ဝတ္ထု ဝါ၊ ဤဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ အာသ ဣစ္ဆာဟိ၊ အလိုရှိလော့။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တဿ ဂန္ထဿ၊ ထိုဣတိဟာသကျမ်း၏။ မဟာဝိသယတာဒိပနတ္ထဉ္စ၊ ကျယ်သောအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဣတိဟာသဟူသောပုဒ်၌။ ဝိစ္ဆာဝနေ၊ ဝိစ္ဆာစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣမိနာ ပါဌေန၊ ဤဣတိဟ အသ၊ ဣတိဟ အာသအစရှိသောသံဝဏ္ဏနာပါ၌ဖြင့်။ ဣတိဟာသာတိဝစနေန၊ ဣတိဟာသဟူသောစကားနှင့်။ ပဋိသယုတ္ထော၊ ယှဉ်သောကျမ်းသည်။ တဒ္ဓိတဝသေန၊ တဒ္ဓိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိဟာသော၊ ဣတိဟာသမည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

[ဣတိ ဧဝံ ဣဟ ဣသိ လောကေ အဟောသိတိ ဝစနေန ပဋိသယုတ္ထော ဂန္တောတိ ဣတိဟာသော။ ဣဟ ဌာနေ ဣတိ ဧဝံ ဣဒံ ဝါ ကမ္မံ ဝတ္ထု ဝါ အာသ ဣစ္ဆာဟိတိ ဝစနေန ပဋိသယုတ္ထော ဂန္တောတိ ဝါ ဣတိဟာသော၊ ဤသို့သောဝစနတ္ထကိုပြသည်။]

ဣတိဟ အာသ၊ ဤသို့ ဤအရာ၌အလိုရှိလော။ ဣတိဟ အာသ၊ ဤသို့ ဤအရာ၌အလိုရှိလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဤဒိသဝစနပဋိသံယုတ္တော၊ ဤသို့သဘော ရှိသောစကားနှင့် ယှဉ်သောကျမ်းသည်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိဟသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြခြင်းတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဝါဒထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အက္ခရစိန္တကော၊ အက္ခရာကိုကြံကုန်သိကုန်သောဆရာတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဟသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပါရမ္မရိယောပဒေသော၊ အဆက်ဆက်မှလာသောနည်းကို ညွှန်ပြခြင်း၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကောဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ အသတိ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသော၊ မည်၏။ ဧတသ္မိံ ဂန္ဓေ၊ ၌။ အသော၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဣတိဟ၊ အဆက်ဆက်မှလာသောနည်း ဥပဒေသ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဂန္ဓေ၊ သည်။ သမာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိဟသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

[ဤအာစရိယဝါဒကို အဘိဓာန်ဋီကာကို ရည်၍ ဆိုဟန်ရှိသည်။ ၎င်းဋီကာ၌ ဣတိဟသဒ္ဓေါ ပါရမ္မရိယောပဒေသော နိပါတော၊ ဣတိဟသောတ္ထိ အသိန္တိ ဣတိဟသော-ဟူပြ၏။]

ဧတသံ၊ ထိုအက္ခရစိန္တကဆရာတို့၏။ မတေ၊ အယူ၌ (ဝါ) အလို၌။ ဣတိဟ အသတိ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပါရမ္မရိယောပဒေသော၊ အဆက်ဆက်မှ လာသောနည်းဥပဒေသည်။ အသ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ (တစ်နည်း) အသ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ သော။ ပါရမ္မရိယောပဒေသော။ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ (ဋီကာဟောင်း၌ ဣတိဟသသဒ္ဓါအပွင့်မရှိ)။ ပုရာဏကထာသင်္ခါတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဣတိဟသကျမ်း၏။ ဂန္ဓဝိသေသဘာဝံ၊ ကျမ်းအထူး၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘာရတနာမကာနံ၊ ဘာရတအမည်ရှိကုန်သော။ ဒွေဘာတိကရာဇနံ၊ ညီနောင်မင်းနှစ်ယောက်တို့၏။ ယုဒ္ဓကထာ၊ စစ်ထိုးသောစကားလည်းကောင်း။ ရာမရညော၊ ရာမမင်း၏။ သီတာဟရဏကထာ၊ သီတာမိဖုရားကိုဆောင်သော စကား လည်းကောင်း။ နရသီဟရာဇပုတ္တိကထာ၊ နရသီဟမင်း၏ဖြစ် ခြင်းကို ဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (နှာ-၂၂၄) ဣတိ ဝေမာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ပုရာဏကထာသင်္ခါတော၊ ရှေးစကား ဟောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဘာရတပုရာဏရာမပုရာဏ နရသီဟပုရာဏာဒိဂန္ဓေ၊ ဘာရတပုရာဏကျမ်း၊ ရာမပုရာဏကျမ်း၊ နရသီဟ ပုရာဏကျမ်း အစရှိသောကျမ်းသည်။ ဣတိဟသော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊

သို့။ ဝုတ္တံ၊ သညံ။ ဟောတိ၊ ဤ။ တေသံ၊ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ဝေဒါနန္တိ
ဣမိနာ ပါဌေန၊ ဖြင့်။ ယထာဝါကျံ၊ ဝါကျအားလျော်စွာ။ တိဏ္ဍံ ဝေဒါနန္တိ
ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဝိသေသနဘာဝံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ဤ။

ဧတေန သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ပဇ္ဇတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထိုသို့သိအပ်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ သဒ္ဓံ၊ သည်။ ပဒံ၊ ဤ။
နာမာချာတောပသဂ္ဂနိပါတာဒိဝသေန၊ နာမ်၊ အာချာတ်၊ ဥပသာရ၊ နိပါတ်
အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဝိဘာဝံ၊ တစ်ပါးမကများစွာ ဝေဖန်
အပ်သော။ ဝိတတ္တိယန္တပဒံ၊ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ တဒပိ
တံ အပိ ပဒံ၊ ထိုပုဒ်သည်လည်း။ ဗျာကရဏော၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်း၌။ အာဂ-
ကမေဝ၊ လာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒဝသေသန္တိ၊
တဒေဝသေသံဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပဒတော၊
ပုဒ်မှ။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ ပကတိပစ္စယာဒိသဒ္ဓလက္ခဏာဘူတံ၊ ဇာတ်
ပစ္စည်းအစရှိသောသဒ္ဓလက္ခဏာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဧတေန သဒ္ဓေန၊ ထိုကျမ်းဖြင့်။ တံ တံ သဒ္ဓဉ္စ၊ ထိုထိုသဒ္ဓါကို လည်း
ကောင်း။ တဒဉ္စ၊ ထိုထိုသဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုလည်းကောင်း။ ဗျာကရောတိ
ဗျာစိက္ခတိ၊ ကြားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကြားကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိ
ကြောင့်။ တံ သတ္တံ၊ သည်။ ဗျာကရဏံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ သတ္ထော၊
ဤ။ ဝါ၊ ကား။ အနေန သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။
ပကတိပစ္စယာဒယော၊ ပုဒ်ဇာတ်ပစ္စည်း အစရှိသည်တို့ကို။ အာကရိယန္တေ
အဘိနိပ္ပာဒိယန္တေ၊ ပြီးစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပြီးစေအပ်ရာ
ပြီးစေအပ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ သတ္တံ၊ သည်။ ဗျာကရဏံ၊
မည်၏။ သာဓုသဒ္ဓါနံ၊ သာဓုသဒ္ဓါတို့ကို။ အန္ဓာချာယကံ၊ လျော်စွာဟော
တတ်သော။ မုဒ္ဓဗောဓဗျာကရဏ သာရဿတဗျာကရဏ ပါဏိနိဗျာကရဏစန္ဒြ
ဗျာကရဏာဒိ၊ မုဒ္ဓဗောဓဗျာကရုဏ်းကျမ်း၊ သာရဿတဗျာကရုဏ်းကျမ်း၊
ပါဏိနိဗျာကရုဏ်းကျမ်း၊ စန္ဒြဗျာကရုဏ်းကျမ်း အစရှိသော။ အဓနာပိ၊ ယခု
အခါ၌လည်း။ ဝိဇ္ဇမာနသတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသောသဒ္ဓါကျမ်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။
အဓိယတိတိ၊ ကား။ အဇ္ဈာယတိ၊ သရဇ္ဈာယ်၏။ ဝေဒေတိတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊
သုတစ်ပါးတို့အား။ ဝါစေတိ၊ သင်ကြားပို့ချ၏ (ဝါ) ဆိုစေ၏ (ဝါ) ရွတ်အံ
စေ၏။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္တဒ္ဓယသမုစိနနတ္ထော၊ အနက်နှစ်ပါးအပေါင်းကို
ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏။ ကသ္မာ၊
ကား။ အတ္တန္တရဿ၊ အနက်တစ်ပါးကို။ ဝိကပ္ပိတတ္တံ၊ အထူးကြံစည်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ တဒ္ဓိတဝုတ္တံ၊ တဒ္ဓိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။
ဝိစိတြာ၊ ဆန်းကြယ်၏။ ပဒကောတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ ဗျာကရဏေသု၊

သတ္တ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝိကဏ္ဍနာ

၆၃၉

ဗျာကရုဏ်းသဒ္ဓါကျမ်းတို့၌။ အာဂတပဒကောသလ္လံ၊ လာသောပုဒ်တို့၌ လိမ္မာ
 သောသုဒ္ဓါအဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေယျာကရဏောတံ၊ ကား။
 တဒဝသိဋ္ဌပကတိပစ္စယာဒိသဒ္ဓဝိဓိကောသလ္လံ၊ ထိုပုဒ်မှကြွင်းသော ဓာတ်ပစ္စည်း
 အစရှိသော သဒ္ဓါအစီအရင်၌ လိမ္မာသောသုဒ္ဓါအဖြစ်သည်။ ဣတံ၊ သို့။
 ဣမဿ အတ္တဿ၊ ကို။ ဝိညာပနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဒေသဿ၊
 ပဒကော ဝေယျာကရဏောဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၏။ ဧကတော၊
 တစ်ပေါင်းတည်း။ အတ္တဝစနံ၊ အနက်ကိုဆိုခြင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ယေန ဧကနစိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။
 ယဒိဒံ အတ္တန္တရဝိညာပနံ၊ အကြင်အနက်တစ်ပါးကို သိစေခြင်းသည်။ အတ္တံ၊
 ၏။ ဧသော၊ ဤအနက်တစ်ပါးကိုသိစေခြင်းသည်။ အာစရိယာနံ၊ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာတို့၏။ ပကတိ၊ သဘောတည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။
 အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။ တေ ဝေ ဝေဒေ၊
 ထိုဗေဒင်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဒသော၊ ပုဒ်အားဖြင့် (ဝါ) ဂဗ္ဗဗန္ဓုပုဒ်၊ ပဗ္ဗဗန္ဓုပုဒ်
 အားဖြင့်။ ကာယတံ၊ ဆိုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဒကော၊
 မည်၏။ ဣတံ အယံ၊ သည်ကား။ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနတ္ထေ၊
 ၌။ ပဒသောတိ၊ ကား။ ဂဗ္ဗဗန္ဓုပဗ္ဗဗန္ဓုပဒေန၊ ဂဗ္ဗဗန္ဓုပုဒ်၊ ပဗ္ဗဗန္ဓုပုဒ်အားဖြင့်။
 ကာယတိတိ၊ ကား။ ကထေတိ၊ ဆိုတတ်၏။ ဇာတကန္တိ ယထာ၊ ဇာတကံ
 ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣမိနာ၊ ဤပဒကောဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝေဒကော-
 ရုကသမတ္တတံ၊ ဗေဒင်ကျမ်းကိုပြုခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) ဗေဒင်
 ကျမ်းကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို
 ဆိုဦးအံ့ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြသည်ရှိသော်။ အဇ္ဈာယ-
 ကောတိအာဒိဟိ၊ အဇ္ဈာယကော ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့မှ။ ဣမဿ၊ ဤ
 ပဒကောဟူသောပုဒ်၏။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှား
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။

အနေန သတ္တေန၊ ဤကျမ်းဖြင့်။ ဗာလဇနသင်္ခါတော၊ သော။ လောကော၊
 သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဟိတံ၊ လောကီအစီးအပွားကို။ န ယတတိ
 န ဤဟတိ၊ အားမထုတ်တတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အားမထုတ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ သတ္တံ၊ သည်။ လောကာယတံ၊ မည်၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ တံ ဂန္ထံ၊ ထိုလောကာယတကျမ်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။
 သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုညကိရိယာယ၊ ဒါနစသော ကုသိုလ်ပုညကိုပြုခြင်းငှါ။
 စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်မျှကိုလည်း။ န ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ မဖြစ်စေကုန်။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဂန္ထေ၊
 ၌။ လောကာ ဗာလဇနာ၊ လူမိုက်တို့သည်။ ဝါဒဿာဒေန၊ မိမိတို့၏အယူဝါဒ၌
 သာယာသဖြင့်။ အာယတန္တိ ဥဿဟန္တိ၊ အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊

ထိုသို့အားထုတ်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဂန္ဓိ၊ သည်။ လောကယတံ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ ဂန္ဓိ၊ ဌ။ အညမညဝိရုဒ္ဓံ၊ အချင်းချင်းဆန့်ကျင်သောအယူကို။ ဝါ၊ ကား။ သဂ္ဂမောက္ခဝိရုဒ္ဓံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်နှင့်ဝေးကွာဆန့်ကျင်သောအယူကို။ တနောန္တိ၊ ချဲ့တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ချဲ့ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော ဂန္ဓိ၊ သည်။ ဥပစယဝသေန စ၊ ဥပစယည်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နကာရဿ၊ ၏။ ဣကာရံ၊ ကို။ ကတော စ၊ ပြု၍လည်းကောင်း။ ဝိတဏှော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား (ထည့်)။ ဧတ္ထ ဂန္ဓိ၊ ဌ။ ဝိရုဒ္ဓေန၊ ဆန့်ကျင်သော။ ဝါဒဒဏှေန၊ အယူဝါဒတည်းဟူသော တုတ်လှံတံဖြင့်။ ဝါဒိနော၊ အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဠေန္တိ၊ ထိုးခေါက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထိုးခေါက်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော ဂန္ဓိ၊ သည်။ တဒ္ဓိဓာတုဝသေန စ၊ တဒ္ဓိဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဂ္ဂဟိတာဂမဉ္ဇ၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကတော၊ ၍။ ဝိတဏှော၊ မည်၏။ အဒေသမ္ပိ၊ တည်ရာအရပ်မဟုတ်သော်လည်း။ ယံ ဂန္ဓိ၊ အကြင်ဝိတဏှကျမ်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝါဒိနံ၊ အယူရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝါဒေါ၊ အယူဝါဒသည်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်၏။ တံ ဂန္ဓိ၊ ကို။ တေသံ ဝါဒိနံ၊ တို့၏။ ဒေသတောပိ၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့်လည်း။ ဥပစာရဝသေန၊ ဌာနျူပစာရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ (၃၁-၂၂၅) လောကော၊ ဌ။ စက္ခု၊ သည်။ ပိယရူပံ၊ ပိယရုပ်မည်၏ (ဝါ) ချစ်အပ်သောရုပ်မည်၏။ သာတရူပံ၊ သာတရုပ်မည်၏ (ဝါ) သာယာအပ်သောရုပ်မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခုဟုဆိုအပ်သောပိယရုပ်သာတရုပ်၌။ သော တဏှာ၊ ဤတပ်တတ်သောတဏှာကို။ ပဟိယမာနာ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဌ။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ တဏှာချုပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ ပဏှိတာနံ၊ တို့၏။ မနံ၊ စိတ်ကို။ တဠေန္တိ စာလေန္တိ၊ တုန်လှုပ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုတုန်လှုပ်စေတတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော ဂန္ဓိ၊ သည်။ ဝိတဏှော၊ မည်၏။ တံ ဂန္ဓိ၊ ထိုဝိတဏှကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတဏှဝါဒါ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ သော ဝါဒေါ၊ ထိုဝိတဏှဝါဒသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဝိတဏှဝါဒါ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သတ္ထံ၊ ကျမ်းတည်း။ တထာ၊ ဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ကျမ်း။ လက္ခဏဒီပကသတ္ထံ၊ လက္ခဏာကိုပြတတ်သောကျမ်းသည်။ ဥတ္တရပဒလောပေန ဝါ၊ ဒီပကဟူသော နောက်ပုဒ်ကျေသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ တဒ္ဓိတဝသေန စ၊ တဒ္ဓိတ်၏အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ လက္ခဏဒီပကန္တိအာဒိနာ၊

သုတ္တံ]

အဗ္ဗန္တမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၁

ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ဇာ၊ အနေန လက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝါဒိ၊ ဘုရား၏အဖြစ်
 အစရှိသည်ကို။ လက္ခဏိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော
 သတ္တိကြောင့်။ တံ လက္ခဏံ၊ သည်။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ နိဂြောဓဗိမ္ဗတာဝ၊ ပညောင်
 ပင်၏ အဝန်းကဲ့သို့ဝန်းသော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိသည်ကို။ လဗ္ဗတိ၊ ဇာ။
 ကေန၊ ကြောင့်။ ယေသံ ဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အစရှိလော၊ သည်။
 အာဟ၊ ဇာ။ ဒွါဒသသဟဿဂန္ထပမာဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဘာဏဝါရပမာဏာဒိသု
 ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဗာတ္ထိံ သက္ခရာဂန္ဓောဝ၊ သုံးဆယ့်နှစ်လုံးသော အက္ခရာရှိ
 သော ကျမ်းကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ဇာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ အဋ္ဌက္ခရာ ကေပဒံ
 ။ပ။ ဂန္ဓော၊ ဗာတ္ထိံ သတက္ခရာတိ၊ သတက္ခရာဟူသောစကားကို။ အာရိယေန၊
 သဒ္ဓနီတိသရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။

အဋ္ဌက္ခရာ၊ အက္ခရာရှစ်လုံးတို့သည်။ ကေပဒံ၊ တစ်ပုဒ်မည်၏ (ဝါ) တစ်ပိုဒ်
 မည်၏။ စတုပ္ပဒံ၊ လေးပုဒ်သည် (ဝါ) လေးပိုဒ်သည်။ ဧက ဂါထာ၊ တစ်ဂါထာ
 မည်၏။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ဂါထာ၊ ဂါထာကို။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓဟူ၍။ မတော၊
 သိအပ်၏။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓသည်။ ဗာတ္ထိံ သတက္ခရာ၊
 သုံးဆယ့်နှစ်လုံးသော အက္ခရာရှိ၏။

[၎င်းဂါထာသည် သဒ္ဓနီတိ၌လာ၏၊
 ဗာတ္ထိံ သက္ခရာဂန္ဓာနံ၊ ပညာသံ ဒွိသတံ ပန။
 ဘာဏဝါရော မတော ဧကော၊ သဋ္ဌက္ခရာသဟဿကော။
 ဟူသောဂါထာဖြင့် ဘာဏဝါရအရေအတွက်ကို ဆက်၍ပြသေး၏။

(အနက်ကား) ဗာတ္ထိံ သက္ခရာဂန္ဓာနံ၊ သုံးဆယ့်နှစ်လုံးသော အက္ခရာ
 ရှိကုန်သော ဂန္ဓတို့၏။ ပညာသံ ဒွိသတံ ပန၊ နှစ်ရာငါးဆယ်ကိုကား။
 ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ဘာဏဝါရော၊ ဘာဏဝါရဟူ၍ (ဝါ) မြတ်စွာ
 ဘုရားသည် အသက်တော်ကို မရှိကြံရှေ့ဘဲ တစ်ကြိမ်ရွတ်ဟူ၍။
 မတော၊ သိအပ်၏။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ဘာဏဝါရသည် (သဋ္ဌက္ခ
 ရာသော+အဋ္ဌ-ဟု ပဒေစ္ဆေပြု။) အဋ္ဌက္ခရာသဟဿကော၊ အက္ခရာရှစ်ထောင်
 ရှိ၏။ မှတ်သားရန် ရေး၍ ထည့်လိုက်သည်။]

ဒွါဒသဟိ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ခုတို့ဖြင့်။ ဂုဏိတသဟဿဗာတ္ထိံ သက္ခရာဂန္ဓပမာဏံ၊
 မြောက်အပဲသော တစ်ထောင်သော သုံးဆယ့်နှစ်လုံးသော အက္ခရာရှိ
 သော ဂန္ဓအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား အတ္ထော၊ တည်း။

သိဒ္ဓိသစ်နိဿယ (တ) ၄၁—ပ.မ.သ.စ

[သုံးဆယ့်နှစ်လုံးသော အက္ခရာရှိသော ဂန္ထပမာဏအားဖြင့် ဂဏ်
တစ်သောင်းနှစ်ထောင် ရှိ၏ဟူလို။]

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ လက္ခဏသတ္ထေ၊ အကြင်လက္ခဏာကျမ်း၌။ စ သစ္စံ၊
၏။ တေ ပဒံ၊ ထိုယတ္ထဟူသောပုဒ်သည်။ အာဓာရေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်
တည်း။ ယထာ ကိံ၊ မူကား။ ရုက္ခေ သာခါတိ ယထာ၊ ရုက္ခေ သာခါစသည်
တို့ကဲ့သို့တည်း။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ သာခါ၊ သစ်ခက် (အဝယဝါဓာရေ ဟူလို)။
သောဠသ၊ စ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုလည်း။ သဟဿဉ္စ၊ တစ်ထောင်လည်း။
သောဠသသဟဿံ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုတစ်ထောင်။ သောဠသမိကသဟဿ-
ဂါထာပရိမာဏာ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ခု အလွန်ရှိသော တစ်ထောင်သောဂါထာ
အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကို
ဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အနားကိုယူသည်။ သတိ၊ သေ။ အာဓာရာဓယျဝစနံ၊
အာဓာရအာဓိကို ဆိုသောစကားသည်။ သူပပန္နံ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဓာနဝသေန၊ ပြဇာန်းသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့် (ဝါ) ပဓာနနည်းအားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏဒီပနတော၊
လက္ခဏာကို ပြတတ်သောကြောင့်။ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမ၊ ဘုရားဗေဒင်တို့ မည်
ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒိနမ္ပိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့၏လည်း။
လက္ခဏံ၊ ကို။ ဟတ္ထံ၊ ထိုလက္ခဏာကျမ်း၌။ ဒီပိတမေဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်
တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယေသံ ဝသေနတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အန္တနော ပရိပူရကာရိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ အတ္ထမတ္ထဒဿနံ၊ အနက်မျှကို
ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားလည်း။ သဒ္ဓတော ပန၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်ကား။ အဓိဂတ-
မတ္ထံ၊ မအပ်သိအပ်သော အနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ အဝယော နဟောတိတိ၊
န ဟောတိဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သေ
သော အဝယော၊ ဤအဝယသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊
ဤသို့မေးစိစစ်ခြင်းကို။ အဝယော နာမာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊
ပယ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤအဝယော နာမ-ဟူသော
ပုဒ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တာနိ၊ ထိုလောကယတ
ကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့ကို။ သန္တာရေတုံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်
ခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဝယောတိ၊ ပူး၍။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိက်ကို ဆိုပြီးအံ့။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တာနိ၊
တို့ကို။ သန္တာရေတုံ၊ ငှာ (လိက်)။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ သော ပုဂ္ဂလော၊
သည်။ အဝယော နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်ပြီးအံ့။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။

အဝယော၊ ဆောင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော ပုဂ္ဂလော၊
သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ပဋိသေဓာ၊ မြစ်ခြင်းတို့သည်။ ပကတိယတ္ထ-
ဂမကာ၊ ပကတိသော အနက်ကို သိစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဉာယေန၊ ဤသို့သော
အသင့်အားဖြင့်။ ဝယော ဝေ၊ ဝယမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တာနိ၊ ထိုလောကဿတ
ကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့ကို။ ဝယတိ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝယော၊ မည်၏။
(ဝယ ဂတိယံ ဟု ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ရှိ၏)။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု၊ အစ၊
အလယ်၊ အဆုံးတို့တွင်။ ကတ္ထစိ ပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌လည်း။ အပရိ-
ကိလမန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မပင်ငန်းသည်ဖြစ်၍။ အဝိတ္တာယန္တော၊ ရွံတီးရွံတို့
မရှိသည်ဖြစ်၍။ တေ ဂန္တေ၊ ထိုလောကဿတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာ
ကျမ်းတို့ကို။ သန္တာနေ၊ မိမိစိတ်သန္တာန်အစဉ်၌။ ပဓေဏတိ၊ ဆိုတတ်၏။ (ပဏ
သဒ္ဓေ၊ ဓာတ်ကျမ်း)။ ဗျဝဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ (တစ်နည်း) ပဏေတိ
ဗျဝဟရတိ၊ ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဣတိ အယံ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော
အနက်တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိနယဠကထာနယော၊
ဝိနည်းအဠကထာ၌ လာသောနည်းတည်း။ အနာယောတိ ပဒဿ၊ ၏။ အနု
အဝယောတိ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ အနု အဝယော ဟူသော ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ သန္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥကာရလောပေါ၊ ဥ-အက္ခရာ၏ကျေခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ အဝယော အနုနော၊ မယုတ်သည်
တည်း။ ပရိပုဏ္ဏသိပ္ပေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်စုံသော အတတ်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝယောတိ၊ ကား။ အာယဝယောတိ
အာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဟာနိ၊ ယုတ်ခြင်းတည်း (အာယသဒ္ဓါ ဝဇုနတ္ထံ၊
ဝယသဒ္ဓါ ဟာယနတ္ထံကို ဟောသကဲ့သို့တည်း ဟူလို)။ တေဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။
ယထာ ဝုတ္တဂန္တေသု၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော လောကဿတကျမ်း၊
မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌။ ဝယော ဥနတာ၊ ယုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဝယော၊
မည်၏။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ အဝယော၊ မယုတ်သည်တည်း။ အနု
ဝယော၊ တည်း။

[ပါရာဇိကဏ်အဠကထာ ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ကုမ္မ-
ကာရပုတ္တ ဓနိယမသေရ်၏ ဝတ္ထု၌လည်း။]

☞ (နာ-၂၂၆) အနုညာတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ ကမ္မသာနေဇသေန၊ ဖြင့်။
ပဋိညာတောတိ ပဒဿ စ၊ ပဋိညာတောဟူသော ပုဒ်၏လည်း။ ကတ္ထုသာနေ

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ အာစရိယေနာတိ အာဒိ*၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗဋ္ဌဿ၊ အဗ္ဗဋ္ဌ
 လုလင်၏။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ယဟေ ဇာနာမိ တံ တံ ဇာနာသိတိ ဣဒံ
 ဝစနံ၊ ဇာနာသိ-ဟူသော ဤစကားသည်။ အနုဇာနနာကာရဒဿနံ၊ ခွင့်ပြုသော
 အခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။ ယံ သိပ္ပံ၊ အကြင်အတတ်ကို။ အဟံ၊
 သည်။ ဇာနာမိသိ၏။ တံ သိပ္ပံ၊ ကို။ တံ၊ သင်သည်။ ဇာနာသိ၊ သိ၏။ (ဤသို့
 ဟောဇနာ)။ ယံ တံ ဇာနာသိ၊ တမဟံ ဇာနာမိတိ ဣဒံ ဝစနံ ပန၊ သည်ကား။
 ပဋိဇာနနာကာရဒဿနံ၊ တစ်ဖန်သိစေသောအားဖြင့် ဝန်ခံသောအခြင်းအရာကို
 ပြသောစကားတည်း။ ယံ သိပ္ပံ၊ ကို။ တံ၊ သင်သည်။ ဇာနာသိ၊ သိ၏။ တံ သိပ္ပံ၊
 ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဇာနာမိ၏ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။
 ယံ အဟန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 အာမ အာစရိယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ယထာဂတံ၊ ပါဠိတော်၌ လာတိုင်း
 သော (ဝါ) ပါဠိတော်၌လာသည်အားလျော်စွာ။ ပဋိဇာနနဝစနမေဝ၊ ဝန်ခံ
 သော စကားကိုသာလျှင်။ အတ္ထဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယန္တိ၊ ကား။ တေ-
 ဝိဇ္ဇကံ၊ သုံးပါးကုန်သော ဗေဒင်တို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပါဝစနံ၊
 ပြဋ္ဌာန်းသော စကားကို (ဝါ) မြတ်ကုန်သော။ အဋ္ဌက၊ အစရှိကုန်သော
 ရသေ့တို့၏စကားကို။ တဿာတိ၊ ကား။ အာစရိယဿ၊ ၏။ ပဋိဝစနဒါနမေဝ၊
 စကားတို့ပေးခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဋိညာ၊ မည်၏။ တထာ၊ စကားတို့ပေးခြင်း
 သည်ပင် ပဋိညာဉ်။ တာယ၊ ထိုစကားတို့ပေးခြင်း ပဋိညာဉ်ဖြင့်။ သယမေဝ၊
 ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ပဋိညာတော၊ ဝန်ခံ၏။ ဣတိ အဟံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ သကေတိအာဒိ၊ သကေ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ အနုဇာနန-
 ပဋိဇာနနာမိကာရဒဿနံ၊ ခွင့်ပြုခြင်း၊ ဝန်ခံခြင်း၏တည်ရာကို ပြကြောင်းဖြစ်
 သော စကားတည်း။ အဒေသဿပိ၊ တည်ရာအရပ် မဟုတ်သည်၏လည်း။
 ဒေသမိဝ၊ တည်ရာအရပ်ကဲ့သို့။ ကပ္ပနာမတ္ထေန၊ ကြံကာမျှဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ တဿာ၊ ကြောင့်။ ကတရသ္မိန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
 သဿ အတ္တဇနော၊ မိမိ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ သကံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာ။ အာစရိ-
 ယာနံ၊ တို့၏။ ပရမ္ပရတော၊ အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပရမ္ပရဘူတေဟိ၊
 အဆက်ဆက်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အာစရိယေဟိ၊ တို့မှ။ အာဂတံ၊ လာသည်
 တည်း။ အာစရိယကံ၊ ဆရာတို့၏ အဆက်ဆက်အားဖြင့် လာသည် (ဝါ) အဆက်
 ဆက် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ဆရာတို့မှလာသည်။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးကုန်
 သော ဗေဒင်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော ဗေဒင်
 တို့၏။ သမ္ပဟော၊ အပေါင်းတည်း။ တေဝိဇ္ဇကံ၊ သုံးပါးကုန်သော ဗေဒင်
 တို့၏ အပေါင်း။ ဝေဒတ္တယံ၊ ဗေဒင်တို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊
 ၏။ ပဓာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော။ ဝစနံ၊ စကားတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပကဋ္ဌာနံ၊ မြတ်

ကုန်သော။ အဋ္ဌကဒိနံ၊ အဋ္ဌက အစရှိကုန်သော ရသေ့တို့၏။ ဝစနံ၊ စကား
တည်း။ ပါဝစနံ၊ ပြဇာန်းသောစကား (ဝါ) မြတ်ကုန်သော အဋ္ဌက အစရှိကုန်
သော ရသေ့တို့၏စကား။

၂၅၇။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယေနာဓိပ္ပါယေန၊ အကြင်သို့သောအလိုအား
ဖြင့်။ ပြာဟန္တော ပေါက္ခရသာတိ၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်။ အမ္မဋ္ဌ မာဏဝံ၊
အမ္မဋ္ဌလူလင်ကို။ အာမန္တေတု၊ ခေါ်၍။ အယံ တာတာဒိ အာဒိဝစနံ၊ အယံ
တာတ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အဠာ၊ ဆိုပြီ။ တဒဓိပ္ပါယံ၊ ထိုပေါက္ခရ-
သာတိ ပုဏ္ဏား၏အလိုကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။
သေ ကိရာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ
ဝစနေ၊ ထို သေ ကိရ-အစရှိသော စကား၌။ ဥဂ္ဂတဿာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေးအခါ၌။ ပါကဋ္ဌဿ၊ ထင်ရှားသော။ ကိတ္တိမတော၊ ကျော်စောသိရှိသော။
ပေါရာဏဇနဿ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သောလူ၏။ ဗဟု ဇနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ပုရဏ-
ကဿပါဒယော၊ ပုရဏကဿပ အစရှိသည်တို့ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ကေစ္စန္တိ၊ ကား။ ခတ္တိယာဒိဇာတိမန္တံ၊ မင်းအစရှိသော အမျိုးဇာတ်ရှိသောသူသို့
(ဝါ) ခတ္တိယအစရှိသော အမျိုးဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသို့။ ဝါ၊ ကား။
လောကသမ္ပတံ၊ လူတို့သည် မင်းဟူ၍ သမုတ်သော။ ဇနံ၊ လူသို့။ ဂရုတိ၊ ကား။
ဘာရိယံ၊ ဝန်လေးသည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ တတော၊ ထိုဝန်လေးသည်၏
အဖြစ်မှ။ မောစေတု၊ လွတ်စေ၍။ အပဂမနမတ္တမ္ပိ၊ ဖဲသွားကာမျှသည်လည်း။
ဒုတ္တရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟတုတ္တရံ၊ ထိုဖဲသွားကာမျှသက်အလွန်။
ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနတ္ထော နာမ၊ အကျိုးမဲ့မည်သည်ကား။ တထာပ-
ဂမနာဒိနာ၊ ထိုဖဲသွားခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ နိန္ဒာဗျာရောသဥပါရမ္ဘာဒိ၊ ကဲ့ရဲ့
ခြင်း၊ ညှင်းဆဲခြင်း၊ ချုပ်ချယ်ခြင်း အစရှိသည်တည်း(ဝါ) သည်။ အနတ္ထော
နာမ၊ မည်၏ (ဗျာရောသ၌ ဝိအာပုဗ္ဗ ရသဓာတု ဟိ သာယံ။ ဓာတ်ကျမ်း)။

အဗ္ဗုဂ္ဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဘိသဒ္ဓယောဂေန၊ အဘိသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်း
ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မုတာချာနတ္ထဝသေနေဝ၊ ဣတ္ထမ္မုတာချာန အနက်၏အစွမ်း
ဖြင့်(ဝါ) တစ်စုံတစ်ခုသောဂုဏ်အထူးအပြားသို့ ရောက်သည်ကို ဟောကြားတတ်
သော ဂေါတမသဒ္ဓါ၏ အနက်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် (ဤသို့ ကျနစွာ ယော-
ဇနာ)။ ဂေါတမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဣတ္ထံ ကိဉ္စိ ပကဿံ ဟူတော ပတ္ထောတိ ဣတ္ထမ္မုတော။ အာ-
ချာယတိတိ အာချာနံ။ ဣတ္ထမ္မုတဿ အာချာနံ ဣတ္ထမ္မု-
တာချာနံ။ တဿ အတ္ထော ဣတ္ထမ္မုတာချာနတ္ထော။ တဿ

ဝသော တထာ တေန။ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု။ အရဟံ သမ္မာ-
 သမ္မုဒ္ဓေါ-အစရှိသည်ဖြင့်ကျော်စောခြင်းဂုဏ်သည် ဣတ္ထိမည်၏။
 ထိုကျော်စောခြင်းဂုဏ်အထူးသို့ရောက်သောကျော်စောသံသည်
 ဘူတမည်၏။ ဂေါတမဟူသောပုဒ်သည် အာချာနမည်၏။ အဘိ-
 သဒ္ဓါသည် ဣတ္ထိမ္မုတာချာနတ္ထ ဇောတကမည်၏ဟု မှတ်။
 အဗ္ဗုဂ္ဂတဂုဏောဣတ္ထိ၊ သဒ္ဓေါ ဘူတော တဒါပန္နော။ ဂေါတမံ
 ပဒမာချာနံ၊ အဘျာဒယော စ တဇ္ဇောတာ။ ဤသင်္ဂဟဂါထာ
 ဖြင့် မှတ်။

တံ ဘဝန္တံ တထာ သန္တိယေဝါတိပဒေသုပိ၊ ဟူသောပုဒ်တို့၌လည်း၊
 တထာ၊ ထိုဣတ္ထိမ္မုတာချာနတ္ထ ဇောတကအဘိသဒ္ဓါ၏။ အနုပယောဂတ္တာ၊
 လျော်စွာယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒတ္ထဝသေနေဝ၊ ထိုဣတ္ထိမ္မုတာ-
 ချာနအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တထာ ဘောတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊
 သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဓာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ တထာ သတောယေဝါတိ ပဒဿ၊ ၏။ အရဟတာဒိနာ၊
 အရဟတာအစရှိသော။ ယေနကောရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂတော၊ ဘဝင်္ဂမဆုံပျံ့၍တက်၏။
 တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ သန္တိယ ဘူတဿ ဧဝ၊ ကျော်စောတိုင်း ထင်ရှား
 သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တထာ ဘဝတော ဂေါတမဿ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။
 သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ ငါ၊ ကား။ ယဒိ အဗ္ဗုဂ္ဂတော၊ အကယ်၍
 ဘဝင်္ဂမဆုံပျံ့၍ တက်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ၏။
 အပိ၊ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ တထာ သန္တိ-
 ယေဝ၊ ထိုသို့ကျော်စောတိုင်း ထင်ရှားသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တံ ဘဝန္တံ
 ဂေါတမံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကဿပိ၊ တစ်ခုလည်းဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။
 ဝိက္ခတ္တံ၊ နစ်ကြိမ်။ သမ္ပန္နဘာဝေန၊ စပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝစနံ၊
 ဆိုရင်းသည်။ သမညဝိသိဋ္ဌတာပရိကပ္ပနေ၊ သာမညမှ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို
 ကြံသဖြင့်။ အတ္ထဝိသေသဝိညာပနတ္ထ၊ ဖုန်အထူးကို သိစေခြင်း အကျိုး
 ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ ဘောတော ဂေါတမဿာတိ၊ ဟူ၍။ သာမည-
 သမ္ပန္နဘာဝေန၊ သာမညသမ္ပန်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ (ဝါ) သာမညစင်ခြင်း၏
 အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝိစ္စိန္နိတော ဖြတ်ပြီး၍၊ (နာ-၂၂၇)တထာ သတောယေဝါတိ၊
 ဟူ၍။ ဝိသေသသမ္ပန္နဘာဝေန၊ ဝိသေသသမ္ပန်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ)ထူး
 သောစပ်ခြင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 ဧတ္ထ၊ ဤ ယဒိ ဝါ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ဟူသောပုဒ်၌။ ယဒိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သံသ-

၆၄၆

ယထော၊ ယံမှားခြင်း အနက်ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ တို့၏။ သံသယိတဗ္ဗတ္တာ၊ ယံမှားအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဝါသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏။
 ကသ္မာ၊ ကား။ တေသု အတ္ထေသု၊ တို့တွင်။ ဧကဿ အတ္ထဿ၊ ၏။ ဝိကပ္ပေ-
 တဗ္ဗတ္တာ၊ ဒ၊ ထူးကြံအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဒ္ဓင်ဒူ ဟု၊ သဒ္ဓါမြင်သိ
 ပညာရှိတို့သည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣမဿ၊ ဤသို့၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ သစ္စံ ဝါ၊ မှန်မူလည်း မှန်တတ်၏။
 ယဒိ ဝါ မုသော၊ ချစ်ယွင်းမူလည်း ချစ်ယွင်းတတ်၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊
 ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ယဒိသဒ္ဓေါ စ၊ သည် လည်းကောင်း။ ဝါ
 သဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥဘောဝိ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော ယဒိသဒ္ဓါ၊ ဝါသဒ္ဓါ
 တို့သည်လည်း။ ဝိကပ္ပတ္တာပေ၊ ဝ၊ ဝိကပ်အနက် ရှိကုန်သည်။ သာလျှင်တည်း။
 ဟိ တဒေဝ သစ္စံ။ ၏။ ယံ ယဒေဝ ယံ ယံ ဝေပရိသံ၊ အကြင်အကြင် ပရိသတ်
 သို့သာလျှင်။ ဥပသကံမတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်းပရိသတ်
 သို့မူလည်း။ ဥပသကံမတိ၊ ၏။ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပရိသတ်သို့မူလည်း။
 ဥပသကံမတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့၌။
 ဝါသဒ္ဓတ္ထော၊ ဝါသဒ္ဓါ၏ အနက်သည်။ ဒိသတိ၊ ထင်၏။ ဝဿသတံ၊ နှစ်တစ်
 ရာပတ်လုံး။ အာယု၊ အသက်သည်။ အပ္ပံ၊ နည်း၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။
 တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ စ၊ ဤသို့အစရှိ
 သောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့လည်း။ ဣမ၊ ဤယဒိ ဝါ ဟူသော ပုဒ်၌။ သမာနတ္ထသဒ္ဓ-
 ပယောဂေါ၊ တူသော အနက်ရှိသော ယဒိ၊ ဝါသဒ္ဓါကို ယှဉ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[ဝဿသတံသဒ္ဓါနှင့် အာယု၊ ဒွါအနက်တူသကဲ့သို့ ဣဒါနိသဒ္ဓါနှင့်
 တေရဟိသဒ္ဓါ အနက်တူ၏ဟူလို။]

ပါဠိယံ၊ ၌။ ယဒိ ဝါ နော တကာတိ ဣဒမ္ပိ၊ တထာဟူသော ဤပုဒ်ကို
 လည်း။ သန္တိယေဝ သဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂဇောတိ ဣဒိနာ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပုဇ္ဈိ-
 တွာ၊ စပ်ပြီး၍။ ယထာဝုတ္တနယေနေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂေါတမန္တိ ပဒေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။
 ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ သံယာ နန၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်တုံလော။ ထော၊
 ဤသန္တိယေဝ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ နံ သံယာ၊ မဖြစ်ရာ။
 ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့ စောဒနာရန်ရှိသောကြောင့်။ ဣဓာပီတိအာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအဘိသဒ္ဓါ၏။ အနုပယောဂတ္တာ၊
 လျော်စွာ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။
 သမ္ပန္နဝိသေသဘာဝေန၊ သမ္ပန်အထူး၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗတ္တာ၊

ယှဉ်အပ်သည်၏ အပြစ်ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤသန္တယေဝဟူသော ပုဒ်၌လည်း။
 ဣတ္ထမ္မုတာချာနတ္ထဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပယောဂဝစနံ နာမ၊ ဒုတိယာ
 ဝိတတ်မည်သော်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ယဿ၊ အကြင်အဘိသဒ္ဓါအား။ ဣတ္ထမ္မုတာချာနံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောဂုဏ်
 အထူးအပြားသို့ ရောက်သည်ကို ဟောကြားတတ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော အဘိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တထာ၊
 ဣတ္ထမ္မုတာချာနတ္ထမည်၏။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ ကိုး လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣတ္ထ-
 မ္မုတာချာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ၊ ဣတ္ထမ္မုတာ-
 ချာနသည်သာလျှင်အနက်။ သော ယေဝတ္ထော။ ထိုဣတ္ထမ္မုတာချာနအနက်ကို
 သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ သဒ္ဓယော-
 ဂေါ၊ အဘိသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ အတ္ထ-
 ယောဂေါ၊ အနက်နှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၅၈။ ဘောတိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ အာစရိယံ၊ ကို။ အာလပတိ၊
 ခေါ်၏။ ယထာသဒ္ဓါယထာသဒ္ဓါကို။ သာတ္ထကံ၊ အနက်ရှိသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။
 ပိဋသေသေန၊ ပါဠိကြွင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ယောဇေတုံ၊ ငှါ။ ယထာသတ္ထာ-
 တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သောတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ပုရိမနယေ၊ ရွှေ့၌ဖြစ်သောနည်း၌။ အာကာရတ္ထဇောတနယထာသဒ္ဓယော-
 ဂျတော၊ အာကာရအနက်ကို ထွန်းပြတတ်သော ယထာသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ကဇ္ဇိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာမတ္တံ၊ မေးကာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ-
 ပန၊ ဤဒုတိယနည်း၌ကား။ တဒယေ ဂျတော၊ ထိုယထာသဒ္ဓါနှင့်မယှဉ်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာကာရပုစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗာဟိ-
 ရကသမယေ၊ သာသနာတော်၌ အပ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အယူ၌။ အာစရိယမ္ပိ၊
 ၌။ ဥပဇ္ဈာယသဒ္ဓါစာရေ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အထ နံ ဥပဇ္ဈာယောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဥပဇ္ဈာယသည်တော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဟူ၍ မှတ်အပ်သော။
 အာစရိယဗြဟ္မဏာ၊ ဆရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည်။ ဣတိ အယ်၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။

မန္တော၊ မန္တမည်သော ဗေဒင်ကျမ်းလည်းကောင်း။ ဗြဟ္မံ၊ ဗြဟ္မမည်သော
 ဗေဒင်ကျမ်းလည်းကောင်း။ ကပ္ပေါ၊ ကပ္ပမည်သော ဗေဒင်ကျမ်းလည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒေါ၊ ဗေဒင်သည်။ တိဗ္ဗိဇော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။
 ကမဉ္စဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏နှင့်။ တဿပိ၊ ထိုသို့ သုံးပါးအပြားရှိ
 သည်ဖြစ်သော်လည်း။ အဋ္ဌကာဒိဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကအစရှိကုန်သော ရသေ့တို့သည်
 ဆိုအပ်သော။ ပဓာနဘူတံ၊ ပြောနိုးသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မူလံ၊ မူလဖြစ်သော

ကျမ်းစာသည်။ မန္တော၊ မည်၏၊ တဒတ္ထဝိဝရဏတ္ထံ၊ ထိုမန္တကျမ်း၏ အနက်ကို ဖွင့်ကာမျှဖြစ်သော ကျမ်းသည်။ ဗြဟ္မ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မမည်သော ကျမ်း၌ (ဝါ) မန္တမည်သောကျမ်း၌၊ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယညကိရိယာဝိဓာနံ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း ကြိယာအစီအရင်ကို ပြသောကျမ်းသည်။ ကပ္ပေါ၊ ကပ္ပကျမ်း မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးသော ဗေဒင်ကျမ်းတို့တွင် (ထည့်)။ မန္တဿေဝ၊ မန္တမည်သော ဗေဒင်ကျမ်း၏သာလျှင်။ ပဓာနဘာဝတော စ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမန္တကျမ်းမှတစ်ပါး ကုန်သော ဗြဟ္မ၊ ကပ္ပကျမ်းတို့၏။ တန္တိဿယေနေဝ၊ ထိုမန္တကျမ်းကို မှီသဖြင့် သာလျှင်။ ဇာတတ္ထာ စ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မန္တဂူဟ-
 ဇေန၊ ဖြင့်။ ဗြဟ္မကပ္ပိနံ၊ ဗြဟ္မကျမ်း၊ ကပ္ပကျမ်းတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တိသု ဝေဒေ သူတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မန္တောတိ တေ နာမံသည်။ အဋ္ဌကာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣသိဟိ၊ ရသေ့တို့ သည်။ ဝုတ္တမူလဝေဒဿေဝ၊ ဆိုအပ်သော မူလဗေဒင်ကျမ်း၏သာလျှင်။ နာမံ အမည်တည်း။ ဝေဒေါတိ နာမံသည်။ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော ဗေဒင်ကျမ်း ၏။ နာမံ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗေဒေသုတိ၊ ဟူ၍။ (နှာ-၂၂၀) ဝုတ္တေ သော်၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ဗေဒင်ကျမ်းတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ လက္ခဏာနီတိ၊ ကား။ လက္ခဏာဒီပကာနိ၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကို ပြတတ်ကုန်သော။ မန္တပဒါနိ၊ ဗေဒင်ပုဒ်တို့ကို။ ပဇ္ဇ-
 ဂဇ္ဇဗန္ဓပဝေသနဝသေန၊ ပဇ္ဇဗန္ဓ၊ ဂဇ္ဇဗန္ဓ၌ သွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပက္ခိပိတု၊ ထည့်၍။ ဗြာဟ္မဏဝေသေနဝါတိ၊ ကား။ ဝေဒဝါစကဗြာဟ္မဏလိဂေနေဝ၊ ဗေဒင်ကို သင်ပြတတ်သော ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒေတိ၊ ကား။ မဟာ-
 ပုရိသလက္ခဏမန္တော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကို ပြတတ်ကုန်သော ဗေဒင်တို့ကို။ မဟေသက္ခာ သတ္တာတိ၊ ကား။ မဟာပုညဝန္တော၊ ကြီးသော ဘုန်းရှိကုန်သော။ ပဏ္ဍိတသတ္တာ၊ ပညာရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ မနသံ ကတံ၊ နှလုံး၌ပြု၍ (ဝါ) နှလုံးသွင်းပိုက်၍။ ဝါစေန္တိ၊ သင်ကြား ချပို့ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္တော၊ ကို။ ကာတဗျော၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တထာ ဝါစနတော၊ ထိုသို့သင်ကြားချပို့သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ တထာ-
 ဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဗ္ဗကာလဇော၊ ဆိုအပ်သောကာလမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ဓရမာနကာလေ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူသော ကာလ၌။ အဇ္ဈာယိတဗ္ဗဝါစေတဗ္ဗတာဝေန၊ သရဇ္ဈာယ်အပ် သင်ကြား ချပို့အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်၏။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကေဂါယာဒိဂါယာဒိဝသေန၊ ဝစ်ဂါယာ၊ နှစ်ဂါယာ အစရှိသည်

တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အန္တရဓာယန္တိ၊ ကွယ်ကုန်၏။
 ကေဝလံ၊ သက်သက်။ လက္ခဏမန္တာယေဝ၊ လက္ခဏဗေဒင်ကျမ်းတို့သည်သာ
 လျှင်။ အန္တရဓာယန္တိ၊ ကွယ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ အညေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒါ၊ တို့သည်။
 ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အညာဏဘာဝေန၊ ဉာဏ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ အန္တရဓာယန္တိ၊ ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊
 အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဗုဒ္ဓဘာဝပတ္တနာ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို တောင်တခြင်းသည်။ ပဏိဓိ၊ မည်၏။
 ပါရမီသမ္ပရဏံ၊ ပါရမီကို ဖြည့်ဆည်းပူးခြင်းသည်။ သမာဒါနံ၊ မည်၏။ ကမ္မဿ-
 ကတာဒိပညာ၊ ကမ္မဿကတ အစရှိသော ပညာသည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ပဏိဓိ
 မဟတော၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ဆုတောင်းခြင်းအားဖြင့် မြတ်သော။ သမာဒါန-
 မဟတော၊ ပါရမီကို ဖြည့်ဆည်းပူးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကောင်းစွာဆောက်
 တည်ခြင်း သမာဒါနအားဖြင့် မြတ်သော။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စေကံ၊
 အသီးအသီး။ မဟန္တသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ယောဇေတဗျော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိ
 ယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ။
 (ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ။ ဝေံ သတိ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ ယေသံ သဒ္ဓါ၊
 သီလာဒီနံ၊ အကြင်သဒ္ဓါ၊ သီလ အစရှိသည်တို့အား။ ကရုဏာ၊ သည်။ အာဒိ၊
 အပိုင်းအခြား သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ငတ၊ ထိုသဒ္ဓါသီလ
 အစရှိသည်တို့သည်။ ကရုဏာဒယော၊ ကရုဏာဒိမည်ကုန်၏။ တေ ဝေ၊ ထို
 ကရုဏာ အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်တို့တည်း။ ကရုဏာဒိဂုဏာ၊
 ကရုဏာ အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင် ဂုဏ်။ ပဏိဓိ စ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုတောင်တ
 ခြင်းလည်း။ သမာဒါနဉ္စ၊ ပါရမီကို ဖြည့်ဆည်းပူးခြင်းဟူသော သမာဒါန
 လည်း။ ဉာဏဉ္စ၊ ကမ္မဿကတဉာဏ်လည်း။ ကရုဏာဒိဂုဏာ စ၊ ကရုဏာ
 အစရှိသော ဂုဏ်လည်း။ ပဏိဓိသမာဒါနဉာဏကရုဏာဒိဂုဏာ ခနိ၊ ပဏိဓိ
 သမာဒါနဉာဏကရုဏာ အစရှိသောဂုဏ်တို့ (နိဗ္ဗန္တုပုဒ်တည့်၍ ယောဇနာ)။
 တေဟိ၊ ထိုပဏိဓိသမာဒါနဉာဏကရုဏာ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ မပန္နော၊
 မြတ်သည်တည်း။ ပဏိဓိသမာဒါနဉာဏကရုဏာဒိဂုဏမဟန္တော၊ ပဏိဓိသမာ
 ဒါနဉာဏကရုဏာအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်မြတ်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗန္တုနံ၊ ကို။
 ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ။ ဝေံ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထကိုပြုသည်ရှိသော်။ ဒန္တ
 တော၊ ဒုန့်ပုဒ်မှ။ ပရတ္တာ၊ နောက်၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တသဒ္ဓေါ၊ ကို။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇိယတိ၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 အပိ စ အညံ ဝစနံ ငတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ တပါးသောဆိုဖွယ်စကားရှိသေး၏။ ပဏိဓိ စ၊
 လည်း။ သမာဒါနဉ္စလည်း။ ဉာဏဉ္စလည်း။ ကရုဏာ စ၊ လည်း။ ပဏိဓိသမာ

ဒါနဉာဏကရုဏာတို့(နိပုဗ္ဗပုဒ်တည်း)။ ယေသံ ဂုဏာနံ၊ အကြင်သီလအစရှိသည့်
 ဂုဏ်တို့အား။ တံ၊ ထိုပဏိဓိသမာဒါနဉာဏကရုဏာသည်။ အာဒိ၊ အပိုင်းအခြား
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေသု၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသီလအစရှိသောဂုဏ်တို့
 သည်။ တထာ၊ ပဏိဓိသမာဒါနဉာဏကရုဏာဒါမည်ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထို
 ပဏိဓိသည်တို့သည်သာ။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်တို့တည်း။ တထာ၊ ပဏိဓိသည်တို့
 သည်ပင် ဂုဏ်တို့။ တဟိ၊ ထိုပဏိဓိသမာဒါနဉာဏကရုဏာ သောဂုဏ်တို့ဖြင့်။
 မဟန္တော၊ မြတ်သည်တည်း။ ဣတိ နိဗ္ဗုဒ္ဓနောပိ၊ ဤသို့သော ဝိဂ္ဂိုဟ်ဖြင့်လည်း။
 အတ္ထော၊ သည်။ သုပပန္နော၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ့။ အဿ မဟာပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်ားမြတ်၏။ ပဏိဓိမဟန္တတာဒိ၊ ဘုရား
 အဖြစ်ကို ဆုတောင်းခြင်းဖြင့် မြတ်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်ကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓ
 ဝံသစရိယာပိဋကဒိဝသေန၊ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၊ ဧရိယာပိဋကပါဠိတော် အစရှိ
 သည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မဟာပဒါန
 သုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာပဒါနသုတ်၏ အဋ္ဌကထာ၌။ မဟာပုရိသဿာတိ၊ ကား။
 ဇာတိဂေါတ္တကုလပဒေသဒိဝသေန၊ ဇာတ်အနွယ်အမျိုးကို သွန်ပြခြင်း အစ
 ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဟန္တဿ၊ မြတ်သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဇာတ်စသည်တို့တွင်။ ခတ္တိယော၊
 မင်း။ ပြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏား။ ဣတိ ဝေ မာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်သည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။
 ကောဏ္ဍညော၊ ကောဏ္ဍညအနွယ်။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ်။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊
 ဤသို့အစရှိသည်သည်။ ဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ ပေါဏိကာ၊ ပေါဏိကမင်းမျိုး။
 စိက္ခလိကာ၊ စိက္ခလိကမင်းမျိုး။ သာကိယာ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုး။ ကောလိယာ၊
 ကောလိယမင်းမျိုး။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်သည်။ ကုလပဒေသော၊
 မည်၏။ တဒေတံ တံ ဧတံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤပဏိဓိ။ ပ။
 ကရုဏာဒိဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ
 သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ သတိ၊
 ဤသို့အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဒေယေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိတိ၊
 ဘဝန္တိဟူသော။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးစုံသော စကားတို့နှင့်။ သဘောရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံ
 သော စကားသည်။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏(ပြန်လည်၍စပ်)။

မှတ်ချက်။ ။ ဥဘိန္နံ-ဟူသောပုဒ်၏အရကို မဟာပုရိသဿာတိ ပဏိဓိသမာ
 ဒါနဉာဏကရုဏာဒိဂုဏမဟတော ပုရိသဿဟူ၍ ဤသီလက္ခန်
 အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသောစကား။ မဟာပုရိသဿာတိ ဇာတိ-
 ဂေါတ္တကုလပဒေသဒိဝသေန မဟန္တဿပုရိသဿဟူ၍ မဟာ
 ပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသောစကားနှစ်ရပ်ကိုယူ။

နိဗ္ဗာတိကား။ နိပ္ပတ္တိယော သိဒ္ဓိယော၊ ပြီးခြင်းတို့သည်။ အယံ ဂတိသဒ္ဓေါ၊
 ဤဂတိသဒ္ဓါသည်။ အနေကတ္ထော၊ များသော အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ နနု၊
 ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။ အထ၊ ထိုသို့ ဂတိသဒ္ဓါများသောအနက်ရှိသည် ဖြစ်
 ပါလျက် (ထသံ)။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာယမေဝ၊ ပြီးခြင်းကိုသာလျှင်။
 ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ ဇောဒနာယ၊ ကြောင့်။ ကာမဉ္ဇာယန္တိအာဒိ၊
 ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ (နာ-၂၂၉) ဘဝဘေဒတိ၊ ကား။
 နိရယာဒိဘဝဝိသေသေ၊ ရဲအစရိသော၊ ဘဝအထူး၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သော၊
 ထိုရဲ အစရိသော ဘဝအထူးသည်။ သုစရိတဒုစရိတကမ္မေန၊ သုစရိက်ကံ၊
 ဒုစရိက်ကံဖြင့်။ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇနဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဂန္တဗ္ဗာ၊ ကပ်ရောက်အပ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဂတိ၊ မည်၏။
 ဧတ္တ၊ ဤအရပ်၌။ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ
 ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ ဂတိ၊ မည်၏။ နိဝါသနဌာနံ၊ နေရာ
 အရပ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ ယာ ပညာ၊ သည်။ ယထာသဘာဝံ၊ မဖောက်ပြန်
 ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောကို။ ဂမတိ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သာ ပညာ၊ သည် ဂတိ၊ မည်၏။ ပညာ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ ဂမနံ
 ဗျာပနံ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်း။ ဂတိ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်း။ ဝိဿဋ္ဌဘာဝေါ၊ ပျံ့နှံ့သမျှ၏ အဖြစ်ကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ သော ဝိဿဋ္ဌဘာဝေါ၊ ထိုပျံ့နှံ့သည်၏အဖြစ်
 ဟူသည်။ ဣတော စ၊ ဤအရပ်မှလည်းကောင်း။ ဧတ္တာ စ၊ ထိုအရပ်မှလည်း
 ကောင်း။ ဗျာပေတော၊ ပျံ့နှံ့၍။ ဌိတတာဝ၊ တည်ငြိမ်းသည်သာလျှင်တည်း။
 ဂမနံ နိပ္ပတ္တနံ၊ ပြီးခြင်းတည်း။ ဂတိ၊ ပြီးခြင်း။ နိဗ္ဗာ၊ ပြီးခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။
 အဇ္ဈာသယပဋိသရဏတ္တာပိ၊ အဇ္ဈာသယအနက် ပဋိသရဏအနက်တို့ကိုလည်း။
 နိဒဿန နယေန၊ နိဒဿနနည်းအားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တထာ
 တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သေ သော ဂတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမေသံ ခေါ
 ။ပ။ ဂတိံ ဝတိ ဧတ္တ၊ ဂတိံ ဝါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အဇ္ဈာသယေ၊ အလို
 အဇ္ဈာသယဟူသောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဧ။ (သာဓကပါဌိအနက်ကား) အဟံ၊
 သည်။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိကုန်သော။ ကလျာဏဓမ္မာနံ၊ ကောင်းသော
 သဘောရှိကုန်သော။ ဣမေသံ ဘိက္ခုနံ၊ ဤရဟန်းတို့၏။ အာဂတိံ ဝါ၊ အလိုဆန္ဒ
 အဇ္ဈာသယ မရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဂတိံ ဝါ၊ အလိုဆန္ဒ အဇ္ဈာသယ ရှိ
 သည်ကိုလည်းကောင်း။ နေဝ ဇာနာမိ၊ မသိ။ (ဤကားအနက်)။ နိဗ္ဗာနံ
 အရဟတော ဂတိတိ ဧတ္တ၊ ၌။ ပဋိသရဏေ၊ ကိုးကွယ်လဲလျောင်း ပုန်းအောင်း
 မှီခိုရာဟူသောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဧ။ ပရာယဏေ၊ လဲလျောင်းရာ၌။ အပဿ
 ယေ၊ မှီရာဟူသောအနက်၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (သာဓက
 အနက်ကား) နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂတိ၊

သုတ္တံ

အဗ္ဗဋ္ဌမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၃

လဲလျောင်းရာတည်း (ဝါ) မှီခိုရာတည်း။ ယထာရူပံ၊ အလိုဆန္ဒအားလျော်စွာ။ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂတံ၊ နှစ်။ အဇ္ဈာသယော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ နှစ်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ဂစ္ဆတိ အဝစရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဘိ၊ ကား။ အဝစရဏဝသေန၊ ကျင်လည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ နှစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဂတိ၊ မည်၏။ ပဋိသရဏံ၊ လဲလျောင်းမှီခိုရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ နှစ်။ ဟိ သစ္စံ၊ နှစ်။ သဗ္ဗသင်္ခတဝိသညတ္တဿ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခတတရားတို့နှင့် မယှဉ်သော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပဋိသရဏံ၊ လဲလျောင်းမှီခိုရာသည်။ ဟောတိ၊ နှစ်။ တဒညေသံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်မှ တပါးကုန်သော ဂတိသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏။ အဝိသယတ္တော၊ အရာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမ ပန၊ ဤ ဒွေယေ ဝ ဂတိယော၊ ဟူသောပုဒ်၌ကား။ နိဗ္ဗာယံ၊ ပြီးခြင်းဟူသောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ နှစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နှစ်။

ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ နိပ္ပတ္တိနံ၊ ပြီးခြင်းတို့၏။ နိမိတ္တဘူတာနိ၊ နိမိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိသဒိသာနေဝ၊ မတူကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်လော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေဟိ သမန္နာဂတဿာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ပြီးခြင်းတို့၏။ သဒိသဘာဝေါ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာလေသံ၊ စောဒနာအမြွက်ကို။ ဒဿေတော၊ ပြပြီး၍။ သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပီတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ နှစ်။ နိဂြောဓဗိမ္ဗတာဒိလက္ခဏာဘာဝေါ၊ နိဂြောဓဗိမ္ဗတာ အရှေ့သည်တို့၏ လက္ခဏာ၏အဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ တူသော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုနိဂြောဓဗိမ္ဗတာ စသော လက္ခဏာတို့၏ (ဝိသေသော၌စပ်)။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဝိသေသော၊ ထူးသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထေဝ အတ္ထံ ဝေ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ န တေဟေဝ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတီတိ၊ ဟောတိဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ နှစ်။ ဟိ သစ္စံ၊ နှစ်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ သုဝိသဒါနိ စ၊ အလွန်သန့်ရှင်းကုန်သည်လည်းကောင်း။ သုပရိဗျတ္တာနိ စ၊ အလွန်ထက်ဝန်းကျင်မှ ထင်ရှားကုန်သည်လည်းကောင်း။ ပရိပုဏ္ဏာနိ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိနံ၊ စက္ကဝတေးမင်းတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ သုဝိသဒါနိ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ သုပရိဗျတ္တာနိ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပရိပုဏ္ဏာနိ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နှစ်။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဤအထူးကိုကား။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော ဓမ္မပါလမထေရ်

သည်။ ပကသိတော၊ ပြအပ်၏။ တောယ လက္ခဏာဇာတိယာ၊ ထိုလက္ခဏာသဘောဖြင့်။ အတ္ထေသု၊ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇေသုပိ၊ ပြားကုန်သော်လည်း။ အဘိန္နမိသဒ္ဓါ၊ မပြားကုန်သော အသိညဏ်သဒ္ဓါတို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာလက္ခဏာဇာတိ၊ သည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ လက္ခဏာဘဝမတ္တံ၊ လက္ခဏာ၏အဖြစ်မျှတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ သဗ္ဗလောဒီသု ဘိဇ္ဇေသု ။ပ။ မာလာသုတ္တံ၊ ဝိနိတတံ၊ နိတတ-ဟူသောစကားကို။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တယံ၊ ဌံ။ အာစရိယသဒ္ဓမ္မသီရိ၊ ထေရေန။ ဆရာဖြစ်သော သဒ္ဓမ္မသီရိမထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။

(အနက်ကား) ယာယ သတ္တယ၊ အကြင်သာမညဖြင့် (ဝါ) အကြင်နှား အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏ တစ်ခုသည် တစ်ခုနှင့် တူသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော သာမညဖြင့်။ ဘိဇ္ဇေသု၊ ပြားကုန်သော (ဝါ) ထူးကုန်သော။ သဗ္ဗလောဒီသု၊ နှားပြောက် အစရှိကုန်သော အနက်တို့၌။ အဘိန္နမိသဒ္ဓါ၊ မပြားသော အသိညဏ်သဒ္ဓါတို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဝါ) ထိုသို့ မပြားသော အသိညဏ် သဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာ သတ္တာ၊ ထိုသာမညသည် (ဝါ) ထိုနှား အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏ တစ်ခုသည် တစ်ခုနှင့်တူသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော သာမညသည်။ ဇာတိ၊ ။ သော စ၊ ဤဇာတိသည်လည်း။ မာလာသုတ္တံ၊ ဣဝ၊ ပန်းသီတံချည်ကဲ့သို့ (ဝါ) ပန်းသီတံချည်သည် အထူးထူး အပြားပြားသော ပန်းခြံသို့ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့ (ပ.စနည်း) မာလာသုတ္တံ၊ သည်။ မာလာဒဗ္ဗံ၊ ပန်းခြံသို့။ အန္တိတံ ဣဝ၊ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။ ဒဗ္ဗံ၊ နှားစသော ခြံသို့။ အန္တိတာ အနု ဣတာ ဂတာ၊ အစဉ်လိုက်၏။

တသ္မာ လက္ခဏာတာမတ္တေန သမာနဘာဝတော၊ ထိုလက္ခဏာ၏ အဖြစ်မျှဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသဒ္ဓိသာနိပိ၊ မတူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကဝတ္တိနိမ္မတ္တိ နိမိတ္တဘူတာနိ၊ စကြဝတေးမင်း၏ ပြီးကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိယေဝ လက္ခဏာနိ၊ ထို လက္ခဏာတို့ကိုသာလျှင်။ သဒ္ဓိသာနိ ဝိယ၊ တူကုန်သကဲ့သို့။ ကတော၊ ။ ဗုဒ္ဓနိမ္မတ္တိနိမိတ္တဘူတာနိ၊ ဘုရားအဖြစ်၏ ပြီးခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ လက္ခဏာနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ အဓိအာပုဗ္ဗဝသယောဂေါ၊ အဓိ၊ အာရှေးရှိသော ဝသဓာတ်နှင့် ယှဉ်သည်။ သတိ၊ သော။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ ဌံ။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂါရေ ဝသတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ စတူဟိ အတ္ထရိယ။

သုတ္တ

အမ္မဋ္ဌမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၅

ဓမ္မေဟိတိ၊ ကား။ အဘိရူပတာ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။
 ဒီဃာယုကတာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ အပ္ပိ-
 ဗာဓတာ၊ နည်းသောအနာ ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏဂဟ-
 ပတိကနံ၊ ပုဏ္ဏားသကြွယ်တို့၏။ ငိယမနာပတာ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်၊
 စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊
 ကုန်သော။ အတ္ထရိယသဘာဝဘူတာဟိ၊ အံ့ဩဖွယ် သဘောဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။
 ဣမေဟိ ဣဒ္ဓိဟိ၊ ဤတန်ခိုးတို့နှင့်။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ
 သော၊ ယကောက်ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ နည်း။ (၅၁-၂၃၀)
 ဧရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော စတူဟိ။ ပ။ ပါသာဒိကောတိအာဒိ၊ ကို။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မဟာသုဒဿနော၊ မဟာသုဒဿန အမည်ရှိသော။
 ရာဇာ၊ စကြာမင်းသည်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတမာဟိ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။
 ဣဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 ဣမ၊ ဤလူ ပြည်လောက၌။ မဟာသုဒဿနော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဘိ-
 ရူပေါ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဒဿနီယော၊ ရှုချင်ဖွယ်
 ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

စေတိယဇာတကေ၊ စေတိယဇာတ်၌။ အာဂတနယံ၊ လာသောနည်းကို။
 ဂဟေတွံပိ၊ ယူ၍လည်း။ ဝေ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ အာစရိယာ၊
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။ စန္ဒနဂန္ဓော၊ စန္ဒကူးနံသည်။
 ဝါယတိ၊ လှိုင်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား (ဝါ) ဤကိုယ်မှ နွေကူးနံ သင်းပျံ
 မွေးကြိုင် ရနံလှိုင်ခြင်းသည်။ ကော၊ တစ်ခုသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးတည်း။ မုခ-
 တော၊ ခံတွင်းမှ။ ဥပုလဂန္ဓော၊ ကြာညိုပန်းနံသည်။ ဝါယတိ၊ ၏။ အယံ၊
 သည်ကား။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
 ဒေဝပုတ္တာ၊ နတ်သားတို့သည်။ စတူသု ဒီသာသု၊ အရပ် လေးမျက်နှာတို့၌။
 သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံသော ကာလပတ်လုံး။ ခဂ္ဂဟတ္ထာ၊
 သန်လျက်လက်စွဲကုန်လျက်။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိယူကုန်
 ၏။ အယံ၊ ဤသို့နတ်သားလေးယောက် စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ တတိယာ၊
 သုံးခုမြောက်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တည်း။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်။ ဝိစ-
 ရတိ၊ လှည့်လည်သွားလာနိုင်၏။ အယံ၊ ဤကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လှည့်လည်
 သွားလာနိုင်ခြင်းသည်။ စတူတ္ထိ၊ လေးခုမြောက်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနာဂတဝံသသံဝဏ္ဏနာယံ ပန၊
 အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ၌ ကား။ အဘိရူပဘာဝေါ၊ အလွန် အဆင်းလှသည်

၏အဖြစ်သည်။ ကော၊ တစ်ခုသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးမည်၏။ သမဝေပါကိနိယာ၊ အညီအမျှ ကျက်စေတက်သော။ ဂဟဏိယာ၊ ကမ္မဇတေဇောဓာတ်နှင့်။ သမန္နာဂတဘာဝေါ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒုတိယာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ယဝတာယုကမ္ပိ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံးလည်း။ သကလလောကဿ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏။ ဒဿနာတိတ္ထိကဘာဝေါ၊ ကြည့်ရှုဖူးမြင်၍ မရောင့်ရဲနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ တတိယာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ အာကာသစာရိဘာဝေါ၊ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် သွားလာနိုင်လေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ စတုတ္ထိ၊ လေးခုမြောက်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနာဂတဝံသ အဋ္ဌကထာ၌ (ဝါ) ထိုလေးပါးကုန်သော ဣဒ္ဓိတို့တွင်။ သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္နာဂတဘာဝေါတိ၊ ကား။ သမဝိပါစနိယာ၊ အညီအမျှ ကြေညက် စေတတ်သော။ ကမ္မဇတေဇောဓာတုယာ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သော တေဇောဓာတ်နှင့်။ သမန္နတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ဘုတ္တမတ္တောဝ၊ စားကာမျှ၌သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ ဇီရတိ၊ ကြွေ။ ယဿ ဝါ ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား။ ပုဋ္ဌဘတ္တံ ဝိယ၊ ထမင်းထုပ်ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဖိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုသူတို့သည်။ သမဝေပါကိနိယာ၊ အညီအမျှကြေညက်စေတတ်သော ကမ္မဇ တေဇောဓာတ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပန၊ တစ်ဖန်။ ဘတ္တကာလေ၊ ထမင်းကိုစားသောကာလ၌။ ဘတ္တစ္ဆန္နော၊ စားလိုသောဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤစားသောကာလ၌ တစ်ဖန်စား ပြန်လိုသော ဆန္ဒရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမဝေပါကိနိယာ၊ အညီအမျှကြေညက် စေတတ်သော။ ကမ္မဇတေဇောဓာတ်နှင့်။ သမန္နဂတော နာမ၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ တထာရူပတာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ ကည်း။ သင်္ဂဟဝဇ္ဈဟိတိ၊ ကား။ ဒါနံ၊ ပေး ကမ်းခြင်းလည်းကောင်း။ ပိယဝစနံ၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုခြင်းလည်း ကောင်း။ အတ္တစရိယာ၊ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း (ဝါ) အကျိုး၏ပွားကြောင်း အကျင့်စကားကိုဆိုခြင်းလည်းကောင်း (အတ္တစရိယာတိ အတ္ထဝဇ္ဈကထာ၊ စတုက္ကအင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ)။ သမာနတ္တတာ၊ မိမိနှင့်တူမျှသော ချမ်းသာဆင်းရဲရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

[သမာနတ္တတာတိ သမာနသုခဒုက္ခဘာဝေါ၊ (၎င်းအဋ္ဌကထာ)။ တူသောကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း (ဝါ) ကိုယ်နှင့်အတူပြုခြင်း လည်းကောင်း။ ဟူ၍ ယောဇနာကြ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာနှင့်မည်။]

သုတ္တံ]

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၇

ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ သင်္ဂဟော ပါယေဟိ၊ ဤချီးမြှောက်ခြင်းအကြောင်း
တို့ဖြင့်။ ယထာဟ (ပေးမြဲပေး)။ ဒါနဉ္စ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ ။ပ။ ပါသံသာ စ အဝဇ္ဇိ
ဧတိ၊ တေဟူသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရ ပါဠိယံ၊
စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

(သာဓကအနက်ကား)ယံ ဒါနဉ္စ၊ အကြင်ပေးကမ်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊
ယံ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ၊ အကြင်ချစ်ဖွယ်သောစကားကိုဆိုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊
ယာ အတ္တစရိယာ စ၊ အကြင်အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။
(ဝါ) အကျိုး၏ပွားကြောင်း အကျင့်ကို ဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တတ္ထ
တတ္ထ တေသု တေသု၊ ထိုထိုသို့သဘောရှိကုန်သေး။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းတရား
တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ယာ သမာနတ္တတာ စ၊ အကြင် မိမိနှင့်တူပျသော
ချမ်းသာ ဆင်းရဲရှိသည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။
ဧတေ သင်္ဂဟာ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော သင်္ဂဟတရားတို့သည် (ဝါ) ထိုလေးပါး
ကုန်သော ချီးမြှောက်ခြင်းတို့သည်။ ယာယတော၊ သွားသော။ ရထဿ၊
ရထားကို။ အာဏိ၊ မယ်နသည် (ဝါ) နားစောင့်သည်။ သင်္ဂဟာ ဣဝ၊ စောင့်
ရှောက် ချီးမြှောက်သကဲ့သို့။ သင်္ဂဟာ၊ ချီးမြှောက်တတ်ကုန်၏။

[ရထဿာဏိဝ ယာယဟောတိ ယထာ ရထဿ ဂစ္ဆတော အာဏိ
သင်္ဂဟာ နာမ ဟောတိ။ သာ ရထံ သင်္ဂဟာတိ၊ ဧဝံ၊ မိမေ သင်္ဂဟာ
လောကံ သင်္ဂဟန္တိ။ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ။]

ဧတေ သင်္ဂဟာ၊ တို့သည်။ စေ နာဿ၊ အကယ်ရှိမဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ မာတာ၊
အမိသည်။ ပုတ္တကာရဏာ၊ သားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မာနံ ဝါ၊
မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပူဇံ ဝါ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ န
လဘေတ၊ မရကုန်ရာ။ ပိတာ ဝါ၊ အသည်မူလည်း။ ပုတ္တကာရဏာ၊ ကြောင့်။
မာနံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပူဇံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ န လဘေတ၊ ရာ။

ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတေ သင်္ဂဟာ၊ တို့ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊
တို့သည်။ သမပေက္ခန္တိ၊ အညီအညွတ်ရှုဆင်ခြင်ကုန်၏။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်။ မဟတ္တံ၊ များပြတ်သည်၏အပြင်သို့။ ပပေါဇ္ဇိ၊
ရောက်ကုန်၏။ ပါသံသာ စ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သည်လည်း (ဝါ) ချီးမွမ်းခြင်း
ငှာ ထိုက်ကုန်သည်လည်း။ အဝဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤကား သဘောအနက်)။

၆၅၈

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ဂဟ

၂-အဗ္ဗဗ္ဗ

ရဉ္စနတောတိ၊ ကား။ ပီတိသောမနဿဝသေန၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရဉ္စနတော၊ တပ်နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့်။ ရာဂဝသေန၊ ရာဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ န၊ မဟုတ် (ဝါ) န ရဉ္စာနေတိ၊ မတပ်နှစ်သက်စေတတ်။ ပီတိသောမနဿာနံ၊ တို့ကို။ ဇနနတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရဉ္စနဋ္ဌေန၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ရာဇာတိ သမညာ၊ ရာဇာဟူသောအမည်သည်သည်။ သုဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ သမညာ၊ အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ အကရောန္တာနမ္ပိ၊ မပြုကုန်သော မင်းတို့အားလည်း (ဝါ) တို့၏လည်း။ ရာဇာတိ သမညာ၊ ရာဇာ ဟူသော အမည်သည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကံသ္မာ၊ ကား။ (န-၂၃၁) ဝိလိဝဗိဇနာဒီသု၊ နှိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ယင်နှင့် ယပ်ဝန်းအစရှိသည်တို့၌။ တာလဝဏ္ဏဝေါဟာရော ဝိယ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သကဲ့သို့။ ရဉ္စိဝသေန၊ ရဉ္စိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထရိယဓမ္မေဟိတိ၊ ဓမ္မေဟိဟူသော။ အသာဓာရဏနိဗ္ဗစနံ၊ တစ်ပါးသော မင်းတို့နှင့် မဆက်ဆံသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

သဒ္ဓသာမတ္ထိယတော၊ ရာဇသဒ္ဓါ၏အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ အနေကဓာ၊ တစ်ပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ စက္ကဝတ္တိသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝစနတ္တိကို။ ဒသေန္နော၊ ပြုလျက်။ ပဓာနဘူတံ၊ ပြဇာန်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝစနတ္တိ၊ ကို။ ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ စက္ကရတနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒမေဝ၊ ဤဝစနတ္တိသည်သာလျှင်။ ပဓာနံ၊ ပြဇာန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမကား။ စက္ကရတနဿ၊ စက္ကာရတနာ၏။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြည့်၍။ စက္ကဝတ္တိဘာဝါနာပတ္တိတော၊ စက္ကဝတေးမင်း၏အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ လျှင်။ အဋ္ဌကဏ္ဍာသု၊ တို့၌။ ကိတ္တာဝတာ၊ စက္ကဝတ္တိ ဟောတိတိ ကေဂုံသဒ္ဓုံလမတ္တမ္ပိ၊ စက္ကရတနေ အာကာသံ အဗ္ဗုဂ္ဂန္ဓာပဝတ္တေတိ၊ ပဝတ္တေ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) ကိတ္တာဝတော၊ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ စက္ကဝတ္တိ၊ စက္ကာရတနာကို လည်စေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝုတ္တံ၊ တည်း။ ကေဂုံသဒ္ဓုံလမတ္တမ္ပိ၊ လက်တစ်သစ်၊ လက်နှစ်သစ်မျှလည်း။ စက္ကရတနေ၊ သည်။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဗုဂ္ဂန္ဓာ၊ တက်၍။ ပဝတ္တေ၊ လည်သည်ရှိသော် (ဝါ) ဖြစ်သည်ရှိသော်။ စက္ကဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဇာ၊ စက္ကဝတ္တိ၊

သုတ္တ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၉

သည်။ ကေသံ ကေသိံ အံသေ၊ လက်ဝဲတစ်ဘက် ပခုံးထက်၌။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ အပေါ်ရံကို (ဝါ) စုလျားတဘက်ကို။ ကရိတွာ၊ တင်သည်ကိုပြု၍။ ဝါမဟတ္ထေန၊ လက်ဝဲလက်ဖြင့်။ ဟတ္ထိသောဏ္ဏသဒ္ဓိသပနာဋ္ဌံ၊ ဆင်နွှာမောင်းနှင့်တူသော ကျည်တောက်ရှိသော။ သုဝဏ္ဏဘိက္ခံ၊ ရွှေကလေးကို။ ဥက္ကိပိတွာ၊ မြောက်ချီ၍။ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန၊ လက်ယာလက်ဖြင့်။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာကို။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗုဒ္ဓိရိတွာ၊ အထက်မှသွန်းဖျန်း၍။ ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ အိုစကြာရတနာ။ ပဝတ္တတု၊ လည်လော့။ ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ နာ။ အဘိဝိဇီနာတု၊ အောင်လော့။ ဣတိ ဝစနေ၊ ဤသို့သောစကားဖြင့်။ စက္ကရတနံကို။ ဝေဟာ၊ သံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဗုဂ္ဂန္ဓာ၊ ပျံတက်စေ၍။ ပဝတ္ထေသိ၊ လည်စေပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပဝတ္တာပနံ၊ စကြာရတနာကို လည်စေသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ စက္ကရတနံ ဝတ္ထေတိတိ၊ ဝတ္ထေတိဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (ယထာဟ၊ ပေးမြဲပေး)

အထ ခေါ်အာနန္ဒာ ။ပ။ စက္ကရတနန္တိအာဒိ၊ စက္ကရတနံ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာသုဒဿနသုတ္တေ၊ ၌။ အာဟ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အထ ခေါ်၊ ထိုအခါ၌။ မဟာသုဒဿနော၊ မဟာသုဒဿန အမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ စကြာမင်းသည်။ အာသနာ၊ ထိုင်နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ။ပ။ စက္ကရတနံ၊ ကို။ ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ အိုစကြာရတနာ (ဝါ) အရှင်စကြာရတနာ။ ပဝတ္တတု၊ လည်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဗုဒ္ဓိရိ၊ သွန်းဖျန်းပြီ။

[အထ ခေါ် အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဥဋ္ဌာယာသနာ ကေသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဝါမေန ဟတ္ထေန သုဝဏ္ဏဘိက္ခံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန စက္ကရတနံ အဗ္ဗုဒ္ဓိရိ “ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ အဘိဝိဇီနာတု ဘဝံ စက္ကရတနံ” န္တိ၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်။ မဟာသုဒဿနသုတ်။ ပေယျာလ ဖော်လိုက်သည်။]

စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ စက္ကရတနေယေဝ၊ စကြာရတနာ၌သာလျှင်။ န ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ သမ္ပတ္တိစက္ကာဒိသုပိ၊ သမ္ပတ္တိစက္ကရတနံ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဝတ္တတိ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ တဒတ္ထဝါကေသန္တသမ္ပတ္တိယတေပိ၊ ထိုသို့အနက်ကိုဟောသော စက္က သဒ္ဓါ၏ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်လည်း။ ဝေဒန္တံ၊ ကို။ သမ္ပတ္တိစက္ကဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေယိ၊ ဤ။ တတ္ထ တသ္မံ ဝါကျေ၊ ထိုသမ္ပတ္တိစက္ကဟိ အစရှိသော ဝါကျ၌။ သမ္ပတ္တိစက္က

ဟိတိ၊ ကား။ ပတိရူပေ ဝသေ ဒေသေ ။ပ။ သုခဉ္ဇေတံ ဓိဝတ္တတိဟိ၊ ဝတ္တတိ-
ဟူ၍။ စတုက္ကအင်္ဂုတ္တရပါဠိယံ၊ ဌ (ထည့်)။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
သော။ ပတိရူပဒေသဝါသာဒိသမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ၊ ပတိရူပဒေသဝါသ အစရှိကုန်
သော လေးပါးကုန်သော သမ္ပတ္တိစက်တို့ဖြင့်။

(သာဓကပါဠိတော် အနက်ကား) ယော နရော၊ အကြင်လူသည်။ ပတိ-
ရူပေ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော။ ဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဝသေ၊ နေရာ၏
(ဝသေ၌ ယျဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဇ-ဟုမှတ်)။ အရိယမိတ္တကရော၊ ဘုရားအစရှိ
ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၊ မိတ်ဖွဲ့ခြင်းကို ပြသည်။
သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သမ္မာပဏဓိသမ္ပန္နော၊ မိမိကိုယ်စိတ်ကို ကောင်းစွာ
ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ သိယာ၊ ၏။ ပဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ပုညကတော၊
ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသည် (ဝါ) ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုရှိသည်။
သိယာ၊ ဖြစ်၏။ ဧတံ နရံ၊ ထိုလူကို။ ခညဉ္ဇ၊ စပါးသည်လည်းကောင်း (ဝါ)
အုန်းသည်လည်းကောင်း။ ခနဉ္ဇ၊ ရွှေငွေစသော ဥစ္စာသည်လည်းကောင်း။
ယသော စ၊ အခြံအရံသည်လည်းကောင်း။ ကိတ္တိ စ၊ ကျော်စောခြင်းသည်
လည်းကောင်း။ သုခဉ္ဇ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းသည် လည်းကောင်း။
အဓိဝတ္တတိ၊ လွမ်းမိုး၏။

မှတ်ချက်။ ။ သုခဉ္ဇေတံ ဓိဝတ္တတိ (စတုက္ကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်) သုခ-
ဉ္ဇေတံ အဓိဝတ္တတိတိ သုခဉ္ဇ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အဓိဝတ္တတိ၊ အဝတ္တ-
ရတိတိ အတ္ထော (၎င်းအဋ္ဌကထာ) ၎င်းပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ
ပါဌ်ရှိတိုင်းသာ ရေးလိုက်သည်။ ဋီကာမှာ သုခေတမတိဝတ္တတိ၊
ဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။ ၎င်းပါဠိအဋ္ဌကထာတို့နှင့် မညီ။ ပါဠိတော် အဋ္ဌ-
ကထာရှိတိုင်းသာ မှတ်သင့်၏ [*ယခု ဆဋ္ဌမူဋီကာ၌ဤသို့မရှိ။]

ဝတ္တတိတိ၊ ကား။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သမုဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊ ကား။
ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ကုသလဓမ္မံ၊ ကုသိုလ်တရားသို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။
တေဟိတိ၊ ကား။ သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရန္တံ၊ ကား။ သတ္တနိကာယံ၊
သတ္တဝါအပေါင်းကို။ သယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သုဒ္ဓကတ္တုတ္တဿ၊ သုဒ္ဓကတ္တား
အနက်ကို။ ဇောတကော ယထာ၊ ထွန်းပြတတ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပရိ-
သဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်း။ ဟေတုကတ္တုတ္တဿ၊ ဟေတုကတ္တား အနက်ကို။
ဇောတကော၊ ထွန်းပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဝတ္တတိတိ၊ ကား။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ ဝါ၊
ကား။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ကုသလဓမ္မံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇာပေတိ၊ ရောက်စေ၏။

သုတ္တံ]

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၁

(ဝါ)ဖြစ်စေ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ
ကံ၊ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ နည်း။ ရာဇမဟာသုဒဿနော။
ပ။ အဟေသုန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

(ပါဠိတော်အနက်ကား) မဟာသုဒဿနော၊ မဟာသုဒဿနအမည်ရှိသော။
ရာဇာ၊ စကြာဝတေးမင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ပါဏော၊ သတ္တဝါကို။
န ဟန္တဗ္ဗော၊ မသတ်အပ်။ အဒိန္နံ၊ အရှင်မပေးအပ်သောဥစ္စာကို။ န အာဒိ-
တဗ္ဗံ၊ မခိုးယူအပ်။ ကာမေသု၊ နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထု
ကာမတို့၌။ မိစ္ဆာ၊ မှားယွင်းယုတ်မာသော မေထုန်အကျင့်ကို။ န စရိတဗ္ဗော၊
မကျင့်အပ်။ မုသော၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို။ န ဘဏိတဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။
မဇ္ဇံ၊ သေရည်သေရက်ကို။ န ပါတဗ္ဗံ၊ မသောက်အပ်။ ယထာဘုတ္တဉ္စ၊ စားမြဲ
တိုင်းသော အခွန်အတုတ်ကိုစာလျှင်(ဝါ)တောင်းခံ၍ယူစားမြဲဖြစ်သောဧယံဖို
တစ်ဖိုအခွန်ကိုသာလျှင်။ ဘုဉ္ဇထ၊ စားကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။
(နာ-၂၃၂)အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ယေ ခေါ
ပဋိရာဇာနော၊ အကြင်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော မင်းတို့သည် (ဝါ)ရန်သူ
ဖြစ်ကုန်သောမင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ ပဋိရာဇာနော၊ တို့သည်။
မဟာသုဒဿနဿ၊ သော။ ရညော၊ သို့။ အနုယန္တော၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။
အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ (ဤကား မဟာသုဒဿနသုတ်ပါဠိတော်အနက်)။

ဣရိယာပထစက္ကာနန္တိ၊ ကား။ ဣရိယာပထဘူတာနံ၊ ဣရိယာပုတ်ဖြစ်၍
ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဣရိယာပထောပိ၊ ဣရိယာ
ပုတ်ကိုလည်း။ စတုစက္ကံ နဝဒ္ဓါရန္တိအာဒိသု၊ တို့၌။ စက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ဆိုသနည်းဟူမကား။ ရထဂေါ လက္ခဏေ ဓမ္မော။ ပ။
မာယုဓေ ဒါနရာသိသုတံ၊ ရာသိသု-ဟူ၍။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာယံ၊ အဘိဓာနပ္ပ-
ဒီပိကာမည်သောကျမ်း၌။ အာစရိယမောဂ္ဂလာနက္ခေရာ၊ ဆရာဖြစ်သော
အရှင်မောဂ္ဂလာန်ထေရ်သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

(အနက်ကား) စက္ကံ၊ စက္ကသဒ္ဓါသည်။ ရထဂေါ၊ ရထားလှည်းဘီး၌လည်း
ကောင်း။ လက္ခဏေ၊ စက်လက္ခဏာ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မောရစက္ကေသု၊ ဓမ္မ-
ဥရစက္ကေသု၊ ဓမ္မစက် သင်တုံးဓားသွားစက်တို့၌လည်းကောင်း။ ဣရိယာပထေ၊
ဣရိယာပုတ်၌လည်းကောင်း(ဝါ)ဣရိယာပုတ်စက်၌လည်းကောင်း။ သပ္ပတ္တိယံ၊
သပ္ပတ္တိစက်၌လည်းကောင်း။ စက္ကရတနေ၊ စကြာရတနာ၌ လည်းကောင်း။
မဏ္ဍလေ၊ စက်ဝန်း၌လည်းကောင်း(ဝါ)မီးစက်ဝန်း၌လည်းကောင်း(ဝါ)မိုးကြိုး
စက်ဝန်း၌လည်းကောင်း (မဇ္ဈလံ အလာတစက္ကန္တိအာဒိသု၊ အသနိစက္ကန္တိ စ၊

၎င်းအဘိဓာန်ဋီကာ)။ ဗလေ၊ စစ်သည်၌လည်းကောင်း။ (မာရဗလံ ဝိဒ္ဓိသေန္တေ၊
ကိုထေဇက်)။ ကုလသလဘဏ္ဍေ၊ အိုးထိန်းစက်၌လည်းကောင်း။ အာဏာယံ၊
အာဏာစက်၌လည်းကောင်း။ အာယုဇေ၊ လက်နက်စက်၌လည်းကောင်း။
ဒါနရာသီသု၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအစုတို့၌လည်းကောင်း။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

[မူလပဏ္ဏာသ မဟာသီဟနာဒသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ “သမ္ပတ္တိယံ
လက္ခဏေ စ၊ ရထဂေါ လ္လရိယာပထေ။ ဒါနေ ရတုဓမ္မဥရ-စက္ကာဒိသု
စ ဒိဿတိ” ဟူ၍သင်လာ၏။ သာဓကပါဠိများကို ၎င်းမှာကြည့်။]

ဝတ္ထောတိ၊ ကား။ ပဝတ္တနံ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဣမိနာဝ၊ ဤဝတ္ထော
ဟူသောပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣရိယာပထစက္ကံ၊ ဣရိယာပုတ်တည်းဟူသောစက်
ကို။ ဝတ္ထေတိ ပရဟိတာယ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သူတစ်ပါးတို့၏အကျိုးငှာဖြစ်စေတတ်
၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗစနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ သမာနတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

[ဣရိယာပထစက္ကံ ဝတ္ထေတိ ပရဟိတာယ ဥပ္ပါဒေတိတိ၊ စက္ကဝတ္တိ။
ဤဝစနတ္ထကိုပြသည်။]

တထာ စ တတော ဧဝ၊ လျှင်။ အထ ခေါ် တံ အာနန္ဒ၊ ။ပ။ သေနာယာတိ၊
အာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

(အနက်ကား)အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တံ စက္ကရတနံ၊ ထိုစကြာရတနာသည်။
ပုရတ္တိမံ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။ ဒိသံ၊ အရပ်သို့။ ပဝတ္တိ၊ လည်ပြီ။ မဟာသုဒဿ-
နော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ စတုရဂီနိယာ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာယ၊
စစ်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ အန္တဒေဝ၊ စကြာရတနာသို့ အစဉ်လိုက်သည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယသ္မိံ ခေါ် ပန ပဒေသေ၊
အကြင်အရပ်၌။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်၏ (ဝါ)ရပ်တန့်၏။
တတ္ထ တသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။ မဟာသုဒဿနော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။
စတုရဂီနိယာ၊ သော။ သေနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ ဝါသံ၊ နေခြင်းသို့။
ဥပဂစ္ဆိ၊ ကပ်ရောက်ပြီ။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား ။ အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အာဂတော၊
လာသော။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။ သော ဖုဇာ၊ သည်။
အပ္ပဋိဟတံ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် မတားမြစ်အပ်သော(ဝါ)မတားမြစ်နိုင်သော။
အာဏာသင်္ခါတံ၊ အာဏာဟုဆိုအပ်သော။ စက္ကံ၊ ကို။ ဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်
၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိ၊ မည်၏။
တထာ တံ ဝဒနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ။ ပ။ ပါဏိနာတိ

သုတ္တံ]

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၃

အာဒိ၊ ကိ၊ ဘဂဝတ၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ (ဤပါဠိကား။ ပဉ္စကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်တည်း။)

(အနက်ကား) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရတနာကို လာည်စေတတ်သော။ ရာဇာ၊ စကြာမင်းသည်။ ဓမ္မေနော၊ ကုသိုလ်ကံတရားဖြင့်သာလျှင်။ စက္ကံ၊ အာဏာ စက်ကို။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တံ စက္ကံ၊ ထိုအာဏာစက်သည်။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ မနုဿဘူတေန၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပစ္စတ္ထိကေန၊ ရန်သူဖြစ်သော(ဝါ)ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုအလိုရှိသော။ ပါဏိနာ၊ သတ္တဝါသည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသနည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အတ္တညူ စ၊ မိမိ၏မင်းအဖြစ်တည်းဟူသောအကူး၊ ထိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အကျိုးကို သိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ဓမ္မညူ စ၊ မင်းစဉ်မင်းဆက် မပျက်စီးသုံး ကျင့်ရိုး ထုံးတရားကို သိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇီ။ မတ္တညူ စ၊ မင်းဒဏ်ပေးခြင်း စစ်သည်တို့၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ကာလညူ စ၊ မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားသောကာလ တရားဆုံးဖြတ်သောကာလ နေပုဒ်၌လည်း လည်ကြည့်ရှုသောကာလကို သိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ပရိသညူ စ၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲ၊ ရဟန်းဟု ရှိအပ်သော ပရိသတ်ငါးပါးကို သိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ တို့နှင့်။ ပ။ ပါဏိနာ၊ သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။

မှတ်ချက်။ ။ဣမေဟိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ပဉ္စဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မေနော စက္ကံ ဝုတ္တေဟိ။ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ ကေနစိ မနုဿဘူတေန ပစ္စတ္ထိကေန ပါဏိနာ-ဟူ၍ ပေယျာလကို မေး။ ပါဠိတော်၌ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုဝေ အင်္ဂေဟိ။ ပ။ ဓမ္မေနော။ ပ။ ပါဏိနာ-ဟူ၍ အင်္ဂါသဒ္ဒါ၊ ဝေ-သဒ္ဒါနှင့်ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ဓမ္မေနာတိ ကုသလကမ္မေန။ စက္ကန္တိ အာဏာစက္ကံ။ အတ္တညူတိ ရဇတ္ထိ ဇာနာတိ။ ဓမ္မညူတိ ပဝေဏိဓမ္မိ ဇာနာတိ။ မတ္တညူတိ ဒဏ္ဍမိ ဝါဗလမိဝါ ပမာဏိ ဇာနာတိ။ ကာလညူတိ ရဇသုခါနဘဝနကာလံ ပိနိစ္ဆယကရုဏ-ကာလံ၊ နေပဒစာရိကကာလညူ ဇာနာတိ။ ပရိသညူတိ ဒေယံ ပရိသာ ခတ္တိယပရိသာ။ အယ် ဩဟုဏ ဝေဿ သုဒ္ဓ သဏေပရိ-သာတိ ဇာနာတိ-ဟူ၍ဖွင့်၏။ ၎င်းအတိုင်းဟောနေသည်။

ယော ရာဇာ၊ သည်၊ ခတ္တိယမဏ္ဍလာဒိသည်တံ၊ မင်းအဝန်းအစရှိသည်ဖြင့်
 မှတ်အပ် သိအပ်သော (ဝါ) မင်းအပေါင်းစသည်ဖြင့် မှတ်အပ်သိအပ်သော။
 စက္ကသမူဟံ၊ အပေါင်းကို။ အတ္တဇနော၊ ဇာ၊ ဝသေ၊ အလို၌(ဝါ)သို့။ ဝတ္ထေတိ
 အနုဝတ္ထေတိ၊ လိုက်စေတတ်၏။ ဣတိပိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ သော
 ရာဇာ၊ သည်။ စက္ကဝတ္ထိ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ၊ ယေ၊ ခေါ၊ ပနာနန္တံ။ ပ။
 အဟေသန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ မဟာသုဒဿနသုတ္တံ၊ ၌။
 ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ (အနက်ကား) အာနန္တ၊ အာနန္တာ။ ပုရတ္ထိမာယ၊ ဇာ၊ ဒိသာယ၊
 ၌။ ယေ၊ ခေါ၊ ပဋိရာဇာဇနော၊ အကြင်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောမင်းတို့သည်
 (ဝါ)ရန်သူမင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟေ ပဋိရာဇာဇနော၊ တို့သည်။
 မဟာသုဒဿနဿ၊ ဇာ၊ ရညော၊ သို့။ အနုယန္တော၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။
 (တစ်နည်း)ရညော၊ ဇာ၊ ဝသံ၊ အလိုသို့။ အနုယန္တော၊ ကုန်သည်။ အဟေသံ၊
 ကုန်ပြီ။ တေဿ ရညော၊ ထိုစကြာမင်းအား။ စက္ကလက္ခဏံ၊ တစ်ရာ
 ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာသည်။ ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ပိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်
 လည်း။ သော ရာဇာ၊ သည်။ စက္ကဝတ္ထိ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမဿ
 ဒေဝ ကုမာရဿ (နှာ-၂၃၃) ဟေဠာ ပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ
 သဟဿာရာနိ၊ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိတိအာဒိ၊
 ကို။ ဘဂဝါ၊ အာဟ၊ ပြီ။ (ဤပါဠိကား သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော် မဟာ
 ပဒါနသုတ်ပါဠိတည်း။) (အနက်ကား) ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ ဣမဿ
 ကုမာရဿ၊ ဤမင်းသား၏။ ဟေဠာ ပါဒတလေသု၊ အောက်၌ဖြစ်သော
 ခြေဖဝါးအပြင်တို့၌။ သဟဿာရာနိ၊ တစ်ထောင်သောအကန်ရှိကုန်ထသော။
 သနေမိကာနိ၊ အကွပ်ရှိကုန်ထသော။ သနာဘိကာနိ၊ ပုံတောင်းချက်ရှိ
 ကုန်ထသော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့်
 ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ကုန်ထသော။ စက္ကာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ရောက်ကုန်၏
 (ဝါ) ဖြစ်ကုန်၏။ တေဿ ရညော၊ အား။ စက္ကံ မဟန္တံ ကာယဗလံ၊
 ကြီးသောကိုယ်အားသည်။ ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။
 သောရာဇာ၊ သည်။ စက္ကဝတ္ထိ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ၊ အယဉ္စိ ဒေဝ
 ကုမာရော ။ ပ ။ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယောတိအာဒိ၊ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော-
 ဤသို့အစရှိသော။ တေ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ မဟာပဒါနသုတ္တံ။
 ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ (အနက်ကား) ဒေဝ၊ ကြီး။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ (ဟိကား
 ပဒါလင်္ကာရ)။ သတ္တုဿဒေါ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော အရပ်တို့၌ ပြည့်ပြီးသော
 အသားရှိ၏။

[သတ္တသရုပ်ကား လက်ဖခိုးနှစ်ဘက်၊ ခြေဖခိုးနှစ်ဘက်၊ ပခုံးစွန်း
 နှစ်ဘက်၊ ပခုံးသား၊ ဤခုနစ်ပုံ)တည်း။]

သုတ္တ

အဗ္ဗန္တမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၅

ဒေဝ၊ ကြီး။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဒကာယော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏
 ရွှေထက်ဝက်ဖြစ်သော ကိုယ်နှင့်တူသောကိုယ်ရှိ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဿ
 ကုမာရဿ၊ ၏။ တေန လက္ခဏေန၊ ထိုသီဟပုဗ္ဗဒ္ဒကာယလက္ခဏာကြောင့်။
 မဟဗ္ဗလဘာဝေါ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊
 ကား။ ယော ရာဇာ၊ သည်။ စက္ကံ၊ စက်ဟုဆိုအပ်သော။ ဒသဝိဓံ ဝါ၊ ဆယ်ပါး
 အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ခွါဒသဝိဓံ ဝါ၊ တစ်ဆယ်နှစ်ပါး အပြားရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ ဝတ္ထုဓမ္မံ၊ ဝတ်အကျင့်ကို။ ဝတ္ထုတိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်တတ်၏။
 ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိ၊ မည်၏။

[ဒသသရုပ်ကား ကုသလကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးတည်း။ ၎င်း၌
 အဓမ္မရာဂကိုပယ်ခြင်း၊ ဝိသမလောဘကိုပယ်ခြင်း နှစ်ပါးကိုထည့်၍
 ခွါဒသ သရုပ်ကို သိအပ်၏။]

တေန၊ ကြောင့်။ န ဟိ တေ ကာတ ဥပ။ ဝတ္တာဟိတိအာဒိ၊ ကို။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပါထိကဝဂ္ဂေ၊ ၌။ ဧကဝတ္ထိသုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 (အနက်ကား) တာတ၊ ချစ်သား။ တေ၊ သင်ချစ်သား၏။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌
 ဖြစ်သော။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ပေတ္တိကံ၊ အာမာလာသော။ န ဒါယဇ္ဇံ၊
 အဓမ္မမဟုတ်။ တာတ၊ ချစ်သား။ ဣဿံ၊ ငါတို့ကတုန်းပါ၏။ တံ၊ သင်ချစ်သား
 သည်။ အရိယေ၊ အပြစ်မရှိသော(ဝါ)ဖြူစင်သော (အရိယေတိ နိဒ္ဒေါသေ၊
 ၎င်းအဋ္ဌကထာ)။ စက္ကဝတ္ထိဝတ္ထေ၊ စကြဝတေးမင်းတို့၏ ကျင့်ရာဖြစ်သော
 ဝတ်အကျင့်၌။ ဝတ္တာဟိ၊ ကျင့်လော့ (ဤကား သာဓကအနက်)။ ယော
 ရာဇာ၊ သည်။ မဟန္တံ၊ များသော။ စက္ကံ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဝဇ္ဇေတိ ပဝတ္ထေတိ၊
 ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိပိ တဿ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ သော ရာဇာ၊ သည်။
 စက္ကဝတ္တိ၊ မည်၏။ စ သစ္စံ၊ ၏။ ပဋ္ဌပေသိ ခေါ် အာနန္ဒ ဥပ။ သုဝဏ္ဏတ္ထိ၊
 ကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ မဟာဝဂ္ဂေ၊ ၌။ မဟာသုဒဿနသုတ္တေ၊
 ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မဟာသုဒဿနော၊ သော။ ရာဇာ၊
 သည်။ တာသံ ပေါက္ခရဏိနံ၊ ထုံရေကန်တို့၏။ ဟိရေ၊ ကမ်းနား၌။ ဝေဂ္ဂပံ၊
 ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒါနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အနုတ္တိကဿ၊ ထမင်း
 ဖြင့် အလိုရှိသောသူအား(ဝါ)ထမင်းကိုအလိုရှိသောသူအား။ အနံ၊ ထမင်းကို။
 ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပါနတ္တိကဿ၊ အဖျော်ကိုအလိုရှိသောသူအား။ ပါနံ၊ ကို။
 ဝတ္ထုတ္တိကဿ၊ အဝတ်ပုဆိုးကို အလိုရှိသောသူအား။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ယာနုတ္တိကဿ၊
 ယာဉ်ကိုအလိုရှိသောသူအား။ ယာနံ၊ ကို။ သယနုတ္တိကဿ၊ အိပ်ရာကို အလို
 ရှိသောသူအား။ သယနံ၊ ကို။ ဣတ္ထိတ္တိကဿ၊ မိန်းမကိုအလိုရှိသောသူအား။

ဣတ္ထိံ၊ ကိံ၊ ဟိရိညတ္ထိကဿ၊ ငွေကိုအလိုရှိသောသူအား။ ဟိရညံ၊ ငွေကို။
 သုဝဏ္ဏတ္ထိကဿ၊ ရွှေကိုအလိုရှိသောသူအား (ဝါ) ရွှေဖြင့်အလိုရှိသောသူအား။
 သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေကို။ ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏ (ဝါ) ပေးလှူ၏။

[ဋီကာ၌ ဌပေသိ-ဟု ပါ၌ရှိ၏။ ပါဠိတော်၌ ပဋ္ဌပေသိ-ဟုရှိ၏။
 ပါဠိတော်အတိုင်းသာ သင့်၏ဟု ထင်ပေသည်။]

ရာဇာတိ၊ ရာဇာဟူသော အမည်သည်။ သာမညံ၊ သာမညအမည်တည်း။
 (ဝါ) မင်းအများနှင့်ဆက်ဆံသော အမည်တည်း။ ကဿ၊ ကား။ တဒညသာ-
 ဓာရဏတော၊ ထိုစကြာမင်းမှ တစ်ပါးသောမင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်
 တည်း။ စက္ကဝတ္တိတိ၊ စက္ကဝတ္တိ-ဟူသော အမည်သည်။ ဝိသေသံ၊ တစ်ပါးသော
 မင်းတို့မှတူသော။ သာမညံ၊ တည်း။ ကဿ၊ ကား။ အနညသာဓာရဏတော၊
 တစ်ပါးသောမင်းတို့နှင့် မဆက်ဆံခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဉယေ၊ အသင့်၌ (ဝါ) လျှောက်ပတ်သည်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။
 သမော ဝေ၊ သင့်တင့်ညီညွတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဉယော နာမ၊ ဉယမည်၏။
 ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဉယေန သမေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ ဝတ္တတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒံ နာမ စရတိတိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္တေပိ၊
 မဆိုအပ်သော်လည်း။ သာမညဇောတနာယ၊ သာမညထွန်းပြခြင်း၏။ ဝိသေသေ၊
 အထူး၌။ အဝဋ္ဌာနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသေသတ္ထိနာ စ၊ အထူးကိုအလို
 ရှိသော ဆရာသည်လည်း။ ဝိသေသဿ၊ အထူးကို။ ပယုဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ယှဉ်အပ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒတ္ထပရတ္ထေတိ၊ သဒတ္ထပရတ္ထေ-ဟူ၍။ ယောဇီယတိ၊
 ယှဉ်အပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဒေသဂ္ဂဟဏေ၊ အစိတ်ကိုယူခြင်းသည်။ အသတိ၊
 မရှိသည်ရှိသော်။ ဂဟတဗ္ဗဿ၊ ယူအပ်သောအနက်၏။ နိပ္ပဒေသတာ၊ အကြွင်း
 အကျန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
 နည်းဟူမူကား။ ဒိက္ခိတော န ဒဒါတိတိ ယထာ၊ ဒိက္ခိတော န ဒဒါတိ-ဟူသကဲ့သို့
 တည်း။ ဒိက္ခိတော၊ ခေါင်းတုံးသည်။ န ဒဒါတိ၊ မပေးလှူ။ (မပေးလှူဟုဆိုသဖြင့်
 အလုံးစုံကို မပေးလှူဟု၊ သိအပ်သကဲ့သို့ဟူလို) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ကဝတ္တိ-
 ရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မနေဝ၊ တရားဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) အသင့်အားဖြင့်သာလျှင်။
 ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ အဓမ္မေန၊ တရားမဟုတ်သော။
 (ဝါ) မတရားသော။ ပရူပသာတာဒိနာ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲ
 ခြင်း အဝရှိသည်ဖြစ်။ ရဇ္ဇံ၊ ကိံ။ န အဓိဂစ္ဆတိ၊ မရ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ လာဘိတ္တာတိအာဒိ၊ ကိံ၊ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။

သုတ္တံ

အဗ္ဗဗ္ဗမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၇

ဓမ္မေနာတိ၊ ကား။ ဉာယေန၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကုသလဓမ္မေန၊ ကုသိုလ်တရားဖြင့် (ဝါ) ကုသိုလ်ကံဖြင့်။ ရညော၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏အဖြစ်။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

ယော ရာဇာ၊ သည်။ ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏။ ဟိတောပါယဘူတံ၊ အစီးအပွား၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ အကျင့်တရားကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ စရတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မိကော၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတောပါယဘူတဿ၊ အစီးအပွား၏ အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ အကျင့်တရားကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သော။ ရာဇာ၊ မင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ စရကော၊ ကျင့်တတ်သော။ ရာဇာ၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မရာဇာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွသော။ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ပရဟိတဓမ္မကရဏေန ဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ မဟာပဒါနဋ္ဌကထာနယော၊ မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လာသော နည်းတည်း။ ဒသဝိဓေ၊ သော။ ကုသလဓမ္မ၌။ ဝါ၊ ကား။ အဂတိရဟိတေ၊ အဂတိတရား လေးပါးမှကင်းသော။ ရာဇဉ္စ၊ ဝါ၊ ကား။ အဂတိရဟိတေ၊ အဂတိတရား လေးပါးမှကင်းသော။ ရာဇဉ္စ၊ ဓမ္မေ၊ မင်းကျင့်တရား၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ယော ရာဇာ၊ သည်။ တေနဝ ဓမ္မေန၊ ထိုမင်းကျင့်တရားဖြင့်သာလျှင်။ (နာ-၂၃၄) လောကံ၊ လူကို။ ရညေတိ၊ နှစ်သက်စေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မရာဇာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ပဒေသံ၊ ဤဓမ္မိကော၊ ဓမ္မရာဇာဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပရိယာယဝစနဇေဝ၊ ပရိယာယံ သဒ္ဓါသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လာသော နည်းတည်း။ ပန၊ ဝါဒထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော ရာဇာ၊ အကြင်မင်းသည်။ စက္ကဝတ္တိဝတ္တသင်္ခါတံ၊ စက္ကဝတေးင်း၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ အကျင့်တရားကို။ စရတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ ရညော၊ အား။ ဝါ၊ ကား။ တေသ္မိံ ရညေ၊ ဌံ။ စက္ကဝတ္တိဝတ္တသင်္ခါတော၊ သော၊ ဓမ္မော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ဓမ္မာ၊ တော၊ တရားမှ။ အနပေတတ္တာ၊ မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မော စ၊ ဓမ္မမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဓမ္မဟူသည်။ ရဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ တိုင်းနေလူများကို နှစ်သက်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ရာဇာ စ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ဓမ္မ

ရာဇာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိတိ၊ ဟူ၍။
 ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ စာတုရန္တာတိ ဣဒံ၊ စာတု-
 ရန္တာ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ စတုဒီပိဿရတံ၊ လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရ
 သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စာတု-
 ရန္တာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧတိဿာ ပထဝိယာ၊
 ထိုမြေအား။ စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော။ သမုဒ္ဒါ၊ သမုဒ္ဒရာတို့သည်။ အန္တာ
 ပရိယောသာနာ၊ အဆုံးတို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သာ ပထဝီ၊ သည်။ စာတုရန္တာ၊ မည်၏။ ပထဝီ ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ သာ ပထဝီ ကို။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒါ-
 ဒိစတုသမုဒ္ဒပရိယောသာနတ္တာ၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာ အစရှိသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း
 အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စာတုရန္တာ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ စတုသမုဒ္ဒအန္တာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ပါး။ အဝယဝဘူတေဟိ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုဗ္ဗိ-
 ဓေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒိပေဟိ၊ ကျွန်းတို့ဖြင့်။ ဝိဘူသိတာ၊ တန်ဆာဆင်အပ်
 သော။ သာ ပထဝီ၊ သည်။ ဧကလောကဓာတုပရိယာပန္နာ၊ တစ်ခုသော
 လောကဓာတ်၌ အကျုံးဝင်၏။ သာ ပထဝီ၊ သည်။ ပထဝီယော၊ မြေသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ စတုဗ္ဗိဓီပဝိဘူသိတာယ ပထဝိယာတိ
 ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။

ယထာ ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ မသာ၊ သည်။ ယာ ပနာတိအာဒိဝစနံ၊
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူသနည်း။ ယာဝတာ စန္ဒိမသ္မရိယာ ပရိဟရန္တိ ။ပ။ ယေ စ ပါဏာ
 ပထဝိသိတာတိ၊ ပထဝိသိတာ-ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မန္ဒာတုဇာတကော၊
 တိကနိပါတ်မန္ဒာတုဇာတ်၌။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

(အနက်ကား) ယာဝတာ ယတ္ထကေန ပရိစ္ဆေဒေန၊ အကြင်မျှလောက်သော
 အပိုင်းအခြားဖြင့်။ စန္ဒိမသ္မရိယာ၊ လ နေတို့သည်။ ပရိဟရန္တိ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို
 လှည့်လည်ကုန်၏။ ဝိရောစနာ၊ တင့်တယ်ကုန်သော လနေတို့သည်။ ဒိသာ၊ အရပ်
 ဆယ်မျက်နှာတို့ကို။ သန္တိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၏။ တာဝတာ တတ္ထကော၊
 ထိုမျှလောက် နေ လ ထွန်းပသော အရပ်အပိုင်းအခြား၌။ ပထဝိသိတာ၊
 မြေကိုမှီကုန်သော။ ယေ စ ပါဏာ၊ အကြင်သတ္တဝါ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊
 ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတ ပါဏာ၊ တို့သည်။ မန္ဒာတု၊
 မန္ဒာတ်စကြာမင်း၏။ ဒါသာ၊ ကျန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သုတ္တ

အမ္မိဋ္ဌမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၉

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုဗ္ဗိဒေဝိပဝိဘူသိတာယ-ဟူသောပုဒ်၌။ စတု
ဒေဝိပဝိဘူသိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ထာ၊ မဆိုမူ၍။ စတုဗ္ဗိဒေဝိပဝိဘူသိတာယာတိ၊
ဟူ၍။ ဝိဓသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ဝိဓသဒ္ဓါကိုယူခြင်းသည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ပဉ္စ-
သတပရိတ္တဒီပါနမ္ပိ၊ ငါးရာသော ကျန်းငယ်တို့ကိုလည်း။ မဟာဒီပေယေဝ၊
ကျန်းကြီး လေးကျန်း၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟဏတ္ထံ၊ သိမ်းယူခြင်း အကျိုးရှိ၏။
ကသ္မာ၊ ကား။ သဒ္ဓါတိရိတ္တေန၊ သဒ္ဓါလွန်ဖြင့်။ အတ္တာတိရိတ္တဿ၊ အနက်လွန်ကို။
ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကောဋ္ဌာသ
ဝါစကေန၊ အစုအဖွဲ့ကို ဟောတတ်သော။ ဝိဓသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမာနဘာဂါနံ၊
တသောအဖွဲ့တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဒဠဗ္ဗု၊ ၏။ ကောပါဒီပစ္စတ္ထိကေတိတ္ထေ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကာမ မောဟ
မာန မဒါဒိကေ၊ ကိလေသကာမ၊ မောဟ၊ မာန၊ မဒ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာ
တိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ဝိဇေတိတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဝိဇေတိဟူသောဤပုဒ်သည်။ တံကာလာ
ပေက္ခာယ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုခွဲသဖြင့်။ ဝတ္တမာနဝဇ္ဇနံ၊ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်အဆုံး
ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဝိဇိတဝါ၊ အောင်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဒ္ဓဝိဒု၊ တို့သည်။ အတိတေ တာဝိသဒ္ဓံ၊ အတိတ်၌ဖြစ်သော
တာဝိပစ္စည်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗရာဇာနော ဝိဇေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊
ဆိုသည်ရှိသော် (ဝါ) ဆိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည် (ဒဿေတိ၌စပ်)။ စက္က-
ဝတ္တိနော၊ စကြဝတေးမင်းအား။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောရန်သူနှင့်။
ယုဒ္ဓံ နာမ၊ စစ်ထိုးခြင်းမည်သည်။ ကာမံ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ၏ရှင်။ ပန
တထာပိ၊ သော်လည်း။ ယုဒ္ဓေန၊ စစ်ထိုးခြင်းဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗဿ၊ ပြီးစေအပ်
သော။ ဝိဇယဿ၊ အောင်ခြင်း၏။ သိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝိဇိတသင်္ဂါ-
မောတွေဝ၊ ဝိဇိတသင်္ဂါမဟူ၍သာလျှင် (ဝါ) အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေ
ပြင်ရှိ၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ထာဝရဿ ဓုဝဿ၊ မြဲသည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ထာဝရိယံ၊ မြဲသည်
၏အဖြစ်။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၌။ ထာဝရိယံ၊
မြဲသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။
န သက္ကာ ကေနစိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊
ဤကေနစိအစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ အကမ္ပိယ
ဌေန၊ မတုန်မလှုပ်စေအပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဇနပဒေ၊ ၌။ ထာဝရိယ-
ပုတ္တော၊ မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တပ္ပုရိသသမာသံ၊
တပ္ပုရိသသမာသံကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စိတ္တိမ္ပတပါး။ ဣတရေန၊ ဤကေနစိ အစရှိ
သော ပါဌ်မှတစ်ပါးသော ဇနပဒေါ ဝါ တမ္ပိ-အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ တေသ္မိ ရညေ၊
၌။ ဒဠဘတ္တိဘာဝတော၊ မြဲမြန်စွာ စားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထာဝရိယပု-

တော၊ မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဇနပဒေါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညပဒတ္တသမာသံ၊ အညပဒတ္တဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသံကို။ ဒုဿတိ၊ ၏။ တမ္ပိတိ၊ ကား။ အသ္မိ၊ ရာဇိနိ၊ ထိုခကြာမင်း၌။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ အကြင် သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တသ္မိ၊ ရာဇိနိ၌။ ဇနပဒေါ၊ သည်။ ထာရိယံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ၏။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ အာဝိကရောန္တော၊ ထင်စွာ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ အနုယုတ္တောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနုယုတ္တော စသောဝါကျ၌။ အနုယုတ္တောတိ၊ ကား။ နိစ္စပယုတ္တော၊ အမြဲယှဉ်သော။ သကမ္မနိရတောတိ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိနော၊ ၏။ ရဇကမ္မေ၊ မင်းအဖြစ်ဟူသောအမှု၌။ သဒါ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ (နှာ-၂၃၅)

ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ အစလော အသမ္ပဝေမိတိ ဧတံ ပဒဒ္ဒယံ၊ အစလော အသမ္ပဝေမိ ဟူသော ထိုပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပရိယာယဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ စောရာနံ၊ ခိုးသူတို့၏။ ဝိလောပနမတ္တေန၊ လုယက်ခိုးယူကာ မျှဖြင့်။ အစလော၊ မတုန်လှုပ်(ဝါ)တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော။ ဒါမရိကတ္တေန၊ ကြမ်း တမ်းစွာလုယက်ဖျက်ဆီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အသမ္ပဝေမိ၊ ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ် သော။ ဝါ၊ ကား။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့ကြောင့်။ အစလော၊ သော။ ပဋိရာဇဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူမင်းတို့ကြောင့်။ အသမ္ပဝေမိ၊ သော။ ဝါ၊ ကား။ အနတိ မုဒုဘာဝေန၊ အလွန်မနူးညံ့သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အစလော၊ သော။ အနတိ စက္ကဘာဝေန၊ အလွန်မကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အသမ္ပဝေမိ၊ သော။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတိစက္ကသ၊ အလွန်ကြမ်း သော။ ရညော၊ ၏။ ရဋ္ဌေ၊ ၌။ ဗလိဒဏ္ဍာဒိဟိ၊ အခွန်အတုတ် ဒဏ်အစရှိသည် တို့ဖြင့်(ဝါ) အခွန်ကောက်ယူခြင်း၊ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ [ဆဋ္ဌမ္ပဋ္ဌိ ဗလိဒဏ္ဍာဒိဟိ ဟုရှိ၏] လောကံ၊ တိုင်းပြည်သူ လူအပေါင်းကို။ ပိဋ္ဌယ- တော၊ နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈိမဇနပဒံ၊ မဇ္ဈိမဇနပဒံကို။ ဆဋ္ဌေတွာ၊ စွန့်၍။ ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒတိရာဒိနိ၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ကမ်းအစရှိသည် တို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပစ္စန္တေ၊ တိုင်းစွန့်၍။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အတိမုဒုကဿ စ၊ အလွန်နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ရညော၊ ၏။ ရဋ္ဌေ၊ နိုင်ငံ၌(ထည့်)။ စောရသာဟသိကဇနဝိလောပပိဋ္ဌိတာ၊ ခိုးသူအနိုင်အထက် နှိပ်စက်တတ်သောသူတို့သည် လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပစ္စန္တေ၊ တိုင်းစွန့်ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဇနပဒမဇ္ဈေ၊ ဇနပဒံ အလယ်၌။ ဝါသံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ ရာဇိနိ၌။ ဇနပဒေါ၊ သည်။ ထာဝရဘာဝံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်သို့။ န ပါပုဏာဝံ၊ မရောက်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ တဒုဘယဝိရဟိတော၊ ထိုအလွန် ကြမ်းတမ်းခြင်း၊ အလွန်နူးညံ့ခြင်း နှစ်ပါးစုံမှ ကင်းသော။ သုဝဏ္ဏတုလာ ဝိယ၊

ရွှေချိန်ကဲ့သို့။ သမဘာဝပ္ပတ္တေ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ တေသ္မိရာဇိနိ၊ ထိုမင်းသည်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရယမာနေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ နေပဒေါ၊သည်။ ပါသာဏပိဋိယံ၊ ကျောက်ဖျာအပြင်၌။ ဌပေတွာ၊ထားပြီး၍။ အယောပဇ္ဇေန၊ သံပြားဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တာ ဝိယ စ၊ ခြံရံအပ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အစလော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ အသမ္ပဝေဓိ၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ထာဝရိယပ္ပတ္တော၊မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊၏။

သေယျထိဒန္တိ သေသ သဓွေးသည်။ကောဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ နိပါတော၊တည်း။ သော ဓမ္မော၊ ထိုတရားသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ တံ စိတ္တံ၊သည်။ ကတမံ၊နည်း။ သာ ပညာ၊သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနဝသေန၊ လိင်္ဂ ဝိဘတ်၊ ဝုဏ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပယောဇီယမာနောဝ၊ ယှဉ်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ဣဓ၊ဤအရာ၌။ တာနိ ကတမာနိတိ၊ ဟူ၍။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မစေတာနိတိအာဒိ၊ကို။ အာစရိယော၊သည်။ အာဟ၊၏။ ယံ ရတနံ၊သည်။စက္ကဝတ္တိနော၊၏။ယထာရဟံ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ အာကာသာဒိဂမနာယ၊ ကောင်းကင် အစရှိသည်တို့သို့ သွားခြင်းငှါ၊စစတိ ပရိဗ္ဗမတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လည်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ရတနံ၊သည်။ စက္ကံ၊မည်၏။

[စစ ဓာတ်၊ အပစ္စည်း ဓာတုန် စကို ကပြ။ ဒွေး ဘော်ဆောင်။ သဒ္ဓနိတိ၌ စက္က စက္က ဗျထနေ။စက္ကန္တိ ကေနဠေန စက္ကံ။ စက္ကေတိ ဗျထတိ ဟိ သတိတိ အထွေန စက္ကံ-ဟူ၍ စက္ကဓာတ်နှင့် ပြ၏။ ဓာတ်ကျမ်းများ၌ စစဓာတ် မထင်ချေ။ သို့သော် ဝတ္တိန္တာနုပဗ္ဗိကာ သဒ္ဓပဋိပတ္တိ ဟူသည်နှင့်အညီ သင့်၏ဟူ၍ မှတ်သင့်၏။]

ဟိ သစ္စံ၊၏။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ အန္တောသမုဋ္ဌိတဝါယောဓာတုဝသေန၊ အတွင်း၌ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စက္ကဝတ္တိယ၊ သော။ ရညော၊ ၍။ ငစနသမနန္တရမေဝ၊ ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ-ဟူသောကောင်းကိုဆိုသည်၏။ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊လည်၏။ စန္ဒိမသုရိယဝိမာနာဒိ ဝိယ၊ လဗိမာန်၊ နေဗိမာန် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဗဟိ၊ အပ၌။ သမုဋ္ဌိတဝါယောဓာတုဝသေန၊ ဖြစ်သောဝါယောဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ပဝတ္တတိ၊မလည်။ ဣတိ၊သို့။ ဝိမာနဋ္ဌကထာယံ၊ ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၌။ ဝတ္တံ၊၏။ရဘိဇနနဠေနာတိ၊ကား။ ပီတိသောမနဿုပ္ပါဒနဠေန၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ၊၏။ တံ ရတနံ၊ကို။ ပဿန္တယ စ၊ မြင်သောသူအားလည်း

ကောင်း။ သုဏန္တယ ၈၊ ကြားသောသူအားလည်းကောင်း၊ အနုပ္ပကံ၊ အတိုင်း
မသိသော (ရှေးဝေါဟာရတ္ထ) (ဝါ) အနည်းငယ်ဟုတ်သော (သဒ္ဓတ္ထ)။ ပီတိ-
သောမနဿ၊ သည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္တရိယမေတ္တာ၊ လက်
ဖျစ်ခတ်တီး ချီးမွမ်း အံ့ဩအပ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
ပန၊ သကတ္ထမတစ်ပါး ဝစနတ္ထကို ဆိုဦးအံ့။ ဝစနတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ရတံ၊ မြင်သို့
ကြားသို့၏ စိတ်၏ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ ရဇေတိ ဂရေတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရတနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ရမနံ၊ စိတ်၏မွေ့လျော်ခြင်း။ ရတံ၊
စိတ်၏မွေ့လျော်ခြင်း။ ယံ ဝတ္ထု၊ အကြင်ဝတ္ထုသည်။ တံ၊ ထိုစိတ်၏မွေ့လျော်
ခြင်းကို။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝတ္ထု၊ သည်း။
ရတနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ရတံ၊ စိတ်၏မွေ့လျော်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ
တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇကောရလောပဝသေန၊ ဇအက္ခရာကျေသည်
၏အစွမ်းဖြင့်။ ရတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ နေရတ္တိကာ၊ သဒ္ဓါကျမ်း
တတ် ဆရာမြတ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိရကနာ-
ဒိသု၊ ဆင်ရတနာအစရှိသည်တို့၌။

စိတ္တိကတဘာဝါဒိနာပိ၊ စိတ်၌ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့်လည်း။
စက္ကယ၊ ၏။ ရတနဋ္ဌော၊ ရတနာသဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍
ဆိုဦးအံ့။ သော၊ ထိုစက္က၏ ရကနဋ္ဌကို။ ရတိဇနနဋ္ဌေနဝ၊ စိတ်၏မွေ့လျော်
ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အနက်ဖြင့်သလျှင်။ ဧကသင်္ဂဟတာယ၊ တပေါင်း
တည်း (ဝါ) တစ်ခုတည်း ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသု၊ အသီး။
န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသင်္ဂဟော၊ တပေါင်းတည်း
(ဝါ) တစ်ခုတည်း ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍
မေးဌားအံ့။ စိတ္တိကကောဒိ ဘာဝယပိ၊ စိတ္တိကတ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၏
လည်း။ ရတိနိမိတ္တတ္တာ၊ မွေ့လျော်ခြင်း၏အကြောင်းနိမိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဧကသင်္ဂဟော၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသုဇ္ဇိတော၊ ဖြေဆို
အပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဂန္ထဗျာသံ၊ ကျမ်း၏ ကျယ်ခြင်းကို။ ပရိဟရိတု-
ကာမေန၊ ပယ်လိုသဖြင့် (ဝါ) ပယ်လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ စိတ္တိ-
ကတာဒိဘာဝေါ၊ ကို။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အညာသု၊ တစ်ပါးကုန်သော။ အဋ္ဌကထာသု၊ သုတ်
မဟာဝါအဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့၌။ ဝေ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

☞ (နာ-၂၃၆) ရတိဇနနဋ္ဌေန၊ စိတ်၏မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
အနက်သဘောကြောင့် (သဒ္ဓတ္ထ)။ (ဝါ) နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ
တတ်သော အနက်သဘော သတ္တိကြောင့် (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)။ ရတနံ၊ မည်၏။

သုတ္တံ]

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၃

အပိစ အပရော၊ သော။ နယော။ ထို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ယံ
 ဝတ္ထု၊ ကို။ စိတ္တိကတဉ္စ၊ စိတ်၌ပြုအပ်သည်လည်း (သဒ္ဓတ္ထ)၊ (ဝါ) ပူဇော်အပ်
 သည်လည်း (ဝါ) အရိုအသေပြုအပ်သည်လည်း (အဓိပ္ပါယတ္ထ)။ ဟောတိ၊ ဧ။
 မဟန္တဉ္စ၊ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သည် ဖြစ်၍ များသောအဖိုး ထိုက်သည်လည်း (ဝါ)
 အဖိုးအများထိုက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ အတုလဉ္စ၊ နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာ
 မရှိသည်လည်း (ဝါ) အတူမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဒုလ္လဘဒဿနဉ္စ၊
 ရခဲသောမြင်ခြင်းရှိသည်လည်း (ဝါ) တရံတခါ၌သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ
 ငြိုငြင်သဖြင့် ရအပ်သော မြင်ခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဝါ) မြင်ရခဲသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဧ။ အနောမသတ္တပရိဘောဂဉ္စ၊ ယုတ်ခြင်းမရှိ မြတ်သော ဘုန်းဂုဏ်
 ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်သာလျှင် သုံးဆောင်အပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။
 တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ဝတ္ထု၊ ကို။ ရတနံ၊ ရတနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။ စိတ္တိကတ-စသည်တို့သည် အတ္တဝိကပ်သာ။ ဝစနတ္တဝိကပ် မရဟု
 မှတ်အပ်၏။

စ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ စက္ကရတနဿ၊ စကြာရတနာ၏။ နိဗ္ဗတ္တိကာလတော၊
 ဖြစ်သောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အညဒေဝအညံဝေ၊ စကြာရတနာမှ တစ်ပါး
 သာလျှင်ဖြစ်သော (အညံဒေဝ-ဟုပါဌ်ရှိ၏ မသင့်။ အညဒေဝ-ဟု ရှိမှ မှန်သည်)။
 ဌာနံ နာမ၊ ပူဇော်ရာအရပ်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သဗ္ဗေပိ ဟူသော
 နောက်ဝါကျကိုထောက်)။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော တိုင်းသူ လူအပေါင်းတို့
 သည်လည်း။ ဂန္ဓပုပ္ဖုဒီဟိ၊ နံသာပန်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တဿေဝ၊ ထိုစကြာ
 ရတနာအားသာလျှင်။ ပူဇေ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဘိဝါဒနာဒီနိ
 စ၊ ရှိခိုးခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ
 စိတ္တိကတဋ္ဌေန၊ ဤသို့စိတ်၌ပြုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့် (ဝါ) ဤသို့
 ပူဇော်အပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ရတနံ၊ မည်၏။ စ၊ ပါး။ စက္ကရတနဿ၊
 ဧ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဓနံ နာမ၊ ဥစ္စာမည်သည်ကို။ အဂ္ဂတိ၊
 ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ အဂ္ဂေါ၊ အဖိုးသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ မဟဂ္ဂဋ္ဌေနပိ၊ ဤသို့အဖိုးအများထိုက်သော အနက်
 သဘောကြောင့်လည်း။ ရတနံ၊ မည်၏။ စ၊ ပါး။ စက္ကရတနံ၊ မည်သည်။
 လောကေ၊ ၌။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇမာနရတနေဟိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။
 ရတနာတို့နှင့်။ အသဒိသံ၊ မတူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ အတုလဋ္ဌေန၊
 ဤသို့ အတူမရှိသော အနက်သဘောကြောင့်။ ရတနံ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မိံ ကပ္ပေ၊ အကြင်ကမ္ဘာ၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ တသ္မိံ ယေဝ ကပ္ပေ၊ ၌သာလျှင်။ စက္ကဝတ္တိနော၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊

ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါ စ၊ တို့သည်လည်း (စသဒ္ဓါဖြင့် စကြာမင်းကို ဆည်းသည်)။
 ကဒါစိ ကရဟစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ ဒုလ္လဘ-
 ဒဿနဋ္ဌေနပိ၊ ထိုသို့ ရခဲသော မြင်ခြင်းရှိသော အနက်သဘောကြောင့်လည်း။
 ရတနံ၊ မည်၏။ တဒေတံ တံ တေံ စက္ကရတနံ၊ သည်။ ဇာတိရူပကုလဣဿရိယာဒိဟိ၊
 ဇာတ်၊ အဆင်း၊ အမျိုး အစိုးရခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အနောမဿ၊ မယုတ်
 သော။ ဥဋ္ဌာရသတ္တဿေဝ၊ ဘုန်းဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သောသတ္တဝါအားလျှင်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညဿ၊ တစ်ပါးသောသတ္တဝါအား။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။
 ဣတိ တသ္မာ အနောမသတ္တ ပရိဘောဂဋ္ဌေနပိ၊ ထိုအနောမသတ္တဝါတို့သည်
 သာလျှင် သုံးဆောင်အပ်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်း။ ရတနံ၊ မည်၏။
 စ၊ ဆက်။ စက္ကရတနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
 တူ။ သေသာနိပိ၊ စကြာရတနာမှ ကြွင်းသောရတနာတို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊
 ကုန်၏။ (တစ်နည်း) စက္ကရတနံ၊ သည်။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊
 ကုန်သော။ အတ္တေဟိ ဝါ၊ အနက်သဘောတို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဆဟိ၊
 ကုန်သော။ အတ္တေဟိ ဝါ၊ တို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ ရတနံ၊ ရတနာမည်သည်။
 ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သေသာနိပိ၊ စကြာရတနာမှ
 ကြွင်းကုန်သော ဆင်မြင်းစသော ရတနာတို့သည်လည်း။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊
 ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္တေဟိ ဝါ၊ တို့ကြောင့်လည်းကောင်း။
 ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္တေဟိ ဝါ၊ တို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ ရတနာနိ၊
 မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဤပါဠိကား သုတ်မဟာဝါ မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာပါဠိ
 တည်း။ ဤသို့ ပါဠိသေသထည့်၍ ယောဇနာ။]

တတြ တိဿံ ပါဠိယံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
 တဋ္ဌိကာယဉ္စ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၏ ဋ္ဌိကာ၌လည်းကောင်း။ အညတ္တံ စ၊ တစ်ပါး
 သော ဋ္ဌိကာတို့၌လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သော နည်းအားဖြင့်။
 အတ္ထဝိဘာဝနာ၊ အနက်ကိုထင်စွာပြခြင်းတည်း။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ ဣဒံ
 စိတ္တိကတန္တိအာဒိဝစနံ၊ ဤစိတ္တိကတံ အစရှိသော စကားသည်။ နိဗ္ဗာနတ္ထဝသေန၊
 ဝိဂြိုဟ်အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ၊ ထိုသို့ဝိဂြိုဟ်
 အနက်၏အစွမ်းဖြင့် မဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။
 ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ လောကေ၊ ၌။ ရတနန္တိ၊ ရတနာဟူ၍၊ သမ္မတဿ၊
 သမုတ်အပ်သော။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု၏။ ဂရုကာတဗ္ဗဘာဝေန၊ အလေး
 အမြတ်ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစိတ္တိကတံ အစရှိသော
 စကားကို (ကံထည့်)။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။

သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ တေံ ရတနံ၊ ကို။ လောကီယမဟာဇနေန၊
 လောက၌အကျုံးဝင်သောလူအပေါင်းသည်။ သမ္မတံ၊ သမုတ်သော၊ ဟိရည၊
 သုဝဏ္ဏာဒိကဉ္စ၊ ငွေ ခွေအစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ ကြွေဝတ္ထိရညော၊ အား။
 ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ စက္ကရတနာဒိကဉ္စ၊ စကြာရတနာအစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။
 ကတညတကတဝေဒိပုဂ္ဂလာဒိကဉ္စ၊ ပြုအပ်သောကျေးဇူးကို သိသောပုဂ္ဂိုလ် အစ
 ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း(ဝါ)ပြုအပ်သောကျေးဇူးကို သိသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူး
 တို့ကိုဆပ်လေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗုက္ခဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ၊
 ဝသေန၊ အလုံးစုံသောရတနာတို့ထက်မြတ်သော အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဗုဒ္ဓါဒိသရဏတ္တယဉ္စ၊ ဘုရားအစရှိသော ကိုးကွယ်ရာသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို
 လည်းကောင်း။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ မနောဟရံ၊ စိတ်နှလုံးကိုဆောင်ခြင်း
 သည်။ အဟော၊ ဪဩဇာယံရိပေဇ္ဇ၊ ဣတံ၊ သို့။ စိတ္တေ၊ ဌံ။ ကတ္တဗ္ဗတာယ၊
 ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တိကတံ၊ မည်၏။ သွာယံ သော အယံ စိတ္တိ-
 ကာရော၊ ထိုစိတ်၌ပြုခြင်းသည်။ တာယ၊ ထိုရတနာကို။ ပူဇနီယတာယ၊ ပူဇော်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တိကတံ၊ မည်၏(ထည့်)။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊
 ကို။ ကတော၊ ၍။ ပူဇနီယံ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယာ၊ တို့
 သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ကေစိဝါဒကိုဆိုဦးအံ။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝိစိတြကတဌေန၊ ဆန်း
 ကြယ်စွာပြုအပ်သောအနက်ကြောင့်။ စိတ္တိကတံ၊ မည်၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဘဏန္တိ၊
 ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣမ၊ ဤ
 စိတ္တိကတံဟူသောပုဒ်၌။ စိတ္တသဒ္ဓဿ၊ ၍။ ဟဒယဝါစကတ္တော၊ စိတ်နှလုံးကို
 ဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ စိတ္တိ-
 ကတော သုဏာထ မေတိ၊ မေ-ဟူ၍။ အာဟစ္စ၊ ဌာန်ကရိုဏ်းကိုထိ၍။ ဘာသိတ
 ပါဠိယံ ဝိယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိကဲ့သို့တည်း။ မေ မမ၊ ငါဘုရား၏။
 ဝစနံ၊ ကို။ စိတ္တိကတော၊ စိတ်နှလုံး၌ထားသည်ကိုပြု၍။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်
 လော့။ တထာ စ တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ယထာရဟမိဝဏ္ဏာဂမော
 ဘူကရေသ္မတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေဟိ၊ သဒ္ဓါဆရာတို့သည်။ အာဟ၊ ဆိုကုန်
 ပြီ။ ဘူကရေသ္မ၊ ဘူဓာတ်၊ ကရဓာတ်တို့ကြောင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဣဝဏ္ဏာ-
 ဂမော၊ ဣဝဏ်၏လာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ပန၊ ပါး။ ပဿ စိတ္တိကတံ
 ရူပံ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စာတိအာဒိသ၊ ကုဏ္ဍလေန စ-ဤသို့ အစရှိသောပါဠိ
 တို့၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိစိတြံ၊ မဆန်းကြယ်သည်ကို။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ဝိစိတြံ၊
 ဆန်းကြယ်သည်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တိကတံ၊
 မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၍။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထတသ္မံ
 ပါဠေ၊ ထိုပဿ စိတ္တိကတံ-အစရှိသောပါဠိ၌။ သမာနိဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ စိတ္တိ-

သဒ္ဓဿ၊ ဧ၊ ဝိစိတြဝါစကတ္တာ၊ ဆန်းကြယ်သည်ကို ဟောသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ (သာဓကပါဠိအနက်ကား) မဏိနာ စ၊ ပတ္ထမြားဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ ကုဏ္ဍလန စ၊ နားတောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ စိတ္တိကတံ၊ ဆန်း
 ကြယ်စွာပြုအပ်သော။ ရူပံ၊ ဆင်းတုရုပ်ကို။ ပဿ၊ ရှုလော့။ ယံ ဝတ္ထု၊
 အကြင်ဝတ္ထုသည်။ မဟန္တံ ဝိပုလံ၊ များသော (ဝါ)အထူးအားဖြင့်ဖြစ်သော
 (သဒ္ဓတ္ထ)။ အပရိမိတံ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သောအဖိုးသည်။ အဋ္ဌတံ၊ ထိုက်၏။
 ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ တံ ဝတ္ထု၊ သည်။ မဟန္တံ၊ မည်၏။ ဧတဿ ဝတ္ထုဿ၊
 အား။ တုလာ ဥပမာ၊ နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာသည်။ ဝါ၊ ကား။ တုလံ သဒိသံ၊
 အတူသည်(ဝါ)တူသောဝတ္ထုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။
 တံ ဝတ္ထု၊ သည်။ အတုလံ၊ မည်၏။ ကဒါစိဒေဝ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌သာလျှင်။
 ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နှာ-၂၃၇)ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗ-
 ဒဿနတ္တာ၊ ရအပ်သော မြင်ရခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုလ္လဘဒဿနံ၊
 မည်၏။ အနောမေဟိ၊ မယုတ်ကုန်သော။ ဥဋ္ဌာရဂုဏေဟေဝ၊ မြတ်သော
 ဘုန်းဂုဏ်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ-
 တော၊ သုံးဆောင်အပ်သောကြောင့်။ အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ မည်၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ နေသံ စိတ္တိကတာဒိအတ္တာနံ၊ ထိုစိတ္တိကတအစရှိကုန်သော
 အနက်တို့၏။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ စက္ကရတနေ၊ ဤ။ လဗ္ဗမာနတံ၊
 ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ဤ။ ဣတရေသုပိ၊ ဤစကြာရတနာမှ
 တစ်ပါးကုန်သော ဆင်မြင်းရတနာစသည်တို့၌လည်း။ ဧတ အတ္ထေ၊ ထိုစိတ္တိ-
 ကတအစရှိကုန်သော အနက်တို့ကို။ အတိဒိသိတုံ၊ ညွှန်ခြင်းငှာ။ စက္ကရတနန္တိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ သုတ်မဟာဝါ ဟောဒါနသုတ်ဦးကာ၌ ဣဒါနိ နေသံ စိတ္တိက-
 တာဒိ အတ္တာနံ သဝိသေသံ စက္ကရတနေ လဗ္ဗမာနတံ ဒဿေ-
 တွာ ဣတရေသုပိ ဧတ အတိဒိသိတုံ စက္ကရတနဿ စာတိ-
 အာဒိ အာရဒ္ဓံ-ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ ၎င်းဦးကာ၌ စိတ္တိကတံ မဟဂ္ဂဉ္စ-
 ဟူသောဂါထာကို ဖွင့်ပြပြီး၍ စက္ကရတနဿ စ နိဗ္ဗတ္တိကာလ-
 တော-အစရှိသောဝါကျကို ဖွင့်ပြပြီး၍ စက္ကရတနဿ စ နိဗ္ဗတ္တိ-
 ကာလတော-အစရှိသောဝါကျကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် ဣဒါ-
 နိ- အစရှိသော အနုသန္ဓေစကားကို ပြရကား ဤဦးကာ၌
 စက္ကရတနဿ စာတိအာဒိမာရဒ္ဓံ-ဟူ၍ ပါဠိရှိသင့်၏။ ယထာစ
 စက္ကရတနန္တိအာဒိမာရဒ္ဓံ-ဟူ၍ ပါဠိမရှိသင့်။ အဘယ်ကြောင့်

သုတ္တံ]

အဗ္ဗိဋ္ဌမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၇

နည်းဟူမူ နောက်၌ဖွင့်လှစ်သော အညဒေဝဌာနံ နာမ န ဟောတိ-စသောစကားသည် ယထာ စက္ကရတနံ၊ ဧဝံ သေသေ- သုပိ-ဟူသော ဝါကျ၏ အတွင်း၌မရှိ။ စက္ကရတနာယ စ နိဗ္ဗတ္တိကာလတော ပဌာယ အညဒေဝ ဌာနံ၊ နာမ-စသော ဝါကျ၏အတွင်း၌သာ ရှိသောကြောင့်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ စက္က- ရတနာယ စာတိ အာဒိ မာရဒ္ဓံ-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ [“ဆဋ္ဌမုဋ္ဌိ “ယထာ စ စက္ကရတနံ” ၏ အာဒိ အာရဒ္ဓံ-ဟု ရှိနေ၏။]

တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုစက္ကရတနာယ အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကား၌။ ရညော၊ စကြာမင်း၏။ အနညသာဓာရဏီယာရိယာဒိသမ္ပတ္တိ ပဋိလာဘဟေတု- တော စ၊ တစ်ပါးသောမင်းတို့နှင့် မဆက်ဆံသော အစိုးရခြင်း အစရှိသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယထိစ္ဆိတတ္ထပဋိလာဘဟေတုတော စ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်ကုန်သော အကျိုးတို့ကိုရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကောင်း။ အညဒေဝ အညံ ဧဝ၊ စကြာရတနာမှ တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်သော (အညံဒေဝ၊ မသင့်။ အညဒေဝ သာ သင့်၏)။ ဌာနံ နာမ၊ ပူဇော်ရာအရပ် မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဥဠာရသမုဠလ- ရတနတ္ထာ စ၊ မြတ်သော ထွန်းလင်းတောက်ပသော ရတနာ၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အစ္ဆရိယဗျတဓမ္မတာယ စ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးရုံမကုန် နိုင်သောသဘော၊ တစ်ရံတစ်ဆစ် မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော (ထည့်)။ အဇ္ဈေါ၊ အဖိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အစုအားဖြင့်။ မဟဂ္ဂဉ္စ၊ အဖိုး အများထိုက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အတုလံ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပါပဇိဂုစ္ဆနေ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်မှ ခက်ဆုပ်သဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ ဝိဂတကာဠကော၊ ကင်းသော မည်းနက်ခြင်းရှိသော။ ပညပသုတ- တာယ၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်၌ လေ့ကျက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ မဏ္ဍဘူတော၊ ကြည်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ကာလော၊ ကာလသည်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါရဟော၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသေ ဧဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ကာလ၌ သာလျှင်။ စက္ကဝတ္တိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမ္ဘဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဝရိ ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏(ဤမျှသော သံဝဏ္ဏနာသည် သုတ်ဟောဝါဒီကာ သံဝဏ္ဏနာဟူ၍မှတ်)။ ကဒါစိ ကရဟစိတိ ပဒဒ္ဓယံ၊ သည်။ ပရိယာယဝဝနံ၊

တည်း။ ဝါ။ ကား။ ကဒါစိတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကိ။ ယထာဝုတ္တကာလံ၊ အကြင်
 အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ကောင်းသောကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ကရဟစိတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကိ။ ဇမ္ဗုသိရိဒီပသင်္ခါတံ၊ ဇမ္ဗုသပြေပင်ဖြင့် မှတ်အပ်
 သော အသေရေရှိသော ကျွန်းဟု ဆိုအပ်သော (ဝါ) ဇမ္ဗုသိရိကျွန်းဟု ဆိုအပ်
 သော။ ဒေသံ၊ အရပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 ကာလံ ဒီပဉ္စ ဒေသဉ္စ ॥ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မဟာယသောတိ၊ မဟာယသောဟူ၍။
 မဟာဝံသေ၊ မဟာဝင်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) ကာလဉ္စ၊ ဘုရားပွင့်ရာ ကာလကိုလည်းကောင်း။ ဒီပဉ္စ၊
 ဘုရားပွင့်ရာ ကျွန်းကိုလည်းကောင်း။ ဒေသဉ္စ၊ ဘုရားပွင့်ရာ အရပ်ကိုလည်း
 ကောင်း။ ကုလဉ္စ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အမျိုးကိုလည်းကောင်း။ မာတရမေဝ စ၊
 ဘုရားပဋိသန္ဓေနေရာ မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း (ဝါ) မယ်တော်၏ အသက်
 အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့ကို။
 ဝိလောကေတွာ၊ ကြည့်ပြီး၍။ မဟာယသော၊ များသောအခြံအရံသည် (ဝါ)
 များသောကျော်စောခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

စ၊ ရွှေဝါကျဉ်းအပြစ်တင်ဖွယ် ပယ်၍ခဲခက် စကားနက်ကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 တေံ ဝစနံ၊ ထိုယသွာ ပန ॥ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိဟူသောစကားကို။ ဥပမာဝသေန၊
 ဥပမာ၏အစွမ်းဖြင့်။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပမောပမေယျာနဉ္စ၊
 ဥပမာ၊ ဥပမေယျာဝို့၏လည်း။ အစ္စန္တမေဝ၊ စင်စစ်သာလျှင်။ သဒိသတာ၊
 ဖူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ယသွာ၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသွာ၊
 ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ကဒါစိ ကဒဟစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌။ (တစ်နည်း)
 ကဒါစိ၊ ကာလကောင်းသောအခါ၌။ ကရဟစိ၊ ဇမ္ဗုသိရိကျွန်းအရပ်၌။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ယသွာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိနော၊ တို့သည်။
 န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ စက္ကဝတ္တိနော၊ တို့သည်။
 အနေကဒါပိ၊ တစ်ရံတစ်ခါမဟုတ်သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကပ္ပေ၊ ဘုရားဖြစ်တော်
 မူသောကမ္ဘာ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိ။ ဂဟေဘဗ္ဗော၊
 ၏။ ဝေံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။ စက္ကဝတ္တိပတ္တပုရဏဿ၊ စကြဝတေး
 မင်း၏ ဝတ်အကျင့်ကို ဖြည့်ရခြင်း၏။ ဒုက္ကရဘာဝတော၊ ခဲယဉ်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုလ္လဘုပ္ပါဒေါယေဝ၊ ရခဲသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ဒုလ္လဘုပ္ပါဒတာသာမညေန၊ ဤရခဲသော
 ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သာမညအားဖြင့်။ တေသံ၊ ထို့ကြောင့်မင်းတို့၏။
 ဒုလ္လဘဒေသနတာ၊ ရခဲသော ဖြစ်ရခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိကဉ္စ၊ ၏။ စက္ကရတနာဒုဘာဝေန၊ စကြာရတနာ၏ အာနုဘော်
 အားဖြင့်။ သဒိဉ္စ၊ သဒိဉ္စ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သုတ္တ

အဗ္ဗဗ္ဗမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၉

သာဓာရဏော၊ စကြဝတေးမင်း၏ အခြံအရံဖြစ်သော လူနှင့်ဆက်ဆံခြင်းသည်၊
 ကာမံဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ စက္ကဝတ္တိ
 ဝေ၊ စကြဝတေးမင်းသည်သာလျှင်။ နံ၊ ထိုစကြာရတနာကို။ သာမိတာဝေန၊
 အစိုးရအရှင်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝိသဝိတံယ၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်း ရှိသည်၏
 အဖြစ်အားဖြင့် (ပါ) မကင်းသော ယှဉ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝိသ
 ဝိပယောဂေ။ သဒ္ဓနီတိ)။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊
 ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အရဟတံ၊ ထိုက်၏။ ကဿ၊ ကား။ တဒတ္ထမေဝ၊ ထို
 စကြာမင်း၏ အကျိုးငှာသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ
 ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တဒေတန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၍။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်
 သော။ အတ္တာနံ ဝါ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ဆန္ဒမ္ပိ၊ ခြောက်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ အတ္တာနံ ဝါ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ သေသရတနေသပိ၊ ကြွင်းကုန်သော
 ဆင်မြင်း-စသော ရတနာတို့၌လည်း။ လဗ္ဘနတော၊ ရခြင်းကြောင့်။ ဝေ သေ-
 သာနိပီတိ၊ သေသာနိပိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

[ဥပမာဝသေန စေတံ- မှစ၍ သေသာနိပီတိ ဝုတ္တံ၊ တိုင်အောင်
 စကားသည် သုတ်မဟာဝါ ဋီကာစကားအတိုင်းပင်တည်း။ ပဉ္စန္ဒံ၏
 သရုပ်ကို စိတ္တိကတံ-စသော ငါးပါးကိုယူ။ ၎င်းငါးပါး၌ ရတိဇနနဋ္ဌေန-
 ကိုထည့်၍ ဆန္ဒ၏ အရကိုယူ။]

ပန၊ ပါး။ ရာဇေ၊ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြဝတေးမင်းသည်။ ဣမေဟိ ရတနေဟိ၊
 ဤခုနစ်ပါးကုန်သော ရတနာတို့ဖြင့်။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ပစ္စနုဘောတိ၊
 ခံစားသနည်း။ ဝေသု၊ ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော ရတနာတို့တွင်။ ကေနစိ၊ တစ်စုံ
 တစ်ခုသော ရတနာနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ စက္ကဝတ္တိနာ၊ စကြာရတနာကို
 လည်စေတတ်သော။ ရညာ၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ နနု၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်တုံလော။
 ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့စောဒနာသောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။
 တေဟိ၊ ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော ရတနာတို့ဖြင့်။ ရထ၊ ရဟံ၊ စွာ။ အတ္ထပစ္စနုဘဝန-
 ဒဿနေန၊ အကျိုးကို ခံစားခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ ကေနစိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော
 ရတနာနှင့်လည်း။ အဝိနာ၊ မကင်းမှ၍။ ဘာဝိတံ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
 ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှာ။ ဣမေသု ပနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ ၍။
 အဇိတံ၊ မအောင်အပ်သေးသော။ ပုရတ္ထိမာယဒိသာယ၊ အရွှေမျက်နှာစသော
 အရပ်၌။ (နာ-၂၃၀) ခတ္တိယမဏ္ဍလံ၊ မင်းအပေါင်းကို။ ဇိနာတိ၊ အောင်၏။
 ကဿ၊ ကား။ မဟေသက္ခတာသံဝတ္တနိယကမ္မနိယန္တဘာဝတော၊ တန်ခိုးကြီး
 သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏အကျိုးဆက် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဟတ္ထိရတနဉ္စ၊ ဆင်ရတနာကိုလည်းကောင်း၊ အဿရတနဉ္စ၊ မြင်းရတနာ

၆၈

ကိုလည်းကောင်း။ အဘိရဟံတွာ၊ တက်စီး၍။ တေသံ၊ ထိုဆင်းရဲတနာ၊ မြင်းရဲတနာတို့၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အန္တောပါတရာသံယေဝ၊ နံနက်စာစားချိန်အတွင်း၌သာလျှင်။ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော။ ပထဝီ၊ မြေကို။ အနုပရိယာယိတွာ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်ပြီး၍။ ရာဇဓာနိယာ ဝေ၊ မင်းနေပြည်သို့သာလျှင်။ ပစ္စာဂမနတော၊ တစ်ဖန် ပြန်ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း (ဝါ) ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ။ အနုဝိစရတိ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်၏။ ပရိကာယကရတနေန၊ သားကြီးရဲတနာဖြင့်။ ဝိဇိတံ၊ အောင်အပ်ပြီးသော ဇနပုဒ်ကို။ အနုရက္ခတိ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တတ္ထ ဘတ္ထ၊ ထိုထိုအမှုကိုစွဲ၍။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စသံဝိဒဟနတော၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို စီရင်တတ်သောကြောင့်တည်း။ အဝသေသေဟိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ မဏိရတနဣတ္ထိရတန ဂဟပတိရတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဘုဉ္ဇနေန၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားသုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဥပဘောဂသုခံ၊ သုံးဆောင်ခံစားအပ်သော ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစား၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တေဟိ၊ ထိုပတ္တမြားရဲတနာ၊ မိန်းမရဲတနာ၊ သေဋ္ဌေးကြီးရဲတနာတို့ဖြင့်။ တထာနုဘဝနသိဒ္ဓိတော၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော ရာဇာ၊ ထိုစကြာမင်းသည်။ မဏိရတနေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနပုမာဏေ၊ တစ်ယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝိဓေမေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်ပြီး၍။ အာလောကဒိယနာဒိနာ၊ အလင်းကို ရှုခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတ္ထိရတနေန၊ ဖြင့်။ အတိက္ကန္တမာနုသကရူပဒဿနာဒိဝသေန၊ လှည့်ဖြစ်သော (ဝါ) လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အဆင်းကိုလွန်သော အဆင်းကို ကြည့်ရှုခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဂဟပတိရတနေန၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိတိစ္ဆိတမဏိကနကဇုတောဒိဓနပဋိလာဘဝသေန၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော ပတ္တမြား ရွှေငွေ အစရှိသော ဥစ္စာကို ရသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သုခံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သတ္တိယာ ဝ၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သက္ကိဗလေန ဝ၊ အစွမ်းသတ္တိ၏ အကျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ အတ္တံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ ပဌမေနာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဝရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တောယ သတ္တိယာ၊ ထိုသတ္တိအစွမ်းဖြင့်။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ သက္ကောန္တိသမ္ပေတ္တန္တိ၊ စူးစိုက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၏။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော။ သတ္တိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သုတ္တ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၁

မယာ၊ သည်။ ဂုတ္တဝစနယ၊ ၏။ သာဓကံ၊ သော။ ယထာ ကိ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ပဘာဝုဿာဟမန္တာနံ၊ ပ။ ရဟဿံ ဂုယုမုစ္စတေတိ၊ မုစ္စတေ-ဟူသော စကားကို။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာယံ၊ နှို။ အာစရိယာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်စသော ဆရာတို့သည်။ အာဟုကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

(အနက်ကား) ပဘာဝုဿာဟမန္တာနံ၊ တန်ခိုး လုံ့လ အတိုင်အပင်တို့၏။ (ဝါ) မင်းပြစ်မင်းဒုဏ် ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တိတန်ခိုး၊ လုံ့လအစွမ်း ကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တိတန်ခိုး၊ အတိုင်အပင် ဉာဏ်စွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တိ တန်ခိုးတို့၏။ ဝဿ၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ သတ္တိယော၊ မင်း၏အစွမ်းသတ္တိတို့သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးသောတန်ခိုးတို့ တွင်(လည်း)။ ဒုဏ္ဏဇော၊ မင်းပြစ်မင်းဒုဏ်ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ တေဇော၊ မင်း၏တန်ခိုးသည်။ ပဘာဝေါ၊ ပဘာဝမည်၏။ ကောသဇော၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဘဏ္ဍာကျိကြကြောင့် ဖြစ်သော (ဝါ) ဥစ္စာအင်အားကြောင့် ဖြစ်သော။ တေဇော၊ သည်။ ပတာပေါ၊ ပတာပမည်၏။ (ဝါ) ဥဿာဟသတ္တိမည်၏။

မန္တာနံ၊ နှီးနှောတိုင်ပင်ခြင်းသည်။ မန္တော၊ မန္တသတ္တိမည်၏။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ သော၊ ထိုနှီးနှောတိုင်ပင်ခြင်းသည်။ ဒွိဂေါစရော၊ နှစ်ယောက်တိုင်ပင်မှုကား။ စတုကဏ္ဍော၊ စတုကဏ္ဍအတိုင်အပင်မည်၏ (ဝါ) နားလေးခုရှိသော အတိုင် အပင်မည်၏။ တိဂေါစရော၊ သုံးယောက်တိုင်ပင်မှုကား။ ဆက္ကဏ္ဍော၊ ဆက္ကဏ္ဍ အတိုင်းအပင်မည်၏ (ဝါ) ခြောက်ခုသော နားရှိသော အတိုင်အပင်မည်၏။ ရဟဿံ၊ လျှို့ဝှက်ခြင်းကို။ ဂုယု၊ ဂုယုဟူ၍။ ဂုစ္စတေ၊ ၏။ (ဤကားသာဓကအနက်။)

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော တန်ခိုး အစွမ်း သတ္တိတို့တွင်။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယ၏အား အစွမ်းသတ္တိသည်။ ဥဿာဟသတ္တိ၊ မည်၏။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ အဿ၊ ထိုစကြာမင်းအား။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ စက္က ရတနေန၊ ဖြင့်။ တဒုနုယောဂေါ၊ ထိုစကြာရတနာနှင့် လျော်စွာယှဉ်ခြင်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သည်(ဝါ) ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေပုဏ္ဏေယျ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုစကြာရတနာကြောင့်။ ဥဿာဟသတ္တိယာ၊ အားထုတ်ခြင်း တန်ခိုးအစွမ်း သတ္တိသည်။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အပ္ပဋ္ဌိဟတာဏာစက္ကဘာဝဿ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် မတားမြစ်အပ်သော အာဏာစက်ရှိသည်၏ အဖြစ်။ သိဒ္ဓိတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ၏ (လည်း)။ ပညာဗလံ၊ ပညာ၏အားအစွမ်းသည်။ မန္တ-

သတ္တိ၊ မည်၏။ စ၊ ပါး။ အဿ၊ ထိုစကြာမင်းအား။ ပစ္စိမေန၊ နောက်ဆုံး
ဖြစ်သော။ ပရိဏာယကရတနေ၊ သားကြီးရတနာဖြင့်။ တဒနုယောဂေါ၊ ထို
သားကြီးရတနာနှင့် လျော်စွာယှဉ်ခြင်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
စေ၊ ပုဏ္ဏေယျ၊ အံ။ တဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ သဗ္ဗရာဇကိစ္စေသု၊ အလုံးစုံသော
မင်းမှုကိစ္စတို့၌။ ကုသလဘာဝေန၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ)
ကြောင့်။ မန္တသတ္တိယာ၊ မန္တသတ္တိနှင့်။ ပရိပုဏ္ဏော ဝိယ၊ ပြည့်သကဲ့သို့။
အဝိရဇ္ဈနပယောဂတ္တာ၊ မချွတ်မယွင်းသော အားဖြင့် ယှဉ်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ ဒမနေန စ၊ ဆုံးမခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ နေန စ၊
ဥစ္စာဖြင့်လည်းကောင်း။ ပတုတ္တံ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပတုသတ္တိ၊
မည်၏။ စ၊ ပါး။ အဿ၊ ထိုစကြာမင်းအား။ ဟတ္ထိအဿဂဟပတိရတနေဟိ၊
ဆင်းရဲတနာ၊ မြင်းရဲတနာ၊ သေဋ္ဌေးကြီးရတနာတို့ဖြင့်။ တဒနုယောဂေါ၊ ထို
ဆင်ရဲတနာ၊ မြင်းရဲတနာ၊ သေဋ္ဌေးကြီးရတနာတို့နှင့် လျော်စွာယှဉ်ခြင်းသည်။
ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။
ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ အံ။ ဟတ္ထိအဿရတနာနံ၊ တို့၏။ မဟာနုဘာဝ-
တာယ စ၊ ကြီးမြတ်သော အာနုဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။
(ဝါ) ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိရတနတော၊ သေဋ္ဌေးကြီးရတနာမှ။
ပဋိလဒ္ဓကောသသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ရအပ်သော ဥစ္စာစည်းစိမ်၏ ပြည့်စုံခြင်း
အားဖြင့်လည်းကောင်း (ကောသသဒ္ဓါ နေဝါစက)၊ (ဝါ) ဘဏ္ဍာကျိကြ၏
ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း (ဝါ) ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဘာဝ-
သတ္တိယာ၊ နှင့်။ ပရိပုဏ္ဏော ဝိယ၊ ပြည့်သကဲ့သို့။ ပဘာဝသမိဒ္ဓိသိဒ္ဓိတော၊ တန်ခိုး
အစွမ်းပြည့်စုံခြင်း၏ပြီးခြင်းကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ၊ မိန်းမရဲတနာ၊ ပတ္တမြား
ရဲတနာတို့ဖြင့်။ တိဝိဓသတ္တိ ယောဂဖလံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ပတုသတ္တိ
ဥဿာဟသတ္တိ၊ မန္တသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏အကျိုးသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ကတဗ္ဗော၊ ၏။ ယထာဝုတ္တာဟိ၊
ကုန်သော။ တိဝိဓဟိ၊ ကုန်သော။ သတ္တိဟိ၊ တို့နှင့်။ ပယုဇ္ဇနတော၊ ယှဉ်ခြင်း
ကြောင့်။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်အကျိုးကို။ လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ရအပ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဖလံ၊
သည်။ (နှာ-၂၃၉)တေဟိ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော သတ္တိတို့ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ အံ။ တေဟေဝ တေဟိ ဧဝ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော

သုတ္တံ]

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၃

သတ္တိတို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဥပဘောဂသုခဿ၊ သုံးဆောင်ခံစားအပ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာ၏။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ခ်။

ဒုဝိသေခဝသေနပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဘောဂသုခ၊ ဣဿရိယသုခ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ သော ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကထိတံ၊ ၏။ ဘောဂသုခန္တိ၊ ကား။ သမိပ၊ အနီး၌။ ကတူ၊ ရှိ။ ပရိဘောဂဝသေန၊ သုံးဆောင်ခံစားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တသုခံ၊ ဖြစ်သောချမ်းသာတည်း။ သေသေဟိတိ၊ ကား။ တဒဝသေသေဟိ၊ ထိုဣတ္ထိရတနာ၊ မဏိရတနာမှ ကြွင်းကုန်သော။ စက္ကာဒိပဉ္စရတနေဟိ၊ စကြာရတနာအစရှိသော ငါးပါးကုန် သော ရတနာတို့ဖြင့်။ အပစ္စတ္ထိကတာဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ရန်သူမရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တသုခံ၊ ဖြစ်သောချမ်းသာသည်။ ဣဿရိယသုခံ၊ မည့်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ရတနာတို့၏။ သမ္ပန္နဟေတုဝသေနပိ၊ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ရတနာနှင့်လည်း။ အဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ ဘာဝိကမေဝ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းငှာ။ ဝိသေသတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ လည်း။ အာဟ၊ ၏။ ဒုဒေါသကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အဒေါသသင်္ခါတေန၊ အဒေါသဟု ဆိုအပ်သော၊ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်မူလသည်။ သဟဇာတာဒိ ပစ္စယဝသေန၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပါဒိဝကမ္မဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သောကံ၏။ အာနုဘာဝေန၊ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ သမ္ပန္နန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ကဿ၊ ဟူမူကား။ သောမ္ပတရရတနဇာတိကတ္တာ၊ အထူးသဖြင့် အလွန်ချမ်းသာသော ရတနာသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မဇလံ၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ သေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မသရိက္ခကံ၊ ကံနှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈိမာနိ၊ အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ မဏိဣတ္ထိဂဟပတိ ရတနာနိ၊ တို့သည်။ အလောဘကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန၊ အလောဘ ဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလသည် ဖြစ်စေအပ်သော ကံ၏အာနုဘော်ကြောင့်။ သမ္ပန္နန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿ၊ မူကား။ ဥဋ္ဌာရနေဿ စ၊ မြတ်သောဥစ္စာ၏ လည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌာရနေပဋိလာဘကရဏဿ စ၊ မြတ်သောဥစ္စာကို ခြွင်း၏ အကြောင်း၏လည်းကောင်း။ ပရိစ္စာဂသမ္ပဒါဟေတုကတ္တာ၊ စွန့်ကြဲခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပစ္စိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပရိဏာယကရတနံ၊ သည်။ အမောဟကုသလမူလဇနိတ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပရိဏာယကရတနံ၊ သည်။ အမောဟဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလသည် ဖြစ်စေအပ်သော ကမ္မာနုဘာဝေန၊ အမောဟဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလသည် ဖြစ်စေအပ်သော

ကံ၏အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ သမ္မဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ကသ္မ၊ မူကား။
 မဟာပညေနော၊ ကြီးမြတ်သောပညာရှိသော သားကြီးရတနာသည်သာလျှင်။
 စက္ကဝတ္တိရာဇကိစ္စဿ၊ စကြဝတေးမင်း၏အမှုကိစ္စကို။ ပရိနေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဆောင်
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မဟာပညဘာဝဿ၊ ကြီးမြတ်သော
 ပညာရှိသောအဖြစ်၏။ အမောဟကုသလမူလဇနိတကမ္မနိဿန္နဘာဝတော စ၊
 အမောဟဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်မူလသည်ဖြစ်စေအပ်သော ကံ၏အကျိုးဆက်
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တေတိ၊ ကား။
 မဟာဝဂ္ဂေ၊ မဟာဝဂ်၌။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တေ၊ ၌။
 ရတနသုတ္တဿာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာဝဂ်၌။ ပဉ္စမဝဂ္ဂေ၊ ပဉ္စမဝဂ်၌။
 သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော။ ဒုတိယဿ၊ သော။ ရတနသုတ္တဿ၊
 ရတနသုတ်၏။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွသော။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။
 ရတနာနံ၊ တို့ကို။ ဝိစာရဏဝသေန၊ စိစစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊
 ဖြစ်သော။ နယော၊ သည်။ ဥပဒေသော နာမ၊ မည်၏။

သရဏတော ပဋိပက္ခဝိမမနတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ရန်သူကို
 နှိပ်နင်းဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ သူရာ၊ သူရာတို့မည်ကုန်၏။ သတ္တိဝန္တော၊
 သတ္တိရှိကုန်သော။ နိဗ္ဗယာဝဟာ၊ ဘေးကင်းရာအရပ်သို့ ဆောင်တတ်ကုန်သော။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘိရုကဇာတိကာတိ၊
 အဘိရုကဇာတိကာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 အသုရေ၊ နတ်အသျှရာတို့ကို။ ဝိဇ္ဇိတော၊ အောင်ပြီး၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ နတ်တို့ကိုအစိုးရသော။ သက္ကော၊ သိကြား
 မင်းသည်။ ဓိရော နာမ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဓိရမည်သော သိကြားမင်း၏။
 သေနင်္ဂဘာဝတော၊ စစ်သည်အင်္ဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားကို။
 အင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဓိရဿ၊ ဓိရမည်သောသိကြားမင်း၏။ အင်္ဂံ၊
 စစ်သည်အင်္ဂါဖြစ်သော နတ်သားတည်း။ ဓိရင်္ဂံ၊ ဓိရမည်သော သိကြားမင်း၏
 စစ်သည်အင်္ဂါဖြစ်သော နတ်သား (နိဗ္ဗုဒ္ဓပုဒ်ထည့်) ။ ယေသံ၊ အကြင်
 စကြာမင်း၏သားတော်တို့အား။ တဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏ စစ်သည်အင်္ဂါ
 ဖြစ်သော နတ်သား၏။ ရူပမိဝ သရီရံ ဣဝ၊ ကိုယ်ကဲ့သို့ (ရူပသဒ္ဓါ သရီရဝါစက)။
 ရူပံ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ တေ၊
 ထိုစကြာမင်း၏ သားတော်တို့သည်။ ဓိရင်္ဂရူပ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ဒေဝပုတ္တသဒိသကာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကေတိ၊
 ကား။ သာရသမာသနာမကာ၊ သာရသမာသ အမည်ရှိကုန်သော။ အာစရိယာ၊
 တို့သည်။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့၏ စကားကို။ အက္ခမန္တော၊ သည်းမခံ
 နိုင်သည်ဖြစ်၍ (ဝါ) သည်းမခံနိုင်သော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အယံ ပနေတ္ထာတိ

သုတ္တံ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၅

အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ သဘာဝေါတိ၊ ကား။ သဘာဝဘူတော၊ သဘော
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥတ္တမသုရာတိ၊ ကား။ ဥတ္တမယောဓာ၊
 မြတ်သောသူရဲကြီးတို့ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သုရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
 ယောဓတ္ထော၊ သူရဲဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သုရသဒ္ဓါ၏ ယောဓအနက်ကို ယူသည်ရှိသော်။ ပုရိမနယတော၊ ရှေးနည်းမှ။
 ဣမဿ နယဿ၊ ဤနောက်နည်း၏။ ဝိသေသတာ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ သုရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥတ္တမတ္ထော၊ မြတ်သောအနက်ရှိ၏။ ဣတိပိ၊
 ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဥတ္တမာ သုရာ
 ဝုစ္ဆန္တိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝီရာနန္တိ၊ ကား။
 ဝီရိယဝန္တာနံ၊ ဝီရိယရှိကုန်သော။ ဧတေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။
 အဂီယတိ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဉာတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊ ဤကရုဏာသာဓနဝစနတ္ထကို။
 ကဘွာရိ၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အဂ္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧ။ ယေန ဝီရိယေန၊
 အကြင်ဝီရိယဖြင့်။ ဓီရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဓီရသည်ပင်လျှင်။
 ဓီရဂံ နာမ၊ မည်၏။ (နာ-၂၄၀) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝီရိယန္တိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ရူပန္တိ၊ ကား။ သရီရံ၊
 ကိုယ်တည်း။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ ဝီရိယမယသရီရာ ဝိယာတိ၊ ဝိယ-ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဒါနံမယန္တိ ယတာ၊ ဒါနမယံ-
 ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဝီရိယမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝီရိယမယံ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဝီရိယသင်္ခါတသရီရာ ဝိယ၊ ဝီရိယ-ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကဲ့သို့။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဧကန္တရူပံ၊
 စင်စစ် ကိုယ်တည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိယသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊
 ဝိယသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ဧ။ အပိစ အညံ ဝတ္တဗ္ဗ-
 ဝစနံ အတ္ထံ၊ တစ်ပါးဆိုဖွယ်စကား ရှိသေး၏။ ဝီရဂေန၊ ဝီရိယဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။
 နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သတည်း။ ဝီရဂံ၊ ဝီရိယဖြင့်ဖြစ်သည် (ဝါ)ဝီရိယကြောင့်ဖြစ်သည်။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ ဝီရိယမယသရီရာ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုသော်လည်း။ ဝီရိယတော၊
 ကြောင့်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ သရီရံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိယသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။

အထ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဧတေသံ၊ ထိုစကြာမင်း၏ သားတော်တို့အား။
 ရူပံ သရီရဘူတံ၊ ကိုယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဓီရဂံ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယသည်။ အတ္ထံ၊ ဧ။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ယှဉ်အပ်သော်လည်း။
 ဝီရိယံ နာမ၊ မည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ သဝိဂ္ဂဟံ၊ မိမိကိုယ်သည်။
 နံ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝီရိယမယသရီရာ ဝိယာတိ ဣမိနာ၊

ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်း၊ ဒီမေတံ၊ ဧ။ ဣဒံ၊ ဤဝီရိယမယဟူသောပုဒ်၌
လည်း။ မယသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သကဗ္ဗေယေဝ၊ သကတ်အနက်၌သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိဂ္ဂဟဝီရိယသဒ္ဓိသ၊ မိမိကိုယ်သည် ဝီရိယနှင့်တူ၏။
ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်း။ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ သဝိဂ္ဂဟံ၊ မိမိကိုယ်သည်။ ဝီရိယံ နာမ၊ ဝီရိယ
မည်သည်။ ဧ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။
အဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ တေ စ ပုတ္တာ၊ ထိုသားတော်တို့သည်လည်း။ တံသဒ္ဓိ-
သာယေဝ၊ ထိုဝီရိယနှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။
ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်း။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်။
အယမေဝ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ
ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ အနုမတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ မဟာပဒါနဋ္ဌကထာယံ
ပန၊ ၌ကား။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဧတေသံ၊ ထို
တစ်ထောင်အလွန်ရှိကုန်သော စကြာမင်း၏ သားတော်တို့အား။ ဓီရဂံ၊
ဝီရိယရှိကုန်သောသူတို့၏ အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ရူပံ၊ သဘောသည်။
အတ္ထံ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပုတ္တာ၊ ထိုသည်။ ဓီရဂံရူပံ၊ မည်၏။
ဝီရိယဇာတိကာ ဝီရိယသဘာဝ၊ ဝီရိယသဘောရှိကုန်သည်။ ဝီရိယမယာ၊ ကုန်
သည်။ အကီလာသုနော၊ မပျင်းရိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်၏။ ဒိဝသံ၊
တစ်နေ့ပတ်လုံး။ ယုဇ္ဈန္တာပိ၊ စစ်ထိုးကုန်သော်လည်း။ န ကိလမန္တိ၊ မပင်ပန်း
ကုန်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်း။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။
ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တဒေတံ တံ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။
ရူပသဒ္ဓဿ၊ ဧ။ သဘာဝတ္ထတံ၊ သဘာဝအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။
ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဣဓ ဧဝံ၊ ဤအဗ္ဗဋ္ဌသုတ်
အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ အညတ္ထ စ၊ တစ်ပါးသော အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း
ကောင်း။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ ဓိတဂံရူပိတံ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်း။
ဒိဿတိ၊ ဧ။ ဟံ သစ္စံ၊ ဧ။ ဓိတိသဒ္ဓေါ၊ သည်း။ ဝီရိယတ္ထော၊ ဝီရိယအနက်ရှိ၏။
ကိံ သဒ္ဓေါဝိယ၊ အဘယ်သဒ္ဓါကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ သစ္စံ ဓမ္မော ဓိတိ စာဂေါ၊
ဒိဋ္ဌံ သော အတိဝတ္ထတိတိအာဒိသု၊ ဟူ၍။ ဓိတိသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ဓိတိသဒ္ဓါကဲ့သို့
တည်း။ ယဿ တေ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝ၊ သစ္စံ ဓမ္မော
ဓိတိ စာဂေါ၊ ဒိဋ္ဌံ သော အတိဝတ္ထတိ (အနက်ယောဇနာရန် မပြည့်စုံ၍။
ကေကနိပါတ်၊ ဝါနရိန္ဒဇာတ်လာ ဂါထာကို အပြည့်အစုံ ထည့်လိုက်သည်။)
(အနက်ကား) ဝါနရိန္ဒ၊ မျောက်မင်း။ တဝ၊ သင်၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်တိုင်း
၌။ သစ္စံ၊ သစ္စာလည်းကောင်း။ ဓမ္မော၊ ပညာလည်းကောင်း။ ဓိတိ၊ လုံ့လ
လည်းကောင်း။ စာဂေါ၊ စွန့်ကြဲခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုရော၊
လေးပါးကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုကျေးဇူးတရားတို့သည်။ သန္တိ ယထာ

သုတ္တံ]

အဗ္ဗန္တမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၇

ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊
 ကိုယ်တွင်း၌။ စတုရော၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
 သော၊ ထိုသူသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ ရန်သူကို။ အတိဝတ္တတိ၊ လွန်နိုင်၏။ ပန၊ ပါး။
 ကတ္တမိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ ဝီရဂ်န္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠာဝ၊ ပါဠိကိုသာလျှင်။
 ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ရုစ္စတိ၊
 နှစ်သက်၏။ ငထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 (တစ်နည်း) ယထာ ယံ ပါဠိ၊ ကို။ ရုစ္စတိ၊ ၏။ တထာ တံ ပါဠိ၊ ကို။
 ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ စောဒေမိ၊ အံ။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ သော။ ရညော၊ အား။ အဿ၊ ထိုစကြာ
 မင်း၏။ ပုတ္တာ၊ သားတော်တို့သည်။ ယံ သေနံ၊ အကြင်စင်သည်ကို။ ပမဒ္ဒေယျှံ၊
 နိုင်နင်းကုန်ရာ၏။ သာ ပဋိသေနာ နာမ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဘက် စစ်သည်မည်သည်။
 နတ္ထိ နန၊ မရှိသည်မဟုတ်တုံလော။ အထ၊ ထိုသို့မရှိသည် ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။
 သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်လိုသည် ဖြစ်၍။ သစေဝံအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပရသေနာ၊ တစ်ပါးသော စစ်သည်သည်။ ဟောတု ဝါ၊
 ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ မာ ဝါ ဟောတု၊ မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ သစေ ပန
 ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ သို့။ ပရိကပ္ပနာမတ္တေန၊
 ကြံကာမျှဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုစကြာမင်း၏ သားတော်တို့၏။ ဧဝံ ဤသို့။
 အာနုဘာဝတိ၊ တန်ခိုးအာနုဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။
 တထာ၊ ထိုသို့သော ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ- ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 (တစ်နည်း) တထာ တံ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာတိ ဝစနံ၊ ထိုပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ-
 ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တုရားအလိုတော်တည်း။ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊
 သော်လည်း။ ပရသေနံ၊ ကို။ ပမဒ္ဒိတုံ၊ ငှာ။ သမတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပကရဏတောပိ၊ အရာအား
 ဖြင့်လည်း။ အတ္တန္တရဿ၊ အနက်အထူးကို။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏-
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သိက္ခမာနေန သိက္ခဝေ သိက္ခုနာ အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိ
 တဗ္ဗံ ပရိပုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ တေဿ၊ ပရိပုဉ္ဇိတဗ္ဗံ- ဟူသောပုဒ်၏။ ပဒဘာဇနိယေ၊ ၌။
 (ဝါ)ပုဒ်ကိုဝေဖန်ရာ၌။ သိက္ခိတုကာမေနာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္တဂ္ဂဟဏံ ယထာ၊
 အနက်ကိုယူသကဲ့သို့။ တထာ၊ တ။ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာတိ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္တဂ္ဂဟ-
 ဏံ၊ တစ်ပါးသောစစ်သည်ကို နှိပ်နင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏ဟူသော အနက်ကို
 ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ တံ

ပရိမတ္တံ သမတ္တာတိ၊ သမတ္တာဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဤသို့ပါဌသေသနှင့်ယောဇနာ။ သို့မဟုတ်ပေါယ်ဖြောင့်သည်။ သိက္ခ-
မာနေန- ဟူသောပုဒ်၏ သိက္ခိတုကာမေန- ဟူသောအနက်ကို ဘုရား
ယူတော်မူသကဲ့သို့ ထိုအတူ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ-ဟူသောပုဒ်၏ တံ ပရိမတ္တ-
တံ သမတ္တာ-ဟူသောအနက်ကို ယူအပ်၏ဟူလို။]

(သာဓကဘိက္ခုဝိဘင်းပါဠိတော်၏ အနက်ကား) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သိက္ခမာ-
နေန သိက္ခိတုကာမေန၊ ကျင့်ခြင်းငှာအလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အညာ
တဗ္ဗံ၊ သိအောင်ပြုအပ်၏။ ပရိပုတ္တိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲမေးမြန်းအပ်၏။ ပရိပဋ္ဌိ-
တဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စဉ်းစားနှိုင်းချိန်အပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ ပုတ္တာ၊
ထိုစကြာမင်း၏ သားတော်တို့သည်။ ပရသေနံ၊ တစ်ပါးသောစစ်သည်ကို။
ပမဒ္ဒန္တာ၊ နှိပ်နင်းကုန်လျက်။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ အတ ခေါ၊ ထိုသို့တစ်ပါး
သောစစ်သည်ကို နှိပ်နင်းကုန်လျက် မတည်ကုန်သော်လည်း။ ပမဒ္ဒနသမတ္တာ
ဝေ၊ နှိပ်နင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်။ (နာ-၂၄၁) ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤအတူ။ အညတြပိ၊ တစ်ပါးသောအရာတို့၌လည်း (ဝါ) တစ်ပါး
သောပုဒ်တို့၌လည်း။ ယယာရဟံ၊ စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေ ပုတ္တာ၊ အကြင်
စကြာမင်း၏သားတော်တို့သည်။ ပရသေနံ၊ တစ်ပါးသောစစ်သည်ကို။ ပမဒ္ဒနာယ၊
နှိပ်နင်းခြင်းငှာ။ သမတ္တန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။
ဒဿတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ အာစရိယဒ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတူပစိတဿ၊ ပြုလုပ်ဆည်းပူးအပ်သော။ တေရဟံ၊
ယခုအခါ၌ (ဝါ) ယခုဘဝ၌။ ဝိပစ္စမာနကဿ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။
ပုညဓမ္မဿ၊ ကောင်းမှုတရား၏ (ဝါ) ပုညစေတနာ၏။ စိရတရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။
ဝိပစိတံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။
စက္ကဝတ္တိဝတ္တသမုဒါဂတံ၊ စကြာဝတေးမင်း၏ ဝတ်အကျင့်မှလာသော (ဝါ)
စကြာဝတေးမင်း၏ ဝတ်အကျင့်အားဖြင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ-
သင်္ခါတံ၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိဟု ဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒဿတံ၊ ငှာ။ ဓမ္မေနာတိ
ပဒဿ၊ ၏။ ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗောတိအာဒိနာ ပဉ္စသီလဓမ္မေနာတိ၊ ဓမ္မေန-ဟူသော။
အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ (တစ်နည်းကား) ဓမ္မေနာတိ-
ပဒဿ၊ ၏။ ပါဏော၊ သတ္တဝါကို။ န ဟန္တဗ္ဗော၊ မသတ်အပ်။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဤသို့အစရှိသော။ ပဉ္စသီလဓမ္မေန၊ ငါးပါးသီလတရားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထံ၊

သုတ္တံ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၉

ဤသို့သောအနက်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိသစ္စံ၊ ဧ။
 အယံ အတ္ထော၊ ဤဓမ္မေန-ဟူသောပုဒ်၏ ပဉ္စသီလ ဓမ္မေန-ဟူသောအနက်ကို။
 ယေ ခေါ်ပနာနန္တံ ။ပ။ အနုယန္တော အဟေသန္တိအာဒိနာ၊ အဟေသံ-ဤသို့အ
 စရှိသည်ဖြစ်။ မဟာဝဂ္ဂေ၊ ဌ။ မဟာသုဒဿနေ၊ မဟာသုဒဿနသုတ်ဌ။
 အာဂတံ၊ လာသော။ ရညော၊ စကြာမင်း၏။ ဩဝါဒဓမ္မံ၊ အဆုံးအမဖြစ်
 သောတရားကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဧ။
 (ပါဠိတော်၏အနက်ကား) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ပုရတ္ထိမာယ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။
 ဒိသာယ၊ ဌ။ ယေ ပဋိရာဇာနေ၊ အကြင် ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူဖြစ်သောမင်း
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေ ပဋိရာဇာနေ၊ တို့သည်။ မဟာသုဒဿနံ၊
 မဟာသုဒဿနအမည်ရှိသော။ ရာဇာနံ၊ စကြာမင်းသို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်း
 ကပ်ပြီး၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ သံတော်ဦး တင်ကြကုန်၏။ ကိံ အာဟံသု၊
 အာဟံသို့ သံတော်ဦး တင်ကြကုန်သနည်း ဟူမူကား။ မဟာရာဇ၊ မြတ်သော
 မင်းကြီး။ ဧဟိ၊ လာလှည့် (ဝါ) ကြွလာတော်မူလော။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေ၊
 သင်အရှင်မင်းကြီး၏။ အာဂတံ၊ ကြွလာတော်မူခြင်းသည် (ဝါ) စကြာ
 ရတနာမြတ်ယာဉ်သာဖြင့် အာကာခရီး လေဟုန်စီး၍ ချီးမြှောက်လိုပါ ကြွလာ
 တော်မူခြင်းသည်။ သာဂတံ သုအာဂတံ၊ ကောင်းသော လာခြင်းတည်း။
 မဟာရာဇ၊ စကြာသခင် ဘုရင်မင်းမြတ်။ ဣဒံ ရဋ္ဌံ၊ ဤတိုင်းပြည်သည်။ တေ၊
 သင်မင်းမြတ်၏။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာတည်း။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာ
 ဖြစ်သောတိုင်းပြည်ကို။ အနုသာသ၊ ဆုံးမတော်မူပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟံသု၊ သံတော်ဦး တင်ကြကုန်၏။ မဟာသုဒဿနေ၊ သော။ ရာဇာ၊
 သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ပါဏော၊ သတ္တဝါကို။ န ဟန္တဗ္ဗော၊
 မသတ်အပ်။ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် မပေးအပ်သောဥစ္စာကို။ န အာဒါတဗ္ဗံ၊
 မခိုးယူအပ်။ ကာမေသု မိစ္ဆာ၊ နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထုကာမ
 တို့၌ မှားယွင်းယုတ်မာသော မေထုန်အကျင့်ကို။ န စရိတဗ္ဗာ၊ မကျင့်အပ်။
 မုသာ၊ မဟုတ်မမှန်ချွတ်ယွင်း သောစကားကို။ န ဘဏိတဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်။ မဇ္ဇိ၊
 သေရည်သေရက်ကို။ န ပါတဗ္ဗံ၊ မသောက်အပ်။ ယထာဘူတ္တဉ္စ၊ စားမြဲတိုင်း
 သောအခွန်ကိုသာလျှင် (ဝါ) ခံယူမြဲဖြစ်သော ဆယ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အခွန်ကိုသာလျှင်။
 ဘုဉ္ဇထ၊ ဖားကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆုံးမစကားမိန့်ကြား
 တော်မူ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ယေ ပဋိ-
 ရာဇာနေ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေ ပဋိရာဇာနေ၊ တို့သည်။ မဟာ-
 သုဒဿနဿ၊ သော။ ရညော၊ မင်းသို့။ အနုယန္တော၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။
 အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ (ဤကားပါဠိတော်အနက်)။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။
 ဧဝံ ဤသို့ဓမ္မေနဟူသောပုဒ်၏ ပဉ္စသီလဓမ္မေန-ဟူသောအနက်ကို ခိုအပ်သည်။
 သတိ၊ သော်။ အဒဏ္ဍေန အသတ္တေနာသိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပိသေသနုဓနံ၊

ဤဝိသေသနစကားသည်လည်း။ သုသမတ္တိတံ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည် (ဝါ) ကောင်းစွာပြီးသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ အညာသုပိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တနိပါတ-
ဋ္ဌကထာဒီသု၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့၌။ အယဇေဝတ္ထော၊ ဤ အနက်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္ထော၊ ၏။

ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မဟာပဒါနဋ္ဌဂထာယံ၊ မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌက-
ထာ၌၊ အဒဏ္ဍေနာတံ၊ ကား၊ ယေရာဇာနော၊ အကြင်မင်းတို့သည်။ ကတ-
ပရာဓေ၊ ပြုအပ်သောအဖြစ်ရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ သတမ္ပိ၊ အရာကို
လည်းကောင်း။ သဟဿမ္ပိ၊ အထောင်ကိုလည်းကောင်း။ ဂဏန္တိ၊ ဖမ်းယူကုန်
၏။ တေရာဇာနော၊ တို့သည်။ နေဒဏ္ဍေန၊ ဥစ္စာဒဏ်ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏အ
ဖြစ်ကို။ ကာရေန္တိ နာမ၊ ပြုစေသည်မည်ကုန်၏။ ယေရာဇာနော၊ တို့သည်။
ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ၊ လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ခြင်း၊ ဝမ်းကိုဖောက်ခွဲခြင်းကို။ ကတု၊ ချီ။
အနုသာသန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏။ ဝေရာဇာနော၊ တို့သည်။ သတ္ထဒဏ္ဍေန၊ လက်နက်
ဒဏ်ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာရေန္တိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ (လိုက်) ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။
အယံ ရာဇာ၊ ဤစကြာမင်းသည်။ ဒုဝိဓေ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်
သော။ ဒဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာဒဏ်လက်နက်ဒဏ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အဒဏ္ဍေန၊ ဥစ္စာဒဏ်
လက်နက်ဒဏ်မရှိသဖြင့်။ အဇ္ဈာဝသတံ၊ တိုင်းပြည်ကို စိုးအုပ်၍နေ၏။ အသ-
တ္ထေနာတံ၊ ကား။ ယေရာဇာနော၊ တို့သည်။ ကေတောမာရာဒီနာ၊ တစ်ဘက်
သွားရှိသောဓား အစရှိသော။ သတ္ထေန၊ လက်နက်ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို။
ဝိဟေသန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲကုန်၏။ တေရာဇာနော၊ တို့သည်။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။
ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာရေန္တိ နာမ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အယံရာဇာ၊
ဤစကြာမင်းသည်။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယပိ၊ ယင်ငယ်သည်လည်း။
ပိဝနမတ္တံ၊ သောက်လောက် ရုံမျှသော။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ကဿစိ၊
တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူအား။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေ၍။ ဓမ္မေနော၊
တရားဖြင့်သာလျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဟေ၊ ကြွလာတော်မူလှည်း။ ဣတိ ဝေ၊
သို့။ ပဋိရာဇဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူမင်းတို့သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိတိတာဝမနော၊
ကောင်းစွာ ဝန်ခံအပ်သော သွားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တပ္ပက၊ ချီ၊ ဆိုအပ်ပြီး
သောအပြားရှိသော။ ပထဝီ၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အဆုံးရှိသောမြေကို။
အဘိဝိဇီနိတွာ၊ အောင်ပြီး၍။ အဇ္ဈာဝသတံ၊ စိုးအုပ်၍နေ၏။ အဘိဘ-
ဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ သာမိ၊ အရှင်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝသတိ၊
နေ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓသောသာ
စရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ ဇေတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဓမ္မေနာတံ ပဒဿ၊
၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ဂွေးဘဝ၌။ ကတူပစိတေန၊ ပြုအပ်သည်ပူးအပ်သော။ တေရဟိ
ယခုဘဝ၌။ ဝိပစ္စမာနကေန၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ယေန ကေနစိ၊

သုတ္တံ

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၁

အမှတ်မရှိတစ်ခုခုသော။ ပုညဓမ္မေန၊ ကောင်းမှုတရားဖြင့် (ဝါ) ပုညစေတနာ
 တရားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ချီ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနော ဓမ္မေန၊ ထိုပုညဓမ္မဖြင့်သာလျှင် (ဝါ)
 ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိရာဇ္ဇဟိ၊ တို့သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတာဂမနော၊ ကောင်းစွာဝန်ခံ
 အပ်သော သားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တပုကာရံ၊ သော။ (နှာ-၂၄၂) ပထဝိံ၊
 ကို။ အဘိဝိဇီနိတော၊ ချီ။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အာစရိယေန ပိ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်းဆရာသည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ကိံ ဝုတ္တံ၊ အတယ်သို့ဆိုသနည်းဟူမူကား။ ဓမ္မေနာတိ၊ ကား။ ကတူပစိတေန၊
 ပြုလုပ်ဆည်းပူးအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုညဓမ္မေန၊ ကောင်းမှုတရားဖြင့်
 (ဝါ) ပုညစေတနာကံဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေန ပုညဓမ္မေန၊ သည်။ သဉ္ဇော-
 ဒိတာ၊ တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပထဝိယံ၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းအဆုံးရှိသော
 မြေ၌။ ဝသန္တော၊ နေကုန်သော။ သဗ္ဗရာဇာနော၊ အလုံးစုံကုန်သောမင်းတို့
 သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ခရီးဦးကြိုကုန်၍။ မဟာရာဇ၊ စကြာသခင်ဘုရင်မင်းမြတ်။
 တေ၊ သင်မင်းမြတ်၏။ အာဂတံ၊ ကြွလာတော်မူခြင်းသည်။ သ္မာဂတံ သုအာဂတံ၊
 ကောင်းသောလာခြင်းတည်း။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သောစကားတို့ကို။
 ဝတော၊ ချီ။ အတ္တနော၊ ၏။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို (ဝါ) တိုင်းပြည်ကို။ စက္ကဝတ္တိယ၊
 သော။ ရညော၊ အား။ နိယျာတေန္တိ၊ ဆောက်နှင်းကြကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသပ္ပေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇီယ
 အဇ္ဈာဝသတိတိ၊ အဇ္ဈာဝသတိဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနပိ၊ ထိုဓမ္မေန-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။
 ယထာဝုတ္တမေဝ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တံ၊ ကို။
 ဒဿေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာပိ၊ နှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်
 လည်း။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤဓမ္မေန-ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော
 အနက်သည်။ ယုတ္တော ဝေ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။
 (ဥဘယအတ္တအရကို ပစ္စသီလေန ဓမ္မေန-ဟူသောအနက်၊ ပုညဓမ္မေန-ဟူသော
 အနက်နှစ်ပါးကိုယူ)။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင်မှန်၏။
 စက္ကဝတ္တိဝတ္တပူရဏာဒိပယောဂသမ္ပတ္တိံ၊ စကြာရတနာကို လည်စေတတ်သော
 စကြာမင်း၏ ဝတ်အကျင့်ကို ဖြည့်ခြင်း အစရှိသော ပယောဂသမ္ပတ္တိကို။
 အန္တရေန၊ ကြည့်၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတူပစိတကမ္မေနော၊ ပြုလုပ်ဆည်းပူး
 အပ်သော ကံဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြောင့်လျှင်။ ဝေ၊ သို့။ အဇ္ဈာဝသနံ၊ စိုးအုပ်၍
 နေခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ တူ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတူပစိတကမ္မံ၊
 ကို။ အန္တရေန၊ ကြည့်၍။ စက္ကဝတ္တိဝတ္တပူရဏာဒိပယောဂသမ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြင့်
 သာလျှင် (ဝါ) ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေ၊ သို့။ အဇ္ဈာဝသနံ၊ သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊

မဖြစ် (လိုက်)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တော ဝေ၊ သည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ ဣဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ တစ်ခုသော နိပ္ပတ္တိံ၊ ပြီးခြင်းကို။ ကထေတွာ၊ ရှိ။ ဒုတိယံ၊ သော။ နိပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ကထေတုံ၊ ဌာ။ ယဒေတံ ယံ ဧတံ သစေ ခေါ ပနာတိအာဒိဝုတ္တနံ၊ အကြင် သစေ ခေါ ပန - အစရှိသော ကောင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထို သစေ ခေါ ပန-အစရှိသော စကား၌၊ အနုတ္တာနံ၊ မပေါ်လွင်မထင် ရှားကုန်သော အနက်ရှိကုန်သောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလော် မူလိုသည်ဖြစ်၍။ အရဟံ ။ပ။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒေါတိ ဧတ္ထာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော။ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိကုန်သော။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ပါသမ္မော၊ ယုတ်မာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုရာဂအစရှိကုန်သော ခုနစ်ပါးကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သတ္ထသန္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်အစဉ်ကို။ ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်းပြီး၍။ ပရိယောနန္တိတွာ၊ မွေးယုက်ပြီး၍။ ကုသလပ္ပဝတ္တိံ၊ ကုသိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ နိဝါရေန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုရာဂအစရှိကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဆဒသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ရာဂဒေါသတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိ- ယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဒုစ္စရိဟန္တိ၊ ကား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ၊ အညေန၊ တပါးသော။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ မနောဒုစ္စရိက်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ဒုစ္စရိက်တို့တည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဆဒနတော စ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ပရမသာဝဇ္ဇတ္တာ စ၊ အလွန်ကြီး မြတ်သော အဖြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိသုံ၊ အသီး၊ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗေ တေ ဣမေဟေဝ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဝဇ္ဇုဟိ အန္တော- ဇာလိကတာ ဧတ္ထ သိဘာဝ ဥပ္ပုဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပုဇ္ဇန္တိတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တေ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (အနက် ကား) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဧတ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ဘုံသည်။ ဒွါသဋ္ဌိယာ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟေဝ ဝဇ္ဇုဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်သာ လျှင်။ မမာဝါဘုရား၏။ အန္တောဇာလိကတာ၊ ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ယက်၏ အတွင်း၌တည်ကုန်သည်။ ဟောနိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤငါဘုရား၏ဒေသနာတည်း ဟူသောကွန်ယက်အတွင်း၌။ သိဘာဝ၊ နစ်မြုပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပုဇ္ဇမာနာ၊ ပေါ်ကုန်တတ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပုဇ္ဇန္တိ၊ ပေါ်ကုန်၏ (ဤ

ကားအနက်)။ တထာ၊ ထိုမှတပါး၊ မယုနဋ္ဌေန၊ တွေဝေတတ်သော အနက်
 ကြောင့်။ မောဟော၊ မည်၏။ အဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန၊ သစ္စာတို့၏မှန်သော
 အနက်ကိုမထင်သည်ကိုပြုတတ်သောအနက်ကြောင့် (ဝါ) ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည်
 တို့၏ ပိဋနအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော လေးပါးအပြား
 ရှိသောအနက်ကို မသိမမြင်မထင်အောင်ပြုတတ်သောအနက်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊
 မည်၏။

[သစ္စာနံ တထဋ္ဌိ အဝိဒိတံ ကရောတိတိပိ အဝိဇ္ဇာ။ ဒုက္ခာဒိနံ ပိဋ္ဌ-
 နာဒိဝသေန ဝုတ္တံ စတုပ္ပိဓံ အတ္ထံ အဝိဒိတံ ကရောတိတိပိ အဝိဇ္ဇာ-ဟူ
 သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီတည်း။]

ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္ထိအာကာရဘေဒေန၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာအထူးအား
 ဖြင့်။ အညာဏမေဝ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟကိုသာလျှင်။
 ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အဿ မောဟဿ၊ ၏။ ဒိဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဆဒနတ္ထော၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်
 သောအနက်ကို။ အန္ဓတမံ ဝ ဒါ ဟောတံ၊ ယံ မောဟော သဟတေ နရန္တိ စ။
 နရံ-ဟူ၍လည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော၊ ဝေဝိစ္ဆာ ပမာဒါ
 နပုကာသတိတံ စ၊ နပုကာသတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (အနက်ကား) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။
 မောဟော၊ သည်။ ယံ နရံ၊ အကြင်သတ္တဝါကို။ သဟတေ၊ နှိပ်စက်၏။
 တဒါ၊ ထိနှိပ်စက်သောအခါ၌။ တဿ နရဿ၊ အား။ အန္ဓတမံ၊ အမှိုက်တိုက်
 သည်(ဝါ)ပညာမျက်စိကန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တစ်နည်း) ယံ ယဒါ၊ ၌။
 မောဟော၊ သည်။ နရံ၊ ကို။ သဟတေ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အန္ဓတမံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ လောကော၊ သတ္တလောကကို။ နိဝုတော၊
 ပိတ်ဖုံးအပ်၏။ လောကော၊ သည်(လိုက်)။ ဝေဝိစ္ဆာ၊ မပေးလိမလှူလို့ဝန်တို
 ခြင်းဟူသော မစ္ဆရိယကြောင့်လည်းကောင်း။ ပမာဒါ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌
 မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ နပုကာသတိ၊ ဒါနအစရှိသောဂုဏ်သီလ
 အစရှိသောဂုဏ်တို့ဖြင့် မထင်ရှား(ဝါ)မထွန်းလင်းမတောက်ပ။

မှတ်ချက်။ ။အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော ဟူသော ဂီထဝင်သည်
 သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော် အဓိကသုတ်၌လာ၏။ ဝေဝိစ္ဆသဒ္ဓါသည်
 ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် နိက္ခေပကဏ္ဍ၌ ဟောတော်မူအပ်သော
 ဝေဝိစ္ဆသဒ္ဓါကဲ့သို့ လောပ ဟူသောအနက်ကိုမဟော၊ မစ္ဆရိယ-
 ဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသုတ်၏အဖွင့်ဖြစ်
 သော စူဠနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌ ဝေဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပုကာသ-

တိတိ ဝေဝိစ္ဆံ ဝုစ္ဆတိ ပဉ္စမတ္ထရိယာနိ။ ပ။ ဝေဝိစ္ဆာ ပမာဒါ
 နပ္ပကာသတိ-ဟု ဟောတော်မူ၏။ ၎င်း စူဠနိဒ္ဒေသ အဋ္ဌ-
 ကထာ၌လည်း ဝေဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပ္ပကာသတိတိ မတ္ထရိယ-
 ဟေတု စ ပမာဒဟေတု စ နပ္ပကာသတိ။ မတ္ထရိယံ ဟိဿ
 ဒါနာဒိဟိ ဂုဏေဟိ ပကာသိတုံ န ဒေတိ။ ပမာဒေါ သီလာဒိဟိ၊
 ဟုဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ၎င်းပါဠိတော်အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ယောဇ-
 နာသည်။ အကျယ်ကို ၎င်းတို့၌ကြည့်အပ်၏။

ဝေဝိစ္ဆံ သိ။ ရာဂဒေါသဒိနမ္ပိ၊ ရာဂဒေါသအစရှိသည်တို့၏လည်း။ ဆဒ-
 နတ္ထော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းအနက်ကို။ ဝတ္ထုဗျော၊ ဆိုအပ်၏။ မဟာပဒါနဋ္ဌကထာ-
 ယံ ပန၊ ၌ကား။ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိကိလေသတဏှာဝသေန၊ ရာဂ၊
 ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ကိလေသ၊ တဏှာတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တ၊ ကုန်
 သော။ ပါပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တတြ တေသု ရာဂါဒိသု၊
 တို့တွင်။ ရဉ္စနဋ္ဌေန၊ တပ်နှစ်သက်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။
 တဏှာယနဋ္ဌေန၊ တပ်မက်မောသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်တတ်သောအနက်
 ကြောင့်။ တဏှာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိ။ ပဝတ္ထိအာကာရဘေဒေန၊ ဖြစ်သော
 အခြင်းအရာအထူးအားဖြင့်။ လောဘော ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဖြင့်။
 ဝုတ္ထော၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုလောဘ၏။
 ဒိဋ္ဌိဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဆဒနတ္ထော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းဟူသောအနက်သည်။ ဧကန္တိ-
 ကောဝ၊ စင်စစ်မူချဧကန္တသည်သာလျှင်တည်း။ ယထာဟ၊ ဘုရား အတယ်
 ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူကား။ အန္တတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ရာဂေါ
 သဟတေ နရန္တိ စ၊ နရံ-ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကာမန္တာ ဇာလသဉ္စန္တာ၊
 (နှာ-၂၄၃) တဏှာဆဒနဆာဒိတာဝိ စ၊ ဆာဒိတာ-ဟူ၍ လည်းကောင်း။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[အန္တတမံ-ဟူသောပါဠိသည် မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်စသည်၌လာ၏။
 ကာမန္တာ-ဟူသောဂါထာသည် ဥဒါန်းပါဠိတော်၌လာ၏။ ၎င်းဂါထာသည်
 ဂါထာဝက်မျှသာဖြစ်၍ အနက်ယောဇနာရန် မစုံလင်သောကြောင့်
 ဓမ္မာန်ပါအတိုင်းဂါထာအဆက်ကို ယူအပ်၏။ ကာမန္တာ ဇာလသဉ္စန္တာ၊
 တဏှာဆဒနဆာဒိတာ။ ပမတ္ထဗန္ဓုနာ ဗန္ဓာ၊ မတ္ထာဝ ကုမိနာမုခေ။
 ဧရာမရဏမန္တေန္တိ၊ ဝတ္ထော ခိရူပကောဝ မာတရံ-ဟူ၍လည်း။]

(အန္တတမံ-ဟူသော ဂါထာဝက်၏ အနက်ကား) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။
 ဧရာမ၊ သည်။ ယံ နရံ၊ အကြင်လူကို(ဝါ)သတ္တဝါကို။ သဟဟေ၊ နှိပ်စက်၏။

တဒါ၊ ဤ။ တဿ နရဿ၊ အာ။ အန္တတမံ၊ အမိုက်တိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 (ကာမန္ဓာ-ဟူသောဂါထာ၏အနက်ကား) ကုမိနာမုခေ၊ မြူးဝသ္မိ။ ပဝိဋ္ဌာ၊
 ဝင်ကုန်သော။ မစ္ဆာ၊ ငါးတို့သည်။ ရေဏံ၊ သေခြင်းသို့။ အန္တန္တိ၊ လူဝ၊
 ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ကာမန္ဓာ၊ ကာမဖြင့်ပညာမျက်စိကန်းကုန်သော။ ဇာလ-
 သဉ္ဇန္တာ၊ တဏှာတည်းဟူသော ကွန်ယက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော။
 တဏှာဆဒနုဆာဒိတာ၊ တဏှာတည်းဟူသော ဒ.မိုးဖြင့် မိုးအပ်ပိတ်ဖုံးအပ်
 ကုန်သော။ ပမတ္တဗန္ဓုနာ၊ မေ့လျော့ခြင်းတည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်။
 ဗန္ဓာ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ခိရူပကော၊ နို့စို့စေသော
 (ဝါ) အမိနို့သို့ကပ်တတ်သော။ ဝစ္ဆော၊ နွားငယ်သည်။ မာတရံ၊ အမိသို့။
 အန္တေတိ၊ လူဝ၊ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်းသေခြင်းသို့။ အန္တေန္တိ
 အနု ဇန္တိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်၏(ဤကားအနက်)။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကိလေ-
 သဂ္ဂဟဏေန၊ ကိလေသသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝုတ္တာဝသိဋ္ဌာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်
 သော။ ဝိစိကိစ္ဆာဒယော၊ ဝံ့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

သတ္တဟိ ပဋိစ္စန္တေတိ၊ လူဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟေတုဂဗ္ဘဝစနံ၊ ဟိတ်အတွင်း
 ဝင်သောစံကားတည်း။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်(ဝါ)တို့သည်။
 ပဋိစ္စန္တော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသငသေန၊ ဖြင့်။
 အန္တကာရေ၊ အမိုက်တိုက်ဖြစ်သော။ လောကေ၊ ဤ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အဇ္ဈော၊ တည်း။ တံ ဆဒနန္တိ၊ ကား။ သတ္တပါပဓမ္မသင်္ခါတံ၊ ခုနစ်ပါးသော
 အကုသိုလ်ဓမ္မဟုဆိုအပ်သော။ ဆဒနံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ ဝိဝဇ္ဇေတုာတံ၊ ကား။
 ဝိဝဇ္ဇံ၊ ဖွင့်သည်ကို။ ကတော၊ ဤ။ ဝိဝဇ္ဇေတော၊ ကင်းစေပြီး၍။ တဒေဝ၊
 ထိုအနက်သာလျှင်။ ပရိယာယန္တရေန၊ ပရိယာယံတပါးဖြင့်။ သမန္တတော
 သဉ္ဇာတာလောကော ဟုတောတိ၊ ဤ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊
 ဧ။ ကိလေသဆဒနုဝိဂမော ဝေ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းမှ
 ကင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ အာလောကော၊ မည်၏ (ဝါ) ဉာဏ်တည်းဟူသော
 အလင်းမည်၏။ ဧတေန၊ ထို သမန္တတောသဉ္ဇာတာလောကော ဟုတော-ဟူသော
 ပါဌ်ဖြင့်။ ဝိဝဇ္ဇယိတဗ္ဗော ဝိဝဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ကင်းစေအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဝိဝဇ္ဇော၊ မည်၏။ ဆာဒေတိ ပဋိစ္စာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဒေါ၊ မည်၏။ အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝိဝဇ္ဇော၊
 ကင်းစေအပ်သော။ ဆဒေါ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။
 အတ္ထိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဝေါ၊ သည်။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒါ၊ မည်၏။
 ဝါကား။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒေါ၊မည်၏။ ဣတိ အတ္ထိ၊ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊
 ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ဧ။ အယံ ဝိဝဇ္ဇန္တဒသဒ္ဓေါ၊သည်။ ဒဠေမ္မပစ္စက္ခမ္မသဒ္ဓါဒယော ငါယ၊
 ဒဠေမ္မသဒ္ဓါ၊ ပစ္စက္ခမ္မသဒ္ဓါအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ပုလ္လိင်္ဂသေန၊ ပုလ္လိင်္ဂ၏အစွန်း

ဖြင့်။ အာကာရန္တော စ၊ အာကာရန္တသညလည်းကောင်း။ သြကာရန္တော စ၊
 သြကာရန္တသညလည်းကောင်း (ဝါ) သြအက္ခရာအဆုံးရှိသညလည်းကောင်း။
 ဟောတိ၊ ဤ။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ မဟာပဒါနဥကတာယံ၊
 ဤ။ ရာဂဒေါသ ။ပ။ အယမောဝတ္ထောတိ၊ အယမေဝတ္ထော-ဟူသော စကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (အနက်ကား) ဧတေန ဘဂဝတာ၊ ထို
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိကိလေသတဏှာသင်္ခါတံ၊ ရာဂ
 ။ပ။ တဏှာဟုဆိုအပ်သော။ ဆဒနံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ အာဝရဏံ၊ ပိတ်ပင်ခြင်းကို။
 ဝိဝဋ္ဌံ ဝိဒ္ဓသိတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဝိဝဋ္ဌကတံ၊ ဖွင့်သည်ကိုပြုအပ်၏ (ဋီကာ၌
 ဝိဝဋ္ဌကံဟုရှိ၏)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒေါ၊
 မည်၏။ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ အယမေဝတ္ထော၊
 ဤအနက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တဿာ အဋ္ဌကလာပ၊
 ထိုမဟာပဒါနသုတ်အဋ္ဌကတာ၏။ လိနတ္ထပုကာသနိယမိ၊ လိနတ္ထပုကာသနိ
 အမည်ရှိသော ဋီကာ၌လည်း။ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒါတိ သြကာရဿ အာကာရံ ကတော
 နိဒ္ဒေသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ (အနက်ကား) ဝိဝဋ္ဌစ္စဒါတိ၊ ကား။ သြကာရဿ၊
 သြအက္ခရာ၏။ အာကာရံ၊ အာအက္ခရာကို။ ကတော၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်း
 တည်း။ ပန သစ္စံ၊ ဤ။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိပညာရှိတို့သည်။ အာဓနာဒိတောတိ
 လက္ခဏေန၊ အာဓနာဒိတော-ဟူသောသုတ်ဖြင့်။ သမာသန္တဂတေဟိ၊ သမာသိ
 ပုဒ်၏အဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓနုသဒ္ဓါဒိဟိ၊ ဓနုသဒ္ဓါအစရှိသည်တို့နောက်မှ။
 ကုစိ၊ အချို့သောဥဒါဟရုဏ်၌။ အာပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ကဏ္ဍိဝဓနော၊ ပစ္စက္ခဓမ္မာ၊ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒါတိ၊ ဟူသော။ ပယောဂံ၊
 ကို။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်ကုန်၏။

[မှတ်ချက်။ ဤသုတ်ကား သဒ္ဓနီတိ သမာသိသုတ္တမာလာ၌ လာ၏။]

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ပဒတ္တယံ၊ ထိုဝိဝဋ္ဌစ္စဒေါ-စသော ပုဒ်သုံးခုအပေါင်း
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့စိစစ်ခြင်းကို (ဝါ)
 စောဒနာခြင်းကို။ ဟေတာလင်္ကာရနယေန၊ ဟေတာလင်္ကာရနည်းအားဖြင့်။
 ပရိဟရန္တော၊ ပယ်ဖြေလိုသည်ဖြစ်၍။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ဤ။ တတ္ထာတိ ပဒဿ စ၊ ဤလည်း။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သေး။
 ပဒေသု၊ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒေါ-ဟူသောပုဒ်တို့တွင်။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ ပူဇာဝိသေသံ၊ ပူဇော်အထူးကို။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊
 ခံခြင်းငှါ။ အရဟတံ၊ ထိုက်တော်မူ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်တော်
 မူ၏။ ဣတိ အတ္ထေန၊ ဤသို့သောအနက်ကြောင့်။ ပူဇာရဟတာ၊ ပူဇော်ခြင်းငှါ
 ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်
 မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပူဇာရဟတာ၊ ပူဇော်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏အဖြစ်မည်၏။

ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ပူဇာရဟတာယ၊ ဧ။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။
 ဝုတ္တော၊ ဧ။ သဝါသနသဗ္ဗကိလေသပ္ပဟာနပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ဝါသနာနှင့်တကွ အလုံး
 စုံသော ကိလေသတို့ကိုပယ်ခြင်း ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝဿ၊
 ဘုရားအဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓတ္ထဟေတုဘူတာ၊ ဘုရားအဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒတာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော ကိလေသတည်းဟူသော အမှီး
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသ တည်းဟူသော
 ဖုံးလွှမ်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံအစရှိသည်
 တို့၏အစွမ်းဖြင့်(ဝါ)ကံ၊ ဝိပါက၊ ကိလေသတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါး
 အပြားရှိသော။ ဝဇ္ဇန္တ၊ ဝဋ်လည်း။ ရာဂိဒိဝသေန၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တဝိဓော၊ သော။ ဆဒေါ စ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းလည်း။ ဝဇ္ဇန္တဒေါ၊
 သုံးပါးသောဝဋ် ခုနစ်ပါးသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းတို့။ ဝဇ္ဇန္တဒေဟိ၊ သုံးပါး
 သောဝဋ် ခုနစ်ပါးသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းတို့မှ။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည်တည်း။
 ဝိဝဇ္ဇန္တဒေါ၊ သုံးပါးသောဝဋ် ခုနစ်ပါးသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းတို့မှကင်းသည်။ ဝါ၊
 ကား။ ယဿ ဘဂဝတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်ပြီး
 သော။ ဝဇ္ဇန္တဒေါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒေါ၊
 မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒန္တပုဗ္ဗဂေါ၊ ဒန်ပုဒ်
 ရွှေသွားရှိသော။ ဝိသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသောဝဋ်ပုဒ်၊ ဆဒပုဒ်၌။
 ယောဇေတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိသန္ဓော စ
 ဝိစ္ဆဒေါ စတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့
 လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသန္ဓော စ၊ ဝဋ်မှကင်းသည်
 လည်း။ ဟေတိ၊ ဧ။ သော၊ ထိုဝဋ်မှကင်း၏ဟူသည်။ ဝိစ္ဆဒေါ စ၊ ဖုံးလွှမ်း
 ခြင်းမှကင်းသည်လည်း။ ဟေတိ၊ ဧ။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့နှစ်ပါးသောသတ္တိ
 ကြောင့်။ ဝိဝဇ္ဇန္တဒေါ၊ မည်၏။ (နှာ-၂၄၄)ဥတ္တရပဒေ၊ စွဒေါဟူသော နောက်
 ပုဒ်၌။ ပုဗ္ဗပဒလောပေါ၊ ဝိဟူသောရွှေပုဒ်၏ကျေခြင်းသည်။ ဟေတိ၊ ဧ။ ဣတိ
 အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။

အရဟံ ဝဇ္ဇဘာဝေနာတိ ဣဒံ၊ ကို။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ၊ အာရကတ္တာ စ၊
 ဝေးတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ကိလေသာရိနံ၊ ကိလေသ
 တည်းဟူသောနေသူတို့ကို။ ဟတတ္တာ စ၊ သတ်တော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ သံသာရစက္ကဿ၊ သံသရာတည်းဟူသောစက်၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓံ၊
 အကန့်အကွက်တို့ကို။ ဟတတ္တာ စ၊ ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း။ ပါပကရဏေ၊ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်း၌။ ရဟဘာဝါ စ၊ ဆိတ်
 ကွယ်ရာအရပ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အရဟံ၊ အရဟမညံ တော်

၆၉၈

သီလက္ခန္ဓာသီလသီလသီလ

၂-အမ္မဋ္ဌ

မူ၏။ ဣတိ အတ္တံ၊ ကိံသန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ဤဝန္ဓာဘာဝေန အရဟံ-ဟူသောစကားသည်။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ ဟေတာ
 နုမာနဒဿနံ၊ အကြောင်းကိုဆ၍ အကျိုးကိုပြသော စကားတည်း။ ယထာ၊
 ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်နည်းဟူမကား။ ဓမ္မေန အဂ္ဂိယ ဥဒကောဓေန ဥပရိ ဝုဋ္ဌိယာ
 တျာဒိ၊ ဝုဋ္ဌိယာ- ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ဓမ္မေန၊ မီးခိုးဖြင့်။ အဂ္ဂိယ၊ မီး၏။
 အတ္တိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဥဒကောဓေန၊
 ရေအလျဉ်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်အညာ၌။ ဝုဋ္ဌိယာ၊ မိုးရွာခြင်း၏။ အတ္တိဘာဝေါ၊
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ (တံသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ စ၊ ဆက်ဦးအံ၊
 ဧတေန အတ္တေန၊ ထိုအနက်ဖြင့်။ အရဟတာဝေါ၊ ပူဇော်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏ (ဝါ) အကြောင်းမည်၏။ ဝန္ဓာဘာဝေါ၊
 သုံးပါသော ဝဋ်မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဖလံ၊ မည်၏ (ဝါ) အကျိုးမည်၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်။ အာစရိယမတိ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာ
 ဟောင်းဆရာ၏အယူတည်း (ဝါ) အလိုတည်း။ ပန၊ ပါး။ ပစ္စယာဒိနံ၊ ပစ္စည်း
 အစရှိသည်တို့၏။ ပူဇာဝိသေသဿ စ၊ ပူဇော်အထူးကိုလည်း။ အရဟတ္တာ၊
 ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုနာ၊ ဖြင့်။ ဖလာနုမာန
 ဒဿနမ္ပိ၊ အကျိုးကိုဆ၍ ပြခြင်းသည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယထာ၊
 အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား (တံသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။ အဂ္ဂိနာ၊ ကြောင့်။
 ဓမ္မဿ၊ အခိုး၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိညာယတိ ယ ထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့
 တည်း။ ဥပရိ၊ အထက်မြစ်ညာ၌။ ဝုဋ္ဌိယာ၊ မိုးရွာခြင်းကြောင့်။ ဥဒကောဓဿ၊
 ရေအလျဉ်၏။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဝိညာယတိ ယထာ၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ သမ္မာ
 သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဆဒနာဘာဝေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဟေတုနာ၊ ဖြင့်။
 ဖလာနုမာနဒဿနံ၊ အကျိုးကိုဆ၍ပြသော စကားတည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။
 သမ္မာသမ္မုဒ္ဓတာဝဿ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်၏ (ဝါ) သင်္ခတ၊ အသင်္ခတအား
 ဖြင့် ပြားသောခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့်
 မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အကြွင်းမရှိသိမြင်တော် မူတတ်သော
 ဘုရားအဖြစ်၏။ သဝါသနသဗ္ဗကိလေသစ္ဆနာဘာဝပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ဝါသနာနှင့်
 တကွ အလုံးစုံသော ကိလေသာဟူသော ဖုံးလွှမ်းခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်
 ရွှေသွားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊
 ဖြင့်။ ဝိစ္ဆေတာ၊ ကင်းသောကိလေသာတည်းဟူသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ ဖြင့်။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘာဝေါ၊
 သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘုရား၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဝနော စ၊ ဝိဝနုပုဒ်လည်း
 ကောင်း။ ဝိစ္ဆေဒ၊ စ၊ ဝိစ္ဆေဒပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ ပဒဒယံ၊
 ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏ (ဝါ) အကြောင်းမည်၏။
 အာစရိယမတိယာ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်း ဆရာ၏အလိုအားဖြင့်။ ဖလေန၊

အကျိုးဖြင့်။ ဟေတုအနုမာနဒဿနေ၊ အကြောင်းကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆ၍ ပြရာ၌။
 ဝိဝဇ္ဇတာ၊ ကင်းသောဝဋ်သုံးပါးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဖလမေဝ၊ အကျိုးမည်သည်
 သာလျှင်။ ကာမဉ္စ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။
 ဟေတုအနုမာနဒဿနဿ စ၊ အကြောင်းကိုဆ၍ ပြခြင်း၏လည်းကောင်း။ တထာ
 ဉာဏဿ ဧ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်၏လည်းကောင်း။ ဟေတုဘာဝတော၊ အကြောင်း
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုယေဝ နာမ၊ ဟိတ်မည်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ)
 အကြောင်းမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝေ၊ သို့။ ပဒတ္တယဝစနေ၊ ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းကိုဆိုခြင်း၌။ ဟေတု-
 လင်္ကာရနယေန၊ ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ စတု-
 ဝေသာရဇ္ဇဝသေနပိ၊ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒဿေန္တော၊
 ၍။ ဒုတိယေနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ
 ပါဌေ၊ ထိုဒုတိယေန စသောပါဌ၌။ ဒုတိယေန ဝေသာရဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေသာရဇ္ဇေနိ၊ ကင်းသော
 ရုံရှာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဉာဏ်တို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤ
 လေးပါးတို့တည်း။ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ၊ အကြင် လေးပါးကုန်သော
 ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ တထာဂတော၊ သည်။
 အာသဘံ၊ မြတ်သော (ဝါ) ရွေးဘုရားတို့၏ အရာဖြစ်သော (ဝါ) ဥသဘ မည်
 သော နွား၏ဥစွာဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ အရာကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏
 (ဝါ) ကပ်ရောက်၏ (ပဋိဇာနာတိ ဥပဂစ္ဆတိ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ)။ ပရိသာသု၊
 လေးပါးသောပရိသတ်၊ ရှစ်ပါးသောပရိသတ်တို့၌။ သီဟနာဒိ၊ မြတ်သော
 အသံကို (ဝါ) ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ မကြောက်မရွံ့ရဲရင့်သောအသံကို (ဝါ) စကား
 ကို။ နဒတိ၊ မြက်ဆိုတော်မူ၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သော တရားတည်းဟူသော
 စက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏ (ဝါ) ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊
 ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတုက္ကနိပါတ အင်္ဂုတ္တနိကာယေ၊ ၌
 (ထည့်)။ ဝုတ္တကမေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော အစဉ်အားဖြင့်။ ဒုတိယဘူဟေန၊
 ဒုတိယဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခိဏာသဝဿ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိ၏ဟူ၍။
 ပဋိဇာနတော၊ ဝန်ခံသော။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ ဣမေ အာသဝါ၊ ဤ
 အာသဝေါတရားတို့သည်။ အပရိက္ခိဏာ၊ မကုန်သေး။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ တစ်စုံ
 တစ်ယောက်သောယူသည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ တတြ၊ ထိုသို့ဆိုရာ၌ (ဝါ)
 ထိုမကုန်သေးဟူ၍ ဆိုအပ်သော အာသဝေါတရား၌။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ ဝတ
 ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ သမဏော ဝံ၊ သည်
 လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊ နတ်သည်
 လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ သည်လည်း
 လည်းကောင်း။ မာရော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။

၇၀၀

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခယ

၂-အမ္ပဗ္ဗ

ကောင်း။ ကောသိ ဝါ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်လည်းကောင်း။ သဟ
 ဓမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ (ဝါ) အကြောင်းနှင့်တကွသော စကားဖြင့်။
 ပဋိစောဒေသတိ၊ စောဒနာနိုင်လတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတိ ဧတံ နိမိတ္တံ၊
 ဤသို့သော အကြောင်းနိမိတ်ကို (ဝါ) ဤစောဒနာနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ် စောဒနာ
 ကြောင်းဖြစ်သော တရားဟူသော အကြောင်းနိမိတ်ကို။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။
 န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ (နိမိတ္တမေတန္တိ ဧတ္ထ ပုပ္ဖလောပိ ဓမ္မောပိ
 နိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပေဘော။ ၎င်းအင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊
 သည်။ ဧတံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ အသမနုပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မပုတ္တော၊
 ဥပဒ္ဒေါငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အဘယပုတ္တော၊ ဘေးမရှိခြင်းသို့
 ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော၊ ကင်းသောရွံ့ရှာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 တည်းဟူသောဉာဏ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ (၎င်းသုံးပုဒ် ပရိယာယ်)။ ဝိဟရာမိ၊
 နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဒီပိတေန၊ ပြအပ်သော။ ဝေသာရဇ္ဇေန၊ ဖြင့် (၎င်းပါဠိ
 တော်ကား စတုက္ကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်တည်း)။

ပုရိမသိဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ပုရိမဿ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော။ အရဟန္တံ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထ-
 သိဒ္ဓိ အရဟတ္တသိဒ္ဓိ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သည်၏အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဝေသာရဇ္ဇဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၏။
 တဒတ္ထသာဝတော၊ ထိုပူဇော်အထူးကိုခံထိုက်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအနက်
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန ဝေသာရဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိ၊ ထိုပူဇော်အထူး
 ကို ခံထိုက်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောအနက်၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ခိဏာသဝဿ တေ ပဋိဇာန-
 တော ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခိဏာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒုတိယဝေသာရဇ္ဇံ၊
 ဒုတိယဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ ဧဝံ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိလေ-
 သေဟိ အာရကတ္တာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အရဟန္တံ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော စ တတော ဧဝံ သာလျှင်။
 (၁-၂၄၅) ဒုတိယေန၊ သော။ ဝေသာရဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ပုရိမသိဒ္ဓိ၊ ရှေ့၌ဖြစ်
 သော ပုဒ်၏အနက်၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝိညာယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တတာ၊ တူ။
 ပုရိမေန၊ သော။ အတ္ထနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒုတိယဝေသာရဇ္ဇသိဒ္ဓိ၊ ဒုတိယ-
 ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၏ ပြီးခြင်းကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်
 ၏။ ဝေဉ္စ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။
 စတုဝေသာရဇ္ဇဝေသေန၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဒတ္တ-
 ယာစနေ၊ ပုဒ်သုံးခုတို့၏အပေါင်းကို ဆိုခြင်း၌၊ ပယောဇနဒဿနံ၊ အကျိုးကို
 ပြခြင်းသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကို ဆိုဦးအံ့။
 ဣတရထာ၊ ဤမှ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယမာနေ၊

သော်။ ကိဉ္ဇိပယောဇနာဘာဝတော၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လူဒိယေဝ ဝစန်း၊ ဤအရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-အစရှိသော စကားကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ သေသေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပဌမေနာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဌမဘူတေန၊ ပဌမ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ၊ တကြ ။ပ။ ဝိဟရာမိတိ၊ ဝိဟရာမိဟူ၍။ ပရိဒီပိတေန၊ ပြအပ်သော။ ဝေသာရဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သင်္ခတ၊ အသင်္ခတအင်းဖြင့် ပြားသော ခပ်သိမ်းသောတရား တို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အကြွင်းမရှိ သိ၏ဟူ၍။ ပဋိဇာနတော၊ ဝန်ခံသော။ တေ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်းရှုံ့မသိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ တတြ၊ ထိုသို့ ဆိုရာ၌ (ဝါ) ထိုသို့ဆိုသောတရား၌ ။ပ။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏ (ဤသို့ ပါဠိတော်ကို ယောဇနာ)။ ဒုတိယသိဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဒုတိယဿ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အနက်၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဗုဒ္ဓတ္ထသိဒ္ဓိတဿ၊ ဘုရား၏အဖြစ်ပြီးခြင်း၏။ တဒတ္ထဘာဝတော၊ ထို သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါ၏ အနက်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတိယစတုတ္ထဟိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတိယစတုတ္ထဘူတေဟိ၊ တတိယစတုတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ခေါ် ပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ ပဋိသေဝ- တော နာလံ အန္တရာယာယာတိ၊ တတြ ။ပ။ ဝိဟရာမိတိ စ၊ ဝိဟရာမိ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ယဿ ခေါ် ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ၊ တတြ ။ပ။ ဝိဟရာမိတိ စ၊ ဝိဟရာမိဟူ၍လည်းကောင်း။ ပရိဒီပိတေဟိ၊ ပြအပ်ကုန်သော။ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ၊ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့ဖြင့်။ (သမကပါဠိတော် အနက်ကား။) ယေ တေ ဓမ္မာ၊ အကြင် မေထုနသေဝန စသော တရားတို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဣဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ အပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုမေထုနသေဝန စသော တရားတို့သည်(နာလံ၌စပ်)။ ပဋိသေဝတော၊ မှီဝဲသောသူအား။ အန္တရာယာယ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှာ။ နာလံ န သမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ အံ့။ တတြ၊ ထိုဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ဟု ဆိုအပ်သော တရားတို့၌ ။ပ။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်ရာဂကုန်ခြင်းအစ ရှိသည်၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ၊ ဓမ္မော၊ အသုဘစသောတရားကို။ တေ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဒေသိတော၊ ၏။ သော ဓမ္မော၊ သည်။ တက္ကရဿ၊ ထို

အသုဘစသောတရားကို ပြုကျင့်သောသူအား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယံ၊ ဒုက္ခ၏ကုန်ခြင်းငှာ။ န နိယျာတိ၊ မထုတ်ဆောင်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ အံ။ တတြ၊ ထိုဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းငှာ မထုတ်ဆောင်နိုင်ဟု ဆိုအပ်သောတရား၌ ။ပ။ ဝိဟရာခါ၏ (ဤသို့ယောဇနာ၊ အကျယ်ကို စော့ကုန်ပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ ယူအပ်၏)။ တတိယသိဒ္ဓိတိ၊ ကား။ တတိယသ၊ သော။ ဝိဝုဇ္ဈဒါတိ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထသိဒ္ဓိဝိဝုဇ္ဈဒတ္ထသိဒ္ဓိ၊ ကင်းပြီးသော သုံးပါးသောဝဋ်ရှိခြင်း ကင်းပြီးသော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာဖုံးလွှမ်းရှိခြင်း ဟူသောအနက်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တေဟိ၊ ထိုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့ဖြင့်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ပါကဋ္ဌဘဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယသာဝတော၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ အန္တရာယိကနိယျာနိကဓမ္မာပဒေသေန၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သောတရား၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်တတ်သော တရားကို ဟောတော်မူသဖြင့်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိဝုဇ္ဈဒဘာဝေါ၊ ကင်းပြီးသော သုံးပါးသောဝဋ်ရှိသည်၏အဖြစ် ကင်းပြီးသော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာ ဖုံးလွှမ်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ လောကေ၊ ၌။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဝုဇ္ဈဒဘာဝေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အန္တရာယိကနိယျာနိကဓမ္မဒေသနာ သိဒ္ဓိတော၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သောတရား၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှထွက်မြောက်တတ်သောတရားကို ဟောတော်မူခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ တတိယစတုတ္ထဟိ၊ တတိယဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၊ စတုတ္ထဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့ဖြင့်။ တတိယစတုတ္ထသိဒ္ဓိ၊ တတိယအနက်၊ စတုတ္ထအနက်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ငှာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

ဝေံ၊ သို့။ ပဒတ္တယဝစနေ၊ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဝုဇ္ဈဒေါ-ဟူသော ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို ဟောတော်မူခြင်း၌။ စတုဝေသာရဇ္ဇဝသေန၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ စက္ခုတ္တယဝသေနပိ၊ စက္ခုသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပုရိမဉ္ဇာတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမဉ္ဇ အစရှိသော ပါဠိ၌။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပဿာသတ္ထော၊ ဥပဿာသအနက် ရှိ၏။ ပုရိမံ၊ သော။ အရဟန္တံ ပဒံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလတ္တယဉာဏသင်္ခါတံ၊ အောက်မဂ်ဉာဏ်၊ အောက်ဖိုလ်ဉာဏ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်

သော။ မေဓကွ၊ ကိ။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကိလေသာရီနဉ္စ၊
 ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို လည်းကောင်း။ သံသာရစက္ကဿ၊ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပါဒ် သံသရာစက်၏။ အရာနဉ္စ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကုန်အကွပ်တို့ကို လည်း
 ကောင်း။ ဟတဘာဝဒီပနတော၊ သတ်ဖြတ်ချိုးဖဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း
 ကြောင့်တည်း။ ဒုတိယံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပဒံ၊ သည်။ အာသယာ-
 နုသယဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏသင်္ခါတံ၊ အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယ-
 ပရောပရိယတ္တဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓစက္ကံ၊ ကိ။ သာဓေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသေဝ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား အားသာလျှင်။
 တံသမ္ဘဝတော၊ ထိုအာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ ဉာဏ်တော်
 တို့၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ (ဝါ) ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်တည်း။
 ဟံ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ တဒေတံ တံ တေ ဉာဏဒွယံ၊
 ထိုဉာဏ်တော် နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ သာဝကပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။
 န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ တတိယံ၊ သော။ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါတိ ပဒံ၊ သည်။ သဗ္ဗ-
 ဉာတညာဏသင်္ခါတံ၊ သော။ သမန္တစက္ကံ၊ ကိ (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင်မှ မြင်တတ်
 သော စက္ကုကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သဝါသနသဗ္ဗကိလေသပု-
 ဟာနဒီပနတော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ အလုံးစုံသော ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို
 ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါတိ ဝစံနံ၊ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါဟူသော စကားသည်။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားအဖြစ်ငှာ။ သဝါသနသဗ္ဗကိလေ-
 သပုဟာနံ၊ ဝါသနာနှင့်တကွ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကို။
 ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တာတ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ချစ်သား
 အဗ္ဗဋ္ဌ။ အဟံ၊ သည်။ မန္တာနံ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ ဒါတာ၊ ပေးတတ်၏။ ဣတိ
 ဣဒံ ဝစံနံ၊ ဤသို့ ပေါက္ခရသတိ ပုဏ္ဏားဆိုသော စကားသည်။ အပ္ပဓာနံ၊
 မပြဓာန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ သင်သည်။ မန္တာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတာ၊
 သင်ယူတတ်၏။ ဣတိ ဣဒမေ ဝစံနံ၊ ဤစကားသည်သာလျှင်။
 ပဓာနံ၊ ပြဓာန်းသော။ သမုတ္တေဇနာဝစံနံ၊ တိုက်တွန်းသော စကားတည်း။
 ဣတိ ဣဒံ ပဓာနဝစံနံ၊ ဤပြဓာန်းသော စကားကို။ (နှာ-၂၄၆) သန္ဓဿ၊
 ၍။ တံ မန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟေတာတိ ဣမိနာဿ မန္တေသု သူရဘာဝံ ဇနေတိတိ၊
 ဇနေတိဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏ ဝိဘာ-
 ဝနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက္ခဏာကို ထင်စွာပြရာ၌။ ဝိသဒညာဏတာသင်္ခါတံ၊
 သန့်ရှင်းသောဉာဏ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သူရဘာဝံ၊ ရဲရင့်သည်
 ၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၅၆။ ဧဝံ ဘောတိ ဧတ္ထံ၊ ဤ။ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိန္တရော၊ စကားကို ဝန်ခံခြင်း၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထံ၊ ဤအရာ၌။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမကို။ ဝေဒိယာမ၊ သိကုန်အံ့။ တံ၊ သည်။ မန္တာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတာ စ၊ သင်ယူလည်း သင်ယူတတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္ထယ၊ ဖြစ်သော (ဝါ) ဆိုသော။ ပေါက္ခရသာတိနေ၊ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏား၏။ ဝစနသ၊ ပြောကြားသော စကားကို။ သမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟော၊ ကောင်းစွာ နာခံမှတ်ယူခြင်းသည်။ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိန္တရံ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဿ-တ္ထောတိအာဒိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ တဒေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသေတိ၊ ၏ တထာ စ တတော ဧ၊ သာလျှင်။ ပြာဟ္မဏသံ၊ ပေါက္ခရသာတိသ ပဋိသုတုတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဧဝံ ဘောတိ ခေါ်-ဟူသောစကားကို။ သေ ဧသော မာဏဝဂေ၊ ဤအမ္မဋ္ဌလုလင်သည်။ အာစရိယသံ၊ ဆရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏား၏။ သမုတ္တေဇနာယ၊ တိုက်တွန်းသောစကားဖြင့်။ လက္ခဏေသံ၊ ဘုရားလက္ခဏာတို့၌။ ဝိဂတသမ္မောဟတာဝေန၊ ကင်းသော တွေဝေခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓမန္တေ၊ ဘုရား၏လက္ခဏာကို ပြသောဗေဒင်တို့ကို။ သမ္ပယမာနတ္တာ၊ ကောင်းစွာမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိအတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ၍။ သောပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ဤ။ တာယာတိ၊ ကား။ တာယ ယတာဝုတ္တာယ၊ သော။ သမုတ္တေဇနာယ၊ တိုက်တွန်းသောစကားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓနာ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ ပေါတ္တကေသံ၊ ပေတို့၌။ တာယ အာစရိယ-ကထာယတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ သည်။ ဒိသတိ၊ ထင်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင်ထင်သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ သေ ဧသော ပါဠော၊ သည်။ အဝိရုဒ္ဓေါယေဝ၊ မဆန့်ကျင်သည့်သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မန္တေသု၊ တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်။ သဟိ သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ သမုပ္ပါဒိကာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော။ ကထာ၊ သည်။ သမုတ္တေဇနာ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိရုဒ္ဓေါယေဝ၊ လျှင်တည်း။

အယာနဘူမိန္တံ၊ ကား။ ယာနဿ၊ ယာဉ်၏။ အဘူမိံ၊ သွားရာမြေအရပ် မဟုတ်သော။ ယာနေန၊ ဖြင့်။ ယာတံ၊ သွားခြင်းငှာ။ အသတ္တုဏေယျဌာန-ဘူတံ၊ မစွမ်းနိုင်သောအရပ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒွါရကောဋ္ဌကသမိပံ၊ ကျောင်းတံခါး မှန်အနီးသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွားပြီး၍။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တဿပိ၊ ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။
 ဝစနဿ၊ စကား၏ (ဝါ)သဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ အဋ္ဌကထာပမာဏတော၊
 အဋ္ဌကထာ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌိတမဇ္ဈနိကသမဓယတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏။ အာစိဏ္ဏဝသေန၊ အလေ့အကျက်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမနယံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ၍။ ပဓာနိကာနမေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်း
 ကုန်သော ရဟန်းတို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကာစိဏ္ဏဝသေန၊ အသီးဖြစ်သော
 လေ့ကျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုတိယနယော၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒိဝါပဓာနိကာတိ၊ ကား။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ ပဓာနာနုယုဉ္ဇနကာ၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းကို အားထုတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဒိဝသဘာဂေ၊
 နေအဖို့၌။ သမဏဓမ္မကရဏတ္ထံ၊ ရဟန်းတရားကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ တေ
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ စက္ခိယန္တိ၊ စကြံသွားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တာဒိသာနဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစ-
 ရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဝေဏတော၊ ပရိဝုဏ်တစ်ခုမှ။ ပရိဝေဏံ၊
 ပရိဝုဏ်တစ်ခုသို့။ အာဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ပပဉ္စော၊ ကြာမြင့်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပုစ္ဆိတွာဝ၊ မေးပြီး၍သာလျှင်။ ပဝိသိဿာမိ၊ ဝင်အံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ အဗ္ဗန္ဓဿ၊ ၏။ တဒုပသကံမနာဓိပ္ပါယံ၊ ထိုချဉ်းကပ်ခြင်း အလိုကို။
 ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သော ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၂၆၀။ အဘိညာတကုလေ၊ ထင်ရှားသောအမျိုး၌။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်
 တည်း။ အဘိညာတကောလညော၊ ထင်ရှားသော အမျိုး၌ဖြစ်သည်။ ဝက္ခ-
 မာနနယေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ အဗ္ဗန္ဓကုလံ၊
 အဗ္ဗန္ဓအမျိုးသည်။ ကာမဉ္စ အပညာတံ၊ အကယ်၍ကား မထင်ရှား၏ရှင်။
 ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပညာတံ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒါကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ ရူပဇာတိမန္တကုလာပဒေသေဟိတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤအဗ္ဗန္ဓလူလင်သည်။
 ဤဒိသော၊ ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပဒိဿနဟေတုဘူဇေဟိ၊
 ညွှန်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ရူပဇာတိ-
 မန္တကုလေဟိ၊ အဆင်း၊ ဇာတ်၊ ပေဒင်၊ အမျိုးတို့ဖြင့်။ ယေန အဓိပ္ပါယေန၊
 အကြင်သို့သော အလိုဖြင့်။ (နှာ-၂၄၇) တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ စိန္တယိံ သု၊
 ကြံကုန်၏။ တဒဓိပ္ပါယံ၊ ထိုအလိုကို။ အာဝိ ကာတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ ယော

၆၂၇

ဟိတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အဝိသေသတော၊ အထူး
 မှကင်းသောအားဖြင့် (ဝါ) သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တမ္ပ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။
 ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဝိညာယမာနတ္ထံ၊ သိအပ်သော အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။
 ဘာသိတဝစနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ
 အတ္ထံ၊ ကိ။ ဂန္ဓကုဋိံ သန္ဓာယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။
 ဒဿတိ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိသောအရာတို့၌။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။

အတုရိတောတိ၊ ကား။ အဝေဂါယန္တော၊ မဆောမလျှင် (ဝါ) မဆော
 မလျှင် သွားသည်ဖြစ်၍။ အတုရန္တောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။
 အတ္ထံ၊ ဧ။ သောယေဝတ္တော၊ ထိုအနက်သည်သာလျှင်တည်း။ ကထံ၊ အဘယ်
 သို့လျှင်။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ အတရမာနေ၊ မဆောမလျှင်။ ပဝိ-
 သတိ နာမ၊ ဝင်သည်မည်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ သဏိကန္တိ
 အာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထံ၊ ထိုသဏိကံ အစရှိ
 သောပါဌ်၌။ ပဒပ္ပမာဏဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပဒါနံ၊
 ခြေတို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ မုဋ္ဌိရတနပမာဏဋ္ဌာနေ၊ တောင်ဆုပ် အတိုင်း
 အရှည်ရှိသော အရပ်၌။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ပုပ္ဖုပာရက္ခော၊ ပန်းပွင့်ခြင်း
 သို့ကပ်ရောက်သော သစ်ပင်သည်။ သိန္နုဝါရော နာမ၊ မည်၏ (ဝါ) ရေအုပ်
 နှံပင်မည်၏။ ယဿ ရုက္ခဿ၊ အကြိုင်သစ်ပင်အား။ သေတံ၊ ဖြူသော။ ပုပ္ဖံ၊
 ပန်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ယော ရုက္ခော၊ ကိ။ နိဂုဏ္ဍိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပမုခန္တိ၊ ကား။ ဂန္ဓကုဋိဂဗ္ဘပမုခံ၊ ဂန္ဓကုဋိတိုက်အပြီးကို။ ကုဋ္ဌံ၊
 ကစိဒ္ဓသမိပေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ကိ။ သမတ္ထေယံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဒွါရံ
 ကိရာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

၂၆၁။ ဒါနံ ဒေမာနေဟိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပါရမိတာနုဘာဝေန၊ ပါရမိ
 ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ဒွါရဝိဝရဏံ၊
 တံခါးပွင့်ခြင်းကို။ ဒဿတိ၊ ဧ။

အဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံ သူတိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ သမတ္ထေန၊ အညီအညွတ်
 အနက်ရှိသော။ သံ သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာယမာနံ၊ သိအပ်သော။ ဘဂဝတော၊
 ဧ။ တေဟိ မာဏဝေဟိ၊ ထိုလူလင်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။
 ပဝတ္ထမောဒတာသင်္ခါတံ၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်
 သော။ နေယျတ္ထံ၊ ကိ (ဝါ) ဆောင်၍သိအပ်သော အနက်ကို။ ဒဿန္တော၊
 ဤ။ ယထာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိသစ္စံ၊ ဧ။

ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ ဘော မာဏဝါ၊ အိုလုလင်တို့။ ကစိ၊ အသိနည်း။
 ခမနိယံ၊ ခံပါကုန်၏လော။ ကစိ၊ နည်း။ ယာပနိယံ၊ မျှတပါကုန်၏လော။
 ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော စကားတို့ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်မူ၍။
 တေဟိ မာဏဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပုဗ္ဗဘာသိတာယ၊ ရှေးအဖို့၌ဆိုအပ်
 သော စကားဖြင့်။ ပဌမညေဝ၊ ရှေးဦးစွာသံလျှင်။ ပဝတ္တမောဒေါ၊
 ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သမပ္ပဝတ္တမောဒါတိ၊
 ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တဒနုကရဏေန၊ ထိုစကားအားလျော်စွာပြုသဖြင့်။
 သမံ၊ အညီအညွတ်။ ပဝတ္တသံသန္ဓနာ၊ ဖြစ်သောနှီးနှောခြင်းရှိကုန်သည်။
 တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဥပမာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဒသေတံ၊ ငါ။
 သီတောဒကံ ဝိယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုသီတောဒကံ ဝိယာအစရှိသောဝါကျ၌။ ပရမနိဗ္ဗုတကိလေသဒရထတာယ၊
 အလွန်ငြိမ်းအပ်ပြီးသော ကိလေသတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သီတောဒကသဒိသတာ၊ ရေအေးနှင့်တူသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ အနိဗ္ဗုတကိလေသဒရထတာယ စ၊ မငြိမ်းအပ်သေးသော
 ကိလေသတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မာဏဝါနံ၊
 လုလင်တို့၏။ ဥဏှောဒကသဒိသတာ၊ ရေပူနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊
 ၏။ (အလယ်၌တည်သော စသဒ္ဓါကို ကံပုဒ်နှစ်ခုတို့၏နောက်၌ယှဉ်၍သော်လည်း
 ယောဇနာ)။ သမ္မောဒိတန္တိ၊ ကား။ သံသန္ဓိတံ၊ နှီးနှောညီညွတ်ခြင်းသို့။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ တွေ့၊ ဤသမ္မောဒိတံဟူသောပုဒ်၌။ မုဒသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သံသန္ဓနယောဝ၊
 နှီးနှောခြင်းအနက်၌သာလျှင်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ပါမောဇ္ဇေ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း
 အနက်၌။ န ပဝတ္တော၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မုဒသဒ္ဓါ၏
 သံသန္ဓန အနက်ကိုယူသည်ရှိသော်။ ယထာဝုတ္တဥပမာဝစနံ၊ အကြင်အကြင်
 ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာစကားသည်။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ လျှင်။ ဧကီဘာဝန္တိ၊ ဧကီဘာဝ်ဟူသော
 သံဝဏ္ဏနာစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမ္မောဒနကိရိယာယ၊
 နှီးနှောခြင်းကြိယာ၏။ သမာနတံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့။ ဧကရူပတံ၊ တူသော
 သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

ခမနိယန္တိ၊ ကား။ စတုစက္ကံ၊ လေးပါးသော ဣရိယာပုတ်စက်ရှိသော။
 နဝဒ္ဓါရံ၊ ကိုးပါးသော ဒွါရရှိသော။ သရိရယန္တိ၊ ကိုယ်တည်းဟူသောယန္တရား
 စက်သည်။ ဒုက္ခဗဟုလတာယ၊ ဒုက္ခများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဘာဝတော၊
 အားဖြင့်။ ဒုဿဟံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့သည်ကို။ ကစိ၊ အသိနည်း။ ခမိတံ၊ သည်းခံ
 ခြင်းငှါ။ သက္ကုဏေသျှံ၊ စွမ်းနိုင်ပါ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။
 ယာပနိယန္တိ၊ ကား။ အာဟာရာဒိပစ္စယပဋိပဋ္ဌဝုတ္တိကံ၊ အာဟာရအစရှိသော

အကြောင်းနှင့်စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ စိရပ္ပဗန္ဓသင်္ခါတာယ၊ ကြာမြင့်စွာဖွဲ့ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ယာပနာယ၊ မျှတခြင်းဖြင့်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ယာပေတံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျံ၊ စွမ်းနိုင်ပါ၏လော။ သီသရောဂါဒိအာဗာဓာတာဝေန၊ ဦးခေါင်း အနာအစရှိသော အနာမရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ အပ္ပါဗာဓံ၊ အနာမရှိပါ၏လော။ ဒုက္ခဇီဝိကာတာဝေန၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သောအသက်မွေးခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ အပ္ပါတကံ၊ ဆင်းရဲကင်းပါ၏လော။ တံ တံ ကိစ္စကရဏေ၊ ထိုထိုပြုအပ်သောအမှုကိုစွဲကိုပြုခြင်း၌။ ဥဋ္ဌာနသုခတာယ၊ ထကြွခြင်း၌ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ လဟုဋ္ဌာနံ၊ လျှင် မြန်စွာထကြွနိုင်ပါ၏လော။ တဒန္တရူပဗလယောဂတော၊ ထိုထကြွခြင်းအား လျှောက်ပတ်သောခွန်အားဗလနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ဗလံ၊ ခွန်အား ရှိပါ၏လော။ သုခဝိဟာရဖလသမ္ဘာဝေန၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းဟူသောအကျိုး ၏ဖြစ်သင့်ခြင်းဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ဖာသုဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ (ဣတိတစ်လုံးကျေ)။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ကစ္စိသဒ္ဓါကို။ ယောဇေ-
တော၊ ရှိ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (နှာ-၂၄၈) ဗလပုတ္တာ၊ အားကြီး သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ ပီတိယေဝ၊ ပီတိသည်သာ လျှင်တည်း။ တရုဏာ၊ နှသော။ ပီတိ၊ သည်။ ပါမောဇ္ဇံ၊ မည်၏။ သမ္မောဒနံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ကရေတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဒနိကံ၊ မည်၏(ဇနေတိတဒ္ဓိတ်, 'ကရေတိ တဒ္ဓိတ်)။ တဒေဝ၊ ထိုသမ္မောဒနိကသည်ပင်လျှင်။ ကကာရဿ၊ ၏။ ယကာရံ၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ သမ္မောဒနိယံ၊ မည်၏။ သမ္မောဒေတဗ္ဗတော၊ ဝမ်းမြောက်အပ် သောကြောင့်။ သမ္မောဒနိယံ၊ မည်၏ (၎င်းဟိတ်ပါဌ်ဖြင့် ကမ္မသာနေကို ပြသည်)။ ဣတိ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ သမ္မောဒိတံ၊ ယုတ္တဘာဝတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဖြင့်။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိံ ဝုတ္တံ၊ အဘယ်သို့ဆိုအပ်သနည်း ဟူမူကား။ သမ္မောဒိတံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှါ(ဝါ)ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဒနိကံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုသမ္မောဒနိက သည်ပင်လျှင်။ ယတာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမ္မောဒနိယံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထမ္ပိ၊ ဤအရဟတိတဒ္ဓိတ်အနက်ကိုလည်း။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏(ဣတိတစ်လုံးကျေ)။ သာရေတုန္တိ၊ တေဿ၊ သာရေတု-ဟူသောပုဒ်၏။ နိရန္တရံ ပဝတ္ထေတုန္တိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏(အဓိပ္ပါယ်တ္ထသံဝဏ္ဏနာဟူလိ)။ သရိတဗ္ဗဘာဝ- တောတိ၊ ကား။ အနုသ ရိတဗ္ဗဘာဝတော၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သော

သတ္တ

အဗ္ဗဗ္ဗမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၉

ကြောင့်။ သာရေတုံ၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့ခြင်းငှါ။ အရဟတံ၊ ထိုက်၏။
 ဣတိ အတ္ထေ၊ ဤအရဟတိတဒ္ဓိတ်အနက်၌။ ယထာပဒံ၊ တဒ္ဓိတ်ပုဒ်အားလျော်
 စွာ။ ဒီဃေန၊ အာဒီဃဖြင့်။ သာရဏီယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သရိတဗ္ဗံ၊
 အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထေ၊ ဤကမ္မသာနေအနက်၌။
 သရဏီယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဒီဃံ၊ အာဒီဃကို။ ကတော၊ ၍။
 သာရဏီယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဇ္ဇဗ္ဗိနာ
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။
 ဣဒါနိ၊ ၌။ အတ္ထမတ္တဒတော၊ အနက်မျှဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သုယုမာနသုခ-
 တောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊
 ထိုသုယုမာနသုခတော-အစရှိသောဝါကျ၌။ သုယုမာနသုခတောတိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ အာပါထမဓရတ္ထံ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော ချိုမြိန်သာယာသောအဖြစ်
 ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ အနုဿရိယမာနသုခတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိမဒ္ဓ-
 ရမဏီယတ္ထံ၊ နှိပ်နင်းခြင်းမှကင်းသည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်အပ်သောအဖြစ်ကို။
 အာဟ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနပရိသုဒ္ဓတယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သဘာဝနီရုတ္တိဘာဝေန၊
 ပရမတ္ထသဘောဖြစ်သော သဒ္ဓါ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ တဿာ ကထာယ၊ ထို
 ပြောဟောသော စကား၏။ ဝစနစတုရိယံ၊ စကားအင်္ဂါလေးတန်နှင့် ပြည့်စုံ
 သည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) သဒ္ဓါ၏တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊
 ၏။ အတ္ထာရိသဒ္ဓတယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထဿ၊ ၏။ နိရူပက္ကိလေသတ္ထံ၊
 ညစ်ညူးခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိတံ၊
 ကား။ အနေကေဟိ၊ တစ်ပါးမကများစွာကုန်သော။ ကရဏေဟိ၊ အကြောင်း
 တို့ဖြင့်။

အပသာဒေဿာမိတိ၊ ကား။ မင်္ဂါ၊ မျက်ခွက်မျက်နှာမသာယာသည်ကို။
 ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဥတောသု ခန္ဓေသု၊ ပခိုးနှစ်ဖက်တို့။ သာဠကံ၊ ပုဆိုးကို။
 အာသဇ္ဇေတွာ၊ ငြိကပ်စေ၍။ ကဏ္ဏေ၊ လည်၌။ ဩလမ္ဗနံ၊ တွဲရ၍ ဆွဲသည်ကို။
 သန္ဓာယ၊ ရသ့်ရော်၍။ ကဏ္ဏေ ဩလမ္ဗိတွာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုဿကဏ္ဍံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ နိပတ္တသာဠကဿ၊
 ဝတ်ဆည်းသော ပုဆိုး၏။ ကောဠိံ၊ အစွန်းကို။ ကေန ဟတ္တေန၊ လက်တစ်
 ဘက်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍ (ဝါ) ယူ၍။ စင်္ကေတံ၊ စင်္ကြံသွားခြင်းငှါ။
 အာရူဟနံ၊ တက်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စင်္ကမံ အဘိရူဟိတွာတိ၊ ဟူ၍။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဓာတုသမတာတိ၊ ကား။ ရသဒိဓာတုနံ၊
 ရသအစရှိကုန်သောဓာတ်တို့၏။ သမာဝတ္ထတာ၊ ညီမျှစွာ ဖြန့်သည်၏အပြစ်
 သည်။ အရောဂတာ၊ အနာမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ပါသာဒိကတ္ထန္တိ၊ ကား။ ပသာဒနေနတ္ထံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို

ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ တဿ၊ ထိုပါသဒိကတ္ထံဟူသောပုဒ်၏(ထည့်)။ ဂတဂတဋ္ဌာ-
 နေတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပါသဒိ-
 ကတ္တာတံပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါသဒိ
 ကတ္တာဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊
 အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ ပသာဒါဝဟတ္တာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုပါသဒိ-
 ကတ္တာဟူသော ပုဒ်၏ (ထည့်)။ ဥပ္ပန္နဗဟုမာနာတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ နှင့်။
 သမ္ပန္နော၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥပ္ပဏ္ဍနကထန္တိ၊ ကား။ အဝဟသိတဗ္ဗ-
 တာယုတ္တကထံ၊ ရယ်ရွှင်အပ်သည်နှင့်ယှဉ်သောစကားကို။ အနာစာရဘာဝသ-
 ရဏီယန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဥပ္ပဏ္ဍနကထံဟူသောပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊
 တည်း။ အနာစာရဘာဝေန၊ မကျင့်အပ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သည်၏အဖြစ်
 အားဖြင့် (ဝါ) ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ သာရဏီယံ၊
 အောက်မေ့အပ်သော။ အယံ၊ ဤအကျင့်သည်။ အနာစာရော ဝတ၊ မကျင့်
 အပ်သောအကျင့်ဖြစ်စွတကား(ဝါ)ယုတ်မာသောအကျင့်ဖြစ်စွတကား။ ဣတိ၊
 သို့။ သရိတဗ္ဗကံ၊ အောက်မေ့အပ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။

၂၆၂။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသော။ အသက္ကုဏေယျံ၊
 မစွမ်းနိုင်သော။ ကိစ္စံ၊ ကိ။ အယံ၊ ဤအဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည်။ အာရတိ၊ အား
 ထုတ်ပြီ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အင်္ဂံ၊ ဂဟေတုကာမော
 ဝိယာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဂဝ-
 တော၊ အား။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ အပသာဒနံ၊ အကြင်မကြည်ညိုခြင်းသည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ သဒေဝကေန၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေန၊ သည်လည်း။
 ဧတံ အပသာဒနံ၊ ထိုမကြည်ညိုခြင်းကို။ အသက္ကုဏေယျံ၊ မစွမ်းနိုင်ရာ။
 တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌာနေ ဝါယမဟိတံ၊ ဟူ၍(ဝါ)ဟူသောစကားကို။ အာ-
 စရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟန္တ တေန သဒ္ဓိံ မန္တေမိတံ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။
 အဋ္ဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဝါယမန္တောပိ၊ အားထုတ်သော်လည်း။ အယံ
 မာဏဝေ၊ ဤအဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည်။ ဗာလော၊ မိုက်၏။ မယိ၊ ငါဘုရားသည်။
 ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခွန်းသောစကားကို။ အကထေန္တေ၊ မဆိုသည်ရှိသော်။ ယော၊
 ငါဘုရားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်(ဝါ)အထက်၌။ (နှာ-၂၄၉)
 ကထေတုမ္ပိ၊ စကားဆိုခြင်းငှါလည်း။ န ဝိသဟတိ၊ မဝံ (ဝါ) မစွမ်းနိုင်။
 မာနမေဝ၊ မာနကိုသာလျှင်။ ပဂ္ဂဏိယတိ၊ မြှောက်ချီလတ္တံ့။ ပန၊ အနွယ်
 ကိုဆိုဦးအံ့။ မယိ၊ ငါဘုရားသည် (ထည့်)။ ကထေန္တေ၊ စကားဆိုသည်ရှိသော်။
 ကထာပသင်္ဂေန၊ စကား၌လျဉ်းပါးခြင်းအားဖြင့် (ဝါ) စကား၌ငြိမ်သော

သတ္တ]

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၁

အားဖြင့်။ အယံ၊ ထိုအဗ္ဗုဒ္ဓလုလင်အား။ ဇာတိဂေါတ္ထေ၊ အမျိုးဇာတ်
အနွယ်ကို။ ဝိဘာဠိတေ၊ ထင်စွာပြုသည်ရှိသော်။ မာနနိဂ္ဂဟေ၊ မာနကို
နှိပ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟန္တ၊ ယခု။ တေန၊ ထိုအဗ္ဗုဒ္ဓလုလင်နှင့်။
သဒ္ဓိ၊ တကွ။ မန္တေမိ၊ စကားကိုဆိုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်းတော်မူ၍။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗုဒ္ဓ ဇောဏဝံ၊ ကို။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ လည်း။ အာစာရသမာစာရသိက္ခာပနေန၊ အကျင့်ကောင်း
သောအကျင့်ကို သင်သဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့မည်ကုန်၏။
ပန၊ ပါး။ တေသံ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ပကဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်သော။ အာစရိ
ယာ၊ ဆရာတို့သည်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါစရိယာ၊ ပါစရိယတို့မည်
ကုန်၏။ ပပိတာမဟောတိ ယထာ၊ ပပိတာမဟောဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာစရိယေဟိ စတေသံ အာစရိယေဟိ စတံ၊
စဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ဤတွင် သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

တတိယတွဲ ပြီး၏။

~~~~~